

**T.C.
İSTANBUL ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
ÇEVİRİBİLİM ANABİLİM DALI**

DOKTORA TEZİ

**TÜRKÇE ÇOCUK EDEBİYATI ALANINDA
ÇEVİRİ (1970-1980)**

Büşra YAMAN TOPAÇ

2502160036

TEZ DANIŞMANI

PROF. DR. Necdet NEYDİM

İSTANBUL – 2020

ÖZ

TÜRKÇE ÇOCUK EDEBİYATI ALANINDA ÇEVİRİ (1970-1980)

BÜŞRA YAMAN TOPAÇ

Bu çalışma Türkiye’de 1970-1980 yılları arasında Türkçe çocuk edebiyatı alanının kavram ve eser olarak çeviriyle ilişkiselliğini sorgular. İlgili onyıllar ulusal ve uluslararası düzeydeki siyasi kutuplaşmaların ve toplumsal gelişmelerin Türkçe çocuk edebiyatı alanını şekillendirici etki gösterdiği bir dönemdir. Türkçe çocuk edebiyatı alanının önemli bir bileşeni olarak çevirinin tarihsel ve toplumsal koşullarla birlikte sorgulanması Türkçe çocuk edebiyatı tarihyazımına ve çeviri tarihyazımına katkıda bulunacaktır. Bu doğrultuda sosyolog Pierre Bourdieu’nün toplumsal eylem kuramı ve geliştirdiği kavramsal araçlar çalışmanın kuramsal çerçevesini oluşturur. Türkçe çocuk edebiyatı alanının mücadele alanı olarak incelendiği bu çalışmada alana üretim, dağıtım, tüketim, denetim ve kabul düzeyleri üstünden tarihsel ve toplumsal bir bakış sunulur. Alanın önde gelen üreticileri olarak özel yayınevleri ve faaliyetleri aracılığıyla alanın bütüncül kavranacağı savına dayanarak yörünge kavramının özel yayınevlerinin Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki yayın faaliyetlerinin şekillendirdiği belirli bir yayın çizgisini imlemek üzere kullanılması önerilir. Böylece çeşitli eyleyicilerin konumlandıkları mücadele alanını farklı şekillendirme eğilimleri ve tercihleri eleştirel bir şekilde sorgulanabilir. Eleştirel söylem çözümlemesi ve bibliyografya derlemenin yöntemsel araç olarak kullanıldığı bu çalışmada Türkçe çocuk edebiyatı alanı ve çeviri üstüne oluşturulan söylem irdelenir. Söylem incelemesi, belirtilen onyılda Türkçe çocuk edebiyatı alanında konumlandırılan telif ve çeviri eserlerin derlenmesiyle elde edilen görgül veri bütünüyle ve tespit edilen belirli örüntülerle somutluk kazanır.

Çalışmada Türkçe çocuk edebiyatı alanının eğitim ve iktidar alanlarına bağımlı bir işleyiş gösterdiği ve her iki alanının denetim mekanizması aracılığıyla edebiyat alanını sınırlandırdığı bulunur. Eyleyicilerin alandaki konumlanışlarının ve yörünge-

lerinin yayınladıkları çeviri eserlerin seçimini ve sunumunu belirleyici olduğu; her yörüngede sınırlı oranda örüntülerin dışına çıkıldığı ve yörüngelerin kesişimsellik gösterdiği tespit edilir. Çocuk edebiyatında çeviri kavramının çok-boyutlu olup çeşitli üretim pratiklerini içerdığı ve çeviri eserlerin türüyle anlamlı bir ilişki içinde olduğu bulunur. Çocuk edebiyatında çeviri olgusunun çocuk kavrayışıyla ve yetişkin edebiyatlarıyla ilişkiselliği aracılığıyla anlamlandırıldığı gösterilir.

Anahtar Kelimeler: çeviri, çocuk edebiyatı, telif, tarihyazımı, sosyoloji, bibliyografya

ABSTRACT

TRANSLATION IN THE FIELD OF TURKISH CHILDREN'S LITERATURE (1970-1980)

BÜŞRA YAMAN TOPAÇ

This study examines translation as a concept and product in the field of literature for children in Turkish between 1970-1980 through relational thinking. The decade is characterized by political polarizations and social developments at national and international levels, which have had a shaping effect on the field of Turkish children's literature. Questioning translation, a significant component of Turkish children's literature, along with historical and social conditions contributes to Turkish children's literature historiography and translation historiography. In this line, sociologist Pierre Bourdieu's social action theory and the concepts he offered form the theoretical basis of the study. The field of Turkish children's literature is tackled as a field of struggle and a historical and social perspective is developed through the levels of production, distribution, consumption, control and acceptance. Based on the assertion that the field of literature for children in Turkish might be comprehended holistically through private publishing houses as the leading producers in the field and their publishing activities, it is suggested that the concept of trajectory might be applied to define a certain publication line shaped by the publishing activities of private publishing houses in the field of literature for children in Turkish. Thus, the tendencies and preferences of various agents, which take positions in the field of struggle, can be critically questioned in terms of their shaping effects on the field. For this aim, critical discourse analysis and compiling bibliography are used as methodological tools and discourse on the field of literature for children in Turkish and translation is examined. Discourse analysis is supported with the empirical data obtained through the compilation of the original and translated books positioned in the field of literature for children in Turkish and with certain production patterns in the field.

In the study, it is found that the field of literature for children in Turkish is heavily dependent on education and political fields and, thus, shows a predominantly dependent functioning. The position-takings and trajectories of the agents in the field

determine the selection and presentation of the translated books they publish; while it is observed that the certain production patterns are differentiated from the definite patterns in each trajectory to a limited extent. It is indicated that the concept of translation in literature for children is multidimensional, which includes various text production practices and denotes a reciprocal relationship with the genre of translated books. It is ascertained that the concept of translation in literature for children is (re)defined through its relationality with adult literatures and social construction of child.

Keywords: translation, children's literature, original, historiography, sociology, bibliography

ÖNSÖZ

Yoğun okuma ve araştırma süreci sonunda ortaya çıkan bu çalışmanın her aşamasında o kadar çok kişinin emeği var ki...

Doktora eğitimimin ders aşamasında bilgi ve deneyimlerinden yararlandığım kıymetli hocalarım Prof. Dr. Mine Yazıcı, Prof. Dr. Alev Bulut, Prof. Dr. Sâkine Eruz, Prof. Dr. Ayşe Ece, Prof. Dr. Emel Ergun ve Prof. Dr. Arsun Uras Yılmaz'a sonsuz teşekkürler.

Bende çocuk edebiyatı üstüne çalışma isteği uyandıran değerli danışmanım Prof. Dr. Necdet Neydim 2016 yılından beri hem derslerde hem de ders dışında yol göstericiliğiyle hep yanımdaydı. Bu zorlu ve uzun süreci keyifli kılan rehberliği için minnettarım.

Tez izleme sürecinde değerli fikirleri ve önerileriyle çalışmaya katkıda bulunan Prof. Dr. Alev Bulut'a ve Doç. Dr. Ayşe Şirin Okyayuz'a, savunma jürisinde yer almayı kabul eden Prof. Dr. Sueda Özbent'e ve Dr. Öğr. Üyesi Yeşim Tükel Kanra'ya büyük bir teşekkür borçluyum.

Çalışmamın özellikle araştırma ve yazım sürecinde vakit geçirdiğim Milli Kütüphane, Beyazıt Devlet Kütüphanesi, Atatürk Kitaplığı ve Kırklareli Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nin kütüphane çalışanlarına yardımları ve sağladıkları kolaylık için içten teşekkürlerimi sunarım.

Can Çocuk Yayınları Genel Yayın Yönetmeni Samiye Öz'ün kişisel arşivinden yararlanmama olanak sağlaması araştırma sürecimi hızlandırdı; cömert yardımı karşısında şükran doluyum.

2211-A Genel Yurt İçi Doktora Burs Programı kapsamında çalışmamı destekleyen TÜBİTAK'a teşekkür ederim.

Son olarak, çalışmamın yazım sürecini benim için kolaylaştıran Ceren ve çalışmanın her aşamasını destekleyen Umut... İyi ki varsınız.

BÜŞRA YAMAN
KIRKLARELİ, 2020

İÇİNDEKİLER

ÖZ

ABSTRACT.....	iv
ÖNSÖZ	vi
ŞEKİLLER LİSTESİ	x
TABLolar LİSTESİ	xi
GRAFİKLER LİSTESİ.....	xii
RESİMLER LİSTESİ.....	xiv
KISALTMALAR LİSTESİ.....	xv
GİRİŞ	1

BİRİNCİ BÖLÜM

ALANYAZIN VE KURAMSAL ÇERÇEVE

1.1. Çocuk Edebiyatı Çalışmaları.....	8
1.1.1. Türkiye’de Çocuk Edebiyatı Çalışmaları	8
1.1.2. Türkiye Dışında Çocuk Edebiyatı Çalışmaları.....	10
1.2. Çeviri Çocuk Edebiyatı Çalışmaları	12
1.2.1. Türkiye’de Çeviri Çocuk Edebiyatı Çalışmaları	12
1.2.2. Türkiye Dışında Çeviri Çocuk Edebiyatı Çalışmaları.....	19
1.3. Çeviri Tarih yazımında Sosyoloji ve Çeviri Sosyolojisinde Tarih yazımı Çalışmaları	21
1.4. Kuramsal Çerçeve	25
1.5. Yöntem.....	33
1.5.1. Bibliyografya Temelli Bir Yaklaşım.....	33
1.5.2. Eleştirel Söylem Çözümlemesi	34

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKÇE ÇOCUK EDEBİYATI ALANININ (YENİDEN) KURGULANMASI VE ÇEVİRİ

2.1. Türkçe Çocuk Edebiyatı Alanının Farklılaşması	37
2.2. Çocuk Edebiyatı Alanında Yenileşme Hareketleri	43
2.2.1. Nasıl Bir Çocuk Edebiyatı?.....	46
2.2.2. Çeviri Pratiğinin Konumlanması	54
2.2.2.1. “Zararlı Yayınlar”, “Çöplük Kitaplar”	56
2.2.2.2. Sömürü Aracı Olarak Çeviri.....	62
2.2.2.3. Edebiyata ve/veya Çevirmenliğe İlk Adım Yeri: Çocuk Kitapları.....	63

2.3. Çocuk Edebiyatı Alanının Eyleyicileri	66
2.3.1. Özel Yayınevlerinin Konum Alışı.....	66
2.3.1.1. Üretici Olarak Özel Yayınevleri.....	67
2.3.1.2. Kutsama Mekanizmalarının Tesisi	73
2.3.2. Toplumsal Kurumların Konum Alışı	75
2.3.3. Devletin Konum Alışı	80
2.3.2.1. Üretici Olarak MEB, Kültür Bakanlığı, Çocuk Esirgeme Kurumu, Diyanet İşleri Başkanlığı, Ankara Belediyesi ve Kadıköy Belediyesi	80
2.3.2.1.1. Üretici Olarak MEB	80
2.3.2.1.2. Üretici Olarak Kültür Bakanlığı.....	90
2.3.2.1.3. Üretici Olarak Çocuk Esirgeme Kurumu	91
2.3.2.1.4. Üretici Olarak Diyanet İşleri Başkanlığı.....	92
2.3.2.1.5. Üretici Olarak Yerel Yayıncılık Örnekleri: Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	93
2.3.2.2. Denetim Mekanizması Olarak MEB	95
2.3.2.3. Kutsama Mekanizması Olarak MEB, Kültür Bakanlığı ve TDK	98
2.3.4. Çocukların ve Çocuk Okurların Konumlanması.....	102
2.3.4.1. Okul Öncesi Eğitim, Çocuk Okuryazarlığı ve Çocuk İşçiliği	102
2.3.4.2. Okuma Pratikleri	107
2.4. Çocuk Edebiyatı Alanına ve Yayıncılığa İlişkin Sorunlar.....	109

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇEVİRİ ÇOCUK EDEBİYATI ESERLERİNİN ÜRETİM ÖRÜNTÜLERİNİN BETİMLENMESİ

3.1. Bibliyografik Verilerin Derlenmesi	116
3.1.1. Kaynaklar	116
3.1.2. Seçim Ölçütleri.....	118
3.2. Bibliyografik Verilerin Örüntüleri.....	125
3.2.1. Telif Başlıkların Üretimi ve Tür Dağılımı	125
3.2.2. Çeviri Başlıkların Üretimi ve Tür Dağılımı	135
3.2.3. Yayıncıların Yörüngeleri ve Çocuklara Yönelik Diziler.....	148
3.2.5. Çevirmenler, Yazarlar ve Habitusalrı.....	151
3.2.6. Çizerler/Ressamlar	157
3.2.7. Toplumsal Cinsiyet Dağılımı	160
3.2.8. Yeniden Çeviriler ve Yeniden Basımlar	160

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM
TÜRKÇE ÇOCUK EDEBİYATI ALANINDA ÇEVİRİ OLGUSU: TÜRLER,
KAVRAMLAR, KAYNAKLAR

4.1. Çeviri Eserlerde Aracılar için Kullanılan Kavramlar	165
4.1.1. Diliçi Çeviri.....	193
4.1.2. Tartışma.....	196
4.2. Değişim ve/veya Süreklilik Aracı Olarak Çeviriler	201
4.2.1. Popüler Çocuk Edebiyatı Yörüngesinde Çeviri	203
4.2.1.1. Batı Edebiyatı Çocuk Klâsikleri	218
4.2.2. Sol Çocuk Edebiyatı Yörüngesinde Çeviri	226
4.2.3. Millî Çocuk Edebiyatı Yörüngesinde Çeviri.....	282
4.2.4. Ahlâkî Çocuk Edebiyatı Yörüngesinde Çeviri	293
4.2.5. Tartışma.....	303
SONUÇ	313
KAYNAKÇA.....	324
EKLER	364
EK-1. MEB TEBLİĞLER DERGİSİNDE TAVSİYE EDİLEN ESERLERİN LİSTESİ (1970-1980).....	364
EK-2. TÜRKÇE ÇOCUK EDEBİYATI ALANINDA KONUMLANDIRILAN “ÇEVİRİ” ESERLERİN LİSTESİ (1970-1980)	408
EK-3. TÜRKÇE ÇOCUK EDEBİYATI ALANINDA KONUMLANDIRILAN “TELİF” ESERLERİN LİSTESİ (1970-1980).....	511
EK-4. SEBİL YAYINEVİ ÇOCUK KİTAPLARI DİZİSİ ARKA KAPAK TANITIM YAZISI.....	635
ÖZGEÇMİŞ	636

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 1.1: Türkçe çocuk edebiyatı alanının düzeyleri	32
Şekil 1.2: Metin, etkileşim ve bağlam olarak söylem	35
Şekil 1.3: Üç boyutlu söylem kavramsallaştırması	36
Şekil 2.1: Toplumsal uzamda çocuk edebiyatı alanının konumlanması	67
Şekil 2.2: Türkçe çocuk edebiyatı alanında eyleyicilerin konum alışı	70

TABLÖLAR LİSTESİ

Tablo 2.1: 1000 Temel Eser dizisinde yayınlanan dillerarası çeviri eserler	85
Tablo 2.2: Okul öncesi eğitime ilişkin yıllara bağlı okul ve öğrenci sayısı	103
Tablo 2.3: Devlet ilkokullarının yıllara bağlı kır-kent dağılımı	103
Tablo 2.4: Devlet ilkokullarına kayıtlı öğrenci sayısının kır-kent dağılımı	104
Tablo 2.5: Çocuk kitaplıklarının sayısal gelişimi (1963-1999)	106

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 2.1: Tebliğler Dergisinde tavsiye edilen ilk on yayıncı	99
Grafik 2.2: Tebliğler Dergisinde tavsiye edilen çeviri eserlerin yayıncılara göre dağılımı	100
Grafik 2.3: 1970-1980 yılları arasında Türkçe çocuk edebiyatı alanında konumlanan yayıncıların şehirlere dağılımı	112
Grafik 2.4: 1970-1980 yılları arasında Türkçe çocuk edebiyatı alanında çeviri eser yayınlayan yayıncıların şehirlere dağılımı	113
Grafik 3.1: Telif eserlerin tür dağılımı	126
Grafik 3.2: Telif eser yayınlayan yayıncıların yapısal özgüllükleri	133
Grafik 3.3: Çeviri eserlerin tür dağılımı	144
Grafik 3.4: Çeviri eser yayınlayan yayıncıların yapısal özgüllükleri	145
Grafik 3.5: Çevirmenlerin yayınlanan çeviri eser sayısı (ilk yirmi)	153
Grafik 3.6: En fazla eseri çevrilen yazarlar ve çeviri eser sayıları (ilk onyedisi)	155
Grafik 3.7: Türkçe çocuk edebiyatı alanında “farklı” yazarlar ve Türkçeye çevrilen eser sayıları	157
Grafik 3.8: Çeviri ve telif eserlerin resimleyen bilgisinin dağılımı	158
Grafik 3.9: Çeviri eserlerin resimleyen bilgisinin dağılımı	159
Grafik 3.10: Telif eserlerin resimleyen bilgisinin dağılımı	159
Grafik 3.11: Çevirmenlerin toplumsal cinsiyet dağılımı	160
Grafik 3.12: Türkçe çocuk edebiyatı alanında yayınlanan yeniden çeviriler-1	161
Grafik 3.13: Türkçe çocuk edebiyatı alanında yayınlanan yeniden çeviriler-2	161
Grafik 4.1: “Çeviren” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı	166
Grafik 4.2: “Türkçe” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı	173
Grafik 4.3: “Tercüme” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı	178

Grafik 4.4: “Adapte” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı	181
Grafik 4.5: “Anlatan” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı	182
Grafik 4.6: “Derleyen” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı	185
Grafik 4.7: “Hazırlayan” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı	186
Grafik 4.8: “Nakleden kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı	188
Grafik 4.9: “Uyarlayan” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı	189
Grafik 4.10: “Uygulayan” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı	191
Grafik 4.11: Diliçi çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı	194
Grafik 4.12: Aracıyı imleyen kavramların kullanım oranları	197
Grafik 4.13: Çeviri romanların yayınevlerine göre dağılımı (ilk yirmi)	202

RESİMLER LİSTESİ

Resim 4.1: Türkçe çeviri eserin ön kapağı (Baskan Yayınları)	204
Resim 4.2: Fransızca kaynak eserin ön kapağı (Hachette)	204
Resim 4.3: Türkçe çeviri eserin ön kapağı (Baskan Yayınları)	205
Resim 4.4: Fransızca kaynak eserin ön kapağı (Hachette)	205
Resim 4.5: Türkçe çeviri eserin ve Fransızca kaynak eserin ön kapağı	206
Resim 4.6: Türkçe çeviri eserin ve Fransızca kaynak eserin ön kapağı	206
Resim 4.7: Two Magic Oxen (1968) başlıklı İngilizce çeviri eserin iç kapak sayfası	278
Resim 4.8: Türkçe çeviri eserin ön kapağı	303
Resim 4.9: İngilizce kaynak eserin ön kapağı	303

KISALTMALAR LİSTESİ

MEB	: Milli Eğitim Bakanlığı
BM	: Birleşmiş Milletler
UNESCO	: Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu
TDK	: Türk Dil Kurumu
MC	: Milliyetçi Cephe
AP	: Adalet Partisi
CHP	: Cumhuriyet Halk Partisi
CGP	: Cumhuriyetçi Güven Partisi
MHP	: Milliyetçi Hareket Partisi
MSP	: Millî Selâmet Partisi
TYS	: Türkiye Yazarlar Sendikası
TKD	: Türk Kütüphaneciler Derneği
TÜRKKAD	: Türk Kadınları Kültür Derneği
TÜKD	: Türkiye Üniversiteli Kadınlar Derneği
FGV	: Fatih Gençlik Vakfı
TÖS	: Türkiye Öğretmenler Sendikası
TÖB-DER	: Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği
MTTB	: Millî Türk Talebe Birliği
IBBY	: Uluslararası Çocuk Kitapları Kurulu

GİRİŞ

Modern Türkiye, çeviribilim araştırmacısı Turgay Kurultay'ın “çeviri cumhuriyeti” anıştırmasının işaret ettiği üzere tarih boyunca pek çok alanda farklı boyutlarda yoğun çeviri etkinliğinin yürütüldüğü bir geçmişe sahiptir. Çeviri etkinliğinin edebiyat, bilim, ticaret, eğitim, spor vb. farklı alanlarda yürütülmesine karşılık çeviri tarihi araştırmalarına ağırlıklı olarak edebiyat alanı konu edilmektedir. Eleştirel bir bakış açısıyla yaklaşıldığında, çeviri araştırmalarına konu olan edebiyat alanının aslında “yetişkin edebiyatı”¹ olduğu ve “çocuk edebiyatı”nın sınırlı sayıda araştırmaya konu olduğu ilk bakışta anlaşılır. Çocuk edebiyatının edebiyat tarihi çalışmalarında da benzer şekilde göz ardı edildiği gözlemlenir.²

Çocuk edebiyatının modern bir kavram olarak geç ortaya çıkışı ile edebiyat ve tarih araştırmalarına konu olmasının gecikmesi arasında anlamlı bir ilişki kurulabilir. Avrupa’da 15. ve 16. yüzyıllarda okulun kurum olarak ortaya çıkışıyla çocuğun yetişkin dünyasından ayrıldığı dünya düzeninde birkaç yüzyıl sonra çocuk okurun kitleselleşmesiyle birlikte (İnal, 1999) çocuklar için ayrı bir edebiyat gereksinimi duyulur. Bu gecikmişliğe ilerleyen yüzyıllarda ortaya çıkan ulus-devletlerde çocuk edebiyatının kavranışı ve çocuk edebiyatının özgüllükleri de katkıda bulunur. Öncelikle belirli bir kavrayıştan söz etmek için çocuk edebiyatı ve temel dayanak noktası olan çocuk kavramına değinmek gerekir.

Çocukluk tarihi çalışmaları çocuk kavramının toplumsal bir kurgu olduğunu ve dönemlerin toplumsal, ekonomik, siyasi, kültürel koşullarına göre sürekli yeniden tanımlandığını ortaya koyar (Zornado, 2011; Onur, 2016; Sanders, 2019). Alanyazında çocuk edebiyatı en esnek tanımıyla “çocukların tükettiği her şey” ve/veya “çocukların okuduğu her şey” (Oittinen, 2000), daha sınırlı olarak “özellikle çocuklar için üretilen edebiyat” (Klingberg, 1986) ve “yayınlanması için bazı yetişkinleri memnun etmesi gereken ve hem çocuklar hem yetişkinler için yazılan edebiyat” (Clark, 2004) olarak

¹ Edebiyata yaptığım yetişkin vurgusu basit bir yetişkin-çocuk karşıtlığı ayrımı ve savunuculuğu amacı taşımamakta, çocuk edebiyatının edebiyat çalışmalarında sıkça göz ardı edilmesinin altını çizmek içindir.

² Bkz. Tanpınar (2012), Sevik (1940), Levend (2008) ve Köprülü (2014).

sürekli farklı şekillerde tanımlanır. Çeşitli tanımlamaların yanı sıra çocuk edebiyatını tanımlamanın imkânsız olduğunu ileri sürenler de vardır (Townsend, 1980; Rose, 1993). Çocuk edebiyatı araştırmacısı Marah Gubar (2011) ise “tanımlamamaktan” yola çıkarak dikkatimizi çocuk edebiyatını sürekli şekillendirmeye çalışan hususlara ve alt-alanlara çocuk edebiyatının tüm karmaşıklığı ve farklılıklarını gözetten bir biçimde çevirmek olduğunu ileri sürer. Böylece bir bütün olarak çocuk edebiyatına dair bilgimizin gelişebileceğini ve tanım yanlıları ve tanım karşıtları arasında verimli bir uzlaşma zemini bulunabileceğine işaret eder. Tanımlanması güç bir kavram olan çocuk ve çocuk edebiyatı değişken ve belirsiz anlam olasılıklarıyla doludur. Bu belirsizliklerden kaçınmak ve kapsayıcı olabilmek amacıyla bu çalışmada Birleşmiş Milletler (BM) Çocuk Haklarına Dair Sözleşmenin 1. maddesinde yer alan “onsekiz yaşına kadar her insan çocuk sayılır” (UNICEF, 2017: 2) tanımı benimsenir.³ Çocuk edebiyatı kavramı çalışmanın sınırlılıklarının bir uzantısı olarak 1970-1980 yılları arasında Türkçede “yayınlanan kitaplar” ile sınırlandırılır. Dolayısıyla “çocuklar için yayınlanan” kitaplar, “yetişkinler için yayınlanıp çocuklar tarafından tüketilen” kitaplar ve “yetişkinler için yazılıp çocuklara sunulan” kitaplar arasında bir ayrım gözetmeksizin oldukça kısıtlı da olsa çocuk eyleyciliğinin önemsendiğinin altı çizilmelidir.

Türkçe çocuk edebiyatı ve çeviri olgusunun etkileşiminin izini kitaplar aracılığıyla sürmek kitap yayıncılığının tarihsel seyri göz önünde bulundurulduğunda önemli kısıtlar barındırır. Osmanlı döneminden Türkiye Cumhuriyetine değin kültürel sürekliliklerden biri olarak kitap yayıncılığının süreli yayıncılığın arkasında kalmasını gösteren basın tarihçisi Orhan Koloğlu’nun (2015) sunduğu rakamlara göre 1980’li yıllara gelindiğinde okuma-yazma bilmeyen kişi sayısı ülke nüfusunun neredeyse yarısı olup yıllara bağlı yayınlanan kitap sayısındaki artış da son derece yavaştır. Bununla birlikte özellikle kırsal nüfusun ve/veya kır kökenli yetişkinlerin okuma-yazma bilmeyenlerin önemli bir kısmını oluşturduğu (Şenalp, 1986) ve 1970’li yıllarda okullaşma oranının arttığı ve yaygınlaşmaya başladığı⁴ düşünüldüğünde okuma-yazma bilmeyen çocuklar dışında çocuk okuryazarlığının da gelişme gösterdiği göz ardı edilmemelidir. Çocuk

³ UNICEF, “Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve İhtiyari Protokolleri Usûl Kuralları ile Çocuk Hakları Komitesi Genel Yorumları”, 2017, <https://www.unicef.org/turkey/media/7941/file>, 17 Nisan 2018.

⁴ MEB İstatistikleri İlköğretim 1967-1972; 1974-1975; 1976-1977; 1979-1980; 1980-1981.

okuryazarlığının gelişme göstermesi gerek çocuk edebiyatına yoğunlaşan entelektüel tartışmaların artışından gerekse çocuklara yönelik yayıncılığın yaygınlaşmasından da anlaşılabilir. 1970'ler Türkiye'sinde çocuklara yönelik yayıncılığın ciddi hareketlenmelere sahne olmasında ülke içindeki çocuk okuryazarlığının yanı sıra UNESCO tarafından ilân edilen 1972 Dünya Kitap Yılı'nın ve 1979 Dünya Çocuk Yılı'nın etkisinin bulunduğu yadsınamaz.⁵ Ne var ki, yayıncılığın ve çocuklara yönelik yayıncılığın İstanbul başta olmak üzere ağırlıklı olarak belirli merkezlerde (Ankara ve İzmir) yürütülmesi, kitapların tüm ülkeye dağıtımının ve kitap satış mekânlarının son derece sınırlı ve sorunlu olması genel itibariyle kitabın ulaşılabilirliğinin büyük bir sorunsal olarak ortaya çıkmasına neden olur (Alpay ve Anhegger, 1975; Öz, 1977; Bengi, 1979). Ayrıca 1970-1980 yıllarına ait ilköğretim düzeyinde devlet okullarına kayıtlı öğrenci sayısı ve genel planda kırsal nüfus oranı, çocuk nüfusunun ağırlıklı olarak kırsal bölgelerde yaşadığını gösterir ve ilkokuldan diploma alanların sayısı kırsal bölgelerde yaşayan çocukların büyük oranda okula devamlı katılım göster(e)mediğini ve/veya mezun olamadığını ortaya koyar. Bu nedenle devlet okullarının kütüphane ya da kitaplıklarının çocukların kitaba erişim imkânı bulduğu sınırlı alanlar olarak ön plana çıktığı vurgulanmalıdır. Dolayısıyla 1970'ler Türkçe çocuk edebiyatının telif ve çeviri eserlerle gelişim ve yaygınlık kazandığı bir dönem olsa da ülke genelindeki etkisi tartışmalıdır.

Çocuk edebiyatının tarihsel belirlenimleri, yapısal özellikleri ve kültüre bağlı kavranışından dolayı belirli kalıpların ve (ön)yargıların görece daha yaygın ve süreklilik arz ettiği savlanabilir. Çocuklara yönelik eser düşüncesinin okul kurumu ve eğitimle ilişkili görünürlük ve hız kazanması, önceki yüzyıllardaki çocuğa karşı eğitici eğilimin devam etmesi çocuklara yönelik yayıncılığın eğitsel temelini oluşturur (Kabacalı, 1983). Çocuk edebiyatı eserlerinin basit, sade ve kısa oluşu gibi yapısal özelliklerinden dolayı küçümsenerek edebiyat dışı sayılması, yetişkin edebiyatına kıyasla

⁵ UNESCO tarafından 1979 yılının Dünya Çocuk Yılı ilân edilmesi Türkçe çocuk edebiyatı alanında uluslararası çocuk kitapları sergisi, edebiyat ödülleri, soruşturmalar, yayıncı olarak eyleyicilerin çeşitlenmesi gibi olumlu hareketlenmelere vesile olmasına karşılık, "mason localarının Dünya Çocuk Yılı bahanesiyle, Müslüman-Türk Çocuklarına [...] çirkin bir HAÇLI ZİHNİYETİ ile" ("İslâm Gerçeği Karşısında, 1979 Dünya Çocuk Yılı Safsatası Bir Aldatmacadır!", Tomurcuk Ahlâkî Çocuk Gazetesi, No:9, Ocak 1979, s. 1) hakaret ettiklerini iddia ederek bu uluslararası etkinliği reddeden aşırı muhafazakâr görüşün olduğu da not edilmelidir.

daha katı kurallarla çevrenmesinden kaynaklı daha az yenilikçi olması ve böylece daha az değer ve çıkar atfedilmesi (Nikolajeva, 1988), yetişkin edebiyatında uzun yıllar önce terk edilen eski alışkanlıkların ve tavırların çocuk edebiyatında sürdürülmesi (Shavit, 1986) gibi çeşitli nedenler çocuk edebiyatının hem yayıncılık piyasasında hem de akademik çalışmalarda görece zayıf ve/veya geride kalmasına yol açar. Belirtilen nedenlerle ilişkili olarak bu çalışmanın önemli kısıtlarından birini, günümüze yakın bir tarih aralığı gibi görünmesine karşılık 1970’lerde yayınlanan çocuk kitaplarına erişimin görece zor olmasıdır. Özellikle resimli çocuk kitaplarının bulunmaları oldukça sorunlu olup birçok kütüphanede muhafaza edilmemesi karşılaşılan yaygın bir durumdur.

Türkiye’de çocuk edebiyatına ilişkin akademik çalışmalarda da belirli örüntülerin sürekliliği “edebiyat” açısından sözü edilen geri kalmışlığa işaret eder. Ulusal Tez Merkezinin veritabanı tarandığında çocuk edebiyatına ilişkin yüksek lisans ve doktora çalışmalarının ağırlıklı olarak eğitimbilim alanında ve/veya değerler ekseninde yürütüldüğü görülür (Yıldırım, 2006; Erdi, 2008; Karakoç, 2014); böylece çocuk edebiyatına geleneksel eğitici yaklaşımın akademik çalışmalarda da sürdüğü anlaşılır. Geleneksel eğilime karşılık çocuk edebiyatını edebi yönden ele alan çalışmaların da ortaya çıkmaya başlaması (Şen, 2017; Tosun, 2017; Gedik, 2019; Yıldırım, 2019; Batmaz, 2020) çocuk edebiyatının kavranışının farklılaşmasını göstermesi açısından önemlidir. Bu çalışma da çocuk edebiyatını “edebiyat” ekseninde ele alma girişimi olduğundan ders kitapları, sözlükler, yardımcı ders kitapları, başvuru kaynakları, belirli günler ve haftalar gibi eğitici eserler bibliyografya dışında bırakılmış olup, yayıncıların çocuk kitapları dizilerinde yer alan kurgu eserler, hedef kitlesi çocukları da içeren eserler ve/veya devlet okullarında tavsiye edilen eserler derlenmiştir.

Türkçe çocuk edebiyatı alanının (yeniden) kurgulanışının ve işleyişinin 1970-1980 dönemiyle sınırlı olmak kaydıyla ele alındığı ve kitap formundaki çeviri eserlerin alandaki işlerliğinin sorgulandığı bu çalışmanın amacı belirtilen dönemde Türkçe çocuk edebiyatı alanının kavram ve eser olarak çeviri olgusuyla karşılıklı ilişkiselliğini ortaya çıkarmaktır. Dolayısıyla bu çalışmanın Türkiye’de edebiyat ve çeviri tarihyazımında çocuk edebiyatının yer aldığı şekli belirli bir on yıllar sınırlı da olsa aydınlatması umulmaktadır.

Çeviribilimin edebiyat ve tarih disiplinleriyle kesiştiği bir alanda konumlanan bu çalışmada gerek belirli bir coğrafya, tarih aralığı ve dille sınırlı olmasından gerekse araştırma konusunun kendi özgüllüklerinden kaynaklanabilecek yöntemsel aşındırmalardan dolayı araştırılan dönemin çalışmanın kavram ve yöntemlerini belirlemesi öncelenmiştir. Benimsenen tarihyazımı kavrayışı doğrultusunda ele alınan dönemin tarihi gerçekliğini aktarmak yerine kurma girişimi olarak düşünülen bu çalışmada çeviri olgusuyla⁶ aracılığıyla tarihle metin arasındaki sonsuz ve karşılıklı ilişkisellik sorgulanacaktır. Louis Montrose'un öne sürdüğü şekliyle "her metnin bir tarihselliği ve toplumsallığı", diğer bir deyişle "maddi bir zemini olduğunu" ifade eden "metnin tarihselliği" ve "geçmişin özgün deneyimini yeniden yaratmanın mümkün olmadığını ve geçmişin izlerinin ancak metinler aracılığıyla ulaşılabilir olduğunu" ifade eden "tarihin metinselliği" kaygılarının çalışmayı yönlendiren başat düşüncüler olduğu belirtilmelidir (akt. Uslu, 2017: 25-26). Bu bağlamda çeviriler aracılığıyla kurulacak bir çocuk edebiyatı tarihi anlatısında "edebi metinle onu çevreleyen her türden toplumsal/tarihsel metnin dolaşımsal ilişkisi"ne ek olarak okuma/yayınlama etkinliğine dolaylı ve/veya doğrudan katılan "eyleyicilerin tarihselliği"nin de özel öneme sahip olduğunun altı çizilmelidir.

Çeviri aracılığıyla bir çocuk edebiyatı tarihi anlatısı kurgularken olguların içinde bulunduğu ve/veya ortaya çıktığı çeşitli koşullarla birlikte ele alınması gerekliliğinin "ilişkisel düşünme biçimini" (Bourdieu, 1983: 311) dayatmasından hareketle çalışmada sorgulanacak konuya dair açıklayıcı bir çerçeve oluşturmak için sosyolog Pierre Bourdieu'nün toplumsal eylem kuramına ve geliştirdiği kavramsal araçlara başvurulacaktır. Bourdieu'ye göre modern toplum mücadele ve rekabet alanıdır ve diğer alanlarla karşılıklı ilişkiselliği ve konumlanmaları içinde incelenebilir. Bu doğrultuda Bourdieu (2015) toplumsal alanın içine iktidar alanını, iktidar alanının içine de sanatsal alanı ve/veya edebiyat alanını yerleştirerek kültürel üretim alanını diğer iki alana bağlı bir şekilde ele alır. Edebiyat alanının araştırma nesnesi olarak kurgulanması varsayılan bu alanda etkinlik gösteren toplumsal eyleyicilerin konumları arasındaki etki-leşimin ortaya konulmasını gerekli kılar (Bourdieu, 1983; 2019). İlk olarak kültürel

⁶ Burada kullanıldığı şekliyle çeviri, salt ürünlerden oluşmak yerine kavramsallaştırma ve algıyı kapsayan soyut tezahürleri de ifade etmektedir.

Üretim alanındaki talep mekanizmasının ortaya konması önemlidir. Bourdie’ye göre talepler şahsi bir patron/hami nezdinde olduğu gibi özerk bir piyasa biçiminde de cisimleŖebilir.⁷ Bu mantık dâhilinde hedef kitleyle iliŖki ekonomik ya da siyasi çıkar, başarı ve/veya kâr anlamında edebiyat alanındaki üretim ve üreticilerin iŖleyiŖinin temelini oluŖturur. Alanın ve eyleyicilerin iŖleyiŖi habitus, sermaye ve yörünge kavramlarıyla doğrudan iliŖkilidir.

Bourdieu kültürel üretim alanı incelemesini somutladığı “A Conservative Revolution in French Publishing” (Bourdieu, 2008) baŖlıklı makalesinde Fransa’daki yayıncılık alanının iŖleyiŖini ortaya koyar. 1995 yılının Temmuz ayı ile 1996 yılının Temmuz ayı arasında Fransızca ve eviri edebiyat yayınlayan 61 yayıncıyı, belirlediği beŖ kategori ve bu kategorilerin altında yer alan onaltı deėiŖkene bağlı olarak alanda konumlandırır. Edebiyat alanının iŖleyiŖini sorgularken eviri eserlerin oynadığı rolü de göz önünde bulundurur. Her ne kadar Fransa’daki yayıncılığın iŖleyiŖini ele alsa da eviri eserlerin oynadığı rolü sorguladığı kısımda edebiyat evirilerinin uluslararası boyutta nasıl iŖlediėine, İngilizce ve minör diller ikiliği çerçevesinde yzeyssel değinir. Pratik ve ürün olarak çevirinin kitapların küresel sosyolojik incelemelere konu olduğu alıŖmalarda edebiyat sosyolojisinin kabul düzeyinin ve/veya kutsama mekanizmasının bir parçası olarak ele alınması edebiyat araŖtırmacıları ve sosyologlar arasında yaygın izlenen bir yaklaŖımdır (Heilbron, 1999; Sapiro, 2008; Casanova, 2010). Buna karŖılık ulusal sınırlar çerçevesinde eviri-edebiyat alanı iliŖkisinin sorgulandığı ve çevirinin ilgili kültürde üstlendiği iŖlevlerin ve etkilerin süreçte yer alan eyleyicilerin habituslarıyla birlikte incelenerek açıklayıcı bakıŖ açıları sunulan eviri edebiyat araŖtırmaları da vardır (Gouanvic, 1997; 2002; 2005).

Kavram ve eser olarak çeviriyi merkeze alan bu alıŖmada ise eviri toplumsal ve tarihsel koŖulları içinde (yeniden) baėlamsallaŖtırılarak sorgulanacaktır. 1970-1980 yılları arasında Türkiye’de alan olarak Türkçe ocuk edebiyatının (yeniden) kurgulanıŖı ve çevirinin hem kavram hem eser olarak bu alanda oynadığı rol irdelenecektir. Bu amaçla çeviriyi kuŖatan dıŖ yapılar üretim, dağıtım, tüketim, denetim ve kabul d-

⁷ Bourdieu, 1983: 45-46.

zeylerinde kapsamlı ve eleştirel bir şekilde ele alınarak dinamik bir bağlam oluşturulacaktır. Bu bağlam, ilgili onyılda Türkçe çocuk edebiyatı alanında konumlandırılan çeviri ve telif eserlerin derlenmesiyle elde edilen görgül veri bütünüyle desteklenecektir. Çeviri eserlerin değişim ve/veya süreklilik ekseninde araçsallaştırılma biçimleri sorgulanacak; böylece çeviri eserler Türkçe çocuk edebiyatı alanıyla karşılıklı etkileşimi içinde kavranmaya çalışılacaktır.

Dört bölümden oluşan çalışmanın birinci bölümünde Türkiye’de ve Türkiye dışında çocuk edebiyatına ve çeviri çocuk edebiyatına ilişkin araştırmalar sunularak alanyazındaki öne çıkan araştırma konuları ve boşluklar ortaya konur. Ardından çalışmanın kuramsal çerçevesi ve yöntemsel araçları tanıtılır.

İkinci bölümde 1970-1980 yılları arasında Türkçe çocuk edebiyatının alan olarak farklılaşma süreci, süreci biçimlendiren eyleyicilerin söylemleri ve faaliyetleriyle birlikte ele alınarak alanın yapısı üretim, dağıtım, tüketim, denetim ve kabul düzeylerinde ortaya çıkarılır. Kavram ve eylem olarak çeviriye dair oluşturulan söylem aracılığıyla çevirinin alandaki eyleyiciler tarafından kavranışı, ürün olarak çeviri üretimiyle birlikte sorgulanır.

Üçüncü bölümde 1970-1980 yılları arasında Türkiye’de yayınlanan Türkçe çocuk edebiyatı eserleri derlenerek bibliyografik veri bütünü belirli örüntüler altında incelenir.

Dördüncü ve son bölümde kavram ve ürün olarak çeviri olgusunun Türkçe çocuk edebiyatı alanında nasıl işlerlik kazandığı sorgulanır. Çocuk edebiyatında çeviri kavramının boyutları tartışılarak Türkçe çocuk edebiyatı alanında konumlanan eyleyicilerin çeviri ürünlere süreklilik ve/veya değişim eksenini doğrultusunda işlerlik kazandırma şekli eleştirel bir bakış açısıyla ele alınır.

BİRİNCİ BÖLÜM

ALANYAZIN VE KURAMSAL ÇERÇEVE

Birinci bölümde ilk olarak Türkiye’de ve Türkiye dışında çocuk edebiyatına ve çeviri çocuk edebiyatına dair mevcut alanyazında yapılan araştırmalar ele alınarak çalışma konuları ve alanyazındaki boşluklar ortaya konmaya çalışılır. Çalışmanın gerekçelendirilmesinin ardından çeviri tarihyazımında sosyolojinin kuram ve kavramsal araçlarına nasıl işlerlik kazandırılacağını gösteren kuramsal çerçeve ve çalışmanın yöntemini oluşturan bibliyografya temelli bir yaklaşım ve eleştirel söylem çözümlemesi tanıtılır.

1.1. Çocuk Edebiyatı Çalışmaları

Çocuk edebiyatına ilişkin çalışmalar sırasıyla Türkiye ve Türkiye dışı olarak iki ayrı alt başlık altında yer alır.

1.1.1. Türkiye’de Çocuk Edebiyatı Çalışmaları

Türkiye’de çocuk edebiyatı ve/veya çocuk kitapları üzerine yapılan yüksek lisans ve doktora çalışmaları başta Eğitim Bilimleri olmak üzere ağırlıklı olarak Türkçe Eğitimi, Türk Dili ve Edebiyatı, Güzel Sanatlar ve Çocuk Gelişimi disiplinlerinde yürütülür. Bu çalışmalarda çocuklar için hazırlanan yayınların çocukların eğitimi doğrultusunda sorunsallaştırıldığı ve edebi/estetik açıdan irdelemenin görece az çalışılan⁸ bir bakış açısını temsil ettiği gözlenir.

Çocuk edebiyatı alanında süreli yayın olarak çocuk dergi ve gazetelerinin geniş bir yelpazede uzanan disiplinlerde (Eğitim Bilimleri başta olmak üzere Tarih, İşletme, Gazetecilik, Siyasal Bilimler, Halkla İlişkiler, Halk Bilimi ve Güzel Sanatlar) çocuklar için sunulan kitaplara kıyasla daha fazla tarihsel araştırmaya konu olduğu belirtilebilir. Bu durumun Osmanlı ve cumhuriyet dönemlerinde süreli yayıncılığın kitap yayıncılığından önce gelişmesiyle ve daha güncel ve/veya popüler bir biçimi temsil etmesiyle (Birkan, 2019) ilişkisi şüphesiz vardır.

⁸ Edebi/estetik odaklı doktora çalışmaları için bkz. Öztürk (2017) ve Dedeoğlu Orhun (2019).

Tarihsel çalışmaların ağırlıklı olarak cumhuriyet döneminde özne ve/veya nesne olarak çocuk kimliğinin inşası ve/veya temsilini sorunsallaştırdığı (Üstel, 2004; Onur, 2005, 2009; Arzuk, 2007, 2019; Öztan, 2013; Arzuk Kocadere, 2015; Gençkal Eroder, 2019) ve Türkiye’de 1993 yılında Tarih Vakfı tarafından çocukluğun tarihine dair düzenlenen “Toplumsal Tarihte Çocuk” başlıklı ilk sempozyumun bahsedilen çalışmaların öncüsü olduğu söylenebilir. Aynı yıl Alman Dili ve Edebiyatı ve Alman Dili Eğitimi alanlarından araştırmacılar Türkçe çocuk edebiyatının bir açılıma ihtiyaç olduğunu ilân ederek, Almanca çocuk ve gençlik edebiyatından çağdaş eserlerin çevrilmesiyle bu açılıma kapı aralanabileceği önerisini getirirler (Atayman, Dilidüzgün ve Kurultay, 1993: 5-6). Almanca çocuk ve gençlik edebiyatından Türkçeye çevrilebilecek eserlerden bir seçki sunan bu girişim çocuk edebiyatı ve çeviri ilişkisini eleştirel bir bakış açısıyla gündeme getiren öncü bir çalışmadır.

Türkiye’de çocuk edebiyatı tarihinin ele alındığı çalışmalara bakıldığında konunun Tanzimat Dönemi, Meşrutiyet Dönemi, Cumhuriyet Dönemi gibi başlıca tarihsel dönemlere ayrıldığı ve yazarlar/eserler üzerinden betimleyici bir “tarih” oluşturma yaklaşımının ön plana çıktığı görülür.⁹ Buna ek olarak, modern bir kavram olarak çocuk edebiyatının cumhuriyetin ilerleyen tarihlerinde tartışmaya açılması ve tarihi gerçek olarak sunulan çocuk edebiyatı eserlerinin “ilk”leri konusunda farklı görüşlerin¹⁰ olması konunun tartışmalı konumunu koruduğunu gösterir. Dolayısıyla Türkçe çocuk edebiyatı tarihyazımında olguların tarihsel bağlamı içinde sorunsallaştırıldığı eleştirel bir yaklaşım eksikliği gözlenir.¹¹ Ayrıca 1970-1980 dönemine dair yerleşik kalıpların tekrarıyla belirli bir anlatı oluşturulduğu ileri sürülebilir (Kabacalı, 1983; Şimşek, 2007).

⁹ Bkz. Şenalp ve Şan, 1981; Şimşek, 2007.

¹⁰ Enver Naci Gökşen 1966 yılında yayınlanan **Örnekleriyle Çocuk Edebiyatımız** başlıklı çalışmasında o tarihe kadar benimsenen çocuk edebiyatı tarih anlatısını ilk Türk çocuk edebiyatı eserleri üstünden eleştirerek farklı bir bakış açısı ortaya koyar. Bu anlamda tarihi gerçek olarak sunulan olguları eleştirel bir yaklaşımla ele alması önemli olmakla birlikte eleştirdiği çocuk edebiyatı tarihi anlatısının alanyazındaki yerleşik konumu pekiştirilmeye ilerleyen yıllarda devam eder (bkz. Alpay, 1980; Engin, 1987; Şirin, 1998; Şimşek, 2002; 2007).

¹¹ Necdet Neydim’in İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzaktan Eğitim Fakültesi Çocuk Gelişimi lisans programı için yazdığı **Çocuk Edebiyatı** (Neydim, 2019) başlıklı ders kitabı çocuk edebiyatı tarihyazımına eleştirel bir yaklaşım sunması ve tarihsel zeminde ergen ve gençlik edebiyatı kavramsallaştırmalarını yapması açısından kıymetlidir.

Çocuk edebiyatına dair kaleme alınan monograflar ise çocuklara yönelik süreli ve süresiz yayınların metin türü ve nitelikleri üzerinden ele alındığı ve edebiyatın çocuk eğitiminde araçsallaştırıldığı başvuru çalışmalarıdır (Demiray, 1973; Şirin, 1998; Ciravoğlu, 1997; Oğuzkan, 2000; Kıbrıs, 2000; Nas, 2002; Şimşek, 2002; Zengin, 2007; Yalçın ve Aytaş, 2016; Sever, 2019).

Türkiye’de çocuk edebiyatı çalışmalarında eğitim bilim temelli disiplinlerin ön plana çıkmasında edebiyat disiplininde görece daha az sorunsallaştırılan bir alan olmasının da payı vardır. Son yıllarda özellikle Doğu ve Batı Dilleri ve Edebiyatları başta olmak üzere edebiyat disiplininde de çocuk edebiyatı üstüne yüksek lisans ve doktora çalışmalarının yapıldığı kaydedilmelidir (Yapıcı, 1999; Pıtraklı, 1999; Karail, 2012; Zaim, 2012; Kök, 2019; Dolaykaya, 2020; Kösteloğlu, 2020).

1.1.2. Türkiye Dışında Çocuk Edebiyatı Çalışmaları

Çocuk edebiyatının geleneksel olarak kütüphaneciler, öğretmenler ve yazarlar gibi “uzman” kimliğiyle yer alan eyleyicilerin alanı olduğu iddia edilir (Berry, 2013). 1990’lı yıllarda çocuk edebiyatının bir disiplin olarak üniversitelerin Edebiyat ve/veya Eğitim Bilim gibi bölümlerin çeperinde konumlandığı göz önünde bulundurulduğunda alandaki gelişmelerin son yirmi yılda hızlı bir şekilde gerçekleştiği söylenebilir. Üniversitelerde çocuk edebiyatı bölümleri, yüksek lisans programları ve çocuk edebiyatı araştırma merkezlerinin kurulmasıyla akademik bir disiplin olarak kabul edildiği belirtilebilir.¹² *The Lion and the Unicorn, Children’s Literature, Children’s Literature Association Quarterly, International Research in Children’s Literature* ve *Bookbird* gibi saygın uluslararası bilimsel dergilerin varlığı ve uluslararası düzeyde düzenlenen pek çok konferans, seminer de çocuk edebiyatının akademik bir disiplin olarak yerleşiklik kazandığını gösterir.

Çocuk edebiyatının akademik bir disiplin olarak gelişmesinde ve eğitim bilimsel temeller yerine edebiyat açısından sorunsallaştırılmasında önde gelen araştırmacılardan biri olan Peter Hunt (2005) disiplinlerin yerleşik kalıplarının kırılarak çocuk

¹² Dünya genelinde eğilim bu şekilde olmakla birlikte Kuzey ülkelerinde ulusal çocuk edebiyatı merkezlerinin açılmasının ve çocuk edebiyatının akademik bir alan olarak irdelenmeye başlamasının 1960’lı yıllara denk geldiği not edilmelidir (Berry, 2013).

kitaplarının çok daha çeşitli bakış açılarından sorunsallaştırılacağı ve bu disiplinlerarasılığın alanı zenginleştireceğine yönelik düşüncesinin gerçekleştiği görülür. Çocuk edebiyatı karşılaştırmalı edebiyat (O’Sullivan, 2005), eğitimbilim (Nikolajeva, 2014), Alman dili ve edebiyatı (Ewers, 2009) ve İngiliz dili ve edebiyatı (Grenby, 2014) gibi yerleşik disiplinlerde eko-eleştiri (Goga ve diğerleri, 2018), medya çalışmaları (McCallum, 2018), kimlik ve eşit(siz)lik politikaları (Bradford, 2001; Galway, 2008; Reimer, 2008; Panlay, 2016; Chaudhri, 2017; Nel, 2017), insan hakları (Todres ve Higinbotham, 2016), toplumsal cinsiyet (Pugh, 2010), dijital medya ve okuryazarlık (Unsworth, 2005) gibi çeşitli açılardan tartışılır.

Çocuk edebiyatı tarihi de pek çok dilde ve kültürde derinlemesine araştırmalara konu olan zengin bir alan olarak ortaya çıkar. Uluslararası Çocuk Edebiyatı Araştırmaları Birliği’nin (IRSCL) 1989 yılında düzenlediği dokuzuncu konferansında sunulan bildilerden ulusal ve/veya uluslararası çocuk edebiyatı tarihyazımını sorgulayan bir derleme yapılması (Nikolajeva, 1995) konunun uluslararası düzeyde farklı coğrafyaların ve disiplinlerin katılımıyla tartışmaya açıldığını göstermesi açısından belirleyicidir. Bunun dışında 1960’lı yıllardan itibaren İsveç çocuk edebiyatı tarihini çeviri ve telif eserler üstünden sorgulayan Göte Klingberg başta olmak üzere¹³, 1574-2010 tarihleri arasında Rusça çocuk edebiyatının tarihsel gelişimi (Hellman, 2013), Almanca çocuk edebiyatı tarih anlatısının İkinci Dünya Savaşı ve Yahudi soykırımı aracılığıyla eleştirel irdelenmesi (Shavit, 2005), 1700’lerden itibaren Çin çocuk edebiyatının eğitim, din ve çocukluk ekseninde ortaya çıkışı (Sue Chen, 2019), 20. yüzyıl ortasında İngiliz işçi sınıfından yazarların İngiliz çocuk edebiyatını şekillendirmeleri (Takiuchi, 2017), Victorya dönemi çocuk edebiyatı (Jenkins, 2016), 1968 öğrenci hareketleriyle birlikte Almanya’da yeni bir çocuk edebiyatının ortaya çıkışı (Ewers, 1993), Amerika’da Soğuk Savaş Döneminde sol çocuk yayınlarının ortaya çıkışı ve gelişimi (Mickenberg, 2006), Birleşik Krallık’ta “unutulan” sol çocuk yayıncılığı tarih anlatısının yeniden tartışmaya açılması (Reynolds, 2016) ve Birleşik Krallık’ta eşitlikçi temellere dayanan modern çocuk edebiyatının ortaya çıkışı (Pearson, 2016) bu

¹³ “2nd IRSCL Fellow: Göte Klingberg, Sweden,” (Çevrimiçi) <http://www.irscl.com/norway.html>, 21 Mayıs 2019.

alandan ele alınan konu çeşitliliğini göstermenin yanı sıra eleştirel tarihyazımı araştırma örnekleri arasında yer alır.

Çocuk edebiyatı araştırmacıları Reynolds (2011) ve Grenby (2005) on sekizinci ve ondokuzuncu yüzyıllara ilişkin birkaç çalışma dışında bibliyografya temelli tarih çalışmalarının çocuk edebiyatında önemli bir eksiklik olduğuna dikkat çekerler. Bu eksikliği giderme ve belirli kültürlerin çocuk edebiyatı tarihyazımını eleştirel bakışla ortaya çıkarma ve/veya sorgulama amacıyla yukarıda değinilen çalışmalar yapılmış olsa da bu çalışmalarda ayrıntılı bibliyografik keşiflere yer verilmemiştir. Bu doğrultuda 1950-2010 yılları arasında Birleşik Krallık'ta Kuzey Avrupa çocuk edebiyatını bibliyografik bir yaklaşımla ele alan çeviribilim doktora tezinin (Berry, 2013) çocuk edebiyatı alanında bahsedilen önemli bir eksikliği giderme noktasında önem taşıdığı söylenebilir. Dolayısıyla 1970-1980 yılları arasında Türkiye'deki Türkçe çocuk kitaplarının ilk olarak arşivler, bibliyografyalar, kataloglar, kitap ilânları, günlük gazeteler, dergiler vb. çeşitli kaynaklar aracılığıyla keşfinin de benzer bir eksikliği gidereceği düşünülür.

1.2. Çeviri Çocuk Edebiyatı Çalışmaları

Çeviri çocuk edebiyatı üstüne yapılan çalışmaların farklı disiplinlerde yürütüldüğü gerçekliğinden yola çıkarak, sorunsallaştırılan belirli konular ve/veya bakış açıları sunulmaya çalışılır. Çalışmalar Türkiye ve Türkiye dışı olarak iki ayrı altı başlıkta ele alınır.

1.2.1. Türkiye'de Çeviri Çocuk Edebiyatı Çalışmaları

Türkiye'de çeviri çocuk edebiyatı eserleri ve/veya çeviri çocuk kitapları farklı disiplinlerde doğrudan ve/veya dolaylı olarak çeşitli araştırmalara konu olur.

Eğitim Bilim alanında çeviri eserlerin iç ve dış özellikleri itibarıyla çocuk okurlara uygunluğu ve öğreticilik işlevi doğrultusunda ele alınırken, çocuk edebiyatı eserlerinin taşınması gereken özellikler çerçevesinde kuralcı bir yaklaşımla değerlendirildiği gözlenir (Set, 2020; Köklücan, 2019; Biros, 2019; Erşahan İspirt, 2019; Şahbaz, 2016; Kılıç, 2010). Bu çalışmalarda çeviri eserlerin dil ve içerik özellikleri Türkçe dilinde yazılmış gibi değerlendirildiği görülürken, çeviri farkındalığının göz önünde

bulundurulduğu yalnızca bir çalışmada çeviri eserlerin telif eserlere kıyasla okul öncesi çocuklar ve ebeveynler tarafından daha çok tercih edilebilir olduğu bulunur (Kök-lücan, 2019). Benzer bulgu Zeynep Bilgin'in (1985) ilkökul 3. sınıf öğrencilerinin çeviri edebiyat eserlerini yerli edebiyat eserlerinden daha çok tercih ettiğini bulguladığı yüksek lisans tezinde mevcuttur. Farklı dönemler olmasına karşın çeviri eserlere ilişkin bulguların benzerliği çevirinin Türkçe çocuk edebiyatı alanında önemli bir konuma sahip olduğuna işaret eder.

Doğu ve Batı Dilleri ve Edebiyatları alanlarında da yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerinde ise kaynak dildeki eserler doğrudan araştırma nesnesi olmasına karşılık çeviri olgusunun irdelenen bir husus olmadığı gözlenir. Bu çalışmalar Türkçe dilinde yazıldığından araştırmacıların eserleri Türkçeye çevirerek incelemeleri "çeviri" boyutunun göz ardı edildiğini gösterir ve bu durum önemli bir nokta olarak dikkat çeker (Demirkol, 2008; Köşeli, 2011) .

Çeviribilim disiplinde çocuk edebiyatının görece az çalışma üretilen bir alan olduğu ileri sürülebilir. Türkiye'de çeviribilimin akademik bir disiplin olarak diğer disiplinlere kıyasla görece genç olmasına rağmen çeviri çocuk edebiyatına ilişkin öncü çalışmaların 1990'nun ilk yarısında ortaya çıktığı görülür (Dilidüzgün ve Kurultay, 1992; Kurultay, 1994). Bu çalışmalarda Almanca çocuk ve gençlik edebiyatı ile Türkçe çocuk edebiyatı ilişkisi ve çeviri normları sorgulanır.

Türkiye'de çeviri çocuk kitapları üstüne yapılan yüksek lisans ve doktora tezlerine bakıldığında, on altı yüksek lisans tezi tespit edilirken doktora tez sayısının yalnızca üç olduğu bulunmuştur.¹⁴

Türkiye'de çeviribilim alanında çocuk edebiyatı üstüne yapılan ilk tezlerden olan Necdet Neydim'in (1995) "Türkiye'de Çeviri Çocuk Edebiyatında Tarihsel Süreç İçerisinde Çizilen Çocuk Figürlerine Toplumsal Bakış Açısından Yüklenen İşlevler" başlıklı yüksek lisans tezinde çeviri çocuk kitaplarında sunulan çocuk figürleri tarihsel boyutuyla birlikte sorgulanmıştır.

¹⁴ Belirtilen rakamların dışında yüksek lisans ve doktora tez çalışması bulunabilir. Yetişkin ve çocuk edebiyatında konumlanan tekil eserlere ve/veya yazarlara odaklanılan çeviribilim çalışmalarında doğrudan çocuk edebiyatıyla ilişkisi kurulmasa da bu alana giren konuların irdelendiği not edilmelidir.

Elif Ersözlü (1994) “The Translation Policy and its Effects on Children’s Literature Translated from English and American Literatures into Turkish between 1940-1965” başlıklı yüksek lisans tezinde 1940-1965 yılları arasında Amerikan ve İngiliz çocuk edebiyatlarından Türkçeye yapılan çevirileri erek kültürde yaşanan toplumsal ve politik değişikliklerle ilişkilendirerek ele almıştır. Ayrıca belirtilen yıllarda Amerikan ve İngiliz çocuk kitaplarından Türkçeye çevrilen eserlerin bir kaynakçasını oluşturmuştur. Kaynakçayı hazırlamak için Metis Çeviri adlı derginin 15. ve 16. sayılarında yayımlanan ve 1958-1990 yılları arasında yayınlanan çeviri eserleri kapsayan Çeviri Çocuk Edebiyatı Kaynakçasından yola çıkan Ersözlü dergide yayımlanan kaynakça çalışmasına 132 kitap ekleyerek katkıda bulunmuştur. Bu kitapların 92’si adı geçen çalışmanın kapsamadığı 1940-1957 yılları arasında yayımlanırken, 1958-1965 yılları arasında da listeye 40 kitap eklenmiştir.

Şebnem Akçapar (2000) “Çocuk Kitapları Çevirisinin Ölçütleri” başlıklı yüksek lisans tezinde Türkçeye çevrilmiş çocuk kitaplarından aldığı somut örnekler üzerinden bu çevirilerin “kabul edilebilirlik” ve “okunabilirlik” normlarına uyup uymadığını irdelemiştir. Çalışmanın sonucunda Türkiye’de çocuk kitapları çevirisinde genel olarak erek odaklı bir yaklaşımın izlendiği tespit edilmiştir.

Burcu Özçakır (2006) “Translations of Children’s Literature: A Case Study on Treasure Island [Çocuk Edebiyatı Çevirileri: Define Adası]” başlıklı yüksek lisans tezinde “Define Adası” adlı eserin Türkçe çevirilerini çeviri normlarına ışık tutmak amacıyla incelemiştir. Farklı çeviri stratejilerinin üzerinde durulduğu bu çalışmada çevirmen kararları erek dil ve kültür normlarıyla ilişkilendirilerek tartışılmıştır.

Naile Kaçar (2008) “A Descriptive Study on the Translation of Children’s Fantasy Literature: The Chronicles of Narnia [Fantastik Çocuk Edebiyatı Çevirisi Üzerine Betimleyici Bir Çalışma: Narnia Günlükleri]” başlıklı yüksek lisans tezinde “Narnia Günlükleri” adlı seri üzerinden fantastik çocuk yazını çevirilerinde karşılaşılan zorlukları ve kullanılan çeviri yöntemlerini sorgulamıştır. İncelenen çevirilerin Gideon Toury’nin “kabul edilebilirlik” ve Tiina Puurtinen’in “okunabilirlik” kıstaslarına uygunluk gösterdiği ve çeviri metinlerde genel olarak erek odaklı bir yaklaşımın benimsendiği belirtilmiştir.

Aslı Ekmekçi (2008) “The Shaping Role of Retranslations in Turkey: The Case of Robinson Crusoe [Türkiye’de Robinson Crusoe’nun Yeniden Çevirilerinin Şekillendirici Rolü]” başlıklı yüksek lisans tezinde ilgili eserin 1864-2006 yılları arasında yayınlanan Türkçe yeniden çevirilerinin kültür repertuarı içinde oynadığı rolü irdelemiştir. Çeviri eserin hem yetişkin hem çocuk edebiyatı eseri olarak konumlanmasından dolayı sahip olduğu değişken pozisyon (*ambivalent status*) tarihselleştirilerek ele alınmıştır.

İnanç Bakkalbaşı (2009) “Johanna Spyri’nin Heidi Adlı Eserinden Yola Çıkarak Yayınevlerinin Çeviri Çocuk Edebiyatı Üzerindeki Etkisinin İncelenmesi” başlıklı yüksek lisans tezinde “Heidi” adlı eserin beş farklı yayınevi tarafından yayınlanan çevirilerini incelemiş ve yayınevlerinin yayıncılık anlayışının çeviri kararlarını etkileyip etkilemediğini sorgulamıştır. Betimleyici bir yaklaşımın benimsendiği bu çalışmada çevirilere yapılan müdahaleler karşılaştırmalı olarak incelenmiştir.

Gülçin Uğur Aslankabaklı (2009) “A Study on the Translations of Children’s Fantasy: The Wonderful Wizard of Oz Sample [Fantastik Çocuk Kitabı Çevirilerine Bir Bakış: Oz Büyücüsü Örneği]” başlıklı yüksek lisans tezinde “The Wonderful Wizard of Oz” adlı eserin Türkçeye yapılan dört farklı çevirisini karşılaştırarak fantastik çocuk kitaplarının çevirisinde uyarlama yapılıp yapılmadığını tespit etmeye çalışmıştır. Ayrıca incelenen türe dair bir kaynakça taraması yapılarak 1990-2000 yılları arasında Türkçeye çevrilen fantastik çocuk kitaplarının bir listesi sunulmuştur.

Gamze Levent’in (2010) “Çocuk Edebiyatı Çevirilerinde Karşılaşılan Sorunlar” başlıklı yüksek lisans tezinde Roald Dahl’ın “Charlie and the Chocolate Factory” adlı eserinin Can Çocuk Yayınları tarafından yayımlanan iki farklı çevirisi metin içi ve metin dışı bağlamlar üzerinden kaynak metinle karşılaştırılarak betimlenmiştir. Bu betimleyici yaklaşıma göre çevirmen kararları “kabul edilebilirlik” ve “yeterlilik” kutupları bağlamında ele alınmış ve çevirmen kararlarına dair genel bir değerlendirme yapılmaya çalışılmıştır.

Fatma Evkuran (2013) “Pollyanna Çevirilerinin (Çocuk Edebiyatı Kapsamında) Karşılaştırmalı İncelemesi” başlıklı yüksek lisans tezinde “Pollyanna” adlı eserin Türkçe çevirilerini metin düzeyinde kullanılan stratejiler ve yapılan düzenlemeler bağlamında ele almıştır. Çalışmanın sonucunda Pollyanna’nın Türkçe çevirilerinde genel olarak erek odaklı bir yaklaşım izlendiği ve çevirilerin kabul edilebilir ve okunabilir olmalarının hedeflendiği bulunmuştur.

Nuriye Diren (2013) “Translation of Children’s Literature: A Study on Keloğlan Masallari and their Translations into English [Çocuk Edebiyatı Çevirisi: Keloğlan Masalları ve İngilizce Çevirileri Üzerine Bir Çalışma]” başlıklı yüksek lisans tezinde seçilen Keloğlan masallarının İngilizce çevirilerinde kullanılan çeviri yöntemlerini ve stratejilerini incelemiştir. Metin incelemeleri sonucunda kaynak metnin kültürel, tarihsel veya dilbilimsel özelliklerinin korunarak daha çok yabancılaştırma yönteminin kullanıldığı tespit edilmiştir.

Adeviye Aydın Koçoğlu (2015) “M.E.B. Türkçe Ders Kitaplarında Kaynak Dili İngilizce Olan Çeviri Metinlerin Çeviri Etiği Bağlamında Andrew Chesterman’ın Çeviri Normları Çerçevesinde İncelenmesi” başlıklı yüksek lisans tezinde Milli Eğitim Bakanlığı’nın ortaokullara gönderdiği Türkçe kitaplarda yer alan çeviri metinlerdeki çeviri kararlarını çeviri normları bağlamında ele almıştır. Karşılaştırmalı metin incelemeleri sonucunda çeviri metinlerde ideolojik manipülasyon yapıldığı belirlenmiş ve çeviri etiğiyle ilişkilendirilerek tartışılmıştır.

Fatih İkiz (2017) “Robin Hood Örneği Üzerinden Çeviri Çocuk Edebiyatında Çevirmen ve Yayınevi Yaklaşımları” başlıklı yüksek lisans tezinde Türkiye’de çeviri çocuk edebiyatı alanında güç ve çeviri ilişkisini Robin Hood çevirileri üzerinden örneklemiştir. Bu doğrultuda yayınevi ve çevirmenlerin kendi amaç ve ideolojileri ekseninde belirli bir çocuk figürü oluşturmak amacıyla metne yapmış oldukları müdahaleleri tartışmıştır.

Halise Gülmüş (2017) “Yazınsal Çeviride Çevirmenin Sesi: Huckleberry Finn’in Maceraları Üzerinden Bir Vaka Analizi” başlıklı yüksek lisans tezinde Mark

Twain'in belirtilen eserinin iki Türkçe çevirisini metin içi ve metin dışı unsurlarda çevirmenlerin sesinin izini sürerek betimleyici bir yaklaşımla incelemiştir.

Oğuzhan Uygun (2019) "In between Children's Literature and Adult Literature: An Analysis of Translational Style in the Turkish Translation of Norton Juster's The Phantom Tollbooth as an Ambivalent Text [Çocuk edebiyatı mı yetişkin edebiyatı mı? Muğlak bir metin olarak Norton Juster'in The Phantom Tollbooth adlı eserinin Türkçe çevirisinin çeviri biçemi analizi] başlıklı yüksek lisans tezinde hem yetişkin hem çocuk edebiyatı eseri olarak konumlanan bir muğlak eserin Türkçe çevirisinde biçem incelemesi yapmıştır.

Merve Demir (2019) "Translating Food Items in Children's Literature: A Case Study on Dav Pilkey's Captain Underpants Series [Çocuk Edebiyatında Yiyecek Öğelerin Çevirisi: Dav Pilkey'in Kaptan Düşükdön Serisi Üzerine Bir Çalışma]" başlıklı yüksek lisans tezinde ve Gizem Temizyürek (2019) "A Comparative and Descriptive Analysis of the Turkish Translations of Mark Twain's the Adventures of Tom Sawyer within the context of Children's Literature [Mark Twain'in Tom Sawyer'ın Maceraları Adlı Eserinin Türkçe Çevirilerinin Çocuk Edebiyatı Bağlamında Karşılaştırmalı ve Betimleyici Bir İncelemesi]" başlıklı yüksek lisans tezinde metin düzeyinde çeviri kararlarını irdelemişlerdir.

Berfu Durukan (2019) "Alphonse Daudet'nin *Lettres De Mon Moulin* Adlı Eserinin Türk Çocuk Edebiyatı Altında Alınlanması Üzerine İnceleme" başlıklı yüksek lisans tezinde eserin 1943 ve 2017 yıllarında yayınlanan Sabri Esat Siyavuşgil çevirisini karşılaştırmalı ele alarak çeviri kararlarını değerlendirebilir.

Bu alanda yapılan doktora tezlerine gelindiğinde yalnızca dört çalışmadan bahsedilebilir. Bunlar sırasıyla Necdet Neydim'in (2000) "1980 Sonrası Değişen Paradigma Açısından Çeviri Çocuk Edebiyatı" başlıklı doktora tezi, Ayşe Banu Karadağ'ın (2003) "Edebiyat ve Kültür Dizgesini Şekillendirmede 'İdeolojik' Açından Çevirinin

ve Çevirmenin Rolü”¹⁵ başlıklı doktora tezi ile Nilüfer Alimen’in (2015) “Bir Yönlendirme Aracı Olarak Çeviri: Serteller ve Çeviri Çocuk Edebiyatı” başlıklı doktora tezi-
dir.

Türkiye’de çeviribilim alanında çeviri çocuk edebiyatına ilişkin yapılan yüksek lisans ve doktora çalışmalarına genel olarak bakıldığında, beş çalışma¹⁶ dışındaki diğer on üç yüksek lisans ve bir doktora çalışmasında karşılaştırmalı metin incelemesi başta olmak üzere çeviri, güç, ideoloji ilişkisinin ve çeviri normlarının araştırıldığı görülmektedir. Üç yüksek lisans ve iki doktoradan oluşan dört çalışma ise Türkiye’de çeviri çocuk edebiyatını tarihsel bir zeminde tartışmaya açan ve alanın tarihyazımına katkıda bulunan öncü çalışmalar arasındadır. Bu tarihsel çalışmalara ek olarak, cumhuriyet tarihi boyunca telif ve çeviri çocuk edebiyatındaki sansür pratikleri (Kansu-Yetkiner, 2016), diliçi çeviri (Kansu-Yetkiner ve Yetkin-Karakoç, 2015), özel isimlerin çevirisi (Kansu-Yetkiner, 2011), kültürel sözcüklerin çevirisi (Kansu-Yetkiner, Duman, Yavuz ve Avşaroğlu, 2018), çevirmen görünürlüğü (Kansu-Yetkiner, Duman ve Avşaroğlu, 2018), çocuk dergisinde çeviri (Tahir Gürçağlar, 2014), yeniden çeviri (Ekmekçi, 2008; Tahir Gürçağlar, 2011) tarihsel zeminde çocuk edebiyatı çevirisinin sorsallaştırılan konuları arasındadır.

Çeviribilim alanında çocuk edebiyatına ilişkin verimli tartışma konularından biri 100 Temel Eser Listesindeki çevirilerin islami yeniden çevirilerinin olduğu kaydedilmelidir (Neydim, 2006; Birkan, 2008; Daldeniz, 2010; Kansu-Yetkiner, 2014).

Çocuk edebiyatına dair diğer çeviri çalışmalarında da çeviri normları (Erten, 2011) özel isim çevirisi (Tuna, 2017), çeviribilim lisans programlarındaki çevirmen adayları için çocuk edebiyatı ders tasarımı çerçevesinde ele alınan çocuk edebiyatının temel kavramları, türleri ve çeviri edinçleri (Okyayuz ve Kaya, 2018), belirli bir tür üzerinden çeviri ve telif metin üretim pratiklerinin etkileşimi (Okyayuz, 2017) irdeleyen konular arasındadır.

¹⁵ Bu çalışmanın temel sorunsalı belirlenen çeviri edebiyat eserlerinde ideolojinin rolü olduğu için incelemeye konu olan eserin çocuk edebiyatıyla ilişkisinin doğrudan kurulmadığının altı çizilmelidir.

¹⁶ Ersözlü (1994); Neydim (1995; 2000); Ekmekçi (2008); Alimen (2015).

Tüm bu çalışmalardan hareketle, Türkiye’de çeviribilim disiplininde çocuk edebiyatının farklı bakış açılarıyla sorgulanan ve özellikle son yıllarda daha çok çalışmanın üretildiği bir alan görünümünde olduğu söylenebilir. Bu çalışmalar şüphesiz önemli görülmekle birlikte, özellikle çeviri tarihyazımı açısından çocuk edebiyatının keşfedilmeye açık bir alan olmaya devam etmesi alanyazındaki önemli boşlukların bulunduğu işaret etmesi açısından dikkate değerdir.

1.2.2. Türkiye Dışında Çeviri Çocuk Edebiyatı Çalışmaları

Çocuk edebiyatı çevirisine ilişkin akademik çalışmaların çeviribilimin bir disiplin olarak ortaya çıkmadan önceki tarihlerde eğitimbilim, edebiyat ve tarih disiplinlerinden gelen araştırmacılar tarafından disiplinlerarası bir motivasyonla yapıldığı görülür. Bu doğrultuda 1970 yılında Avusturya, Çekoslovakya, Federal Alman Cumhuriyeti, İspanya ve İsviçre’den araştırmacıların bir araya gelerek kurduğu ve günümüzde elli ülkeden üyelerinin bulunduğu Uluslararası Çocuk Edebiyatı Araştırmaları Birliği’nin (IRSCL) çocuk ve gençlik edebiyatı çalışmalarını farklı coğrafyalardan, dillerden, kültürlerden ve disiplinlerin fikir alışverişinde bulunduğu çok katılımlı bir araştırma alanına dönüştürmesindeki girişimleri anılmalıdır.¹⁷ IRSCL’nin kuruluşundan itibaren iki yılda bir düzenlediği uluslararası konferanslarda çeviri olgusu dolaylı ve/veya doğrudan araştırma konusu olmakla birlikte 1976 yılında “*Problems of Translation in the Field of Literature for Children and Young People*” başlığı altında düzenlenen üçüncü konferans düzenlenmesi çocuk ve gençlik edebiyatında çevirinin temel bir sorunsal olarak ele alındığını göstermesi açısından önemlidir. Bu konferansta sunulan bildirilerin yer aldığı derleme (Klingberg, Ørving ve Amor, 1978) çeviri etkinliğinin metin düzeninde tartışmaya açıldığını gösterir. Eğitimbilim ve tarih araştırmacısı Göte Klingberg’in 1986 yılında yayınlanan **Children’s Fiction in the Hands of the Translators** başlıklı çalışması da çocuk edebiyatında çevirmenlerin odak noktası olarak sorgulanması açısından yenilikçidir.

Çeviribilim disiplini içinde bireysel araştırmalardan ve belirli kuramsal yaklaşımlardan söz etmeden önce çocuk edebiyatı çalışmalarına dair Tel Aviv Okulunun yayını olan *Poetics Today* dergisinin 1992 yılında “*Children’s Literature*” ve 2003

¹⁷ “About IRSCL,” IRSCL, (Çevrimiçi) <http://www.irscl.com/history.html>, 13 Haziran 2019.

yılında çeviribilim dergisi META'nın "*Translation for Children*" başlıklı özel sayı yayınladığı kaydedilmelidir. Bu saygın dergilerin özel sayıları çeviribilim içinde çocuk edebiyatının sorgulandığını göstermesi açısından önemlidir.

Reinbert Tabbert'in (2002) 1960 yılından itibaren çeviri çocuk edebiyatı araştırmalarındaki farklı yaklaşımları betimlediği çalışması alana kuşbakışı bir görünüm sunar. Tabbert çeviri çocuk edebiyatı çalışmalarının temelinde yatan dört unsur sıralar: (i) çeviri çocuk kitaplarının farklı kültürler arasında köprü kurduğu varsayımı; (ii) çevirmenlerin karşılaştığı metin düzeyindeki zorluklar; (iii) çocuk edebiyatını edebiyatın içinde saygın görülme-yen bir alt dizge olarak konumlandıran çoğuldizge kuramı ve (iv) yaşın ayırt edici bir kategori olarak hedef okur kitlesinin heterojenliği. Kabaca önerilen bu dört unsurun çeviri çocuk edebiyatı çalışmalarında sorgulanan temel konuları yansıttığı belirtilebilir ve bu durum farklı kuramsal yaklaşımlar aracılığıyla kısaca sunulacaktır.

Çeviribilim çalışmalarında yöntemsel olarak kaynak metin/dil/kültür ucundan erek metin/dil/kültür olarak ifade edilen diğer uca kaydığı kabul gören bir tespittir. Bu değişime yol açan temel kuramsal yaklaşımlar Hans Vermeer ve Katharina Reiss'in temsilcisi olduğu Heidelberg Okulu çevresindeki işlevsel çeviri yaklaşımlar ve Tel Aviv Okulu çevresindeki sistem kuramı ve betimleyici çeviri çalışmalarıdır. Reiss (1982) metin türleri sınıflamasından hareketle çocuk edebiyatı çevirisini yönlendiren etmenleri sorgular.

Tel Aviv Okulu temsilcilerinden Zohar Shavit'in (1981; 1986) çalışmaları başta olmak üzere çocuk edebiyatını edebiyat dizgesinin içinde saygın olmayan bir alt-dizge olarak kabul eden dizgesel yaklaşım çerçevesinde çocuk edebiyatı çevirileri normlar, yayın politikaları ve merkez-çevre ilişkisi üstünden sorgulanır (Even-Zohar, 1992; Ben-Ari, 1992; Du-Nour, 1995; Pascua-Febles, 2014). Bu yaklaşımın önerdiği çeviri normu kavramından faydalanan Tiina Puurtinen de çalışmalarında (1995; 2003) dil düzeyindeki normları sorgularken, Kruger (2011) bu yaklaşımı Güney Afrika örneğinde postkolonyal bir bağlamda uygular.

Çeviribilim araştırmacısı ve çocuk edebiyatı çevirmeni Riitta Oittinen (1993; 2000) Mikhail Bakhtin'in diyalojizm ve çokseslilik kavramlarını resimli çocuk kitapları başta olmak üzere çocuk edebiyatı çeviri pratiğine uygulayarak çeviriye farklı bir bakış açısı sunar.

Çocuk edebiyatı çevirileri ağırlıklı olarak metin düzeyinde ve çeviri normları bağlamında sorgulansa da çeviri çocuk edebiyatı araştırmalarında ideoloji ve sansür (López, 2000; Craig, 2001; Pokorn, 2012), çeviri normları (Desmidt, 2003), toplumsal cinsiyet (Desmet, 2007), biçimbilim (Epstein, 2009), çeviri ödülleri ve yeniden çeviri (Lathey, 2010), özel isim çevirileri (van Coillie, 2014), çeviri politikaları (Thomson-Wohlgemuth, 2014), çeviri etiği (Oittinen, 2014), yetişkin ve çocuk okurlardan oluşan hedef okur kitlesinin heterojenliği (Rudvin ve Orlatti, 2014; Dymel-Trzebiatowska, 2020) ve çocuk okurların çeviri tercihleri (Sung, Park ve Kim, 2016; Joosen, 2019) irdelenen konular arasındadır.

Çeviri çocuk edebiyatı çalışmalarında çevirmenlerin oynadıkları roller de ön plana çıkan araştırma konusudur. Bu çalışmalar arasında doğrudan çevirmenlerin kendi çeviri pratiklerine dönük düşüncümleri olduğu gibi (Bell, 1987; Stahl, 1996; Hirano, 2006; Becchi, 2018) kuramsal araştırmalar da (O'Sullivan, 2003; Lathey, 2006; 2010) mevcuttur.

1.3. Çeviri Tarihyazımında Sosyoloji ve Çeviri Sosyolojisinde Tarihyazımı Çalışmaları

Çeviri tarihyazımı ve çeviri sosyolojisi çeviribilim disiplininde son otuz yıldır çeşitli coğrafyalarda, dillerde ve kültürlerde farklı bakış açılarıyla irdelenen verimli bir araştırma alanıdır. İki ayrı alan görünümüne sahip olmasına karşılık bu alanların dolaylı ve/veya doğrudan oluşmasını/ortaya çıkmasını sağlayan çalışmaların altında yatan paradigma değışikliğinin kültür ve kimlik çalışmalarıyla ilişkili olduğu ve bu yönden temel mantığın benzeşim gösterdiği ileri sürülebilir. Nitekim çeviri tarihi ve çeviri sosyolojisine ilişkin çalışmaların özellikle 1990'lı yıllarla birlikte artması rastlantısal değildir. Benzer şekilde çeviri tarihyazımını ilk olarak çevirmenlerin içinde bulundukları sosyokültürel bağlamla birlikte keşfederek sorgulama çağırısı (Pym, 1998, 2000; D'hulst, 2010) tarihe sosyolojik bir hassasiyetle yaklaşmanın tezahürüdür.

Çeviri tarihyazımına ilişkin temel araştırma programı Lieven D’hulst (2010) tarafından önerilen sekiz maddeyle esnek bir biçimde çizilir: kim, ne, nerede, kimin desteğiyle, niçin, nasıl, ne zaman ve çevirinin etkileri ve/veya işlevleri. “Çeviri arkeolojisi”ni (Pym, 1998: 5) andıran bu maddelerin tümünde eyleyici olarak çevirmenden başlayarak çevirinin içinde bulunduğu dil ve kültür üzerindeki etkisi ve işlevine kadar geniş ilişkiler ağına işaret etmesi ve tarihsel bakış açısının sosyokültürel bağlamı araştırmanın önemli bir bileşeni hâline getirmesi açısından sosyolojik yönelimler mevcuttur.

Tarihsel çeviri araştırmalarının temel sorularından biri çeviri kavramının tanımıdır. Betimleyici çeviri araştırmalarının öne sürdüğü “çeviri olarak sunulan her şey çeviridir” önermesi içinde yöntemsel bir indirgemeciliği içermesine karşılık araştırmalarda pratik bir kavram olduğu kabul görür (D’hulst, 2010). Ağırlıklı olarak yetişkin ve/veya klâsik edebiyat metinlerine dayanılarak ileri sürülen bu önermeye, çocuk edebiyatı alanında işlerlik kazandırılmaya çalışıldığında alanın kendi özgüllüklerinden kaynaklı çeşitli sorunlar ortaya çıkabilir. Çocuk edebiyatı metinlerinde üretim pratikleri çok çeşitli formlara sahip olduğundan çeviri ve telif ayrımı kategorik olarak zorlayıcı olmakla birlikte bu kategorileri aşındıran metin üretim pratiklerinin varlığı da göz önünde bulundurulmalıdır. Bir başka metinle ve/veya kültürle belirgin bir ilişkisi olduğu gözlenen bir metnin çeviri olduğunun gizlenmesi ve/veya belirtilmemesi ya da anonim olarak sunulmasının yanı sıra telif eser olarak da sunulması mümkün olabilir. Buna ek olarak, incelenen dönemde gözlemlenen diliçi çeviri pratiğinin de göz ardı edilemeyecek bir yeniden üretim pratiği olarak ortaya çıkması alanın işleyişinin bütüncül bir şekilde ortaya çıkarılması amacıyla kavramsal olarak göz önünde bulundurulmayı zorunlu kılmıştır. Bu nedenle araştırma tasarımı açısından ihtiyaç duyulan kavramsal esnekliği sağladığından araştırmada çevirinin yığın kavram olarak kullanımı benimsenmiştir (bkz. 3. Bölüm).

Tarihsel çeviri araştırmalarında çeviri kavramının belirlenmesi sorunsalı, belirli bir hedef okur kitlesiyle¹⁸ tanımlanan çeviri çocuk edebiyatında bir başka değişkenin daha bulunmasıyla karmaşıklışır. Çeviri çocuk edebiyatı araştırmasında çeviri tanımının doğrudan bağlı olduğu bu temel değişken, çocuk edebiyatının tanımıdır. “Çocuk” ve “çocukluk” kavramlarının tarihsel kurgu olmalarından hareketle (Ariés, 1962; Heywood, 2001; Zornado, 2001; Onur, 2005) sözü edilen kitle için sunulan “edebiyat” kavrayışının da tarihsel kurgu olduğu ve “çocuğa göreliğin” ve/veya “uygunluğun” temel belirleyiciler arasında olduğu kabul edilir (Ewers’ten akt. Nikolajeva, 1995; Ewers, 2009). Çalışmada ele alınan dönemin bütünüyle eleştirel bir şekilde irdelenebilmesi ve edebiyat kavramının yetişkinler için kabul gördüğü anlam içeriğinin çocuklar için de oluşturulması amacıyla salt öğretici amaçlı/içerikli kitaplar çalışmanın dışında bırakılmıştır (Bkz. 3. Bölüm).

Sosyolojik yönelimler içeren çeviri tarihyazımına dair araştırmalarda tematik olarak belirli bir coğrafya ve/veya ulus-devlet (Fransa için bkz. Lambert, D’hulst ve van Bragt, 1984; İrlanda için bkz. Cronin, 1996; Çin için bkz. Cheung, 2006; İran için bkz. Haddadian-Moghaddam, 2014), dönem ve/veya ekol (Paker, 1991; Gutas, 2017; Demircioęlu, 2016), çevirmenlerin rolü ve çevirmen kimliği (Delisle ve Woodsworth, 1995; Prunč, 2007; Arslan ve Koçak, 2016; Üstün Külünk, 2018; derl. Tahir Gürçaęlar, 2019), çevirmenlik mesleği (ed. Sela-Sheffy ve Shlesinger, 2011; Pym ve diğerleri, 2013), edebiyat metinlerinin dolaşımı (Görgüler, 2017; Batumlu ve Bogenç Demirel, 2019), popüler metin türleri (Işıklar Koçak, 2007; Tahir Gürçaęlar, 2018), çeviri eserlerin okur ve okuma pratiğiyle ilişkisi (Erkul Yağcı, 2012), sözlü çevirmenler ve çeviri ortamları (Diriker, 2004; Phelan, 2019) sosyokültürel bağlamları içinde ele alınmakla birlikte yöntem ve bakış açıları çeşitlilik gösterir. Dizge temelli yaklaşımların benimsendiği çalışmalarda metin merkezli bakış ön plana çıkarken ve ilerleyen yıllarda farklı eyleyicilerin ve yapıların incelemelere eklemlendiği gözlenirken (Milton ve Bandia, 2009), aę analizi yönteminin kullanıldığı nitel ve nicel uygulamalarda da özne ve yapı arasındaki ilişkiler çeşitli açılardan ortaya çıkarılmaya çıkarılır (Buzelin, 2006; Folaron ve Buzelin, 2007; Pym, 2007; Tahir Gürçaęlar, 2007; Haddadian Moghaddam,

¹⁸ Bu ifade, okuryazar çocukların yanı sıra okuma yazma bilmeyen küçük yaş gruplarını kapsayacak şekilde kullanılmıştır.

2012; Ashrafi, Hashemi ve Akbari, 2019; Luo, 2020). Bunun dışında sınırların şekillendirdiği düşünme biçiminin ötesinde çeviri olgusunu farklı kültürlerin keştiği alanlar ve ulusaşırı hareketler üstünden irdeleyen çalışmalar da (Pym, 2007; Simon, 2012, 2019; Italiano, 2016) vardır. Son yıllarda çeviribilimde dizge ve sistem yaklaşımlarına¹⁹ ontolojik bir eleştirinin getirildiği ve karmaşıklık epistemolojisinin önerildiği bir radikal paradigma değişikliği etrafında kümelenen çalışmalar bütünü de oluşmuştur (Marais, 2015; Marais ve Meylaerts, 2019). Dolayısıyla çeviribilim araştırmacısı Anthony Pym’in (1992) çeviri tarihyazımına ilişkin çalışmaları izlenimci olmakla eleştirdiği 1990’lardan günümüze farklı disiplinlerden yaratıcı yöntemlerin ve bakış açıları’nın çeviri olgusuna ve bileşenlerine uygulanarak zengin bir alanyazın oluşturduğu söylenebilir.

Bu zengin alanyazın içinde sosyolog Pierre Bourdieu’nün toplumsal eylem kuramı, sosyoloji yönelimli çeviri çalışmalarının temel kaynaklarından birini oluşturur. Habitus, alan ve sermaye kavramları çevirinin etkinlik ve süreç olarak yeniden üretiminin bu pratiğe dâhil olan çeşitli eyleyicilerle ve yapılarla ilişkiselliği sorgulanarak “ürün sosyolojisi”, “üretim sosyolojisi”, “tüketim sosyolojisi” (Gouanvic, 2005: 148) ve “kurum sosyolojisi” (Koskinen, 2008; Abdallah, 2010) boyutlarında incelenir. Çalışmalar tematik olarak çeviri sürecinde rol oynayan eyleyicilerin habitusları (Gouanvic, 1997; 2014), edebiyat çevirmenliğinin habitusu (Simeoni, 1998; Gouanvic, 2005; Sela-Sheffy, 2005, 2014; Meylaerts, 2008), toplum çevirmenliğinin habitusu (Inghilleri, 2003; 2005), alan olarak çeviri (Wolf, 2006, 2007; Heilbron ve Sapiro, 2007; Sapiro 2008), edebiyat alanında çeviri ürünler aracılığıyla yeni alt alanların oluşumu (Chung, 2013), tiyatro alanındaki metin çevirisinin sosyokültürel dinamikleri (Hanna, 2016; Erkazancı Durmuş, 2020), çeşitli sermayelerin çeviri ürünlerin dolaşımına etkisi (ed. Bogenç-Demirel, 2013), sermaye ve çevirmenlik ilişkisi (Sela-Sheffy, 2006; 2008); çeviri eğitimi ve habitus (Emirosmanoğlu, 2015) konularını irdeler.

Bourdieu’nün kültürel üretim alanına dayalı sosyoloji kuramını temel alarak ulusaşırı edebiyat akışında çevirinin ürün olarak dolaşımına dikkat çeken (Heilbron, 1999; Casanova, 2004, 2010; Sapiro, 2010, 2016; Erguvan, 2016) çalışmalar çevirinin

¹⁹ Çoğuldizge kuramı, betimleyici çeviri çalışmaları, Niklas Luhmann’ın sistem kuramı ve Bruno Latour’un aktör-ağ kuramının uygulandığı/uyarlandığı çeviri çalışmalarının tümü kapsamaktadır.

uluslararası düzlemde sorgulanması açısından önem taşır. Bunun yanı sıra Bourdieu'nün kuramsal çerçevesini edebiyat alanına kapsamlı bir şekilde uygulayan Gisele Sapiro (2014; 2015; 2019) ve Jean-Marc Gouanvic'in (2002; 2010) çalışmaları da çeviri sosyolojisi adı altında çeviri olgusuna odaklanmaları ve sosyokültürel bağlam içinde karşılıklı ilişkilere dikkat çekmesi açısından ufuk açıcudur. Tüm bu çalışmalar çeviribilim araştırmacısı Daniel Simeoni'nin (2007) ifade ettiği gibi çeviri çalışmalarında görgül veriye dayanan toplumsal tarih çalışmalarının önemli bir alan oluşturduğunu gösterir.

1.4. Kuramsal Çerçeve

Türkiye'de 1970-1980 döneminin çocuk edebiyatı ve çeviri olgusunun sosyoloji temelli bir bakış açısıyla ele alınacağı bu çalışmada incelenen dönemin son derece karmaşık, değişken ve gerilimli ilişkiler ağına ev sahipliği yapması ve çocuk edebiyatının edebiyat, siyaset, eğitim ve ekonomi alanlarıyla karşılıklı yapılandırıcı ve dönüştürücü bir ilişkiselliğinin bulunmasından dolayı kuramsal çerçevenin oluşum süreci aşağıdan yukarıya doğru bir yol izlemiştir. Alandaki karmaşıklığın ve değişkenliğin göz önünde bulundurulabilmesi ve her türlü önyargıdan ve/veya tarihyazımında yerleşik kalıplardan kaçınabilmek amacıyla esnek bir çerçevenin oluşturulması araştırılan “şey”ler tarafından dayatılmıştır. Bu doğrultuda sosyolog Pierre Bourdieu'nün sosyoloji, edebiyat, siyaset, eğitim gibi bir dizi alanın ilişkiselliğinden yola çıkarak geliştirdiği kavramsal araçların ve kuramsal düşünme biçiminin ihtiyaç duyulan bu esnekliği sağlaması ve ele alınan dönemin çeviri tarihyazımında bütüncül bir şekilde incelenebilmesini olanaklı kılması açısından bu çalışmada benimsendiği belirtilmelidir.

Keşif yönelimli araştırma sorusundan yola çıkan bu çalışmanın temelini Bourdieu'nün “düşünümsellik” olarak ifade ettiği kavram oluşturmaktadır. Bourdieu'nün “düşünümsellik, bireysel olandaki toplumsalı, mahremi altında gizlenen gayri şahsiyi, özelin en derinine gömülmüş evrenseli keşfettirerek” (Bourdieu ve Wacquant, 2016: 42) araştırmacıyı yanılsamalardan kurtarma vaadi çeviri tarihyazımında bulunan boşluklara keşif yoluyla katkı sunma ve/veya yerleşik kalıpları sorgulama olanağını sunması açısından verimlidir. Söz konusu çalışma bağlamında, çocuk edebiyatı ve çeviri açısından daha önce incelenmemiş bir dönem olarak 1970-1980 arasındaki yıllara

çeviribilimin içinden bakıldığında başlıca sorulardan biri görgül verilerin sorgulanması, bir diğer deyişle keşfedilmesi olacaktır. Bu amaçla ilgili on yılda çocuklar²⁰ için yayınlanan çeviri ve telif eserler derlenerek kapsamlı bir bibliyografya oluşturulmuş; Bourdieu'nün (2015: 61) ifadesiyle “eleştirel soykütük çalışmasının” belirli bir zaman aralığıyla sınırlı olmak kaydıyla temeli atılmıştır. Çalışmanın ön varsayımı olan çocuk edebiyatı alanının varlığı, alanı oluşturan çeşitli unsurlarla birlikte dönemsel gerçekliği içinde yakalanmaya çalışılarak veri bütününden toplumsal bir olgu olarak çeviriye ışık tutulması amaçlanmıştır.

Düşünümselliğin bireysel ve toplumsal olanın sürekli karşılıklı etkileşim ve yapılandırıcı “oluş” haline işaret etmesi Bourdieu'nün (a.g.e.: 16) “gerçek bağıntısaldır” olarak ifade ettiği temel önermesinde somutlanan kuramsal düşünme biçimini gündeme getirir. Bu düşünüş biçimini edebiyat alanına uygulayan Bourdieu'nün çıkış noktası “yapıtların kendi kuramsal ön varsayımlarını açıklamaya çalışarak ortaya çıkarmak”tır. Bu amaçla yapıtların üretildiği kültürel üretim alanının bu alanı ve içindeki eyleyicileri aşkın bir “olabilirler uzamı” olarak kavranmasını öneren Bourdieu (a.g.e.: 55-56), bu uzamın “bir tür ortak koordinatlar sistemi olarak işlerlik gösterdiğini”; böylece “eyleyiciler bilinçli olarak birbirlerine göndermede bulunmasalar bile, çağdaş yaratıcılarının birbirlerine göre konumlanması sonucunu doğurduğunu” ileri sürer. Bu doğrultuda “kültür yapıtlarını çözümleme yöntemlerinin uzamı olarak, tavır almalar (olabilirler arasındaki tercih) ile toplumsal alandaki konumlar arasındaki anlaşılabilir bir bağıntının varlığını oluşturanların” sorgulanması gerektiğini belirtir.²¹ Kısaca “kültür yapıtlarının içinde üretildiği [...] yazınsal alan, [...] bir nesnel bağıntılar alanıdır ve o alanda ne olup bittiğini ancak her bir eyleyici ya da her bir kurum diğerleriyle nesnel bağıntıları çerçevesinde konumlandırıldığında anlaşılabilir” (a.g.e.: 62-63). Bu önermelere dayanarak, Türkiye’de 1970-1980 döneminde çocuk edebiyatı alanının içinde etkin olan eyleyiciler (yayıncılar, dizi yöneticileri, editörler, çevirmenler, resimleyenler, yazarlar) ile çocuklara sunulan ve/veya çocukların benimsediği çeviri eserlerin seçim süreci arasındaki ilişkiselliğin, tekil eyleyicilerin alandaki konumları

²⁰ Buradaki belirtilmek istenen hem okuma yazma bilmeyen çocuklar hem de çocuk okurlardır.

²¹ A.g.e.

ve dolayısıyla birbirine karşı konum alışları ve çeviri eserlerle somutlaşan tavır alışlarının belirli etkin dışsallıklarla (eğitim alanı, resmi otorite, öğretmen sendikaları, yazarlar birliği gibi çeşitli kurumlar, hedef kitle vb.) birlikte karşılıklı etkileşiminin incelenmesiyle anlaşılabileceği savlanmaktadır.

Alandaki tekil eyleyicilerin konum ve tavır almalarının ve üretilen eserlerin etkin dışsallıklarla birlikte değişmez bir ilişkisellik içinde olduğu düşünülmemelidir. “Alan, -sadece anlam ilişkilerinin değil- güç ilişkilerinin ve bu ilişkileri değiştirmeyi hedefleyen mücadelelerin yeridir; dolayısıyla sürekli değişim yeridir” (Bourdieu ve Wacquant, 2016: 89). Bu dinamiklik, Türkiye’nin güç, siyaset, ekonomi, kültür, edebiyat vb. ilişkiler ağı açısından en karmaşık dönemlerinden biri olarak görülen 1970’leri çocuk edebiyatı ve çeviri pratiği aracılığıyla ele almak için uygun bir çerçeve sunmaktadır. Alanın sürekli bir mücadele yeri olması, çalışmada da gösterileceği gibi, toplumsal alandaki belirgin konumlanışların ve çocuk edebiyatı alanındaki tavır alışların birbirine karşıt ve uç noktalarda yer alıyormuş görüntüsüne karşılık kesişimselliklerini de ortaya çıkarma olanağını sunması açısından değerlidir. Nitekim alanda ikili görünmeye müsait kutuplar arasındaki mücadeleyi Bourdieu (2015: 65) şu şekilde açıklar:

“Yapıtları ortaya çıkaran süreç, özgül sermayelerine bağlı olarak alandaki konumlarına göre, çıkarları korumaktan, yani rutinden ve rutinleştirmekten yana olan eyleyiciler ile çoğu zaman kaynağa, kökenlerin saflığına ve sapkın eleştiriye dönüş biçimine bürünen sapmadan yana olan eyleyiciler arasındaki mücadelenin ürünüdür.”

Kültürel üretim alanındaki tekil eyleyicilerin karşıt görünümlü kutuplara yönelimleri ve aralarındaki mücadele birbirlerini farklılaştırıcı pratiklerden kaynaklansa da, farklılaşma eğilimlerinin dikkatle incelenmesi gerekir. Olabilirler uzamında geniş bir yelpazeye yayılan konum ve tavır alışların, tüm bunların kendi içindeki farklılaşmalarıyla birlikte pratik olarak ürün üstünde çeşitli tezahürleri olabileceğinden değişik boyuttaki üretim pratiklerinin göz önünde bulundurulması önemlidir.

Bourdieu alan kuramının sistem kuramıyla yüzeysel benzerlikler içermesine karşılık aralarındaki temel ayrışmanın, tutarlılık olarak gözlenebilecek alanın kendi içinde tek bir işleve doğru yöneliminin dahi çatışmanın ve rekabetin ürünü olmasından

ileri geldiğini vurgular.²² Mücadeleye yüklenen bu merkezi önem, bu çalışmada birbirinden farklılaşan ve sahte farklılaşmaların benzerliklerini de ortaya çıkardığı gözlenen belirli konum ve tavır alışların sorgulanmasını kolaylaştırır.

Sistem kuramlarının aktör ve yapı karşıtlığı içinde geliştirdiği düşünöme karşılık Bourdieu'nün bu ikili yapılanmayı aşmak üzere geliştirdiği *habitus* ve alan ilişkiselliğiyle açıklayıcı yönü yüksek bir kavramsal araç ortaya çıkar. "Tarihsel bir aşkılık" olarak *habitus* "toplumsal olarak inşa edilmiş, pratikle edinilmiş ve sürekli olarak pratik işlevlere yönlendirilmiş, yapılanmış ve yapılandırıcı yatkınlıklar sistemi" (Bourdieu ve Wacquant, 2016: 111) şeklinde tanımlanır. *Habitus* kavramına içkin hareketlilik zıt pratikler de ortaya çıkarabilir.²³ Bu çalışmada tekil eyleyicilerin çeviri eser üzerinden ele alındığı noktalarda başvurulacak bu kavramın çeviri eserin seçim sürecine ve sunulma biçimine dair açıklayıcı bir çerçeve sunacağı düşünülmektedir.

Habitus ve alan ilişkiselliğinin edebiyat eserinin üretimine yansımaları biyografi yerine önerdiği yörünge kavramıyla billurlaştırmaya çalışan Bourdieu (2015: 73-74) "tekil eyleyicilerle, dolayısıyla bunların *habitus*'leriyle alanın güçleri arasında kurulan ve bir yörünge ile bir yapıtta nesnelleşen ilişkinin betimlenmesi gerektiğini" ileri sürer ve yörünge kavramını şu şekilde açıklar:

"[...] yörünge, aynı yazarın, yazınsal alanın birbirini izleyen durumlarında sahip olduğu konumlar dizisini betimler; tabii bu arada, bu birbirini izleyen konumların [...] yalnızca bir alanın yapısı dahilinde, yani bir kez daha bağıntısal olarak tanımlandığı da unutulmamalıdır."

Bourdieu'nün tüm bu önermeleri ve düşünüşünün Fransa'daki edebiyat alanına (Bourdieu, 2017; 2020) ve "bir yapıtlar bilimi" (2015: 55) oluşturmaya dayandığı hatırlanmalıdır. Bundan dolayı yörünge kavramının, yazarın farklılaşan ve/veya benzeşen çeşitli konumlarını imlemek üzere önermesi anlaşılmalıdır. Öte yandan alanın işleyişi ancak "özgül yasaları", bir diğer deyişle "özerklik derecesi tanındığı takdirde kavranabilir" (Bourdieu, 2015: 63) önermesinden hareketle yörünge kavramının, daha önce çeviribilim araştırmacısı Şehnaz Tahir Gürçağlar'ın "giriş kapısı" olarak önerdiği yarınevrlerinin kültürel üretim faaliyetlerinin oluşturduğu bütüne dayanılarak yeniden

²² A.g.e.

²³ A.g.e.

yorumlanması önerilecektir. Çocuk edebiyatı alanını çeviri ürünler aracılığıyla sorgulamayı amaçlayan bu çalışmada yörünge kavramı yayınevlerinin Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki yayıncılık faaliyetleri ve (varsa) yayın politikaları ve/veya çizgileri aracılığıyla tespit edilen belirli bir örüntü ağını tanımlamak üzere kullanılacaktır. Yörüngelerin birbirinden kesin çizgilerle ayrılmadığı, yöntemsel olarak çalışmayı sunmada kolaylık sağlamasının yanı sıra alanın bütüncül bir şekilde betimlenmesi ve açıklanmasına olanak sağlaması açısından verimli bir kavramsal araç olduğu belirtilmelidir.

Edebiyat alanının işleyiş şekli bağımlılık ve/veya bağımsızlık derecesiyle yakından ilişkilidir. Bu derece ise resmin daha büyük bir çerçevesini oluşturan iktidar alanı ve edebiyat alanının bu alanla kurduğu ve/veya kurulan ilişki(si)yle anlam kazanır. “Farklı sermaye türleri arasındaki güç ilişkilerinin uzamı” (Bourdieu, 2015: 52) olarak tanımlanan iktidar alanındaki eyleyicilerin ve/veya kurumların kültürel üretim alanında mücadeleye girişmeleri şu şekilde ifade edilir:

“Ortak noktaları, karşılıklı alanları dahilinde egemen konumlara sahip olmalarını sağlamaya yeterli miktarda özgül bir sermayeye (özellikle de ekonomik ya da kültürel sermayeye) sahip olmak olan eyleyicileri ya da kurumları karşı karşıya getiren mücadelelerin hedeflerinden biri, farklı sermaye türleri arasındaki ‘kur değeri’nin, böylece de o kur değerini idari önlemlerle değiştirebilecek durumda olan bürokratik mercilerin [...] gücünün korunması ya da değişmesidir.” (Bourdieu, 2015: 52-53).

İktidar alanının kültürel üretim alanında mücadeleye girme amacının, farklı sermaye türlerini çeşitli araçlarla koruma ve/veya değiştirme olduğu anlaşılır. İktidar alanının burada doğrudan etki ettiği unsur, farklı sermaye türleri arasındaki kur değeri –bir diğer deyişle birbirine dönüştürme kapasitesidir. Bu noktada birbiriyle sürekli ilişki içinde bulunan dört sermaye türünden bahsedilebilir. İlk olarak, kültürel sermaye üç farklı şekilde ortaya çıkar:

“(i) bireyin dil alışkanlıkları gibi sosyalleşme yoluyla içselleştirdiği beğeni ve anlayışlara dayanan yatkınlıkları (sermayenin bedenselleşmiş hâli); (ii) kitaplar, sanat eserleri ve bilimsel araçlar gibi kullanımı uzmanlık bilgisi gerektiren nesneler (sermayenin nesneleşmiş hâli) ve (iii) toplumsal statünün belirlenmesinde, sınıf hiyerarşisinin ve egemen yapının yeniden üretilmesinde önemli bir rol oynayan eğitim sistemi (sermayenin kurumsallaşmış hâli)” (Erkazancı Durmuş, 2020: 61; Bourdieu, 1986: 243).

İkinci olarak, “bir bireyin diğer bireylerle olan bağlantısı, grup üyelikleri, kurduğu sosyal ilişki ağlarının gerektirdiği sorumluluklar ve getirdiği ayrıcalıklara dayanan” toplumsal sermaye; üçüncü olarak, “ekonomik kaynakların elde bulundurulması anlayışına dayalı ekonomik sermaye” ve dördüncü olarak “diğer sermaye türlerini içinde barındırarak, bireyin bir alanda söz sahibi olmasını sağlayan simgesel sermaye” mevcuttur.²⁴ Bourdieu Sovyet Rusya örneğine dayanarak siyasal sermaye adı altında farklılaşmış bir sermaye türü daha önerir. Siyasal sermaye, “kendisine sahip olanlara kamu mal ve hizmetlerinin bir tür özel mülkiyetini (konut, araba, hastane, okul vb.) sağlayan” sermaye olarak tanımlanır ve toplumsal sermayenin bir uzantısı olarak kavranabilir (Bourdieu, 2015: 31). Bu çalışmada da siyasal sermaye olarak tanımlanabilecek bir sermaye türünün çeviri eserlerin alandaki konumuna etki etmesinden hareketle varlığı tartışılır.

Sermaye türlerinin birbirleri arasında dönüştürülebilir olmasına bağlı olarak alanın bağımsızlığı belirlenir. Edebiyat sosyolojisi üstüne araştırmalar yapan sosyolog Gisèle Sapiro (2015) herhangi bir alanın özerkliğinin simgesel sermayenin ekonomik sermayeye dönüştürülebilme potansiyeliyle ölçüldüğünü ileri sürer. Bunu sağlayan stratejiler ise şu şekilde sıralanır: (i) uzun vadede klâsik olarak kabul edilecek eserlerin ya da klâsik olarak kabul edilmiş eserlerin yayınlanması; (ii) simgesel sermayenin ekonomik sermayeye “prestij ekonomisi” adı altında dönüşümünü sağlayan edebiyat ödülleri ve (iii) kutsama mekanizmaları. Türkçe çocuk edebiyatı alanının bağımsızlığına ilişkin ele alınan dönemde edebiyat ödülleri d’ahil belirli kutsama mekanizmalarının mevcut olmasına karşılık, alanın iktidar ve eğitim alanlarına bağlılığı söz konusu özerkliği sınırlandıran unsurlar olarak irdelenmeyi bekler.

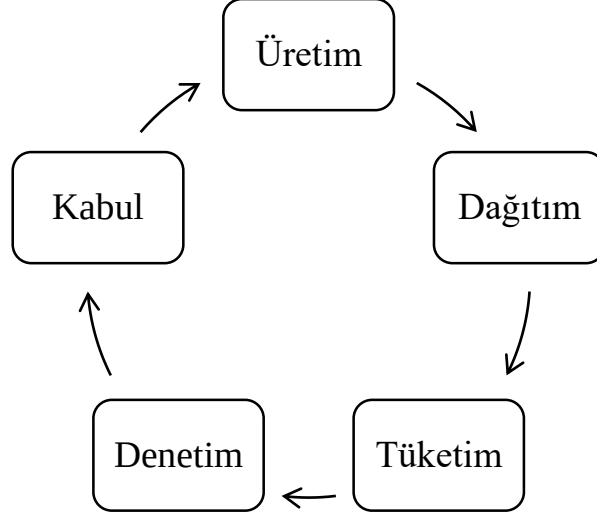
Sapiro’nun (2019) edebiyat sosyolojisine dair çalışmasında ele aldığı üç düzey eserlerin toplumsal üretim şartları, eserlerin sosyolojisi ve kabul sosyolojisidir. İlk düzey, edebiyatın toplum içindeki durumu (yazarın toplumsal rolü, piyasa mantığı, toplumsal ayrışma ve entelektüel işbölüm vb.), edebiyat dünyası ve bu dünyanın kurumlarıyla ilgiliyken, ikinci düzey edebiyat eserlerinin içeriğinin toplumsal temsil, ekoller,

²⁴ A.g.e.

akımlar, türler, kimlik, ulus ve biçimlendirme faaliyeti gibi sosyolojik yönelim doğrultusunda irdelenmesiyle ilgilidir. Son olarak, kabul sosyolojisi çeşitli aracılık makamları (eleştiri, yayın, dağıtım ve onay vb.), edebiyat davaları, kabulün eser üzerindeki etkileri, edebi eserlerin ulusaşırı dolaşımı, edebiyat festivalleri ve okuma sosyolojisine ilişkin sorgulamaları imler. Edebiyat sosyolojisi ve tarihi üstünde çalışan sosyolog Sapiro çeviri olgusunu çeviri eserle sınırlar ve kabul sosyolojisinin bir parçası olarak dar bir çerçevede ele alır.

Bu çalışmada cumhuriyet tarihinin çocuk edebiyatının varlığına dair en yoğun tartışmalarından birinin yaşandığı ve hem ulusal hem uluslararası toplumsal hareketlilikleri doğrultusunda Türkçe çocuk edebiyatı alanının (yeniden) oluşum sürecinden geçtiği bir tarihsel zaman aralığı olarak 1970-1980 dönemine ilişkin incelemede alanın çeviri aracılığıyla nasıl bir (yeniden) oluşum sürecinden geçtiğinin içinde yer alan dinamiklerin ilişkiselliğiyle birlikte aydınlatılması umulmaktadır. Dolayısıyla Türkçe çocuk edebiyatı alanına çeviri olgusu üstünden sosyolojik yönelimli bir bakış geliştirme girişimi Sapiro'nun edebiyat sosyolojisi için gündeme getirdiği üç düzeyden yola çıkarak önerilen beş düzey üstünden ilerleyecektir (Şekil 1). Tüm bu düzeylerin döngüsel bir ilişkisellik içinde işlerlik kazanıp sürdüğü ileri sürülür. Bu doğrultuda üretim düzeyi çeviri eserin seçiminden yayınlanmasına kadar olan yaratıcı ve yerleşik işlem sürecini kapsarken, dağıtım düzeyi çeviri eserin ülke içinde dağıtımını ve kitabın okurlara ulaşımı ve/veya okurların kitaba erişimiyle ilgilidir. Tüketim düzeyi, heterojen hedef kitlenin kitap edinme, satın alma ve/veya okuma sürecini kapsarken, denetim düzeyi kitaplar üstünde yaptırım gücüne sahip olan belirli resmi kurumların okurların kitaplara erişimini yasaklaması, kısıtlaması ve/veya zorlaştırmasını içerir. Kabul düzeyi eserlerin belirli kutsama mekanizmaları aracılığıyla onaylanarak alana kabul edilme sürecini ve simgesel sermaye artışını kapsar.

Şekil 1.1: Türkçe çocuk edebiyatı alanının düzeyleri

Türkiye’de incelenen alanın kendi özgüllüğü çerçevesinde alanın işleyişine dair önemli bir unsur olarak denetim mekanizmasına da yer verilecektir. İktidar ve eğitim alanına bağımlı bir işleyiş sergileyen çocuk edebiyatı alanında edebiyat ödülleri, kutsama ve denetim mekanizmalarının çeviri pratiğine ve ürüne ilişkin düşüncesi ve etkinliği nasıl etkilediği sorgulanacaktır.

Bourdieu (Bourdieu ve Wacquant, 2016: 90) alan çözümlemesinin birbirine bağlı üç uğrak noktasını şu şekilde özetler:

“(i) alanın konumu iktidar alanına göre çözümlenmelidir; (ii) ikinci olarak, bu alanda rekabet halinde olan eyleyicilerin ya da kurumların işgal ettikleri konumlar arasındaki bağıntıların nesnel yapısı kurulmalıdır; (iii) üçüncü olarak, eyleyicilerin habitusu, yani belirli bir toplumsal ve iktisadi koşul türünün içselleştirilmesi yoluyla edindikleri ve söz konusu alanın içinde tanımlanmış bir yörüngede az ya da çok gerçekleşme fırsatı bulan farklı yatkınlık sistemleri çözümlenmelidir.”

Toplumsal alan içinde ayrılan bir alan olarak çocuk edebiyatının (yeniden) ortaya çıkışı ve çeviri pratiğiyle ilişkisinin incelenmesi ilk olarak bu alanın iktidar alanı karşısındaki konumlanışının ve farklılaşmasının ortaya konmasını gerekli kılar. İktidar alanı karşısındaki konumlanışının yanında çocuk edebiyatı alanının belirli bir hedef kitleyle tanımlanarak yetişkin edebiyatından farklılaşması üstünde durulmalıdır. Hedef kitle olarak çocuklar ön planda olmasına karşılık yetişkinlerin üretici ve tüketici

rollerini üstlenmesi ve ilgili dönemde yetişkinler tarafından oluşturulan çocuk edebiyatı anlayışı çocukların gerçek hedef kitle olarak perdelenmesine yol açar. Bu noktada, çocuk edebiyatı alanının doğrudan yetişkin eyleyicilerin egemen olduğu ve çocuk eyleyicilerin arka planda kaldığı bir otoriterlik derecesi göstermesi önemlidir. İktidar alanı ve yetişkin eyleyiciliğine ek olarak, eğitim alanıyla da anlamlı bir ilişkiselliği bulunan çocuk edebiyatı alanının ortaya konmasında ilk durağın belirtilen hususlar doğrultusunda detaylandırılması gerekir. İkinci olarak, Türkçe çocuk edebiyatı alanında faaliyet gösteren eyleyicilerin (yayınevleri, resmi kurumlar vb) çeviri pratiği aracılığıyla alandaki konumlanışları ve aralarındaki bağıntıların sorgulanmasının ardından eyleyicilerin yörüngeleri üstünden tekil çeviri eserlerin üretim örüntüleri değişim ve/veya süreklilik aracı olarak üstlendikleri işlevlerle birlikte irdelenecektir.

1.5. Yöntem

Türkçe çocuk edebiyatı alanında çeviri eserlerin kaynak ve türler aracılığıyla seçim ve sunum biçimleriyle birlikte üstlendikleri işlevlerin sorgulandığı bu çalışmada bibliyografya temelli bir yaklaşım ve eleştirel söylem çözümlemesi yöntemsel araç olarak benimsenir.

1.5.1. Bibliyografya Temelli Bir Yaklaşım

1970-1980 döneminde Türkçe çocuk edebiyatı alanının (yeniden) kurgulanma sürecinin kavram ve ürün olarak çeviri aracılığıyla sorgulanması görgül verinin derlenmesini zorunlu kılmıştır. Bu amaçla belirlenen tarih aralığında çocuklara yönelik yayınlanan²⁵ kitap formundaki telif ve çeviri edebiyat eserleri çeşitli arşiv, katalog, bibliyografya, çevrimiçi kitap satış platformları ve süreli yayınlar aracılığıyla derlenerek ele alınan dönemi yansıttığı düşünülen kapsamlı bir bütünce oluşturulmuştur.

Türkiye’de çocuk edebiyatı alanında çeviri eserlerin oranı kaydadeğer olmasına rağmen bibliyografik çalışmaların son derece kısıtlı olması, arşive dayalı yaklaşımın ve birincil kaynakların ortaya konmasının akademik bir gereklilik olarak önemine

²⁵ Ele alınan dönemde çocuk eyleyiciliğinin alt düzeyde olduğu bir alan olarak çocuk edebiyatına ilişkin bibliyografik bilgiler içeren kaynaklarda çocukların tükettiği belirli türdeki eserler (çizgi romanlar) yer almayıp, “uygun” addedilen eserlerin bulunması “çocuklara yönelik yayınlanan” ifadesinin tercih edilme nedenidir. Bu yetişkin bakış açısının alanın işleyişinde yönlendirici bir unsur olarak göz önünde bulundurulduğu belirtilmelidir.

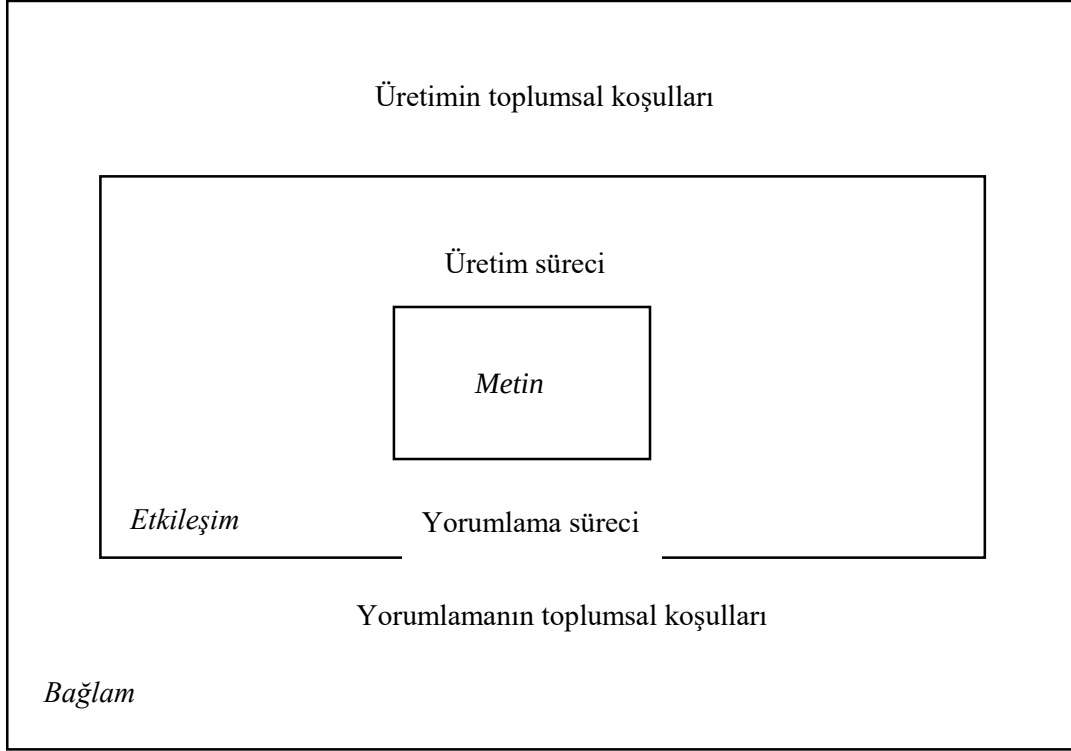
işaret eder. Türkiye’de son yıllarda bibliyografik çalışmaların artması (Anamur, 2016; Öncü, 2017; Berk Albachten ve Tahir Gürçağlar, 2019) genel itibariyle çeviribilim alanında bu yönde bir eksikliğin olduğunu teyit etmekle birlikte yoğun bir araştırma programının çıktısı olduğunun altı çizilmelidir. Çocuk edebiyatı özelinde ele alınan dönemde çocuk edebiyatı çevirilerine ilişkin kapsamlı bir kaynağın ve/veya akademik çalışmanın olmaması alanyazında önemli bir boşluğun süregeldiğini gösterir.

Çocuk edebiyatı çevirilerine ilişkin çalışmaların ağırlıklı olarak belirli bir yazar, eser ve/veya dizi üstüne odaklanmasından dolayı oldukça detaylı incelemelerin ortaya çıkmasına karşılık sınırlı bir veri bütünü üstünden kısıtlı sonuçlara ulaşıldığı gözlenir. Bibliyografya temelli bir yaklaşımın ise çok daha kapsamlı görgül veri bütünü aracılığıyla genellebilirliği daha yüksek sonuçlar verdiği ve çoklu bakış açıları sunduğu savlanabilir. Bu yaklaşımın özellikle belirli bir coğrafyada belirli bir alandaki çeviri akışının izinin sürülmesinde faydalı olduğu ve hangi kitapların çevrildiğiyle ilgili görgül veriye dayalı araştırma sorularının ilkinin açıklığa kavuşturduğu belirtilebilir.

1.5.2. Eleştirel Söylem Çözümlemesi

Toplumdilbilim disiplini altında geliştirilen Eleştirel Söylem Çözümlemesi (ESÇ) yönteminin kurucularından Norman Fairclough (1992a) söylemi dil ve toplumsal boyutlarıyla birlikte tek bir kuramsal ve analitik çerçeve içinde tartışmak ve incelemek üzere üç boyutlu bir metin inceleme yöntemi önerir. Sözlü ve yazılı metin parçalarını söylem olarak tanımlayan Fairclough (a.g.e.: 3), bu kavramın farklı toplumsal durumlarda kullanılan dil biçimlerini de imlediğinin altını çizer. Söylem toplumsal varlıkları ve/veya ilişkileri yansıtmakla ya da temsil etmekle kalmaz; aynı zamanda bu toplumsallıkları oluşturan güce sahiptir. Bu savdan hareketle Fairclough (1992a, 1992b, 1995, 2013b; Chouliarakı ve Fairclough, 1999) söylemin toplumsal-kuramsal açıdan “metin-etki-bağlam” çerçevesinde ele alınmasını öngörerek üç boyutlu bir söylem inceleme yöntemi geliştirir.

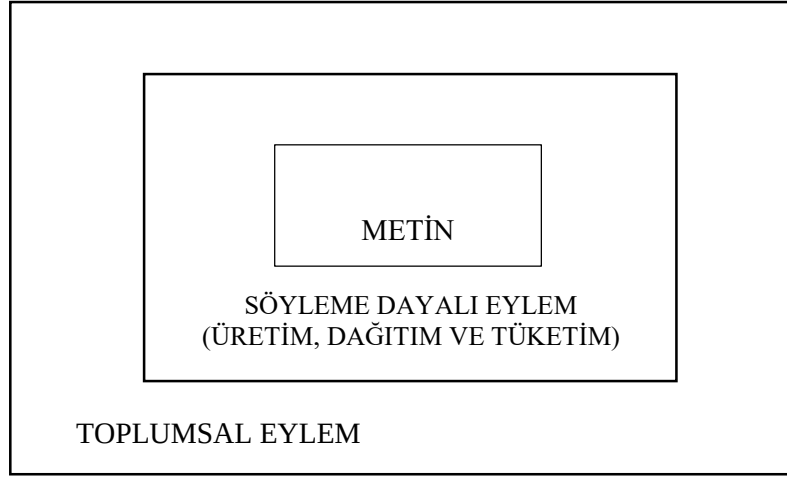
Şekil 1.2: Metin, etkileşim ve bağlam olarak söylem

Kaynak: Fairclough (2013b: 21)

Bu üçlü aşamanın ilki, metnin biçimsel özelliklerinin betimlenmesidir. Fairclough'a (1992a) göre metin sözcük, dilbilgisi, bağdaşıklık (*coherence*) ve metin yapısı gibi çeşitli kategorilere ayrılarak biçimsel özellikleri ortaya çıkarılır. İkinci aşama, hâlihazırda yorumlama etkinliğinin hem kaynağı hem de ürünü olan metin ve etkileşim arasındaki ilişkinin yorumlanmasıdır. Bu aşama Şekil 2'de gösterildiği üzere söyleme dayalı eylem olarak kavramsallaştırılan metnin üretim, dağıtım ve tüketim süreçlerini içerir. Mikro ve makro incelemenin birleştirildiği bu aşamada Fairclough (1992a: 85) mikro inceleme doğrultusunda metinlerarasılık kavramı ve makro inceleme doğrultusunda söylem sıralamaları (*orders of discourse*) ve üyelerin kaynakları (*members' resources*) kavramları üstünde durur. Böylece metnin üretim, dağıtım ve tüketim süreçlerinde nasıl yorumlandığı irdelenir. Üçüncü aşama, etkileşim ve toplumsal bağlam arasındaki ilişkinin üretim ve yorumlama süreçlerinin toplumsal belirlenimi ve toplumsal etkileriyle birlikte açıklanmasıdır. Şekil 2'de de görüldüğü üzere toplumsal eylem olarak kavramsallaştırılan bu son aşamada söylemin hegemonik mücadele olarak ideoloji ve güç ilişkileriyle ilişkiselliği tartışılır (Fairclough, 1992a: 86).

Şekil 1.3: Üç boyutlu söylem kavramsallaştırması

Kaynak: Fairclough (1992a: 73)

Söylem çözümlemesinin “eleştirel” olarak nitelenmesinin arkasında söyleme dayalı eylemler, olaylar ve metinlerle daha geniş çerçevedeki toplumsal ve kültürel yapılar, ilişkiler ve süreçler arasındaki nedenselliğe ve belirlenimciliğe dair opak ilişkileri sistematik olarak ortaya çıkarma; bu eylemler, olaylar ve metinlerin güç ilişkileri arasından ideolojik olarak ortaya çıkışını ve güç mücadeleleri tarafından şekillenme biçimlerini inceleme amacı vardır (Fairclough, 2013a: 93). Dolayısıyla toplumsal eylemin genellikle belirgin olmayabilen nedenler ve etkilerle yüklü olduğu düşünüldüğünde (Bourdieu, 1977) eleştirel söylem çözümlemesinin söylem, ideoloji ve güç arasındaki bağlantıları ortaya çıkarma olanağı sosyolojik hassasiyetli araştırmalarda farklı düşünce hatları açar.

Çeviri çocuk edebiyatı eserlerinin üretim örüntülerinin irdelenmesinde eserlerin seçim ve sunum biçimlerinin eleştirel incelemesinin yapılabilmesi için yanmetinler odağında eleştirel söylem çözümlemesi yönteminden yararlanılacaktır. Alan kuramını yöntem açısından tamamlayıcı bir araç olarak düşünülen eleştirel söylem çözümlemesi kapsamında yan metinler (kitabı kuşatan tanıtım metinlerine ve önsözlere ek olarak gerektiğinde reklamlar, günlük gazeteler, kitap ilânları, röportajlar, yıllıklar gibi çeşitli arşiv malzemelerine destekleyici kaynak olarak başvurulmuştur) söyleme dayalı eylemler ve toplumsal eylemlerle karşılıklı ilişkiselliği içinde yorumlanarak açıklanmaya çalışılacaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

TÜRKÇE ÇOCUK EDEBİYATI ALANININ (YENİDEN) KURGULANMASI VE ÇEVİRİ

Bu bölümde Türkçe çocuk edebiyatı alanının mücadele alanı olarak (yeniden) ortaya çıkış ve kurgulanma süreci, alanda konumlanan eyleyicilerin birbirlerini ve alanı karşılıklı yapılandıran ve değiştiren ilişkisellikleri üstünden ortaya konulacaktır. Bu dönemde yarı özerk bir alan olarak işlerlik gösteren Türkçe çocuk edebiyatı alanının yetişkin edebiyatından ve ders kitapları yayıncılığından farklılaşma pratiklerinin alanın özerkliğine katkıda bulunsa da, alanın siyaset alanına bağımlılığının yarı özerk bir işleyiş göstermesiyle sonuçlanması tartışılacaktır. Gerilimlerin şekillendirdiği bir mücadele alanında çeviri pratiğine yüklenen işlevler alandaki etkin eyleyicilerin ürettiği söylem çerçevesinde sorgulanacaktır.

2.1. Türkçe Çocuk Edebiyatı Alanının Farklılaşması

1970-1980 döneminde Türkiye’de çocuk edebiyatının ayrı bir alan olarak farklılaşmasının yetişkin edebiyatından ve eğitim alanının ders kitapları yayıncılığından ayrılmaya başlama süreciyle paralellik gösterdiği gözlenir.

Cumhuriyet tarihinin ilk yıllarında tüm yurttan başlatılan okuma-yazma seferberliği ve okullaşma çabaları edebiyat ve eğitimin (öğretici eğilimlerin) iç içe geçmesinin temelini atmıştır. Bu iç içeliğin çocuklar için tezahürünün iki boyutlu olduğu düşünülebilir. İlki, okuryazar grubuna katılan çocukların edebiyat metinlerine ders kitapları aracılığıyla ulaşmaları; ikincisi, çocuk okurların her şeyden önce ulusal eğitim çerçevesinde eğitilme gerekliliğidir. Çocuk edebiyatının Türkiye’de böylesine geniş tabanlı bir eğitim temeline sahip olması, ders kitapları yayıncılığının oluşmasını ve eğitim alanının büyüklüğüyle doğru orantılı bir şekilde gelişmesini beraberinde getirmiştir. Nitekim 1970’lere gelindiğinde kitlesel okullaşma oranının artışının somut bir sonucu olarak ders kitapları yayıncılığının büyük ve kârlı bir iş olduğu anlaşılır. Dönemin önde gelen yayıncılarından Remzi Kitabevinin ağırlıklı olarak ders kitapları yayınlaması ve baskı adetlerinin son derece yüksek olması buna işaret eder (Bengi, 1979: 10-11). Benzer şekilde İnkılâp ve Aka Kitabevleri ve İtimat Kitabevi gibi belirli kitabevlerinin dönemin önde gelen yayıncıları olup aynı zamanda ders kitapları satması

ve kırtasiye işlevi görmesi edebiyat ve eğitimin çocuk okurlar için teşkil ettiği kişisimselliği somutlamaktadır. Ne var ki, Remzi Bengi'nin 1950 yılında ilk okul kitabını yayınlamalarıyla “küçük Türk okuyucusunun da hizmetine girdiklerini” belirtmesi ve böylece “yararlı kitaplar” (Bengi, 1979: 10) sunarak “Türk milli eğitimine” (Çağlayan, 1979: 151) önemli hizmetlerde bulunulduğunun ifade edilmesi çocuk okurların temel okuması olarak ders kitaplarının görüldüğünü ve faydalı okuma olarak bunun teşvik edildiğini göstermektedir. Ayrıca söylem düzeyinde ders kitabı yayıncılığının “milli eğitim” çerçevesinde devlete hizmet olarak sunulduğu dikkat çeker. Nitekim 1975 yılında düzenlenen İkinci Türk Yayın Kongresinde (1987) çocuk edebiyatının “ansiklopediler ve diğer müracaat kitapları, çocuk ve gençlik yayınları, okul kitapları” başlıklı beşinci komisyonda eğitimde kullanılan çeşitli kitaplarla birlikte ele alınması çocuk edebiyatına dair genel algıyı göstermesi açısından değerlidir. Diğer yandan aynı yıllarda çocuk okurlara yönelik başlatılan ve kısa sürede çoğalan ayrı edebiyat dizileri çocuk edebiyatının hem ders kitapları yayıncılığından hem de yetişkin edebiyatından ayrışma sürecinde önemli bir aşama olarak kaydedilebilir.

Türkiye’de modern bir kavram ve alan olarak çocuk edebiyatının varlığına dair yapılan entelektüel tartışmaların eski tarihlere dayandığı söylenemez. Alana ilişkin en çok ses getiren tartışmayı başlatan kişi olarak ünlü yazar Yaşar Kemal gösterilebilir. Bu tartışmanın, giderek artan sayıda yayınevinin²⁶ bünyesinde çocuk dizilerinin yaygınlaştığı 1970’lerde yaşanması tesadüf değildir.

Kemal’in İstanbul’da sokak çocuklarıyla yaptığı röportajların 12 Eylül-26 Ekim 1975 tarihleri arasında Cumhuriyet gazetesinde dizi olarak yayınlanmaya başlamasıyla birlikte gazeteci Kemal Özer’in kendisiyle yaptığı ve 13 Eylül 1975 tarihinde

²⁶ Çocuk kitapları dizisi ve/veya dizileri başlatan yayınevlerinin yanı sıra doğrudan çocuklara yönelik yayıncılık yapmak için kurulan yayınevleri de mevcuttur. 1968 yılında Altın Kitaplar Yayınevinin Altın Çocuk Kitaplar dizisi, 1970 yılında Milliyet Yayınlarının çocuk kitapları dizisi, 1972 yılında Sebil Yayınevinin çocuk kitapları dizisi, 1973 yılında Koza Yayınlarının çocuk kitapları dizisi, Yeni Asya Yayınevinin çocuk kitapları yayınına başlaması ve Toker Yayınlarının çocuk kitapları dizisi, 1974 yılında Damla Yayınevinin çocuk kitapları dizisi, 1975 yılında Cem Yayınevinin Arkadaş Kitaplar’ı, yine aynı yıl E Yayınlarının Güneşli Kitaplar dizisi, Gözlem Yayınevinin çocuk kitapları dizisi, 1978 yılında Tercüman Gençlik Yayınları ilgili on yılda çocuk yayınlarına başlayan yayınevlerinin artışına ve çeşitliliğine işaret eder. Doğrudan çocuklara yönelik yayıncılık yapma amacıyla kurulan yayınevleri arasında ise 1967 yılında Keloğlan Yayınevi, 1975 yılında Esi/Ya-Ba Yayınları, 1979 yılında Esin Yayınevi ve 1977 yılında Tayko Çocuk Yayınları sayılabilir.

Cumhuriyet gazetesinde yayınlanan “Neden Çocuklar İnsandır?” (Kemal, 2018) başlıklı röportajı Türkiye’de 1970’li yılların sonuna kadar devam edecek ve hatta günümüzde de zaman zaman varlığını koruyan “çocuk edebiyatı var mıdır” tartışmasını başlatır.²⁷

Kemal’in çocuk edebiyatı kavramını reddettiği bu röportaj dizisi, ilgili dönemde bir alan olarak (yeniden) oluşum sürecine giren çocuk edebiyatına ilişkin çalışmalar yürüten yazar, araştırmacı, öğretmen, çevirmen, çizer ve yayıncıların katıldığı yoğun bir tartışma ortamı yaratır. Tartışmaya katılanlar iki karşıt görüş etrafında toplanmalarına rağmen ortaya çıkan söylem incelendiğinde konuya farklı açılardan yaklaşıkları görülür.

“Çocuk edebiyatı vardır” görüşü doğrultusunda görüşünü açıklayanlar arasında öğretmen/çocuk kitabı yazarı Fakir Baykurt (1967), şair/çocuk kitabı yazarı Süreyya Berfe (1976), öğretmen/çocuk kitabı yazarı İsmet Kür (1976), öğretmen/çocuk kitabı yazarı Talip Apaydın (1967), (çocuk kitabı) yazar(ı) Aziz Nesin (1979) vardır. Çocuk edebiyatının varoluşuna dair tartışmalara Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER)’in 1976 yılında düzenlediği “Çocuk Yayınları Sorunu” başlıklı açık oturumda çocuk kitabı yazarı Gülsüm Cengiz, Arkadaş Kitapların genel yayın yönetmenliğini yapan Erdal Öz, 1975 yılında İstanbul Radyosu’nda çocuk edebiyatı üstüne yaptığı konuşmayla öğretmen/çocuk kitabı yazarı Ümit Kaftancıoğlu, ertesi yıl aynı radyoda konuşan çocuk edebiyatı yayıncısı ve yazarı Tarık Dursun Kakıncı (akt. Öz, 1976: 120-122) ve Hikmet Altınkaynak (1976) katılır. Süreyya Berfe (1976) ve İsmet Kür (1976) çocuk edebiyatının var olduğunu ve bunun bir gereklilik olduğunu savunur. Bu isimlerin ortaklaşa üstünde durdukları diğer konular, çocuk edebiyatı olarak adlandırılabilir bir alanın yerli yazarların üretimleriyle birlikte Türkiye’de ortaya çıkmaya başladığı, çocuk edebiyatının çocuğu önemsemenin sonucunda doğduğu, çocuğun biyolojik ve kültürel gelişiminden dolayı özel gereksinimlere sahip olduğu ve bu gereksinimler doğrultusunda edebiyat eseri yazılmasının önem arz etmesidir. Türk Dili ve Edebiyatı öğretmeni Enver Naci Gökşen (1975: 3) çocuk edebiyatı kavramına

²⁷ Çocuk edebiyatı yazarı Gülten Dayıoğlu (1981) 1981 Türkiye’inde çocuk edebiyatına dair ontolojik tartışmanın hâlâ devam etmesini eleştirirken, çocuk edebiyatının olmadığını savlayan güncel çalışmalar da (Pelen, 2015) mevcuttur.

karşı çıkanların ortak savının bu edebiyatın zorlama ve/veya uydurma olduğunu belirterek, çocuk edebiyatı kavramının apayrı, değersiz, sanat ve bilimden yoksun bir edebiyat olmadığına altını çizer.

“Çocuk edebiyatı yoktur”²⁸ önermesini savunanlar arasında Behçet Kemal Çağlar (1967), Konur Ertop (1967), Kemal Tahir (1967) ve Suut Kemal Yetkin (1967) vardır. Çocuğu insanla eşit görerek çocuk ve yetişkin ayırımına hepten karşı çıkan Kemal (1978) çocuk edebiyatına inanmadığını, bu edebiyatın çocukların küçümsenmesi ve/veya çocuk sayılması neticesinde doğduğunu ileri sürer. Gerekçelendirmesini de dünya klâsikleri aracılığıyla şu şekilde ifade eder (a.g.e.: 7):

“Dünyadaki en iyi çocuk edebiyatı büyükler için yapılmış edebiyattır. Andersen masallarını çocuklar için yazmadı. Grimm kardeşler masallarını çocuklar için yazmadı. Cervantes Don Kişot’u çocuklar için söylemedi, Gülliver’in gezileri de çocuklar için değildir.”

Aynı doğrultuda Adnan Binyazar (1967) da çocukların en çok okuduğu kitapların büyükler için yazılmış klasik eserler olduğunu ve bundan dolayı çocuk için yazmanın “kusurlu olduğunu”, doğal olmadığını ileri sürer.

Binyazar’ın ve Kemal’in sözünü ettiği klâsikler kendilerinin de ifade ettikleri gibi yetişkinler düşünülerek yazılan eserlerdir. Bu eserler zaman içinde kısaltılarak, özetlenerek ve/veya içeriğinden çocuğa uygun olmadığı düşünülen parçalar çıkarılarak çocukların dünyasına gönderilmiştir ve birçok dilde çocuklarla buluşan bu versiyonlar olmuştur. Klâsik eserlerin uğradığı bu değişiklikler eserlerin “çocuğa göre” olmadığına ve yapılan işlemler aracılığıyla “çocuğa göreleştirildiğine” işaret eder.²⁹ Dolayı-

²⁸ Çocuk edebiyatı kavramının topkeyûn reddedilmekle birlikte edebiyat dışı bir olgu olarak ele alan daha erken tarihli bir görüşe Nurullah Ataç’ta rastlanır. Ataç (1943/1959: 5) “Ah! O çocuklar için edebiyat! İnsanoğlunun en lüzumsuz, en mânâsız uydurmalarından biridir. Bari çocuk edebiyatçıları, ne halleri varsa kendi kendilerine görseler de *Don Kişot* gibi, *Robinson* gibi büyük eserlere ellerini, makaslarını uzatmasalar” ifadesiyle çocuklar için edebiyat olgusunun yapaylığına dikkat çekerek çocuk edebiyatı adı altında klâsik edebiyat eserlerinin bütünlüğüne dokunulmasını eleştirir.

²⁹ Varlık Yayınlarının 1954 yılında Çocuk Klasikleri dizisi altında yayınladığı Pinokyo (çev. Muzaffer Reşit), Alis Harikalar Ülkesinde (çev. Azize Erten), Guliverin Yolculukları (çev. Azize Erten) ve 1959 yılından itibaren de yayına başladığı Büyük Çocuk Kitapları dizisinde yer verdiği Pollyanna (çev. Filiz Karabey), Tom Amca’nın Kulübesi (kısaltarak çev. Tahsin Yücel) gibi Batı klâsiklerinin çevirilerinde

sıyla Kemal'in savında bu noktayı gözden kaçırdığı söylenebilir. Ayrıca çocuğu insanlıkla bütünleştirmesi Yaşar Kemal'in kendi öznel çocukluk deneyimiyle şekillenen çocuk kavrayışıyla doğrudan ilintilidir. "Çocuklar insandır" anlayışı çocukluk ile yetişkinliğin birbirinden kesin çizgiyle ayrılmadığı feodal toplumlardaki çocuk algısını yansıtır, çocuğu bir an önce yetişkin dünyasına ait kılar.

Son olarak Kemal'in (1977b: 3) yaptığı bir çağrı "çocuk edebiyatı yoktur" savındaki radikalliği gözler önüne serer: "*Çocukları o çocuk edebiyatı denilen kötülükten, çocukları küçümseyen, onlara ayrı bir yaratılmış gibi davranan edebiyattan kurtarabiliriz.*" Kemal'in ifadelerinden çocuk edebiyatına karşı çıkmasının altında iki görüş yattığı gözlenir. Biri, en iyi çocuk kitaplarının yetişkinler düşünülerek yazılan klâsikler olduğu için ayrı bir çocuk edebiyatı olmadığını, tüm insanlık için tek bir edebiyatın var olduğunu ileri sürmesidir. İkincisi, çocuk edebiyatı kavramıyla çocukları küçümsemenin eş değeri olduğunu düşünmesidir. İlk görüş doğrultusunda, "O halde tüm yetişkin kitapları çocuklar için de geçerli midir?" sorusu yöneltilebilir ve Kemal'in öne sürdüğü düşüncenin sorunlu yanı ortaya çıkar. Nitekim Erdal Öz'ün Yaşar Kemal ile yaptığı röportajda Kemal (1977a), yazdığı kitapların hepsinin çocukların okuyabileceği kitaplar olmadığını kabul eder. İkinci görüş, doğrudan Türkiye'deki "çocuk edebiyatı" algısı ve kavrayışıyla ilgilidir. Dönemsel olarak bakıldığında dünya klâsiklerinin adeta yağmalandığı bir piyasada "edebiyat" başlığı altında çocuklar için edebiyat eseri olmaktan uzak, son derece basit kurgu ve dile sahip, ağırlıklı olarak öğretici, ahlakçı ve ucuz kitaplar üretildiği gözlenir (Bkz Üçüncü Bölüm). Bu pratik, Türkiye'deki çocuk kavrayışıyla ve çocuk edebiyatının ciddilikten uzak bir alan olarak düşünülmesiyle sürekli etkileşim içindedir. Nitekim Kemal de (1977b: 3) "[...] *herhangi bir ülkede, çocuklar için, çocuklar adına yapılan korkunç edebiyatı izlemiyeniz var mı?*" diye sorarken edebiyatın yetişkinler tarafından "çocuklar için, çocuklar adına" araçsallaştırılmasını eleştirir.

Erdal Öz (1978) "çocuk edebiyatı yoktur" diyen yazarların karşı çıkışlarının yöneltildiği sorudan kaynaklandığını öne sürer. "Çocuk edebiyatı ayrı bir tür müdür?" sorusunun çocuklar için yapılan edebiyat ile yetişkinler için yapılan edebiyatı ayrı ve

kısaltma ve özetleme stratejilerine başvurulması çocuk okurların bilişsel ve gelişimsel özelliklerinin metinlerde farklı gereksinimler ortaya çıkardığının kanıksandığını göstermesi açısından önemlidir.

karşıt tür olarak konumlandığını ve bu nedenle yanlış bir soru olduğunu ifade eder. Dahası, olumsuz düşünce belirten bazı yazarların aynı zamanda çocuk kitabı yazarı olduğunun altını çizerek çocuklar için yazdıkları kitaplarda dikkat ettikleri noktaları listeler. Dolayısıyla Öz “çocuk edebiyatı” kavramı yerine “çocuklar için edebiyat” kavramının kullanılmasını daha doğru bularak önerir. “Çocuk edebiyatı” kavramına karşı çıkışların bir diğer nedeni, “çocuk” kavrayışıyla ilintili olabilir. Çocuğun çocukluk, basitlik gibi kavramlarla ilişkilendirilmesi ile çocuk edebiyatı olarak nitelendirilebilecek bir alan varsa onun da bu düşünce doğrultusunda edebiyat anlayışından uzak kolay, basit, buyurgan metinlerin üretildiği bir yer haline gelmesi arasında bağ kurulabilmesi durumu açıklar.³⁰ Dolayısıyla ilk olarak kavramsal tartışmada genel bir uzlaş sağlanması önemlidir; ancak ilgili dönemde böyle bir tartışma gözlenmemiştir. Çocuk edebiyatı ya da çocuk yazını kavramı kullanılmaya devam etmiştir. Çocuk edebiyatı kavramının da içinde “çocuğa göreliği” barındırdığı düşünüldüğünde, Yaşar Kemal’in Çehov’un ilaç örneğini kullandığı ifade, çocuk edebiyatını reddetmeyip konuya farklı bir noktadan yaklaştığını gözler önüne serer:

“Büyük ustamız Çehov’un ilaç örneği, en yerinde bir yakıştırmadır. Çocuklar için ayrı ilaç yok, ayrı doz var. Biz çocuklar için edebiyat yaparken bu dozu tutturabiliyor muyuz? İşte bütün sorun bu.”³¹

Çocuk edebiyatının yetişkin edebiyatından farklılaşması yolunda cumhuriyet tarihinde en yaygın tartışmalara sahne olan 1970’ler bu tartışmaya katılanların habitusleri açısından da dikkate değerdir. Çocuk edebiyatının var olup olmadığı üstüne odaklanan görüşlerin yetişkin edebiyatı alanında toplumsal, kültürel ve simgesel sermayeleri yüksek yazarların, toplumsal, simgesel ve kültürel sermayelerin birleştiği önde gelen öğretmen-yazarların dile getirmesi çocuk edebiyatının yetişkin edebiyatına ve eğitim alanına bağlılığını göstermesi açısından önemlidir.

Süregelen tartışmaların kolayca izlenebilmesi için düşünceler basit olumlu ve olumsuz görüş çerçevesinde sunulsa da, çocuk edebiyatı alanının gerek toplumsal gerek kültürel bir gerçeklik olarak ortada olduğu görülür. Tartışmalar, çocuk edebiyatı

³⁰ Yaşar Kemal, “çocuk edebiyatı olmamalı diyen bir kişinin kendisi çocuk romanı yazdı” şeklinde yöneltilen eleştirilere karşı “çocuklar için bir roman yazdım” ifadesinin altını çizmesi bu bağlamda önemlidir (Öz, 1978: 109).

³¹ A.g.e.

gerçekliğine edebiyat anlayışı, özne ve/veya nesne olarak çocuk kavrayışı, çocukluk algısı gibi farklı referans noktalarından yola çıkarak değerlendirmelerde bulunulduğunu gösterir. Nitekim söz konusu çocuk edebiyatı alanının eğitim ve edebiyat alanlarından görece farklılaşması ve alandaki yenileşme hareketleriyle eşzamanlı gelişimi toplumsal ve kültürel hareketliliğin hızlı olmasının bir tezahürü olarak okunabilir.

2.2. Çocuk Edebiyatı Alanında Yenileşme Hareketleri

Türkçe çocuk edebiyatı alanında yenileşme hareketlerinden bahsetmek önvarsayım olarak Türkçe çocuk edebiyatı tarihinin varlığını gündeme getirir. Türkçe çocuk edebiyatına ilişkin “yerleşik tarih anlatısı” mevcuttur ve Türkiye’deki çocuk edebiyatı tarihi Osmanlı döneminde yetişkin yazarların ve/veya şairlerin çocukları için kaleme aldıkları öğüt içerikli ahlâk eserleriyle ve/veya çocukluk anılarını anlattıkları anı kitaplarıyla başlatılır. 1970’lere gelindiğinde yaygın bir kutuplaşmanın gözleendiği Türkiye’de sol çizgide konumlanan ve çocuk edebiyatı alanının önde gelen eyleyicileri konumunda faaliyet gösteren çok kimlikli yayıncıların ve yazarların çocuk edebiyatına dair resmi tarih yazımına karşı çıkarak bunu sorunsallaştırdıkları gözlenir.

Öğretmen ve yazar Enver Naci Gökşen (1975: 10) Osmanlı dönemine uzanan süreçte çocuk edebiyatının diğer ülkelerdeki çıkış noktasına benzer şekilde sözlü edebiyat geleneği aracılığıyla ortaya çıktığını ifade eder. Tekerlemeler, bilmeceler, masallar, halk hikâyeleri (Koroğlu, Dede Korkut, Battal Gazi vb.), efsaneler, destanlar sözlü edebiyat geleneği arasında sayılabilecek ürünlerdir. Yazılı edebiyat söz konusu olduğunda 19. yüzyıl öncesinde çocukla ilgili olarak Nabi’nin (1642-1712) **Hayriye** başlıklı öğüt kitabı ile Sümbülzade Vehbi’nin ahlak ve görgü kitabı **Lütfiye**’yi tespit eden Gökşen (a.g.e.: 10-11) bu eserlerin dil ve psikoloji açısından çocukları ilgilendirmede ve çocuğu nesneleştirdiği gerekçesiyle çocuk edebiyatının ilk örnekleri olarak düşünölemeyeceğini ileri sürer. Gökşen’e göre çocuk edebiyatının ilk örnekleri Kayserili Doktor Rüştü tarafından 1859’da yazılan, ilk Türk alfabesi olarak kabul edilen **Nuhbetül Etfal** (Çocukların En Seçkini) başlıklı eserin sonunda bulunan çocuklar için yazılmış birtakım hikâyeler, fabl çevirileri ile 1869’da yayınlanan **Mümeyyiz** isimli çocuk gazetesidir.

Aynı dönemde yayıncı, yazar, editör, çevirmen ve düzeltmenden oluşan çoklu kimliğiyle “yeni” bir çocuk edebiyatının oluşturulmasına yönelik ilk adımları atanlardan biri olan Erdal Öz (1976), Türkiye’de çocuk edebiyatı geleneğinin olmadığını iddia eder. Osmanlı döneminin son zamanlarında yayınlanan Tefvik Fikret’in **Şermin**’ini ve Ömer Seyfettin’in kitaplarını çocuk edebiyatının zoraki başlangıç noktaları olarak gösterilebileceğini ifade ederek eleştirir. Kemalettin Tuğcu, Rakım Çalapala ve Eflatun Cem Güney’in eserlerinin kesinlikle çocuklara uygun olmadığını, bilakis zararlı olduğunu öne sürer. Aziz Nesin, Dağlarca, Rıfat Ilgaz’ı Türkiye’deki çocuk edebiyatının başlangıç noktası olarak alır ama bu örneklerin çocuk edebiyatı geleneği oluşturamayacak kadar az olmasından dolayı Türkiye’de çocuk edebiyatı geleneğinin olmadığını savlar.

Öykü yazarı Necati Mert (1975: 20) Türkiye’de çocuk edebiyatının genel durumunu ele aldığı makalesinde çocuk kitapları piyasasına dünya çocuk klâsiklerinin hâkim olduğu Türkiye’de Öz gibi bir çocuk edebiyatı geleneği olmadığını şu şekilde açıklar:

“Gelişimi sağlıklı olan ve yabancı çocuk klasiklerine açık pazar olarak bırakılan bir çocuk kitapları piyasası vardır ama kökleşmiş bir Türk çocuk edebiyatından söz edilemez. Bu çeviri edebiyatına ve kökleşmemiş yerliliğe karşı devrimci çocuk edebiyatının zaferi güç olmayacaktır. Halkçı anlatım biçimlerinden yararlanmak, fakat onu özde aşmak da bu ‘yeni’ çocuk edebiyatımızın kökleşmesini sağlayacaktır.”

Mert’in “kökleşmiş bir Türk çocuk edebiyatının” varlığından söz edilemeyeceğini belirtmesi çocuk edebiyatı geleneğinin olmadığını imler. Çeviri eserlerin ege-men olduğu çocuk kitapları bütününe yerleşik bir yerli çocuk edebiyatı anlayışı olması üstünden eleştiri getirir. Bundan dolayı Öz gibi yeni bir çocuk edebiyatı anlayışının gelişmeye başladığına gönderme yaparak bunun çerçevesini sol ideolojiyle belirttikleştirir. Çocuk edebiyatında yeşermeye başlayan yeni anlayışa devrimci nitelik atfeden Mert’in çocuk edebiyatını “Türk” milliyetçiliği çizgileri içine alması ve klâsik eser çevirilerine karşı çıkması önemlidir. Gerek Öz’ün gerekse Mert’in Türkiye’de çocuk kitapları tarihine eleştirel bakışlarının odak noktasını sol görüşün çocuk edebiyatına dair geliştirdiği düşünceler ve “yeni” bir çocuk edebiyatı tarihi oluşturmak için geçmişi reddetme eğiliminin oluşturduğu söylenebilir.

Şair ve ilgili dönemde çocuk kitabı yazar Süreyya Berfe (1976) de kesin dille Türkiye’de çocuk edebiyatı geleneğini olmadığını savunanlar arasındadır. Ancak onun bu savı temellendirdiği görüş, ilgili toplumda çocuğa bakışla ilgilidir (a.g.e.: 4):

“Ataerkil aile düzeninin sürdüğü, feodal ilişkilerin egemen olduğu bir toplumda çocuk edebiyatı olmaz. Çünkü, bu tür bir toplumda çocuk yoktur. O döldür, zürriyeti sürdürmesi gereken bir maldır.”

Berfe’nin bahsettiği gibi feodal toplumlarda çocukluk dönemi 0-7 yaş aralığıyla sınırlı olup çocuk sözelliğini kazandığı noktadan itibaren yetişkinlerin dünyasında yer alır. Gerektiğinde emek ve iş gücü olarak üretime katılırken, gerektiğinde hane içi işlere yardımcı olarak yan güç olarak sorumluluk verilir. Böyle bir toplumsal düzende çocuğun, içinde bulunduğu döneme özgü özel gereksinimleri göz ardı edilir. Nesneleştirilmiş bir konumda varlığını sürdürür. Çocuğun özne ol(a)madığı bir kültürde özel olarak ona yönelik edebiyat üretimi yapılması mümkün değildir. Nitekim feodal toplum düzeni sözel kültüre dayalı olup, çocuklara da yetişkinlerin de paylaşımcısı olduğu sözlü kültür ürünleri üstünden seslenir. Çocuk edebiyatı ise ilk olarak çocuğun özne olarak ortaya çıkmasını ve güçlü bir yazılı kültürün olmasını gerekli kılar. Bu noktada Berfe’nin çocuk edebiyatı bağlamında feodal toplumda çocuk kavrayışına değindiği nokta, çocuk odaklı bakışını göstermesi açısından dikkate değerdir.

Türkiye’de çocuk edebiyatının ilk kıpırdanmalarının 1970’lerde başladığını belirten Berfe (a.g.e.: 5) bu gelişmenin 1961 Anayasasının getirdiği özgürlük yanlısı ve demokratik ortamla, hareketlenen yayın dünyasının çocuk kitapları piyasasına yansmasıyla ve bilinç düzeyinin yükselmesiyle ebeveynlerin nitelikli kitap arayışına girmesiyle mümkün olduğunu ileri sürer.

Milliyet Gazetesinin Çocuk Kitapları Haftası vesilesiyle 16 Kasım 1975 tarihinde düzenlediği psikolog Prof. Sabri Özbaydar, çocuk kitapları yazarı Gülten Dayıoğlu ve çocuk kitapları yayıncısı Erdal Öz’ün katıldığı “Düşünenlerin Forumu” başlıklı açık oturumunun sonuç gözlemleri Türkiye’deki çocuk edebiyatında yeni bir anlayışı müjdelemesi açısından önemlidir:

“Türkiye’de ekonomik, sosyal ve kültürel gelişime bağlı olarak artık bir çocuk edebiyatına duyulan özlem de ortaya çıkıyor. Bu, Türk toplumunun sorunlarını,

gerçeklerini daha erken yaşlardan çocuğun düşünce ve bilgi dünyasına yerleştirme gerek ve zorunluluğunun da bir yansımasıdır. Kişileri, dünyaları, ilişkileriyle Türkiye'nin, çocukların dünyasından görünüşünü vermelidir, bu yeni edebiyat.”

Çocuk edebiyatı geleneğinin olmadığına ve/veya dönemin toplumsal, sosyopolitik ve ekonomik koşullarının yeni bir edebiyat kurulmasını gerektirdiğine yönelik sol ideoloji güdümlü çağrı “yerli” ya da “ulusal” nitelikli yeni bir çocuk edebiyatını müjdeliler.

2.2.1. Nasıl Bir Çocuk Edebiyatı?

1970'ler Türkiye'sinde çocuk edebiyatı alanına ilişkin yoğun tartışmalar ve özel yayınevlerinin ön safta yer aldığı çocuk edebiyatında yenileşme hareketi “yerli”, “ulusal” ve “millî” kavramları etrafında döner. Yeni çocuk edebiyatı oluşturma çabaları temelde toplumsal gerçekçi edebiyat anlayışı ve yetişkinler için yazan ünlü yazarların çocuk edebiyatı eseri üretme konusunda teşvik ve/veya ikna edilmesi üstünden yürümüştür.

Türkiye’de çocuk edebiyatı geleneğinin olmadığını iddia edenler arasında çocuk edebiyatı alanında çeşitli rol ve kimlikler üstlenerek öne çıkan Erdal Öz’ün (1976: 105) Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığındaki “1975’te Çocuk Edebiyatımız” başlıklı ilk yazısında “yerli bir çocuk edebiyatı yaratmanın vaktidir” çağrısı ilgili dönemde çocuk edebiyatının (yeniden) şekillendirilme sürecine işaret eder. Ulusal bir çocuk edebiyatının gelişmediğinden bahseden yazar/araştırmacı Gülsüm Cengiz (akt. Öz, 1976) ve yazar Süreyya Berfe (1976) Öz’e katılarak yapılacak ilk işin çocuk kitabı yazmak ve ulusal çocuk edebiyatının temellerinin atılmasına yardımcı olmak olduğunu savunur. Bu noktada “yerli” ve “ulusal” kavramlarının birbirinin yerine geçen şekilde kullanılması dikkat çekicidir.

Türkiye’de yerlilikle ilgili daha geniş bir bağlamda yürütülen siyaset ve kültür temelli tartışmalar ilgili kavramın milliyetçilik, sağ ideoloji (zihniyet), sol ideoloji ve ulusalcılık kavramlarıyla ilişkiselliği kurularak yapılır.³² Tanıl Bora (1998) sağ ideo-

³² Kapsamlı bir tartışma için Birikim dergisinin “Yerlilik: Gerçek ya da Maske?” konusuna ayrılan Temmuz/Ağustos 1998 (Sayı:111-112) sayısına başvurulabilir.

lojiyi benimseyen kesimin yerliliği milliliğin eş anlamlısı olarak kullandığını, sol hareketin ise yerlilikle imtihanın zikzaklı bir seyir izlediğini belirtir. Bora'ya (a.g.e.: 50) göre 1970'ler Türkiye'si'nde sol kesimin yerlilikle ilgili bir kaygısı yoktur çünkü sol hareketlilik ile toplumsal hareketlilik arasında güçlü etkileşimler vardır. Ancak 1980 sonrası dönemden itibaren sol ideolojinin yerliliğine ilişkin ciddi sorgulamalar yapılır. Yerlilik sağ ve sol ideoloji içinde her ne kadar yabancı/ecnebi kavramı etrafında kutuplaştırılsa da farklı açılımları olduğu not edilmelidir.

1970'lerde çocuk edebiyatı tartışmalarında kullanılan "yerli" ve "ulusal" kavramlarının içeriğine bakıldığında, Öz'ün (1977: 93) "ulusal edebiyat" kavramını kabaca "çeviri olmayan edebiyat" olarak tanımladığı, sonrasında yerli ve ulusal olanın birbirinden farklı olgular olduğunu belirtmesine rağmen bu farkı açıklamadığı gözlenir. Dolayısıyla Öz'ün bu kavramlara yaklaşımının "içeri/dışarı", "yerli/yabancı" ilişkisi etrafında şekillendiği söylenebilir.

Öz, gerici olarak nitelendirdiği milliyetçilik kavramı üstünden ulusal kavramını açıklar. Milliyetçiliğin burjuva sınıfının elinde sömürü aracı olarak kullanılageldiğini ileri süren Öz (1977: 94), milliyetçiliği bu toplumsal sınıfa ait olarak görür ve bu noktada ulusalcılığı milliyetçilikten ayırır:

"Bizim ulusalcılığımız, barış içinde bir arada kardeşçe yaşamaktan yanadır. İşte Ulusal Edebiyat burada ortaya çıkmaktadır. Ulusalcılığın özelliklerini taşıyan, bu amacın gerçekleştirilmesi savaşına katkıda bulunmaya çalışan edebiyattır bu. Halkına, kim olduğunu, niçin, nereden, nasıl buraya geldiğini, nereye, nasıl, niçin gideceğini anlatmaya çalışan bir edebiyat. İnsancıl ve ulusal oluşu da bu yüzdendir. Sınıfsaldır. Halkının diliyle, halkının toprak bütünlüğü içinde, halkının ortak tarih ve ekonomik yaşantı birliğini bilerek ve onu yüceltmeye çalışarak, halkının kültürünü geliştirerek sürdürülen bir edebiyattır. Saptayıcı, uyarıcı, ileriye yöneliktir."

Öz'ün ulusal çocuk edebiyatını toplumsal gerçekçi edebiyat anlayışıyla oluşturmayı savunduğu görülür. Halk temelinde toplumun gerçekliğini yansıtan konuların ele alınmasından bahseden Öz'e göre edebiyatın ulusal niteliği evrenselcilik, hümanizm ve solcu değerlerle olduğu kadar sınırlı bir coğrafyayla da belirlenir; dolayısıyla Ahmet İnel'in (1998: 139) ifade ettiği gibi yerlilik ile ulusallık arasındaki ince sınır aşılır ve Öz'ün ifadesinden de çıkarılabileceği üzere "yerlilik ideolojisi ulusalcı yaklaşımı toplumsal açıdan ete kemiğe kavuşturur". Üstelik bu edebiyatın halk için öğretici

bir işlev yüklenmesi önemlidir. İlgili ifadelerden Öz'ün ulusal edebiyat anlayışında belirli bir siyasi tutumun ön plana çıktığı ve yaratıcılığın yanı sıra öğreticiliğin de üstünde durulduğu gözlenir. Tüm bu göstergeler, ulusal edebiyat anlayışında bir program oluşumuna ve/veya oluşturmaya gönderme yapar. Nitekim 1978 yılında Kültür Bakanı görevini yürüten Doç. Dr. Ahmet Taner Kışlalı (1978: 5) Kültür Bakanlığı tarafından Temmuz 1978-Ekim 1979 döneminde üç aylık yayınlanan “Ulusal Kültür” dergisine yazdığı başyazıda “ulusal, demokratik ve halkçı” kültür siyasetini devletin resmi kültür programı olarak açıklar.

Sol siyasi görüşü benimseyen kültür öznelerinin ve devletin resmi kurumunun edebiyatta ulusallığı vurgulayarak “halkçı” yaklaşım doğrultusunda toplumsal gerçekçiliği savunmaları 1970’ler Türkiye’nde kesintisiz bir süreklilik göstermek yerine süreksizlikle şekillenir. Kışlalı’nın kültür bakanlığı dönemi öncesinde görevde olan Milliyetçi Cephe (MC) hükümetleri ve Adalet Partili (AP) Kültür Bakanları Rıfkı Danışman (31 Mart 1975-21 Haziran 1977) ve Avni Akyol (21 Haziran 1977-5 Ocak 1978) döneminde bakanlık tarafından yayınlanan Millî Kültür³³ dergisinin üstünde durulması gerekir; çünkü resmi kültür yönelimi açısından sözü edilen iki dergi ciddi düzeyde karşıtlık sergiler. Kültür Bakanı Rıfkı Danışman (1977: 1) derginin ilk sayısı için kaleme aldığı sunuş yazısında derginin çıkarılış amacını şu şekilde ifade eder:

“Türk kültürü üzerindeki görüşlerini ve anlayışını ortaya koymak, işlemek ve yaymak, Millî Kültür görüşü üzerinde milletimizi aydınlatmak ve birleştirmek, kültürümüzün tabii bir seyir içerisinde gelişmesine yardımcı olmaktır [...]”

Millî kültür kavramının kapsamlı bir tanımı yapılmamasına rağmen bakanın temsil ettiği siyasi çizgi Türk-İslâm senteziyle tanımlanan, Türk milliyetçiliği, İslâmiyet ve liberal değerlerin meczedildiği bir dünya görüşüne sahiptir (Demirel, 2004). Bu çerçevenin aynı zamanda Kemalizme ve cumhuriyet ideolojisinin devrimlerine mesafeli ve/veya eleştirel bir yaklaşımla da ilişkilendiği not edilmelidir. Bu eleştiriler Tercüme dergisinin “*Türk cemiyetine ve Türk kültürüne fazla bir şey kazandırmadığına*

³³ Millî Kültür dergisi Ocak 1977-Aralık 1977 arasında yayınlanır; hükümet değişikliğiyle beraber CHP’li Ahmet Taner Kışlalı’nın Kültür Bakanı olduktan sonra bu derginin yerini Ulusal Kültür dergisi alır ama bu dergi de kısa soluklu olur. Millî Kültür dergisi Haziran 1980’de aylık olarak tekrar yayınlanmaya başlar.

kaani olan” Kültür Bakanı Danışman’ın (a.g.e.) ifadesinde ve dönemin Kültür Bakanlığı Müsteşarı Prof. Dr. Emin Bilgiç’in (1977: 3) Osmanlı dönemindeki Batılılaşma hareketlerine kadar uzanan kültür alanındaki gelişmeleri ve/veya değişiklikleri eleştirdiği şu ifadesinde somutlaşır:

“Son 140-150 yıllık bir zaman içerisinde, taklid i, millî şahsiyetinden gittikçe sıyrılmış, kozmopolit, sözde aydın nesillerin bu millî kültür varlıklarından ve duygularından zaman geçtikçe uzaklaştıkları da bir gerçektir.”

Bilgiç’in eleştirisi temelde Batılılaşma hareketlerine yönelik olup hem Osmanlı hem cumhuriyet döneminde kültür alanında dışa açılımı ve/veya yenileşme hareketlerini mill likten uzaklaşmak ve taklitçilik olarak nitelendirir. Bilgiç’in millî kültür anlayışının Batılılaşma karşıtlığı taşıdığı ve içine kapalı bir mahiyeti olduğu anlaşılr.

Türkiye’de ideoloji olarak sağ görüşü benimseyen kesimin temsilcilerinden Ahmet Kabaklı (1973a: 2) kültür alanındaki milliyetçiliği “ne olmaması gerektiği”  s t nden  ağdaş ilim ve medeniyeti inkâr etmemek, başta Osmanlı, Selçuk devirleri olmak üzere belgelerle Türk devirlerinin tümünü benimsemek, İsl mı ve bu dinin on asır içinde kültür ve medeniyetimizi yoğuruşunu inkâr etmemek, milleti maddi ve manevi değerleriyle inkâr etmemek –diğer bir deyişle sosyalist veya kom n st olmamak– ve dış Türkler ve onların varlığını da asla unutmamak olarak tanımlar. Kabaklı’nın kültür milliyetçiliği tanımının karşı-ideoloji olarak sol görüşün karşısında, o görüşün karşı-tından oluşan bir düşünce terkibi olarak var etmeye çalıştığı söylenbilir. Kültür Bakanlığının adının “Millî Kültür Bakanlığı” olması gerektiği önerisinde bulunan Kabaklı (1973b) milliyetçilik üstüne düşüncelerini gözden geçirerek üçlü bir sac ayağına oturtur. Ona göre kültür milliyetçiliği tarihi ve coğrafi olarak Türk köküne bağlılık, sanat ve medeniyet değerleriyle İslam köküne bağlılık ve ilerleme, yaşama, yenileşme gereğiyle  ağdaş ilme bağlılık olarak programlanmalıdır. Buna istinaden millî kültürün temsilcisi, yayıcısı ve benimseticisi olarak bakanlığın “artık sınıf, mezhep, zümre, yabancı din, kültür ve ideoloji için yapılan her türlü propagandaya karşı” olması gerektiğinin altını çizer.

Sağ görüşün³⁴ ortaya koymaya çalıştığı “millîlik” kavramı toplumsal gerçekçi anlayışı yadsır. Türkiye’deki toplumun sınıflara ayrılmadığını ve bu nedenle sınıfa dayalı bir edebiyat anlayışının gerçeklikten uzak ve kabul edilemez olduğunu öne sürer. Bundan dolayı son derece heterojen bir kesim olmakla birlikte siyasi olarak sol çizgideki eyleyiciler sağ çizgideki eyleyicilerin savunuculuğunu yaptığı millî kültür anlayışını “gerici” olarak nitelendirir (Nabi, 1966; Batu, 1971; Öz, 1978b: 66).

Millî kültür görüşünü savunanlar arasında yer alan çocuk edebiyatı yayıncısı Yalçın Toker (1977: 2) çocuk kitapları nasıl olmalıdır sorusunu şu şekilde cevaplandırır:

“[...] Çocuk kitapları, Türk Kültür Hayatı’nın en hayati konusudur. Demek istediğim odur ki, kitapların kapsamının nasıl olacağı konusu, apaçık ortadadır. Ve kesin olarak bellidir. O halde çocuk kitapları, konularını Türk Milliyetçiliğinin esas aldığı Türk Tarihi’nden, Türk Destanları’ndan, Türk Kahramanlıklarından ve Türk Folklor’ünden seçecek, onları işleyecektir. Çocuk kitaplarının nasıl olacağı konusunda başkaca mülâhazalara yer olmadığı kanaatındayım.”

Toker’in ifadesi çocuk edebiyatında Türk destanlarının, millî savaşların ve kahramanlıkların işlenmesi gerektiği fikrini ortaya koyar. Türk milliyetçiliğiyle sınırlandırılan bu çocuk edebiyatı düşüncesinin tamamen içe dönük ve dolayısıyla dışarı kapalı bir edebiyat tasavvuru sunduğu söylenebilir. Böyle bir çocuk edebiyatında farklı dil ve kültürlerden çeviri pratiğine yer ayrılmadığı anlaşılır. Siyasi olarak benzer çizgide bir çocuk ve gençlik edebiyatı kurgulamaya çalışan Dede Korkut Yayınlarının Ömer Seyfettin’in **Primo Türk Çocuğu** başlıklı eseri için Ümid Sinan Topçuoğlu’nun (1972: 7-9) kaleme aldığı takdim yazısında kapsamlı bir edebiyat kurgusu yapılır:

“Dede Korkut Yayınları olarak; millî kalkınma hareketine çıkış noktası teşkil edecek, bu toprağın insanını ‘az gelişmiş’ bir toplumun alçaltıcı yaşantısından kurtaracak ve hiçbir ayırım yapmaksızın bütün Anadolu’luları topyekûn refâha kavuşturup insana yaraşır bir yaşayış düzeyine ulaştıracak bir mefkûrenin, yalnız ve yalnız Türk toplumunun tarihî akış içinde geliştirdiği öz düşüncesinden oluşacağına inanıyoruz. ‘DÜŞÜNCE VE SAN’ATTA ÖZE DÖNÜŞ’ şiârında veciz ve özlü ifadesini bulan bu inanç, kamu oyunu bu yönde oluşturmanın gereğini duyan Dede Korkut Yayınları’na vazife şuuru kazandırmıştır. [...] Türk dimağının bağımsızlık savaşında yeni bir cebhe açıyoruz. Türk genci doğru dü-

³⁴ 1970’ler Türkiye’si’nde homojen bir sağ görüşten bahsetmenin mümkün olmadığı not edilmelidir. Bu bölümde ele alınan tartışma konularında fikirlerini beyan eden sağ görüşlü isimlere başvurulmuştur.

şüncenin ışıklı yolunu göstereceğiz. Gençlerimizi sapık düşüncelerin tasallutundan koruyacağız. Yarının aydınlarını kargaşalık içinde bunalımdan kurtaracağız [...]”

Belirtilen görüş doğrultusunda Türkiye’de sınıflı bir toplum yapısına karşı çıkılarak Anadolu kavramı altında kimseye “ayırım” yapmaksızın herkesin kucaklandığı savunulur. Yine de Türk toplumunun tarihi içinde belirli bir “özün” varlığına inanıldığı ve gençlik edebiyatında bu öze dönüşün ilk olarak Ömer Seyfettin’den seçilen eserle başlatıldığı görülür. Böylece Türk gençliğinin zihnini “bağımsızlaştırmak”, “sapık düşüncelerden korumak” ve “doğru” düşüncelerin yolunu göstermek amaçlanarak tasvir edilen bunalımdan çıkış yolunun militarist kavramlarla sunulduğu anlaşılır.

Genel itibariyle Türk milliyetçiliğinin ve İslam dininin sıklıkla atıfta bulunduğu “millî şuur” çerçevesinde çocuklara ve gençlere “yerli” olarak görülen konuların sunulmasının uygun bulunduğu, söylem düzeyinde çeviri olgusuna ve/veya pratiğine anlamlı bir yer öngörülmediği gözlenir.

Sağ siyasi çizgide konumlanan ancak ahlâka vurgu yapan çocuk kitabı yazarı ve yayıncısı Mustafa Yazgan (1973: 3) bir çeviri esere yazdığı takdim yazısında “*Müslüman-Türk çocuğuna ahlâkın üstünlüğünü anlatmak, onu daha küçük yaştan başlatarak inanç ve terbiye ölçüleri içinde yetiştirmek*” amacıyla çocuklar için yayın yapmaya başladıklarını belirtir. Benzer çizgide konumlanan Sebil Yayınevinin sahibi ve yayınevinin çocuk kitapları serisinin yöneticisi Kadir Mısıroğlu da yayınladığı çocuk kitaplarının tümünün arka kapağında imzasız yer verdiği tanıtım yazısında “*Türk milletin altmış yıl evveline kadar Dünyâ’nın en büyük devletlerinden biri olduğunu*” ama “*teknik gelişmeye ayak uyduramayışımızla, bunun bir neticesi olan aşağılık duygusuna kapılmamız yüzünden*” o dönemki toprakların kaybedilmesinden 1970’lere kadar “*birçok masum vatan evlâdını[n] millî benlik ve imanlarından soğutulduğunu*” ve bunun zararlı çocuk yayınlarıyla yapıldığını ileri sürer (bkz. Ek-4). Her iki görüşte de İslâm dininin ve Türklüğün çocuklara yönelik yayınlarda bulunması gereken temel değerler olduğu açıkça belirtilir.

Belirgin siyasi çizgilerde konumlanan eyleyicilerin yanı sıra 1975 yılında düzenlenen ve öğretmen, yayıncı, yazar ve öğretim üyelerinin katıldığı İkinci Türk Yayın Kongresinde (1987: 100-103) çocuk edebiyatına ilişkin yapılan öneriler şu şekildedir:

- 1) Devlet, kaliteli çocuk yayınlarını desteklemeli,
- 2) Türk ve dünya edebiyatının özgün yapıtları özü bozulmadan kısaltılarak ve sadeleştirilerek çocuk düzeyine göre indirgenmeli,
- 3) Türk mitolojisi, Türk tarihi ve Anadolu yaşantılarıyla dünya edebiyatından seçmeleri içeren geniş programlı bir çocuk yapıtları dizisi oluşturulmalı,
- 4) Başka dillerdeki çocuk klâsiklerinden sayılabilecek kitapların dilimize kazandırılması için çevrilmemiş olanların tespit edilmesi ve çevrilerek yayımlanması sağlanmalı,
- 5) Nasreddin Hoca, Yunus Emre, Hacıbektaş, Battal Gazi, Kerem ile Aslı, Karacaoğlu, Köroğlu gibi kitapların çocukların anlayış düzeylerine uygun biçimde hazırlanması sağlanmalı,
- 6) Milli Eğitim Bakanlığı tarafından çocuk kitapları yazarları, editörleri, yayıncıları, ressamı için ‘Nitelikli Çocuk Kitapları Hazırlama’ kursları ve seminerleri düzenlenmelidir.

Önerilerde görüldüğü gibi telif eser üretimi, Türk değerlerinden ve halk edebiyatı eserlerinden yararlanma üstünde durulurken, çeviri konusunda sadece klâsiklerden bahsedilir. Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Safa Reisoğlu (a.g.e.: 13) konuşmasında klâsiklerin çevrilmesine devam edilmesi gerekliliğini bu eserlerin hem fikir hazinesi olmasına hem de çevirilerinin ucuza mâl olmasına bağlar. Çevrilecek eserlerde daha önce çevrilmemiş olmasına dikkat edilmesinin vurgulandığı görülür. Ayrıca bu önerilerin başında yer alan “*çocuk yayınları, eğitici, öğretici, okuma zevkini geliştirici, hayata ve olaylara karşı olumlu tutum aldırıcı bir biçimde olmalıdır*” tavsiyesi çocuk yayınlarına yaklaşımın “yetişkinler”in otoritesinin yönlendirdiği öğretici ve eğitsel çerçeveye sınırlandırıldığı anlaşılır. Bu önerilerin ders kitapları, okul kitapları, müraaat kitapları gibi çeşitli yayınların da aynı komisyonda ele alınmasından dolayı yüzeysel kaldığı düşünülebilir. Bu nedenle yayın kongresinin ardından 21-30 Nisan 1975 tarihinde sivil bir inisiyatifle düzenlenen ve kütüphane uzmanı, öğretim üyesi, ressam, yayıncı, psikolog, yazar gibi alanla etkileşim içindeki çeşitli eyleycilerin katıldığı Çocuk Yayınlarını Geliştirme Seminerinde çocuk yayınlarında temel nitelik olarak “sanat değeri”nin benimsenmesi doğrultusunda yayınların içeriğine dair daha somut ve detaylı ilkeler kabul edilir (Alpay ve Anhegger, 1975: 87-88):

1. Yaşantıyı etkileyen, çocuğun kişiliğini, kişisel yaratıcı ve yapıcı güçlerini geliştiren,
2. Toplumun değişen değer yargılarını kapsayan,
3. Çocuğa insanı, doğayı, yaşamayı sevdiren,
4. İnsanı olduğu gibi gösteren (zayıf ve güçlü yönleriyle, çelişkileriyle yansıtan),

5. Çocuğun okuduğu kitaplardaki kahramanlarla özdeşim yaptığı göz önüne alınarak: acıma, iyilik, korku, dehşet, kin, kahramanlık, fedakârlık vb. konularla, insanüstü, gerçek ötesi kavramları iyi ve yerinde kullanan, abartmayan, sağlıklı bir duyarlılığı geliştiren,
6. Güldürünün (mizahın) çocuk psikolojisindeki önemi göz önünde tutularak [...] bu öğeye geniş yer veren,
7. Din ve ırk üstünlüğü, bağnazlık, kadercilik gibi önyargıları işlemeyen, akıllı olan,
8. Çocuğa kavratılmak istenilen ana fikri bir ders, bir ibret şeklinde vermeyip, bunu sezinleten,
9. Çocuk düşüncesinin somuttan soyuta ve yakın çevreden uzağa doğru geliştiğini göz önüne alan,
10. Çağdaş bilim, teknoloji ve düşünceden geleceğe uyum yapmak üzere araştırmacı, düşünen insanlar yetiştirmeye yönelik olan,
11. Çocuğun güven, sevmeye, iyilik, güzellik (estetik), cesaret, hoşgörü, sorumluluk, gerçeklik gibi duygularının gelişmesine yardımcı olan,
12. Çocuğa toplumun bir bireyi olduğu, ondan soyutlanamayacağı bilincini veren, kendine ve topluma yabancılaştırmayan niteliklerde olmalıdır.

Yukarıda sıralanan ilkeler dışında içerik yönünden katı ölçütler konup sanatçı kısıtlanmamalıdır.

Estetik ve sanatsal kaygının yönlendirdiği bir çocuk edebiyatı tasavvurunun öngörüldüğü ve bu açıdan siyasi konumlanışların şekillendirdiği bir dönemde siyasi tavır, ahlâk, inanç, milliyetçilik ve eğitici kaygıların eşlik ettiği diğer çocuk edebiyatı tasarımlarından ayrılır. Akılcılığın ve gerçekçiliğin yönlendirici ilke olarak kabul edildiği, evrensel değer ve duyguların gelişiminin önemsendiği ifade edilirken, sanatçıların yaratıcılığının kısıtlanmaması yoluyla özgürlük yanlısı bir tavır sezilir.

Ulusal çocuk edebiyatı oluşturma girişiminin ikinci ve son belirleyici unsuru yetişkinler için edebiyat eseri üreten ünlü yazarların çocuk edebiyatı eseri yazma konusunda ikna ve/veya teşvik edilmesidir. Bu konuda 1970-1973 yılları arasında Milliyet Yayınlarının çocuk kitapları dizisini yöneten ve aynı zamanda çocuk edebiyatı yazarı olan Tarık Dursun K. ile 1975'ten itibaren Erdal Öz³⁵ yoğun çabalarıyla ön plana çıkar. Çocukların Türkçe edebiyatta çağdaş yazarlarla tanışmasını mümkün kılan ilk girişimin Milliyet Yayınlarının çocuk kitapları dizisi olduğunu belirten Tarık Dursun K. (akt. Öz, 1977: 120) bu öncü çabayı sonraki yıllarda girişilen yeni bir çocuk edebiyatı oluşturma girişiminin izlediğini belirtir. 1975'i izleyen yıllarda Erdal Öz'ün yerli

³⁵ Ülkü Tamer (1977: 32) Yaşar Kemal, Nezihe Meriç, Fakir Baykurt gibi yetişkinler için yazan usta yazarların çocuklar için yazmaya "özendirilmesinde" çocuk kitapları yayıncısı Erdal Öz'ün büyük katkısı olduğunu belirtir.

yazarları çocuklar için yazmaya teşvik etme görevini üstlendiği gözlenir; devamında da çocuklar için kaleme alınan bu kitapları Cem Yayınevinin çocuk kitapları dizisi olan Arkadaş Kitaplar bünyesinde yayınlar. Öz'ün çocuk edebiyatı eseri vermesini sağladığı isimler arasında Yaşar Kemal, Nezihe Meriç, Bekir Yıldız, Erol Toy, Fakir Baykurt, Adnan Özyalçınır vardır; ayrıca Öz (akt. Sarısayın, 2009: 200) yerli çocuk edebiyatı oluşturma girişiminin öncesinde çocuklar için yazmaya başlayan Fazıl Hüsnü Dağlarca ve Aziz Nesin'in de yerli çocuk edebiyatı oluşturmaya yönelik girişilen bu ortak çabaya çocuklar için eser verme konusunda hızlanarak katkıda bulunduklarını belirtir.

“Nasıl bir çocuk edebiyatı” sorusuna ele alınan dönemde siyasi çizgileri belirginleşen farklı kesimlerin savundukları dünya görüşünün ve siyasi çizgilerinin belirleyici olduğu farklı cevaplar sunduğu gözlenir. Buna ek olarak, belirli bir siyasi yönelimle kendini tanımlamayan eyleyicilerin de çocuk edebiyatına dair düşünce üretimine katıldığı tespit edilir. Söylem üzerinden sürülen iz doğrultusunda farklı çocuk edebiyatı tasavvurları söz konusudur. Sol çizgideki yerlilik vurgusu ve ünlü yazarların çocuk kitabı kaleme alması konusunda ikna ve teşvik edilmesi, resmi kültür görüşlerinin hükümet değişikliklerine bağlı olarak iki karşıt kutupta toplanması, sağ çizgide millilik vurgusu ile birlikte dini değerlerin ve Türklüğün çocuk edebiyatında başat unsurlar olarak kabul edilmesi ve belirgin bir siyasi tavır benimsemeksizin uzmanlıklarıyla yoluyla alanda yer alan eyleyicilerin çocuk edebiyatının “sanatsal yönünü” vurgulaması çocuk edebiyat(lar)ının çoğulluğunu ve tanımlanmaya çalışılan alanın mücadeleye konu olan yanını ortaya koyar. Farklı çocuk edebiyatı tasavvurlarından sonra Türkçe çocuk edebiyatının önemli bir bileşeni olarak çevirinin eyleyiciler tarafından kavranma biçimi sorgulanacaktır.

2.2.2. Çeviri Pratiğinin Konumlanması

1970-1980 döneminde Türkçe çocuk edebiyatı alanının bir yönünü telif eserlerin nicel ve nitel açıdan yetersiz olduğu savlarıyla ihtiyaç duyulan üretimin teşvik edilmesi oluştururken, bir diğer yönünü de çeviri ürünler oluşturur. Dönemin öne çıkan eyleyicilerinden Erdal Öz (1979: 341) “*çeviri kitap yayımlamanın, yayıncılar açısın-*

dan, yerli bir kitabı yayımlamaktan çok daha kolay, çok daha kârlı olduğunu” belirterek Türkçe çocuk edebiyatı alanında yayıncıların çeviri eser yayınlamayı tercih etmelerinin pratik ve ekonomik nedenlerini sunar.

Çocuk edebiyatı yazarı Gülten Dayıoğlu (Himmetoğlu, 1975: 9) da “*ünlü Türk yazarları çocuk kitabı yazmaya ilgi göstermedikleri için yayınevlerinin çeviriye yönel-diğini*” ve çevirmenlerin seçiminde de  zen gösterilmediğini dile getirir. Dayıoğlu ise yazarların  ocuk edebiyatı eseri üretme konusundaki ilgisizliklerinin alanda  eviri eserlerin yayınlanma eğilimini güçlendirdiğini ve çevirmenlik rolünü oynayan insan kaynağı konusunda gelişigüzel seçimler yapıldığını ileri sürer.

 ocuk edebiyatı yazarı İsmet K r (1977: 156) “ eviri kitaplar arasında çok değerli olanlar, çok temiz bir dille çevrilmiş olanlar çoğunlukta olmasına” rağmen “ eviri kitapların kolaylığına sığınılmasının, daha çok sayıda ve daha üstün nitelikte yerli yapıtlar meydana getirilmesini önlediğini” düşünür. K r de  eviri eserlerin kolaylığı ile yayınlanma kolaylığını ifade ederek,  eviri eserlerde telif hakkına riayet edilmesinin yaygın bir uygulama olmadığına ve böylece yayıncılar için daha ekonomik ve kârlı bir i  hâline dönüşmesine gönderme yapar.

Dönemin önde gelen  ocuk edebiyatı yayıncılarından Arkın Kitabevinin sahibi Ramazan Arkın 1974 yılında düzenlenen “Türkiye’de Resimli  ocuk Kitapları Sorunu” başlıklı a ıkoturumda yayıncı gözüyle  eviri eser karşısında telif resimli  ocuk kitabı yayınlamanın son derece maliyetli olduğunu belirterek dolaylı olarak  eviri eserin tercih edilmesine dair önemli ipuçları sunar (akt. Alpay ve Anhegger, 1975).

Belirli bir siyasi çizgide konumlanan ve/veya konumlanmayan farklı eyleyicilerin g r   leri ortak bir şekilde yayıncıların telif eserler karşısında  eviri eserleri yayınlamayı tercih etme eğilimine işaret eder. Aynı zamanda ele alınan dönemin  ocuk edebiyatında  eviri eserlerin niceli e bağlı olmaksızın görünürlük ve/veya alımlama açısından telif eserlerin önünde konumlandığına işaret eder.

 ocuk edebiyatında söz sahibi ve eylem gücüne sahip olan eyleyicilerin çeviriyi ürün ve eylem olarak kavrayış şekillerinin söylem düzeyindeki tezahürlerinin incelenmesi yerinde olacaktır.  eviriye ilişkin g r   ler, ilgili dönemde “zararlı yayınlar” üstüne yapılan tartışmalar ve/veya iddialarda, “  pl k kitaplar” tartışmasında ve çevirinin doğrudan sömürü aracı olarak tanımlanmasında izlenebilir. Çeviri pratiğinin alandaki konumlanması, üretimdeki toplumsal arka planının sunulmasıyla tamamlanır.

2.2.2.1. “Zararlı Yayınlar”, “Çöplük Kitaplar”

İlgili dönem boyunca “zararlı yayın” olarak addedilen çocuk kitapları temsilcisi olunan siyasi tavra göre yeniden tanımlamalara tabiidir. Sol siyasi çizgide konumlanan eyleyiciler başta çizgi romanlar olmak üzere zaman zaman popüler macera çocuk kitaplarını ve bilimkurgu kitaplarını da içerecek şekilde geniş bir zararlı yayın çemberi çizerken, komünizm karşıtlığı ve milliyetçi değerlerle sınırları belirginleşen sağ siyasi çizginin karşıt olduğu siyasi çizginin yayınladığı kitapları ağırlıklı olarak “zararlı yayın” addettiği ve buna ek olarak Türk milliyetçiliği ve dini değerleri içermeyen yayınları da buna dâhil ettiği söylenebilir.

Çeşitli ortamlarda gerçekleşen zararlı yayın tartışmalarında sıklıkla yer alan ve sol siyasi çizgide konumlanan bir isim olarak Erdal Öz’ün konuya ilişkin görüşlerinin zaman içinde değişiklik gösterdiği gözlenir. Çizgi romanlara ilişkin ilk düşüncelerini ifade ettiği 1976 yılında Öz (1976: 104-105) zararlı yayınları sert bir dille eleştirir:

“... Kötü kağıt, göz boyayıcı abartmalı resimler, az yazılı fotoromanlar. Üstün insan, üstün hayvan tipleri (süpermen). Amaçsız sürüp giden serüvenler. Bol bol vuruculuk, kırıcılık. Alabildiğine öcalmalar. Eskiden kovboylar, tarzanlar, baytekinler vardı ve bugünlere göre daha da insancıl tiplerdi. Bugün bunların yerini çok daha korkunçları almıştır. Bir de karate, judo, tekvando tiplerini eklemeliyiz bunlara. Bunların vuruculuğu, kırıcılığı daha da ilkel, daha da insanlık dışıdır. (...) Hele piyasayı dolduran, uzayla ilgili 2000 yıllarının serüvenleriyle ilgili sözde bilimsel yayınlarını da unutmamalıyız. Bunlar, bilimsel görünüşü içinde, gerek çocuklarda, gerekse büyüklerde yepyeni bir anlaşmazlık perdesi altına gizlenmiş yeni tür büyücülük öyküleridir. Bunların amacı da çocuklarda yeni bir mistik inanç yaratmaktır. (...) Özellikle Avrupa ve Amerika kaynaklı bu tür kitaplar ve dergiler, o ülkelerde bile ‘Çöplük Kitapları’ adıyla anılmaktadır.”

Öz’ün çöplük kitap olarak nitelendirdiği yayınlar dönemin çoksatan çocuk kitapları olan çizgi romanlar, çizgi roman içeren çocuk dergileri ve bilimkurgu kitaplarıdır. Görselliğin yazının önüne geçmesini eleştiren Öz, çocuklara gerçekdışı kurguların sunulmasını insanlık dışı ve zararlı bulur. Öz’ün çizgi romanlara yönelik eleştirisinin ana noktaları biçimsel özellikler bağlamında kalitesiz kâğıt kullanımı, resimlerin gerçek dışılığı ve yazıya daha az yer verilmesiyle, içeriğe dair eleştirileri işlenen konuların herhangi bir amaca hizmet etmemesi, şiddet ve kin duygularını yoğun bir şekilde yer içermesidir. Öz’ün eleştirilerinde çizgi romanların gerçekçilikten uzak olması ve şiddet, kin gibi olumsuz duyguları teşvik etmesi ön plana çıkar.

Doğrudan çizgi romanın zararları üstüne çeşitli soruşturma ve açık oturumların yapıldığı 1978 yılında Öz (1978: 112) çocuk edebiyatının en büyük özelliklerinden birinin görüntü olduğunu kabul eder ama çizgi romanlarını çocuk edebiyatı içinde konumlandırmak yerine “*ayrı bir tür olarak çizgi film içinde*” düşünülebileceği fikrini ortaya atar. Ancak ertesi “*yabancı kökenli çizgi romanların artık yararına inanmıyorum*” ifadesiyle doğrudan çizgi romanların çocuklar için zararlı olduğunu belirtir ve “*Ülkü Tamer’in bu konuda geniş bir soruşturma yapmasını ve bu çizgi romanların yararları-zararları konusunda bir daha düşünmesini isterim*” diyerek Tamer’in yönettiği Milliyet Çocuk dergisinde çizgi romanlara yer vermemesi gerektiğine işaret eder (Öz, 1979: 347). Bu keskin fikir değişikliğinin nedenine dair herhangi bir ipucu bulunmamaktadır.

Cumhuriyet döneminin önde gelen çocuk dergilerinden Doğan Kardeş’i uzun yıllar yöneten Vedat Nedim Tör (2010) de çizgi romanlardan yola çıkarak gerçeklikten uzak yayınların çocuklar için ruhsal, bilişsel ve toplumsal açıdan zararlı olduğunu ileri sürer.

Çizgi romanların içeriğine dair sakıncalı yönlerine dikkat çeken psikoloji uzmanı Prof. Dr. Sabri Özbaydar (Himmetoğlu, 1975: 9) da katıldığı açık oturumda çizgi romanların “*argo bakımından zengin, edebi zevkten yoksun ve gerçeklikten uzak olmalarının*” çocukların büyüme ve yetiştirme sürecine olumsuz etkilerinin olduğunu ileri sürer. Benzer şekilde ruhsal sağlığı uzmanı Prof. Dr. Atalay Yörükoğlu (1977: 92) bu yayınlara “*çocukların yazın beğenisini kösteklediği için karşı olduğunu*” belirtir.

Öz’ün düşüncelerine benzer şekilde Süreyya Berfe (1976) ve Hikmet Altınkaynak (1976) da 1950’den sonra Türkiye’ye giren “*çöplük kitaplar*”ın çocuklara hiçbir fayda sağlamadığını ve piyasayı hâkimiyetleri altına aldıkları dönemde gerçek bir çocuk edebiyatının varlığından bahsedilemeyeceğini ileri sürerler. Tarık Dursun K. (Öz, 1977), Gülten Dayıoğlu (Öz, 1977), Okar Yayınlarının sahibi ve yöneticisi Zeki Okar (Öz, 1977) ile Ümit Kaftancıoğlu (Öz, 1977) da zararlı yayınların yüksek tirajına dikkat çekerek bu yayınlara alternatif seçenekler oluşturmanın önemini vurgularlar.

Çizgi romanları “*çocuk dergisi*” olarak nitelendiren Talip Apaydın (1977: 90) yirmiye yakın bu tarz dergi olduğunu ve birçoğunun Batı’daki emperyalist yayınlardan “*aktarma*” olup bazılarının da bunların “*özentisi*” olduğunu altını çizerek çocuklar

üzerinde kötü izler bıraktığını iddia eder. Ancak iddialarını somut ya da olası bir gerçekliğe dayandırmaz ve/veya örneklendirmez.

Türk Dil Kurumu (TDK), yayın organı olan Türk Dili dergisinin 1977 yılında yayınlanan Çocuk Yazını özel sayısında Yazı Kurulunun (1977: 151) “Çocuk Yazını” başlıklı yazısında “çoğu içerikten yoksun” ve “her toplumun gerçeğiyle bağdaşmayan” resimli kitapların genel olarak toplumu duygu ve düşünce yozlaştırmasına uğrattığını öne sürer. Ahmet Uysal (1976b) da “zararlı yayın” olarak bahsettiği çizgi romanların çocukları toplum gerçeklerinden uzaklaştırdığını, beyinleri yıkadığını, beğenilerini çarpıttığını iddia ederek, 1950’lerden beri “*milyonlarca insanın ‘resim aptalı’ olmasının*” önlenemediğini ileri sürer.

“*Komiksler, fotoromanlar ve gazetelerdeki çubuk resimli hikâyeleri*” “*manevi afyon*” olarak nitelendiren Vedat Nedim Tör (akt. Alpay ve Anhegger, 1975: 27) de bunları okuyan çocukların ve gençlerin “*her türlü idealden, sorumluluktan yoksun, boşvermişizm ahlâkı içinde gününü gün eden [...] avare tipler*” olacağını öne sürerek “*zararlı yayınların bombardımanına karşı etkili bir kurtuluş savaşına geçme*”nin “*kutsal bir devlet ve millet ödevi*” olduğunu savlar.

Dönemin popüler çocuk kitabı dizilerinden Milliyet Yayınları Çocuk Kitaplarının yöneticisi Ulvi Okar’ın bu dizinin kuruluş amacını “vurdulu kırdılı ve eğitimcilerce zararlı kabul edilen yayınların piyasayı kaplamasına”³⁶ karşılık kaliteli eserler yayınlama ihtiyacı olarak belirtmesi çizgi romanların zararlı yayın olarak nitelendirildiğine gösterir.

Ele alınan bu görüşlerde ön plana çıkan temel nokta çizgi roman türünün edebiyat eseri olarak kabul edilmemesi olarak savlanabilir. Bu ortak görüşten farklı olarak İsmet Kür (1977: 155), resimli romanların çağın gerçeği olarak kabullenilmesi gerektiğini ifade ederek piyasa ve okur eksenindeki gerçeklik temelinde bir orta yola işaret eder. Çizgi romanların çocuklarda okuma tembelliği yarattığını öne süren Kür, çizgi romanların karşısına daha iyi çizerek ve daha ilginç çocuk kitapları sunarak çıkılana-
bileceği tavsiyesinde bulunur. Türkiye’de çocuk yayınlarına uzun yıllar yabancı çizgi

³⁶ Öz, 1976: 132.

romanların egemen olduğunu öne süren Tan Oral (1977)³⁷ bu yayınların zararlı olduğunu düşünür ve üstelik zararlı değillermişçesine yerli versiyonlarının yapılmaya başlamasını eleştirir.

Çizgi romanların okurları “resim aptalı” yapması ve/veya “okuma tembelliğine” sürüklemesi eleştirilerine karşılık Ülkü Tamer çocuk edebiyatı alanı içinden karşı argümanlarla kararlı bir duruş sergiler. İlk olarak çizgi romanın çağdaş bir sanat dalı olduğunu dile getiren Tamer (1977: 3) çizgi romanların okurları tembelliğe ittiği iddiasını, çizgi romanların en çok yayınlandığı Amerika, Fransa ve İngiltere’deki yüksek çocuk kitabı satışlarını örnek vererek çürütmeye çalışır. Bazı çizgi romanların olumsuz etkileri olmasının gerekçe gösterilerek bu türün tümünden “karalanmasını” doğru bulmayan Tamer, Tan Oral’ın ve Mıstık’ın dönemin Milliyet Çocuk dergisindeki çizgi köşeleri “Çiçeklerle Gerçekler’e ve “Uzay Çocukları”na olumlu eserler olarak dikkat çeker. Devamında Tamer’in çocuk edebiyatı alanında “makbul” ve “namakbul” türlerin ayırımına işaret eden ve bunu sorgulamaya açan ifadesi çocuk edebiyatı üstüne tartışmaların kapsamını genişletme olanağı taşıması açısından önemlidir:

“Çocuğa verdiğimiz her şey ağır başlı, çatık kaşlı mı olsun? Onu her zaman son derece ‘ciddi’ şeylerle bunaltalım mı? Çocuğun eğlenmeye, dinlenmeye, ‘hoşça vakit geçirmeye’ hakkı yok mu?”³⁸

İşlenen konular ve yazının az olması nedeniyle yoğun eleştiriler karşısında karikatürist kimliğiyle Turhan Selçuk (akt. Öz, 1980: 455-456) da Ülkü Tamer gibi çizgi roman türüne topyekûn karşı çıkışı eleştirir. Selçuk, her türün iyi-kötü ve/veya faydalı/zararlı örnekleri olabileceğinden yola çıkarak çizgi romanların da çeşitli örneklerinin olduğunu savunur ve çağdaş yaklaşımın çizgi romanı kötülemek yerine her türde iyi edebiyat örnekleri vermeye çalışmak olduğunu ifade eder.

Çizgi roman türü etrafında dönen tartışmalara ek olarak çocuk edebiyatı eserlerinin çevirisinde görselliğin üstünde düşünölmeye başlanan bir unsur olarak dikkat çektiği gözlenir. Yabancı çizimleri ve/veya ressamaları Türkçe çocuk edebiyatında soursallaştıran Esi/Ya-Ba Yayınlarının yöneticisi Ömür Candaş³⁹ şunları ifade eder:

³⁷ Tan Oral, “Resimleme, Çocuk Yayınlarında Çok Kez Okumaya Yönelten Bir Etkendir,” **Milliyet Sanat**, 22 Nisan 1977, Sayı: 228, 1977, s. 7.

³⁸ A.g.e., s. 3.

³⁹ “Çocuk Yayınları Üzerine Soruşturma,” **Yürüyüş**, Sayı:102, 22 Mart 1977, s. 14.

“Yabancı yazarlardan çevirdiğimiz yapıtlarda, resimlerin, okuru yabancı dünyalara özendirmemesine, kendi çevrelerinden kopma isteğine götürmemesine çalıştık. Bu yüzden yabancı ressamlardan yararlanmak yoluna gitmedik.”

Metnin yanı sıra görsellerin de yerli çizerler/ressamlar tarafından yeniden çizilmesi çeviride görsellere ve metne benzer şekilde önem atfedildiğini sergiler. Candaş çeviri eserlerde görselleri yeniden oluşturma yoluna gittiklerini belirtmesine rağmen yabancı çizerlerin/ressamların resimlemelerini de kullandıkları not edilmelidir. Yine de çocuk edebiyatı eserlerinin çevirisinde görsellerin sorunsallaştırılmasının Türkiye’de yerli çizerlerin/ressamların çocuk edebiyatı alanındaki faaliyetlerinin artmasını desteklediği savunulabilir. Çeviri çocuk edebiyatı eserlerinin resimlenmesi konusuna dikkatle eğilen Arkadaş Kitapların da yerli çizerlerden/ressamlardan faydalanması ve sonraki yılların ünlü karikatürist, çizer ve ressamların ilk çalışmalarının örneklerini bu alanda vermeleri öne sürülen savı destekler görünür.

Sağ siyasi çizgide konumlanan dönemin önde gelen yayıncılarından Tercüman gazetesinin sahibi Kemal Ilıcak (1978: 4-5) **Tercüman Gençlik Yayınları** dizisi altında yayınlanan kitaplar için kaleme aldığı önsözde “[çocukları] boşluğa iten, onları körelten, değerli varlıklarını yok etmeye yönelmiş yayınların şuur­suz ve yıkıcı tesirlerinden kurtarmayı” amaç olarak benimser ve çocukların iyi yetişmesinin “sağlam ülkülerle” mümkün olacağını ileri sürer. Ilıcak çocuklar için zararlı olduğunu düşündüğü yayınları doğrudan tanımlamamakla birlikte belirgin bir siyasi duruş sergilemesi (Süleyman Demirel yönetimindeki muhafazakâr partiyi desteklemesi ve bu desteğin **1001 Temel Eser** serisinin yayınına başlayarak kültür alanında da görünürlük kazanması) yoluyla yıkıcı tesirli yayınları sol çizgiye atfettiği ve “sağlam ülkülerin” Türk milliyetçiliğinin esaslarını çağrıştırdığı düşünülebilir. Ilıcak’ın (a.g.e.: 5) çocuk edebiyatında çeviri eserlere ilişkin görüşü şu şekildedir:

“[...] bütün çocukların ortak mirası olan klasiklerden belgesel nitelik taşıyan eserlere, serüven ve tarihi romanlardan geleceğin çok değişik hayatını veren kurgubilim kitaplarına kadar, gerekli ve yararlı gördüğümüz bütün eserleri çocuklarımıza ve gençlerimize kazandıracağız.”

Genel itibariyle çeviri eserlerin yayınlanmasını desteklediği anlaşılan Ilıcak’ın çeviri eylemini sadece klasiklerle sınırlı tutmadığı, dönemin popüler ve/veya yeni ya-

yınları arasında yer alan edebi türleri de çeviri aracılığıyla Türkçeye ve çocuklara kazandıracakları gözlemlenir. Çeviri eserlerin seçiminde yönlendirici unsurun faydacılık olduğu ve bunun da yetişkin otoritesiyle işlerlik kazandığı savlanabilir.

Sağ siyasi çizgide konumlanıp çocuk edebiyatında dini kaygıları ön plana çıkaran Mustafa Yazgan (1973: 3) “*Müslüman-Türk çocuğuna ahlâkın üstünlüğünü anlatmak*” için çocuklara “*son derece faydalı olacağına inandıkları bir tercüme serisine başladıklarını*” belirttiği takdim yazısında çeviri eserlerin fayda esasına ve açıkça belirtilen temel kaygıya (Müslüman-Türk çocuğuna ahlâk öğretisi) dayalı bir işlerlik kazanma sürecine girildiği çıkarsanabilir. Benzer bir konumlanışa sahip Sebil Yayınevi’nin sahibi ve çocuk kitapları dizisinin yöneticisi Kadir Mısıroğlu ise Osmanlı’nın son dönem topraklarının kaybedildiği yıllardan 1970’lere kadar “*birçok masum vatan evlâdını[n] millî benlik ve imanlarından soğutulduğunu*” ve bunun zararlı çocuk yayınlarıyla yapıldığını ileri sürer. Mısıroğlu’nun millî benlik kavramının Osmanlıcılık ile ilişkili olduğu çizgideği tarihsel bakış açısından anlaşılır. Dolayısıyla zararlı çocuk yayınlarıyla gönderme yaptığı çocuk yayınları dönemin sol siyasi çizgide konumlanan eyleycilerinin yayınladığı kitaplarla sınırlı olmayıp kurucu ideolojinin ve sonrasında-kilerin çocuklara yönelik yayınlarını da kapsamakla birlikte dini kaygıların olmadığı yayınlardır.

Karşıt ve çeşitli siyasi belirlenimlerin çeviriye dair oluşturdukları söylem, sol çizgide konumlanan çocuk edebiyatı yazarlarının ve yayıncılarının çeviri karşısında muhafazakâr bir tavır sergilerken, sağ çizgide konumlanan çocuk edebiyatı yazarlarının ve yayıncılarının çeviriye gerçekçi koşullar içinde olumlu ve faydacı bir bakış açısıyla yaklaştıklarını gösterir. Sol çizginin çocuk edebiyatında çeviri eserleri olumsuzlama ve reddediş hâli, ideolojik koşullanmalardan kaynaklandığı gibi Türkiye’de çocuk edebiyatının “sanat” olarak kabul edilmesi ve modern telif eserlerin kaleme alınması için ünlü yazarları ikna ve teşvik etme çabalarının da çeviri karşısında olumsuz tavır sergilemede payı olduğu düşünülebilir.

2.2.2.2. Sömürü Aracı Olarak Çeviri

Dönemin etkili öğretmen sendikası TÖB-DER'in bir dönem başkanlığını yapmış olan Köy Enstitüsü mezunlarından öğretmen/yazar Fakir Baykurt çocuk edebiyatında çeviri ürünlere ilişkin olumsuz bir tavır sergiler (akt. Öz, 1979: 370):

“Bir toplumda çocuk edebiyatı yayınlarını geniş ölçüde çeviri kitaplara dayandırmak, sonuçta kültür emperyalizmine yol vermek sayılacağından, son derece sakıncalıdır. Çocuk yayınları arasında yerli yapıtlar [...] daha geniş yer tutmalıdır.”

Baykurt, çeviri kitapları kültür emperyalizmiyle eşdeğer tutması nedeniyle çeviri ürünlerin oldukça sakıncalı olduğunu ileri sürer. Sakıncanın “kim” ya da “ne” için olup olmadığı belirginlik kazanmazken, genel itibarıyla yerli kültür için sakıncalı olduğuna işaret edilir. Baykurt'un ifadesinde çocukların okur olarak özne konumunun izlerinin bulunmadığı söylenebilir.

Erdal Öz (1976: 103) 16 Kasım 1975 tarihinde Milliyet Gazetesi tarafından yapılan “Çocuk Kitapları Nasıl Olmalı?” başlıklı açık oturumda “*Batı dünyasının kültür sömürgeciliği yaptığını*” ve “dış kaynaklı çocuk kitapları” olarak adlandırdığı çeviri kitapların da sömürgeciliğin aracı olduğunu belirtir. Türkiye özelinde ise Batıdan gelen kapitalizmin kültürüyle, kapitalizm öncesi feodal kültürün zamanla birbirine karışması sonucunda ortaya yozlaşmış bir kültür çıktığını belirtir. Hatta “*bugün ülkemizde yaygın olan, yürürlükte olan kültürün ana özelliği budur: yozlaşma*” diyerek tarihi Osmanlı dönemine kadar geri uzanan Batılılaşma hareketinin ulusal bir kültür yaratılmasına yardımcı olmaktan uzak kaldığını ve tarihe yayılan bu süregelen etkileşimin tek yönlü mahiyetinin Türkiye’de yoz bir kültürün ortaya çıkmasına neden olduğunu iddia eder (Öz, 1978b: 65).

16 Kasım 1975 tarihinde Milliyet Gazetesinin “Düşünenlerin Forumu” başlıklı köşede yayınladığı açık oturumda çeviri çocuk kitaplarına dair ortaklaşa kabul edilen sonuç oturum yöneticisi Ali Gevgilili (Himmetoğlu, 1975: 9) tarafından şöyle özetlenir:

“1970’ler ortalarına kadar Türkiye çocuk kitapları alanında büyük ölçüde dışa ve hatta bir kültür emperyalizmine açık bir ülke olarak kalmıştır. Başka toplumların gelişim düzeylerinin, sorun ve dünya görüşlerini taşıyan çeviri kitaplar, aynı zamanda, bir geçiş süreci içindeki Türkiye’de kişilik bunalımlarını da çocuklara kadar taşımışlardır.”

Baykurt ile Öz'ün çocuk edebiyatında çeviri ürünleri ve çeviri eylemini Batı kültürüyle ve kültür sömürgeciliğiyle eşitlediği ve bu konuda fikir birliğinde oldukları gözlenir.

Erdal Öz (1978)⁴⁰, çeviri çocuk edebiyatını “konfeksiyon edebiyat” olarak nitelendirip, çeviri çocuk kitaplarının olumsuz etkilerinden bahseder:

“Boyuna Batıdan kitap çevirmenin yararlı olduğunu sanmıyorum. Konfeksiyon bir edebiyatı çocuklara taşımının pek yararlı olacağını sanmıyorum. Çeviri kitapların sürekliliği çocuğu topluma ve çevresine yabancılaştırıyor.”

Koza Yayınlarının 1975 yılında başlattığı “Yeni Çocuk Romanları Dizisi” çeviri eserlerden oluştuğu için Öz'ün (1976: 130) bu diziyi “zararlı” olarak nitelendirmesi ve/veya Öz'ün (1980: 430) ABeCe Yayınlarının “hiç çeviriye yer vermeyişini övülesi bir tavır” olarak nitelendirmesi çeviri ürünleri dışlayıcı bakışını örneklendirir. Çocuk edebiyatını sömüren-sömürülen çerçevesinde ele alan Ahmet Uysal (1976a) kapitalist ülkelerdeki çocuklara yönelik yayınların amacının kapitalizmin dünyaya bakış açısını kavratmak olduğundan Türkiye’de çeviri çocuk kitaplarına karşı çıkmanın anlamlı ve elzem olduğunun altını çizer.

Söylem düzeyinde dönemin önde gelen sol çocuk edebiyatı eyleycilerinin çeviriye karşı ideolojik bir tutum sergiledikleri, Türkiye özelinde çeviriye Batı dillerinden yapılan bir eylem olarak algıladıkları ve ideolojik görüşlerinden dolayı Batı medeniyetini kültür sömürgeciliği çerçevesinde ele alıp Türkiye’deki çeviri çocuk edebiyatının çocuklar üzerindeki etkisinin yabancılaşma olarak tezahür ettiğini iddia ettikleri gözlenir.

2.2.2.3. Edebiyata ve/veya Çevirmenliğe İlk Adım Yeri: Çocuk Kitapları

1970-1980 döneminin Türkçe çocuk edebiyatı alanında çeviri pratiğinin konumlanışına dair gözlemlenen bir örüntü, çocuklara yönelik eserlerin çevirisinin yazarlığa ve/veya çevirmenliğe giriş noktası olarak kullanılmasıdır.

Ülkü Tamer (1937-2018) edebiyat alanına girişini çeviri şiirlerinin ardından şiirlerinin de yayınlanmasına dayandırır (Tamer, 2017). Lise yıllarında yaptığı şiir çevirilerinin Varlık Dergisinde yayınlanmaya başladıktan sonra şiirlerinin de yayınlan-

⁴⁰ **Politika 6.5.1978**; 1978 Yılında Çocuk Edebiyatı, Nesin Vakfı Yıllığı 1979, s.383.

dığını ve böylece artık “şair sayıldığını” aktarır (a.g.e.: 146). Profesyonel olarak çevirmenlik hayatına 1958 yılında Oscar Wilde’den **Mutlu Prens** başlığıyla çevirdiği öyküyle başlar ve bu öykü 1960 yılında Varlık Yayınlarının Büyük Cep Kitapları arasında yayınlanır (Tamer, 1982). Bu eser ilgili dönemde her ne kadar “yetişkin” edebiyatında konumlanıyor gibi görünse de edebiyatı geniş kitlelere ulaştırma hedefi doğrultusunda cep kitabı olarak yayınlanması yetişkin-çocuk ayrımını muğlaklaştırır. Ayrıca sonraki yıllarda Tamer’in bu çevirisi aynı yazardan yaptığı diğer öykü çevirileriyle birlikte derlenerek çocuk klâsığı olarak sunulur.⁴¹ Edebiyat yaşamına şiirleriyle ilk adımı atan Tamer’in çocuk edebiyatı çevirmenliğini çocuk edebiyatı yazarlığı izler ve her iki kimliğini eşzamanlı yürüttüğü gözlenir. Tespit edilebileceği kadarıyla Tamer’in çocuk edebiyatı çevirmenliği 1965 yılında Varlık Yayınevinin **Çocuk Klâsikleri** arasında yayınlanan **Küçük Pembe Maymun** başlıklı çeviriyle başlar ve 1969 yılında De Yayınevinin başlattığı **Çocuk Kitapları** dizinde yer alan **Şişkolarla Siskalar** başlıklı çeviriyle devam eder. 1970’lerde Milliyet Yayınlarının **Çocuk Kitapları Dizisinde** ve Cem Yayınevinin **Arkadaş Kitaplar** Dizisinde çocuk edebiyatı çevirileri yayınlanan Tamer’in bu alandaki yazarlığı 1974 yılında yayınlanan **Çocuklara Genel Kültür (Fen ve Tabiat)** başlıklı eserle başlatılabilir olsa da bu çalışmada benimsenen çocuk edebiyatı kavramı doğrultusunda 1975 yılından itibaren Arkadaş Kitaplarda yayınlanan öykü ve şiirleriyle başlatılması daha uygundur. Bu kimliklerinin yanında 1970’lerde bir süre çocuk edebiyatı yayıncılığının önde gelen kurumlarından Milliyet Yayınlarının **Çocuk Kitapları Dizisinin** ve Milliyet Çocuk dergisinin yöneticiliğini yapmasının altı çizilmeli; Tamer’in çocuk edebiyatı alanındaki çoğul kimliklerinin eşzamanlı ve sürekli etkileşim içinde olduğu kaydedilmelidir.

1970’lerde Türkçe çocuk edebiyatı alanında telif çocuk romanları, hikâyeleri ve piyesleriyle yer alan Mükerrrem Kâmil Su (1904-1997) da yazı hayatına 1940 yılında Yeni Mecmua Çocuk Neşriyatında çocuklar için yazdığı “telif” hikâye ve masalların yanı sıra yayınlanan çeviri hikâyeleriyle başlar (Fakı, 2010).

1970-1980 yılları arasında Türkçe çocuk edebiyatına çevirmen rolüyle katkıda bulunan Tomris Uyar’ın (1941-2003) edebiyat alanında yayınlanan ilk eseri 1962 yılında Varlık Dergisinde **Şekerden Bebek** başlıklı bir çeviri öyküdür. Daha sonra bu

⁴¹ Wilde, Oscar, **Mutlu Prens**, Çeviren: Ülkü Tamer, Remzi Kitabevi, İstanbul, 1997.

çeviri öykü **Varlık Çocuk Klâsikleri** dizisinde Tomris Tamer imzasıyla yayınlanıp 1967 yılında 2. baskısı yapılır. Uyar'ın yazarlık kimliğinden önce çevirmen olarak eser üretimine katıldığı gözlemlenir.

Benzer bir kimlik gelişimi Gülten Dayıoğlu'nun (1935-) çocuk edebiyatı alanındaki konumlanışında da izlenir. Dayıoğlu'nun edebiyat alanına girişi Yunus Nadi Öykü Ödülü alan "Döl" başlıklı hikâyesiyle başlatılsa da, doğrudan çocuk edebiyatı alanındaki konumlanışına bakıldığında 1970'li yılların çocuk edebiyatı yazarı Dayıoğlu'nun telif çocuk kitaplarından önce resimli çocuk kitaplarından oluşan Ayşegül serisinin çevirmeni olarak alanda konumlandığı görülür.

1980 sonrasında çocuk ve gençlik edebiyatı yazarı olarak eserleri yayınlanan İpek Ongun'un (1942-) Arnavutköy Amerikan Kız Kolejindeki öğrencilik yıllarında Doğan Kardeş dergisine çeviriler yaparak yazı yaşamına başladığı kaydedilir.⁴²

1960'lı yılların muhafazakâr dergilerinde şiir ve yazıları yayınlanan A. Rıza Akdemir'in (1930-2012) şiir kitabının ardından çocuk kitaplarına eğilerek önce çevirmen, daha sonra yazar olarak üretim sürecine katılması çocuk edebiyatı çevirmenliği aracılığıyla yazarlığa geçtiğini gösterir.

İlgili dönemde çocuk kitapları dizisi ve/veya dizileri yürüten özel yayınevlerinde çeviri ve/veya telif eserlerin ortaya çıkış sürecinde yer alan eyleycilerin daha önce edebiyat alanında yer almamaları ve/veya çocuklara yönelik yayıncılığın gerek telif gerek çeviri eserler aracılığıyla edebiyata ilk adım attıkları yer teşkil etmesi gözlemlenen bir örüntüdür.

Arkın Kitabevinin renkli resimli çocuk kitaplarından oluşan **Alim'in Masalları** dizisinin yöneticisi Mefra Telci'nin çevirmen/hazırlayan ve yazar kimlikleriyle üretime katılarak yayıncılık alanındaki faaliyetlerinin çocuklara yönelik bu diziyle başlayıp sınırlı olduğu tespit edilir. Benzer şekilde Serenler Yayınevi tarafından yayınlanan **Hardi Kardeşler** macera dizisinin çevirmeni Çınla İlkorur'un edebiyat alanındaki ilk ve son faaliyeti de çocuk edebiyatı ve/veya popüler edebiyat çevirmenliğidir; Sebil Yayınevi **Çocuk Kitapları Serisinde** aracı (sadeleştirme) rolü üstlenen M.

⁴² Bkz. "İpek Ongun," Artemis Yayınları, (Çevrimiçi) <https://www.artemis yayinlari.com/yazar-detay.php?w=108261>, 10 Mart 2020.

Âkif Aydın'ın da edebiyat alanındaki ilk ve son faaliyeti çocuk edebiyatı çevirmenliğidir.

Tercüman Gençlik Yayınlarında yayınlanan çeviri eserlerin çevirmeni olarak belirtilen bazı isimlerin Tercüman gazetesinde çalışan gazetecilerle birinci dereceden akrabalık ilişkisinin olması (Refik Özdek'in eşi Gülver Özdek'in ve Günvar Otmanbölük'ün eşi Sezen Otmanbölük'ün çocuk edebiyatı çevirmenliği yapması) ya da edebiyat ve çocuk edebiyatı alanıyla ilişkisi çocuk edebiyatı çevirmenliğiyle sınırlı isimlerin olması çocuk kitaplarının ve çevirmenliğin ilk ve son adım yeri olarak kullanılmasına işaret eder. Benzer akrabalık ilişkileri **Varlık Çocuk Klâsiklerinde** (Yaşar Nabi'nin kızı Filiz Nayır'ın çocuk kitabı çevirmesi) ve Koza Yayınlarının **Yeni Çocuk Kitapları Dizisinde** (Tarık Dursun K.'nın oğlu Zafer Kakınç'ın çocuk kitabı çevirmesi) de gözlemlenir.

2.3. Çocuk Edebiyatı Alanının Eyleyicileri

Türkiye'de 1970-1980 döneminin Türkçe çocuk edebiyatı alanında faaliyet gösteren eyleyicilerin eğitim ve siyaset alanıyla önemli kesişimselliği bulunan çocuk edebiyatı alanını dolaylı ve/veya doğrudan şekillendirdikleri yadsınamaz. Buna dayanarak söz konusu eyleyicilerin Türkçe çocuk edebiyatı alanında eyleyiciler özel yayınevlerinden okura kadar geniş bir yelpazede varlık gösterdiklerinden alana ilişkin faaliyetleri ve konumalışları özel yayınevleri, toplumsal kurumlar, devlet ve çocuklar/çocuk okurlar olarak dört başlık altında ele alınacaktır. Eyleyicilerin alanda üretici olarak konumlandıkları, çocuk edebiyatı alanına özgü kutsama mekanizmaları tesis ettikleri ve daha geniş bir çerçevede işletilen bir kontrol mekanizmasına başvurdıkları gözlenir. Bu bölümde eyleyicilerin dolaylı ve/veya doğrudan içinde bulunduğu üretici faaliyetler ve çeşitli kutsama ve kontrol mekanizmaları çocukların ve çocuk okurların oluşturduğu belirli bir hedef kitlenin özgüllükleriyle birlikte irdelenecektir.

2.3.1. Özel Yayınevlerinin Konum Alışı

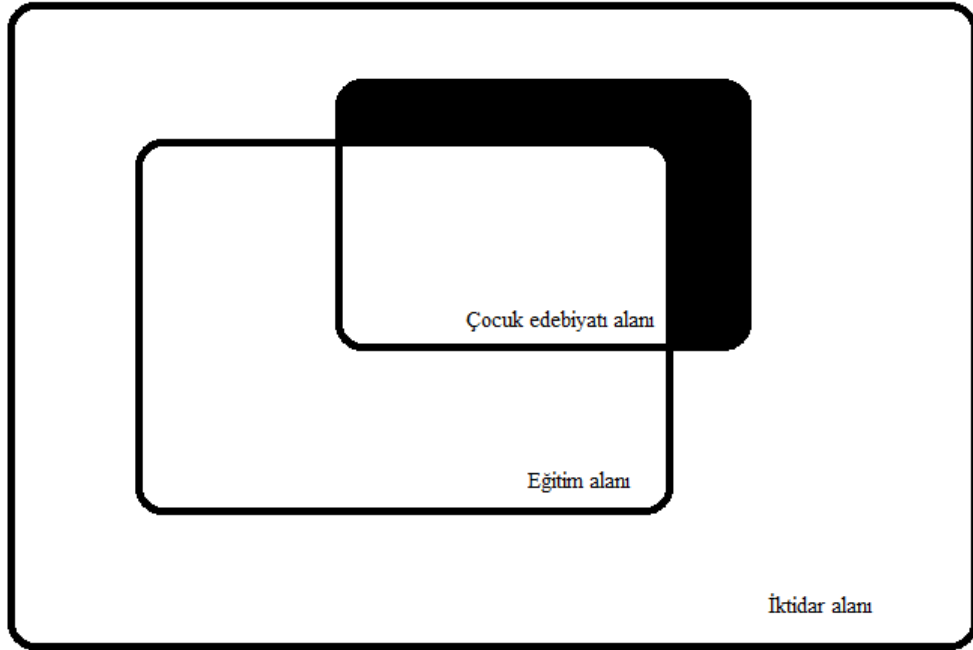
Özel yayınevleri Türkçe çocuk edebiyatı alanının itici gücü olarak nitelendirilebilecek eyleyiciler olarak alanın diğer alanlardan ayrışmasının yolunu açan üretici

faaliyetler ortaya koymuşlar ve alana özgü kutsama mekanizmaları tesis ederek alanın meşruiyetini güçlendirmeye çalışmışlardır.

2.3.1.1. Üretici Olarak Özel Yayınevleri

Ele alınan dönemde çocuklara/çocuk okurlara yönelik kitap yayıncılığı faaliyeti yürüten özel yayınevi sayısı oldukça yüksektir (bkz. 3. Bölüm). Özel yayınevlerinin üretim faaliyetlerine bakıldığında Türkçe çocuk edebiyatı alanının toplumsal uzamdaki konumlanışını etkileyen belirgin bir katmanlaşmanın meydana geldiği gözlenir.

Şekil 2.1: Toplumsal uzamda çocuk edebiyatı alanının konumlanışı

Şekil 2.1, Türkiye’de 1970-1980 arasındaki dönemin Türkçe çocuk edebiyatının alan olarak toplumsal uzamda yer alma biçimini kabaca sunar. Alana ilişkin düşünce ve eser üretiminin önde gelen eyleyicileri olarak özel yayınevlerinin kitap yayıncılığı pratikleri gözlemlendiğinde iktidar alanının kuşattığı bir ortamda çocuk edebiyatının eğitim alanıyla ciddi bir kesişimsellik ilişkisi içinde olduğu anlaşılır. Çocuklara yönelik yayıncılığın çıkış temellerinden biri olarak eğitim alanının varlığı yadsınamakla birlikte 1970-1980 dönemi Türkiye’sinde söz konusu bağımlılığın mevcut olduğu ileri sürülebilir. Eğitim alanıyla ilişkili olarak ders kitapları yayıncılığı, ilk

okuma kitapları, başvuru kitapları ve öğretici içerikli metinler her iki alanın kesişim kümesini oluştururken, siyah renkle gösterilen ve görece daha küçük bir alanın “çocuk için edebiyat” kaygısının ön planda olduğu edebiyat eserlerine ait olduğu söylenebilir. Dolayısıyla söz konusu o küçük alan, bu çalışmanın sorgulama sahasını da gözler önüne serer.

Ele alınan dönemin öne çıkan özel yayınevlerinin yayıncılık pratikleri ciddi çeşitlilik gösterir. İtimat Kitabevi, Remzi Kitabevi ve İnkılâp ve Aka Kitabevleri gibi geleneksel olarak kırtasiye işlevi gören kitabevlerinin aynı zamanda yayıncılık faaliyetleri yürütmesi ve bu doğrultuda zaman içinde çocuklara yönelik ders kitaplarının satışı ve/veya basılması suretiyle söz konusu hedef kitleyle ilişki içinde olduğu söylenebilir. Zamanla ders kitaplarına ek olarak çocuklar için edebiyat eseri⁴³ yayınlamaya başladıkları görülür. Çocuklar için sunulan bu çeşitlilik içinde özel yayınevlerinin üretim faaliyetleri belirli yönelimler gösterir. İtimat Kitabevi, Remzi Kitabevi, İnkılâp ve Aka Kitabevleri ve Arkın Kitabevinin ağırlıklı olarak ders kitapları yayıncılığında faaliyet göstermesi ve çocuk edebiyatına ilişkin üretim faaliyetlerinin ikincil kalması ders kitapları yayıncılığı ile çocuk edebiyatı alanının kesiştiği bir noktada konumlanmasını sağlar. Üretim faaliyetlerinin kendi içinde de belirli yönelimler gösterdiği göz önünde bulundurulduğunda, Arkın Kitabevinin bilgilendirici resimli kitaplar, okul öncesi ve/veya ilk okuma kitapları yayınladığı, İtimat Kitabevinin ve İnkılâp ve Aka Kitabevlerinin masal dizisi başta olmak üzere okul öncesi ve/veya ilk okuma kitapları ve çocuk romanları yayınladığı, Remzi Kitabevinin de bilgilendirici resimli kitaplar ve piyesler yayınladığı not edilebilir.

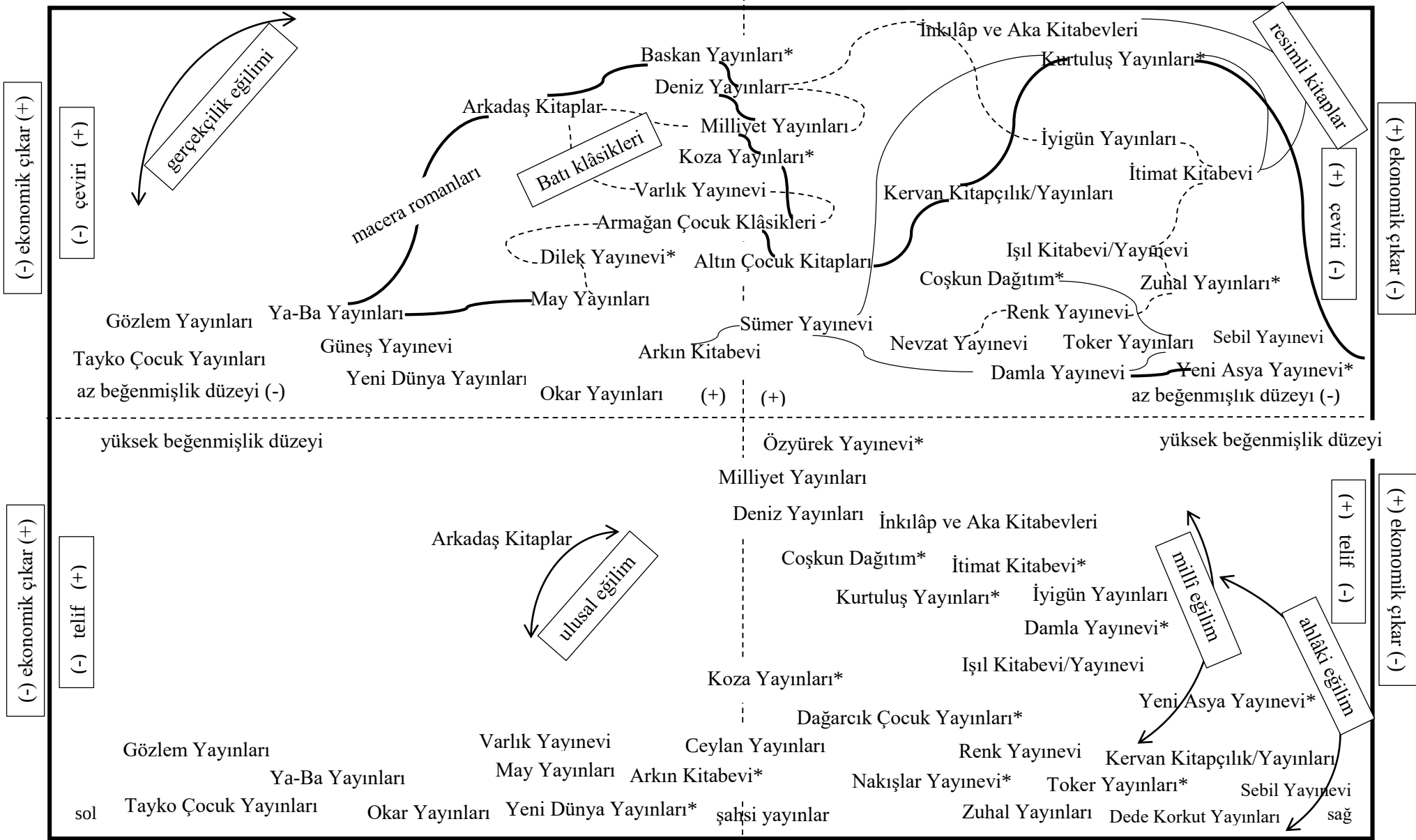
Ders kitapları yayıncılığının şekillendirdiği bir çocuk edebiyatı yayıncılığının karşısında doğrudan yetişkin edebiyatının içinde yer alıp çocuk edebiyatı alanında da faaliyet gösteren belirli yayınevleri ve doğrudan çocuklar için yayınlamaya başladıkları çocuk kitapları dizileri mevcuttur. Çocuk edebiyatına öğreticiliğin yanı sıra estetik

⁴³ Edebiyat eseri kavramının dönemsel gerçekliği mümkün olduğu kadar kapsayacak şekilde okul öncesi ve/veya ilk okuma kitapları olarak sunulan resimli masal/öykü kitaplarından romana kadar geniş bir yelpazeyi içinde barındırdığı vurgulanmalıdır.

değer üstünden önem verildiği bu yayıncılık çerçevesinde Türkçe çocuk edebiyatı alanına telif ve çeviri pratiği aracılığıyla farklı seçenekler sunulduğu, tür ve kaynak çeşitliliğini arttırmaya yönelik faaliyetlerde bulunulduğu gözlenir.

Çocuk edebiyatı yayıncılığında ders kitapları, öğreticiliğin ön planda olduğu “edebiyat” eserleri ve estetik değer ve edebi zevkin ön planda olduğu edebiyat eserleri ayrışması özel yayınevlerinin etkinliklerinin izlenmesinin bir sonucu olarak düşünülebilir. Bu bileşenler Türkçe çocuk edebiyatı alanını oluşturan somut unsurlardır. Bu çalışmada edebiyat eserlerine odaklanıldığından çocuk dizileri yayınlayan özel yayınevleri üstünde durulacaktır. Yardımcı kaynak kitaplar, ilk okuma kitapları ve/veya ders kitaplarının çalışmanın kapsamı dışında kaldığı belirtilmelidir. Özel yayınevlerinin (ulusal nitelikli) toplumsal uzamdaki konumlanışı ortaya konulan çocuk edebiyatı alanında konumlanışını açık bir şekilde belirleyebilmek eyleyicilerin çocuk edebiyatı yayıncılığına ilişkin amaçlarını, görüşlerini, inançlarını, tavırlarını ve eğilimlerini göz önünde bulundurmayı gerektirir. Tüm bunlar özel yayınevleri tarafından açıkça açıklanabildiği gibi çocuk edebiyatı alanındaki etkinlikleri ve tavır almaları izlenerek örtük olanın ortaya çıkarılması da gerekir. Bu temelden yola çıkarak özel yayınevlerinin çocuk edebiyatı alanında birbiriyle etkileşim halinde konumlanışları ve eğilimlerine dair bir kuşbakışı bakışın sunulduğu Şekil 2.2 aşağıda yer alır.

yüksek beğenmişlik düzeyi

az beğenmişlik düzeyi

Şekil 2.2 sınırlı bir alanda yer aldığından kısıtlı sayıda eyleyici yer almakla birlikte ele alınan dönemin Türkçe çocuk edebiyatı alanını şekillendiren ve öne çıkan eyleyiciler ve eğilimler tabloda mevcuttur. Dikey düzlemde çeviri ve telif olmak üzere iki bölgeye ayrılan, beğenmişlik düzeyleri ve ekonomik çıkar eksenini bulanan alanın doğrusal düzlemde de sağ ve sol olmak üzere siyasi yönelim ve beğenmişlik düzeyine ilişkin bir eksen vardır. Şeklin üst yarısı çeviri alanını gösterirken, eyleyicilerin yoğun olarak orta çizgide popüler çeviri çocuk edebiyatı olarak adlandırılan konumsallığı simgeleyen alanda yer aldığı görülür. Popüler çeviri çocuk edebiyatı niteliği ele alınan dönemde bilinçli ve/veya özel olarak belirlenmiş bir siyasi amaç gütmeksizin dönemin ana akım yayıncılığına katılan özel yayınevlerinin konumlanışını ifade eder. Ana akım yayıncılık ile ifade edilmek istenen, dönemin öne çıkan ve/veya popüler çocuk kitapları olarak gözlenen Batı klâsikleri (masal, roman, öykü) ile macera romanları⁴⁴ ve resimli kitaplardır. Şeklin orta hattında yer alan özel yayınevlerinin belirtilen bu çeviri edebiyat eserlerini nicel olarak az ya da çok yayınlamaları ve beğenmişlik düzeyi olarak birbirinden farklılaşarak konum aldıkları görülür. Yüksek beğenmişlik düzeyine ebeveynler, öğretmenler, kurum olarak okul ve çocuk okurların aralarındaki ve/veya kendi içlerindeki çelişkili kabullerinin yansıdığı söylenebilir. Özel yayınevlerinin yayınladıkları çeviri edebiyat eserleri incelendiğinde Batı klâsiklerinin belirgin bir şekilde öne çıkması çocuk okurların kitaplara erişiminde ve/veya kitap seçiminde yetişkin iktidarının göz ardı edilemeyecek bir güce sahip olduğunu, Milli Eğitim Bakanlığının Tebliğler Dergisinde kitap tavsiye etmesinin güçlü bir onay işlevi gördüğünü⁴⁵ ve tüm bunların özel yayınevleri için güvenli bir ekonomik çıkar anlamına geldiği ileri sürülebilir. Öte yandan çocuk okurların eğlence ve/veya okuma zevki doğrultusunda tercih etme eğiliminde olduğu ve son derece kısıtlı sayıda da olsa Tebliğler Dergisinde tavsiye edilen macera romanlarının da alanın ortasında konumlanması farklı ve çelişkili eğilimlerin bir göstergesi olarak okunabilir.

⁴⁴ Tür ayrışmalarının billurlaşmadığı bir dönemin çocuk edebiyatı inceleme nesnesi olduğundan, macera romanı kavramı gizem, detektiflik, polisiye, bilimkurgu ve korku alt türlerine ait örnekleri de içerecek şekilde en geniş kapsamıyla kullanılmıştır.

⁴⁵ MEB Tebliğler Dergisinde belirli kitapları tavsiye edilen özel yayınevleri * işaretiyle gösterilmiştir.

Çocuk edebiyatı alanında sağ ve sol siyasi eksenler iki farklı ve belirgin kutbu temsil eder. Ele alınan dönem tüm dünyada olduğu gibi Türkiye’de de iki kutuplu bir yaşamın baskın olduğu bir zaman dilimi olarak kabul edilse de, sağ ve sol olarak ifade edilen siyasi inanç ve programlarının son derece karmaşık yapıya sahip olduğu göz ardı edilmemelidir. Nitekim özel yayınevlerinin çocuk edebiyatına ilişkin çeviri ve/veya telif kitap üretim pratikleri gözlemlendiğinde bu karmaşıklık açık bir şekilde kendini ve yayıncılık pratiğini sol siyasi çizgiyle tanımlayan özel yayınevlerinin gerek yetişkin gerek çocuk edebiyatında kabul ettikleri “toplumsal gerçekçilik” ilkesiyle uyuşmayan “fantastik” ve “otorite-karşıtı” çeviri edebiyat eserleri yayınladıkları gibi mevcut düzenle uyumlu “değerlerin” yer aldığı Batı klâsiklerini ve kendini açık bir şekilde sağ siyasi çizgide konumlandıran özel yayınevlerinin çocuk kitapları dizilerinde yer verdikleri telif eserleri de yayınladıkları görülür. Belirgin bir siyasi gündemi olmaksızın popüler bir çocuk edebiyatı anlayışıyla yayıncılığını sürdüren özel yayınevlerinin telif kitapları arasında da cumhuriyetin kurucu ideolojisine yönelik kahramanlık öyküleri ve şiirleri bulunur. Sağ siyasi kutbun uç noktalarında konumlanan ve oldukça sınırlı çeviri edebiyat eseri yayınlayan özel yayınevlerinin yayınları arasında Batı klâsikleri, macera romanları ve milli duyguları besleyen kahramanlık öyküleri de bulunur.

Sağ çizgi boyunca milli çocuk edebiyatı ve ahlâki çocuk edebiyatı olmak üzere iki belirgin yayıncılık hattı ayırt edilebilir. Millî çocuk edebiyatı çevresinde konumlanan özel yayınevleri ile ahlâki çocuk edebiyatı çevresinde konumlanan özel yayınevlerinin alan içindeki yakınlığı çeviri eser yayınlarının son derece az olmasından kaynaklanmakla birlikte telif üretiminde beğenilme ve kabul düzeyinde daha yukarılara taşındıkları görülür. Sol siyasi kutbun uçlarında konumlanan özel yayınevleri de sağ siyasi kutuptakiler gibi kısıtlı sayıda çeviri eser yayınladıklarından karşıt kutupla önemli bir benzerlik taşırlar.

Özel yayınevlerinin Türkçe çocuk edebiyatı alanında belirgin olarak dört farklı konumalışı, içerdiği kesişimsellikler ve karşıtlıklarla birlikte özel yayınevlerinin yö-rüngelerinin çeviri edebiyat eserleri aracılığıyla yakın incelemesi 3. bölümde ve 4. bölümde ele alınacaktır.

2.3.1.2. Kutsama Mekanizmalarının Tesisi

Türkçe çocuk edebiyatı alanına ele alınan dönemde yayınlanan edebiyat yıllıklarında yer ayrılmaya başlandığı, son derece sınırlı ve yüzeysel de olsa kısa eleştirilerin not düşüldüğü, önde gelen edebiyat dergilerinin ve yıllıkların soruşturmalarına ve/veya okur mektuplarına konu olduğu gözlenir. Düşünce üretimine paralel olarak çocuk edebiyatı eserlerini daha kurumsal bir formda kutsama işlevi gören çeşitli yarışmaların düzenlendiği de görülür.

1975 yılında yayınlanmaya başlanan Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığında 1983 yılına kadar her yıl Türkiye’deki çocuk edebiyatı ayrı bir başlık altında ele alınır. Dönemin bir diğer önemli edebiyat yayını olarak Varlık Yıllığında çocuk edebiyatına ayrı bir başlık ayrılmasa da, çocuk edebiyatına ve/veya kitaplarına dair dönem dönem geniş katılımlı soruşturmalar düzenlenir ve Varlık Dergisinde de konuya ilişkin düşünce yazılarına yer verilir.⁴⁶ Benzer geniş katılımlı soruşturmalar ve çocuk edebiyatına ilişkin şahsi düşünce yazıları dönemin bir başka popüler kültür ve sanat dergisi Milliyet Sanat’ta da yer bulur.⁴⁷ Kültür, sanat, edebiyat ve dil dergileri⁴⁸ nin yanı sıra dönemin günlük gazetelerinin köşe yazılarında zaman zaman çocuk edebiyatının ele alındığı ve/veya konuya ilişkin düşünce forumlarına yer verildiği gözlenir.⁴⁹

Edebiyat ödüllerine ilişkin ilk olarak 1969 yılında verilen TDK Çeviri Ödülünü anmak yerinde olacaktır. Akşit Göktürk Robinson Crusoe çevirisiyle 1969 yılında TDK Çeviri Ödülünü alır; bu çeviri eser Kök Yayınlarının Resimli Klâsikler adı altında iki cilt olarak yayınlanmıştır ve Türkçede ilk tam çeviri olarak yer bulmuştur. Dolayısıyla özel olarak çocuk okur kitlesine yönelik sunulduğuna dair belirli bir ipucu

⁴⁶ Bkz. Varlık Yıllığı 1968; Solak (1970), Köklügiller (1971), Bulut (1977), Başaran (1979).

⁴⁷ Bkz. Milliyet Sanat, 22 Nisan 1977; Erişen (1978); Ertop (1979); Dayıoğlu (1979).

⁴⁸ 1970’lerde çocuk edebiyatı sadece belirtilen kültür, sanat, edebiyat ve dil dergilerinde ele alınan bir mesele değildir. Hisar, Ilgaz, Nesil, Kültür, Fikir ve Sanatta Hareket, Yeni Toplum, Sanat Dünyamız gibi tanınırlığı daha kısıtlı fikir ve sanat dergilerinin yanında Ülkücü Öğretmen Dergisi, Halk Bilim Dergisi, Türk Kütüphaneciliği Dergisi, Eğitim Hareketleri Dergisi gibi farklı disiplinlere ait çeşitli dergilerde de tartışıldığı kaydedilmelidir.

⁴⁹ Bkz. Cumhuriyet gazetesinde Altınkaynak (1976), Ertuğrul (1979) ve 22 Nisan 1978 tarihli çocuk edebiyatı soruşturması; Milliyet gazetesinde Gevgilili (1975, 1979); Yeni Ortam gazetesinde Altınkaynak (1975), Engin (1975); Tercüman gazetesinde 1000 Temel Eser Dizisine dair tartışmalar için sonraki alt bölümdeki “Üretici olarak MEB” kısmına bakılabilir.

olmamakla birlikte resimli ve iki cilt olarak yayınlanması yetişkin ve çocukların okur adı altında birleştirildiği geniş bir hedef kitleye dönük olduğunu düşündürür.

Özel olarak çocuk edebiyatı alanında düzenlenen edebiyat ödüllerinden biri olarak Arkın Kitabevinin ilk kez 1972 yılında “Türk çocuk edebiyatının gelişmesi amacıyla” düzenlemeye başladığı Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri önemlidir. Bu yarışmayı 6-9 yaş ve 9-14 yaş olmak üzere iki farklı yaş grubuna dönük masal ve hikâye dallarında açar. 6-9 yaş grubunda Gülçin Alpöge’nin “Şıpşıpla Tıptıp” ve Atilla Alpöge’nin “Ustanın Arabası Düş Kuruyor” başlıklı hikâyeleri birinci seçilir. Dereceye giren eserler arasında ise Aziz Nesin’in “Köylerin En İyisi Bizim Köy” ve “Doğ Güneşim Doğ”, Turan Tekdoğan’ın “Cici Kızla Bici Kız”, Hasan Latif Sarıyüce’nin “Tarlakuşlarının Öyküsü”, Işıl Türkben Özgentürk’ün “Güneşe Gidenlerin Öyküsü”, Suzan Albek’in “Gecegelemin Ak Unu”, Talip Apaydın’ın “Çalgıcı Recep”, Turan Karakaş’ın “Leyleğin Getirdiği”, Abbas Cılga’nın “Yusufçuk”, Zerrin Arıtan’ın “Buğdayın Günlüğünden” ve Abdülkadir Ünlü’nün “Zengezurlu Süleyman” başlıklı eserleri vardır.⁵⁰ Ayrıca Cumhuriyetin kuruluşunun 50. yılı olması nedeniyle belirtilen yaşlardaki çocuklar için yazılan, Cumhuriyet ve Atatürk konulu şiir, masal, hikâye ve biyografi türünde ayrı bir yarışma daha düzenler. İki yarışmanın toplam ödül değerinin 40.000 lira olduğu açıklanır.⁵¹ 1973 yılında da 6-9 yaş arası için şiir, masal ve hikâye türünde, 9-14 yaş arası için oyun ve uzun hikâye türünde yarışma düzenlenerek 25.000 liralık değerinde ödül konulur.⁵² Bu yarışmaların kazananlarına ulaşılamazken, bu yarışmanın sonraki yıllarda devam etmediği görülür.

Milliyet Sanat dergisi düzenlediği edebiyat yarışmalarından altıncısını 1979 Dünya Çocuk Yılı⁵³ nedeniyle çocuk oyununa ayırır. 1979 yılındaki Çocuk Oyunu

⁵⁰ Deniz, Ümit: “Yazarlara Ödülleri Verildi,” **Milliyet Gazetesi**, 4 Ocak 1973, s. 6; **Milliyet Gazetesi**, 19 Nisan 1974, s. 5.

⁵¹ “Çocuk Edebiyatı Yarışması Düzenlendi,” **Milliyet Gazetesi**, 8 Nisan 1972, s. 6.

⁵² “25.000 Liralık Arkın Çocuk Edebiyatı 1973 Ödülleri Yarışması,” **Milliyet Gazetesi**, 21 Kasım 1973, s. 5.

⁵³ UNESCO tarafından 1979 yılının Dünya Çocuk Yılı ilân edilmesi Türkçe çocuk edebiyatı alanında uluslararası çocuk kitapları sergisi, edebiyat ödülleri, soruşturmalar, yayıncı olarak eyleyicilerin çeşitlenmesi gibi olumlu hareketlenmelere vesile olmasına karşılık, mason localarının “Dünya Çocuk Yılı bahanesiyle, Müslüman-Türk Çocuklarına [...] çirkin bir HAÇLI ZİHNİYETİ ile” (Tomurcuk Ahlâki Çocuk Gazetesi, “İslâm Gerçeği Karşısında, 1979 Dünya Çocuk Yılı Safsatası Bir Aldatmacadır!”, s.1, No.9, Ocak 1979) hakaret ettiklerini iddia ederek bu uluslararası etkinliği reddeden aşırı muhafazakâr görüşün olduğu da not edilmelidir.

Yarışmasında birinciliği “Aklımda” başlıklı oyunuyla Bilgesu Erenus, ikinciliği “Bir birine Eş Beş Kardeş” başlıklı oyunuyla M. Engin Noyan ve üçüncülüğü de “İmbö” başlıklı oyunuyla Abbas Cılga kazanır. Süleyman Bulut’un “Küçümen Karcık” ve “Aloş Emegin Resmini Çiziyor”, Yalvaç Ural’ın “Gelincikler ve Tarla Fareleri” ile Ali Akpınar’ın “Çocuklar da Büyür” başlıklı çocuk oyunları övgüye değer bulunur.⁵⁴

1979 Dünya Çocuk Yılı nedeniyle Yunus Nadi Armağanı adlı yarışmanın konusu En Güzel Çocuk Romanı olarak belirlenir. Ödülü **Bir Liranın İki Günü** başlıklı eseriyle İsmail Uyaroğlu kazanır.

Genel itibariyle düzenlenen edebiyat yarışmalarında telif çocuk edebiyatı eserleri ödüllendirildiğinden hareketle bu yarışmaların Türkçe çocuk edebiyatını telif eserler üstünden destekleme amacına hizmet ettiği ve yazarları çocuk edebiyatı eseri kaleme alma konusunda teşvik edici bir rol oynama ihtimalinin bulunduğu ileri sürülebilir. Bu işlevlerin yanında yarışmaların Türkçe çocuk edebiyatı alanının (yeniden) kurgulanmasını belirli eserlerin kutsanması aracılığıyla etkilediği şüphesiz olmakla birlikte yarışmaların belirli yıllarla sınırlı olması etki kapsamının da oldukça kısıtlı olduğuna işaret eder.

2.3.2. Toplumsal Kurumların Konum Alışı

1970-1980 döneminde Türkçe çocuk edebiyatı alanıyla ilişkili faaliyet gösteren çeşitli toplumsal kurumlar mevcuttur. Faaliyetleri düşünce üretimi ve eser üretimi olarak ikiye ayrılabilir. Düşünce üretimine ilişkin doğrudan faaliyet göstermiş toplumsal kurumlar arasında Tüm Öğretmenler Birleşme ve Dayanışma Derneği (TÖB-DER), Türkiye Yazarlar Sendikası (TYS) ve Türk Kütüphaneciler Derneği (TKD) ön plana çıkarken, TÖB-DER ve YYS aynı zamanda üyeleri aracılığıyla telif ve/veya çeviri eser üretimine dolaylı olarak katılırlar. Doğrudan telif eser yayınlayarak alanda faaliyet gösteren toplumsal kurumlar arasında Türkiye Hayvanları Koruma Cemiyeti, Yeşilay Cemiyeti, Türk Kadınları Kültür Derneği (TÜRKKAD), Türk Edebiyatı Vakfı, Türkiye Üniversiteli Kadınlar Derneği (TÜKD), Uşak Halk Eğitim Yardım Derneği, Fatih Gençlik Vakfı (FGV) ve Ankara Kulübü mevcuttur.

⁵⁴ “Bilgesu Erenus ‘Aklımda’ ile Birinci Oldu,” **Milliyet Gazetesi**, 7 Nisan 1979, s. 9.

Resmi olarak 1971 Muhtırasından sonra kurulan, bünyesinde 1970 öncesinde ve 1970 başlarında kurulan farklı öğretmen derneklerini ve birliklerini birleştiren⁵⁵ ve cumhuriyet tarihinin “en büyük öğretmen örgütlenmesi” (Aydın, 2016: 337) olarak nitelendirilen TÖB-DER’in çocuk edebiyatı alanına ilişkin düşünce ve eser üretiminin yanı sıra tartışma ortamının devamlılığında da etkin bir rol oynadığı gözlenir. Köy edebiyatı olarak anılan ve özellikle 1960-1980 yılları arasında gündemde olan belirli bir edebiyat yaklaşımının önde gelen temsilcilerinin (Mahmut Makal (1930-2018), Fakir Baykurt (1929-1999), Talip Apaydın (1926-2014), Mehmet Başaran (1926-2015)) öğretmen-yazar kimliğine çevirmenliğin de eklenmesi ve TÖB-DER ve/veya TÖB-DER’in öncülü olan Türkiye Öğretmenler Sendikası’nın (TÖS) üyesi olması bahsi geçen sendika ve derneklerin ve temsil ettikleri sol siyaset ve değerlerinin çocuk edebiyatı alanında belirli bir düzeyde etkili olduğunu gösterir. Ayrıca 4-11 Şubat 1978 tarihinde düzenlenen Demokratik Eğitim Kurultayı⁵⁶, İstanbul TÖB-DER Şubesi tarafından 20 Kasım 1976 tarihinde düzenlenen “Günümüzde Çocuk Edebiyatının, Çocuk Kitaplarının Sorunları ve Bu Konuda TÖB-DER’e Düşen Görevler” başlıklı açık oturum ve Babaeski TÖB-DER Şubesi tarafından 30 Aralık 1978 tarihinde düzenlenen “Çocuk Kitapları ve Çocuk Yazını”.başlıklı açıkoturum çocuk edebiyatının eğitim alanının bir alt bileşeni olarak belirli aralıklarla ele alınarak tartışmaya açıldığına işaret eder.

1974 yılında dönemin muhalif yazarlarının girişimiyle kurulan TYS de hem Yaşar Kemal (1923-2015), Aziz Nesin (1915-1995), Adnan Özyalçın (1934-), Tomris Uyar (1941-2003), Bekir Yıldız (1933-1998), Işıl Özgentürk (1948-) gibi üyelerinin çocuk edebiyatı eserleri kaleme almasıyla ve/veya çocuk edebiyatı eserlerinin üretim ağında editör, düzeltmen, çevirmen gibi farklı kimliklerle yer almasıyla alanı şekillendirici rol oynar. 6 Ekim 1978 tarihinde TYS’nin düzenlediği “1979 Çocuk Yılı Yaklaşırken Çocuk Yazınının Durumu” başlıklı yuvarlak masa toplantısı ve bu toplantıya

⁵⁵ Önceki yıllarda kurulan Türkiye Öğretmen Dernekleri Milli Federasyonu (TÖDMF) ve Türkiye Öğretmenler Sendikası (TÖS) TÖB-DER’i oluşturan kuruluşlar arasında yer alırken, 1970 öncesinde ve 1970’lerin başında kurulan İlkokul Öğretmenleri Derneği (İLK-DER) ve Devrimci Öğretmenler Birliği (DÖB) de 1970’lerin ortasında TÖB-DER’e katılan kuruluşlardan olmuştur (Elmas, 1994).

⁵⁶ Bkz. “Demokratik Eğitim Kurultayı: Sonuç Bildirgesi, Kararlar,” **TÜTED (Tüm Teknik Elemanlar Derneği) Arşivi**, (Çevrimiçi) <https://tutedarsiv.org.tr/wp-content/uploads/2019/09/02044.pdf>, 4 Mart 2020.

Osman S. Arolat, Gülten Dayıoğlu, Erdal Öz, Adnan Özyalçiner ve Bulgar yazarlar Nikolay Yankav ile Svetan Angelov'un katılması farklı kültürlerle ilişkilendiğine işaret eder. 9-16 Haziran 1979 tarihinde düzenlenen "Çocuk Sorunları ve Çocuk Yazını" başlıklı açıkoturum da göz önünde bulundurulduğunda TYS'nin özel bir yılla sınırlı olmasına karşılık çocuk edebiyatını bir mesele olarak ele aldığı söylenebilir.

TYS gibi çocuk edebiyatına ve kitaplarına ilişkin uluslararası ve ulusal düzeyde etkinlik düzenleyen bir diğer kurum Türk Kütüphaneciler Derneği (TKD)'dir. 1978 yılı Kütüphane Haftasında çocuk kitapları sergisi düzenleyen TKD İstanbul Şubesi, 1979 Uluslararası Çocuk Yılı vesilesiyle 26 Mart-26 Nisan 1979 tarihleri arasında Türkiye'de ilk kez İstanbul Uluslararası Çocuk Kitapları Fuarı adı altında uluslararası düzeyde bir çocuk kitapları fuarı düzenleyerek alanda önemli bir açılım sağlar. Bu etkinliğin önde gelen isimlerinden biri olarak derneğin başkanı ve İstanbul Üniversitesi Kütüphanecilik Bölümü öğretim üyesi Doç. Dr. Meral Alpay'ın bu fuarın düzenlenmesine ilişkin kişisel çabalarının özellikle altı çizilir (Önder, 2019). Fuarı 27 yabancı ülkenin ve 25 yerli yayıncının katılması fuarın Türkçe çocuk edebiyatının farklı kültürlerle tanıtılarak uluslararası bir diyalog içinde yer alması yönünde dikkate değer bir girişim olduğunu gösterir.⁵⁷ Fuarın programında yer alan etkinliklerin çeşitliliği (film gösterimi, imza günü, bale gösterisi, söyleşiler, sergiler, sempozyum, halk oyunları gösterisi vb.) çocuk edebiyatının farklı açılardan ele alındığına işaret eder.⁵⁸

Doğrudan düşünce düzeyinde ve dolaylı olarak eser üretimi düzeyinde alanda yer alan toplumsal kurumlara ek olarak doğrudan telif ve çeviri eser yayınlamak sınırlı oranda da olsa alanda konumlanan toplumsal kurumlar vardır. Tespit edilenler arasında Mesude Gürel'in **Hayvanlar ve İnsanlar** (1972, resimli, 48 s.) başlıklı öykü kitabını yayınlayan Türkiye Hayvanları Koruma Cemiyeti, Kemalettin Tuğcu'nun **İçki Saati** (1976, 31 s.) başlıklı üç perdelik oyununu yayınlayan Yeşilay Cemiyeti, Şükrü Murat Elçin'in (1912-2008) hazırladığı **Çocuklarımızı Şiirler** (1974, 175 s.) başlıklı şiir antolojisini yayınlayan Türk Kadınları Kültür Derneği (TÜRKKAD), Sevinç Çöküm'un **Bölüşmek** (1974, 166 s.) başlıklı öyküsünü yayınlayan Türk Edebiyatı Vakfı, Pınar Yamaç'ın yazıp resimlediği **Ateş Çiçekleri** (1969, 30 s.) başlıklı resimli öykü

⁵⁷ A.g.e.

⁵⁸ A.g.e.

kitabını ve Marcel Ayme'den **Kuğular** (çev. Nihal Aksan, 1970, 23 s.) başlığıyla çevrilen öykü kitabını yayınlayan Türkiye Üniversiteli Kadınlar Derneği (TÜKD), Nevzat Sebüktay'ın **Elim Sende Kaldı** (1969, 21 s.) başlıklı piyesini yayınlayan Uşak Halk Eğitim Yardım Derneği, M. Duran Erten'in **Ahlak Ülküsü Yeşilay** (1974, 32 s.) başlıklı manzum temsilini yayınlayan Fatih Gençlik Vakfı (FGV) ve Enver Behnan Şapolyo'nun **Atatürk ve Seymen Alayı** (1971, 104 s.) başlıklı öyküsünü yayınlayan Ankara Kulübü yer alır.

Bu toplumsal kurumlardan TÜKD, TÜRKKAD ve Ankara Kulübü Ankara'da, Uşak Halk Eğitim Yardım Derneği Uşak'ta ve geri kalan dört toplumsal kurum İstanbul'da bulunur. Ele alınan on yılda çocuk edebiyatına ilişkin tekil eser yayınlamakla sınırlı kalan etkinliklerinden yola çıkarak alanı şekillendirici bir rol oynadıklarını ileri sürmek mümkün olmamakla birlikte farklı misyon ve vizyon sahibi bu toplumsal kurumların alandaki konumlanışları Türkçe çocuk edebiyatı alanının karmaşık yapısına dair ipucu vermesi açısından önemli bulunabilir. Osmanlı döneminden süregelen uzun bir tarihsel geçmişe, ulusal düzeyde belirli bir amaca yönelik geniş etkinlik alanına sahip Türkiye Hayvanları Koruma Cemiyeti⁵⁹ ve Yeşilay Cemiyeti⁶⁰'nin sözü edilen yayınları çocuklara hayvan sevgisi aşılamak ve/veya farkındalığı arttırmak ve alkolün zararlarını anlatma amaçlarına dönüktür. Bilgilendirme temelli bir yaklaşım söz konusudur. Buna karşılık, toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde belirli amaçlara (liberal değerlerden oluşan) yönelik kurulan ve hem uluslararası hem ulusal düzeyde çalışma alanına sahip TÜKD⁶¹ ise toplumsal kurumlar arasında tespit edilebildiği kadarıyla yalnızca iki kitaptan oluşsa da çocuk kitapları serisi yayınlayan tek kurumdur. Çalışma alanının genişliğinin hem telif hem çeviri eser yayınlamasına da yansıdığı söylenebilir. Ankara Kulübü ve Uşak Halk Eğitim Yardım Derneği⁶² belirli bir şehirle sınırlı kültürel, ekonomik ve toplumsal faaliyetlerde bulunan kurumlar olup Ankara Kulübünün

⁵⁹ Güncel adıyla Türkiye Hayvanları Koruma Derneği (THKD) 6 Mart 1924'te tüzel kişilik kazanmış olsa da Osmanlı İmparatorluğu döneminde 1912 yılında kurulmuş olan İstanbul Himaye-i Hayvanat Cemiyeti'nin devamı olarak kabul edilir (Bkz. "Hakkımızda," **THKD**).

⁶⁰ Birinci Dünya Savaşı sırasında dönemin Şeyhülislam'ı İbrahim Haydarizade'nin himayesinde, Dr. Mazhar Osman Uzman ve arkadaşları tarafından Sultan Vahdeddin'in izniyle 5 Mart 1920'de İstanbul'da "Hilal-i Ahdar" adıyla kurulmuş, ilerleyen yıllarda ismi "Yeşilay" olarak değiştirilmiştir (Bkz. "Tarihçe," **Yeşilay**).

⁶¹ Bkz. "Misyonumuz, Vizyonumuz ve Değerlerimiz," **TÜKD**.

⁶² Türkiye Bibliyografyasında yayıncı bu şekilde yer almasına rağmen böyle bir ad taşıyan bir derneğe ulaşılamamıştır. Yayıncının adında maddi bir hata yapılma ihtimali göz önünde bulundurulabilir.

kurucusu Mustafa Kemal Atatürk ile de bağının olduğu⁶³ not edilmelidir. Nitekim bu bağ ve misyon, çocuk kitapları arasında derlenen yayının başlığından anlaşılacağı üzere ilgili eserde de açıktır. Uşak'ta Hasan Hilmi İlkokulunun müdürü olarak kaydedilen Nevzat Sebüktay Kurtuluş Savaşı döneminde Uşak'a dair topladığı anıları yayınlar ve 1967 yılında Akın başlıklı aylık fikir ve sanat dergisi yayınlar. Bu derginin 8. sayıdan itibaren Uşak Kültür Derneğinin yayın organı olması (Ersin, 2013) yazar ile dernek arasında belirli bir ilişkinin olduğunu düşündürür. Son olarak, muhafazakar ve/veya milliyetçi değerlere sahip TÜRKKAD⁶⁴, Türk Edebiyatı Vakfı⁶⁵ ve FGV⁶⁶ tarafından yayınlanan üç telif eserden yalnızca biri (şiiir antolojisi) özel olarak çocuk okur kitlesi için yayınlanır. Diğer eserler Türkiye Bibliyografyalarında çocuk kitabı olarak derlenir. FGV tarafından yayınlanan eser tiyatro metni olup bilgilendirme amacı taşımakla birlikte, Türk Edebiyatı Yayını olarak çıkan **Bölüşmek** başlıklı öykü kitabı da 1974 yılında Tebliğler Dergisinde “ilgililere tavsiye edilmesi” üzerine kitabın eğitim alanı aracılığıyla çocuk edebiyatı alanına girişı onanan bir eserdir.

Toplumsal kurumların vizyon ve misyonları temelinde belirlenen alandaki konumlanışları, benimsedikleri değerleri çocuklar için sundukları yayınlara konu, içerik ve amaç yönünden yansıtma biçimleri düşünüldüğünde Türkçe çocuk edebiyatı alanında sınırlı düzeyde de olsa Kemalist, liberal, muhafazakâr ve evrensel düşünce yelpazesine yayılan farklı eyleyicilerin yer aldığı, ağırlıklı olarak telif eser yayınlamayı tercih ederek yerel düzeyde üretim yapma eğilimi gösterdiği ve alanın karmaşık yapısına katkıda bulunduğu söylenebilir.

⁶³ Bkz. “Hakkımızda,” **Ankara Kulübü**.

⁶⁴ 1966 yılında “büyük mutasavvıf, yazar Sâmiha Ayverdi’nin bulunduğu bir grup hanımefendi tarafından kurulan” derneğin kurucu “hanımefendiler[i], Türkiye’nin unuttuğu ortak değerleri ortaya çıkarmak için büyük gayret gösterip [...] devrin en büyük akademisi olan Kubbealtı’nda da maddî-mânevî eğitim görerek, siyâsetten mâliyeye, tasavvuftan Kur’an’daki hakîkatlere kadar değişik ve çeşitli konularda geniş bir bakış açısı ile yetiştiler ve orada öğrendiklerini yaşayarak anlattılar” (Bkz. “Hakkımızda,” **TÜRKKAD**).

⁶⁵ Türk Edebiyatı Vakfı 1972’de Ahmet Kabaklı tarafından kurulan aylık “Türk Edebiyatı dergisinin desteklenmesi ve edebiyatımızın önemli eserlerinin neşredilmesi için faaliyete geçirilerek” 1978 yılında kurulur ve üyeleri arasında Celâl Bayar, Süleyman Demirel, Alparslan Türkeş, Prof. Dr. Muharrem Ergin ve Prof. Dr. Faruk Kadri Timurtaş gibi siyasetçiler ve bilim insanları vardır (Bkz. “Hakkımızda,” **Türk Edebiyatı Vakfı**).

⁶⁶ 1971 yılında, “Millî Türk Talebe Birliğinin (MTTB) yan kuruluşu olarak; öğrencilere burs ve ucuz kitap temini, eğitim gibi konularda katkı sağlamak üzere” kurulmuştur (Bkz. “Hakkımızda,” **FGV**).

2.3.3. Devletin Konum Alışı

1970-1980 döneminde hem söylem hem üretim düzeyinde (yeniden) kurgulanmaya çalışılan Türkçe çocuk edebiyatı alanının eyleyicileri olarak özel yayınevleri ve toplumsal kurumların yanında devletin de dönemin belirleyici özelliği olan dalgalı seyrine paralel bir şekilde alana ilişkin eser üretimi, eserlerin kontrol ve kutsanma mekanizmalarının tesisi olmak üzere üç farklı düzeyde faaliyet göstermesi irdelenecektir.

Bu bölümde devleti temsilen çocuk edebiyatı alanına ilişkin girişimlerde bulunan MEB, Kültür Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Sağlık Bakanlığı, Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu ve Türk Dil Kurumu (TDK) ve yerel yönetimin alana ilişkin faaliyetlerini örneklendiren Ankara Belediyesi ve Kadıköy Belediyesi üstünde durulacaktır. Eyleyiciler arasında yer alan Sağlık Bakanlığı çocuk okurlara yönelik sadece 20 sayfalık bilgilendirici bir kitapçık yayınladığı için ayrıca ele alınmayacaktır.

2.3.2.1. Üretici Olarak MEB, Kültür Bakanlığı, Çocuk Esirgeme Kurumu, Diyanet İşleri Başkanlığı, Ankara Belediyesi ve Kadıköy Belediyesi

Bu bölümde devleti temsilen Türkçe çocuk edebiyatı alanında telif ve/veya çeviri eser yayınlama yoluyla üretim düzeyinde faaliyet gösteren MEB, Kültür Bakanlığı Çocuk Esirgeme Kurumu, Diyanet İşleri Başkanlığı ve yerel yönetim örnekleri irdelenecektir.

2.3.2.1.1. Üretici Olarak MEB

Türkiye bağlamında resmi eğitim ideolojisinin temsilcisi olan MEB'in çocuk edebiyatı alanında hem telif hem çeviri pratiği aracılığıyla doğrudan ve/veya dolaylı etkisi olan bir rol üstlendiği tarihsel süreçte açıkça ortadadır. MEB'in 1970-1980 döneminde çocuk edebiyatı alanını eser yayınlama yoluyla doğrudan ve/veya dolaylı şekillendirme sürecine katıldığı söylenebilir. Bu girişim MEB bünyesinde oluşturulan bir kurulun yönetiminde 1969 yılında yayınına başlanan ve tüm devlet okullarının kütüphanesinde bulundurululan **1000 Temel Eser** Dizisidir. 1976 yılında okullarda uygulamaya geçirilen tek kitap uygulaması nedeniyle dönemin MEB yönetiminin ders kitabı yazdırması ve sol çizginin “ısmarlama ders kitapları” olarak tartıştığı konu çocuk edebiyatı alanının doğrudan içinde yer almadığından üstünde durulmayacaktır.

1000 Temel Eser dizisi Adalet Partisi (AP) başkanı Süleyman Demirel'in başkanlığında kurulan I. Demirel hükümeti döneminde (27 Ekim 1965-3 Kasım 1969) 1969 yılının ilk yarısında başlayan, II. (3 Kasım 1969-6 Mart 1970) ve III. Demirel hükümetlerinde (6 Mart 1970-12 Mart 1970) sürdürülen bir girişimdir. I. Demirel hükümet programında yer almamasına karşılık 1968-1972 yıllarını kapsayan İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planında **1000 Temel Eser** dizisine yer verilir. İlk hazırlıklarının 1966 yılında başladığı dizi, dönemin Milli Eğitim Bakanı İlhami Ertem (01.04.1967-03.11.1969) döneminde hayata geçer⁶⁷ ve sonrasında bu görevi yürüten Prof. Dr. Orhan Oğuz'un (03.11.1969-14.03.1971) bakanlık döneminde⁶⁸ etkin bir şekilde sürdürülür.

1000 Temel Eser dizisinin yayınlandığı 1969-1971 dönemi boyunca üç hükümet kurulmasına ve iki farklı Milli Eğitim Bakanının görev yapmasına karşılık hükümeti kuran ve bakanlık görevini yerine getirenlerin AP ve/veya bu partiye mensup olması önemli bir noktadır. Resmin bütününe bakıldığında **1000 Temel Eser** dizisinin tanımlanan içeriğiyle birlikte dönemin hükümetlerini kuran Türk-İslam sentezi temelinde milliyetçi-muhafazakâr siyasi anlayışın kültür programının önemli bir bileşenini oluşturduğu söylenebilir. Nitekim siyasi literatüre Milliyetçi Cephe (MC) hükümetleri olarak geçen bu siyasi duruşun kültür programlarında çocukların içinde yer aldığı başkaca bir kültür planlaması olmamıştır.

Dizinin içeriğine dair ilk açıklama 14 Kasım 1967'de Tercüme Bürosunun yeni dönem çalışmalarına başlaması dolayısıyla yapılan toplantıda dönemin Milli Eğitim Bakanı İlhami Ertem'den (1968: 16) gelir:

"Bir yandan ikinci beş yıllık plânda kültür faaliyetlerine büyük ehemmiyet verilmekte, 1000 kitaplık bir temel kütüphane yaratılması zarureti belirmektedir. Tabii ki bu 1000 temel kitabın büyük bir kısmını yerli eserler, gerek geçmişin değerli eserlerinin bugünkü dile uydurulmuş veya çevrilmiş şekilleriyle ve gerek yeni yaratılacak eserlerle süslerken; ileri gitmiş yabancı memleketlerin kıymetli eserlerinden de faydalanmak gerekecektir."⁶⁹

⁶⁷ Dizinin ilk kitabı 1 Ocak 1969 tarihinde yayınlanan ve "Doç. Dr. Muharrem Ergin tarafından dönemin Türkçesine çevrilen" (Karahana, 1969) **Dede Korkut** başlıklı eserdir.

⁶⁸ Dizinin yirminci kitabından itibaren eserlerde Prof. Dr. Orhan Oğuz'un önsözü yer alır (Özbalcı, 2011).

⁶⁹ "Tercüme Kurulu Toplantısı Çalışmaları," **Hisar Dergisi**, Ocak 1968, Sayı:49, s. 16.

Ertem'in ağırlıklı olarak yerli eserlerin yayınlanacağını belirtmesi o tarihe kadar devletin desteklediği çoğunlukla Batı kaynaklı çeviri eser üretiminden ziyade yerli eser üretiminin üstünde durulacağına işaret eder. Yerli eser üretiminin diliçi çeviriler ve yaratıcı üretim olarak iki şekilde yapılacağı öngörülür. Ertem'in Tercüme Bürosuna yönelik eserlerde kullanılan dile ilişkin uyarısı dönemin resmi görüşü ile kurucu ideoloji ve hümanizm anlayışını temsil eden Tercüme Bürosu arasında ciddi bir kırılma yaratır:

“Yine yüksek heyetinizin, eser seçimindeki titizlik kadar, yaşayan dilimizin gelişmesine yardımcı olacağından ve cemiyette uydurma dile doğru kaymak isteyen cereyanların da böylelikle nasıl bir yanlış yolda olduğunu ortaya koyacağından emin bulunuyorum.”⁷⁰

“Yaşayan dil” ve “uydurma dil” olarak iki karşıt kavramdan bahseden Ertem'in sözlerinde dönemin iki kutba ayrılan siyasi anlayışı çerçevesinde belirli bir tarafgirliğin ve tepkiselliğin izleri bulunur. Nitekim bu uyarı üstüne Tercüme Bürosundan toplu istifalar görülür ve 1940 yılından beri yoğun çeviri faaliyeti gösteren kurumun hayatı sonlanır. Toplu istifa gerekçelerinden biri, Milli Eğitim Bakanlığının arı dile karşı olmasıdır.⁷¹

1000 Temel Eser dizisi henüz başlamadan, yaratılan “eski/yeni” ve/veya “yaşayan/uydurma” dil karşıtlığı içinde konumlanan eyleycilerin bu mesele üstünden karışıklı gerilim yaşadığı gözlenir. Bu gerilim ilerleyen yıllarda dizinin içeriği üstünden de gündeme gelir.

Dizi, II. Demirel hükümet programında “Türk kültür ve sanat eserleriyle, dünya tefekkürünün insanlığa mal olmuş eserlerinden müteşekkil” bir dizi olarak tanıtılır⁷² ve 1000 Temel Eser dizisine sunuş yazısı kaleme alan dönemin başbakanı Süleyman Demirel dizinin amacını şu şekilde ifade eder:

“Eski Türk yazarlarının eserleri, yeni nesillerin anlayacağı gibi sadeleştirilerek basılacak. Batı kültürünün temel eserleri dilimize çevrilerek yayınlanacaktır.”

⁷⁰ A.g.e.

⁷¹ Bkz. “Tercüme Bürosunun 13 Üyesi İstafa Etti,” *Cumhuriyet Gazetesi*, 22 Ocak 1967, s. 1 ve 7.

⁷² **1920-1989 T.C. Hükümet Programlarında Kültür Politikası**, Ankara, Kültür Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Yayın No: 2, 1990, s. 124.

Demirel'in ifadesinde eski/yeni edebiyat ve dil kavramlarına yapılan dolaylı ve/veya dolaysız gönderme ön plana çıkar. Dizinin birincil amacının "Eski Türk yazarlarının eserlerinin, yeni nesillerin anlay[a]cağı gibi" sadeleştirilmesi, bir diğer ifadeyle diliçi çeviri çalışmalarının olacağı anlaşılır. Bu ifade aynı zamanda Cumhuriyetin kurulmasıyla yapılan devrimlerden biri olan harf inkılâbı ve dilde sadeleşme çalışmalarının, "yeni neslin" "eski Türk eserleri anlayamaması" olarak tezahür eden, nesiller arasında bir kopukluk yarattığını imler. Eski Türk eserlerinin sadeleştirilmesinin arkasından Batı kültürünün temel eserlerinin Türkçeye çevrilmesi gelir. Dolayısıyla bu döneme kadar ağırlıklı olarak Batı ve Doğu kültürlerinin temel eserlerinin Türkçeye çevrilmesine yönelik devlet güdümlü kültür politikasının yerini, eski Türk eserlerinin sadeleştirilerek diliçi çevirilerin öncelikli olduğu içe kapanık bir kültür politikasının almasına yönelik adımlar atıldığı söylenebilir.

3 Kasım 1969'da Kültür Bakanlığı görevine gelen Prof. Dr. Orhan Oğuz da, temel eser dizisine yazdığı önsözde dizinin amacını şu şekilde belirtir:

"Bin Temel Eser serisinde yayımlanan kitapların, Türk gençliğinin ve vatandaşlarımızın geniş ve ileri bir dünya görüşüne sahip, geçmişine bağlı, tarihi ile gurur duyan ve geleceğe ümitle bakan vatansever, bilgili kişiler olarak yetişmelerinde faydalı olacağına inanıyorum."

Nitekim Oğuz'un ifadelerinde de görüldüğü gibi temel eser dizisinin milliyetçi değerler doğrultusunda yurttaş yetiştirilmesi konusunda araştırmaları ve bu amaca hizmet edeceği ortaya konulur. Ayrıca dizinin hedef kitlesinin "Türk gençliği ve vatandaşlar" olarak açıkça belirtilmesi lise döneminin altında kalan yaş gruplarını içermediğini gösterir.

Hükümet tarafından **1000 Temel Eser** dizisine ilişkin ilk hedefler şu şekilde ifade edilir:

"Milli Eğitim Bakanlığınca yayımlanması öngörülen 1000 temel eserin tespiti ve yıllara göre yayım programları tamamlanacak, program gereğince yayımlanmalarını aksatan engellerin giderilmesi için gerekli tedbirler alınacak, özellikle eserleri hazırlayanlara ödenecek ücretlerle ilgili yönetmelik süratle çıkarılacaktır. 1000 eserin en az %40'ının seçimi Nisan 1969'a ve yayımlanması yılsonuna kadar tamamlanacaktır."⁷³

⁷³ **İcra Planı. 1969 Yılı Programı İkinci Beş Yıl: 1968-1972**, T.C. Başbakanlık Devlet Plânlama Teşkilâtı, Ankara, 1969, s. 104.

Dönemin başbakanı Süleyman Demirel'de dizi için kaleme aldığı önsözde 1000 eserlik bu dizinin İkinci Beş Yıllık Kalkınma Planı dönemi içinde tamamlanmaya çalışılacağını belirtir. Ancak bu dizi kapsamında 1969'da 20, 1970'de 25 ve 1971'de 21 olmak üzere toplam 66 kitap yayınlanır.⁷⁴ 12 Mart Muhtırasıyla birlikte yayınlanmasına ara verilen dizi, 15 Nisan 1973 tarihinde AP-Cumhuriyetçi Güven Partisi (CGP) koalisyon hükümetinin kurulmasıyla Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı 1000 Temel Eser Yayınları adı altında yayınlanmaya devam eder. Yalnızca beş eser yayınlandıktan sonra 1974 yılında yapılan seçimlerde Bülent Ecevit başbakanlığında Cumhuriyet Halk Partisi (CHP)-Millî Selamet Partisi (MSP) koalisyon hükümeti kurulunca yayını durdurulur. Ertesi yıl tekrar yapılan seçimlerde Süleyman Demirel başbakanlığında AP-MSP-CGP ve Milliyetçi Hareket Partisi (MHP) koalisyon hükümetinin kurulmasıyla bu dizi Kültür Bakanlığı bünyesinde devam eder ve 1990'lı yıllara değin dizinin 150 civarında esere ulaşarak devam ettiği görülür.

1970'lerin sonuna kadar tespit edilebildiği kadarıyla 76 eser yayınlanır. Bu kitapların 11 tanesi dışında geri kalan 65 kitap, Türkçe edebiyat eseri ve düşünce yazısı kaleme alan yazarlara aittir ve/veya Türk edebiyatı olarak kabul edilen eserlerden oluşur. Hükümetin resmi programında öngörüldüğü şekilde Osmanlı Devletinin son zamanlarında ve/veya Cumhuriyetin ilk yıllarında eser veren Peyami Safa, Yahya Kemal Beyatlı, Ahmet Haşim, Namık Kemal, Cahit Sıtkı Tarancı, Ziya Gökalp, Mithat Cemal Kuntay ve Ahmet Hikmet Müftüoğlu gibi yazarlara ait eserlerin sadeleştirilerek dönemin Türkçesine çevrildiği görülür. Diliçi çeviri olarak değerlendirilebilecek bu yeniden metin üretme yöntemine ilişkin eserlerin yan metinlerinde ortak bir ibare yer alır: "hazırlayan". Dolayısıyla sadeleştirme işlemi, açık bir şekilde yan metinde yer almak yerine "hazırlayan" ibaresi altında gizlenir. Eserleri sadeleştirilen bu yazarlara ek olarak, Mevlana, Evliya Çelebi, Süleyman Çelebi, **Dede Korkut Kitabı**, **Orhun Abideleri**, Kaşgarlı Mahmut, **Aşıkpaşaoğlu Tarihi** gibi "Türk tarihi" içinde konumlandırılan yazar ve eserler Türkçede yerini almakla beraber bu metinlerin geleneksel çeviri ve/veya farklı çeviri işlemlerinden geçip geçmediği belirsizliğini korur. Bu geçmiş dönemlere ait metinlerin yanı sıra ilgili dönemde üretilen telif eserler de dizide yer alır. Bu kitaplar arasında Türk destanı, Türk milliyetçiliği üstüne düşünce yazıları, tiyatro

⁷⁴ Özbalcı (2011).

eserleri, romanlar ve şiirler vardır. Bahsedilen 11 kitap ise dillerarası çeviri olarak kabul edilebilecek eserlerdir (Tablo 2.1).

Tablo 2.1: 1000 Temel Eser dizisinde yayınlanan dillerarası çeviri eserler

Yazar	Eser	Çeviren/Hazırlayan	Yıl
R. M. MacIver- Charles H. Page	Cemiyet	Çev. Doç. Dr. Âmiran Kurtkan	1969
Allen M. Sievers	İhtilâl, Tekâmül ve İktisadî Nizam	Çev. Seniha Yazıcıoğlu	1969
Kenneth Boulding	Yirminci Asrın Mânası	Çev. Erol Güngör	1969
David Spitz	Antidemokratik Düşünce Şekilleri	Çev. Şiar Yalçın	1969
John U. Nef	Sanayileşmenin Kültür Temelleri	Çev. Erol Güngör	1970
Fernand Grenard	Asyanın Yükselişi ve Düşüşü	Çev. Orhan Yüksel	1970
S. Takats	Macaristan Türk Âleminde Çizgiler	Çev. Sadrettin Karatay	1970
L. Ligeti	Bilinmeyen İç Asya C.I	Çev. Sadrettin Karatay	1970
L. Ligeti	Bilinmeyen İç Asya C.II	Çev. Sadrettin Karatay	1970
İgor Gouzenko	Bir Devrin Düşüşü	Çev. Ağasi Şen	1970
Fernand Grenard	Bâbur	Haz. Orhan Yüksel	1971

Eserlerin tümü tarih konulu olup bilgilendirici, düşünce ya da kuram eserleridir. Eserlerdeki ortak yönelim, bahsedilen önceki eserlerde olduğu gibi milliyetçilik temasıdır. Bu çeviri eserlerin hedef kitlesi düşünüldüğünde sadeleştirilen ya da ilgili

dönemde üretilen diğer eserlerde olduğu gibi MEB'in çocuğa bakışına dair önemli bir bulguya işaret eder. MEB, milli eğitim kapsamında yer alan ilkokuldan yükseköğretime kadar yıllara yayılan eğitim sürecinden, bu eğitim sürecinde yer alan 7-18 yaş aralığındaki çocuklardan ve devlet okullarındaki çocuklara okutulan gerek ders kitaplarına gerekse ders dışı kitaplara karar vermekten sorumlu olmakla beraber, **1000 Temel Eser** dizisini “yetişkin-gençleri” ve “yetişkinleri” hedefleyerek hazırlaması lise döneminin altındaki çocuklara seslenmediğini gösterir. MEB'in bu yaşın altında kalan çocuklara dönük edebiyat eseri sunmaması önemli bir tespit olarak ortaya çıkar.

MEB'in bünyesinde yayınlanmaya başlayan **1000 Temel Eser** dizisi çok geçmeden eleştirilerin hedefi olur. En büyük eleştiri TDK (1971) tarafından gelir ve eleştiriler bir rapor olarak kamuoyuna sunulur.⁷⁵ TDK'nın ilgili raporu yazma gerekçesinden ve eleştirilerin üst başlıklarından şu şekilde söz edilir:

“Dille kültür arasındaki sıkı bağıntıyı göz önünde bulunduran Türk Dil Kurumu, bu sorun üzerine eğilmeyi, Atatürk ilkelerine bağlılığının kendisine yüklediği bir ödev saymış, bu nedenle Bin Temel Eser dizisini amaç, kapsam ve dil açısından incelemiştir.”⁷⁶

“Bu sorun” ifadesiyle temel eser dizisine gönderme yapan TDK'nın benimseydiği iki nosyon doğrultusunda bu diziyi inceleme kararı aldığı anlaşılır. Bu iki ilke sırasıyla dille kültür arasındaki yakın ilişki ve Atatürk ilkelerine bağlılıktır. Söz konusu ifade şekli, bu iki ilkenin temel eser dizisinde yok sayıldığına ve/veya ihlâl edildiğine işaret eder. Buna istinaden TDK'nın temel eser dizisinin inceleme ve değerlendirme ölçütü dil-kültür bağıntısı ve Atatürk ilkeleri olarak ortaya çıkar. Ayrıca dizinin amacı, kapsamı ve kullanılan dil açısından sorunsallaştırılacağı belirtilir.

TDK'nın eleştirileri amaç, içerik, dil ve dizinin yürütülmesine ilişkin hususlar olmak üzere dört ana başlık altında şu şekilde sıralanabilir: 1000 Temel Eser dizisinin amacı: (i) saptanan amaç ve (ii) gizlenen amaç; içerik: (i) Atatürk ilkelerine ve devrimlerine aykırılıklar, (ii) Atatürk'e ve Kurtuluş Savaşı'nı başaran komutanlara dil uzatma, (iii) Cumhuriyet rejimini küçük düşürme ve ters yorumlama, (iv) batılılaşmaya, hümanizmaya, devrimciliğe ve demokratik anlayışa karşı tutum, sömürgeciliği

⁷⁵ Milli Eğitim Bakanlığının “1000 Temel Eser” Dizisi Üzerine Rapor, Türk Dil Kurumu Yayınları:327, Ankara, Türk Dil Kurumu, 1971.

⁷⁶ A.g.e.: 5.

savunma, (v) yenilikçi Türk büyüklerinin kişiliklerine saldırı, (vi) kimi yazarlara gerçektirilmiş övgüler, (vii) 27 Mayıs düşmanlığı, (viii) Atatürk hareketi ile gerçekleştirilmiş olan kültür değişmesine karşı cephe alış ve (ix) bilimsel yanlışlar; dil: (i) Osmanlıca kullanılması, (ii) kişisel ve yerleşik kurallara aykırı yazım; dizinin yürütülmesine ilişkin hususlar: (i) harcamalarda savurganlık ve belli kişilerin kayırılması, (ii) yayımlanan yapıtların nitelikleri ve seçilişi.

Yöneltilen eleştiriler çeşitlilik arz edip dizi kapsamında yayınlanan eserlerden yapılan alıntılarla desteklenmeye çalışılır. Genel olarak TDK söz konusu dizide Atatürk ilkelerine ve devrimlerine aykırılık olduğunu, cumhuriyet ideolojisinin değerleri yerine Osmanlı düzenine hayranlık sergilendiğini ve Osmanlıca sözcüklerin yoğun olduğu bir dil kullanılarak dil devriminin eleştirildiğini ve reddedildiğini belirtir. Diziye ilişkin genel değerlendirme çağdaşıktan uzak, aykırı bir dünya görüşünün aşılarmaya çalışılması nedeniyle Türkiye için zararlı ve hem tehlikeli hem yıkıcı bir gelişmenin başlangıcı olduğu yönündedir.⁷⁷

TDK'nın yayınladığı rapor, dizinin 66. ve son kitabının yayınlandığı zamana denk geldiği ve ardından dizinin yayınlanmasına son verildiği için kamuoyunda ses getirdiği söylenebilir. TDK'nın eleştirilerine karşılık Tercüman gazetesinde Ahmet Kabaklı, Faruk K. Timurtaş, Ergun Göze ve Tarık Buğra'nın temel eser dizisini savunduğu ve eleştirilere açık ve/veya örtük şekilde cevap verdiği yazıları aralıklarla yayınlanır.⁷⁸

Dizide yayınlanan eserlerde kullanılan dili savunan Ahmet Kabaklı (1971)⁷⁹ “1000 Temel'in bugüne kadarki dil tutumu en kuvvetli yanıdır bundan bir santim ayrılmak, gayeyi altüst eder” der. Buna ek olarak, “bir sapkın çıkar da bunu TDK'caya ve TRT'ceye döndürürse [...] 1000 Temel'den çıkan kitaplar, çevirenlerin de anlamadıkları bazı tercümeleler gibi, Yayınevleri depolarında çürüyecektir” yargısında bulunur. Kabaklı'nın ifadelerinde devletin resmi kurumları ve temsil gücü olan TDK ve

⁷⁷ A.g.e.: 38-39.

⁷⁸ Belirtilen bu isimlerden Ergun Göze dışındakilerin hepsi 1000 Temel Eser dizisinin yayınlanması için kurulan komisyonlarda görev alır. Temel eser dizisinde Ahmet Kabaklı'nın, Faruk K. Timurtaş'ın ve Ergun Göze'nin hazırladığı eserler yer alır.

⁷⁹ Ahmet Kabaklı, “1000 Temel Eser 3”, *Tercüman*, 4 Mayıs 1971, s. 2.

TRT'ye yönelik dil üstünden dışlayıcı ve/veya bu kurumları marjinalleştiren bir söylem ortaya çıkar. Dizinin tüm amacının kullanılan dile bağlanması dil meselesinin temel eser dizinin yayın kurulunda olan Kabaklı için ciddi önemine işaret eder. İlerleyen tarihlerde Ergun Göze (1971)⁸⁰ dönemin TDK'sı tarafından önerilen yeni sözcükleri şiddetli bir şekilde eleştirir. Nitekim köşesinde birçok kez dil meselesini ele alan Kabaklı (1971⁸¹; 1973⁸²), şair Orhan Seyfi Orhon (1970)⁸³ ve Faruk K. Timurtaş (1973)⁸⁴ TDK'nın üstünde çalıştığı dönemin dilini topyekûn “uydurma” olarak nitelendirir. Ayrıca Kabaklı'nın **1000 Temel Eser** dizisinden rahatsız olanları “Türk halkını sevmez çevreler”, “muhabir”, “jurnalci” gibi sıfatlarla tanımlayarak “1000 Temel'deki en müsbet olan milliyetçi, faziletçi, halk diline yönelmiş, Türk kültürünü koruyucu ve yayıcı değerlere düşman” olduklarını iddia eder. TDK'nın eleştirilerine ağır bir dille karşılık veren Kabaklı “tehlikeli ve yıkıcı eser basmak ancak Dil Kurumu, TRT ve bunları destekleyen basının hünerleri olabilir” diyerek saldırgan bir dile kayar.⁸⁵ Tarık Buğra (1971)⁸⁶ da TDK'nın raporunu “sakat bir anlayış”ın ürünü olarak görür ve “saptırılmış bir kurum” olarak nitelendirdiği TDK'nın objektifliğe aykırı eleştirilerini MEB'in dinlemesini tehlikeli ve savunulamaz bulur.

Esasında ilgili dönemde sol görüşü temsil eden TDK'nın ve Tercüman gazetesi bünyesinde temsil edilen sağ görüşün ortaklaştığı bir konu mevcuttur. Siyasal olarak kutuplaşmış iki grup, temel eser dizisinde çalışan komisyonların eser seçiminde dikkatsiz davrandığı konusunda ortaklaşır.⁸⁷ Üstelik Ahmet Kabaklı diziye yönelik eleştirilerini “yaşayan yazarların ve şairlerin eserlerinin dizide yer almaması gerekir”⁸⁸ ve “komisyonda üye olanlar, kendi eserlerini ve kendi incelemelerini bastırmamalıdır”⁸⁹ ifadeleriyle detaylandırır.

⁸⁰ Ergun Göze, “Bunlar da Kelime mi?”, **Tercüman**, 10 Mayıs 1971, s. 5.

⁸¹ Ahmet Kabaklı, “Tehlikeli ve Yıkıcı!”, **Tercüman**, 10 Temmuz 1971, s. 2.

⁸² Ahmet Kabaklı, “Devlet Dili-Millet Dili”, **Tercüman**, 17 Temmuz 1973, s. 2.

⁸³ Orhan Seyfi Orhon, “Beş Bin Kelime!”, **Son Havadis**, 27 Ocak 1970, s. 2.

⁸⁴ Faruk K. Timurtaş, “Okullarımızda Türkçe ve Arı Dil”, **Tercüman**, 5 Ocak 1973, s.2.

⁸⁵ A.g.e.

⁸⁶ Tarık Buğra, “Bin Temel Eser Olayı I”, **Tercüman**, 10 Temmuz 1971, s. 3.

⁸⁷ Ahmet Kabaklı, “1000 Temel Eser 2”, **Tercüman**, 3 Mayıs 1971, s. 2; Ahmet Kabaklı, “1000 Temel Eser 3”, **Tercüman**, 4 Mayıs 1971, s. 2; Tarık Buğra, “Bin Temel Eser Olayı I”, **Tercüman**, 10 Temmuz 1971, s. 3; Ergun Göze, “Şu Bin Temele Dâir”, **Tercüman**, 11 Ocak 1971, s. 5.

⁸⁸ Ahmet Kabaklı, “1000 Temel Eser 2”, **Tercüman**, 3 Mayıs 1971, s. 2.

⁸⁹ Ahmet Kabaklı, “1000 Temel Eser 3”, **Tercüman**, 4 Mayıs 1971, s. 2.

Kabaklı'nın farklı bir dilden çevrilen bir eser hakkında öne sürdüğü iddia yazarın bu dizide yer verilmesi gereken çeviri eserlerin içeriğine dair önemli bir özelliği ortaya koyması açısından dikkate değerdir. Kabaklı, “Asyanın Yükselişi ve Düşüşü” başlıklı çeviri kitabın Türk ve İslam tarihine hakaretlerle dolu olduğunu iddia ederek **1000 Temel Eser** dizisinde “Türk tarih, kültür, sanat, örf, din ve hukukunu yabancı gözü ile fakat olumlu, övücü ma'nada aydınlatır olmak” şartı aranması gerektiğini belirtir.⁹⁰ Ona göre eserlerde objektiflik aramak gerekmez. Bu ifade, Kabaklı'nın Türk milliyetçiliği konusunda aşkın bir yaklaşım benimsediğini ve temel eser dizisine çevrilecek eser seçiminde bu amaç doğrultusunda bilinçli bir seçim ve/veya manipülasyon yapılması gerekliliğini salık verir. Bu ifade, Kabaklı'nın siyasal düşüncesinin boyutlarını göstermesi açısından önem arz eder.

Genel itibariyle **1000 Temel Eser** dizisinde sadece 66 kitap yayınlandığı için konulan hedefe ulaşamadığı, yayınlanan kitapların konu, içerik ve biçimsel özelliklerin yanı sıra doğrudan ortaya konulan amaçlar doğrultusunda hedef kitlesinin “yetişkin-gençler” ve “yetişkinlerden” oluştuğu söylenebilir. Ayrıca bu dizinin, dönemin Türkiye'sinde sağ-sol ideolojik kutuplaşmanın eserlerin içeriği ve dil meselesi üzerinden karşı karşıya geldiği bir siyasal alana dönüştürüldüğü söylenebilir.

1000 Temel Eser dizisinin Temmuz 1971'de sonlandırılması özellikle Tercüman gazetesi yazarları tarafından tepkiyle karşılanır. Tepkilerini gazete bünyesinde 1001 Temel Eser dizisi yayınlamaya başlayarak somutlaştırırlar.

1000 Temel Eser dizisinin geleceği de dönemin ruhuna uygun olarak dönemeçli bir seyir izler. Kültür Müsteşarlığına geçirilen ve 1973 yılında sadece beş kitap yayınlanan bu dizinin 1974 yılında Bülent Ecevit başbakanlığında kurulan CHP-MSP koalisyon hükümeti tarafından yayımı durdurulur. Mart 1975'te Demirel başbakanlığında kurulan yeni koalisyon hükümet döneminde yayımına tekrar başlanan dizi, 1990'lara kadar yayınlanan kitap sayısının azlığı düşünüldüğünde düzensiz ve yavaş bir şekilde devam eder. Dolayısıyla **1000 Temel Eser** dizisinin yayın hayatının hem

⁹⁰ Ahmet Kabaklı, “1000 Temel Eser 2”, **Tercüman**, 3 Mayıs 1971, s. 2.

kurum hem hükümet değişiklikleriyle süreksizliklerin zorladığı siyasi bir inatçılıkla süreklilik gösterdiği ve hedeflerine ulaşmaktan uzak kaldığı söylenebilir.

2.3.2.1.2. Üretici Olarak Kültür Bakanlığı

Kültür Bakanlığının bakanlık düzeyinde kuruluşu 1971 yılında Nihat Erim Hükümeti döneminde gerçekleştiği ve önceki yıllarda Maarif ve/veya Milli Eğitim Bakanlığına bağlı müsteşarlık ve müdürlük düzeyinde faaliyet gösterdiği düşünüldüğünde oldukça yeni bir oluşum olduğu anlaşılır. Ne var ki, 1970’ler boyunca Turizm ve Tanıtma Bakanlığı, MEB gibi diğer bakanlıklarla birkaç kez birleştirilip ayrılması kurumsal olarak değişken bir çizgide var olduğuna işaret etmesi bakımından önemlidir.

Kültür Bakanlığının ilk olarak 1975 yılında **Çocuk Kitapları Serisi** yayınlamaya başladığı gözlenir. Hükümet değişikliklerinin kurumsal tezahürü olarak bakanlıktaki yönetim değişiklikleriyle paralel bir şekilde yürütülen dizinin de çeşitli değişikliklere uğradığı görülür. Bu doğrultuda 1979 Dünya Çocuk Yılı vesilesiyle yeni bir **Çocuk Dizisinin** başlatılması göze çarpar.

1970 boyunca Kültür Bakanlığının yürüttüğü çocuk kitapları serisinde ve dizilerinde 32 telif eser, **Halk Kitapları Serisinde** yer alıp çocuk kitapları başlığı altında derlenen iki telif eser ve **Çocuk Dizisinde** yalnızca bir çeviri eser tespit edilmiştir. Telif çocuk edebiyatı eserleri arasında roman, tiyatro oyunu, öykü, şiir ve masalların yanı sıra anı ve deneme türünde tekil de olsa örnekler mevcuttur. Eserleri yayınlanan yazarlar arasında Suzan Çataloluk, Vehibe Sevim, Ünver Oral, Nevin Oktar, Hasan Latif Sarıyüce, Sait Bilgiç, Yıldız Yaşaroğlu, Yalvaş Ural, Rıfat Ilgaz, Naciye Poyraz, Gülten Dayıoğlu, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Belma Aksun, Mehmet Seyda, Abbas Cılga, Orhan Asena, Muzaffer İzgü ve Ümit Kaftancıoğlu gibi 34 farklı isim mevcuttur. Yayımlanan tekil çeviri örneği ise Jonathan Swift’ten Prof. Dr. İrfan Şahinbaş’ın Türkçeye çevirdiği **Gülliver’in Gezileri** (140+[4] s.) başlıklı romandır. Kültür Bakanlığının çocuklara yönelik yayıncılık faaliyetinde telif ve çeviri eser üretimindeki büyük fark dikkat çekicidir. Ahmet Taner Kışlalı’nın (1979: v-vi)⁹¹ Kültür Bakanlığı yaptığı Dünya

⁹¹ Kışlalı, Ahmet Taner, “Önsöz”, (İçinde) **Bindim Tütün Kefesine**, Naciye Poyraz, Resimler: Nadide Akdeniz, Ankara, Kültür Bakanlığı Yayınları, 1979, s. v-vi.

Çocuk Yılında yayınlanan eserlerde önsöz olarak yer verilen yazısına bakıldığında ulusal nitelik taşıyan kültürün çeviriler aracılığıyla evrenselliğe ulaşmasını vurgulamasına karşılık belirgin bir öncelemin de mevcut olduğunu ortaya koyar:

“Öncelikle ele alınması gerekli geçmiş ve çağdaş kendi yaratı ürünlerimizin yanı sıra, başka toplumların benzer ürünlerini de değerlendirmek, kültür anlayışımızın doğal bir sonucudur. Kültür Bakanlığının yayınları, özlemi duyulan insanın, Türk insanının, bu anlayış içinde oluşmasına katkıda bulunma amacını gütmektedir.”

Bu ifade kültür alanındaki önceliğin yerli ürünlere verildiğini göstermesi açısından yol göstericidir. Yerli içeriğin yanında buna benzer çeviri ürünlere de başvurulmasının kültürde evrensellik ilkesi doğrultusunda gerekli olduğu anlaşılır. Dolayısıyla Kültür Bakanlığında ele alınan onyıllar boyunca yönetim değişiklikleri olsa da, çocuk edebiyatı alanındaki yayın üretiminin telif çizgisinde süreklilik gösterdiği ve buna dayanarak yerli eserlerin yayınlanmasına dikkat edildiği ileri sürülebilir.

1979 Dünya Çocuk Yılı vesilesiyle Kültür Bakanlığının MEB ve Devlet Opera ve Balesi Genel Müdürlüğünün ortak girişimiyle Türkiye’de ilk kez çocuk operası⁹² sahnelemesi ilerleyen yıllara ilişkin çocuk edebiyatı alanında farklı açılımların öncülüğünü yapması bakımından değerlidir.

Son olarak, Kültür Bakanlığının çocuk yılında sınırlı çocuk kitabı yayınlamasının eleştirilere konu olması (Öz, 1980: 436) devleti temsil eden bir bakanlıktan bu alanda daha etkin ve etkili yayıncılık faaliyetinin beklendiğini göstermesi açısından dikkat çekicidir.

2.3.2.1.3. Üretici Olarak Çocuk Esirgeme Kurumu

Çocuk Esirgeme Kurumunun çocuk edebiyatı alanına ilişkin faaliyetlerini sürekli yayın ve kitap yayını olarak sürdürdüğü görülür.

1936-1948 yılları arasında Çocuk Dergisi yayınlandıktan sonra (Zengin, 2007) Çocuk ve Yuva dergisinin yayınlandığı ve bu derginin 1970’lerde de yayınlanmaya devam ettiği görülür. 1970’lerde çocuk okurlar için yayınladığı kitaplar söz konusu

⁹² Benjamin Britten’in *Lets Make an Opera* başlıklı çocuk operasını İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu yönetmenlerinden Başar Sabuncu hazırlayarak sahneye koymuştur.

olduğunda, dört tane telif eserin ve 10 tane çeviri eserin tespit edildiği belirtilmelidir. Telif eser olarak konumlandırılan eserlerin üç tanesi Kısa Pantolon Karikatür Albümü iken, biri İffet İnan'ın **Kınav** (1971, resimli, 48 s.) başlıklı eseridir. Bu eserin 1954 ve 1956 yılına ait baskılarının da olduğu not edilmelidir. Çeviri eserler arasında da Lucy Fitch Perkins'ten Türkçeye çevrilen ve altı kitaptan oluşan **İkizler** dizisi, Kemal Kaya'nın Else Jung'tan **Güneşli Günler** (1979, 87 s.) başlıklı çevirisi, Howard Pyle'dan Kibirli Prenses (1979, resimli, 18 s.) ve Nusret Bedirgil'in **Sihirli Saat II** (resimleyen: Howard Pyle, 1979, 96 s.) başlıklı çevirisi ve Nihal Yazal Taluy'un **Minnik Kız (Doğudan-Batıdan Masallar)** (1979, resimli, 85 s.) başlıklı çevirisi vardır. İkizler dizisindeki çeviri eserlerin çevirmeni belirtilmemesine rağmen bu diziye ait kitapların Harf İnkılâbını izleyen 1928 ve 1929 yıllarında Himayei Etfal Cemiyetinin Çocuk Neşriyatı altında Sabiha Zekeriya [Sertel] ve M. Zekeriya müstear ismiyle Mehmet Zekeriya [Sertel] çevirisi olarak yayınlandığı görülür. Bu çevirilerin başlıklarının Resimli Ay Matbaası kapandıktan sonra 1945 ve özellikle 1960'lı yıllarda Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu Yayını olarak çevirmen belirtilmeden piyasada görünmesi Serteller'in çevirilerinin kullanılmış olabileceğini imler. Yine de bu çeviri eserler Harf İnkılâbından hemen sonra yayınlanmaya başlayarak 1970'li yıllara kadar dönem dönem baskısı yapılan eserler olması itibarıyla çeviri eserlerin 1970'lere taşındığı ve tarih boyunca kayda değer bir süreklilik sağlandığı gözlenir. Çeviri eserlerin tümünün 1979 yılında yayınlanması Dünya Çocuk Yılı nedeniyle yeniden basıldığını düşündürür. Kurumun bu yılın dışında çocuk edebiyatı alanında yayın faaliyetinin son derece kısıtlı olduğu, etkin bir eyleyici konumundan uzak olduğuna işaret eder.

2.3.2.1.4. Üretici Olarak Diyanet İşleri Başkanlığı

Diyanet İşleri Başkanlığının çocuk edebiyatı alanına ilişkin yayıncılık faaliyetinin 1970'li yılların sonuna denk geldiği gözlenir. Bu çalışmanın kapsamı 1980 dönemini kapsamadığından söz konusu eyleyicinin bu alandaki faaliyetlerinin son derece kısıtlı bir tablosunun ortaya çıktığının altı çizilmelidir. 1979 yılında Diyanet Çocuk dergisi yayınlamaya başlayan Diyanet İşleri Başkanlığı aynı yıldan itibaren çocuklara yönelik dört tane telif eser yayınlarken, hiç çeviri eser yayınlamadığı tespit edilmiştir. Telif eserler arasında Rıza Akdemir'in "hazırlayan" olarak belirtildiği **Çocuk Hikâyeleri** (1979, 154 s.) ve **Masal Bahçesi** (1979, 48 s.), Ahmet Efe'nin **Sevgi Çiçeği** (1979,

40 s.) başlıklı şiir kitabı ve Hasan Nur'un **En Büyük Sevgi** (1981, resimli, 30 s.) başlıklı eseridir. Bu eserlerin çocuklar için ayrı bir dizide yer almadığı, genel yayınları arasında konumlandığı vurgulanmalıdır. Dolayısıyla ele alınan dönemde Türkçe çocuk edebiyatı alanına ilişkin faaliyetlerine yeni başlayan bir resmi kurum olarak konumlandığı ve yayın tercihleriyle yerli içeriği önceleyen, çeviri pratiğine kapalı bir tavır sergilediği gözlenir.

2.3.2.1.5. Üretici Olarak Yerel Yayıncılık Örnekleri: Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Kadıköy Halk Eğitim Merkezi

Devleti temsil eden resmi merkez kurumların yanı sıra ele alınan dönemde yereldeki yönetimlerin Türkçe çocuk edebiyatı alanında eser üretimi düzeyinde çeşitli faaliyetlerinin olduğu bulunmuştur. Ankara Büyükşehir Belediyesi ve Kadıköy Halk Eğitim Merkezi çocuk edebiyatı alanıyla ilgilenen yereldeki örnekler olarak dikkat çeker.

İlk olarak, Kadıköy Halk Eğitim Merkezinin çocuklara yönelik yayıncılık faaliyetinden bahsedilebilir. Bu kurum MEB'e bağlı olmakla birlikte incelenen dönemde doğrudan yayın faaliyeti yapan ve bu faaliyetleri kayda geçirilen yerel bir örnek olması açısından farklılık gösterir. 1974 yılına ait beş adet telif eser yayınladığı tespit edilen bu kurumun tüm telif eserlerinin Ferih Egemen (1917-1978) tarafından yazılan⁹³ ve sahneye uygulanan çocuk tiyatro oyunları olduğu söylenebilir. Aynı yıl dört tane de çeviri çocuk tiyatro oyunu yayınladığı gözlenen Kadıköy Halk Eğitim Merkezinin bu çeviri eserlerin çevirmenini doğrudan belirtmediği, yalnızca "sahneye uygulayan" olarak Ferih Egemen ismine yer verdiği görülür. Bu çeviri eserler arasında **Cinderella (Müzikli Çocuk Oyunu)** (1974, 24 s.), **Pamuk Prenses ve 7 Cüceler** (1974, 15 s.), **Sihirli Topaç (Müzikli Çocuk Oyunu)** (1974, 36 s.) ve **Tom Sawyer (Müzikli Çocuk Oyunu)** (1974, 28 s.) bulunur. Ferih Egemen'in Türkiye'de çocuk tiyatrosunun kurucusu olduğu kaydedilir.⁹⁴ Karikatürist Oğuz Aral (1936-2006) Ferih Egemen'in İstanbul'da şehir tiyatrolarında hazırladığı ve oynadığı çocuk oyunlarının çocukluk

⁹³ Yalnızca bir oyun Ferih Egemen ve Gülhiz Tozar'ın ortak eseri olarak görünür.

⁹⁴ Muhsin Ertuğrul İstanbul Şehir Tiyatrosu bünyesinde kurduğu Çocuk Tiyatrosu'na Ferih Egemen için 1944 yılında "Çocuk Tiyatroları Başsanatçısı" adı altında özel bir kadro açılmasını sağlar ve Egemen Türkiye'deki tüm çalışmalarını çocuk tiyatrosu alanında gerçekleştirir ("Türk çocuk tiyatrosunun kurucusu ve yaşatıcısı Ferih Egemen'in 40. sanat yılı için jübile yapılacak," **Cumhuriyet Gazetesi**, 4 Mayıs 1976, s. 6).

yıllarının unutulmazları arasında sayar.⁹⁵ Bu tanıklık, Egemen'in çocuk oyunlarının şehirdeki çocuklar arasındaki tanınırlığına işaret etmesi bakımından önemlidir.

Ankara Büyükşehir Belediyesinin ise Ali Dinçer (1945-2007) başkanlığında 1979 Dünya Çocuk Yılına özel bir milyon adet çocuk kitabı yayınlayıp ücretsiz olarak çocuk okurlara dağıtması yerel yönetim olarak il genelinde kapsamlı bir girişim örneği oluşturması açısından farklılık arz eder. **Bir Milyon Çocuk Kitabı** adlı kampanyaya dair kapsamlı bilgi kitaplara önsöz olarak eklenen Belediye Başkanı Dinçer'in yazısında bulunabilir. Kampanya dâhilinde Ankara'daki her çocuğa üç kitap verildiği not edilir ve kampanyanın kolektif bir çalışmanın ürünü olduğu vurgulanır. Kitapların basıldığı kâğıtlar okunmuş gazete toplama kampanyası sırasında Ankaralı çocuklar tarafından sağlanmış, Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü sayesinde kitapların okullar aracılığıyla çocuklara ulaştırılması mümkün kılınmış, her bir eser Türkiye'den çizerler tarafından resmedilmiş, kapak baskısı Türk Tarih Kurumu tarafından yapılmış, Genel-İş Sendikasının Ofset Tesislerinde dizilmiş ve daha birçok isim yayın sürecinde görev almıştır. Çocukların üretim sürecine aktif katılımı Dinçer'in hitap ettiği gibi "kentnin küçük vatandaşların" sorumluluk bilincini örneklemesi açısından önemlidir.

Bu dizi kapsamında 10 telif ve bir çeviri eser yayınlanmıştır. Telif eserler arasında pek çok şairin şiirlerinin derlendiği **Bu Memleket Bizim** (çizgiler: Ateş Danyal, 1979, 64 s.), **Yüz Paralık Bulut** (çizgiler: Deniz Oral, 1979, 64 s.) ve **Televizyondaki Reklamcı Amca** (çizgiler: Tan Oral, 1979, 84 s.), Nazım Hikmet, Sabahattin Ali, Aziz Nesin, İhmal Amca ve Orhan Kemal'in masallarının derlendiği **Sevdalı Bulut** (çizgiler: Yılmaz Aysan, 1979, 64 s.), Adnan Özyalçınar, Oğuz Tansel, Ahmet Uysal ve Pertev Naili Boratav'ın masallarının derlendiği **Bir de Varmış İki de Varmış** (çizgiler: Seydali Gönel, 1979, 64 s.), Sabahattin Ali, Yaşar Kemal, Orhan Kemal, Füzûzan ve Sait Faik'in öykülerinin derlendiği **Arabalar Beş Kuruşa** (çizgiler: Selçuk Demirel, 1979, 64 s.), Sadık Fehimoğlu, Yılmaz Güney ve Fakir Baykurt'un öykülerinin derlendiği **Kovboyculuk Oyunu** (çizgiler: Haslet Soyöz, 1979, 64 s.), Ömer Seyfettin, Reşat Nuri Güntekin, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Reşat Enis ve Halide Edip Adıvar'ın öykülerinin derlendiği **Falaka** (çizgiler: Haslet Soyöz, 1979, 64 s.) ve Bülent

⁹⁵ Aral (2002).

Özükan'ın **Bu Kitabın Masalı** (çizgiler: Selçuk Demirel, 1979, 47 s.) başlıklı eserler vardır. **Kıt Akıllı Karga** (çizgiler: Nezih Danyal, 1979, 63 s.) başlıklı masal, fıkra ve fabl derlemesi telif eser olarak sunulsa da içinde Tarık Dursun K.'nın Ezop, Orhan Veli Kanık'ın Lafonten, Zeynep Menemenci'nin Andersen başlıklı çeviri yönü olan eserlerle Kemal Özer ve Ömür Candaş'ın Nasreddin Hoca başlıklı fıkra derlemesini içerdiği için diğer telif eserlerden farklılaşır. Dizi kapsamında yayınlanan çeviri eser de Samed Behrengi'den **Bir Şeftali Bin Şeftali** (çizgiler: Belkıs Taşkeser, 1979, 64 s.) başlıklı masaldır. Çevirmen bilgisine yer verilmediği kaydedilmelidir. Telif eserlerin ağırlıkta olduğu bu kampanyada yalnızca bir çeviri esere yer verilmesi yerel yönetimin çocuk edebiyatı alanında Türkçe edebiyat eserlerini yaygınlaştırma eğilimini ön plana çıkartır. Ayrıca eserleri derlenen yazarların Türkçe edebiyat alanında kültürel, toplumsal ve simgesel sermayeleri yüksek isimlerin olması Türkçe çocuk edebiyat alanına belirgin bir saygınlık kazandırma ve/veya özenli yaklaşım çabası olarak okunabilir.

2.3.2.2. Denetim Mekanizması Olarak MEB

Türkiye'de resmi eğitim politikalarından sorumlu MEB Türkçe çocuk edebiyatı alanına ilişkin üretim düzeyinde lise ve üstü yaş grupları ile tüm vatandaşları hedefleyen bir kitaplık yayınlamanın yanında ülke genelinde çocuk okurlar için üretilen edebiyat eserlerini denetim mekanizması işlevi de görmüştür. Bu mekanizmaya MEB'in eğitim alanına ilişkin resmi kararlarının duyurulduğu Tebliğler Dergisi aracılığıyla işlerlik kazandırıldığı gözlenir. Bu bağlamda Tebliğler Dergisinde yayınlanan üç genelge MEB'in çocuk edebiyatı alanını düzenleme amacıyla karşı nasıl bir uygulamaya yöneldiğini aydınlatması bakımından son derece bilgilendiricidir.

İlk olarak, MEB 16 Ekim 1975 tarihinde tüm valiliklere “okul kitaplıkları” konulu bir genelge gönderir:

“Bazı okullarımızın sınıf ve okul kitaplıklarında mizah edebiyatı adı altında veya memleket gerçeklerini aksettirdikleri iddiası ile yayımlanan, fakat gerçekte millî terbiyemize aykırı, ahlâk, aile, hatta cemiyet değerlerimizi yıkmaya matuf kitapların bulunduğu müşahade edilmektedir. Bu kitapların, gayeleri kurulu düzeni yıkmak olan istikameti belli bazı yazarlara, ait oluşu da dikkatten kaçmamaktadır. Dağıtımı yasaklanmış olmamakla beraber bu türlü yayınların

okullarımızın takip etmekte bulunduğu eğitim ve öğretim ilkeleriyle bağdaşmadığı da bir gerçektir.”⁹⁶

Bu açıklamada okul kitaplıklarında bulunan bazı eserlerin MEB tarafından kabul edilen eğitim ve öğretim ilkeleriyle uyuşmadığı açıkça belirtilir. Resmi eğitimin temsilcisi ve uygulayıcı olarak MEB’in uygun bulmadığı eserlerin okullarda bulunamayacağı ve uygun bulma kriteri olarak da eğitsel amaçların benimsendiği anlaşılr. Dolayısıyla okul kitaplıklarında eğitici ve öğretici içerikli eserlerin bulunması uygun görülürken, “edebiyat” kavramının var olmaması dikkat çekicidir. Belirtilen gerekçeye dayanılarak, (i) sınıf ve okul kitaplıklarında Bakanlıkça tavsiye edilerek Tebliğler Dergisi’nde yayımlanan, (ii) okul müdürünün uygun göreceği üç öğretmenden oluşan bir komisyon tarafından incelenerek, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanununda öngörülen millî eğitimin amaçlarına aykırılık taşımadığı ve dolayısı ile öğrencilerin okumasında mahzur bulunmadığı tespit edilen, (iii) Milli Eğitim Bakanlığı Klâsikleri arasında yayımlanan eserler dışındaki kitapların sınıf ve okul kitaplıklarında bulundurulmaması gerekli görülmüştür.

Dolayısıyla çocuk kitaplarında gerek telif gerek çeviri ayırt edilmeksizin kapsamlı bir yasaklama getirildiği ve bu yasaklamaların üç istisnasının belirtilen maddeler olduğu söylenebilir. Genelgede dağıtımı yasaklanmadığı söylenen bu kitapların okul kitaplıklarına girişinin belirtilen şartlara bağlanması, hem ciddi bir engellemeye işaret eder hem de özel yayınevlerinin yayınladığı telif ve çeviri çocuk kitaplarının uygunluğu konusunda ebeveynlerin ve öğretmenlerin akıllarında şüphe uyandırma gücüne sahiptir. Ayrıca MEB’in okul müdürlerinden komisyon kurarak millî eğitimin amaçlarına uymayan kitapların tespit edilmesini istemesi değerlendirmelerin serbest bir şekilde yorumlanma olasılığını da beraberinde getirebilir. Nitekim 23 Ocak 1976 tarihli Cumhuriyet gazetesindeki habere göre (Gençak, 1976) bu komisyonların ilki Artvin Öğretmen Lisesi’nde kurulmuş ve “sakıncalı kitaplar” listesinde Muzaffer İzgü’nün *Halo Dayı* ve *Gecekondu*’su, Aziz Nesin’in *Kazan Töreni*, Fakir Baykurt’un *Efendilik Savaşı*, *İçerdeki Oğul*’u ve *Onbinlerce Kağnı*’sı, Kemal Tahir’in *Kör Duman*’ı gibi toplumsal gerçekçi çizgide edebiyat eseri üreten ve özellikle köy edebiyatıyla ilgilenen

⁹⁶ MEB, *Tebliğler Dergisi*, C.38, Sayı:1858, 27 Ekim 1975, s. 438 (Çevrimiçi) <http://tebligler.meb.gov.tr/index.php/tuem-sayilar/viewcategory/48-1984>, 15 Nisan 2019.

yazarların kitapları yer almıştır. Listedeki tüm kitaplar telif eserlerdir. Buna ek olarak MEB'in genelgesiyle okul kitaplıklarından toplatılan kitaplar arasında *Baba Evi*, *Ekmek Kavgası*, *Müfettişler Müfettişi*, *Avare Yıllar* ve *Gurbet Kuşları* (Orhan Kemal), *Hababam Sınıfı* (Rıfat Ilgaz), *İnce Memed* (Yaşar Kemal), *Duvar* ve *İş İşten Geçti* (Jean-Paul Sartre), *Ekmekçi Kadın* (Xavier de Montepin), *Bizim Köy* ve *Kalkınma Masalı* (Mahmut Makal), *Taras Bulba* (Gogol), *Kerem ile Aslı* (Eflatun Cem Güney), *Son Hudut* (Maclean), *Esirler* (Sabahattin Ali), *İlyas Efendi* (Muzaffer İzgü), *Ev Sahibesi* (Dostoyevski), *Bağrıyanık Ömer ile Güzel Zeynep* (Tarık Dursun K.), *Öğretmenimize Sevgilerimizle* (E. R. Braitwaite), *Oliver Twist* (Charles Dickens), *Beyazlı Kadın* (Vickie Collins), *Uyumsuz Yaşamak* (Albert Camus), *Toprak Ana* (Cengiz Aytmatov) ve *Yılanların Öcü* (Fakir Baykurt) sayılır. (TYS, 1976). Okul kitaplıklarından toplatılan kitapların tam listesi ağırlıklı olarak Türkçe edebiyat eserlerinden oluşur ve 48 edebiyat eserinden 11 tanesi çeviridir.⁹⁷ Listede çocuk edebiyatında konumlandırılan tek eser **Oliver Twist**'tir.

İkinci olarak, MEB'in 27 Ekim 1975 tarihinde ülke genelinde tüm okullara gönderdiği bir başka genelgede "*Tebliğler Dergisinde ve MEB Klâsikleri arasında yayımlanan eserler dışındaki kitapların sınıf ve okul kitaplıklarında bulundurulmamasının gerektiği*"⁹⁸ açıkça bildirilir.

Üçüncü ve son olarak, MEB'e bağlı Talim ve Terbiye Dairesi Başkanlığının valiliklere gönderdiği 05.12.1977 tarihli ve 17632 nolu genelgede ise daha kapsamlı bir yasaklama şu şekilde ifade edilir:

"[...] Bakanlığımızca tavsiye ve kabul edilmemiş kitap ve dergilerin öğrencilere aldırılmaması ve okulda kullanılmaması hususunun, bir kere daha, ilgililere duyurulmasına; teftiş ve denetleme yetkisi bulunanların, görevli olarak gittikleri okullarda bu konu üzerinde hassasiyetle durmalarına emirlerinizi rica ederim."⁹⁹

Bu son genelgeyle birlikte devlet okullarında MEB tarafından tavsiye edilmiş her türlü kitabın öğrencilere aldırılması ve/veya kullanılması açıkça yasaklanmıştır. Böylece özel yayınevlerinin yayınladığı çocuk edebiyatı eserlerinin çocuk

⁹⁷ Yasaklanan kitaplar arasında yer alan Parden Deay'ın *Baba Ocağı* başlıklı kitabının telif ya da çeviri olduğu belirsizliğini korumaktadır.

⁹⁸ MEB, *Tebliğler Dergisi*, C.38, Sayı:1858, 27 Ekim 1975, s. 438.

⁹⁹ MEB, *Tebliğler Dergisi*, C.41, Sayı:1967, 9 Ocak 1978, s. 11.

okurlar tarafından erişilebilirliği okul dışı alanla sınırlanmış ve ebeveynlere bırakılmıştır.

2.3.2.3. Kutsama Mekanizması Olarak MEB, Kültür Bakanlığı ve TDK

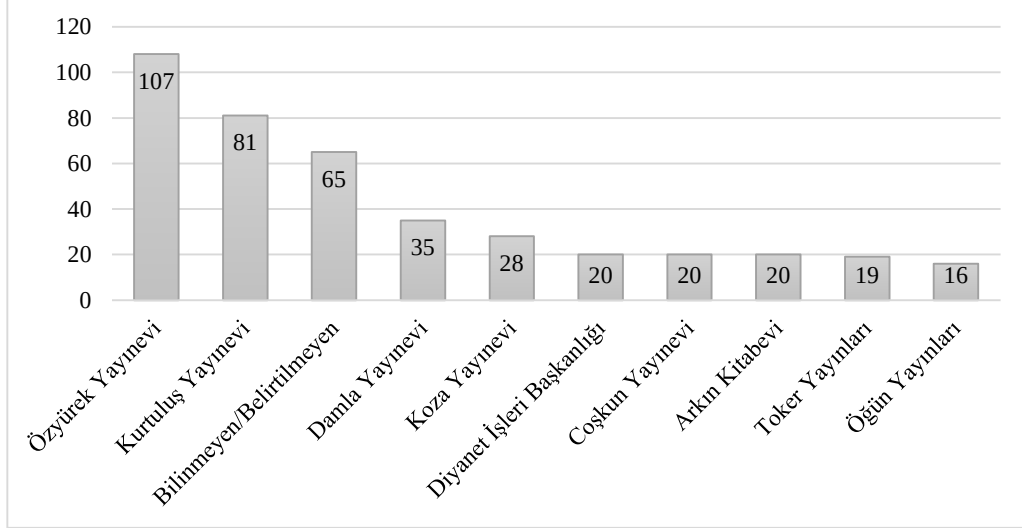
Siyaset, kültür ve eğitim alanında faaliyet gösteren belirli resmi kurumların Türkçe çocuk edebiyatı alanına ilişkin çeşitli yarışmalar ve tavsiye listeleri yayınlayarak ve konuyu farklı açılardan tartışarak belirgin bir kutsama mekanizması tesis ettikleri görülür.

MEB'in 1970-1980 yılları arasında Tebliğler Dergisinde tavsiye ettiği kitaplar doğrudan çocuklara yönelik eserlerle sınırlı olmayıp arasında eğitici ve öğretici içerikli kurmaca ve/veya kurmaca-dışı eserler, yardımcı ders kitapları, kaynak kitaplar, incelemeler, “yetişkin” edebiyat eserleri¹⁰⁰ gibi geniş bir yelpazeye yayılan eserler mevcuttur (bkz. Ek 1). Tavsiye edilen eserler derlendiğinde ortaya çıkan tablo ağırlıklı olarak eğitici ve öğretici içerikli eserlerin ve/veya yardımcı ders kitabı olarak kullanılan kaynak eserlerin tavsiye edildiğine ilişkindir. Edebiyat eserlerine gelindiğinde bu genel başlık altında derlenen 649 eserin yaklaşık olarak %23'ünün “çeviri”, %77'sinin de “telif” olduğu bulunmuştur. Piyasa gerçekliği olarak “çeviri” ve “telif” eserlerin rakam olarak birbirine yakın üretildiği düşünüldüğünde, resmi düzlemdeki kutsama mekanizmasının “telif” eserlerin lehine bir yönelim sergilediği gözlenir. Bu şekilde “telif” eserlerin çocuk okurlara erişiminin kolaylaştırılmasına ve teşvik edilmesine yönelik belirgin bir çabanın olduğu savlanabilir. 75 farklı yayıncının yer aldığı bu tavsiye listesinde matbaa, basımevi, dağıtım şirketi gibi yayınevi dışı kurumlar tarafından yayınlanan, yayıncısı belirtilmeyen ya da bilinmeyen ve/veya yazarların/şairlerin/öğretmenlerin/bürokratların bireysel çabalarıyla yayınladıkları eserler¹⁰¹ yoğundur.

¹⁰⁰ Belirli bir yaş kitlesiyle sınırlanmamış ve belirli bir dizi ve/veya seride (örn; çocuk dizisi, yetişkin romanları vb) yer almayan (şiir, biyografi, anı vb türündeki) eserler kastedilmektedir. Çocuk edebiyatından farklılaşma noktasına dikkat çekmek için yetişkin edebiyatı kavramı kullanılmıştır.

¹⁰¹ Bu eserler “bilinmeyen/belirtilmeyen” kategorisi altında yer almaktadır.

Grafik 2.1: Tebliğler Dergisinde tavsiye edilen ilk on yayıncı (1970-1980)

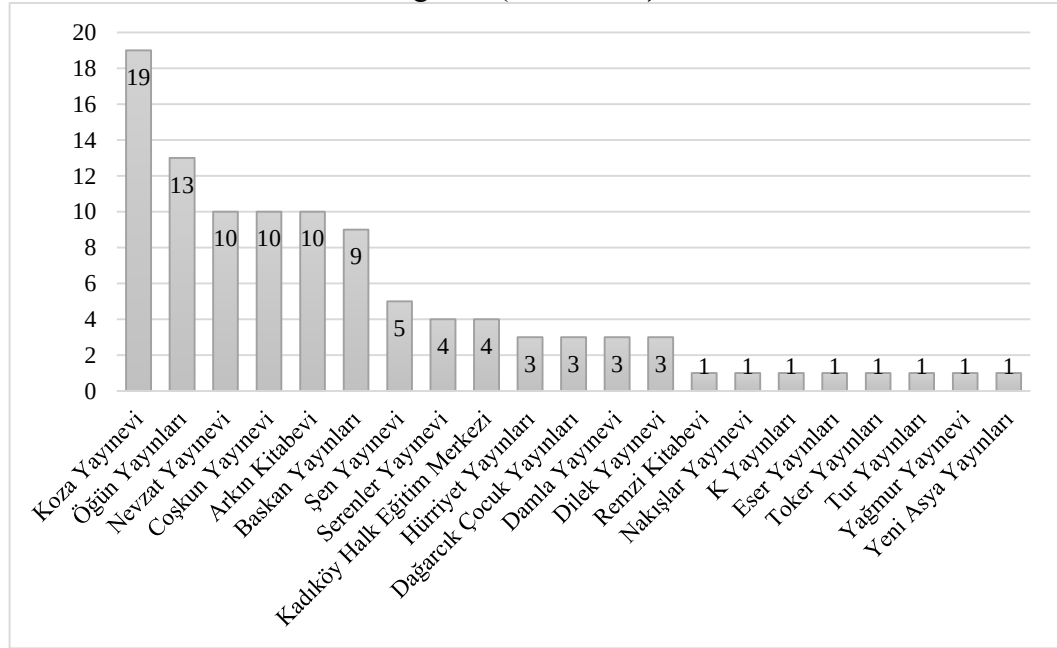

En fazla kitabı tavsiye edilen ilk on yayıncının ağırlıklı olarak resimli ve 24 sayfa ile sınırlı masal ve öykü kitaplarının ilköğrencilerine tavsiye edildiği gözlenir. Bu kitapların yayıncıları Toker Yayınları dışındaki tüm yayıncılardan oluşur. Bu kitapların dışında Kurtuluş Yayınevinin son derece sınırlı olmakla birlikte çocuk romanları, Damla Yayınevinin çocuk romanları ve hikâyeleri, Toker Yayınlarının biyografi/inceleme dizisi, Koza Yayınevinin çocuk romanları ve hikâyeleri de tavsiye edilen eserler arasında yer alır.

Tavsiye edilen çeviri eserlere bakıldığında genel tavsiye listesinin küçük bir bölümünü oluşturmasıyla yayıncılara göre dağılımının paralellik gösterdiği gözlenebilir. Diğer bir deyişle en çok çeviri eser tavsiye edilen yayınevleri arasında Koza Yayınevi, Nevzat Yayınevi ve Baskan Yayınlarının ilk beşte çocuk romanlarıyla olması tavsiye listesindeki çeviri eserlerin sınırlı temsili ile çocuk romanları ve öykülerinin sınırlı temsili örtüşür. Tavsiye edilen çeviri çocuk romanları arasında yer alan Enid Blyton'ın **Gizli Yediler** ve **Afacan Beşler** dizisi, Baskan Yayınlarının **Pembe Kitaplık** dizisinin ilk dokuz romanı gizem, detektif ve macera romanlarının tavsiye listesinde bulunduğunu gösterir. Dilek Yayınevinden iki mitolojik roman, Damla Yayınevinin çocuk kitapları bölümünden iki öykü ve yetişkin eserleri arasında yayınlanan bir novella, K Yayınlarından anı, Koza Yayınevinden Andersen ve La Fontaine masal derlemeleri, Evliya Çelebi'nin hikâyeleri, Frank L. Baum'un fantastik bir romanı ve

Oscar Wilde’ın bir öyküsü, Hürriyet Yayınlarından bir tarihi roman, Ezop masalları ve Fars edebiyatının klâsik eserlerinden Gülistan, Nakışlar Yayınevinden bir Hint klâsik metni, Serenler Yayınevinden gizem/detektif romanları, Tur Yayınlarından Stefan Zweig’in **Üç Büyük Adam** başlıklı biyografi eseri, Kurtuluş Yayınlarından macera romanları, Yağmur Yayınevinden bir yetişkin romanı, Yeni Asya Yayınevinin Vahşi Hayvanlar Serisinden bir öykü, Kadıköy Halk Eğitim Merkezinin Batı masallarına ve klâsik eserlerine dayanan çocuk tiyatrosu metinleri ve çeşitli yayınevleri tarafından yayınlanan Batı klâsik eserleri (Pinokyo, Heidi, Pol ve Virjini, Pollyanna, Tom Sawyer, Esrarlı Ada vb) tavsiye listesindeki tür çeşitliliğini sergiler.

Grafik 2.2: Tebliğler Dergisinde tavsiye edilen çeviri eserlerin yayıncılara göre dağılımı (1970-1980)

MEB’in kutsama mekanizması olarak edebiyat eserlerini tavsiye etmesi, tavsiye edilen eserlerin simgesel, toplumsal ve ekonomik sermayesini arttıran bir işleve sahiptir. Eğitim alanının resmi düzeydeki en üst düzeydeki sorumlusu olarak MEB’in tavsiye ederek simgesel sermayesine olumlu katkıda bulunduğu eserlerin okullarda yer alması mümkün olup çocuk okurlara ulaşılabilirliği artmış olur. Böylece bu eserlerin satış potansiyellerinin artması yadsınamaz ve ekonomik sermaye olarak yayınevlerinin

bu eserleri daha fazla yayınlamaya rağbet etmesi sonucunu doğurabilir. MEB tarafından tavsiye edilen eserlerin ebeveynler tarafından doğrudan güvenilir seçenekler olarak görülme olasılığı da göz önünde bulundurulması gereken bir husustur.

Tebliğler Dergisinin yanı sıra resmi kurumların düzenlediği çocuk edebiyatı ödülleri kutsama işlevi gören mekanizmalar olarak ortaya çıkar. 1979 yılında Kültür Bakanlığı çocuk romanı, çocuk öyküsü ve çocuk oyunu olmak üzere üç türde çocuk edebiyatı yarışması düzenledi¹⁰² ve toplam 12 telif çocuk kitabı ödüllendirildi.¹⁰³

1977-1983 yılları arasında Çocuk Yazını dalında ödül veren TDK ilk olarak Oğuz Tansel'in iki ciltlik **Alı ile Fırfırı** başlıklı masal derlemesini ödüllendirmiştir. Bu eserin ilk cildi (141 s.) 1976 yılında Yaz Yayınlarının **Öykü Dizisinde** yayınlanmıştır. Erdal Öz, bu eserin çocuk edebiyatı eseri olmadığını iddia ederek verilen kararı eleştirmiştir. 1978 yılında İsmail Uyaroglu'nun Cem Yayınlarının **Arkadaş Kitaplar** dizisinde yayınlanan **Çocuk ve Şiir** (resimleyen: Osman Kehri, 1979, 2. bs., 70+[1] s.) başlıklı şiir kitabı, 1979 yılında Işıl Özgentürk'ün Cem Yayınlarının **Arkadaş Kitaplar** dizisinde yayınlanan **Hayat Okulu** (resimleyen: Mustafa Delioğlu, 1978, 68 s.) başlıklı eseri ve 1980 yılında ise Vedat Dalokay'ın Cem Yayınlarının **Arkadaş Kitaplar** dizisinde yayınlanan **Kolo** (resimleyen: İsmail Gülgeç, 1979, 87+[1] s.) başlıklı öyküsü TDK Çocuk Yazını ödülünü kazanmıştır. Edebiyat ödüllerinin yanı sıra TDK'nin aylık dil ve yazın dergisi Türk Dili'nin iki sayısının Çocuk Yazını Özel Sayısı olarak yayınlanması kurumun resmi yayın organını çocuk edebiyatı tartışmalarına açarak alana düşünce üretimi açısından katkıda bulunduğu söylenebilir.¹⁰⁴

¹⁰² Kültür Bakanlığı çocuk edebiyatı yarışmasına ek olarak çocuk şarkıları ve türküleri yarışması da düzenlenmiş ve toplam yirmi esere ödül vereceğini duyurmuştur (**Milliyet Gazetesi**, 20 Ekim 1978, s. 7).

¹⁰³ Öykü dalında Selahattin Arslan'ın Bir Çift Selam başlıklı öyküsü birinci, Ayla Çınaroğlu'nun Mut Teyze'nin Bahçesi başlıklı metni (2000'li yıllarda kitap olarak yayınlanır) ikinci, Abbas Cılga'nın Dedemin Öyküleri üçüncü olurken, Burhan Günel'in Sevinç Dolu Bir Akşam başlıklı metni (1980 yılında kitap olarak yayınlanır) ve Hüseyin Akyüz'ün Sevgi ile Anımsamak öyküsü başarı ödülü aldı. Roman dalında Sulhi Dölek'in Yeşil Bayır'ı birinci, Mehmet Türkkkan'ın Neyidik Ne Olduk başlıklı romanı ikinci, Kaya Öztaş'ın Zor Günler'i üçüncü olurken, Ülkün Tansel Işık Ülkesinde Soygun ve Fazlı Yalçın Gün Işığı Kenti başlıklı romanlarıyla başarı ödülü aldı. Oyun dalında birincilik, ikincilik ve üçüncülük ödüllerine değer eser bulunmazken, Feyza Hepçilingiler'in Yanlışlıklar'ı ve Bilgin Adalı'nın Bencil Dev'i başarı ödülü aldı.

¹⁰⁴ Bkz. Türk Dili, Ağustos 1977, Sayı:311; Nisan 1979, Sayı:331.

Çocuk edebiyatı ödüllerinin “çeviri” eserler karşısında “telif” eserlerin karşılıklı etkileşimi yüksek simgesel, toplumsal ve ekonomik sermayesini ön plana çıkaran, ulusal sınırlar çerçevesinde bir edebiyat anlayışı doğrultusunda işlerlik kazandığı söylenebilir. Öte yandan çocuk edebiyatı ödüllerinin Türkiye’de ilk kez ele alınan 1970-1980 onyılında düzenlendiğinin altı çizilerek Türkçe çocuk edebiyatının (yeniden) kurgulanım sürecinde “çeviri” karşısında “güçsüz” olduğu düşünülen “telif”i çeşitli yönlerden destekleme amacı güttüğü belirtilebilir.

2.3.4. Çocukların ve Çocuk Okurların Konumlanması

Türkçe çocuk edebiyatı alanının tüketim ucunda konumlanan eyleyicisi çocuklardan ve çocuk okurlardan bahsetmek yerinde olacaktır. Bu çalışmada özellikle okuyazar çocukların erişebildiği çeviri eserler üstünde durulsa da, okul öncesi ve ilk okuma kitapları olarak sunulan resimli masal ve öykü kitaplarının ele alınan dönemde çocuk edebiyatı üretiminin önemli bir bölümünü oluşturduğundan okul öncesi çocuk nüfusundan bahsedilecektir. Bunun yanı sıra çocuk okuryazarlığının ele alınan dönemdeki durumu, çocukların okuma pratikleri ve çocukların kitaplara erişimi irdelenecektir. Bu bölümde Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsünün Milli Eğitim İstatistikleri, anılar, biyografiler, dönemin günlük gazeteleri ve edebiyat yıllıkları kaynak olarak kullanılmıştır.

2.3.4.1. Okul Öncesi Eğitim, Çocuk Okuryazarlığı ve Çocuk İşçiliği

Türkiye’de 1970’ler okullaşma oranının arttırılmaya çalışıldığı bir dönemken okul öncesi eğitimin daha sonraki yıllarda dikkatle ele alındığı söylenebilir. MEB’ e bağlı İlköğretim Genel Müdürlüğü bünyesinde Okulöncesi Şubesinin 1977 yılında kurulduğu göz önünde bulundurulduğunda bu konuda atılan somut adımların ilerleyen onyıllarda devam ettiği anlaşılır. 1970’lere ait okul öncesi eğitimdeki sayısal veriler şu şekildedir (Taner Derman ve Başal, 2010: 563):

Tablo 2.2: Okul öncesi eğitime ilişkin yıllara bağlı okul ve öğrenci sayısı

Öğretim Yılı	Okul Sayısı	Öğrenci Sayısı
1960-1961	64	2.730
1963-1964	146	4.767
1970-1971	413	10.714
1978-1979	1.371	26.559

TÜİK verilerine göre 1970’li yıllarda toplam nüfusun yarısına yakını 0-17 yaş arasındakilerin oluşturduğu¹⁰⁵ ve bunun 15 milyon civarına denk geldiği düşünüldüğünde okul öncesi eğitimin oldukça sınırlı bir çocuk nüfusunu kapsadığı ortaya çıkar. Buna bağlı olarak, çocuk edebiyatı alanındaki üretimin yoğunlaştığı resimli masal ve öykü kitaplarının ebeveynlerinin gözetiminde okul öncesi çağındaki çocuklar tarafından tüketimi marjinal bir pratik olarak konumlandırılabilir.

1970’ler Türkiye’yi hızla kentleşen bir nüfusa ev sahipliği yapmasına rağmen kentleşme oranının kırsal nüfus karşısında hâlâ düşük olduğu bir ülkeydi. 1970 yılında nüfusun yaklaşık %39’u kentlerde, %61’i kırsal bölgede yaşarken 1980 yılına varıldığında kent nüfusu %44’e çıkarken, kır nüfusu ise %56’ya düşer. İstatistik verileri 1970-1980 yılları arasında Türkiye’nin kent nüfusunun her geçen yıl arttığını ama kır nüfusunun gerisinde olduğunu gösterir. Devlet ilkokullarının dağılımına bakıldığında okulların kır-kent nüfus oranıyla koşutluk taşıdığı gözlenir (bkz. Tablo 2.3).

Tablo 2.3: Devlet ilkokullarının yıllara bağlı kır-kent dağılımı

Yıllar	Devlet ilkokulu sayısı	
	Kır	Kent
68-69	32.620	3.133
69-70	34.156	3.258
70-71	34.983	3.356
71-72	35.916	3.456
74-75	37.310	3.750

¹⁰⁵ Bkz. “İstatistiklerle Çocuk, 2012,” TÜİK, (Çevrimiçi) <https://tuikweb.tuik.gov.tr/HbP-rint.do?id=13488>, 15 Mart 2020.

76-77	38.826	3.905
79-80	39.961	4.217

Tabloya göre 1968-1969 eğitim öğretim yılında toplam 35932 ilkokulun 32.620'si kırsal bölgedeyken, sadece 3.133 tanesi kenttedir. 1970-1971 eğitim öğretim yılında ise 38515 devlet ilkokulunun 34.983'ü kırsal bölgede, 3.356 tanesi kenttedir. On yılın sonuna gelindiğinde de toplam 44.178 devlet ilkokulunun 3.9961'inin kırsal bölgede, 4.217'sinin kentte olduğu görülür. On yıl boyunca devlet ilkokulu sayısının arttığı ve bu okulların çoğunluğunun kırsal bölgede yer aldığı gözlenir.

Kırın niceliksel olarak kent karşısındaki üstünlüğüne her yıl devlet okullarına yeni kaydolun çocuk sayısında ve toplam öğrenci sayısında da rastlanır (Tablo 2.4).

Tablo 2.4: Devlet ilkokullarına kayıtlı öğrenci sayısının kır-kent dağılımı

Yıllar	Devlet ilkokullarına yeni kayıt sayısı		Toplam kayıtlı öğrenci sayısı	
	Kır	Kent	Kır	Kent
68-69	584.246	312.972	3.028.862	1.629.202
69-70	575.029	317.403	3.088.010	1.715.523
70-71	598.208	335.699	3.159.613	1.754.344
71-72	603.846	353.972	3.181.514	1.819.810
74-75	595.934	380.796	3.273.158	2.081.435
76-77	631.210	426.305	3.296.726	2.179.260
79-80	609.734	463.622	3.180.108	2.417.263

Buna göre 1970-1971 eğitim öğretim yılında devlet ilkokullarına kayıtlı olan toplam öğrenci sayısı 4.913.957 olup, 3.159.613 ilkokul öğrencisi kırsal bölgedeyken geriye kalan 1.754.344 ilkokul öğrencisi kentte eğitim alır. Aynı yılın yeni kayıt rakamlarına bakıldığında toplam 933.907 yeni kaydın 598.208'inin kırsal bölgede, 335.699'unun kentte olduğu bilgisine ulaşılır. On yılın sonuna gelindiğinde 1979-1980 eğitim öğretim yılında devlet ilkokullarına kayıtlı toplam öğrenci sayısının 5.597.371'e ulaştığı, 3.180.108 ilkokul öğrencisinin kırsal bölgede ve geriye kalan

2.417.263 ilkokul öğrencisinin şehirde olduğu görülür. Yeni kayıt rakamları da 1.073.356'ya çıkarken, bu sayının 609.734'ünü kırsal bölgedeki ilkokul öğrencileri ve 463.622'sini de kentteki ilkokul öğrencileri oluşturur. Genel itibariyle rakamlar kırsal bölgedeki ilkokul öğrenci sayısının şehre oranla daha yüksek olduğunu göstermekle birlikte ilkokula yeni kaydolan öğrenci rakamlarında kır ve şehir arasındaki farkın, toplam rakama oranlandığında az olduğu görülür. Nitekim benzer yakınlık, ilkokuldan diploma alan öğrencilere ait istatistik verilerinde de izlenir. Kırsal bölgelerdeki devlet ilkokullarından mezun olan sayısı şehirdeki devlet ilkokullarından mezun olanlardan yüksek olmasına rağmen, bu rakamlar toplam öğrenci sayısına oranlandığında şehrin oransal olarak kırsal bölgeden daha çok ilkokul mezunu verdiğini gösterir. Hem ilkokula kayıt oranının hem de ilkokuldan mezun olma oranının kırsal bölgede daha düşük olması, dönemin çocuklarının önemli bir gerçekliğine işaret eder. Bu gerçeklik, çocuk işçiliğinin özellikle kırsal bölgelerde yaygın görülen bir uygulama olmasıdır. Çocuklar işgücü olarak emek piyasasına katıldıklarından ilkokula kayıt olmuyor ve/veya olamıyor, kayıt olsalar bile mezuniyet oranlarının ortaya koyduğu üzere devam etmiyor ve/veya edemiyorlardı. Tüm bu demografik bilgiler ışığında ilkokul düzeyindeki çocuk nüfusu yüksek olmasına rağmen bu nüfusun çoğunluğunun kırsal bölgelerde yaşıyor olması ilk olarak şehir merkezlerinde konumlanan çocuk edebiyatı piyasasına erişimini sorunlu bir hâle getirir. Ülke genelinde dağıtım sisteminin gelişmiş olmaması ve bunun öncesinde İstanbul ve Ankara gibi belli başlı büyük şehirler dışında kalan yerleşimlerde genel olarak yayıncılık faaliyetlerinin oldukça kısıtlı olması, özel olarak çocuk yayıncılığının hiç olmaması kırsal bölgelerde yaşayan çocukların, ebeveynlerin ve/veya öğretmenlerin çocuk yayınlarına erişimini zorlaştıran diğer etmenler arasında sayılabilir. Ayrıca ülke genelindeki çocuk kitaplıklarının sayısına bakmak çocukların ve/veya ebeveynlerin çocuk kitaplarına erişimi konusuna dair önemli ipuçları sağlar.

Tablo 2.5: Çocuk kitaplıklarının sayısal gelişimi (1963-1999)

Çocuk Kitaplıkları			
Yıllar	Kitaplık sayısı	Kitap sayısı (bin)	Okuyucu sayısı (bin)
1963	157	263	2792
1965	178	395	2757
1967	174	469	2949
1969	238	543	3607
1970	241	610	3803
1994	88	489558	1046094

Kaynak: DPT (1973: 783); DİE (2003: 181)

Tabloda yer verilen çocuk kitaplıkları Kütüphaneler Genel Müdürlüğüne bağlı kitaplıklardır. Genel nüfus ve çocuk nüfusunun büyük bir çoğunluğunun kırsal bölgelerde bulunduğu göz önünde bulundurulduğunda çocuk kitaplıklarının ülke genelinde yaygın olmadığı ve kullanılmadığı anlaşılr.

Yayın merkezlerine mekânsal uzaklığın yanı sıra çocuk okuryazarlığının yüksek olmaması ve özellikle kırsal bölgelerde çocuk işçiliğinin yaygın olması, dönemin çocuk yayınlarının kentli çocuk nüfusu gibi son derece kısıtlı bir çocuk nüfusuna ulaşma imkânının olduğunu ve özellikle büyük şehirlerde gecekondulaşma olgusunun kentli çocuk nüfusu içinde de kitaplara erişimin ayrı bir sorunsal olarak düşünülmesi gerekliliğini ortaya koyar.

Hâlihazırda çocuk nüfusunun büyük oranda kırsal bölgelerde ve dar gelirli olmasından dolayı hedeflenen kitlenin çocuk kitaplarına erişimi büyük bir sorun olarak gerçekliğini korurken, yükselen maliyetlerle birlikte çocuk kitaplarının fiyatının artması Türkiye'deki çocuk okur kitlesinin, ebeveynlerin ve/veya öğretmenlerin çocuk edebiyatı eserlerine erişimini daha da zorlaştırır.

Hedef okur kitlesine ilişkin olarak satın alma gücünün düşüklüğü dönemin yayıncıları ve yazarları tarafından bir gerçeklik olarak onaylanır.¹⁰⁶ İstanbul Radyosunda çocuk edebiyatı üstüne yapılan konuşmalarda Ümit Kaftancıoğlu (1977: 123)¹⁰⁷ özellikle kırsal bölgede ve şehirlerde gecekondularda yaşayanların çocuk kitabı alma olanağının bulunmadığından bahsederek, yoksullukla ilişkili olarak çocuk işçiliği sorununa da dikkat çeker.

2.3.4.2. Okuma Pratikleri

Türkiye’de çocuk okurların okuma pratiklerinin izinin sürülmesi son derece sınırlıdır. Ele alınan dönemde çocuk okuryazarlığının ve/veya okullaşma oranının genel çocuk nüfusuna oranla sınırlı olmasına dayanarak edebiyat eserlerine erişiminin önemli bir sorunsal olarak ortaya çıkması ve çocukların okur olarak kendilerini ifade etme olanaklarından çoğunlukla yoksun olması çocuk okurların okuma pratiklerinin izinin sürülmesini zorlaştıran unsurlardır. Dolayısıyla ikincil kaynaklar aracılığıyla çocuk okurların okuma pratiklerine dair gözlemler, tanıklıklar ve varsayımlar üstünden konu irdelenecektir.

Çocuk okurların okullar aracılığıyla kitaplara erişimi göz önünde bulundurulduğunda, ders kitapları etrafından şekillenen bir okuma pratiğinin varlığı ve MEB tarafından tavsiye edilen kitapların çocuk okurların okumalarının temelini oluşturduğu tasavvur edilebilir. 1970’ler Türkiye’sinin kültür hayatının panoramasını sunan Ayfer Tunç (2018: 240) 1970’lerde “büyüklerin çoğunun okumaktan anladıkları şey, ders kitaplarının okunması”ydı der. “Okuma zevkini aşılayacak kitapların ancak yaz tatilinde okunmasının” yetişkinler tarafından uygun bulunduğunu belirtir.¹⁰⁸ Dönemsel tanıklığa dayanan bu tespit, çocuk okurlar için zevk ve/veya eğlence amaçlı okuma alışkanlığının onaylanmadığına ve bundan dolayı yerleşik olmadığına işaret etmesi açısından değerlidir. Buna karşılık çocuk okurların rağbet ettiği macera romanlarının

¹⁰⁶ Yürüyüş dergisinin 15 Mart 1977 ve 22 Mart 1977 tarihlerinde yayınlanan “Çocuk Yayınları Üzerine Soruşturma”ya katılan Erdal Öz, Ömür Candaş ve Abdullah Özkan, Cumhuriyet Gazetesinin 22 Nisan 1978 tarihinde yayınlanan çocuk yayınlarına ilişkin soruşturmasına katılan Tarık Dursun K. (Koza Yayınlarının yöneticisi) ve Dr. Turhan Bozkurt (Altın Kitaplar Yayınevinin yöneticisi) yayıncı kimlikleriyle bu gerçeği kabul ederler.

¹⁰⁷ Erdal Öz, “1976 Yılında Çocuk Edebiyatımız ve Çocuk Kitaplarımız”, **Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı 1977**, Tekin Yayınevi, İstanbul, s. 122-126.

¹⁰⁸ A.g.e.

dönemin popüler eserleri arasında olması ve macera içerikli kitapların ağırlıkta olduğu Milliyet Yayınlarının Çocuk Kitapları Dizisinin dönemin en yüksek baskı adedi ve yeniden basım yapan dizilerden biri olması çocuk okurların aracılı ve/veya doğrudan alana etkisini göstermesi bakımından göz önünde bulundurulmalıdır.¹⁰⁹ Diğer yandan MEB'in Tebliğler Dergisinde tavsiye ettiği Kemalettin Tuğcu'nun, Ömer Seyfettin'in eserlerinin ve Amicis'in **Çocuk Kalbi** romanının 1970'lerde en çok yeniden baskısı yapılan eserler arasında olması da çocuk okurların görece kolay erişebildiği eserlere işaret etmesi açısından önemlidir.

Ele alınan dönemde Kemalettin Tuğcu'nun (1902-1996) popüler ama göz ardı edilen bir çoksatar ve çok-okunan yazar olması üstünde durmayı gerekli kılar. Erdal Öz (1980: 438) Tuğcu'nun "Türkiye'nin en çok okunan yazarı" olduğunu iddia eder. Çocuk okurlar için yazdığı eser sayısı bazı kaynaklara göre¹¹⁰ 170'yi bazı kaynaklara göre¹¹¹ 300'ü bulan Tuğcu acıma duygusunu kışkırttığı gerekçesiyle eleştirilerek edebiyat estetiği açısından değersiz addedilmiştir. Öz, çocuk edebiyatı alanındakilerin etki düzeyi yüksek bir yazar olan Tuğcu'ya karşı takındıkları bu göz ardı etme ve/veya aşağılayıcı tavrın "büyük haksızlık" olduğunu ifade ederek Tuğcu'nun kendine özgü bir olay olduğunu ve araştırılması gerektiğini belirtir.¹¹² Türkiye'de okuma kültürünün gelişmesine en çok katkı yapan yazarların başında gösterilen Tuğcu, çocuk edebiyatı alanında özel bir konuma sahip olmasına karşılık farklı çevrelerde olumlu ve olumsuz biçimde değerlendirilmeye devam etmiştir (Neydim, 2019).

Özel yayıncılık piyasası bağlamında konuya yaklaşıldığında, çocuk edebiyatının sorunsallaştırıldığı 1970'lerde önde gelen yayıncıların çocuk kitaplarına ilişkin faydalı ve öğretici içerikli eserlere ihtiyaç olduğunu vurgulaması yetişkin üreticiler tarafından çocuk okurlara belirtilen çizgide eserlerin sunulduğuna işaret eder. Varlık Yayınlarının Çocuk Klâsikleri ve Büyük Çocuk Kitapları dizileri, **Armağan Çocuk Klâsikleri** dizisi, Dilek Yayınevi, Altın Çocuk Kitapları dizisi "faydalı" kitapları ön plana çıkaran yayınevleri ve diziler arasında gösterilebilir. Öte yandan 1970'ler önceki

¹⁰⁹ 1964 doğumlu yazar Ayfer Tunç çocukluk döneminde Milliyet Çocuk dergisini takip ettiğini anlatır (İnci, 2014).

¹¹⁰ A.g.e.

¹¹¹ Bkz. Yazıcı (1987: 350).

¹¹² A.g.e.

bölümlerde tartışıldığı üzere ağırlıklı olarak onaylanmayan çizgi romanların popüler olduğu ve sadece çocuklar tarafından değil geniş kesimler tarafından tüketildiği bir dönemdir. Vedat Nedim Tör'ün (Alpay ve Anhegger, 1975: 41) çizgi roman ve foto-romanların “haftalık” tirajı için “70 bin” rakamını zikretmesi ve yayıncı Abdullah Özkan'ın¹¹³ Zagor'un tirajının 50 bin dolayında olduğunu belirtmesi çizgi romanların ne denli yaygın bir şekilde tüketildiğine dair önemli bir ipucu verir. Ayfer Tunç'un (2018: 240) çizgi romanların okul zamanlarında çocuk okurlar için “zinhar yasak olmasına” rağmen gizlice okuduklarını belirtmesi ve Yaşar Nabi Nayır'ın (1971)¹¹⁴ çocukların çizgi romanlara düşkünlüğünü okullarda yararlı metinlerle tanışmamalarına bağlaması yetişkinlerin çocuk okurların için uygun gördüklerini ve görmediklerini ortaya koyar. Buna göre çizgi roman onaylanmayan bir türdür ve okullarda çocuk okurların “faydalı” olduğu düşünülen eserlere erişimi öncelenerek eğitim ve öğretim amaçlı okuma ön plana çıkarılır. Çocuk okurların ise çizgi romana yoğun ilgi göstermeleri onaylanmayan okuma pratikleri geliştirdiğini gösterir. Nitekim bu okuma pratiklerinin gelişmesinin ardında tür olarak çekiciliğinin yanı sıra dergi formatında, düşük bir fiyata satılması, kısa olması ve görsel yoğunluğuyla kolay okunabilirlik sunması ve her yaştan okurun ilgisini çekmesi çocuk okurların çizgi romanlara erişimini ve alımlamasını kolaylaştıran unsurlar olarak sayılabilir.

2.4. Çocuk Edebiyatı Alanına ve Yayıncılığa İlişkin Sorunlar

Cumhuriyet tarihinde modern bir kavram olarak çocuk edebiyatına dair kapsamlı ve çok katımlı entelektüel tartışmaların yapıldığı bir ortamda çocuk edebiyatı alanında yapısal sorunların olduğu gözlenir. Bu sorunlar çocuk edebiyatı alanında konumlanan yayıncılar tarafından sıklıkla tartışma ortamlarında ve soruşturmalarda dile getirilmiştir. Yazarların çocuk edebiyatı algısının alanın başat sorunu olarak öne çıktığı diğer başlıca sorunlar arasında ülke genelinde dağıtım mekanizmasının zayıflığı ve genel ekonomik durumla yakından ilişkili olarak kâğıt ve basım maliyetlerinin hızlı artışı ve bunun fiyatlara yansımaları sayılabilir.

¹¹³ “Çocuk Yayınları Üzerine Soruşturma,” *Yürüyüş*, Sayı:102, 22 Mart 1977, s. 15.

¹¹⁴ Yaşar Nabi, “Türk Kültürü için,” *Varlık Dergisi*, Sayı:768, 1971, s. 3-4.

Alana dair başat sorun, ele alınan dönemin Türkiye'sinde çocuk edebiyatı üretiminin simgesel sermayesinin düşük olmasıdır. Sorun alanda farklı görünümlere bürünerek tezahür eder. Bunlardan biri yerli yazarların çocuklar için yazmayı küçümsemesi ve/veya yanlış anlamasıdır. 1970'ler Türkiye'sinde Türkçe çocuk edebiyatı alanının öne çıkan eyleyicilerden biri olarak Tarık Dursun K.'ın gözlemi önemlidir (akt. Öz, 1977: 120):

“Kendi deneylerime dayanarak söylüyorum: Türk yazarını çocuklar için yazmaya yöneltmek, pek kolay olmamıştır. Yazarımız çocuklar için yazmayı hem yanlış anlıyordu; hem de küçümsüyordu.”

Bu düşünce çocuk edebiyatının Türkiye'deki yazarlar tarafından küçümsenmesinin yanı sıra bilinmediğini de ileri sürmektedir. Ünlü Türk yazarlarının çocuk kitabı yazmaya pek ilgi göstermediklerini belirten Gülten Dayıoğlu ve “1970'lerin ikinci yarısına kadar yerli yazarların çocuk edebiyatına gerekli ilgiyi göstermediklerini” öne süren Talip Apaydın (1977: 89) da aynı doğrultuda görüş sunarlar.

Çeşitli kitapların çocukların küçümsenerek kaleme alındığını belirten Erdal Öz “şimdiye kadar çocuk edebiyatı adı altında yapılanların çok kötü, çok ucuz şeyler oluşu, çocuklar için yazmanın çok kolay olduğu kanısını uyandırmış olabilir” diyerek küçümsemenin temelinde yatan olası bir nedene işaret eder.¹¹⁵

Çocuk edebiyatının küçümsenmesi ve/veya bilinmemesi alana özgü bir sorun olarak ortaya çıkarken, İsmet Kür'ün (1976: 749) yayıncıların alana yaklaşımını sorsallaştırması konuya ayrı bir bakış açısı getirir:

“Basımcılar da çocuk kitaplarına daha az para verirler. Hatta TRT bile çocuk oyunlarına daha az para öder. Nedendir bu küçümseyiş?”

Esasında çocuk edebiyatı alanının özelliklerinden biri olan çocuklar için yazmanın yazarlar tarafından küçümsenmesi ve karşılığının düşük ücret olması karşılıklı etkileşim içinde yapılır. Nitekim Ülkü Tamer'in Türkiye'de “çocuk edebiyatı ikinci sınıf edebiyat” olarak kabul edildiğini belirtmesinin ardından bunda hem “sanatçıların” hem de “yayınevlerinin suçu olduğunu” dile getirerek olgunun iki taraflılığına

¹¹⁵ “Tüm Dünya 1978 Çocuk Yılına Yaşıyor,” **Cumhuriyet Gazetesi**, 22 Nisan 1978, s. 7.

dikkat çeker (Alpay ve Anhegger, 1975: 117). Çocuklar için hem çeviri hem telif edebiyat eseri üretiminde yayınevlerinin ekonomik çıkar odaklı hareket etmesi ve çocuklar için edebiyat eseri üretiminin saygın bir iş olarak kabul görmemesi karşılığında düşük ücreti beraberinde getirirken, kâr ilkesinin öncelikli ilke olduğu özel yayıncılık piyasasının elindeki çocuk edebiyatı alanında düşük ücret uygulamasının sürdürülmesi yazarların çocuklar için edebiyat eseri üretmeye karşı mesafeli duruşlarını sürdürmesine katkıda bulunur.

1970-1980 arasındaki yıllar genel olarak Türkiye'nin ekonomisinin zor bir dönemden geçtiği zaman aralığı olmasından Ülkü Tamer'in (2017: 304) ifadesiyle “yayıncılığın belki de en güç dönemi”dir. Ekonomik sorunların yayıncılık piyasasına yansımalarından biri, kâğıt sorunudur ve bu sorunun ilgili on yıl boyunca gerek küresel gerek yerel siyasi ve ekonomik çalkantılara paralel olarak ciddi boyutlara ulaştığı gözlenir. Bu dönem Türkiye'sinde kâğıdın piyasada hem pahalı hem az miktarda olduğundan bahsedilir (Öz, 1979). Özellikle 1978 yılında kâğıda yapılan büyük zammın kültüre etkisine ilişkin Milliyet Sanat dergisinde soruşturma¹¹⁶ düzenlenir ve tüm katılımcılar yayıncılık piyasası için karamsar bir tablo çizerler. Devlet tarafından kâğıda yapılan zamların ve dizgi, baskı, cilt, klişe, film ve taşıma ücretlerinin ikiye katlanmasının (Bengi, 1972; Öz, 1980) yayıncılık piyasasına ve okurlara çok boyutlu yansımaları olur. Nitekim belirli yayınevlerinin kullandıkları kâğıt kalitesinin düştüğü somut olarak gözlenir.¹¹⁷ Bunlardan biri kitap fiyatlarının artmasıdır; fiyat artışı beraberinde çocuk kitaplarının sayfa sayısının ve renkli baskının azalmasını getirir. Yayıncılık maliyetleri arasında bir diğer ekonomik sorun olarak posta giderleri dile getirilir.¹¹⁸ Posta giderleri sorunu yayıncılık alanındaki dağıtım sisteminin zayıflığı ve/veya eksikliğiyle yakından ilişkilidir. Ülke genelinde düzenli ve yaygın işleyen bir dağıtım sisteminin eksikliği 1975 yılında dönemin Milli Eğitim Bakanı Prof. Dr. Safa Reisoğlu'nun “İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük kültür merkezlerinde dahi istediğiniz kitabı herhangi

¹¹⁶ “Kağıt Zamlarının Kültüre Etkisi,” **Milliyet Sanat**, Sayı:278, 14 Temmuz 1978, s. 21-23.

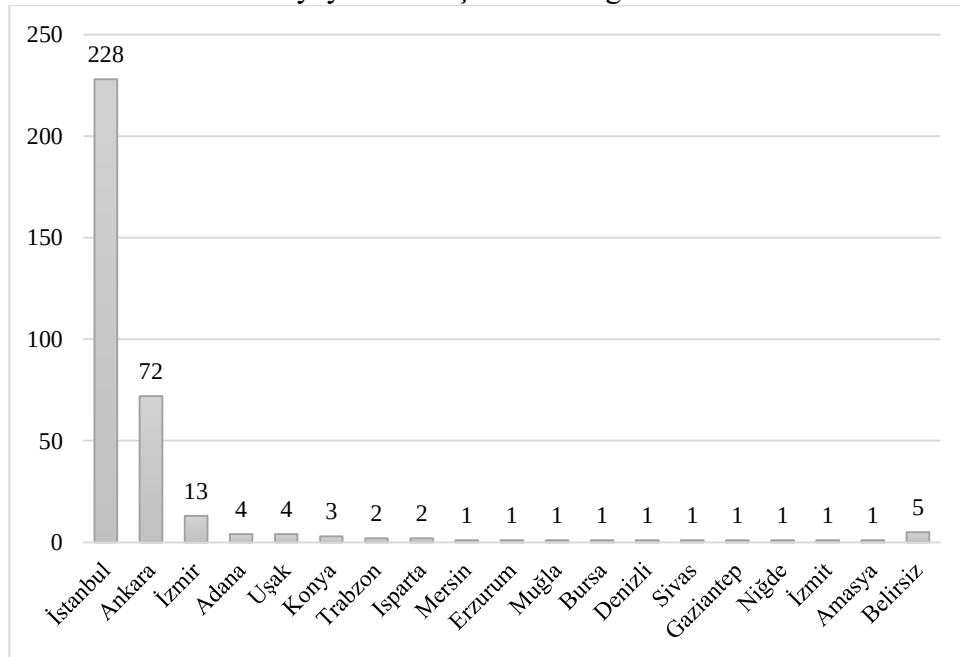
¹¹⁷ Arkadaş Kitapların çocuk kitaplarında kâğıt kalitesinin düşüşü 1975-1980 arasında somut bir şekilde gözlemlenebilir.

¹¹⁸ Dönemin önde gelen yayıncılarından Ramazan Arkın, 10 Aralık 1974 tarihinde İstanbul Devlet Tatbiki Güzel Sanatlar Yüksek Okulunda düzenlenen “Türkiye’de Resimli Çocuk Kitapları Sorunu” başlıklı açık oturumda posta ücretlerinin yüksek olması konusunda devletin harekete geçmesi gerektiğini dile getirir (akt. Alpay ve Anhegger, 1975:49).

bir kitapçada bulmak mümkün değildir” ifadesinde açıkça ortaya konur (İkinci Türk Yayın Kongresi, 1987: 14). Dönemin günlük gazetelerine bağlı çocuk kitapları yayınlayan yayıncılar gazetenin kendi oluşturduğu görece daha geniş kitlelere ulaşma imkânı bulunan dağıtım sisteminden faydalanırken, yalnızca kitap yayıncılığı yapan özel yayınevleri diğer şehirlere eser ulaştırmak için posta sistemini kullanmak durumundadır. Çocuklara yönelik yayıncılık faaliyeti yürüten yayıncıların bulundukları şehirlere bakıldığında üretim yapılan şehirler ile eserlerin ulaştırılması gereken yerlerin fazlalığı arasındaki açığın büyük olduğu anlaşılr (Grafik 2.3).

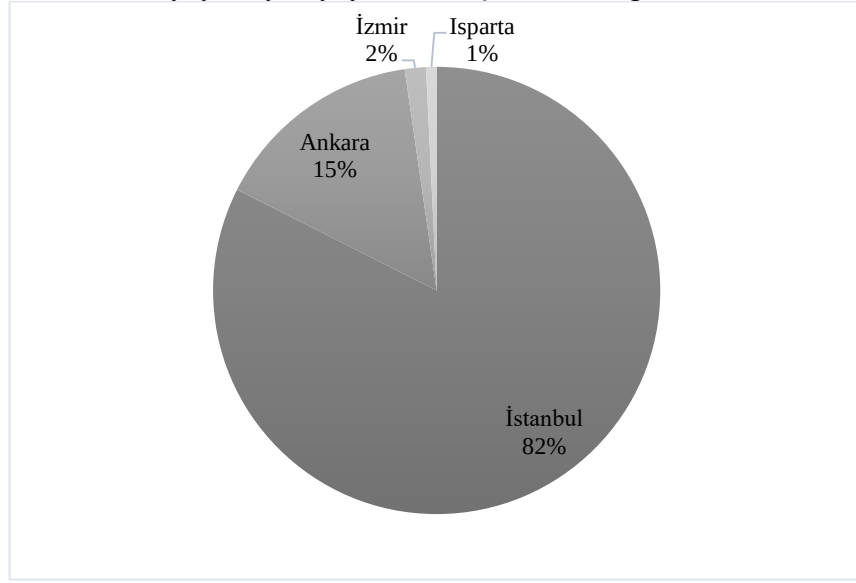
Türkçe çocuk edebiyatı alanında üretim yapan toplam 343 yayıncının şehirler göre dağılımını gösteren grafiğe bakıldığında alandaki yayıncılığın İstanbul merkezli olduğu görülür. İstanbul’un yanı sıra Ankara’da ve İzmir’de belirli düzeyde yayıncı faaliyet gösterirken, diğer Anadolu şehirlerinde son derece sınırlı ve tekil yayıncılık örneklerinin olduğu gözlenir. Yayıncıların çoğunun kurumsal işleyişten uzak, bireysel girişimler doğrultusunda düzensiz bir örüntü sergilediği göz önünde bulundurulduğunda yayıncı sayısı yüksek olsa da, devamlılık ve düzenlilik sergilemediğinden etki sahasının son derece sınırlı olduğu savlanabilir.

Grafik 2.3: 1970-1980 yılları arasında Türkçe çocuk edebiyatı alanında konumlanan yayıncıların şehirlere dağılımı

Türkçe çocuk edebiyatı alanında çeviri eser yayınlayan toplam 128 yayıncının şehir dağılımına bakıldığında ise şehir seçeneğinin azalması dikkat çeker. Yayıncıların büyük çoğunluğu İstanbul'da yer alırken, %15'lik oranla Ankara ikinci sırada ve birer yayıncı sayısıyla İzmir ve Isparta son sırada yer almaktadır.

Grafik 2.4: 1970-1980 yılları arasında Türkçe çocuk edebiyatı alanında çeviri eser yayınlayan yayıncıların şehirlere dağılımı

Çeviri eserlerin üretim merkezi olarak İstanbul ve Ankara'nın öne çıkması diğer şehirlere ulaşımı ve dağıtım sisteminin önemini gündeme getirmesine karşılık ele alınan dönemde çeşitli eyleyicilerin dağıtım sisteminin yetersizliğini belirtmesi (Gevgilili, 1972; Alpay ve Anhegger, 1975; Öz, 1977a) ve çocuk nüfusunun büyük oranda kırsal kesimde yaşıyor olması çocukların kitaplara erişiminin sorunlu olduğunu düşündürür. Milliyet Gazetesinde 1972 UNESCO Kitap Yılı vesilesiyle düzenlenen "Kitap Yılı: Türkiye'de Yazar ve Kitap" başlıklı oturumda ilgili dönemin önde gelen dağıtım şirketlerinden biri olan BATEŞ'in Genel Müdürü Kemal Erhan (Gevgilili, 1972) 1960 yılında kurulan BATEŞ'in 1972 yılına kadar ciddi bir iş hacmine ulaşmasından hareketle dağıtımın ayrı bir iş kolu olduğuna ve büyük bir iş potansiyeli olduğuna işaret eder. Alanda çok az şirketin bulunması kitapların Türkiye'nin birçok yerine ulaşılabilebilirliğinin sorunlu olduğunu göstermekle birlikte Erhan (a.g.e.: 9) ayrıca dağıtım şir-

ketlerinin “adalet makamlarıyla sürtüşmemek” için “*Türk devletinin kanun ve nizam-larınca suç sayılan, kışkırtıcı, bölücü, huzursuzluk yaratıcı nitelik taşıyan kitaplar kar-şısında ürkek davrandığını*” açıkça ifade eder. Yasal olarak suç teşkil eden/edecek ki-tapların yanı sıra “*huzursuzluk yaratıcı nitelik taşıyan*” kitapların da dağıtım şirketleri tarafından sakıncalı görülerek iş olarak kabul edilmediğini açık bir şekilde belirtir. Böylece iktidar alanıyla doğrudan ve yakından ilişkili bir dağıtım işleyişi eserlerin üre-tim ve tüketim düzeylerindeki kontrol mekanizmalarına benzer bir eleme sürecinin iş-lediğini gösterir. Meral Alpay’ın (1980: 175) 1980 yılında kaleme aldığı “Türk Çocuk Edebiyatı” başlıklı makalesinde ulaşım koşulları elverişli bölgelerde yaşamayan ve parasal olanakları elvermeyen çocukların kitaplara ulaşmak için “kendileri için kuru-lacak kütüphaneleri beklediğini” ifade etmesi on yılın sonunda da özellikle kırsal böl-gelerde yaşayan büyük çoğunluğun kitaplara erişiminin kısıtlı olmaya devam ettiğine işaret eder.

Çocuklara kitaplara erişim sorununun bir diğer boyutu, yayıncılar tarafından dile getirilen fiyat sorunu (Öz, 1979) ve hedef kitlenin alım gücüdür. Çocuk nüfusunun ağırlıklı olarak kırsal bölgelerde yaşaması, bu bölgelerde ilkokul mezun sayısının dü-şük olması ve büyükşehirlerdeki gecekondulaşma ekonomik kısıtlara işaret eder. Ümit Kaftancıoğlu (akt. Öz, 1977: 123) belirtilen toplumsal olgulara dayanarak “*geniş bir kitlenin çocuk kitabı alacak olanağı yoktur*” der. Kırsal kesimdeki çocukların çocuk edebiyatı okurları içinde yer almasının ve kitaplara erişiminin oldukça sorunlu olduğu Altın Kitaplar Yayınevinin yöneticisi Dr. Turhan Bozkurt tarafından da ifade edilir.¹¹⁹ Dönemin önde gelen çocuk edebiyatı yayıncılarından Koza Yayınlarının yöneticisi Tarık Dursun K. Cumhuriyet gazetesinin çocuk kitaplarına ilişkin yayıncılarla yaptığı soruşturmaya “*yayıncılarımız geniş yığınlara değil de küçük ve orta burjuva çocukla-rına inmek, o çevrelerde yaygınlık kazanmak amacını güdüyor*” cevabını verir.¹²⁰ Koza Yayınları altında yürüttüğü farklı çocuk kitapları dizileri de dâhil olmak üzere döne-min öne çıkan yayıncılarının ağırlıklı olarak kent merkezlerindeki orta sınıfa mensup çocuklara hitap ettiği söylenebilir. Bu yaklaşımın dışında şahıs yayıncılığı olarak

¹¹⁹ “Tüm Dünya 1978 Çocuk Yılımı Yaşıyor,” **Cumhuriyet Gazetesi**, 22 Nisan 1978, s. 7.

¹²⁰ A.g.e.

alandaki bulunan çocuk kitaplarının ve gerek millî gerek ahlâkî yörüngelerde konumlanan bazı yayıncıların “Anadolu çocuğuna” ulaşma çabasının olduğu gözlemlenir (Yazgan, 1978).

Buna ek olarak, yayıncı Ömür Candaş’ın (1977) çocuk edebiyatı alanındaki ilişki zinciri olarak öğretmenlerin Tebliğler Dergisinde tavsiye edilen çocuk kitaplarına öncelik vermesinden dolayı çocuk okurlara ulaşabilmek için “yayınevi-bürokrasi işbirliğine” dikkat çekmesi çocuk edebiyatı alanının eğitim sistemine bağlılıktan ve dağıtım sisteminin yetersizliğinden kaynaklanan yapısal sorunlara işaret etmesi açısından önemlidir.

Son olarak, kâğıt ve baskı maliyetlerinden kaynaklanan ekonomik sorunlar karşısında özel yayınevi yöneticilerinin MEB ve Kültür Bakanlığı gibi devlet kurumlarından destek bekledikleri sıkça dile getirilen konulardan biridir (Bengi, 1979; Erduran, 1977; Yalçın, 1977; bkz. Milliyet Sanat dergisinin “Kâğıt zamlarının kültürümüze etkisi ne olacak?” başlıklı soruşturması, 1978).

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ÇEVİRİ ÇOCUK EDEBİYATI ESERLERİNİN ÜRETİM ÖRÜNTÜLERİNİN BETİMLENMESİ

1970’ler Türkiye’sinin çocuk edebiyatı alanı çevirinin eylem ve ürün olarak araçsallaştırıldığı bir yenileşme hareketi üstüne temellendirilmeye çalışılır. Önceki bölümde alanın hem telif hem çeviri ürünler üstünden ortaya konan düşünceler derlenerek kapsamlı bir söylem oluşturulmaya çalışılmış ve ortaya çıkan bu söylem eleştirel söylem çözümlemesi yöntemiyle incelenmiştir. Söylem düzeyinde yapılan incelemenin çocuk edebiyatı alanındaki tarihsel gerçeklikle bağlantısının kurulabilmesi amacıyla bu alandaki uygulamalarla nasıl bir ilişki içinde olduğunun sorgulanması çalışmanın bir diğer önemli sacayağını oluşturur. Teorinin pratikle ilişkisinin kurulabilmesi amacına yönelik olarak ilgili on yıllık süreçte çocuk edebiyatı alanında konumlandırılan ve üretilen eserler derlenmiştir.

3.1. Bibliyografik Verilerin Derlenmesi

3.1.1. Kaynaklar

Oluşturulan bibliyografyada kullanılan kaynaklar arasında 1970-1980 yılları yayınlanan Türkiye Bibliyografyası (1970; 1971; 1972; 1973; 1974; 1975; 1976; 1977; 1978; 1979; 1980), Başlangıcından Bugüne Fransızcadan Türkçeye Yapılmış Çeviriler ile Fransız Düşünürler, Yazarlar, Sanatçılar üzerine Türkçe Yayınları içeren Bir Kaynakça Denemesi (Anamur, 2016), Metis Çeviri başlıklı dergide yayınlanan çeviri çocuk edebiyatı kaynakçası (Dilidüzgün ve Ekinci, 1991a; 1991b), Çocuk Yılında Çocuk Kitapları: 1979 Dünya Çocuk Yılında Türkiye’de Yayımlanan Çocuk Kitapları Açıklamalı Kaynakçası (Şenalp ve Şen, 1981), Milli Eğitim Bakanlığı Yayınlar Bibliyografyası 1923-1985 (Tuncor, 1989), Kültür Bakanlığının Yayın Kataloğu 1968-1998 (Toprak, 1998), Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı (1976; 1977; 1978; 1979; 1980), Kadın Yazıları: Kadınların Edebiyat Ürünleri, Kadınlar Üzerine Yazılanlar ve Tezler Bibliyografyası 1955-1990 (Bal, 2000), Yapı Kredi Yayınlarının kuruluşundan 2003 yılına kadar yayınladığı süreli yayınlardan ve kitaplardan oluşan bibliyografyası (Çelik, Kılıçarslan ve Aydın, 2004), 1970-1980 yılları arasında haftalık olarak yayınlanan MEB

Tebliğler dergisinin ilgili yıllar arasındaki tüm sayıları, Can Çocuk'un genel yayın yönetmeni Samiye Öz'ün kişisel arşivi, dönemin gazetelerinde (Milliyet, Cumhuriyet, Tercüman) yayınlanan kitap reklamları ve Varlık Dergisi vardır. Basılı kaynakların yanı sıra çevrimiçi olarak ulaşılan kaynaklar arasında Milli Kütüphane'nin otomasyon sistemi (kasif.mkutup.gov.tr), Türkiye genelindeki sahafların kitap satışı yaptığı Nadir Kitap, kitantik gibi internet siteleri vardır.

Çocuk edebiyatı alanında tarihsel olarak bibliyografik verilerin derlendiği çalışma sayısı son derece az olmakla birlikte, genel konulu bibliyografılarda da çocuk edebiyatı çoğunlukla ayrı bir bölüm olarak sunulmadığı için yığınların içinden çocuk kitaplarının ve/veya çocuk edebiyatı eserlerinin belirli kıstaslar belirlenip doğrulama işlemlerinin yapılmasıyla ayrılabilmesi mümkün olur. Türkiye'de çeviri çocuk edebiyatı eserlerinin derlendiği ilk çalışma Selahattin Dilidüzgün ile Sabire Ekinci'nin 1950-1990 yıllarını kapsayan ve Metis Çeviri dergisinin iki sayısında yayınlanan kaynakçadır. Elif Ersözlü'nün (1994) 1940-1965 yılları arasında İngiliz ve Amerikan edebiyatlarından Türkçeye çevrilen çocuk edebiyatı eserlerini derlediği ve Metis Çeviri'nin kaynakçasına eklemelerde bulunduğu yüksek lisans tezi çeviribilim alanında yapılan ilk tarihsel çalışmalardandır; ancak ilgili yıllar bu çalışmanın kapsamı dışında yer aldığından Ersözlü'nün kaynakçası başvurulacak kaynakçalar arasında yer almamıştır. Şenalp ve Şen'in dünya çocuk yılında Türkiye'de yayınlanan tüm çocuk kitaplarını derlediği açıklamalı kaynakça hem telif hem çeviri eserlerin listesini sunması açısından önemlidir; ancak sadece 1979 yılı ile sınırlıdır. Bibliyografyanın temel veri kaynaklarından biri, Türkiye'de yayınlanan tüm eserlerin bibliyografik verilerinin sunulduğu Türkiye Bibliyografyasıdır. Bu kaynağın ilgili on yıllık süreçte yayınlanan bir sayı hariç tüm sayılarında çocuk kitapları "külliyatlar ve çocuk kitapları" başlığı altında ansiklopediler, antolojiler, yardımcı ders kitapları, belirli günler ve haftalar kitapları gibi referans kitaplarıyla birlikte sunulmuştur. Sadece 1979 yılında yayınlanan ilk üç aylık zaman dilimini kapsayan birinci ciltte eserler, "çocuk kitapları" başlığı altında tasnif edilmiştir. Zaman zaman Türk edebiyatı, çizgi roman gibi farklı başlıklar altında da çocuk kitaplarının bulunduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla çocuk kitaplarının tümünün çocuk kitapları başlığı altında bulunmama ihtimalinin olduğunun altı çizilerek, Türkiye Bibliyografyasının çocuk kitapları ve/veya çocuk edebiyatına ilişkin

tutarlı ve belirli bir tasnif sunmadığı ileri sürülebilir. Adı geçen diğer katalog, bibliyografya ve derleme kaynaklarda da çocuk edebiyatı ve/veya çocuk kitapları ayrı bir bölüm olarak ele alınmadığı için kapsamlı eser yığını içinden çocuk kitapları ve/veya çocuk edebiyatı eserleri derlenmeye çalışılmıştır. Çocuk kitaplarının tespit edilmesinde çocuklara yönelik dizide yer alıp almadığı, ulaşılabildiğinde yan metinler, yazarın çocuk edebiyatı yazarı kimliği olup olmadığı, kitabın sayfa sayısı, resimli olup olmadığı ve yayınevi gibi ölçütlere başvurulmuştur. Bunun ötesinde gerektiğinde çeşitli kütüphanelerin otomasyon sisteminden ve/veya çevrimiçi eski kitap satışı yapan sitelerden arama yapılarak doğrulama yoluna gidilmiştir. Dolayısıyla birincil kaynaklar, gerektiğinde ikincil kaynaklara da başvurarak derlenmiştir.¹²¹ 1970-1980 döneminde Türkiye’de çocuk edebiyatında konumlandırılan eserlerin derlendiği bu çalışmanın eksiksiz bir kaynakça sunma iddiasında olmadığına altı çizilmelidir.

3.1.2. Seçim Ölçütleri

Belirtilen yıl aralığında Türkiye’de çocuk edebiyatı alanında konumlandırılan eserlerin derlenmesinde benimsenen çocuk edebiyatı kavramı temel belirleyicilerden biri olmuştur. Bu çalışmada kapsayıcı olmak amacıyla Birleşmiş Milletlerin (BM) çocuk kavramı tanımını benimsenmiş ve bu doğrultuda 0-18 yaş arasındaki insanların çocuk olduğu kabul edilmiştir. Bu modern tanıma karşılık incelenen dönem Türkiye’de çocuk kavramına dair farklı algılayışların var olduğu not edilmelidir. Geleneksel toplumsal ilişkilerin yaşamı biçimlendirdiği Doğu ve Güneydoğu bölgelerin ve kırsal yaşam tarzının belirleyici olduğu belirli şehir merkezleri (İstanbul, Ankara, İzmir vb.) dışında kalan bölgelerin yanı sıra Türkiye genelinde “çocuk” algısının gündelik yaşam içinde ayırıcı bir kategori olarak yaygın bir şekilde ön plana çıkmadığı gözlenir.¹²² Bunun derinlemesine sosyolojik ve pedagojik dayanakları inkâr edilememekle

¹²¹ Derleme sürecinde, çelişkili ve yeterli bilgiye ulaşılamadığı durumlarda Milli Kütüphane, İstanbul Atatürk Kitaplığı ve Beyazıt Devlet Kütüphanesinin arşivlerine, eski eserlerin satıldığı çeşitli çevrimiçi satış kanallarına (Nadirkıtap, kitantik vb.) başvurarak doğrudan birincil kaynağa ulaşılmaya çalışılmıştır. İncelenen dönemin günümüze yakın bir tarih aralığına işaret ettiği düşünülse bile ilgili dönemde yayınlanan çocuk kitaplarının ulaşılabilirliğinin görece sorunlu olduğunun altı çizilmelidir.

¹²² Farklı toplumsal kesimlerden gelen ve çocukluklarını farklı şehir ve kırsal bölgelerde geçiren yazarların, yayıncıların, çevirmenlerin çocukluk anılarının yer aldığı biyografik ve otobiyografik eserlerde de “çocukluk” deneyiminin ağırlıklı olarak yetişkin dünyası içinde konumlandırıldığı izlenir (Yaşar Kemal’in çocukluk deneyimi için bkz. Kemal, 1975/2018; Jale Baysal’ın 1930-1940 dönemindeki çocukluk deneyimi için bkz. Keseroğlu, 2010; Erdal Öz’ün 1940 dönemindeki çocukluk deneyimi için bkz. Sarısayın, 2009; Ülkü Tamer’in 1940 dönemindeki çocukluk deneyimi için bkz. Tamer, 2017; Şemsa

birlikte yüzeysel olarak tanımlanabilecek iki nedenden söz edilebilir. Bir neden, tarım ve hayvancılık gibi geleneksel üretim ilişkilerine dayalı topluluklarda çocuğun yetişkinlerle birlikte emek piyasasının (hane içi ya da dışarıda) bir parçası olarak işgücüne katılmasıdır. İkinci neden, modern bir kavram olarak çocuğun yetişkinler dünyasından ayrılmasını simgeleyen okul, diğer bir deyişle temsilcisi olduğu eğitim sistemidir.¹²³ Türkiye’de cumhuriyetin kurulmasından sonra 5 yıl olarak kabul edilen zorunlu eğitim süresi 1961 yılında çıkarılan 222 sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanunu ile 7-14 yaş aralığını kapsayarak 8 yıla çıkarılmıştır (Günkör ve Göloğlu Demir, 2017: 1427). Ardından 14 Haziran 1973 tarih 1739 sayılı Milli Eğitim Temel Kanunu’nda sekiz yıllık zorunlu eğitim yasallaşarak 1981-1982 eğitim öğretim döneminde deneme sürecine geçilmiştir. Gerek 1960’larda gerekse 1970’lerde zorunlu eğitim süresinin sekiz yıl olduğuna dair yasalar kabul edilmesine rağmen uygulamada yasal kabullerin karşılığının kısıtlı olduğu araştırmacılar tarafından kabul edilir (Başaran, 1994; Akyüz, 2006). Uygulamada yaygınlığının tartışıldığı 5 yıllık temel eğitimin yasal olarak zorunlu olmasına rağmen okul öncesi eğitimin bu zorunluluğun dışında tutulduğu, isteğe bağlı olduğu kaydedilmelidir. Dolayısıyla 1970’ler Türkiye’inde 5 yıllık zorunlu temel eğitimin kapsadığı yaş aralığının çocuk olarak kavranma olasılığının yüksek olduğu ileri sürülebilir. Ancak önceki bölümde gösterildiği üzere ilgili dönemde nüfusun çoğunluğunun kırsal bölgelerde yaşadığı ve bundan dolayı devlet ilkokulu sayısının da kent merkezlerinden ziyade ağırlıklı olarak bu bölgelerde olduğu gerçeği göz önünde bulundurularak kırsal bölgelerde devlet ilkokullarına kayıtlı öğrenci sayısına ve ilkokul diploması alan mezun öğrenci sayısına bakıldığında iki kategori arasında uçurum olması zorunlu eğitim süresine ülke genelinde katılımın düşük olduğuna işaret eder. Üstelik özellikle bahsedilen bu bölgelerde ve ülke genelinde geleneksel dini ve/veya kültürel gerekçelerle cinsiyetçi yaklaşımın kız çocuklarının eğitimini engellemesi¹²⁴,

Yeğin’in 1950 dönemindeki çocukluk deneyimi için bkz. Yeğin, 2013; Ayfer Tunç’un 1970’lerdeki çocukluk deneyimi için bkz. İnci, 2014).

¹²³ İsmet İnönü 7 Ağustos 1944 yılında ilkokul düzeyinde kayıt oranları ile mezun oranlarının arasında ikincinin aleyhine %65’lik bir fark olmasına ilişkin ilköğretim davasının vatandaşa ve hatta bazı görevlilere anlatılamaması, kız çocuklarının okula gönderilmesindeki sorunlar, köy çocuklarının işgücü olarak kullanılması, yoksul ailelerin çocuklarının okulu bırakmak zorunda kalması ve maddi kaynak yetersizliği gibi çeşitli nedenler sıralar (Akyüz, 2008: 347-348).

¹²⁴ 1930’larda köyde yaşayan bir kız çocuğu olarak eğitim olanaklarını erişimin zor olduğuna dair kişisel bir tanıklık için bkz. Türkoğlu (2013).

çocuk işçiliğinin ve yoksulluğunun yaygın olması da çocuk kavrayışının 5 yıllık zorunlu temel eğitim süresiyle şekillen(e)mediğini gözler önüne serer. Buna karşılık 1970’lerde kent merkezlerinde devlet ilkokullarına kayıt olan ve bu okullardan mezun olan öğrenci sayısının her geçen yıl artması zorunlu eğitim süresinin biçimlendirdiği çocuk kavrayışının kent merkezlerinde artarak benimsendiğine işaret eder.

Bu çalışmada 0-18 yaş aralığının çocuk kavramı altında ele alınmasıyla ilişkili olarak genç kavramı üzerinde durulması bir ihtiyaç olarak ortaya çıkar. Genel kabul, genç kavramının ilkokul dönemini izleyen eğitim kademelerinin (ortaöğretim ve lise) kapsadığı yaş aralığına tekabül ettiğidir. Öte yandan dönemsel bir gerçeklik olarak MEB’in okullarda okutulması amacıyla hazırladığı **Bin Temel Eser** dizisi kapsamındaki eserlerin içerik, dil ve diğer açılardan ilkokul yerine daha çok lise ve üstü düzey düşünülerek hazırlandığına işaret etmesi bakımından “gençler”e dönük olduğu söylenebilir. Benzer şekilde okul öncesi ya da yeni okuma öğrenen yaş grubuna yönelik yayınlar da 1970’lerin yayıncılık piyasasında azımsanamayacak oranda bulunur. Bu dönemsel gerçekliklere dayanarak çalışmanın ilgili dönemi kapsayıcı bir anlayışla ele alınabilmesi amacıyla “çocuk” bir şemsiye kavram olarak en geniş tanımıyla benimsenmiştir. Belirtilen kavramsallaştırmalar doğrultusunda bibliyografyada hem okul öncesine hem de “genç”lere yönelik eserlere yer verilmiştir.

Çocuk kavramı gibi yoğun tartışmalara konu olan “çocuk edebiyatı” kavramının da tanımlanması gerekir. Türkiye’de bu kavram farklı disiplinlerin bakış açısından sıkça tartışılmış ve farklı düşünceler ön plana çıkmıştır.

Remzi Yayınlarında editörlük yapan, şair ve yazar kimliği öne çıkan Öner Ciravoğlu (2000: 11) çocuk edebiyatı kavramını şu şekilde tanımlar:

“Henüz yetişkin olmayan ve eğitilmesi gereken, toplumumuzun en genç üyelerinin düşünce dünyasına seslenebilecek sözlü ve yazılı ürünlerin tümüne Çocuk Edebiyatı adını veriyoruz.”

Ciravoğlu’na göre çocuklar eğitilmesi gereken küçüklerdir ve bu doğrultuda çocuk edebiyatı da eğitici eserler bütünüdür.

Türk Dili ve Edebiyatı alanında çalışmalar yürüten Prof. Dr. Alemdar Yalçın ve Türkçe Eğitimi alanından Prof. Dr. Gıyasettin Aytas (2016: 16) birlikte hazırladıkları **Çocuk Edebiyatı** başlıklı eserde benzer şekilde çocuk edebiyatının eğitsel işlevini ön plana çıkarırken, bu işleve eğlendirici ve çocukların belirli yönlerini geliştirici işlevlerini de ekler:

“Çocuk edebiyatı, çocukların büyüme ve gelişmelerine; hayallerine, duygularına, düşüncelerine, yeteneklerine ve zevklerine hitap eden, eğitirken eğlenmelerine katkıda bulunan sözlü ve yazılı verimlerin toplamıdır.”

Eğitim Fakültesine bağlı Güzel Sanatlar Eğitimi alanında çocuk edebiyatı üstüne çalışmalar yapan Prof. Dr. Sedat Sever’in (2019: 17) çocuk edebiyatı kavramına bakışında eğitsel motifler yerine eserlerin sanatsal değerlerinin ön plana çıkarıldığı gözlenir:

“Çocuk edebiyatı (yazını), erken çocukluk döneminden başlayıp ergenlik dönemini de kapsayan bir yaşam evresinde, çocukların dil gelişimi ve anlama düzeylerine uygun olarak duygu ve düşünce dünyalarını sanatsal niteliği olan dilsel ve görsel iletilerle zenginleştiren, beğeni düzeylerini yükselten ürünlerin genel adıdır.”

Çeşitli disiplinlerin ele aldığı çocuk edebiyatı kavramı çeşitli (bilimsel) alandan gelen araştırmacılar ve/veya kişiler tarafından farklı şekillerde algılanır ve tanımlanır. Tanımların ortak noktası çocuğu eğitici ve çeşitli yönlerden (duygusal, bilişsel, kültürel, sanatsal) geliştirici özellikleri bulunan sözlü ve yazılı eserler bütünüdür. Eğitsel işlevin sıklıkla ön plana çıkmasının altında yatan nedenlerden biri çocuk kategorisinin tarihsel uzam içinde ortaya çıkış şekliyle ilişkilendirilebilir. Çocuğun yetişkinlikten ve/veya gençlikten farklı bir kategori olarak ortaya çıkması ilk aşamada “okuryazarlık” olgusuyla, ardından “okul” kavramıyla ve dolayısıyla modern bir gereklilik olarak keşfedilen eğitim kavramıyla doğrudan ilişkili olduğundan eğitimbilim uzmanlarının çocuk edebiyatına yoğunlukla eğilmesi anlaşılır bir durumdur.¹²⁵ Nitekim Türkçeye Arapçadan gelen edebiyat sözcüğünün etimolojik yapısı da çocuk edebiyatı kavramının eğitimbilimsel temellerine işaret eder.¹²⁶ TDK, edebiyat kavramını

¹²⁵ Yalçın ve Aytas (2016) çocuk edebiyatının çıkış noktasının psikoloji olduğunu belirtirler ama bu iddiaya dair herhangi bir kaynak ya da kanıtı vermezler.

¹²⁶ Arapça kökenli edebiyat sözcüğünün kökü “edeb” olup, terbiye (eğitim) anlamına gelir. Dolayısıyla edebiyat ile eğitim arasında gizil de olsa bir bağ mevcuttur (karş. Cankara, 2011).

“düşünce, duygu ve imgeleri –sözle ve yazıyla– görsel ve etkili biçimde anlatma sanatı” olarak tanımlar. Buna bağlı olarak özellikle 1990’larda ayrışan çocuk ve gençlik yazınına farklı bir yaklaşım Edebiyat Fakültesine bağlı Alman Dili ve Eğitimi alanında çocuk edebiyatı üstüne çalışmalar yürüten Selahattin Dilidüzgün tarafından getirilir. Dilidüzgün’ün (1996: 21-22) Alman yazınbilimci Doderer’in 1975’teki çalışmasından aktardığı çocuk ve gençlik yazını kavramı “çocuklar ve gençler için üretilmiş, gençler tarafından oluşturulmuş, serbest ve okuldaki zorunlu okuma kapsamına giren bütün metinleri içeren bir üst kavram”dır. Dilidüzgün¹²⁷ bu şemsiye kavramdan yola çıkarak daralttığı çocuk yazını kavramını şu şekilde tanımlar:

“Yazınsal değeri olan, çocuk gerçekliğini duyarlı olarak ele alan, çocuklara okuma sevgisi ve alışkanlığı verebilecek ve onlara nitelikli okur kimliği kazandırabilecek sanatsal değeri olan kitaplar... [...] yani 4 ila 12 arası yaşlara yönelik, yazınsal ve düşünsel bir tabanı olan kitaplar [...]”

Dilidüzgün’ün çocuk edebiyatı kavramında ise çocuk edebiyatı tartışmalarının 1990’larda yeni bir seyir almasının bir çıktısı olarak belirli bir yaş aralığının yanında yazınsal ve/veya düşünsel değer ile çocuk gerçekliğinin şekillendirici bir olgu olarak ortaya çıktığı görülür.

Türkiye dışında çocuk edebiyatı kavramı üstüne yürütülen tartışmalara bakıldığında tartışmaların çocuklar için üretilen eserler ve çocuklar tarafından okunan eserler olarak iki farklı bakış açısı etrafında döndüğü söylenebilir.

İsveç’te çocuk edebiyatının “babası” olarak anılan pedagog ve çocuk edebiyatı araştırmacısı Göte Klingberg çocuk edebiyatını doğrudan çocuklar için üretilen eserler bütünü olarak tanımlar. Dolayısıyla çocukların okuduğu ya da okuyabileceği eserleri çocuk edebiyatı tanımının dışında bırakır.

Çocuk edebiyatı eleştirmeni Barbara Wall (1991: XX)¹²⁸ çocuk edebiyatını “yayıncıların çocuk kitapları listesindeki eserler” olarak tanımlar.

Çocuk edebiyatı çevirmeni ve çeviri çocuk edebiyatı araştırmacısı Riitta Oittinen (2000: 69) çocuk edebiyatını Mikhail Bahktin’in diyaloji kuramından yola çıkarak

¹²⁷ A.g.e.

¹²⁸ Barbara Wall, *The Narrator’s Voice: The Dilemma of Children’s Fiction*, Houndmills, Basingstoke, Hampshire ve Londra, Macmillan Academic and Professional Ltd., 1991.

sabit ve/veya katı bir olgu olarak değil, diyalojik bir olay olarak gördüğünü; bundan dolayı değişmez işlevler ya da anlamlar yüklemenin mümkün olmadığını ileri sürer. Bu nedenle belirli bir tanım vermek yerine geniş anlamda çocukların okuduğu her şeyi çocuk edebiyatı kavramına dâhil eder.

Yer verilen tüm görüşlerin farklı tanımlar ortaya koyması, çocuk edebiyatı kavramının sınırlarının muğlak ve değişken olduğunu imler. Buna göre Türkiye’de yapılan çalışmalar çoğunlukla (Dilidüzgün’ün ve Sever’in tanımı hariç) çocuk edebiyatı kavramını edebiyata yüklenen işlevler üstünden tanımlama çabası içindedir. Türkiye dışında yapılan çalışmalarda ise farklı etmenlerin göz önünde bulundurulduğu çeşitli ve kapsamlı tanımların ortaya konduğu gözlenir.

Çocuk edebiyatının belirli bir coğrafyanın tarihsel ve toplumsal bağlamında ele alınmaya çalışıldığı bu çalışmada ise çocuk edebiyatı kavramı dönemin “çocuk edebiyatı” kavrayışı içinde herhangi bir yaklaşımı, türü, yazarı vb. dışlamaksızın kapsayıcı bir çerçevede tanımlanmaya çalışılacaktır. Bu doğrultuda çocuk edebiyatı kavramı, çocukların okuduğu edebiyat eserlerini, çocuklar için üretilen edebiyat eserlerini, MEB’in tavsiye ettiği ve okul kitaplıklarında bulunan ve/veya bulunmasına izin verilen kitapları ve yayıncıların çocuk kitapları listesindeki eserleri kapsar. Çalışmada incelenen 1970-1980 yılları arasındaki dönem göz önünde bulundurulduğunda, kavramı oluşturan dört olgunun gerilimli bir ilişkisellik sergilese de alan mantığı içinde birbirini bütünlediği düşünülür. İlgili dönem itibarıyla modern anlamda çocuk edebiyatı ciddi tartışmalara ilk kez etraflıca konu olmaya ve özel yayınevlerinin öncülük ettiği çocuklara yönelik edebiyat eseri üretimi de yaygınlaşmaya başlar. Çocuklara yönelik edebiyat eseri üretiminin çocuk kitapları ve/veya çocuk edebiyatı dizileri olarak açık bir şekilde yürütülmesinin yanında yayınevlerinin çocuklara özel bir dizi başlatmaksızın genel yayın yelpazesi içinde örtük bir şekilde çocuk edebiyatı eseri yayınlamasının da söz konusu olduğu not edilmelidir.¹²⁹ Ancak bu özel durumların tespiti mikro öl-

¹²⁹ Bu özel durumun bir örneği Kavram Yayınlarında tespit edilmiştir. Yayın yelpazesinde yetişkinlere yönelik düşünce, felsefe ve politika içerikli eserlerin oluşturduğu Kavram Yayınları M. Moussy ve F. Truffaut’un **Les Quatre Cents Coups** başlıklı çocuk romanını 1977 yılında Eray Canberk’in çevirisi olan **Okuldan Kaçış (Dört Yüz Darbe)** başlığı altında “roman ve hikâye” dizisinde yayınlamıştır. Eserin künyesinde bu çevirinin birinci baskısının 1967 yılında başka bir yayınevi tarafından yayınlandığı

çekli çalışmalar yürütülmesini gerektirdiğinden bu çalışmanın amaçlarının dışında kalmaktadır. Buna karşılık arasında yetişkin edebiyatı eserleri de bulunan MEB tarafından okullara tasviye edilen edebiyat eserleri dönemin çocuklara yönelik yayıncılık kavrayışını anlayabilme çabası doğrultusunda önemli tercihler olarak çalışmada ele alınacaktır.

Hâlihazırda tarihsel ve kültürel bir kavram olarak çeşitli şekillerde algılanan ve tanımlanan çeviri kavramı (Paker, 2002; 2006; Demircioğlu, 2005) da çocuk edebiyatında düşünüldüğünde farklı kavrayışlar söz konusu olabilir. Hedef kitlesinin çocuk olduğu bir çocuk edebiyatı düşünüldüğünde eserin çeviri ürün olup olmadığının bilincinde ve/veya farkında ol(a)mayabilen bir okur kitlesinin olduğu ve üretimin yetişkinler tarafından ve onların değer, görüş, bilgi ve kültürel ufukları doğrultusunda yapıldığı göz önünde bulundurulmalıdır. Dolayısıyla çocuk edebiyatında çeviri olgusu edebiyat alanının seçim, sunum, üretim, dağıtım, tüketim ve kabul düzeylerinde yetişkinlerin karar verdiği ve/veya uzlaştığı ya da mücadele ettiği bir kavram olarak ortaya çıkar. Bu sav, çocuk okurların çocuk edebiyatı alanının yetişkinlerin faaliyet gösterdiği sözü edilen farklı düzeylerine dolaylı ve/veya doğrudan etkisini yadsınamamakla birlikte, yönlendirici bir etkisinin olduğunu kabul eder. Öte yandan bu çalışmada çocuk edebiyatı alanının işleyişi ve çevirinin rolü sorgulanırken doğrudan kitap formundaki çocuk edebiyatı eserlerine odaklanılması ve ele alınan dönem çocuk edebiyatının bir alan olarak (yeniden) kurgulanışına dair özgüllükler çocuk okurların temel bir eyleyici olarak ele alınmayışını ve onun yerine alanı kurgulayanlar olarak yetişkinlerin merkezde olmasını açıklar. Yetişkin-çocuk geriliminin Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki “çeviri” eserlere yansımaları çeviri kavramının tanımlanmasını zorlaştırır; çünkü ele alınan dönemde (yeniden) kurgulanan bir alan olarak Türkçe çocuk edebiyatında “telif” yazma ve “çeviri” pratiklerinin geçişkenliği gözlemlenen bir olgudur. “Çeviri” ve “telif” eserlerin sınırlarının muğlaklaştığı gri bölgeler mevcut olduğundan çalışmanın başlangıcında sınırları belirgin, durağan bir çeviri tanımı yapmak mümkün olmayıp, çocuk edebiyatı alanında çeviri kavramı da sorgulamanın bir diğer yönünü oluşturur.

belirtilmesine karşılık bahsedilen önceki çeviri hiçbir kayıta bulunamamıştır. 1977 yılındaki ikinci baskısı bibliyografyaya dâhil edilmiştir.

Dolayısıyla bu çalışmada incelenen coğrafya, dönem ve alan itibariyle çeviri, yığın kavram (Tymoczko, 2007) olarak ele alınacaktır.

Yığın kavram olarak tasarlanan çevirinin çocuk edebiyatında oluşturduğu alan tarihsel bir bakış açısıyla incelenmek istendiğinde anakronizm tuzağına düşmemek için incelenecek dönemin çocuk edebiyatının ve bu alandaki çeviri kavrayışının anlaşılması amacıyla araştırma önceden kurgulanmamış, araştırma malzemelerinin sağladığı veriler ışığında tasarlanmıştır. Araştırma aşağıdan yukarıya doğru bir tasarlama sürecinden geçmiştir.

3.2. Bibliyografik Verilerin Örüntüleri

Bu bölümde çalışmanın ilk aşamasını oluşturan, 1970-1980 yıllarında Türkçe çocuk edebiyatı alanında yer alan eserlerin derlendiği bibliyografyanın veri örüntüleri sunulacaktır. Bibliyografik veri bütünü “telif” başlıkların üretimi ve tür dağılımı, “çeviri” başlıkların üretimi ve tür dağılımı, yayıncıların yörüngeleri ve çocuklara yönelik diziler, çevirmenler, yazarlar ve habitusları, çizerler/ressamlar, toplumsal cinsiyet dağılımı, yeniden çeviriler ve yeniden basımlar alt başlıklarında betimleyici ve eleştirel bir yaklaşımla ele alınacaktır.

3.2.1. Telif Başlıkların Üretimi ve Tür Dağılımı

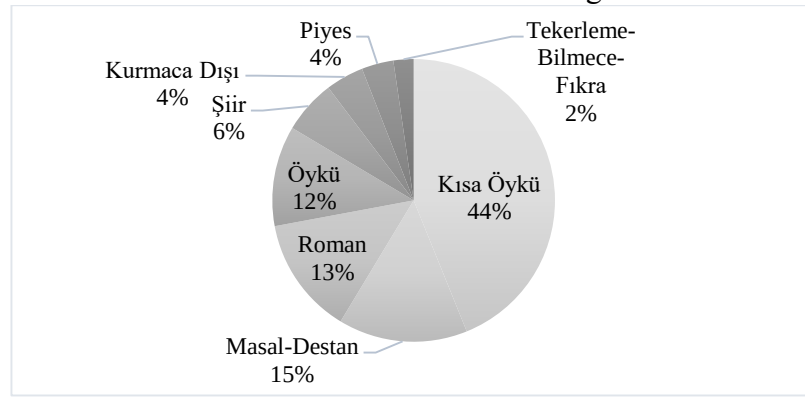
Derlenen 4272 başlığın 2525 tanesi “telif” başlığı altında sınıflandırılmıştır. Zorunlu olarak yapılan bu sınıflandırmanın kavram tanımlamalarından kaynaklanan sorunlu bir yanının olduğu not edilmelidir. Önceki bölümlerde de belirtildiği üzere “telif” ve/veya “özgün” ve “çeviri” kavramları tanımlanması güç olup farklı dillerde, kültürlerde ve bağlamlarda içeriği değişen kavramlardır (Paker, 2014). Telif ve çeviri üretim biçimlerinin eleştirel incelemesi yakın okuma gerektirdiğinden bu çalışmanın kapsamı dışında kalmaktadır.

Çocuk edebiyatı eserlerinin tür dağılımını ele almadan önce tür sınıflamasını yaparken dikkat edilen unsurları belirtmek yerinde olacaktır. Günil Özlem Ayaydın Cebe’nin (2009) “19. Yüzyılda Osmanlı Toplum ve Basılı Türkçe Edebiyat: Etkileşimler, Değişimler, Çeşitlilik” başlıklı doktora tezinde geliştirdiği ve “çoklu değer atama” olarak adlandırdığı sınıflama ve sayma yöntemi benimsenerek Türkçe çocuk

edebiyatı alanında konumlandırılan eserler tür, konu ve biçim özelliklerine göre gerektiğinde birden fazla kategoride sayılmıştır. Böylece eserlerin birden fazla tür ile ilişkilendirilebilecek özellikleri göz ardı edilmek yerine olabildiğince kapsayıcı bir şekilde göz önünde bulundurulmaya çalışılmıştır.

2525 telif eserin tür dağılımı Türkçe çocuk edebiyatı alanında kitap formundaki üretim eğilimini göstermesi açısından aydınlatıcıdır.

Grafik 2.1: Telif eserlerin tür dağılımı

Kısa öykü olarak adlandırılan kitaplar sayfa sayısı 8 ile 48 arasında değişen, resimli, çizimli ve/veya resimsiz masallar, destanlar, halk hikâyeleri ve kısa(ıtılan) hikâyelerden oluşmaktadır. Bu kitapların özellikle resimli olanlarının okul öncesi ve/veya ilk okuma kitabı olarak sunulduğu gözlenir. Bunun yanında genel itibarıyla ilkokul öğrencilerine tavsiye edilen resimli ve/veya resimsiz kitapların ise yayıncıların “faydalı” ve “ucuz” olarak adlandırdıkları seriler içinde belirli bir yaş grubunu hedeflemeksizin genel okur kitlesine sunduğu görülür. Dolayısıyla kısa öykü olarak adlandırılan bu kategorideki kitapların okul öncesi ve/veya ilk okuma kitabı olarak sunulanların yanı sıra, daha düşük bir ücretle genel okur kitlesi için satışa sunulan kitapları da içerdiği söylenebilir. Üretimin %44'lük kısmını oluşturan bu kitaplar Türkçe çocuk edebiyatı alanında ağırlıklı olarak ucuz ve belirli sayfa sayısı ile sınırlı kısa öykülerin üretildiğini ve dolayısıyla görece daha küçük yaş gruplarına dönük kitap üretimi eğiliminin olduğunu gösterir.

Telif eserlerin üretimine ilişkin ikinci sırada yer alan tür masallar ve destanlar (%15), üçüncü sırada roman (%13), dördüncü sırada öykü (%12) ve beşinci sırada şiir

(%6) yer alır. Bu edebi türleri tarih konulu deneme, antoloji ve inceleme çalışmalarından oluşan kurmaca dışı (%4), piyes (%4) ve tekerleme, bilmece ve fıkra (%2) izler. Bu türlere ek olarak, %1’lik üretim oranının altında kalan çizgi roman-karikatür, klâsik edebiyat¹³⁰ ve oyun başlıklarında telif eserler mevcuttur.

Yazarlık konumuna ilişkin olarak, 229 telif eserin yazar bilgisi kayıtlarda ve/veya yan metinlerde yer almamaktadır. Bir anlamda bu eserler “anonim” niteliği kazanmaktadır. Anonimliğin, eserlerin bütününe bakıldığında az sayfalı (ağırlıklı olarak 8-24 sayfa arasında) çocuk kitaplarının üretiminin yasal olarak telif hakkı kavramının dikkate alınmadığı, denetimsiz bir alanda gerçekleştiriliyor ve simgesel ve kültürel sermayesinin düşük olmasından kaynaklandığı ileri sürülebilir. Alana dair bahsedilen bu iki unsurun neden-sonuç ilişkisinden ziyade birbirini yapılandırdığının altı çizilmelidir. Yazarı (belirli) olmayan eserlerin bir kısmı da masallar, seçme şiirler ve kısa öykülerdir.

Bibliyografyada iki tanesi “yazan ve derleyen”, biri “derleyip düzenleyen”, biri “yazan, çizen, derleyen”, biri “derleyip neşreden”, biri de “derleyip yazan” olmak üzere toplam 165 eserin “derleyen”i mevcuttur. Bu tabirlerin kullanıldığı kitaplar, sözlü edebiyat geleneği içinde yer alan bilmece, tekerlemeler, Nasreddin Hoca fıkraları, Keloğlan hikâyeleri, belirli gün ve haftaları konu edinen şiirler, monologlar ve piyesler, masallar, kısa öyküler ve resimli kitaplardır. “Derleyen” tanımını kullanan yayıncılar arasında ön plana çıkan yayıncı İstanbul merkezli Coşkun Dağıtım ve bu yayıncıya bağlı olarak ön plana çıkan “derleyen” ise Engin Salman’dır. Coşkun Dağıtım’ın derlenen 97 “telif” kitabından 82 tanesinin yazarı “derleyen” adı altında belirtilmiştir bu kitapların hepsi resimli ve/veya resimsiz kısa öykü kitaplarıdır.

64 telif eserin yazarlık konumunda yer alanlar için “anlatan” ibaresinin kullanıldığı görülür. Bu eserlerin tümü masallar, Keloğlan ve Nasreddin Hoca fıkraları ile resimli/kısa öykülerdir. 12 farklı “anlatan” isim arasında Gürtunca Dede, Büyük Anne,

¹³⁰ MEB tarafından yayınlanan 1000 Temel Eser serisindeki Kadı Burhaneddin, Kâtip Çelebi, Mehmet Halife, Mevlana Celaleddin Rumi, Süleyman Çelebi, Şeyh Galip, İbn Batuta ve Babür Şah’ın klâsik metinlerinden oluşur.

Masalci Baba ve Öpücük Dede mahlaslarıyla yirmi başlığın tespit edildiği belirtilmemiştir. Sayfa sayısı sınırlı kısa öykü ve masallarda mahlas kullanımının masal ve/veya öykü anlatıcılığının bir uzantısı olarak tercih edilen bir pratik olduğu düşünülebilir.

104 telif eserin “hazırlayan”ı ve 21 telif eserin de “düzenleyen”i vardır. “Eski metinleri inceleyerek hikâyeyi yeniden yazan” ibaresinin sadece bir eser için kullanıldığı gözlenir.

“Telif” çocuk kitaplarının “yazar” konumunda yer alan isimler için kullanılan kavram çeşitliliğinin ve hiçbir şekilde yazar kişinin belirtilmemesinin üretilen çocuk kitaplarının türüyle ve hedef çocuk kitlesinin yaş aralığıyla yakından ilişkili olduğu savlanabilir. Üretilen çocuk kitaplarının türüne ilişkin, sözlü edebiyat geleneğinin bir uzantısı olarak düşünülebilecek masalların, belirli gün ve haftalarla ilgili derlenen şiirlerin, Keloğlan ve Nasreddin Hoca gibi halk hikâyelerinin, fıkralarının ve bilmecelelerinin üreticilerinin anonim kalması ve/veya yazar/yazan dışında farklı tabirlerle ifade edilmesi söz konusudur. Bu tutuma doğrudan bir örnek olarak Arkın Kitabevi verilebilir. Çünkü bu yayıncının derlenen telif çocuk kitapları ağırlıklı olarak 8-32 sayfa aralığında değişen kısa öyküler ve/veya ilk okuma kitaplarından oluşmasına karşılık, yazar/yazan isimleri belirtmesi önemlidir. Zira Arkın Kitabevi 1970’lerin ilk yarısında dönemin ünlü yazarlarını çocuk edebiyatı eseri kaleme alma konusunda onları özendirmeye ve destekleme yolunda düzenlediği Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülünü kazanan Türkçe eserleri yayınlamıştır. Dolayısıyla Aziz Nesin, Işıl Özgentürk, Talip Apaydın ve Gülçin Alpöge gibi dönemin ünlü yazarlarının, her ne kadar ekonomik sermayesi düşük olmasına rağmen toplumsal, kültürel ve simgesel sermaye bağlamında bu kısa öykülerde belirtilmesinin anlaşılabilir olduğu ve belirli bir amaca hizmet ettiği görülür. Ancak yayıncının bu tutumu **Alim’in Masalları** adlı kitap dizisindeki resimli masallarda sürdürmediği gözlenmekle birlikte bu dizide yazar yerine “yayımlayan” isminin yer alması farklı bir yaklaşımın benimsendiğini gösterir.¹³¹ Buna ek olarak, okul öncesi ya da ilk okuma kitapları olarak sunulan resimli kitapların üreticilerinin belirtilmemesi

¹³¹ **Alim’in Masalları** adlı dizide yayınlanan sayfa sayısı 10 ile 24 arasında değişen renkli resimli/resimli kitapların çoğunun yazar bilgisi yerine “yayımlayan” bilgisi mevcuttur. Yayımlayan olarak Mefra Telci’nin belirtilmesi ve yayınevinin sahibinin kızı olması Türkçe çocuk kitapları üretiminin kişisel ilişkilere (akrabalık vs.) dayalı bir yönünün olabileceğini göstermesi açısından önemlidir. Ayrıca sözü edilen dizide yayınlanan iki kitabın yazarı olarak Mefra Telci’nin belirtildiği not edilmelidir.

bu kitapların simgesel değerinin düşük ve/veya hiç olmamasından ve hedef ocuk okur kitlesinin yaşının küçük olmasından dolayı “güçsüz” ve/veya “bilinçsiz” olarak algılanmasından kaynaklanmış olabilir. Nitekim bu savın, dönemin ocuk edebiyatı alanının önde gelen üreticilerinden Koza Yayınlarının, Damla Yayınlarının, İtimat Kitabevinin ve İyigün Yayınlarının farklı yaş grupları için yayınladığı ocuk kitaplarının yazarlarının belirtilmesinde takındıkları farklı tutumlarla somut bir şekilde desteklendiği görülür. Türkiye’de ilgili dönemde yayınladığı ocuk dizisi çeşitliliği açısından ön sıralarda yer alan ve ocuk edebiyatı alanında ocuk kitaplarını okul öncesi, ilkokul ve ortaokul ağı olmak üzere farklı yaş gruplarına göre bölümleyen ilk yayıncılardan biri olan Koza Yayınları ele alınan dönemde beş ayrı dizi yürütmüştür. **Mini Mini ocuk Kitapları Dizisi** ve **Midi ocuk Kitapları Dizisi** okul öncesi çağındaki çocukları hedefleyen ve sayfa sayıları 14 ile 16 arasında değişen kitaplardan oluşurken, **ocuk Kitapları Dizisi**, **Yeni ocuk Romanları Dizisi** ve **Okul Kitapları Dizisi** ilkokul ve ortaokul çağındaki ocuk okurlar düşünülerek hazırlanan kısa öykü, roman, tekerleme-bilmece ve şiir gibi farklı türlerde ocuk edebiyatı ürünlerinden oluşmuştur. Son üç dizide yer alan eserlerin tümünün yazarı ve/veya hazırlayanı belirtilirken, okul öncesi çağındaki çocuklar için yayınlanan eserlerin hiçbirinin yazarlarının belirtilmemesi yaş grubuna bağlı olarak anlamlı bir tavır farklılığını gözler önüne serer. Benzer bir tutum bahsi geçen Damla Yayınlarının ilk okuma kitapları olarak yayınladığı ve sayfa sayısı 16 ile sınırlı tutulan **ABC Serisi**ndeki kitaplarda da gözlenir. İtimat Kitabevinin ve İyigün Yayınlarının eserin yazarını belirtmemesinin hem küçük yaş gruplarına hem de eserin türüne ilişkin olduğu düşünülebilir. Ortaklık içinde yürüyen bir işleyiş mekanizmasına sahip bu iki kuruluş ocuk romanlarının yazarlarını istisnasız belirtirken ve hatta İtimat Kitabevinin kitap ilnlarında dönemin popüler ocuk kitabı yazarlarından Kemalettin Tuğcu’yu ön plana çıkarırken, az sayfalı masal ya da kısa öykü kitaplarında anonimliği yeğlediği gözlenmektedir. Bu tavır ciddi düzeyde ekonomik sermayeye sahip oksatan Tuğcu’nun belirli düzeyde bir toplumsal sermayesinin olduğunu gösterirken, küçük yaş grupları için sunulan eserlerinin ise yalnızca ekonomik sermaye potansiyeli doğrultusunda alanda konumlandırıldığı söylenebilir.

Yazar/yazan ya da eserin üreticisi konumunda yer alan kişinin belirtilmemesinde okul öncesi ve/veya ilk okuma kitaplarının yakın ilişkisine ek olarak, bu belirtmeme durumunun belirli yayıncıların istisnai eserler dışında sürdürdüğü bir örüntü olarak ortaya çıktığı görülmektedir. Ankara merkezli Kurtuluş Yayınları ve İstanbul merkezli Ceylan Yayınları bu duruma ilişkin öne çıkan yayıncılardır. Kurtuluş Yayınlarının “telif” çocuk kitapları ağırlıklı olarak okul öncesi kitapları ve ilk okuma kitap serilerinden (**Oya ile Kaya** serisi) oluşmaktadır. Derlenen 85 “telif” kitabın 26 tanesi Kemalettin Tuğcu’ya ait duygusal romanlar, biri **Kahramanlık Hikâyeleri Serisinde** yazarı Ömer Seyfeddin olarak belirtilen 20 sayfalık kısa bir öykü, biri Mükerrrem Kâmil Su’nun 20 sayfalık kısa öyküsü ve Baki Kurtuluş’un 32 sayfalık **Atatürk** başlıklı kısa öyküsü vardır. Bunların dışında kalan eserlerin tümü okul öncesi ve/veya ilk okuma kitapları olup yazarları belirtilmemiştir. Bu kitapların farklı yıllara ait bulunan çeşitli baskılarında da yazar bilgisine rastlanmamıştır. Ceylan Yayınları da Kurtuluş Yayınlarına benzer bir yayın yelpazesine sahip olup ilk okuma kitap serileri (**Ayşecik** serisi ve **İncik ile Boncuk** serisi) ağırlıklı olmak üzere resimli kitap yayınlamıştır. Derlenen 34 telif çocuk kitabının hiçbirinin yazar ve/veya üretici bilgisi bulunmamaktadır.

Yazarlık konumuna ilişkin eserlerin türü, hedef yaş aralığı ve yayıncıların belirli bir sistematik örüntüden uzak tekil tutumlarının yanı sıra çocuk kitabı üretiminde müstear isim kullanımı ya da açık isim kullanmaktan kaçınma eğilimi göze çarpmaktadır. Müstear isim kullanımının en ünlü örneklerinden biri, Varlık Yayınlarının sahibi Yaşar Nabi’nin “Muzaffer Reşit” müstear ismini kullanmasıdır. Bu isim altında **Büyük Çocuk Kitapları** dizisinde çocuk okurlar için **Kahraman İzciler** (resimleyen: Güngör Kabakçıoğlu, 112 s.) başlıklı bir macera kitabı kaleme almış ve **Seçilmiş Çocuk Şiirleri** başlığı altında bir çocuk kitabı derlemiştir.¹³² Aynı yayınevinden **Çocuk Klâsikleri** dizisinde Tezel Amca adıyla **Kayıp Sultan** (56 s.) başlıklı eser yayınlanmıştır. Yaşar Nabi’nin “telif” çocuk edebiyatı eseri olarak ele alınabilecek bu iki örnekte müstear isim kullanmayı tercih etmesinin ilgili dönemde çocuklara yönelik ya-

¹³² Yaşar Nabi aynı müstear ismi çocuk edebiyatı eseri çevirisinde de kullanmıştır. Bu durum ilerleyen bölümde ele alınacaktır.

yın yapmanın “Edebiyat” alanında algılanışı ve konumlanmasıyla etkileşim içinde olduğu yadsınamaz. Ayrıca telif çocuk klâsiği olarak sunulan eserde de Tezel Amca müstear isim kullanımı bu tavrın çocuk edebiyatı türüne bağlı olmadığını göstermektedir. Nitekim benzer tutumu çocuk edebiyatı klâsiklerinden yaptığı iki çeviri örneğinde de mahlas kullanarak sergilemiştir. Bu noktada “telif” ve “çeviri” kavramlarının birbiri karşısındaki konumlanışlarından ziyade “yetişkin edebiyatı/saygın edebiyat” temsilcisi olan Varlık Yayınevinin ve yöneticisinin –aynı zamanda Türkiye’de kültür ve edebiyat ortamının önemli bir temsilcisi ve yönlendiricisi olduğu gözden kaçırılmayacak bir ismin– ilgili dönemde değişim sürecinden geçen modern çocuk edebiyatı kültürünü algılayışını ve bunun karşısındaki duruşunu göstermektedir. Benzer şekilde Sebil Yayınevinden Kadir Mısıroğlu’nun da “Cüneyd Emiroğlu” mahlasını **Perili Köşk** ve **Dede Korkut Hikâyeleri** (derleyen: Cüneyd Emiroğlu) olmak üzere çocuklar için hazırladığı iki kitapta kullandığı görülmektedir.¹³³ Mahlas kullandığı eserlerin dışında gerçek ismini kullandığı üç telif esere ulaşılmıştır. Yayınevinin yazar ismini belirtme konusundaki tavrına bakıldığında, eserlerin yazarlarını ve/veya üreticilerini istisnasız belirttiği görülmektedir. Dolayısıyla Mısıroğlu’nun yayınevinin kurucusu rolü¹³⁴ oynadığı da düşünüldüğünde müstear kullanımında özgür hareket alanına sahip olduğu ve bunun doğrudan çocuk kitabının türünden veyahut çocuklara yönelik yayın yapmanın “Edebiyat” alanındaki konumlanışından etkilendiğine dair herhangi bir ipucuna rastlanmadığı söylenebilir.

Müstear isim örnekleri Cem Yayınevinden İhmal Amca ve Halikarnas Balıkcısı, Coşkun Amca Yayınlarından Coşkun Amca, Ülkü Matbaasından Gürtunca Dede, Büyük Anne ve Masalcı Baba, Tekin Yayınevinden ve Tanyeri Çocuk Yayınlarından Öpücük Dede, Işıl Kitabevinden Baha Dayı ve Şenyıldız Yayınlarından B. Öğretmen’in yazar konumunda belirtildikleri eserlerle çoğalmaktadır; böylece toplam 40 eserde müstear isim kullanımı görülmektedir. Asıl ismi Vartan İhmalyan olan yazarın

¹³³ Kadir Mısıroğlu aynı mahlası çocuk edebiyatı eserlerinin çevirilerinde sadeleştirme ve dillerarası çeviri gibi farklı çeviri pratiklerinde kullanmıştır. İlerleyen bölümde ele alınacaktır.

¹³⁴“Hakkımızda,” Sebil Yayınevi.

kaleme aldığı dört eser¹³⁵ çağdaş masal örnekleridir ve Cem Yayınevinin Arkadaş Kitapları tarafından yayınlanmıştır. Aynı yayınevinde Halikarnas Balıkcısı'nın **Hoşbulduk Selim Dede** (90 s.) başlıklı eseri mevcuttur. Asıl ismi Bahattin Coşkun olan ve Coşkun Amca mahlasını kullanan yazarın tüm telif eserleri (13 tane) sayfa sayısı 16 ile sınırlı resimli kısa hikâyelerdir. Benzer şekilde Ülkü Matbaası tarafından 11 eseri yayınlanan Gürtunca Dede (asıl ismi Mehmet Faruk Gürtunca), asıl ismi kayıtlarda bulunamayan ve dört eseri yayınlanan Büyük Anne ve bir eseri yayınlanan Masalcı Baba'nın¹³⁶ çocuk kitapları da geleneksel masal anlatıları ve/veya kısa öykülerdir. Asıl ismi bilinmeyen Öpücük Dede'nin “anlatan” olarak belirtildiği **Bizim Donkişot Bay Sezer** başlıklı resimli kısa öykü kitabı (32 s.) ve Tanyeri Çocuk Yayınları tarafından yayınlanan **Çoban Kızıyla Kutlu Şehzade** (31 s.), **Define Ağacı** (32 s.) ve **Tavşan Prenses** (31 s.) resimli masal kitapları da geleneksel anlatı çerçevesinde sunulan örneklerdir. Işıl Kitabevinin **Faydalı Ucuz Masal ve Hikâyeler** dizisinde yayınladığı Baha Dayı'nın **Okul Kaçağı** başlıklı 16 sayfalık kısa öyküsü de örnekler arasındadır. B. Öğretmen'in “yazan” konumunda bulunduğu eser de resimli kısa öykü kitabı **İşte Tatil Geldi**'dir. Son kitap hariç diğer eserler sözlü edebiyat geleneğinin çocuk edebiyatına ilgili dönem itibariyle yansıması olarak değerlendirilebilir. Geleneksel masal ve/veya hikâye anlatıcılığının isimlendirmede somutlaşması çocuk okurun eserle iletişimini kolaylaştırmak ve/veya samimi bir ortam sağlamak için kullanılan bir yöntem olarak düşünülebilir.

Genel itibariyle yazarlık konumuna istinaden kullanılan farklı isimlendirmeler (müstear kullanımı dâhil) ve/veya “yazar”ın belirtilmediği eserler (604 eser) tüm telif eserlerin %24'ünü oluşturur. Geri kalan %76'lık bölümün (1666 eser) yazarı, “yazan” ibaresiyle ya da doğrudan yazarın ismine yer verilerek belirtilmiştir. Dolayısıyla ya-

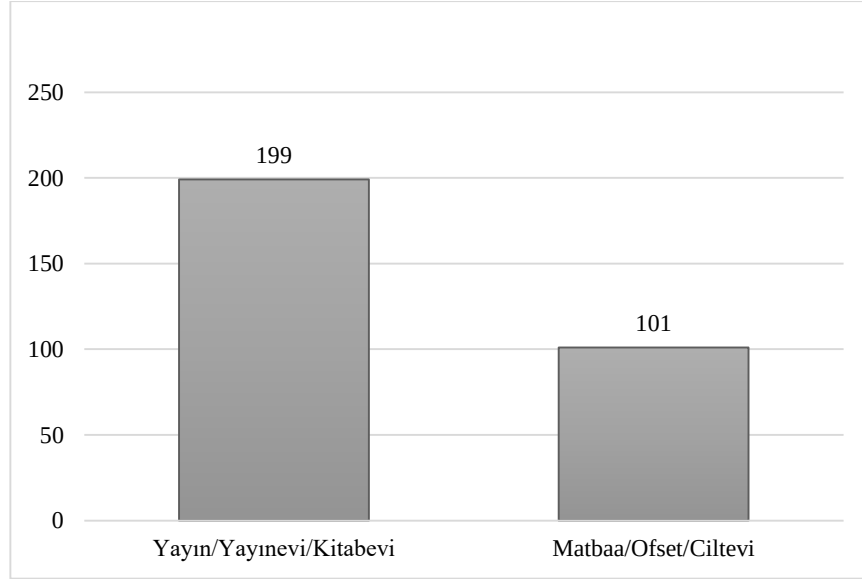
¹³⁵ **Boyalı Kırlangıç**, Resimleyen: Turgut Keskin, Cem Yayınevi, İstanbul, 1980, Arkadaş Kitaplar Mor Dizi: 21, 107 s.; **Eşek Eşekken**, Resimleyen: Turgut Keskin, Cem Yayınevi, İstanbul, 1980, Arkadaş Kitaplar Mor Dizi: 27, 92 s.; **Güneşe Vurgun Çocuk**, Resimleyen: Tan Oral, 2. bs, Cem Yayınevi, İstanbul, 1979, Arkadaş Kitaplar: 81, 118 s.; **Şeytan Uçurtması**, Resimleyen: Tan Oral, Cem Yayınevi, İstanbul, 1975, Arkadaş Kitaplar: 27, 112 s.

¹³⁶ Masalcı Baba'nın çocuk kitapları farklı yayıncılar tarafından yayınlanmıştır: Derleyen: Masalcı Baba, **Aslanın Kaptığı Çocuk**, Kitap Yayıma Odası, İstanbul, 1970, 15 s.; Derleyen: Masalcı Baba, **Keloğlan**, Kitap Yayıma Odası, İstanbul, 1970, 16 s.; Derleyen: Masalcı Baba, **Keloğlan Aramızda**, Fatoş Yayınevi, İstanbul, 1971, Çok Eğlenceli Çok Güldürücü Çocuk Masalları: 1, 80 s.; [Anlatan:] Masalcı Baba, **Hakan Keloğlan ve Telligelin Balığı**, Ülkü Matbaası, İstanbul, 1974, 16 s.

zarlığa (derleyen, düzenleyen, hazırlayan, yazan vb.) ve kitabın üretim pratiğine (derleme, hazırlama, düzenleme, yeniden yazma, neşretme vb.) atfen kullanılan çeşitli tabirlerin çocuklar için hazırlanan kitaplarda kullanılmalarının güvenilirlikleri sorgulamaya açık olup, yayıncıların genel yayın çizgileriyle ve Türkçe çocuk edebiyatı alanını algılayışlarıyla yakından ilişkilidir.

Çocuklara yönelik telif eser sunan yayıncı konumundaki eyleyicilere yakından bakıldığında, farklı kurumsallık düzeylerine sahip yayınevleri ve kitabevleri bulunduğu gibi kurumsallık düzeyleri belirsiz ve/veya herhangi bir kurumsallıkları olmayan basımevi, ciltevi, ofset ve matbaa gibi çeşitli kuruluşların da bu alanda faaliyet gösterdiği görülmektedir (Grafik 3.2).

Grafik 3.2: Telif eser yayınlayan yayıncıların yapısal özgüllükleri

Belirli düzeyde kurumsallığa sahip yayın/yayınevi/kitabevi başlığı altında yer alan yayıncılar ağırlıklı olarak özel yayınevleri/kitabevleri ve yayınlardan oluşmakla birlikte arasında kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri ve özel ticari şirketler de vardır. Türkçe çocuk edebiyatı alanına “telif” ürün sunan bu eyleyiciler MEB, Kültür Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Ankara Belediyesi Basın Yayın Müdürlüğü, Diyanet İşleri Başkanlığı, Kadıköy Halk Eğitim Merkezi, Türk Kadınları Kültür Derneği, Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu, Türkiye Hayvanları Koruma Cemiyeti, Türkiye Yeşilay Cemiyeti, Ankara Kulübü, BP Petrolleri, Akbank, Türkiye İş Bankası ve Yapı

ve Kredi Bankası bulunur. Bu başlık altında ayrıca isminde kitabevi geçmesine rağmen yayıncılık alanında kaydadeğer kıdem (yaşam süresi itibariyle) ve tanınırlığa sahip olan İtimat Kitabevi, Remzi Kitabevi, İnkılâp ve Aka Kitabevleri, Tahir Yüçetürk Çocuk Kitabevi, Ahmet Halit Yaşaroğlu Kitabevi, Işıl Kitabevi ve Arkın Kitabevi gibi dönemin önde gelen yayıncıları da yer almaktadır. Öte yandan isminde “yayın” geçmesine rağmen tekil şahısların kendi isimleriyle kurdukları ve yayın hacmi göz önünde bulundurulduğunda kısa ömürlü oldukları anlaşılan 27 yayınevi/yayının var olduğu belirtilmelidir. Emin Aksu ve Cumhuriyet Aksu’nun çocuk kitaplarını yayınlayan Aksu Yayınevi, Hacı Angı’nın Angı Yayınları, Rıfka Başara’nın Başara Yayınevi, Bahattin Coşkun’un Coşkun Amca mahlasıyla sunduğu eserleri yayınlayan Coşkun Amca Yayınları, Bedrettin Danışman’ın Danışman Yayınları, Doğan Ok’un Doğan Ok Yayınları, Rıza Akın ve Fevzi Genç’ın Genç-Akın Yayınları, Mahmut Güç’ün Güç Yayınları, Nalân Gülsem’in Gülsem Yayınları, Haydar Yavuz Giritli’nin Haydar Amca Çocuk Kitapları, Hüseyin Kalaba’nın Kalaba Yayınları, Süleyman Karagöz’ün Karagöz Yayınevi, İsmet Kür’ün Kür Yayınları, Sadık Özdemir’in Özdemir Yayınları, Sadık Kurt’un Sadık Kurt Yayınları, Saadettin Şenlen’in Şenlen Yayınları, Cahit Uçuk’un Uçuk Yayınları, Pirağa Uzun’un Uzun Yayınları, Ali Özkan’ın Özkan Yayınları, Ömer Özdi’ın Özdi Yayınları, Muzaffer Örkçüoğlu’nun Örkçüoğlu Yayınları, İbrahim Hatipoğlu ve Zekeriya Bayrak’ın Hatipoğlu-Bayrak Yayınları, Mustafa Şen’in Şen Yayınevi, Ali Şenol’un Şenol Yayınları, Sabahat Emir’in Emir Yayınları, Ünal Şöhret Dirlik’in Dirlik Yayınları ve Mehmet Tunagür’ün Mehmet Tunagür Yayınevi kurumsallıkları zayıf, yayın hacimleri kurucularının eserlerini yayınlamakla sınırlı eyleyiciler arasında sayılabilir. Yayın/yayınevi/kitabevi altında yer alan diğer bir eyleyici biçimi de dağıtım şirketleridir. İzmir’de yer alan Bük Yayın Dağıtım ve İstanbul’da yer alan Coşkun Dağıtım ağırlıklı olarak resimli/kısa öykü kitapları yayınlamalarıyla diğer yayıncılardan ayrılan iki örnektir.

Buna karşılık çocuk edebiyatı alanına “telif” eser sunan matbaa, basımevi, cilttevi, matbaacılık sanayi, ofset, sanayi ve ticaret anonim şirketi, matbaacılık ve ticaret, matbaacılık kolektif şirket ve tesis uzantılı isme sahip 101 eyleyicinin Türkçe çocuk edebiyatı alanında anlamlı bir orana sahip olduğu tespit edilir. İlgili rakamlara ek ola-

rak, yayıncı konumunda yer alan eyleyicinin hiçbir şekilde belirtilmediği ve/veya bulunmadığı 37 “telif” eser bulunmuştur. Belirli bir yayıncısı bulunmayan eserler ağırlıklı olarak ilkokul öğrencilerine dönük resimli/kısa öykü kitaplarından oluşur. Bu başlık altında yer alan iki “telif” eserin yazarlarının bireysel girişimleri sonucunda yayınlanmaları nedeniyle yazarların kendi yayını olduğu belirtilmelidir.

Bu tabloya bakıldığında çocuk edebiyatı alanında “telif” eserlerin kurumsal bir işleyiş gösteren yayınevleri ve kitapevlerinin yanı sıra tekil şahısların kontrolünde kendi eserlerini yayınlamak için kurulan ama kısa ömürlü olan yayınevleri ve doğrudan matbaa, ciltevi, dağıtım, ofset gibi matbaacılıkla uğraşan ve çocuk edebiyatı yayıncılığına ilişkin kurumsallığı bulunmayan eyleyiciler tarafından da yayınlandığı gözlenmektedir. Rakamlar “telif” olarak sunulan eserlerin oluşturduğu alanda kurumsallığı zayıf ve/veya bulunmayan eyleyicilerin anlamlı düzeyde üretime katıldıklarına işaret etmekte ve bu da alanın esnek bir üretim mekanizmasına sahip olduğunu düşündürmektedir.

3.2.2. Çeviri Başlıkların Üretimi ve Tür Dağılımı

“Çeviri” başlığı altında bulunan 1747 eser, Türkçe çocuk edebiyatı alanının ele alınan onyıldaki üretiminin %40’ına tekabül eder. “Telif” başlıklarda olduğu gibi “çeviri” başlıklarda da benzer bir pratik çeşitliliğiyle karşılaşıldığı söylenebilir. Pratikte gözlenen çeşitliliğe ek olarak, yakın bir dönem olarak görülebilecek bir tarih aralığı olmasına rağmen çocuklar için yayınlanan kitaplara erişim sorunları göz önünde bulundurulduğunda bu bölümde yer yer zikredilecek rakamların değişmez olmadığı not edilmelidir.

Türkçe çocuk edebiyatı alanında eserlerin çeviri niteliğinin ve/veya aktarım derecesinin çeşitli nedenlerden¹³⁷ dolayı belirtilmemesi ve/veya saklanması incelenen dönemin çocuk edebiyatı alanında “telif” ve “çeviri” ayrımını zorlaştıran bir unsur olarak ortaya çıkar. Önceki bölümde çevirinin dönemsel ve alana özgü çeşitli yöntem-

¹³⁷ Sistem kuramlarının öne sürdüğü üzere çocuk edebiyatı alanının merkez konumundaki “edebiyat”ın “içinde” ve/veya “dışında” popüler edebiyatla “çevre” olarak adlandırılan benzer bir konum paylaşmasından dolayı (Shavit, 1986; Tahir Gürçağlar, 2018) alanın değişken bir işleyişe sahip olması nedenlerden biri olarak gösterilebilir.

sel sorunların üstesinden gelmek amacıyla yığın kavram olarak ele alınacağı belirtilmişti. Maddi olarak telif/çeviri ayrımının zorluğundan ve bu sınırları muğlaklaştıran eserlerin üretilmesinden dolayı benimsenen yığın kavram olarak çeviri dâhilinde açıkça çeviri olduğu belirtilen eserlerin yanı sıra çeviri olduğu belirtilmeyen ama başlığı ve konusu itibarıyla yabancı olduğu tespit edilen eserlerle birlikte diliçi çeviri eserler de ele alınmıştır. Dolayısıyla 1747 eserin tümü dillerarası çeviri olmayıp, diliçi ve göstergelerarası çeviri örneklerini de barındırdığı belirtilmelidir. Ayrıca adaptasyon ve/veya uyarlama olarak nitelendirilen, “telif-çeviri” sınırlarını muğlaklaştıran farklı çeviri/yazı pratikleri de kategorik olarak çeviri altında ele alınmıştır.

Eserlerin çeviri niteliğinin belirtilmesine ilişkin gözlemler paylaşılacaktır. Bu doğrultuda 258 eserin çevirmen ve/veya aracı bilgisi bulunmamaktadır. Bu eserlerin bir kısmı kütüphane ve/veya bibliyografya kayıtlarına [çeviri], [tercüme] ve [adapte] olarak geçerken, bir kısmında ise çeviriye ya da çevirmene dair hiçbir bilgi bulunamamıştır. Eserin çeviri olup olmadığına ve çevirmene dair hiçbir bilginin bulunmadığı eserlerin çeviri başlığı altında ele alınmasının nedeni bu eserlerin “çeviri” yönünün başlıklarından ve/veya yazarlarından dolayı kuvvetli ihtimal dâhilinde olmasıdır.

Çevirmen bilgisinin bulun(a)madığı ve/veya belirtilmediği 261 eserin dağılımına bakıldığında belirli örüntülerin ön plana çıktığı görülmektedir. Bu örüntülerden biri eserlerin türünde ortaya çıkmaktadır. Çevirmen bilgisinin bulunmadığı eserlerin çoğu okul öncesi ve/veya ilk okuma kitapları olarak sunulan, sayfa sayıları 8 ile 40 arasında değişen resimli öykü ve/veya masal kitaplarıdır. **Balarısı Tombik** serisi, **Oya ile Kaya** serisi ve **Ayşegül** serisi bu türden kitapların öne çıkan örnekleridir. Bu kitapların hem kesiştiği tür olarak hem de bu kitaplara ek olarak masallarda da çevirmen bilgisinin eksik olduğu gözlenmektedir. Resimli öykü kitabı olarak sunulan masalların çevirmen bilgisinin eksikliğinin yanında doğrudan anonim eser gibi sunulmasının da işleyen bir pratik olduğu görülmektedir. Bu noktada Mehmet Tunagür Yayınevinin yayınladığı ve sayfa sayıları 14 ile 16 arasında değişen çeviri masallarının hiçbirine dair yazar ve çevirmen bilgisine yer vermemesi, Milliyet Dağıtımın yazar ve çevirmen bilgisine yer vermediği 12 sayfalık resimli masallar örnek olarak düşünülebilir. Bu iki türün yanı sıra çocuk okurların yoğun bir şekilde tükettiği çizgiromanların yazar ve

çevirmen bilgisinde de eserin yayıncı tarafından alandaki konumlandırılışına göre eksiklikler mevcuttur. Çizgi Yayınları tarafından 1979 yılında yayınlanan **Batının En Hızlı Adamı Ringo** başlıklı kitabın yazar ve çevirmen bilgisi yer almazken, Gelişim Yayınları tarafından çizgiroman olarak yayınlanan çeviri Batı klâsiklerinde¹³⁸ yazar ve resimleyen bilgisi yer alır ama çevirmen bilgisi yoktur.

Çevirmen bilgisinin bulun(a)madığı eserlerin dağılımında ortaya çıkan diğer bir örüntü, kurum olarak yayınevlerinin çocuklara yönelik yayıncılık faaliyetlerinde benimsediği ilkeler ve aldıkları tavırlardır. Ağırlıklı olarak ders kitapları ve yardımcı ders kitapları yayınlayan Arkın Kitabevinin çevirmen bilgisine yer vermediği eserlerin çoğunu okul öncesi ve/veya ilk okuma kitapları oluşturmaktadır. Bu kitapların çevirmen bilgisinin belirtilmesinin yanı sıra bir eser dışında yazar bilgisinin de eksik olması önemli bir noktaya işaret etmektedir. **Renkli Çocuk Kitapları** serisinde yayınlanan **Akıllı Tavşan, Aslanla Tavşan, Ava Giden Avlanır, Çomar ile Hain Köpek, Hayvanlar Orkestrası, Üç Küçük Cıvıv** gibi okul öncesi ve/veya ilk okuma kitabı olarak sunulan kitapların ve **Alim'in Masalları** dizisinde yayınlanan **Dört Şarkıcı ve Fareli Köyün Kavalcısı** başlıklı masal kitaplarının çevirmen ve yazar bilgileri mevcut değildir. **Alim'in Masalları** dizisinde bahsedilen iki kitabın yayıncısı olarak Mefra Telci belirtilmektedir. Telci'nin kitabevinin sahibi Ramazan Arkın'ın kızı ve çocuk kitaplarının yayıncısı olarak konum alması ekonomik ve simgesel sermayenin temsilcisi olduğuna işaret etmektedir. Öte yandan Arkın Kitabevinin çevirmen bilgisini belirtmeyip yazar bilgisini belirttiği tek kitap **Arkın Temel Bilimler** Serisinde yayınlanan David Carey'in **Televizyon Nasıl Çalışır** (1970) başlıklı eseridir. Kitabevinin yaş itibarıyla daha küçük çocuklar için hazırladığı kurgusal kitaplar ve ilkokul ve/veya ortaokul çağındaki çocuklar için hazırladığı bilgilendirici kitaplar arasındaki sunum farkında kendini gösteren tavır, çocuk kitapları arasında metin türüne bağlı olarak değer atfını ve/veya değersizleştirmeyi imlemektedir.

¹³⁸ Robin Hood dışındaki eserlerin yazarları belirtilmiştir: Jules Verne, **80 Günde Devriale**, Gelişim Yayınları, İstanbul, 1977; Robert Louis Stevenson, **Define Adası**, Resimler: Ramon de la Fuente, Gelişim Yayınları, İstanbul, 1977; Robert Louis Stevenson, **Kara Ok**, Resimler: Ramon de la Fuente, Gelişim Yayınları, İstanbul, 1977; Mark Twain, **Kral Arthur'un Sarayında Bir Amerikalı**, Resimler: Ramon de la Fuente, Gelişim Yayınları, İstanbul, 1977; **Robin Hood**, Resimler: Ramon de la Fuente, Gelişim Yayınları, İstanbul, 1977.

Çevirmen bilgisinin bulun(a)madığı 258 eserin 73'ünün (%30) Kurtuluş Yayınlarına ait olduğu görülmektedir. Kurtuluş Yayınlarının genel yayın çizgisini telifte resimli/kısa öykü kitapları ve Kemalettin Tuğcu külliyyatı, çeviride ise **Çocuk Klasikleri** serisinde yer alan dört macera romanı hariç tamamen resimli kısa öykü kitapları ile ilk okuma kitapları/serileri oluşturmaktadır. Çevirmen bilgisinin bulunmadığı 73 eserin tümüne bakıldığında yayınevinin bu konuda tutarlı bir tavır sergilemediği söylenebilir. Yazarı ve çevirmeni belirtilmeyen kitaplar arasında **Alâeddin'in Sihirli Lambası** (resimler: J. M. Rabec), **Kibritçi Kız**, **Küçük Deniz Kızı**, **Pamuk Prenses ve Yedi Cüce**, **Pinokyo**, **Uyuyan Prenses** gibi klâsik masallar ve daha 49 resimli kitap yer alırken, yazarı belirtilen ama çevirmeni belirtilmeyen eserler arasında Andersen'den **Altın Saçlı Kız**, **Karlar Kraliçesi** (resimler: Luce Lagarde) ve **Seçme Masallar**, Charles Perrault'dan **Kırmızı Başlıklı Kız** (resimler: Luce Lagarde), **Çizmeli Kedi** (resimler: Françoise J. Bertier) ve **Ormanda Uyuyan Güzel** (resimler: Françoise J. Bertier), Grimm'den **Kahraman Küçük Terzi** (resimler: Marcel Cochard), **Keçi ile Yavruları** (resimler: Ralph Soupault), **Parmak Çocuk** (resimler: Françoise J. Bertier) ve **Pembe Gül ile Al Gül** (resimler: G. Di Maccio) ve Jean la Fontaine'den **Tilki ile Leylek**, Chouckanick'ten **Tombiş'in Başına Gelenler** (resimler: Luce Lagarde), Ghislaine Laramée'den **Ayşegül ve Kurtlar** (resimler: Simone Deleuil), Anne Pier-jean'dan **Klodin'in Serüvenleri**, **Klodinler'de Esrarlı Olaylar** ve **Kabriyol ve Klodin**, Paul-Jacues Bonzon'dan **Güneş Hırsız Ayı** ve Charles Galtier'den **Kurtla Tilki** vardır. Comtesse de Segur'dan **Peri Masalları** başlıklı kitabın Nilüfer Kurtuluş tarafından Türkçeleştirildiği bilgisi kesin olmayıp (Anamur, 2016: 287), bu bilgi söz konusu kitaba hiçbir kanaldan ulaşılamadığı için ne resmi kayıtlar ne de ikinci el kitap piyasası aracılığıyla açıklığa kavuşturulamamıştır. Görüldüğü gibi yayınevi çevirmen belirtmeme tavrını daha küçük yaş grupları için sunduğu resimli ve/veya kısa öykü ve masalların yanı sıra çocuk klâsikleri olarak sunduğu daha hacimli kitaplarda da sürdürmüştür. Çocuk klâsiklerinde çevirmen belirtmeme durumuyla Bilgi Yayınevinin çocuk klâsikleri dizisinde yer verdiği **David Koperfeld**, **Monte Kristo** ve **Siyah Lale** başlıklı eserlerde de karşılaşılmıştır. Aynı yayınevinin **Don Kişot**'un 2 ciltlik Bertan Onaran çevirisi ve masal dizisinde yer verdiği Nazım Hikmet'in La Fontaine'den çevirdiği **Masallar**'ı yayınevinin çocuklar için hazırladığı kitaplarda çevirmen bilgisine önem vermediğine ve/veya göz ardı ettiğine işaret etmektedir.

Kurtuluş Yayınları gibi yazar ve/veya çevirmen belirtme konusunda kitap türüne ya da yazara bağlı olmaksızın değişken tavırlar ve uygulamalar sergileyen bir diğer yayıncı Coşkun Yayınlarıdır. Coşkun Yayınları **Topkuyruk** olarak yayınladığı çevirinin çevirmen bilgisine yer vermeyip yazar (Peter Langohr) ve kaynak metin bilgisine (Frühling) yer verirken, ayrıca dört kitabın ne çevirmen ne de yazar bilgisine yer vermiştir. Bu kitapların hepsi edebi tür olarak benzer olup sayfa sayıları 20 ile sınırlı olan resimli kısa öykü kitaplarıdır.

Belirli bir düzeyde ortaklık olarak işleyen İtimat Kitabevi ve İyigün Yayınları'nın da ağırlıklı olarak az sayfalı masal ve öykü kitapları başta olmak üzere bazı çocuk romanlarında da (19 eser) çevirmen bilgisine yer vermediği görülmektedir. Öte yandan genel yayın çizgisine bakıldığında çocuklar için yayınladıkları çeviri eserlerin çoğunun (74 çeviri eserin 55 tanesinde) çevirmen bilgisine yer verdikleri not edilmelidir. Benzer şekilde Tahir Yücetürk Çocuk Kitabevinin de yayınladığı iki çeviri eserin birinde¹³⁹ resimleyen bilgisine yer verirken çevirmen bilgisine yer vermediği, buna karşılık 1978 yılında Tebliğler Dergisinde ilkökul öğrencilerine tavsiye edilen ve yazarı olarak Mustafa Şen'in belirtildiği Şen Yayınevine ait resimli beş klâsik Batı masalının¹⁴⁰ çevirmen bilgisi mevcut değildir. 1970-1990 yılları arasında Türkiye'de çizgi-roman yayıncılığının önde gelen eyleyicilerinden Tay Yayınlarının **Sevimli Dizide** yayınladığı iki resimli öykü kitabında da¹⁴¹ çevirmen bilgisini paylaşmadığı görülmektedir.

Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumunun 1979 yılında tekrar yayınladığı Lucy Fitch Perkins'in ikizler (Eskimo İkizleri, Filipinli İkizler, İrlanda İkizleri, İsviçre İkizleri, Japon İkizleri, Meksika İkizleri) dizisini oluşturan çocuk romanlarında ve bir resimli öykü kitabında¹⁴² da çevirmen bilgisi yer almamaktadır.

¹³⁹ La Fontaine, **Karga ile Tilki**, Resimleyen: Mıstık, Tahir Yücetürk Çocuk Kitabevi, İstanbul, 1971, ikinci baskı, 40 s.

¹⁴⁰ Mustafa Şen, **Kırmızı Başlıklı Kız**, Şen Yayınevi, Ank, ?, resimli, 16 s.; Mustafa Şen, **Pamuk Prenses**, Şen Yayınevi, Ank, ?, resimli, 16 s.; Mustafa Şen, **Ormanda Uyuyan Güzel**, Şen Yayınevi, Ank, ?, resimli, 16 s.; Mustafa Şen, **Ali Baba ve Kırk Haramiler**, Şen Yayınevi, Ank, ?, resimli, 16 s.; Mustafa Şen, **Kül Kedisi**, Şen Yayınevi, Ank, ?, resimli, 16 s.

¹⁴¹ Walt Disney, **Dumbo**, Tay Yayınları, İstanbul, 1979, 16 s.; Walt Disney, **Mik ve Mak**, Tay Yayınları, İstanbul, 1979, 14 s.

¹⁴² Howard Pyle, **Kibirli Prenses**, Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu, Ankara, 1979, 18 s.

Dönemin çocuklara yönelik yayıncılık anlayışı çerçevesinde popülerleşen, belirli karakterler etrafında dönen resimli kitap dizileri çeviri başlığı altında alınan ama çevirmeni ve/veya yazarı bilinmeyen diğer kitaplardan ayrılmakta ve her bir dizi kendi içinde özgüllüklere sahip, karmaşık bir yapı sergilemektedir. Bunun nedeni ürünlerin çevirmen ve/veya yazarlarının sunumunda çeşitli uygulamalarla her biri birbirinden farklılaşan yayınevlerinin hem kendi aralarında hem de kendi içinde çeşitlilik göstermesidir. Bu bağlamda Coşkun Dağıtımın **Pembe Panter** (11 kitap)¹⁴³ ve **Temel Reis** (9 kitap) dizileri, Defne Yayınlarının **Pembe Panter** (11 kitap) ve **Sevimli Hayalet** (altı kitap) dizileri, İnkılâp ve Aka Kitabevlerinin **Balarısı Tombik** (sekiz kitap) ve **Pinokyo** (dört kitap) dizileri, Sümer Yayınevinin **Ayşegül** dizisi (25 kitap), Kurtuluş Yayınlarının **Oya ile Kaya** dizisi (25 kitap) ve Öğün Yayınlarının **Heidi** (yedi kitap) konulu kitaplarından bahsedilecektir.

Çeviri çocuk edebiyatı bibliyografyasında 53 eseri derlenen Coşkun Dağıtım okul öncesi ve ilk okuma kitapları olarak düşünülebilecek, sayfaları 15-48 arasında değişen resimli hikâye ve masal kitapları yayınlayan bir yayıncıdır. Yayıncının 15-16 sayfa ile sınırlı ve resimli Pembe Panter dizisinin yazarını Engin Salman olarak belirtmesi çeviribilim çalışmaları için özel bir örnek teşkil etmektedir. Diziye ait 11 kitap tespit edilebilmiştir. Bunlar sırasıyla **Pembe Panter Ankara’da** (çizen: M[ehmet] Tekdal), **Pembe Panter Antalya’daki Hazine** (çizen: M[ehmet] Tekdal), **Pembe Panter İstanbul’da**, **Pembe Panter Karetci**, **Pembe Panter Maçta**, **Pembe Panter Sinek Avcısı**, **Pembe Panter Susmıyan Saat** (çizen: M[ehmet] Tekdal), **Pembe Panter Uludağ’da** ve **Pembe Panter ve Yaramaz Kediler’dir**. Eser başlıklarından Amerikan yapımı bir çizgi film karakteri için Türkiye’de çeşitli maceralar kaleme alındığı anlaşılmaktadır. Pembe Panter karakteri 1965 yapımı aynı ismi taşıyan filmin Türkiye’de 1966 yılının sonlarında¹⁴⁴ gösterime girmesiyle öncelikle Türkiye’deki sinema seyircisi kitleleriyle tanışmış, daha sonra 1970’lerin ilk yarısında televizyon ekranlarına taşınarak daha geniş bir kitleyle buluşmuştur. Dönemin en popüler ve çok satan çocuk

¹⁴³ Coşkun Dağıtım tarafından yayınlanan **Pembe Panter** dizisine ek olarak bu yayıneviyle benzer bir pratik sergileyen Aksu Yayınevi tarafından 1976 yılında yayınlanan **Pembe Panter Çocuklarla** başlıklı kitaptan da bahsedilecektir.

¹⁴⁴ **Milliyet Gazetesi**, 26 Aralık 1966, s.6, sütun 2.

dergilerinden Milliyet Çocuk'un 1974 yılında çizgi film karakterini sayfalarına taşıması¹⁴⁵, kısa bir süre sonra 28 sayfalık resimli roman eki olarak vermesi¹⁴⁶ ve 1975 yılında Pembe Panter oyuncakları dağıtmaya başlaması¹⁴⁷ Pembe Panter'in ilgi gören bir karakter olduğunu sergilemektedir. Dolayısıyla Coşkun Dağıtımın 1975 yılında bu karakterin maceralarını resimli kısa hikâye kitapları olarak çocuk okurlara sunması ilgili dönem içinde anlamlı bir hâle bürünmektedir. 1976 yılında Aksu Yayınevi tarafından Büyük Harfli Çocuk Hikâyeleri dizisinde yayınlanan ve "yazan" olarak Mustafa Cumhur Aksu'nun belirtildiği **Pembe Panter Çocuklarla** kitabı da Engin Salman örneğine bir ek olarak düşünülebilir. Öte yandan Coşkun Dağıtım tarafından yayınlanan Temel Reis dizisine bakıldığında ve bu dizide yer alan dokuz resimli kitabın¹⁴⁸ üçünde Engin Salman için "derleyen" ve "yazan" ifadelerinin çelişkili bir şekilde aynı anda kullanılması, dört kitabın "yazan"ı olarak Engin Salman'ın belirtilmesi ve iki kitapta da "derleyen" olarak anılması eserlerin üretiminde pratiğe ve kavrama ilişkin ciddi bir karmaşayı gün yüzüne çıkarmaktadır. Amerikan yapımı çizgi film karakterlerinin kahraman olarak yer aldığı bu iki dizide yazar ve/veya çevirmen bilgilerine dair farklı tavır alışlar yayıncının düzensiz ve değişken bir çizgide hareket ettiğini göstermektedir.

Defne Yayınlarının çeviri bibliyografyasında yer alan 11 eserin beşi **Pembe Panter** ve altısı da **Sevimli Hayalet** dizilerinden oluşmaktadır. 1974-1975 yıllarında yayınlanan resimli kitapların sayfa aralığı 14 ile 16 arasında değişmekte ve hiçbir eserin çevirmen ve/veya yazar bilgisi mevcut değildir.

Ağırlıklı olarak çocuk klâsik romanları ve masal dizileri yayınlayan İnkılap ve Aka Kitabevlerinin okul öncesi ve/veya ilk okuma kitapları olarak sunduğu sekiz kitaptan oluşan **Balarısı Tombik** ve dört kitaptan oluşan **Pinokyo** dizilerinde çevirmen ve/veya yazar bilgisini vermemesi resimli kısa hikâye kitaplarındaki uygulamasının sürekliliğine işaret etmektedir. Çünkü bu yayınevinin çocuk klâsik romanlarında ve hacimli masal kitaplarında çevirmen ve yazar bilgisine sürekli yer verirken, az sayfalı, resimli masal ve hikâye kitaplarında bu bilgileri paylaşmadığı görülür. Bunun çarpıcı

¹⁴⁵ **Milliyet Gazetesi**, 15 Haziran 1974, s. 4, sütun 2.

¹⁴⁶ **Milliyet Gazetesi**, 10 Ağustos 1974, s. 5, sütun 2.

¹⁴⁷ **Milliyet Gazetesi**, 17 Mart 1975, s. 6; 18 Mart 1975, s. 9; 19 Mart 1975, s. 9; 1 Nisan 1975, s. 6.

¹⁴⁸ Dokuz kitabın çizeri M[ehmet] Tekdal olarak belirtilmiştir.

örneği Pinokyo'dur. **Pinokyo** dizisinde yer alan 16 sayfalık resimli hikâye kitaplarının hiçbirinde çevirmen ve yazar bilgisi yer almazken, 1978 yılında yayınlanan Leyla Morali'nin **Pinokyo** (126 s.) çevirisinde yazar olarak Carlo Lorenzini ve "dilimize çeviren" ibaresiyle çevirmen ismi belirtilmektedir.

Bibliyografyadaki yayın çizgisinin çoğunu **Ayşegül** dizisinin oluşturduğu Sümer Yayınevi kaynakçaya göre bu dizide 25 kitap yayınlamıştır. Bu kitapların yazarları arasında Gilbert Delahaye, Marianne Saint-Clair, Marthe Englebert, Louise Bienvenu, Jean Dethise, Alain Gree ve Marcelle Verite yer almakla birlikte yazarı belirtilmeyen üç kitap mevcuttur. Bunun dışında **Ayşegül** serisinde yer alan ama konu itibarıyla farklılık arz eden dört resimli hikâye kitabı daha vardır ve bu eserler de biçimsel olarak benzerlik gösterdiklerinden burada anılacaktır.¹⁴⁹ Yazar konusunda olduğu gibi çevirmen belirtme konusunda da farklı tavırlar söz konusudur. Buna göre belirtilen çevirmenler arasında M. Doğan Özbay (2 kitap), A[li] Avni Öneş (5 kitap) ve Gülten Dayıoğlu (7 kitap) yer alırken, çevirmeni belirtilmeyen 11 kitap vardır. Dolayısıyla neredeyse kitapların yarısının çevirmen bilgisi bulunmamaktadır. Çevirmen ve yazar bilgisine ek olarak, 16 kitabın resimleyeni olarak Marcel Marlier yer alırken, dört kitapta Philippe Salembier'in, bir kitapta d'Elisabeth Ivanovsky'nin ve bir kitapta Rene Miessen'in resimleyen ve/veya çizen olarak belirtildiği görülmektedir. Üç kitabın resimleyeni ise belirtilmemiştir. İzlendiği üzere resimli çeviri kitaplarındaki görseller büyük oranda doğrudan ithal edilmiş ve sanatçıların isimleri yine büyük oranda görünür kılınmıştır. Çevirmen belirtmedeki farklı tavır alışlar yazar bilgilerindeki benzer farklı tavır alışlarla birleştirildiğinde söz konusu yayınevinin çocuklara yönelik resimli çeviri hikâye kitaplarının üretiminde değişken tutum sergilediği ve bu farklılıklardan belirli bir ilke ve/veya ilkeler bütününe bağlılık göstermediğinin anlaşıldığı ileri sürülebilir.

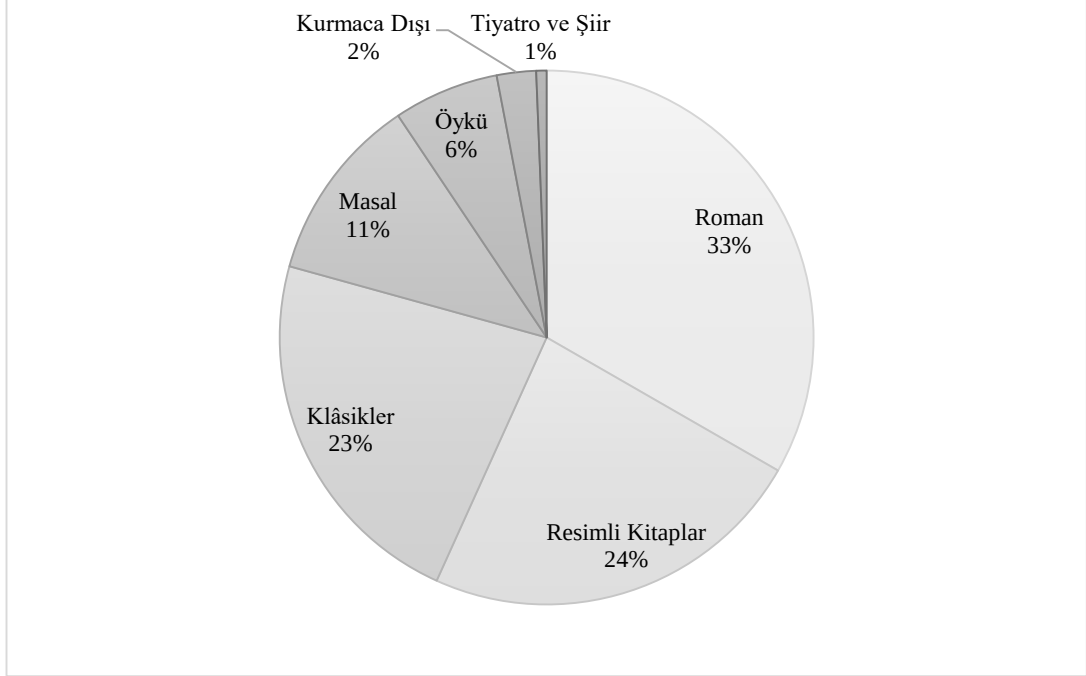
¹⁴⁹ Bu dört çeviri eser şunlardır: Jeanne Dethise, **Gıgıdakla Tekircik**, Türkçesi: A[li] Avni Öneş, Resimleyen: Marcel Marlier, Sümer Yayınevi, İstanbul, 1970, Ayşegül Serisi: 3, 20 s.; Madeleine Raillon, **Kartopunun Evi**, Türkçesi: A[li] Avni Öneş, Resimleyen: Rene Miessen, Sümer Yayınevi, İstanbul, 1970, Ayşegül Serisi: 5, 19 s.; **Kurt ile Çocuk**, Türkçesi: A[li] Avni Öneş, Resimleyen: P. Salembier, Sümer Yayınevi, İstanbul, 1969, Ayşegül Serisi: 1, 19 s.; Gilbert Delahaye, **Sevimli Sıpa Cık-Cık**, Resimleyen: Marcel Marlier, Sümer Yayınevi, İstanbul, 1968, Ayşegül Serisi.

Ankara merkezli ve ağırlıklı olarak ders kitapları yayınlayan Kurtuluş Yayınlarının 1979 yılında yayınladığı **Oya ile Kaya** dizisinde yer alan 25¹⁵⁰ kitaba gelindiğinde, bu kitapların tümü [adapte] ve/veya [çeviri] olarak kütüphane kayıtlarına geçmesine rağmen çevirmen, resimleyen ve yazar bilgisinin mevcut olmadığı görülmektedir. Sayfa sayıları 11 ve 12 arasında değişen, resimli ve tematik kitaplardan oluşan bu dizideki kitapların telif/çeviri sınırlarını muğlaklaştıran eser olma ihtimâli yüksektir.

Son olarak Ankara merkezli ve ağırlıklı olarak ders kitapları yayınlayan Öğün Yayınları bibliyografyada 15 adet resimli öykü ve/veya masal kitabı olan sınırlı ölçekte faaliyet gösteren bir yayınevidir. 1979 yılında yayınladıkları tüm kitapların yedisini ünlü Heidi karakterine dairdir. Kütüphane kayıtlarına [çeviri] olarak geçirilen bu kitapların çevirmen ve yazar bilgisi mevcut değildir. Sadece beş Heidi kitabına ilişkin “yayımlayan” olarak yayınevinin sahibi Vedat Öğün belirtilmiştir. Heidi kitaplarının yanı sıra **Tom Sawyer ve Hazine** (16 s.), **Tom Sawyer ve Korsanlar** (16 s.), **Parmak Çocuk** (18 s.), **Kırmızı Başlıklı Kız** (16 s.), **Uyuyan Güzel** (16 s.), **Hansel ve Gretel** (16 s.), **Sinderella Kül Kedisi** (16 s.) ve **Pamuk Prenses ve Yedi Cüce** (16 s.) resimli çeviri kitaplarda da çevirmen, yazar ve/veya yayımlayan bilgisine rastlanmamıştır. Bu örnekler, Öğün Yayınlarının (ders kitapları ağırlıklı) yayıncılık çizgisi itibarıyla benzerlik gösterdiği Kurtuluş Yayınevi gibi resimli çeviri çocuk kitaplarının üreticilerini belirtmemesi konusunda süreklilik arz eden bir tavır alış sergilediğinin; üretici isimlerin belirtilmemesiyle eserlerin anonim özelliklerle donatılarak sunulduğunun gözlendiği iddia edilebilir. Ayrıca Arkın Kitabevinin uyguladığı bir pratik olarak yayımlayan bilgisine yer verme ve bu şahsın yayınevi içinde ekonomik ve simgesel açıdan güçlü bir konumda olması (yayınevi sahibi, sahibinin çocuğu vb.) Öğün Yayınlarında da gözlemlenen bir pratik olmuştur.

¹⁵⁰ **Oya ile Kaya** dizisinin numaraları takip edildiğinde kitap sayısının otuza ulaştığı görülür; ancak dönem itibarıyla genel olarak çocuk kitaplarına özel olarak resimli çocuk kitaplarına erişimdeki maddi güçlükler nedeniyle bibliyografyada bu diziye ait yirmi beş kitap derlenebilmiştir.

Grafik 3.3: Çeviri eserlerin tür dağılımı

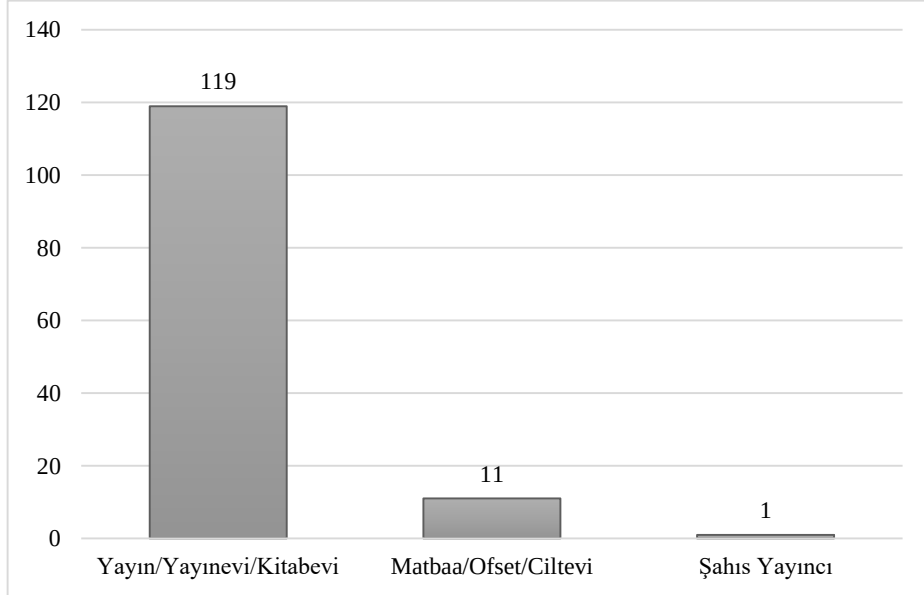

Derlenen 1747 “çeviri” başlığın tür dağılımı çeviri pratiğinin tercih edildiği türleri ve “telif” başlıklarla anlamlı bir ilişkisellik içinde olduğunu göstermesi açısından önemlidir. Telif başlıkların tür dağılımına oranla daha az çeşitlilik sergileyen çeviri eserlerin tür dağılımı çevirinin başta roman, resimli kitaplar ve Batı klâsikleri olmak üzere masal, öykü, kurmaca dışı, tiyatro ve şiirde tercih edildiği tespit edilir. Batı edebiyatlarından çeviri aracılığıyla Osmanlıcada ve Türkçede varlık gösteren romanın, daha küçük yaş gruplarına yönelik “telif” kısa öykülerin ağırlıkta olduğu ve telif roman oranının aşağılarda seyrettiği Türkçe çocuk edebiyatında çeviri pratiği için en çok tercih edilen tür olması anlamlıdır. Öykü, masal ve sınırlı sayıda çizgi-roman içeren resimli kitap kategorisinin çeviriye dayanması, ilgili dönemde çocuk kitaplarının resimlendirilmesinin kısıtlı olanaklar çerçevesinde ve ekonomik nedenlerden dolayı sınırlı düzeyde bulunmasıyla ilişkilendirilebilir. Ağırlıklı olarak Batı klâsiklerinden oluşan klâsik eser kategorisi Osmanlı döneminden 1970’lere uzanan süreçte yerleşiklik kazanmış belirli yazar ve eserlerin yanı sıra klâsik kabul edilen yazarların farklı eserlerini de içerir. Klâsik çevirilerinin üst sırada yer alması Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki

kanonlaşmaya dair ipuçları verir. Diğer türlerin “telif” masal, öykü, kurmaca dışı, tiyatro ve şiirin arkasında kalıp, çevirinin en az tercih edildiği ve/veya yeni tercih edilmeye başlandığı türleri temsil ettiği söylenebilir.

Son olarak, çeviri eser yayınlayan eyleyicilerin kurumsallıkları sorgulanmak istendiğinde eyleyicilerin isimlerinde “yayın/yayınevi/kitabevi” bulunan eyleyici sayısı 119 iken, matbaa, ciltevi, ofset ve basımevi uzantılı isme sahip ve alanda süreklilik göstermeyen eyleyici sayısının 11 olduğu tespit edilmiştir. İki çeviri eserin yayınlayan/yayıncı bilgisi yazarın kendi yayını olarak belirtildiğinden bir kişi, şahıs yayıncı olarak kaydedilmiştir.¹⁵¹

Grafik 3.4: Çeviri eserlerin tür dağılımı

Çocuklara yönelik telif eserler yayınlayan eyleyicilerde olduğu gibi, kurumsallık düzeyleri yüksek ve/veya yayıncılık alanında belirli bir süredir faaliyet gösteren yayın/yayınevi/kitabevi başlığı altında özel yayınevleri/kitabevleri ağırlıklı olmak üzere sınırlı sayıda kamu kurum ve kuruluşlarıyla birlikte özel bankalar da yayıncı olarak yer alır. Bu eyleyiciler arasında Ankara Belediyesi Basın Yayın Müdürlüğü,

¹⁵¹ İki çeviri eser de Ali Avni Öneş’in çevirip yayınlattığı eserler olduğundan grafikte şahıs yayını bir adet gösterilmiştir.

MEB, Kadıköy Halk Eğitim Merkezi, Kültür Bakanlığı, Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu, Türkiye İş Bankası ve Yapı ve Kredi Bankası vardır. Ayrıca telif yayıncılıkta belirtildiği gibi yayıncılık alanında kıdemli ve/veya tanınırlığı yüksek olan Remzi Kitabevi, Arkın Kitabevi, Tahir Yücetürk Çocuk Kitabevi ve Hüseyin Hilmi Kitabevi de “yayın/yayınevi” dâhilinde değerlendirilmiştir. Yine telif yayıncılıkta olduğu gibi isminde “dağıtım” ibaresi bulunan Bük Yayın Dağıtım ve Coşkun Dağıtım da ilk kategori altında yer almıştır. Son derece sınırlı yayın kapasitesi olsa da çeviri eser yayınlayan, tekil şahısların yönetiminde kısa ömürlü yayınların/yayınevlerinin bulunduğu da altı çizilmelidir. Bunlar arasında Cumhuriyet Aksu’nun yazar olarak belirtildiği **Pembe Panter Çocuklarla** başlıklı eseri yayınlayan Aksu Yayınevi, Ali Arslan’ın çevirisini yayınlayan Arslan Yayınları, Nazım Berksoy’un çevirisini yayınlayan Berksoy Yayınları, Coşkun Amca mahlasını kullanan Bahattin Coşkun’un masal çevirilerini yayınlayan Coşkun Amca Yayınları, kurucusu dışında farklı çevirmenlerin çevirilerini yayınlayan Danışman Yayınları, çevirmen ve çoğunlukla yazar bilgisine yer vermeden çeviri eser yayınlayan Mehmet Tunagür Yayınevi, Nevzat Kurtuluş ve M. Şahin’in çevirilerini yayınlayan Nevzat Yayınevi, Vedat Öğün’ün “yayınlayan” olarak belirtildiği klâsik Batı masalları sunan Öğün Yayınları ve sahibi Mustafa Şen’in yazar olarak kaydedildiği klâsik Batı masalları yayınlayan Şen Yayınevi vardır.

Eyleyicilerin çeviri eserleri sunmalarında somutlanan tavır alışlarından ve yayıncılık faaliyetlerinden yola çıkarak çeviri eser yayınlayan eyleyicilerin belirgin bir yayıncılık işleyişi sergilediği, kurumsallıkları zayıf ve/veya bulu ve ciltevi gibi yayıncılığın farklı alanlarında konumlanan eyleyicilerin çeviri pratiğine ilişkin son derece sınırlı faaliyet gösterdiği ileri sürülebilir. Tüm çeviri başlıklarının yayıncısına ilişkin bilgilerin mevcut olması Türkçe çocuk edebiyatında çeviri etkinliğinin belirli kurum ve kuruluşlar tarafından yapıldığını ve bu açıdan sınırlarının görece belirli olduğunu gösterir. Telif eserlerin yayınlanmasında gözlemlenen zayıf kurumsallığın yol açtığı esnek üretim mekanizmasının çeviri eserlerin yayınlanmasında karşıt bir görünüm aldığı görülmektedir. Buna göre çeviri eserlerin telif eserlere kıyasla belirli eyleyiciler tarafından yayınlandığı ve kendi içinde daha kontrollü bir üretim mekanizması sergilediği savlanabilir. Bu tespit, önceki bölümde alandaki özel yayınevleri yöneticileri,

yazarlar, çevirmenler ve şairlerin dile getirdiği telif hakkı ödeme zorunluluğu olmadığından yayıncıların daha kârlı bir seçenek olarak tercih ettiği ancak “telif” üretimi olumsuz etkilediği ve “gereksiz kitap artışına yol açtığı¹⁵²” (Gevgilili, 1972: 9) öne sürülen “çeviri” kitap yayınlama eğiliminin kontrolsüz bir şekilde sürdürüldüğüne dair iddialarla çelişir görünür. Görünüşteki çelişkinin açıklığa kavuşturulması için ilk olarak çeviri eserlere ilişkin kavrayışa dikkat çekmek yerinde olacaktır. Gereksiz kitap artışına yol açtığı düşünülen olgu, yeniden çevirilerdir. Çevirinin biricikliğini göz ardı eden bu görüşe göre çevrilen yeni başlık sayısı önemli olup, bir başlığın yeniden çevirileri gereksiz bir seçenek çokluğu anlamına gelir. Bu yaklaşımın, çeviri olgusuna dair sığ bir kavrayışın uzantısı olduğu düşünülebilir. Bu düşüncenin işaret ettiği bir diğer nokta, başlıkların düzensiz bir şekilde çevrilmesidir. 1940’lı yıllarda devlet kurumları tarafından planlı bir şekilde yürütülen çeviri etkinliklerine atfen, 1970’li yıllarda özel yayınevlerinin diledikleri başlıkları çevirmesi sonucunda böyle bir düşüncenin geliştiği anlaşılr. Çeviri eser yayınlamanın yayıncılar için maliyetinin telif eserlere oranla çok daha uygun olmasına dair iddiaya gelindiğinde Türkçe çocuk edebiyatı alanında çeviri başlık sayısının telif eser sayısından fazla olması beklenir. Oysa rakamlara baktığında, telif başlıkların %60 çeviri başlıkların %40 dolaylarında olduğu görülür. Her ne kadar çevrilecek edebiyat metnine telif ücreti ödenmemesi, çevirmenlerin düşük ücretler karşılığında çocuk edebiyatı çevirisi yapması, yayıncıların forma sayısını düşük tutarak basım maliyetlerini alt düzeyde tutma eğilimi gibi unsurlar çevirinin ürün olarak maliyetinin ve getirisinin yayıncılar için “avantajlı” olmasını sağlasa da, üretilen telif başlıkların sayısı ve özellikleri çevirinin sözü edilen avantajlarının belirli bir dereceye kadar telif eserler için de işlerlik kazandırıldığını gösterir. Çevirinin düşük maliyetle yapıyor olması bir piyasa gerçekliği olsa da, çeviri etkinliğinin belirli düzeyde bir ilişki ağı, eser seçimi, (varsa) düzeltmenlik, çevirmenlik rolünü üstlenen insan kaynağı gibi farklı gereksinimleri yayıncılık rolü oynayan her eyleyicinin çeviri eser yayınlamasını engelleyen unsurlar olarak düşünülebilir. Ayrıca telif hakları yasasına dair herhangi bir yasal düzenleme yapılmamasına rağmen 1970’li yılların sonuna doğru Türkçe çocuk edebiyatı alanının kurumsal işleyiş sergileyen önde gelen yayınevlerinin yayınladıkları çeviri eserlerin künyesinde telif haklarının alındığına dair

¹⁵² Bu ifade Ali Gevgilili’nin yönettiği bir oturuma katılan Yaşar Nabi Nayır’a aittir.

ibarelere yer verilmeye başlaması alana özel yayınevleri aracılığıyla düzensiz bir şekilde de olsa kontrol getirilmeye çalışıldığına işaret eder.

3.2.3. Yayıncıların Yörüngeleri ve Çocuklara Yönelik Diziler

Türkiye'nin 1970-1980 dönemi Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki yaratım ve üretim faaliyetlerinin incelendiği bu çalışmada yörünge kavramı yayıncı konumundaki eyleyicilerin açık ve/veya örtük bir şekilde izlenebilen yayın politikaları ve çocuk edebiyatı alanındaki faaliyetleri üstünden belirginleşen konumlanışları ile tüm bunların ortaya çıkardığı üretim yönelimlerini kapsar. Yörünge kavramı, eyleyicilerin (varsa) tarih boyunca aldığı bir dizi konumsallıkların da gerektiğinde incelemede kullanılmasını öngörür.

Ele alınan on yılda çocuk edebiyatı alanında yayıncı konumundaki eyleyicilerin yaratım ve üretim faaliyetleri dört yörünge altında incelenebilir: (i) popüler çocuk edebiyatı yörüngesi; (ii) sol çocuk edebiyatı yörüngesi; (iii) milli çocuk edebiyatı yörüngesi ve (iv) ahlâki çocuk edebiyatı yörüngesi. Popüler çocuk edebiyatı yörüngesi ile kavranmak istenen özel yayınevlerinin talep gören ve/veya göreceğini düşündüğü eserleri daha geniş bir hedef kitleye sunduğu ve bundan dolayı ticari çıkarın da görünür düzeyde olduğu bir yayın yönelimidir. Bu yörünge dâhilinde özel olarak çocuk okurları hedeflediği belli olmasa da çocuk okurların yoğun ilgi gösterdiği çizgi romanlar, yetişkinlerin çocuk okurlara sürekli yeni çeviriler, yeniden çeviriler ve/veya yeniden basımlar aracılığıyla sundukları Batı klâsikleri ve ilgili dönemde okurlar tarafından rağbet gören macera (detektif, polisiye, bilim kurgu, fantastik) ön plâna çıkmaktadır.

Toplumsal ve siyasal alanın kutuplu yapısının edebiyattaki yansıması olarak görülebilecek sol çocuk edebiyat yörüngesi ile kavranmak istenen açık ve/veya örtük şekilde sol çizgide¹⁵³ yayıncılık faaliyeti yürüten yayınevlerinin çocuklara yönelik kültürel üretimidir. İlgili dönemde belirli bir toplumsal sermayeye ve ciddi derecede kültürel sermayeye sahip sol çizginin ulusal çocuk edebiyatı oluşturma girişiminin sözcülüğünü yaparak bu alanda önemli bir yenileşme ve değişimin öncülüğünü yapması an-

¹⁵³ Sol siyasi görüşün çizgisellikten uzak olduğu, kendi içinde farklılaşma düzeyinin oldukça yüksek olduğu vurgulanmalıdır; ancak bu çalışma sol siyasi görüşü derinlemesine ele almadığı için bu farklılaşmalar çalışmanın sınırlarını aşmaktadır.

lamlı düzeyde simgesel sermayeye de sahip olduğunu gösterir. Bu kültürel hareketlilikte çeviri pratiğinin değişim ve yenileşme aracı olarak işlerlik kazanması ve başvurulan kaynak dil ve kültür seçeneklerinin yanı sıra edebi tür çeşitliliğinin arttırılmaya yönelinmesi dikkat çekicidir. Daha önce çocuklara sunulmamış bu çeviri eserlerin toplumsal gerçekçi bir edebiyat anlayışıyla kaleme alınan roman, öykü, masal ve şiir türünde yer aldığı izlenmektedir. Toplumsal gerçekçi eserlerin yanı sıra apolitik gerçekçi ve fantastik çocuk edebiyatı eserleriyle birlikte Batı klâsik eserlerinin, popüler macera ve güldürü romanlarının ve diliçi çeviri örneklerinin de bu yörünge dâhilinde tespit edilmesi yörüngenin yayın yelpazesinin çeşitliliğini göstermesi açısından önemlidir.

Üçüncü olarak, ulusal çocuk edebiyatıyla benzer amaçlara yönelik görünen ama ideolojik kaynak ve araçlar açısından önemli derecede farklılaşan milli çocuk edebiyatı yörüngesi de MEB'in kısa bir süre yayınladığı **1000 Temel Eser** dizisinde ve bu dizinin devamı olarak Tercüman Gazetesinin yayınladığı **1001 Temel Eser** dizisinde somutlaşır. Ağırlıklı olarak tarih konulu kurgu dışı eserlerden oluşan dizide, eski Türk edebiyatı eserlerinin dönemin Türkçesine aktarılmasını ve Batı kültürünün temel eserlerinin Türkçeye çevrilmesi amaçlanmıştır (Demirel, 1970¹⁵⁴). Batı kültürlerinin temel eserlerinin de “Türk gençliğinin ve vatandaşlarımızın geniş ve ileri bir dünya görüşüne sahip, geçmişine bağlı, tarihi ile gurur duyan [...] vatansever olarak” (Oğuz, 1970: vii¹⁵⁵) yetişmelerini sağlama amacı doğrultusunda seçildiği kaydedilmelidir.

Son olarak, ahlâki çocuk edebiyatı oluşturma girişimi görece az sayıda yayınevının faaliyet gösterdiği bir yörüngeyi temsil etse de alana yeni bir anlayış getirmesi ve farklı çeviri seçenekleri sunması açısından dikkat çekicidir. Çocuk okurlara yönelik bu yayıncılık anlayışında telif eserlerin ön planda ve değişim aracı olarak çevirilerin oynadığı rol görece kısıtlı olsa da tarihin ilerleyen dönemlerindeki çeşitli oluşum ve anlayışların kavranmasına ışık tutması açısından önem taşımaktadır. Bu yönelimde değişim aracı olarak kullanılan çevirilerin “ahlâki değer” atfedilen roman, öykü ve kurgu dışı eserlerden oluştuğu söylenebilir.

¹⁵⁴ Süleyman Demirel, “Sunuş”, (İçinde) Igor Gouzenko, **Bir Devrin Düşüşü**, Çev. Ağasi Şen, İstanbul, MEB, 1970, ss.iii-v.

¹⁵⁵ Orhan Oğuz, “Sunuş”, (İçinde) Igor Gouzenko, **Bir Devrin Düşüşü**, Çev. Ağasi Şen, İstanbul, MEB, 1970, s.vii.

Çeviri eserlerin değişim aracı olarak izi sürölürken eserlerin çocuklara yönelik yürütölen ayrı bir çocuk dizisinde yer almasına dikkat edilmiştir. Çünkü bibliyografya derlenirken, çeşitli kaynaklarda çocuk kitapları ve/veya çocuk eserleri başlığı altında yetişkin edebiyatında konumlandırılan eserlerin mevcut olduğu gözlenmiş ve dönemsel temsilin yansıtılması kaygısıyla bibliyografyaya da dâhil edilmiştir. Ancak tekil çeviri eserlerin izi sürölürken halihâzırda yetişkin edebiyatında konumlandırılan eserleri de inceleme kapsamına almak çalışmanın yönelimini olumsuz etkileyeceği gerekçesiyle ve belirli bir hedef kitle olarak çocukların ve çocuk okurların öncelenmesinin çalışmanın amaçları doğrultusunda başat bir gereksinim olması nedeniyle çocuk dizileri detaylı ele alınmıştır.

Yayıncıların hâlihazırda yetişkin edebiyatı yayınlarının yanında ayrı bir çocuk dizi yayınına başlamaları eyleyicilerin bilinçli olarak ayrı bir alan açtıklarının da göstergesidir. 1970’ler ise çocuk edebiyatı olarak (yeniden) somutlaşan bu alanda çocuk dizilerinin çoğaldığı bir dönem olarak dikkat çeker. 1968 yılında Altın Kitaplar Yayınevinin Altın Çocuk Kitaplar dizisi, aynı yıl De Yayınevinin başladığı çocuk kitapları dizisi ve Halk El Sanatları Neşriyat Anonim Şirketi’nin Armağan Çocuk Klâsikleri Dizisi, 1970 yılında Milliyet Yayınlarının çocuk kitapları dizisi, 1972 yılında Güneş Yayınevinin Çocuk Dizisi, aynı yıl Dede Korkut Yayınlarının Çocuk Serisi ve Gençlik Serisi, 1973 yılında Koza Yayınlarının farklı yaş gruplarına önelik sunduğu çocuk kitapları dizileri, 1970 başlarında Yeni Asya Yayınevinin ve Sebil Yayınevinin çocuk kitapları serileri başlatması, 1973 yılında başlayan Toker Yayınlarının çocuk kitapları dizisi, 1974 yılında Damla Yayınevinin çocuk kitapları dizisi, 1975 yılında Dilek Yayınevinin Öğretici Kitaplar Dizisi, 1975 yılında Cem Yayınevinin Arkadaş Kitaplar Dizisi, yine aynı yıl E Yayınlarının Güneşli Kitaplar dizisi, Gözlem Yayınevinin Gözlem Çocuk Aşama Dizisi, Esi ve Ya-Ba Yayınlarının Yetişme Dizisi, Kelebek Yayınlarının 1977 yılında başlayan Çocuk Kitapları dizisi, aynı yıl başlayan Derinlik Yayınlarının Çocuk Kitapları Dizisi, May Yayınlarının 1978 yılında başlayan Yıldızlı Kitaplar Dizisi, Kervan Kitapçılık’ın 1978 yılında başlayan Tercüman Gençlik Yayınları ilgili on yılda çocuk yayınlarına başlayan yayınevlerinin artışına ve çeşitliliğine işaret eder.

Sadece çocuklara yönelik eserler yayınlayan yayınevlerinin olması ise alanın sınırlı da olsa özerkliğini göstermesi açısından önemlidir. 1967-1969 yılları arasında faaliyet gösteren Keloğlan Yayınevi, 1965-1970 yılları arasında faaliyet gösteren Oba Çocuk Yayınları, 1950'lerin sonlarından itibaren faaliyet gösteren Tahir Yücetürk Çocuk Kitabevi ve Türk Köyü Yayınları, Deniz Yayınları, Renk Yayınevi, Baskan Yayınları, Köyün Çocuğu Yayınları, Tayko Çocuk Yayınları ve Mehmet Tunagür Yayınevi yayın yelpazesi yalnızca çocuklara yönelik olan eyleyciler arasındadır.

Önceki dönemlerde çocuklara yönelik yayıncılığa başlayan ve 1970'lerde de aktif olan yayıncılar ve/veya yayınevleri de mevcuttur. 1940'lı yılların sonunda çocuk okurlara yönelik eserler yayınlamaya başlayan Varlık Yayınevinin Çocuk Klâsikleri ve Büyük Çocuk Kitapları adlı iki farklı dizisi, Yapı ve Kredi Bankasının çocuk okurlara yönelik yayın faaliyetleri yürütmek için 1945 yılında kurduğu Doğan Kardeş Yayınları, 1950'lerden beri çocuk okurlar için eserler yayınlayan İyigün Yayınları, Işıl Kitabevi ve Çocuk Masalları Dizisi yürüten İtimat Kitabevi, İnkılap ve Aka Kitabevleri, 1960'lı yıllarda çocuk okurlara yönelik edebiyat eseri yayınlamaya başlayan Zuhhal Yayınları ve Redhouse Yayınevi, 1930'lardan beri örtük ve/veya açık çocuk okurlara da seslenen yayınlar sunan Remzi Kitabevi önceki yıllardan 1970'lere taşınan ve çocuk edebiyatı alanında yer alan eyleyciler arasında sayılabilir.

3.2.5. Çevirmenler, Yazarlar ve Habitusları

Bu alt başlıkta bibliyografyada yer alan çevirmenler, çevrilen yazarlar ve telif çocuk edebiyatı eseri sunan yazarlarla ilgili belirli rakamlara ve ön plana çıkan özelliklere yer verilecektir.

1747 çeviri eserin derlendiği bibliyografyada toplam 259 eserin çevirmeni ya da aracı rolünü oynayan eyleycisi belirtilmezken, geriye kalan çeviri eserler üstünden 465 çevirmen tespit edilmiştir. 254 çevirmenin yalnızca birer eser çevirdiği bulunmuştur. Ele alınan dönemde çocuk edebiyatı alanındaki çevirmenlerin yarısından çoğunun sadece bir çeviri eserle alanda konumlanması çevirmenlerin çocuk edebiyatı alanına giriş ve çıkışlarının son derece esnek olduğunu göstermektedir. Dolayısıyla çocuk edebiyatı alanında çevirmenlik üstünden belirli bir habitustan bahsetmek zordur. Bu du-

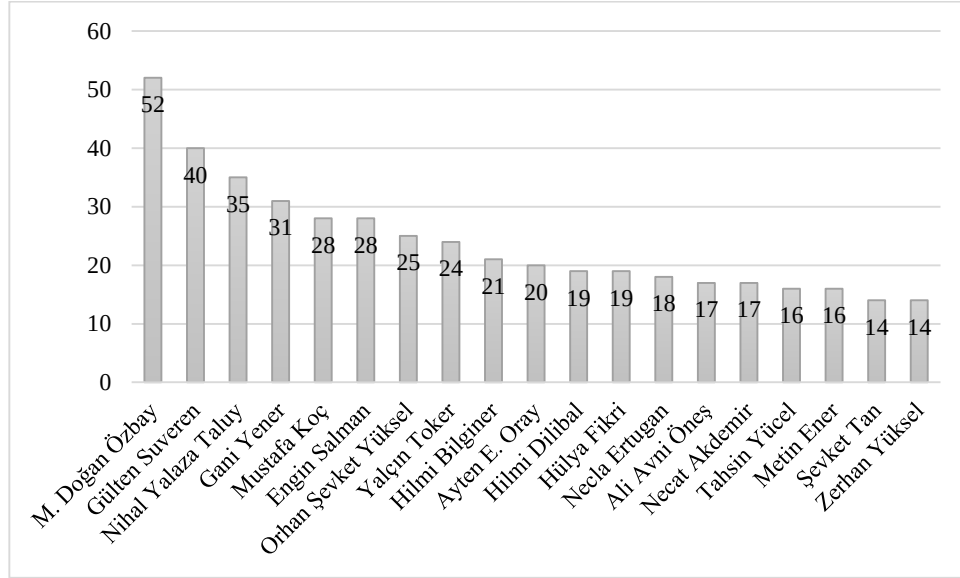
rumun ortaya çıkmasının altında yatan nedenlerden biri olarak, dil bilen kişilerin (özellikle kolej mezunlarının) meslek sahibi olup olmadıkları önemli olmaksızın sınırlı düzeyde ya da tekil örneklerle sınırlı olmak üzere çeviri yapımlarıdır. Çocuk edebiyatı alanına çeviri aracılığıyla girişin kolay olduğu böyle bir ortam alanın kültürel ve simgesel sermayesinin oldukça düşük olmasına zemin yarattığı gibi, alana özgü bu durumun da bahsedilen ortamı yarattığı söylenebilir. Buna rağmen, alana bu denli yüksek sayıda farklı ismin girmesi, alanda çeviri pratiğinin tekil şahıslar için geçici de olsa belirli bir ekonomik sermayeyi temsil ettiğini düşündürmektedir.

Geri kalan çevirmenlere bakıldığında, 74 çevirmenin ikişer eser, 34 çevirmenin üçer eser, 31 çevirmenin dörder eser, 11 çevirmenin beşer eser, 9 çevirmenin altışar eser, 12 çevirmenin yedişer eser, 7 çevirmenin sekizer eser, 4 çevirmenin dokuzar eser ve 1 çevirmenin on eser çevirdiği gözlenmektedir.

Çevrilen eser sayısına göre çevirmenler sıralandığında, ilk yedi çevirmenin toplam çevrilen eser sayısının %52'sini ürettiği görülmektedir (. İlk sırada yer alan M. Doğan Özbay, iki tane resimli Ayşegül kitabı dışında roman türünde çeviri yapmış ve bu çeviriler Zuhal Yayınları, İyigün Yayınları-İtimat Kitabevi ve Baskan Yayınları tarafından yayınlanmıştır. Çocuk edebiyatı alanının dışında yetişkin edebiyatında da yoğun bir şekilde popüler romanlar çevirmesi¹⁵⁶ Özbay'ın çeviri pratiğini taşıdığı ekonomik sermaye kapasitesi doğrultusunda yürüttüğü düşünülebilir.

¹⁵⁶ Altın Kitaplar, İtimat Kitabevi ve Toptan Ucuz Kitabevi tarafından yayınlanan popüler çeviri eserleri bulunmaktadır.

Grafik 3.5: Çevirmenlerin yayınlanan çeviri eser sayısı (ilk yirmi)

İkinci sırada yer alan Gülten Suveren’in de Özbay gibi benzer bir habitusa sahip olduğu söylenebilir. Çocuk edebiyatı alanında roman çevirileri yapan Suveren’in çevirdiği eserler arasında Batı klâsik eserleri (macera romanları) ağırlıklı olmak üzere dönemin çağdaş popüler örnekleri de mevcuttur. Tüm çevirilerinin biri hariç Altın Kitaplar Yayınevinin çocuk kitapları dizisinde yer aldığı, diğer bir çeviri eserin de Kelebek Yayınlarının çocuk kitapları dizisinde yayınlandığı görülmektedir. Özbay gibi Suveren de geçimini çeviri pratiği aracılığıyla sağlamış, bu doğrultuda hem çocuk edebiyatı alanında hem de yetişkin edebiyatında popüler eserler çevirmiştir. Üçüncü sırada yer alan Nihal Yalaza Taluy (1900-1968) Türkiye’de Rus klâsik eserlerinin çevirmeni olarak bilinir. Varlık ve Resimli Ay dergilerinde Rus öykü çevirilerinin yayınlanması¹⁵⁷ ve MEB’in **Dünya Edebiyatından Tercümeler Dizisinde** Rus klâsikleri çevirilerinin yayınlanması Taluy’un “ciddi” olarak algılanan yetişkin edebiyatının kanonunu oluşturan isimler arasında yer aldığına işaret etmektedir. Yetişkin edebiyatının yanı sıra çocuk edebiyatı alanında da aktif bir şekilde hem yazar hem de çevirmen olarak yer alan Taluy’un vefatının ardından çevirilerinin farklı yayınevleri tarafından

¹⁵⁷ “Nihal Yalaza Taluy,” **ONK Ajans**, (Çevrimiçi) <http://www.onkajans.com/nihal-yalaza-taluy/>, 17 Mart 2020.

yayınlanmaya devam ettiği ve dönemin önde gelen çevirmenleri arasında konumlandığı görülmektedir.

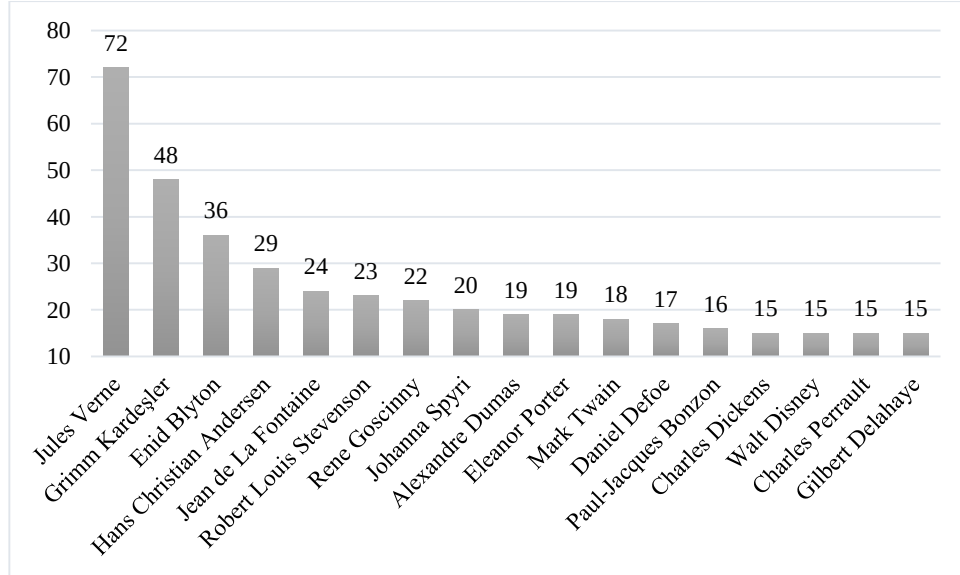
Dördüncü sırada yer alan Gani Yener, beşinci sırada yer alan Mustafa Koç, altıncı sırada yer alan Engin Salman ve sekizinci sırada yer alan Yalçın Toker'in ortak özellikleri okul öncesi ve/veya ilk okuma kitapları olarak sunulan az sayfalı, resimli öyküler/masallar sunmalarıdır. Yetişkin edebiyatı alanında popüler romanların yanı sıra kuramsal metinler ve bir Rus klâsiği çeviren Yener'in çocuk edebiyatı alanında İnkılap ve Aka Kitabevlerinin Yaşayan Ünlü Masallar Dizisini çeviri pratiği aracılığıyla yönettiği gözlenmektedir. Koç ise Batı klâsik romanlarını ve masallarını sayfa sayıları 16 ve 32 ile sınırlayarak Türk Köyü Yayınlarında yayınlayan bir çevirmendir. Salman da Coşkun Dağıtım tarafından yayınlanan az sayfalı ve resimli öykü/masal kitaplarının aracısı olarak görünmektedir. Toker ise sahibi olduğu Toker Yayınlarının 24 sayfa ile sınırlı resimli öykü kitaplarından oluşan Çocuk Kitapları Dizisinin çevirmeni olarak yer almaktadır. Yedinci sırada yer alan Orhan Şevket Yüksel de Baskan Yayınlarının İdeal Kitaplık ve MEB'in Bin Temel Eser dizisinde yer alan iki roman çevirisinin yanında Doğan Kardeş Yayınları tarafından yayınlanan, sayfa sayısı 32 ile sınırlı resimli masal ve öykü kitapları çevirileri yapan bir çevirmendir.

En çok çeviri eser üreten bu çevirmenlerin yanında dönemin (yetişkin) edebiyat alanının önde gelen yazar, eleştirmen ve yayıncı kimliklerine sahip isimlerin de çocuk edebiyatı alanında çeviri pratiğiyle ilgilenmeleri dikkat çekicidir. Bu isimler arasında Ali Avni Öneş (1926-1982), Tahsin Yücel (1933-2016), Vahdet Gültekin (1912-1992), Ülkü Tamer (1937-2018), Samih Tiryakioğlu (1909-1995), Erdal Öz (1935-2006), Zeyyat Selimoğlu (1922-2000), Azra Erhat (1915-1982), Akşit Göktürk (1934-1988), Yaşar Nabi (1908-1981), Tarık Dursun K. (1931-2015), Ataol Behramoğlu (1942-), Sait Maden (1931-2013), Hasan Mercan (1944-), Cemal Süreya (1931-1990), Memet Fuat (1926-2002), Refik Durbaş (1944-2018) ve Mehmet Seyda (1919-1986) sayılabilir.

Ele alınan dönemde eserleri çevrilen yazarlar söz konusu olduğunda, kabaca yazarı belirtilen ve belirtilmeyen eser sayısından bahsetmek yerinde olacaktır. Bibliyografyaya göre 423 çeviri eserin yazarı belirtilmemişken, 1237 çeviri eserin yazar

bilgisi mevcuttur. Yazar bilgisi olmayan çeviri eserlerin resimli masal ve öykü kitapları ile resimlenmeyen masallar olduğu belirtilmelidir. Bu rakamlara dayanarak, %75 oranıyla çeviri eserlerin çoğunun yazar bilgisinin mevcut olduğu söylenebilir. Eserleri çevrilen yazarlara yakından bakıldığında toplam 434 farklı ismin yazar olarak belirtildiği gözlenmektedir. Bu yazarların 298 tanesinin yalnızca bir eseri çevrilmiştir; dolayısıyla eserleri Türkçeye çevrilen yazarların büyük bir çoğunluğunun sadece bir eserle çocuk edebiyatı alanında yer aldığı ve bunun da dönemin genel üretim kapasitesi dâhilinde %68 oranına denk geldiği görülmektedir. Türkçe çocuk edebiyatı alanında sadece bir çeviri eseri bulunan yazar sayısının çok olması yazar çeşitliliğini beraberinde getirdiği gibi alanın (yeniden) kurgulanışına da kuvvetle işaret etmektedir. Böylece belirgin bir değişim sürecinden geçen alanın çevirmenlerde de olduğu gibi yazar konusunda da alana girişte esnek bir mekanizma sergilediği gözlenmektedir. Üretimin bir çeviri eserle sınırlı kaldığı yazarların karşısında bir de üretimin yoğunlaştığı belirli yazarlar vardır.

Grafik 3.6: En fazla eseri çevrilen yazarlar ve çeviri eser sayıları (ilk onyed)

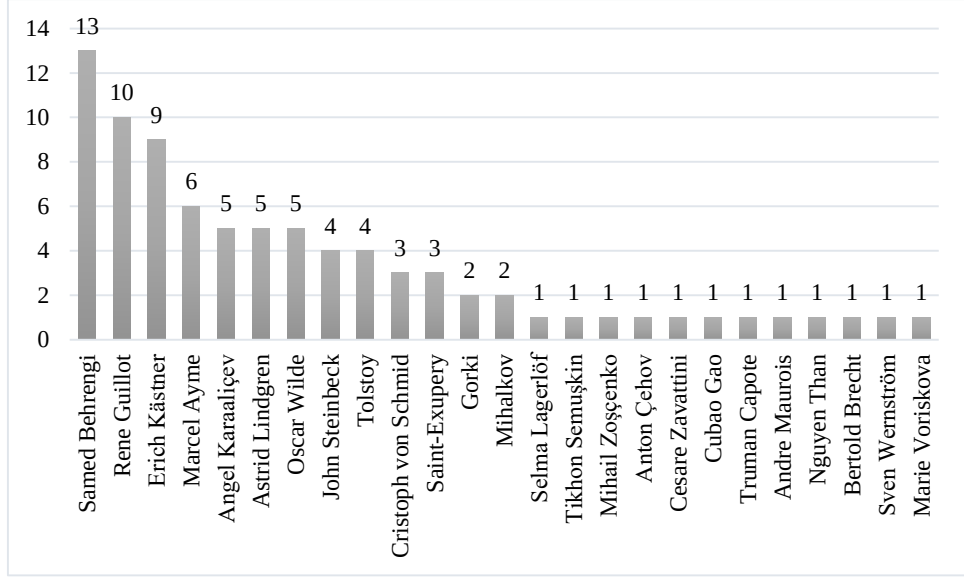

Grafik, her bir yazarın Türkçeye çevrilen ve/veya Türkçe başlıkta isminin bulunduğu eser sayısını göstermektedir. Bu rakamlar yeniden çevirileri kapsamakla birlikte yeniden basımları içermemektedir. Buna göre ilk sırada yer alan Jules Verne'in diğer yazarlardan nicelik itibariyle önemli derecede ön plâna çıktığı görülmektedir. İkinci sırada yer alan Grimm Kardeşler, dördüncü sırada yer alan Andersen, beşinci

sırada yer alan La Fontaine ve on altıncı sırada yer alan Charles Perrault masal türünün çeviriler aracılığıyla Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki temsilcileridir. Üçüncü sırada yer alan Enid Blyton, yedinci sırada yer alan Rene Goscinny ve on beşinci sırada yer alan Walt Disney Türkçe çocuk edebiyatı alanına yeni sunulan yazarlardır ve farklı seçenek olarak konumlanan eserleri değişim aracı olarak ortaya çıkmaktadır. Türkçe çocuk edebiyatı alanında macera romanı çizgisinin birinci temsilcisi olarak görünen Jules Verne’in temsil ettiği çizgiye Robert Louis Stevenson, Alexandre Dumas, Mark Twain, Daniel Defoe ve Paul-Jacques Bonzon da macera romanı olarak sunulan çeviri eserleriyle eklemlenir. Johanna Spyri ve Eleanor Porter’ın eserlerinin Türkçede hem hedef kitle hem tür olarak diğer (erkek) yazarlardan farklılaştığı belirtilmelidir. Toplumsal cinsiyet üzerinden sınırları çizilen özel bir hedef kitle olarak kız çocuklarına “duygusal roman” seçeneği olarak sunulması bu yazarları diğerlerinden farklılaştırmıştır. Charles Dickens da çocuk yoksulluğu ve işçiliği gibi Viktorya dönemi çocuklarının yaşamlarını gerçekçi bir şekilde ele aldığı ve Türkçede duygusal romanlar arasında yer alan eserleriyle diğer yazarlardan farklılaşır. Ele alınan dönemin çocuk edebiyatı alanında çevirilerin bu yazarlarda yoğunlaşması dönemin popüler çocuk edebiyatı anlayışına ve çeviri pratiğinin hem ekonomik sermaye hem de rekabet aracı olarak işlerlik kazanmasına dair önemli veriler sağlamaktadır.

Ekonomi temelli araçsallık ve sermayenin karşısında sınırlı düzeyde de olsa toplumsal ve kültürel sermayeyi temsil eden bir başka üretim yönelimi ve bu doğrultuda eserleri çevrilen yazarlar mevcuttur. Grafik rastgele seçilmiş yazarlar ve Türkçeye çevrilen eser sayılarını sunmaktadır.

Grafik 3.7: Türkçe çocuk edebiyatı alanında “farklı” yazarlar ve Türkçeye çevrilen eser sayıları

Buna göre anlamlı bir oranda eserleri çevrilen yazarlar ile yalnızca bir çeviri eserle üretim çizgisinin en altında yer alan yazarlar vardır. Ayrıca bu yazarların ağırlıklı olarak çocuk edebiyatı yazarı kimliğine sahip olmaları çevrilen eserlerin önemli bir yanını oluşturmaktadır. Söz konusu yazarlar belirgin bir sol çizgide olduğu gibi aynı zamanda popüler edebiyat anlayışı doğrultusunda da konumlandıkları vurgulanmalıdır. Dolayısıyla söz konusu yazarların Türkçeye çevrilen eserlerini belirli bir siyasi çizgi ve/veya edebiyat anlayışıyla sınırlamak aralarındaki ilişkiselliği göz ardı etme riskini taşıdığına altı çizilmelidir. Grafik, Türkçe çocuk edebiyatı alanında çeviri pratiği aracılığıyla değişimin çeşitliliğini yazarlar üstünden sınırlı da olsa sunduğu için önemlidir.

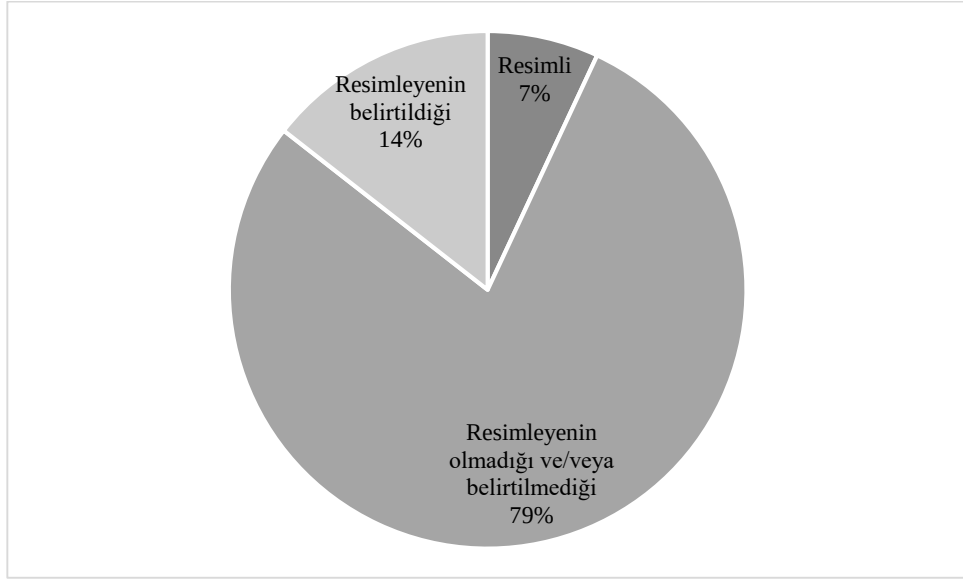
3.2.6. Çizerler/Ressamlar

1970-1980 döneminde dolaşımda olduğu düşünülen toplam 3935 çeviri ve telif eser derlenmiştir. Bu eserlerin resimleyen bilgisinin dağılımı, eserlerin ağırlıklı olarak resimlenmediğini ve/veya bu bilgiye yer verilmediğini göstermektedir.¹⁵⁸ Bunun ne-

¹⁵⁸ Ele alınan dönemde alanda yer alan çocuk edebiyatı eserlerine erişim, çalışmanın önemli bir kısıtlayıcısı olarak ortaya çıkmıştır. Eserlere erişim sağlansa dahi, yanmetinlerinin eksik olması sık karşılaşılan bir durumdur. Bu doğrultuda resimleyen bilgisine yer verilmiş olsa bile bu bilgiye erişimde sorun yaşandığının altı çizilmelidir.

denleri arasında Türkiye’de çocuk kitabı resimleme pratiğinin ilgili dönemde bir uzmanlık alanı olarak yeni ortaya çıkmaya başlaması, matbaa/baskı tekniklerinin maliyetli olmasından dolayı resimlemenin arka planda kalması ve çocuk kitabı resimleme pratiğinin Türkiye’nin ilgili döneminde hem kültürel hem simgesel sermayesinin son derece düşük olması sayılabilir.

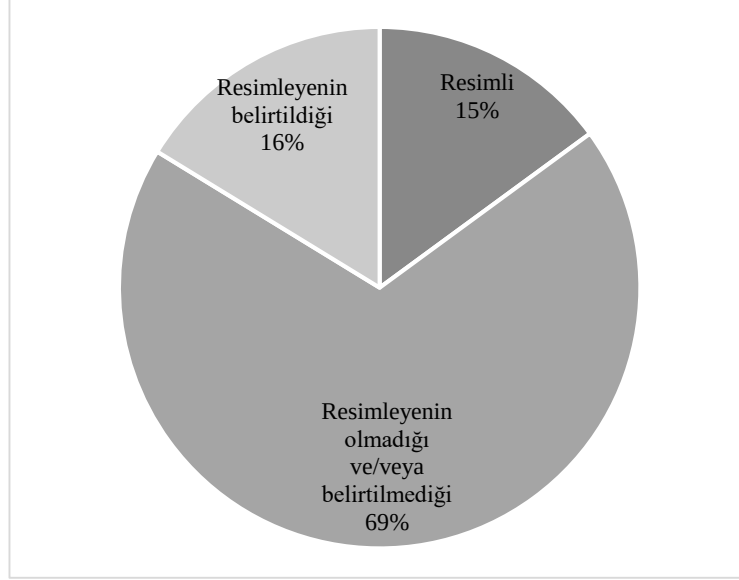
Grafik 3.8: Çeviri ve telif eserlerin resimleyen bilgisinin dağılımı

Çeviri eserlerin resimleyen bilgisine bakıldığında, ağırlıklı olarak resimlenmediği ve/veya bu bilgiye yer verilmediği (ya da ulaşılamadığı) söylenebilir. Bu oranın yüksek olma nedenlerinden biri, çeviri eserler arasında roman ve öykülerin çoğunlukta olmasıdır.

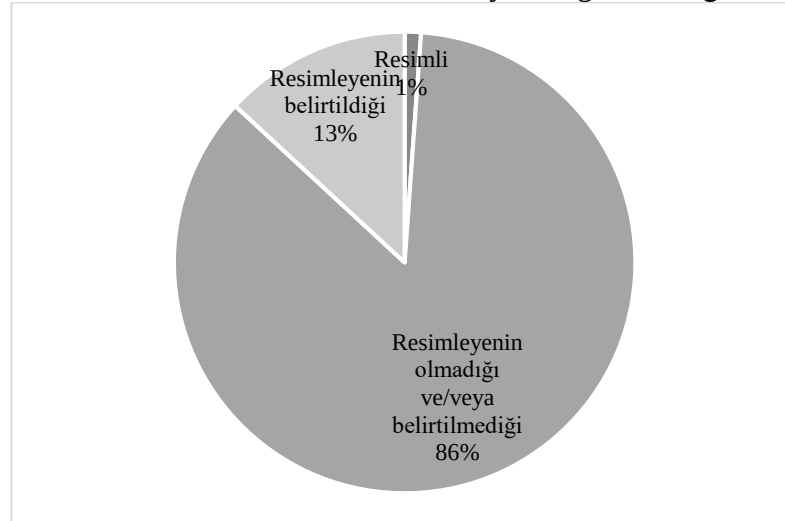
Resimleyenlerin belirtildiği 270 çeviri eserin toplam 136 çizeri/ressamı olduğu ve bu rakam içinde yer alan 48 çizerin/ressamın da Türkiye’den olduğu tespit edilmiştir (Grafik 3.9). Dolayısıyla kaynak eserlere ve/veya bu eserlerin yabancı dildeki çevirilerine ait resimlemelerin Türkçe çevirilerde kullanıldığı gözlenmektedir. Buna karşılık Türkiye’den 48 çizerin/ressamın 127 çeviri eser resimlemesi ve bu rakamın resimlenen çocuk edebiyatı eser sayısının yaklaşık yarısına denk gelmesi Türkiye’de çocuk kitabı resimleme pratiğinin oluşum ve gelişimine işaret etmektedir.

Grafik 3.9: Çeviri eserlerin resimleyen bilgisinin dağılımı

Telif eserlerin resimleyen bilgisinin dağılımına bakıldığında, çok büyük oranda eserlerin resimlenmediği ve/veya bu bilgiye yer verilmediği gözlenmektedir. Çeviri eserlerin resimleyen bilgisinin bulunduğu oran (%16) ile telif eserlerin resimleyen bilgisinin bulunduğu oran (%13) birbirine yakın görünse de, telif eser üretiminin daha çok olduğu ve bu eserler arasında sayfa sayısı az, kısa öykü, şiir, piyes, masal, bilmece, halk hikâyeleri ve fıkra gibi sözlü edebiyat geleneği ürünlerinin ağırlıklı olduğu belirtilmelidir.

Grafik 3.10: Telif eserlerin resimleyen bilgisinin dağılımı

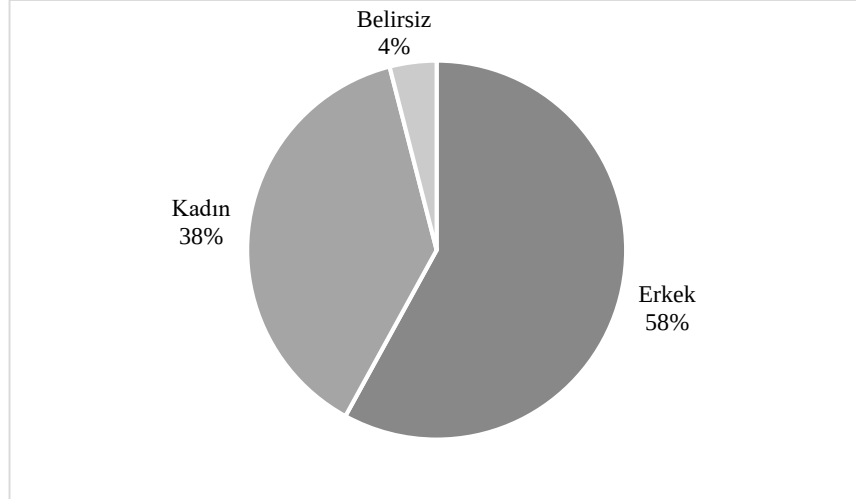

3.2.7. Toplumsal Cinsiyet Dağılımı

Türkçe çocuk edebiyatı alanında çeviri ve telif pratikleriyle ilişkili eyleyicilerin toplumsal cinsiyet dağılımlarının alanın önemli bir özelliğini oluşturduğu düşünülmektedir.

Çalışmada ele alınan dönemde çevirmen kimliğiyle yer alan eyleyicilerin toplumsal cinsiyet dağılımı aşağıdaki tabloda sunulmuştur. Tabloya göre çevirmenlerin %58'i (s: 269) erkek, %38'i (s: 175) kadın ve geri kalan %4'lük kısmın (s: 18) toplumsal cinsiyeti belirsizdir. Türkçe çocuk edebiyatı alanında erkek çevirmenler ağırlıklı yer almalarına karşılık kadın çevirmen oranının da anlamlı düzeyde olduğu görülmür.

Grafik 3.11: Çevirmenlerin toplumsal cinsiyet dağılımı

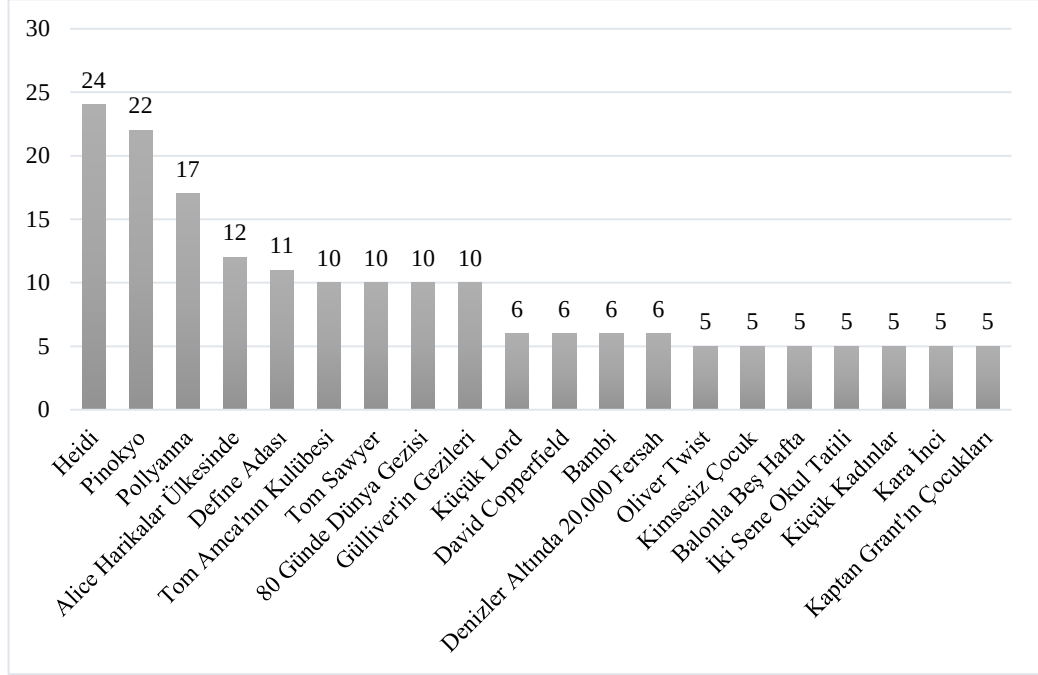

Çeviri eserlerde belirtilen toplam 432 yazar arasında 96 kadın yazar tespit edilmiştir. Çevrilen eserlerde kadın yazar oranı %22 düzeyindedir. Çeviri eserlerde belirtilen toplam 136 çizer/ressam arasında tespit edilebildiği kadarıyla 28 kadın çizer/ressam bulunduğu ve kadın çizerlerin/ressamların %20 oranında kaldığı gözlenmektedir.

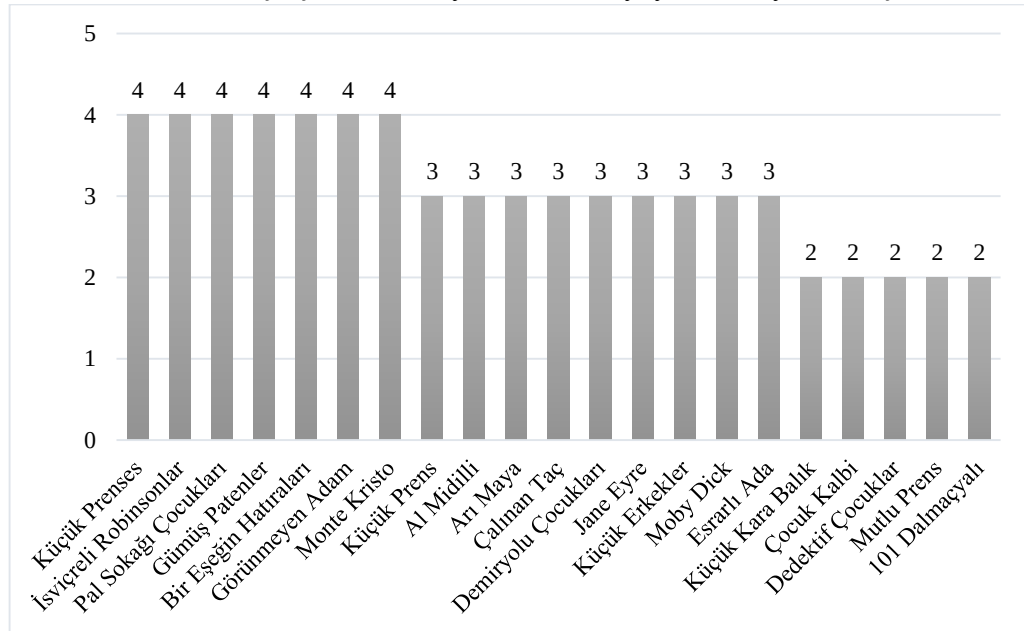
3.2.8. Yeniden Çeviriler ve Yeniden Basımlar

1970-1980 yılları arasında Türkçe çocuk edebiyatı alanında yayınlanan yeniden çeviriler yayıncıların çeviri eser tercihlerine ve okurların taleplerine işaret etmesinin yanı sıra belirgin bir kanonlaşmayı imlemesi açısından önemlidir.

Grafik 3.12: Türkçe çocuk edebiyatı alanında yayınlanan yeniden çeviriler-1

Grafik 3.13: Türkçe çocuk edebiyatı alanında yayınlanan yeniden çeviriler-2

Yeniden basım konusunda yayıncıların kurumsal işleyiş mekanizmalarıyla doğru orantılı bir şekilde tavır aldıkları görülmektedir. Kurumsal işleyiş gösteren yayıncılar yeniden basım bilgisine künyede yer verme eğilimi gösterirken, kurumsal iş-

leyişi zayıf yayıncıların bu bilgiye çeviri eserde yer vermememe eğilimi görünür düzeydedir. Buna bağlı olarak, ele alınan dönemde resimli öykü/masal kitaplarında yeniden basım yapılsa dahi böyle bir bilgiye yer verme pratiğine rastlanmadığının altı çizilmelidir. Dolayısıyla yeniden basıma ilişkin somut veriler belirli yayıncılar aracılığıyla elde edilmiştir. Altın Çocuk Kitapları Dizisi, Arkadaş Kitaplar, Armağan Çocuk Klâsikleri, Varlık Yayınevinin çocuk kitapları dizileri bu bağlamda öne çıkan yayıncılar arasındadır.

Ele alınan dönemde tespit edilebildiği kadarıyla en çok baskı yapan çocuk edebiyatı eseri ilk olarak 1969 yılında Anten Yayınevinin yayınladığı Nurhan Özaltın ve Mehmet Aydın çevirisi olan ve 1979 yılında May Yayınlarında 24. baskıyla devam eden **Çocuk Kalbi**'dir. Bu eseri izleyen yeniden basımlar arasında Batı klâsiklerinin üst sıralarda yer aldığı gözlenmektedir. Ağırlıklı olarak Batı klâsiklerinden oluşan **Armağan Çocuk Klâsikleri** bu açıdan ön plana çıkar. **Milliyet Çocuk Kitapları Dizisi**nde de Rudyard Kipling'in F. Gülen'e ait **Orman Çocuğu** çevirisinin 1978 yılında 6. baskısının yayınlandığı gözlenir.

Varlık Yayınevinin en çok baskı yapan çocuk edebiyatı eserleri arasında 1977 yılında 15. baskısı yapılan **Robinson Crusoe**'nun Yaşar Nabi çevirisi, 1978 yılında 6. baskısı yapılan **Pinokyo**'nun Muzaffer Reşit mahlasıyla Yaşar Nabi çevirisi, 1973 yılında 5. baskısı yapılan **Gulliver'in Yolculukları**'nın Azize Erten çevirisi, 1972 yılında 5. baskısı yapılan **Jane Eyre**'in Tahsin Yücel çevirisi, 1967 yılında 5. baskısı yapılan **Külkedisi**'nin Tahsin Yücel çevirisi ve 1969 yılında 5. baskısı yapılan **Pollyanna**'nın Filiz Karabey çevirisi vardır.

Türkçe çocuk edebiyatı alanında belirgin bir tarihsel geçmişe sahip yerleşik seçenekler bütünü olarak Batı klâsiklerinin yanında ele alınan dönemde alana yeni seçenekler olarak sunulan gerek çağdaş gerek klâsik örneklerin de kısa sürede yeniden basımlarının yapıldığı gözlenmiştir. Bu doğrultuda 1975-1980 arasında kesintisiz bir şekilde çocuk edebiyatı eseri yayınlayan **Arkadaş Kitaplar** dizisinin yeniden basımları yol gösterici olabilir. 1979 yılında 7. baskısı yapılan **Bir Şeftali Bin Şeftali**'nin Ömer Polat çevirisi, 1980 yılında 6. baskısı yapılan Behrengi'nin **Kel Güvercinci**'sinin Şule Akyüz çevirisi, 1980 yılında 5. baskısı yapılan Behrengi'nin **Kargalar**'ının

Settar Destmalcı ve Şule Akyüz çevirisi, 1981 yılında 5. baskısı yapılan Tolstoy'un **Kuğular**'ının Zeki Gülsoy çevirisi, 1979 yılında 5. baskısı yapılan Andre Maurois'in **Şişkolarla Siskalar**'ının Ülkü Tamer çevirisi, 1979 yılında 4. baskısı yapılan Paul Bigel'in **Küçük Kaptan**'ının Emel Ceylan çevirisi, 1979 yılında 3. baskısı yapılan Angel Karaaliçev'in **Ellerinden Öperim**'inin Ülker İnce çevirisi, 1979 yılında 3. baskısı yapılan Gormander mahlasıyla Gunnar Ohrlander'in **Çocuklar Grevde** (Türkçeleştirenler: Milko Lundsrtöm ve Demir Özlü) ve **Çocuklar Yönetimde** (İsveççeden Türkçeleştiren: Mehmet Çağ) eserleri dizinin en çok yeniden basılan başlıkları arasındadır.

Türkçe çocuk edebiyatı alanında son derece sınırlı oranda çeviri eser sunan Damla Yayınevinin **Çocuk Kitapları Serisindeki** yeniden baskılara bakıldığında 1979 yılında 3. baskısı yapılan **Çocuklara Mevlana'dan Hikâyeler** (sadeleştiren: Mehmet Önder) başlıklı bir derleme ve diliçi çeviri örneği ile 1977 yılında 2. baskısı yapılan R. L. Stevenson'dan Ali Rıza Akdemir'in **Şişedeki Cin** çevirisinin yer aldığı görülmektedir.

Yerleşik ve farklı seçeneklere ek olarak, Türkçe çocuk edebiyatı alanında yeniden basım pratiğine ilişkin çeviri eserlerin yayıncılar arasındaki dolaşımından bahsedilebilir. Deniz Yayınları tarafından yayınlanan Nihal Yalaza Taluy çevirileri önceki yıllarda süreli yayınlarda ve/veya kitap olarak Doğan Kardeş Yayınları arasında yayınlanmış çevirilerdir. Ancak Deniz Yayınları bu çevirilerde daha önce yayınlanmış olduğuna dair herhangi bir ifadeye yer vermemekle birlikte kendi bünyesindeki yeniden basımlara ilişkin de bilgi paylaşmadığı ve/veya tutarsız bilgiler¹⁵⁹ sunduğu gözlenmektedir. Deniz Yayınlarının 1970'lerde yayınladığı ama daha önceki yıllarda başka yayınevleri tarafından yayınlanan diğer çeviri eserler arasında Tomris Uyar'ın **Altın Böcek** çevirisi, Müeyyed Mudi'nin **Çitlembik** çevirisi ve Asım Baltacıgil'in **Bufalo Bil** çevirisi vardır.

Çeviri eserlerin yayıncılar arasındaki dolaşımını somutlayan örnekler arasında De Yayınevinin **Çocuk Kitapları Dizisinde** 1969 yılında yayınlanan Ülkü Tamer'in **Şişkolarla Siskalar** çevirisinin 1975 yılından itibaren **Arkadaş Kitaplar** dizisinde

¹⁵⁹ Deniz Yayınlarının bu tavrını somut bir şekilde örneklemek gerekirse, Madame H. Giraud'dan **Çalınan Gerdanlık** başlığıyla Nihal Yalaza Taluy'un Türkçeye çevirdiği romandan söz edilebilir. Bu çeviri eserin 1973 ve 1974 baskılarında basım sayısı yer almazken, 1975 baskısında 2. baskı olduğu belirtilmiştir. Bu tavrın somut örnekleri çoğaltılabilir.

yer alması, 1965 yılında Bilgi Yayınevinin **Büyükklere Küçükklere Masallar** başlıklı dizisinde yayınlanan Cemal Süreya ve R. Tomris müstear ismiyle Tomris Uyar'ın ortak **Küçük Prens** çevirisinin 1975 yılından itibaren **Arkadaş Kitaplar**'da yer alması, 1968 yılında Yankı Yayınları, 1970 yılında Fono Yayınevi tarafından yayınlanan Azra Erhat'ın **Küçük Prens** çevirisinin 1975 yılında Varlık Yayınevinin Büyük Çocuk Kitapları arasında yer alması sayılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜRKÇE ÇOCUK EDEBİYATI ALANINDA ÇEVİRİ

OLGUSU: KAVRAMLAR, TÜRLER, KAYNAKLAR

Bu bölümde 1970-1980 döneminde Türkçe çocuk edebiyatı alanının çeviri pratiği aracılığıyla şekillenme süreci ve karşılıklı ilişkiselliği birincil kaynaklar odağında sorgulanacaktır. Böylece çeviri pratiğinin ve olgusunun çocuk edebiyatı alanını süreklilik ve/veya değişiklik aracı olarak şekillendirme sürecinin yanı sıra söz konusu dönemin çocuk edebiyatı alanında çeviri pratiği ve olgusunun biçimlenme süreci aydınlatılmaya çalışılacaktır. Bu doğrultuda çeviri eserlerin metin üretiminde aracı rolü üstlenen eyleyiciler için kullanılan kavramlar sorgulanarak çocuk edebiyatı alanında çeviri pratiğinin tezahürleri tartışılacaktır. Çeviri pratiğine yönelik kavramsal sorgulama, çeviri eserlerin değişim aracı olarak alanı şekillendirme sürecinin edebi tür ve çeviride kullanılan kaynaklar aracılığıyla ele alınarak bütünlenecektir.

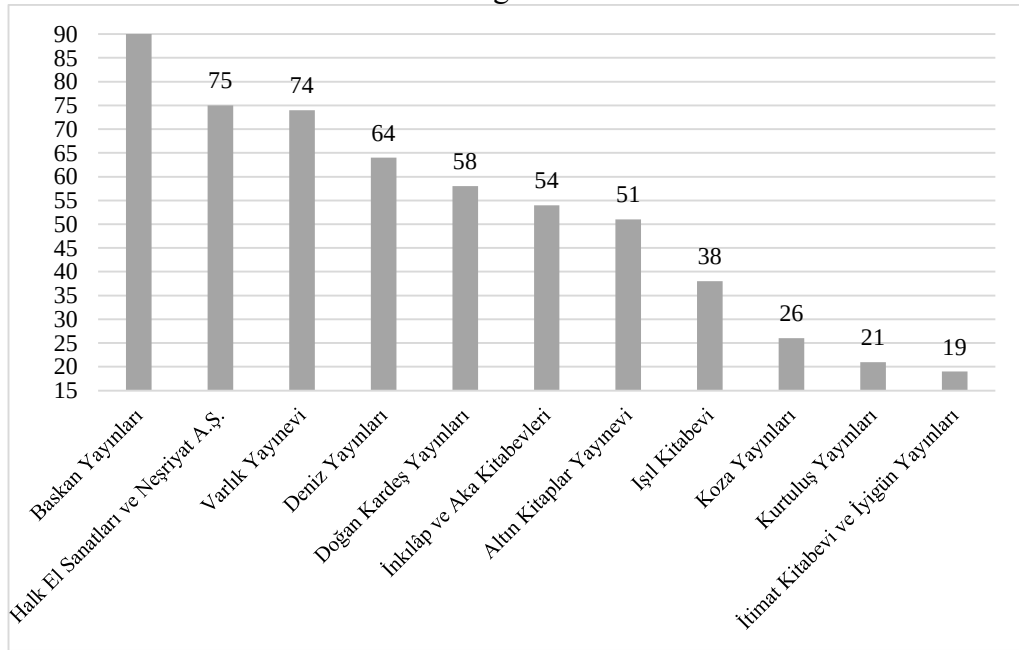
4.1. Çeviri Eserlerde Aracılar için Kullanılan Kavramlar

Çevirmen bilgisinin doğrudan yer almadığı 259 eser bibliyografyadaki 1747 eserin yaklaşık %15'ini oluşturur. Geriye kalan %85'lik bölümün çevirmen bilgisinin yer alması “çeviri kültürü”nün (yeniden) oluşum ve/veya değişim sürecindeki çocuk edebiyatı alanında da tezahür ettiğine işaret eder. Çevirmen bilgisi farklı tanımlarla eserlerde yer alır ve bu tanımlar eser türü, yazar(lık) ve yayınevi unsurlarıyla ilişkisi sorgulanarak incelenecektir.

Aracı olarak çevirmen rolünü imleyen ve en çok kullanılan ifade “çeviren” başlığı altında toplanabilecek ifadelerdir. Bu ifade “dilimize çeviren”, “Türkçeye çeviren”, “hazırlayan ve çeviren”, “İngilizceden çeviren”, “Rusçadan çeviren”, “Macarcadan çeviren”, “İtalyancadan çeviren”, “kısaltarak çeviren”, “özetleyerek çeviren”, “yayınlaştıran çeviren”, “sadeleştirerek dilimize çeviren”, “derleyip çeviren”, “çeviri” ve “[çeviren]” gibi farklı şekillerde yer almaktadır; böylece toplam 83 ayrı yayıncının yayınladığı 798 çeviri kitapta bu ifadelerle rastlanmaktadır. Alanda faaliyetleri takip edilemeyecek kadar az sayıda üretim yapan ve kısa ömürlü yayıncıların fazla olması ve 798 çeviri kitabın %70'inin on iki yayıncı tarafından yayınlanması nedeniyle bu

yayıncılar üstünde durulacaktır. Bu çeviri kitapların yayınevlerine göre dağılımı Grafik 4.1’deki gibidir. Buna göre Baskan Yayınları 90 çeviri eserle ilk sırada yer alırken, Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş. 71¹⁶⁰, Deniz Yayınları 64, Doğan Kardeş Yayınları 58, Varlık Yayınevi 58, Altın Kitaplar Yayınevi 51, İnkılâp ve Aka Kitabevleri 46, Işıl Kitabevi 38, Koza Yayınları 27, Kurtuluş Yayınları 21, Arkın Kitabevi 18 ve Ya-Ba Yayınları 12 çeviri eserde ilgili tanım(lar)ı kullanmıştır.

Grafik 4.1: “Çeviren” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı

Baskan Yayınlarının bibliyografyada yer alan 91 çeviri kitabının 90’ında “çeviren” ifadesi kullanılmıştır. Bu kitapların tümü macera ve dedektif romanları olup, hepsinin yazar ve çevirmen bilgisi mevcuttur. Yayınevinin hem kullanılan ifade hem de diğer unsurları belirtme açısından tutarlı ve yekpare bir tavır sergilediği görülmektedir.

Halk El Sanatları ve Neşriyat Anonim Şirketi (A.Ş.), Sanat Neşriyat A.Ş. ve Hayat Neşriyat A.Ş. Vahdet Gültekin yönetiminde ayrı isim ama aynı çatı altında işleyen yayınevleri olduğundan birlikte ele alınması uygun görülmüştür. Halk El Sanatları

¹⁶⁰ Sanat Neşriyat A.Ş. tarafından yayınlanan iki çeviri eser ve Hayat Neşriyat A.Ş. tarafından yayınlanan üç çeviri eser de dâhil edilmiştir.

ve Neşriyat A.Ş.’nin **Armağan Çocuk Klâsikleri** dizisinde diziye adını veren dünya çocuk klâsikleri yer almış ve bu eserlerin tümünde “çeviren” ifadesi kullanılmıştır. Ayrıca çocuklar için hazırlanan bu klâsik eserlerin tümüne tam metin olarak çevrildiğine dair not düşülmesi önemlidir. Sanat Neşriyat A.Ş. adı altında yayınlanan **Armağan Çocuk Klâsikleri** dizisinde de Jonathan Swift’ten **Gulliver’in Gezileri** (çeviren: Öz Dokuman, resimler: Ersal Yavi, 219 s.) ve Robert Louis Stevenson’dan **Kaçırılan Çocuk** (çeviren: Nezahat Baykal, 276 s.) eserleri yayınlanmış ve diğerlerinde olduğu gibi tam metin çevirisinin sunulduğu belirtilmiştir. Hayat Neşriyat A.Ş.’ye bağlı “dönemin yetişkinlerine” yönelik hazırlandığı düşünülen **Altın Kalem Klâsik Romanlar** dizisinde yayınlanan üç eserde de “çeviren” tanımı yer almaktadır. Dolayısıyla Vahdet Gültekin yönetimindeki bu dizilerde yayınlanan 71 çeviri eserin tümünde aynı tanımın tutarlı bir şekilde kullanıldığı görülmektedir.

Deniz Yayınlarının da büyük oranda tutarlı bir tavır sergilediği gözlenmektedir. Bibliyografyada yer alan 80 çeviri kitabın 63’ünde çevirmeni “Türkçeye çeviren” olarak belirtirken, sadece bir eserde “çeviren” olarak belirtmiştir. Bu kitaplar arasında klâsikler, macera, dedektif ve korku romanları gibi çeşitli türde eserler mevcuttur.

Bibliyografyada toplam 63 çeviri kitabı yer alan Doğan Kardeş Yayınları da üç çeviri eserde “dilimize çeviren”, 55 çeviri eserde “çeviren” ifadesini kullanmıştır. Bu kitaplar masal, resimli hikâye kitabı, klâsikler ve romanlar olmak üzere büyük bir çeşitlilik göstermekle birlikte kullanılan tanımda yayınevinin tavrının süreklilik arz ettiği gözlenmektedir.

Varlık Yayınevi 52 çeviri kitapla dördüncü sırada yer almaktadır. 52 kitabın 13’sinde “kısaltarak çeviren”, 6’sında “derleyip çeviren”, birinde “özetleyerek çeviren”, birinde “Türkçeye çeviren” ve geri kalan 31 çeviri kitapta “çeviren” tanımı mevcuttur. Varlık Yayınevi 13 çeviri eserle “kısaltarak çeviren” tanımını en çok tercih eden yayıncı olarak görünmektedir. Varlık Yayınevinin bu 13 çeviri eserinin ortak noktası **Büyük Çocuk Kitapları** dizisinde yayınlanan ve sayfa sayıları 48 ile 130 ara-

sında değişen klâsik eserler olmasıdır. Bu tanım ve yedi çeviri kitapta kullanılan “derleyip çeviren”¹⁶¹ ve bir çeviri kitapta kullanılan “özetleyerek çeviren”¹⁶² gibi diğer tanımlar çeviri eserlerde uygulanan çeviri stratejisine dair önemli ipuçları sunmakla birlikte Yaşar Nabi (1959: 23), Nurullah Ataç’ın “romanları öyle budamak, hele çocuklar içindir diye ufacık bir hale getirmek, şüphesiz bir cinayettir” sözlerini hatırlatan bir Varlık Dergisi okuruna karşılık “kısaltarak çevirme” pratiğini şu şekilde savunur:

“Biz Ataç’ın bu düşüncesine katılmıyoruz. Ataç bir pedagog değildi. O, sadece bir sanat eserinin bütünlüğünü savunmak istiyordu o sözleriyle. Ama bir çocuğun, meselâ David Copperfield’in kısaltılmış bir basımını okumasında ne gibi bir sakınca vardır. O çocuk büyüdüğü zaman eserin üzerinde bıraktığı etkiyle aslını, yani tamamını okumak istiyecektir ki, bu da bir kazanç sayılmak gerekir. En yetkili eğitimcilerin idaresinde bulunan çocuk serilerinde dünyanın her yerinde bu çeşit kısaltmalar çıkıyor. O halde?”

Varlık Yayınevinin aslında yetişkinler için yazılan ama tarihsel süreçte çocuk edebiyatı kanonu özelliği kazanan hacimli klâsik eserlerin çocuklar için daha kolay “okunabilir” ve böylece “sevilir” olmasını amaçlayarak metinleri kısaltmaya gittiği anlaşılmaktadır. Dolayısıyla yayınevinin kullandığı “kısaltarak çeviren”, “özetleyerek çeviren” ve “derleyip çeviren” tanımlarının bilinçli bir çeviri stratejisinin dışavurumu olduğu söylenebilir. **Büyük Çocuk Kitapları** dizisinde yayınlanan **Çocuk Piyesleri** (Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy, resimleyen: Güngör Kabakçioğlu, 111 s.) başlıklı eserde yer alan “Türkçeye çeviren” ifadesinin ise genel yayıncılık anlayışı çerçevesinde tekil bir örnek olarak kaldığı görölmektedir. “Çeviren” tanımının yer aldığı diğer 32 çeviri kitap ise bu kitapların çevirisinde eserlerin bütünlüğüne dikkat edildiğine işaret etmektedir; ancak bu kitaplar arasında **Gulliver’in Yolculukları** (çeviren: Azize Erten, 110 s.) ve **Pinokyo** (çeviren: Muzaffer Reşit, 117 s.) gibi daha hacimli olduğu bilinen klâsik eserler de vardır. Buna ek olarak, yazarı belirtilmeyen ve “çeviren” tanımının kullanıldığı yedi masal kitabı az sayıda da olsa vardır. Tüm bunlar göz önünde bulundurulduğunda yayınevinin doğrudan açıkladığı belirli çeviri stratejileri

¹⁶¹ Bu ifadenin kullanıldığı eserlerin tümü masaldır ve hiçbirinin yazar bilgisi mevcut değildir. “Derleyip çeviren” isimler arasında Samih Tiryakioğlu (üç kitap) başta olmak üzere, Sami Nabi Özerdim (iki kitap), Edibe Birsen (bir kitap) ve Münibe Özgüç (bir kitap) vardır.

¹⁶² Varlık Yayınevinin Çocuk Klâsikleri dizisinde yayınladığı ve yazarın “Derleyen: Ord. Prof. Dr. Gustav Weil” olarak belirtildiği **Denizler Aşan Zindbad (1001 Gece Masallarından)** (özetleyerek çeviren: Kemal Kaya, 61 s.) başlıklı hikâye kitabı, yayınevinin ilgili ifadeyi kullandığı bir istisna ya da tekil örnek olmaktan ziyade “kısaltarak çevirme” ve “derleyip çevirme” pratikleriyle bütünlüşen bir pratik olarak düşünölmelidir.

ve bu stratejilere istinaden kullandığı belirli tanımlar mevcut olsa da, bu pratiklerin dışına çıktığı uygulamaların da bulunduğu gözlenmektedir. Asıl soru, bu farklılaşan uygulamaların bu örneklerle sınırlı kalıp kalmadığıdır ve bu da metin incelemeleri yapılarak cevap verilebilecek bir sorudur.

Bibliyografya da toplam 64 çeviri kitabı bulunan Altın Kitaplar Yayınevinin **Altın Çocuk Kitapları** dizisinde yayınlanan 51 çeviri eserin 35’inde “çeviren”, 15’inde “dilimize çeviren” ve çocuk kitapları dizisi dışında yayınlanan bir eserde de “Tam metin İngilizce aslından dilimize çeviren” ifadeleri yer almaktadır. “Çeviren” ve “dilimize çeviren” tanımlarının kullanım nedenlerine dair herhangi bir anlamlı örüntü bulunmamaktadır. “Tam metin İngilizce aslından dilimize çeviren” ifadesinin yer aldığı **David Copperfield** (tam metin İngilizce aslından dilimize çeviren: Gönül Suveren, 516 s.) aslında **Altın Klasikler İngiliz Edebiyatı** dizisinde yayınlanan doğrudan “çocukları” hedef almayan bir eser olmakla birlikte katalogların çocuk kitapları bölümüne dâhil edilmiş ve gençlerin ulaştığı bir eser olduğu düşüncesiyle liste dışı bırakılmamış bir eserdir. Dolayısıyla ayrıntılı ifadenin çocuk kitapları dizisi dışında yayınlanmasıyla ve eserin bütünlüğüyle doğrudan ilişkisi mevcuttur. Diğer çeviri kitaplar ağırlıklı olarak Batı klâsik eserlerinden oluşmakla birlikte içinde masallar da vardır. Hepsinin yazar ve çevirmen bilgisi mevcut olup, sayfa sayıları yüzün üstünde hacimli kitaplar olduğu belirtilmelidir. Çevirenler arasında 32 kitapla Gülten Suveren öne çıkmaktadır.

Bibliyografyada 107 çeviri kitabı yer alan İnkılap ve Aka Kitabevlerinin 46 çeviri kitabının 42’sinde “çeviren”, ikisinde “dilimize çeviren” ve bir başka ikisinde “gençler için uygulanan orijinalinden çeviren” ifadeleri bulunmaktadır. “Çeviren” ve “dilimize çeviren” ifadelerinin kullanımlarına dair özel bir neden gözlenmemekle birlikte bu eserlerin içinde çocuk klâsikleri, masallar ve resimli hikâye kitapları mevcuttur. “Gençler için uygulanan orijinalinden çeviren” ifadesi **Sefiller** (gençler için uygulanan orijinalinden çeviren: Alis Cohen, 239 s.) ve **Oliver Twist** (gençler için uygulanan orijinalinden çeviren: Canset Işık, 240 s.) olmak üzere yalnızca iki eserde bulunmaktadır ve yayıncının “çocuk”tan ayrı bir kitle olarak “gençlere” hitap ettiğinin so-

mut göstergesidir. Belirtilen klâsik eserlerin gençler için hazırlanan ayrı bir baskısından yararlanıldığına dikkat çekmesi açısından dönem içinde ayrı bir yaklaşımı örneklemektedir.

Bibliyografyada 41 çeviri kitabı yer alan Işıl Kitabevinin 38 çeviri eserde “çeviren” ifadesini kullandığı görülmektedir. Bu eserler arasında masallar, resimli hikâye kitapları ve klâsikler bulunmaktadır. Çeviren isimler arasında 19 çeviri kitapla Hilmi Bilginer ve 10 çeviri kitapla Necat Akdemir ön plana çıkmaktadır.

Bibliyografyada 48 çeviri kitabı bulunan Koza Yayınlarının 23 çeviri eserinde “dilimize çeviren”, dört çeviri eserinde “çeviren” ifadesinin bulunduğu görülmektedir. Bu iki ifadenin kullanılmasına dair herhangi bir özel tavır belirlenmezken, 27 çeviri eserin 26’sı Enid Blyton’dan yapılan macera romanlarıdır ve **Yeni Çocuk Romanları Dizisi** altında yayınlanmıştır. Aynı yazardan çok sayıda ve dizi halinde yayınlanan kitapların çevirilerinde yedi kitapla Baki Şenerler çevirmen olarak ön plana çıkmasına karşılık bu eserlerin çevirilerinde 10 farklı çevirmenin yer aldığı görülmektedir. Baki Şenerler’i dört kitapla Mehmet Harmancı, üç kitapla Ayten E. Oray, üç kitapla Lale Burak, üç kitapla Sevil Kutlar ve iki kitapla Feza Özgen takip etmektedir.

Bibliyografyada 100 çeviri kitabı bulunan Kurtuluş Yayınlarının 21 çeviri kitapta “çeviren” ve “çeviri” ifadelerini kullanması bu tanımları sürekli ve yoğun bir şekilde kullanmadığını göstermekle birlikte çevirmeni imlemek için kullandığı kavramların çok çeşitlilik göstermesi çeviri pratiğine ya da eylemine dair belirli bir tutumunun olmadığına işaret etmektedir. Renee Maniere’dan **Altın Tayın Hikayesi** (çeviri: Hasan Bıyıklı, 8 s.) başlıklı resimli çocuk kitabında “çeviri” ifadesi kullanılırken, diğer 20 çeviri kitapta “çeviren” ifadesi kullanılmıştır. 20 çeviri kitabın biri **Çocuk Klasikleri** dizisinde yazarı belirtilmeden yayınlanan Tilkinin Romanı (çeviren: Hasan Bıyıklı, 86+[2] s.) başlıklı romanken, diğerleri sayfa sayıları 12-24 arasında değişen, resimli masal ve hikâye kitaplarından oluşmaktadır. Çevirenler arasında 11 çeviri kitapla M. E. ve yedi çeviri kitapla Fuat Şahin ön plana çıkmaktadır.

Bibliyografyada 45 çeviri eseri bulunan Arkin Kitabevinin 18 çeviri kitabında “çeviren” ifadesi bulunmaktadır. Bu çeviri kitapların 17’si **Renkli Çocuk Kitapları**

dizisinde yayınlanan ve sayfa sayıları 15-16 arasında değişen resimli hikâye kitaplarıdır. Bu kitaplar arasında sadece Walt Disney’den yapıldığı belirtilen çeviri eserlerde yazar bilgisi bulunurken, sekiz çeviri kitapta yazar bilgisi bulunmamaktadır. “Çeviren” ifadesinin kullanıldığı son eser ise **Arkın Temel Bilimler Serisi** altında yayınlanan David Carey’den **Uçak Nasıl Uçar** (çeviren: Nihat Akıncı, renkli resimler: G. Robinson, 50 s.) başlıklı bilgilendirici kitaptır. Çeviren isimler arasında sekiz kitapla Rehan Sarıbay ve beş kitapla Yıldız Rona ön plana çıkmaktadır. Arkın Kitabevinin çevirmeni imlemek için kullandığı ifadelerin çeşitliliği göz önünde bulundurulduğunda bu konuda belirli bir tutum sergilemediği söylenebilir.

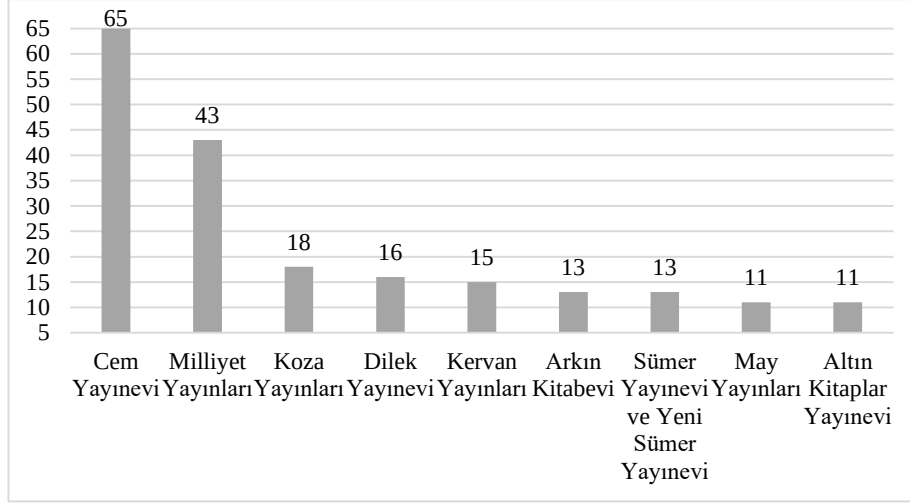
Son olarak, Grafik 4.1’de yer almamasına karşılık farklı bir çeviri pratiğine işaret etmesi açısından diğerlerinden ayrılan Nevzat Yayınevinin dört çeviri eserde kullandığı “sadeleştirerek dilimize çeviren” tanımıdır. Ankara merkezli Nevzat Yayınevi kısa süren yayıncılık hayatında sürdürdüğü Çocuk Yayınları Serisi altında sekiz çeviri eser yayınlamıştır ve hepsinde “sadeleştirme” kavramını kullanmıştır. Bu eserlerin üçü diliçi çeviri örneği olarak ilerleyen bölümde ele alınacaktır. “Sadeleştirerek dilimize çeviren” tanımının bulunduğu dört çeviri eser **Define Adası**, **Demiryolu Çocukları**, **Kaptan Grant’ın Çocukları** ve **Üç Silahşörler** gibi Batı klâsiklerinden oluşmakta ve bu eserlerin tümünü “sadeleştirerek dilimize çeviren” M. Şahin olarak belirtilmiştir. Bu eserlere ek olarak Victor Hugo’dan **Sefiller**’in sadeleştirerek baskıya hazırlanmış ve bu ismin yayınevinin sahibi Nevzat Kurtuluş olduğu görülmektedir. Diliçi çeviri örneklerinde kullanılan ifadenin bir Batı klâsik eserin çevirisinde de kullanılması dikkat çekicidir.

Bibliyografyada aracı olarak çevirmenleri imlemek için en çok kullanılan kavramın “çeviren” ve bununla bağlantılı tanımlar olduğu görülmektedir. Genel itibarıyla bu yaygın kullanım çocuk edebiyatı alanında bu kavramın benimsendiğini gösterse de, yayınevleri özelindeki kullanımı farklı sonuçlara işaret etmektedir. Bu tanımları sürekli kullanma konusunda ön plana çıkan Baskan Yayınları ve Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş. birbirinden farklı türlerde çocuk edebiyatı eserleri sunsalar da çevirmene ilişkin belirli bir tanımları sürekli kılarak ortak bir paydada buluşmuşlardır. Bu tutarlı tavır alış aynı zamanda yayıncıların “kurumsallıkları” ile de ilişkilendirilebilir. Nitekim her iki yayınevi de sınırları net bir şekilde belirlenmiş bir yayın çizgisinde ve bu kesinliği

yayınladıkları eserlerin yan metinlerine de yansıtarak faaliyet göstermişlerdir. Belirli bir kavramı sürekli kullanmak yerine yayınevi bünyesinde farklı çeviri pratiklerine gönderme yapan çeşitli tanımların kullanıldığı da gözlenmiştir. Bunun en belirgin örneği “kısaltarak çeviren”, “özetleyerek çeviren” ve “çeviren” gibi ifade çeşitliliğinden yararlanan Varlık Yayınevi ve yayınladığı çeviri eser sayısı ile oranlandığında “sadeleştirerek dilimize çeviren” tanımını kullanmasıyla ön plana çıkan Nevzat Yayınevidir. Çeviri pratiklerini ayrıntılı bir şekilde gözler önüne seren bu farklı tanımlamaların diğer bir uçtaki kullanımının ise yayıncıların tutarsız tavır alışlarında tezahür ettiği görülmüştür. İnkılap ve Aka Kitabevleri, Kurtuluş Yayınları ve Arkın Kitabevi çevirmeni imleyen çeşitli tanımlar kullanan ve bu tanımları özel bir kullanma nedeni gözlenmeyen yayıncılar olarak ön plana çıkmışlardır.

“Çeviren” tanımından sonra en çok kullanılan ikinci tanım toplam 35 farklı yayınevine ait 265 kitapta gözlenen ve “Türkçe” adı altında ele alınabilecek “Türkçesi”, “Türkçeleştiren”, “İsveççeden Türkçeleştiren”, “yalınlaştırarak Türkçeleştiren” ve “kısaltarak Türkçeleştiren” gibi farklı tanımlardır. Grafik 4.2’ye göre “Türkçe” ifadesini en çok kullanan yayınevi 65 çeviri eserle Cem Yayınevi olup, onu 43 çeviri eserle Milliyet Yayınları, 18 çeviri eserle Koza Yayınları, 16 çeviri eserle Dilek Yayınevi, 15 çeviri eserle Kervan Yayınları, 13 çeviri eserle Arkın Kitabevi ve Sümer Yayınevi ile Yeni Sümer Yayınevi, 11 çeviri eserle May Yayınları ile Altın Kitaplar Yayınevi izlemektedir.

Grafik 4.2: “Türkçe” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı

Çeviri bibliyografyasında 75 çeviri eseri yer alan Cem Yayınevinin “Türkçe” kavramını kullandığı ve çocuk kitapları dizisi **Arkadaş Kitaplar**’da yayınlanan 63 çeviri eserin 60’ında “Türkçeleştiren” ifadesi bulunurken, iki çeviri eserde “yalınlaştırarak Türkçeleştiren”, bir çeviri eserde “İsveççeden Türkçeleştiren” ve bir çeviri eserde “kısaltarak Türkçeleştiren” ifadeleri yer almaktadır. Ayrıca Cem Yayınevinin çocuk kitapları dizisi dışında yayınlanan ama çeviri çocuk edebiyatı bibliyografyasına dâhil edilen iki çeviri eserde¹⁶³ de “Türkçesi” tanımı kullanılmıştır. Az sayıda da olsa kullanılan “yalınlaştırarak Türkçeleştiren”, “İsveççeden Türkçeleştiren” ve “kısaltarak Türkçeleştiren” ifadeleri eserin dilinin ve/veya uzunluğunun çocuklara göreleştirilmesini ve kaynak eserin yazıldığı dilden çeviri yapıldığını göstermesi açısından önemlidir.

Barış Pirhasan’ın “yalınlaştırarak Türkçeleştiren” olarak yer aldığı Walter Scott’tan **Korkusuz Kahraman Ivanhoe** (resimleyen: Resim Özkıran, 221 s.) ve Zeyyat Selimoğlu’nun “yalınlaştırarak Türkçeleştiren” olarak yer aldığı Goethe’den **Kurnaz Tilki** (resimleyen: Yıldız Cıbroğlu, 119 s.) ve Hüseyin Tüzün’ün “kısaltarak Türkçeleştiren” olarak yer aldığı Erich Kästner’den **Uçan Sınıf** (resimler: Walter Trier) başlıklı romanlar kısaltma ve yalınlaştırma stratejilerinin uygulandığı sınırlı sayıda örneklerdir. Bu çeviri pratiğine her ne kadar “Türkçeleştiren” tanımı ve yazar

¹⁶³ Edita Morris, **Nasıl Mısın İyi Misin?**, Türkçesi: Ülkü Tamer, Cem Yayınevi, İstanbul, 1974, 123 s. Karel Čapek, **Kaybolan Bacak**, Türkçesi: Hasan Ali Ediz, Cem Yayınevi, İstanbul, 1975, 166 s.

olarak Victor Hugo belirtilse de Victor Hugo'nun *Les Misérables* başlıklı eserini küçük yaş grupları için uyarlayan Gisele Vallerey'in hazırladığı eserin **Sefiller** (Türkçeleştiren: Leyla Gürsel, 268 s.) başlığıyla Türkçeye çevrilmesi de eklemenebilir. Dolayısıyla yetişkinler için yazılan eserlerin çocuklara göre hazırlanmasında doğrudan kaynak dilde çocuklar için hazırlanmış versiyonu çeviride kaynak metin olarak kullanılırken, diğer bir seçenek de çevirmenlerin kaynak metnin dilini çocuklara uygun hâle getirme işlemini de üstlenmeleri ve bunun açıkça belirtilmesidir. Öte yandan Arkadaş Kitaplar dizisinin genel yayın yönetmeni Erdal Öz (1978: 106), metin bütünlüğüne önem verilmeden çevrilen çocuk kitaplarını şu sözlerle eleştirir:

“Bilirsiniz, çok yapılıyor, dünyanın ünlü yapıtlarını kısaltarak, özetleyerek, yalınlaştırarak, daha doğrusu o canım koca kitapları kuşa çevirerek, çocuklar için kitaplaştırıyorlar. Robenson Kruzoe, Gulliver, Don Kişot, Oliver Twist ve daha nice ünlü yapıt, türlü işlemlerden geçirilerek, çocuklar için 80-100 sayfalık tablet kitapçıklar biçiminde yeniden yayımlanıyor. Bana sorarsanız, çocuklar için hazırlanan kitapların en yararsızları, en tatsızları işte bu tür kitaplardır, derim. Çünkü ortada, yapıtı yaratanın hiçbir özelliği kalmamıştır. [...] Dünyanın her bir yanında çokça yapılan bir iş bu. Çok kolay bir iş de ondan. Oysa çocuklar için yazmanın bu kadar kolay olduğu söylenemez.”

Öz, sözleriyle bir yanda doğrudan çocuklar için yazılmamış hacimli eserlere çocuklar için hazırlama amacıyla çeşitli müdahaleler yapılmasını, diğer yanda da bu yaklaşımın altında yatan en önemli neden olarak gördüğü çocuklar için yazmanın tüm zorluklarına karşın göz ardı edilmesini eleştirir. Ne var ki, eleştirdiği bu yaklaşımların tekil örneklerle sınırlı olsa da **Arkadaş Kitaplar** dizisinde somutlaştığı ileri sürülebilse dahi “kısaltılarak Türkçeleştirilen” **Uçan Sınıf**’ın çocuklar için yazılmış bir roman olduğu, **Sefiller** örneğinde eserin temsil ettiği kaynak kültürde çocuklar için hazırlanan versiyonunun kullanıldığı ve “yalınlaştırılarak Türkçeleştirilen” diğer iki esere yapılan müdahalelerin de yakından incelenmesi gerektiği not edilmelidir.

Arkadaş Kitaplar dizisinde sadece bir çeviri eserde¹⁶⁴ kaynak dilin belirtilmesi, kaynak dilden çeviri yapılmasına değer atfedildiğine işaret etmekle birlikte bu pratiğin yaygın olmadığı ihtimalini de düşündürmektedir.

¹⁶⁴ Gormander, **Çocuklar Yönetimde**, İsveççeden Türkçeleştiren: Mehmet Çağ, Resimleyen: Helena Henschen, Cem Yayınevi, İstanbul, 1975, Arkadaş Kitaplar: 22, 147 s.

Ele alınan bu tekil örneklerin dışında kalan 60 çeviri eserde “Türkçeleştiren” tanımının kullanılması yayınevinin tutarlı ve sürekli bir tavır sergilediğini göstermektedir. Ayrıca bu tanım özelinde çeviri ya da benzer bir kavramın kullanılmayarak doğrudan “Türkçe” ile ilgili bir kavramsallaştırmanın tercih edilmesi Türkçenin odak noktası haline getirildiğini ve dolayısıyla dile ilişkin hassasiyetin ön planda olduğunu imlemektedir.

Çeviri bibliyografyasında 49 eseri bulunan Milliyet Yayınlarının 43 çeviri eserde “Türkçesi” tanımını kullandığı görülmektedir. Bu ifadenin kullanıldığı çeviri eserlerin altısı **Milliyet Çocuk Kitapları Dizisi** dışında yayınlanmışken, geriye kalan 37 çeviri eser çocuk kitapları dizisinde yayınlanmıştır. Eserlerin türünde ve çevirmenlerde çeşitlilik gözlenmektedir. Yayınevinin çocuklara yönelik yayınlarında çevirmeni imlemek için kullandığı kavramda anlamlı bir tutarlılık gösterdiği ve bunun da yayınevinin belirgin bir yayın çizgisinin olmasıyla ilişkilendirilebileceği söylenebilir.

Bibliyografyada 48 çeviri eseri yer alan Koza Yayınlarının 16 çeviri eserinde “Türkçesi” ve iki çeviri eserinde “Türkçeleştiren” tanımını yer almaktadır. Koza Yayınlarının 23 çeviri eserinde “dilimize çeviren” ifadesini de göz önünde bulundurulduğunda ilgili yayınevinin aracı olarak çevirmeni imlemek için farklı kavramlara başvurduğu görülmektedir. Farklı kavramların kullanımına ilişkin herhangi bir özel neden bulunamazken, bu değişken tavrın dizinin yöneticisinin öznel bir tercihinin dışavurumu olduğu düşünülebilir.

Dilek Yayınevi ise bibliyografyada yer alan 16 çeviri eserinin birinde “Türkçe” ve 15 çeviri eserde “Türkçesi” ifadesini kullanarak belirli bir tanımını sürekli tercih ettiği görülmektedir. **Öğretici Kitaplar Dizisi** altında Macera Romanları Serisi ve Hikâye Serisi başlıklarında yayınlanan bu eserlerin tümünün klâsik eserler olduğu belirtilmelidir. Çevirmenler arasında yedi çeviri eserle Vahe Dilaçar’ın ön plana çıktığı söylenebilir.

Bibliyografyada 25 çeviri eserle yer alan Kervan Yayınlarının 15 çeviri eserinde “Türkçesi” tanımını bulunmaktadır. 15 kitabın 10 tanesi Rene Goscinny’nin yaz-

dığı ve Uderzo'nun çizdiği çizgi roman eserleri olup Galyalı Asteriks dizisinde yayınlanmıştır. Dolayısıyla ön plana çıkan çevirmenler de bu çizgi romanları çeviren Halit Kıvanç ve Tevfik Ünsi'dir.

Bibliyografyada 45 çeviri eseri yer alan Arkın Kitabevinin 13 çeviri eserinde “Türkçesi” ifadesi kullanılmıştır. Bu eserlerin üçü **İlk Bilgiler** dizisinde yayınlanan ve hem yazarı hem de resimleyeni belirtilen bilgilendirici kitaplar olup, geri kalan 10 kitap **Alim'in Masalları** dizisinde yayınlanan ve ne yazarı ne resimleyeni belirtilen masal ve/veya hikâye kitaplarıdır. Daha önce de belirtildiği üzere Arkın Kitabevinin 18 çeviri eserde “çeviren” ifadesini kullanması ve sekiz çeviri eserde çevirmen bilgisine yer vermediği göz önünde bulundurulduğunda, yayınevinin aracı olarak çevirmeni imlemek için herhangi bir ifade kullanmaya kayıtsız kaldığı, ifade kullandığında ise değişken tercihlerde bulunduğu gözlenmiştir. Yayıncının tutarlı olduğu gözlenen tavrı bilgilendirici kitapların yazar, çevirmen ve resimleyen bilgisini titizlikle belirtmesidir. Türe bağlı belirgin bir değer atfedişin, Arkın Kitabevinin yayıncılık politikasıyla ilişkisi kurulabilir. Ağırlıklı olarak ders kitapları ve yardımcı ders kitapları yayınlayan Arkın Kitabevinin bu kitapların dışında çocuklara yönelik yayınladığı kitaplar ilk okuma kitapları, resimli masal ve/veya hikâye kitapları ile bilgilendirici kitaplardan oluşmaktadır. Dolayısıyla yayıncının belirtilen bu kitapları ders kitabı yayıncılığının bir uzantısı olarak yayınladığı, çocuklara yönelik yayıncılığın “edebiyat” kısmından uzak durduğu ileri sürülebilir.

Bibliyografyada 34 çeviri eseri yer alan Sümer Yayınevinin 11'inde “Türkçesi” tanımı kullanılmıştır. Çeviri bibliyografyasında sadece iki çeviri eseri yer alan Yeni Sümer Yayınevinin de bu eserlerde “Türkçesi” ifadesini kullandığı görülmektedir. Bu 13 çeviri kitabın tümü **Ayşegül Serisi** altında yayınlanan resimli hikâye kitapları olup, yazar ve resimleyen bilgisi değişiklik göstermektedir. Sadece bir eserin yazarı belirtilmezken, sekiz kitabın yazarı Gilbert Delahaye ve 11 kitabın resimleyeni de Marcel Marlier olarak belirtilmektedir. Çevirmenler arasında sekiz çeviri kitapla Gülten Dayıoğlu ön plana çıkmaktadır. Öte yandan Sümer Yayınevinin 11 çeviri eserde “çeviren” tanımı kullanması ve 11 çeviri eserde çevirmen bilgisine yer vermemesi yayınevinin farklı tavrı alışlarını sergilemektedir. Belirlenmiş bir yayıncılık politikasına bağlı

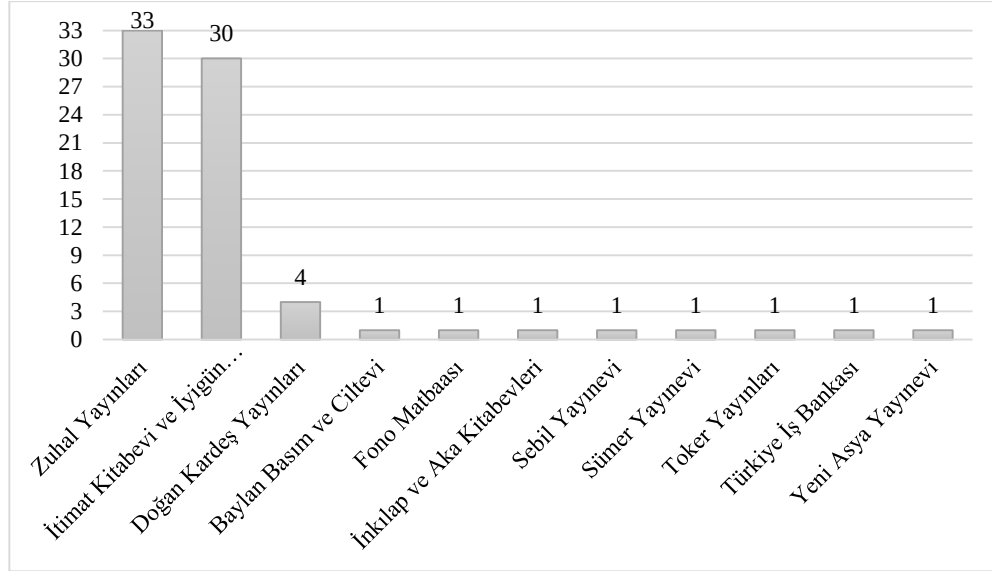
görünmeyen bu farklı tavır alışlar, ilgili yayınevinin çocuklara yönelik çeviri yayıncılık faaliyetlerinde belirli bir ilke ve/veya ilkeler bütününe bağlılık göstermediğine işaret etmektedir.

Bibliyografyada 15 çeviri eseri yer alan May Yayınlarının 11 çeviri eserde “Türkçesi” tanımını kullandığı görülmektedir. Yıldız Kitaplar dizisinde yayınlanan bu çeviriler arasında Batı klâsikleri, Goscinný’dan macera romanları ve dönemine göre çağdaş roman (örn; Dino Buzzati) ve Sovyet yazarlarından (Arkadi Gaydar ve Mihail Şolohov) örnekler mevcuttur. May Yayınlarının yürüttüğü çocuk kitapları dizisinde sınırlı sayıda eser yayınlasa da, yayınlanan çeviri eserlerde çevirmeni imlemek için kullandığı kavramda tutarlı bir tercih sergilediği söylenebilir.

Son olarak, bibliyografyada 64 çeviri eseri yer alan Altın Kitaplar Yayınevinin 11 çeviri eserde “Türkçesi” ifadesini kullandığı görülmektedir. Hepsi **Altın Çocuk Kitapları Dizisi** altında yer alan bu çevirilerin üçü masal olup yazar bilgileri mevcut değildir. Geri kalan sekiz çeviri eser Batı klâsik eserlerinden oluşan romanlardır. Çevirmenler arasında yedi çeviri eserle Gülten Suveren ön plana çıkmaktadır. Altın Kitaplar Yayınevinin daha önce ele alındığı üzere yayınladığı 51 çeviri eserin 35’inde “çeviren”, 15’inde “dilimize çeviren” ifadelerine yer vermesi aracı olarak çevirmen rolüne dair farklı kavram ve tanımları değişken bir şekilde kullandığını göstermektedir.

Çeviren ve Türkçe ile ilişkili çeşitli kavramların ardından en çok kullanılan üçüncü ifade “tercüme” kavramıdır. Bu ifadenin 74 çeviri eserde “tercüme eden”, “tercüme eden ve hazırlayan” ve sadece “tercüme” olarak kullanıldığı ve belirli yayıncılarda kümелendiği görülmektedir.

Grafik 4.3: “Tercüme” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı

Zuhul Yayınlarının **İlk ve Ortaokul Klâsikleri Serisi** altında yayınlanan ve “tercüme” ifadesinin kullanıldığı 31 çeviri eser vardır. İki çeviri eserde de “tercüme eden” tanımı kullanılmıştır. Bu eserler Batı klâsiklerinden oluşmakla birlikte çeviri sürecine dair herhangi bir açık ifade yer almamaktadır. “Tercüme” kavramının kullanılması yayıncının yayın hayatının uzun ve kıdemli olmasıyla ilişkilendirilebilir. 1950’li yıllarda faaliyete başladığı görülen Zuhul Yayınları Ahmet Nail Helvacıoğlu’nun sahibi olduğu Helvacıoğlu Kitabevinde satılmakta ve aynı zamanda matbaacılık yapan bu müessesede yayınlanmaktaydı. Ayrıca 1980 ile birlikte çocuklara yönelik edebiyat yayıncılığını bırakarak müzik kitapları yayınlamaya başlaması Helvacıoğlu Kitabevinin geçirdiği dönüşümle paralellik göstermektedir. 1908 yılında Matbaa-i Hayriye ve Şürekası adıyla kurulan¹⁶⁵ bu kitabevinin geçmişi göz önünde bulundurulduğunda kavramsal olarak “tercüme” tanımının kullanılması anlaşılabilir bir hâle gelmektedir. Çevirmenler arasında 17 çeviri eserle M. Doğan Özbay ön plana çıkmaktadır.

¹⁶⁵ “Hakkımızda,” **Vagon**, (Çevrimiçi) <http://www.vagon.biz/?sayfa=hakkimizda>, 3 Ocak 2020.

“Tercüme” ifadesini en çok kullanan ikinci yayıncı, ortaklık olarak işleyen İtimat Kitabevi ve İyigün Yayınlarıdır. Çeviri bibliyografyasında bulunan toplam 72 eserin 30’unda “tercüme” tanımı bulunmakta ve bu eserlerin tümü Batı klâsiklerinden oluşmaktadır. 1950’lerin sonunda çocuklara yönelik yayın faaliyetine başlayan İyigün Yayınları 1960 ve 1970 dönemlerinde aktif bir şekilde çeviri Batı klâsik eserlerini yayınlıyordu ve İtimat Kitabevi tarafından satılıyordu. Çevirmenler arasında 15 çeviri eserle ön plana çıkan M. Doğan Özbay’ın ve bunun dışında Adnan Yaltı’nın çevirilerinin aynı zamanda Zuhâl Yayınları tarafından yayınlanması önemli bir kesişme alanı olarak ortaya çıkmaktadır. İyigün Yayınlarının çeviri eserlerinin diğer yarısında “çeviren”, “Türkçeye çeviren”, “Türkçesi” gibi farklı tanımları ya da çevirmeni hiç belirtmemeyi tercih etmesi yayıncının değişken davrandığını göstermektedir. Benzer bir değişken tavır Doğan Kardeş Yayınları tarafından yayınlanan ve “tercüme eden” ifadesinin yer aldığı dört resimli masal kitabında gözlenmektedir. Diğer tekil örnekler ise Fono Matbaası, İnkılâp ve Aka Kitabevleri, Sebil Yayınevi, Sümer Yayınevi, Toker Yayınları, Yeni Asya Yayınevi ve Türkiye İş Bankasında görülmektedir. Çeviri bibliyografyasında sadece iki eserle yer alan Türkiye İş Bankasının durumu incelenebilir olmaktan uzak olduğundan dolayı diğer yayıncılara bakılacaktır. Bu yayıncılar arasında asli matbaa görevinin yanında düzenli ve/veya düzensiz yayıncılık da yapan ve kurumsallıktan uzak bir yayıncı olduğu gibi kuruluşu 1927’ye kadar uzanan İnkılâp ve Aka Kitabevleri¹⁶⁶ gibi kıdemli bir yayıncı ve 1970’lerde yayıncılık faaliyetine başlamış görece yeni yayıncılar (Sebil Yayınevi, Sümer Yayınevi, Toker Yayınları, Yeni Asya Yayınevi) da vardır. Sümer Yayınevi dışındaki bu görece yeni yayınevlerinin ortak noktası ise belirli -sağ- bir siyasi çizgide çocuk yayıncılığı yapmaları ve bunu açıkça ifade etmeleridir. Genel itibarıyla “tercüme” tanımının kullanımı sınırlı olsa da, özellikle kıdemli yayıncılar ve sağ siyasi çizgide yayıncılık yapan yayınevleri tarafından tercih edildiği gözlenmektedir.

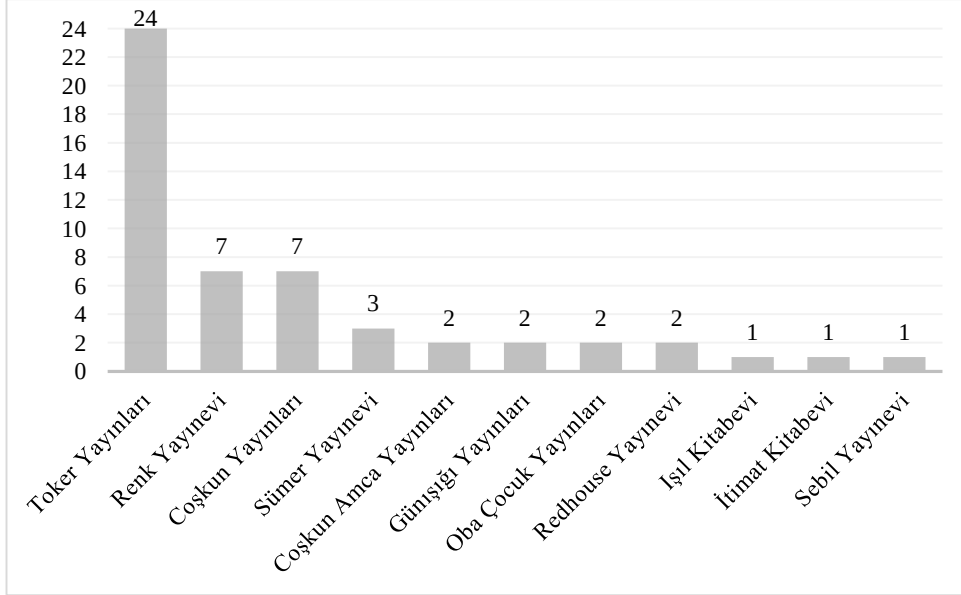
Aracı olarak çevirmen için en sık kullanılan ifadelerden dördüncüsü “adapte eden” tanımıdır. Bu tanım bibliyografyadaki 10 farklı yayınevi tarafından 51 kitapta “İngilizce aslından kültürümüze adapte eden”, “Peterle’den adapte”, “Körbchen’den adapte”, “Eleanor H. Porter’dan adapte eden”, “İngilizceden çeviren adapte eden” ve

¹⁶⁶ “Hakkımızda,” **İnkılâp Kitabevi**, (Çevrimiçi) <https://www.inkilap.com/hakkimizda>, 3 Ocak 2020.

“adapte eden” gibi farklı şekillerde kullanılmıştır. 51 kitabın yayınevlerine göre dağılımı Grafik 4.4’de gösterilmektedir. Bu kitapların yaklaşık yarısını oluşturan 24 çeviri eser Toker Yayınları tarafından **Çocuk Kitapları Dizisi** altında yayınlanmış ve tüm eserlerde çevirmen rolünü üstlenen isim, aynı zamanda yayınevinin sahibi olan Yalçın Toker olarak belirtilmiştir. 24 çeviri eserin 21 tanesinde “İngilizce aslından kültürümüze adapte eden” ya da “İngilizce aslından adapte eden”, geri kalan üç çeviri eserde “adapte eden” ifadesi kullanılmıştır. 24 çeviri eserin biri hariç¹⁶⁷ hiçbirinin yazar bilgisi mevcut değildir ve eserlerin tümü sayfa sayısı 22-24 arasında değişen resimli hikâye kitaplarıdır. Kaynak dil ve kültürün açıkça belirtilmesiyle yazar bilgisine yer verilmemesi birbiriyle çelişen pratikler olarak ortaya çıkmaktadır. Bu noktada kitap türü ve yazarlık olguları arasında anlamlı bir ilişki kurulabilme olasılığı ortaya çıkmaktadır. Benzer şekilde Coşkun Yayınları, Coşkun Amca Yayınları, Günişığı Yayınları, Işıl Kitabevi ve Redhouse Yayınevinin “adapte eden” ifadesini kullandığı toplam 14 çeviri eserin yazar bilgisinin olmadığı ve bu eserlerin sayfa sayıları 16-32 arasında değişen resimli hikâye kitapları oldukları gözlenmektedir. Bu noktada marjinal olarak kaydedilebilecek bir uygulamadan söz etmeden geçmek doğru olmayacaktır. Coşkun Amca Yayınları tarafından yayınlanan iki çeviri eserin çevirmen bilgisi olarak “Körbchen'den adapte” ve “Peterle'den adapte” ifadelerinin aynı zamanda yazar bilgisine işaret ettiğinin altı çizilmelidir. Eldeki sınırlı bilgi resimli hikâye kitaplarında ağırlıklı olarak yazarın belirtilmediğini gösterse de, bu iki değişken arasında anlamlı bir ilişkinin bulunup bulunmadığı sorusu daha geniş bilgi setleriyle desteklenmelidir.

¹⁶⁷ Margaret Howell, **Şili-Bili Komik Tavşan**, Adapte eden: Yalçın Toker, İstanbul, Toker Yayınları, 1973, Çocuk Kitapları Dizisi: 8, 24 s. Resimli.

Grafik 4.4: “Adapte” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı

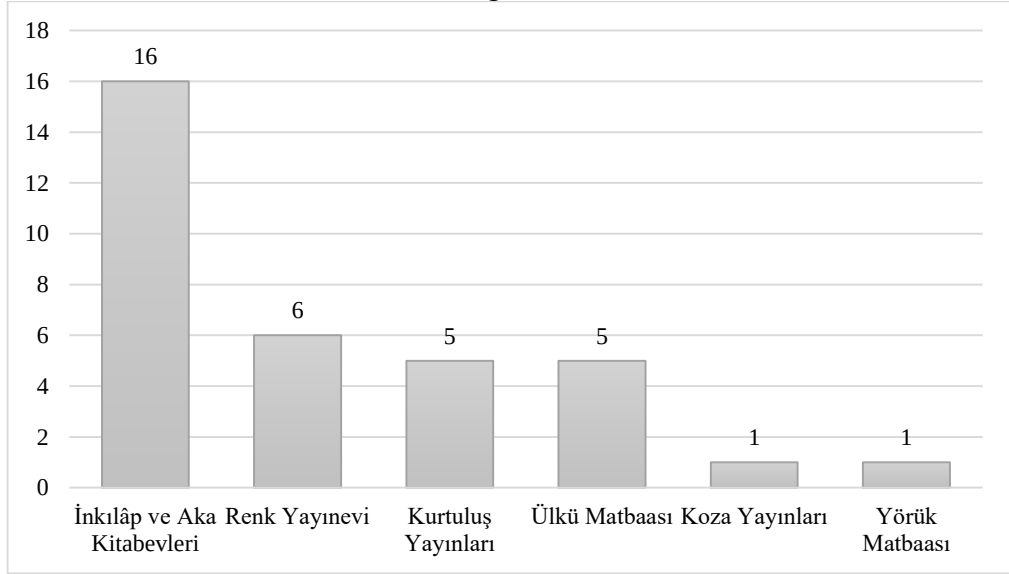

Bahsedilen eserlerin dışındaki çeviri eserlerin hepsinin roman ve hikâye türünde olduğu görülmektedir. Renk Yayınevinin **Macera Çocukları** dizisi altında yayınladığı yedi çeviri eserin yazarı Jane de La Hire ve “adapte eden” Hakkı Özkan olarak belirtilmektedir. Benzer şekilde Oba Çocuk Yayınlarının Comtesse de Segur’dan **İstanbul, İstanbul** (Adapte eden: K. Armen, 122 s.) ve Walter Farley’den **Yağız Atın Dönüşü** (Adapte eden: Ayda Düz, 158 s.) roman olarak yer alırken, Redhouse Yayınevinin Emily Taft Douglas’dan **Elma Bahçeleri** (Adapte eden: Sofi Huri, 62 s.) hikâye olarak yer almaktadır. İtimat Kitabevinin **Çocuk Romanları Serisi** altında yayınlanan **Fedakâr Çocuk** (Adapte eden: Nebil Fazıl Alsan, 126 s.) ve Işıl Kitabevinin **Tilkinin Romanı** (Adapte eden: Hilmi Bilginer, 95 s.) yazar bilgisinin yer almadığı tekil roman örnekleridir. Kavram karışıklığının gözlemlendiği bir tekil örnek de Sebil Yayınevi tarafından **Çocuk Kitapları Serisi** altında yayınlanan ve yazar bilgisinin yer almadığı **Altın Şehir** (İngilizceden çeviren adapte eden: Sabri Akdeniz, 253 s.) **Altın Şehir**’dir. Son olarak, yukarıda bahsedilen çevirmen bilgisinde yazarın yer aldığı marjinal uygulamanın bir örneği Sümer Yayınevinin iki çeviri eserinde görülür. “Eleanor H. Porter’dan adapte eden: E. Bilbaşar” ifadesinin yer aldığı eserler **Ayşegül Çocuk Kitaplığı Adapte Roman Dizisi** altında iki cilt olarak yayınlanan **Gülenay** ve **Gülenay Gezintide** başlıklı çeviri eserdir. Bu eserlerin yazar bilgisi belirtilmemesine karşılık bu bilginin çevirmen bilgisi olarak sunulan ifadede yer aldığı görülmektedir.

“Adapte eden” ifadesinin kullanımına ilişkin genel eğilim yazar bilgisinin dolaylı ya da doğrudan yer verilmediği resimli hikâye kitaplarında kullanıldığına işaret etmektedir.

Aracı olarak çevirmeni imleyen kavramlardan bir diğerinin “anlatan” olduğu görülmektedir. Bu ibare bibliyografyadaki 35 kitapta “[tercüme] anlatan”, “[çeviri] anlatan”, “[adapte] anlatan”, “Türkçe anlatan” ve “anlatan” olarak kullanılmıştır.¹⁶⁸ 36 çeviri kitabın yayınevlerine göre dağılımı Grafik 4.5’te gösterilmektedir. Bu ifadelerin yayınevlerine göre belirli kümeler oluşturduğu ileri sürülebilir. Nitekim Koza Yayınları “Türkçe anlatan” ibaresini kullanmayı tercih ederken, geriye kalan İnkılâp ve Aka Kitabevleri, Kurtuluş Yayınları, Renk Yayınevi ve Ülkü Matbaası “anlatan” ifadesinde yoğunlaşmıştır.

Grafik 4.5: “Anlatan” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı

¹⁶⁸ Parantez içindeki ifadeler kütüphane çalışanlarının ve Türkiye Bibliyografyası derleyicilerinin eklediği, eserlerde olmayan ibarelerdir ve sistemli bir kullanımdan uzaktır; çünkü aynı eserin farklı baskılarında tercüme, çeviri ve adapte kavramlarının değişken bir şekilde not düşüldüğü görülmektedir.

36 eserin üçü¹⁶⁹ dışında hepsi masal olarak sunulan eserlerdir. Tarihselleştirme yaklaşımı çerçevesinde “masal olarak sunma” durumu önemlidir. İlgili dönemde eş zamanlı olarak klâsik eserler bütününde de konumlandırılan **Don Kişot**¹⁷⁰, **Su Bebekleri**¹⁷¹, **Robin Hood**¹⁷² ve **Güiver’in Seyahatleri**¹⁷³ başlıklı kitapların ve **Herkül** gibi mitolojik karakterle ilgili bir kitabın¹⁷⁴ İnkılâp ve Aka Kitabevlerinin yürüttüğü **Yaşayan Ünlü Masallar** dizisinde masal olarak çocuk okurlara sunulduğu gözlenmektedir. Bu eserlerin yanı sıra söz konusu masal dizisinde Batı edebiyat evrenine ait metinler çoğunlukta olmak üzere masal olarak kabul edilen eserler de vardır. Bu eserlerin ortak noktası, bir “anlatan” tarafından Türkçeye ve hedef kitleye aktarılması ve sayfa sayısının 32 ile sınırlı, resimli kitaplar olmasıdır. Baskı sayıları yer almamakla birlikte 1973 yılında karşılaşılan bu masal dizisindeki eserlerin 1970 sonlarına kadar yeni baskılarının yapıldığını gösteren bibliyografya kayıtları klâsik eserlerin ilgili dönem boyunca masal olarak sunulduğunun ve tüketildiğinin göstergesi olarak düşünülebilir. Anlatan ifadesi bağlamında belirli bir eser türünün diğerlerinden ayrılarak ön plana çıkması anlamlıdır.

Bu yayınevlerinin “anlatan” ifadesini kullanımlarıyla ilişkili olarak başka bir örüntünün daha ortaya çıktığı gözlenmektedir. İnkılâp ve Aka Kitabevlerinin anlatan ifadesini kullandığı 16 çeviri kitabın “anlatan”ı Gani Yener, Kurtuluş Yayınlarının anlatan ifadesini kullandığı beş çeviri kitabın “anlatan”ı Fuat Şahin, Renk Yayınevinin anlatan ifadesini kullandığı altı çeviri kitabın “anlatan”ı Hilmi Dilibal, Ülkü Matbaasının anlatan ifadesini kullandığı beş çeviri kitabın dördünün “anlatan”ı Gürtunca Dede ve birinin “anlatan”ı Büyük Anne’dir. Bir kişi üzerinde yoğunlaşan bu çeviri faaliyetleri, her yayınevi bünyesinde küçük yaş grupları için sunulan eserlerin

¹⁶⁹ **Vak Vak Kardeş**, Anlatan: Fuat Şahin, Kurtuluş Yayınları, Ankara, 1975, Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 7, 11 s.; **Cin Ali**, [Adapte] Anlatan: Fuat Şahin, Kurtuluş Yayınları, Ankara, 1975, Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 8, 10 s.; **Tin Tin Güç Durumda**, Anlatan: Ergun Evren, yay.y., Ankara, 1979, 21 s. ya da 32 s.?

¹⁷⁰ Miguel de Cervantes, **Don Kişot**, [Tercüme] Anlatan: Gani Yener, İnkılâp ve Aka Kitabevleri, İstanbul, 1973, İspanyol Masalları, 32 s.

¹⁷¹ Charles Kingsley, **Su Bebekleri**, [Tercüme] Anlatan: Gani Yener, İnkılâp ve Aka Kitabevleri, İstanbul, 1973, İngiliz Masalları, Yaşayan Ünlü Masallar: 13, 32 s.

¹⁷² **Robin Hood**, [Tercüme] Anlatan: Gani Yener, İnkılâp ve Aka Kitabevleri, İstanbul, 1973, İngiliz Masalları, Yaşayan Ünlü Masallar: 12, 32 s.

¹⁷³ **Güiver’in Seyahatleri**, [Tercüme] Anlatan: Gani Yener, İnkılâp ve Aka Kitabevleri, İstanbul, 1973, İngiliz Masalları, Yaşayan Ünlü Masallar: 9, 32 s.

¹⁷⁴ **Herkül**, [Tercüme] Anlatan: Gani Yener, İnkılâp ve Aka Kitabevleri, İstanbul, 1973, Yunan Masalları, Yaşayan Ünlü Masallar: 11, 31 s.

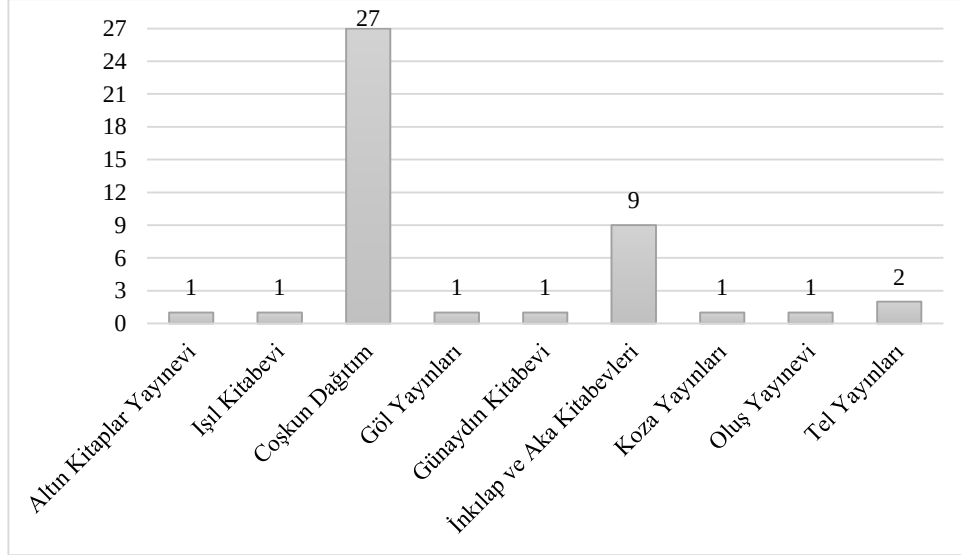
(özellikle resimli kitap olarak masalların) üretiminde tekelleşme eğilimine işaret etmektedir. Bu durumun istisnası olarak Koza Yayınlarının ortaya çıktığı görülmektedir. “Türkçe anlatan” ifadesinin kullanıldığı iki çeviri masal kitabına¹⁷⁵ bakıldığında Ayhan Bozırat ve Tarık Dursun K.’nın çevirmen rolünde olduğu ve her iki kitabın daha üst yaş aralığındaki çocuklara hitap ettiği anlaşılmaktadır. Ayrıca yazar belirtmeye ilişkin de yayınevleri arasında anlamlı bir farklılık söz konusudur. Kurtuluş Yayınları, Renk Yayınevi, Ülkü Matbaası, Yörük Matbaası ve bilimeyen bir yayıncı “anlatan” ifadesini kullandığı çeviri eserlerin yazarlarını belirtmezken, İnkılap ve Aka Kitabevleri dört çeviri eser dışında geriye kalan 12 çeviri eserin yazarına yer vermemiştir. Buna karşılık Koza Yayınları iki çeviri eserin yazarını belirtmiştir. Dolayısıyla 1970’lerde çocuk edebiyatı alanında kurumsal bir yayınevi olarak işleyen ve doğrudan “çocuk edebiyatı alanına” eğilme yönelimi olan Koza Yayınları ile “çocuk edebiyatı alanı” yerine “çocuk eğitimi alanına” ağırlık veren ve kurumsallıktan uzak bir işleyiş sergileyen diğer yayıncılar arasındaki pratiğe yansıyan farklılıklar anlamlıdır.

Bibliyografyada “derleyen” ifadesinin kullanıldığı 44 çeviri kitap bulunmaktadır. Bu ibare “[çeviri] derleyen”, “çevirip derleyen” ve sadece “derleyen” olmak üzere çeşitli şekillerde belirtilmiştir. Bu ifadenin kullanıldığı 44 çeviri kitabın yayınevlerine göre dağılımı Şekil 3’de gösterilmektedir. “Derleyen” kavramının 27 kitapla en çok Coşkun Dağıtım tarafından tercih edildiği¹⁷⁶, onu dokuz kitapla İnkılap ve Aka Kitabevleri, iki kitapla Tel Yayınları ve birer kitapla geri kalan yayıncıların takip ettiği görülmektedir.

¹⁷⁵ [Jean de] La Fontaine, **La Fonten Masalları**, Türkçe anlatan: Tarık Dursun K[akinç], Koza Yayınları, İstanbul, 1973, Çocuk Kitapları Dizisi: 1, 272 s.; [Hans Christian] Andersen, **Andersen Masalları**, Türkçe anlatan: Ayhan Bozırat, Koza Yayınları, İstanbul, 1973, Çocuk Kitapları Dizisi: 2, 284+[2] ya da 288 s.?

¹⁷⁶ Coşkun Dağıtım tarafından yayınlanan üç kitapta (**Temel Reis: Deniz Canavarı**, **Temel Reis: Obur Misafir**, **Temel Reis: Pupa Yelken**) “derleyen” ve “yazan” ifadelerinin farklı baskılarda değişken bir şekilde kullanıldığı not edilmelidir.

Grafik 4.6: “Derleyen” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı

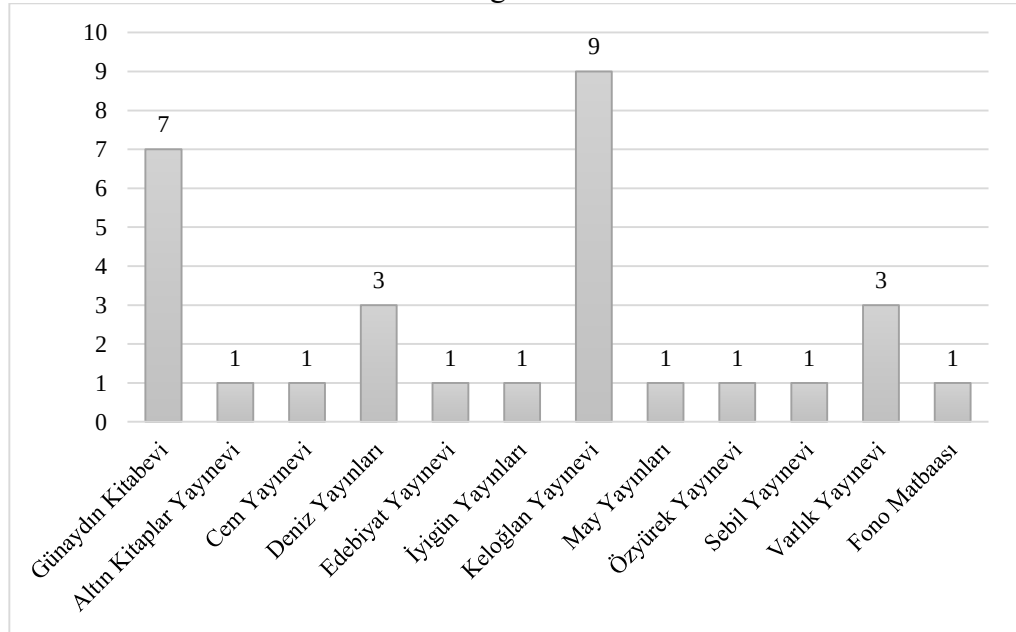
Çevirmen rolündeki aracıyı imleyen bu ifadenin kullanıldığı metin türlerine bakıldığında 13 kitap dışında hepsinin masal olduğu görülmektedir. Ayırışan nokta olarak 13 çeviri kitaba gelindiğinde 12 tanesinin Coşkun Dağıtım tarafından 15-16 sayfa sayısıyla sınırlı, resimli hikâye kitabı olarak yayınlandığı anlaşılmaktadır. Bu kitaplar arasında **Uçan Fil Dumbo**, **Miki Afrika’da** ve **Ceylan Bambinin Çocukları** gibi Walt Disney’nin çizgi film karakterlerinin kitapları, **Madalyalı Köpek (Lassi)**, **Gülüver Devler Ülkesinde**, **Gülüver Cüceler Ülkesinde**, **Peter Pan Korsanlara Karşı**, **Temel Reis: Altın Babası** (Çizen: M[ehmet] Tekdal), **Temel Reis: Deniz Canavarı** (Çizen: M[ehmet] Tekdal), **Temel Reis: Obur Misafir** (Çizen: M[ehmet] Tekdal) ve **Temel Reis: Pupa Yelken** (Çizen: M[ehmet] Tekdal) başlıklı çağdaş ve klâsik çocuk kitapları birlikte bulunmaktadır. Geriye kalan bir kitap ise Göl Yayınları tarafından 1979 yılında çocuk romanı olarak yayınlanan ve “derleyen”i Nihal Yeğınobalı olarak belirtilen **Ormanlar Kralı Robin Hood Yoksulların Umudu** (71 s.) başlıklı eserdir.

“Anlatan” ibaresinde olduğu gibi “derleyen” ifadesinde de yayıncılara bağlı olarak belirli tekil isimlerin ön plana çıktığı gözlenmektedir. Derleyen isimler arasında 27 eserle Coşkun Dağıtımdan Engin Salman birinci sırada yer alırken, ikinci sırada da İnkılap ve Aka Kitabevlerinden 9 eserle Gani Yener gelmektedir. Derleyici konumuna ilişkin belirli isimlerin ön plana çıkma örüntüsüne ek olarak, yazar belirtme pratiğine ilişkin yayınevleri arasında türe ve kendi yayın tercihlerine bağlı olarak belirgin bir

benzerlik ortaya çıkmaktadır. Buna göre İnkılap ve Aka Kitabevleri tarafından yayınlanan dokuz eser dışında geriye kalan 35 eserin yazarı yayınevleri tarafından belirtilmemiştir. Belirtilen tek yazar Türkolog ve masal derleyici Ignacz Kunos'tur ve Kunos'un dokuz eseri ilgili yayınevinin **Yaşayan Ünlü Masallar** dizisi içindeki Türk Masalları adı altında yayınlanmıştır. Ne var ki, İnkılap ve Aka Kitabevlerinin bu dizide yer alan diğer çeviri eserlerine bakıldığında belirli istisnalar dışında çoğunun yazarını belirtmediği göz önünde bulundurulduğunda, yayıncının yazar konumundaki kişiye özel olarak farklı tercihlerde bulunabildiğine işaret etmektedir.

Dördüncü olarak, bibliyografyaya göre çevirmenler için kullanılan bir diğer ifade "hazırlayan"dır. 29 çeviri eserde kullanılan bu kavramın yayınevlerine göre dağılımı Grafik 4.7'de görülmektedir.

Grafik 4.7: "Hazırlayan" kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı

Grafik 4.7, 30 çeviri eser göstermesine karşın May Yayınları ile Keloğlan Yayınevi tarafından yayınlanan **Kelile ve Dimne** çevirisi aynı çevirmene¹⁷⁷ ait olduğun-

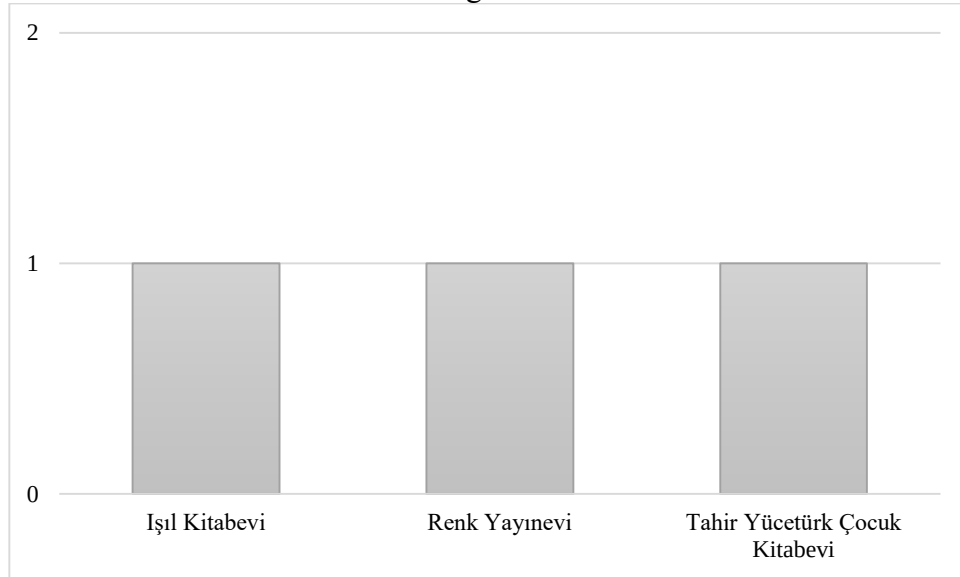
¹⁷⁷ 1969 yılında Keloğlan Yayınevinden Enver Gökçe'nin mahlas olarak kullandığı Aydın Tataroğlu adıyla yayınlanan **Kelile ve Dimne** (126 s.) çevirisi, 1979 yılında May Yayınları tarafından Enver Gökçe adıyla ve aynı başlıkla (130 s.) yayınlanmıştır.

dan tekrar sayılmadığı için 29 çeviri eserde “hazırlayan” ifadesinin kullanıldığını belirtilmektedir. Yayınevleri arasında “hazırlayan” tanımını en çok kullanan yayıncı olarak Keloğlan Yayınevi ön plana çıkmaktadır. 1968-1970 yılları arasında faaliyet gösteren Keloğlan Yayınevi yayınladığı dokuz çeviri çocuk edebiyatı eserinin sekizinde “çocuklar için hazırlayan” ifadesini kullanmıştır. Bu ifade dönemin çocuklara yönelik yayıncılık anlayışı içerisinde hitap ettiği kitleyi görünür kılması açısından dikkat çekicidir.

İkinci sırada yer alan Günaydın Kitabevinin “hazırlayan” ifadesini kullanıldığı yedi çeviri eserin tümü 48 sayfa ile sınırlı masaldır ve hazırlayan kişi de Mustafa Yılmazkaya’dır. Diğer eserler Altın Kitaplar Yayınevinden Ignacz Kunos’un **Sihirli Gül**’ü ([tercüme] hazırlayan: Gani Yener, 256 s.), Cem Yayınevinden Lamorisse’nin **Kırmızı Balon** başlıklı öyküsü (hazırlayan: Cemal Süreya, 78 s.), Edebiyat Yayınevinden **Büyük Yazarların Çocuk Hikayeleri: Dünya Çocuk Edebiyatının En Güzel Hikayeleri** (hazırlayan: Vasfi Mahir Kocatürk), İyigün Yayınlarından La Fontaine’nin **Lafonten Hikayeleri** (hazırlayan: Nermin Mılar, 190 s.), Özyürek Yayınevinden **Külkedisi** başlıklı tiyatro oyunu (hazırlayan: Mustafa Salman, 16 s.), Sebil Yayınevinden Servantes’in **Don Kişot** başlıklı romanı (hazırlayan: Mehmet Mengüç, 286 s.), Varlık Yayınevinden **Çocuk Klâsikleri** dizisinde yayınlanan **Alaeddin’in Lambası** (hazırlayan: Nihal Yalaza Taluy, 53 s.) ve **Binbir Gece Masalları** (hazırlayan: Nihal Yalaza Taluy, 59 s.) başlıklı masallar ve Deniz Yayınlarından **En Güzel Masallar** dizisinde yayınlanan **Kırmızı Şapkalı Kız** (hazırlayan: Gül Ören, 64 s.), **Sihirli Kaval** (hazırlayan: Metin Ener, 64 s.) ve **Şişedeki Cin** (hazırlayan: Gül Ören, 64 s.) başlıklı masallar vardır. Hazırlayan kavramının kullanıldığı kitaplar arasında da masal türü anlamlı bir şekilde öne çıkmaktadır. Öte yandan bununla ters orantılı olarak yazar belirtme ve belirtmeme arasında neredeyse eşitlik söz konusudur. Eşitliğin, eserlerin bütünlüklü olmalarıyla ve yayınevlerinin eserlere yaklaşımındaki tikel tercih ve eğilimleriyle ilişkisinin olduğu düşünülebilir. Nitekim yazarı belirtilen eserlerin (altı kitap) beşi hacimli ve dolayısıyla bütünlüklü eserken, geriye kalan bir çocuk hikâyesinin yazarının belirtilmesinin de ilgili yayınevinin -Cem Yayınevi- tikel yayıncılık tercihleriyle bağlantısı rahatlıkla kurulabilir.

Aracı olarak çevirmen rolünü üstlenenler için kullanılan bir diğer ifade “nakleden” tanımıdır. Çeviri çocuk kitaplarının sadece üçünde bu ifadenin kullanılmasına dayanılarak ilgili ifadenin çeviri çocuk kitaplarındaki kullanımının son derece sınırlı olduğu söylenebilir. Bu eserler, Işıl Kitabevinin 1971 yılında **Faydalı Masal ve Hikayeler Serisi** altında yayınladığı **Konuşan Saat** (nakleden: Necat Akdemir, 16 s.), Renk Yayınevinin 1967 yılında **Ayşegül Çocuk Yayınları** adı altında yayınladığı resimli **Kül Kedisi** (nakleden: Ayşe Bakı, 32 s.) masal kitabı ve Tahir Yücetürk Çocuk Kitabevinin Wilhelm Hauff’tan **Cüce Memiş** (nakleden: Recai Bilgin, 48 s.) başlığıyla yayınladığı resimli hikâye kitabıdır.

Grafik 4.8: “Nakleden kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı

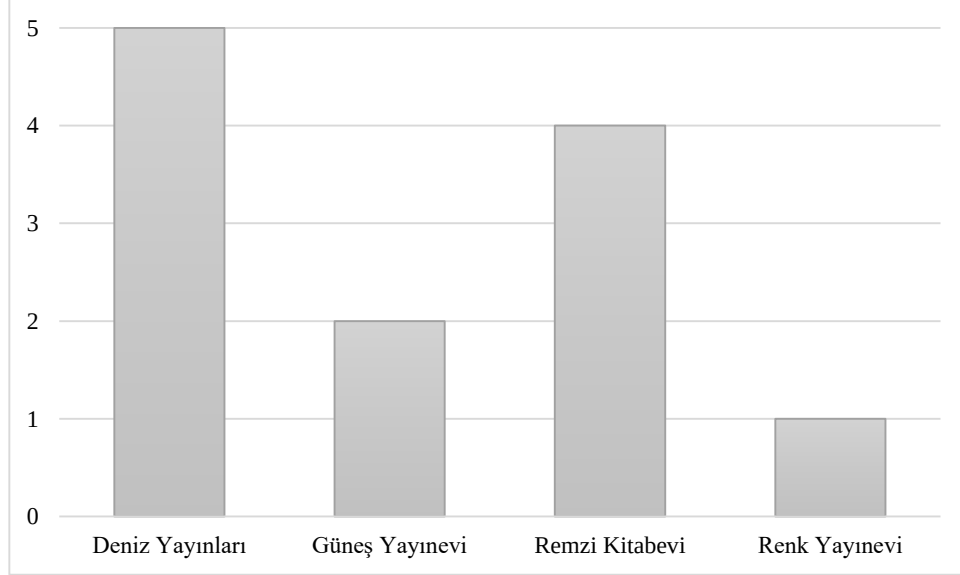

“Nakleden” tanımının kullanıldığı bu üç çeviri eser daha küçük yaş grupları için hazırlanmış resimli hikâye kitabıdır. Resimli hikâye kitabı ve/veya masal türüyle ilişkili olarak iki eserin yazarının belirtilmemesi dikkat çekicidir. “Nakleden” ifadesinin kullanımına dair bir başka örüntü yayınevlerinin geçmişinde bulunabilir. Necat Akdemir’in “naklettiği” **Konuşan Saat** başlıklı resimli masal/hikâye kitabı 1948(?), 1958(?), 1962 ve 1966 yıllarında da Işıl Kitabevi tarafından aynı tanımlayıcı ifadeyle yayınlanmıştır. Ayşe Bakı’nın “naklettiği” **Kül Kedisi** de 1966 yılında yine Renk Yayınevi tarafından yayınlanmıştır. Recai Bilgin’in naklettiği “Cüce Memiş” de sırasıyla 1948(?), 1951, 1955 ve 1959 yıllarında Tahir Yücetürk Çocuk Kitabevi tarafından aynı

tanımlayıcı ifadeyle yayınlanmıştır. Görüldüğü üzere “nakleden” ifadesi önceki dönemlerden 1970’li yıllara taşınan ama son derece kısıtlı sayıda bir yayıncı grubu tarafından kullanılan bir tanımlayıcı pratiktir.

“Uyarlayan” tanımının kullanımına gelindiğinde bu ifadenin “Türkçeye uyarlayan”, “dilimize uyarlayan” ve “çeviren ve uyarlayan” gibi farklı kullanım şekillerinin olduğu görülmektedir. Bu tanımın kullanıldığı toplam 12 çeviri eserin beşi Deniz Yayınları, dördü Remzi Kitabevi, ikisi Güneş Yayınevi ve biri Renk Yayınevi tarafından yayınlanmıştır (Grafik 4.9).

Grafik 4.9: “Uyarlayan” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı

Deniz Yayınları tarafından yayınlanan çeviri eserler Jules Verne’den Çocuklar Cumhuriyeti (Türkçeye uyarlayan: Reşad Ekrem Koçu, 95 s.), Louisa May Alcott’tan **Leylakların Altında** (Türkçeye uyarlayan: Nihal Yeğınobalı, 92 s.), R. M. Bal-lantyne’den **Mercan Adası** (Türkçeye uyarlayan: Metin Ener, 93 s.), Mark Twain’den **Şehzade ile Dilenci** (Türkçeye uyarlayan: Nihal Yeğınobalı, 94 s.) ve John Meade Falkner’dan **Uğursuz Elmas** (Türkçeye uyarlayan: Ali Avni Öneş, 93 s.) başlıklı çocuk romanlarıdır. Deniz Yayınlarının bu tanımı neden kullandığını gösteren herhangi bir dışsal örüntü gözlenmemekle birlikte genel olarak yayınevinin kullandığı tanımlar içindeki kullanım sıklığı ve/veya metin incelemesi konuya dair açıklayıcı veri sağlayabilir. Deniz Yayınlarıyla eşit sayıda çeviri kitapta “uyarlayan” ifadesini kullanan

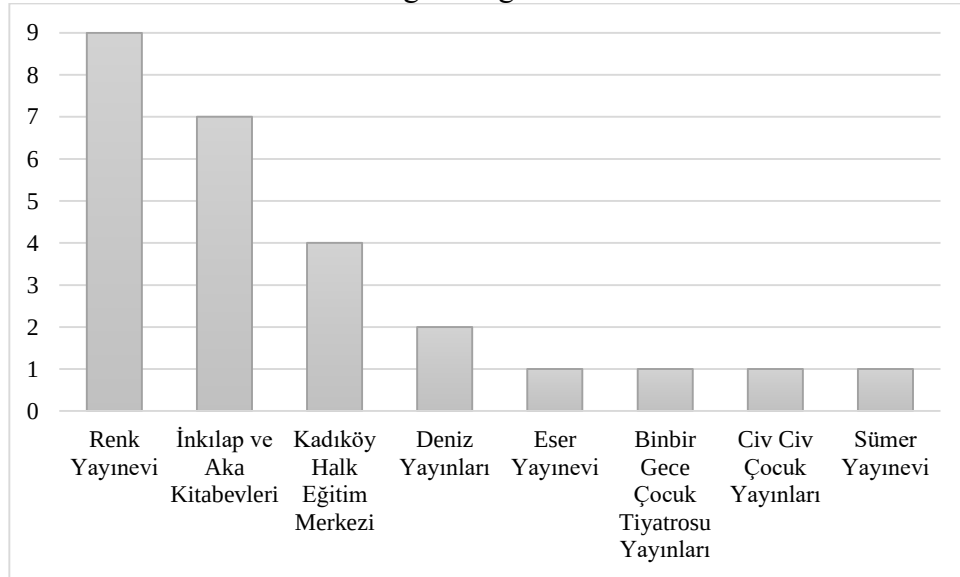
Remzi Kitabevinin kitaplarına bakıldığında açıklayıcı bir örüntü gözlenmektedir. 4 çeviri eserin hepsi “uyarlama” olup, **Okul ve Amatör Piyesleri** dizisinde yer almaktadır. Kütüphane kayıtlarında her eserin yazarı ve hangi eserinden uyarlandığının bilgisinin de yer aldığı bu kitapların “uyarlayan” isimleri Baha Dürder ve Haydar Ediskun’dur. Devlet okullarında okutulacak ders kitaplarının basımının bir ölçüye kadar özel yayınevlerine bırakıldığı 1950 yılından itibaren Remzi Kitabevinin hem genel hem de özel olarak çocuklara yönelik yayın faaliyetinin büyük bir kısmını ders kitapları yayıncılığının oluşturduğu bilinmektedir (Bengi, 1979). Remzi Kitabevinin aynı zamanda ders kitabı yazarları arasında yer alan ve aynı zamanda öğretmenlik yapan Baha Dürder ve Haydar Ediskun’un Dürder’in (1979: 95) belirttiğine göre birlikte hazırladıkları oyun sayısı “40’a varmıştır”. Ancak bu piyesler daha çok 1950 ve 1960 dönemlerinde yayınlandığından ve çok satılamadıklarından dolayı 1970’lerde yeniden basılan piyes sayısı son derece azdır.¹⁷⁸ Dolayısıyla Remzi Kitabevi özelinde “uyarlayan” ifadesinin çeviri tiyatro metinlerinde tercih edildiği gözlenmektedir. Renk Yayınevinin **Faydalı Çocuk Kitapları Serisi** altında yayınladığı B. de Saint-Pierre’den Pol ve Virjini (dilimize uyarlayan: Hilmi Dilibal, 144 s.) başlıklı roman ilgili yayınevinin tekil bir örneği olarak durmaktadır. Son olarak, “çeviren ve uyarlayan” ifadesinin kullanıldığı Güneş Yayınevinin çocuk dizisinde yayınladığı Yuri Brezan’dan **Kara Değirmen** (çeviren ve uyarlayan: Zeyyat Selimoğlu, resimleyen: İsmail Somuncu, 128 s.) başlıklı roman ve Istvan Kormos’dan **Yakup ve Tılsımlı Öküzleri** (çeviren ve uyarlayan: Barış Pirhasan, resimleyenler: Gyula Macskassy, Grete Just, Tibor Csermak ve Szabolcs Szabo, 29 s.) başlıklı resimli hikâye kitabı kavram karmaşasının yaşandığını gösteren örneklerdir.

Aracı olarak çevirmeni imleyen bir diğer ifade “uygulayan” tanımıdır. 27 çeviri kitapta “dilimize uygulayan”, “Türkçeye uygulayan”, “sahneye uygulayan” ve [tercüme] uygulayan” gibi farklı şekillerde yer alan bu tanımın yayınevlerine göre dağılımı Grafik 4.10’da gösterilir. Dokuz çeviri eserle bu tanımı en çok tercih eden Renk

¹⁷⁸ 1970-1980 arasında Remzi Kitabevinin yayınladığı dört çeviri piyes ve dokuz telif piyes yayınlanan piyes sayısının ciddi oranda azaldığını göstermektedir. Nitekim benzer ekonomik kaygılardan dolayı Remzi Kitabevinin 1937-1968 yılları arasında sürdürdüğü **Dünya Yazarlarından Piyesler Dizisi** on beş numaralı çeviriden sonra sonlandırılmıştır (Dürder, 1979).

Yayınevinin eserleri Jules Verne'den **Altın Volkanı** (dilimize uygulayan: Hilmi Dilibal, 143 s.), **Denizler Fatihi** (dilimize uygulayan: Cihangir Bakı, 96 s.), **Gezginci Cambazlar** (dilimize uygulayan: Hilmi Dilibal, 142 s.), **Kayıp Gemi** ([tercüme] uygulayan: Hilmi Dilibal, 96 s.) ve **Kayıp Gemi** (dilimize uygulayan: Cihangir Bakı, 96 s.)¹⁷⁹, Comtesse de Segur'dan **Bir Eşeğin Anıları** (dilimize uygulayan: Hilmi Dilibal, 126 s.), Eric Knight'tan **Korkusuz Köpek Lassie** ([tercüme] uygulayan: Hilmi Dilibal, 96 s.), Daniel Defoe'dan **Robinson Crusoe** (dilimize uygulayan: Hilmi Dilibal, 95 s.) ve Harriet B. Stowe'dan **Tom Amca'nın Kulübesi** (dilimize uygulayan: Hilmi Dilibal, 95 s.) başlıklı romanlardır.

Grafik 4.10: “Uygulayan” kavramının kullanıldığı çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı

Renk Yayınevinin ardından “uygulayan” ifadesini en çok tercih eden yedi çeviri eserle İnkılâp ve Aka Kitabevleridir. Bu kitapların ortak noktası **Renkli Ünlü Çocuk Masalları** dizisinde yayınlanmış, küçük yaş gruplarına hitap eden resimli hikâye

¹⁷⁹ **Kayıp Gemi** başlıklı çeviri eserin 1975 yılında yayınlanan baskısında “uygulayan” Hilmi Dilibal, 1976 yılındaki baskısında “uygulayan” Cengizhan Bakı olarak belirtilmiştir. Eserlerin sayfa sayısının aynı olması çevirinin aynı olabileceğine işaret etmekle birlikte çocuklara yönelik yayıncılık pratikleri arasında gözlemlenen yazar ve/veya çevirmen belirtmeme, bir eserin sayfa sayısının farklı yıllarda yayınlanan baskılarında büyük oranlarda değişiklik göstermesi, çevirmen olarak belirtilen isimlerin yine benzer şekilde farklı baskılarda değiştirilmesi alandaki kurumsallaşma düzeyinin düşük olduğunu göstermektedir.

kitabı olmasıdır. Hepsinin yazar ve resimleyen bilgisine yer verilmiş ve sayfa sayılarının 20-24 arasında değiştiği görülmektedir. Tüm kitapları “Türkçeye uygulayan” Hülya Fikri olarak belirtilmiştir. Tür olarak benzerlik gösteren bir örnek olarak Sümer Yayınevinin yayınladığı Jeanne Dethise’den **Mine ile Filiz Tatilde** (Türkçeye uygulayan: Gülten Dayıoğlu, resimleyen: Marcel Marlier, 20 s.) başlıklı resimli hikâye kitabında da aynı ifadenin kullanıldığı gözlenmektedir.

Kadıköy Halk Eğitim Merkezi tarafından yayınlanan dört çeviri eserin hepsi sahneye uygulanan piyestir ve “sahneye uygulayan” Ferih Egemen’dir. Piyeslerin ikisinin yazarı Mark Twain olarak belirtilirken, diğer iki eserin¹⁸⁰ masal olması ve yazarın belirtilmemesi dikkat çekicidir. Benzer şekilde Eser Yayınevi ve Binbir Gece Çocuk Tiyatrosu Yayınları tarafından yayınlanan eserler de sahneye uygulanan tiyatro metinleridir ve “sahneye uygulayan” ifadesi bu eserler için kullanılmıştır.

Deniz Yayınlarının Erica Certon’dan **Dedektif Mine** (dilimize uygulayan: Ayten E. Oray, 92+[3] s.) ve Friedrich Feld¹⁸¹’den **Şu Külüstürler** (Türkçeye uygulayan: Metin Ener, 92 s.) başlıklı çeviri romanlarda “uygulayan” ifadesini iki farklı şekilde kullanıldığı görülmektedir. Bu tanım, yayınevinin yaygın kullanımı dâhilinde olmayıp marjinal bir tercihi olarak ortaya çıkmaktadır.

Genel itibarıyla “uygulayan” ve çeşitli şekillerinin kullanıldığı çeviri eserlerin yedisi tiyatro metni, sekizi resimli hikâye kitabı ve dokuzu romandır. Dolayısıyla bu ifadenin kullanıldığı çeviri eserlerin tür olarak çeşitlilik gösterdiği ve bazı durumlarda yayıncıların genelleştirilemeyecek özel tercihlerinin sonucu olduğu söylenebilir.

Aracı olarak çevirmeni imleyen ifadelerden bir başkası “düzenleyen”dir. Bu tanımın sadece Türk Köyü Yayınları tarafından sürekli kullanıldığı görülmektedir. Bibliyografyada 34 çeviri eseri bulunan Isparta merkezli bu yayıncının 28 kitabında “düzenleyen” tanımı bulunmaktadır. Bu tanımın bulunduğu eserler Batı klâsikleri ve masallarının resimli hikâye olarak hazırlanmış şeklidir ve sayfa sayıları 16 ya da 32 ile sınırlıdır. Bu çeviri kitapların dördünde yazar ismi belirtilmezken başlıkta “çeviri bir

¹⁸⁰ **Cinderella** (müzikli çocuk oyunu), Uygulayan: Ferih Egemen, Kadıköy Halk Eğitim Merkezi, İstanbul, 1974, 24 s.; **Pamuk Prenses ve 7 Cüceler**, Sahneye uygulayan: Ferih Egemen, Kadıköy Halk Eğitim Merkezi, İstanbul, 1974, 15 s.

¹⁸¹ Asıl ismi Friedrich Rosenfeld’dir.

masal”, “bir Fransız çocuk masalı” gibi çeviri olduğuna işaret eden bir ifadeye yer verilir. Tüm eserlerin “düzenleyen” ismi Mustafa Koç olarak belirtilmektedir. Çeviri pratiğini gizleme potansiyeli olan bu ifadenin esasında romanın resimli hikâye kitabına dönüştürülmesi çerçevesinde ciddi boyutlarda gerçekleştirilmiş olan metin müdahalelerinin üstünü örttüğü söylenebilir.

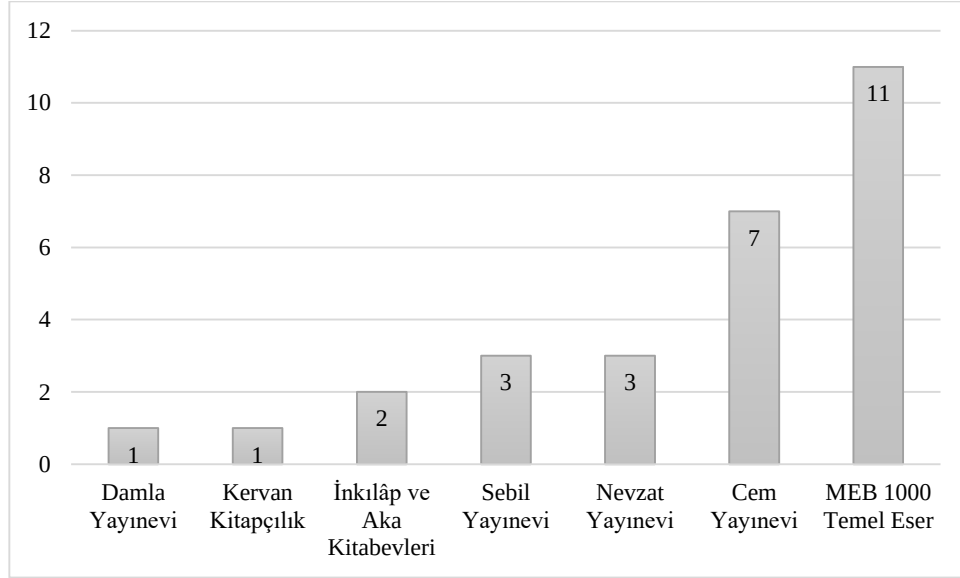
Aracı olarak çevirmeni imleyen ifadelerden bir diğeri “sadeleştiren” tanımıdır. Bu ifade sadece Renk Yayınevinin **Faydalı Çocuk Kitapları Dizimiz** altında yayınlanan beş çeviri eserinde kullanılmıştır. Bu eserler Jules Verne’den **80 Günde Devri-alem** (96 s.), **Dünyanın Merkezine İniş** (144 s.), **Kaptan Grant’ın Çocukları** (96 s.), Eric Knight’ten **Lassie Yuvaya Dönüyor** (96 s.) ve Eleanor Porter’dan **Pollyanna: Mutluluk Kitabı** (96 s.) başlıklı kitaplardır. Tümünün “sadeleştiren” ismi Hilmi Dilibal’dır.

Aracı olarak çevirmeni imleyen ifadelerden sonuncusu “özetleyen” tanımıdır. Bu ifade “[tercüme] özetleyen” ve “özetleyen” olmak üzere iki farklı şekilde iki farklı yayınevi tarafından yayınlanan toplam üç çeviri eserde kullanıldığı görülmektedir. İnkılap ve Aka Kitabevleri **Yaşayan Ünlü Masallar** dizisinde yazarını belirtmeden yayınladığı **Denizci Sinbad** ([tercüme] özetleyen: Gani Yener, 32 s.) ve **Florio ile Floria ve Başka Masallar** ([tercüme] özetleyen: Gani Yener, 32 s.) başlıklı resimli hikâye kitaplarında bu ifadeyi kullanmıştır; ancak bu yayınevi özelinde çevirmeni imlemek için kullandığı tanımlar arasında “özetleyen” ifadesi sınırlı bir kullanım alanına sahiptir. Benzer tekil bir örnek olarak Tel Yayınlarının 1972 yılında **Kırlangıç Dizisi** altında yazarını belirtmeden yayınladığı **Don Kişot** (özetleyen: Zafer Dirim, 56 s.) başlıklı eser gösterilebilir.

4.1.1. Diliçi Çeviri

Çocuk edebiyatı alanının (yeniden) oluşum sürecinin yaşandığı 1970-1980 döneminde ağırlıklı olarak farklı dillerden Türkçeye çeviriler yapılmıştır. Dil tartışmalarının yoğun olduğu bu dönemde dillerarası çevirilere ek olarak diliçi çevirilerin de yapılması şaşırtıcı değildir. Ne var ki, diliçi çeviri eserlerin sayısı son derece düşüktür.

Grafik 4.11: Diliçi çeviri eserlerin yayınevlerine göre dağılımı

Cem Yayınevinin **Arkadaş Kitaplar** dizisinde yayınlanan ve her birinin farklı yönelimleri olan altı eser çocuk okurlara sunulmak üzere aynı dizide buluşmuştur. Sabahattin Ali'den **Arabalar Beş Kuruşa** (derleyen ve yalınlaştıran: Erdal Öz, resimleyen: Yıldız Aydemir, 79 s.) ve **Sırça Köşk** (yalınlaştıran: Erdal Öz, resimleyen: Elif Ayiter), Hüseyin Rahmi Gürpınar'dan **Çocukluk Günlerim** (derleyen ve yalınlaştıran: Erdal Öz, resimleyen: Sema Ilgaz) ve Ahmet Rasim'den **Falaka** (derleyip yalınlaştıran: Atilla Özkırımlı, resimleyen: Osman Kehri, 112 s.) aslında çocuklar için yazılmamış olup hem dilin zaman içinde geçirdiği değişiklikler hem de çocuk dili doğrultusunda bir dilsel işlemden geçirilen eserlerdir. Bu noktada yetişkin edebiyat eserlerinin çocuklar için dilsel düzenlemeden geçirilmesinin de diliçi çeviri kapsamında ele alınması önerilmektedir. Bu eserlere ek olarak, Erdal Öz'ün **Dedem Korkut Öyküleri** (bugünün Türkçesine çeviren: Erdal Öz, resimleyen: Turgut Zaim, 166 s.) ve Evliya Çelebi'den **Yedi İklim Dört Bucak** (derleyen ve yalınlaştıran: Refik Durbaş, resimleyen: Yalçın Çetin) başlıklı eserler vardır. Dede Korkut öyküleri anonim eser olduğundan eserin dilini güncelleyen Erdal Öz'ün aynı zamanda yazar olarak belirtilmesi dikkat çekicidir. Öte yandan Evliya Çelebi'nin yazılarından derleme yapılarak bu eserin dilinin “yalınlaştırıldığı” görülmektedir.

Cem Yayınevi üçer eserle MEB, Sebil Yayınevi ve Nevzat Yayınevi izlemektedir. MEB'in yayınladığı **1000 Temel Eser** dizisinde **Dede Korkut Kitabı** (Bugünkü Türkçeye tercüme ve hazırlayan: Doç. Dr. Muharrem Ergin, 240 s.), Aziz Efendi'den **Muhayyelat-ı Aziz Efendi (Aziz Efendi'nin Hayalleri)** (sadeleştiren: Ahmet Kabaklı) ve Abdülhak Hamid Tarhan'dan **Tarık** (yaşayan dile aktaran: İnci Enginün, 131 s.) yer almaktadır. Dizinin amacının kültür geçmişini gençlere tanıtmak olduğu hatırlandığında genel olarak eser seçimleri, özel olarak ise Osmanlı döneminden isimlerin olması anlam kazanır. Dönemin dil tartışmaları da göz önünde bulundurulduğunda, “tercüme”, “sadeleştirme” ve “yaşayan dile aktarma” ifadelerinin anlamlı bir şekilde ön plana çıktığı söylenebilir.

Sebil Yayınevinin **Çocuk Kitapları Serisi** altında Ömer Seyfeddin'den **And** (sadeleştiren: Cüneyd Emiroğlu, 318+[1] s.), Namık Kemal'den **Kaniye** (sadeleştiren: M. Âkif Aydın, 233 s.) ve Leon Kahun'dan **Gökbayrak I-II-III** (tercüme: Galib Bahtiyar, sadeleştiren: Cüneyd Emiroğlu, 853 s.) vardır. Açıkça belirtildiği üzere sağ çizgide çocuklara yönelik yayıncılık faaliyetleri yürüten bu yayınevinin “millî” yazarlar olarak kabul edilen Seyfettin'in ve Kemal'in Osmanlı'nın son dönemlerinde ağıdalı bir dille yazdıkları eserleri “sadeleştirerek” dönemin çocuklarına sunduğu görülmektedir. Öte yandan Leon Cahun'un Fransızca kaleme aldığı ve Türkçeye Gökbayrak olarak Galib Bahtiyar tarafından çevrilen¹⁸² esere de “sadeleştirilerek” çocuk kitapları dizisinde yer verildiği görülmektedir. Daha önce yapılmış bir çevirinin kullanılması dikkat çekicidir. Nevzat Yayınevi tarafından yayınlanan diliçi çeviriler arasında **Dede Korkut Masalları** (sadeleştirerek baskıya hazırlayan: Nevzat Kurtuluş, 78 s.), **Nasreddin Hoca Fıkraları** (sadeleştirerek baskıya hazırlayan: Nevzat Kurtuluş, 80 s.) ve Namık Kemal'den **Vatan yahut Silistre** (sadeleştirerek baskıya hazırlayan: Nevzat Kurtuluş, 78 s.) başlıklı eserler vardır. Anonim eserler olarak masal ve fıkraların yanı sıra Namık Kemal'in Osmanlıca yazılan eserinin dönemin Türkçesine ve çocuğa göre düzenlendiği gözlenmektedir. Damla Yayınevinin **Çocuklara Mevlana'dan Hikayeler** (sadeleştiren: Mehmet Önder, 78+[2] s.), İnkılap ve Aka Kitabevlerinin **Tanzimat Romanları Serisi** altında yer alan Sezai Samipaşazade'nin **Sergüzeşt**'i (günümüz Türkçesine

¹⁸² İlk baskısı 1913 yılında İstanbul'da Matbaa-i Hayriye ve Şürekası tarafından yapılmış, ikinci baskısı ise 1933 yılında Hilmi Kitabevi tarafından yapılmıştır.

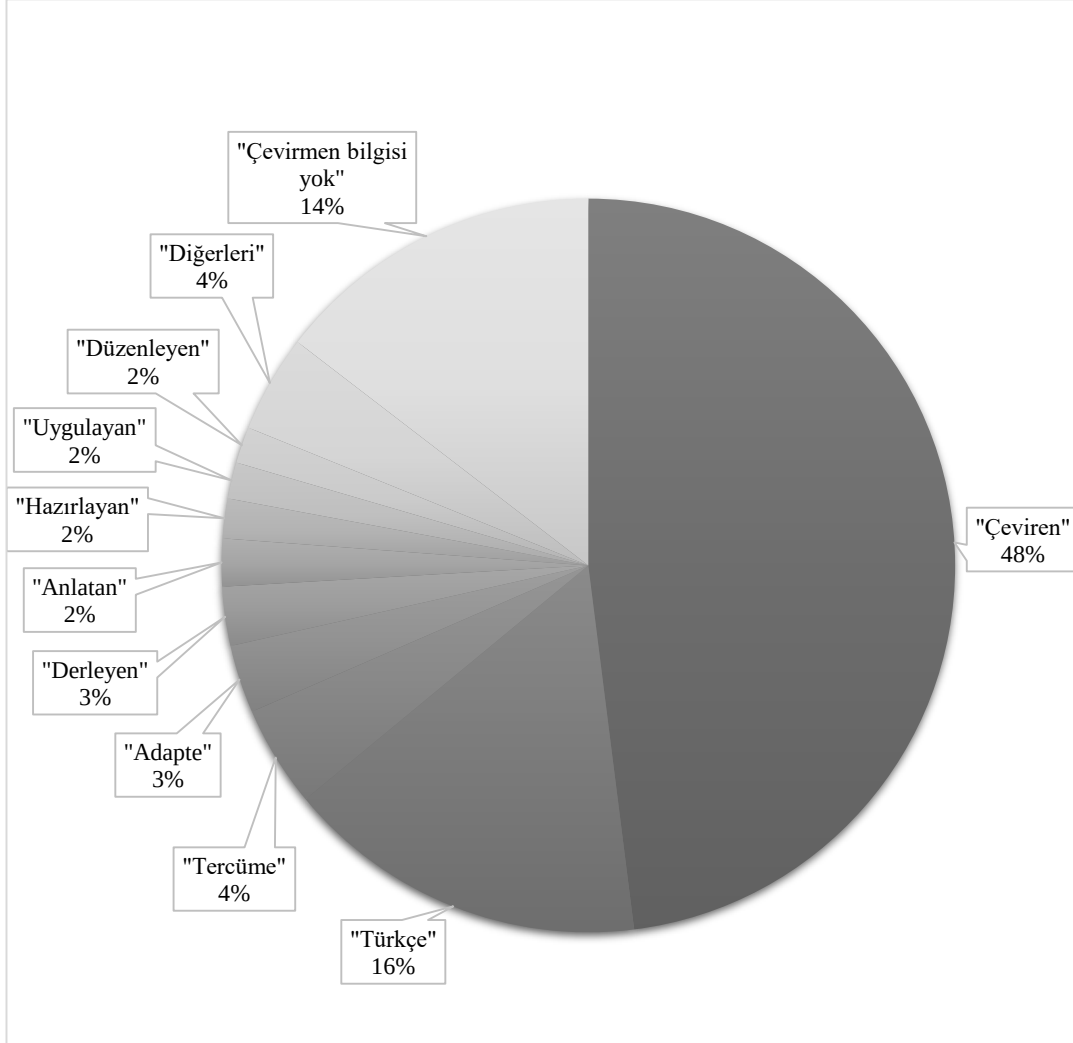
çeviren: Fazıl Yenisey, 143 s.) ve Kervan Kitapçılıktan Tercüman Gençlik Yayınları altında Evliya Çelebi'nin **Küp Kafalı Çocuk**'u (sadeleştiren: Altan Deliorman, 96 s.) tekil örnekler olarak kalırlar.

Diliçi çeviri örneklerinde genel itibariyle öne çıkan örüntü siyasal çizgilerini çocuklara yönelik yayıncılık faaliyetine yansıtan yayınevlerini ve/veya resmi ideolojinin temsilcisi bir kurumu yan yana getirmesidir. Sol çizgide faaliyet gösteren **Arkadaş Kitaplar** dizisinin “ulusal çocuk edebiyatı” oluşturma girişimi çerçevesinde eski dilden dönemin diline çeviri yaparak ve yetişkin edebiyat eserlerini çocuk diline göreleştirerek diliçi çeviriler sunduğu görülmektedir. En fazla eser bu dizide yer almasına karşılık, geriye kalan üç yayınevinin (Damla Yayınevi, Sebil Yayınevi, Kervan Kitapçılık) ve resmi kurumun (MEB) açık bir şekilde sağ siyasetin referanslarıyla hazırladığı diliçi çeviri örnekleri de mevcuttur. Siyaset alanındaki kristalleşmenin bu eserlerde kullanılan tanımlamalarda da tezahür etmesi dikkat çekicidir. Arkadaş Kitaplar dizisinde “yalınlaştırma” tanımı tercih edilirken, diğer tarafta “sadeleştirme” ifadesinin kullanılması anlamlı bir ayrışmayı gözler önüne sermektedir.

4.1.2. Tartışma

1970-1980 döneminde Türkiye’de yayınlanan Türkçe çeviri çocuk edebiyatı eserlerinde aracı için kullanılan kavramların dağılımı Grafik 4.12’de sunulur.

Grafik 4.12: Aracıyı imleyen kavramların kullanım oranları

Derlenen ve incelenen eserler bütününe gösterdiği üzere yayınlanan çeviri çocuk edebiyatı eserlerinin çoğunda aracı olarak çevirmen konumuna dair tanım(lar)ın kullanıldığı, öte yandan bu bütününe %14'ünde aracı olarak çevirmenin belirtilmediği tespit edilmiştir. Çevirmenlik konumuna dair herhangi bir belirlenimin olmadığı ama çeviri yönü yazar, başlık ve yer aldığı dizi gibi araçlar yoluyla anlaşıldığı eserlerin belirli örüntüler sergilediği gözlenmiştir. Eserlerin türü ve yayıncıların çocuklara yönelik çeviri yayın ilkeleri başlığı altında ele alınabilecek bu örüntülerin ilkinde ilişkin, çevirmen bilgisinin bulunmadığı eserlerin ağırlıklı olarak okul öncesi ve/veya ilk okuma kitapları olarak sunulan resimli hikâye kitapları, masallar ve çizgi romanlar¹⁸³

¹⁸³ Derlenen çeviri bibliyografyasında çizgi romanların sayısal olarak az olması, dönemsel belgeler olarak başvuru resmi ve özel kataloglar, bibliyografyalar, ansiklopediler gibi pek çok kaynak "makbul"

olduğu söylenebilir. Eser türüne bağlı değer atfedişin en belirgin örneği hem ders kitaplarının uzantısı olarak kurguya dayalı bilgilendirici eserler hem de resimli hikâye kitapları yayınlayan Arkın Kitabevinin tavrında ortaya çıkmıştır. Kitabevinin yaş itibariyle daha küçük çocuklar için sunduğu çeviri resimli kitaplarda çevirmeni ve bazı durumlarda yazarı da belirtmeme tavrının, ilkokul ve/veya ortaokul çağındaki çocuklar için sunduğu bilgilendirici kitaplarda kesinlikle yer almadığı ve tam tersine bu tür metinlerin çevirmen, yazar ve resimleyeninin eksiksiz belirtildiği gözlenmiştir. Çevirmeni belirtilmeyen eserlerin genel itibariyle çeviri çocuk edebiyatı eserleri arasında metin türüne bağlı olarak anlamlı düzeyde bir değer atfına ve/veya değersizleştirmeye işaret ettiği savlanabilir. Bu değersizleştirmenin bir uzantısı olarak yayıncıların belirtilen eser türlerinin yaratım ve üretim sürecinde belirli ilke ve/veya ilkelere bağlı olmadığı gözlenmiştir. Buna bağlı olarak da ilgili yayıncıların çocuk okurlara sundukları eser sayısı pek çok yayıncıdan daha fazla olsa da faaliyetlerinin yoğunluğunun alanın kurumsallaşması yerine tekil ekonomik çıkarlarla yakından ilişkili olduğu ileri sürülebilir. Nitekim bu sav, çeviri eserlerde çevirmeni belirtmeyen yayıncıların ağırlıklı olarak ders kitabı yayıncılığı alanında faaliyet göstermesiyle ve okul öncesi ve/veya ilk okuma ve resimli hikâye/masal kitapları yayınlamasıyla doğrulanabilir. Edebiyatın dışındaki bir faaliyet alanında konumlanışları bu yayıncıları çocuklara yönelik çeviri yayın faaliyetlerine ilişkin herhangi bir ilke ve/veya yayın politikası belirlemekten uzak tutmuştur. Bundan dolayı, yazar, çevirmen ve resimleyen gibi yaratım sürecindeki konumların belirtilmesine dair tavır alışlar sürekli değişkenlik göstermiştir. Ekonomik sermayenin öncelikli olduğu bu yayıncıların alandaki faaliyetlerinin kısa ömürlü olması eser türüne bağlı değersizleştirme ve ilkesizlik sürecinin bir sonucu olarak okunabilir.

Çeviri çocuk edebiyatı eserlerinin büyük çoğunluğunda çevirmen bilgisine yer verilmesinin alanın kurumsallaşma sürecine ve görünürlüğüne olumlu katkılarda bulunduğu söylenebilir. Aynı doğrultuda ilgili dönemde “çeviri” pratiğine dair siyasal

kabul edilen türler olarak klâsikler, roman ve hikâyeleri içerirken, “makbul görülmeyen” ve hatta edebiyat alanının dışında görülen çizgi romanların tür olarak dışlanmasından kaynaklanmaktadır. Ayrıca çizgi roman yayıncılarının da çoğunlukla sınırlı üretim yapan “küçük” işletmeler olarak faaliyet göstermesinin bu kavrayışın sürmesine katkıda bulunduğu ileri sürülebilir. Çizgi roman türünün kaderini benzer nedenlerle resimli çocuk kitaplarının da paylaştığı söylenebilir.

veçhelerle farklı kesimler tarafından olumsuz bir söylem üretimi gözlemlense de bu yaklaşımın çeviri çocuk edebiyatı eserlerinin yaratım ve üretim sürecine yansımadağı söylenebilir. Nitekim eserlerin çevirmen bilgisinin açıkça belirtilmesi ve hatta birçok örnekte çeviri pratiğinin detaylandırılması alanda eser üretimi olduğı kadar düşünce üretiminin de olduğına işaret etmektedir. Bundan dolayı, çeviri eserlerde sadece “çeviren”, “Türkçeleştiren”, “tercüme” ve “uygulayan” gibi üst kavramlar kullanılmamış, bu üst kavramlar “dilimize çeviren”, “yalınlaştırarak Türkçeleştiren”, “Türkçe anlatan”, “dilimize uygulayan” gibi pek çok şekilde kullanılmıştır. En çok “çeviren” ve “Türkçe” üst kavramı altında toplanabilecek çeşitli tanımlar kullanılırken, kullanım sıklığı sırasıyla “tercüme”, “adapte”, “derleyen”, “anlatan”, “hazırlayan”, “uygulayan” ve “düzenleyen” tanımlarının son derece sınırlı kullanım alanlarının olduğı görülmüştür. “Diğerleri” başlığı altındakiler diliçi çeviri örnekleri ve tekil tanım örnekleri olarak yer alan çeviri eserlerdir. Kullanılan her bir kavram özelinde belirli örüntüler ve/veya özellikler ortaya çıkmıştır.

Üst kavram olarak “çeviren” kavramının kullanımına ilişkin çocuklara yönelik roman ve hikâyelerin ön plana çıktığı söylenebilir. Yayıncılar özelinde de belirli yayınevlerinin belirli bir kavramı sürekli kullanma konusunda gösterdiği kararlılıkla ya da farklı/değişken kavramlar kullanma konusunda gösterdiği süreksizlikle diğerlerinden ayrıldığı görülmüştür. Yayınladıkları çocuk edebiyatı eserlerinin ağırlıklı olarak çevirilerin oluşturduğu Baskan Yayınları ve Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş. “çeviren” ya da buna ilişkin bir kavramı en çok ve sistemli bir şekilde kullanan yayınevi olarak ortaya çıkmışlardır. Bu tutarlı tavır alış aynı zamanda yayıncıların “kurumsallıkları” ve belirli bir yayın politikalarının olmasıyla da yakından ilişkilidir. Bunların somut bir şekilde tezahür ettiği ürünler ise yayınladıkları çeviri çocuk edebiyatı eserleridir ve bu eserler yayınevlerinin çeviri çocuk edebiyatı alanında belirli bir kimliğe sahip olduğunu göstermektedirler. Belirli bir kavramı sürekli kullanmak yerine yayınevi bünyesinde farklı çeviri pratiklerine gönderme yapan çeşitli tanımların kullanıldığı da gözlenmiştir. Bunun en belirgin örneğı “kısaltarak çeviren”, “özetleyerek çeviren” ve “çeviren” gibi ifade çeşitliliğinden yararlanan Varlık Yayınevi ve yayınladığı çeviri eser sayısıyl oranlandığında “sadeleştirerek dilimize çeviren” tanımını kullanmasıyla ön plana çıkan Nevzat Yayınevidir. Çeviri pratiklerini ayrıntılı bir şekilde gözler önüne

seren bu farklı tanımlamaların diğerk bir uçtaki kullanımının ise İnkılap ve Aka Kitabevleri, Kurtuluş Yayınları ve Arkın Kitabevinin bu konudaki tutarsız tavır alışlarında tezahür ettiğı görölmüşür.

“Türkçe” üst kavramını en sık kullanan yayınevleri olarak Cem Yayınevi, Milliyet Yayınları, Koza Yayınları, Dilek Yayınları ve May Yayınlarının diğerklerinden ayrıldığı gözlenmiştir. Bu kavram doğrudan dili odak noktası hâline getirerek belirli bir dil hassasiyetini görünür kılması açısından önemlidir. Bu kaygı, Cem Yayınevinin **Arkadaş Kitaplar** dizisinin öncülüğünü yaptığı, Milliyet Yayınları, Koza Yayınları ve May Yayınlarının da kendi yayıncılık anlayışları çerçevesinde iştirak ettiğı “ulusal çocuk edebiyatı” oluşturma çabalarıyla örtüşmektedir.

“Tercüme” kavramının kullanımı oldukça kısıtlı olsa da özellikle yayıncılık faaliyetleri Cumhuriyet döneminin ilk yıllarına dayanan ve salt çocuk edebiyatı alanında konum aldıkları söylenemeyecek İnkılap ve Aka Kitabevleri, Zuhâl Yayınları, İtimat Kitabevi gibi yayıncılar ön plana çıktığı kadar Sebil Yayınevi, Sümer Yayınevi, Toker Yayınları ve Yeni Asya Yayınevi gibi belirli -sağ- bir siyasi çizgide çocuk yayıncılığı yapan görece yeni yayınevlerinin de “tercüme” kavramını tercih ettikleri gözlenmiştir.

“Adapte” kavramında büyük oranda metin müdahalelerin yapıldığına işaret edilirken (Pollyanna’nın Gülenay olması), “derleyen” ve “anlatan” kavramlarının ağırlıklı olarak masallarda kullanıldığı dikkat çekmiştir. “Hazırlayan” kavramının resimli hikâye kitabı, masal, hikâye derlemesi ve roman gibi farklı türlerde kullanıldığı görölürken, “uygulayan” kavramının daha çok tiyatro metnine dönüştürülen eserlerde kullanıldığı görölmüşür.

Çevirmen belirtme ve/veya belirtmeme ya da belirli bir kavramı sürekli ya da süreksiz kılma konusundaki tavır alışların doğrudan çeviri çocuk edebiyatı alanındaki/dışındaki konumlanışla ilişkili olduğu görölmektedir. Salt çocuk edebiyatı alanında konumlanan ve çeviri edebiyat eseri yayınlamaya ağırlık veren yayınevleri ile ders kitapları yayıncılığı alanında faaliyet gösteren ve çocuk edebiyatı eserlerine ekonomik çıkar amacıyla yaklaşan yayınevleri arasında bu noktada anlamlı bir ayrışmanın olduğu söylenebilir.

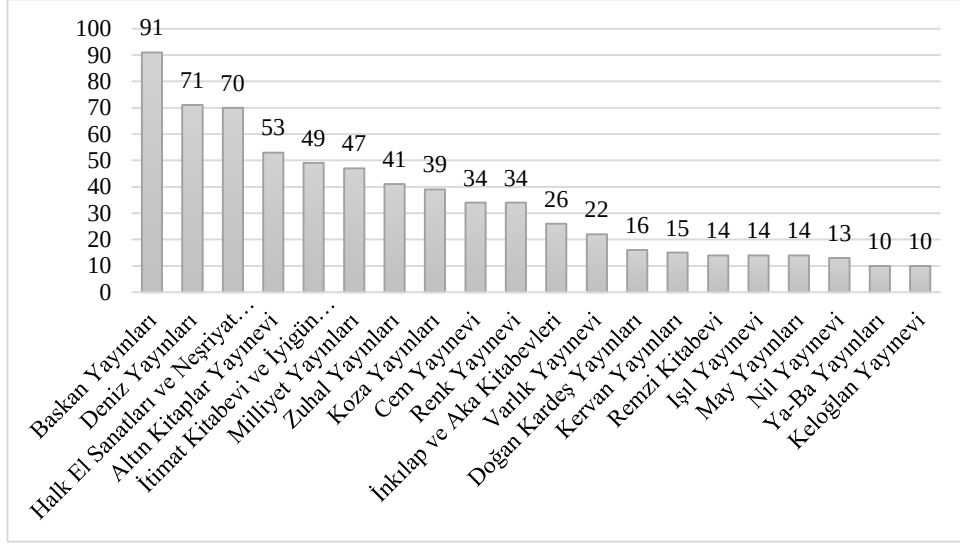
4.2. Değişim ve/veya Süreklilik Aracı Olarak Çeviriler

1970-1980 döneminde Türkiye’de yayınlanan Türkçe çeviri çocuk edebiyatı eserlerinin (yeniden) kurgulanmakta olan bir alanda değişim aracı olarak kullanıldığı savına dayanan bu çalışmada değişimin temel izleklerinden biri olarak edebiyat eserlerinin türü ve Türkçeye çevrilen farklı dil ve kültür seçeneklerinin artması üstünde durulacaktır.

Derlenen çeviri çocuk edebiyatı eserleri bibliyografyasının gösterdiği özgül nitelikler roman, resimli hikâye/masal kitapları, klâsik eserler, masal/destan, öykü, tiyatro, şiir ve tüm bunların dışında yer alan kurgu dışı eser kategorilerinin oluşturulmasını sağlamıştır.

Türkçe çocuk edebiyatı alanında çevirinin en çok tercih edildiği eserler romanlardır. Çeviri romanların 58 yayıncı tarafından sayısal olarak 91’den bire kadar inen geniş bir aralıkta sunulmuş olması alanda sınırlı ve görece büyük ölçekli üretim yapan yayıncıların varlığını gözler önüne sermektedir. Sadece büyük ölçekli üretim yapan yayıncılara odaklanmak çevirilerin değişim aracı olarak kullanılmasına dair kısıtlı ve dönemin çeviri çocuk edebiyatına dair yerleşik kalıpları tekrarlayan bir çerçeve sunacağından, alanda marjinal konumlanan ve sınırlı üretim yapan yayıncılar da ele alınacaktır. Böylece çevirilerin alanda değişim aracı olarak nasıl kullanıldığına ilişkin bütünlüklü bir bakış sunulmaya çalışılacaktır.

Grafik 4.13: Çeviri romanların yayınevlerine göre dağılımı (ilk yirmi)

Önceki bölümde gösterildiği üzere çevirmenleri belirtilen eserlerin ağırlığı romanlar olup çevirmenleri imlemek için kullanılan tanımlarda da en tutarlı tavrı gösteren Baskan Yayınları, Deniz Yayınları ve Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş. idi. Dolayısıyla çeviri romanların yayınevlerine göre dağılımında da benzer bir tablonun ortaya çıkması anlamlıdır (Grafik 4.13). Ancak mevcut tablodaki rakamlar çevirilerin tümünün Türkçe çocuk edebiyatında değişim aracı olarak işlerlik kazandığını göstermekten uzaktır. “Çoklu değer atama” sisteminden dolayı çeviri romanların büyük bir kısmını Batı klâsik eserleri oluşturmaktadır. Klâsik eserler ilerleyen kısımda ele alınacağı için bu eserler şimdilik romanların arasından çıkarıldığında geriye değişim aracı olarak işlerlik kazanan çeviri romanlar kalacaktır. Bu bağlamda düşünüldüğünde yayınladıkları romanlar bütünüyle ve/veya ağırlıklı olarak klâsik eserlerden oluşan Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş., Altın Kitaplar Yayınevi, Varlık Yayınevi, Işıl Yayınevi, İnkılap ve Aka Kitabevleri, İtimat Kitabevi ve İyigün Yayınları, Keloğlan Yayınevi, Renk Yayınevi ve Zuhul Yayınevi çeviri çocuk edebiyatında yerleşik eserlerin sürekliliğini sağlayarak değişimin asgari düzeyde olmasını sağlayan yayınevleri olarak kaydedilebilir. Öte yandan bu yayınevlerinin de çevirileri değişim aracı olarak kullandıklarını gösteren örnekler kısıtlı da olsa mevcuttur. Belirtilen yayınevlerinin dışında çeviri çocuk edebiyatı alanında çevirilere değişim aracı olarak daha yoğun bir şekilde işlerlik kazandıran belirli yayınevleri ön plana çıkmaktadır. Bu yayınevleri arasında Baskan Yayınları, Cem Yayınevi, Milliyet Yayınları, Yeni Dünya Yayınları, Ya-Ba

Yayınları, Şenyıldız Yayınevi, Serenler Yayınevi, Sebil Yayınevi, Remzi Kitabevi, Okar Yayınları, Öz Yayınları, Nil Yayınevi, Milli Eğitim Bakanlığı, Koza Yayınları, Kelebek Yayınevi, Kavram Yayınları, Kervan Yayınları, Civ Civ Çocuk Yayınları, Damla Yayınevi, Çağrı Yayınevi, Deniz Yayınları, Doğan Kardeş Yayınları, Dilek Yayınevi, Divan Matbaacılık, Göl Yayınları, Baylan Basım ve Ciltevi, Gözlem Yayınları, Tayko Çocuk Yayınları, Kurtuluş Yayınları ve E Yayınları sayılabilir. Yayıncı konumundaki aktörlerin çokluğu görgül verinin çözümlemesini zorlaştırdığından çevirilerin çocuk edebiyatında değişim ya da süreklilik aracı olarak nasıl kullandığı yayıncıların faaliyetleri sonucunda tespit edilen yörüngeleri üstünden sorgulanacaktır.

4.2.1. Popüler Çocuk Edebiyatı Yörüngesinde Çeviri

Popüler çocuk edebiyatı eserlerinden oluşan yayın yelpazesini doğrudan çeviriler üstüne temellendiren Baskan Yayınlarının **İdeal Kitaplık** ve **Pembe Kitaplık** adlı dizileri biçim ve içerik itibarıyla dönemin istikrarlı bir şekilde sürdürülen çeviri çocuk edebiyatı dizilerindendir. İlki ortaokul ve lise çağındaki çocukları, ikincisi daha küçük yaş gruplarındaki çocukları hedefleyen bu iki dizinin kaynağı aslında 1955-1980 yılları arasında Fransız Hachette Yayınevi tarafından yayınlanan *Bibliothèque Verte* (Yeşil Kitaplık) ve *Bibliothèque Rose* (Pembe Kitaplık) adlı dizilerdi. Fransa'daki dizilerin en başarılı dönemi olarak kaydedilen 1960 ve 1970 dönemlerinin Türkiye'de de 1968 yılında **İdeal Kitaplık** adı altında *Bibliothèque Verte*'nin Türkçe versiyonunun başlatıldığı döneme denk gelmesi ve çok geçmeden **Pembe Kitaplık**'ın da yayınına başlanarak bu iki çeviri dizinin 1970'ler boyunca sürdürülmesi başarının ulusal sınırların dışında da devam ettiğini göstermektedir. Türkiye'deki dizilerin Fransa'daki dizilerin Türkçe “versiyonu” olduğu biçim olarak rahatlıkla gözlenmektedir.

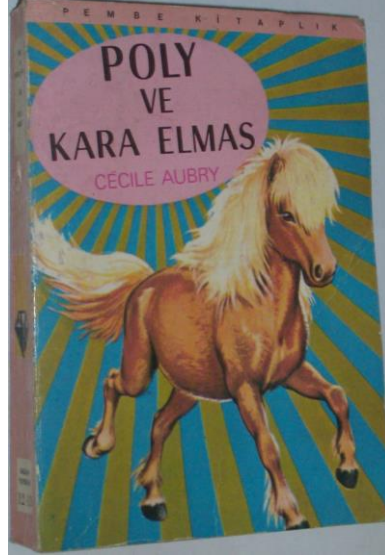
Resim 4.1: Türkçe çevirinin ön kapağı (Baskan Yayınları)

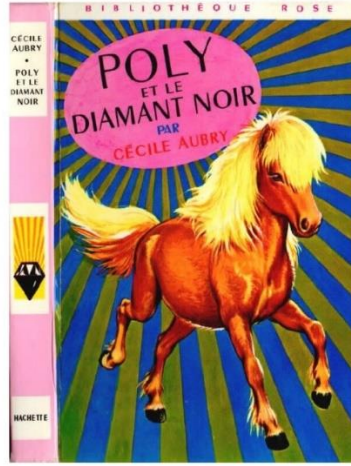
Resim 4.2: Fransızca kaynak eserin ön kapağı (Hachette)

Resim 4.3: Türkçe çeviri eserin ön kapağı (Baskan Yayınları)

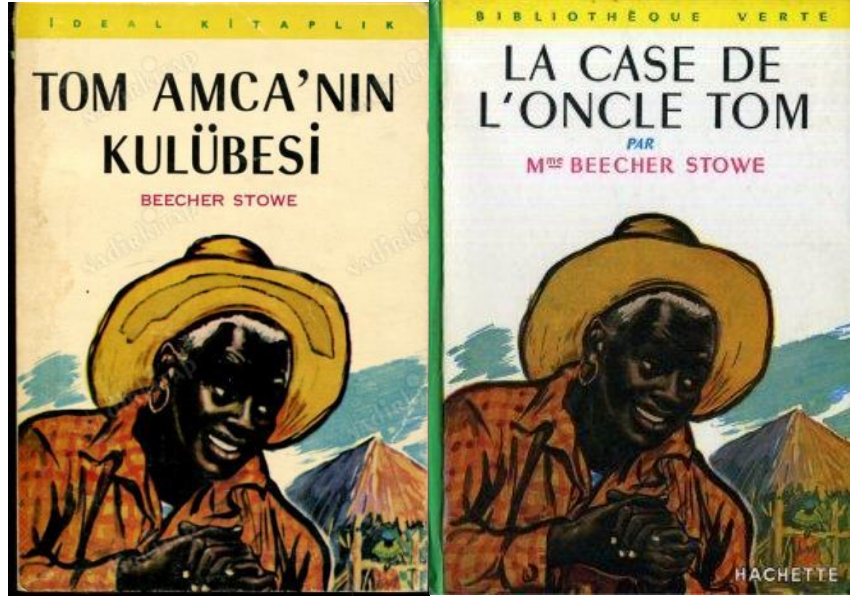

Resim 4.4: Fransızca kaynak eserin ön kapağı (Hachette)

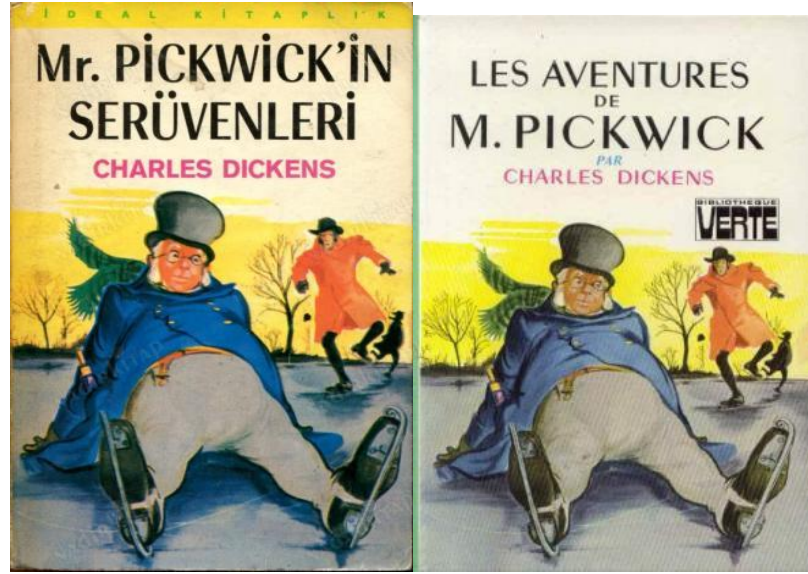

Her iki diziden sunulan ön kapak ve sırt örnekleri Türkçe dizilerin biçim açısından Fransızca dizilerin aynısı olduğunu göstermektedir. Hatta bu yaklaşım ağırlıklı olarak Fransız yazarların eserlerinden oluşan bu iki dizide yer alan diğer ülkelerin edebiyatlarına ait üç eserin okurlara sunumunda da izlenmiştir.

Resim 4.5: Türkçe çeviri eserin ve Fransızca kaynak eserin ön kapağı

Resim 4.6: Türkçe çeviri eserin ve Fransızca kaynak eserin ön kapağı

Bu eserler Amerika edebiyatından Harriet Elizabeth Beecher Stowe'un **Tom Amca'nın Kulübesi** (çeviren: Orhan Tercan, 399 s.), İskoçya'dan Sir Walter Scott'un **Ivanhoe** (çeviren: M. Doğan Özbay, 347 s.) ve İngiltere'den Charles Dickens'ın **Mr. Pickwick'in Serüvenleri** (çeviren: Neclâ Ertugan, 287 s.) başlıklı çeviri eserlerdir. İngilizce kaleme alınan bu eserlerin Hachette Yayınevinin yürüttüğü dizide yer alan Fransızca çeviriler üstünden Türkçeye çevrilmesi çocuk edebiyatı çevirisinde ara dil

kullanımını gösteren önemli örnekler olarak ortaya çıkmaktadır. Tür olarak ise Fransız macera romanlarının ağırlıkta olduğu ve macera altında detektif, duygusal, doğa ve tarihi romana dair örneklerin bulunduğu görülmektedir.

Çeviriyi değişim aracı olarak kullanan bir diğer yayınevi Altın Kitaplar Yayınevidir. Aslında dönemin yetişkin edebiyatında popüler çeviri edebiyat eserleri yayınlama konusunda önde gelen yayınevlerinden biri olan Altın Kitaplar Yayınevi çocuk edebiyatı alanında ağırlıklı olarak Jules Verne, L. May Alcott, Eleanor Porter, Carlo Lorenzini, Jonathan Swift, Mark Twain gibi Batı yazarlarının yerleşik klâsiklerini yayınlasa da 1970'ler boyunca çocuk okurlara popüler çeviri roman örnekleri sunmuştur. Bu kapsamda Laura Ingalls Wilder'dan **Küçük Ev: Bir Yuva Bin Sevgi** (çeviren: Gülten Suveren, 189 s.), Johannes Mario Simmel'den **Karlı Dağlarda Tatil** (dilimize çeviren: Ahmet Arpad, 115 s.) Pamela L. Travers'dan **Mary Poppins'in Masalları** (Türkçesi: Gülten Suveren, 1975, 274 s.), Paul Berna'dan **Tekerlekli At** (dilimize çeviren: Gülten Suveren, 202 s.), Enid Blyton'dan **Masal Masal İçinde** (çeviren: Gülten Suveren, 384 s.), Edith Nesbit Bland'den **Beş Küçük Afacan** (çeviren: Gülten Suveren, 194 s.) ve **Define Peşinde** (çeviren: Gülten Suveren, 197 s.) başlıklı eserlerden bahsedilebilir. Aynı dönemde Küçük Ev dizisinin Türkiye'de yayınlanıyor ve popüler olması, Altın Kitaplar Yayınevinin çocuk okurlar için çevireceği kitap seçiminde televizyonun da pay sahibi olduğunu göstermektedir. Benzer bir durum Berna'nın Türkçeye çevrilen eserinde de gözlenmektedir; ilk olarak 1955 yılında Fransızcada yayınlanan eser 1963 yılında Disney tarafından filme çekilmiştir. Türkçede 1979 yılında yayınlanan bu eserin çevrilmek üzere seçilme sürecinde filminin olması kolaylaştırıcı bir rol oynamış olabilir. Altın Kitaplar Yayınevi yayınladığı çevirilerin kaynağını çoğunlukla belirtmemekle birlikte Simmel'den yapılan çeviride kaynak eserin başlığına yer verilmiştir. Buradan eserin yazıldığı Almanca dilinden Türkçeye çevrildiği anlaşılmaktadır. Öte yandan diğer çevirileri yapan Gülten Suveren'in çalışma dilinin İngilizce olduğu düşünüldüğünde Berna'nın eserinin çevrilmesinde İngilizcenin ara dil olarak kullanıldığı gündeme gelir. Ayrıca Baum, Berna, Nesbit ve Blyton gibi doğrudan çocuk okurlar için yazan yazarların eserlerinin Türkçeye çevrilmesi önemli bir nokta olarak dikkat çekicidir.

Popüler çeviri çocuk romanları yayınlayan bir başka yayınevi Tarık Dursun K. yönetimindeki Koza Yayınlarıdır. Bu yayınevi Enid Blyton'ın macera romanlarından oluşan külliyatına **Gizli Yediler** ve **Afacan Beşler** olarak iki ayrı dizide yer vermiştir. Blyton'ın eserlerinin yanı sıra ilgili dönemde farklı bir seçenek olarak dikkat çeken Amerikalı yazar Lyman Frank Baum'dan **Billur Köşk** (Türkçesi: Feza Özgen, 305 s.) başlıklı eser vardır. Bu eserler kaynak dil İngilizceden Türkçeye çevrilmiştir. Koza Yayınları Türkçede çeviri kaynağı olarak görece az başvurulmuş ya da hiç başvurulmayan kültürlerden yararlanmıştır. Angel Karaliychev'den **Büyükbaba Darıldı** (Türkçesi: Sevil Kutlar, 254 s.), Ahmet Hromadžić'ten **Cüce** (çeviren: Hasan Mercan, 143 s.) ve Mitar Maksimović'ten **Tembeller Diyarı** (Türkçesi: Fahri Kaya, 119 s.) sırasıyla Bulgarca, Boşnakça ve Sırpça dillerinde kaleme alınan ve Türkçe çeviride kullanılan kaynak dilin belirtilmediği çeviri roman örnekleridir.

Bibliyografyada çok az eseri bulunan ve tüm bu eserleri çeviri olan Serenler Yayınevinin macera roman serileri Türkçede farklı yazar(lar) ve eser seçeneği sunması açısından dikkat çekicidir. Franklin W. Dixon¹⁸⁴'dan **Hardi Kardeşler: Havaalanı Macerası** (Türkçesi: Çınla İlkorur, 186 s.), **Hardi Kardeşler: Eski Değirmenin Esrarı** (Türkçesi: Çınla İlkorur, 186 s.) ve **Hardi Kardeşler: Esrarlı Mağaralar** (Türkçesi: Çınla İlkorur, 190 s.) ve Julie Campbell'dan **Triksi Belden: Esrarlı Konuk** (Türkçesi: Füsun Kılıçoğlu, 205 s.), **Triksi Belden: Kırmızı Karavanın Esrarı** (Türkçesi: Füsun Kılıçoğlu, 214 s.) ve **Triksi Belden: Korudaki Yabancı** (Türkçesi: Filiz Acıgöl, 197 s.) başlıklarıyla çevrilen romanlar Amerika kıtasından yazar ve eserleri temsil etmiştir.

Dönemin en çok çocuk kitabı satan yayıncısı olarak Milliyet Yayınlarının **Çocuk Kitapları** dizisi de Türkçe çocuk edebiyatına kaynak kültürde doğrudan çocuk okurlar için yazılan, farklı ve popüler çeviri romanlar sunmuştur. Barbara Sleight (İngiltere'den İngilizce), C. S. Forester¹⁸⁵ (İngiltere'den İngilizce), Cecil Day-Lewis (İngiltere'den İngilizce), Edgar Rice Burroughs (Amerika'dan İngilizce), Enid Blyton (İngiltere'den İngilizce), Ian Fleming (İngiltere'den İngilizce), Ivan Southall (Avustralya'dan İngilizce), Jack Schaefer (Amerika'dan İngilizce), Joan Aiken (İngiltere'den

¹⁸⁴ Hardi Kardeşler dizisi pek çok yazar tarafından bu takma isim altında kaleme alınmıştır.

¹⁸⁵ Yazarlar arasında eserini doğrudan çocuklar için yazmayan tek yazardır.

İngilizce), Lavinia Derwent¹⁸⁶ (İngiltere’den İngilizce), Michael Ende (Almanca), Nevil Shute Norway (İngiltere’den İngilizce), Paul Berna (Fransızca), Roger Collinson (İngilizce), Rudolf Neumann (Almanca), Selma Lagerlöf (İsveççe), Scott O’Dell (Amerika’dan İngilizce), Grace Rasp-Nuri (Almanca) ve John Connell (İngilizce) gibi pek çok farklı yazarın macera romanları tam metin çeviri olarak yayınlanmıştır. Macera romanlarının yanında Zsigmond Moricz’ın Macarca kaleme aldığı ve **Mişî** (Türkçesi: Gabriella Kalman ve Hüsni Mengenli, 368 s.) olarak çevrilen tarihi/ otobiyografik romanı, Joseph Joffo’nun Fransızca yazdığı ve **Bir Avuç Bilya** (Türkçesi: Müntekim Ökmen, 291 s.) başlığıyla çevrilen tarihi/otobiyografik romanı, İngilizceden Henry Treece’in **Vikingler Geliyor** (Türkçesi: Ülkü Tamer, 290 s.), James F. Cooper’ın **Mohikan’ların Sonu** (Türkçesi: Gülsen Bengisu, 409 s.), Fred Gipson’ın **İhtiyar Sarı** (Türkçesi: N. Kürkçübaşı, 254 s.) ve Rafael Sabatini’nin **Denizler Aslanı** (Türkçesi: Şevket Ünner, 281 s.) başlıklarıyla çevrilen tarihi roman örnekleri de vardır. Moricz ve Gipson dışındaki yazarların doğrudan çocuk okurlar için yazmadığı not edilmelidir. **Milliyet Çocuk Kitapları** dizisinde İngilizce, Almanca, Fransızca, İsveççe ve Macarca yazılan eserlerin çevirilerinin yer alması açısından coğrafi bir çeşitliliğin yanında macera türü içinde konusunu tarihten alan romanların da sunulması tür çeşitliliğinin de mevcut olduğunu göstermektedir.

Dönemin en çok çeviri çocuk romanı yayınlayan yayıncılarından biri olan Deniz Yayınlarının **Çocuk Kitapları** dizisinde çocuk okurlara ağırlıklı olarak farklı alt türlerde çeviri eserler sunduğu gözlenmektedir. Macera romanı olarak sunulan eserlerin arasında ilgili dönemde diğer yayıncılar tarafından yayınlanmayan farklı seçenekler mevcuttur. Bu farklı seçenekler arasında Alec Huggan’dan **Sihirli Kayalar** (Türkçeye çeviren: Cezva Ünlü, 1974, 91 s.), Alex Browty’dan **Aklın Durur!** (Türkçeye çeviren: Fahri Turan, 1974, 91 s.), Conrad Richter’ten **Küçük Kızılderili** (Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray, 1973, 89 s.), Edward Sylvester Ellis’ten **Av Peşinde** (Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1974, 95 s.), Eric Williams’tan **Cehennemden Kaçış** (Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray, 1974, 95 s.), Georges Gustave Toudouze’tan **Denizaltı Şehri** (Türkçeye nakleden: Arif Erten, 1973, 95 s.), Guy de Larigaudie’dan

¹⁸⁶ İskoç yazar Elizabeth Dodd’un kullandığı müstear isimdir.

Kumlar Çiçeği (Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1974, 72 s.), John Budden'den **Avcının Oğlu** (Türkçeye çeviren: Nurcihan Kesim, 1973, 75 s.), William Dimmity Hayes'ten **Dünya Yuvarlak Değilse** (Türkçeye çeviren: Semra Tuna, 1974, 91 s.), Walt Disney'den **Yaşasın Pablito** (Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray, 1973, 91 s.), Rene Guillot'dan **Bir Tutam Mutluluk** (Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray, 1973, 95 s.) ve Anthony Hope Hawkins'ten **Zenda Mahkumu** (Türkçeye çeviren: Metin Ener, 1974, 79 s.) vardır. Çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmese de temsil edilen kaynakların İngiltere, Amerika ve Fransa edebiyatları olduğu görülmektedir. Walt Disney'in yazar olarak belirtildiği romanın 1955 yılında filminin çekilmesi ve 1957 yılında Türkiye'de gösterilmesi filmi çekilen romanların çevrildiğine işaret etmesi açısından önemlidir. Ayrıca çocuk okurlar için kaleme alınmamış eserlerin macera anlatısı olması nedeniyle Türkçeye çevrilerek çocuk okurlara sunulduğu not edilmelidir. Macera romanları arasında konusunu tarihten alan anlatıların (Küçük Kızılderili ve Zenda Mahkumu) da olduğu belirtilmelidir.

19. yüzyıl İngiliz çocuk edebiyatı yazarı William Henry Giles Kingston'dan **Gezerken Yaşarım** (Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray, 1973, 91 s.) başlığıyla çevrilen macera romanı ve yine aynı dönem yazarı Frances Browne'dan **Uçan Sandalye** (Türkçeye çeviren: Cemal Erten, 1974, 95 s.) başlığıyla çevrilen ve masallardan oluşan eser Deniz Yayınlarının İngiliz kültürünün geçmiş yüzyıllarda üretilen eserlerini kaynak olarak kullandığını göstermektedir.

H. Leslie Gee'den **Hokkabaz** (Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray, 1973, 95 s.) başlığıyla çevrilen roman macera olduğu kadar güldürü unsurları taşıması nedeniyle farklı bir örnek olarak dikkat çekmektedir.

Deniz Yayınlarının macera romanı olarak sunduğu çeviri eserlerin kayda değer bir oranını önceki yıllarda Doğan Kardeş Yayınevi tarafından yayınlanan ve 1970'li yıllara gelindiğinde yayınlamadığı görülen çeviriler oluşturmaktadır. Erich Kästner'dan **Dedektif Çocuklar** (Türkçeye çeviren: Nurcihan Kesim, 1973, 95 s.), Elsa Muc'tan **Kırmızı Saçlı Çocuk** (Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1973, 95 s.), Berthe Bernage'den **Gri Şapkalı Adam** (Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1973,

95 s.), Augusta Huiell Seaman'dan **Jennifer Teyzenin Anahtarları** (Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1973, 93 s.), E. d'Herbily'den **Mağara Çocuğu** (Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1973, 89 s.), E. Granstroem'den **Issız Adada Bir Yıl** (Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1974, 95 s.), N. Tani'den **Yeşil Mühürlü Mektup** (Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1973, 95 s.), L. Guny'den **Adını Unutuan Kız** (Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1973, 72 s.), Line S.'den **Ormandaki Ev** (Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1973, 91 s.), T. Nohler'dan **Çamlı Köşk** (Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1974, 68 s.), Mario Giussani'den **Wilhelm Tell** (Türkçeye çeviren: Asım Baltacıgil, 1974, 87 s.), James Otis'ten **Zorla Cambaz (Toby Tyler)** (Türkçeye çeviren: Semra Tuna, 1974, 95 s.) ve Mad. H. Giraud'un romanları daha önce yayınlanan eserler arasındadır. Bu eserler macera, detektif, tarihi ve duygusal romanlar olarak çeşitli alt türleri örneklemektedir. Toby Tyler'ın bir 19. yüzyıl çocuk hikâyesi olmasına rağmen 1960 yılında Walt Disney tarafından filmi çekilmesinin yeniden popülerleşmesini sağladığı söylenebilir. Benzer şekilde **Kırmızı Saçlı Çocuk**'un Türkiye'de radyolarda oynaması çeviri eserlerin belirlenmesinde kitle iletişim araçlarının oynadığı rolü ortaya koymaktadır. Daha önce yayınlanmış çeviri eserlerin farklı bir yayınevi bünyesinde yayınlanıyor olması ve birden fazla baskı yapması ilgili eserlerin talep gördüğünü ve çevirilerin güncelliğini koruduğunu göstermektedir. Erich Kästner'in 1929 yılında Almandada yayınlanan *Emil und die Detektive* başlıklı çocuk romanının 1954 yılında Doğan Kardeş Yayınları tarafından yayınlanan Türkçe çevirisinin (53 s.) 1970'lerde Deniz Yayınları tarafından yayınlandığı görülmektedir. Bu süreçte 1967 yılında Bateş Yayınevinin *Horst Erdmann Verlag* adlı bir Alman yayıneviyle işbirliği yaparak **Emil ve Detektifler** (çeviren: Semra Ögel, resimleyen: Walter Trier, 1967, 134 s.) başlıklı yeni bir çeviri yayınladığı not edilmiştir. Bu roman, çocuk edebiyatında hem detektif roman türünün kurucu metni hem de apolitik gerçekçi çocuk romanlarının öncülerinden biri olarak kabul edilmektedir (Springman, 2000). Ayrıca eser pek çok kez filme çekilmiştir. Dolayısıyla gerçekçi çocuk romanı örneği sunması açısından çevirinin önemli bir değişim ve yenilik aracı olduğu kadar farklı çevirilerin sunulması açısından da rekabet aracı olarak kullanıldığı görülmektedir.

Macera romanlarının yanı sıra Charles Vildrac'tan **Çitlembik** (Türkçeye çeviren: Müeyyed Mudi, 1974, 95 s.), Felix Salten'dan **Bambi** (Türkçeye çeviren: Metin Ener, 1974, 88 s.) gibi doğa romanları ve Elizabeth Goudge'dan **Hoşgeldin Kızım** (Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray, 1974, 88 s.) başlığıyla çevrilen duygusal roman örneği de bulunmaktadır.

Bilimkurgu örneği olarak H. George Wells'ten **Görünmez Adam** (Türkçeye çeviren: Metin Ener, 1974, 83 s.) kaydedilebilir.

Gizem ve detektif alt türlerine ilişkin Edgar Allan Poe'dan **Altın Böcek**¹⁸⁷ (Türkçeye çeviren: Tomris Uyar, 1974, 89 s.) ve **Morg Sokağı Cinayeti** (Türkçeye çeviren: N. Varol, 1974, 95 s.), Erica Certon'dan **Dedektif Mine** (dilimize uygulayan: Ayten E. Oray, 1973, 92+[3] s.) ve Friedrich Feld'den **Şu Külüstürler** (Türkçeye uygulayan: Metin Ener, 1974, 92 s.) başlığıyla çevrilen eserler mevcuttur.

Jean Baptiste C.'den **Kahraman Ulis** (Türkçeye çeviren: Metin Ener, 1974, 90 s.) başlığıyla çevrilen mitolojik roman temsil ettiği alt türün tek örneği olarak dikkat çekicidir. Görüldüğü üzere Deniz Yayınları macera romanlarının yanı sıra tarihi, duygusal, doğa, mitolojik, bilimkurgu, gülmece ve detektif gibi farklı alt türlerde çeviri eserler yayınlamıştır. Kaynak olarak İngiltere ve Amerika edebiyatları ağırlıklı olmak üzere Fransa, Almanya ve Avusturya edebiyatlarının dolaylı ve/veya doğrudan kullanıldığı görülmektedir. Apolitik gerçekçi çocuk romanı da Türkiye'deki çocuk edebiyatında yenilikçi bir örnek olarak önem arz etmektedir. Deniz Yayınları önceki yıllarda yayınlanan çevirileri yayınlamaya devam ederek ve alana farklı seçenekler sunarak çevirinin değişim ve süreklilik aracı olarak kullanıldığını gözler önüne sermektedir.

Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.'nin **Armağan Çocuk Klâsikleri** Batı çocuk edebiyatı eserlerinin çevirilerinden oluşmasına karşılık dünya çocuk klâsiklerinin dışında yer alan macera romanları da içeriyordu. Pamela L. Travers'in **Gökten İnen Melek** (çeviren: Melekper Konuk, 1970, 255 s.) ve **Gökten İnen Meleğin Dönüşü**

¹⁸⁷ Çocuk kitabı olarak 1948 yılında Nâzım Dersan tarafından çevrilmiş ve Doğan Kardeş Yayınları tarafından yayınlanmıştır. Eserin sayfa sayısının 28 olması, çeviride kısaltma yapıldığına işaret etmektedir.

(çeviren: İnci Çal, 1975, 345 s.), Erich Kästner'den **Aile Tuzağı** (çeviren: Hacer Gündoğdu, 1976, 158 s.), Felix Salten'dan **Bambi** (çeviren: Alp Özalp, 1971, 230 s.), Kenneth Grahame'in 1908 yılında İngilizce yazdığı, macera ve öğreticiliğin iç içe geçtiği bir klâsik anlatı olan ve **Dört Arkadaş** (çeviren: Kezban Akcalı, 1973, 224 s.) başlığıyla çevrilen duygusal roman, E.T.A. Hoffmann'ın çocukları için 1816 yılında Almanca ve Lehçe kaleme aldığı, masal ve fantezi öğeleri içeren ve Türkçeye **Fındıklıran** başlığıyla çevrilen öykü ve George Sand'ın Fransızca kaleme aldığı ve **Köyün İkizleri** (çeviren: Nazife Müren, 1971, 246 s.) başlığıyla Türkçeye çevrilen eser yayınevinin kendi genel yayın çizgisi içinde farklı seçenekler olarak ayırt edilmektedir. Travers'in 1934 yılında İngilizce kaleme aldığı Mary Poppins'in hikâyesi 1964 yılında Walt Disney tarafından filme uyarlanmış ve bu film Türkiye'de 1969 yılında **Gökten İnen Melek** adıyla gösterime girmiştir. Eserlerin başlığında doğrudan bu ismin kullanılması yayıncının klâsik olarak sunduğu eserleri popülerleştirme çabası olarak okunabileceği gibi film uyarlamalarının çeviri eserin seçiminde rol oynadığını da gözler önüne sermektedir. Benzer bir örüntü Salten'in 1923 yılında Almancada yayınlanan ve 1928 yılında İngilizce çevirisinin ardından 1942 yılında Walt Disney tarafından filmi yapılan Bambi'de ve Kästner'in 1949 yılında Almanca kaleme aldığı *Lottie and Lisa* başlıklı eserin 1961 yılında Walt Disney tarafından *Parent Trap* adlı bir film olarak çekilmesinde gözlenmektedir. **Köyün İkizleri** ise 19. yüzyılda geçen bir köy romanı örneği olması açısından farklılık göstermektedir. Sand'ın eseri dışındaki romanların çocuk okurlar için kaleme alındığı ve salt macera romanları olmaktan uzak gerçekçi roman, duygusal roman, doğa romanı ve fantastik öğeler içeren anlatı örnekleri sunduğu not edilmelidir.

Nil Yayınevinin çocuk kitapları dizisinde macera romanı olarak J. F. Cooper'dan **Mohikanların Sonu** (çeviren: Nihal Furgaç, 1979, 72 s.) ve Anthony Hope'tan **Zenda Mahkumu** (çeviren: Nihal Furgaç, 1979, 79 s.) başlıklı çeviri romanları sunduğu görülmektedir. 19. yüzyılda geçen ve konusunu tarihten alan bu romanlar doğrudan çocuk okurlara seslenmese dahi çocuk okurlara macera romanı olarak sunulmuştur; dolayısıyla İngiltere ve Amerika kültürlerinin kaynak olarak kullanıldığı söylenebilir.

Kervan Yayınlarının 1970'lerin ilk yarısında **Çocuk Kitapları Serisi** altında çocuk okurlar için yayınladığı eserler arasında macera romanları mevcuttur. Bu eserler Paul Gallico'nun 1968 yılında İngilizcede yayınlanan ve Türkçeye **Kuyruksuz Fare** (çeviren: Zeynep Man, 1973, 191 s.) başlığıyla çevrilen roman ile Paul Jenni'den **Serüven Çocukları** (Türkçesi: Aysel Bora, 1974, 215 s.) başlıklı çeviri romandır. Macera romanlarına ek olarak, **Galyalı Asteriks'in Maceraları** altında Rene Goscinny'nin Fransızca kaleme aldığı ve Uderzo'nun çizdiği Asteriks kitapları Halit Kıvanç ve Tevfik Ünsi tarafından Türkçeye çevrilerek çizgi roman olarak yayınlanmıştır.

Çizgi roman yayınlayan bir diğer yayıncı Gelişim Yayınları ile Çizgi Yayınlarıdır. Gelişim Yayınlarının Jules Verne'den **80 Günde Devriale** (1977, 64 s.), Robert Louis Stevenson'dan **Define Adası** (resimler: Ramon de la Fuente, 1977, 63 s.), **Kara Ok** (resimler: Ramon de la Fuente, 1977, 63 s.), Robin Hood (resimler: Ramon de la Fuente, 1977, 63 s.) ve Mark Twain'den **Kral Arthür'ün Sarayında Bir Amerikalı** (resimler: Ramon de la Fuente, 1977, 63 s.) gibi Batı çocuk klâsiklerini çizgi roman olarak çevirip sunması ilgili dönemde farklı bir çeviri pratiğini örneklemektedir. Çizgi Yayınları tarafından da **Batının En Hızlı Adamı Ringo** (98 s.) başlığıyla bir çeviri çizgi roman yayınlanmıştır. Bu çizgi romanların çevirmenlerinin belirtilmemesi ortak noktalarını oluşturmaktadır.

Remzi Kitabevi ders kitabı yayıncılığı alanında konumlanıyor olsa da yayınladığı **Serüven Peşinde Dizisi** macera adı altında bilimkurgu romanları sunması açısından dikkat çekici bir dizidir. Ancak bu dizinin hedef kitlesinin çocuk okurlar olmadığı, yayıncının çocuk okurlar için faydalı öngördüğü eserler göz önünde bulundurulduğunda rahatlıkla anlaşılabılır. Her ne kadar yayıncı bu eserleri doğrudan çocuk okurlara sunmasa da, Türkiye Bibliyografyasında eserlerin çocuk kitapları altında tasnif edilmesi ve ilgili dönemde çocuk okurlar arasında macera romanlarının popüler olması eserlerin okur kitlesi arasında çocuk okurların da olduğuna işaret etmektedir. Bu dizide Terrance Dicks, Malcolm Hulke, Gerry Davis ve David Whitaker'ın *Dr. Who* kitapları başta olmak üzere Gilles Avril, Jacques da Cunha, Jean Claudio, Maurice Vauthier, Philippe V. Rivages ve Serge Dalens¹⁸⁸'in macera romanları yer almaktadır. İngiliz

¹⁸⁸ Mik Fandol müstear ismini kullandığı bir eser, ilgili dizide yer almıştır.

bilimkurgu dizisi *Dr. Who* kitaplarının hepsi Reha Pınar tarafından çevrilirken, diğer Fransızca eserlerin tümü Ali Rıza Yalt tarafından Türkçeye çevrilmiştir. Çevirmenlerin belirli bir kitap dizisinde ve/veya türde süreklilik gösterdiği görülmektedir.

Kelebek Yayınevinin **Çocuk Kitapları Dizisi** çeviri macera romanlarından oluşmaktadır. Enid Blyton'dan **Küçük Ajanlar** (Türkçesi: Gönül Suveren, 1978, 176 s.), Walt Disney'den **Davy Crockett ve Korsanları** (çeviren: Nihal Önel, 1979, 160 s.) ve **Korkusuz Binici** (çeviren: Nihal Önel, 1977, 177 s.), Eleanore Myers Jewett'ten **Esrarlı Gemi** (Türkçesi: Gülten Suveren, 1977, 214 s.) ve Henry Treece'den **Vikingerler** (Türkçesi: Gönül Suveren, 1977, 191 s.) başlıklı çeviri eserlerdir. Amerika ve İngiltere'nin kültür ürünlerinin çevrildiği ve maceranın yanı sıra tarihi romanların da bu dizide yer aldığı gözlenmektedir.

İtimat Kitabevi ve İyigün Yayınları dönemin çocuk okurlara yönelik yayıncılık alanında önde gelen popüler yayıncılar arasındadır ve ilgili dönemde yayınladığı tüm eserlerin neredeyse yarısını çeviri eserlerin oluşturması açısından da çeviri faaliyetini yoğun bir şekilde sürdüren yayıncılardandır. Yayınladığı Batı çocuk klâsiklerinin dışında farklı roman seçenekleri olarak Enid Blyton'dan **Beşler Kulübü** (çeviren: Ali Kemal Balkanlı, 1977, 160 s.) ve **Korkusuz Kardeşler: Esrarlı Şato** (çeviren: Namık Özer Erdoğan, 1973, 202 s.), Rene Guillot'nun 1956 yılında Fransızcada yayınlanan ve Türkçeye **Vahşi Prens** (çeviren: M. Doğan Özbay, 1970, 304 s.) başlığıyla çevrilen roman ve aynı yazardan **Büyük Macera** (tercüme: M. Doğan Özbay, 1970, 192 s.) başlıklı macera romanı, John Fiswick Leeming'in 1936 yılında İngilizcede yayınlanan, ardından Walt Disney'in film haklarını satın aldığı ve Türkçeye **Küçük Arılar Devleti** (Türkçesi: Nebil Fazıl Alsan, 1970, 126 s.) olarak çevrilen roman, Irvin Block'tan **Kristof Kolomb** (tercüme: Ümit Kayalıoğlu, 1971, 171 s.) başlıklı biyografik/tarihi roman, Richard John Walsh'tan **Marko Polo'nun Keşif ve Maceraları** (tercüme: Reşat Ersel, 1970, 112 s.) başlıklı biyografik/tarihi roman, Jules Sandeau'dan **Martılı Kaya** (çeviren: Ali Avni Öneş, 1973, 207 s.) başlığıyla Türkçeye çevrilen duygusal roman, Jacques Cousteau'nun 1953 yılında İngilizcede yayınlanan ve 1956 yılında belgesel filme çekilen **Sessiz Dünya** (tercüme: M. Doğan Özbay, 1971, 2. bs., 191 s.) başlıklı doğa romanı, James Oliver Curwood'dan **Esrarlı Ülke** (çeviren: Ali Avni Öneş, 1971, 80 s.), Jean Murray'den **Davy Crockett Korsanlara Karşı** (tercüme: M.

Doğan Özbay, 1970, 112 s.) başlıklı tarihi roman öne çıkmaktadır. Eserler arasında daha önceki yıllarda filme çekilen romanların varlığı dikkat çekici olup, doğrudan çocuk okurlar için yazılmayan eserlerin de yayınlandığı kaydedilmelidir. Kültür kaynakları arasında İngiltere ve Amerika ağırlıklı olmak üzere Fransa edebiyatından da eserlerin bulunduğu görülmektedir. Dönemin çocuklara yönelik popüler yayıncılık çerçevesinde macera romanı olarak sunulan eserler arasında doğa konulu, duygusal, tarihi ve biyografik romanların da bulunduğu gözlenmektedir.

Remzi Kitabevi gibi doğrudan ders kitapları ve yardımcı ders kitapları yayıncılığıyla ilgilenen İnkılap ve Aka Kitabevleri de çocuk okurlara klâsik eserler dışında sınırlı sayıda da olsa farklı seçenekler sunmuştur. Bu eserler Felix Salten'dan **Bambi Karaca** (dilimize çeviren: J. Fikri, 1979, 159 s.) ve George Orwell'den **Hayvanlar Çiftliği: Bir Peri Masalı** (çeviren: Leyla Morali, 1974, 128 s.) başlıklı çeviri romanlardır. Çevirilerde kullanılan kaynak dil belirtilmemesine karşılık doğrudan ve/veya dolaylı olarak Avusturya ve İngiltere edebiyat eserlerinin Türkçede yer aldığı görülmektedir.

İşıl Kitabevinin de genel yayın çizgisini oluşturan Batı çocuk klâsiklerinin dışında macera romanı olarak sunduğu tekil örnekler mevcuttur. Bunlar George Gustave Toudouze'nin 1950-1970 yılları arasında Fransızcada Beş Genç Kız dizisinde yayınlanan eserlerinden biri olan **Beş Genç Kız Asor Adalarında** (çeviren: Hilmi Bilginer, 1971, 152 s.) başlıklı macera romanı ile James Oliver Curwood'dan **Kurt Köpeği Kazan** (çeviren: Hilmi Bilginer, 1974, 95 s.) başlığıyla çevrilen doğa romanı örneğidir.

Başta Jules Verne'nin eserleri olmak üzere ağırlıklı olarak Batı çocuk klâsiklerini yayınlayan Renk Yayınevinin dönemin macera romanları içinde farklılık gösteren Jean de La Hire'ya ait macera romanları yayınladığı görülmektedir. La Hire Fransızca macera, detektif ve aşk romanları kaleme alan bir yazar olup çocuk okurlar için yazmaması önemlidir. Buna rağmen eserlerinin konu itibarıyla 1970'ler Türkiye'sinin en popüler çocuk romanları olan Jules Verne kitaplarına benzemesinden dolayı Türkçeye çevrilmiş olma ihtimâli oldukça yüksektir. Bu eserleri "adapte eden" Hakkı Özkan olarak belirtilmiş olup, çeviride kullanılan kaynak dile yer verilmemiştir. La Hire'nin eserlerinin yanı sıra Eric Knight'dan **Korkusuz Köpek Lassie** ([tercüme] uygulayan:

Hilmi Dilibal, 1975, 96 s.) ve **Lassie Yuvaya Dönüyor** (sadeleştiren: Hilmi Dilibal, 1970, 96 s.) başlıklı doğa romanları macera romanı olarak sunulmuştur. 1940’lardan itibaren Amerikan film şirketi MGM tarafından çeşitli filmleri yapılmasının ve ardından televizyon dizisinin çekilmesinin Türkçeye çevrilmesinde rol oynadığı düşünülebilir. Böylece İngiltere kültür ürünlerinin de çeviri aracılığıyla Türkçede çocuk okurlara sunulduğu görülmektedir.

Zuhal Yayınlarının **İlk ve Ortaokul Klasikleri Serisinde** dönem içinde yayınlanan eserler bütününe kıyasla farklı yazar ve eser seçenekleri mevcuttur. Harriet Mulford Lothrop’un 1880’lerde çocuklar için yazdığı hikâyeleri **Beş Küçük Kardeş** (tercüme: Adnan Yaltı, 1970, 96 s.) başlığıyla çevrilmiştir. Andre Demaison’un 1938 yılında Fransızca yazdığı, 1940 yılında İngilizceye ve 1960 sonunda Türkçeye çevrilen **Yeni Nuhun Gemisi** (tercüme: M. Doğan Özbay, 1970, 2. bs., 96 s.), Cornelia Meigs’in 1941 yılında İngilizce yayınlanan **Kaybolan Ada** (tercüme: Adnan Yaltı, 1972, 96 s.) ve 1957 yılında İngilizce yayınlanan **Uçan Yaban Kazları** (tercüme: Adnan Yaltı, 1972, 99 s.), Christine Elier’in 1963 yılında Fransızcada yayınlanan **Küçük Aslan** (Türkçeye çeviren: M. Doğan Özbay, 1973, 144 s.), Eric Knight’ın 1940 yılında İngilizce yayınlanan **Lassie: Sadık Köpek** (tercüme: M. Doğan Özbay, 1973, 144 s.) ve bu eserin devamı olarak sunulan Helene Commin’dan **Laddie: Lassie’nin Yavrusu** (Türkçeye çeviren: M. Doğan Özbay, 1970, 96 s.) ve Walt Disney’dan **Bambi** (tercüme: Adnan Yaltı, 1972, 92+[3] s.) farklı yazar ve çeviri roman örnekleridir. Ayrıca ilgili dönemde ilk kez Shakespeare’in bir eserinin çocuk okurlar için sunulduğuna Zuhal Yayınlarının sözü edilen dizisinde denk gelinmiştir.¹⁸⁹ Çevirmen olarak Adnan Yaltı ve M. Doğan Özbay’ın ön plana çıktığı, kaynak dil ve kültür olarak Amerika ve İngiltere ağırlıklı olmak üzere Fransa’dan da eserlerin çevrildiği görülmektedir. Çevirilerin kaynak dili belirtilmemekle birlikte sayfa sayılarından kısaltmaya gidildiği anlaşılmaktadır.

Kavram Yayınlarının **Roman ve Hikâye Dizisinde** yer verdiği M. Moussy ve F. Truffaut’tan **Okuldan Kaçış** (çeviren: Eray Canberk, 2. bs., 1977, 118 s.) başlığıyla çevrilen eser her ne kadar maceralı bir olay örgüsü içeriyor gibi görünse de gençlik

¹⁸⁹ William Shakespeare, **Venedik Taciri**, Tercüme: Adnan Yaltı, İstanbul, Zuhal Yayınları, 1973, 144 s.

sorunlarını apolitik ve gerçekçi bir şekilde yansıtması açısından yayınlanan diğer eserlerden farklı bir yerde durmaktadır. Ayrıca kitap tanıtım yazısında yazarların bu kitabı filme çektikleri ve filmin Türkiye’de ilgi görmesine ek olarak çevirinin Fransızca kaynak dilden yapıldığı belirtilmektedir.¹⁹⁰

Şenyıldız Yayınevi oldukça az sayıda çeviri eser yayınlaması nedeniyle sınırlı üretim yapan yayıncılar arasındadır. Yayınladığı beş çeviri eserin ikisi Batı çocuk klâsîği olmasına karşın Astrid Lindgren’den **Yaramaz Fatoş** (çeviren: Ayten E. Oray, 1979, 108 s.) başlığıyla çevirdiği eser, ilgili dönemde sınırlı temsil edilen İsveç edebiyatından ve hem fantastik hem de otorite karşıtı bir çocuk romanı örneği sunması açısından yenilikçidir.

4.2.1.1. Batı Edebiyatı Çocuk Klâsikleri

1970-1980 döneminde edebiyat piyasasında çocuk okurlara yönelik sunulan çeviri eserlerin derlemesi Batı edebiyatı çocuk klâsiklerinin kayda değer bir oranda pek çok yayınevi tarafından yayınlandığını göstermektedir. Bu eserlerin ilgili dönem için belirlenmesinde ortaya çıkan örüntü yazarlar olmuştur. Belirli yazarların yerleşik ve/veya yeni görünen eserlerinin sürekli çevrilip yayınlandığı gözlenmektedir. Öne çıkan yazarlar arasında Jules Verne başta olmak üzere Louisa May Alcott, Frances H. Burnett, Johanna Spyri, Carlo Collodi, Robert Louis Stevenson, Eleanor Porter, Mark Twain, Oscar Wilde, Alexandre Dumas, Anna Sewell, Lewis Carroll, Hector Henri Malot, Rudyard Kipling, Edith Nesbit, Ferenc Molnar, Charles Dickens, Jonathan Swift, Bonsels, Daniel Defoe, Cervantes, Victor Hugo, Howard Pyle, Charles Kingsley, Sir Henry Rider Haggard, Herman Melville, Alphonse Daudet, James Matthew Barrie, Robert Michael Ballantyne, Comtesse de Segur, Johann Rudolf Wyss, Harriet Elizabeth Beecher-Stowe ve Mary Mapes Dodge vardır. Bu yazarlar öykü ve roman türünde görünürken, bir de Batı masallarında La Fontaine, Grimm Kardeşler ve Charles Perrault yazar olarak sıklıkla karşılaşılan isimlerdir. Tüm bu çeviri eserler Batı klâsikleri altında ele alındığında bibliyografyanın yaklaşık %40’ını oluşturmaktadır. Batı klâsiklerinin çocuk okurlar için yoğun bir şekilde çevrilmesi değişime olduğu kadar sürekliliğe de dikkat çekmektedir. Belirli eserlerin yeniden çevirileri aynı anda

¹⁹⁰ A.g.e.: 1.

alanday yer alırken, tanınan yazarların Türkiye’de çocuk edebiyatı alanında bulunmayan farklı eserlerinin de çevrilmek üzere tercih edildiğı gözlenmektedir.

İlgili on yılda tespit edilebildiğı kadarıyla en çok çevrilen eser Daniel Defoe’dan Robinson Crusoe’dur. **Robinson Crusoe**, **Robinson Crusoe İssız Adada**, **Robenson Kruzoe: Hayatı ve Maceraları** ve **Robinson Kruzoe** gibi çeşitli başlıklarla 17 farklı çevirisi 16 farklı yayınevi tarafından yayınlanmıştır.¹⁹¹ Sayfa sayılarının 31 ile 750 arasında değışiklik göstermesi ve resimli ve/veya resimsiz bir şekilde sunulması eserin hem farklı yaş gruplarına göre düzenlendiğini hem de roman, çizgi roman, resimli hikâye kitabı gibi farklı türlerde hazırlandığını göstermektedir. İlgili dönemde Defoe’nun başka bir eserinin Türkçe çevirisine rastlanmamasına rağmen, Robinson karakterinin popülerliğinin ele alınan dönemde Robinson ve/veya Robenson isminin başlıklarda yer aldığı çeviri eserlerin çeşitliliğıyle doğrulandığı düşünülebilir. Bunun en belirgin örneklerinden biri Scott O’Dell’in *Island of the Blue Dolphins* başlıklı romanının **Kız Robenson** (Türkçesi: Nilgün Himmetoğlu, 1971, 288 s.) başlığıyla Türkçeye çevrilmesidir. Pazarlama stratejisi olarak yeni anlatıdaki karakter erek kültürde bilinen ve popüler bir karakter aracılığıyla tanımlanarak metinlerarası bir ilişki oluşturma çabası ortaya çıkmaktadır. Bu yöndeki çabalar, J. R. Wyss’in 1812 yılında Almandada *Der Schweizerische Robinson* başlığıyla yayınlanan eserinin 1970-1980 yılları arasında Türkçede dört farklı çevirisinin bulunmasında da somut olarak görülmektedir.

Robinson Crusoe’un ardından ilgili on yılda en çok çevrilen Robert Louis Stevenson’un *Treasure Island* başlıklı macera romanıdır. İzi sürülebildiğı kadarıyla bu eserin 13 farklı Türkçe çevirisinin 13 farklı yayıncı tarafından yayınlandığı görülmektedir. Bu çevirilerin iki tanesi çizgi roman, ikisi resimli hikâye kitabı (32 ve 40 sayfa olmak üzere), birisi İngiliz masalı ve diğerkleri ise metin uzunluğı açısından çeşitli müdahalelerin yapıldığı romanlar olarak sunulmuştur. Stevenson’ın sık çevrilen bu eserinin yanı sıra **Şişedeki Cin**, **Kara Ok**, **Sihirbazın Ölümü** ve **Kaçırılan Çocuk** başlıklarıyla farklı eserleri de çocuk okurlara sunulmuştur.

¹⁹¹ Renk Yayınları tarafından yayınlanan **Robenson Adası** (dilimize çeviren: Şahap Ayhan, 1972, 155 s.) başlıklı bir çeviri roman daha vardır ama bu esere ulaşamadığı için rakama dâhil edilmemiştir.

Sözü edilen macera romanlarının ardından en çok çevrilen bir diğer klâsik eser Eleanor Hodgman Porter'dan **Pollyanna** ve devam kitaplarıdır. 1913 yılında İngiltere'de yayınlanan *Pollyanna* ve ardından 1915 yılında devamı olarak yayınlanan *Pollyanna Grows Up* Porter tarafından yazılan eserler olup, 1924 yılında üçüncü kitap olarak yayınlanan *Pollyanna of the Orange Blossoms* farklı kişiler tarafından kaleme alınmıştır. Türkçe çevirilerde tüm kitapların yazarı Eleanor H. Porter olarak belirtilmiştir. Pollyanna'nın ilk kitabı **Pollyanna (Saadet Yolu)**, **Pollyanna**, **Pollyanna: Mutluluk Kitabı**, **Pollyanna (Sevinç Kitabı)**, **Pollyanna (Mutlu Olmanın Sırrı)**, **Pollyanna Genç Kızlığı**, **Pollyanna (Çocukluğu ve Gençliği)** ve **Pollyanna** gibi çeşitli başlıklarla on iki farklı çeviri olarak Türkçede yer almıştır. Roman ve öykü olarak sunulan bu eserlere ek olarak Pollyanna'nın piyese dönüştürülmüş bir çevirisi daha vardır. Devam kitapları ise Zuhâl Yayınları tarafından **Pollyanna Evleniyor** (Türkçeye çeviren: M. Doğan Özbay, 1970, 95 s.), **Pollyanna Örnek Eş** (Türkçeye çeviren: M. Doğan Özbay, 1970, 96 s.) ve **Pollyanna Seyahatte** (Türkçeye çeviren: M. Doğan Özbay, 1978, 96 s.) başlıklarıyla Türkçede yayınlanmıştır. Bu eserin de çeşitli düzenlemelerden geçirilerek farklı yaş gruplarına sunulduğu gözlenmektedir. Porter'ın *Pollyanna* dışında Amerika'da çok satan ikinci eseri *Just David Küçük Kemancı* (çeviren: Gülten Suveren, 1977, 216 s.) başlığıyla Türkçeye çevrilmiştir ve ilgili dönemde Porter'ın Türkçeye çevrilen farklı bir eseri olarak tekilliğini korumuştur.

Jonathan Swift'in *Gulliver's Travels* eserinin **Gulliver'in Yolculukları**, **Gulliver'in Cüceler ve Devler Ülkelerine Gezileri**, **Gulliver'in Gezileri**, **Gulliver'in Serüvenleri**, **Gulliver'in Maceraları**, **Cüceler ve Devler Ülkesinde Gulliver'in Seyahatleri**, **Gulliver Cüceler Ülkesinde**, **Gulliver'in Gezileri**, **Gulliver'in Seyahatleri** gibi çeşitli başlıklar taşıyan 11 farklı çevirisi bulunmuştur. Diğer klâsik eserlerde olduğu gibi bu çevirilerde de kullanılan kaynak dil belirtilmemekle birlikte İngiliz kültürünün Türkçede temsil edildiği ve resimli masal kitabı, roman ve öykü gibi farklı türlerde çocuk okurlara sunulduğu söylenebilir. İlgili dönemde Swift'in Türkçede yerleşik bu eserinin dışında başka bir eserinin çevirisine rastlanmamıştır.

Jules Verne'in *Le tour du monde en quatre-vingts jours* başlıklı eseri **80 Günde Devrialem**, **Seksen Günde Dünya Gezisi**, **80 Günde Dünya Gezisi**, **Seksen Günde Devrialem**, **Seksen Günde Dünya Turu** gibi çeşitli başlıklarla, sayfa sayısı 32 ile 294

arasında değişen on farklı çevirisi on farklı yayıncı tarafından yayınlanmıştır. *Vingt mille lieues sous les mers: Tour du monde sous-marin* başlıklı eseri **Deniz Altında Yirmi Bin Fersah, Denizler Altında 20.000 Fersah, Deniz Altında 20 Bin Fersah** gibi altı farklı çeviriyle altı farklı yayıncı tarafından yayınlanmıştır. *Deux ans de vacances* başlıklı eseri **İki Yıl Okul Tatili, İki Sene Mektep Tatili, İki Sene Okul Tatili** gibi başlıklarla ve 96 ile 467 arasında değişen sayfa sayılarıyla beş farklı çeviri beş farklı yayıncı tarafından yayınlanmıştır. *Cinq semaines en ballon* başlıklı eseri **Balonla Beş Hafta, Balonda Beş Hafta** başlıklarıyla ve 92 ile 272 arasında değişen sayfa sayılarıyla beş farklı çeviri beş farklı yayıncı tarafından yayınlanmıştır.¹⁹² **On Beş Yaşında Bir Kaptan, 15 Yaşında Bir Kaptan** gibi farklı başlıklarla ve 63 ile 199 arasında değişen sayfa sayısıyla beş farklı çeviri üç farklı yayınevi tarafından yayınlanmıştır. Sürekli çevrilen bu eserlerin dışında Jules Verne'in ilgili dönemde tekil çeviri örneği olarak bulunan eserleri de mevcuttur. Bunlar arasında Renk Yayınevinden **Afrika Ormanlarında** (dilimize çeviren: Cengizhan Bakı, 1971, 144 s.), İtimat Kitabevinden **Bir Çinlinin Başına Gelenler** (çeviren: Ali Kemal Balkanlı, 1972, 223 s.) ve **Kara Elmas Diyarları** (çeviren: Ali Kemal Balkanlı, 1972, 272 s.), İnkılap ve Aka Kitabevlerinden **Ablukadan Geçiş** (çeviren: Ferid Namık Hansoy, 1971, 183 s.), **Bounty Asileri** (çeviren: Ferid Namık Hansoy, 1972, 174 s.), **Livonya'da Bir Facia** (çeviren: Ferid Namık Hansoy, 1972, 288 s.), **Kürkler Memleketi** (çeviren: Ferid Namık Hansoy, 1972, 2 cilt) Dilek Yayınevinden **Michel Strogoff** (Türkçesi: Vahe Dilaçar, 1978, 251 s.), Deniz Yayınlarından **Çocuklar Cumhuriyeti** (Türkçeye uyarlayan: Reşad Ekrem Koçu, 1974, 95 s.) sayılabilir. Resimli hikâye kitabı olarak küçük yaştaki çocuk okurlara sunulan bir örnek dışında Verne'in tüm eserleri roman olarak sunulmuştur. Batı klâsikleri arasında en fazla çeviri eser seçeneğiyle Jules Verne başta gelmektedir.

Carlo Collodi'nin **Pinokyo**'su sayfa sayıları 23 ile 308 arasında değişen 11 farklı çeviri olarak 11 farklı yayınevi tarafından yayınlanmıştır. Bu eser dışında Collodi'nin çevrilen başka bir eseri tespit edilememiştir. Harriet Elizabeth Beecher Stowe'un **Tom Amcanın Kulübesi** başlığıyla Türkçeye çevrilen ve sayfa sayıları 32

¹⁹² Işıl Kitabevinin **Deniz, Kara ve Havada Yaşanmış Hakiki Maceralar Serisinde** Hilmi Bilginer tarafından çevrildiğini belirttiği **İlk Defa Balonla Seyahat** başlıklı ve 26 sayfalı bir resimli hikâye kitabı vardır ama yazarı belirtilmediği için Jules Verne'den yapılan çevrilere dâhil edilmemiştir.

ile 399 arasında değişen sekiz farklı çeviri eser sekiz farklı yayınevi tarafından yayınlanmıştır. Yazarın bu eser dışında çevrilen başka bir eseri yoktur. Mark Twain'den *Tom Sawyer* başlıklı eserin sekiz farklı Türkçe çevirisi sekiz farklı yayınevi tarafından biri piyes ve yedisi roman olarak yayınlanmıştır. Bu eserin dışında aynı yazarın Ya-Ba Yayınları **Yetişme Dizisinden Ortalıkı Karıştıran Adam** (çeviren: Semiramis Yağcıoğlu, 1978, 143 s.), Varlık Yayınları **Büyük Çocuk Kitaplarından Huck Finn'in Başından Geçenler** (çeviren: Nazife Müren, 1970, 2. bs., 112 s.), Altın Kitaplar Yayınevi **Çocuk Klâsikleri Dizisinden Çalınan Taç** (Türkçesi: Gönül Suveren, 1979, 4. bs. 215 s.), İyigün Yayınlarından **Çalınan Taç** (tercüme: M. Doğan Özbay, 1972, 160 s.), Deniz Yayınlarından **Şehzade ile Dilenci** (Türkçeye uyarlayan: Nihal Yeğınobalı, 1974, 94 s.) ve Gelişim Yayınları **Çizgi-Roman Çocuk Klâsikleri Dizisinden Kral Arthür'ün Sarayında Bir Amerikalı** (resimler: Ramon de la Fuente, 63 s.) gibi farklı eserleri çizgi roman ve roman olarak çocuk okurlara sunulmuştur. Charles Dickens'tan en çok çevrilen eserler altı farklı çeviriyle **David Copperfield** ve beş farklı çeviriyle **Oliver Twist**'tir. **David Copperfield**'in Altın Kitaplar Yayınevinin **Altın Klâsikler** altında ve dolayısıyla yetişkin okurlar için sunmasına rağmen Türkiye Bibliyografyasında çocuk kitapları arasında tasnif edilen çevirisi tam metinken, Hayat Neşriyat A.Ş. tarafından yayınlanan eser de tam metin çevirisidir. Buna karşılık Bilgi Yayınevinin **Çocuk Klâsikleri** dizisinde 103 sayfa, Varlık Yayınevinin **Büyük Çocuk Kitaplarında** kısaltılmış çevirisi 110 sayfa, Şenyıldız Yayınevinin **Çocuk Kitapları Dizisinde** 96 sayfa olarak yayınlandığı görölmektedir. Ayrıca İnkılap ve Aka Kitabevlerinin **Yaşayan Ünlü Masallar** dizisinde 96 sayfalık bir İngiliz masalı olarak sunulması dikkat çekicidir. Bu bilinen eserlerin yanı sıra May Yayınları çocuk dizisi **Yıldız Kitaplarda Noel Şarkısı** (Türkçesi: Nihal Yeğınobalı, 1978, 128 s.), Deniz Yayınları **Çocuk Kitapları** dizisinde **Bir Yılbaşı Şarkısı** (Türkçeye çeviren: N. Varol, 1974, 95 s.), Baskan Yayınlarının **İdeal Kitaplık** dizisinde **Mr. Pickwick'in Serüvenleri** (çeviren: Neclâ Ertugan, 1974, 287 s.) ve Keloğlan Yayınevi tarafından **İki Şehrin Hikâyesi** (çocuklar için hazırlayan: Meral Çelen, 1967, 136 s.) başlıklı çeviri roman ve öyküler yayınlanmıştır. Çevirmenlerin çalışma dillerinden dolayı İngilizce kaynak dilden (düzenlenerek) çevrildiği düşünölen bu eserlerden yalnızca **Mr. Pickwick'in Serüvenleri** başlıklı eserin Fransızca ara dil kullanılarak Türkçeye çevrildiği belirtilmiştir. Bu durum yayınevinin genel yayın politikası dâhilindedir.

Türkiye’de çocuklara yönelik yayıncılık alanında yaygın bir şekilde sunulan bu yazarların ve/veya eserlerin yanı sıra yetişkin edebiyatında yer alan çeviri eserlerine çocuk edebiyatında yer verildiği gözlenmektedir. Bu doğrultuda öne çıkan iki çeviri eser Walter Scott’un 1819 yılında İngilizce yayınlanan *Ivanhoe* başlıklı romanı ile Bernardin de Saint-Pierre’in 1788 yılında Fransızca yayınlanan *Paul et Virginie* başlıklı romanıdır.

Daha önce kitap olarak MEB Klâsikleri arasında iki cilt olarak yayınlanan **Ivanhoe** (çeviren: Avni Givda, 1946, 2. bs.) başlıklı eserin izi sürülebildiği kadarıyla çocuk okurlar için ilk kez kitap formatında Keloğlan Yayınevi tarafından **Ivanhoe** başlığıyla (çocuklar için hazırlayan: Rezan Uyar, 127 s.) 1967 yılında sunulmuştur.¹⁹³ 1970 yılına gelmeden kapanan bu yayınevinin ardından 1972 yılında Baskan Yayınları **İdeal Kitaplık** dizisinde aynı başlık (çeviren: M. Doğan Özbay, 347 s.) yer almış ve Fransızca ara dilden Türkçeye çevrilmiştir. Ardından 1974 yılında **Armağan Çocuk Klâsiklerinde Yağız Atlı Şövalye** (çeviren: Zekiye Koyuncu, 234 s.) başlığıyla, 1975 yılında Dilek Yayınevi **Öğretici Kitaplar Dizisinde** macera romanı olarak **Korkusuz Kahraman İvanhoe** (Türkçesi: Vahe Dilaçar, 359 s.) başlığıyla ve aynı yıl **Arkadaş Kitaplar** dizisinde **Korkusuz Kahraman İvanhoe** (yalınlaştırarak Türkçeleştiren: Barış Pirhasan, resimleyen: Rasim Özkıran, 221 s.) başlığıyla yayınlanmıştır. Özbay çevirisinin Fransızca ara dilden tam metin çevirisi olduğu belirtilmesine karşılık Fransızca çevirinin metin bütünlüğü bağlamında nasıl bir çeviri olduğu belirsizdir. Keloğlan Yayınevinin ve Arkadaş Kitapların kaynak metnin bütünlüğüne ilişkin çeşitli düzenlemeler yapıldığını açıkça ifade etmesi metnin çocuk okurlara göre düzenlendiğini ve bu doğrultuda kısaltmaya gidildiğine ve kullanılan dilin yalınlaştırıldığına işaret edilmiştir. Dilek Yayınevinin yayınladığı Dilaçar çevirisinde ise bu konuya ilişkin herhangi bir ifade bulunmamakla birlikte eserin sayfa sayısı metin bütünlüğüne bağlı ka-

¹⁹³ Yetişkinler için yazılmış bir eser olan *Ivanhoe*’nun bir yetişkin klâsîğinden çocuk klâsîğine dönüşümünü ve ardından çocuk edebiyatı kanonu içindeki konumunun değişimini inceleyen Beiderwell ve McCormick (2005) ilk aşamada bir okul klâsîği ve tarih romanı olarak öğretici kanonun içine yerleştirilen *Ivanhoe*’nun 1870 Eğitim Kanununun ardından işçi sınıfına ait çocuk okurların okuma malzemesi hâline gelmesiyle çocuk edebiyatı içindeki “saygın” konumdan daha alt bir konuma gerilediğini ileri sürerler. Buradaki değişim süreci Britanya’nın içinde gerçekleşen ve sınıfa dayalı toplumsal ve eğitime ilişkin dönüşümlerle doğrudan ilişkilidir.

lındığını düşündürmektedir. Bu çevirilerin tümü roman olarak çocuk okurlara sunulmasına rağmen yayıncıların yörüngeleri (bu eseri yayınlamalarının ardındaki motivasyonları ve sunuş şekilleri) çevirilere farklı bir kimlik kazandırarak birbirinden farklılaşmasına ve/veya aynılaşmasına neden olmuştur. Sözü edilen farklılaşma pratiği bir sonraki bölümde ele alınacaktır.

Bernardin de Saint-Pierre'in 1788 yılında Fransızca yayınlanan ve Fransız edebiyatında çocukların ilk kez bir romanın ana kahramanı olduğu iddia edilen (Hunt, 1992: 27) *Paul et Virginie* başlıklı eserin Osmanlıca çevirileri mevcuttur. 1928 Harf İnkılabından sonra da çevrilmeye devam edildiği Kanaat Kütüphanesi (çev. Ahmet Hidayet, 1930) ve Hilmi Kitabevi (çeviren: A. Kâmi Akyüz, 1935) tarafından yayınlanan çevirilerle görülmektedir. Hilmi Kitabevinin 1972 yılına kadar aynı çeviriyi (174 s.) yayınladığı ve **Cep Klâsikleri** altında yayınlanan bu çevirinin Türkiye Bibliyografyasında çocuk kitapları arasında yer aldığı gözlenmektedir. Her ne kadar 1963 yılında Pınar Yayınevinden Güzin Sayar çevirisi ve 1968 yılında İtimat Kitabevinden yine Güzin Sayar çevirisi yayınlansa da bu çeviri eserlerin doğrudan çocuk okurlar için yayınlandığına dair herhangi bir işaret olmadığı gibi herhangi bir kaynaktan çocuk kitabı ve/veya çocuk edebiyatı eseri arasında sayılmamıştır. Buna karşılık İtimat Kitabevinin çocuk okurlar için yayınladığı çocuk kitapları dizisi dışında bu esere yer vermesi doğrudan yetişkin okurlar için sunduğunu göstermektedir. İtimat Kitabevi gibi Toker Yayınlarının da **Pol ve Virjini** başlıklı çeviri eseri (çeviren: Ali Kâmi Akyüz, 1975, 160 s.) yürüttüğü çocuk kitapları dizisi dışında yayınlaması yetişkin edebiyatı eseri olarak yayınladığına işaret etmektedir. Dolayısıyla Ali Kâmi Akyüz çevirisinin hem yetişkin hem çocuk edebiyatı içinde yer aldığı görülmektedir. Bu çeviri eserin ikircikli konumu başka yayıncıların yayınladığı çevirilerde de izlenebilir. Nevzat Yayınlarının yayınladığı **Pol ve Virjini** (çeviren: İlhan Vural, 1979, 79 s.) çocuklara yönelik bir eser olarak kaydedilmezken, Oluş Kitabevinin yayınladığı **Pol ve Virjini** (çeviren: Muammer Tuncer, 1969, 148 s.) “çocuk kitabı” olarak kütüphane kayıtlarına geçmiştir. Öte yandan bu çeviri eseri, yürüttükleri çocuk kitapları dizisinde yayınlayarak doğrudan çocuk okurlara sunan yayınevleri de vardır. Bu yayınevleri sırasıyla 1971 yılında **Faydalı Çocuk Kitapları Serisinde** resimli olarak yer veren (144 s.) Renk Yayınevi, 1974 yılında **Çocuk Kitapları** dizisinde yer veren (77 s.) Deniz Yayınları ve 1977 yılında

Öğretici Kitaplar Dizisi C Hikaye Serisinde yer veren (126 s.) Dilek Yayınevidir. Çocuk romanı olarak sunmasına rağmen Deniz Yayınları eserin bu belirsiz konumunu tanıtım yazısında şu şekilde ele almıştır:

“Sineması, televizyonu ve her şeyiyle XX. Yüzyıl çocuğu, artık eski çağlar çocuğu değil. Yeni yetişkinlerle çocuklar arasında Çin Seddi’nin kalın duvarları yok. Belki de çocuk romanı sayılamayacak ‘Pol ve Virjini’yi bu anlayışla inceleyince, bugünün maddi dünyasında çocuğa gerçek sevgiyi göstermesi bakımından yayımlamakta ve okumakta büyük yararlar olacaktır kanısındayız.”

Çocuk romanı olarak yayınlansa bile bu konuma mesafeli duran ve üstelik çocuk ve yetişkin dünyasının iç içeliğini vurgulayan yayınevinin ilgili çeviri eseri yayınlama amacı çocuk okurlara “sevgiyi” bir değer olarak gösterme isteği ve ihtiyacını duymasıdır. Genel yayın çizgisini macera üst başlığında çeşitli popüler çeviri romanların oluşturduğu bu yayınevinin sözü edilen duygusal romanla¹⁹⁴ çocuk okurlara farklı bir seçenek sunduğu görülmektedir. Ağırlıklı olarak yerleşik Batı klâsiklerini macera romanı olarak sunan Renk Yayınevi özelinde de farklı bir seçenek olarak dikkat çekmesine karşılık, **Pollyanna**, **Heidi** ve **Örümcek Dede** gibi doğa/duygusal roman örnekleri sunan Dilek Yayınevi özelinde **Pol ve Virjini** tekil bir örnek değildir. Ayrıca her iki yayınevinin herhangi bir tanıtım ve/veya sunuş yazısına yer vermemesi eseri ele alışlarının aydınlatılmasını sınırlandıran unsur olarak ortaya çıkmaktadır. Bu çevirilerde kaynak olarak kullanılan dil ya da baskı belirtilmemekle birlikte sayfa sayılarının değişiklik göstermesi metne müdahale edildiğine işaret etmektedir.

Türkiye’de 1970-1980 döneminde çeviri çocuk edebiyatı alanında yer alan Batı klâsik eserlerinin seçilmesi ve sunulmasına ilişkin öne çıkan örüntülerin yetişkin edebiyatıyla ve çeviri çocuk edebiyatı alanında yer alan diğer klâsik eserlerle etkileşim içinde olduğu ileri sürülebilir. Buna göre çeviri çocuk edebiyatı alanında yayınlanan eser ve yazarlardan yola çıkarak yerleşik olarak nitelendirilebilecek yazarların belirli eserleri birçok kez farklı çevirmenler tarafından çevrilip birçok yayınevi tarafından yayınlanırken, çevirinin değişim aracı olarak sürekliliği sağlayıcı bir rol üstlendiği savlanabilir. Buna ek olarak, yine yerleşik olarak nitelendirilebilecek bu yazarlara ait farklı eserlerin de sunulduğu gözlenmiştir; bu bağlamda çevirinin değişim aracı olarak

¹⁹⁴ Fransız edebiyatında *Paul et Virginie* Robinson Crusoe’un macera anlatısıyla Rousseau’nun çocukların eğitime ilişkin duygusallık vurgusunu birleştiren bir ütopya melodraması olarak tanımlanmaktadır (Hunt, 1992: 31).

çeviri alanının seçeneklerini çoğaltarak yenilikçi bir rol üstlendiği ileri sürülebilir. Yerleşik yazarların ve/veya eserlerin yanı sıra alanda görece daha az yayınlanan ve yetişkin edebiyatı içinde yer alan Batı klâsik eserlerinin çocuk okurlara sunulduğu izlenmiştir. Yetişkin edebiyatı ile çocuk edebiyatı arasındaki belirsizlikler gerilimli bir ilişki ortaya çıkarsa da, çocuk edebiyatına yetişkin edebiyatından eserleri dâhil etme çabalarının somut bir şekilde ortada olduğu söylenebilir. Bu eserlerin çocuk okurlara sunulmasının ardında yatan motivasyonların yayıncıya bağlı olarak değiştiği ve ekonomik kaygılar ile öğreticilik kaygısının arasında sürekli bir akış hâlinde olduğu belirtilir.

Türe bağlı olarak gözlemlenen olgular Batı klâsik eserlerinin roman, öykü, çizgi roman ve resimli öykü/masal kitabı gibi çeşitli türlerde çocuk okurlara sunulduğu ve bu doğrultuda çeşitli metinsel müdahalelerin yapıldığı anlaşılmaktadır. Özellikle macera romanı altında büyük bir çeşitliliğin gözlemlendiği çeviri çocuk edebiyatı alanında sunulan eserlerde yan metinlerin olmaması ve/veya eksikliği kullanılan kaynak dil ve/veya baskı ve eserlerin sunuşuna dair kapsamlı bir incelemeyi ciddi derecede sınırlayan unsurlar olarak ön plana çıkmaktadır. Buna karşılık İngiliz ve Amerikan kültür ürünleri başta olmak üzere Fransa, İtalya, İskoçya ve İsviçre edebiyat eserlerinin bu alanda temsil edildiği görülmektedir.

4.2.2. Sol Çocuk Edebiyatı Yörüngesinde Çeviri

Türkiye'nin 1970-1980 döneminde çocuk edebiyatında yenileşme hareketi olarak çeviri etkinliğinin açıkça beyan edilen ulusal çocuk edebiyatı oluşturma girişimlerinin neden ve sonucu olarak ortaya çıktığı gözlenmektedir. Ulusal çocuk edebiyatı yörüngesinde faaliyet gösteren yayıncıların yayınladıkları çeviri eserlerdeki temel örüntülerin başında, kaynak olarak kullanılan dil ve kültür seçeneklerini arttırmaya yönelmek gelmektedir. Bir diğer önemli örüntü de çocuk okurlara sunulan bu çeviri eserlerin çeşitli yan metinlerle (yazar hakkında bilgilendirme, sunuş, arka kapakta ya da şömitde yer verilen kısa tanıtım yazısı vb.) zenginleştirilmesidir.

Kaynak eserlerin güncelliğinden dolayı Türkçede daha önce çocuklara sunulmadığı düşünülen bu çeviri eserlerin toplumsal gerçekçi bir edebiyat anlayışı doğrultusunda Türkçeye çevrildiği belirtilmektedir. Roman, öykü, masal ve şiir türlerinde

çevrilen eserler tür ve kaynak temelinde ulusal çocuk edebiyatı yörüngesinde faaliyet gösteren yayıncılar üzerinden tartışılacaktır.

Bu alanda 77 çeviri eserle en çok çeviri yayınlamış olan Varlık Yayınevi çocuk okurlar için 46 çeviri eserden oluşan **Çocuk Klasikleri** ve 31 çeviri eserden oluşan **Büyük Çocuk Kitapları** olmak üzere iki ayrı dizi yürütmüştür.

Yayınevinin çocuk okurlar için yayınlamaya başladığı ilk dizi **Çocuk Klasikleri**dir. Bu dizide ağırlıklı olarak Batı yazarlarına ait çeşitli öyküler ve masallar yayınlanmıştır. Yayınlanan çeviri eserlerin sayfa sayısının en fazla 64 olduğu görülmektedir.

Grimm Kardeşler, Ezop, Andersen ve Charles Perrault¹⁹⁵ dışındaki çoğu masalın yazarı belirtilmemiştir¹⁹⁶; bunun nedeni eserlerde yer verildiğine göre ilgili eserlerin “derlenip çevrilmesinden” olabilir. Ancak sadece “çeviren” ifadesinin bulunduğu masallar da mevcuttur. Özellikle **İran Masalları** (çeviren: Edibe Birsen, 1969, 48 s.), **Macar Masalları** (çeviren: Sami N. Özerdim, resimleyen: Güngör Kabakçıoğlu, 1968, 56 s.), **Çin Masalları** (çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1966, 63 s.), **Kuzeydeki Ülkelerden Masallar** (çeviren: Kemal Kaya, 1972, 3. bs., 56 s.), **Japon Masalları** (derleyip çeviren: Münibe Özgüç, 1966, 58 s.), **Bulgar Masalları** (aslından çeviren: Türker Acaroğlu, 1969, 60 s.) gibi başlıklar çeşitli coğrafyalara atfedilen masalların bir araya getirilerek çevrildiğini göstermektedir.

İlgili dönemde sadece Varlık Yayınevi tarafından çocuk okurlara sunulduğu gözlenen ve yazarı belirtilen çeşitli masallar vardır. Bunlar arasında Uruguaylı Horacio Quiroga’nın 1918 yılında çocuk okurlar için yayınlanan kısa öykülerinden oluşan *Cuentos de la selva* başlıklı eser **Koca Orman Masalları** (çeviren: İsa Öztürk, 1972, 3. bs., 59 s.), 19. yüzyılda Alman halk masalları derleyen Ludwig Bechstein’dan **Yedi Kargalar** (çeviren: Kemal Kaya, 1974, 3. bs., 64 s.), derleyen olarak belirtilen Ord. Prof. Dr. Gustav Weil’dan **Denizler Aşan Zindbad** (özetleyerek çeviren: Kemal Kaya, 1972, 3. bs., 61 s.), 19. yüzyılın Amerikalı (yetişkin) roman ve kısa öykü yazarı N. Hawthorne’dan **Altın Yapan Kral** (çeviren: M. Zeki Gülsoy, resimleyen: Güngör

¹⁹⁵ Bu dizide belirtilen yazarlara ait yedi çeviri masal vardır.

¹⁹⁶ Yazarı belirtilmeyen 18 derleme/çeviri masal vardır.

Kabakçıoğlu, 1967, 62 s.), 19. yüzyılda Almanya’da popüler çocuk öyküleri ve masalları yazarlarından biri¹⁹⁷ olan Robert Reinick’ten **Balık Prens** (çeviren: Kemal Kaya, 1962, 62 s.), 20. yüzyıl Almanca masallar kaleme alan Max Stebich’ten **Cingöz Çoban** (çeviren: M. Başaran, 1964, 64 s.) ve 17. yüzyılda Fransızca masallar yazan Madame d’Aulnoy’dan **Peri Masalları** (çeviren: Edibe Birsen, resimleyen: Çetin A. Özkırım, 1967, 63 s.) vardır. Yayınevinin masal türünde Güney Amerika, Almanya, Fransa ve Amerika edebiyatlarından farklı seçenekleri çocuk okurlara sunduğu ve özellikle masal türünde çeşitliliğin daha yoğun olduğu görülmektedir. Dikkat çeken bir diğer unsur ise önceki bölümlerde de incelendiği üzere tür dönüşümüdür. Bir diğer deyişle kaynak dil ve/veya kültürde öykü olarak sunulan bir eser ilgili dizide de gözlemlendiği üzere masal olarak sunulmuştur.

Her ne kadar klâsik olarak sunulsa da dönemine göre güncel sayılabilecek ya da klâsik yazarların yerleşik eserleri ve farklı eserleri de bu dizide yer almıştır. Carlo Collodi’dan **Küçük Pembe Maymun** (çeviren: Ülkü Tamer, 1965, 56 s.), Cl. Sylain’dan **Kaybolan Kız** (çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1967, 48 s.), Marcel Ayme’dan **Kedinin Masalları** (çeviren: Tahsin Yücel, 1965, 64 s.), **Konuşan Hayvanlar** (çeviren: Tahsin Yücel, resimleyen: Çetin A. Özkırım, 1967, 64 s.) ve **Kaz Baba** (çeviren: Tahsin Yücel, 1965, 62 s.), Astrid Lindgren’dan **Biz Köy Çocukları** (çeviren: Zehra İpşiroğlu, 1968, 62 s.), Jeanne Cazin’dan **Alp Dağlarının Çocuğu** (çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1962, 53 s.), M. Georgius’tan **Kelebek Okulu** (çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1968, 62 s.), Pierre Maël’dan **Küçük Ocağcı** (çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1963, 61 s.), Rabindranath Tagore’dan **Şekerden Bebek** (çeviren: Tomris Tamer, resimleyen: Çetin A. Özkırım, 1967, 2. bs., 54 s.), Lewis Carroll’dan **Aynalar Dünyası** (kısaltarak çeviren: M. Zeki Gülsoy, 1966, 2. bs., 54 s.) ve Cervantes’ten **Don Kişot** (Cervantes’in ünlü eserinden kısaltarak çeviren: Bingül Gülseven, resimleyen: Gürol Sözen, 1979, 48 s.) çeviri öykü örnekleridir. 19. yüzyıl yazarı Collodi’dan ilgili dönemde farklı bir örnek olarak görünen **Küçük Pembe Maymun** başlıklı öykü ve yine aynı dönem yazarı ve ilgili dönemde sadece Varlık Yayınevinde görülen Maël’in duygusal öyküsü yer aldığı gibi, 2. Dünya Savaşı döneminde ve sonrasında çocuk okurlar için yazan Ayme’nin ve Lindgren’in güldürü unsuru da içeren öykülerinin yer aldığı

¹⁹⁷ Blamires (2009).

görülür. Ayme örneğinde yine türsel bir değişim gözlenmektedir; öykü masal olarak sunulmuştur. Benzer bir örnek, Cazin’in çocuk romanı olarak sunduğu ama Türkçe çevirisinin kısaltılarak öyküye dönüştürülmesinde ve **Don Kişot** çevirisinde görülmektedir. **Şekerden Bebek** ise öykü ve masalın karışımı olarak şu şekilde sunulmaktadır:

“Tagore’un iki uzun hikâyesini içine alan bu kitap, Hint masallarının kendine has özelliğini, usta bir kalemin aracılığı ile bize sunuyor. Bu hikâyeleri de öbür kitaplarımızdakiler kadar beğeneceğinizi sanıyoruz.”

Sözü edilen çeviride öykünün masal türüne ilişkin bir özelliğinin olduğu belirtilmekle birlikte bu özellik tam olarak açıklanmamıştır. Ayrıca kaynak kültürün belirtilmesinin çevirinin çocuk okurlara sunduğu anlatının arka planıyla ilgili bir farkındalık sağladığı düşünülebilir.

Varlık Yayınevinin yayınladığı eserlerin türüne özel bir dikkat gösterdiği **Don Kişot** başlıklı eseri sunuşunda da gözlenmektedir:

“Ünlü İspanyol yazarı Cervantes’in Don Kişot adlı romanını ve onun şövalyeliğe özenen komik kahramanını bilmeyen var mıdır? Dünya durdukça okunmaya devam edecek geniş çaplı büyük bir edebi eserdir Don Kişot. Büyüdüğünüz zaman siz de okuyacaksınız onu. Ama bu ünü kahramanın bir iki serüvenini kısaltılmış bir çevirisinden öğrenmek isterseniz bu kitabı severek okuyacaksınız.”

Bu eserin aslında hacimli bir roman olduğunu beyan eden yayınevi sahibi Yaşar Nabi çevirinin romanın kısaltılmış hâli olduğunu belirtmiştir. Ancak tür değişimine değinmemiştir. Nabi’nin belirttiği gibi Don Kişot’un birkaç macerasına yer verilen çeviri eserin basit olaylar zincirini anlatan bir kısa öykü olduğu ileri sürülebilir. Tür değişiminin yayınevinin uyguladığı çeviri stratejisi ile doğrudan şekillendiği gözlenmektedir. Yayınevi özelinde yaygın bir çeviri pratiği olarak “kısaltma” ve/veya “özetleme” gibi eserlerin hacmiyle ilgili ve belirli sayfa sayısı ile sınırlı yaklaşım **Çocuk Klâsikleri** ve **Büyük Çocuk Kitapları** dizilerinin ayrımında da somutlaşır. **Çocuk Klâsikleri** dizisinde sayfa sayısı daha az eserlere yer verilirken, diğer dizide daha hacimli eserlere yer verilmiştir. Dolayısıyla yayınevinin çocuk edebiyatı eserlerinin çevirisinde tür hassasiyeti yerine hacimli olup/olmamasıyla yakından ilgilendiği görülmek-

tedir. Çevirilerin hiçbirinde kullanılan kaynak eser ve/veya baskı belirtilmemekle birlikte tanınan çevirmenlerin çalışma dillerinden kullanılan kaynak diller hakkında fikir sahibi olunabilir. Tahsin Yücel Fransızcadan, Ülkü Tamer ve Tomris Tamer İngilizceden, Zehra İpşiroğlu Almancadan Türkçeye çeviri yapmışlardır. Bu durum ara dilden çeviri yapıldığına işaret etmektedir. Buna ek olarak genel itibarıyla **Çocuk Klâsikleri** dizinde Almanya, İtalya, Fransa, İngiltere, İsveç, Hindistan, Uruguay ve İspanya edebiyatlarından örnekler sunulduğu söylenebilir.

Büyük Çocuk Kitapları arasında Anna Sewell'den **Kara Ceylan** (çeviren: Gülen Olut, 1967, 90 s.), Harriet Beecher Stowe'dan **Tom Amcanın Kulübesi** (kısaltarak çeviren: Tahsin Yücel, 1968, 126 s.), Carlo Lorenzini'den **Pinokyo** (çeviren: Muzaffer Reşit, 1978, 6. bs., 117 s.), Charles Dickens'tan **David Copperfield** (kısaltarak çeviren: Nurcihan Kesim, 1968, 110 s.), Daniel Defoe'dan **Robinson Crusoe** **İssız Adada** (kısaltarak çeviren: Yaşar Nabi, 1977, 15. bs., 127 s.), Eleanor Porter'dan **Pollyanna (Sevinç Kitabı)** (çeviren: Filiz Karabey, resimleyen: Güngör Kabakçıoğlu, 1969, 134 s.), F. H. Burnett'tan **Esrarlı Bahçe** (çeviren: Nihal Yalaza Taluy, 1969, 109 s.), **Küçük Prenses** (kısaltarak çeviren: Tahsin Yücel, 1971, 3. bs., 101 s.) ve **Küçük Lord** (çeviren: Nihal Yalaza Taluy, resimleyen: Güngör Kabakçıoğlu, 1975, 4. bs., 112 s.), J. R. Wyss'ten **İsviçreli Robinson** (çeviren: Yaşar Nabi, 1974, 108 s.), Johanna Spyri'den **Haydi** (kısaltarak çeviren: Nazife Müren, 1977, 3. bs., 120 s.), Jonathan Swift'ten **Gulliver'in Yolculukları** (çeviren: Azize Erten, 1973, 5. bs., 110 s.), Jules Verne'den **Seksen Günde Dünya Turu** (kısaltarak çeviren: Filiz Nayır, 1971, 76 s.), Lewis Carroll'dan **Alis Harikalar Ülkesinde** (çeviren: Azize Erten, resimleyen: Güngör Kabakçıoğlu, 1967, 120 s.), Louisa May Alcott'tan **Küçük Kadınlar** (kısaltarak çeviren: Gülçin Yücel, 1966, 106 s.), Mark Twain'den **Huck Finn'in Başından Geçenler** (çeviren: Nazife Müren, 1970, 2. bs., 112 s.) ve **Tom Sawyer** (kısaltarak çeviren: Azize Erten, 1968, 112 s.), Robert Louis Stevenson'dan **Define Adası** (kısaltarak çeviren: Muzaffer Reşit, 1978, 4. bs., 128 s.), Rudyard Kipling'ten **Yavru Kurt** (çeviren: Girizan Tunara, 1972, 3. bs., 112 s.), Victor Hugo'dan **Fantine ile Kızı** (kısaltarak çeviren: Ayda Düz, resimleyen: Mıstık, 1969, 95 s.), W. Bonsels'den **Arı Maya** (çeviren: Tahsin Yücel, resimleyen: Güngör Kabakçıoğlu, 1971, 4. bs., 101-109 s.), Antoine de Saint-Exupery'den **Küçük Prens** (Türkçesi: Azra Erhat, 1975, 3. bs.,

80 s.), James Krüss'ten **Kartalla Güvercin** (çeviren: Vedat Uçuk, 1971, 64 s.), H. G. Wells'ten **Ayda İlk İnsanlar** (çeviren: Türköz Ataöv, 1967, 2. bs. 119 s.), Hugh Lofting'ten **Doktor Doolittle'nin Serüvenleri** (çeviren: Meral Selçuk, resimleyen: Mengü Ertel, 1968, 90 s.), Frank G. Gilbreth ve Ernestine Gilbreth'ten **On İki Kardeşler** (çeviren: Fikret Arıt, 1968, 90 s.), Andersen'den **Karlar Kraliçesi** (çeviren: Tahsin Yücel, resimleyen: Güngör Kabakçoğlu, 1973, 4. bs., 127 s.), yazarı belirtilmeyen **En Güzel Dünya Masalları** (derleyip hazıran: Nihal Yalaza Taluy, resimleyen: Süleyman Velioğlu, 1973, 96 s.) ve **Çocuk Piyesleri** (Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy, resimleyen: Güngör Kabakçoğlu, 1968, 111 s.) vardır.

İlgili dönemde defalarca çevrilen Batı klâsik eser ve yazarlarına ek olarak görece az çevrilmesinden dolayı farklı seçenek olarak görünen yazar ve eserlerin roman, öykü ve masal türlerinde yer aldığı görülmektedir. Bu dizide de kaynak eserlerin çeşitli kısaltma işlemlerinden geçirilerek hacimlerinin azaltılıp Türkçeye çevrildiği görülmektedir. Bu işlem bazı çeviri eserlerde açıkça ifade edilmesine rağmen bazı eserlerde ise sadece “çeviren” ifadesine yer verilmesinden dolayı tam metin çeviri sunulmuş algısı yaratmaktadır. Oysa **İsviçreli Robinson, Gulliver'in Yolculukları, Huck Finn'in Başından Geçenler, Ayda İlk İnsanlar, Doktor Doolittle'nin Serüvenleri ve On İki Kardeşler** başlıklı çeviri eserlerin kaynakları daha hacimli romanlardır.

Dizide yer alan çeviri eserler arasında macera, bilimkurgu, doğa, biyografi ve duygusal romanların yanında masal ve tiyatro metinlerinin olduğu gözlenmektedir. Yayınevinin bu çeviri eserleri yayınlama amacı olarak tür çeşitliliğine katkıda bulunmak ve/veya çocuk okurların edebiyat zevkini geliştirmek gibi edebiyat temelli amaçlar yerine öğreticilik amacının ön plana çıktığı özellikle klâsik eserlerin sunumunda şu şekilde ortaya çıkmaktadır:

“Küçük Prenses sahici bir prenses değildir. Ama altın gibi, tertemiz bir yüreği olduğu için, okul arkadaşları ona ‘Prenses’ derler. [...] Okulun en zengin kızıyla kimseyi küçümsemediği, herkese iyilik ettiği gibi, birdenbire babasını kaybederek yoksul düşüp aynı okulda bir küçük hizmetçi olunca da kaderine cesaretle boyun eğer, hiç kimseye kızmaz, kendisine yapılan kötülöklere iyilikle cevap verir. Kısacası, her zaman bir insan olarak kalmasını bilir. Sonunda da bu iyiliğin mükâfatını görür, yeniden eski durumuna yükselir. Küçük Prenses'in hikâyesini, bütün dünya çocukları gibi siz de zevkle okuyacak, onun sonsuz iyiliğine, cesaretine hayran kalacaksınız.”

Çocuk okurlara Küçük Prenses’in hikâyesi aracılığıyla iyi biri olmak ve sabretmek gibi değerlerin iletmeye çalışıldığı anlaşılmaktadır. Benzer bir anlatıya sahip olan bir başka çeviri klâsik eser **Pollyanna**’nın sunumunda da “herkese iyilik etmek”, “herkesi sevindirmek” gibi değerlere vurgu yapılmıştır. Öğreticiliğin ön plâna çıktığı bu klâsik eserlerde aynı eserin farklı çevirilerinin olmasının yayınevi açısından yarattığı rekabetçi ortamın izleri de mevcuttur:

“Bütün dünya dillerinde milyonlarla okunan ve bütün dünyanın çocuklarını aynı derecede hayran eden, filmi de çok beğenilen bu eşsiz eseri size dilimizde en iyi çevirisiyle sunarken biz de Pollyanna gibi sevinyoruz.”

Çevirinin alanın “en iyisi” olduğu belirtilerek pazarlama ve reklam çabasının sunuşa yansıdığı gözlenmektedir. Bir diğer dikkat çekici unsur, her iki sunuş yazısında dünya çocuklarına yapılan vurgudur. Türkiye’deki çocuk okurların dünya çocuklarının zevkle okuduğu eserlerle buluştuğu ve onlar gibi bu eserleri beğeneceklerinin belirtilmesi yaratılmak istenen çocuk okuryazarlığının evrenselleştirilme çabası olarak okunabilir. Buna paralel olarak, yayınevinin çocuk okurlara yönelik eserlerin çevirisinde popülerliğin takip edildiği anlaşılmaktadır. Diğer bir deyişle, filmi çekilen eserlerin çevrilmesi kayda değer bir nokta olarak ortaya çıkmaktadır. **Pollyanna, On İki Kardeşler** ve bir Walt Disney karakteri olan **Doktor Doolittle’nin Serüvenleri** bu doğrultuda işaret edilebilecek somut örneklerdir. Popüler yayıncılığın bir başka işareti **İsviçreli Robenson** başlıklı çeviri eserin sunumunda şu şekilde yer almaktadır:

“İsviçreli Robenson ailesinin ıssız bir adada başına gelenler, Robenson Crusoe kadar meraklı, onun kadar çok okunmuş ve sevilmiş bir romandır. Burada bir baba, bir anne ve dört oğuldan ibaret bir ailenin fırtınada gemileri batarak ıssız bir adaya düştüklerini ve orada uzun yıllar yaşayarak hemen hemen uygar bir hayat kurabildiklerini okuyup öğreneceksiniz. Ama öğreneceğiniz yalnız meraklı olaylar değildir. Bilmediğiniz pek çok şeyi bu kitap size, tatlı tatlı okunurken, öğretecek, zekâ ve bilginizi genişletecektir.”

Varlık Yayınevinin çocuk kitapları dizilerinin en çok baskı yapan çeviri eseri **Robinson Crusoe**’dur. **İsviçreli Robenson** başlıklı çeviri eseri yayınlamasının ardındaki itici güçlerden birinin Robinson’un çocuk okurlar arasındaki popülerliği olduğu çıkarsanabilir; nitekim bu durum sunuş yazısında metinlerarası ilişki kurularak eserin tanıtılmaya çalışılmasında görünür bir hâl almıştır. Ekonomik kaygıların yanında öne çıkan bir diğer unsur öğreticiliktir. Çocuk edebiyatı çevirisinin çocuk okurlara belirli

“değerleri” öğretici bir araç olarak kullanıldığı tespit edilmiştir. **Büyük Çocuk Kitapları** dizisinde genel itibariyle İngiltere, Amerika, Fransa, Amerika, İsviçre edebiyatlarından örneklerin sunulduğu izlenmektedir.

Bibliyografyada 80 çeviri eserle yer alan Cem Yayınevinin **Arkadaş Kitaplar** dizisi dönemin en çok çeviri eser içeren çocuk edebiyatı dizilerinden biridir. İlgili dönemde başka yayıncılar tarafından yayınlanan Batı klâsik eserleri olduğu gibi bu dizinin farklılığı, çeviri çocuk edebiyatı alanına farklı seçenekleri sunma sürekliliğini göstermesinde ve kurumsallaşma seviyesinde ortaya çıkmaktadır.

İlk olarak 1970-1980 döneminde çeviri çocuk edebiyatında karşılaşılan ve Arkadaş Kitaplar dizisinde de yer alan eserlere bakıldığında, bunlar arasında **Korkusuz Kahraman Ivanhoe** (yalınlaştırarak Türkçeleştiren: Barış Pirhasan, resimleyen: Rasim Özkıran, 1975, 221 s.), **Pal Sokağı Çocukları** (Türkçeleştiren: Zeyyat Selimoğlu, resimleyen: Pino, 1977, 226 s.), **Alis Harikalar Ülkesinde** (Türkçeleştiren: Tomris Uyar, resimleyen: John Tenniel, 1976, 138 s.), **Karlar Kraliçesi** (Türkçeleştiren: Ülkü Tamer, resimleyen: Ruth Koser-Michaels, 1976, 96 s.), **Kibritçi Kız** (Türkçeleştiren: Ülkü Tamer, resimleyen: Jiri Trnka, 1975, 111 s.), **Küçük Prens** (Türkçeleştirenler: Cemal Süreya ve Tomris Uyar, 1975, 120 s.), **Al Midilli** (Türkçeleştiren: Tomris Uyar, resimleyen: Osman Kehri, 1980, 87 s.), **Arı Maya** (Türkçeleştiren: Muhterem Selimoğlu, resimler: G. Vanni, 1979, 183 s.) ve **Sefiller** (Türkçeleştiren: Leyla Gürsel, 1975, 268 s.) başlıklı çeviri eserlerin yer aldığı görülmektedir. Masal, öykü ve roman olarak sunulan bu çeviri eserlerin yayınlanmasının altında yatan nedenler ekonomik kaygılar ile edebiyat kaygısı arasındaki gerilimli ilişkide aranabilir. İlgili dönemde tanınan ve belirli düzeyde ilgi gören eserler olduğu anlaşılan bu eserlerin sunuş yazılarında belirtilen iki uç arasındaki gerilimin izleri bulunabilir:

“Alis Harikalar Ülkesinde, yüz yılı aşkın bir süredir dünyanın her köşesinde, her dilinde yayımlanıyor. Dünya çocuk edebiyatının vazgeçilmez yapıtlarından biri. [...] Aslında matematik profesörü olan Lewis Carroll’ın bu kitabı, büyük küçük her yaşta insanın ilgisini çekecek nitelikte. Bakın, Lewis Carroll, bu kitabı için neler diyor: ‘**Bu kitabın neden yazıldığı anlatılamaz. Anlatmanın da bir gereği yok. Çocuğun dünyasını kapalı bir kitap gibi görenler, onun gülüşündeki tanrısal yanı ayırt edemeyenler için bu kitap, boş bir kitap**

olacak. Bir kerecik gerçek bir çocuğu sevenler içinse sözcüklerin ne anlamı var?”¹⁹⁸

Alis’in tarih boyunca dünyanın her yerindeki çocuklar tarafından sevilerek okunduğunun belirtilmesi üzerinden çeviri eserin Türkçede de çocuk okurlar tarafından beğenileceğine işaret edilmiştir. Eserin yurtdışındaki başarısı üstünden çeviri eserin tanıtımının yapılması önemli bir noktadır. Ekonomik kaygıları imleyen bu girişin ardından yer verilen yazarın eser hakkında söyledikleri çocuğun özne olarak farklı bir dünyasının olduğunu ve bu görüşün bir uzantısı olarak da bu özel dünyayı sunan edebiyatın varlığını ve “büyülü” yanını göstermektedir.

İlgili dönemde başka yayınevleri tarafından da yayınlanan bir diğer Batı klâsik eserinin sunumunda ise ekonomik kaygıların yanında yükselen bir siyasi yönelim ön plana çıkmaktadır:

“İskoçyalı ünlü yazar **Sir Walter Scott**’un yazdığı **Korkusuz Kahraman** adlı bu romanda, ezilen, sömürülen, kan ağlayan bir halkın çırpınısını bulacaksınız. Kendisi de bir soylu olduğu halde, ezilen halkının yanında yer alan bir **Korkusuz Kahraman**’ın **Ivanhoe**’nun serüvenlerini bir solukta okuyacaksınız. Özellikle ortaokul çağındaki çocukların çok sevecekleri bir kitap. Türkiye televizyonunda severek izlediğiniz Korkusuz Kahraman adlı dizi filmin romanı.”

Daha önce ele alındığı macera romanı ve/veya şövalye anlatısı olarak sunulan eserin başkahramanının **Arkadaş Kitaplar**da sınıfsal bir mücadelenin kahramanı olarak sunulması dikkat çekicidir. Bu yaklaşımın, dizinin toplumsal gerçekçi eserleri sunmak olarak belirtilebilecek genel amacıyla uyumlu olduğu söylenebilir. Ancak burada anlatının kaynağını İngiltere’nin tarihinden alsa da esasında kurgu olduğunun altının çizilmesi önemlidir. Bunun dışında eserin filminin Türkiye’de aynı yıllarda gösteriliyor olması ve dizide kullanılan başlığın çeviri eserde de tercih edilmesi ekonomik kaygılarla doğrudan ilintilidir. Bunun dışında çevirinin “yalınlaştırılarak” gerçekleştirilmesi okur kitlesinin dil seviyesinin gözetildiğini göstermesi açısından önemli bir farkındalığı sergilemektedir. Nitekim yazarı tarafından yetişkinler için kaleme alınan bu eserin kaynak kültürde de zamanla çocuk kitabı olarak sunulmaya başlamasıyla çeşitli

¹⁹⁸ Kaynaktaki vurgu korunmuştur.

dilsel düzenlemelerin yapıldığı belirtilmektedir; aynı değişiklikler çocuk okurlara sunulmak üzere yapılan Fransızca çevirisinde gerçekleştirilmiştir (Brownlie, 2011). Türkçe çevirilerde ise benzer değişikliklerin yapıldığının açıkça belirtildiği tek dizi **Arkadaş Kitapları**dır. Bu da çocuk okurlara sunulan çeviri eserlerde kullanılan dil konusunda yayınevinin anlamlı bir hassasiyet gösterdiğini örneklemektedir.

Bu dizinin ilgili dönemde diğer çocuk kitapları dizilerinden farklılaştığı önemli bir nokta çocuk edebiyatında kaynak olarak yöneldiği dil ve kültür çiftlerinin çeşitliliğidir. İlgili dönemde Sovyetler Birliğini oluşturan ülkelerden biri olan Sovyet Rusya, Bulgaristan, İran, Almanya, Fransa, Avusturya, Çekoslovakya, Polonya, İsveç, İtalya, Çin, Vietnam ve Amerika edebiyatlarından farklı seçenekler Türkçeye çevrilmiştir. Bu doğrultuda yetişkin edebiyatında saygın kabul edilen özellikle Rus yazarların çocuk okurlar için yazdıkları öykü ve romanlar Türkçe çeviri çocuk edebiyatı alanında yer almıştır. Bu eserler arasında Gorki'den **Dankonun Yüreği** (Rusçadan çeviren: İhmal Amca, resimleyen: Ateş Aydemir, 1977, 71 s.) başlıklı çeviri öykü, Çehov'dan **Marrangozun Köpeği** (Türkçeleştiren: Mehmet Özgül, resimleyen: D. Kardovski, 1975, 76 s.) başlıklı öykü, Tolstoy'dan **Küçük Şeytan** (Türkçeleştiren: Füsun Tayanç, resimleyen: S. Greenwald, 1978, 96 s.) ve **Kuğular** (Türkçeleştiren: Zeki Gülsoy, resimleyen: A. Pakhomov, 1975, 79+[1] s.) başlıklı çeviri masallar, Dostoyevski'den **Çocuklar Arasında** (Türkçeleştiren: Hüseyin Tüzün, resimleyen: Ferit Öngören, 1976, 106 s.) başlıklı çeviri öykü, Mihalkov'dan **Afacanların Şenliği** (Türkçeleştiren: Mehmet Özgül, resimleyen: G. Ogorodnikov, 1980, 96 s.) başlıklı çeviri roman vardır. Benzer bir örüntüyle Almanya edebiyatının kurucularından kabul edilen Goethe'den **Kurnaz Tilki** (yalınlaştırarak Türkçeleştiren: Zeyyat Selimoğlu, resimleyen: Yıldız Cıbroğlu, 1977, 119 s.) başlığıyla bir çeviri çocuk romanı yayınlanmıştır. Başvurulan bu yöntem dizinin yöneticisi Erdal Öz'ün "ulusal çocuk edebiyatı" oluşturma çağrısı ve bu çağrıyla ilişkili olarak Türkiye'deki ünlü yazarların, çevirmenlerin, ressamların ve/veya çizerlerin özendirilerek çocuk edebiyatı alanına girmelerini sağlama amacıyla paralellik taşımaktır. Öz, bu şekilde, dünya edebiyatının önde gelen yazarlarının çocuk okurlar için de yazdığını göstererek Türkiye'deki kültür insanlarını bu alanda aktif bir şekilde yer almaları konusunda ikna ve teşvik etmeye çalışmıştır. Bir diğer uzun süreli amacın ise ilgili dönemde (yeniden) oluşum sürecine giren çocuk edebiyatı alanının

simgesel ve kültürel sermayesini çeviri pratiği aracılığıyla geliştirme çabasının olduğu söylenebilir. İhmal Vartanyan'ın çeviriyi Rusçadan yaptığı açık bir şekilde belirtilmiştir. Çevirmen Zeyyat Selimoğlu'nun çeviride kullandığı kaynak dil açıkça belirtilmesi de çevirmenin çalışma dili Almanca olduğundan kaynak dilden çeviri yaptığı çıkarsanabilir. Bu eserlerin dışında kalan çevirilerde kullanılan kaynak dilin belirtilmemesi ara dilden çeviri yapıldığını düşündürmektedir. Nitekim çevirmen Füsün Tayanç'ın **Küçük Şeytan**'ı İngilizce ara dilden çevirdiği kayıtlara geçmiştir (Tayanç, 2011).

Arkadaş Kitaplarda Rus klâsik yazarlarının yanı sıra Sovyet edebiyatından çocuk edebiyatı yazarlarının da yer aldığı gözlenmektedir. Bu çeviri eserler arasında Eduard Uspensky'den **Fedor Amca** (Türkçeleştiren: Faruk Ünlütürk, resimleyen: G. Kalinovski, 1976, 152 s.), Yevgeny Permyak'tan **Buğdayı Kim Öğütür** (Türkçeleştiren: Faruk Ünlütürk, resimleyen: İsa Çelik, 1978, 92+[1] s.) ve **Erken Çiçeklenen Elma Ağacı** (Türkçeleştiren: Faruk Ünlütürk, resimleyen: İsa Çelik, 1978, 83 s.) ve Mikhail Zoschenko'dan **Lastik Pabuçlar** (Türkçeleştiren: Ataol Behramoğlu, resimleyen: Yıldız Aydemir, 1976, 95 s.) mevcuttur. Bu eserler Sovyet sosyalist rejiminin benimsediği edebiyatta toplumsal gerçekçilik ilkesi doğrultusunda çocuk okurlar için kaleme alınmıştır. Masal, öykü ve roman olarak sunulan bu çeviri eserler arasında Zoschenko'nun ve Uspensky'nin güldürü, macera ve hiciv içeren roman ve öyküsü toplumsal gerçekçilik ilkesine sıkı sıkıya bağlı eserlerden ayrılır.¹⁹⁹ Bu çevirilerin Rusçadan yapıldığı çevirmenlerin çalışma dilinden anlaşılacakla birlikte dizinin yöneticisi Erdal Öz (1976) tarafından da dile getirilmiştir.

Takip edilebildiği kadarıyla İran edebiyatından Samet Behrengi'yi Türkçe çeviri çocuk edebiyatı alanına tanıtan **Arkadaş Kitaplar** ve Gözlem Yayınevinin **Gözlem Çocuk Aşama Dizisi** olmuştur.²⁰⁰ Türkçede Behrengi külliyyatını oluşturan ise **Arkadaş Kitaplar** olmuştur. Behrengi'den sırasıyla **Küçük Kara Balık** (Türkçeleştiren: Hale Kuntay, resimleyen: Mehmet Sönmez, 1975, 76 s.), **Bir Şeftali Bin Şeftali** (Türkçeleştiren: Ömer Polat, resimleyen: Ferruh Doğan, 1975, 73 s.), **Püsküllü Deve**

¹⁹⁹ Zoshchenko Sovyetlerde benimsendiği şekliyle toplumsal gerçekçilik ilkesine uymayan, apolitik yazılarından dolayı Sovyet Yazarları Birliğinden çıkarılmış ve eserlerinin basılması yasaklanmıştır. Bu yasak vefatından bir süre sonra kaldırılmıştır (von Wiren, 1962).

²⁰⁰ Çocuk Aşama Dizisinin ilk iki kitabı Küçük Karabalık ile Bir Şeftali Bin Şeftali Arkadaş Kitaplarla aynı zamanda yayınlanmıştır (Öz, 1976).

(Türkçeleştiren: Ömer Polat, resimleyen: Yalçın Çetin, 1975, 79 s.), **Bu Gelen Köroğludur** (Türkçeleştirenler: Şule Akyüz ve Erdal Öz, resimleyen: Osman Kehri, 1978, 93 s.), **Kel Güvercinci** (Türkçeleştirenler: Şule Akyüz, resimleyen: Sabiha Erengönül, 1975, 63 s.), **Kargalar** (Türkçeleştirenler: Settar Destmalcı ve Şule Akyüz, resimleyen: Yıldız Cıbroğlu, 1976, 124 s.), **Konuşan Bebek** (Türkçeleştiren: Şule Akyüz, resimleyen: Leyla Uçansu, 1976, 88 s.), **Sevgi Masalı** (Türkçeleştirenler: Şule Akyüz, Erdal Öz ve Aydın Tebrizi, resimleyen: Turgut Keskin, 1980, 4. bs., 128 s.) ve **İnatçı Kediler** (Türkçeleştiren: Aydın Tebrizi, resimleyen: Turgut Keskin, 1979, 3. bs., 75 s.) başlıklı çeviri eserler yayınlanmıştır. Türkiye'nin çeviri çocuk edebiyatı alanında yeni bir yazar olarak Behrengi'den bu denli eser çevrilmesinin arkasında siyasi yönelimin olduğu kadar Behrengi'nin uluslararası çocuk edebiyatı alanında tanınırlığının olmasının ve çeviri eserlerin Türkiye'de gördüğü talebin de etkisi vardır. “İran Azerbaycanında”²⁰¹ bir “Türk yazarı”²⁰² ve “İranlı devrimci yazar”²⁰³ olarak bahsedilen Behrengi'nin İran yönetimine karşı eleştirel tavrının ve hayatını kaybettiği 1968 yılına kadar ülkenin “önde gelen solcu yazarlarından” (Fazeli, 2006: 126) biri olmasının 1970'ler Türkiye'sinde sol çizgide konumlanan yayınevleri tarafından benimsendiği görülmektedir. Bu benimseyişin nüveleri, ilk olarak 1968 yılında Farsça yayınlanan Küçük Kara Balık'ın çizeri Farshid Mesghali'nin aynı yıl İtalya'da düzenlenen Bologna Çocuk Kitapları Fuarında Grafik Ödülü almasında, ardından 1974 yılında Hans Christian Andersen Ödülünü kazanmasında (Abu-Nasr, 2005: 785) bulunabilir. Bu uluslararası tanınırlığın Türkiye'deki yayıncıların Behrengi ve eserleriyle karşılaşmasında kolaylaştırıcı bir rol oynadığı savlanabilir. Öte yandan, sol düşüncenin ilgili dönemde egemen konumda olması bu çevirilerin gördüğü yoğun talebi de açıklayıcı mahiyettedir. Ancak siyasi ortamın ve/veya egemen siyasi yönelimin çeviri eserlere talebin salt açıklayıcısı olduğu iddia edilemez. Çevirilerin yenilikçiliğinin tüketici konumundaki çocuk okurlar, ebeveynler, öğretmenler tarafından olumlu karşılandığı yadsınamaz bir olay olarak satış rakamlarına yansımıştır. Bundan dolayı ilk çeviri eserlerin yayınlandığı 1975 yılı içinde üçüncü baskının yapıldığı ve yoğun talebin “Behrengi

²⁰¹ Tanju (1975: 2).

²⁰² Akbal (1975: 2).

²⁰³ Samed Behrengi, **Konuşan Bebek**, Türkçeleştiren: Şule Akyüz, Resimleyen: Leyla Uçansu, İstanbul, Arkadaş Kitaplar, 1976.

Olayı” olarak adlandırıldığı kayıtlara geçmiştir (Öz, 1976: 113). Behrengi’nin eserlerinin çevirilerinde kaynak dil açıkça belirtilmezken, çevirmenleri arasında Şule Akyüz ön plana çıkmaktadır ve Erdal Öz (1976), Şule Akyüz’ün Farsçadan çeviri yaptığına işaret etmiştir. Behrengi çevirmenleri arasında yer alan Hale Kuntay’ın ise çevirilerini ağırlıklı olarak Almanca olmak üzere az sayıda da olsa İngilizce ve Fransızca dillerinden de çeviri yaptığı bilinmektedir²⁰⁴ ve 1970’li yıllarda bir süre Almanca öğretmenliği yapan Ömer Polat’ın da çalışma dilinin Almanca olduğu anlaşılmaktadır. Dolayısıyla çevirilerde ara dilden eserin kaleme alındığı kaynak dilin kullanımına doğru bir örüntü gözlenmektedir.

Çeviri çocuk edebiyatı alanında temsil edilen farklı kaynaklar arasında Türkçede görece az temsil edilmiş ve/veya hiç temsil edilmemiş ülkelerin edebiyatları olduğu ve İran edebiyatı örneğinin de somut bir şekilde gösterdiği gibi Arkadaş Kitapların başvurduğu kaynak çeşitliliği açısından ön plana çıktığı belirtilmişti. Bu farklı seçenekler arasında İsveç, Almanya, Avusturya, Bulgaristan, Çekoslovakya, Polonya, İtalya, Çin, Vietnam, Amerika ve Fransa edebiyatından örnekler de vardır.

İsveç çocuk edebiyatından Dr. Gormander takma adını kullanan Gunnar Ohrlander’den **Çocuklar Grevde** (Türkçeleştirenler: Miko Lundström ve Demir Özlü, resimleyen: Helena Henschen, 1976, 100 s.) ve **Çocuklar Yönetimde** (İsveççeden Türkçeleştiren: Mehmet Çağ, resimleyen: Helena Henschen, 1975, 147 s.), Sven Wernström’den **Benim Küçük Üçkağıtım** (Türkçeleştirenler: Mehmet Çağ ve Erdal Öz, 1977, 152 s.) ve Astrid Lindgren’den **Uzunçorap** (Türkçeleştirenler: Sümer İşgör ve Hale Kuntay, resimler: Ingrid Vang-Nyman, 1975, 166 s.), **Uzunçorap Korsan** (Türkçeleştiren: Mehmet Çağ, resimler: Ingrid Vang-Nyman, 1977, 2. bs., 119 s.) ve **Uzunçorap Cincin Adasında** (Türkçeleştiren: Samiye [Öz], resimleyen: Ingrid Vang-Nyman, 1979, 128 s.) başlıklı çeviri eserler mevcuttur. Ohrlander’ın ve Wernström²⁰⁵’ün çevrilen eserleri 1960-1970 yıllarında İsveç’te sol çocuk edebiyatı içinde konumlanan metinlerken (Holownia, 2012; Widhe, 2018), Lindgren 2. Dünya Savaşı yıllarında ka-

²⁰⁴ Bkz. “Hale Kuntay’ı Kaybettik...,” **ONK Ajans**, (Çevrimiçi) <http://www.onkajans.com/hale-kuntay-vefat/>, 4 Şubat 2020.

²⁰⁵ Wernström’ün 1940’lardan itibaren İsveç’te bilim kurgu türünün oluşumunda önemli bir rol oynayan, çok yönlü bir çocuk edebiyatı yazarı olduğunun altı çizilmektedir (Sundmark, 2012).

leme aldığı Pippi dizisi ile çocuk edebiyatında otorite karşıtı ve özgürlükçü olarak adlandırılan yeni bir çizgiyi temsil etmesi açısından yenilikçi kabul edilmektedir (Van den Bossche, 2011: 57-58). Bu çevirilerin tümü roman olarak sunulmasına rağmen güldürü, macera ve fantastik öğeler içeren anlatılar olması açısından çocuklara yönelik genel yayıncılık anlayışı içerisinde diğer eserlerden anlamlı derecede ayrılır. Arkadaş Kitapların genel yayın politikası göz önünde bulundurulduğunda Pippi dizisi doğrudan belirli bir siyasi görüşe angaje olmaması açısından farklı bir seçenek gibi görünmektedir. Öz, Pippi dizisinin ilk kitabını tanıtırken kullandığı “Uzunçorap’ın serüvenlerini dünyanın her yerinde milyonlarca çocuk okuyor, televizyonlarda filmleri oynuyor” ifadesi ile eserin uluslararası popülerliğinden yola çıkarak Türkiye’de de sevileceğini düşündüğünü ortaya koymuştur. Çeviride kullanılan kaynak dile gelindiğinde, Mehmet Çağ ve Demir Özlü’nün İsveççeden çeviri yaptığı belirtilirken (Öz, 1976) diğer çevirilerde çevirmenlerin çalışma dilinden dolayı ara dil kullanıldığı söylenebilir.

Almanya edebiyatından popüler çocuk edebiyatı yörüngesinde faaliyet gösteren yayıncılar arasında tekil örnekleri sunulan Erich Kästner’in ilgili dönemde başka yayıncılar tarafından yayınlanmayan dört çeviri eseri Arkadaş Kitaplarda bulunmaktadır. **Açıkgöz Budalalar** (Türkçeleştiren: Akşit Göktürk, resimleyen: Eberhard Binder-Stassfurt, 1976, 110 s.), **Palavracı Baron** (Türkçeleştiren: Akşit Göktürk, resimleyen: Eberhard Binder, 1979, 3. bs., 52 s.), **Hayvanlar Toplantısı** (Türkçeleştiren: Hüseyin Tüzün, resimler: Walter Trier, 1981) ve **Uçan Sınıf** (kısaltarak Türkçeleştiren: Hüseyin Tüzün, resimler: Walter Trier, 1981) başlıklı çeviri eserlerdir. 2. Dünya Savaşı döneminde ve sonrasında kaleme alınan bu eserler çocuk edebiyatında macera anlatılarını güldürü ve hiciv unsurlarıyla birleştirerek gerçekçi bir çizginin öncülerinden ve temsilcilerinden kabul edilmektedir. 2. Dünya Savaşı sonrasında Avrupalı çocuk edebiyatı yazar, çizer, yayıncı, öğretmen, kütüphaneci ve araştırmacıların “uluslararası anlayışı ve barışı geliştirmek için çocuk kitaplarının önemi”²⁰⁶ üstüne temellenen ve 1953 yılında İsviçre’nin Zürih şehrinde kurulan Uluslararası Çocuk Kitapları Kurulunun (IBBY) kurucu üyelerinden olan çocuk edebiyatı yazarı Kästner’in aynı

²⁰⁶ “How it all began,” **IBBY**, (Çevrimiçi) <https://www.ibby.org/about/what-is-ibby/how-it-all-began>, 9 Nisan 2020.

zamanda çocuk edebiyatında evrensel ve barışçıl temaların savunucusu olduğu söylenebilir. 1960 yılında bu kurulun verdiği ve dünya çocuk edebiyatının en prestijli ödülü kabul edilen Hans Christian Andersen Ödülünü kazanması yazarın uluslararası tanınırlığını ve katkılarını onaylamıştır. Nitekim bu geniş çaplı tanınırlığın Türkiye’de de takip edilebildiği kadarıyla Kästner’dan ilk çevirinin yapılan 1948²⁰⁷ yılından 1980 yılının sonuna kadar yayılım gösterdiği gözlenmektedir. Çevirmenlerden Akşit Gök-türk ilgili yıllarda İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünde öğretim üyesi ve 1969 yılında Robinson Crusoe çevirisiyle TDK Çeviri Ödülü almış bir isim olarak, simgesel ve kültürel sermayesi yüksek ve çok-kimlikli bir çevirmendir. Hüseyin Tüzün de Avusturya Lisesi ve İstanbul Üniversitesi Alman Dili ve Edebiyatı mezunu olup edebiyat alanına çeviri uğraşıyla giren ve varlığını bu şekilde sürdüren bir çevirmendir.²⁰⁸ Çevirilerde kullanılan kaynak dil belirtilmemesine karşılık çevirmenlerin çalışma dilinden yola çıkılarak kaynak dil Almanca’nın kullanıldığı söylenebilir.

Almanca dilinden “Türkçeye ilk kez çevrilen” (Alpay, 1979: 4) bir başka çocuk romanı Käthe Recheis’in **Küçük Kunduz** (Türkçeleştiren: Zeyyat Selimoğlu, resimleyen: Herbert Lenz, 1979, 80 s.) başlıklı eseridir. Avusturya’da fantastik roman yazarlarının öncülerinden biri olan Recheis otobiyografik öyküleri, resimli kitapları ve 2. Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında toplumsal içerikli eserleriyle “çok yönlü bir çocuk edebiyatı yazarıdır” (Haller, 2004: 986). Meral Alpay (1979: 4) bu eser için kaleme aldığı sunuş yazısında 1979 yılında Türkiye’de ilk kez düzenlenen Uluslararası Çocuk Kitapları Fuarına katılan yazarla “*değişik dil ve kültürler içinde yetişen dünya çocuklarının birbirlerinden habersiz büyümelerinin dünya barışı açısından ortaya çıkardığı güçlükleri*” konuştuklarından bahseder. Bahsedilen güçlüğü aşma çabasının somut bir örneği ise bu sohbetin **Küçük Kunduz**’un çevrilme sürecini başlatmasıdır. Çünkü küçük kunduzun başından geçenler, doğa ve toplum ilişkilerini yansıtmakla kalmaz, “*Kızılderililere karşı işlenen tarihsel suç üzerinde okurları düşünmeye çağır-makta ve aynı suçun bundan sonra başka halklara karşı işlenmesine engel olmaya*

²⁰⁷ Erich Kästner, **Pünkthen ve Anton (Terbiyevi Çocuk Romanı)**, Çev. Naciye Ergin, İstanbul, y.y., resimli, 180 s.

²⁰⁸ Bkz. Suna Güler, “Çevirinin Bilinmeyen Dünyası Üzerine,” Hüseyin Tüzün ile yapılan röportaj, 25 Mayıs 2016, (Çevrimiçi) <https://www.e-koc.org/cevirinin-bilinmeyen-dunyasi-uzerine/>, 10 Nisan 2020.

çalışmaktadır”.²⁰⁹ Türkçe çevirisi de aynı amaçla yapıp, Türkiye’deki çocuk okurlara sunulmuştur. Almanca kaynak eserdeki resimlerin Türkçe çeviride kullanıldığı gözlenmektedir. Ayrıca Arkadaş Kitapların 1970 sonlarında başlattığı Mor Dizi ve beraberinde gelen çeşitli tasarım değişiklikleri doğrultusunda künyede çeviri eserin özgün Almanca başlığı yer almaktadır. Çevirmen Zeyyat Selimoğlu’nun çalışma dili düşünüldüğünde eseri kaynak dil Almancadan Türkçeye çevirdiği anlaşılmaktadır.

Bulgaristan çocuk edebiyatı yazarı ve Bulgar halk masalları derleyicisi Angel Karaaliychev’den **Ülkelerin En Güzeli** (Türkçeleştiren: Ayşe Atam, resimleyen: İsa Çelik, 1978, 79+[1] s.), **Küçük İzo Mizo** (Türkçeleştiren: Ülker İnce, resimleyen: Yıldız Cıbroğlu, 1975, 155 s.) ve **Ellerinden Öperim** (Türkçeleştiren: Ülker İnce, resimleyen: Belkıs Taşkeser, 1975, 154+[1] s.) Türkiye’de çeviri çocuk edebiyatı alanında sınırlı seçeneklerle yer alan yazardan çevrilen farklı seçenekler olarak dikkat çekmektedir. Nitekim Karaliychev’in çocuklar için kaleme aldığı eserlerinin sosyalist rejimin sıkı sıkıya bağlı olduğu toplumsal gerçekçilik anlayışının dışında ele alınması (Stoicheva, 2016), bu çeviri eserlerin Türkçede içerik açısından da farklı seçenek olarak değerlendirilmesini kuvvetlendirmektedir. Öykü, masal ve roman olarak sunulan bu çeviri eserlere Arkadaş Kitaplarda yer verilme nedenlerinin ipuçları şu tanıtım yazısında bulunabilir:

“Ünlü Bulgar yazarı **Angel Karaaliychev**’den derleyip sunduğumuz **Küçük İzo Mizo** adlı masal kitabı, büyük ilgiyle karşılandı. Küçük İzo Mizo, daha çok ilkokul çağındaki çocuklara yönelik bir kitaptı. **Ellerinden Öperim** ise, Angel Karaaliychev’in en güzel hikâyelerinden derlenmiş bir kitap. Bu hikâyeler, daha çok ortaokul çağındaki çocukların ilgisini çekecek nitelikte. Doğa-insan ilişkilerinin ustaca işlendiği bu kitaptaki hikâyelerin de, büyük ilgiyle karşılanacağından hiç kuşku yok.”

Bu çeviri eserlerin yayınlanmasında hedeflenen yaş grubunu çeşitlendirerek daha geniş bir çocuk okur kitlesine ulaşma çabası gözlenmektedir. Tür olarak masalın daha küçük yaş grubundaki çocuk okurlara sunulduğu, daha büyük yaş grubundaki çocuk okurlara ise öykünün sunulduğu anlaşılmaktadır. Doğa-insan ilişkilerinin ele alındığının belirtilmesi çocuk okurlara güncel ve gerçekçi anlatıların sunulacağına

²⁰⁹ A.g.e.

işaretlerini vermektedir. Çoğu çeviri eserde olduğu gibi kullanılan kaynak dil belirtilmemekle birlikte Ülker İnce'nin çalışma dili İngilizce olduğundan çevirilerinde ara dil kullanıldığı çıkarsanabilir.

1960'larda Çekoslovakya'da Romanların masallarından bir derleme öykü kitabı çıkan Marie Voříšková'nun bu eseri Türkçeye **Çingene Masalları** (Türkçeleştiren: İlhan Kubanç, resimleyen: Mila Dolezelova, 1975, 144 s.) başlığıyla çevrilmiştir. Yazarın eserin özsözünde bu öykülerin “çocuk okurlar yerine yetişkin okurlara yönelik” olduğunu açıkladığı belirtilmektedir (Labudova, 2017: 76).²¹⁰ Kaynak eserin çizerine ait resimlerin kullanıldığı görülmektedir. İlhan Kubanç'a ait ele alınan dönemde başka bir çocuk edebiyatı çevirisine rastlanmamıştır. Dolayısıyla çeviride kullanılan kaynak dil belirsizdir.

Amerika edebiyatından Ernest Gaines'ten çevrilen **Gök Nasıl da Karardı** (Türkçeleştiren: Tomris Uyar, resimleyen: Mustafa Delioğlu, 1980, 96 s.) ve Truman Capote'den çevrilen **Para Dolu Damacana** (Türkçeleştiren: Memet Fuat, resimleyen: Mustafa Delioğlu, 1976, 62 s.) başlıklı öyküler vardır. Her iki eser de doğrudan çocuk okurlara yazılmamıştır ve çevrilmeleri tekil ve özel örnek olarak ortaya çıkmaktadır. Çevirmen Fuat'ın 1950'li yıllardan itibaren Varlık ve Yeditepe dergilerinde çağdaş Amerikan edebiyatından yaptığı kısa öykü çevirileri yayınlanıyordu. Arkadaş Kitapların genel yayın çizgisi içinde tekil bir örnek olan bu çağdaş Amerikan edebiyatı örneği²¹¹ ve Capote, Fuat'ın yönlendirmesiyle diziye dâhil edilmiş olabilir. Çevirinin tanıtımında bu eserin çocuk okurlar için taşıdığı yenilikler şu şekilde ifade edilmiştir (Öz, 1976: 4):

“Sevgili çocuklar, çağdaş bir Amerikalı yazardan, **Truman Capote**'tan, çok seveceğiniz bir öykü sunuyoruz size: **Para Dolu Damacana**. Truman Capote adını belki ilk kez duyuyorsunuz. Öyküleri, romanları, dünyanın belli başlı bütün dillerine çevrildi. Türkçeye çevrilen kitapları şunlar: Çimen Türküsü, Gece Ağacı, Tiffany'de Kahvaltı, Soğukkanlılar. **Para Dolu Damacana**'yı yazarın öyküleri arasından sizler için seçtik. Bu öyküde anlatılan olay, yaratılan kişiler, şimdiye kadar okuduklarınıza hiç benzemiyor. Yazar, para dolu bir damacananın çevresinde gelişen olayı, kişilerin davranışlarını yakın bir dille, ustaca an-

²¹⁰ Roman anlatılarının Slovak halk masallarıyla ve efsaneleriyle metinlerarası bir ilişki içinde olduğunun altı çizilmekte ve Roman yazılı edebiyatının 1960'ların Çekoslovakya'sında komünist rejimin Romanlara karşı uyguladığı sert politikalarla karşı ortaya çıktığı not düşülmüştür (Labudova, 76).

²¹¹ *Jug of Silver* başlıklı kaynak eser 1945 yılında *Mademoiselle* dergisinde yayınlanmıştır (Fahy, 2014).

latmış. [...] bazan güldürecek, bazan da düşündürecek. [...] Para Dolu Damacana'yı Türkçeye sizin dilinizden iyi anlayan Memet Fuat çevirdi. Okurken zorlanmayacaksınız, başlamanızla bitirmeniz bir olacak.

Hem içeriğin hem de yazarın çocuk okurlar için yeni bir seçenek olduğu belirtilirken, yazarın Türkçede yayınlanan diğer eserleri hakkında bilgiye yer verildiği görülmektedir. Yetişkin edebiyatından çağdaş bir öykü örneğinin dönemin çocuk okurlarına sunulduğu söylenebilir. Dil konusunda vurgunun hissedilebilir düzeyde olduğu ileri sürülebilir. Nitekim hem yazarın üslubunun hem de çevirmenin kullandığı dilin çocuk okurlar tarafından keyifli ve sürükleyici bulunacağının altı çizilmiştir. Türkiye'den bir çizerin resimleri eserde yer almıştır. Çeviride kaynak dil İngilizcenin kullanıldığı anlaşılmaktadır.

Diğer Amerikan edebiyatı örneğine gelindiğinde, bu eserin yazar tarafından Türkiye'deki çocuk okurlar için çevrilmesi amacıyla seçtiği bir öyküsü olması bu çeviri etkinliğini tekil ve özel bir olaya dönüştürmüştür. Çevirmen Tomris Uyar (1980: 4) kaleme aldığı sunuş yazısında yazarın arkadaşı olduğunu ve kendisinden çevirmesini istediğini belirtir. Uyar, 1968 yılında yayınlanan *Bloodline* başlıklı öykü derlemesinde yer alan bu eseri ve yazarı şu şekilde tanıtır:

"[...] Yapıtlarında Amerika'daki zencilerle beyazların çatışmalarına geniş yer verir. Bu öykünün geçtiği yıllarda, kara derililer, beyazlarla aynı okullarda okuyamıyor, aynı taşıtlara binemiyorlardı. İnanılması güç bir gerçek. Tıpkı televizyonda izlediğiniz Kökler adlı dizi filmdeki **Kunta Kinte**'ler gibi. Amerika'da bugün bile zenci çocuklarının pekçoğu, yoksulluktan ötürü okuyamıyor, eğitim göremiyorlar. Ama bazan içlerinden bu kitabın yazarı Ernest Gaines gibi, bütün engelleri aşan bir yazar çıkabiliyor. İnançsızlıktan sıyrılarak, çimeni ve rüzgârı gerçek renkleriyle görmekten korkmuyor. Bu öyküyü severseniz size onun başka öykülerini de çeviririm. Önemli olan sizin değer yargılarınız. Bizim sizlerden öğreneceğimiz çok şey var."

Amerika'da Afroamerikalı ve beyazlar arasındaki gerilimi, Afroamerikalıların karşılaştıkları ayrımcılık ve zorlu şartları konu alan eserin anlaşılması için ilgili dönemde Türkiye'de izlenen dizi aracılığıyla somut örnekler verilmiştir. Yazarın da benzer zorlukları yaşayan ama sonunda başarılı olan bir Afroamerikalı olduğu belirtilerek çocuk okurlara umut verildiği söylenebilir. Önceki çeviri eserde olduğu gibi bu çeviri eserde de Mustafa Delioğlu'nun resimleri yer almıştır ve çeviri İngilizce kaynak dilden yapılmıştır.

Arkadaş Kitaplarda yer alan Gao Cubao'nun **Okumak İstiyorum** (Türkçeleştiren: Çiğdem Kömürcüoğlu, resimleyen: Sciu-Jang ve Pen Cing-Ju, 1979, 3. bs., 80 s.) başlıklı eseri Türkçe çeviri çocuk edebiyatı alanında Çin edebiyatını temsil etmesi açısından yenilikçi ve öncü olarak nitelendirilebilir. Özyaşam öyküsü olan bu eserde yazarın çocukluğunda içinde yaşadığı yoksulluk ve çalışma zorunluluğu yüzünden eğitim alamaması anlatılmaktadır. Öykünün Türkçeye çevrilmesine dair ipuçları tanıtım yazısında bulunabilir:

“[...] Cubao, 1949 yılında yaşam öyküsünü anlatmaya başladığında 22 yaşındaydı. Çin Halk Kurtuluş Ordusuna katılalı da daha iki yıl olmuştu. Arkadaşlarının çoğu gibi Cubao da orduya katıldığı sırada okuma yazma bilmiyordu. Halk Ordusunun açtığı okula gitmeye başlayan Cubao, [...] çocukluk anılarından aklında kalanları yazmaya koyuldu. Bu öyle sanıldığı kadar kolay değildi. Çünkü Çinceyi okuyup yazmak son derece güçtü. [...] Bu uğraş sırasında gösterdiği çaba onu öylesine derinden etkiledi ki, hiçbir zaman bencil, kendini beğenmiş bir insan olmadı. Yaşam öyküsünün ilk on dört bölümünü yazdıktan sonra bunları büyüklerine gösterdi. Okuyanlar, Cubao'nun yazdıklarını çok beğendiler, çalışmalarında ona yardımcı oldular. Bunun üzerine Cubao bütün yaşamını öyküler biçiminde yazmaya başladı. Bu öyküler 1951 yılında yayınlanınca büyük ilgi gördü. İşte **Okumak İstiyorum**, bu ilginç öykülerin en güzellerinden biri. Olay, Japonlar'ın Çin'i işgal ettikleri yıllarda geçiyor. İlkokul çağındaki çocukların çok beğeneceği bir kitap. Yeter ki okumak istesinler.”

Tanıtım yazısında yazarın hayatıyla seslendiği çocuk okur kitlesi arasında bir özdeşlik kurma çabası ve çocuk hayatının değerli ve önemli olduğu algısı hissedilir düzeydedir. Bu yapılırken, yazarın hayatı aracılığıyla bencillik ve kendini beğenmişlik gibi olumsuz özelliklerin ve ısrarlı çalışma gibi olumlu özelliklerin vurgulandığı görülmektedir. Bu eserin çevrilmesinin arkasında yatan nedenlerden biri olarak öykünün içeriği ön plana çıkmaktadır. Nitekim yazarın 12 yaşındayken başından geçen olayların tercih edilmesi hedeflenen ilkökul ve ortaokul çağındaki çocuk okur kitlesinin yaş grubuyla paralellik göstermektedir. Bu olayın Çin'in Japon işgali altında olduğu dönemde geçmesi de dizinin genel yayın çizgisiyle uyumludur. Ayrıca yazarın Türkiye'deki çocuklara okuma ve yazma konusunda bir rol model olarak sunulduğu, böylece çocuk okurların bu konuda teşvik edildiği ileri sürülebilir. Eserin resimleri kaynak eserin çizimine aittir; bu noktada görsellerde kaynak kültürün doğrudan korunduğu söylenebilir. Çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmemiştir; ara dil kullanılma ihtimali yüksektir.

Polonya'dan bir çocuk edebiyatı yazarı olan Irena Jurgielewiczowa'dan **Döne Döne Gider Güneş** (Türkçeleştiren: Hale Kuntay, resimleyen: Yıldız Cıbroğlu, 1976, 125 s.) başlığıyla çevrilen roman da hem Arkadaş Kitaplarda hem de ilgili dönemdeki çeviri çocuk edebiyatı alanında farklı ve tekil bir örnektir. Jurgielewiczowa'nın çocuk okurlar için kaleme aldığı eserleri Polonya'da "çağdaş gençlik edebiyatının" ilk örnekleri arasında kabul edilmektedir ve 1960'lı yıllarda "özellikle genç kızların psikolojilerini ele alan eserlerin çoğalma" eğilimi içinde konumlandırılmaktadır (Ostasz, 2007: 2). Bunu izleyen yıllarda da gençlerin yakın çevrelerine eğilen gerçekçi anlatıların geliştiği belirtilmektedir.²¹² Yazarın 1975 yılında Lehçede yayınlanan ve bir kız çocuğunun öyküsünü anlattığı *Inna* başlıklı eser de edebiyattaki gerçekçi çizginin bir örneğidir. Yazarın 1968 yılında Hans Christian Andersen Ödülü için oluşturulan Onur Listesinde yer alması ve çeşitli ödüller kazanması çocuk edebiyatında uluslararası bir boyutta başarılı olduğunu göstermektedir. Bu başarının bir uzantısı olarak *Inna*'nın Türkçeye çevrildiği ve bu çevirinin içerik olarak da Türkiye'deki çocuk okurların özdeşlik kurabileceği bir anlatı olduğunun düşünüldüğü arka kapakta yer alan şu tanıtım yazısında görülmektedir:

"**Döne Döne Gider Güneş**, çağdaş Polonya çocuk edebiyatının en beğenilen örneklerinden biri. Bu kitapta, köyünden ayrılıp büyük bir kente yerleşen bir küçük kızın öyküsü anlatılıyor. Köyden gelen biri için büyük kentler korkunçtur. Ama bu küçük köylü kızı direnir, insancıl üstünlüklerini yitirmeden dimdik ayakta kalmayı başarır. Hiç yabancı olmadığı bir konu. Beğeneceğinize inanıyoruz."

Tanıtım yazısında kaynak kültürün ve eserin konusu belirtilmektedir. Köyden kente gitme öyküsünün, aynı dönemde Türkiye'de toplumsal bir olgu olan iç göçle benzerliğinin kurulduğu görülmektedir. Böylece özellikle kentlerde yaşayan çocuk okurlara seslenildiği, bu hedef kitlenin eserde anlatılan olayları ve karakterin psikolojisini daha iyi kavrayabileceği düşünüldüğü açıktır. "İnsancıl özellikler" ile kast edilen çeviri eserin içinde yer alan sunuş yazısında "[...] büyük kentin insanları, sevgi gibi, dostluk gibi, dayanışma gibi insancıl duyguların da artık yabancı olmuşlardır. Ama küçük Terka, yenilmez" (Öz, 1976: 4) şeklinde açıklanmıştır. Bu eser aracılığıyla

²¹² A.g.e.

sevgi, dostluk ve dayanışma gibi evrensel duygu ve özelliklerin çocuk okurlara iletilmeye çalışıldığı söylenebilir. Ayrıca “özellikle ortaokul çağındaki çocukların beğenerek okuyacağını”²¹³ belirtilmesi kaynak kültürde olduğu gibi “ilk gençlik” olarak nitelendirilebilecek bir okur kitlesinin hedeflendiği anlaşılmaktadır. Çeviride Türkiye’den bir çizerin resimlerinin ve ara dilin kullanıldığı gözlenmektedir.

Hollanda çocuk edebiyatından sunulan örnek de ilgili dönemde yenilikçi ve öncü olarak değerlendirilebilir. Paul Biegel’den **Küçük Kaptan** (Türkçeleştiren: Emel Ceylan, resimleyen: Carl Hollander, 1975, 163 s.) ve **Küçük Kaptan’ın Dönüşü** (Türkçeleştiren: Emel Ceylan, resimleyen: Carl Hollander, 1979, 124 s.) başlıklarıyla çevrilen romanlar 1970’li yıllarda Felemenkçede yayınlanan çağdaş eserlerdir. Otoriter yetişkin-çocuk ilişkileri yerine özne olarak çocuğun özgürleşmesini başkahraman üstünden ortaya koyan **Küçük Kaptan**’ın cinsiyetçi bir tavır içerdiği ve diğer çocuk kahramanlar aracılığıyla da geleneksel ebeveyn otoritesini yansıttığı gerekçesiyle “Hollanda çocuk edebiyatında ‘demokratik aile’nin” tesis edilmesine uzanan süreçte önemli bir yapı taşı olarak değerlendirilmektedir (Joosen, 2018: 35-36). Küçük Kaptan’ın arka sayfasında yer alan tanıtım yazısında romanın içeriğine ve nasıl sunulduğuna dair bilgiler yer almaktadır:

“**Paul Biegel**, Hollandalı bir yazar. **Küçük Kaptan**, Paul Biegel’in çocuklar için yazdığı en ünlü kitaplarından biri. Bu kitabında yazar, Küçük Kaptan’la üç arkadaşının başından geçenleri anlatıyor. Gemileri Hiçbatmaz’la Uzunlar Adası’na giderek, bir gecede büyümek isteyen bu dört çocuk arasındaki dostluk, dayanışma, elseverlik, romanın temel yapısını oluşturuyor. **Küçük Kaptan**, bir çocuk duyarlığı içinde, bencilliğin yergisidir. Özellikle ilkökul çağındaki çocukların bir solukta okuyacağı, öğretici, eğitici, alabildiğine de eğlendirici bir roman.”

Tanıtım yazısının gösterdiği üzere eserin belirli evrensel değerlerin çocuk okurlara iletilmesi açısından öğretici ve macera dolu içeriğiyle çocuk okurları eğlendirici bir roman olarak sunulmuştur. 1979 yılına kadar dört baskı yapan bu çevirinin devam kitabı olarak ikinci bir çeviri eserin yayınlanması anlaşıldır. Her iki çeviri eserdeki resimler kaynak eserin çizimine aittir; çevirmenin de aynı olduğu görülmektedir. Ancak çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmediğinden ve Emel Ceylan’ın bu

²¹³ A.g.e.

çevirilerden başka bir çeviri eseri tespit edilemediğinden çevirisi yapılan kaynak dil belirsizdir.

Dönemin çeviri çocuk edebiyatı alanında yine tekil bir örnek, **Arkadaş Kitap-larda** İtalya edebiyatından Cesare Zavattini'nin (1902-1989) **Milano Mucizesi** (Türk-çeleştiren: Zeyyat Selimoğlu, resimleyen: Turgut Keskin, 1980, 124 s.) başlığıyla çev-rilen eseridir. Senaryo yazarı ve İtalya'da özellikle 2. Dünya Savaşı sonrası yeni ger-çekçi sinema anlayışının önde gelen isimlerinden²¹⁴ olan Zavattini'nin Türkçeye çev-rilen bu eserinin kaynağı *Totò il Buono* başlığıyla 1943 yılında yayınlanmıştır. Çocuk okurlar için yayınlanmadığı not edilmelidir. Dizinin genel yayın yönetmeni Öz bu çe-viriyi yayınlamalarını şu şekilde anlatmıştır:

“**Milano Mucizesi**, ünlü bir İtalyan sanatçısının, **Zavattini**'nin bir romanı. **Mi-lano**, İtalyada büyük bir kentin adı. Ama kitabı okurken Milano adına hiç rast-lamayacaksınız. Kitaptaki olaylar **Bamba** adlı bir düşsel kentte geçmektedir. ‘Peki bu Milano adı nereden geliyor?’ diye sorabilirsiniz. Asıl adıyla **Bamba Mucizesi** olan bu kitabı, biz Türkçeye çevirirken ona **Milano Mucizesi** adını verdik. Kitaba bu adı vermemizin haklı bir gerekçesi var, o da şu: **Zavattini**'nin bu yapıtını ünlü İtalyan sinema yönetmeni **De Sica**, sinemaya **Milano Mucizesi** adıyla aktarmıştı. Bizim sinemalarımızda da gösterilen bu film dünya sinema-sının en büyük yapıtlarından biri sayıldı. Gerçi bizim televizyonumuzda bu fil-min gösterilmesi son dakikada yasaklandı. Ama bakmayın. Kötü film olduğu için değil, güzel film olduğu için yasaklandı. 1951 Cannes Film Festivalinde, en büyük ödül olan Altın Palmiye ödülünü de kazanan bu büyük filmin roma-nını, biz de bu yüzden **Milano Mucizesi** adıyla ve kıvançla sunuyoruz. Özel-likle ortaokul yaşındaki çocukların severek okuyacakları bu kitabı, büyüklerin de beğenerek okuyacaklarından hiç kuşumuz yok. İşte bundan ötürüdür ki, ki-tabın Türkçesine ‘Milano Mucizesi’ demeyi yeğledik. Böyle yaparak, hem gü-zel bir filmi yeniden anmış oluyor, hem de kitabı, bizde tanınmış adıyla sunmuş oluyoruz.”

Tanıtımdan anlaşıldığı üzere kaynak eserin 1951 yapımı filmi Türkiye’de **Mi-lano Mucize** adıyla gösterime girmiş ve dolayısıyla çeviri eserin başlığında da tanı-nırlığı olan bu ad tercih edilmiştir. Bu şekilde hem filmin anıldığı hem de tanınmış başlığıyla çocuk okurlara sunulduğu belirtilmiştir. Sözü edilen filmin yıllar sonra anılma isteğinin duyulmasının arkasında siyasi otoritelere karşı gösterilen bir tepkinin olduğu ileri sürülebilir. Nitekim Aralık 1979’da TRT’nin önceden açıklanan progra-mına göre Milano Mucizesi filmi gösterilecekken son anda iptal edilmiş ve yerine

²¹⁴ Bertellini (2007).

başka bir film gösterilmiştir.²¹⁵ Bu olayı izleyen aylarda kaynak eserin Türkçeye çevrilip yayınlandığı görülmektedir. Ayrıca Öz de filme getirilen yasaktan bahsederek söz konusu çevirinin yayınlanmasının bir tepki olarak okunmasını sağlamaktadır. Eserin fantastik ve masal unsurları içermesi dizide yayınlanan diğer fantastik çeviri eserlerle paralellik taşısa da, doğrudan çocuk okurlara yönelik olmaması açısından diğer eserlerden ayrılmaktadır. Tür olarak ayrıca eserin film uyarlamasının etkisi şüphesiz yadsınamaz; filmde kaynak öyküye gidiş söz konusudur ama çeviri esere başlığını veren filmin Türkiye’deki adıdır. Öte yandan çeviri eser Türkiye’de ünlü bir çizer tarafından resimlenmiştir; çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmemesine karşılık çevirmen Zeyyat Selimoğlu’nun çalışma dili Almancanın ara dil olarak kullanıldığına işaret edebilir.

Filmlerin çeviri karar sürecini etkilediğini gösteren bir başka örnek Albert Lamorisse’nin 1956 yılında Fransa’da gösterilen ve aynı yıl Cannes Film Festivalinde Palme d’Or ödülü kazanan *Le Ballon Rouge* başlıklı kısa filmin kaynaklık ettiği çeviri eseridir. Fantastik ve komedi-drama türlerinin bileşimi olan bu filmin kareleri kullanılarak ve bu karelerin üstüne düz yazı kaleme alınarak 1957 yılında İngilizce bir öykü kitabı yayınlanmıştır. Bu kitabın yazarı Albert Lamorisse olarak belirtilmiş ve aynı yıl New York Times Yılın En İyi Çocuk Kitabı Ödülünü almıştır.²¹⁶ Filmde öyküye giden bu sürecin benzeri Türkçede de gözlenmiştir. İngilizcede yapıldığı gibi Türkçede de filmde kareler ve Cemal Süreya’nın bu kareler üstüne yazdığı şiirlerden oluşan bir öykü kitabı “hazırlanmış”tır (hazırlayan: Cemal Süreya, 1975, 78 s.). Gerek dizinin genel yayın çizgisi içinde gerekse Türkçe çeviri çocuk edebiyatı alanında farklı ve tekil bir pratik olarak dikkat çekmektedir.

Arkadaş Kitaplarda ve genel olarak alanda tekil bir örnekle temsil edilen bir başka ülke edebiyatı Vietnamdır. Nguyen Than’dan **Vietnamlı Küçük Savaşçı** (çeviren: Müntekim Ökmen, resimleyen: Gürel Yontar, 1979, 2. bs., 63 s.) başlığıyla çevrilen öykü sosyalist idelojinin edebiyattaki duruşunu temsil eden toplumsal gerçekçilik anlayışını yansıtmaktadır. Vietnam’da toplumsal gerçekçiliğin sosyalizmin yanı sıra

²¹⁵ “Bu Gece İzlememiz Gereken ‘Milano Mucizesi’ Adlı Film Yayından Kaldırıldı”, Tv’de Yabancı Sinema, **Milliyet Gazetesi**, 28.12.1979. s.10.

²¹⁶ “New York Times Best Illustrated Children's Books of the Year, 1952-2002,” **The New York Times**, 17 Kasım 2002, (Çevrimiçi) <https://www.nytimes.com/2002/11/17/books/review/new-york-times-best-illustrated-childrens-books-of-the-year.html>, 15 Şubat 2020.

sömürgecilik karşıtı milliyetçilik çizgisinde ve 1975 sonrasında da sömürgecilik sonrası milliyetçilik çizgisinde geliştiği kaydedilmektedir (Dror, 2018: 118). Bu çizginin, Arkadaş Kitaplar genel yayın yönetmeni Öz'ün Türkçe çocuk edebiyatı alanında Amerika menşeli çizgi romanların egemenliğini kültürel sömürü ilişkileri bağlamında eleştirmesiyle paralellik taşıdığı görülebilir. Çeviri Türkiye'den bir çizir tarafından resimlenmiştir. Sosyalist dünya görüşünü benimseyen ve siyasi alanda aktif roller üstlenen Müntekim Ökmen'in Fransızcadan çeviriler yaptığı belirtilmektedir (Pulur, 2003). Bu çevirinin de Fransızca ara dilden Türkçeye çevrildiği düşünülebilir.

Son olarak, Fransa çocuk edebiyatından yapılan çağdaş çeviri eserlerden bahsedilecektir. Bu çeviri eserler Türkçe çeviri çocuk edebiyatı alanında “tekil” ve/veya “öncü” olmasalar da içerik ve tür itibarıyla yenilikçi bir rol üstlendiği ileri sürülebilir. Bu çeviriler arasında Antoine de Saint-Exupéry'den (1900-1944) **Küçük Prens** (Türkçeleştirenler: Cemal Süreya ve Tomris Uyar, 1975, 120 s.), André Maurois'ten (1885-1967) **Şişkolarla Siskalar** (Türkçeleştiren: Ülkü Tamer, resimleyen: Fritz Wegner, 1975, 2. bs., 125 s.), René Guillot'dan (1900-1969) **Beyaz Yele** (Türkçeleştiren: Ela Güntekin, resimleyen: Jean Reschofsky, 1975, 134 s.), Marcel Aymé'den (1902-1967) **Kuğuların Türküsü** (Türkçeleştiren: Tahsin Yücel, resimleyen: Ferruh Doğan, 1979, 109 s.) ve **Nuhun Gemisi** (Türkçeleştiren: Tahsin Yücel, resimleyen: Ferruh Doğan, 1978, 109+[1] s.) ve Sempe-Goscinnny'den 1979-1980 yılları arasında yayınlanan **Pıtırıcık** dizisi (Türkçeleştiren: Vivet Kanetti) vardır.

1943 yılında Amerika'da hem İngilizce hem Fransızca yayınlanan kaynak eser yazarın kaleme aldığı tek çocuk kitabıdır (Hindley, 2016). Her ne kadar çocuk kitabı olarak yayınlansa da farklı dillerde hem yetişkin hem çocuk okurlar tarafından yoğun ilgi görmesi ve içeriğinin çok katmanlı, yoruma açık yapısı belirli bir türle sınıflandırılmasını zorlaştırmaktadır (Malarte-Feldman, 2006: 36-37).²¹⁷ Evrensel değerler üstünden yaşama dair düşüncelerin çeşitli edebi araçlarla (benzetme, alegori vb) ve bir çocuk karakterin farklı gezegenlere yaptığı seyahatler içinde kurgulanması çocuk okurların hayal gücüne hitap etmektedir. Öte yandan en azından sevgi (doğa, insan

²¹⁷ Kaynak eserin türüne ilişkin farklı bir görüş Vedat Günyol'da bulunabilir. Selim İleri'nin (2016) anlattığına göre lisedeyken Fransızca öğretmeni olan Günyol, *Le Petit Prince*'i “çocuksuluğunu yitirmişler için yazılmış düzyazı bir şiir” olarak tanımlamıştır.

vb), sorumluluk gibi belirli değerlerin sunulması açısından çocuk okurlar için öğretici bir yanı olduğu da söylenebilir. Bu noktada kaynak eserin daha önce Türkiye’de tefrika ve kitap formatında yayınlandığı tespit edilmiştir. İzlenebildiği kadarıyla 1953 yılında Hüsnütabitat Matbaası tarafından yayınlanan Salih S. Uygur çevirisi, aynı yıl Çocuk Esirgeme Kurumunun yayını olan **Çocuk ve Yuva** dergisinde tefrika olarak yer verilen Ahmet Muhip Dıranas çevirisi, yine 1953 yılında Doğan Kardeş Yayınları tarafından yayınlanan Ayşe Nur müstear ismiyle Azra Erhat çevirisi²¹⁸ bulunmuştur. **Arkadaş Kitaplarda** yayınlanan Cemal Süreya ve Tomris Uyar çevirisi de 1965 yılında Bilgi Yayınevi tarafından yayınlanmıştır; ancak yayınevinin bu çeviri eseri yetişkin edebiyatı içinde yayınladığının altı çizilmelidir. Süreya ve Uyar çevirisinin **Arkadaş Kitaplar** tarafından yayınlanmaya başladığı 1975 yılında Varlık Yayınevinin **Büyük Çocuk Kitapları** dizisinde yer verdiği Erhat çevirisinin²¹⁹ 3. baskısını yaptığı ve 1977 yılında İnkılap ve Aka Kitabevlerinin de **Yaşayan Ünlü Masallar** dizisinin **Fransız Masalları** sekmesinde Filiz Borak çevirisini yayınladığı gözlenmektedir. Arkadaş Kitaplarda yazarın çizimlerine yer verilmiş ama çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmemiştir. Ne var ki, Süreya’nın Fransızcadan Türkçeye başta şiir olmak üzere farklı türlerde çeviriler yaptığı bilinmektedir (Kartal, 2013).

André Maurois’ten **Şişkolarla Siskalar** (Türkçeleştiren: Ülkü Tamer, resimleyen: Fritz Wegner, 1975, 2. bs., 125 s.) başlığıyla çevrilen çocuk romanı da daha önce 1969 yılında De Yayınlarının **Çocuk Kitapları** dizisinde yayınlanmıştır. Çocuk okurlar için yazılan ve Fransızcada 1930 yılında yayınlanan bu eser fantastik ve güldürü unsurları içeren macera anlatısının ötesinde Fransız-Alman çekişmesine ve uluslararası barışa göndermeler yapan alegorik bir eserdir (Perrot, 1987). Tespit edilebildiği kadarıyla yazarın tarih ve edebiyat eserleri Cumhuriyetin ilk yıllardan beri sıkça çevrilmesine karşılık Türkçede doğrudan çocuk okurlara kitap olarak sunulan bir eseri yoktur. Bu açıdan ilgili çevirinin Türkçe çeviri çocuk edebiyatı alanına “yeni” bir ses

²¹⁸ 1955 yılında çevirinin ikinci baskının yapıldığı görülmektedir. 1953 ve 1955 baskılı çevirinin 91 sayfa ve resimli olduğu belirtilmektedir. Bkz. “Küçük Prens, Tercüme Ayşe Nur, İstanbul Doğan Kardeş Yayınları, 1953,” **İstanbul Müzayede**, (Çevrimiçi) <https://www.istanbulmuzayede.com/urun/529254/kucuk-prens-tercume>, 12 Nisan 2020.

²¹⁹ Azra Erhat çevirisinin 1968 yılında Yankı Yayınları tarafından yayınlandığı ve ikinci baskısının da 1970 yılında Fono Yayınları tarafından yapıldığı bulunmuştur.

getiren “öncü” nitelikte bir eser olduğu ileri sürülebilir. Bunun yanında Türkçe çeviride, İngilizce çevirinin çizeri Fritz Wegner’in resimlerinin kullanılması ve Ülkü Tamer’in İngilizceden Türkçeye çeviri yaptığının bilinmesi ara dilden çeviri yapıldığına işaret etmektedir.

René Guillot’dan **Beyaz Yele** (Türkçeleştiren: Elâ Güntekin, resimleyen: Jean Reschofsky, 1975, 134 s.) başlığıyla çevrilen eser de ilgili dönemde çocuk okurlara macera ve bilim kurgu adı altında eserleri sunulan ve bu nedenle “tanınır” olduğu iddia edilebilecek bir yazardan “yeni” bir seçenek olarak alanda konumlanır. İlk 1959 yılında Fransızca yayınlanan kaynak eser bir çocuk karakterle vahşi bir at arasındaki sevgi ve arkadaşlığı anlatır. Fantezi unsurlarından faydalanılan eserde bu unsurların hayvanın gerçek özelliklerini örttüğü gerekçesiyle eleştiriler yöneltilirken (Painter, 1968), Fransa çocuk edebiyatında “egzotik romanın” öncülerinden kabul edildiği de kaydedilmektedir (Jan ve Patte, 1973: 360). Çeviri eserin arka kapağında yer alan tanıtım yazısı eserin sunumuna dair önemli ipuçları sağlamaktadır:

“İşte unutulmaz bir çocuk romanı. Büyük küçük her yaştaki insanın yüreğinde derin izler bırakan BEYAZ YELE filminin romanı. Sazlıklar, dağlar, göller... Doğa güzellikleri içinde doğup gelişen büyük bir dostluk. Bir çocukla beyaz bir tayın ölesiye güzel dostluğu. Folco ile Beyaz Yelenin unutulmaz dostluğu. Folco yüreği sevgiyle dolu yoksul bir balıkçı çocuğu. Beyaz Yele, başıboş at sürüleriyle özgür dolaşan, kimselerin ele geçiremediği yabanıl bembeyaz bir yıldı atı.”

Tanıtım yazısından anlaşıldığı üzere roman filme uyarlanmıştır ve filmin Türkiye’de farklı yaş grupları arasında tanınırlığı söz konusudur. Nitekim Albert Lamorisse 1953 yılında Guillot’un eserini filme uyarlamış ve Cannes Film Festivalinde kısa film ödülü kazanmıştır. 12 Nisan 1958 tarihli bir günlük gazetenin “Haftanın Filmleri” köşesinde Lamorisse’nin sözü edilen filminin Beyaz Yele adıyla Türkiye’de gösterime girdiği belirtilmektedir (Okan, 1958). Çeviri eserin başlığında kaynak eserden bağımsız olarak Lamorisse’nin filminin Türkiye’de gösterime girdiği adın benimsenmesi popüler bir reklam stratejisi olarak okunabilir. Önceki tanıtım metinlerinde karşılaşıldığı gibi çeviri eserin geniş kitleler (hem yaş hem farklı kültürler) tarafından beğenildiği vurgulanarak Türkiye’deki çocuk okurlara eseri beğenecekleri algısı sunulmuştur. Doğa ve sevgi temalarının ön plana çıktığı tanıtım yazısında romantik bir anlatının varlığı dikkat çekmektedir. Hatta atın “tay” olduğu belirtilerek bir anlamda doğrudan

evcil bir görüntünün oluşturulduğu söylenebilir. Çocuk ile at arasındaki sevgi ilişkisinde yoksulluk ve özgürlüğün birleştirilmesi anlamlıdır. Bu çerçevede ilgili romanın doğa ve duygusal bir roman örneği olarak çocuk okurlara sunulduğu ileri sürülebilir. Çeviri eserde kullanılan resimlere gelindiğinde Jean Reschofsky’e ait olan bu resimlerin kaynak eserin İngilizce çevirisinden alındığı görülmektedir. Elâ Güntekin’in Fransızcadan Türkçeye çeviri yaptığı bilindiğinden²²⁰ çevirinin kaynak dilden yapıldığı söylenebilir.

Marcel Aymé’den yapılan **Kuğuların Türküsü** (Türkçeleştiren: Tahsin Yücel, resimleyen: Ferruh Doğan, 1979, 109 s.) ve **Nuhun Gemisi** (Türkçeleştiren: Tahsin Yücel, resimleyen: Ferruh Doğan, 1978, 109+[1] s.) başlıklı çeviri eserler ise erken Cumhuriyet döneminden itibaren yetişkin edebiyatında tiyatro ve romanlarıyla, son derece sınırlı olsa da çocuk okurlar için masallarıyla yer alan bir yazara aittir. 1940’lı yıllarda çocuk okurlara yönelik Kanaat Kitabevinin yayınladığı Nurullah Ataç’ın masal çevirileri dikkat çekmektedir. 1950’li yıllarda Varlık Yayınevinin **Çocuk Klâsikleri** dizisinde yine Aymé’nin masalları, bu sefer Tahsin Yücel’in çevirileri olarak görülmektedir. 1970-1980 döneminde Türkçe çeviri çocuk edebiyatı alanında sözü edilen yazardan yapılan ve tespit edilebildiği kadarıyla toplam beş çevirinin tümünün Tahsin Yücel tarafından çevrilmesi dikkat çekicidir. **Arkadaş Kitaplarda** yayınlanan bu iki çevirinin ilgili dönem içinde “farklı” seçenekler olarak yer aldığı görünmektedir. Aymé’nin masalları Fransa’da hem yetişkin hem çocuk edebiyatında yer aldığı için hedef kitlesinin iki yönlülüğünün altı çizilmektedir (Beckett, 2012). Bu dizide Aymé’den yayınlanan ilk çeviri eser Nuhun Gemisi çocuk okurlara masal olarak şu şekilde sunulmuştur:

“**Nuhun Gemisi**, çocuklar için yazılmış üç güzel masaldan oluşuyor. Ünlü Fransız yazarı Marcel Aymé’nin yazdığı, değerli yazarımız **Tahsin Yücel**’in Türkçeye çevirdiği, değerli çizerimiz **Ferruh Doğan**’ın resimlerle donattığı bu kitabı her yaştan insanın sevecek okuyacağından hiç kuşumuz yok. İki küçük sarışın kızın başından geçen masallar bunlar. **Delfin** ile **Marinet**, iki kardeştir. Hayvanlarla alabildiğine dostturlar. Filler, kurtlar, öküzler, onların çocuksu dünyalarının gerçek dostlarıdır. Bu kitabımızı sevdiğinize göre, yine aynı yazarın **Kuğuların Türküsü** kitabını da okumalısınız.”

²²⁰ Bkz. “Bu dünyadan Ela geçti,” **Sabah Gazetesi**, 22 Ağustos 2010, (Çevrimiçi) https://www.sabah.com.tr/pazar/2010/08/22/bu_dunyadan_ela_gecti, 12 Nisan 2020.

Çocuklar için yazıldığıının belirtilmesine karşılık her yaştan insanın severek okuyacağıının belirtilmesi çelişkili bir ifade gibi görünmekle birlikte Türkçe çocuk edebiyatının kültürel ve simgesel sermayesini çeviri aracılığıyla arttırma çabasının yarattığı gerilim olarak da okunabilir. Her yaştan okura hitap etme aynı zamanda kaynak kültürde “çaprazlama kurgusal” metinler olarak kabul edilen Aymé’nin eserlerini benzer bir çerçeveye oturtmaktadır. Çocuk okurlar için yazılan eserlerin aynı zamanda yetişkin okurlar tarafından da sevilerek okunabileceğini duyurmakta ve böylece küçümşenen çocuk edebiyatının daha prestijli bir konuma yükselmesini sağlama çabası olduğu kadar yetişkin-çocuk edebiyatının sınırlarını muğlaklaştıran bir yaklaşım olarak da yorumlanabilir. Tanıtım yazısında simgesel sermayesi yüksek kültür öznelere olarak çevirmenden ve çizerden dikkatle bahsedildiği görölmektedir. Beraberinde söz konusu kitabın devamı olarak sunulan Kuğuların Türküsünün de çocuk okurlar tarafından beğenileceği duyurulmuştur. Türkçe çevirinin Fransız dili ve edebiyatı profesörü ve ünlü yazar Yücel tarafından kaynak dil Fransızcadan yapıldığı not edilmelidir.

René Goscinny’nin (1926-1977) kaleme aldığı ve Jean-Jacques Sempé’nin (1932-...) çizdiği *Le Petit Nicolas* dizisi 1959 yılından itibaren yayınlanan kitaplardan oluşmaktadır. Bu dizi, başkahraman olan bir çocuk karakterin okul, aile ve yakın çevresindeki günlük deneyimlerini güldürü unsurlarıyla harmanlayarak gerçekçi bir şekilde anlattığı için ilgili dönemin Fransa’sının ideal çocuk figürünü yansıttığı belirtilmektedir.²²¹ Nitekim bu kitapların yabancı dil olarak Fransızca öğrenen çocuk okurlara Fransız kültürünü öğretmede bir araç olarak kullanılması (Pinet, 1983; Shepard, 2014) sözü edilen savı desteklemektedir. Arkadaş Kitaplar dizisinde **Pıtırıcık** başlığıyla çevrilen ve 1979-1980 yılları arasında yayınlanan toplam dokuz kitap, dizinin genel yayın çizgisinde popüler ve eğlenceli okuma seçeneği olarak farklılaşmaktadır. Türkçe çeviri çocuk edebiyatı alanında ise **Arkadaşlar Kitapları**dan önce **Milliyet Çocuk** dergisinde **Pıtırıcık’ın Serüvenleri** başlığıyla “yazı dizisi” olarak yayınlanması²²² çeviri kitaplardan oluşan bu diziyi farklı bir seçenek olmaktan ziyade ekonomik sermayenin yoğunlaştığı bir ürün ve rekabet aracı hâline geldiğini göstermektedir. Bu rekabetin

²²¹ French and European Publications tarafından yayınlanan 2017 baskılı *Le Petit Nicolas* dizisinin tanıtım yazısı için bkz. “Petit Nicholas Collection in French,” **Amazon**, (Çevrimiçi) <https://www.amazon.co.uk/Petit-Nicolas-Collection-French-volumes/dp/032008258X>, 12 Nisan 2020.

²²² “Milliyet Çocuk Dergisi,” **Milliyet Gazetesi**, 29 Mayıs 1978, s. 10.

başka bir yayınevi tarafından farklı bir çevirinin daha yayınlanmasıyla arttığı söylenebilir. **Arkadaş Kitaplar** dizinin ilk kitabı için yer alan sunuş yazısında eseri, popülerden beslenen bir söylem oluşturarak şu şekilde tanıtmıştır:

“Bu kitabın yazarı **Goscinnny**, birbirinden güzel yapıtlar bırakarak 1978 yılında öldü. Hep ünlü çizerlerle çalıştı. Red Kit’i hepiniz bilirsiniz. **Red Kit**’i yaratan ve çizen Morris, bir ara Goscinnny ile tanıştı. O günden sonra da Red Kit’i hep Goscinnny yazdı, **Morris** çizdi. Bu işbirliğinden sonra **Red Kit**, dünyanın dört bucağında en sevilen bir çizgi-roman kahramanı oldu. Goscinnny, daha sonra, yine çoğunuzun bildiği ünlü **Asteriks**’i yazdı. O da çok sevildi. Ama Goscinnny’nin en önemli yaratısı, **Küçük Nikola**’dır. Küçük Nikola, işte size bu kitapta **Pıtırıcık** adıyla sunduğumuz küçük sevimli kahramandır. Ünlü Fransız karikatürcüsü **Sempé**, Pıtırıcığın serüvenlerini, çizdiği birbirinden güzel resimlerle süsledi ve ölümsüzleştirdi. **Pıtırıcık**, yani **Küçük Nikola**, haşarı, cin gibi zeki, ama alabildiğine sevimli bir küçük çocuk, bir ilkokul öğrencisi. Kendi gibi birbirinden tatlı bir sürü de arkadaşı da var. Bu ilk kitapta, Pıtırıcık’la arkadaşlarının okul içinde ve okul dışında başlarından geçen, ilginç, güldürücü serüvenleri anlatılıyor. Daha elimizde Pıtırıcık’la arkadaşlarının pek çok serüveni var. Onları da ardı ardına bu dizide yayımlayacağız. **Pıtırıcık**’ın özellikle ilkokul çağındaki çocukların en yakın arkadaşı olacağını sanıyoruz.”

Görüldüğü gibi söz konusu çeviri eserden önce yazarın ünlü çizgi romanları Red Kit ve Asteriks ile ilgili bilgi verilmiştir. Bu çizgi romanlar ilgili dönemde Türkiye’de çocuk okurlar tarafından takip edilen popüler çizgi romanlardan olduğu için **Pıtırıcık** başlıklı çeviri eserin tanıtımına zemin hazırlandığı ve hatta **Pıtırıcık**’ın bu ünlü çizgi romanlarla karşılaştırılarak yazarın “en önemli” eserinin olduğu iddia edilmiştir. Bu yaklaşımın okurların ilgisini çekmek amacıyla ortaya konan bir reklam stratejisi olduğu anlaşılmaktadır. Sunuş yazısına göre bu çeviri eser macera ve güldürü romanı olarak çocuk okurlara sunulmuştur. Bu çeviri eserin ilgili dönem için taşıdığı bir diğer ayırıcı özellik, dizi hâlinde olmasıdır. 1970-1980 döneminin (yeniden) oluşum sürecindeki çeviri çocuk edebiyatı alanındaki eserlerin ağırlıklı olarak tekil kitaplar olduğu, dizi hâlindeki kitap bütünlerinin son derece sınırlı olduğu gözlenmektedir. Bu bağlamda **Pıtırıcık**’ın dizi olarak sunulması alana “yenilik” getiren bir pratik olarak düşünülebilir. Sunuş yazısında çocuk okurların bu karakterle yakınlık kuracaklarının beklenildiği ve Pıtırıcık’ın diğer serüvenlerinin de yayınlanacağını bilgisi verilmiştir. Böylece çocuk okurların okuma pratiğinde süreklilik sağlanmasının amaçlandığı söylenebilir. Çeviriye gelindiğinde Vivet Kanetti’nin bu eseri Fransızcadan Türkçeye çevirdiği bilinmektedir.

Kaynak olarak kullanılan kültür ve dil çeşitliliğin yanı sıra çocuk edebiyatı eserlerinin tür çeşitliliğinin de ön plâna çıktığı **Arkadaş Kitaplarda** sınırlı olarak sunulan diliçi çeviri örnekleri²²³ de tür çeşitliliğine katkıda bulunmaktadır. Diliçi çeviri eserler arasında Evliya Çelebi’den (1611-1682) **Yedi İklim Dört Bucak** (derleyen ve yalınlaştıran: Refik Durbaş, resimleyen: Yalçın Çetin, 1977), **Dedem Korkut Öyküleri** (Bugünün Türkçesine çeviren: Erdal Öz, resimleyen: Turgut Zaim, 1975, 166 s.), Hüseyin Rahmi Gürpınar’dan (1864-1944) **Çocukluk Günlerim** (derleyen ve yalınlaştıran: Erdal Öz, resimleyen: Sema Ilgaz, 1979), Ahmet Rasim’den (1865-1932) **Falaka** (derleyip yalınlaştıran: Atilla Özkırımlı, resimleyen: Osman Kehri, 1979, 2. bs., 112 s.), Sabahattin Ali’den (1907-1948) **Sırça Köşk** (yalınlaştıran: Erdal Öz, resimleyen: Elif Ayiter, 1980) ve **Arabalar Beş Kuruşa** (derleyen ve yalınlaştıran: Erdal Öz, resimleyen: Yıldız Aydemir, 1979, 79 s.) başlıklı eserler vardır.

Evliya Çelebi’nin Seyahatname başlıklı eserinden çocuk okurlar için yapılan derleme “gezi günlüğü” olarak şöyle sunulmuştur:

“**Evliya Çelebi**, (1611-1682) onyedinci yüzyılda yaşamış dünya gezgini bir ulu yazarımız. [...] Ve Evliya Çelebi, o günden sonra durmadan gezer olmuş. Gittiği gördüğü yerleri, tanıştığı kişileri, başından geçen olayları, edindiği izlenimleri, duyduğu öyküleri hiç üşenmeden yazmış da yazmış. Böylece, ciltler dolusu o ünlü ‘Seyahatname’ adlı yapıtı ortaya çıkmış. ‘Seyahatname’, ‘Gezi Günlüğü’ anlamına geliyor. İşte edebiyatımızın ilk büyük gezi günlüğünü yazan Evliya Çelebi’den çocuklarımız için ilginç bir derleme yapmaya çalıştık. **Yedi İklim Dört Bucak** adıyla sunduğumuz bu derlemeyi, genç ozanlarımızdan **Refik Durbaş** hazırladı. Evliya Çelebi’nin o yalın, içten, abartmalı anlatımını hiç bozmamaya çalışarak, o büyük Gezi Günlüğü’nü taradı, seçtiği öyküleri yalınlaştırdı. **Yalçın Çetin** de kıvrak çizgileriyle bu kitapçığı resimledi, süsledi. Çocuklarımızı böyle usta bir yazarımızla tanıştırmış olmaktan kıvanç duyuyoruz.”

Yazara, üslubuna ve kaleme aldığı eserin içeriğine dair bilgilerin verildiği sunuş yazısında gezi ve günlük türünün birleştirilmesi sonucunda melez bir tür ortaya çıktığı söylenebilir. Eserin arka kapağında Evliya Çelebi’nin gezilerini üç büyük kıtaya yayılan Osmanlı İmparatorluğu döneminde yaptığının belirtilmesi eserin kaynak kültürünü somutlaştırması açısından önemlidir. Yazarın üslubunun korunduğunun ve

²²³ Genel yayın çizgisi içinde sınırlı sunulduğu gözlenirse de 1970-1980 döneminin çocuk edebiyatı alanında en fazla diliçi çeviri eser yayınlayan çocuk kitapları dizilerinin başında gelmektedir; bu anlamda “öncü” yayıncılardan biri olarak kaydedilebilir.

derlemenin bir şair tarafından yapıldığının vurgulanması edebi kaygıların görünür olduğunu göstermektedir. Öte yandan Evliya Çelebi'nin ilgili dönemin çocuk edebiyatı alanında yer alan bir yazar olduğu gözlenirken, popüler çocuk edebiyatı, ulusal çocuk edebiyatı ve ahlaki çocuk edebiyatı gibi farklı yörüngelerde faaliyet gösteren yayıncıların ortaklaştığı bir kaynak olması dikkat çekicidir. Eserlerin baskı sayılarına bakıldığında ekonomi güdümlü bir yayıncılık faaliyetinden bahsetmek zordur. Ne var ki, **Arkadaş Kitapların** “ulusal çocuk edebiyatı yaratma” amacı doğrultusunda attığı anlamlı bir adım olduğu yadsınamayacak bir gerçektir.

Ahmet Rasim'in **Falaka** başlıklı eseri çocukluk ve okul anılarını anlattığı kadar 19. yüzyıl Osmanlı İmparatorluğundaki çocuk figürünü de yansıtmaktadır. Doğrudan çocuk okurlar için yazılmayan bu anı kitabı “derleyip yalınlaştırılarak” çocuk okurlara şu şekilde sunulmuştur:

“Sevgili çocuklar, **Falaka** adıyla sunduğumuz bu kitapçıkta, sizleri, ünlü bir yazarımızla tanıştırıyoruz. **Ahmet Rasim**, 1865-1932 yılları arasında yaşadı. Çok yönlü bir yazarımızdı. Sayısız romanlar, öyküler, şiirler yazdı, ders kitapları hazırladı, incelemeler, araştırmalar yaptı. Ahmet Rasimin anılarından oluşan bu öykülerde, küçük Rasimin korkularını, özlemlerini, coşkularını kendinize çok yakın bulmakla kalmayacak, geçmiş yılların okullarını da tanıyacaksınız. ‘Mahalle mektebi’ denilen bu okullar, bugün sizin okuduğunuz ilkokullara hiç benzemiyordu. [...] Ahmet Rasim, canlı, akıcı bir dille anlatıyor bütün bunları. İçinde yaşadığı zaman, anlattığı olaylar, bugün çok uzaklarda belki. Ama anne sevgisi, çocukluk korkularımız, oyun özlemimiz, yaramazlıklarımız değişik biçimlerde bugün de sürüp gitmiyor mu?” (Rasim, 1980: 4).

Yazarın yaşadığı dönem ve edebi eserleri ile ilgili kabaca bilgi verildikten sonra bu anı kitabından bahsedilmiştir. Çocuk okurların yazarın çocukluğuyla empati kurabilecekleri ve bu açıdan duygusal bir bağ geliştirebilecekleri imlenmiştir; aynı zamanda anılarda geçen eğitim sistemi hakkında detaylı bilgi sunularak bu eğitim sistemini anlamalarını kolaylaştırma amacı güdülmüştür. Eğitim sisteminin eserin arka kapığında yer alan kısa tanıtım yazısında “güç” ve “ilkel bir eğitim” addedilmesi dizinin genel yayın yönetmeninin eski usul eğitim ve modern eğitim karşısındaki tutumunu ve ikincisinin lehine bir tavrı olduğuna işaret etmektedir. Bu eğitim sisteminin ve yazarın anılarının modern Türkiye Cumhuriyetinin 1970’li yıllarından geriye bakıldığında eski bir dünyaya aitmiş gibi görünmesine rağmen çocukların yaşadıklarının, deneyimlerinin ortaklaştığı anne sevgisi, çocukluk korkuları, oyun isteği, yaramazlık gibi belirli

temaların ön plana çıkarıldığı gözlenmektedir. Eser, dönemin genç çizerlerinden Osman Kehri (1949-2019) tarafından resimlenmiştir. Arka kapakta yer alan kısa tanıtım yazısında da eseri “değerli yazarımız **Atilla Özkırımlı**’nın derleyip yalınlaştırdığı” vurgulanmıştır.

Diğer yazarlar gibi aslında yetişkin edebiyatı yazarı olan Sabahattin Ali’den çocuk okurlar için öykü ve masal derlemeleri sunulmuştur. Sırça Köşk başlıklı eserin “masal” derlemesi olarak sunumuna ve yayınlanmasına ilişkin özel motivasyonlar Erdal Öz’ün (Ali, 1980: 4) kaleme aldığı sunuş yazısında bulunabilir:

“**Sabahattin Ali**, çağdaş edebiyatımızın en büyük yazarlarından biri. Ölümsüz yapıtlar yarattı: Şiirler, öyküler, masallar, romanlar yazdı. Halkının sorunlarına eğilen, gerçekçi bir yazardı. Bu yolda edebiyatımızın büyük öncülerinden biri oldu. Halkın uyanmasını, aydınlanmasını, sorunlarına çözümler bulunmasını istemeyen yöneticiler, Sabahattin Ali’yi sevmедiler. Bu yüzden de yazdıkları, yıllarca yasaklandı, halkın gözünden saklanmaya çalışıldı. Daha da acısı, bu büyük yazar, genç yaşında öldürüldü (1950). **Sırça Köşk** adlı bu kitapçıkta, bu büyük ustanın yazdığı birbirinden güzel, birbirinden güçlü dört masal bulacaksınız. Masalların altında yazıldıkları tarihler de var. Dikkat edecek olursanız, bu masallar 1945 ve 1946 yıllarında yazılmış. Yani bundan tam otuzbeş yıl önce. Türkçemiz hızla gelişen, kendini arındıran bir dil. Otuzbeş yıl içinde pekçok sözcük kullanılmaz olmuş, yerlerine yeni sözcükler gelmiş. Masalları daha kolay anlamamız için, yazarın dilini yalınlaştırdım, arındırdım. Sabahattin Ali’nin cümlelerine hiç dokunmadım. Yalnızca, masalların eskimiş sözcüklerinin yerine bugün yaşayan karşılıklarını koydum. Bunu yapmak için de yazarın ailesinden izin aldım. Sabahattin Ali bugün aramızda olsaydı, sanırım o da masallarını bu sözcüklerle yazardı. Daha önce, yine Arkadaş Kitaplar dizisinde yayımlanan **Arabalar Beş Kuruşa** adlı kitabında yazarın öykülerinden seçmeler yapmıştım. **Sırça Köşk** adlı bu masal derlemesini de en az öyküler derlemesi kadar seveceğinize inanıyorum.”

Sunuş yazısında Ali’nin çağdaş Türkiye edebiyatının öncüsü belirtilerek çeşitli türlerde kaleme aldığı eserlerinin toplumsal gerçekçilik çizgisinde olduğu imlenmiştir. Eserlerinin içeriği nedeniyle Türkiye’de yasaklandığı bilgisinin çocuk okurlara doğrudan sunulduğu gözlenmektedir. Nitekim yasaklamanın somut belgelerinden biri olarak 27 Ekim 1975 tarihli MEB genelgesi ve devlet okullarının kitaplıklarından toplatılan kitaplar arasında Sabahattin Ali’nin “Esirler” öyküsünün olması önemlidir. Sabahattin Ali’nin kızı Filiz Ali’nin babasının ölümünden yıllar sonra 14 Şubat 2007 tarihli **Milliyet Kitap**’ta yer alan “1948’den 65’e kadar kimse Sabahattin Ali’den bahsetmeye ya da kitaplarını yayımlamaya cesaret edemedi” (Aslan, 2007: 6) ifadesi de ülke gene-

linde yazarın ve eserlerinin nasıl konumlandığını göstermesi açısından dikkat çekicidir. Sunuş yazısında değinilen bir diğer konu dildir. Kısa sürede Türkçenin büyük değişiklikler geçirdiği, hatta “arındığının” belirtilmesi 1970’lerin dil tartışmasında belirli bir tarafta yer alındığına işaret etmektedir. Yalnızca eski sözcüklerin yerine güncel kullanılanların belirtildiği sunuşta bu tavrın güvenilirliğini arttırmak için yaşıyaydı yazarın da böyle yazacağını iddia edilmesi dikkat çekicidir. Bu değişiklikleri yaparken yazarın ailesinden izin alındığının belirtilmesi çocuk okurlara yayıncılık etiğine dair ipuçları sunması açısından değerlidir. Ayrıca iç kapakta telif hakkının alındığına dair bir telif ajansının bilgisine yer verilmesi 1970 sonlarında **Arkadaş Kitaplar** bünyesinde telif haklarının kurumsallaşmaya başladığının ilk işaretleri olarak okunabilir. Eserin dönemin genç çizerlerinden Elif Ayiter tarafından resimlediği bilgisi “yalınlaştıran: Erdal Öz” ile birlikte iç kapakta yer almaktadır.

Arkadaş Kitapların ardından sol çocuk edebiyatı yörüngesinde ele alınacak bir diğer yayınevi sınırlı üretim yapan ve eserlerinin çoğunu çevirilerin oluşturduğu May Yayınlarıdır. Yayınladığı çeviri çocuk romanları arasında Batı ve Doğu klâsik yazarları ve bu yazarlara ait alanda bilinen ve/veya “yeni” görünen eserler olduğu gibi popüler ve çağdaş seçenekler de mevcuttur. Klâsik eserler arasında Clemens Brentano’dan (1778-1842) **Gokkel ile Hinkel** (çevirenler: Hasan Deniz ve Ahmet Örs, 318 s.), Beydeba’dan (M.Ö. 1. yy) **Kelile ve Dimne** (hazırlayan: Enver Gökçe, 1979, 130 s.), Oscar Wilde’dan (1854-1900) **Mutlu Prens** (Türkçesi: Nahit Teoman Ergin, 1978, 78 s.), Gorki’dan (1868-1936) **Makar Çudra** (çev. Atıf Behramoğlu, resimler: Mustafa Delioğlu, 1978, 96 s.), Charles Dickens’tan (1812-1870) **Noel Şarkısı** (Türkçesi: Nihal Yeğinobalı, 1978, 128 s.) ve James Matthew Barrie’dan (1860-1937) **Peter Pan (Büyümek İstemeyen Çocuk)** (Türkçesi: Nihal Yeğinobalı, 1978, 192 s.) vardır. Romantik anlayışın temsilcisi Brentano’nun ilk olarak 1826-1827 yıllarında *Iris* adlı bir dergide, daha sonra 1838 yılında ayrı bir kitapçık olarak yayınlanan *Gockel Hinkel Gakeleia* başlıklı masalının hedef kitlesinin belirsiz olduğunun ve şiir, fantastik unsurlar içermesi açısından Grimm gibi geleneksel masallardan ayrıldığı altı çizilmektedir (Blamires, 2009: 263-274). **Dünya Çocuk Kitapları** dizisinde Almanya başlığı altında yer alan bu eser resimli olmayıp, Hasan Deniz ve Ahmet Örs tarafından Türk-

çeye çevrilmiştir ama çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmemiştir. Çeşitli fabl tarzında öykülerden oluşan Kelile ve Dimne, ilgili dönemin çeviri çocuk edebiyatı alanında Hindistan edebiyatından sunulan tek eser olarak ön plana çıkmaktadır. Şair Enver Gökçe'nin hazırladığı belirtilen eserin 1969 yılında aynı yazarın Aydın Tataroğlu mahlasını kullanarak Keloğlu Yayinevi tarafından yayınlandığı not edilmelidir. Keloğlu Yayinevi 1960 sonunda faaliyetine son verdikten birkaç yıl sonra bu eser May Yayınlarının çocuk dizisinde resimli olarak yer almıştır. Oscar Wilde'den **Mutlu Prens** ilk olarak 1888 yılında yazarın çocuk okurlar için yazdığı öykülerin derlendiği bir eserde yayınlanmıştır. Wilde'ın klâsik masalların geleneksel anlatı biçiminden ayrılması ve yeni bir dil ve/veya söylem kurması açısından farklı bir çizgi oluşturduğu belirtilmektedir (Salbayre, 2007: 201-211). Bu anlamda klâsik masalların yoğun olarak yayınlanıp tüketildiği Türkiye'deki çeviri çocuk edebiyat alanında farklı bir seçenek olarak addedilebilir. İlgili dönemde May Yayınlarının dışında dört yayıncının da Wilde'ın öykü ve/veya masallarını çocuk okurlara sunduğu göz önünde bulundurulduğunda kısıtlı bir üretim/tüketim döngüsünde yer aldığı ve bu nedenle farklı bir seçenek olma durumunu sürdürdüğü ileri sürülebilir. Öte yandan bahsedilen çeviriden önce 1971 yılında **Mutlu Prens** başlığıyla **Armağan Çocuk Klâsikleri** arasında Kezban Akcalı çevirisinin yayınlandığı not edilmelidir. Ne var ki, bu eser Wilde'ın diğer öykülerini de içerdiği için 256 sayfalık hacimli bir eserken, May Yayınlarının **Yıldız Kitaplar** dizisinde yalnızca **Mutlu Prens** masalının yer aldığı ve 78 sayfa ile sınırlı olduğu görülmektedir. Bu açıdan bakıldığında May Yayınlarının daha önce çocuk okurlara sunulan bir seçeneği farklı bir çeviriyle yeniden sunarak eser temelinde süreklilik gösteren bir örüntü oluşturduğu söylenebilir. Ancak eserlerin sunum şekillerine bağlı olarak hedef kitlede farklılıkların oluşma ihtimâli önem arz edebilir. Çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmediği için ve çevirmen Nahit Teoman Ergin Rusça ve İngilizce gibi farklı dillerde yazan yazarlardan çeviri yaptığı için kaynak dil belirsizdir.

Gorki'nin ilk öyküsü ve Türkçeye **Makar Çudra** olarak çevrilen eser 1892 yılında kısa öykü olarak yayınlanmıştır ve hedef kitesini doğrudan çocuk okurların oluşturmadığı söylenebilir. Toplumun dışında özgürce yaşamını sürdüren bireyleri - başkahramanlar arasında gezgin bir Roman kadının olması- romantik unsurlarla “ye-

tişkin” okurlara sunan bu eserin 1976 yılında Sovyetlerde filme uyarlanması’nın ardından Türkçeye çevrilmesi dikkat çekicidir. Eserin Mustafa Delioğlu tarafından resimlendiği görülmektedir. Ataol Behramoğlu’nun da kaynak dil Rusçadan Türkçeye çeviri yaptığı söylenebilir.

Viktorya Dönemi yazarı Charles Dickens’tan **Noel Şarkısı** başlığıyla çevrilen eser ilk olarak 1843 yılında yayınlanmıştır. İngiltere’de Noel geleneklerinin tartışıldığı bir dönemde kaleme alınan bu eserin eski Noel geleneklerini ele alması ve yetişkin okurlar için sunulması önemlidir. Daha sonra ayrıca çocuk okurlar için düzenlenen bu eserin Nihal Yeğınobalı tarafından İngilizce kaynak dilden çevrildiği çevirmenin çalışma dilinden anlaşılabilir; ancak çevirinin tam metin olup olmadığına dair herhangi bir ibare yoktur. Resimli olarak yayınlanmasına rağmen resimlerin çizeri de belirtilmemiştir. Son olarak, James Matthew Barrie’den **Peter Pan (Büyüme İstemeyen Çocuk)** başlığıyla Türkçeye çevrilen eser de sırasıyla 1904 ve 1911 yıllarında tiyatro ve roman olarak yayınlanan fantastik bir eserdir. 1924 yılında sessiz filminin yapılması ve 1953 yılında Disney tarafından animasyon filme uyarlanması eserin Türkçeye çevrilmesinde rol oynamış olabilir. Nitekim 1966 yılında MEB tarafından **Modern Tiyatro Eserleri Serisinde Peter Pan** başlığıyla Bilge Karasu çevirisi tiyatro eseri olarak yayınlanmıştır. 1970-1980 döneminin çeviri çocuk edebiyatı alanında May Yayınları dâhil altı yayıncı tarafından resimli öykü/masal kitabı, öykü ve roman olarak farklı yaş gruplarına farklı türlerde sunulması ilgili esere anlamlı bir talebin olduğunu da düşündürmektedir. Eserin Türkçesi macera romanı olarak sunulmuş olup, resimli olmadığı ve Nihal Yeğınobalı tarafından İngilizce kaynak dilden çevrildiği söylenebilir.

Yıldız Kitaplar dizisinde ilgili dönemde çeviri çocuk edebiyatı alanına farklı seçenekler olarak sunulan eserler arasında René Goscinny’in (1926-1977) yazdığı, Sempé’nin resimlediği, Eray Canberk tarafından çevrilen ve üç kitaptan oluşan **Bizim Sınıf** dizisi, Jack London’dan (1876-1916) **Güneşe Doğru** (Türkçesi: Süleyman Nebioğlu, 1978, 80 s.) ve **Küçük Boksör** (Türkçesi: Semih Altan, 1978, 64 s.), Dino Buzzati’dan (1906-1972) **Ayılar Yönetimde** (Türkçesi: Süleyman Nebioğlu, 111 s.), Arkady Gaydar’dan (1904-1941) **Küçük Trampetçi** (Türkçesi: Eray Canberk, resimleyen: Belkıs Taşkeser, 1978, 141 s.), Mihail Şolohov’dan (1905-1984) **Mışka** (Türk-

çesi: Mete Ergin, 1978, 71 s.) ve **Dünya Çocuk Kitapları** dizisinde İsveç başlığı altında Selma Lagerlöf'ten (1858-1940) **Parmak Çocuğun İsveç Gezisi** (dilimize kazandıran: Hayrullah Örs, 316-320 s.?) başlığıyla çevrilen eserler vardır. 1978-1979 yılında yayınlanan Eray Canberk'in **Bizim Sınıf** çevirileri ayrı bir vaka olarak ele alınabilir. Sadece üç kitap yayımlandıktan sonra bu çeviri dizisi son verilmesi **Arkadaş Kitapların** yayın haklarını satın aldığını belirten bir ifadeyle **Pıtırak** dizisini yayınlamaya başladığı döneme denk geldiği gözlenmektedir. Bu çeviri kitaplardan önce ilgili eserin **Milliyet Çocuk** dergisinde tefrika edilmesi de göz önünde bulundurulduğunda Böylece yeniden çeviri olarak aynı dönemde yayınlanan farklı çevirilerin anlamlı düzeyde bir rekabete ve ekonomik sermayeye işaret ettiği düşünülebilir. Ne var ki, 1970 sonunda özellikle **Arkadaş Kitaplar** özelinde bir telif ajansı ile birlikte çalışılması ve buna istinaden belli belirsiz telif haklarına ilişkin bir tavrın ortaya çıkmaya başlaması alternatif bir çevirinin alandan çekilmesini sağladığı iddia edilebilir.

Yıldız Kitaplarda Jack London'dan **Güneşe Doğru** (Türkçesi: Süleyman Nebioğlu, 1978, resimli, 80 s.) ve **Küçük Boksör** (Türkçesi: Semih Altan, 1978, resimli, 64 s.) başlıklarıyla çevrilen eserler ilgili dönemde tespit edilebildiği kadarıyla **May Yayınları** dışında beş yayıncı tarafından çocuk okurlara sunulan bir yazarın “yeni” çevirileri olarak görünmektedir. Her ikisi de yetişkin okurlar için kaleme alınan eserlerin ilki 1912 yılında yayınlanmış ve sekiz farklı öyküden oluşurken, ikincisi 1905 yılında yayınlanmış ve boksun edebiyata konu olarak saygın bir kimlik kazanmasının yolunu açan eser olarak nitelendirilmiştir.²²⁴ **Güneşe Doğru** başlıklı öykünün çevirileri benzer şekilde Türkiye’de de önceki yıllarda yetişkin edebiyat eseri olarak sunulmuştur.²²⁵ İlk çevirinin roman olarak sunulan kaynak eserin ilk öyküsünden oluştuğu başlıktan ve sayfa sayısından yola çıkılarak söylenebilir. Dolayısıyla çevirinin öykü olarak çocuk okurlara sunulduğu ileri sürülebilir. Süleyman Nebioğlu’nun çeviride kullandığı dil belirtilmemiştir. **Küçük Boksör** başlığıyla çevrilen eserin de öykü olarak çocuk okurlara sunulduğu anlaşılmaktadır. Bu eserde de çevirmen Semih Altan’ın çeviride kullandığı dil belirtilmemiştir.

²²⁴ “Introduction,” **3 Books to Know: Boxing**, E-Book, Tacet Books, 2019.

²²⁵ Yazarın Türkiye’de çeviri çocuk edebiyatı alanında kitap formatında görünmesi Çocuk Esirgeme Kurumu tarafından 1944 yılında yayınlanan Kurt Hücumu başlıklı Hayrullah Örs ve Mustafa Nihat Özön çevirisiyle gerçekleşmiştir.

Dino Buzzati'den **Ayılar Yönetimde** (Türkçesi: Süleyman Nebioğlu, 111 s.) başlığıyla çevrilen eser ilgili dönemin çeviri çocuk edebiyatı alanında yenilikçi bir seçenek olarak görünmektedir. Alanda çocuk okurlara yalnızca Yıldız Kitaplarda sunulduğu gözlenmektedir. İtalyancada 1945 yılında çocuk okurlar için yayınlanan ve yazarı tarafından resimlenen bu eser hem şiir hem düzyazı içeren bir romandır. Türkçe çevirinin de kaynak eserin 120-130 arasında değişen sayfa sayısı ile benzer olduğu ve roman olarak sunulduğu söylenebilir. Resimli olmasına karşın çizerin ismine yer verilmemiştir. Çeviride kullanılan kaynak dil önceki eserlerde olduğu gibi belirtilmemiştir.

Arkady Gaydar'dan **Küçük Trampetçi** (Türkçesi: Eray Canberk, resimleyen: Belkıs Taşkeser, 1978, 141 s.) başlığıyla çevrilen eser de alandaki yenilikçi seçenekler arasındadır. Rusçada 1938 yılında yayınlanan kaynak eser macera olduğu kadar sosyalist devrim propagandası da içeren bir çocuk romanı olarak değerlendirilmektedir (Hellman, 2013). Bu açıdan çeviri eserin yayıncının çocuk edebiyatı alanındaki ideolojik tavır alışıyla paralel olduğu söylenebilir. Çocuk okurlara roman olarak sunulan çeviri eserin Türkiye'den bir çizer tarafından resimlendiği görülmektedir. Çevirmen Eray Canberk'in çalışma dilinin Fransızca olduğu göz önünde bulundurulduğunda çeviride ara dil kullanıldığı düşünülebilir.

Mihail Şolohov'dan **Mişka** (Türkçesi: Mete Ergin, 1978, resimli, 71 s.) başlığıyla çevrilen eser yazarın ilk dönem kısa öykülerinden biri olup Sovyet edebiyatında toplumsal gerçekçiliğin temsilcilerindendir (Rudova, 2008). Çeviri eserin de öykü olarak çocuk okurlara sunulduğu ve içerik itibarıyla yayıncının alandaki konumlanışı dâhilinde olduğu söylenebilir. Çeviri eserin resimleyeni belirtilmezken, çevirmen Mete Ergin'in çalışma dilinin Rusça olduğu göz önünde bulundurulduğunda kaynak dilden çeviri yapıldığı ileri sürülebilir.

Son olarak, Lagerlöf'ün İsveç çocuk edebiyatı klâsiklerinden, 1907 ve 1911 yıllarında iki cilt olarak yayınlanan ve Türkçeye **Parmak Çocuğun İsveç Gezisi** başlığıyla çevrilerek 1971 yılında yayınlanan eser daha önce çocuk okurlara sunulmuş bir eser olması açısından süreklilik aracı olarak değerlendirilebilir. 1950'li yıllarda MEB'in **Çocuk Kitapları Serisinde Nils Holgersson'un İsveç Gezisi** başlığıyla üç

cilt olarak Hayrullah Örs ve Behiç Enver Koryak çevirisi yayınlanmıştır. Hatta 1932 yılında Edirne’de Vilayet Matbaası tarafından **Nils Holgersson’un Akıllara Sığmaz İsveç Seyahati** (Fransızcadan tercüme eden: Behiç Enver, 506 s.) başlığıyla yayınlanan farklı ve öncül bir çeviri daha mevcuttur. May Yayınları tarafından yayınlanan bu çevirinin Almanca ve Fransızcadan Türkçeye çeviri yaptığı bilinen²²⁶ Örs ile daha önce bu eseri Fransızcadan Türkçeye çeviren Koryak’ın ortak çevirisiyle olduğu gibi Koryak’ın çevirisiyle de organik bir ilişkisinin olduğu ileri sürülebilir.

Yıldız Kitaplarda farklı seçenekler olarak çocuk okurlara sunulan eserlere bakıldığında sırasıyla Fransa, Amerika, İtalya, Sovyet Rusya ve İsveç edebiyatının örneklerinin mevcut olduğu gözlenmiştir. Yetişkin ve çocuk edebiyatına ait eserlerin öykü başta olmak üzere roman olarak sunulduğu ve hem çizerin hem de çeviride kullanılan kaynak dilin çoğunlukla belirtilmediği söylenebilir.

Gözlem Yayınlarının **Gözlem Çocuk Aşama Dizisinde** yer alan on yedi çeviri eserin tümü toplumsal gerçekçilik çizgisinde olup, ilgili dönemin çeviri çocuk edebiyatı alanında farklı ve yenilikçi olarak değerlendirilebilir. Bu çeviri eserler arasında Semet Behrengi’den yapılan **Küçük Kara Balık** (Farsçadan çeviren: A. Dost, resimleyen: Yunus Saltuk, 4. bs., 1979, 59 s.) ve **Bir Şeftali Bin Şeftali** (Farsçadan çeviren: A. Dost, resimleyen: Belkıs Taşkeser, 5. bs., 1979, 48 s.), **Hiroşima Çocukları O Günü Anlatıyor** (Türkçesi: Alaattin Bilgi, çizen: Yunus Saltuk, 1975, 31 s.), Bertolt Brecht’ten (1898-1956) **Yarının Büyüklerine Şiirler** (çeviriler: A. Kadir, Eray Canberk ve A. Bezirci..., desenler: Tan Oral, Deniz Akidil ve Aygen Kahyaoğlu, 1976, 62 s.), Stanislav Stratiev’den (1941-2000) **Yeşil Köpek** (çeviren: Naime Yılmaz, resimleyen: Yunus Saltuk, 1976, 59 s.) ve **Biskay Körfezi Kaptanları** (çeviren: Naime Yılmaz, çizen: Meral Birden, 1977, 63 s.), **Uçurtmam Savaşın Korkmaz** (çeviren: Babür Kuzucu, çizen: Meral Birden, 1977, 61 s.), Karel Čapek’ten **Haydut Oğlu Haydut** (çeviren: Can Kapyalı, resimleyen: Alper Uygur, 1976, 60 s.), Eva Maria Kohl’dan **Şili’de Neler Oldu?** (çeviren: Ceyda Can, çizen: Belkıs Taşkeser, foto: Thomas Billhardt, 1978, 47 s.), **Kurtuluş Savaşımız 1954-1962** (çeviren: Mehmet

²²⁶ “Hayrullah Örs,” Remzi Kitabevi, (Çevrimiçi) <https://www.remzi.com.tr/yazar/hayrullah-ors>, 11 Mart 2020.

Yalım, çizen: Yunus Saltuk, 1977, 42 s.), Janusz Korczak'tan **Mutsuz Bir Hafta** (çeviren: Ragıp Zoralı, resimleyen: Savaş Dinçel, 2. bs., 1979, 78 s.), Anna Seghers²²⁷'den **Kim Yapar Bezi, Dolabı, Kitabı?** (çeviren: Ümit Kıvanç, çizen: Seydali Gönel, 1977, 61 s.), Maksim Gorki'den **Bir İnsan Doğuyor** (çeviren ve çizen: Yunus Saltuk, 2. bs., 1978, 62 s.), Fazıl İskender'den **Karanlığı Yiyen Keçi** (çeviren ve çizen: Yunus Saltuk, 1976, 61 s.), Günther Feustel'den **Don Camale'ye Zeytin Yok** (çevirenler: Ayşe Zoralı ve Ragıp Zoralı, resimleyen: Yunus Saltuk, 1977, 79 s.), Gianni Rodari'den **Çanlar Şavaşı** (çevirenler: Meral Erez ve Cemal Erez, resimleyen: Meral Erez, 1978, 61 s.) ve Reiner Zimnik'ten **Davulcular** (çeviren: Eray Canberk, resimleyen: Reiner Zimnik, 1975, 64 s.) başlıklı çeviriler vardır.

Semet Behrengi'den yapılan **Küçük Kara Balık** (Farsçadan çeviren: A. Dost, resimleyen: Yunus Saltuk, 4. bs., 1979, 59 s.) ve **Bir Şeftali Bin Şeftali** (Farsçadan çeviren: A. Dost, resimleyen: Belkıs Taşkeser, 5. bs., 1979, 48 s.) başlıklı çeviri eserler daha önce belirtildiği gibi 1975 yılında **Arkadaş Kitaplar**la yakın dönemde yayınlanmıştır. Erdal Öz'ün belirttiği üzere Türkiye'deki çocuk edebiyatı alanında ilk çeviriler olarak sunulan bu iki eser dönemin sol çizgisini benimseyen çocuk edebiyatı yayıncılarının yöneldiği İran ve ön plâna çıkarılan Azerbaycan kültürünü simgelemesi açısından öncüdür. Ancak simgelediği bu kültürel kesişme alanının **Bir Şeftali Bin Şeftali**'nin son sayfasında yer verilen tanıtım yazısında gizlendiği ve çevirinin masal olarak sunulduğu şu şekilde belirtilir:

“1938 yılında Tebriz’de doğan Semet Behrengi, çok yoksul bir ailenin oğluydu. Tebriz Öğretmen Okulu’nu bitiren Behrengi, tüm Azerbaycan köylerini karış karış dolaştı. Çocukluğu ve tüm öğretmenliği köylerde geçen yazarın bunca ölmez eseri, özellikle köylü çocuklarla iç içe yaşadığı renkli yaşantısından kaynaklanmaktadır. Eserlerinde doğa ve toplum sorunlarını zengin bir masal gerçekliği ile ortaya koyan Behrengi, beklenmedik bir anda Araz nehrinde boğularak öldü. Eserleri birçok dile çevrilen yazarın ‘Küçük Kara Balık’, ‘Bir Şeftali Bin Şeftali’ adlı kitapları en ünlülerindendir.”

Tanıtım yazısında yazarın Azerbaycanla ilişkilendirilerek sunulduğu görülmektedir. Bu yaklaşım, eserin kaleme alındığı İran kültürünün doğrudan gizlendiğini gözler önüne sermektedir. Ayrıca ilgili çeviri eserin masal olarak sunulmasına rağmen geleneksel masallardan radikal bir şekilde ayrıldığına altı çizilmelidir. Nitekim bu

²²⁷ Yazarın gerçek ismi Netty Reiling Radvanyi olup, takma isim kullanmıştır.

farklılık, tanıtım yazısında “masal gerçekliği” ifadesiyle vurgulanmıştır. 1970-1980 döneminin çeviri çocuk edebiyatında yoğunluğunu koruyan klâsik Batı masalları peri, cin, üvey anne, prens, prenses, cüce gibi hayal unsurlarıyla kurulu anlatılardır. Çocuk okurlara yönelik edebiyat yayıncılığına başlayan ve sol çizgide konumlanan yayıncılardan biri olan Gözlem Yayınlarının da edebiyatta toplumsal gerçekçilik anlayışı doğrultusunda konusunu gerçek hayattan alan ve bunu masalsı anlatım teknikleriyle birleştiren “gerçekçi masalları” yayınlamayı tercih ettiği ve bu çizginin önemli temsilcisi olarak Semet Behrengi’yi gördüğü anlaşılmaktadır. Böylece çeviri aracılığıyla masal türünün içinde de bir yenilikçiliğin ortaya çıktığı söylenebilir. Her iki çeviri eserin Türkiye’den bir çizer tarafından resimlendiği görülmekte ve künye bilgisinde de Farsçadan çevrildiği belirtilmiştir.

Eğitim uzmanı Dr. Arata Osada’nın (1887-1961) 1951 yılında derlediği ve Türkçeye **Hiroşima Çocukları O Günü Anlatıyor** başlığıyla çevrilen eser, çocukların Japonya’ya atom bombasının atıldığı güne dair kaleme aldıkları anılardan oluşmaktadır. Kaynak eserin 300 ve/veya 400 arasında değişen sayfa sayısından daha hacimli olduğu görülürken, çeviri eserin yalnızca 31 sayfayla sınırlı olması metnin ciddi düzeyde kısaltıldığını göstermektedir. Ayrıca bu çeviri eserin 1965 yılında 88 sayfa olarak Sol Yayınları tarafından yetişkin okurlar için yayınlandığı not edilmelidir. Yunus Saltuk tarafından resimlenen ve metin biraz daha kısaltılarak yetişkin edebiyatından çocuk edebiyatına geçişinin sağlandığı gözlenmektedir. Çeviri eserin ilgili dönemde oldukça sınırlı örneği bulunan anı türünde olduğunun ve çeviride kullanılan dilin belirtilmediğinin altı çizilmelidir.

Dönemin çeviri çocuk edebiyatı alanında tekil şiir çevirisi örneği Brecht’ten yapılan ve Gözlem Yayınları tarafından yayınlanan **Yarının Büyüklerine Şiirler**’dir. Eserde yer alan her bir şiirin farklı çevirmenler tarafından çevrildiği ve desenlerle farklı çizerler tarafından resimlendiği görülmektedir. Erdal Öz’e (1977: 96) göre Brecht’in yetişkin okurlar için kaleme aldığı şiirlerden çocuk okurlara sunulan bu derlemede “çocuklara uzak kalacak yoğunlukta” ya da “ön bilgiler gerektiren şiirler” vardır. Yine de “Brecht gibi bilinç taşıyıcı bir ustadan çocuklar için hazırlanmış ilk derleme olduğu” için “yararlı” olarak değerlendirilmiştir. Yetişkin edebiyatından çocuk

edebiyatına geçişinin yapıldığı ve sol çizgide konumlanan bir eser örneği olduğu söylenebilir. Öte yandan hem çeviri hem resimleme açısından ortak bir çalışma olduğu anlaşılan çeviri eserde kullanılan kaynak dil(ler) belirsizdir.

Yetişkin edebiyatı ve özellikle tiyatro yazarı kimliği ön plâna çıkan Stanislav Stratiev'den yapılan **Yeşil Köpek** (çeviren: Naime Yılmaz, resimleyen: Yunus Saltuk, 1976, 59 s.) ve **Biskay Körfezi Kaptanları** (çeviren: Naime Yılmaz, çizen: Meral Birden, 1977, 63 s.) başlıklı çeviriler çocuk edebiyatı alanında konumlanmıştır. Stratiev'in kısa öykülerinde ve masallarında dönemin sosyalist rejimi tarafından yazarlara dayatılan katı toplumsal gerçekçilik ilkesini ve “çocuk bakış açısını” alegoriyle besleyerek eleştirel bir tutum benimsediği ve böylece hem yetişkin hem çocuk okurlara seslendiği belirtilmektedir (Stoicheva, 2016: 12). Türkiye’de ise ilk çeviri eserin öykü ve ikinci çeviri eserin de macera öyküsü olarak çocuk okurlara sunulduğu görülmektedir. Türkiye’den çizerler tarafından resimlenen her iki eseri Naime Yılmaz’ın Türkçeye çevirdiği görünmesine karşılık çeviride kullanılan dil belirsizdir.

Uçurtmam Savaşın Korkmaz (çeviren: Babür Kuzucu, çizen: Meral Birden, 1977, 61 s.) başlıklı eser de Vietnamlı çocukların iç savaş hakkında kaleme aldığı öykülerden oluşmaktadır. Türkiye’den Meral Birden tarafından resimlenen öykünün çevirisinde kullanılan kaynak dil belirtilmemiştir.

Karel Čapek’ten **Haydut Oğlu Haydut** başlığıyla çevrilen eserin öykü olarak çocuk okurlara sunulduğu, Alper Uygur tarafından resimlenip Can Kapyalı tarafından Türkçeye çevrildiği görülmektedir. Kapyalı’nın çalışma dili olarak Fransızcanın ön plâna çıkması²²⁸ ara dilden çeviri yapıldığını düşündürmektedir.

Eva Maria Kohl’un 1976 yılında Doğu Almanya’da yayınlanan ve Türkçeye **Şili’de Neler Oldu?** başlığıyla çevrilen eserin konusu 1973 yılında Şili’de sosyalist hükümete yapılan askeri darbedir. Kurgu dışı olan bu eserin çocuk okurlara bilgilendirici metin olarak sunulduğu söylenebilir. Kaynak eserde olduğu gibi Thomas Billhardt’ın fotoğraflarının yer aldığı çeviri esere Belkıs Taşkeser’in çizgilerinin eklendiği görülmektedir. Ceyda Can’ın çeviride kullandığı kaynak dil belirtilmemesine karşılık

²²⁸ “Can Kapyalı,” **ONK Ajans**, (Çevrimiçi) <http://www.onkajans.com/can-kapyali/>, 15 Mart 2020.

Almancada yayınlanan eserin çok kısa bir süre içinde Türkçeye çevrilmesi eserin kaynak dil Almancadan çevrildiğine kuvvetle işaret etmektedir.

Kurtuluş Savaşımız 1954-1962 başlığıyla çevrilen eser Cezayirli çocukların ülkelerinin Fransa'nın sömürmesine karşılık verdiği bağımsızlık mücadelesini anlattıkları yazılardan oluşmaktadır. Yazar olarak Cezayirli Çocuklar belirtilmiştir. Buna karşın kaynak eserin başlığına yer verilmemiştir. Kurgu dışı eserin Türkiye'deki çocuk okurlara bilgilendirme ve yayıncının çocuklara yönelik yayıncılık çerçevesinde benimsediği siyasi görüş temelinde sunulduğu söylenebilir. Yunus Saltuk'un çizimlerine yer verilen bu eserin Mehmet Yalım tarafından Türkçeye çevrildiği gözlenmektedir; ancak çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmemiştir.

Polonya edebiyatında bir çocuk karakteri ilk kez başkahraman yapan (Liffon, t.y.) öncü çocuk edebiyatı yazarı ve pedagog Janusz Korczak'tan (1878-1942) **Mutsuz Bir Hafta** başlığıyla çevrilen eser, bir çocuğun okulda başından geçen olayları gülmece unsurlarına yer verilerek anlatılmasını konu edinir. Bu açıdan eserin gerçekçiliğin ve güldürünün yer aldığı bir öykü olduğu söylenebilir. Savaş Dinçel tarafından resimlenen çevirinin Ragıp Zoralı tarafından çevrildiği ama çeviride kullanılan kaynak dilin belirtilmediği görülmektedir.

Doğu Almanya'da (yetişkin) edebiyatın önde gelen yazarlarından olduğu belirtilen²²⁹ Anna Seghers'den (1900-1983) **Kim Yapar Bezi, Dolabı, Kitabı?** başlığıyla çevrilen eser sınıfa dayalı eşitsizliğin hayatın içinden örneklerle anlatan bilgilendirici bir metin olarak değerlendirilebilir. Seydali Gönel'in resimlediği eser Ümit Kıvanç tarafından çevrilmiş; ancak çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmemiştir.

Çocuk edebiyatı yazarı Günther Feustel'in (1924-2011) 1970 yılında Doğu Almanya'da yayınlanan öykü derlemesinde yer alan ve **Don Camale'ye Zeytin Yok** başlığıyla Türkçeye çevrilen eserin çocuk okurlara öykü olarak sunulduğu söylenebilir. Yunus Saltuk tarafından resimlenen eserin Ayşe Zoralı ve Ragıp Zoralı tarafından çevrildiği ama çeviride kullanılan kaynak dilin belirtilmediği not edilmelidir.

²²⁹ "Anna Seghers," **New York Review Books**, (Çevrimiçi) <https://www.nyrb.com/collections/anna-seghers>, 16 Mart 2020.

Sosyalist rejimin toplumsal gerçekçilik ilkesinin kurucusu (Düring, 2017) Maksim Gorki'den **Bir İnsan Doğuyor** başlığıyla Türkçeye çevrilen eser yetişkin edebiyatından çocuk edebiyatına geçişinin yapıldığı bir öyküdür. Erdal Öz'ün (1976: 128) "Gorki'den çocuklarımız için yapılmış ilk çeviri, ilk uygulama" olduğunu belirttiği bu çevirinin ardından 1977 yılında **Arkadaş Kitaplarda** ve 1978 yılında **Yıldız Kitaplarda** Gorki'nin farklı öykülerinin çocuk okurlara sunulması alanda yarattığı etkileşimi somutlaştırmaktadır. Belkıs Taşkeser'in resimlediği ve Yunus Saltuk'un çevirdiği eserde kullanılan kaynak dil belirtilmemiştir.

"Abhazy'a'nın Mark Twain'i" (Jacoby, 1983) olarak değerlendirilen Fazıl Iskender'den (1929-2016) **Karanlığı Yiyen Keçi** başlığıyla Türkçeye çevrilen eser hiciv ve güldürü unsurlarının kullanıldığı, masalsi bir anlatımı olan öyküdür. Yazarın doğrudan çocuk okurlara yazmadığının altı çizilmelidir. Eseri resimleyen ve çeviren Yunus Saltuk olup çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmemiştir.

1950'li yıllarda çocuk okurlar için yazmaya başlayan²³⁰ ve 20. yüzyıl İtalya çocuk edebiyatının en önemli yazarlarından görülen (Zipes, 2009) Gianni Rodari'den (1920-1980) **Çanlar Savaşı** başlığıyla Türkçeye çevrilen eser, aslında 1962 yılında yayınlanan bir öykü derlemesinde yer almıştır. Bu öykünün biçim olarak masal olarak da görülmesine karşılık geleneksel masalların içerik ve anlatım biçiminden önemli derecede ayrıldığı ve açık uçlu sonucuyla çocuk okurların düşüncelerini ve hayal gücünü kullanmalarını teşvik ettiği vurgulanır (a.g.e.). Bu çeviri eser, öykü olarak çocuk okurlara sunulmuştur. Rodari'nin çocuk edebiyatı eserlerinin çeşitli dillere çevrilmesi ve 1970 yılında Hans Christian Andersen Ödülünü alması yazarın uluslararası tanınırlığını göstermektedir. İzlenebildiği kadarıyla Rodari'nin Türkiye'deki çeviri çocuk edebiyatı alanında görünmesi 1978 yılında yayınlanan bu çeviri eserle olmuştur.²³¹ Dolayısıyla bahsedilen uluslararası tanınırlığın Türkçeye çevrilmesinde pay sahibi olduğu yadsınamaz. Meral Erez'in resimlediği eser, Meral Erez ve Cemal Erez'in ortak çevirisi çalışmasıdır. Çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmemiştir.

²³⁰ "Biography," **100 Gianni Rodari**, (Çevrimiçi) <https://100giannirodari.com/en/biography-timeline/>, 20 Mart 2020.

²³¹ Bu tespit, çocuklara yönelik kitap yayıncılığıyla sınırlı olup çocuklara yönelik süreli yayınların çalışmanın kapsamı dışında kaldığının altı çizilmelidir.

Batı Almanya’da Polonyalı bir mülteci olarak Almanca dilinde çocuk okurlar için edebiyat eserleri kaleme alıp resimleyen ve çocuk okurlar için 20. yüzyılın öne çıkan felsefi içerikli alegorik eserlerini kaleme aldığı öne sürülen (Crawford, 2007) Reiner Zimnik’ten (1930-...) **Davulcular** başlığıyla Türkçeye çevrilen eser öykü olarak çocuk okurlara sunulmuştur. Yazarın çizimlerinin korunduğu bu eseri Eray Canberk Türkçeye çevirmiş ama çeviride kullanılan dil belirtilmemiştir. Canberk’in çalışma dilinin Fransızca olduğu göz önünde bulundurulduğunda çeviride ara dilin kullanıldığı düşünülebilir.

Görüldüğü gibi Yıldız Kitaplarda sınırlı oranda üretim yapılmasına karşılık çeviri eserlerin temsil ettiği edebiyatların çeşitliliği dikkat çekici düzeydedir. Kaynak çeşitliliğine ek olarak tür çeşitliliğinin de anlamlı düzeyde olduğu gözlenmiştir. Masal, öykü (macera ve gülmece), şiir ve kurgu dışı eserler (anı) çocuk okurlara sunulmuştur. Eserlerin ilgili dönemde tekil ve Türkçe çeviri çocuk edebiyatı alanında yeni olması çevirinin değişim aracı olarak yenilikçi ve öncü yönünü ortaya koymuştur. İran, Japonya, Doğu Almanya, Bulgaristan, Vietnam, Çekoslovakya, Cezayir, Polonya, Sovyet Rusya ve İtalya edebiyatlarından ağırlıklı olarak çocuk edebiyatından eserler Türkçeye çevrilmiş; yetişkin edebiyatından çocuk edebiyatına çeviri aracılığıyla geçişler de sağlanmıştır. Tüm çevirilerin Türkiye’den bir çizer ve/veya ressam tarafından resimlenmesi yayınevinin bu konudaki hassasiyeti olarak ön plana çıkmıştır.

Ya-Ba Yayınlarının 10-15 yaş arasındaki çocuk okurlar için yayınladığı **Yetişme Dizisinde** yer alan 12 çeviri esere bakıldığında kaynak kültür ve tür çeşitliliği gözlenmektedir. Edgar Allan Poe’dan (1809-1849) **Olağanüstü Yaşantılar** (çeviren: Bilge Taşan, iç resimler: Deniz Oral, 1979, 2. bs., 142 s.) başlığıyla çevrilen eser Büyük Burgaca Düşüş, Altın Böcek ve Sandık başlıklı üç öyküden oluşmaktadır. Çocuk edebiyatı alanında Altın Böcek’in kitap formatında üçüncü²³² çevirisi olan bu eserdeki diğer öyküler izlenebildiği kadarıyla çocuk okurlara kitap formatında ilk kez sunulmuştur. Bu eserlerin korku ve detektiflik türünde olduğu not edilmelidir. Dolayısıyla

²³² Tespit edilebildiği kadarıyla doğrudan çocuk okurlara kitap olarak sunulan ilk çeviri Doğan Kardeş Yayınlarından 1948 yılında yayınlanan Nâzım Dersan çevirisi (29 s.) ve ikincisi de Tomris Uyar çevirisidir (89 s.).

çevirinin hem seçenek hem de tür olarak yenilikçiliğin ve sürekliliğin aracı olduğu ileri sürülebilir.

Ernest Hemingway'den (1899-1961) **Yaşlı Balıkçı ve Deniz** (çeviren: Bilge Taşan, iç resimler: Deniz Oral, 1979, 2. bs., 144 s.) başlığıyla Türkçeye çevrilen eserin kaynak metni 1952 yılında yetişkin okurlar için roman olarak yayınlanmıştır.²³³ Bu eserle yazar 1953 yılında Amerika'da verilen Pulitzer Ödülünü ve 1954 yılında da Nobel Edebiyat Ödülünü kazanmıştır. Sembollerle dolu alegorik bir eser olarak değerlendirilen bu eser daha önceki yıllarda da Varlık Yayınları arasında yetişkin edebiyat eseri olarak yer almıştır.²³⁴ Dolayısıyla yetişkin edebiyatından çocuk edebiyatına geçiş yapıldığı ve ilgili dönemde tekil bir örnek olarak yer aldığı kadar çocuk okurlara kitap formatında Hemingway'den sunulan ilk çeviri eser olması nedeniyle yenilikçi ve öncü olarak değerlendirilebilir. Çocuk okurlara roman olarak sunulan bu çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmemekle birlikte Deniz Oral tarafından resimlendiği ve Bilge Taşan tarafından çevrildiği gözlenmektedir.

İngiltere yetişkin edebiyatı yazarı Graham Greene'in (1904-1991) 1949 yılında filmi ve 1950 yılında *novella* olarak yayınlanan *The Third Man*'in film senaryosu yazmak için kaleme aldığı öykü olduğu belirtilmektedir (Vlastelica, 2015). **Üçüncü Adam** (çeviren: Bilge Taşan, iç resimler: Deniz Oral, 1979, 144 s.) başlığıyla çevrilen eser çocuk edebiyatında sınırlı düzeyde sunulan gizem türünü temsil etmesi açısından öncüdür.

Amerika'da uluslararası tanınırlığa sahip yazar Jack London'dan (1876-1916) **Vahşetin Çağırısı** (çeviren: Bilge Taşan, 1978, 2. bs., 142 s.) başlığıyla Türkçeye çevrilen eser ele alınan dönemde tekil örnek olması açısından yenilikçi ve öncü sayılabilir. 1903 yılında kitap olarak yayınlanan ve birçok kez filme uyarlanan kaynak eser modernitenin eleştirisi olarak okunmaktadır (Benoit, 1968). Çocuk okurlara sunulan bu eser ise macera romanı olarak görünmesine karşılık alt okumalarının yayıncının alanındaki konumlanışıyla paralellik taşıması nedeniyle bilinçli bir seçenek ve roman olarak

²³³ "From Ernest Hemingway to the Editors of Life", **Life**, 25 Ağustos 1952, s.124, (Çevrimiçi) https://books.google.com.tr/books?id=g1YEAAAAMBAJ&pg=PA124&redir_esc=y#v=one-page&q&f=false, 21 Mart 2020.

²³⁴ Ernest Hemingway, **İhtiyar Balıkçı**, Çev. Orhan Azizoğlu, İstanbul, Varlık Yayınları, 127 s., 1953. Aynı yayınevinin 1970 yılında Ülkü Tamer çevirisini yayınladığı görülmektedir.

sunulduğu söylenebilir. Bilge Taşan'ın çevirisinde kullanılan kaynak dil belirtilmemiştir.

John Steinbeck'ten (1902-1968) **Al Midilli (Büyük Dağlar/Verilen Söz)** (çeviren: Derin Çizer, iç resimler: G. J. Galsworthy, 1979, 142 s.) ve **İnci Avcıları** (çeviren: Bilge Taşan, 1978, 144 s.) başlıklarıyla çevrilen eserlerin ilki ele alınan dönemin çeviri çocuk edebiyatı alanında iki farklı çevirisinin olması nedeniyle çeviri rekabet aracı olarak görülebilirken, romana eklenen diğer öykü ise yeni bir seçenek olarak dikkat çekmektedir. Türkiye'de önceki yıllarda bu eserlerin yetişkin edebiyat eserleri olarak sunulduğu not edilmelidir. Dolayısıyla yetişkin edebiyatından çocuk edebiyatına geçiş söz konusudur. Her iki çeviri de doğa ve gerçekçi öyküler olarak dikkat çekmektedir. Çevirilerde kullanılan kaynak dil belirtilmemiş, ilk çeviride yabancı bir ressamın görselleri kullanılırken diğer çeviride resimleme yapılmamıştır.

Mark Twain'in (1835-1910) 1899 yılında kısa öykü olarak bir dergide tefrika edilen ve Türkçeye **Ortalığı Karıştıran Adam** (çeviren: Semiramis Yağcıoğlu, 1978, 143 s.) başlığıyla çevrilen eser bir kasabanın dürüstlük temelinde ahlâki çöküşünü anlatan bir öyküdür. Yetişkin edebiyatından alınan bu çevirinin ilgili dönemde yenilikçi ve öncü bir seçenek olarak ortaya çıktığı söylenebilir. Eserin resimlenmediği görülürken, İngiliz Dili ve Edebiyatı mezunu²³⁵ Semiramis Yağcıoğlu'nun eseri İngilizce kaynak dilden çevirdiği ileri sürülebilir. Rus klâsik yazarlarından Gogol'den (1809-1852) **Şaşkınlık Panayırı** (çeviren: Semiramis Yağcıoğlu, iç resimler: Deniz Oral, 1978, 143 s.) başlığıyla çevrilen eser "Kopuk Burun", "Palto" ve "Fayton" olmak üzere üç öyküden oluşmaktadır. Kopuk Burun, gerçeküstü bir çizgide hiciv, güldürü ve grotesk unsurlarla dolu farklı bir öykü olarak değerlendirilirken (Spycher, 1963), "Palto" öyküsü de Çarlık döneminin bürokrasisini ve toplumu hicveden gerçekçi bir eser olarak görülmektedir (Kuiper, 2015). Fayton da yazarın mantıksızlığı ve güldürüyü birleştirdiği son eserlerinden biri olarak ele alınmaktadır (Woodward, 1982). Ele alınan dönemde çeviri çocuk edebiyatında yeni bir yazardan yeni bir eser olduğu için çeviri,

²³⁵ Bkz. "Prof. Semiramis Yağcıoğlu," (Çevrimiçi) http://www.dipnotkitap.net/DENEME/Roman_Kahramani.htm, 21 Mart 2020.

yenilikçi ve öncü olarak görülebilir. Çevirinin resimlenmediği ve Semiramis Yağcı-oğlu tarafından Türkçeye çevrildiği gözlenmektedir. Çevirmenin çalışma dili göz önünde bulundurulduğunda çeviride ara dilin kullanılmış olabileceği ileri sürülebilir.

Amerika yetişkin edebiyatının kısa öykü yazarlarından O. Henry'den²³⁶ (1862-1910) **Şu Tath İnsanlar** (çeviren: Bilge Taşan, iç resimler: Deniz Oral, 1977, 155 s.) başlığıyla Türkçeye çevrilen eser çeşitli kısa öykülerden oluşan bir derlemedir. Yetişkin edebiyatından çocuk edebiyatına geçişinin sağlandığı bu öykü derlemesi Deniz Oral tarafından resimlenmiş ve Bilge Taşan tarafından çevrilmiştir. Çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmemiştir.

Yaroslav Hašek'ten **Aslan Asker Şvayk** (yalınlaştırarak çeviren: Bilge Taşan, iç resimler: Deniz Oral, 1979, 2. bs, 140 s.) başlığıyla Türkçeye çevrilen eser 1. Dünya Savaşı yıllarında geçen, hiciv ve kara mizah roman örneğidir. Eserin “en ünlü savaş karşıtı romanlar” arasında sayılması (Sachleben, 2014: 65) Ya-Ba Yayınlarının bu eseri çocuk okurlara sunma tercihinin arkasındaki motivasyonu açıklayabilir; nitekim yayıncının alanda sol olarak ifade edilebilecek konumlanması ve bu doğrultuda yürüttüğü belirli bir yayın çizgisi vardır. Çeviri eserin “yalınlaştırılarak” çevrilmesi hem metin uzunluğunda hem de dil boyutunda çeşitli düzenlemelerin yapıldığına işaret etmektedir. Çekçe dilinde kaleme alınan eserin İsviçre tiyatro uyarlaması ve Fransızca çevirileri aracılığıyla Türkçe çeviriye yansıdığı ve böylece dolaylı bir çeviri örneği olduğu gösterilmiştir (Sabatos, 2018).

İspanya edebiyatının temsilcisi şair/yazar Juan Ramon Jimenez'in (1881-1958) 1914 yılında İspanyolcada yayınlanan ve **Sevgili Küçük Eşeğim** (çeviren: Derin Çizer, iç resimler: Baltasar Lobo, 1978, 144 s.) başlığıyla Türkçeye çevrilen eser, şiirsel bir düzyazı olarak değerlendirilir (Dixon, 1990). Çeviri eserde kullanılan Baltasar Lobo'ya ait resimlemeler 1965 basım İngilizce çeviride bulunduğundan çeviride ara dil kullanmış olabileceği düşünülebilir. Ancak yine de çeviride kullanılan kaynak dilin belirtilmediği not edilmelidir. Bu eserin çevrilmesinin altında yatan motivasyona dair bir ipucu çeviri eserde yer verilen yazar tanıtımında bulunabilir:

²³⁶ Gerçek ismi William Sydney Porter'dır.

“[...] 1936’da, İspanya İş Savaşı’na katılmak istemediği için Amerika’ya göçtü. 1956’da kendine Nobel Edebiyat Ödülü verildi. Sevgili Küçük Eşeğim (Platero ile Ben), Jimenez’in en özgün ve en tanınmış yapıtlarından biridir.”

Yazarın savaş karşıtı ve dolayısıyla barış yanlısı olması, Nobel Edebiyat Ödülü ile başarısının uluslararası boyutta kabul edilmesi ve çeviriye konu olan eserin yazarın en başarılı ve ünlü eseri olması çeviri seçiminin gerekçeleri olarak ortaya çıkmaktadır. Çeviri eserin arka kapağında yer alan “yarının büyüklerinin duygu ve bilgi yönleriyle gelişmiş, yaşama bağlı ve yabancılaşmamış, güçlü bireyler olmaları için” ifadesi çeviri eserin “10/15 yaş arası” olarak özellikle belirtilen hedef kitle için belirtilen amaçlara hizmet ettiğini göstermektedir.

Son olarak, Makedonca dilinde hem yetişkinler hem çocuk okurlar için eserler kaleme alan yazar/şair Vidoe Podgoreç’in (1934-1997) 1970 yılında yayınlanan (Čiziková, 2018) ve Türkçeye **Çingeneler Arasında** (çeviren: Hasan Mercan, iç resimler: Dimitar Kondovski, 1978, 143 s.) başlığıyla çevrilen eser savaş sırasında yetim ve öksüz kalan bir çocuğun Romanlar tarafından sahiplenilmesini gerçekçi bir çizgide konu edinir (Celik, Dimova ve Ivanovska, 2012). Çocuk okurlara roman olarak sunulan eserin resimlenmediği ve Hasan Mercan tarafından Türkçeye çevrildiği gözlenmektedir. 1950 sonrası Kosova’da Türk edebiyatının temsilcileri arasında sayılan (Beksaç, 2015) Mercan’ın çalışma dilleri arasında yer aldığı belirtilen Sırpça, Hırvatça, Arnavutça ve Makedonca²³⁷ düşünüldüğünde çeviride kaynak dil Makedoncanın kullanıldığı düşünülebilir. Yine de çeviride kullanılan kaynak dilin belirtilmediğinin altı çizilmelidir.

Buradan hareketle çocuk okurlara çeviri aracılığıyla Çekoslovakya (Çek ve Makedon kültürleri), Sovyet Rusya, İspanya, Amerika ve İngiltere edebiyatlarından öykü, korku, gizem, macera ve doğa roman türlerinde çeşitli örnekler sunulduğu ve Amerika edebiyatından örneklerin ağırlıkta olduğu söylenebilir. Podgoreç’in eseri dışında özel bir kitle olarak çocuk okurlar için kaleme alınmamış ve 1970 öncesi yıllarda Türkçe yetişkin edebiyatında konumlanan eserlerin çocuk edebiyatı alanına getirildiği gözlenmiştir. Bu açıdan bakıldığında **Yetişme Dizisinde** çevirinin çoğunlukla yenilikçi ve öncü bir araç olarak kullanıldığı ileri sürülebilir. Öte yandan tekil bir örnek

²³⁷ “Hasan Mercan,” Biyografya, (Çevrimiçi) <https://www.biyografya.com/biyografi/16092>, 21 Mart 2020.

olsa da, **Al Midilli** başlığı ele alınan dönemde ekonomik ve simgesel sermayenin yoğunlaştığı eser olması açısından çevirinin rekabet aracı olarak kullanılmasını somutlaştırmıştır.

Ele alınan dönemde Yeni Dünya Yayınlarının **Çocuk Kitapları Dizisinde** çocuk okurlara sunduğu altı eserden dördünün çeviri olması yayıncının çocuk edebiyatı alanında çeviri etkinliğine ağırlık verdiğine işaret etmektedir. Bu çeviri eserlerin ilgili dönemde çocuk okurlara sunulan farklı seçenekler olması açısından çevirinin değişim aracı olarak kullanıldığını savını desteklemektedir. Bu eserler Sergey Mihalkov'dan (1913-2009) **Çocuklara Özgürlük** (çeviren: Güneş Bozkaya, resimler: Ramiz Aydın, 1976, 118 s.), Angel Karaliyçev'den (1902-1972) **Beyaz Güvercin** (çeviren: Güneş Bozkaya Kolontay, resimler: Stoyan Anastasov, 1976, 124+[1]), Yuri Olesha'dan (1899-1960) **Üç Şişman Adam** (çeviren: İnci Çal, resimler: V. Gorayev ve B. Kalashin, 1975, 223 s.) ve Karl Simrok'tan (1802-1876) **Ormanda Bir Mahkeme** (çeviren: Kemal Kaya, 1975, 3. bs., 126 s.) başlığıyla Türkçeye çevrilen eserlerdir.

Çocuk edebiyatı yazarı ve şair Mihalkov Sovyet Rusya'da 1939 yılından itibaren çocuk ve gençlik edebiyatı yazarlarına verilen Stalin Ödülünü üç ve Lenin Ödülünü bir kez kazanmıştır (Hellman, 2013). Bu açıdan bakıldığında Sovyet Rusya'da çocuk edebiyatı alanının önde gelen yazarlarından biridir. **Çocuklara Özgürlük** başlıklı çeviri eserde yazar ve eserin içeriği hakkında isimsiz ve kısa bir sunuş yazısı mevcuttur; bu yazı eserin ve yazarın alana nasıl sunulduğuna dair önemli ipuçları sağlamaktadır:

“Sergey Mihalkov, bir Sovyet yazarıdır. Çocuklar için yazdığı masallar on se-kiz, Türkçe'yi de ekleyince on dokuz dile çevrilmiştir. Dünya basınında yazarı övücü yazılar yayımlanmıştır. Bunlardan birinde, ünlü masal yazarı Andersen'in bir devamı olarak nitelenmiştir. Çok kez ana ve babaların çocuklardan, çocukların da ana ve babalardan şikâyetçi oldukları bilinen bir gerçektir. Kimi ana ve babalara göre çocuğu birer 'kötü çocuk'tur. Kimi ana ve babalar da çocuklarına göre onlara özgürlük vermezler. İşte bu masal da çocuklar da ana ve babalar da birbirleri hakkında nasıl haksız düşündüklerini anlıyorlar; 'şikâyet mi, bir daha tövbe!' diyorlar...”

Sunuşta yazarın pek çok dile çevrilmesi aracılığıyla eserlerinin uluslararası düzeyde beğenildiği ve başarılı olduğu vurgulanmıştır. Evrenselliğe atıfta bulunan dünya

basınından olumlu bir eleştiriye yer verilerek yazarın dünyanın en ünlü masal yazarlarından Andersen ile benzerlik kurulduğu görülmüştür. Mihalkov'un masal yazarı olarak sunulmasına karşılık çeviri eserin arka sayfasında yer alan tanıtım metninde yer alan “masal havasında yazılmış bir çocuk romanı” ifadesi sözü edilen çeviri eserin anlatım biçimi masalsı olan bir roman olarak sunulduğunu göstermektedir. Eserin içeriğine ilişkin ifadelerden konunun çocuk-ebeveyn ilişkisi çerçevesinde özgürlük ve otorite gerilimi olduğu ve belirli bir düzeyde uzlaşmayla sonlandığı anlaşılmaktadır. Çeviri eserin arka kapağında yer alan “çocuklardan şikâyet eden ana ve babalara da büyük taşlar vardır bu romanda” ifadesi ise eserde yetişkinlere yönelik hicivlerin yer aldığına işaret etmektedir. Öte yandan çocuk ve gençlik edebiyatı eserlerinin önceki yıllara göre daha çok sorunlara eğilen, entelektüel ve eleştirel içeriğiyle dikkat çektiği 1970'lerin Sovyet Rusya'sında yayınlanan kaynak eserin çocuk eğitimi tartışmalarına bir katkı olarak sunulduğu Mihalkov'un ifadesine dayanılarak belirtilmiştir (a.g.e.: 547). Eserin eğitim tartışmalarına katkısı, otoriteye başkaldıran ve arzularına göre hareket eden çocukların özgür ve bağımsız olduktan sonra çok vakit geçmeden kendi başlarına yapamayacaklarını anlayıp yetişkinlerle uzlaştıklarında daha iyi anlaşılabilir. Hellman²³⁸, çocuk-yetişkin uzlaşmasının, Mihalkov'un açıkça amaçladığı gibi, çocukları onlara fark ettirmeden yetiştirmenin önemini gündeme getirdiğini savunmuştur. Buna ek olarak, Komünist Partili bir yazar olarak Mihalkov'un “çılgın altmışları” mizahi dille örtük şekilde ele aldığı bir öykü olarak nitelendirilmiştir.²³⁹ Çeviri eserin dışında sunulan başlığı ve tanıtım yazısı dikkate alındığında otorite karşıtı bir eser görünümü ağır basarken, çeviri eserin içinde yer alan sunuşa bakıldığında her iki tarafın birbirlerine haksızlık etmesi temelinde bir uzlaşma sunulduğu gözlenmektedir. Ayrıca yayıncının sol çizgide konumlanması ve içinde bulunduğu siyasi alanda resmi otoriteyle gerilimli ve değişken ilişkisi göz önünde bulundurulduğunda, çeviri eserin kaynak eserin konumlandırıldığı öğretici bağlamının dışına çıkarıldığı savlanabilir. Ramiz Aydın tarafından resimlenen çeviri eserin Güneş Bozkaya tarafından Türkçeye çevrildiği; ancak çeviride kullanılan kaynak dilin belirtilmediği görülmektedir.

²³⁸ A.g.e.

²³⁹ A.g.e.

İlgili dönemde Cem Yayınevinin **Arkadaş Kitaplar** dizisinde çocuk okurlara sunulan bir çocuk edebiyatı yazarı Angel Karaliyçev'den **Beyaz Güvercin** başlığıyla çevrilen eser farklı bir seçenek olarak görünmektedir. Bulgaristan çocuk edebiyatının “bir nebze dahi öğreticilik içermeyen kalıcı insani değerlerle harmanlanan ve klâsikleşen” (Karkalanova, 2017) halk/masal ve öykülerin yazarı olarak nitelendirilen Karaliyçev'in Türkçeye çevrilen bu eseri öykü olarak çocuk okurlara sunulmuştur. Bu çeviri öykünün içindeki resimler Stoyan Anastasov'a aittir; Anastasov'un resimleri aynı zamanda kaynak eserin 1971 basımlı Rusça çevirisinde yer almıştır. Bu ilişkisellik Türkçe çevirinin Rusça dilinden yapıldığını düşündürtse de, Güneş Bozkaya Kolontay'ın çeviri yaptığı dilin belirtilmediği not edilmelidir.

Sovyet Rusya yazarı Yuri Olesha'nın 1924 yılında hem yetişkin hem çocuk okurlar için kaleme aldığı ve 1928 yılında yayınlanan ve **Üç Şişman Adam** başlığıyla Türkçeye çevrilen eserin Rus devriminin eğlenceli bir oyuna dönüştürüldüğü büyük toplumsal değişimin büyümlü masal teknikleriyle ele alındığı bir öykü olduğu belirtilmektedir (Brandist, 1998: 599-600). Çeviri eserin içinde sunuş yer almazken, arka kapığında yer alan tanıtım yazısında çeviri eser şu şekilde çocuk okurlara sunulmuştur:

“Üç Şişman Adam, masal havasında yazılmış bir çocuk romanıdır. Ülkenin birinde toprakları, madenleri ve her türlü zenginliği ve bu yüzden de yönetimi ele geçirmiş üç zorbanın, üç şişman adamın, ayaklanan halk tarafından ve kız çocuğu Suok'un da büyük katkısıyla nasıl 'alaşağı' edildiğini (ister büyük olun ister çocuk) zevkle, heyecanla okuyacaksınız.”

Çocuk romanı olarak sunulan çeviri eserin biçim özelliği olarak masal türünden izler taşıdığı belirtilmiştir. Çeviri eserin heyecanla okunacağını ifade edilmesi romanın macera unsurlarına dikkat çekmesi bakımından önemlidir. Halkın zengin yönetimi iktidardan indirmesi olarak özetlenen içeriğin büyük bir düzen değişikliğini ve/veya devrimi imlediği görülmektedir. Çeviri eserin kaynak eserde olduğu gibi hem çocuk okurlara hem de yetişkin okurlara seslendiğinin vurgulanması hedef kitle açısından bir benzeşme olduğunu göstermektedir. Çeviri eserde yer alan resimlerin V. Gorayev ve B. Kalaushin'e ait olduğu belirtilmiştir; Moskova'da 1970 yılında yayınlanan İngilizce çeviride bu görsellerin yer alması²⁴⁰ ve çevirmen İnci Çal'ın İngiltere

²⁴⁰ “The three fat men,” **Worldcat**, (Çevrimiçi) <http://www.worldcat.org/nz/title/three-fat-men/oclc/843584?referer=di&ht=edition>, 7 Nisan 2020.

çocuk edebiyatından bir eser çevirdiği göz önünde bulundurulduğunda çeviride İngilizcenin ara dil olarak kullanılmış olabileceği düşünülebilir. Ne var ki, çeviride kullanılan dilin belirtilmediğinin altı çizilmelidir.

Eski Almanca edebiyatı modern Almancaya çeviren ve halk deyişlerini derleyen şair ve yazar Karl Simrock'tan **Ormanda Bir Mahkeme** başlığıyla Türkçeye çevrilen eserin çocuk okurlara masal olarak sunulduğu söylenebilir. Resimleyenin olmadığı bu çeviride Kemal Kaya'nın (1903-1966)²⁴¹ Almanya'da Frankfurt Yüksek Öğretmen Okulunu bitirdiği²⁴² ve Almanca çocuk ve yetişkin edebiyatından pek çok eser çevirdiği göz önünde bulundurulduğunda kaynak dil Almancanın kullanmış olabileceği düşünülebilir. Ancak çeviri eserde buna dair herhangi bir ifadenin bulunmadığı not edilmelidir. Çevirmenin vefat tarihi bu çevirinin daha önce başka yayıncı ve/veya matbaa tarafından yayınlanmış olduğuna işaret etmektedir. Nitekim Kaya'nın 1940'lı yıllardan itibaren Alman masal derlemelerinden yaptığı çeviriler sürekli yayınlanmıştır. Dolayısıyla bu örnek özelinde çevirinin bir süreklilik aracı olarak kullanıldığı ileri sürülebilir.

Yeni Dünya Çocuk Kitapları Dizisinde yer alan çeviri eserler Almanya, Sovyet Rusya ve Bulgaristan edebiyatlarını doğrudan ve/veya dolaylı olarak temsil etmektedir. Çevirinin süreklilik aracı olarak kullanıldığı bir örnek dışında değişim aracı olarak kullanıldığı; yenilikçi ve öncü seçeneklerin Türkiye'deki çocuk okurlara sunulduğu gözlenmektedir. Çevirilerin çoğunda resimlemeye yer verilirken, çeviride kullanılan dilin hiçbir çeviri eserde belirtilmediği dikkat çekmektedir.

Ele alınan dönemde çocuk edebiyatı alanına farklı seçeneklerin sunulduğu bir başka dizi Güneş Yayınevinin **Çocuk Dizisi**dir. Tespit edilebildiği kadarıyla yayınlanan altı eserin beşinin çeviri olduğu bu dizide Istvan Kormos'dan (1923-1977) **Yakup ve Tılsımlı Öküzleri** (çeviren ve uyarlayan: Barış Pirhasan, Gyula Macskassy-Grete Just-Tibor Csermak-Szabolcs Szabo, 1979, 30 s.), Hiltrud Lind'den **Akıllı Sıpa** (Çeviren: Zeyyat Selimoğlu, resimler: Susa Schlieper, 1979, 39 s.), Jurij Bržzan'dan (1916-2006) **Kara Değirmen** (çeviren ve uyarlayan: Zeyyat Selimoğlu, resimleyen:

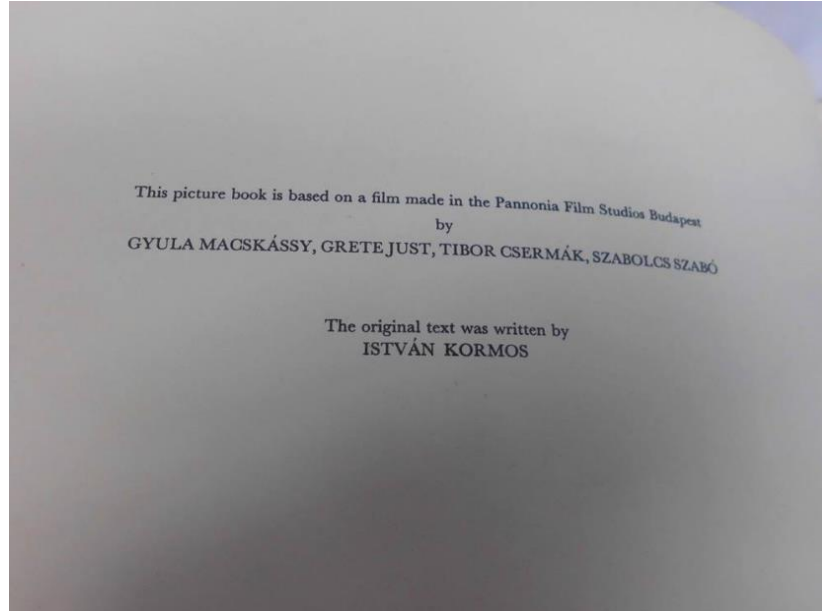
²⁴¹ "Ali Kemal Kaya," **Translex: Türkçe Çevirmenler Sözlüğü**, (Çevrimiçi) https://translex.ege.edu.tr/tr-6991/ali_kemal_kaya.html, 7 Nisan 2020.

²⁴² "Kemal Kaya," **Biyografya**, (Çevrimiçi) <https://www.biyografya.com/biyografi/6430>, 7 Nisan 2020.

İsmail Somuncu, 128 s.), Zakaria Tamer'den (1931-) **Ev** (çeviren: Necati Kaya, resimleyen: El-Labbad, 1979, 24 s.) ve Ernst A. Ekker'den (1937-1999) **Mehmet Almanyada** (çeviren: Elif Lachauer, resimleyen: Karlheinz Gross, 1979, 24 s.) başlığıyla Türkçeye çevrilen eserler vardır.

Çocuk okurlar için Macarca dilinde öyküler ve masallar kaleme alan Kormos'dan **Yakup ve Tılsımlı Öküzleri** başlığıyla Türkçeye “çevrilen” ve “uyarlanan” eser 30 sayfalı bir resimli çocuk kitabıdır. 1968 basım İngilizce çevirisinin iç sayfasında yer alan ifadeden resimli kitabın daha önce Budapeşte’de çekilen bir filme dayandığı ve kaynak metnin de Kormos tarafından yazıldığı anlaşılmaktadır. Dolayısıyla eserin ilk olarak filme uyarlandığı ve İngilizce çevirinin de film uyarlamasına dayandığı gözlenmektedir. Türkçe çeviride yer verilen Gyula Macskassy, Grete Just, Tibor Csermak ve Szabolcs Szabo isimleri çevirinin İngilizce çeviri esere dayandığına düşündürmektedir. Bu düşünce, çevirmen Barış Pirhasan’ın İskoç romanı olarak benimsenen İngilizce dilinde yazılmış bir romanı da çevirdiği göz önünde bulundurulduğunda desteklenir görünmektedir.

Resim 4.7: *Two Magic Oxen* (1968) başlıklı İngilizce çeviri eserin iç kapak sayfası²⁴³

²⁴³ “The Two Magic Oxen by Istvan / István Kormos 1968 Bankcroft London,” **Oxfam Online Shop**, (Çevrimiçi) https://www.oxfam.org.uk/shop/product/the-two-magic-oxen-by-istvan-istvn-kormos-1968-bankcroft-london-hd_101313027, 8 Nisan 2020.

“Çeviren ve uyarlayan” ifadesi eserin hem çevrildiği hem de uyarlandığını göstererek pratiğin iki yönünü açıkça ortaya koymaktadır. Türkçe çevirinin başlığında da görüldüğü üzere “uyarlama” doğrultusunda özel isimlerin yerine Türkçe isimler tercih edilmiş olabilir. Görsellerin ise çeviride kaynak olarak kullanılan eserden alındığı görülmektedir. Bu resimli masal/öykü kitabının okul öncesi çocuklara ve/veya ilkokul seviyesindeki çocuk okurlara sunulduğu anlaşılmaktadır.

Resimli çocuk kitabı yazarı Hiltrud Lind’in Batı Almanya’da 1975 baskının mevcut olduğu (Lind, 1975) ve Türkçeye **Akıllı Sıpa** başlığıyla çevrilen eser de bir resimli öykü kitabıdır. Türkçe çeviri eserin 39 sayfalı olduğu görülmekte ve hem okul öncesi çocuklara hem de yeni okumaya başlayan çocuk okurlara sunulduğu anlaşılmaktadır. Almanca baskısında yer alan Susa Schlieper’in resimlerinin Türkçe çeviride de kullanıldığı ve Zeyyat Selimoğlu’nun çalışma dili düşünüldüğünde çevirinin kaynak dil Almancadan yapılmış olduğu ileri sürülebilir. Yine de çeviri eserde kullanılan kaynak dilin belirtilmediğinin altı çizilmelidir.

Brezan’ın Demokratik Alman Cumhuriyetinde çocuk okurlar için hem Sorbça hem Almanca dilinde 1968 yılında yayınlanan, 1975 yılında filme uyarlanan ve Türkçeye **Kara Değirmen** başlığıyla “çevrilen” ve “uyarlanan” eserin arka kapağında yer alan tanıtım yazısı eserin ve yazarın sunumuna dair önemli ipuçları sağlamaktadır:

“Kara Değirmen Demokratik Alman Cumhuriyeti’nden çevrilip uyarlanan bir kitap. Masalsı öğelerle örülmüş ama baştan sona gerçeklere dayalı, gerçekçi bir öz taşıyor. Okurken, o masal havası içinde anlatılanların, aslında hayatın ta kendisi olduğunu göreceksiniz. Sömürüyü, zulmü, haksızlığı, bunlara karşı savaşı, direnci, dostluğu, dayanışmayı ve zaferi bulacaksınız ‘Kara Değirmen’de. Yalnız kitabın dili biraz çetin. Pek alışık olmadığınız bir anlatım biçimi var. Bu yüzden dikkatle okunması gerek. Özellikle ortaokul çağındaki çocukların okuyabileceği, okuması gereken bir kitap ‘Kara Değirmen’. Lise çağındakilere de salık verebiliriz, onların da zevk alacaklarına ve çok şey öğreneceklerine inanıyoruz bu kitaptan.”

Kaynak eserin yazıldığı dil yerine içinde üretildiği belirli bir devletle ilişkilendirilerek vurgulanması dikkat çekicidir. Böylece çevirinin Demokratik Alman Cumhuriyetini temsil ettiği imlenmiştir. Masalsı unsurlar içermesine karşılık eserin içeriğinin gerçekliğine dikkat çekilmesi ve hatta sol çizginin savunduğu belirli temaların sıralanması çeviri eserin gerçeklikle ilişkisinin kurulmasını kolaylaştırma amacı taşıdığı düşünülebilir. Öte yandan dil ve anlatım biçimi olarak Türkiye’deki çocuk okurların

zor ve farklı bulabileceklerine dikkat çekildiği ve bu nedenle dikkatli okuma telkininde bulunulduğu gözlenmektedir. Bu zorluklardan olsa gerek hedef kitlenin sadece ortaokul seviyesindeki çocuk okurlarla değil, lise seviyesindeki çocuk okurları da içine alacak şekilde tanımlandığı görülmektedir. Dolayısıyla çeviri eserin roman olarak çocuk okurlara sunulduğu söylenebilir. Son olarak, çeviri eserin öğretici yanının vurgulanması anlamlıdır. İsmail Somuncu tarafından resimlenen eseri Zeyyat Selimoğlu'nun Almanca kaynak dilden çevirdiği düşünülmekle birlikte çeviride kullanılan kaynak dilin belirtilmediği not edilmelidir.

Suriye'den kısa öykü ve çocuk edebiyatı yazarı Zakaria Tamer'in (1931-) **Ev** başlığıyla Türkçeye çevrilen eseri resimli bir kitaptır. 24 sayfalı bu kitabın okul öncesi çocuklar ve okumaya yeni başlayan çocuk okurlar için sunulduğu düşünülebilir. İçerik olarak yaşama ve barınma hakkı gibi evrensel değerlerin ele alındığı ve bu evrensel değerlerin o dönemde savaş içinde yaşayan Filistinli çocukların durumuyla ilişkilendirildiği söylenebilir. Yazarın Arap dünyasından en çok çevrilen ve okunan kısa öykü yazarı olduğu belirtilmekte²⁴⁴ ve hem öyküleri hem çocuk kitapları 1960'lardan itibaren İngilizceye çevrilmektedir. Dolayısıyla yazarın uluslararası tanınırlığa sahip bir isim olması eserinin Türkçeye çevrilmesi üzerinde etkili olmuş olabilir. Çeviri eserde yer alan resimlerin Arapça kaynak eserden alındığı tespit edilmiştir. Ele alınan dönemde yalnızca bir çeviri eseri bulunan çevirmen Necati Kaya'nın çeviride kullandığı dil belirtilmediği için kaynak dil bilinmemektedir.

Avusturyalı çocuk edebiyatı yazarı Ernst A. Ekker'den **Mehmet Almanya'da** başlığıyla Türkçeye çevrilen eser 24 sayfalık bir resimli öykü kitabıdır. Almanya'da bir göçmen bir işçi çocuğunun yaşamını konu alan bu eserin resimlemeleri Almanca baskısında yer alan Karlheinz Gross'a aittir. Çevirmen olarak belirtilen Elif Lachauer'in ele alınan dönemde tek çevirisi bu eser olsa da, Lachauer'in 1970'lerde Alman yazarların göçmen işçilerin çocuklarının sorunlarını konu aldıkları başka eserleri de

²⁴⁴ “Zakaria Tamer, The Master of (Children’s) Stories,” **Middle East Revised**, 10 Nisan 2014, (Çevrimiçi) <https://middleeastrevised.com/2014/10/04/zakaria-tamer-the-master-of-childrens-stories/>, 8 Nisan 2020.

Türkçeye çevirdiği belirtilmektedir.²⁴⁵ Nuran Özyer²⁴⁶, bu resimli kitapların ulus farkı gözetilmeden ele alındığı için olayın kahramanının adının konmasının kitabı kendi diline çeviren çevirmene bırakıldığını ifade etmektedir. Bu açıklama sözü edilen eserin başlığında Türkçe özel ismin yer alma nedenini de aydınlatmaktadır.

Güneş Yayınevinin Çocuk Dizisinde yer alan çevirilerin roman olarak sunulan bir tekil örnek dışında resimli öykü kitapları olması dikkat çekicidir. Türkiye'nin çocuk edebiyatı alanında farklı seçenekler olarak yer alan bu çeviri eserler, çevirinin bir değişiklik aracı olarak yenilikçi ve öncü örnekler sunduğunu somutlaştırmaktadır. Görsellerde ağırlıklı olarak yabancı eserlerde yer alan resimlemelerin tercih edildiği, yalnızca romanın Türkiye'den bir ressam tarafından resimlendiği gözlenmiştir. Tüm çeviri eserlerde çevirmenlerin belirtilmesine rağmen çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmemiştir; ancak yine de Türkçe çeviri eserlerin Macarca, Almanca (Batı ve Doğu Almanya'da yayınlanmış eserler) ve Arapça dil ve kültür ürünlerini temsil ettiği ileri sürülebilir.

Sol çocuk edebiyatı yörüngesinde çevirinin değişim aracı olarak kullanıldığı son dizi Okar Yayınlarının **Çocuk Kitapları Dizisi**dir. Tespit edilebildiği kadarıyla ele alınan dönemde yalnızca üç kitaptan oluşan bu dizide yalnızca bir çeviri eser mevcuttur. Joy Adamson'ın (1910-1980) 1960 yılında yayınlanan ve Türkçeye **Özgür Doğanlar** (çeviren: Nurten Dinçer, fotoğraflı, 1976, 128 s.) başlığıyla çevrilen eser biyografi türünde olmasına rağmen çocuk okurlara “maceralı doğa” romanı olarak sunulduğu arka kapakta yer alan tanıtım yazısında görülmektedir:

“ÖZGÜR DOĞANLAR, Afrika'nın göbeğinde insanlarla birlikte yaşayan bir dişi aslanın akıl almaz öyküsüdür. Vahşi bir aslanla insanlar arasında şimdiye dek kurulmuş en sağlam dostluk olarak nitelendirilir bu ilişki daha üç aylıkken, annesinin ölümü üzerine Joy ve George Adamson'la yaşamaya başlayan “Elsa” ile Afrika'yı dolaşacak; heyecanlı serüvenlerini birlikte yaşayacak ve vahşi hayvanları doğal koşulları içinde tanıyacaksınız. ÖZGÜR DOĞANLAR yalnız çocukların değil, doğayı seven herkesin bir solukta okuyacağı bir kitap. Yayımlandığı ülkelerde büyük ilgi uyandıran ve televizyon için filme alınan yurdumuzda da “HÜR” DOĞANLAR adıyla gösterilen bu kitabı sunmaktan kıvanç duyuyoruz.”

²⁴⁵ Laucher'ın, Irmela Brender'in yazdığı *Simonetta mit der roten Schleife* başlıklı eseri 1972 yılında **Kırmızı Kurdeleli Emine** ve Anni Gelbhear'ın yazdığı *Tina gewinnt* başlıklı eseri aynı yıl **Ayşe Kazanıyor** başlığıyla Türkçeye çevirdiği ifade edilmektedir (Özyer, 1994: 44).

²⁴⁶ A.g.e.

İlk olarak eserin konusundan bahsedildiği tanıtım yazısında bir çiftin yavru bir aslanı sahiplenip birlikte yaşamaya başlamalarıyla heyecan ve macera dolu yaşamlarının okurlarla buluşacağı belirtilmiştir. İnsan ve hayvan dostluğunun bahsedildiği tanıtım yazısında okurlara insanla birlikte yaşayan “vahşi” bir aslanın doğal koşullarını öğrenme vaadini sunması çelişkili bir tablo ortaya çıkarmıştır. Özgürlük, dostluk ve doğanın vurgulandığı ve hedef kitle olarak sadece çocuk okurlara değil yetişkin okurlara da seslenilmesi dikkat çekicidir. Dönemin öne çıkan bir reklam stratejisi olarak film uyarlamalarının kitap tanıtımında kullanılmasını bu tanıtım metni de örneklemiştir. Öte yandan 1967’de sinemalarda gösterilen²⁴⁷ filmin “Hür Doğanlar” başlığının dokuz yıl sonra sunulan çeviri eserin başlığında tercih edilmemesi, Arapça kökenli hür²⁴⁸ sözcüğü yerine Türkçe kökenli özgür²⁴⁹ sözcüğünün kullanılması dil-siyaset ilişkisi bağlamında anlamlıdır. Bu çeviri eserin temsil ettiği dil-kültürün son derece melez olduğu söylenebilir. Avusturya-Macaristan’da doğup büyüyen, daha sonra Kenya’da vahşi yaşamın korunması için çalışmalar yürüten ve İngilizce yazan bir yazarın eseridir. Çeviri eserin iç kapağında kaynak eserin başlığı olan *Born Free*’ye yer verilmiştir; bu, çevirinin kaynak dil İngilizceden yapıldığına işaret etmekle birlikte çeviride kullanılan kaynak dilin belirtilmediği not edilmelidir.

4.2.3. Millî Çocuk Edebiyatı Yörüngesinde Çeviri

Ulusal çocuk edebiyatıyla benzer amaçlara yönelik görünen ama ideolojik kaynak ve araçlar açısından önemli derecede farklılaşan millî çocuk edebiyatı anlayışının çerçevesi, yörüngesine yakından bakıldığında daha açık bir şekilde anlaşılabilir. Milli çocuk edebiyatı çizgisinde konumlanan yayıncılar ve/veya diziler arasında MEB, Tercüman Gençlik Yayınları, Toker Yayınları ve Dede Korkut Yayınevi sayılabilir. Bu yayıncıların yörüngeleri yayınladıkları çeviri eserler aracılığıyla incelendiğinde Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki farklılaşmalar ve/veya kesişimsellikler somut olarak ortaya konabilir.

²⁴⁷ “Bugün Nereye Gitmeli?,” *Milliyet Gazetesi*, 26 Mart 1967, s. 6.

²⁴⁸ “Hür,” *Nisanyan Sözlük: Çağdaş Türkçenin Etimolojisi*, (Çevrimiçi) <https://www.nisanyansozluk.com/?k=h%C3%BCr>, 8 Nisan 2020.

²⁴⁹ “Özgür,” *Nisanyan Sözlük: Çağdaş Türkçenin Etimolojisi*, (Çevrimiçi) <https://www.nisanyansozluk.com/?k=%C3%B6zg%C3%BCr>, 8 Nisan 2020.

2. bölümde MEB'in Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki yayıncılık rolü detaylı ele alındığı üzere 1969 yılında yayınlanmaya başlayan ve 1970'li yıllarda yayınlanması kesintiye uğramasına rağmen 1990'lı yıllara değin yayınlanmasına devam edilen **1000 Temel Eser** dizisi, dönemin Başbakanı Süleyman Demirel'in (1970) dizideki eserler için kaleme aldığı önsözde belirttiği gibi “millî kültür mirası” meselesiyle ilişkilidir. Temel eser dizisinin amacı Demirel'in ifadesinde açıktır:

“Memleket fikir hayatına kazandırmak istediğimiz değerler bakımından iyi seçilmesi gereken temel kitaplar, okul öğrenimini desteklemek ve tamamlamak, Türk gençliğinin kabiliyetlerinin geliştirilmesini ve bütün vatandaşlarımızın faydalanacağı bir temel kitaplığın teşkilini hedef almaktadır.”²⁵⁰

Hedef okur kitlesi olarak gençler ve “yetişkin” vatandaşlar düşünülerek hazırlanan bu dizinin yaş grubu olarak lise seviyesi ve üstündekilere hitap ettiği söylenebilir. Eserlerin “değer taşıyıcı” unsurlar olarak görüldüğü bu yaklaşımda eğitsel ve/veya farklı kaygılarla sınırlı çerçevede bir eser seçim sürecinin yürütüldüğü anlaşılır. Nitekim Demirel'in dizinin hazırlanmasının altında yatan nedenlerden biri olarak eğitsel kaygılar ön plandadır:

“Bilhassa bugünün dünyasında, [...] felsefe, edebiyat ve sanat eğitimi de bir seçkinler zümresinin imtiyazı olmaktan çıkmıştır. Milli eğitim davasını sadece bir okullar meselesi sayan dar görüşün ötesinde, vatandaş eğitimi her bakımdan sağlayacak bir devlet anlayışını, bütün batılı ülkelerde olduğu gibi, biz de benimsemiş bulunuyoruz. Bu eğitim, özel yayınevlerinin kendi imkân ve ölçülerine bırakılamayacak bir şümül ve mâna taşır.”²⁵¹

“Milli eğitim davası”nın bir parçası olarak görülen temel eser dizisi, sağ siyasi çizgide konumlanan partilerin kurduğu koalisyon hükümetinin resmi görüşü olarak ifade edilen bu alıntıya göre seçkinlerin dışındaki halkın eğitimine hizmet edecektir. Vatandaş eğitimi konusunda Batılı ülkelerin örnek alındığının anlaşıldığı ifadede özel yayınevlerine kıyasla daha büyük olanak ve fırsata sahip devletin de bu alanda faaliyet göstereceği ortaya konur.

1970'lerin sonuna kadar 80 ve/veya 80'e yakın eser yayınlanan diziden toplam 76 kitap derlenebilmiştir. Bu eserlerin 11'i dillerarası çeviri olarak tespit edilirken, diliçi çeviri eserler de önemli bir oranı teşkil eder.

²⁵⁰ A.g.e.

²⁵¹ A.g.e.

Dillerarası çeviri örnekleri arasında R.M. MacIver ve Charles H. Page'den **Cemiyet** (çev. Doç. Dr. Âmiran Kurtkan, 1969, 233 s.), Allen M. Sievers'ten **İhtilâl, Tekâmül ve İktisadî Nizam** (çev. Seniha Yazıcıoğlu, 1969, 321 s.), Kenneth Boulding'den **Yirminci Asrın Mânası** (çev. Erol Güngör, 1969, 192 s.), David Spitz'ten **Antidemokratik Düşünce Şekilleri** (çev. Şiar Yalçın, 1969, 402 s.), John U. Nef'ten **Sanayileşmenin Kültür Temelleri** (çev. Erol Güngör, 1970, 200 s.), Fernand Grenard'dan **Asyanın Yükselişi ve Düşüşü** (çev. Orhan Yüksel, 1970, 284 s.) ve **Bâbur** (haz. Orhan Yüksel, 1971, 207 s.), Sândor Takats'dan **Macaristan Türk Âleminde Çizgiler** (çev. Sadrettin Karatay, 1970, 436 s.), İgor Gouzenko'dan **Bir Devrin Düşüşü** (çev. Ağasi Şen, 1970, 375 s.) ve Lajos Ligeti'den **Bilinmeyen İç Asya I-II** (çev. Sadrettin Karatay, 1970, 270 s. & 244 s.) başlıklarıyla Türkçeye çevrilen eserler bulunur. Eserler sırasıyla 1950 yılında İngilizce yayınlanan sosyolojiye giriş düzeyinde kuramsal bir eser, 1962 yılında İngilizce yayınlanan ekonomi bilimine ilişkin kuramsal bir eser, 1964 yılında İngilizce yayınlanan ekonomi ve tarih konulu kuramsal bir eser, 1949 yılında İngilizce yayınlanan siyaset bilime dair kuramsal bir eser (Kohn, 1949), 1958 yılında İngilizce yayınlanan ekonomi tarihçiliğine ilişkin kuramsal bir eser, 1939 yılında Fransızca yayınlanan tarihsel coğrafya ve seyahat anlatısı, 1930 yılında Fransızca ve 1971 yılında İngilizce çevirisi yayınlanan tarih konulu bir eser, Macarca yazılan tarihsel bir araştırma eseri, Rusça ve İngilizce çevirisi yayınlanan otobiyografik tarihsel bir roman ve son olarak Macarca yayınlanan tarihsel bir araştırmadır. Tümü bilgilendirici içerikli olup kuramsal ve tarihsel kitaplardır. Eserlerin seçimindeki yönelim, dönemin siyasi iktidarı doğrultusunda Türk tarihinin ilişkilendirildiği coğrafyalara, Türk tarihine, sosyolojik ve ekonomi temelli kuramsal düşünüşe ve SSCB karşıtlığına ilişkin anlatılardır. Dolayısıyla öngörülen “milli kültür” kavramının çerçevesini de oluşturan bir yayın zinciri söz konusudur. İlgili çeviri eserlere bakıldığında altı çizilen eğitsel amaç ve kaygıların eser seçiminde yönlendirici bir rol oynadığı ileri sürülebilir. Vatandaşlara dönük güdülen bu eğitsel amaç ve kaygıların dillerarası çeviri eserler arasında tek roman örneği olan **Bir Devrin Düşüşü**'ne çevirmen Ağasi Şen'in (1970: 6-8) yazdığı uzun tanıtım yazısında izi sürülebilir:

“Genç ve mâsum beyinler, yurdumuz'un geriliği ve oluş halimizin kusurları öne sürülerek zehirleniyor. Askerliklerini yapmak için bile, binbir çareye başvurarak, durmadan ıstıraplarını terennüm ettikleri sevgili memleketlerinin geri

kalmış bölgelerine gitmekten kaçan bazı fikir şövalyeleri, kendi ölçülerine göre hak kavramları yaratıp adalet kahramanları kesiliyorlar. [...] Gençler! Sâf gönülleriniz, bu yaşlarınızda, böyle hayalî yarınların büyüüne kapılmaya gayet müsaittir. Fakat, sonra pişman olursunuz ve memleketi sürüklediğiniz çıkmazda, tamiri mümkün olmayan vicdan azabı çekersiniz. Sizlere adaletten bahsedene sorun: Şimdiye kadar, toplum için şahsî menfaatlerinden ne fedakârlıkta bulunmuşlar? Dikkat ederseniz göreceksiniz ki, bu memleketin fakirliğini istismar edenlerin çoğu, bu milletin doymasını istemeyenlerdir. ‘Açlık arttıkça anarşi kolaylaşır’ formülüyle hareket eden bu Sefalet Simsarları’nın yegâne malzemesi, memleketin açlığı ve fakirliğidir. Bu fakir milleti doyuracak ve giydirecek her ferdin ve teşebbüsün karşısındadırlar. Tâ ki, açlık son haddine varıncaya, başındaki ve yanındaki her şeyi yiyinceye kadar... Sonra?... Sonrası malûm!... Bu tartışmayı burda keserek sizleri o ‘malûm sonra’yı anlatan kitapla baş başa bırakıyorum. İbretle okuyun! Okuyun ve düşünün!...”

Şen’in çevirmen olarak kaleme aldığı yazıda genç okurları özellikle sol siyasi çizgide konumlanan akımlara ve içinde bulunan insanların “ikiyüzlülüğüne” karşı uyarır, bu hareketlere katılarak ülkeye zarar vermemelerini tavsiye eder. Sözünü ettiği aşırı sol akımların halk için yapılan ve/veya yapılacak iyi işlerin karşısında olduğunu iddia eden Şen bu karşı çıkışın devam etmesi sonucunda meydana geleceklerin ilgili kitapta anlatıldığını belirterek genç okurların kitaptan ders almasını salık verir. Siyasi ve eğitsel kaygıların üst düzeyde olduğu bu eser, Rus istihbarat ajanı Igor Gouzenko’nun (1919-1982) Kanada’daki Sovyet Büyükelçiliğinde çalışırken 1945 yılında Rus istihbaratına ilişkin gizli evrakları alarak Kanada’ya iltica etmesi sonrasında kaleme aldığı ve sosyalist devrimin başarısızlıklarını ve baskıcı yönünü anlatan otobiyografik bir anlatıdır. Dolayısıyla dönemin hükümetinin temsil ettiği Türk-İslam sentezinin oluşturduğu bir siyasi çizgi çerçevesinde (Copeaux, 2016) komünizm karşıtı bu anlatının genç okurlara ders verici bir söylem oluşturularak sunulduğu görülür. Çevirmen, eseri İngilizce çevirisinden Türkçeye çevirdiğini belirterek “iki defa çeviri ile edebî değerinden çok şeyler kaybetmiş olduğunun” farkında olduğunun altını çizer.²⁵² Çevirmenin eserin 44 dile çevrildiğine dair ifadesi Soğuk Savaş Döneminde ABD başta olmak üzere sosyalist ülkelerin karşısında konumlanan ülkelerde ilgili eserin belirli siyasi amaçlar doğrultusunda popüler bir araca dönüştürüldüğü düşünülebilir.

1000 Temel Eser dizisinde diliçi çeviri eserlerin öne çıktığı ve bu durumun dizinin amacıyla paralellik gösterdiği söylenebilir. Diliçi çeviri eserler arasında **Dede**

²⁵² A.g.e.: 3.

Korkut Kitabı (resimler: Erdoğan Günay, 1971, 2. baskı, 240 s.), **Muhayyelat-ı Aziz Efendi (Aziz Efendi'nin Hayalleri)** (sadeleştiren: Ahmet Kabaklı, 1973, 409 s.), **Orhun Âbideleri** (1970, 159 s.), Ahmed Mithat'ın **Denizci Hasan (Hasan Mellâh) I-II** (sadeleştiren/baskıya hazırlayan: Prof. Kenan Akyüz, 1975, 324 s. & 310 s.) başlıklı romanı, Abdü lhak Hâmid Tarhan'ın **Târık** (sadeleştiren/yaşayan dile aktaran: İnci Enginün, 1975, 131 s.) başlıklı tiyatro metni, Mehmet Halife'den **Târih-i Gilmânî** (sadeleştiren: Kâmil Su, 1976, 207 s.), Süleyman Çelebi'den **Mevlid (Vesilet-ün-necât)** (hazırlayan: Faruk K[adri] Timurtaş, 1970, 173 s.), **Kadı Burhaneddin Divanından Seçmeler** (hazırlayan: Doç. Dr. Ali Alpaslan, 1977, 314 s.), Kâtip Çelebi'den **Tuhfetü'l Kibar Fi Esfari'l Bihar (Deniz Savaşları Hakkında Büyüklere Armağan)** (açıklamalarla yayına hazırlayan: Orhan Şaik Gökyay, 1973, 404+[8] s.) ve **İbn Batuta Seyahatnâmesi'nden Seçmeler** (hazırlayan: İsmet Parmaksızoglu, 1971, 138 s.) sayılabilir.²⁵³

“**Dede Korkut Kitabı**’nın yanmetinlerinde Muharrem Ergin yazar olarak görünmesine karşın Ergin (1969/1971: xiv) kaleme aldığı önsözde eserin çeviri olduğunu “*şimdi sunduğumuz bu kitap eserin bugünkü Türkçeye çevrilmiş şeklidir*” ifadesiyle açıkça belirtir. Aynı durum **Orhun Âbideleri**’nin yanmetinlerinde de gözlenir. Muharrem Ergin (1970: vii) yazar olarak görünmesine rağmen esere yazdığı önsözde kitabın “tercüme, metin, sözlük, Orhun yazısı ve vesika” bölümlerinden oluştuğunu belirtir.

Bu eserlerin ortak özelliği, sağ siyasi çizgide konumlanan eyleyicilerin “Türk edebiyatı” şemsiyesi altında kabul ettikleri yazarların eserleri olmasıdır. Dolayısıyla diliçi çevirilerde kaynak olarak, “Türklerle” ilgili coğrafi, tarihi, toplumsal ve edebi anlatıların kullanıldığı söylenebilir. Bakıldığında eserlerin 8. yüzyıl, 14. yüzyıl, 17. yüzyıl ve 19. yüzyıl gibi farklı tarihsel dönemlere ait olup, Eski Türkçeden (Göktürk alfabesi, eski Anadolu Türkçesi vs.) Osmanlı Türkçesine kadar farklılaşan ifade biçimleri barındırdığı gözlenir. Nazım ve nesir anlatım biçimlerinin de bulunduğu bu eserlerin gezi anlatısı, tiyatro metni, gazel gibi tür açısından da farklı örnekler sunduğu

²⁵³ Diliçi çeviri olgusu, “çeviri” ve “Türk” edebiyatının muğlak sınırlarından kaynaklanabilecek yakın metin incelemesi gerektirdiğinden ve bu işlem çalışmanın kapsamı dışında kaldığından burada belirtilen diliçi çeviri eserlere ek olarak başka eserlerin de olabileceğinin altı çizilmelidir.

görülür. Kitapların tümünde açıklama, sözlük ve bibliyografya gibi ek bilgilendirici metinler mevcuttur. Yalnızca **Dede Korkut Kitabı**'nın içinde resimler yer alır ve resimleyenin ismi sadece iç kapakta belirtilmiştir.

MEB'in **1000 Temel Eser** dizisi dışında **İngiliz Klâsikleri** serisinde Charles Kingsley'den (1819-1875) **Su Bebekleri** (çevirenler: Betigül İmre - Hâle Kutlay, 1973, 304 s.) başlığıyla Türkçeye çevrilen romanın Türkiye Bibliyografyalarında çocuk kitabı olarak derlendiği belirtilmelidir. Bu eser, ilgili dönemin çocuk kitapları dizilerinde sıkça yer aldığından çocuk kitabı olarak kabul edildiği düşünülebilir. Nitekim yazarın bu eseri çocuklar için kaleme aldığı da²⁵⁴ göz önünde bulundurulduğunda eserin **İngiliz Klâsikleri** serisinde yer almasından dolayı serinin hitap ettiği okur kitlesinin çocuk okurları da içine alacak şekilde genişleme olasılığının bulunduğu ileri sürülebilir.

Kervan Kitapçılık tarafından dönemin Tercüman adlı günlük gazetesiyle ilişkili olarak yürütülen **Tercüman Gençlik Yayınları** dizisi de “milli kültür” ve “milli edebiyat” anlayışının Türkçe çocuk edebiyatına yansımaları olup **1000 Temel Eser** dizisinde benimsenen “millî” anlayıştan farklılaşır. Tercüman gazetesinin sahibi Kemal Ilıcak (1978) imzalı önsözde çocuk edebiyatı kavrayışı şu şekilde ifade edilir:

“Bugün, yönetim biçimleri nasıl olursa olsun bütün milletler çocuklarına herşeyden önce kendi öz temel kültürlerini vermek çabası içindedirler. Bir milletin kendi öz ve temel kültürü o milletin çocukları ve gençleri için bir ruh ve şuurlu gıdasıdır. Gençlerin ruhlarını ve şuurlarını kendi öz ve temel kültürleriyle beslemeyen milletler ayakta duramazlar. Bu yüzden dünya çapında ün kazanmış, en büyük ödüllerle ödüllendirilmiş yazarlar milletin çocukları için, sadece onlar için, masallar, destanlar ve romanlar yazmışlar ve bu işi kutsal bir görev bilmişlerdir. Bizim en değerli varlığımız ve sonsuz yarınlarımız olan çocuklarımızın da böyle yetiştirilmesini istedik. Onları boşluğa iten, onları körelten, değerli varlıklarını yok etmeye yönelmiş yayınların şuarsuz ve yıkıcı tesirlerinden kurtarmayı düşündük. İstedik ki Türk çocukları köküne bağlı ama geleceğe yönelmiş, geleneklerine sahip ama daima yüceliğe ve çağdaş uygarlığa dönük birer insan olarak yetişsinler. İstedik ki yıkmak değil yapmak, geri dönmek için değil başarmak azmiyle hayata atılsınlar. Yine istedik ki, insanlık, millet ve yurt bütünleşmesi içinde kendilerine yaraşan bir vakarı yaşatsınlar. Tercüman çocuk yayınlarının amacı ve hedefi budur, bu olacaktır. Bunun için [...] gerekli ve yararlı gördüğümüz bütün eserleri çocuklarımıza ve gençlerimize kazandıracğız.”

²⁵⁴ Kingsley (1900).

Kategorik olarak çocuk ve genç ayrımının yapılması ve dizinin isminin gençlik yayınları olması ilgili dönemde gençliğin çocukluktan ayrılmaya başlamasının bir işareti sayılabilir. Çocuklar için “öz temel kültür” kavramı üstüne temellendirilen bir edebiyat anlayışının öğreticilikle yan yana olduğu anlaşılır. “Öz temel kültür” açık bir şekilde tanımlanmamakla birlikte yayıncının **Türklerin Altın Masalları** ve **Türk Destanları** adı altında sürdürdüğü iki ayrı dizi, sözü edilen kavramın Türk milleti ve kültürüyle özdeşleştiğine dair önemli ipucu verir. Öğreticiliğin yanında sadece çocuklar için yazma eylemine dikkat çekilerek çocuğun özne olarak vurgulandığı gözlenir. Öğreticilik ile özne olarak çocuk olguları gerilimli bir ilişki yaratır. Çocuğun özne oluşuna yapılan vurgunun, yayıncının bahsedilen masal ve destan dizilerinde Refik Özdek (1928-1995), M. Gürşen Sepetçioğlu ve M. Necati Sepetçioğlu’nun çocuk okurlar için Türk masalları ve destanları kaleme almasıyla pratiğe geçirildiği görülür. Yazarların bağlı oldukları edebi ve siyasi oluşumların benimsenen “öz temel kültüre” ilişkin kuvvetli ipucu sağladığı düşünülebilir. Özdek, Ahmet Kabaklı tarafından kurulan Türk Edebiyat Vakfı üyesi, Sepetçioğlu çifti de Türk Ocağı üyesi olup (Ersöz, 1989) her iki oluşum Türkçülük fikriyatı üstünde yükselir (Hacaloğlu, 2012). Ayrıca çocuk okurlara yönelik zararlı yayınlara karşı faydalı yayıncılık yaptığını ve/veya yapacağını belirten Ilıcak’ın bahsettiği “insanlık, millet ve yurt bütünleşmesi” “öz temel kültür” kavramından dışarıya ve/veya “insanlık” adı altında farklı olana kapı aralaması açısından dikkate değerdir. Bu noktanın da izi, yayınlanan çeviri eserler üzerinden sürülebilir.

Tespit edilebildiği kadarıyla yayınlanan çocuk kitapları arasında 9 çeviri ve 15 telif eser bulunur. Çeviri eserler Berres-Bricoe’dan **Roket Avcıları** (çeviren: Gülver Özdek, 1978, 2. bs., 96 s.), Carol Farley’den **Sislerin Ardından** (çeviren: Yalçın Akçay, 1978, 127 s.), Comtesse de Segur’dan (1799-1874) **Cadılar Savaşı** (çeviren: Sezen Otmanbölük, 1978, 119-120 s.?) ve **Harika Prens** (çeviren: Sezen Otmanbölük, 1978, 121-123 s.), Jean Hougron’dan (1923-2001) **Macera Kapıları** (çeviren: F. Zeki Döker, 1978, 119 s.), Joelle Danterne²⁵⁵’den **Kör Nişancı** (çeviren: Muzaffer Ongan, 1978, 109 s.), Ray Bradbury’den **Deniz Canavarı** (çeviren: Muzaffer Ongan,

²⁵⁵ Fransız yazar Anne Golon’un müstear ismidir.

1979, 93 s.), **Okyanusta Tek Başına** (çeviren: F. Zeki Döker, 1978, 122 s.) ve **Sinbad** (Türkçesi: Refik Özdek, 1978, 94 s.) başlıklı eserler vardır.

Tercüman Gençlik Yayınlarında yer alan çeviri eserlerin yan metinlerinin son derece sınırlı olduğu belirtilmelidir. Eserlerde Kemal Ilıcak'ın önsözü ve arka kapakta kısa bir tanıtım yazısı yer alır. İç kapakta yayın yeri, yılı, matbaa ve çevirmen bilgisinin dışında telif hakkı, kaynak metnin başlığı vs. gibi bilgilere yer verilmez. Yazarların ön kapakta belirtilmesine ilişkin farklı tavırlar sergilendiği gözlenir.

Yazar olarak Joelle Danterne'in ön kapakta belirtildiği **Kör Nişancı** başlıklı çeviri eser arka kapakta yer alan “dört seçme serüven bir arada... Dağda, ormanda, mağarada, havada yaşanmış gerçek serüvenler. Zevk ve heyecanla okuyacaksınız” ifadesiyle gerçekçi macera öyküsü olarak tanıtılır. Dört seçme eser sırasıyla Joelle Danterne (1921-2017), Norbert Casteret (1897-1987), John Pudney (1909-1977) ve P. Ferrer adlı dört farklı yazara aittir. İlk iki yazar kısa öyküleri Fransızca, üçüncü yazar İngilizce kaleme almış olup, son yazara ulaşılamamıştır. İlk öykü, seçme öykülerden oluşan esere adını verdiği için kitabın yazarı olarak da ilgili öykünün yazarının belirtildiği anlaşılar. Çevirmen Muzaffer Ongan'ın ismi iç kapakta yer almasına karşılık çevirinin hangi dilden yapıldığına dair herhangi bir bilgi mevcut değildir. Seçkide siyah-beyaz çizimler yer almasına rağmen bu çizimlerin kim tarafından yapıldığı belirtilmez.

Okyanusta Tek Başına başlıklı çeviri eserin ön kapağında yazarın belirtilmediği gözlenirken, arka kapakta çeviri eser şu şekilde sunulur:

“Altı gerçek serüven bir arada. Bütün dünyada çok beğenilen bu seçme serüvenleri siz de zevk ve heyecanla okuyacaksınız.”

Altı farklı öykünün yer aldığı bu seçkinin de macera kitabı olarak sunulduğu ve öykülerin hem “gerçekçiliğinin” hem de başkaları tarafından beğenildiğinin vurgulandığı görülür. Kitaba adını da veren ilk öykünün Georges Blond'a (1906-1989) ve diğer öykülerin sırasıyla Geoffrey Williamson, John Kruse, Jean-Paul Benoit (1886-1962), Wilfrid Robertson (1892-1973) ve Vera Çaplina'ya (1908-1994) ait olduğu belirtilir. Yalnızca Vera Chaplina'nın çocuk edebiyatı yazarlığını bir kimlik olarak taşıdığı gözlenir; 1953 yılına ait Almanca çevirisi bulunan ve daha önce Rusça yayınlanan

“Kinuli” başlıklı öykünün resimli ve 72 sayfalı olduğu göz önünde bulundurulduğunda Türkçe çeviride 7 sayfalık kısa bir öyküye dönüşmesi kapsamlı bir metin düzenleme işleminin yapıldığını gösterir. Diğer öykülere dair herhangi bir künye bilgisi bulunmakla birlikte Benoit’in Fransızca ve Robertson’ın İngilizce yazması dışında herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır. Çevirmen F. Zeki Döker’in yazarın yer almadığı ön kapakta tek başına belirtilmesi alışılmışın dışında bir pratik olarak dikkat çeker. Çevirmenin ismi iç kapakta da yer alır ama çeviride kullanılan kaynak dil(ler)in belirtilmediği gözlenir. Eser boyunca yer alan siyah-beyaz çizimleri kimin yaptığına ve/veya çizimlerin kaynağına dair herhangi bir bilgi yoktur.

Ağırlıklı olarak macera romanlarının yanı sıra masallara da yer verildiği gözlenir. Comtesse de Segur’un 19. yüzyıl klâsik Fransızca masalları ve **Sinbad** bunlar arasındadır. Tercüman gazetesinde çalışan Günvar Otmanbölük’ün eşi Sezen Otmanbölük’ün çevirdiği Fransızca masalların hangi kaynak dilden çevrildiğine dair bir bilgi yoktur. Tercüman Çocuk dergisinin genel yayın yönetmeni Refik Özdek’in (1928-1995) çevirdiği **Sinbad**’ın ise Galataray Lisesi mezunu çevirmenin çalışma dilinin Fransızca olduğu bilgisinden hareketle Fransızcadan Türkçeye çevrildiği düşünülebilir.

Dillerarası çevirilere ek olarak, aynı dizide yayınlanan Evliya Çelebi’den **Küp Kafalı Çocuk** (sadeleştiren: Altan Deliorman, 1979, 96 s.) başlıklı eser her ne kadar telif eser olarak yayınlansa da “sadeleştirilerek” çocuk okurlara sunulur. Bu anlamda Türk edebiyatı klâsiği olarak kabul edilen bir eserden diliçi çeviri yoluyla yararlanıldığı anlaşılr ve eser şu şekilde tanıtılır:

“Ünlü Gezginiimiz Evliya Çelebi’nin ‘Seyahatname’ adlı 10 cildlik eserinden seçtiğimiz ilginç anıları zevk ve heyecanla okuyacak, kendinizi eşsiz bir serüvenin içinde bulacaksınız...”

Macera dolu bir eser olarak sunulan kitabın, hacimli kaynağından alınan seçme anlatılardan oluştuğu açıkça belirtilir. Dönemin popüler çocuk kitaplarının macera romanları ve/veya öykülerinin olduğu düşünüldüğünde, eseri ilgi çekici hâle getirmek amacıyla maceranın ve bununla birlikte eğlence ve heyecanın vurgulanması anlaşılr. Tanıtım yazısında çeviri işleminin kısaltmayla eşdeğer olduğu ima edilir ama dil düzeyinde yapılan çeviri işleminin de göz ardı edilmemesi oldukça önemlidir.

Çeviri çocuk edebiyatı eserlerine bakıldığında dillerarası çeviri pratiğinin ağırlıklı olduğu ve diliçi çevirinin tekil bir örnek olarak varolduğu gözlenir. Eserlerin seçme öykülerden oluşması ve künye bilgilerine son derece kısıtlı bir şekilde yer verilmesi kaynak ve/veya kaynak olarak kullanılan eserlere erişimi zorlaştırdığından ya da mümkün kılmadığından yazarlardan hareketle Fransızca başta olmak üzere İngilizce öykülerin ve masalların **Tercüman Gençlik Yayınları** tarafından Türkçe çocuk edebiyatı alanında kaynak olarak tercih edildiği söylenebilir. Sovyet çocuk edebiyatı yazarı Vera Chaplina'nın **Tercüman Gençlik Yayınlarının** konum-alışında ve millî çocuk edebiyatı yörüngesinde farklı bir seçenek olarak tercih edildiği gözlenir. Bu farklılaşma, hem siyasi yönelim açısından karşıt bir konumsallığa sahip bir ülkenin edebiyat eseri olmasından hem de **Tercüman Gençlik Yayınlarında** Türkçeye çevrilen eserler arasında çocuk edebiyatı eseri olarak kabul edilen tek eser olmasından kaynaklanır. Dönemin popüler yayıncılık çerçevesinde macera içerikli öykü ve masalların çocuk okurlara sunulduğu gözlenir.

Millî çocuk edebiyatı yörüngesinde yer alan bir diğer özel yayınevi Toker Yayınlarının **Çocuk Kitapları Dizisi**dir. Ele alınan on yılda Türkçe çocuk edebiyatı alanında konumlandırılan 26 telif²⁵⁶ ve 26 çeviri eseri tespit edilen yayınevinin çeviri eserleri iki eser hariç resimli kısa öykülerden oluşur. Bu resimli öykülerin sayfa sayısı 21 ve 24 arasında değişir ve metindeki harflerin boyutu büyük olup eser boyunca siyah-beyaz çizimlere yer verilir. Bu öykülerin okumayı yeni öğrenen çocuk okurlara yönelik olarak hazırlanan ilk okuma kitabı olduğu düşünülebilir. Ayrıca resimli öykülerin tümünün yayınevinin sahibi Yalçın Toker (1937-) tarafından Türkçeye “adapte” edildiği eserlerin iç kapağında belirtilir. İngilizce aslından adapte edildiğine ilişkin ifade, İngilizce metinlerin doğrudan kaynak olarak kullanıldığına işaret eder. Çizimlerin kime ait olduğuna dair herhangi bir bilgi yer almaz. Yan metinler de son derece kısıtlı olup, ön kapakta sadece kitabın başlığı, yayınevinin adı ve eserin dizi numarası yer alır. Arka kapakta da ilgili dizide yayınlanan diğer başlıkların listesi bulunur.

²⁵⁶ Telif eserler arasında çocuk okurlara dönük yayınlanan **300 Kuruşluk Diziye** bağlı **Cem ile Ceymis'in Serüvenlerinin** yanında doğrudan çocuk okurlar için yayınlanmayan, yetişkin okurların hedef kitleyi oluşturduğu roman ve araştırma eserleri vardır. **En Güzel Kitaplar Dizisi**, **100 Büyük Edip** **100 Büyük Şair** ve herhangi bir dizide yer almaksızın muhtelif yayınlanan bu eserlere derlenen listede yer verilmesinin nedeni MEB Tebliğler Dergisinde öğrencilere tavsiye edilerek Türkçe çocuk edebiyatı alanında konumlanmasının sağlanmasıdır.

Resimli öykülere ek olarak, **En Güzel Kitaplar Dizisinde** yayınlanan **Büyülü Yüzük (Bir Hint Masalı)** (tercüme eden: Selâmi Münir Yurdatap, 1974, 67 s.) ve herhangi bir dizide yer almayan **Ezop Masalları** (çeviren: Orhan Vedat Sevinçli, 1976, 196 s.) başlıklı çeviri masallar vardır. Her iki çeviri eserde de yazar ve künye bilgisi yer almadığından, çevirmen rolündeki kişilerin habitusları kaynağa ilişkin ipucu verebilir. Yazarlığı ve çevirmenliği meslek olarak sürdürmüş olan Selâmi Münir Yurdatap (1910-1987) Trablusgarp'ta doğmuş, liseye kadar orada eğitim almış ve daha sonra İtalyan Lisesinden mezun olmuştur. Dolayısıyla Doğu ve Batı dil ve/veya dillerine hâkim olduğu düşünülebilir; ancak kaynağa ilişkin kesin bir sonuca ulaşmak mümkün değildir. Gazeteci ve spor yazarı Orhan Vedat Sevinçli'nin (1922-1992) Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki tek etkinliği ilgili masalı çevirmek olduğundan ve başka bir çevirisi bulunmadığından kaynak dile ilişkin bir ön bilgiye ulaşılamamıştır.

Millî çocuk edebiyatı yörüngesinde çeviri olgusuyla ilişkili ele alınacak son yayınevi Dede Korkut Yayınlarının **Çocuk Serisi** ve **Gençlik Serisi** adı altında yürüttüğü kısa ömürlü dizilerdir. 1970 yılında kurulan yayınevi 1972 yılında bu iki ayrı diziyi yayınlamaya başlayarak Türkçe çocuk edebiyatı alanında benzer noktalarda konumlanan diğer yayıncılar gibi çocuk ve gençleri kategorik olarak birbirinden ayırır. **Çocuk Serisi** A. Rahim Balcıoğlu'nun (1928-2012) **Kaçak** başlıklı öyküsünden ibaret olup, **Gençlik Serisi** de sırasıyla Ömer Seyfeddin'in (1972) **Primo Türk Çocuğu** (85 s.) ve Ümid Sinan Topçuoğlu'nun (1949-2008) (1973) **Milli Mücadele Hikayeleri** (243 s.) başlıklı telif eserlerinden oluşur. Yayınevinin **Primo Türk Çocuğu**'nda "Takdim" başlığıyla yer alan uzun giriş yazısında "millî kalkınma hareketine çıkış noktası teşkil edecek" unsurun "yalnız ve yalnız Türk toplumunun tarihî akış içinde geliştirdiği öz düşüncesinden oluşacağına" dair duyulan inancın gayeleri olduğu belirtilir. Bu gaye doğrultusunda telif eserlerin yayınlandığı her iki dizide çeviri eserlere yer verilmemesi ve/veya çeviri pratiğine başvurulmaması anlamlıdır. Nitekim **Gençlik Serisinin** ilk kitabından "öz Türk düşüncesinin düstür ve âmentüsünün tabı olarak" (Topçuoğlu, 1972: 9) seçildiğinin vurgulanması ve yayıncılık faaliyetlerinin Anadolunun varlık mücadelesinin hizmetinde olduğuna yönelik iddia telif eser yayınlama eğiliminin yanı sıra çeviri eser yayınlamama eğilimini de açıklar. **Gençlik Dizisini** yöneten ve aynı zamanda yazar olarak görünen Topçuoğlu'nun ve çocuk öyküsü olarak sunulan eserin

yazarı Balcıoğlu'nun Türkçe çocuk edebiyatı alanında başka bir eser yayınlamamaları ve/veya başka bir etkinlikte bulunmamaları, her iki dizinin kısa ömürlü olması yayınevinin çocuk edebiyatı alanına yüzeysel bir katkıda bulunduğunu imler. Ayrıca düşünce üretiminin eser üretiminin önüne geçtiği bu yayınevinin Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki etkinliğinin belirli bir siyasi amacın şekillendirdiği eğitici bir çerçeveye sınırlı olduğu anlaşılır.

4.2.4. Ahlâkî Çocuk Edebiyatı Yörüngesinde Çeviri

Ahlâkî kaygıların “edebiyat” anlayışını ağırlıklı olarak öğretici amaçlı yönlendirdiği ahlâkî çocuk edebiyatı yörüngesinde konumlanan yayıncılar arasında Damla Yayınevi, Sebil Yayınevi, Mustafa Yazgan ve Yeni Asya Yayınevi sayılabilir.

Damla Yayınları çocuklara yönelik resimli ilk okuma kitaplarından oluşan **ABC Serisi**, Peyami Safa, Selma Mine, Mükerrerem Kâmil Su, Nurettin Gülden ve Fahrünnisa Elmalı'nın öykü ve romanlarından oluşan **Çocuk Kitapları Serisi**, Kemalettin Tuğcu, Peyami Safa ve Ömer Seyfeddin'in millî kahramanlık ve macera öyküleriyle birlikte duygusal romanlardan oluşan **Çocuk Kitapları Cingöz Serisi** ve Mithat Düden Camicioğlu'nun resimli roman biçiminde kaleme aldığı **Çotakan Serisi** olmak üzere dört ayrı dizi yönetmesine rağmen yalnızca **Çocuk Kitapları Serisinde** ve **Çocuk Kitapları Cingöz Serisinde** birer tane çeviri eser bulunur. Yönetilen çocuk kitapları dizilerinde telif eserlerin ağırlıkta olduğu gözlenir.

Yabancı bir dilden Türkçeye çevrilen eserler arasında Alman klâsik yazarlarından Christoph von Schmid'den (1768-1854) **Cesur Kız** (iç resimler: M. Ö. İlhan, 1975, 218 s.) başlığıyla Ali Rıza Akdemir tarafından yapılan çeviri eser ile R. L. Stevenson'dan **Şişedeki Cin** (iç resimler: M. Ökkeş İlhan, 1975, 59 s.) başlığıyla yine Ali Rıza Akdemir tarafından yapılan çeviri eser; **Cingöz Serisinde** ise diliçi çeviri pratiğini sergileyen Mehmet Önder'in **Çocuklara Mevlana'dan Hikâyeler** (resimler: İlhan Belge, 1975, 80 s.) başlıklı telif eseri vardır.

Çocuk öyküleri yazarı, eğitimeci ve rahip Christoph von Schmid'in Almanca kaleme aldığı eserin İngilizce çevirisinin önsözünde bu öykünün gençlere dini değerlerin öğretilmesi için yazılan sayısız öğretici öykü arasında konumlandırıldığı ve hem edebi hem ahlâki açıdan değerli bir eser olduğu ifade edilir (Gordon McCabe, 1881:

iv). Hristiyan değerlerin çocuklara ve gençlere edebi endişeler içinde iletildiği bu eserin Türkçe çevirisi eserin arka kapağında yer alan tanıtım yazısı aracılığıyla çocuk okurlara şu şekilde sunulur:

“Sevgili [ç]ocuklar[,] çok beğeneceğinize kesinlikle inandığımız bu kitap, çocuk edebiyatının en güzel örneklerinden biridir. Alman Milli Kütüphanesinden özel olarak getirtilmiş ve Rıza Akdemir’in güzel Türkçesiyle dilimize kazandırılmıştır. Güçlü bir çocuk romanı olan ‘Cesur Kız’da kuru ve can sıkıcı öğütler yerine, ahlâki duygularla dolu, hareketli ve sevimli bir kızın maceralarını, fedakârlıklarını bulacaksınız. İşte size severek okuyacağınız bir kitap daha!...”

Tanıtım yazısında kitabın Almanya’dan ayrıca getirtilmiş, özel önem verilen bir eser olduğu ve çevirmen Ali Rıza Akdemir’in (1933-2012) belirgin bir sermayeye sahip olduğu anlaşılır. Kitabın ön kapağında yazar ismi yerine çevirmen isminin yer verilmesi Akdemir’in yayınevi bünyesinde önemli bir simgesel sermayesinin olduğuna işaret eder. Nitekim aynı yıllarda valilik görevi yürüten çevirmenin bürokrat kimliğine sahip olması toplumsal ve kültürel sermayeye de sahip olduğunu gösterir. Eserin ahlâki içeriğinin yanında edebi değer çerçevesinde ilgi çekici yanı vurgulanır. Çeviride kullanılan dil belirtilmese de, Almanya’dan özel getirtilmiş olması Almancadan çeviri yapıldığını imler. Ali Birinci (2012) Akdemir’in Almanca ve eski yazı bildiğini ve Almancadan Türkçeye çeviriler yaptığını belirtir. Çeviri eserin Türkiye’den bir çizgi/ressam tarafından resimlenmesi önemlidir. Ayrıca eserin yer aldığı dizinin tümüyle MEB tarafından Tebliğler Dergisinde devlet okulları için önerilmesi resmi kurumlar tarafından onaylanan bir çeviri eser olduğunu gösterir. 1975 yılında yayınlanan bu çeviri eser ele alınan dönemde yeni bir seçenek olarak çocuk edebiyatı alanında yer alır. Yazarın farklı eserleri daha önceki yıllarda çocuk okurlara sunulmuş olsa da son derece kısıtlı sayıda olduğu not edilmelidir.

Damla Yayınlarının diğer çeviri eseri R. L. Stevenson’dan **Şişedeki Cin** (1975, 59 s.) başlığıyla Ali Rıza Akdemir tarafından Türkçeye çevrilen öyküdür. Ele alınan dönemde Stevenson çocuk edebiyatı alanında yerleşik bir yazar konumundadır; Türkçeye çevrilen çeşitli eserleri yeniden çevirileri ve yeniden basımlarıyla belirgin bir popülerliğe işaret eder. Nitekim bu çeviri eserin de 1977 yılında 2. baskısı ve 1980 yılında 3. baskısı yapılmıştır. Stevenson’ın 1891 yılında İngilizce ve/veya Samoa dilinde yayınlanan kısa öykünün doğrudan çocuk okurlar için kaleme alınmadığı göz önünde bulundurularak bu çeviri eserin ele alınan dönemin Türkçe çocuk edebiyatı alanında

yeni bir seçenek olduğu belirtilmelidir. Bu eserin Türkçe çevirisi çocuk okurlara macera kitabı olarak şöyle sunulur:

“Tatlı bir macera... Elinizden bırakmadan zevkle okuyacağınız sürükleyici ve büyüleyici bir anlatım... Rüyalarınızın ve hayallerinizin renkli dünyası... Çocuk kitaplarıyla uğraşmaktan büyük zevk duyan Rıza Akdemir’in güzel Türkçesiyle dilimize kazandırılan bu kitabımızı da, severek okuyacağınızdan eminiz.”

Eserin edebiyat değerinin ve içerik olarak çocuk okurların seveceği bir seçenek olduğunun ifade edildiği tanıtım yazısında çevirmen Akdemir’in “güzel Türkçesi” dikkatle vurgulanır. Çeviri eserin resimleyeninden yalnızca iç kapakta bahsedilir; bu durum belirgin bir görünmezlik ortaya çıkarır. Bu eserin yer aldığı dizinin MEB tarafından Tebliğler Dergisinde tavsiye edilmesi, eğitimden sorumlu resmi kurumun çocuk okurlar için onayladığı bir çeviri eser olduğunu göstermesi açısından dikkat çekicidir.

1975 yılında Tebliğler Dergisinde Damla Yayınlarının ilgililere tavsiye edilen bir başka çeviri eseri **Edebî Romanlar Serisinde** Aleksander Soljenitsin’in (1918-2008) **Kreçetovka İstasyonu** (çeviren: Behzat Tanç, 1974, 144 s.) başlığıyla yayınlanan romanıdır. Sovyetler Birliğini eleştirel bir şekilde yansıttığı eserleri nedeniyle ülkesinde kendisine yönelik karşı-kampanyaların yürütüldüğü bir ortamda 1970 yılında Nobel Edebiyat Ödülünü kazanan Rus yazar 1974 yılında tutuklanır ve ülkesinden sınırışı edilir; sonraki yıllarını Sovyetler Birliği dağılana kadar Batı ülkelerinde geçirir.²⁵⁷ Ele alınan dönemde Sovyet karşıtlığının ünlü bir temsili olan yazarın bu uzun öyküsü 1972 yılında Varlık Yayınları tarafından “yetişkinlere yönelik” dizisinde **Kreçetovka İstasyonunda Bir Olay** (çeviren: Mehmet Özgül, 1972, 189 s.) başlığıyla yayınlanır. Dolayısıyla Damla Yayınlarının yetişkinlere yönelik edebiyat dizisinde yer verdiği bu çeviri öykü, yeniden çeviridir ve eğitim alanındaki eyleyicilerin müdahalesiyle Türkçe çocuk edebiyatı alanına girişi sağlanmaya çalışılır. Çeviride kullanılan kaynak dil belirtilmezken, çevirmen Tanç’ın ilgili dönemde çevirdiği eserler arasında Arthur Koestler’in **Gün Ortasında Karanlık**, George Orwell’in **1984** ve **Ümit Çiçeği**, Francis Pollini’nin **Gece** ve Robert A. Heinlein’in **Yeni Dünyalara Doğru** başlığıyla Türkçeye çevirdiği romanlar vardır. Bu romanlar ilk olarak Almanca ve/veya

²⁵⁷ Kaufman (2008).

İngilizce yayınlandığından bu dil çiftinden biri ya da ikisi çevirmenin çalışma dili olarak varsayılabilir.

Son olarak, diliçi çeviri pratiğine ilişkin **Çocuklara Mevlana'dan Hikâyeler** başlıklı eser Mehmet Önder'in (1926-2004) telif eseri olarak sunulsa da arka kapakta yer alan tanıtım yazısında Önder'in aracılığına dair ipuçları mevcuttur:

“Çocukları çok seven Mevlâna, çocukla çocuk olmasını bilmiş, onları birbirinden güzel hikâye ve masallarla sevindirmiştir. Değerli kalem Mehmet Önder'in, sade bir dille, Mevlâna'nın eserlerinden derlediği masal ve hikâyeleri size sunuyoruz.”

Nitekim eserin başında yer verilen “Mevlâna Kimdir” başlıklı imzasız görünen ama Önder'e ait olduğu düşünülen yazıda da “biz, Mesnevi'den ve öteki eserlerinden aldığımız bu masal ve hikâyeleri, daha da sadeleştirerek yavrularımıza veriyoruz” ifadesi metin (masal ve hikâye) seçmenin yanı sıra dil düzeyinde değişiklikler yapıldığını gösterir.²⁵⁸ Önder'in “sade bir dille” derlemesi yetişkin edebiyatından çocuk edebiyatına geçişe işaret ettiği gibi Mevlâna'nın kullandığı dilden dönemin güncel diline geçişini de ima ederek iki boyutlu bir aracılığı gündeme getirir. 1962 yılında Konya'da Şahap Kitabevi tarafından yayınlanan bu eserin kapağında Mehmet Önder'in “derleyen” olarak belirtilmesi, Damla Yayınlarının yaptığına aksine doğrudan “yazar” kimliğiyle sunulmadığını göstermesi açısından önemlidir. Tanıtım yazısında “değerli kalem” olarak bahsedilen Önder'in sanat tarihi eğitimi almış, halkbilim alanında derleme ve araştırma eserleri sahibi yazar ve araştırmacı olması ve aynı zamanda bürokrat kimliği taşıması²⁵⁹ (Özkırımlı, 1990) ciddi düzeyde toplumsal ve kültürel sermayeye sahip olduğunu düşündürür. Eserin kaynak diline ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmesi, Mevlâna'nın “Türk ve İslâm dünyasının yetiştirdiği en büyük bilgin ve şairlerinden biri”²⁶⁰ olmasıyla yakından ilişkili olabilir. Kapak ve iç resimler İlhan Bilge tarafından çizilmiş olup, iç kapakta yer verilen künye kısmında bu bilgiye yer verilir.

²⁵⁸ A.g.e.: 8.

²⁵⁹ Mehmet Önder sırasıyla MEB Kültür Müsteşarı (1968-71), Başbakanlık Kültür Müsteşarı (1971-76), Kültür Bakanlığı Kültür Müsteşarı (1972-73) ve Bonn Büyükelçiliği Kültür Müşaviri (1977-83) olarak görev yapmıştır.

²⁶⁰ A.g.e.: 7.

Damla Yayınlarının çocuk kitapları dizilerinde yayınlanan diliçi ve dillerarası çeviri eserlerde kaynak olarak Almanca, İngilizce ve Farsça dil-kültür çiftlerini tercih edip 18. yüzyıla ait bir masalı, 19. yüzyıla ait bir öyküyü ve 13. yüzyıla ait “Türk-İslam kültür eseri” olarak kabul edilen masal ve öyküleri tercih ettiği gözlenir.

Ahlâkî çocuk edebiyatı yörüngesinde çeviri eserler yayınlayan bir diğer yayınevi Sebil Yayınevi ve yürüttüğü **Çocuk Kitapları Serisi**dir. Tespit edildiği kadarıyla bu dizide 1980 yılına kadar 12 telif ve yedi çeviri eser yayınlanır. Dillerarası çeviri eserler arasında **Altın Şehir** (İngilizceden çeviren adapte eden: Sabri Akdeniz, 1975, 253 s.), Servantes’ten (1547-1616) **Don Kişot** (hazırlayan: Mehmet Mengüç, resimli, 1973, 286 s.), John Wilde’dan **Feza Korsanları** (tercüme eden: Vecdi Bürün, 1974, 413 s.) ve Eleanor H. Porter’dan **Poliyanna**²⁶¹ (çeviren: Cüneyd Emiroğlu, 1972, 316 s.) bulunurken, diliçi çeviri eserler arasında Ömer Seyfeddin’den **And** (sadeleştiren: Cüneyd Emiroğlu, resimli, 1972, 318 s.), Leon Kahun’dan üç cilt olarak yayınlanan **Gökbayrak** (tercüme: Galib Bahtiyar, sadeleştiren: Cüney Emiroğlu, resimli, 1972, 853 s.) ve Nâmık Kemal’den **Kaniye** (sâdeleştiren: M. Âkif Aydın, resimli, 1973, 233 s.) vardır.

Ön kapakta ve “Küçük Bir Takdim” başlıklı önsözde Servantes, iç kapakta Cervantes olarak yazılan yazarın 17. yüzyılda İspanyolca yayınlandıktan sonra zamanla pek çok çevirisiyle dünya edebiyatının önde gelen eserlerinden biri olarak klâsik hâline gelen romanı Mehmet Mengüç müstear ismiyle²⁶² Sedat Yenigün (1950-1980) tarafından “hazırlanarak” çocuk okurlara sunulur. Türkçe çocuk edebiyatı alanında başka bir etkinliği bulunmayan edebiyat öğretmeni Yenigün’ün Milli Türk Talebe Birliğinin (MTTB) yönetim kadrosunda olması doğrudan sağ çizgide konumlandığını gösterir. Edebiyat alanındaki etkinlikleri bağlamında MTTB’nin yayın organları Milli Gençlik ve Çatı Dergisi’nde, Milli Gazete, Hareket, Düşünce, Sur, Sebil, Tevhid ve Hicret’te yazılarının yayınlanması ve 1977 yılında İslami Hareket adlı dergiyi yayınlamaya başlaması alandaki bu konumunu din ekseninde sağlamlaştırır. 1972 yılında “hazırladığı” Don Kişot kitabının 2004 yılında yine Sebil Yayınları tarafından yayınlandığı görülür.

²⁶¹ Bu esere ulaşamamıştır.

²⁶² “Sedat Yenigün,” **İslâmcı Dergiler Projesi (İDP)**, (Çevrimiçi) <http://katalog.idp.org.tr/yazarlar/551/sedat-yenigun>, 17 Nisan 2020.

Eser için kaleme aldığı “Küçük Bir Takdim” (Mengüç, 1973: 7) başlıklı önsözde “hazırlayan” tanımının içeriğine dair önemli açıklamalarda bulunur:

“Elinizde bulunan ‘Don Kişot’ isimli eser meşhur İspanyol yazarı Servantes’in dünyaca tanınmış bir romanıdır. Aslı II cilt ve oldukça hacimli olan bu eseri küçük okuyucularımız için hazırladık. Don Kişot romanının içinde yediden yetmiş kadar herkesin zevkle okuyacağı kısımlar vardır. Biz yalnız küçük okuyucularımızın hoşlanacakları bahisleri almak suretiyle eseri kısalttık. Bu kısaltışda; genç dimağların anlıyamıyacakları veya kötü tesir bırakacak bölümlerini almamakta büyük titizlik gösterdik.”

Kaynak esere ve yazara dair somut bilgilerin sunulduğu yazıda çeviri eserin çocuk okurlar için hazırlandığı ve kaynak olarak kullanılan metnin kısaltıldığı belirtilir. Kısaltma işleminin çocuk okurların hoşlanacaklarını iddia ettikleri kısımları, bir diğer deyişle Mengüç’ün ve yayınevinin çocuk okurların anlamayacağını ve/veya onları kötü etkileyeceğini düşündükleri kısımları dışarı bırakarak yapıldığı açıkça ifade edilir. Çeviri eserin ortaya çıkarılma sürecinde yetişkin eyleyicilerin çocuk okurlar için belirgin bir otoriter tavır sergiledikleri ve onayladıkları ya da reddettikleri metin içeriğini çeviri metnin dışında bırakarak sansürledikleri anlaşılır. Çeviri eserde atılan kısımların içeriği aşağıda bir dereceye kadar aydınlığa kavuşur:

“İşte bu eserin yazarı Servantes iki ciltlik kalın eserinde zaman zaman her Avrupalı’da az veya çok bulunan kinle müslümanlığa ve Türklüğe dokunmadan edememektedir. Sonra Servantes’in Türk düşmanlığı şuna dayanmaktadır [...]”²⁶³

Bu eserin Müslümanlığa ve Türklüğe ilişkin olumsuz ifadeler içerdiği ileri sürülür ve çeviri eserde bu ifadelere yer verilmediği anlaşılır. Her Avrupalının Müslümanlığa ve/veya Türklere karşı belirgin bir nefret duyduğu ima edilerek eserin yazarı Türk düşmanı ilan edilecek kadar iddia ileri bir noktaya taşınır ve bu iddia yazarın Osmanlı İmparatorluğuyla yapılan deniz savaşında yaralanmasına ve Osmanlılara esir düşmesine bağlanır. İslama ve Türklere karşı nefret iddiası üzerine kurgulanan belirgin bir Avrupa karşıtlığının mevcut olduğu anlaşılır. Osmanlı-Avrupa ilişkilerinin din ve ırk temelli düşmanlık çerçevesinde bir yeniden bağlama yerleştirilerek çeviri eserin bu şekilde sunulması ciddi düzeyde siyasi gündemi olan bir yayıncılık anlayışının ön planda olduğunu gösterir. Kısa bir özetin sunulduğu önsözde eserin edebi yanına dair

²⁶³ A.g.e.:11.

kısıtlı bir ifade yer alır. “Don Kişot’un bu heyecanlı maceralarını hulâsa eden” eserin “oldukça zevkli” olduğu kaydedilir. Dolayısıyla çeviri eserin macera romanı olarak sunulduğu söylenebilir. Çevirmen rolündeki Mengüç’ün ismi yalnızca iç kapakta yer alıp, kaynak olarak kullandığı dile ilişkin herhangi bir bilgiye yer verilmez. Çeviri eserin içeriğinde siyah-beyaz çizimler yer alır; ancak çizer adının belirtilmediği gözlenir.

Diliçi çeviri eserlerden Ömer Seyfeddin’den **And** başlıklı derleme And, Aleko, İlk Namaz, Vire, Başını Vermeyen Şhid, Kütkük, Pembe İncili Kaftan, Topuz, Falaka, Kaşığı, Ferman ve Forsa olmak üzere 12 öyküden oluşur. Cüneyd Emiroğlu müstear ismiyle Kadir Mısıroğlu’nun (1933-2019) “sadeleştirdiği” yalnızca iç kapakta yer alır. Mısıroğlu yayınevinin kurucusu olup, telif çocuk kitaplarında hem müstear ismini hem de açık ismini kullanırken çeviri eserlerde sadece müstear ismini kullandığı gözlenir.

Nâmık Kemal’in (1840-1888) **Kaniye** başlıklı eserinin iç kapakta M. Âkif Aydın (1948-) tarafından “sâdeleştirildiği” iç kapakta belirtilir. Aracı rolündeki Aydın’ın İstanbul Yüksek İslâm Enstitüsü (Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi) mezunu olduktan sonra İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi öğrenciliği²⁶⁴ sırasında bu eseri sadeleştirdiği gözlenir. Türkçe çocuk edebiyatına dair tek etkinliğinin bu eser olduğu not edilmelidir. İç kapağı izleyen sayfalarda sırasıyla yazarın portresi ve yaşadığı yıllar, Tiryaki Hasan Paşa’nın portresi, Osmanlı devlet arması ve “Nâmık Kemal” başlıklı imzasız ama Aydın’a ait olması kuvvetle muhtemel önsöz yer alır. Osmanlı tarihi içinde bağlamsallaştırılan eser, belirgin bir siyasi yönelim çerçevesinde çocuk okurlara sunulur:

“Nâmık Kemâl, siyâsî görüşlerindeki yanlışlıklara rağmen yine de kıymetli bir yazardır. Bir kere ‘Renan Müdafaa-nâmesi’ isimli eseriyle İslâmiyet’e ‘Osmanlı Târihi’ isimli eseriyle de millî târihimize bağlılığını ispat etmiştir. ‘Vatan yahut Silistre’ ve ‘Kaniye’ gibi eserleriyle de vatanseverliğini ortaya koymuştur. Bu durumda O’nun siyâsî görüşlerindeki hataları da bir dereceye kadar mâ’zur görmek icab eder. Çünkü o devir, gerçekleri hakkıyla kavramanın âdeta imkânsız denecek kadar güç olduğu bir devirdi.”²⁶⁵

²⁶⁴ “Mehmet Âkif Aydın,” **İslâm Ansiklopedisi**, 22 Haziran 2017. <https://islamansiklopedisi.org.tr/mu-ellif/mehmet-akif-aydin>

²⁶⁵ A.g.e.: 33-34.

Namık Kemal'in siyasi fikirlerinin onaylanmadığının anlaşıldığı bu önsözde bu fikirlere rağmen İslamiyeti ve Osmanlı olarak kabul edilen millî tarihi savunması nedeniyle yazarın kabul edilmesi gerektiği öne sürülür. Osmanlıcılık düşüncesi üstüne temellenen bir siyasi tarih anlayışının 1970'ler Türkiye'sinde "millî" olarak kabul edilmesi önemli bir noktadır. Modern cumhuriyet tarihine hiçbir gönderme yapılmaksızın farklı bir tarih anlatısının inşasına dair imlemeler mevcuttur. Eserin içeriğine ilişkin yalnızca "geçmiş çağların büyük kahramanlarını yeni nesillere örnek göstermek gâyesi gözetildiği" belirtilir.²⁶⁶ Aynı amacın bu eserin çocuk kitabı olarak yayınlanmasında da güdüldüğü ileri sürülebilir. Böylece Osmanlı'nın son dönemlerine ait ve yetişkin okurlara yönelik yazılan eserin Türkçe çocuk edebiyatına taşındığı gözlenir.

Son olarak, Leon Kahun'dan üç cilt olarak yayınlanan **Gökbayrak** başlıklı çeviri eserin bir diliçi çeviri pratiği olduğu görülür. Galib Bahtiyar'ın (1881-1945) "tercümesinin" Cüneyt Emiroğlu müstear ismiyle Kadir Mısıroğlu tarafından sadeleştirildiği belirtilir. Galatarasay Lisesi ve Darul-Fünûn (İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi) mezunu Bahtiyar'ın **Gök Bayrak** çevirisi tespit edilebildiği kadarıyla ilk kez 1913 yılında Türk Yurdu Kitabhanesi, 1933 yılında Hilmi Kitaphanesi ve daha sonra 1970 yılında da Ötüken Yayınevi tarafından yayınlanır. Bahtiyar'ın Fransızca bilmesinden hareketle, Léon Cahun'un 1877 yılında Fransızca yayınlanan bu romanını kaynak dilden çevirdiği düşünülebilir. Cahun'un bu romanı da dâhil olmak üzere çalışmalarının Osmanlı döneminde Türkçülük hareketine ve daha sonra Türk Ocakları üstünde büyük bir etkiye sahip olduğu kabul edilir (Nalbantoğlu, 2010; Çetinoğlu, 2019).

Sebil Yayınevinin çocuk kitapları serisinde yer verdiği diliçi ve dillerarası çeviri eserleri Osmanlı tarihi içinde bağlamsallaştırarak ve edebi içeriğinden ziyade Osmanlıcılık ve İslamiyet odağında belirginlik kazanan bir siyasi anlayış doğrultusunda (yeniden) anlamlandırarak sunduğu gözlenir. Fransızca, İngilizce, İspanyolca ve Osmanlıca dillerinde yetişkinler için kaleme alınan eserlerin Türkçe çocuk edebiyatında kaynak olarak kullanıldığı ileri sürülebilir. Çocuk edebiyatında konumlanan tek eserin Pollyanna olduğu gözlenir.

²⁶⁶ A.g.e.: 33.

Mustafa Yazgan Ahlâki Çocuk Hikâyeleri adı altında Bedir Yayınevi ve Baylan Basım ve Ciltevi tarafından yayınlanan üç telif ve bir çeviri eser de ahlâkî çocuk edebiyatı yörüngesinde ele alınabilir. **Tercüme Serisi** olarak belirtilen dizide Christoph von Schmid'den “Şövalyenin Şatosu”, “Sevimli Kuzu” ve “Şarkıcı Kanarya” başlıklarıyla A[li] Rıza Akdemir tarafından Türkçeye çevrilen üç öykü bir kitapta yayınlanır. 19. yüzyıl Almancasında Hristiyan pedagojisi doğrultusunda kullanılan (Blamires, 1994) bu öykülerin derlendiği eser şu şekilde sunulur (Akdemir, 1973: 6):

“Sevgili çocuklar! Siz vatan topraklarında boy atan başaklar gibisiniz. Hepimizin ümidi sizin iyi yetişmenizde ve namuslu, dürüst insanlar olarak Türk Milletine hizmet etmenizde. Size sunduğumuz kitaplarda hep bu amacı güdeceğiz. Hem iyi şeyler okuyacaksınız, hem vaktinizi boşa harcamamış olacaksınız. Temiz kalplerinizde iyiliğin çiçekleri açılıverecek. Bu kitapları, küçük kardeşlerinize, arkadaşlarınıza okuyun. Siz de bu hikâyelerdeki çocuklar gibi fakirlere yardımcı olun. Anne ve babanızı çok çok sevin. Tertemiz, masûm ellerinizle Allaha dâa ediniz. Olmaz mı?”

Çocuk okurlara doğrudan seslenen çevirmen çocuk okurların Türk milletine hizmet etmesi ve belirli ahlâki değerlere sahip olmasını sağlamak amacıyla, diğer bir deyişle onların “iyiliği” için bu çeviri eserin sunulduğunu belirtir. Çocuk okurlara bu çeviri eser aracılığıyla salık verilen başlıca değerlerin fakirlere yardımcı olmak, ebeveyni sevmek ve Allah’a dua etmek olduğu ifade edilir. Dolayısıyla çeviri eserin belirli ahlâki değerlerin çocuk okurlara aktarımı ve/veya benimsetilmesi üzere sunulduğu, edebiyat metni olarak öykülerin bu değerlerin aktarıcısı olarak görüldüğü ileri sürülebilir. Nitekim diziye ismini veren yayıncı rolündeki Mustafa Yazgan’ın (1973: 3) “Eseri Takdim Ederken” başlıklı yazısında yayın amaçları açık bir şekilde belirtilir:

“Müslüman-Türk çocuğuna ahlâkın üstünlüğünü anlatmak, onu daha küçük yaştan başlayarak inanç ve terbiye ölçüleri içinde yetiştirmek, başta devlet olmak üzere anne ve babaların, ailelerin ve öğretmenlerin ilk vazifesidir. [...] kıymetli yavrularımızın müstesna bir ahlâk ve karakter üstünlüğü içinde vatan ve milletimize kazandırılması yolunda hiçbir fedakârlıktan kaçınılmayacaktır.”

Çocuk okura belirli bir din ve ulusal kimlik temelinde seslenildiği bu yazıda ahlâk eğitiminin birincil amaç olduğu anlaşılır. Ankara Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi İdari Şubesinden mezun Yazgan’ın (1940-) 1970 dönemindeki yayıncılık fa-

aliyetinden önce çeşitli kamu kurum ve kuruluşlarında özel kalem, çevirmenlik ve uzmanlık görevlerini ve Sanayi Bakanlığında müşavirlik yaptığı²⁶⁷ ve milliyetçi-mukaddesatçı siyasi çizgide konumlandırılan²⁶⁸ “Büyük Doğu” dergisinin kadrosunda yer aldığı²⁶⁹ düşünüldüğünde çocuk edebiyatında ahlâkın ve din odaklı bakış açısının ön planda olması anlaşılır. Çeviri eserin ön kapağında öykülerin başlıkları, “yazan”, “tercüme eden” ve dizinin adı yer alırken, iç kapakta çevirmenin parantez içinde Niksar Kaymakamı olduğunun belirtilmesi künye bilgisinin olmadığı eserin yayın yılını açıklığa kavuşturmakla birlikte yayıncının dayandığı toplumsal ve kültürel sermayeye de işaret eder. Eserin Almancadan çevrildiği Yazgan (1973: 3) tarafından not edilirken, eser boyunca siyah-beyaz çizimler yer almasına karşılık çizimlerin sahibi belirtilmez.

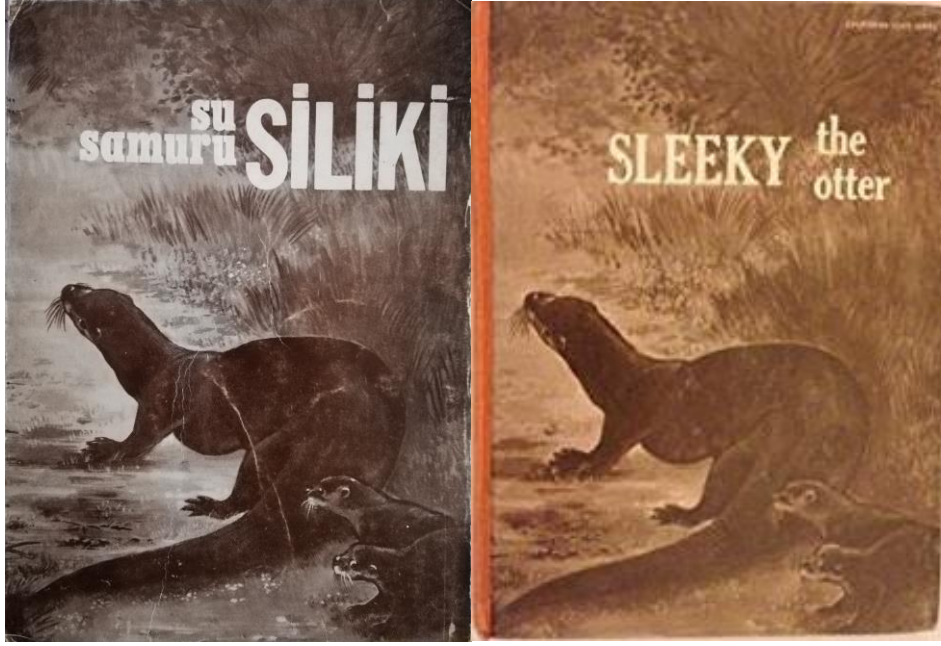
Yeni Asya Yayınevinin **Çocuk Kitapları Serisinde** ele alınan yıllarda tespit edilebildiği kadarıyla 39 telif eser varken, yalnızca bir çeviri eser mevcuttur. Rhoda Leonard ve William S. Briscoe’dan **Su Samuru Siliki** (tercüme eden: M. Yıldırım, resimlendiren: Joseph Capozin, 1973, 94 s.) başlığıyla Türkçeye çevrilen öykü **Vahşi Hayvanlar Serisinde** yayınlanır. Bu resimli öykü Yeni Asya Yayınevinin alışlagelen kitap tasarımından tamamen farklı olup bu serinin devam etmediği ve tekil bir örnek olarak kaldığı tespit edilir. Nitekim Türkçe çevirinin ön kapağı İngilizce kaynak eserin ön kapağıyla aynıdır (bkz. Resim 4.8 ve 4.9).

²⁶⁷ “Mustafa Yazgan”, **İslâmcı Dergiler Projesi (İDP)**, (Çevrimiçi) <https://idp.org.tr/kisiler/mustafa-yazgan>, 11 Nisan 2020.

²⁶⁸ M. Orhan Okay, “Büyük Doğu,” **Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) İslâm Ansiklopedisi**, (Çevrimiçi) <https://islamansiklopedisi.org.tr/buyuk-dogu>, 15 Nisan 2020.

²⁶⁹ Lütfi Sunar ve Yusuf Enes Sezgin, “Mustafa Yazgan ile Sözlü Tarih Görüşmesi”, **İslâmcı Dergiler Projesi (İDP) Sözlü Tarih**, 12 Temmuz 2017, (Çevrimiçi) <https://sozlutarih.idp.org.tr/mulakatlar/mustafa-yazgan-ile-sozlu-tarih-gorusmesi>, 14 Nisan 2020.

Resim 4.8: Türkçe çeviri eserin ön kapağı **Resim 4.9:** İngilizce kaynak eserin ön kapağı

Yeni Asya Yayınevinin çocuk kitapları dizisinde yayınladığı telif eserlerde olduğu gibi bu çeviri eserin tanıtımına dair herhangi bir yazı yoktur. İç kapağında yazar, tercüme eden, resimleyen ve Amerika’daki yayıncı bilgisi yer alır. Künye bilgisinin yer aldığı sonraki sayfada şöyle bir ibare yer alır:

“Bu kitap, 1964 yılında Field Educational Publications, inc. tarafından Amerika’da bastırılmış ve telif hakkı Yeni Asya tarafından satın alınmıştır. Her hakkı mahfuzdur.”

Bu ifadeden öykünün döneme göre güncel bir çocuk edebiyatı eseri olduğu ortaya çıkar. Telif hakkı anlaşmasının sadece metni değil resimleri de içerecek şekilde yapıldığı anlaşılır. Nitekim ön kapakların yanı sıra kaynak metindeki resimleyen bilgisi ile çeviri eserin resimleyen bilgisi aynıdır. Yazarın kaleme aldığı ve öykünün yazılışını anlatan önsöz çeviri eserde de yer alır. Öte yandan eseri “tercüme eden” M. Yıldırım’a ilişkin herhangi bir bilgiye ulaşılamamıştır.

4.2.5. Tartışma

1970-1980 yılları arasında Türkçe çocuk edebiyatı alanında çeviri eserlerin, özel yayınevlerinin yayın politikası ve faaliyetleri doğrultusunda ortaya çıkarılan yö-rüngelere göre değişim ve/veya süreklilik aracı olarak kullanılmasının izi sürülmeye

çalışılmıştır. Bu amaçla çeviri eserlerin çocuk okurlara sunumu, temsil ettiği edebi tür, kaynak dil ve kültürler çeviri eserin ortaya çıkışında yer alan eyleyicilerin alandaki konum-alışları, tavırları ve bir dizi sermaye türüyle ilişkisi kurularak açıklayıcı bir bakış açısı sunulmaya çalışılmıştır.

İlk olarak, Türkçe çocuk edebiyatı alanında özel yayınevlerinin yayın politikaları ve faaliyetleri doğrultusunda belirlenen popüler çocuk edebiyatı, sol çocuk edebiyatı, millî çocuk edebiyatı ve ahlâkî çocuk edebiyatı yörüngeleri ile çeviri eserlerin değişim ve/veya süreklilik aracı olarak kullanımı arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı sorusu irdelenebilir. Değişim ve/veya süreklilik olgusunun genel planda Türkçe çocuk edebiyatı alanında, özel planda özel yayınevinin yörüngesi içinde iki yönlü ele alındığı belirtilmelidir. Böylece farklı konumsallıkları da imleyen yörüngelerin çeviri eserler üzerinden kesişimselliklerine ve/veya farklılaşmalarına ayrı bir bakış açısı sunulurken alanın hareketliliği ve karmaşıklığı ortaya konulur.

Çeviri eserlerin ağırlıklı olduğu popüler çocuk edebiyatı yörüngesinde çeviri eserlerin süreklilik ve değişim aracı olarak kullanıldığı gözlenir. Süreklilik, önceki yıllarda Türkçe çocuk edebiyatı alanında yayınlanan çeviri eserlerin farklı yayınevleri tarafından yayınlanmaya devam etmesinde ve aynı dönemde yayınlanan yeniden çevirilerde gözlenir. Önceki yıllardan 1970’li yıllara taşınan çeviri eserlerin öne çıkan örneği, 1950’li yıllarda Türkçe çocuk edebiyatı alanında etkin olan Doğan Kardeş Yayınlarının çeviri eserlerinin 1970’li yıllarda Deniz Yayınları tarafından yayınlanmasıdır. Ele alınan dönemde yayınlanan yeniden çeviriler de güncelliğin sürekliliğine işaret eden önemli bir göstergedir. Bu noktada özellikle belirli Batı klâsiklerinin birçok yeniden çevirisinin aynı anda Türkçe çocuk edebiyatı alanında yer aldığı not edilmelidir. Sürekliliğin bir başka boyutu, dönemin çocuklara yönelik popüler yayıncılık anlayışı çerçevesinde kabul gören belirli edebi türlerin (duygusal romanların/öykülerin ve macera romanlarının/öykülerinin) tercih edilmesinde gizlidir. Değişim ise popüler bir edebi tür olarak macerayla ilişkili bir şekilde gizem, polisiye, detektif, korku, bilimkurgu, tarih ve mitoloji ayrışmasında ve popüler kabul edilen eserlerin yanında güncel çocuk edebiyatı eserlerinin ve/veya gerçekçi çocuk edebiyatı anlayışının temsilcisi ya-

zarların eserleri gibi farklı seçeneklerin yayınlanmasında gözlemlenebilir. Bu doğrultuda çeviri eserlerin farklı ve yeni seçenekler olarak Türkçe çocuk edebiyatı alanında yer aldığı söylenebilir. Dönemin yayınlanan çeviri eser sayısı açısından ilk sıralarda yer alan ve tamamen çeviri eserlerden oluşan Baskan Yayınları, Koza Yayınları, Dilek Yayınevi, Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş. belirtilen değişimin ve “popüler” anlayıştan farklı seçeneklerin gözlemlendiği yayınevleri olarak öne çıkar. Değişimin gözlemlendiği bir diğer husus, ilgili dönemde televizyon ve/veya sinema uyarlaması yapılan eserlerin çevrilerek Türkçe çocuk edebiyatı alanına sunulmasıdır. **Altın Çocuk Kitapları** serisinin bunu bir strateji olarak kullandığı belirtilebilir.

Popüler çocuk edebiyatı yörüngesinde çeviri eserlerin izinin sürülmesini zorlaştıran etmenlerden biri, yayınevlerinin edebiyat yayıncılığının yanı sıra kırtasiye işlevi görmelerinin ve/veya ders kitabı yayıncılığını sürdürmelerinin Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki pratiklerine yansımaları olarak çocuk edebiyatı eserlerini sunma biçimleridir. Çocuk edebiyatı eserlerini sunum biçimlerinden yayınevlerinin uzmanlaşma ve/veya kurumsallık düzeylerine ilişkin belirli çıkarımlarda bulunulabilir. Yayın yelpazesi çeviri ve/veya telif çocuk edebiyatı eserlerinden oluşan Baskan Yayınları, Keloğlan Yayınları, yetişkinlere dönük yayıncılık yaparken bünyesinde çocuk kitapları dizisi başlatan ve bu diziye ayrı bir yetkili tayin eden Altın Kitaplar Yayınevi, Milliyet Yayınları, Koza Yayınları, Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş. gibi eyleyicilerin yayınladıkları çeviri çocuk edebiyatı eserlerinin belirli bir biçim sürekliliği gösterdiği ve yan metinlerin (arka kapakta tanıtım yazısı, önsöz, iç kapak, künye vb.) düzenli bir şekilde sunulduğu tespit edilir. Yayıncı ve/veya aracı rolündeki çevirmen, hazırlayan, derleyen vb. eyleyicilerin paylaştığı ortak ve/veya benzer bir habitus oluşumundan bahsetmek mümkün olmamakla birlikte bir takım örüntüler izlenebilir. Yetişkinlere dönük macera, aşk, polisiye gibi popüler romanlar yayınlayan yayınevlerinde (Altın Kitaplar, Kelebek Yayınevi, Tel Yayınları) bu tür kitapların çevirmenlerinin (Gönül Suveren, Gülten Suveren, Nihal Yeğinobalı, Azize Bergin, M. Doğan Özbay, Betül Öztoprak, İlhan Eti) çocuk kitapları dizisinde de çocuk edebiyatı eserlerinin çevirisini üstlendiği gözlenir. Son derece kısıtlı olmak kaydıyla müstear isim kullanımı kaydedilebilir. Yayıncı, dizi yöneticisi ve/veya çevirmenlerin birçoğunun Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki faaliyetlerinin tekil örneklerle sınırlı olması, çocuk edebiyatıyla

ve/veya edebiyatla çevirmenlik ilişkilerinin kısa ömürlü olması alanın esnek yapısına işaret eder. Bu eyleyicilerin yabancı dil bilgisine sahip olması dönemin Türkiye'si'nde önemli bir kültürel sermaye göstergesidir ve Türkçe çocuk edebiyatı alanına girişi sağlayan bir unsur olarak ortaya çıkar. Bu örüntünün bir diğer ucu olarak edebiyat alanının önde gelen şair, çevirmen, yazar vb. kimlik taşıyan Ülkü Tamer, Tarık Dursun K., Vahdet Gültekin, Nihal Yalaza Taluy, Tomris Uyar, Akşit Göktürk, Ali Avni Öneş, Hale Kuntay gibi isimlerin Türkçe çocuk edebiyatı alanına çeviri eserlerle katkıda bulunması çocuk okurlara yönelik popüler yayıncılığın ticari yönünden ziyade edebiyat eksenini temsil etmesi ve kayda değer düzeyde sahip oldukları toplumsal ve kültürel sermayenin birikimiyle birlikte simgesel sermayenin Türkçe çocuk edebiyatına taşınması açısından önemlidir.

Öte yandan çocuk edebiyatı yayıncılığının yanında farklı işlevler ve/veya etkinlikler yürüten yayınevlerinin (İnkılâp ve Aka Kitabevleri, İtimat Kitabevi, Renk Yayınevi, Zuhâl Yayınları, Işıl Yayınevi, Kurtuluş Yayınları vb.) çeviri eserleri kuşatan yan metinlere (önsöz, tanıtım metni, künye vb.) çoğunlukla yer vermediği ve/veya oldukça kısıtlı yer verdiği, bir diğer deyişle bu hususta değişken tutumlar sergilediği gözlemlenir. Bu durumla ilişkili olarak, eserlerin Türkçe çocuk edebiyatı alanında ortaya çıkışında rol alan eyleyicilere ve kaynak olarak kullanılan eser ve yazara dair habitus ve sermaye kavramlarının işlerlik kazanması zorlaşmıştır. Çeviri olarak belirli klâsik eserlerin sürekli yayınlanması ve MEB tarafından tavsiye edilmesi ekonomik çıkar ve kaygının belirgin düzeyde görünür olduğuna işaret eder.

Sol çocuk edebiyatı yörüngesinde yayınevlerinin ağırlıklı olarak kısa ömürlü, kitap yayınlama kapasitesinin sınırlı ve çeviri pratiğine karşı siyasi bir koşullanma doğrultusunda çeviri eser yayınlamaya daha az eğilim göstermesine rağmen genel planda yayınlanan telif ve çeviri eser sayısının dengeli olduğu gözlenir. Çeviri eserlerin Türkçe çocuk edebiyatı alanında süreklilik aracı kullanılması, önceki yıllarda yayınlanan Batı klâsiği eserlerinin Türkçe çevirilerinin yayınlanmaya devam edilmesinde ve yerleşik Batı klâsiği eserlerinin (öykü ve masalların) yeniden çevirilerinin yayınlanmasında görülür. Bununla ilişkili olarak Varlık Yayınevinin **Çocuk Klâsikleri** ve **Büyük Çocuk Kitapları** dizilerinin ön plana çıktığı söylenebilir. Sürekliliğin

gözlemlendiği bir diğer nokta, ilk kez 1970’li yıllarda Türkçeye çevrilip çocuk edebiyatı alanında konumlandırılan eserlerin talep görmesi sonucunda farklı yayınevleri tarafından yeniden çevirilerinin yapılmasıdır. Bu durumun öne çıkan örneği, Samed Behrengi’nin Arkadaş Kitaplar ve Gözlem Yayınları tarafından yayınlanan yeniden çevirileridir. Süreklilik, son olarak, Türk edebiyatı yazarı olarak kabul edilen Evliya Çelebi, Ahmet Rasim, Sabahattin Ali gibi yazarların “yetişkinlere” dönük eserlerinin çeşitli metinsel işlemlerden geçirilerek Türkçe çocuk edebiyatı alanında konumlandırılmasında takip edilebilir. Diliçi çeviri olgusuyla da ilişkili olan bu yayıncılık tercihleri, geçmişle güncel dönem arasında köprü kurma ve Türkçe çocuk edebiyatı alanına “yerel” içeriğin taşınma çabası olarak dikkat çeker. Belirtilen yayıncılık tercihleri yalnızca Cem Yayınevinin Arkadaş Kitaplar dizisinde gözlenir. Sol çocuk edebiyatı yörüngesinde çeviri eserler değişim aracı olarak sıklıkla ön plana çıkar. Yugoslavya, Doğu Almanya, Sovyet Rusya, Vietnam, İtalya, Bulgaristan, Hollanda, İspanya, İran, Avusturya, Polonya, İsveç ve Çin gibi Türkçe çocuk edebiyatı alanında daha önce hiç tercih edilmeyen ve/veya son derece sınırlı görülen ülkelerin edebiyatlarının ve özellikle çocuk edebiyatı eserlerinin çevrildiği gözlenir. Kaynak olarak kullanılan edebiyat ve kültür çeşitliliğinin yanı sıra anı, mektup, fantastik gibi farklı örneklerin sunulduğu ve dolayısıyla edebi tür çeşitliliğinin de tespit edildiği not edilmelidir. Alternatif edebiyatların ve edebi tür çeşitliliğinin yanında Türkçe çocuk edebiyatı alanında çeviri için ağırlıklı kullanılan diller olarak Fransızca, Almanca ve İngilizce edebiyat eserlerinin içinde de farklı seçeneklerin alana sunulduğu tespit edilir. Truman Capote, O. Henry, Jean-Jacques Sempé-Rene Goscinny, Ruth Hermann sık tercih edilen ülke edebiyatlarından Türkçe çocuk edebiyatı alanına taşınan farklı yazarlar arasında sayılabilir. Popüler çocuk edebiyatı yörüngesinde gözlemlenen bir pratik olarak televizyon ve/veya sinema uyarlaması yapılan romanların ve/veya öykülerin Türkçe çocuk edebiyatı alanına çeviri aracılığıyla girmesi sol çocuk edebiyatı yörüngesinde de izlenen bir pratiktir. Dillerarası çeviride kaynak olarak kullanılan edebiyatların ve eserlerin en çok sol çocuk edebiyatı yörüngesinde çeşitlilik arz ettiği ileri sürülebilir.

Sol çocuk edebiyatı yörüngesinde çeviri eserlerin izinin sürülmesinin görece kolay olduğu belirtilebilir. Yalnızca edebiyat yayıncılığı yapan bu yayınevlerinin Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki eserlerinin belirli bir biçime sahip olduğu ve bunu

değiştirmeksizin sürdürdükleri gözlenir. Genel planda çeviri eserlerin yan metnlerinin diğer çocuk edebiyatı yörüngelerine kıyasla zengin olduğu savlanabilir. Buna göre çeviri eserlerde ön kapakta yazar ve başlık, künye, önsöz ve/veya yazarı tanıtan bir yazı ve arka kapakta eseri tanıtan yazı bulunur. Sınırlı olmak kaydıyla çeviri eserlerin telif hakkının alındığına dair bir ibareye telif hakkı ajansı ile birlikte yer verilmesine rastlanan bir pratiktir. Yan metnlerin detaylandırılması çeviri eserlerin ortaya çıkışında rol oynayan eyleyicilerin habitus ve sermaye kavramlarıyla incelenmesini kolaylaştırırken, sol çocuk edebiyatı yörüngesindeki yayıncıların, genel yönetmenlerin, çocuk kitabı dizisi yöneticilerinin, çevirmenlerin ve çizerlerin/ressamların hâlihazırda edebiyat alanında yer alan figürler ve/veya edebiyat alanıyla belirli bir düzeyde ilişkisi bulunan ve/veya yeni ilişki kuran kişiler olduğu ifade edilebilir. Sınırlı olmak kaydıyla çevirmen rolünü üstlenen yazar ve/veya yayınevi yöneticilerinin müstear isim kullandıkları not edilmelidir. Yetişkin edebiyatının önde gelen yazarlarının/şairlerinin Türkçe çocuk edebiyatı alanında çeviri yapmaları temsil ettikleri simgesel sermayenin alana girişi olarak yorumlanabilir. Bu durumun çeviri eserlerin sunumuna yansımaları, eserlerin edebi içeriğinin ön plana çıkarılarak tanıtılmasıdır. Tanıtım yazılarında çeviri için seçilen eserlerin içeriğiyle de yakında ilişkili olarak özgürlük, toplumsal eşitsizlik ve adaletsizlik, yoksulluk gibi sol siyaset değerlerinin ve iyilik, yardımseverlik, hayvan sevgisi, saygı gibi evrensel değerlerin vurgulandığı görülür. Çocukların edebiyat zevkinin geliştirilmesine ek olarak eğitsel yönelimlerin de tanıtım metnlerinde izinin sürülebilir olduğu belirtilmelidir.

Millî çocuk edebiyatı yörüngesinde diğer yörüngelere kıyasla görece daha az sayıda öne çıkan yayıncının varlığı ve çeviri eser yayınlama eğiliminin son derece düşük olması nedeniyle nicel olarak çeviri eserlerin telif eserlerin çok gerisinde kalmasına karşılık eyleyicilerin etki gücünün yüksek olduğunun altı çizilmelidir. Çünkü eğitimden sorumlu bir kamu kurumu olarak MEB, bu kurumun yayınına başlayıp daha sonra devrettiği Kültür Bakanlığı ile dönemin tirajı yüksek günlük gazetelerinden Tercüman millî çocuk edebiyatı yörüngesinde konumlanan eyleyicilerdendir. Özel yayınevleri için sınırlı olan dağıtım olanaklarına karşılık gazetenin görece daha gelişmiş

dağıtım ağına sahip olması, kamu olanaklarının dağıtım konusunda elverişliliği²⁷⁰, uygun fiyat, MEB'in yüksek baskı adedi ve her devlet okulunun kitaplıklarında ve/veya kütüphanelerinde bulundurulması etki düzeyinin ne denli yüksek olduğuna işaret eden ipuçlarıdır. Dolayısıyla bu yörünge kamu ile özel yayıncılığın iç içe geçtiği, eğitim alanının Türkçe çocuk edebiyatı alanını kestiği bir çemberi temsil eder.

Millî çocuk edebiyatı yörüngesinde çeviri eserlerin görece düşük rakamlarda kalması telif eser yayınlama eğiliminin daha kuvvetli olmasıyla ve bu yörüngede benimsenen yayın amaçlarıyla nispeten açıklanabilir. Çeviri eserlere süreklilik ve değişim aracı olarak başvurulduğu ileri sürülebilir. Süreklilik özellikle 1000 Temel Eser serisi nezdinde ön plana çıkan bir unsurdur. Bu seride benimsenen amaçlar doğrultusunda eski Türk edebiyatı²⁷¹ eserleri diliçi çeviri yoluyla ilgili döneme aktarılarak geçmişle güncel dönem arasında bir ilişki kurulmaya çalışılır. Bir diğer süreklilik unsurunun, dönemin popüler yayıncılık anlayışı doğrultusunda macera roman ve/veya öykülerinin millî çocuk edebiyatı yörüngesinde çeviri yoluyla bulunmasıdır. Çeviri eserlerin değişim aracı olarak işlevselleştirilmesi yabancı bilim insanlarının Türk tarihiyle ilgili araştırmalarının yanında sosyoloji, ekonomi, dünya düzeni ile ilgili kuramsal çalışmaların ve komünizm karşıtı bir romanın çevrilmesinde gözlenir. Tür temelinde de görülen belirgin bir çeşitliliğin değişimle ilişkisi kurulabilir. Nazım biçiminde mevlid, divan, seyahatname, tiyatro ve bilimkurgu örnekleri alanda görece az bulunan edebi türleri imlemesi açısından önemlidir.

Millî çocuk edebiyatı yörüngesinde çeviri eserlerin her yayıncının geliştirdiği belirli bir biçimde yayınlandığı gözlemlenir. Ancak çeviri eserleri kuşatan yan metinler konusunda farklı tutumlar sergilenir. 1000 Temel Eser serisinde çeviri eserlerin yan metinleri ön kapakta yazar ve başlık, künye, önsöz ve/veya takdim yazılarından oluşurken, özellikle diliçi çeviri örneklerinin telif eser olarak sunulduğu ve böylece çeviri olgusunun gizli kaldığı vurgulanmalıdır. Diğer yandan Tercüman gazetesi bünyesinde Kervan Kitapçılık tarafından yayınlanan çocuk kitapları serisinde çeviri eserlerin yan

²⁷⁰ MEB tarafından yayınlanan eserler İstanbul'da Devlet Kitapları Müdürlüğü ve diğer illerde MEB Yayınlarında okurlara sunuluyordu.

²⁷¹ Bu ifade, Orhun Âbideleri gibi farklı bir alfabe ve dilde yazılmış eseri, eski Anadolu Türkçesinde ve Osmanlıca yazılan eserleri kapsar.

metinlerinin sunumunda değişken tavırlar tespit edilir. Dillerarası çeviri olmasına rağmen yazarın belirtilmeyip çevirmenin çevirmen rolü belirtilmeksizin ön kapakta başlıkla birlikte yer aldığı çeviri eserler mevcuttur. Bu dizide genel itibariyle yan metinlerin son derece kısıtlı olmasından dolayı çeviri eserlerin ortaya çıkışında rol oynayan eyleyicilerin izini sürmenin oldukça zor olduğunun altı çizilmelidir. 1000 Temel Eser serisinde ve Kültür Bakanlığının çocuk kitapları serisinde Türkologların ve/veya bilim insanlarının çeviri eserlerin çevrilmesinde ve/veya hazırlanmasında rol oynadığı görülrken, Kervan Kitapçılık'ın yayınladığı çeviri eserlerde Türk dili ve edebiyatı, tarih lisansına sahip Tercüman gazetesi yazarlarının, Tercüman Çocuk dergisi yönetmeninin ve/veya bu kişilerin birinci dereceden kadın akrabalarının çevirmenlik rolünü üstlendikleri gözlenir. Ağırlıklı olarak Türk-İslâm sentezini savunan bir siyasi çizginin alana yansması olduğunun anlaşıldığı bu yörüngenin sınırlı bir şekilde de olsa eğlence ve/veya zevk için sunulan okuma seçeneklerini barındırması önemlidir.

Son olarak, ahlâkî çocuk edebiyatı yörüngesinde çeviri eserlerin süreklilik ve/veya değişim ekseninde nasıl işlerlik kazandırıldığı sorgulandığında millî çocuk edebiyatı yörüngesi gibi eyleyici olarak kısıtlı sayıda özel yayınevi ve/veya yayıncı içerdiği ve tüm yörüngeler arasında en az çeviri eserin tespit edildiği ve çeviri eserlerin nicel olarak telif eserlerin en çok arkasında kaldığı yörünge olduğu belirtilmelidir. Çeviri eser yayınlama hacmi açısından diğer yörüngelere kıyasla görece daha marjinal bir şekilde konumlandığının altı çizilmelidir. Çeviri eserlerin süreklilik aracı olarak kullanılması, önceki yıllarda ve ilgili dönemde Türkçede yayınlanan Batı klâsik eserlerinin yeniden çevirilerinin yapılmasında gözlenir. Buna ek olarak, Türkçe çocuk edebiyatı alanında yerleşiklik kazanan 19. yüzyıl yazarı R. L. Stevenson'ın popüler eserlerinden farklı olarak ilgili döneme göre yeni görünen bir öyküsünün çevrilmesi ve yine ele alınan dönem içinde farklı seçenekler olarak görünen ama 19. yüzyıl Osmanlı döneminden itibaren Osmanlıcaya çevrildiği bilinen (Ayaydın Cebe, 2009) bir 19. yüzyıl rahip-yazarı Cristoph von Schmid'in eserlerinin milli çocuk edebiyatı yörüngesinde yer alması sürekliliğin farklı bir veçhesini oluşturur. Sürekliliğin gözlemlendiği bir başka olgu, diliçi çeviri pratikleridir. Ömer Seyfettin, Nâmık Kemal ve Mevlana'nın tarihi roman ve öykülerinin sadeleştirilerek Türkçe çocuk edebiyatı alanına taşındığı görülr. Bu örneklere ilaveten, Harf İnkılabından önce ve sonra yayınlanmış

Türk tarihi konulu bir dillerarası çevirinin sadeleştirilerek Türkçe çocuk edebiyatı alanında konumlandırılması farklı bir pratik olarak ön plana çıkar. Çeviri eserlerin değişim aracı olarak kullanılması oldukça kısıtlıdır ve tekil örnekle sınırlı da olsa yeni bir başlığın Türkçeye çevrilmesinde ve edebi tür çeşitliliğine katkıda bulunulmasında takip edilebilir.

Ahlâkî çocuk edebiyatı yörüngesinde çeviri eserlerin yayıncılar tarafından belirli bir biçimde sunulduğu tespit edilmekle birlikte farklı pratiklerin uygulandığı da görülür. Damla Yayınevi ve Sebil Yayınevinin çocuk kitapları dizilerinde yayınevlerinin belirlediği renklerde belirli bir mizanpaja sahip, yayınevi logosuyla birlikte şömisli, ciltli ve cep boyutunda çocuk kitapları bulunur ve bu çocuk kitabı biçimi Milliyet Çocuk Kitapları Dizisinin çocuk kitabı biçimiyle benzerlikler taşır. Şömisli ve ciltli kitapların yanı sıra Damla Yayınevinin karton kapaklı ve sayfa boyutları daha büyük kitaplar yayınladığı da görülür; ancak kitapların ön kapak tasarımları değişmez. Buna karşılık yayıncı Mustafa Yazgan'ın basım/ciltevi ve/veya başka bir yayınevi²⁷² aracılığıyla yayınladığı eserlerin değişken bir biçimde sunulduğu belirtilmelidir. Bir eser hariç tamamen telif eser yayınlayan Yeni Asya Yayınevinin çocuk kitapları dizisinde de uyguladığı belirli bir tasarım biçimi olmakla birlikte çeviri eserde tam anlamıyla farklı bir tasarım uygulandığı kaydedilir. Çeviri eserlerin yan metinlerinin sunum pratiklerinde de farklılıklar gözlemlenir. Dillerarası çeviri eserler arasında ön kapakta çevirmenin çevirmen olduğu belirtilmeksizin başlıkla birlikte yer aldığı, yazarın yalnızca iç kapakta bulunduğu örnekler olduğu gibi yazarı hiç belirtilmeyen çeviri eserler de mevcuttur. Telif eser olarak sunulan diliçi çeviri eserlerin de “sadeleştirildiği” arka kapakta yer alan tanıtım metninde ve/veya iç kapakta “sadeleştiren” ibaresiyle bulunur. Damla Yayınevi çeviri eserlerin yan metinlerinin sunumunda (ön kapak, iç kapak, künye, arka kapak tanıtım yazısı) görece tutarlı bir tavır sergilerken, diğer yayınevlerinin yan metinleri sunumu çeviri eserlerin izlenmesini zorlaştırır. Çeviri eserlerin siyah-beyaz çizimlerden oluşan resimlerin sanatçısı ağırlıklı olarak belirtilmezken, Damla Yayınevi ve Yeni Asya Yayınevinin sınırlı sayıdaki resimli çeviri eserlerinde resimleyen belirtilir. Tekil bir örnek olsa da Yeni Asya Yayınevinin yayınladığı çeviri

²⁷² İsmiın bulunduğu telif eserlerin Baylan Basım ve Ciltevi ile Bedir Yayınevi tarafından basıldığı ve/veya yayınlandığı kaydedilmelidir.

eserde yayın hakkının alındığına dair bir ibare bulunması ve bu çeviri eserin Amerika'daki yayıncısına ve oradaki yayın yılına yer verilmesi ele alınan dönemde farklı bir örnek teşkil etmesi açısından önemlidir.

Çeviri eserlerin ortaya çıkışında rol oynayan eyleyicilerin erkek olmak dışında ortak bir habitusundan bahsedilemezken, içinde yayınevi sahibi, gazeteci, öğretmen, üniversite öğrencisi, öğretim üyesi ve bürokrat gibi farklı meslek ve/veya işlere sahip isimler vardır. Özellikle kamu görevlisiyken belirgin bir siyasi yönelimi olan ve bu anlayışı yürüttüğü çocuk kitapları serisine yansıtan, bir diğer deyişle siyasal sermayesini alana taşıyan yayınevleriyle birlikte çalışmak ilgili yayınevlerinin idare nezdinde belirli düzeyde kabul gördüğüne, bireyler ve kurumlar arasında siyasal sermaye konusunda belirli bir uzlaşmaya işaret eder. Bu uzlaşma, Damla Yayınevinin yetişkinlere dönük Edebî Romanlar Serisinde yer alan Aleksandr Solzhenitsyn'in Kreçetovka İstasyonu başlığıyla Türkçeye çevrilen eserinin MEB tarafından okullara tavsiye edilmesinde de ortaya çıkar. Ayrıca popüler ve sol çocuk edebiyatı yörüngesindeki çeviri eserlerde olduğu gibi ahlâkî çocuk edebiyatı yörüngesindeki çeviri eserlerde de müstear kullanımı gözlemlenir. Müstear isim kullananların, yayınevi sahibi ve/veya kuvvetli bir siyasi belirlenim gösteren figürler olduğu anlaşılır. Bu yörüngede yer alan çeviri eserlerin Fransızca, Almanca, İngilizce ve İspanyolca kaynakların yanı sıra eski Türk dili ve edebiyatı eserlerini temsil ettiği, Osmanlı tarihiyle bağlamsallaştırılarak sunulan tarihi, macera ve duygusal romanlara ve öykülere ek olarak, belirli ahlâkî ve dinî değerleri çocuk okurlara öğretme çabası görünürdür. Öte yandan siyasi ve/veya eğitsel yönde baskın bir amaç ön plana çıkmaksızın eğlence ve zevk için hayvan ve macera öyküsü sunulduğu da kaydedilmelidir.

SONUÇ

Türkçe çocuk edebiyatı alanının (yeniden) kurgulanışının ve işleyişinin 1970-1980 dönemiyle sınırlı olmak kaydıyla ele alındığı ve kitap formundaki çeviri eserlerin alandaki işlerliğinin sorgulandığı bu çalışmanın amacı belirtilen dönemde Türkçe çocuk edebiyatı alanının kavram ve eser olarak çeviri olgusuyla karşılıklı ilişkiselliğini ortaya çıkarmaktır.

Çeviri olgusunun tarihsel ve toplumsal bir bakış açısından sorgulandığı bu çalışmanın birinci bölümünde alanyazın taraması ve kuramsal çerçeve sunulur. Çokdisiplinli bir araştırma konusu olarak çocuk edebiyatına ve çeviri çocuk edebiyatına ilişkin Türkiye’de ve Türkiye dışında yapılan çalışmalar izlenerek alanda (sürekli) sorgulanan noktalar, boşluklar ve/veya yetersizlikler ortaya konulur. Türkiye’de çeviri çocuk edebiyatının toplumsal ve/veya tarihsel çalışmalara konu olmasının son derece sınırlı olduğu tespitinden hareketle toplumsal ve tarihsel şartlar içinde bir alan olarak Türkçe çocuk edebiyatı ve bu alanda çeviri olgusu karşılıklı ilişkiselliği üstünden sorgulanır. İncelemeye konu olan tarihsel dönemin toplumsal bir bakış açısından ele alındığı bu çalışmanın temel çerçevesini sosyolog Pierre Bourdieu’nün Fransa’daki (yettişkin) edebiyat alanına ilişkin çalışmalardan hareketle toplumsal eylem kuramı altında geliştirdiği kavramsal araçlar ve düşünme biçimi oluşturur. Türkiye’de belirli bir alanın oluş ve kurgulanma sürecinin sorgulanması, yararlanılan kuramsal çerçevenin araştırma nesnesinin içinde bulunduğu çeşitli şartlara ve çalışmanın amaçlarına göre yeniden düşünülmesini ve işlerlik kazandırılmasını gerektirir. Bu doğrultuda Bourdieu’nün biyografi yerine önerdiği yörünge kavramı, alanın önde gelen eyleyicileri olarak yayıncıların yayın faaliyetleri ve (varsa) belirli bir yayın politikasıyla belirginleşen örüntüyü imlemek üzere kullanılır. Bu örüntünün ortaya çıkarılmasında keşfe dayalı bibliyografik yöntem ve yanmetinler üstünden eleştirel söylem çözümlemesi uygulanır. Türkçe çocuk edebiyatı alanında konumlan(dırıl)an “çeviri” eserlerin betimlenmesiyle somut verilerin tespitinin ardından, eleştirel söylem çözümlemesi aracılığıyla bu eserlerin tercih edilmesinin ve sunum biçiminin eyleyicilerin alandaki konumalışları, habitus ve temsil ettikleri sermaye türüyle ilişkiselliği kurularak açıklayıcı bir zemin oluşturulmaya çalışılır.

Çalışmanın ikinci bölümünde 1970-1980 yılları arasında Türkçe çocuk edebiyatının bir alan olarak özgüllükleri tartışılır. Siyaset, eğitim ve “edebiyat” alanlarıyla kesişimsellikleri bulunan Türkçe çocuk edebiyatının bu alanlardan farklılaşması ele alınarak, çocuk edebiyatına dair sürdürülen ontolojik tartışmalardan gerçeklik olarak oluş hâlindeki Türkçe çocuk edebiyatında çeviri olgusunun pratik olarak alımlanışına uzanan çizgide çeşitli tartışmalar söylem düzeyinde incelenir. Türkçe çocuk edebiyatı alanı düşünce ve eser üretim düzeyinde etkin çok-eyleycili bir yapı sergilendiğinden üretim, tüketim, dağıtım, kontrol ve kutsama düzeyleri eyleyciler ve faaliyetleri aracılığıyla ortaya konmaya çalışılır. Üretim düzeyinde özel yayınevleri, toplumsal kurumlar, devleti temsilen belirli bakanlıklar ve yerel yönetim, tüketim düzeyinde çocuk eyleyciliği, üretim, tüketim ve dağıtım düzeyinde Türkçe çocuk edebiyatı yayıncılığıyla ilişkili yapısal sorunlar, kontrol düzeyinde devleti temsilen resmi kurumlar, kutsama düzeyinde özel yayınevleri ve devleti temsilen resmi kurumlar ve faaliyetleri ele alınır. Bu bölümde Türkçe çocuk edebiyatı alanının eğitim ve edebiyat alanlarından farklılaşma sürecinde olmasına, gerek uluslararası gerek ulusal sınırlar içindeki çeşitli koşullarla ilintili bir şekilde değişim eşiğinde olmasına karşılık, siyasi düzlemde hem uluslararası iki kutuplu dünya sisteminin hem de ülke içinde aşırı kutuplaşma ortamının uzantısı ve çocuk edebiyatına geleneksel yaklaşımın eyleyciler aracılığıyla alanda sürmesinin sonucu olarak Türkçe çocuk edebiyatı alanının iktidar alanının içinde eğitim ve edebiyat alanlarıyla ciddi oranda kesişimsellikleri bulunan, bağımsızlığı oldukça sınırlı bir alan olduğu ortaya çıkar. Bu çalışmada çocuklara yönelik yayıncılığın edebiyatı teşkil eden bölümü, bir diğer deyişle çocuk edebiyatı alanı ele alındığından çocuklara yönelik yayıncılığın sınırlı bir alanının kavrandığı belirtilmelidir.

Türkçe çocuk edebiyatı alanının eğitim ve iktidar alanına bağlılığı değişken ve/veya muğlak sınırlar ortaya çıkarmakla birlikte karşılıklı yapılandırmacı bir ilişki-sellik içindedir. Çocuk edebiyatı kavramı BM’nin 0-18 yaş arasındaki insanların çocuk olarak kabul edildiği tanımı çerçevesinde kapsayıcı bir şekilde ele alınmasına karşılık, Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki faaliyetler gençliğin ayrı bir kategori olarak farklılaşma sürecinde olduğunu göstermesine rağmen, genç ve “yetişkin” vatandaşların hedef okur kitlesi altında aynı kategori içine yerleştirilmesi ve “yetişkin” edebiyat alanında çeşitli türlere ait eserlerin belirli bir kutsama mekanizması aracılığıyla Türkçe

çocuk edebiyatı alanına taşınması kavramsal sınırların muğlaklığına işaret eder. Benimsenen çocuk edebiyatı kavramı doğrultusunda bu muğlak alanlarda yer alan eyleyiciler ve eserleri de çalışmaya dâhil edilir. İktidar ve eğitim alanlarının ortaklaşa işlerlik kazandırdığı belirli bir kutsama mekanizması aracılığıyla “yetişkin” edebiyatı olarak sunulan eserlerin Türkçe çocuk edebiyatı alanında konumlandırılırken, genel planda bu mekanizmanın “telif” eserlerin tavsiyesi yoluyla işletildiği ve “çeviri” eserlerin sınırlı oranda tavsiye edildiği tespit edilir.

İkinci bölümün söylem ve alan incelemelerine dayalı bulgularından biri de Türkçe çocuk edebiyatı alanında eyleyici olarak özel yayınevlerinin yanı sıra kamu kurumlarının ve sivil toplum örgütlerinin ve/veya derneklerinin de üretme (yayıncılık anlamında) ve/veya denetleme rollerini üstlenerek alanda aktif olduklarıdır. Eyleyicilerin Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki konum-alışları estetik ve eğitici eksen boyunca değişiklik gösterirken tespit edilen yörüngeler doğrultusunda çeviri olgusuna farklı yaklaşımlar olduğu bulunur. Sol çocuk edebiyatı yörüngesinde çeviri olgusu “yabancı-yerli” karşıtlığı içinde tartışılarak olumsuzlanırken, ahlâkî ve millî çocuk edebiyatı yörüngesinde çeviri olgusuna karşı faydacı bir yaklaşım benimsenir. Popüler çocuk edebiyatı yörüngesinde çeviri olgusunun çocuklar için “faydalı” olduğu düşünülen ya da satış olasılığı yüksek “eğlence” amaçlı kitaplar aracılığıyla dolaylı yoldan olumlandığı gözlemlenir.

Çalışmanın üçüncü bölümü, eyleyicilerin söylem ve faaliyetlerine dayanılarak Türkçe çocuk edebiyatı alanının yapısının ortaya çıkarıldığı ikinci bölüm üstüne temellenir. Keşfe dayalı bu bölümde Türkiye’de 1970-1980 yılları arasında Türkçe çocuk edebiyatı alanında konumlan(dırıl)an “telif” ve “çeviri” kitaplar derlenerek bir bibliyografya oluşturulur ve bibliyografik veriler sunulur. Çocuk kitapları Türkiye Bibliyografyası ve Metis Çeviri dergisinde yer alan Çeviri Çocuk Edebiyatı Kaynakçası dışında ayrı bir kategori olarak tasnif edilmemesi, belirtilen bu kaynakların seçim kriterlerinin muğlak ve/veya son derece sınırlı olması ve yakın bir dönem olmasına rağmen çocuk kitaplarına ilişkin kütüphane kayıtlarının düzensiz ve erişimin sorunlu olması, ikincil kaynaklar aracılığıyla bibliyografya hazırlanmasını gündeme getirir.

Öte yandan kütüphane kayıtlarının değişken ve eksik olması nedeniyle birincil kaynaklara da erişilmeye çalışılır. Bibliyografya derlenirken gözlemlenen hususlar, halk kitabı olarak sunulan eserlerin, ders kitaplarının ve/veya yardımcı ders kitaplarının çocuk kitapları altında tasnif edilmesidir. Çalışma çocuk edebiyatı eserlerine odaklandığından, ders kitapları, yardımcı ders kitapları, sözlükler, ansiklopediler Türkçe çocuk edebiyatı alanını ortaya koyan bibliyografya dışında kalırken, “yetişkin” edebiyatının sınırlarına da giren edebiyat eserleri dönemin çocuk edebiyatı algısını sunabilmek amacıyla bibliyografyaya dâhil edilir. Yetişkin edebiyatından çocuk edebiyatı alanına geçişkenliğin MEB’in kutsama mekanizmasıyla sürekli işlerlik kazandırıldığı bir ortamda bu resmi bakışın bibliyografyaya yansıtılmaması dönemin gerçekliğini olumsuz etkilerdi. Benzer bir kaygıyla hareket ederek, çalışmanın tarih aralığı 1970-1980 olarak belirlenmesine karşılık alanda dolaşım hâlinde bulunabileceği varsayımıyla bu tarihlerin öncesinde ve sonrasında faaliyet gösteren yayıncıların yayınladıkları çocuk edebiyatı eserleri de bibliyografyada yer alır.

Derlenen bibliyografyanın içerdiği veri bütünü çeşitli bölümler ve üretim örüntüleri doğrultusunda sunulur. Toplanan veri bütünü içinde “telif” başlıkların türe bağlı üretim oranları sırasıyla %44 kısa öykü, %15 masallar ve destanlar, %13 roman, %12 öykü, %6 şiir, tarih konulu deneme, antoloji ve inceleme çalışmalarından oluşan %4 kurmaca dışı, %4 piyes ve %2 tekerleme, bilmece ve fıkradan oluşur. Bu türlere ek olarak, %1’lik üretim oranının altında kalan çizgi roman-karikatür, klâsik edebiyat eserleri ve oyunlar vardır. Kısa öykü olarak tanımlanan tür, sayfa sayısı 8 ile 48 arasında değişen, resimli, çizimli ve/veya görsel içermeyen masallar, destanlar, halk hikâyeleri, fıkralar ve kısa(ıtılan) hikâyelerden oluşur. Bu kitapların özellikle resimli olanlarının okul öncesi ve/veya ilk okuma kitabı olarak sunulduğu gözlenir. Bunun yanında genel itibarıyla ilkokul öğrencilerine tavsiye edilen resimli ve/veya resimsiz kitapların ise yayıncıların “faydalı” ve “ucuz” olarak adlandırdıkları seriler içinde belirli bir yaş grubunu hedeflemeksizin genel okur kitlesine sunduğu takip edilebilir. Dolayısıyla kısa öykü olarak adlandırılan bu kategorideki kitapların okul öncesi ve/veya ilk okuma kitabı olarak sunulanların yanı sıra, daha düşük bir ücretle genel okur kitlesi için satışa sunulan kitapları da içerdiği söylenebilir. Üretimin %44’lük kısmını oluşturan bu telif eserler, Türkçe çocuk edebiyatı alanında ağırlıklı olarak ucuz ve belirli

sayfa sayısı sınırlı telif kısa öykülerin yayınlandığını gösterir; dolayısıyla basit olay örgüsünün, düşük hacmin, faydacılığın ve ucuzluğun çocuklara dönük kitap üretiminde öne çıkan kuvvetli eğilimler olduğu anlaşılır. Çocuklar için geleneksel yayıncılık çerçevesinde masal ve destanlar ikinci sırada yer alırken, ele alınan dönem içinde Türkçe çocuk edebiyatı alanında izlenen yenileşme hareketlerinin bir yansıması olarak roman ve öykünün üçüncü ve dördüncü sırayı tuttuğu sonucuna ulaşılabilir. %6 ve altındaki oranlarda üretilen türler okunmak üzere az sunulan eserleri imlemekle birlikte bibliyografyada çizgi roman ve karikatür üretiminin en düşük oranda bulunması (resmi) kayıtların çeşitli nedenlerden dolayı türe karşı kayıtsızlığıyla ve/veya göz ardı etmesiyle, yine çeşitli nedenlerden dolayı türe özgü kayıt dışı yayıncılığın yaygın olmasıyla bir dereceye kadar açıklanabilir. Çalışmanın belirli türe özgü istenmedik ön yargılar içerdiği kabul edilir ve ilgili dönemde geniş bir yaş aralığı arasında popüler olan çizgi romanların keşfedilerek araştırmalara konu olması önerisinde bulunulabilir.

“Telif” başlıkların “telif” olma sınırları yazarlık konumuna dair kullanılan ifadeler aracılığıyla izlenebilir. Yazarlığa ilişkin kullanılan farklı isimlendirmeler (derleyen, düzenleyen, hazırlayan, neşreden, müstear isimler) ve “yazar”ın belirtilmediği eserler “telif” olma sınırını belirsizleştirerek tüm “telif” eserlerin %24’ünü oluşturur. Bu eserlerin ağırlıklı olarak küçük yaş gruplarına dönük sunulan az sayfalı ve resimli masal/öykü kitaplarından oluştuğu tespit edilir. Dolayısıyla türe bağlı belirli bir pratiğin ön plana çıktığı ve Türkçe çocuk edebiyatı alanının görece düşük kültürel ve simgesel sermayesinden kaynaklı olmak suretiyle üretim pratiğine ilişkin herhangi bir ipucu sunmadığı anlaşılır. Geri kalan %76’lık bölümün yazarı, “yazan” ibaresiyle ya da doğrudan yazarın ismine yer verilerek belirtilir. Ancak yazarlığa (derleyen, düzenleyen, hazırlayan, yazan vb.) ve kitabın üretim pratiğine (derleme, hazırlama, düzenleme, yeniden yazma, neşretme vb.) atfen kullanılan çeşitli tabirlerin çocuklar için hazırlanan kitaplarda kullanılmalarının güvenilirlikleri sorgulamaya açık olup, yayıncıların genel yayın çizgileriyle ve Türkçe çocuk edebiyatı alanını algılayışlarıyla da yakından ilişkilidir. Nitekim alanda konumlanan ve “telif” eser sunan yayıncılar arasında isminde yayınevi/kitabevi/yayın taşıyan eyleyici sayısı 199, matbaa, basımevi, ciltevi, matbaacılık sanayi, ofset, sanayi ve ticaret anonim şirketi, matbaacılık ve ticaret, matbaacılık kolektif şirket ve tesis uzantılı isme sahip eyleyici sayısı 101 olup, yayıncı

konumunda yer alan eyleyicinin hiçbir şekilde belirtilmediği 37 “telif” eser bulunur. Rakamlar “telif” olarak sunulan eserlerin oluşturduğu alanda çocuk edebiyatı yayıncılığına özgü kurumsallığı zayıf ve/veya bulunmayan eyleyicilerin anlamlı düzeyde üretime katıldıklarına işaret eder ve bu da alana girişin belirli kurallara tabi olmaksızın son derece kolay olduğunu ve esnek bir üretim mekanizmasına sahip olduğunu gösterir.

Türkçe çocuk edebiyatı alanında edebiyat eseri üretiminin %40’ını bulan “çeviri” başlıklara gelindiğinde, türe bağlı üretim oranları sırasıyla %33 roman, %24 resimli kitaplar, %23 Batı klâsikleri, %11 masal, %6 öyküden oluşur. Kurmaca dışı, tiyatro ve şiir ise %2 ve %1 oranlarıyla oldukça sınırlı bir üretime sahiptir. Romanın tür olarak çeviri başlık üretiminde birinci sırada yer alması telif başlık üretiminde romanın alt sıralarda konumlanmasıyla uyumluluk gösterir. Resimli kitaplar olarak bahsedilen kitaplar belirli bir türü imlemeksizin sayfa sayısı ağırlıklı olarak 8-48 arasında değişen ve küçük yaş gruplarının hedef kitlesini oluşturduğu resimli masal ve öykülerden oluşur. Çeviri başlıkların %23 oranında Batı klâsik eserlerinden oluşması önceki yıllarda tercih edilen seçeneklerin 1970’li yıllara da taşınarak çeviri çocuk yayıncılığında belirli düzeyde bir muhafazar anlayışın sürdüğüne işaret etmekle birlikte yeniden çevirilerle ve Türkçe çocuk edebiyatında yerleşiklik kazanmış belirli klâsik yazarların öne çıkan eserlerin yanı sıra farklı eserlerinin çevrilmesiyle alanda hareketliliğin olduğu göz ardı edilmemelidir. Çeviri masallar görece az üretim oranına sahip olsa da diğer başlıklar arasında çocuk okurlara sunulan geleneksel türü temsil etmesi açısından dikkat çekicidir. Sınırlı bir üretim oranına sahip olan çeviri öyküler ise Türkçe çocuk edebiyatı alanında tercih edilen ve gelişme sürecinde bulunan bir kategoriye imler.

İncelenen dönemin Türkçe çocuk edebiyatı alanında “çeviri” kavramının sınırları “telif” gibi belirsizlikler taşır. Çevirmen bilgisinin bulun(a)madığı ve/veya belirtilmediği eserler çeviri eserlerin %15’ini oluşturur. Çevirmen bilgisinin bulunmadığı eserlerin ağırlıklı olarak okul öncesi ve/veya ilk okuma kitapları olarak sunulan, sayfa sayıları 8 ile 48 arasında değişen resimli öykü ve/veya masal kitapları olduğu tespit edilir. “Telif” eserlerde “yazar”ın belirtilmediği ve/veya bulunmadığı %24’lük oranla kıyaslandığında, her iki oranın kendi kategorileri içinde benzer bir hacme ve Türkçe

çocuk edebiyatı alanına dair belirli yapısal özelliklere işaret ettiği anlaşılır. Türkiye’de Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu kapsamında korunan telif haklarının uygulama ve denetimine ilişkin mevcut boşluklar yayıncıların gerek “telif” gerek “çeviri” başlıkları şahıslara tek sefer ücret ödeyerek “yazar” ve/veya “çevirmen” belirtmeksizin sürekli yayınlamasını engellemez. Ayrıca, çocuk edebiyatının ekonomik çıkar sunmasına rağmen “Edebiyat” karşısında görece değersiz görülmesi ve/veya gözardı edilmesiyle ilişkili bir şekilde eserlerin hızlı ve kolay üretilmesi, bu süreçte rol oynayan eyleyicilerin (“yazar” ve/veya “çevirmen”) isimlerinin belirtilmesini talep etmemesi ve/veya belirtilmemesini tercih etmesi, müstear isim kullanılması gibi gözlemlenen eğilimler ve tercihler, edebiyat açısından belirli kuralların yerleşik olmadığı Türkçe çocuk edebiyatı alanında kültürel ve simgesel sermaye birikiminin anlamlı düzeyde olmamasıyla karşılıklı etkileşim içindedir.

Öte yandan “çeviri” başlık yayınlayan eyleyicilerin isimlerinde “yayın/yayınevi/kitabevi” bulunan eyleyici sayısı 117 iken, matbaa, ciltevi, ofset ve basımevi uzantılı isme sahip ve alanda süreklilik göstermeyen eyleyici sayısının 10 olduğu tespit edilir. “Telif” eserlerin yayınlanmasında gözlemlenen çok-eyleyicili, düzensiz, kısa ömürlü ve zayıf kurumsallığa sahip yapı, “çeviri” eserlerin yayınlanmasında farklı bir görünüme bürünür. Buna göre “çeviri” eserlerin “telif” eserlere kıyasla belirli eyleyiciler tarafından yayınlandığı ve kendi içinde daha kontrollü bir üretim mekanizması sergilediği sonucuna varılır. Çevirinin düşük maliyetle yapılıyor olması bir piyasa gerekliliği olsa da, çeviri etkinliğinin belirli düzeyde bir ilişki ağı, eser/yazar seçimi, (varsa) düzeltmenlik, çevirmenlik rolünü üstlenen insan kaynağı, yabancı dil bilgisi gibi farklı gereksinimlerinin olması yayıncılık rolü oynayan her eyleyicinin çeviri eser yayınlamasını engelleyen unsurlar olarak düşünülebilir. Ayrıca yayınevi, çevirmen, yazar, çizer/ressamlarla sınırlandırılan eyleyici grubunun genel hatları sunulur. Çocuk edebiyatı yazarlığı son derece az ve belirli isimlerle sınırlı olup, yetişkin edebiyatı yazarlarının Türkçe çocuk edebiyatına “telif” eser kaleme alınarak katkıda bulunma eğilimi tespit edilir. Yazarların öğretmenlik mesleğini yürütmeleri, öğretmenlik geçmişi olması ve/veya yayınevi sahiplerinin yetişkin edebiyatına ve/veya ders kitapları yayıncılığına odaklanmalarının yanında çocuk kitapları dizisi başlatıp bir iş olarak bu alana da girmeleri gözlemlenen örüntülerdendir. Çevirmenlik rolünü üstlenen eyleyicilerin

de sınırlı bir çevreyle olmak kaydıyla ünlü yazar, şair ve eleştirmenlerden oluştuğu, yetişkin edebiyatında popüler roman ve/veya öykü çevirenlerin çocuk edebiyatı çevirisi de yapmaları, yayınevi sahibinin çevirmen rolünü oynaması ve/veya yalnızca yabancı dil bilgisine sahip olup ne çocuk edebiyatı ne edebiyat alanında bir ve/veya birkaç çeviri eser dışında hiç faaliyeti bulunmayan kişiler çevirmenliğe ilişkin tespit edilen örüntülerdir. “Telif” ve “çeviri” çocuk kitaplarının resimlenmesi belirli yayınevleri tarafından önemsenen ve özen gösterilen bir nokta olup ele alınan dönemde sınırlı olmak kaydıyla ünlü ve/veya daha sonra ün sahibi olan karikatürist ve ressamların bu alanda yer aldığı gözlemlenir. Çevirmen rolünü üstlenen eyleyicilerin toplumsal cinsiyet dağılımının ağırlıklı olarak erkek olduğu bulunur. Yayıncı rolündeki eyleyicilerin Türkçe çocuk edebiyatı alanındaki yayıncılık faaliyetleri ve/veya (varsa) yayın politikaları ile belirlenen yörüngeleri aracılığıyla alana dair genel bir kavrayış geliştirilmeye çalışılır. Belirtilen hususların incelenmesiyle Türkçe çocuk edebiyatı alanında popüler, sol, millî ve ahlâkî olmak üzere dört yörünge ve her yörüngenin öne çıkan yayınevleri tespit edilir.

Çalışmanın dördüncü bölümünde Türkçe çocuk edebiyatı alanında kavram ve pratik olarak çeviri olgusu ve belirlenen yörüngelerde çeviri eserlere değişim ve/veya süreklilik doğrultusunda nasıl işlerlik kazandırıldığı tartışılır. Çeviri edebiyat eserlerinde “aracı” rolünü üstlenen eyleyiciler ya da yerine getirilen çeviri pratiği için kullanılan kavramlar ile edebi tür arasında anlamlı bir ilişki tespit edilir. Buna göre simgesel sermayesi düşük resimli kitaplarda ve/veya (resimli/resimsiz) kısa öykülerde eserlerin çeviri olduğu belirtilmez ve çevirmen bilgisine yer verilmezken, roman ve öykülerde ağırlıklı olarak bu kavramlara yer verilir. Dönem itibarıyla Türkçe çocuk edebiyatı alanında çeviri eserlerin türleri arasında belirli düzeyde bir hiyerarşiden söz edilebilir. Çeviri kavramına ilişkin bir diğer bulgu, sınırlı oranda da olsa metinlerde uygulanan stratejiyi imlemesidir. Çeviri eserlerde aracı ya da çeviri için kullanılan kavramlar, tercih edilen kavram ile benimsenen siyasi tavır arasında paralellik olabileceğine işaret eder.

İncelemeler ve tartışmalar sonucunda Türkçe çocuk edebiyatı alanına özgü olmamakla birlikte çocuk edebiyatı alanında çeviri olgusunun dillerarası ve diliçi düzlemini aşan çeşitli boyutlara sahip olduğu anlaşılır. Kaynak dildeki yetişkin edebiyatından kaynak dildeki çocuk edebiyatına (KYE > KÇE), kaynak dildeki yetişkin edebiyatından erek dildeki çocuk edebiyatına (KYE > EÇE), kaynak dildeki çocuk edebiyatından erek dildeki çocuk edebiyatına (KÇE > EÇE) ve erek dildeki yetişkin edebiyatından erek dildeki çocuk edebiyatına (EYE > EÇE) gibi farklı yönsemeler mevcuttur ve burada belirtilenlerle sınırlı olduğunu belirtmek mümkün değildir. Dolayısıyla çocuk edebiyatı çevirisinin belirlenen ve/veya belirtilen hedef çocuk (okur) kitlesinin özgüllüklerine göre “kaynağı” temsil eden metinlerin dolaşımı göz önünde bulundurularak sorgulanması farklı ilişkiselliklerin açıklanabilirliğine katkıda bulunabilir.

Yörüngeler katı bir yayıncılık anlayışını ifade etmemekle birlikte çeviri eserler aracılığıyla yörüngelerin kesişim ve farklılaşma noktaları Türkçe çocuk edebiyatı alanında ortaya çıkarılmamış ve genel olarak kültür ve edebiyat ortamına dair göz ardı edilmiş hususlara ilişkin geniş bir kavrayış açısı sunabilir. Bu doğrultuda ilgili dönemde popüler kabul edilen çeviri çocuk edebiyatı eserleri yalnızca bu yörüngede olmayıp, sol, millî ve ahlâkî çocuk edebiyatı yörüngelerinde de sunulan seçenekler arasındadır. Eserlerin nasıl çevrildiği sorusu ise bu çalışmanın dışında olup, farklı yörüngelerde çeviri pratiğine ilişkin gözlemlerin metin incelemesi yoluyla ortaya çıkarılabileceği tavsiyesinde bulunabilir. Çeviri eserlerin yoğunluk sıralaması popüler çocuk edebiyatı, sol çocuk edebiyatı, millî çocuk edebiyatı ve ahlâkî çocuk edebiyatı yörüngesi olarak tespit edilir. Ancak bu sıralama yayıncıların ve/veya yayınevlerinin yayın hacmine oranları göz önünde bulundurulduğunda ve Türkçe çocuk edebiyatı alanında yayıncılığa ilişkin kayıtlara erişimin zorlu ve sorunlu olmasından dolayı yanıltıcı olabilir. Bu nedenle çeviri eserlerin yoğunluğuna bağlı yörüngeler hakkında değerlendirme yapmaktan kaçınılır. Diğer yandan, söylem düzeyinde çeviri olgusunun olumsuzlandığı sol çocuk edebiyatı yörüngesinde üretim payı olarak çeviri eserlerin telif eserlere kıyasla dengeli ve/veya ağırlıklı olduğu bulunurken, söylem düzeyinde çeviri olgusunun olumlandığı millî ve ahlâkî çocuk edebiyatı yörüngelerinde çeviri eserlere son derece kısıtlı oranda yer verildiği ve telif eserlere ağırlık verildiği tespit edilir.

Dolayısıyla söylem incelemesinin alan incelemesiyle bütünlenmesi Türkçe çocuk edebiyatı alanına bütüncül bir bakış açısı sunması açısından önemlidir.

Çeviri eserlerin Türkçede temsil ettiği kaynak edebiyat ve kültürler bağlamında kaynak çeşitliğinin başta sol çocuk edebiyatı yörüngesinde ön plana çıktığı ve bu yörüngeyi popüler çocuk edebiyatı yörüngesinin izlediği bulunur. Tür çeşitliliği ise her yörüngede gözlemlenir.

Yörüngelerde çeviri eserlerin yan metinleri, kitap reklamları ve eyleyicilerin ifadeleri incelendiğinde millî ve ahlâkî çocuk edebiyatı yörüngelerinde belirgin siyasi koşullanmalar ve/veya belirli bir fikriyat çerçevesinde eğitici tavır ön plana çıkarken ve çocuk okurlara sunulan eğlence amaçlı seçenekler son derece kısıtlı orandayken; sol çocuk edebiyatı yörüngesinde çocuk okurun edebiyat zevki ve hassasiyeti evrensel ve sol değerlerin öncelendiği siyasi koşullanmaların önüne geçer. Popüler çocuk edebiyatı yörüngesinde ise çocuk okurların tercih ettiği ve/veya yetişkinler tarafından faydalı olduğu düşünülerek tercih edilen/ettirilen çeviri eserler dengelenir ve genel planda estetik değer ve eğitsel kaygıların farklı derecelerde meczedildiği gözlemlenir. Çeviri eserlerin değişim aracı olarak özellikle popüler ve sol çocuk edebiyatı yörüngelerinde işlerlik kazanırken, millî ve ahlâkî çocuk edebiyatı yörüngelerinde değişimin sürekliliğin arkasında kaldığı sonucuna ulaşılır. Diliçi çeviri olgusu sol, millî ve ahlâkî çocuk edebiyatı yörüngelerinin kesişme noktasıdır; birbirinden uzak görünen çizgileri “çeviri” olgusu karşısında benzer bir eylemliliğe iten kavrayış, Türkçe çocuk edebiyatı alanında farklı konumsallıklara sahip eyleyicilerin yabancı kabul edilen “çeviri” yerine Türk edebiyatı eserlerini alana taşımayı tercih etmesiyle sonuçlanır. Yörüngeler arasında önemli bir farklılaşma eyleyicilerin temsil ettikleri güçtür. Millî çocuk edebiyatı yörüngesinde devletin ve dolayısıyla resmi görüşün temsilcisi MEB’in eyleyici olması bu yörüngenin üretim ve dağıtımına ilişkin etki düzeyini ortaya serer. Ahlâkî çocuk edebiyatında yörüngesinde üst düzey bürokrat, memur vs. kamu görevlilerinin çevirmen rolünü üstlenen eyleyiciler olmaları siyasal sermaye kavramının önerilmesine yol açar. Böylece MEB tarafından işletilen kontrol ve kutsama mekanizmaları aracılığıyla özellikle ahlâkî çocuk edebiyatı yörüngesinde konumlanan belirli yayınevlerinin ve/veya şahısların yayınladıkları eserlerin tavsiye edilme ve/veya özellikle sol çocuk edebiyatı

yörüngesinde konumlanan belirli yayınevlerinin ve yazarların çocuk okurlardan uzaklaştırılma ve/veya erişiminin zorlaştırılma nedeni anlaşılabilir.

Bu çalışma Türkçe çocuk edebiyatı ve çeviri ilişkisini daha önce ele alınmamış bir yönden sorgulamayı amaçlamasına rağmen pratik olarak çevirinin içeriğinin keşfedilmemiş bir alan olarak kaldığı belirtilmelidir. Bundan sonraki çalışmalar çocuk edebiyatı alanında çeviri metinlerin ve/veya çevirmen davranışlarının gözlemlenmesine, çocuğun okur ve eyleyici olarak araştırmalara dâhil edilmesi üstüne odaklanabilir.

KAYNAKÇA

“25.000 Liralık Arkın Çocuk Edebiyatı 1973 Ödülleri Yarışması,” **Milliyet Gazetesi**, 21 Kasım 1973, s. 5

“2nd IRSCL Fellow: Göte Klingberg, Sweden,” **IRSCL**, (Çevrimiçi) <http://www.irscl.com/norway.html>, 21 Mayıs 2019.

“Ali Kemal Kaya,” **Translex: Türkçe Çevirmenler Sözlüğü**, (Çevrimiçi) https://translex.ege.edu.tr/tr-6991/ali_kemal_kaya.html, 7 Nisan 2020.

“Anna Seghers,” **New York Review Books**, (Çevrimiçi) <https://www.nyrb.com/collections/anna-seghers>, 16 Mart 2020.

“Atlas Sinemasında Pembe Panter,” **Milliyet Gazetesi**, 26 Aralık 1966, s. 6.

“Bilgesu Erenus ‘Aklımda’ ile Birinci Oldu,” **Milliyet Gazetesi**, 7 Nisan 1979, s. 9.

“Biography,” **100 Gianni Rodari**, (Çevrimiçi) <https://100gianni-rodari.com/en/biography-timeline/>, 20 Mart 2020.

“Bu dünyadan Ela geçti,” **Sabah Gazetesi**, 22 Ağustos 2010, (Çevrimiçi) https://www.sabah.com.tr/pazar/2010/08/22/bu_dunyadan_ela_gecti, 12 Nisan 2020.

“Bu Gece İzlememiz Gereken ‘Milano Mucizesi’ Adlı Film Yayımdan Kaldırıldı,” Tv’de Yabancı Sinema, **Milliyet Gazetesi**, 28 Aralık 1979, s. 10.

“Bugün Nereye Gitmeli?,” **Milliyet Gazetesi**, 26 Mart 1967, s. 6.

“Çocuk Edebiyatı Yarışması Düzenlendi,” **Milliyet Gazetesi**, 8 Nisan 1972, s. 6.

“Çocuk Yayınları Üzerine Soruşturma,” **Yürüyüş**, Sayı:102, 22 Mart 1977, s. 14-15.

“Demokratik Eğitim Kurultayı: Sonuç Bildirgesi, Kararlar,” **TÜTED (Tüm Teknik Elemanlar Derneği) Arşivi**, (Çevrimiçi) <https://tutedarsiv.org.tr/wp-content/uploads/2019/09/02044.pdf>, 4 Mart 2020.

“From Ernest Hemingway to the Editors of Life,” **Life**, 25 Ağustos 1952, s. 124, (Çevrimiçi) https://books.google.com.tr/books?id=g1YEAAAAMBAJ&pg=PA124&redir_esc=y#v=one-page&q&f=false, 21 Mart 2020.

“Hakkımızda,” **Ankara Kulübü**, (Çevrimiçi) https://www.anarakulubu.org.tr/pg_15_hakkimizda, 4 Mart 2020.

“Hakkımızda,” **FGV (Fatih Gençlik Vakfı)**, (Çevrimiçi) <https://www.fgv.org.tr/hakkimizda/>, 4 Mart 2020.

“Hakkımızda,” **İnkılâp Kitabevi**, (Çevrimiçi) <https://www.inkilap.com/hakkimizda>, 3 Ocak 2020.

“Hakkımızda,” **Sebil Yayınevi**, (Çevrimiçi) <http://sebilyayinevi.com/index.php?route>, 26 Mart 2020.

“Hakkımızda,” **THKD (Türkiye Hayvanları Koruma Derneği)**, (Çevrimiçi) <https://www.thkd.org.tr/hakkimizda.php>, 4 Mart 2020.

“Hakkımızda,” **Türk Edebiyatı Vakfı**, (Çevrimiçi) <https://www.turkedebiyati.com.tr/hakkimizda>, 4 Mart 2020.

“Hakkımızda,” **TÜRKKAD (Türk Kadınları Kültür Derneği)**, (Çevrimiçi) <https://turkkad.org/hakkimizda/>, 4 Mart 2020.

“Hakkımızda - Helvacıoğlu,” **Vagon**, (Çevrimiçi) <http://www.vagon.biz/?sayfa=hakkimizda>, 3 Ocak 2020.

“Hale Kuntay’ı Kaybettik...,” **ONK Ajans**, (Çevrimiçi) <http://www.onkajans.com/hale-kuntay-vefat/>, 4 Şubat 2020.

“Hasan Mercan,” **Biyografya**, (Çevrimiçi) <https://www.biyografya.com/biyografi/16092>, 21 Mart 2020.

“Hayrullah Örs,” **Remzi Kitabevi**, (Çevrimiçi) <https://www.remzi.com.tr/yazar/hayrullah-ors>, 11 Mart 2020.

“How it all began,” **IBBY**, (Çevrimiçi) <https://www.ibby.org/about/what-is-ibby/how-it-all-began>, 9 Nisan 2020.

“Hür,” **Nişanyan Sözlük: Çağdaş Türkçenin Etimolojisi**, (Çevrimiçi) <https://www.nisanyansozluk.com/?k=h%C3%BCr>, 8 Nisan 2020.

“Introduction,” **3 Books to Know: Boxing**, E-Book, Tacet Books, 2019.

“İslâm Gerçeği Karşısında, 1979 Dünya Çocuk Yılı Safsatası Bir Aldatmacadır!”, **Tomurcuk Ahlâkî Çocuk Gazetesi**, No:9, Ocak 1979, s. 1.

“İpek Ongun,” **Artemis Yayınları**, (Çevrimiçi) <https://www.artemis-yayinlari.com/yazar-detay.php?w=108261>, 10 Mart 2020.

“İstatistiklerle Çocuk, 2012,” **TÜİK**, (Çevrimiçi) <https://tuikweb.tuik.gov.tr/HbPrint.do?id=13488>, 15 Mart 2020.

“Kemal Kaya,” **Biyografya**, (Çevrimiçi) <https://www.biyografya.com/biyografi/6430>, 7 Nisan 2020.

“Küçük Prens, Tercüme Ayşe Nur, İstanbul Doğan Kardeş Yayınları, 1953,” **İstanbul Müzayede**, (Çevrimiçi) <https://www.mamatikoleksiyon.com/kucuk-prens-itimat-kitabevi-kitap>, 12 Nisan 2020.

“Mehmet Âkif Aydın,” **Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) İslâm Ansiklopedisi**, 22 Haziran 2017, (Çevrimiçi) <https://islamansiklopedisi.org.tr/muellif/mehmet-akif-aydin>, 17 Nisan 2020.

“Milliyet Çocuk Dergisi,” **Milliyet Gazetesi**, 29 Mayıs 1978, s. 10.

“Misyonumuz, Vizyonumuz ve Değerlerimiz,” **TÜKD (Türk Üniversiteli Kadınlar Derneği)**, (Çevrimiçi) <https://tukd.org.tr/page/page/38>, 4 Mart 2020.

“Mustafa Yazgan,” **İslâmcı Dergiler Projesi (İDP)**, (Çevrimiçi) <https://idp.org.tr/kisiler/mustafa-yazgan>, 11 Nisan 2020.

“New York Times Best Illustrated Children’s Books of the Year, 1952-2002,” **New York Times**, 17 Kasım 2002, (Çevrimiçi) <https://www.nytimes.com/2002/11/17/books/review/new-york-times-best-illustrated-childrens-books-of-the-year.html>, 15 Şubat 2020.

“Nihal Yalaza Taluy,” **ONK Ajans**, (Çevrimiçi) <http://www.onkajans.com/nihal-yalaza-taluy/>, 17 Mart 2020.

“Özgür,” **Nişanyan Sözlük: Çağdaş Türkçenin Etimolojisi**, (Çevrimiçi) <https://www.nisanyansozluk.com/?k=%C3%B6zg%C3%BCr>, 8 Nisan 2020.

“Petit Nicholas Collection in French,” **Amazon**, (Çevrimiçi) <https://www.amazon.co.uk/Petit-Nicolas-Collection-French-volumes/dp/032008258X>, 12 Nisan 2020.

“Prof. Semiramis Yağcıoğlu,” (Çevrimiçi) http://www.dipnotkitap.net/DENEME/Roman_Kahramani.htm, 21 Mart 2020.

“Sedat Yenigün,” **İslâmcı Dergiler Projesi (İDP)**, (Çevrimiçi) <http://katalog.idp.org.tr/yazarlar/551/sedat-yenigun>, 17 Nisan 2020.

“Tarihçe,” **Yeşilay**, (Çevrimiçi) <https://www.yesilay.org.tr/tr/kurumsal/tarihce>, 4 Mart 2020.

“Tercüme Bürosunun 13 Üyesi İstafa Etti,” **Cumhuriyet Gazetesi**, 22 Ocak 1967, s. 1 ve 7.

“Tercüme Kurulu Toplantısı Çalışmaları,” **Hisar Dergisi**, Ocak 1968, Sayı:49, s. 16.

“The three fat men,” **Worldcat**, (Çevrimiçi) <http://www.worldcat.org.nz/title/three-fat-men/oclc/843584?referer=di&ht=edition>, 7 Nisan 2020.

“The Two Magic Oxen by Istvan / István Kormos 1968 Bankcroft London,” **Oxfam Online Shop**, (Çevrimiçi) https://www.oxfam.org.uk/shop/product/the-two-magic-oxen-by-istvan-istvn-kormos-1968-bankcroft-london-hd_101313027, 8 Nisan 2020.

“Tüm Dünya 1978 Çocuk Yılı'nı Yaşıyor,” **Cumhuriyet Gazetesi**, 22 Nisan 1978, s. 7.

“Türk çocuk tiyatrosunun kurucusu ve yaşatıcısı Ferih Ege-men’in 40. sanat yılı için jübile yapılacak,” **Cumhuriyet Gazetesi**, 4 Mayıs 1976, s. 6.

“Yerlilik: Gerçek ya da Maske?,” **Birikim**, Sayı:111-112, Temmuz/Ağustos 1998.

“Kağıt Zamlarının Kültüre Etkisi” başlıklı soruşturma, **Milliyet Sanat**, Sayı:278, 14 Temmuz 1978, s. 21-23.

“Varlık Yayınları,” **Varlık Dergisi**, Sayı:451, 1957, s. 23.

“Zakaria Tamer, The Master of (Children’s) Stories,” **Middle East Revised**, 10 Nisan 2014, (Çevrimiçi) <https://middleeastrevised.com/2014/10/04/zakaria-tamer-the-master-of-childrens-stories/>, 8 Nisan 2020.

1920-1989 T.C. Hükümet Programlarında Kültür Politikası, Kültür Bakanlığı Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı, Yayın No:2, Ankara, 1990.

İcra Planı. 1969 Yılı Programı İkinci Beş Yıl: 1968-1972, T.C. Başbakanlık Devlet Plânlama Teşkilâtı, Ankara, 1969.

Millî Eğitim Bakanlığının “1000 Temel Eser” Dizisi Üzerine Rapor, Türk Dil Kurumu Yayınları:327, Ankara, Türk Dil Kurumu, 1971.

Millî Eğitim İstatistikleri İlköğretim 1967-1972, Yayın No:818, Ankara, Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, 1977.

Millî Eğitim İstatistikleri İlköğretim 1974-1975, Yayın No:812, Ankara, Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, 1977.

Millî Eğitim İstatistikleri İlköğretim 1976-1977, Yayın No:868, Ankara, Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, 1979.

Millî Eğitim İstatistikleri İlköğretim 1979-1980, Yayın No:961, Ankara, Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, 1981.

Millî Eğitim İstatistikleri İlköğretim 1980-1981, Yayın No:1030, Ankara, Başbakanlık Devlet İstatistik Enstitüsü, 1983.

Türk Dili Dergisi Çocuk Yazını Özel Sayısı, Sayı:311, Ağustos 1977.

Türk Dili Dergisi Çocuk Yazını Özel Sayısı, Sayı:331, Nisan 1979.

Türkiye Bibliyografyası 1970, C.1-4, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1971.

Türkiye Bibliyografyası 1971, C.1-4, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1972.

Türkiye Bibliyografyası 1972, C.1-4, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1973.

Türkiye Bibliyografyası 1973, C.1-4, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1974.

Türkiye Bibliyografyası 1974, C.1-4, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1975.

Türkiye Bibliyografyası 1975, C.1-4, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1976.

Türkiye Bibliyografyası 1976, C.1-4, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1977.

Türkiye Bibliyografyası 1977, C.1-4, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1978.

Türkiye Bibliyografyası 1978, C.1-4, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1979.

Türkiye Bibliyografyası 1979, C.1-4, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1980.

Türkiye Bibliyografyası 1980, C.1-4, Ankara, Başbakanlık Basımevi, 1981.

- Abdallah, Kristiina: "Translators' Agency in Production Networks," **Translators' Agency**, Ed. Tuija Kinnunen & Kaisa Koskinen, Tampere, University of Tampere Press, 2010, s. 11-46.
- Abu-Nasr, Julinda: "The Arab World," **International Companion Encyclopedia of Children's Literature**, Ed. Peter Hunt, New York, Taylor & Francis E-Library, 2005, s. 781-785.
- Akbal, Oktay: "Bir Küçük Kara Balık," **Cumhuriyet Gazetesi**, 8 Haziran 1975, s. 2.
- Akyüz, Yahya: **Türk Eğitim Tarihi**, 13. bs., Ankara, Pegem Akademi, 2008.
- Alimen, Nilüfer: **Bir Yönlendirme Aracı Olarak Çeviri: Serteller ve Çeviri Çocuk Edebiyatı**, Doktora Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, 2015.
- Alpay, Meral: "Türk Çocuk Edebiyatı," **Güney Doğu Avrupa Araştırmaları Dergisi**, Sayı:8-9, 1980, s. 167-191
- Alpay, Meral & Anhegger, Robert (haz.): **Çocuk Edebiyatı, Çocuk Kitapları**, İstanbul, Cem Yayınevi, 1975.
- Altınkaynak, Hikmet: "Çocuk Edebiyatına Katılan Değerler," **Yeni Ortam**, 20 Kasım 1975.
- Altınkaynak, Hikmet: "Çocuklar için Edebiyat," **Cumhuriyet Gazetesi**, 1 Mayıs 1976, s. 5.
- Anamur, Hasan: **Başlangıcından Bugüne Fransızcadan Türkçeye Yapılmış Çeviriler ile Fransız Düşünürler, Yazarlar, Sanatçılar Üzerine Türkçe Yayınları İçeren Bir Kaynakça Denemesi**, İstanbul, Gündoğan Yayınları, 2016.

- Aral, Oğuz: “Adam Olacak Çocuk Tiyatro Sevmesinden Bellidir,” **Hürriyet Gazetesi**, 20 Aralık 2002, (Çevrimiçi) <https://www.hurriyet.com.tr/adam-olacak-cocuk-tiyatro-sevmesinden-bellidir-116815>, 13 Mart 2020.
- Ariés, Philip: **Centuries of Childhood: A Social History of Family Life**, Çev. Robert Baldick, New York, Vintage Books, 1962.
- Arslan, Devrim Ulaş & Işıklar Koçak, Müge: “Beşir Fuad as a Self-Appointed Agent of Change: A Microhistorical Study,” **İ.Ü. Çeviribilim Dergisi**, 2014(8), 2016, s. 41-64.
- Aslan, Sema: “Sabahattin Ali,” **Milliyet Kitap**, 14 Şubat 2007, s. 5-7.
- Atayman, Veysel, Dili-düzgün, Selahattin & Kurultay, Turgay: **Yabancı Çocuk Kitaplarına Açılan Bir Pencere: Alman Çocuk ve Gençlik Edebiyatından Çeviri Öncesi Seçmeler**, İstanbul, Alman Kültür Merkezi, 1993.
- Arzuk Kocadere, Deniz: **“Cut the Kids in Half”: New Urban Childhoods in Turkey through the Lens of the Mainstream Media 1977-1997**, Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2015.
- Arzuk, Deniz: **Vanishing Memoirs: Doğan Kardeş Children’s Periodical Between 1945 and 1993**, Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2007.
- Arzuk, Deniz: “Milliyet Çocuk and the Making of Children’s Literary Culture in Turkey in the 1970s,” **International Research in Children’s Literature**, 12(1), 2019, s. 62-75.
- Ashrafi, Nasrin, Hashemi, Mohammad Reza & Akbari, Hossein: “Towards a New Methodological Approach to Social Historiography of Translation,” **Translation Spaces**, C.8, Sayı:2, 2019, s. 231-256.
- Ashrafi, Nasrin: “The Complexity of Iran’s Literary Polysystem: An Interdisciplinary Study,” **Complexity Thinking in Translation Studies: Methodological Considerations**, Ed. Kobus Marais & Reine Meylaerts, New York, Routledge, 2019, s. 216- 237.
- Ataç, Nurullah: “Romancılarım,” **Varlık Dergisi**, Sayı: 507, Temmuz 1959, 1943/1959, s. 5.
- Ayaydın Cebe, Günil Özlem: **19. Yüzyılda Osmanlı Toplumunu ve Basılı Türkçe Edebiyat: Etkileşimler, Değişimler, Çeşitlilik**, Doktora Tezi, Bilkent Üniversitesi, 2009.
- Aydın, İsmail, **Töb-Der Tarihi**, Eğitim Sen Yayınları, İstanbul, 2016.

- Bal, Baha: **Kadın Yazıları: Kadınların Edebiyat Ürünleri, Kadınlar Üzerine Yazılanlar ve Tezler Bibliyografyası 1955-1990**, Kadın Eserleri Kütüphanesi ve Bilgi Merkezi Vakfı ve Türkiye Ekonomik ve Toplumsal Tarih Vakfı, İstanbul, Toplumsal Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2000.
- Başaran, İbrahim Et-hem: **Türkiye Eğitim Sistemi**, Ankara: Yargıcı Matbaası, 1994.
- Başaran, Mehmet: “Çocuk Yazını ve Örgün Eğitim,” **Varlık Dergisi**, C.44, No:862, 1979, s. 20-21.
- Batmaz, Özlem: **Çocuk Edebiyatı Eserlerinin Estetik Ölçütler Bakımından İncelenmesi**, Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, 2020.
- Batu, Selâhattin: “Gericiye Övgü,” **Varlık Dergisi**, Sayı:764, Mayıs 1971, s. 7.
- Batumlu, Didar Zeynep & Bogenç Demirel, Emine: “Nazmi Ağıl’ın Canterbury Hikâyeleri Çevirisine Çeviri Sosyolojisi Bağlamında Bir Bakış,” **Turkish Studies**, C.14, Sayı:6, 2019, s. 3037-3058.
- Baykurt, Fakir: “Toplu Soruşturmamız,” Haz. Sennur Sezer, **Varlık Yıllığı 1968**, İstanbul, Varlık Yayınevi, 1967, s. 172-173.
- Baykurt, Fakir: “Çocuk Yazını,” **Türk Dili**, Sayı:311, Ağustos 1977, s. 89-93.
- Becchi, Anna: “I Am a Translator, a Transmitter of Culture,” **Bookbird: A Journal of International Children’s Literature**, C.56 Sayı:1, 2018, s. 62-64.
- Beckett, Sandra L.: “Crosswriting Child and Adult in France: Children’s Fiction for Adults? Adult Fiction for Children? Fiction for All Ages?,” **Transcending Boundaries: Writing for a Dual Audience of Children and Adults**, Ed. Sandra L. Beckett, Routledge, New York, 2012, s. 31-62.
- Behrengi, Samed: **Konuşan Bebek**, Türkçeleştiren: Şule Akyüz, Resimleyen: Leyla Uçansu, İstanbul, Arkadaş Kitaplar, 1976.
- Beiderwell, Bruce & McCormick, Anita Hemphill: “The making and unmaking of a children’s classic: The case of Scott’s Ivanhoe,” **Culturing the Child 1690-1914**, Ed. Donelle Ruwe, Lanham, Scarecrow Press, 2005, s. 165-178.
- Beksaç, Zeynel: “Balkanlarda Türk Çocuk Edebiyatı,” **Türk Dili**, 2015, s. 750-780, (Çevrimiçi) <http://tdk.gov.tr/wp-content/uploads/2015/01/750.pdf>, 10 Nisan 2020.

- Bell, Anthea: "Translator's Notebook: Delicate Matters," **Signal**, 49, 1987, s. 17-26.
- Ben-Ari, Nitsa: "Didactic and Pedagogic Tendencies in the Norms Dictating the Translation of Children's Literature: The Case of Postwar German-Hebrew Translations," **Poetics Today**, C.13, Sayı:1, 1992, s. 221-230.
- Bengi, Remzi: "Remzi Bengi Konuşuyor," **Elli Yıllık Kültür Emeği Remzi Bengi'ye Saygı**, İstanbul, Remzi Kitabevi, 1979, s. 9-14.
- Berfe, Süreyya: "Türkiye'de Çocuk Edebiyatının Dünü, Bugünü ve Yerleşip Kökleşmesi için Yapılması Gerekenler," **Milliyet Sanat**, Sayı:181, 23 Nisan 1976, s. 4-5.
- Berk Albachten, Özlem & Tahir Gürçağlar, Şehnaz: "The Making and Reading of a Bibliography of Retranslations," **Perspectives on Retranslation: Ideology, Paratexts, Methods**, Ed. Özlem Berk Albachten ve Şehnaz Tahir Gürçağlar, New York, Routledge, 2019, s. 212-230.
- Berk, Özlem: **Translation and Westernisation in Turkey from the 1840s to the 1980s**, İzmir, Ege Yayınları, 2004.
- Berry, Charlotte: **Publishing, Archives, Translation: Nordic Children's Literature in the United Kingdom 1950-2000**, Doktora Tezi, Edinburgh Üniversitesi, 2013.
- Bertellini, Giorgio: "Cesare Zavattini (1902-1989)," **Encyclopedia of Italian Literary Studies 1**, Ed. Gaetana Marrone, Paolo Puppa & Luca Somigli, Routledge, New York, 2007, s. 2042-2045.
- Bilgiç, Emin: "Millî Kültür Anlayışı," **Millî Kültür**, C.1, Sayı:1, Ocak 1977, s. 2-3.
- Bilgin, Zeynep: **An Exploratory Study about the Evaluation of Children's Books Market in Turkey**, Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 1985.
- Binyazar, Adnan: "Toplu Soruşturmamız," Haz. Sennur Sezer, **Varlık Yıllığı 1968**, İstanbul, Varlık Yayınevi, 1967, s. 183-184.
- Birinci, Ali: "Vali Rıza Bey- Kafiye-i Muhibban-ı Kütüp'ten Bir Âşık Ayrıldı," **Türk Yurdu**, Yıl.101, Sayı:302, Ekim 2012, <https://www.turkyurdu.com.tr/yazar-yazi.php?id=1284>.

- Birkan, Esra: **Visibility of Translation through Conflicting Ideologies: The Islamic Retranslations of 100 Essential Readings**, Yüksek Lisans Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2008.
- Birkan, Tuncay: **Dünya ile Devlet Arasında Türk Muharriri 1930-1960**, İstanbul, Metis Yayınları, 2019.
- Biros, Yeliz: **Çeviri Çocuk Kitaplarındaki Değerler Eğitimi Üzerine Bir Araştırma**, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Aydın Üniversitesi, 2019.
- Blamires, David: “Christoph von Schmid’s religious tales for children: German and English versions,” **Bulletin of the John Rylands Library**, C.76, Sayı:3, 1994, s. 69-82.
- Blamires, David: “Lesser Fairytales Authors,” **Telling Tales: The Impact of Germany on English Children’s Books 1780-1918**, Cambridge, Open Book Publishers, 2009, s. 245-262.
- Bogenç-Demirel, Emine (yay. haz.): **Çeviri Sosyolojisinin İnşası Bourdieu Çözümleri – Pratiklerden Seçkiler**, İstanbul, Cinius Yayınları, 2013.
- Bora, Tanıl: “Sol ve Yerlilik Meselesi,” **Birikim**, Sayı:111-112, 1998, s. 47-55.
- Bourdieu, Pierre: **Outline of a Theory of Practice**, Çev. Richard Nice, Cambridge, Cambridge University Press, 1977.
- Bourdieu, Pierre: “The Field of Cultural Production, or: The Economic World Reversed,” Fransızcadan çev. Richard Nice, **Poetics**, C.12(4-5), 1983, s. 311-356.
- Bourdieu, Pierre: “The Forms of Capital,” **Handbook of Theory and Research for the Sociology of Education**, Ed. J. G. Richardson, New York, Greenwood Press, 1986, s. 241-258.
- Bourdieu, Pierre: “A Conservative Revolution in French Publishing,” Fransızcadan çev. Mieranda Vlot ve Anthony Pym, **Translation Studies**, C.1/2 (2008), 2008, s. 123-153.
- Bourdieu, Pierre: **Pratik Nedenler**, Fransızcadan çev. Hülya Uğur Tanrıöver, 2. bs., İstanbul, Hil Yayın, 2015.
- Bourdieu, Pierre: **Sanatın Kuralları: Yazınsal Alanın Oluşumu ve Yapısı**, Çev. Necmettin Kâmil Sevil, İstanbul, Alfa, 2019.

- Bourdieu, Pierre & Wacquant, Loic: **Düşünsel Bir Antropoloji için Cevaplar**, Çev. Nazlı Ökten, 8. bs., İstanbul, İletişim Yayınları, 2016.
- Bradford, Clare: **Reading Race: Aboriginality in Australian Children's Literature**, Carlton/Victoria, Melbourne University Press, 2001.
- Brandist, Craig: "İurii Karlovich Olesha 1899-1960: Prose writer, poet and dramatist," **Reference Guide to Russian Literature**, Ed. Neil Cornwell, Londra/Chicago, Fitzroy Dearborn Publishers, 1998, s. 598-600.
- Brownlie, Siobhan: "History, Memory and Translation: The Case of Hachette Jeunesse's Ivanhoé," **Palimpsestes**, C.24, 2011, s. 23-40.
- Bulut, Abdulkadir: "Çocuk Edebiyatının Güncel Sorunları," **Varlık Dergisi**, C.44, No:843, 1977, s. 14.
- Buzelin, Hélène: "Unexpected Allies. How Latour's Network Theory Could Complement Bourdieusian Analyses in Translation Studies," **The Translator**, C.11, No:2, 2005, s. 193-218.
- Buzelin, Hélène: "Independent Publisher in the Network of Translation," **TTR**, C.19, Sayı:1, 2006, s. 135-169.
- Cankara, Murat: **İmparatorluk ve Roman: Ermeni Harfli Türkçe Romanları Osmanlı/Türk Edebiyat Tarih yazımında Konumlandırmak**, Doktora Tezi, Bilkent Üniversitesi, 2011.
- Casanova, Pascale: **Dünya Edebiyat Cumhuriyeti**, Çev. Saadet Özen ve Filiz Deniztekin, İstanbul, Varlık Yayınları, 2010.
- Celik, Mahmut, Dimova, Violeta & Ivanovska, Biljana: "Motives for socialization, sociability and other positive characteristics in children's stories," **Procedia - Social and Behavioral Sciences**, C.46, 2012, s. 22-25.
- Chaudhri, Amina: **Multiracial Identity in Children's Literature: Reading Diversity In the Classroom**, New York, Routledge, 2017.
- Cheung, Martha: **An Anthology of Chinese Discourse on Translation, Volume One: From Earliest Times to the Buddhist Project**, Manchester, St Jerome, 2006.
- Chouliaraki, Lilie & Fairclough, Norman: **Discourse in Late Modernity: Rethinking Critical Discourse Analysis**, Edinburgh, Edinburgh University Press, 1999.
- Chung, Yu-Ling: **Translation and Fantasy Literature in Taiwan: Translators as Cultural Brokers and Social Networkers**, Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2013.

- Ciravoğlu, Öner: **Çocuk Edebiyatı**, İstanbul, Esin Yayınevi, 1997.
- Clark, Beverly Lyon: **Kiddie Lit: The Cultural Construction of Children's Literature in America**, Baltimore, Johns Hopkins University Press, 2004.
- Copeaux, Etienne: **Tarih Ders Kitaplarında (1931-1993) Türk Tarih Tezinden Türk-İslâm Sentezine**, Çev. Ali Berktaş, 3. bs., İstanbul, İletişim Yayınları, 2016.
- Craig, Ian: **Children's Classics under Franco: Censorship of the William Books and the Adventures of Tom Sawyer**, Bern, Peter Lang, 2001.
- Crawford, Philip Charles: "Revolting Bears and Ursine Contemplation," **Knowledge Quest**, C.35, Sayı:4, 2007, s. 86, (Çevrimiçi) <https://search.proquest.com/open-view/3e1e151a5fe66d4ebb0cf480f1352ab0/1?pq-origsite=gsc-holar&cbl=6154>, 19 Mart 2020.
- Cronin, Michael: **Translating Ireland: Translation, Languages, Culture**, Cork, Cork University Press, 1996.
- Çağlar, Behçet Kemal: "Toplu Soruşturmamız," Haz. Sennur Sezer, **Varlık Yıllığı 1968**, İstanbul, Varlık Yayınevi, 1967, s.187-188.
- Çelik, Kasım, Kılıçarslan, Ali & Aydın, Şükrü (haz.) **Yapı Kredi Yayınları Bir Bibliyografya Denemesi 1. Kitaptan 2000. Kitaba**, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2004.
- Çelik, Tuğba: "Türkiye'de Çocuk Olmanın Tarihi: Doğan Kardeş Dergisi," **Kâzım Taşkent, Yapı Kredi ve Kültür Sanat**, Ed. Hasan Ersel, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2014, s. 193-233.
- Çetinoğlu, Oğuz: "Léon Cahun - Gökbayrak ve Diğer Eserleri," **Kocaeli Aydınlar Ocağı**, 4 Mart 2019, (Çevrimiçi) <http://www.kocaeliaydinlarocagi.org.tr/Yazi/Detay/9553>, 16 Nisan 2020.
- Čížiková, Zuzana: "An In-Depth Interpretation of Literary Works for Children with a Topic of Disability," **Človek so znevýhodnením (postihnutím, hendikepom) v literatúre pre deti a mládež a v inkluzívnej edukácii**, Ed. Iveta Gal Drzewiecka & Alexandra Brestovičová, 2018, s. 289-308, (Çevrimiçi) <https://www.publib.sk/web/kniznica/elpub/dokument/GalDrzewiecka1/subor/Cizikova.pdf>, 11 Nisan 2020.

- Daldeniz, Elif: “Islamic Publishing Houses in Transformation: The Role of Translation,” **Translation Studies**, C.3, Sayı:2, 2010, s. 216-230.
- Danışman, Rıfkı: “Sunarken,” **Millî Kültür**, C.1, Sayı:1, Ocak 1977, s. 1.
- Dayıoğlu, Gülten: “Çocuklarımıza Sahip Çıkmada ‘Çocuk Yazını’ Çok Önemli ve Etkin Bir Araçtır,” **Milliyet Sanat**, 15 Kasım 1981, Sayı:36, s. 35-36.
- Dedeoğlu Orhun, Buket: **Çocuk Edebiyatında Estetik Ölçütlerin Belirlenmesi ve Bir Çocuk Edebiyatı Kitabının Estetik Ölçütler Açısından Değerlendirilmesi**, Doktora Tezi, Gazi Üniversitesi, 2019.
- Delisle, Jean & Woodsworth, Judith: **Translators through History**, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins, 1995.
- Demir, Merve: **Translating Food Items in Children’s Literature: A Case Study on Dav Pilkey’s Captain Underpants Series** [Çocuk Edebiyatında Yiyecek Öğelerin Çevirisi: Dav Pilkey’in Kaptan Düşükdon Serisi Üzerine Bir Çalışma], Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, 2019.
- Demiray, Kemal: **Türkçe Çocuk Edebiyatı**, 14. bs., İstanbul, MEB Devlet Kitapları, 1973.
- Demircioğlu, Cemal: From Discourse to Practice: Rethinking “Translation” (Terceme) and Related Practices of Text Production in the Late Ottoman Literary Tradition, Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2005.
- Demircioğlu, Cemal: **Çeviribilimde Tarih ve Tarihyazımı: Doğu-Batı Ekseninde Bir Karşılaştırma**, İstanbul, Boğaziçi Üniversitesi Yayınevi, 2016.
- Demirel, Süleyman: “[Önsöz],” **Bir Devlin Düşüşü**, Igor Gouzenko, Çev. Ağasi Şen, İstanbul, MEB, 1970, s. [iii-v].
- Demirel, Tanel: **Adalet Partisi: İdeoloji ve Politika**, İstanbul, İletişim Yayınları, 2004.
- Demirkol, Nihal: İngiliz Roman Geleneğinde Çocuk Edebiyatının Gelişimi: Arke-tipçi Eleştiri Kuramına Göre Alice Harikalar Diyarında, Defne Adası, Orman Kitabı Eserlerinin İncelenmesi, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 2008.
- Desmet, Mieke K. T.: **Babysitting the Reader: Translating English Narrative Fiction for Girls into Dutch (1946–1995)**, Bern, Peter Lang, 2007.

- Desmidt, Isabelle: “Jetzt bist du in Deutschland, Däumling: Nils Holgersson on Foreign Soil – Subject to New Norms,” **Meta**, C.48, Sayı:1-2, 2003, s. 165-181.
- D’hulst, Lieven: “Translation History,” **Handbook of Translation Studies**, Ed. Yves Gambier & Luc van Doorslaer, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins, 2010, s. 397-405.
- DİE (Devlet İstatistik Enstitüsü): **Türkiye İstatistik Yıllığı**, Yayın No:2779, Ankara, Devlet İstatistik Enstitüsü, 2003.
- Dilidüzgün, Selahattin: **Çağdaş Çocuk Yazını: Yazın Eğitime Atılan İlk Adım**, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 1996.
- Dilidüzgün, Selahattin & Kurultay, Turgay: “Emanzipatorische deutsche Kinder- literatur und ihre Übersetzung ins Türkische im Hinblick auf die Kinderemanzipation,” **Diyalog: Interkulturelle Zeitschrift für Germanistik** (Ankara), 1992, s. 89-106.
- Dilidüzgün, Selahattin & Ekinci, S.: “Çeviri Çocuk Edebiyatı Kaynakçası I,” **Metis Çeviri**, Sayı:15, Bahar 1991, 1991a, s. 130-143.
- Dilidüzgün, Selahattin & Ekinci, S.: “Çeviri Çocuk Edebiyatı Kaynakçası II,” **Metis Çeviri**, Sayı: 16, 1991b, s. 135-142.
- Diriker, Ebru: **De-/Re-Contextualizing Conference Interpreting: Interpreters in the Ivory Tower?**, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins, 2004.
- Dixon, John: “Translating Poetic Prose: ‘Platero y Yo’ by Juan Ramón Jiménez,” **Translation Review**, C.32-33, Sayı:1, 1990, s. 58-62.
- Dolaykaya, Mürüvvet Mira Pınar: **The Representations of Dualities in Children’s Fantasy Literature: C.S. Lewis’ the Chronicles of Narnia and Philip Pullman’s His Dark Materials** [Fantastik Çocuk Edebiyatında İki-liklerin Temsili: C.S. Lewis’in Narnia Günlükleri ve Philip Pullman’ın Karanlık Cevher Serisi], Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, 2020.
- DPT (Devlet Planlama Teşkilatı): **Üçüncü Beş Yıllık Kalkınma Planı (1973-1977)**, Ankara, T.C. Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı, 1973.
- Dror, Olga: **Making Two Vietnams: War and Youth Identities 1965-1975**, Cambridge University Press, Cambridge, 2018.
- Du-Nour, Miryam: “Retranslation of Children’s Books as Evidence of Changes of Norms,” **Target**, C.7, Sayı:2, 1995, s. 327-346.

- Durukan, Berfu: **Alphonse Daudet'nin *Lettres De Mon Moulin* Adlı Eserinin Türk Çocuk Edebiyatı Altında Alınlanması Üzerine İnceleme**, Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, 2019.
- Dürder, Baha: "Çocukluk Arkadaşım Editör Remzi," **Remzi Bengi'ye Saygı**, İstanbul, Remzi Kitabevi, 1979, s. 81-85.
- Düring, Michael: "Canon Formation in the Soviet Union: The Case of Swift as an Author of a Children's Classic," **Canon Constitution and Canon Change in Children's Literature**, Ed. Bettina Kümmerling-Meibauer & Anja Müller, New York, Routledge, 2017, s. 72-84.
- Dymel-Trzebiatowska, Hanna: "The Dilemma of Double Address: Polish Translation of Proper Names in Tove Jansson's Moomin Books," **Negotiating Translation and Transcreation of Children's Literature: From Alice to the Moomins**, ed. Joanna Dybiec-Gajer, Riitta Oittinen & Małgorzata Kodura, Singapur, Springer, 2020, s. 163-175.
- Elmas, Yılmaz: **Sorunlarıyla Öğretmen**, İstanbul, Gerçek Sanat Yayınları, 1994.
- Emirosmanoğlu, Zuhâl: **Çeviribilim Sosyolojisine Doğru: Bourdieu Sosyolojisiyle Türkiye'de Çeviribilim Alanını Düşünmek**, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2015.
- Engin, Aydın: "Hoş Geldin Behrengi," **Yeni Ortam Gazetesi**, 29 Ekim 1975.
- Enginün, İnci: "Çocuk Edebiyatına Toplu Bakış," **Çocuk Edebiyatı Yıllığı 1987**, İstanbul, Gökyüzü Yayınları, 1987, s. 37-46.
- Epstein, Brett Jocelyn: **Child Got Your Tongue: Translating Expressive Language in Children's Literature**, Doktora Tezi, Swansea University, 2009.
- Erdi, Arzu: **Türkiye'de 1980-1985 ve 2000-2005 Yılları Arasındaki Çocuk Kitaplarında Eğitsel İletiler (Karşılaştırmalı Bir Çalışma)**, Doktora Tezi, Marmara Üniversitesi, 2008.
- Erduran, Erol: "Çocuk Kitabı Nasıl Olmalı," Ne Diyorlar?, **Günaydın Gazetesi**, 23 Nisan 1977, s. 2.
- Ergin, Muharrem: "Ön Söz," **Dede Korkut Kitabı**, Muharrem Ergin, 2. bs., İstanbul, MEB, 1969/1971, s. x-xiv.
- Ergin, Muharrem: "Ön Söz," **Orhun Âbideleri**, Muharrem Ergin, İstanbul, MEB, 1970, s. i-viii.

- Erguvan, Mehmet: “Turkish Literature on the Move: Tracing the Itinerary of Ahmet Ümit,” **mTm**, C.8, 2016, s. 331-350.
- Erişen, Satı: “Çocuk Yayınları Enstitüsü Kurulmalıdır,” **Milliyet Sanat**, No:284, 3 Temmuz 1978, s. 21.
- Erkazancı Durmuş, Hilal: **Pierre Bourdieu Sosyolojisi Işığında Türk Tiyatro Alanında Çevirinin Rolü ve Dostlar Tiyatrosunun Konumu**, İstanbul, Hiperlink, 2020.
- Erkul Yağcı, Ahu Selin: **Turkey’s Reading (R)evolution a Study on Books, Readers and Translation: 1840-1940** [Türkiye’de Okuma (D)evrimi Kitaplar, Okurlar ve Çeviri Üzerine Bir Araştırma: 1840-1940], Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2012.
- Ersin, Mehmet: **Kurtuluş Savaşı’nda Uşak Anıları**, 3. bs., İzmir, 2013.
- Ersöz, Ahmet: “Mustafa Necati Sepetçioğlu ile...,” **Zaman Gazetesi**, 29 Ekim 1989, s. 10,12.
- Erşahan İspirt, Kübra: **Michael Ende’nin Çeviri Çocuk Edebiyatı Kitaplarının Çocuk Edebiyatına Uygunluğu ve Çocuk Edebiyatının Temel Öğeleri Bakımından İncelenmesi**, Yüksek Lisans Tezi, Dumlupınar Üniversitesi, 2019.
- Ertop, Konur: “Toplu Soruşturmamız,” Haz. Sennur Sezer, **Varlık Yıllığı 1968**, İstanbul, Varlık Yayınevi, 1967, s. 189-191.
- Ertuğrul, Muhsin: “Çocuk Yılı Üzerine,” **Cumhuriyet Gazetesi**, 10 Şubat 1979, s. 2.
- Even-Zohar, Basmat: “Translation Policy in Hebrew Children’s Literature: The Case of Astrid Lindgren,” **Poetics Today**, C.13, Sayı:1, 1992, s. 231-245.
- Ewers, Hans-Heino: “Alman Çocuk Edebiyatına Tarihsel Bir Bakış,” **Yabancı Çocuk Kitaplarına Açılan Bir Pencere: Alman Çocuk ve Gençlik Edebiyatından Çeviri Öncesi Seçmeler**, Haz. Veysel Atayman, Selahattin Dilidüzgün & Turgay Kurultay, İstanbul, Alman Kültür Merkezi, 1993, s. 7-10.
- Ewers, Hans-Heino: **Fundamental Concepts of Children’s Literature Research: Literary and Sociological Approaches Children’s Literature and Culture**, New York, Routledge, 2009.
- Fahy, Thomas: **Understanding Truman Capote**, Columbia/South Carolina, University of South Carolina Press, 2014.

- Fairclough, Norman: **Discourse and Social Change**, Cambridge, Polity Press, 1992a.
- Fairclough, Norman: **Critical Language Awareness**, Londra, Longman, 1992b.
- Fairclough, Norman: **Critical Discourse Analysis: The Critical Study of Language**, Londra, Longman, 2013a.
- Fairclough, Norman: **Language and Power**, 2. bs., New York, Routledge, 2013b.
- Fakı, Nurdan: **Mükerrem Kâmil Su ve Çocuk Edebiyatı**, Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, 2010.
- Fazeli, Nematollah: **Politics of Culture in Iran: Anthropology, Politics and Society in the Twentieth Century**, Londra/New York, Routledge, 2006.
- Folaron, Deborah & Buzelin, Hélène: "Introduction: Connecting Translation and Network Studies," **MeTa**, C.52, No:4, 2007, s. 605-642.
- Galway, Elizabeth A.: **From Nursery Rhymes to Nationhood: Children's Literature and the Construction of Canadian Identity**, New York, Routledge, 2008.
- Gedik, Melek: **Çağdaş İran Çocuk Şiiri**, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, 2019.
- Gençak, Barbaros: "Artvin Öğretmen Lisesi'nde 21 Kitap Kitaplıktan Çıkarıldı," **Cumhuriyet Gazetesi**, 23 Ocak 1976, s. 5.
- Gençkal Eroler, Elif: **Dindar Nesil Yetiştirmek: Türkiye'nin Eğitim Politikalarında Ulus ve Vatandaş İnşası (2002-2016)**, İstanbul, İletişim Yayınları, 2019.
- Gevgilili, Ali (haz.): "Kitap Yılı: Türkiye'de Yazar ve Kitap," Düşünenlerin Forumu, **Milliyet Gazetesi**, 12 Mart 1972, s. 2 ve 9.
- Gevgilili, Ali (haz.): "Dünya Çocuk Yılı ve Türkiye," Düşünenlerin Forumu, **Milliyet Gazetesi**, 14 Ocak 1979, s. 2 ve 13.
- Goga, Nina, Guanio-Uluru, Lykke, Hallås, Bjørg Oddrun & Nytnes Aslaug (ed): **Ecocritical Perspectives on Children's Texts and Cultures: Nordic Dialogues**, New York, Palgrave Macmillan, 2018.
- Gordon McCabe, W.: "Prefatory Note," **Rosa von Tannenburg: A Tale**, Christoph von Schmid, Almancadan İngilizceye çeviren: Lucie Agnes Archer, New York, John Scott Publisher, 1881, s. iv, pdf (Çevrimiçi) <https://www.loc.gov/resource/dcmsiabooks>, 26 Nisan 2020.

- Gouanvic, Jean-Marc: "Translation and the Shape of Things to Come: The Emergence of American Science-Fiction in Post-War France," **The Translator**, C.3, No:2, 1997, s. 125-152.
- Gouanvic, Jean-Marc: "The Stakes of Translation in Literary Fields," **Across Languages and Cultures**, C.3, No:2, 2002, s. 159-168.
- Gouanvic, Jean-Marc: "A Bourdieusian Theory of Translation, or the Coincidence of Practical Instances: Field, 'Habitus', Capital and 'Illusio'," **The Translator**, C.11, No:2, 2005, s. 147-166.
- Gouanvic, Jean-Marc: "Outline of a Sociology of Translation Informed by the Ideas of Pierre Bourdieu," Çev. Laura Schultz, **MonTi**, C.2, 2010, s. 119-129.
- Gouanvic, Jean-Marc: "Is Habitus as Conceived by Pierre Bourdieu Soluble in Translation Studies?," **Remapping Habitus in Translation Studies**, Ed. G. Vorderobermeier, Amsterdam/New York, Rodopi, 2014, s. 79-92.
- Gökşen, Enver Naci: **Örnekleriyle Çocuk Edebiyatımız**, 3. bs., İstanbul, Hikmet-Dava-Çağ Yayınları, 1975.
- Görgüler, Zeynep: "Çeviri Sosyolojisi Ekseninde Türkiye'de Lafonten Çevirilerinin Dolaşımını Okumak," **Turkish Studies**, C.12/30, 2017, s. 175-187.
- Grenby, Matthew: **Children's Literature**, 2. bs., Edinburg, Edinburgh University Press, 2014.
- Gubar, Marah: "On Not Defining Children's Literature," **PMLA**, C.126, No:1, 2011, s. 209-216.
- Gutas, Dimitri: **Yunanca Düşünce Arapça Kültür: Bağdat'ta Yunanca-Arapça Çeviri Hareketi ve Erken Abbasi Toplumu**, Çev. Lütfü Şimşek, 7. bs., İstanbul, Kitap Yayınevi, 2017.
- Güler, Suna: "Çevirinin Bilinmeyen Dünyası Üzerine," Hüseyin Tüzün ile yapılan röportaj, 25 Mayıs 2016, (Çevrimiçi) <https://www.e-koc.org/cevirinin-bilinmeyen-dunyasi-uzerine/>, 10 Nisan 2020.
- Güncör, Cumhuri & Göloğlu Demir, Cennet: "5/1/1961 Tarih ve 222 Sayılı İlköğretim ve Eğitim Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifine Yönelik Basında Yer Alan Görüşlerin İncelenmesi," **Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi**, C.10, Sayı:2, Aralık 2017, 2017, s. 1425-1452.

- Hacaloğlu, Yusuf: “Yüzyıllık Türk Ocaklarında Genel Başkanlık Yapanlar,” **Türk Yurdu**, C.101, Sayı:295, (Çevrimiçi) <https://www.turkyurdu.com.tr/yazar-yazi.php?id=1038>, 11 Mart 2020.
- Haddadian-Moghaddam, Esmaeil: “Agents and Their Networks in a Publishing House in Iran,” **Translation Research Projects 4**, Ed. A. Pym ve D. Orrego Carmona, Tarragona, Intercultural Studies Group, 2012, s. 37-50.
- Haddadian-Moghaddam, Esmaeil: **Literary Translation in Modern Iran: A Sociological Study**, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins, 2014.
- Haller, Karin: “Austria,” **International Companion Encyclopedia of Children’s Literature**, Second Edition, C.II, Ed. Peter Hunt, Londra/New York, Routledge, 2004, s. 984-989.
- Hanna, Sameh: **Bourdieu in Translation Studies: The Socio-Cultural Dynamics of Shakespeare Translation in Egypt**, New York, Routledge, 2016.
- Heilbron, Johan: “Towards a Sociology of Translation: Book Translations as a Cultural Word-System,” **European Journal of Social Theory**, C.2, No:4, 1999, s. 429-444.
- Heilbron, Johan & Sapiro, G.: “Outline for a Sociology of Translation: Current Issues and Future Prospects,” **Constructing a Sociology of Translation**, Ed. Michaela Wolf & A. Fukari, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins, 2007, s. 93-107.
- Hellman, Ben: **Fairy Tales and True Stories: The History of Russian Literature for Children and Young People (1574–2010)**, Leiden/Boston, Brill, 2013.
- Heywood, Colin: **A History of Childhood: Children and Childhood in the West from Medieval to Modern Times**, Cambridge, Polity, 2001.
- Himmetoğlu, Nilgün (haz.): “Çocuk Kitapları Nasıl Olmalı?,” **Düşünenlerin Forumu, Milliyet Gazetesi**, 16 Kasım 1975, s. 2 ve 9.
- Hindley, Meredith: “The Grown-Ups Saint-Exupéry,” **Humanities**, C.37, Sayı:1, Ocak/Şubat 2016, (Çevrimiçi) <https://www.neh.gov/humanities/2016/januaryfebruary/feature/the-grown-saint-exup%C3%A9ry>, 11 Mart 2020.
- Hirano, Cathy: “Eight Ways to Say You: The Challenges of Translation,” **The Translation of Children’s Literature: A Reader**, Ed. Gillian Lathey, Clevedon, Multilingual Matters, 2006, s. 225-231.

- Holownia, Olga: “‘The provocation is titillating’ Sven Wernström in Iceland,” **Barnboken-Journal of Children's Literature Research**, C.35, 2012, s. 1-15.
- Hunt, Lynn: **The Family Romance of the French Revolution**, New York, Routledge, 1992.
- Hunt, Peter: **Understanding Children's Literature**, New York, Taylor & Francis, 2005.
- Ilıcak, Kemal: “Önsöz,” **Kör Nişancı**, Joelle Danterne, Çev. Muzaffer Ongan, 2. bs., İstanbul, Tercüman Gençlik Yayınları, 1978, s. 4-5.
- Inghilleri, Moira: “Habitus, Field and Discourse: Interpreting as a Socially Situated Activity,” **Target**, C.15, Sayı:2, 2003, s. 243-268.
- Inghilleri, Moira: “The Sociology of Bourdieu and the Construction of the ‘Object’ in Translation and Interpreting Studies,” **The Translator**, C.11, Sayı:2, 2005, s. 125-145.
- Işıklar Koçak, Müge: **Problematizing Translated Popular Texts on Women's Sexuality: A New Perspective on the Modernization Project in Turkey from 1931 to 1959**, Doktora Tezi, Boğaziçi Üniversitesi, 2007.
- Italiano, Federico: **Translation and Geography**, Londra, Routledge, 2016.
- İleri, Selim: “Sonsöz,” **Küçük Prens**, Antoine de Saint-Exupery, Türkçesi ve sonsöz: Selim İleri, 4. bs., İstanbul, Everest Yayınları, 2016.
- İnal, Kemal: “Modern Çocukluk Paradigması,” **Cogito**, No:21, s. 63-87, 1999.
- İnci, Handan: **Ayfer Tunç'la Karanlıkta Kelimeler**, İstanbul, Can Yayınları, 2014.
- İnsel, Ahmet: “Yerlilik-Milliyetçilik,” **Birikim Dergisi**, No: 111-112, 1998, s. 139.
- Jacoby, Susan: “An Abkhazian Mark Twain,” **The New York Times**, 15 Mayıs 1983, s. 9, (Çevrimiçi) <https://www.nytimes.com/1983/05/15/books/an-abkhazian-mark-twain.html>, 16 Mart 2020.
- James, Allison & Alan Prout (ed.) **Constructing and Reconstructing Childhood: Contemporary Issues in the Sociological Study of Childhood**, Philadelphia, Routledge Falmer, 1997.

- Jan, Isabelle & Patte, Genevieve: "Children's Literature in France," Çev. Patricia M. Lafferty, **Children and Literature: Views and Reviews**, Ed. Virginia Haviland, Glenview/Illinois, Scott Foresman, 1973, s. 355-364.
- Jenkins, Ruth Y.: **Victorian Children's Literature: Experiencing Abjection, Empathy, and the Power of Love**, New York, Palgrave Macmillan, 2016.
- Joosen, Vanessa: "Children's Literature in Translation: Towards a Participatory Approach," **Humanities**, C.8, Sayı:1, 2019, s. 1-13.
- Joosen, Vanessa: **Adulthood in Children's Literature**, Londra, Bloomsbury Academic, 2018.
- Kabacalı, Alpaz: "Çocuk Edebiyatı," **Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi**, C.III, İstanbul, İletişim Yayınları, 1983, s. 607-610.
- Kabaklı, Ahmet: "Kültür Bakanlığı," **Tercüman Gazetesi**, 12 Ocak 1973, s. 2.
- Kabaklı, Ahmet: "Millî Kültür Bakanlığı," **Tercüman Gazetesi**, 5 Temmuz 1973, s. 2.
- Kansu-Yetkiner, Neslihan & Yetkin-Karakoç, Nihal: "Yüzyıllık Süreçte Tevfik Fikret'in Şermin Yapıtı Bağlamında Diliçi Çeviri ve Yanmetin Olgusu," **Bilig**, C.75, 2015, s. 195-225.
- Kansu-Yetkiner, Neslihan, Duman, Derya ve Avşaroğlu, Merve: "Çevirmen Neredesin? Çocuk Edebiyatı Yanmetinlerinde Çevirmenin Kılıcı Rolü ve Görünürlüğüne Artsüremli Bir Yaklaşım: 1929-2013," **Çeviribilim ve Uygulamaları Dergisi**, C.24, No:2018, 2018, s. 17-34.
- Kansu-Yetkiner, Neslihan, Duman, Derya, Yavuz, Yasemin ve Avşaroğlu, Merve: "Erken Cumhuriyet Döneminden Günümüze Çocuk Edebiyatındaki Çevre Odaklı Kültürel Sözcüklerin Çevirisine Niceliksel Bir Yaklaşım," **Dilbilim Araştırmaları Dergisi**, C.29, No:2, 2018, s. 57-82.
- Kansu-Yetkiner, Neslihan: "Anthroponym Translation in Children's Literature: Chasing E.H. Porter's Pollyanna through Decades in Turkish," **Interactions**, C.20, No:12, 2011, s. 79-90.
- Kansu-Yetkiner, Neslihan: "Banned, Bagged, Bowdlerized: A Diachronic Analysis of Censorship Practices in Children's Literature of Turkey," **History of Education and Children's Literature**, C.XI, No:2, 2016, s. 101-121.

- Kansu-Yetkiner, Neslihan: “Words Apart, Worlds Apart: Peritexts from Islamized Translations of World Classics in Children’s Literature,” **Children’s Literature in Education: An International Quarterly**, C.45, No:4, 2014, s. 340-353.
- Karadağ, Ayşe Banu: **Edebiyat ve Kültür Dizgesini Şekillendirmede ‘İdeolojik’ Açıdan Çevirinin ve Çevirmenin Rolü**, Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2003.
- Karahan, Abdülkadir: “Kültür Hamlesi: Bin Eser,” **Milliyet Gazetesi**, 23 Mayıs 1969, s. 2.
- Karail, Deniz Dilşad: **İtalyan Çocuk Edebiyatında Ünlü Bir Ad: Gianni Rodari**, Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi, 2012.
- Karakoç, Mehmet: **Çocuk ve Yuva Dergisinin Çocuk Edebiyatı ve Çocuk Eğitimiindeki Rolü**, Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, 2014.
- Karkalanova, Elena: “The superb storyteller Angel Karaliichev: 115th birth anniversary,” **Radio Bulgaria**, 21/08/2017, (Çevrimiçi) <https://www.bnr.bg/en/post/100864983/the-superb-storyteller-angel-karaliichev-115th-birth-anniversary>, 10 Mart 2020.
- Kartal, Emine: **Cemal Süreya’nın Guillaume Apollinaire Çevirileri ve Cemal Süreya’nın Şiirlerindeki Guillaume Apollinaire Etkisi**, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Kültür Üniversitesi, 2013.
- Kaufman, Michael T.: “Solzhenitsyn, Literary Giant Who Defied Soviets, Dies at 89,” **The New York Times**, 4 Ağustos 2008, (Çevrimiçi) <https://www.nytimes.com/2008/08/04/books/04solzhenitsyn.html>, 12 Nisan 2020.
- Kaya, İ.: “Cumhuriyet Dönemi Kitaplarında Çocuk İmajı,” **Toplumsal Tarihte Çocuk**, İstanbul, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2011, s. 111-122.
- Kayaoğlu, Taceddin: **Türkiye’de Tercüme Müesseseleri**, İstanbul, Kitabevi, 1998.
- Kaynardağ, Arslan: “Yayın Dünyası,” **Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi**, İstanbul, İletişim Yayınları, 1983, s. 2824-2836.
- Kästner, Erich: **Pünkthen ve Anton (Terbiyevi Çocuk Romanı)**, Çev. Naciye Ergin, İstanbul, y.y., resimli.
- Kemal, Yaşar: “Yazarlarımıza Göre Çocuk Edebiyatımız,” **Cumhuriyet Gazetesi**, 22 Nisan 1978, s. 7.

- Kemal, Yaşar: “Yaşar Kemal, Romanında Çağımızın En Büyük Sorununu İşledi,” Konuşan: Erdal Öz, **Cumhuriyet Gazetesi**, 5 Şubat 1977, 1977a, s. 7.
- Kemal, Yaşar: “Barış için Yabancılaşmayla Savaş,” **Milliyet Sanat**, Sayı: 237, 24 Nisan 1977, 1977b, s. 2-3.
- Kemal, Yaşar: **Çocuklar İnsandır**, İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 1975/2018.
- Keseroğlu, Hasan S.: **Akıl ve Yürek: Bir Cumhuriyet Kadını Jale Baysal’ın Tanıklığı**, 2. bs., İstanbul, Hiperlink, 2010.
- Kıbrıs, İbrahim: **Uygulamalı Çocuk Edebiyatı**, Ankara, Eylül Yayınları, 2000.
- Kılıç, Uğur: **Çeviri Çocuk Klasiklerinde Eğitici İletiler (MEB’in 2005 Yılında İlköğretim Öğrencilerine Önerdiği 100 Temel Eser Örneğinde)**, Yüksek Lisans Tezi, Afyon Kocatepe Üniversitesi, 2010.
- Kışlalı, Ahmet Taner: “Ulusal, Demokratik, Halkçı Kültür Siyaseti,” **Ulusal Kültür**, Sayı:1, 1978 Temmuz, s. 1-6.
- Kışlalı, Ahmet Taner: “Önsöz”, (İçinde) **Bindim Tütün Kefesine**, Naciye Poyraz, Resimler: Nadide Akdeniz, Ankara, Kültür Bakanlığı Yayınları, 1979, s. v-vi.
- Kingsley, Charles: **The Water Babies**, New York, A. Wessels Co, 1900, Pdf (Çevrimiçi) <https://www.loc.gov/item/00006660/>, 3 Şubat 2020.
- Klingberg, Göte: **Children’s Fiction in the Hands of the Translators**, Lund, CWK Gleerup, 1986.
- Klingberg, Göte, Ørving, Mary & Amor, Stuart (ed.): **Children’s Books in Translation: The Situation and the Problems**, Stockholm, Almqvist & Wiksell, 1978.
- Kohn, Hans: “Defense of Democracy,” **New York Times**, 19 Haziran 1949. s. 44, (Çevrimiçi) <https://www.nytimes.com/1949/06/19/archives/defense-of-democracy-patterns-of-antidemocratic-thought-by-david.html>, 12 Mart 2020.
- Koloğlu, Orhan: **Osmanlıcadan Türkçeye Okuryazarlığımız**, İstanbul, Tarihçi Kitabevi, 2015.
- Koskinen, Kasia: **Translating Institutions: An Ethnographic Study of EU Translation**, Manchester, St. Jerome, 2008.

- Kök, Zuhâl: **Amerikan Çocuk Edebiyatında Değişen Ahlakî Ses: E. B. White ve Topluluk Ruhu**, Yüksek Lisans Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, 2019.
- Köklücan, Dilek: **Anaokulu Öğrencilerinin Ulusal ve Çeviri Çocuk Kitaplarını Tercihlerini Etkileyen Faktörlerin Belirlenmesi**, Yüksek Lisans Tezi, Bursa Uludağ Üniversitesi, 2019.
- Köklügiller, Ahmet: “Çocuk Edebiyatı,” **Varlık Dergisi**, C.39, No:765, 1971, s. 17.
- Köprülü, M. Fuad: **Türk Edebiyatı Tarihi**, İstanbul, Alfa Yayınları, 2014.
- Kösteloğlu, Zeynep: **Okul Öncesi Dünya Çocuk Edebiyatında Empati Olgusunun Karşılaştırılması**, Doktora Tezi, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, 2020.
- Köşeli, Yusuf: **Arap Çocuk Edebiyatı**, Doktora Tezi, Erzurum Üniversitesi, 2011.
- Kuiper, Kathleen: “The Overcoat,” **Encyclopædia Britannica**, 1 Şubat 2015, (Çevrimiçi) <https://www.britannica.com/topic/The-Overcoat>, 20 Mart 2020.
- Kurultay, Turgay: “Probleme und Strategien bei der kinderliterarischen Übersetzung im Rahmen der interkulturellen Kommunikation,” **Kinderliteratur im interkulturellen Prozess**, Ed. Han-Heino Ewers, Gertrud Lehnert & Emer O’Sullivan, 1994, s. 204-214.
- Kurultay, Turgay: “Cumhuriyet Türkiye’inde Çevirinin Ağır Yüğü ve Türk Hümanizması,” **Alman Dili ve Edebiyatı Dergisi**, 1999, s. 13-37.
- Kruger, Haidee: “Postcolonial Polysystems Perceptions of Norms in the Translation of Children’s Literature in South Africa,” **Target**, C.17, Sayı:1, 2011, s. 105-136.
- Kür, İsmet: “Önemli Bir Karar,” **Türk Dili**, Sayı:303, Aralık 1976, s. 749-750.
- Kür, İsmet: “1977 Nisanında Türkiye’de Çocuk ve Yayınları,” **Türk Dili**, Sayı:311, Ağustos 1977, s. 153-156.
- Labudova, Katarina: “Dead Mothers and Absent Stepmothers in Slovak and Romani Fairy Tales,” **The Absent Mother in the Cultural Imagination: Missing, Presumed Dead**, Ed. Berit Aström, Basingstoke, Palgrave Macmillan, 2017, s. 73-90.
- Lambert, José, D’hulst, Lieven & van Bragt, Katrin: “Translated Literature in France, 1800-1850,” **The Manipulation of Literature: Studies in Literary Translation**, Ed. Theo Hermans, Londra/Sydney, Croom Helm, 1984, s. 149-163.

- Lathey, Gillian: **The Role of Translators in Children's Literature: Invisible Storytellers**, New York, Routledge, 2010.
- Levend, Agâh Sırrı: **Türk Edebiyatı Tarihi: Cilt I**, Ankara, Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2008.
- Liffon, Betty Jean: "Who was Janusz Korczak?," t.y., (Çevrimiçi) <http://www.arvindguptatoys.com/arvindgupta/Janusz.pdf>, 16 Mart 2020.
- Lind, Hiltrud: **Kein Esel ist so klug wie Joschi**, München Wien, Franz Schneider Verlag, 1975, (Çevrimiçi) <https://www.abeboks.co.uk/9783505075230/Esel-klug-Joschi-Geschichte-Bildern-350507523X/plp>, 8 Nisan 2020.
- López, Marisa Fernández: "Translation Studies in Contemporary Children's Literature: A Comparison of Intercultural Ideological Factors," **Children's Literature Association Quarterly**, C.25, Sayı:1, 2000, s. 29-37.
- Luo, Wenyan: **Translation as Actor-Networking Actors, Agencies, and Networks in the Making of Arthur Waley's English Translation of the Chinese 'Journey to the West'**, New York, Routledge, 2020.
- Malarte-Feldman, Claire: "The Taming of the Two: Antoine de Saint-Exupéry's Little Prince," **Beyond Babar: The European Tradition in Children's Literature**, Ed. Sandra L. Beckett & Maria Nikolajeva, Scarecrow Press, Oxford, 2006, s. 21-48.
- Marais, Kobus & Meylaerts, Reine: "Introduction," **Complexity Thinking in Translation Studies: Methodological Considerations**, Ed. Kobus Marais & Reine Meylaerts, New York, Routledge, 2019, s. 1-18.
- Marais, Kobus: **Translation Theory and Development Studies: A Complexity Theory Approach**, New York, Routledge, 2015.
- McCallum, Robyn: **Screen Adaptations and the Politics of Childhood: Transforming Children's Literature into Film**, New York, Palgrave Macmillan, 2018.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı): **Tebliğler Dergisi**, C.38, Sayı:1858, 27 Ekim 1975, (Çevrimiçi) <http://tebligler.meb.gov.tr/index.php/tuem-sayilar/viewcategory/48-1984>, 15 Nisan 2019.
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı): **Tebliğler Dergisi**, C.41, Sayı:1967, 9 Ocak 1978, s. 11.

- Mengüç, Mehmet: “Küçük Bir Takdim,” **Don Kişot**, Servantes, Çev. Mehmet Mengüç, İstanbul, Sebil Yayınevi, 1973, s. 7-13.
- Mert, Necati: “Türkiye’de Çocuk Edebiyatı,” **Yansıma Dergisi: Çocuk Eğitimi ve Edebiyatı Özel Sayı**, Eylül 1975, s. 11-20.
- Meylaerts, Reine: “Translators and (their) Norms: Towards a Sociological Construction of the Individual,” **Beyond Descriptive Translation Studies: Investigations in Homage to Gideon Toury**, Ed. M. Shlesinger, D. Simeoni & A. Pym, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins, 2008, s. 91-102.
- Mickenberg, Julia L.: **Learning from the Left: Children’s Literature, the Cold War, and Radical Politics in the United States**, New York, Oxford University Press, 2006.
- Milton, John & Bandia, Paul: **Agents of Translation**, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins, 2009.
- Nabi, Yaşar: “Okur Soruları,” **Varlık Dergisi**, Sayı:509, 1 Eylül 1959, s. 23.
- Nabi, Yaşar: “Gericilik Kol Geziyor,” **Varlık Dergisi**, Sayı:664, Şubat 1966, s. 3.
- Nabi, Yaşar: “Türk Kültürü için,” **Varlık Dergisi**, Sayı:768, 1971, s. 3-4.
- Nalbantoğlu, Muhiddin: “Türk Milli Tarihi Nasıl Yazıldı?,” **Yeniçağ Gazetesi**, 11 Şubat 2010, (Çevrimiçi) <https://www.yenicaggazetesi.com.tr/turk-milli-tarihi-nasil-yazildi-12017yy.htm>, 14 Nisan 2020.
- Nas, Recep: **Örneklerle Çocuk Edebiyatı**, Bursa, Ezgi Kitabevi, 2002.
- Nel, Philip: **Was the Cat in the Hat Black?: The Hidden Racism of Children’s Literature, and the Need for Diverse Books**, New York, Oxford University Press, 2017.
- Nesin, Aziz: “Ayrı Bir Çocuk Yazınının Olup Olmadığı ve Çocuk İçin Yazmanın Neden Zor Olduğu Üzerine,” **Milliyet Sanat**, Sayı:288, 1979, s. 11-29.
- Neydim, Necdet: **Çocuk ve Edebiyat: Çocukluğun Kısa Tarihi, Edebiyatta Çocuk Figürleri**, İstanbul, Bu Yayınevi, 1998.
- Neydim, Necdet: **1980 Sonrası Değişen Paradigma Açısından Çeviri Çocuk Edebiyatı**, İstanbul, Bu Yayınevi, 2003.

- Neydim, Necdet: “Masumiyetini Tamamen Kaybeden Seçki: 100 Temel Eser,” **Radikal**, 2006, (Çevrimiçi) <http://www.radikal.com.tr/yorum/masumiyetini-tamamen-kaybedensecki-100-temel-eser-790253/>, 29 Nisan 2019.
- Neydim, Necdet: “Çocuk gerçekliği, kadın özgürlüğü, toplumsal eleştiri ve mizah: Pippi Uzunçorap”, t.y., (Çevrimiçi) <http://sozelti.com/uzunco-rap.html>, 6 Mart 2018.
- Neydim, Necdet: **Çocuk Edebiyatı**, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Açık ve Uzak-tan Eğitim Fakültesi, 2019.
- Nikolajeva, Maria (ed.): **Aspects and Issues in the History of Children’s Literature**, Connecticut/Londra, Greenwood Press, 1995.
- Nikolajeva, Maria: **Reading for Learning: Cognitive Approaches to Children’s Literature**, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins, 2014.
- Nikolajeva, Maria: **The Magic Code: The Use of Magical Patterns in Fantasy for Children**, Göteborg, Almqvist & Wiksell International, 1988.
- O’Sullivan, Emer: “Narratology Meets Translation Studies, or The Voice of the Translator in Children’s Literature,” **Meta**, C.48, No.1-2, 2003, s. 197-207.
- O’Sullivan, Emer: **Comparative Children’s Literature**, Çev. Anthea Bell, New York, Routledge, 2005.
- Oğuzkan, A. Ferhan: **Çocuk Edebiyatı**, Ankara, Anı Yayınları, 2000.
- Oittinen, Riitta: **I am Me-I am Other: On the Dialogics of Translating for Children**, Tampere, Tampere Üniversitesi, 1993.
- Oittinen, Riitta: **Translating for Children**, New York & Londra, Garland Publishing, 2000.
- Okan, Tuncan: “Haftanın Filmleri,” **Milliyet Gazetesi**, 12 Nisan 1958, s. 2.
- Okay, M. Orhan: “Büyük Doğu,” **Türkiye Diyanet Vakfı (TDV) İslâm Ansiklopedisi**, (Çevrimiçi) <https://islamansiklopedisi.org.tr/buyuk-dogu>, 15 Nisan 2020.
- Okyayuz, Ayşe Şirin & Kaya, Mümtaz: “Çevirmenlerin Gözünden Çocuk Yazını: Çeviribilim Sınıflarında Çocuk Yazını Eğitimi Verilirken Üzerinde Durulması Gereken Konuların Kısa Bir Tanıtımı,” **ASOS (Akademik Sosyal Araştırmalar Dergisi)**, C.6, No:64, 2018, s. 14-39.

- Okuyayuz, Ayşe Şirin: “From translation to originals ... is it just a short step?,” **New Writing (The International Journal for the Practice and Theory of Creative Writing)**, C.14, No:3, 2017, s. 348-368.
- Onur, Bekir (yay. haz.): **Toplumsal Tarihte Çocuk (23-24 Nisan 1993)**, İstanbul, Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2016.
- Onur, Bekir: **Türk Modernleşmesinde Çocuk**, Ankara, İmge Kitabevi Yayınları, 2009.
- Onur, Bekir: **Türkiye’de Çocukluğun Tarihi: Çocukluğun Sosyo-Kültürel Tarihine Giriş**, Ankara, İmge, 2005.
- Ostasz, Maria: “The Development of the Contemporary Polish Youth Novel,” **iBbyLink**, 22, Yaz 2008, s. 2-4.
- Öncü, Mehmet Tahir, Serdemir, Bahar Aliye ve Abacı, Gökhan: **Türkçe Çeviriler Bibliyografyası: Dünya Edebiyatından Çeviriler**, İstanbul, Hiperlink, 2017.
- Önder, Nabey: “Bir Zamanlar İstanbul Çocuk Kitapları Fuarı: Prof. Dr. Meral Alpay’ın Anısına!”, **Türk Kütüphaneciliği**, Sayı:33, 4, 2019, s. 315-334.
- Öz, Erdal: “1975’te Çocuk Edebiyatımız,” **Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı 1976**, İstanbul, Tekin Yayınevi, 1976, s. 102-157.
- Öz, Erdal: “1976 Yılında Çocuk Edebiyatımız ve Çocuk Kitaplarımız,” **Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı 1977**, İstanbul, Tekin Yayınevi, 1977, s. 90-131.
- Öz, Erdal: “Çocuk Yayınları Üzerine Soruşturma,” **Yürüyüş**, Sayı:101, 15 Mart 1977, 1977a, s. 15.
- Öz, Erdal: “1977’de Çocuk Edebiyatımız,” **Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı 1978**, İstanbul, Tekin Yayınevi, 1978a, s. 97-127.
- Öz, Erdal: “1978 Yılında Çocuk Edebiyatı,” **Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı 1979**, İstanbul, Tekin Yayınevi, 1979, s. 338-385.
- Öz, Erdal: “Ulusal Demokratik Kültürümüzde Çocuk Edebiyatının Önemi,” **Türkiye Yazıları**, Sayı:13, Nisan 1978, 1978b, s. 64-67.
- Öz, Erdal: “1979 Yılında Çocuk Edebiyatımız,” **Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı 1980**, İstanbul, Tekin Yayınevi, 1980, s. 412-463.
- Öz, Erdal: “1980 Yılında Çocuk Edebiyatımız,” **Nesin Vakfı Edebiyat Yıllığı 1981**, İstanbul, Tekin Yayınevi, 1981, s. 150-183.

- Öz, Erdal: “1981 Yılında Çocuk Edebiyatımız,” **Nesin Vakfı Edebiyat Yılı** 1982, İstanbul, Tekin Yayınevi, 1982, s. 557-567.
- Özbalcı, Mustafa: “Yarım Kalmış Bir Proje: 1000 Temel Eser Dizisi,” **Türk Yurdu**, 286(2011), s. 126-138.
- Öztan, Güven Gürkan: **Türkiye’de Çocukluğun Politik İnşası**, İstanbul, Bilgi Üniversitesi Yayınları, 2013.
- Öztürk, Hüseyin: **Çocuk Edebiyatında Ölüm Teması (Okur Merkezli bir Araştırma)**, Doktora Tezi, Atatürk Üniversitesi, 2017.
- Özyer, Nuran: **Edebiyat Üzerine**, İstanbul, Gündoğan Yayınları, 1994.
- Painter, Helen W.: “Translations of Traditional and Modern Material,” **Evaluating Books for Children and Young People**, Ed. Helen Huus, Perspectives in Reading No.10, Delaware, International Reading Association, 1968, s. 36-56.
- Paker, Saliha: “The Age of Translation and Adaptation,” **Modern Literature in the Near and Middle East**, Ed. Robin Ostle, Londra, Routledge, 1991, s. 17-32.
- Paker, Saliha: “Translation as Terceme and Nazire: Culture-Bound Concepts and their Implications for a Conceptual Framework for Research on Ottoman Translation History,” **Crosscultural Transgressions: Research Models in Translation Studies 2: Historical and Ideological Issues**, Ed. Theo Hermans, Manchester, St Jerome, 2002, s. 120-143.
- Paker, Saliha: “Ottoman Conceptions of Translation and its Practice: The 1897 ‘Classics Debate’ as a Focus for Examining Change,” **Translating Others**, C.II., Ed. Theo Hermans, Manchester, St. Jerome, 2006, s. 325-349.
- Paker, Saliha: “Terceme, Te’lif ve Özgünlük Meselesi,” **Metnin Hâlleri: Osmanlı’da Telif, Tercüme ve Şerh**, Ed. Hatice Aynur, Müjgân Çakır, Hanife Koncu, S. S. Kuru & Ali Emre Özyıldırım, İstanbul, Klasik, 2014, s. 36-71.
- Panlay, Suriyan: **Racism in Contemporary African American Children’s and Young Adult Literature**, New York, Palgrave Macmillan, 2016.
- Pascua-Febles, Isabel: “Translating Cultural References: The Language of Young People in Literary Texts,” **Children’s Literature in Translation:**

- Challenges and Strategies**, Ed. Jan Van Coillie & Walter P. Verschueren, New York, Routledge, 2014, s. 111-121.
- Pearson, Lucy: **The Making of Modern Children's Literature in Britain: Publishing and Criticism in the 1960s and 1970s**, New York, Routledge, 2016.
- Pelen, Sevda: **Çocuk Edebiyatı: Gerçekten Var Mıdır?**, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2015.
- Perrot, Jean: "War and Compulsion of Signs: Maurois's Rite of Initiation," Çev. Margaret Higonnet, **Children's Literature**, C.15, 1987, s. 91-105.
- Phelan, Mary: **Irish Speakers, Interpreters and the Courts, 1754–1921**, Dublin, Four Courts Press, 2019.
- Pıtraklı, Oya: **Zum phantastischen in der Deutschsprachigen und Türkischen Kinderliteratur [Almanca Konuşulan Batı Avrupa Ülkeleri ve Türkiye'deki Çocuk Edebiyatında Fantastik Öğeler]**, Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, 1999.
- Pinet, Christopher: "Teaching Civilization with Le Petit Nicolas," **The French Review**, C.56, Sayı:4, 1983, s. 599-606.
- Pokorn, Nike K.: **Post-socialist Translation Practices: Ideological Struggle in Children's Literature**, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins, 2012.
- Prunč, Erich: "Priests, Princes and Pariahs: Constructing the Professional Field of Translation," **Constructing a Sociology of Translation**, Ed. Michaela Wolf & Alexandra Fukari, Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 2007, s. 39-56.
- Pugh, Tison: **Innocence, Heterosexuality, and the Queerness of Children's Literature**, New York, Routledge, 2010.
- Pulur, Hasan: "Bir Komünist Öldü," **Milliyet Gazetesi**, 25 Haziran 2003, (Çevrimiçi) <https://www.milliyet.com.tr/yazarlar/hasan-pulur/bir-komunist-oldu-5170819>, 22 Mart 2020.
- Puurtinen, Tiina: **Linguistic Acceptability in Translated Children's Literature**, Joensuu, University of Joensuu, 1995.
- Puurtinen, Tiina: "Genre-specific Features of Translationese? Linguistic Differences between Translated and Non-translated Finnish Children's

- Literature,” **Literary and Linguistic Computing**, C.18, Sayı:4, 2003, s. 389-406.
- Pym, Anthony, Grin, François, Sfreddo, Claudio ve Chan, Andy L. J.: **The Status of the Translation Profession in the EU**, Londra, Anthem Press, 2013.
- Pym, Anthony: “Shortcomings in the Historiography of Translation,” **Babel**, 38/4, 1992, s. 221-235.
- Pym, Anthony: **Method in Translation History**, New York, Routledge, 1998.
- Pym, Anthony: **Negotiating the Frontier: Translators and Intercultures in Hispanic History**, Manchester, St. Jerome Publishing, 2000.
- Pym, Anthony: “Cross-Cultural Networking: Translators in the French-German Network of Petites Revues at the End of the Nineteenth Century,” **MeTa**, C.52, No:4, 2007, s. 744-762.
- Reimer, Mavis (ed.): **Home Words: Discourses of Children’s Literature in Canada**, Waterloo/Ontario, Wilfrid Laurier University Press, 2008.
- Reiss, Katharina: “Zur Übersetzung von Kinder- und Jugendbüchern: Theorie und Praxis,” **Lebende Sprachen**, C.27, 1982, s. 7-13.
- Reynolds, Kimberley: **Children’s Literature: A Very Short Introduction**, Oxford, Oxford University Press, 2011.
- Reynolds, Kimberley: **Left Out: The Forgotten Tradition of Radical Publishing for Children in Britain 1910-1949**, Oxford, Oxford University Press, 2016.
- Rose, Jacqueline: **The Case of Peter Pan; or, the Impossibility of Children’s Fiction**, Philadelphia, Pennsylvania Üniversitesi, 1993.
- Rudova, Larissa: “From Character-Building to Criminal Pursuits: Russian Children’s Literature in Transition,” **Russian Children’s Literature and Culture**, Ed. Marina Balina & Larissa Rudova, New York, Routledge, 2007, s. 19-42.
- Rudvin, Mette & Orlati, Francesca: “Dual Readership and Hidden Subtexts in Children’s Literature: The Case of Salman Rushdie’s *Haroun and the Sea of Stories*,” **Children’s Literature in Translation: Challenges and Strategies**, Ed. Jan Van Coillie & Walter P. Verschueren, New York, Routledge, 2014, s. 157-184.

- Sabatos, Charles: “Cultural Transfer in Translation from Less Common Languages: The Good Soldier Švejk in Turkish [Az Bilinen Dillerden Çevirilerde Kültürel Aktarım: Aslan Asker Şvayk Türkçede],” **Çeviribilim ve Uygulamaları Dergisi**, Sayı:24, 2018, s. 35-60.
- Salbayre, Sebastien: “The Language of Decadent Childhood in Oscar Wilde’s Tales,” **Stories for Children, Histories of Childhood Vol II: Literature**, Ed. Rosie Findlay & Sebastien Salbayre, Tours, Presses universitaires François-Rabelais, 2007, s. 201-211.
- Sanders, Barry: **Öküzün A’sı: Elektronik Çağda Yazılı Kültürün Çöküşü ve Şiddetin Yükselişi**, İngilizceden çeviren: Şehnaz Tahir, 6. bs., İstanbul, Ayrıntı Yayınları, 2019.
- Sapiro, Gisèle: “Strategies of Importation of Foreign Literature in France in the 20th Century: The Case of Gallimard, or the Making of an International Publisher,” **Institutions of World Literature: Writing, Translation, Markets**, Ed. S. Hegelsson & P. Vermeulen, Londra, Routledge, 2015, s. 143-159.
- Sapiro, Gisèle: “Globalization and Cultural Diversity in the Book Market: The Case of Literary Translations in the US and in France,” **Poetics**, 38, 2010, s. 419-439.
- Sapiro, Gisèle: “Translation and the Field of Publishing: A Commentary on Pierre Bourdieu’s ‘A Conservative Revolution in Publishing,’” **Translation Studies**, C.1, No:2, 2008, s. 154-166.
- Sapiro, Gisèle: “The Sociology of Translation: A New Research Domain,” **Companion to Translation Studies**, Ed. C. Porter ve Sandra Bermann, New York, Wiley-Blackwell, 2014, s. 82-94.
- Sapiro, Gisèle: “Faulkner in France or How to Introduce a Peripheral Unknown Author in the Center of the World Republic of Letters,” **Journal of World Literature**, C.1, 2016, s. 391-411.
- Sapiro, Gisèle: **Edebiyat Sosyolojisi**, Çev. Ertuğrul Cenk Gürcan, İstanbul, Doğu Batı Yayınları, 2019.
- Sarısayın, Ayşe: **Erdal Öz: Unutulmaz Bir Atlı**, İstanbul, Can Yayınları, 2009.
- Sachleben, Mark: **World Politics on Screen: Understanding International Relations through Popular Culture**, University Press of Kentucky, Kentucky, 2014.

- Sela-Sheffy, Rakefat: “How to be a (Recognized) Translator: Rethinking Habitus, Norms, and the Field of Translation,” **Target**, C.17, Sayı:1, 2005, s. 1-26.
- Sela-Sheffy, Rakefat: “The Pursuit of Symbolic Capital by a Semi-Professional Group: The Case of Literary Translators in Israel,” **Übersetzen – Translating – Traduire: Towards a “Social Turn”?**, Ed. Micheala Wolf, Münster, Hamburg, Berlin, Viyana & Londra, LIT, 2006, s. 243-252.
- Sela-Sheffy, Rakefat: “The Translators’ Personae: Marketing Translatorial Images as Pursuit of Capital,” **Meta**, C.53, Sayı:3, 2008, s. 609-622.
- Sela-Sheffy, Rakefat: “Translators’ Identity Work: Introducing Micro-Sociological Theory of Identity to the Discussion of Translators’ Habitus,” **Re-mapping Habitus in Translation Studies**, Ed. G. Vorderobermeier, Amsterdam/New York, Rodopi, 2014, s. 43-55.
- Sela-Sheffy, Rakefat & Shlesinger, Miriam (ed.): **Identity and Status in the Translational Professions**, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins, 2011.
- Set, Gülşah: **Kişiler Bakımından Çeviri Çocuk Romanları ile Yerli Çocuk Romanlarının Karşılaştırılması**, Yüksek Lisans Tezi, Ordu Üniversitesi, 2020.
- Sever, Sedat: **Çocuk ve Edebiyat**, 10. bs., İzmir, Tudem, 2019.
- Sevük, İsmail Habip: **Avrupa Edebiyatı ve Biz**, İstanbul, Remzi Kitabevi, 1940.
- Shavit, Zohar: “Translation of Children’s Literature as a Function of Its Position in the Literary Polysystem,” **Poetics Today**, C.2, Sayı:4, 1981, s. 171-179.
- Shavit, Zohar: **Poetics of Children’s Literature**, Athens/London, University of Georgia Press, 1986.
- Shavit, Zohar: **A Past without Shadow**, New York, Routledge, 2005.
- Shephard, Lisa: “Petit Nicolas: How to Incorporate Children’s Literature in a Proficiency-based Curriculum,” **Madame’s Musings**, 4 Kasım 2014, (Çevrimiçi) <http://madameshepard.com/?p=200>, 19 Mart 2020.
- Simeoni, Daniel: “The Pivotal Status of the Translators’ Habitus,” **Target**, C.10, Sayı:1, 1998, s. 1-39.

- Simeoni, Daniel: "Between Sociology and History: Method in Context and Practice," **Constructing a Sociology of Translation**, Ed. M. Wolf & A. Fukari, Amsterdam/Philadelphia, John Benjamins, 2007, s. 187-204.
- Simon, Sherry: **Cities in Translation: Intersections of Language and Memory**, Londra, Routledge, 2012.
- Simon, Sherry: **Translation Sites: A Field Guide**, Londra, Routledge, 2019.
- Solak, Mehmet Adem: "Çocuk Yazını ve Gerçekler," **Varlık Dergisi**, No:758, 1970, s. 19-34.
- Springman, Luke: "Children's Literature," **Encyclopedia of German Literature**, Ed. Matthias Konzett, Chicago/Illinois, Routledge, 2000, s. 188-193.
- Spycher, Peter C.: "N. V. Gogol's 'The Nose': A Satirical Comic Fantasy Born of an Impotence Complex," **The Slavic and East European Journal**, C.7, Sayı:4, 1963, s. 361-374.
- Stahl, J.D.S.: "Mark Twain's 'Slovenly Peter' in the Context of Twain and German Culture," **The Lion and the Unicorn**, C.20, Sayı:2, 1996, s. 166-180.
- Stoicheva, Svetlana: "Bulgarian Literature for Children: A Historical Overview," **Children's Books from Bulgaria: Contemporary Writers and Artists**, Bulgaria, National Book Centre, 2016, s. 9-12.
- Sue Chen, Shih-Wen: **Children's Literature and Transnational Knowledge in Modern China: Education, Religion, and Childhood**, New York, Palgrave Macmillan, 2019.
- Sunar, Lütfi & Sezgin, Yusuf Enes: "Mustafa Yazgan ile Sözlü Tarih Görüşmesi," **İslâmcı Dergiler Projesi (İDP) Sözlü Tarih**, 12 Temmuz 2017, (Çevrimiçi) <https://sozlutarih.idp.org.tr/mulakatlar/mustafa-yazgan-ile-sozlu-tarih-gorusmesi>, 14 Nisan 2020.
- Sundmark, Björn: "Swen Wernström (English Introduction)," **Barnboken: Journal of Children's Literature Research**, C.35, 2012, s. 1-3.
- Sung, S., Park, S. & Kim, K. "Why not Japanese Names? Reader Response to Character Name Translation," **Neohelicon**, C.43, 2016, s. 213-231.
- Şahbaz, Mehmet Burak: **Çeviri Çocuk Edebiyatı Ürünlerindeki Kültürel Ögeler**, Yüksek Lisans Tezi, Başkent Üniversitesi, 2016.

- Şen, Ağasi: “Eser Hakkında Birkaç Söz ve Düşündürdükleri,” **Bir Devlin Düşüşü**, Igor Gouzenko, Çev. Ağasi Şen, İstanbul, MEB, 1970, s. 3-8.
- Şen, Ferhat: **Çocuk Edebiyatında Kurmaca Gerçeklik Üzerine Bir İnceleme**, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman: Prof. Dr. Sedat Sever, Ankara Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, 2017.
- Şenalp, Leman & Şan, Ayten: **Çocuk Yılında Çocuk Kitapları: 1979 Dünya Çocuk Yılında Türkiye’de Yayımlanan Çocuk Kitapları Açıklamalı Kaynakçası**, İstanbul, Onur Basımevi, 1981.
- Şenalp, Leman: “22. Kütüphane Haftası Başladı: Türk Halkı Okuma Alışkanlığı Kazanamadı,” **Milliyet Gazetesi**, 1 Nisan 1986, s. 10.
- Şimşek, Tacettin: **Çocuk Edebiyatı**, Ankara, Rengârenk Yayınları, 2002.
- Şimşek, Tacettin: “Çocuk Edebiyatı,” **Türk Edebiyatı Tarihi 4**, Ed. Talât Sait Halman, Osman Horata, Yakup Çelik, Nurettin Demir, Mehmet Kalpaklı, Ramazan Korkmaz ve M. Öcal Oğuz, İstanbul, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı Yayınları, 2007, s. 540-561.
- Şirin, Mustafa Ruhi: **99 Soruda Çocuk Edebiyatı**, İstanbul, Çocuk Vakfı Yayınları, 1998.
- Tabbert, Reinbert: “Approaches to the Translation of Children’s Literature: A Review of Critical Studies since 1960,” **Target**, C.14, No:2, 2002, s. 303-351.
- Tahir Gürçağlar, Şehnaz (derl.): **Kelimelerin Kıyısında: Türkiye’de Kadın Çevirmenler**, İstanbul, İthaki Yayınları, 2019.
- Tahir Gürçağlar, Şehnaz: “Chaos Before Order: Network Maps and Research Design in DTS,” **MeTa**, 52(4), 2007, s. 724-742.
- Tahir Gürçağlar, Şehnaz: **Türkiye’de Çevirinin Politikası ve Poetikası 1923-1960**, Çev. Tansel Demirel, İstanbul, İş Bankası Kültür Yayınları, 2018.
- Tahir Gürçağlar, Şehnaz: “The Translational Anatomy of a Children’s Magazine: The Life and Times of Doğan Kardeş,” **Trans**, Sayı:18, 2014, s. 15-33.
- Tahir Gürçağlar, Şehnaz: “Gulliver Travels in Turkey: Retranslation and Intertextuality,” **Crossing Textual Boundaries in International Children’s Literature**, Ed. Lance Weldy, New Castle, Cambridge Scholars Publishing, 2011, s. 44-58.

- Tahir, Kemal: “Toplu Soruşturmamız,” Haz. Sennur Sezer, **Varlık Yıllığı 1968**, İstanbul, Varlık Yayınevi, 1967, s. 208-210.
- Takiuchi, Haru: **British Working-Class Writing for Children: Scholarship Boys in the Mid-Twentieth Century**, New York, Palgrave Macmillan, 2017.
- Tamer, Ülkü: Ülkü Tamer ile yapılan röportaj, **Milliyet Sanat**, 22 Nisan 1977, Sayı:288, s. 3-32.
- Tamer, Ülkü: “Olanak Veren Bir Yayıncıydı,” **Yaşar Nabi’ye Saygı**, İstanbul, Varlık Yayınları, 1982, s. 166-167.
- Tamer, Ülkü: **Yaşamak Hatırlamaktır**, 4. bs., İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2017.
- Taner Derman, Meral & Başal, Handan Asûde: “Cumhuriyetin İlanından Günümüze Türkiye’de Okul Öncesi Eğitim ve İlköğretimde Niceliksel ve Niteliksel Gelişim,” **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, No:3(11), 2010, s. 560-569.
- Tanju, Sadun: “Bir İran Masalı,” **Cumhuriyet Gazetesi**, 31 Mart 1975, s. 2.
- Tanpınar, Ahmet Hamdi: **On Dokuzuncu Asır Türk Edebiyatı Tarihi**, İstanbul, Dergâh Yayınları, 2012.
- Tayanç, Tunç: “Bir ‘İlk’ Çevirinin Öyküsüyle Erdal Öz ve Can Yayınlarının Kuruluşu,” **Notos**, Sayı:2011/1, 2011, s. 120-129.
- Temizyürek, Gizem: **A Comparative and Descriptive Analysis of the Turkish Translations of Mark Twain’s the Adventures of Tom Sawyer within the Context of Children’s Literature** [Mark Twain’in Tom Sawyer’ın Maceraları Adlı Eserinin Türkçe Çevirilerinin Çocuk Edebiyatı Bağlamında Karşılaştırmalı ve Betimleyici Bir İncelemesi], Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, 2019.
- Thomson-Wohlgemuth, Gaby: “Flying High – Translation of Children’s Literature in East Germany,” **Children’s Literature in Translation: Challenges and Strategies**, Ed. Jan Van Coillie & Walter P. Verschueren, New York, Routledge, 2014, s. 47-59.
- Todres, Jonathan & Higinbotham, Sarah: **Human Rights in Children’s Literature: Imagination and the Narrative of Law**, Oxford, Oxford University Press, 2016.
- Toker, Yalçın: “Temel Türk Kültürüdür,” Ne Diyorlar?, **Günaydın Gazetesi**, 23 Nisan 1977, s. 2.

- Topçuoğlu, Ümid Si-
nan: “Takdim,” **Primo Türk Çocuğu**, Ömer Seyfeddin, İstanbul, Dede Korkut Yayınları, 1972, s. 7-12.
- Toprak, Mehmet (haz.): **T.C. Kültür Bakanlığı Yayınlar Dairesi Başkanlığı Yayın Kataloğu (1968-1998)**, Kültür Bakanlığı Yayınları/2072, Başvuru Kitapları Dizisi/51, Ankara, T.C. Kültür Bakanlığı, 1998.
- Tosun, Tülay: **Edebiyata zarokan dı Kovara Nûbiharê de (1992-2010)** [Nûbihar Dergisi’nde çocuk edebiyatı (1992-2010)], Yüksek Lisans Tezi, Bingöl Üniversitesi, 2017.
- Townsend, John Rowe: “Standards of Criticism for Children’s Literature,” **The Signal Approach to Children’s Books**, Ed. Nancy Chambers, Harmondsworth, Kestrel, 1980, s. 193-207.
- Tör, Vedat Nedim: **Yıllar Böyle Geçti**, 2. bs., İstanbul, Yapı Kredi Yayınları, 2010.
- Tuna, Didem: “Çocuk Edebiyatı Çevirisinde Kişi Adları, Yer Adları, Anlatım Tarzları,” **Turkish Studies**, C.12, No:22, 2017, s. 743-766.
- Tuncor, Ferit Ragıp: **Milli Eğitim Bakanlığı Yayınlar Bibliyografyası 1923-1985**, İstanbul, Milli Eğitim Basımevi, 1989.
- Türkoğlu, Pakize: **Kızlar da Yanmaz: Genç Cumhuriyet’te Köy Çocuğu Olmak**, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2013.
- Tymoczko, Maria: **Enlarging Translation, Empowering Translators**, Manchester, St. Jerome, 2007.
- Tymoczko, Maria: “Translation as Organized Complexity: Implications for Translation Theory,” **Complexity Thinking in Translation Studies: Methodological Considerations**, Ed. Kobus Marais & Reine Meylaerts, New York, Routledge, 2019, s. 238-258.
- TYS (Türkiye Yazarlar Sendikası): **Toplatılan Kitaplardan Seçmeler**, İstanbul, Türkiye Yazarlar Sendikası, 1976.
- UNICEF: “Birleşmiş Milletler Çocuk Haklarına Dair Sözleşme ve İhtiyari Protokolleri Usûl Kuralları ile Çocuk Hakları Komitesi Genel Yorumları,” 2017, (Çevrimiçi) <https://www.unicef.org/turkey/media/7941/file>, 17 Nisan 2018.
- Unsworth, Len: **E-Literature for Children: Enhancing Digital Literacy Learning**, Londra, Routledge, 2005.
- Uslu, Mehmet Fatih: “Greenblatt’ın Yeni Tarihselci Eleştirisi,” **Edebiyatın Omzundaki Melek: Edebiyatın Tarihle İlişkisi Üzerine Yazılar**, Yay.

- Haz. Zeynep Uysal, 2. bs., İstanbul, İletişim Yayınları, 2017, s. 25-51.
- Uygun, Oğuzhan: **In between Children's Literature and Adult Literature: An Analysis of Translational Style in the Turkish Translation of Norton Juster's The Phantom Tollbooth as an Ambivalent Text** [Çocuk Edebiyatı mı Yetişkin Edebiyatı mı? Muğlak bir Metin olarak Norton Juster'in The Phantom Tollbooth Adlı Eserinin Türkçe Çevirisinin Çeviri Biçemi Analizi], Yüksek Lisans Tezi, Hacettepe Üniversitesi, 2019.
- Uysal, Ahmet: "Can Arkadaş," **Türk Dili**, Sayı:303, Aralık 1976, 1976b, s. 744-745.
- Uysal, Ahmet: "Çocuk Edebiyatı Sorunu," **Cumhuriyet Gazetesi**, 1 Mayıs 1976, 1976a, s. 5.
- Üstel, Füsun: **"Makbul Vatandaş"ın Peşinde: II. Meşrutiyetten Bugüne Vatandaşlık Eğitimi**, İstanbul, İletişim Yayınları, 2004.
- Üstün Külünk, Sema: "Bir Kültürel Değişim Öznesi Olarak Tüccarzade İbrahim Hilmi Çığıracan ve 1896-1963 Yılları Arasındaki Yayıncılık Faaliyetlerinde Tercüme Üzerine Söylemi," **Çeviribilim ve Uygulamaları Dergisi**, C.2018, No:25, 2018, s. 181-198.
- Van Coillie, Jan: "Character Names in Translation: A Functional Approach," **Children's Literature in Translation: Challenges and Strategies**, Ed. Jan Van Coillie & Walter P. Verschueren, New York, Routledge, 2014, s. 123-139.
- Van den Bossche, Sara: "We Love What We Know: The Canonicity of Pippi Longstocking in Different Media in Flanders," **Beyond Pippi Longstocking: Intermedial and International Aspects of Astrid Lindgren's Works**, Ed. Bettina Kümmerling-Meibauer & Astrid Surmatz, New York, Routledge, 2011, s. 51-72.
- Vlastelica, Ryan: "With The Third Man, Graham Greene wrote a book to write a movie," 23 Nisan 2015, (Çevrimiçi) <https://aux.avclub.com/with-the-third-man-graham-greene-wrote-a-book-to-write-1798278891>, 21 Mart 2020.
- Von Wiren, Vera: "Zoshchenko in Retrospect," **The Russian Review**, C.21, Sayı:4 Ekim 1962, s. 348-361.
- Wall, Barbara: **The Narrator's Voice: The Dilemma of Children's Fiction**, Houndmills/Basingstoke/Hampshire/Londra, Macmillan Academic and Professional Ltd., 1991.

- Widhe, Olle: “Counter-indoctrinations: Radical childcare books, children’s literature and children’s rights in Sweden around ’68,” **Strenae**, Sayı:13, 2018, s. 29-30.
- Wolf, Michaela: “The location of the ‘translation field’: Negotiating borderlines between Pierre Bourdieu and Homi Bhabha,” **Constructing a Sociology of Translation**, Ed. Michaela Wolf & Alexandra Fulkari, Amsterdam/Philadelphia, Benjamins, 2007, s. 198-219
- Wolf, Michaela: “The female state of the art: Women in the ‘translational field’,” **Sociocultural Aspects of Translating and Interpreting**, Ed. Anthony Pym, Miriam Shlesinger & Zuzana Jettmarová, Amsterdam/Philadelphia, Benjamins, 2006, s. 129-141.
- Woodward, James B.: **Symbolic Art of Gogol: Essays on His Short Fiction**, Columbus/Ohio, Slavica, 1982.
- Yalçın, Alemdar & Aytaş, Gıyasettin: **Çocuk Edebiyatı**, 8. bs., Ankara, Akçağ Yayınları, 2016.
- Yapıcı, Mustafa Hakkı: **Behindertenproblematik bei Renate Welsh (Beitrag der kinder und jugendliteratur zu der integration der behinderten anhand der beispiele von Renate Welshs werken “Drachenflügel” und “Stefan”)** [Renate Welsh’de Engelliler Sorunu (Renate Welsh’in “Drachenflügel” ve “Stefan” Adlı Eserlerinin Gençlik ve Çocuk Edebiyatında Engelliler Uyumuna Katkısı)], Yüksek Lisans Tezi, Anadolu Üniversitesi, 1999.
- Yazgan, Mustafa: “Tomurcuk Açılırken,” **Tomurcuk Ahlâkî Çocuk Gazetesi**, Mayıs 1978, s. 1.
- Yazgan, Mustafa: “Eseri Takdim Ederken,” **Şövalyenin Şatosu, Sevimli Kuzu, Şarkıcı Kanarya**, Chr. von Schmid, Çev. A. Rıza Akdemir, Ankara, Mustafa Yazgan Ahlâkî Çocuk Hikâyeleri, 1973, s. 3.
- Yazı Kurulu: “Çocuk Yazını,” **Türk Dili**, Sayı:311, Ağustos 1977, s. 150-151.
- Yazıcı, Olcay: “Kemalettin Tuğcu’yla ‘Çocuklar için Yazmak’ Üzerine,” **Çocuk Edebiyatı Yıllığı 1987**, İstanbul, Gökyüzü Yayınları, 1987, s. 348-353.
- Yeğin, Şemsa: **Hayal Molaları: İstanbul’un Bir Köyünden Edebiyat Dünyasına**, İstanbul, Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları, 2013.
- Yetkin, Suut Kemal: “Toplu Soruşturmamız,” Haz. Sennur Sezer, **Varlık Yıllığı 1968**, İstanbul, Varlık Yayınevi, 1967, s. 221-222.

- Yıldırım, Esin: **Çocuk ve Gençlik Edebiyatı Klasiklerinin Yazınsal Kurgu Açısından İncelenmesi**, Doktora Tezi, Ankara Üniversitesi, Türkçe Eğitimi Bilim Dalı, 2019.
- Yıldırım, Haydar: **Doğan Kardeş Dergisi’nde Yer Alan Metinlerin Tür, İçerik ve Anlatım Özelliklerinin Çocuk Eğitimi Açısından İncelenmesi (76-150. Sayı)**, Yüksek Lisans Tezi, 2006.
- Zaim, Talha: **El-Arabiyyu’s-Sağîr Dergisinin Çocuk Edebiyatı Açısından Değerlendirilmesi**, Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, 2012.
- Zengin, A. Y.: **Çocuk Edebiyatı**, İstanbul, Truva Yayınları, 2007.
- Zipser, Jack: “The War of the Bells,” **Marvels & Tales**, C.23, Sayı:1, 2009, s. 91-97.
- Zornado, Joseph: **Inventing the Child: Culture, Ideology, and the Story of Childhood**, New York, Taylor & Francis, 2001.

EKLER

EK-1. MEB TEBLİĞLER DERGİSİNDE TAVSİYE EDİLEN ESERLERİN LİSTESİ (1970-1980)

NO	BAŞLIK	YAZAR	ÇEVİRMEN	RESİMLEYEN	YAYINLAYAN	YER/YIL	EK	TAVSİYE YILI
1	Dandini Dandan Kuyruğu Yandan	G. Ferhunde Çayır	x	Resimli	?	1973?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1973
2	Alyanak Ayı	Bahattin Coşkun	x	Resimli	?	1974?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
3	Puff Pata Puff	Bahattin Coşkun	x	Resimli	?	1974?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
4	Hapis Olan Alev	Bahattin Coşkun	x	Resimli	?	1974?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
5	Fatoşun Bebeği	Bahattin Coşkun	x	Resimli	?	1974?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
6	Yaramaz Tekir	Bahattin Coşkun	x	Resimli	?	1974?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
7	Yip Yip	Bahattin Coşkun	x	Resimli	?	1974?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
8	Üç Minikler	Bahattin Coşkun	x	Resimli	?	1974?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
9	Kırmızı Şimşek	Bahattin Coşkun	x	Resimli	?	1974?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974

10	Tombik	Bahattin Coşkun	x	Resimli	?	1974?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
11	Poni	Bahattin Coşkun	x	Resimli	?	1974?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
12	Uçkun	Bahattin Coşkun	x	Resimli	?	1974?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
13	Benim Güzel Okulum	Yılmaz Özek	x	?	?	?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
14	İyi Kalpli Kız	Talat Aydın	x	?	?	?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
15	Arayan Mutluluk	Talat Aydın	x	?	?	?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
16	Günlere Göre	Orhan Öзреisoğlu (İlkokul Öğretmeni)	x	?	?	?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1978
17	Konuşan Alfabe	Yılmaz Özek	x	?	?	?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
18	Bilmece Bulmaca	Mehmet Şahin	x	?	?	?	İlkokul 1. sınıflara tavsiye edilmiştir.	1979
19	Elma Dersem Çık	Erol Günaydın	x	x	Akbank T.A.Ş. Umum Müdürlüğü	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
20	Kıbrıs Destanı (Şiirler)	Mehmet Halistin Kukul	x	x	Aksiseda Matbaası	İst, 1975	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1975
21	Çocuk Gözüyle Atatürk	Hacı Angı	x	Resimli	Angı Yayınları	Ank, 1972	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1973
22	Atatürk ve Seymen Alayı	Enver Behnan Şapolyo	x	Fotoğraflı	Ankara Kulübü	Ank, 1971	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1972
23	Gezenlerin Özlemi (1 perdelik manzum piyes)	Melâhat Pepemehmetoğlu	x	x	Ar Matbaası	İst, 1969	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
24	Uyuyan Güzel	x	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1973

25	Çizmeli Kedi	x	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1973
26	Ali Baba ve 40 Haramiler	x	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1973
27	Alis Harikalar Ülkesinde	x	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1973
28	Alaattin'in Sihirli Lambası	x	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1973
29	Pinokyo	x	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1973
30	Kül Kedisi Sinderella	x	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1973
31	Gülliver Devler ve Cüceler Ülkesinde	x	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1973
32	Parmak Çocuk	x	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1973
33	Çikolata Bebek	x	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1973
34	Şıpsıp'la Tıptıp	Gülçin Alpöge	x	Resimleyen: Ayla Ödekan	Arkın Kitabevi	İst ,1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
35	Şevket Usta'nın Arabası Düş Görüyor	Atilla Alpöge	x	Resimleyen: Gülsün Karamustafa	Arkın Kitabevi	İst ,1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
36	Köylerin En İyisi Bizim Köy	Aziz Nesin	x	Resimleyen: Mim Uykusuz	Arkın Kitabevi	İst ,1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
37	Cici Kızla Bici Kız	M. Turan Tekdoğan	x	Resimleyen: Engin Yüksel	Arkın Kitabevi	İst ,1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
38	Tarla Kuşlarının Öyküsü	Hasan Latif Sarıyüce	x	Resimleyen: Engin Yüksel	Arkın Kitabevi	İst ,1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974

39	Güneşe Gidenlerin Öyküsü	Işıl Özgentürk	x	Resimleyen: Gül-sün Karamustafa	Arkın Kitabevi	İst ,1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüş-tür.	1974
40	Doğ Güneşim Doğ	Aziz Nesin	x	Resimleyen: Ateş Aydemir	Arkın Kitabevi	İst ,1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüş-tür.	1974
41	Çalgıcı Recep	Talip Apaydın	x	Resimleyen: Engin Yüksel	Arkın Kitabevi	İst ,1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüş-tür.	1974
42	Leyleğin Getirdiği	Turan Karakaş	x	Resimleyen: Oya Silahtaroglu	Arkın Kitabevi	İst ,1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüş-tür.	1974
43	Buğdayın Günlüğün-den	Zerrin Arıtan	x	Resimleyen: Aykut Özbay	Arkın Kitabevi	İst ,1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüş-tür.	1974
44	Gençler İçin	Ahmet Kaya	x	x	Aydınlar Matbaası	Ank, 1971	İlgililere duyurulması uy-gun görülmüştür.	1971
45	Ve Allah Onu Yarattı	Ö. Lütfü Göksel (Milli Eğitim Müdürü)	x	x	Ayyıldız Matbaası	Ank, 1970	Her dereceli okulların öğ-retmen ve öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1971
46	Kuma	Feridun Ankara	x	x	Ayyıldız Matbaası	Ank, 1971	Orta dereceli okullara öne-rilmiştir.	1971
47	Çanakkale'den Anıtka-bir'e (Şiirler)	Enver Öğütveren	x	Resimli	Ayyıldız Matbaası	Ank, 1971	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1972
48	Mehmetçik Kıbrıs'ta	Enver Öğütveren	x	Resimli	Ayyıldız Matbaası	Ank, 1974	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiyesi uy-gun görülmüştür.	1975
49	Unutulmayan Yıllar	Hasene Ilgaz	x	x	Babıâli Aziz Uçtay Matbaası	İst, 1970	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1972
50	Seçilmiş Oyunlar (İl-kokullar için)	Derleyen: Hakan Altı-ner	x	x	Bakış Yayınları	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
51	Kıbrıs'a Doğan Güneş (Oyun)	Avni Altınır	x	Resimli	Bakış Yayınları	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975

52	Poly Bir Midillinin Öyküsü	Cecile Aubry	Çeviren: Nesrin Altınova	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
53	Hollanda'lıların Hazinesi	Odette Joyeux	Çeviren: Nesrin Altınova	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
54	Üç Afacanın Garip Komşusu	Roberte Armand	Çeviren: Nesrin Altınova	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1974	İlkokul 2. devre öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1974
55	Portbagajdaki Kedi	Paul-Jacques Bonzon	Çeviren: Zerhan Yüksel	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1974	İlkokul 2. devre öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1974
56	Vizon Hırsızları	Erica Certon	Çeviren: Zerhan Yüksel	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
57	Poly Tatilde	Cecile Aubry	Çeviren: Nesrin Altınova	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
58	Küçük Fantoma ile Sihirli Lamba	Georges Chaulet	Çeviren: Nesrin Altınova	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1974	İlkokullara duyurulması uygun görülmüştür.	1975
59	Robot Dansöz	Huguette Carriere	Çeviren: Ayda Düz	x	Baskan Yayınları	İst, 1974	İlkokullara duyurulması uygun görülmüştür.	1975
60	Poly İmdat	Cecile Aubry	Çeviren: Nesrin Altınova	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1974	İlkokullara duyurulması uygun görülmüştür.	1975
61	Nasreddin Hoca: Manzum Fıkralar	Hazırlayan: Özdemir Tan	x	Resimli	Başbakanlık Basımevi	Ank, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
62	Hazreti Muhammed'in Hayatı Kur'an Tarihi ve Dini Ahlaki Musahabeler	Mukaddes Akyavaş/Ragıp Akyavaş?	x	x	Baylan Basım ve Ciltevi	Ank, 1970	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1972
63	Akıllı Bobi	A. Cahit Çete	x	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, ?	İlkokul 1. sınıf öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1974
64	Zavallı Çil Tavuk	A. Cahit Çete	x	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, ?	İlkokul 1. sınıf öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1974
65	Göçmen Kuşlar	A. Cahit Çete	x	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, ?	İlkokul 1. sınıf öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1974
66	Yaramaz Cingöz	A. Cahit Çete	x	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, ?	İlkokul 1. sınıf öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1974

67	Mete'nin Mavi Topu	Hüseyin Yurttaş	x	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	İlkokul 1. devre öğrencilere tavsiye edilmiştir.	1975
68	Eş Eşine	A. Cahit Çete	x	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	İlkokul 1. devre öğrencilere tavsiye edilmiştir.	1975
69	Dev ile Savaş	Hüseyin Yurttaş	x	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	İlkokul 1. devre öğrencilere tavsiye edilmiştir.	1975
70	Kara Kedi	Hüseyin Yurttaş	x	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	İlkokul 1. devre öğrencilere tavsiye edilmiştir.	1975
71	Kaçak Civ Civ	Hüseyin Yurttaş	x	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	İlkokul 1. devre öğrencilere tavsiye edilmiştir.	1975
72	Kırk Kara Kartal	A. Cahit Çete	x	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	İlkokul 1. devre öğrencilere tavsiye edilmiştir.	1975
73	Hoş Geldin Bahar	A. Cahit Çete	x	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	İlkokul 1. devre öğrencilere tavsiye edilmiştir.	1975
74	Biz Biz İdik	A. Cahit Çete	x	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	İlkokul 1. devre öğrencilere tavsiye edilmiştir.	1975
75	Hemşire Fatoş	Bahattin Coşkun	x	Renkli resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
76	Küçük Arazöz	Bahattin Coşkun	x	Renkli resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
77	Küçük Kuş	Bahattin Coşkun	x	Renkli resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
78	Huysuz Tavşan	Bahattin Coşkun	x	Renkli resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1969	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
79	Beyaz Teyze	Bahattin Coşkun	x	Renkli resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
80	Eski Otobüs	Bahattin Coşkun	x	Renkli resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
81	Kara Boncuk	Bahattin Coşkun	x	Renkli resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
82	Küçük Hintli	Bahattin Coşkun	x	Renkli resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
83	İyilik Seven Ayı	Bahattin Coşkun	x	Resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970

84	Heidi	?	?	Resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
85	Topkuyruk	Peter Langohr	?	Resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
86	Parmacık	Bahattin Coşkun	x	Resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
87	Alinin Anneler Günü Hediyesi	x	Adapte eden: Bahattin Coşkun	Resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
88	Sekiz Küçük Tavşan	x	Adapte eden: Bahattin Coşkun	Resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
89	Tonton	x	Adapte eden: Bahattin Coşkun	Resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
90	Küllü, Dilli, Ballı	Bahattin Coşkun	x	Resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
91	Osman Sarı Kanarya	x	Adapte eden: Bahattin Coşkun	Resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
92	Sincap Sinsin	x	Adapte: Bahattin Coşkun	Resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
93	Çiftlik Hayvanları	Bahattin Coşkun	[Tercüme]	Resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
94	Canlılar Doğar ve Büyür	Bahattin Coşkun	[Tercüme]	Resimli	Coşkun Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
95	Çocuklar için Küçük Hikâyeler	Christoph von Schmid	Çeviren : Muammer Yüzbaşıoğlu	Resimli	Çeltüt Matbaacılık	İst, 1968	4-5. sınıf öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1975
96	Küçüklerimize Öyküler	Anne de Vries	Çeviren: Muammer Yüzbaşıoğlu	?	Çeltüt Matbaacılık	İst, 1970	4-5. sınıf öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1975
97	Cin Ali Serisi (8 Kitap)	Rasim Kaygusuz	x	Resimli	Çözümlü Alfabe Yayınları	Ank, 1968	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1973
98	Plevne Siperlerinde	Enver Naci Gökşen	x	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1967	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
99	Bir Mehmetçik	Enver Naci Gökşen	x	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1967	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
100	Şakacı Yumak	Yüksel Sökmen	x	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1967	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970

101	Artık Okuyorum	Halit Güvenç - Siret İstemil	x	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1968	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
102	Çok Eski Zamanlarda	Ramon Coffman	Türkçeleştiren: Hatice Akdik	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1968	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
103	İlk Matbaa	Gutenberg	Çeviren: Fuat Baymur	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1969	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
104	10 Kasım Şiirleri	Tahsin Bilengilin	x	x	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1969	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
105	Deniz Kurdu Kemal Reis	Enver Naci Gökşen	x	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1967	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
106	Aslan Kadın	H. Penikli S. Çağlayan	x	?	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, ?	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
107	Taş Kırıcı: Bir Japon Hikâyesi	Tolstoy?	Çeviren: Hikmet Turhan Dağlıoğlu	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1969	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
108	Okuma Bayramı (Birinci sınıflar için piyes)	Sümer Ünen	x	x	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1967	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
109	Anamsın (Şiir)	Mehmet Vasfi Saral	x	Resimli	Dağarcık Yayınevi/Latin Matbaası ?	İst, 1974	İlkokul ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmesi uygun görülmüştür.	1975
110	Mişonun Definesi	Peyami Safa	x	x	Damla Yayınevi	İst, 1978	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
111	Tiyatro Baskını	Peyami Safa	x	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
112	Annelerin Çilesi	Kemalettin Tuğcu	x	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
113	Yetim Ali	Kemalettin Tuğcu	x	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
114	Kreçetovka İstasyonu	Aleksander Soljenitsin	Çeviren: Behzat Tanç	x	Damla Yayınevi	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
115	Dağdaki Yabancı	Kemalettin Tuğcu	x	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlkokul 2. devre ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
116	Sokak Köpeği	Kemalettin Tuğcu	x	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
117	Çocuklara Mevla-na'dan Hikayeler	Mehmet Önder	x	Resimler: İlhan Bilge	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976

118	Şişedeki Cin	R[obert] L[ouis] Stevenson	Çeviren: Ali Rıza Akdemir	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
119	Küçük Serseri	Kemalettin Tuğcu	x	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
120	Şeytan Çocuk	Kemalettin Tuğcu	x	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
121	Yılanlı Bağ	Kemalettin Tuğcu	x	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
122	Bu Çocuk Kimin	Kemalettin Tuğcu	x	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
123	Cambazın Kızı	Kemalettin Tuğcu	x	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
124	Esrarlı Köşk	Peyami Safa	x	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
125	Keloğlan	x	x	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
126	Altın Sakallı Balık	x	x	Resimler: M. Ök- keş İlhan	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
127	Mormorik	x	x	Resimler: M. Ök- keş İlhan	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
128	Haylaz Bülent	x	x	Resimler: M. Ök- keş İlhan	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
129	Cinfili	x	x	Resimler: M. Ök- keş İlhan	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
130	Kız Evlat	Kemalettin Tuğcu	x	x	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1977
131	Küçük Bey	Kemalettin Tuğcu	x	x	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1977
132	Baba Evi	Kemalettin Tuğcu	x	x	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1977
133	Kaybolan Adam	Peyami Safa	x	x	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1977
134	Cingöz Kafeste	Peyami Safa	x	x	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1977

135	Süt Kardeşler	Kemalettin Tuğcu	x	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1977
136	Köyden Gelen Kız	Kemalettin Tuğcu	x	x	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1977
137	Babasızlar	Kemalettin Tuğcu	x	x	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1977
138	Yolcu Nereye Gidiyorsun (Roman)	Sâmiha Ayverdi	x	x	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
139	Çakıl Taşları	Hasan Basri Bilgin	x	x	Damla Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
140	Bir Çocuk Aleko	Ömer Seyfettin	x	x	Damla Yayınları	İst, 1974	İlkokul 2. devre ile orta dereceli okul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975
141	Elmaslar İçinde	Peyami Safa	x	x	Damla Yayınları	İst, 1974	İlkokul 2. devre ile orta dereceli okul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975
142	Primo Türk Çocuğu	Ömer Seyfettin	x	x	Damla Yayınları	İst, 1974	İlkokul 2. devre ile orta dereceli okul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975
143	Yörük Hoca'yla Kızı	Ömer Seyfettin	x	x	Damla Yayınları	İst, 1974	İlkokul 2. devre ile orta dereceli okul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975
144	Amerika'da Bir Türk Çocuğu	Peyami Safa	x	x	Damla Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
145	Pinokyo	Carlo Lorenzini	Türkçesi: Vahe Dilâçar	İç ve kapak resmi: Oral Orhan	Dilek Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975

146	Truva ve Tahta Atın Öyküsü	Homeros - İlliada	Türkçesi: Oya Özdi- lek	İç ve kapak resmi: Cihan Sönmez - Melih Yılmaz	Dilek Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
147	Truva'dan Dönüş	Homeros - Odyssey	Türkçesi: Oya Özdi- lek	İç resimler: Melih Yılmaz	Dilek Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
148	Akyazı	Ahmet Efe	x	Resimli	Diyanet İşleri Baş- kanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
149	İlim Adamı ve Doktor Hastaydı	Rıza Akdemir	x	Resimli	Diyanet İşleri Baş- kanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
150	Ak Atın Kaderi ve Memiş Dayının Şakası	Nail Papatya	x	Resimli	Diyanet İşleri Baş- kanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
151	Hasta ve Kalın Başın Tasası	x	x	Resimli	Diyanet İşleri Baş- kanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
152	Kıvalı Mehmet ve Çat- tal Osmanın Hatıraları	Hayri Bilecik/Yaşar Fersahoğlu	x	Resimli	Diyanet İşleri Baş- kanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
153	En Büyük Sevgi	Hasan Nur	x	Resimli	Diyanet İşleri Baş- kanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
154	Boz Öküzün Başına Gelenler ve Güngör- memişlerin Kara Halil	Yaşar Fersahoğlu	x	Resimli	Diyanet İşleri Baş- kanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
155	Büyülü Taşlar	Engin Köseoğlu	x	Resimli	Diyanet İşleri Baş- kanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
156	Fındık Osman	Ahmet Efe	x	Resimli	Diyanet İşleri Baş- kanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
157	Gizli Armağan	İ. Lütfi Çakan	x	Resimli	Diyanet İşleri Baş- kanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
158	Zehra'nın Orucu	V. Birsan Türköz	x	Resimli	Diyanet İşleri Baş- kanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
159	Allah'a İnanıyorum	Ramazan Atılğan	x	Resimli	Diyanet İşleri Baş- kanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
160	Çocuk Kalbi	Abdullah Cebeci	x	Resimli	Diyanet İşleri Baş- kanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
161	Hidayet	Ramazan Atılğan	x	Resimli	Diyanet İşleri Baş- kanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975

162	Karabekir Kedi ile Küllü Fare	Latif Aşıcı	x	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
163	Anamas	Hasan Nur	x	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
164	Çan Oyunu	Ramazan Atılğan	x	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
165	Vehbi Çavuş	Ulu Yücel	x	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
166	Sancak Beyi, Yabancı	Rıza Akdemir	x	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
167	Simitçi Ali	Basri Bilgin	x	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
168	Anneler Günü (Yazı ve Şiirler)	Erdoğan Toker	x	x	Doğan Basımevi	Adana, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
169	Bir Kahramanın Hayatı: Dağıstanlı Muhammed Fazıl Paşa	Hadduç Fazıl Dağıstanlı	x	Fotoğraflı	Doğan Kardeş Matbaacılık	İst, 1969	Lise ve dengi okulların öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1971
170	Atatürk'ün Sohbetleri	Utkan Kocatürk	x	Resimli	Edebiyat Yayınevi	Ank, 1971	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1972
171	İnsan Gürültüye Gitmese (Oyun)	Orhan M[urat] Arıburnu	x	x	Emek İş Yayınevi	İst, 1972	Lise ve dengi okul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1973
172	İstiklal	x	x	x	Eser Yayınları	1975?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
173	Polianna	Erol Boyacıoğlu	?	x	Eser Yayınları?	?	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1971
174	Anılarımda Çocukluğum (Çocuk Şiirleri)	M. Turan Tekdoğan	x	Resimli	Fono Matbaası	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
175	Ak Topraklar	Mehmet Pişkin	x	x	Gaye Yayın ve Kitabevi	?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
176	Üç Arkadaş	?	?	?	Gelincik Yayınları	İst, 1973?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1973
177	Eğlenceler Kitabı	?	?	?	Gelincik Yayınları	İst, 1973?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1973

178	Doğan Han	?	?	?	Gelincik Yayınları	İst, 1973?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1973
179	Orman Halkı Tehlikede	E. Gültekin	x	Resimli	Gelincik Yayınları	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1973
180	Türklük İçin Dedilerki	Muzaffer Ünlü	x	x	Gençlik Basımevi	Adana?, 1973	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1973
181	Karanlığın Güneşi (Roman)	Ziya Mısırlı	x	x	Görenkalp Yayınları	İst, 1973	Lise ve dengi okul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1974
182	Ayşecik ile Kabakçık	Sevim Dağkiran	x	Resimli	Grafik Sanatlar Matbaacılık	Bursa, 1979?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
183	Kağmı Gıcirtısı	Bayburtlu Osman (Osman Nuri Sezer)	x	x	Gülen Matbaası	Ank, 1973?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
184	Kumandan İsmail	Nâlan Gülsem	x	Resimli	Gülsem Yayınları	Ank, 1975	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
185	Korkusuz Mehmet	Nâlan Gülsem	x	Resimli	Gülsem Yayınları	Ank, 1975	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
186	Kahraman Nine	Nâlan Gülsem	x	Resimli	Gülsem Yayınları	Ank, 1975	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
187	Mücahit Zehra	Nâlan Gülsem	x	Resimli	Gülsem Yayınları	Ank, 1975	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
188	Atatürk'e Bir Demet (Şiir Antolojisi)	Derleyen: Rauf Erdil	x	x	Güven Matbaası	Ank, 1970	İlk ve orta dereceli okullara tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
189	Üç Bahar (Şiirler)	Niyazi Sabri Ergül (Özel İdare Müdür Yardımcısı)	x	x	Güven Matbaası	Ank, 1971	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1972

190	Atatürk ve Büyük Zafer	Hazırlayan: Osman Atilla	x	Resimli	Güven Matbaası	Ank, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
191	Dinle Neyden (Şiirler)	Fevzi Halıcı	x	x	Güven Matbaası	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
192	İbişin Rüyası	Tarık Buğra	x	x	Hisar Yayınları	Ank, 1970	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1970
193	Dar Saat (Şiirler)	Mehmet Zeki Akdağ	x	x	Hisar Yayınları	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
194	Bir Bulut Geçti	İlhan Geçer	x	x	Hisar Yayınları	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
195	Bir Yeni Dünya Kurmuşum (Şiirler)	Mehmet Çınarlı	x	x	Hisar Yayınları	Ank, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
196	İkinci Dönüş (Şiirler)	İsmail Gerçeksöz	x	x	Hisar Yayınları	Ank, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
197	Gallia Savaşı	Julius Caesar	Hamit Dereli	x	Hürriyet Yayınları	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
198	Masallar	Aisopos	Çeviren: Nurullah Ataç	x	Hürriyet Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
199	Gülistan	Sadi	Çeviren: Hikmet İlaydın	x	Hürriyet Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
200	Ali Artık Okuyor	Mehmet Şahin	x	Resimli	Işıl Yayınevi	İst, ?	İlkokul 1. sınıflara tavsiye edilmiştir.	1979
201	Yeni Yılınız Kutlu Olsun	Mehmet Şahin	x	Resimli	Işıl Yayınevi	İst, ?	İlkokul 1. sınıflara tavsiye edilmiştir.	1979
202	Bizim Çiftlik	Mehmet Şahin	x	Resimli	Işıl Yayınevi	İst, ?	İlkokul 1. sınıflara tavsiye edilmiştir.	1979
203	Kim Bilecek	Mehmet Şahin	x	?	Işıl Yayınevi	İst, ?	İlkokul 1. sınıflara tavsiye edilmiştir.	1979
204	Güzel At	Mehmet Şahin	x	Resimli	Işıl Yayınevi	İst, ?	İlkokul 1. sınıflara tavsiye edilmiştir.	1979
205	Yaramaz Kuzu	Mehmet Şahin	x	Resimli	Işıl Yayınevi	İst, ?	İlkokul 1. sınıflara tavsiye edilmiştir.	1979
206	Dört Mevsim	Mehmet Şahin	x	Resimli	Işıl Yayınevi	İst, ?	İlkokul 1. sınıflara tavsiye edilmiştir.	1979
207	Kır Gezintisi	Mehmet Şahin	x	?	Işıl Yayınevi	İst, ?	İlkokul 1. sınıflara tavsiye edilmiştir.	1979
208	Oyun	Mehmet Şahin	x	?	Işıl Yayınevi	İst, ?	İlkokul 1. sınıflara tavsiye edilmiştir.	1979

209	Memleket Hikayeleri	Refik Halit Karay	x	x	İnkılap ve Aka Kitabevi	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
210	Ferdi ve Şürekası	Halit Ziya Uşaklıgil	Sadeleştiren: Nevzat Kızılcın	x	İnkılap ve Aka Kitabevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
211	50. Yılda Özleyiş - Atatürk Destan Adam	Cenap Ozankan	x	x	İnkılap ve Aka Kitabevi	İst, 1973?	Lise ve dengi okul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1973
212	İlk Düşen Ak	Ömer Seyfettin	x	x	İnkılap ve Aka Kitabevi	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
213	Yüksek Ökçeler	Ömer Seyfettin	x	x	İnkılap ve Aka Kitabevi	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
214	İstiklal Harbi'nin Şehit Çocukları	Acar Tancer	x	?	İstiklal Matbaası	İst, 1979	İlkokullara duyurulması uygun görülmüştür.	1975
215	Balıkların Masalı	Engin Köseoğlu	x	Resimli	İşçi Postası Gazetesi	1970	İlk ve orta dereceli okullara tavsiyesi uygun görülmüştür.	1971
216	Altın Bilezik	Kemalettin Tuğcu	x	x	İtimat Kitabevi	İst, 1970	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1970
217	Köyünü Unutan Adam	Kemalettin Tuğcu	x	x	İtimat Kitabevi	İst, 1970	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1970
218	Balıkçı Güzeli	Kemalettin Tuğcu	x	x	İtimat Kitabevi	İst, 1970	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1970
219	Hasırcı Baba	Eflatun Cem Güney	x	Renkli resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1969	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1971
220	Dal Olur Eğilir Misin	Eflatun Cem Güney	x	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1969	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1971
221	Al Elma Yeşil Elma	Eflatun Cem Güney	x	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1969	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1971
222	Yediköyün Yüz Karası	Eflatun Cem Güney	x	?	İtimat Kitabevi	İst, 1970?	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1971
223	Zindandan Gelen Mektup	Eflatun Cem Güney	x	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1971
224	Gülen Narla, Ağlayan Ayva	Eflatun Cem Güney	x	?	İtimat Kitabevi	İst, 1970?	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1971

225	Gözü Yollarda Kalan Ana (Anasız Kuzu)	Eflatun Cem Güney	x	Renkli resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1971
226	Emlik Kuzu (Altın Gergef)	Eflatun Cem Güney	x	Renkli resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1971
227	Okul Anıları	Giovanni Mosca	Türkçesi: Adnan Tahir [Güntan]	x	K Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
228	Pamuk Prenses ve 7 Cüceler	x	Sahneye uygulayan: Ferih Egemen	x	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975
229	Gizli Bahçe	Ferih Egemen	x	x	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975
230	Oyuncakçının Rüyası	Ferih Egemen	x	x	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975
231	Ay Işığı	Ferih Egemen	x	x	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975
232	Cinderella	x	Sahneye uygulayan: Ferih Egemen	x	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975
233	Tom Savyer	x	Sahneye uygulayan: Ferih Egemen	x	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975
234	Sihirli Topaç	x	Sahneye uygulayan: Ferih Egemen	x	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975
235	Haremi Çeşmesi	Ferih Egemen	x	x	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975
236	Üç Hikaye	Ferih Egemen	x	x	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975

237	Altın Zincir	Ferih Egemen - Gül- hiz Tozar	x	x	Kadıköy Halk Eği- tim Merkezi	İst, 1974	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1975
238	Atatürk'üm	Hüseyin Kalaba	x	Resimli	Kalaba Yayınları	İst, 1972	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiyesi uy- gun görülmüştür.	1972
239	Kitabım	Süleyman Karagöz	x	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1979
240	Öğretmenim	Süleyman Karagöz	x	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1979
241	Annem Babam	Süleyman Karagöz	x	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1979
242	Kuzu ile Kurt	Süleyman Karagöz	x	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1979
243	Kedi ile Fareler	Süleyman Karagöz	x	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1979
244	Aslan ile Tilki	Süleyman Karagöz	x	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1979
245	Ali ile Ay Dede	Süleyman Karagöz	x	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1979
246	Ali ile Leylek	Süleyman Karagöz	x	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1979
247	Alinin Köyünde	Süleyman Karagöz	x	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1979

248	Ali ile Kurbağa	Süleyman Karagöz	x	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1979
249	Dursun'umun Dursun'u	Rahmiye Altınok	x	x	Kardeş Matbaası	Ank, 1973	Orta dereceli okullara önerilmiştir.	1974
250	Bizim Destanımız (Manzum Radyo Tiyatrosu)	Müfide Şeref Karahan	x	x	Kardeş Matbaası	Ank, 1974	Okul kooperatiflerinde satışa konabilir.	1975
251	Babam Babam (Hikâyeler)	Mahmut Özay	x	Resimli	Karınca Matbaacılık	İzm, 1970	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1970
252	Köy Çocuklarından Anılar 1	Feyzullah Ertuğrul	x	x	Kaynak Yayınevi	Ank, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
253	Köy Çocuklarından Anılar 2	Feyzullah Ertuğrul	x	x	Kaynak Yayınevi	Ank, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
254	Pumbo ile Cambo	Ümran Eniştégil	x	Ahmet Komutekir	Koran Yayınevi	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
255	Kırmızı Sandal	Ümran Eniştégil	x	Ahmet Komutekir	Koran Yayınevi	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
256	Küçük Gazete Satıcısı	Ümran Eniştégil	x	Ahmet Komutekir	Koran Yayınevi	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
257	Karagöz	Ümran Eniştégil	x	Ahmet Komutekir	Koran Yayınevi	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
258	Yasemin ve Köpeği	Ümran Eniştégil	x	Ahmet Komutekir	Koran Yayınevi	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
259	Yaramaz Bobi	Ümran Eniştégil	x	Ahmet Komutekir	Koran Yayınevi	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
260	Unutkan Ördek	Ümran Eniştégil	x	Ahmet Komutekir	Koran Yayınevi	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
261	Çalışkan Zıpzip	Ümran Eniştégil	x	Ahmet Komutekir	Koran Yayınevi	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
262	Evliya Çelebi'den Çocuklara Hikayeler	Evliya Çelebi	Türkçeleştiren: Mehmet Seyda	x	Koza Yayınevi	İst, 1973	İlkokul 2. devre ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
263	İlkokul Ünitelerine Göre Çocuklara Şiirler	Ahmet Köksal	x	x	Koza Yayınevi	İst, 1973	İlkokul 2. devre ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975

264	Aç Kapıyı Bezirgan- başı	Mehmet Başaran	x	x	Koza Yayınevi	İst, 1973	İlkokul 2. devre ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
265	Çocuklara Tarihimiz- den Hikayeler	Enver Naci Gökşen	x	x	Koza Yayınevi	İst, 1973	İlkokul 2. devre ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
266	Yeşil Ev	Oktay Akbal	x	x	Koza Yayınevi	İst, 1974	İlkokul 2. devre ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
267	Yıldız Çocuk	Oscar Wilde	Türkçesi: Ülkü Tamer	x	Koza Yayınevi	İst, 1973	İlkokul 2. devre ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
268	Kralın Piresi	x	Türkçesi: Akşit Gök-türk	Renkli resimli	Koza Yayınevi	İst, 1973	İlkokul 2. devre ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
269	Orhan	Necati Zekeriya	x	x	Koza Yayınevi	İst, 1973	İlkokul 2. devre ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
270	Bizim Gezegenimiz Dünya	Suzan Albek	x	Resimli	Koza Yayınevi	İst, 1974	İlkokul 2. devre ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
271	Kekeme Tavşan	Ümit Kaftancıoğlu	x	x	Koza Yayınevi	İst, 1974	İlkokul 2. devre ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
272	Billur Köşk	Frank L. Baum	Türkçesi: Feza Öz-gen	Resimli	Koza Yayınevi	İst, 1974	İlkokul 2. devre ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
273	Büyükbaba Darıldı	A. Karaaliçev	Türkçesi: Sevil Kut-lar	Resimli	Koza Yayınevi	İst, 1974	İlkokul 2. devre ve ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
274	Lafonten Masalları	La Fontaine	Türkçe anlatan: Tarık Dursun K.	İbrahim Köktürk	Koza Yayınları	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974

275	Andersen Masalları	Andersen	Ayhan Bozfırat	x	Koza Yayınları	İst, ?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
276	Cambazlar Kralı	İbrahim Örs	x	x	Koza Yayınları	İst, 1975	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
277	Tanrıların Vatanı Anadolu	C. W. Ceram	Türkçesi: Esat Mermi Erendor	Resimli	Koza Yayınları	İst, 1974	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
278	Afacan Beşler	Enid Blyton	Sevil Kutlar	?	Koza Yayınları	İst, 1974	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
279	Gizli Yediler Çetesi	Enid Blyton	Lale Burak	?	Koza Yayınları	İst, 1974	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
280	Kepçe Adasının Esrarı	Enid Blyton	Sevil Kutlar	?	Koza Yayınları	İst, 1974	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
281	Gizli Yediler İş Başında	Enid Blyton	Lale Burak	?	Koza Yayınları	İst, 1974	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
282	Saklı Düşman	Enid Blyton	Sevil Kutlar	?	Koza Yayınları	İst, 1974	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
283	Yaşasın Gizli Yediler	Enid Blyton	Lale Burak	?	Koza Yayınları	İst, 1974	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
284	Bastır Afacan Beşler	Enid Blyton	Ayten E. Oray	?	Koza Yayınları	İst, 1974	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
285	Gizli Yedilerin Başı Dertte	Enid Blyton	Feza Özgen	?	Koza Yayınları	İst, 1974	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975

286	Serüven Peşinde	Enid Blyton	Güler Poroy	?	Koza Yayınları	İst, 1974	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
287	Gizli Yediler Geliyor	Enid Blyton	Feza Özgen	?	Koza Yayınları	İst, 1974	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
288	Gizli Yediler Tor Kallesinde	Enid Blyton	Ayten E. Oray	?	Koza Yayınları	İst, 1974	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
289	Kulaksız At	Enid Blyton	Ayten E. Oray	?	Koza Yayınları	İst, 1975	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
290	Köyün Çocuğu Ali ile Veli	Nebi Dadaloğlu	x	Selçuk Seğmen	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
291	Kahraman Küçük Terzi	[Jakob Ludwig Karl] Grimm - [Wilhelm Karl Grimm]	?	Resimler: Marcel Cochard	Kurtuluş Yayınevi	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
292	Ayşegül ve Kurtlar	Ghislaine Laramee	?	Resimler: Simone Deleuil	Kurtuluş Yayınevi	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
293	Tombiş'in Başına Gelenler	Chouchanick	?	Resimleyen: Luce Lagarde	Kurtuluş Yayınevi	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
294	Karlar Kraliçesi	[Hans Christian] Andersen	?	Resimleyen: Luce Lagarde	Kurtuluş Yayınevi	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
295	Kurtla Tilki	Charles Galtier	?	?	Kurtuluş Yayınevi	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
296	Pembe Gül ile Al Gül	x	Çeviren: M. E.	Resimler: G. Di Maccio	Kurtuluş Yayınevi	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
297	Uçan Sandık	x	Çeviren: M. E.	?	Kurtuluş Yayınevi	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
298	Fareli Köyün Kavalcısı	Robert Browning	Çeviren: M. E.	?	Kurtuluş Yayınevi	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
299	Bülbül	x	Çevirenler: Tülin K. - M. E.	?	Kurtuluş Yayınevi	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
300	100 Yıl Uyuyan Prenses	Charles Perrault	Çeviren: M. E.	?	Kurtuluş Yayınevi	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973

301	Atatürk	Baki Kurtuluş?	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
302	Küçük Kahraman	Baki Kurtuluş?	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
303	Yavuz'un Kahramanlığı	Baki Kurtuluş?	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
304	Uçan Köprü	Baki Kurtuluş?	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
305	Dağ Çocuğu	Baki Kurtuluş?	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
306	Büyük Babanın Dostları	Baki Kurtuluş?	?	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
307	Otomobil Yarışçısı	Baki Kurtuluş?	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
308	Afrika Serüveni	Baki Kurtuluş?	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
309	Karakaçan Televizyonda	Baki Kurtuluş?	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
310	Yaz Tatili	Baki Kurtuluş?	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
311	Meraklı Tavşancık	Baki Kurtuluş?	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974

312	Cesur İtfayeciler	Baki Kurtuluş?	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
313	Göklerde Gezinti	Baki Kurtuluş?	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
314	İstanbul Sokakları	Kemalettin Tuğcu	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
315	Annesizler	Kemalettin Tuğcu	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
316	Küçük Sanatçı	Kemalettin Tuğcu	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
317	Karanlıkta Bir Çocuk	Kemalettin Tuğcu	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
318	Evlatlık	Kemalettin Tuğcu	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
319	Ormandaki İhtiyar	Kemalettin Tuğcu	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
320	Küçük Besleme	Kemalettin Tuğcu	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
321	Pinokyo	Carlo Collodi	Çeviren: M. E.	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
322	Seçme Masallar	Christian Hans Andersen	?	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
323	Tilkinin Romanı	x	Çeviren: Hasan Bı-yıklı	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
324	Altın Tayın Hikayesi	Renee Maniere	Çeviren: Hasan Bı-yıklı	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
325	Güneş Hırsız Ayı	Paul- Jacques Bonzon	?	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
326	Sihirli Fasulyenin Sırları	x	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, ?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
327	Kabriyol ve Klodin	Anne Pierjean	?	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
328	Klodin'in Serüvenleri	Anne Pierjean	?	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
329	Klodinler'de Esrarlı Olaylar	Anne Pierjean	?	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
330	Hayvanlar Bahçesinde	?	?	Renkli resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977

331	Aslan Simba	x	?	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
332	Bilgiç Fil Yavrusu	x	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
333	Küçük Fotoğrafçı	x	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
334	Küçük Ayıcık	x	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
335	Kampa Çıkıyoruz	x	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
336	Harikalar Sirkisi	x	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
337	Küçük Kovboy	x	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
338	Ormandaki Kulübe	x	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
339	Uludağda Tatil	x	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
340	Bahar Gezintisi	x	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
341	Oya ile Siyah Ayaklı Vakvak Kardeş	x	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977

342	Benim Adım Tarzan	x	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
343	Kaya ile Bisikleti	?	?	Renkli resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
344	Kaya Avcı	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
345	Karabaş ve Kuzucuk	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
346	Yaramaz Boncuk	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
347	Piknikte	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
348	Okulda	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
349	Bayramda	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
350	Evde	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
351	Oyunda	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
352	Yaramaz Boncuk	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977

353	Yeni Yılda	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
354	Okul Yolunda	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
355	Hayvanat Bahçesinde	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
356	Tatilde	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
357	Seçme Şiirler	x	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
358	Denizkızı	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
359	Sirkte	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
360	Çiftlikte	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
361	Masal Kahramanları	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
362	Okuma Parçaları	x	x	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
363	Küçük Kaplan	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977

364	Süslü Fifi	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
365	Pofuduk	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
366	Küçük Panda	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
367	Vakvak	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
368	Unutkan Kuzucuk	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
369	Tombiş	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
370	Tonton ile Ponpon	x	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	İlkokul birinci devre öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1977
371	Atatürk	Baki Kurtuluş	x	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1968	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
372	Hoşcakal Köyüm (Masal)	Erkan Doğan	x	x	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
373	Bu Topraklar İçin (Piyese)	Dinçer Sümer	x	x	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
374	Büyük Yolculuk (Çocuk Romanı)	B. Ferdi Bolan	x	?	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
375	Ayçiçeği (Masal)	Özel Arabul	x	x	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
376	Benim Küçük Dostlarım	Halide Nusret	x	x	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
377	Âbide Şahsiyetler	Sâmiha Ayverdi	x	x	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
378	Atatürk'ün Nukteleri, Fıkraları, Hatıraları	Hilmi Yücebaş	x	x	Kültür Kitabevi	İst, 1973	Orta dereceli okullara önerilmiştir.	1974

379	Mavi'nin Anıları	İsmet Kür	x	x	Kür Yayınları	İst, 1973	Ortaokul, lise ve dengi öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
380	Memo 1 (Memo ve Ay)	İsmet Kür	x	Renkli resimli	Kür Yayınları	İst, 1969	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
381	Memo 2 (Memo Ay ile 2. Gece)	İsmet Kür	x	Renkli resimli	Kür Yayınları	İst, 1969	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
382	Memo 3	İsmet Kür	x	Renkli resimli	Kür Yayınları	İst, 1969	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
383	Çürük Kapı (Öyküler)	Kemal Ateş	x	x	May Yayınları	İst, 1978	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
384	Anadolu'da Türk Mührü	Tahir Kutsi Makal	x	?	Mayataş Matbaa	İst, 1971	Lise ve dengi okul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1975
385	Şu Dağlar Bizim Dağlar (Şiir)	Coşkun Ertepinar	x	x	MEB	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
386	Kurtuluş Savaşı ve Mustafa Kemal Destanı	Çetin Evin	x	x	Meltem Matbaası	İst, 1973	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1973
387	Ata'nın Romanı	Mükerrem Kamil Su	x	Resimli	Milliyet Yayınları	İst, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
388	Yaz Yağmuru (Hikâyeler)	Ahmet Hamdi Tanpınar	x	x	Nakışlar Yayınevi	İst, 1972?	Lise öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
389	Ramayana	Valmiki	Tercüme eden: Ömer Rıza Doğrul	Resimli	Nakışlar Yayınevi	İst, 1975	Lise öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
390	Abdullah Efendinin Rüyalari	Ahmet Hamdi Tanpınar	x	x	Nakışlar Yayınevi	İst, 1975	Lise öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
391	Sahnenin Dışındakiler	Ahmet Hamdi Tanpınar	x	x	Nakışlar Yayınevi	İst, 1973	Lise öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
392	Seçilmiş Resimli Hikâyeler	İlhan Yardımcı	x	Resimli	Nakışlar Yayınevi	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
393	Heidi	Johanna Spyri	Çeviren: İ. Vural Özbek	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
394	Lafontenden Masallar	?	?	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
395	Robenson Crusoe	Daniel Defoe	Çeviren: O. Özbek	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979

396	Pol ve Virjini	Bernardin de S. Pierre	Çeviren: İlhan Vural	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
397	Esrarlı Ada	Jules Verne	Çeviren: O. Özbek	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
398	Pollyanna	Johanna Spyri	Çeviren: İlhan Vural	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
399	Deniz Altında 20.000 Fersah	Jules Verne	Çeviren: İlhan Vural	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
400	İki Yıl Okul Tatili	Jules Verne	Çeviren: İlhan Vural	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
401	Tom Sawyer	Mark Twain	Çeviren: İlhan Vural	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
402	Küçük Kemancı	Johanna Spyri	Çeviren: Hüseyin Başmanav	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
403	Utangaç Çiçek (Masallar)	Osman Güngör Feyzoğlu	x	x	Oluş Yayınları	Ank, 1976	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1976
404	Zincirin Halkaları (Roman)	Zeki Alan	x	?	Oluşum Yayınları	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
405	Bahar Şarkısı (Çocuk Şiirleri)	Ferhunde Çayır	x	Resimli	Ongun Kardeşler Matbaası	Ank, ?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1973
406	Pıt Pıt (Masal)	Ferhunde Çayır	x	Resimli	Ongun Kardeşler Matbaası	Ank, 1972?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1973
407	Heidi Dağlarda	Vedat Öğün	x	Renkli resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
408	Heidi Şehirde	Vedat Öğün	x	Renkli resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
409	Heidi Öğrenimde	Vedat Öğün	x	Renkli resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
410	Heidi Çiftlikte	Vedat Öğün	x	Renkli resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
411	Heidi Dörfli'de	Vedat Öğün	x	Renkli resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
412	Heidi ve Klara Dağevinde	Vedat Öğün	x	Renkli resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
413	Heidi Taşınmıyor	Vedat Öğün	x	Renkli resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
414	Şımarık İşkete	Vedat Öğün	x	?	Öğün Yayınları	?	İlkokul 1. sınıflara tavsiye edilmiştir.	1979

415	Şakacı Fino	Vedat Ögün	x	Resimli	Ögün Yayınları	Ank, 1979	İlkokul 1. sınıflara tavsiye edilmiştir.	1979
416	Kurdelemi Taktım Okumaya Başladım	Vedat Ögün	x	Resimli	Ögün Yayınları	Ank, 1979	İlkokul 1. sınıflara tavsiye edilmiştir.	1979
417	Parmak Çocuk	Vedat Ögün	x	Resimli	Ögün Yayınları	Ank, 1979	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1979
418	Pamuk Prenses ve Yedi Cüce	Vedat Ögün	x	Resimli	Ögün Yayınları	Ank, 1979	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1979
419	Sinderella Kül Kedisi	Vedat Ögün	x	?	Ögün Yayınları	Ank, 1979	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1979
420	Hansel ve Gratel	Vedat Ögün	x	?	Ögün Yayınları	Ank, 1979	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1979
421	Uyuyan Güzel	Vedat Ögün	x	?	Ögün Yayınları	Ank, 1979	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1979
422	Kırmızı Başlıklı Kız	Vedat Ögün	x	?	Ögün Yayınları	Ank, 1979	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1979
423	Cıncık (Keban Barajı Öyküsü)	Şerafettin Işık	x	Fotoğraflı, haritalı, şekilli	Önasya Yayınları	Ank, 1973	Lise öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
424	Bobi	Muzaffer Örkçüoğlu	x	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
425	Paytak	Muzaffer Örkçüoğlu	x	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
426	Çoban Ali	Muzaffer Örkçüoğlu	x	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
427	Kahraman Ali	Muzaffer Örkçüoğlu	x	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
428	Bıyıklı Bey	Muzaffer Örkçüoğlu	x	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
429	Canavar Karınca	Muzaffer Örkçüoğlu	x	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
430	Malazgirt Destanı	Niyazi Yıldırım Gençosmanoğlu	x	x	Ötüken Yayınevi	İst, 1971	İlk ve orta dereceli okullara tavsiyesi uygun görülmüştür.	1971

431	Bebek ile Köpek	Mevlüt Kaplan	x	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, ?	İlkokul 1. sınıf öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
432	İki Yaramaz	Mevlüt Kaplan	x	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, ?	İlkokul 1. sınıf öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
433	Çalışkan Çocuk	Mevlüt Kaplan	x	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, ?	İlkokul 1. sınıf öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
434	Akıllı Karga	Mevlüt Kaplan	x	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, ?	İlkokul 1. sınıf öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
435	Tilki ile Leylek	Mevlüt Kaplan	x	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, ?	İlkokul 1. sınıf öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975
436	Tavşan ile Kaplumbağa	Mevlüt Kaplan	x	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, 1975?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
437	Üç Kardeş	Mevlüt Kaplan	x	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, 1975?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
438	Kaz Hanım	Mevlüt Kaplan	x	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, 1975?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
439	Ana Kırlangıç	Mevlüt Kaplan	x	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, 1975?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
440	Okul Hayatımız	?	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, ?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1972
441	Sonbahar	?	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, ?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1972
442	Dünyamız ve Gök-yüzü	?	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, ?	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1972
443	Kendini Beğenen Uçurtma	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
444	Küçük Cambaz	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974

445	Küçük Yeşil Top	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
446	Minik Tavşanlar	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
447	Bıyiksız Fare	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
448	Büyükanneye Hediye	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
449	Çalgılı Kutu	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
450	İki Kuzu Kardeş	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
451	Tahta At	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
452	Pamuğun Dileği	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
453	Oyun Arkadaşı	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
454	Tombi'nin Arkadaşı	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
455	Tekir ile Mavi Prenses	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974

456	Yavuz'un Tayı	Fatma Güner	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
457	Yüzme Bilmeyen Ördek	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
458	Fatmacık	Remzi Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
459	Kadife Piliç	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
460	Güzel Hediye	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
461	Gülbüz Uçuyor	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
462	Geveze Papağan	Remzi Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
463	Geveze Karga	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
464	Gelincik	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
465	Evimizdeki Hayvanlar	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
466	Erdal'ın Kuşları	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1968	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
467	Elmalı Çörek	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
468	Düğme	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
469	Dersini Sevmeyen Ördek	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
470	Çınçın	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
471	Çil Tavukla Kırmızı Horor	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
472	Çetin'in Tavşanları	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
473	Cimcoz Balık Avında	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
474	Bülbül'ün Şarkısı	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975

475	Beyaz Tavuğun Kur- nazlığı	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
476	Boncuk Uslandı	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
477	İki Başlı Kaplumbağa	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
478	Bayram Hediyesi	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
479	Akıllı Cimcoz	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
480	Balonlar	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
481	İlkbahar Geldi	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1976
482	Kaya'nın Rüyası	Remzi Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1976
483	Karabaşın Evi	Remzi Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1976
484	Kesik Kulak	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1976
485	Kırmızı Bilye	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1976
486	Korkak Tavşan	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1976
487	Kuzu ile Oğlak	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1976
488	Küçük Bahçıvan	Fatma Güner	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	İlkokul öğrencilerine duyuru- lması uygun görülmüş- tür.	1976

489	Küçük Çoban	Remzi Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
490	Küçük Kiralık Ev	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
491	Küçük Köşk	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
492	Küçük Saat	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
493	Misafirlik	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
494	Pamukla Tekir	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
495	Parlak Tüy	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
496	Rüzgarın Yaramazlığı	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
497	Samurun Banyosu	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
498	Sarmanın Şakası	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
499	Serçecik	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976

500	Sevimli Konuk	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
501	Topaç'ın Uçurtması	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
502	Uykucu Mehmet	Remzi Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
503	Üçü de Benekli	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1976
504	Avcıbaşının Oğlu	Mustafa Salman	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
505	Ayşegül'ün Bebeği	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
506	Baskın	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
507	Dalgın Emin	Remzi Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
508	Güler Yüz, Tatlı Söz	Remzi Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
509	Huysuz Şemsiye	Remzi Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
510	İyiliğin Karşılığı	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
511	Kahraman Kadın	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
512	Kara Elmas	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
513	Kırmızı Köşk	Sabri Altınay	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
514	Kitapların Bayramı	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
515	Korkma Sönmez	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
516	Kukla	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
517	Küçük Midilli	Remzi Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
518	Sihirli Bakraç	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
519	Sonunu İyi Düşün	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
520	Şehit Osman	Muzaffer İzgü	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976

521	Tanrı Misafiri	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, ?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
522	Tembel Vııvıı	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
523	Üç Akıllı Prenses	Fatma Güner	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
524	Üçüzler	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
525	Tekirle Acar	Remzi Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
526	Tembel Karagöz	Memduha Özyürek	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
527	Aç Tilki	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
528	Akıl Satan Tilki	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
529	Arı ile Böcek	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
530	Aynadaki Çocuk	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
531	Bir Futbol Maçı	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
532	Birinci Olacağım	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
533	Boncuk	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
534	Çiçekle Kuş	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
535	Çomarla Tilkieilik	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
536	Dans Eden Horoz	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
537	Dokuz Tilki	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
538	Hilmi'nin Pabuçları	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
539	Kırmızı Balon	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
540	Koca Kulaklı Fil	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
541	Necla'nın Kumrusu	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
542	Osman'ın Konukları	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
543	Ördekle Tavşan	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
544	Sevilen Hayvanlar	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
545	Üç Tontonlar	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
546	Yalancı Tilki	İ. Hakkı Sunat	x	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978

547	Balıklarımız	Koray Güney	x	Desenler: Erol Akpolat	Redhouse Yayınevi	İst, 1974	Ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1974
548	Denizler	Keith Andrews	Çevirenler: Sezai Hazer - Erol Erduran	Resimli	Remzi Kitabevi	İst, 1975	Eserin tavsiyesi uygun görülmüştür.	1975
549	Oyun ve Rontları (200 Oyun)	Sadettin Cömert	x	Şekilli	Remzi Kitabevi	İst, 1972	İlköğretim öğrenci ve öğretmenlerine tavsiye edilmiştir.	1971
550	Orman Ağaçlarımız	Celal Saray	x	Resimli	San Matbaası	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
551	Eski Değirmenin Esrarı	F[ranklin] W. Dixon	Türkçesi: Çınla İlkorur	x	Serenler Yayınevi	İst, 1973	12-15 yaş çocuklarına duyurulması uygun görülmüştür.	1974
552	Kırmızı Karavanın Esrarı	Julie Campbell	Türkçesi: Füsun Kılıçoğlu	x	Serenler Yayınevi	İst, 1973	12-15 yaş çocuklarına duyurulması uygun görülmüştür.	1974
553	Korudaki Yabancı	Julie Campbell	Türkçesi: Filiz Acıgöl	x	Serenler Yayınevi	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
554	Esrarlı Mağaralar	F[ranklin] W. Dixon	Türkçesi: Çınla İlkorur	x	Serenler Yayınevi	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
555	Bir Türk Vatan'a Döndü	Nejat Muallimoğlu	x	x	Sermet Matbaası	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
556	Serüven (Şiir)	Adem Gürçağlıyan	x	x	Sıralar Matbaası	İst, 1966	İlk ve orta dereceli okullara tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
557	İki Yüz Yıl Ötelerden Sesi Gelen Aşık İbrahim	Derleyen: Arif Baş	x	x	Şark Matbaası	Ank, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
558	İnsanlarım Var (Şiirler)	Adil Turan	x	x	Şark Matbaası	Ank, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
559	Nuran Öğretmen: Çocuklara Şiirler	Yaşar Faruk İnal	x	Resimli	Şark Matbaası	Ank?, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
560	Masal Bahçesi	Yaşar Faruk İnal	x	Resimli	Şark Matbaası	Ank?, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
561	Kırmızı Başlıklı Kız	Mustafa Şen	x	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
562	Pamuk Prenses	Mustafa Şen	x	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978

563	Ormanda Uyuyan Güzel	Mustafa Şen	x	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
564	Ali Baba ve Kırk Haramlar	Mustafa Şen	x	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
565	Kül Kedisi	Mustafa Şen	x	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
566	Özkan ve Sema Sirkte	Mustafa Şen	x	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
567	Özkan ve Sema Luna Parkta	Mustafa Şen	x	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
568	Özkan ve Sema Okulda	Mustafa Şen	x	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
569	Özkan'ın Kardeşi	Mustafa Şen	x	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
570	Özkan'ın Bir Günü	Mustafa Şen	x	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
571	Beş Kısa Oyun	Aziz Nesin	x	x	Şiir- Tiyatro Yayınları	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
572	Bir Ölümsüz Yalnızlık Güneş Kavgası Direnmeler	Tahsin Saraç	x	x	Şiir- Tiyatro Yayınları	Ank, 1978	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
573	Üç Oyun (Midasın Kulakları, Midasın Altınları, Midasın Kördüğümü)	Güngör Dilmen	x	x	Şiir- Tiyatro Yayınları	Ank, 1979	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
574	Sürgün Hızı (Şiir)	Haluk Aker	x	x	Şiir- Tiyatro Yayınları	Ank, 1978	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1979
575	Konuşan Yapraklar	Lale N. Topçuoğlu	x	x	Tam Ofset	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
576	Define Ağacı	Anlatan: Öpücük Dede	x	Resimli	Tanyeri Çocuk Yayınları	İst, 1967	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
577	Tavşan Prenses	Anlatan: Öpücük Dede	x	Resimli	Tanyeri Çocuk Yayınları	İst, 1967?	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
578	Çoban Kızıyla Kutlu Şehzade	Anlatan: Öpücük Dede	x	Resimli	Tanyeri Çocuk Yayınları	İst, 1967	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
579	Aşık Veysel (İnceleme)	Adnan Binyazar	x	x	Tel Yayınları	İst, 1973	Lise ve dengi okul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1974

580	Dikmen Yıldızı	Aka Gündüz	x	x	Toker Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
581	İki Süngü Arasında (Roman)	Aka Gündüz	x	x	Toker Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
582	Üvey Ana (Roman)	Aka Gündüz	x	x	Toker Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
583	Tipi Dindi (Roman)	Mahmut Yesari	x	x	Toker Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
584	Mehmet Akif	Ahmet Kabaklı	x	x	Toker Yayınları	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
585	Yunus Emre	Ahmet Kabaklı	x	x	Toker Yayınları	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
586	Süleyman Çelebi ve Mevlid	Ahmet Kahraman	x	x	Toker Yayınları	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
587	Dede Korkut	Mustafa Necati Sepet- cioğlu	x	x	Toker Yayınları	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
588	Türk Destanları	Mustafa Necati Sepet- cioğlu	x	x	Toker Yayınları	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
589	Fuzuli	Necmettin Hacıemi- noğlu	x	x	Toker Yayınları	İst, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
590	Karacaoğlu	Tahir Kutsi [Makal]	x	x	Toker Yayınları	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
591	Ömer Seyfettin	Yalçın Toker	x	x	Toker Yayınları	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
592	Mehmet Emin Yurda- kul	Yüksel Yazıcı	x	x	Toker Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
593	Ziya Gökalp	Hasan Tuncay	x	x	Toker Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
594	Hüseyin Rahmi Gürpı- nar	Abdullah Tanrıkul	x	x	Toker Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
595	Dadaloğlu	Tahir Kutsi [Makal]	x	x	Toker Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1975
596	Pol ve Virjini	Jaques Henri Bernar- din de Saint-Pierre	Tercüme: Ali Kami Akyüz	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
597	Koroğlu (Şiir)	Tahir Kutsi [Makal]	x	x	Toker Yayınları	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
598	Çocuk Hikâyeleri	Hazırlayan: Güldane Türker	x	Resimler: İbrahim Türker	Toker Yayınları	Ank, 1971?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
599	Üç Büyük Adam (Dostoyevski, Balzac, Dickens)	Stefan Zweig	Çeviren: Ayda Yö- rükân	x	Tur Yayınları	Ank, 1975	Lise öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975

600	Altın Kentin Çocukları (Şiir)	M. Fethi Gölge	x	x	Tüm Yayınları	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1978
601	Kartal Yuvası	Selçuk Kuleli	x	x	Türdav Basım Yayın	İst, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
602	Zorba (Roman)	Selçuk Kuleli	x	x	Türdav Basım Yayın	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
603	Kırık Hançer (Roman)	Yılmaz Boyunağa	x	x	Türdav Basım Yayın	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
604	Bölüşmek	Sevinç Çokum	x	x	Türk Edebiyatı Yayınları	İst, 1974	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
605	İsimsiz Kahramanlar (Piyes)	Mehmet Irmak	x	x	Türk Kadını Yayınları	Ank, 1970	Orta dereceli okullara önerilmiştir.	1973
606	Ateş Çiçekleri	Pınar Yamaç	x	Resimleyen: Pınar Yamaç	Türkiye Üniversiteli Kadınlar Derneği	Ank, 1969	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1971
607	Kurtuluş Savaşının Kahraman Çocukları (Hikâyeler Antolojisi)	Muhittin Nalbantoğlu	x	x	Uğur Kitabevi/Kaynak?	İst, 1972	İlk ve orta dereceli okul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1973
608	Mustafa Kemal'in Destanı	Mehmet Atay (İmam Hatip Okulu Türkçe Öğretmeni)	x	Resimli	Uğur Ofset	Ank, 1970	Her dereceli okulların öğretmen ve öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1971
609	Elim Sende Kaldı (Piyes)	Nevzat Sebüktay	x	x	Uşak Halk Eğitim Yardım Derneği	Uşak, 1969	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1970
610	Kurtuluş Savaşı'mızın Hikâyesi	Pırağa Uzun	x	Resimli	Uzun Yayınları	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
611	Ana Kangurunu'nun Ölümü	Pırağa Uzun	x	Resimli	Uzun Yayınları	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
612	Salyangoz ile Tlkinin Yarışı	Pırağa Uzun	x	Resimli	Uzun Yayınları	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
613	Athı Yaya	Pırağa Uzun	x	Resimli	Uzun Yayınları	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
614	Tekinin Misafiri	Pırağa Uzun	x	Resimli	Uzun Yayınları	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
615	Gazi Dede Cumhuriyeti Anlatıyor	Pırağa Uzun	x	Resimli	Uzun Yayınları	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
616	Geveze Kurbağa	Pırağa Uzun	x	Resimli	Uzun Yayınları	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
617	Karıncaların Öcü Hadi ile Didi	Pırağa Uzun	x	Resimli	Uzun Yayınları	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976

618	Komando Osman	Pırağa Uzun	x	Resimli	Uzun Yayınları	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
619	Kahraman Halil	Pırağa Uzun	x	Resimli	Uzun Yayınları	Ank, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1976
620	Ayşecik ve Minik Kuş (Şiirler)	Göktürk Mehmet Uytun	x	Resimli	Üç Hilal Matbaası	Ank, 1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1974
621	Alp Arslan Oğlu Melikşah (7 Perdelik Manzum Milli Piyes)	M. Faruk Gürtunca	x	x	Ülkü Matbaası/Ülkü Basımevi	İst, 1971	Orta dereceli okullara önerilmiştir.	1975
622	Küçük Kahraman: Onbaşı Dursun	Muvaffak Kemal Altınsoy	x	x	Ünal Matbaası	Ank, 1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975
623	Varlık (Dergi)	x	x	x	Varlık Yayınevi		Lise ve dengi okul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1975
624	Çınar Dede - İhlamur Nine (Çocuk Oyunu)	Semih Sergen	x	x	x	Ank, 1969	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1970
625	Menekşelendi Sular (Şiir)	Gülgün Koçma	x	x	x	Adana, 1970	İlgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1970
626	Pe Pe Mustafa	Ali Kılıç (İlköğretim Müdürü)	x	Resimli	x	Ank, 1971	İlkokul öğrencilerine tavsiyesi uygun görülmüştür.	1971
627	Çalışkan Çocuk (Ünitelere uygun eğitsel şiirler)	Mustafa Kaynar	x	Resimli	x	?, 1972	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1972
628	Sığınak	Selahattin Hazinedar	x	?	x	?	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
629	Kahramanlık ve Kıbrıs (Öğün Şiirleri)	Fahamet Ögün	x	x	x	Burhaniye, 1974	İlkokul öğrencilerine duyurulması uygun görülmüştür.	1975
630	Peyami Safa'dan Seçmeler	Hazırlayanlar: Faruk K. Timurtaş - Ergun Göze	x	x	Yağmur Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
631	Gün Ortasında Karanlık (Roman)	Arthur Koestler	Çeviren: Behzat Tanç	x	Yağmur Yayınevi	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977

632	Cumhuriyetimizin 50. Yılında Türk'ün Destanından Damlalar ve Atatürk Yine Kürsüde (Şiirler)	Niyazi Sabri Ergöl	x	x	Yeni Alev Matbaası	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1974
633	Su Samuru Siliki	Rhoda Leonar - William S. Briscoe	Tercüme eden: M. Yıldırım	Resimlendiren: Joseph Capozin	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
634	Karıncalar Savaşı	Niyazi Birinci	x	Resimli	Yeni Asya Yayınları	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
635	Yaramaz Piti	Niyazi Birinci	x	Resimli	Yeni Asya Yayınları	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
636	Topuz Esrarlı Işın (Çizgi Roman)	Vehip Sinan	x	Resimli	Yeni Asya Yayınları	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
637	Tekir ile Joli	Niyazi Birinci	x	Resimli	Yeni Asya Yayınları	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1973
638	Balıkçının Oğlu	Niyazi Birinci	x	Resimli	Yeni Asya Yayınları	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
639	Aynur'un Annesi	Niyazi Birinci	x	Resimli	Yeni Asya Yayınları	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
640	Gak Gak	Niyazi Birinci	x	Şekilli	Yeni Asya Yayınları	İst, 1977	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
641	Şişko Tekin	Niyazi Birinci	x	Resimli	Yeni Asya Yayınları	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
642	Kıbrıslı Mehmet	Niyazi Birinci	x	Resimli	Yeni Asya Yayınları	İst, 1976	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
643	Zirzop	Niyazi Birinci	x	Resimli	Yeni Asya Yayınları	İst, 1973	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
644	Papağan Nuri	Niyazi Birinci	x	Resimli	Yeni Asya Yayınları	İst, 1975	İlgililere tavsiye edilmiştir.	1977
645	Çatal Osman	M. Agâh Önen	x	Resimli	Yeni Çocuk Dostu Yayınları	İzm, 1968	Çocuk kitabının ilgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1972
646	Balıkçının Kardeşi	M. Agâh Önen	x	Resimli	Yeni Çocuk Dostu Yayınları	İzm, 1968	Çocuk kitabının ilgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1972
647	Kara Kaplanlar	M. Agâh Önen	x	Resimli	Yeni Çocuk Dostu Yayınları	İzm, 1968	Çocuk kitabının ilgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1972
648	Tombişin Arkadaşları	M. Agâh Önen	x	Resimli	Yeni Çocuk Dostu Yayınları	İzm, 1968	Çocuk kitabının ilgililere duyurulması uygun görülmüştür.	1972

649	En Güzel Hikâyeler	Ömer Seyfettin	x	Resimler: Ramiz Aydın	Yeni Dünya Yayınları	İst, 1975	Ortaokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.	1975

**EK-2. TÜRKÇE ÇOCUK EDEBİYATI ALANINDA KONUMLANDIRILAN “ÇEVİRİ” ESERLERİN LİSTESİ
(1970-1980)**

NO	YAZAR	BAŞLIK	ÇEVİREN	RESİMLEYEN	YAYINLAYAN	YER/YIL	EK BİLGİ
1	Florence Sakade	Japon Masalları	Çeviren: Önder Akça	Resimleyen: Yoshisuke Kurosaki	Akay Kitabevi	İst, 1968	224 s.
2	[Yazan: Mustafa Cumhur Aksu]	Pembe Panter Çocuklarla	X	Resimli	Aksu Yayınevi	İst, 1976	Büyük Harfli Çocuk Hikayeleri. 8 s.
3	X	Alaaddin (Oyuncak Kitaplar)	[Çeviri]	Resimli	Alfa Yayınları	İst, 1979	8 s.
4	X	Sinderella (Oyuncak Kitaplar)	[Çeviri]	Resimli	Alfa Yayınları	İst, 1979	8 s./4 karton resim
5	Mark Twain	Afacan Dostlar	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1979	Altın Çocuk Kitapları. 207 s.
6	Lewis Carroll	Alice Harikalar Ülkesinde	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1974	2. bs. Altın Çocuk Kitapları. 224 s.
7	[Hans Christian] Andersen	Altın Bülbül (Andersen'den Masallar)	Çeviren: Ragıp Cangara	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1973	Altın Çocuk Kitapları. 255 s.
8	Derleyen: Roger Ancelyn Green	Altın Masallar (2. c.)	Çeviren: Zeynep Alp	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1978	Altın Çocuk Kitapları. 224 s.
9	X	Altın Masallar: Her Ülkeden Masal (1. cilt)	Türkçesi: Zeynep Alp	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1975	Altın Çocuk Kitapları. 223 s.
10	Hans Christian Andersen	Andersen'den Masallar	Dilimize çeviren: Ragıp Cangara	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1978	4. bs. Altın Çocuk Kitapları. 253 s.
11	Johannes Mario Simmel	Annem Duymasın (Meine Mutter darf es nie erfahren)	Dilimize çeviren: Ahmet Arpad	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1978	119-219 s.
12	Jules Verne	Balonla Beş Hafta	Çeviren: Yaşar İlksavaş	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1977	236 s.
13	E[dith] Nesbit [Bland]	Beş Küçük Afacan	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1978	Altın Çocuk Kitapları. 194 s.
14	Louise Bienvenu	Binbir Gece Masalları	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1969	308 s.
15	Mark Twain	Çalınan Taç	Türkçesi: Gönül Suveren	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1979	4. bs. Altın Çocuk Kitapları. 215 s.
16	Charles Dickens	David Copperfield	Tam metin İngilizce aslından dilimize çeviren: Gönül Suveren	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1973	Altın Klasikler. İngiliz Edebiyatı. 516 s.

17	R[obert] L[ouis] Steven- son	Define Adası	Türkçesi: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1975	1978'de 3. baskıda 181 s.
18	E[dith] Nesbit [Bland]	Define Peşinde	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1977	Altın Çocuk Kitapları. 197 s.
19	Jules Verne	Deniz Altında 20 Bin Fersah	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1977	Altın Çocuk Kitapları. 223 s.
20	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Deniz Kızının Masalları	Çeviren: Ragıp Cangara	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1971	Minik Çocuk Kitapları: 4. 444 s.
21	X	Dr. Doolittle'nin Masalları	Türkçesi: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1968	Altın Çocuk Masalları. Al- tın Çocuk Kitapları Dizisi: 4. 335 s.
22	X	Dünyanın En Güzel Masalları	[Tercüme] Derleyen: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1974	2. bs. Altın Çocuk Masal- ları. Altın Çocuk Kitapları Dizisi: 5. 331 s.
23	Jules Verne	Dünyanın Merkezine Seyahat	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1977	191 s.
24	Jules Verne	Dünyanın Ucundaki Fener	Dilimize çeviren: Nihal Önal	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1978	Altın Çocuk Kitapları. 171 s.
25	Jules Verne	Esrarlı Ada	Dilimize çeviren: Gülten Su- veren	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1978	Altın Çocuk Kitapları. 191 s.
26	Frances H. Burnett	Gizli Bahçe (The Secret Gar- den)	Dilimize çeviren: Gülten Su- veren	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1978	Altın Çocuk Kitapları. 196 s.
27	Jakob Ludwig [Karl] Grimm - Wilhelm [Karl] Grimm	Grimms'den Masallar	Çeviren: Ragıp Cangara	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1979	Altın Çocuk Kitapları. 192 s.
28	Jonathan Swift	Güiver'in Gezileri (Gulliver's Travels)	Dilimize çeviren: Gülten Su- veren	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1978	Altın Çocuk Kitapları. 159 s.
29	Elizabeth M. Dodge	Gümüş Patenler (The Silver Skates)	Çeviren: Nihal Önal	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1979	Altın Çocuk Kitapları. 189 s.
30	Johanna Spyri	Heidi (Mutlu Kız)	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1975	Altın Çocuk Kitapları. 249-250 s.?
31	Paul Wagner	Isırgan Otu	Çeviren: Murat A. Erginöz	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1979	Altın Çocuk Kitapları. 172 s.
32	Jules Verne	İki Yıl Okul Tatili	Çeviren: Nihal Önal	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1977	Altın Çocuk Kitapları. 236 s.
33	S. [Johann] R[udolf] Wyss	İsviçreli Robinsonlar	Dilimize çeviren: Gülten Su- veren	X	Altın Kitaplar Yayı- nevi	İst, 1978	Altın Çocuk Kitapları. 229 s.

34	Louisa May Alcott	İyilik Meleği	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1977	202 s.
35	Louisa May Alcott	Jo'nun Çocukları	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1970	Altın Çocuk Kitapları. 301 s.
36	Robert Louis Stevenson	Kaçırılan Çocuk (Kidnapped)	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1976	Altın Çocuk Kitapları. 217 s.
37	Jules Verne	Kaptan Grant'ın Çocukları	Çeviren: Nihal Önal	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1977	Altın Çocuk Kitapları. 233 s.
38	Johannes Mario Simmel	Karlı Dağlarda Tatil (Ein Autobus, gross wie die Welt)	Dilimize çeviren: Ahmet Arpad	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1978	Altın Çocuk Kitapları. 115 s.
39	Hector Henri Malot	Kimsesiz Çocuk (Sans Famille)	Dilimize çeviren: Gönül Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1978	Altın Çocuk Kitapları. 200 s.
40	Rudyard Kipling	Korkusuz Kaptanlar	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1976	Altın Çocuk Kitapları. 215 s.
41	[Marie von Ebner] Eschenbach	Köyün Çocuğu	Çeviren: Burhan Arpad	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1971	286 s.
42	Sir Henry Rider Haggard	Kralın Hazineleeri	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1976	Altın Çocuk Kitapları. 221 s.
43	Louisa May Alcott	Küçük Erkekler	Türkçesi: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1975	236 s.
44	Laura Ingalls Wilder	Küçük Ev: Bir Yuva Bin Sevgi	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1977	Altın Çocuk Kitapları. 189 s.
45	Louisa May Alcott	Küçük Kadınlar	Dilimize çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1977	Altın Çocuk Kitapları. 279 s.
46	Eleanor Porter	Küçük Kemancı	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1977	216 s.
47	Frances H. Burnett	Küçük Lord	Türkçesi: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1975	2. bs. Altın Çocuk Kitapları. 301 s.
48	Frances H. Burnett	Küçük Prenses (Little Princess)	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1976	208 s.
49	Pamela L. Travers	Mary Poppins'in Masalları	Türkçesi: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1975	2. bs. Altın Çocuk Kitapları Serisi: 2. 274 s.
50	Enid Blyton	Masal Masal İçinde (Eight O'Clock Tales)	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1972	Altın Kitaplar Minik Dizi. 384 s.
51	Alexandre Dumas	Monte Kristo (2 cilt)	Çeviren: Ayda Düz	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1970	2 cilt: 1450 s.
52	Oscar Wilde	Narlı Bahçe	Türkçesi: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayını	İst, 1971	Minik Çocuk Kitapları: 1. 352 s.

53	Charles Dickens	Oliver Twist	Dilimize çeviren: Nihal Yeğinobalı	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1968	478 s.
54	Jules Verne	Onbeş Yaşında Bir Kaptan	Dilimize çeviren: Nihal Önal	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1979	Altın Çocuk Kitapları. 199 s.
55	X	Onlar Ermiş Muradına: En Güzel Dünya Masalları	Türkçesi: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1971	Minik Çocuk Kitapları: 2. 430 s.
56	Rudyard Kipling	Orman Çocuğu	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1977	Altın Çocuk Kitapları. 203 s.
57	Ferenc Molnar	Pal Sokağı Çocukları (Les garçons de la rue Paul)	Dilimize çeviren: Nihal Önal	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1978	Altın Çocuk Kitapları. 169 s.
58	Carlo Lorenzini	Pinokyo (Pinocchio)	Dilimize çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1977	Altın Çocuk Kitapları. 183 s.
59	Eleanor Porter	Pollyanna (Saadet Yolu)	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1979	Altın Çocuk Kitapları. 195 s.
60	Daniel Defoe	Robinson Crusoe	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1977	Altın Çocuk Kitapları. 239 s.
61	Victor Hugo	Sefiller (Küçük Cozette)	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1977	Altın Çocuk Kitapları. 190 s.
62	Jules Verne	Seksen Günde Devriale	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1973	Altın Çocuk Kitapları. 247 s.
63	Ignacz Kunos	Sihirli Gül	[Tercüme] Hazırlayan: Gani Yener	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1972	256 s.
64	Anna Sewell	Siyah İnci	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1973	Altın Çocuk Kitapları. 238 s.
65	Paul Berna	Tekerlekli At	Dilimize çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1979	Altın Çocuk Kitapları. 202 s.
66	Harriet Elizabeth Beecher Stowe	Tom Amcanın Kulübesi (Uncle Tom's Cabin)	Çeviren: Gülten Suveren	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1975	Altın Çocuk Kitapları. 256 s.
67	Mark Twain	Tom Sawyer	Türkçesi: Gönül Suveren	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1974	Altın Çocuk Kitapları. 205 s. Yazarın asıl adı "Clemens Samuel Langhorne"dur.
68	L[ucy] M[aud] Montgomery	Yuvasız Çocuk (Anne of Green Gables)	Türkçesi: İpek Ongun	X	Altın Kitaplar Yayın- nevi	İst, 1979	Altın Çocuk Kitapları. 215 s.
69	Samed Behrengi	Bir Şeftali Bin Şeftali (Masallar)	[Çeviri]	Çizgileyen: Belkıs Taşkeser	Ankara Belediyesi Basın Yayın Müdürlüğü	Ank, 1979	Ankara Belediyesi Bir Milyon Çocuk Kitabı: 7. 64 s.

70	T[ikhon Zaharoviç] Se- muşkin	Merhaba Çukotka (Bir Öğret- menin Not Defterinden)	Türkçesi: Güneş Bozkaya	Kapak ve desenler: Gürel Yontan	Ant Yayınları	İst, 1971	Ant Yayınları: 53. Yarının Büyükleri İçin: 3. 376 s.
71	Derleyen: L. Fomin	Dördüncü Güneş (Uzay Hikaye- leri)	Türkçesi: Tonguç Erden	X	Ant Yayınları	İst, 1971	Ant Yayınları: 54. Yarının Büyükleri İçin: 4. 250 s.
72	Edmondo de Amicis	Çocuk Kalbi	İtalyancadan çevirenler: Dr. Nurhan Özalın - Mehmet Aydın	X	Anten Yayınevi	İst, 1970	1969: 318 s. 1970: 315 s. 1971'de 7. bs. 315 s.; 1972'de 9. bs; 1973'te 11. bs; 1974'te 12. & 13. bs. 336 s.
73	X	Kahraman Serçe (Seçme Macar Masalları)	Çeviren: İlona Gürkan	Resimli	Anten Yayınevi	İst, 1966	74 s.
74	Britt G. Hallqvist	Pikel ile Kuri (Çağdaş İsveç Masalı)	Çeviren: İlona Gürkan	Resimli	Anten Yayınevi	İst, 1966	58 s.
75	X	Hasan ile Sihirbaz (Binbir Gece Masalı)	X	Resimli	Anten Yayınevi	İst, 1966	40 s.
76	X	Su Perisi (Bir Fransız Masalı)	X	Resimli	Anten Yayınevi	İst, 1966	37 s.
77	Mehmet Aydın	Çocuklara: Seçme Masallar (Derleme)	X	Resimli	Anten Yayınevi	İst, 1966	318 s.
78	Edmondo de Amicis	Çocuk Kalbi	İtalyancadan çeviren: Tülin Altınova	Kapak ve iç resimler: Ramis	Ararat Yayınevi	İst, 1972	382 s.
79	Hans Christian Andersen	Andersen'den En Güzel Masal- lar	Dilimize çeviren: M. İhsan Bulur	X	Arda Yayınevi	İst, 1979	Arda Yayınları: 3. Çocuk Klasikleri Dizisi. 192 s.
80	Frances H. Burnett	Küçük Lord	Çeviren: Hasan Ümit	X	Arda Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Klasikleri Dizisi: 5. 170 s.
81	X	Robinson Crusoe (Yaşamı ve Maceraları)	Dilimize çeviren: M. İhsan Bulur	X	Arda Yayınevi	İst, 1979	Arda Yayınları: 4. Çocuk Klasikleri Dizisi. 182 s.
82	Mark Twain	Tom Sawyer	Çeviren: M. İhsan Bulur	X	Arda Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Klasikleri Dizisi: 6. 206 s.
83	X	Akıllı Tavşan	[Çeviri]	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1977	Renkli Çocuk Kitapları: 33. 16 s.
84	X	Al Şapkalı Kız	[Yayımlayan]: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Alim'in Masalları: 13. 19 s.
85	X	Alaattin'in Sihirli Lambası	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Alim'in Masalları: 5. 10 s.
86	X	Ali Baba ve Kırk Haramiler	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Alim'in Masalları: 3. 10 s.
87	X	Alis Harikalar Ülkesinde	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Alim'in Masalları: 4. 10 s.

88	Walt Disney	Arşimet'in Buluşları	Çeviren: Yıldız Rona	X	Arkın Kitabevi	İst, 1967	16 s.
89	X	Aslanla Tavşan	[Çeviri]	X	Arkın Kitabevi	İst, 1977	Renkli Çocuk Kitapları: 26. 16 s.
90	X	Ava Giden Avlanır	[Çeviri]	X	Arkın Kitabevi	İst, 1977	Renkli Çocuk Kitapları: 32. 16 s.
91	X	Çikolata Bebek	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Alim'in Masalları: 10. 10 s.
92	X	Çizmeli Kedi	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Alim'in Masalları: 2. 10 s.
93	X	Çomar ile Hain Köpek	[Çeviri]	X	Arkın Kitabevi	İst, 1977	Renkli Çocuk Kitapları: 30. 16 s.
94	Jennifer Vaughan	Deniz Hayvanları	Türkçesi: Mefra Ilgazer	Resimleyen: William Robertshaw	Arkın Kitabevi	İst, 1978	İlk Bilgiler: 5. 28 s.
95	X	Dört Şarkıcı	X	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Alim'in Masalları: 17. 9 s.
96	X	Fareli Köyün Kavalcısı	X	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Alim'in Masalları: 14. 10 s.
97	Walt Disney	Gufi Dedektif	Çeviren: Tura Ünlü	X	Arkın Kitabevi	İst, 1968	16 s.
98	X	Gülliver Devler ve Cüceler Ülkesinde	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Alim'in Masalları: 8. 10 s.
99	Jennifer Vaughan	Hava Taşıtları	Türkçesi: Mefra Ilgazer	Resimleyen: William Robertshaw	Arkın Kitabevi	İst, 1978	İlk Bilgiler: 6. 28 s.
100	X	Hayvanlar Orkestrası	[Çeviri]	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1977	Renkli Çocuk Kitapları: 35. 16 s.
101	X	İssız Ada	[Çeviri]	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1977	Renkli Çocuk Kitapları: 34. 16 s.
102	X	İki Hırsıza Bir Bekçi	Çeviren: Rehan Sarıbay	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Renkli Çocuk Kitapları: 23. 16 s.
103	X	Kahraman Şerif	Çeviren: Rehan Sarıbay	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Renkli Çocuk Kitapları: 22. 15 s.
104	Jennifer Vaughan	Kara Taşıtları	Türkçesi: Mefra Ilgazer	Resimleyen: William Robertshaw	Arkın Kitabevi	İst, 1978	İlk Bilgiler: 3. 28 s.
105	X	Kukuriku Okulu	Çeviren: Rehan Sarıbay	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Renkli Çocuk Kitapları: 17. 16 s.
106	Walt Disney	Kurt Kardeş Arkadaş Arıyor	Çeviren: Tura Ünlü	X	Arkın Kitabevi	İst, 1968	16 s.
107	Walt Disney	Küçük Binici Pepito	Çeviren: Yıldız Rona	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Renkli Çocuk Kitapları: 14. 15 s.

108	X	Küçük Cambaz	[Çeviri]	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1977	Renkli Çocuk Kitapları: 29. 16 s.
109	Walt Disney	Küçük Kartal	Çeviren: Nihal Önal	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Renkli Çocuk Kitapları: 9. 15 s.
110	X	Kül Kedisi. Sinderella	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Alim'in Masalları: 7. 10 s.
111	X	Maskeli Balo	Çeviren: Rehan Sarıbay	X	Arkın Kitabevi	İst, 1974	15 s.
112	X	Mınav Polis	Çeviren: Rehan Sarıbay	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Renkli Çocuk Kitapları: 24. 16 s.
113	X	Mızıkacı Penguen	Çeviren: Rehan Sarıbay	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Renkli Çocuk Kitapları: 20. 16 s.
114	X	Mızıkçı Ayı	Çeviren: Rehan Sarıbay	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Renkli Çocuk Kitapları: 21. 16 s.
115	Walt Disney	Miki ile Wamba-Wu	Çeviren: Yıldız Rona	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Renkli Çocuk Kitapları: 13. 15 s.
116	Walt Disney	Miki'nin Sirki	Çeviren: Yıldız Rona	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Renkli Çocuk Kitapları: 12. 15 s.
117	X	Ördek Tatilde	[Çeviri]	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1977	Renkli Çocuk Kitapları: 31. 16 s.
118	X	Parmak Çocuk	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Alim'in Masalları: 9. 10 s.
119	X	Pinokyo	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Alim'in Masalları: 6. 10 s.
120	Walt Disney	Pinokyo Oyuncaklar Ülkesinde	Çeviren: Nihal Önal	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Renkli Çocuk Kitapları: 10. 15 s.
121	David Carey	Televizyon Nasıl Çalışır	[Tercüme]	Resimleyen: B. H. Robinson	Arkın Kitabevi	İst, 1970	Arkın Temel Bilimler Serisi: 17. 50 s.
122	David Carey	Uçak Nasıl Uçar	Çeviren: Nihat Akıncı	Renkli resimler: G. Robinson	Arkın Kitabevi	İst, 1970	Arkın Temel Bilimler Serisi: 16. 50 s.
123	Walt Disney	Uçan Fil Dumbo	Çeviren: Yıldız Rona	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Renkli Çocuk Kitapları: 11. 15 s.
124	X	Uyuyan Güzel	Türkçesi: Mefra Telci	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	Alim'in Masalları: 1. 10 s.
125	X	Üç Küçük Cıvcıv	[Çeviri]	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1977	Renkli Çocuk Kitapları: 28. 16 s.
126	X	Yaramaz Boyacı	Çeviren: Rehan Sarıbay	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Renkli Çocuk Kitapları: 18. 16 s.
127	X	Yavru Kaplan	[Çeviri]	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1977	Renkli Çocuk Kitapları: 27. 16 s.

128	Prof. Dr. Ebu'l Hasan Ali Nedevi	Çocuklar için Peygamberlerin Kıssaları	Çeviren: Ali Arslan	X	Arslan Yayınları	İst, 1975	199 s. Yazar adı kitapta "Ebul-Hasan Ali en Ned-vi'dir.
129	Kurt Seelmann	Anneçığım Babacığım Ben Nasıl Dünyaya Geldim?	Çeviren: Zeynep Soyel	Resimli	Artel Yayınları	İst, 1971	Artel Yayınları: 3. Eros Cinsel Bilim Yayınları Dizisi: 3. 104 s.
130	Georges G[ustave] Toudouze	Akdeniz'de Hareket Var	Çeviren: Can Aslı	X	Baskan Yayınları	İst, 1971	İdeal Kitaplık: 14. 334 s.
131	Rene Guillot	Arizonalı Red Kit (Red Kit de l'Arizona)	Çeviren: Ömer Şensöz	X	Baskan Yayınları	İst, 1977	İdeal Kitaplık: 67. 174 s.
132	Antoine Reboul	Artık Öldürmeyeceksin	Çeviren: Can Aslı	X	Baskan Yayınları	İst, 1972	İdeal Kitaplık: 7. 180 s.
133	Charles Dauzats	Baltık Alevler İçinde (Tonnerre sur la Baltique)	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1973	İdeal Kitaplık: 35. 248 s.
134	Odette Sorensen	Bertrande Kulesi'nin Esrarı	Çeviren: Ali Topaloğlu	X	Baskan Yayınları	İst, 1973	İdeal Kitaplık: 30. 256 s.
135	Suzanne Pairault	Beyaz Melek (Catherine infirmière)	Çeviren: Namık Özer Erdoğan	X	Baskan Yayınları	İst, 1976	İdeal Kitaplık: 54. 215 s.
136	Suzanne Pairault	Bilinmeyen Ülkelere Doğru	Çeviren: M. Doğan Özbay	X	Baskan Yayınları	İst, 1973	İdeal Kitaplık: 33. 208 s.
137	Joseph Dinant	Bir Kahraman Doğuyor (Taurus le revolte)	Çeviren: Samih Tiryakioğlu	X	Baskan Yayınları	İst, 1978	İdeal Kitaplık: 74. 322 s.
138	Suzanne Pairault	Cankurtaranın Sırrı (Le Secret de l'ambulance)	Çeviren: Sevinç Varlı	X	Baskan Yayınları	İst, 1974	İdeal Kitaplık: 42. 160 s.
139	Jean-Michel Charlier	Casus Pilot	Çeviren: Zerhan Yüksel	X	Baskan Yayınları	İst, 1974	İdeal Kitaplık: 44. 240 s.
140	Paul- Jacques Bonzon	Çalınan Planlar	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1970	İdeal Kitaplık: 6. 210 s.
141	Paul-Jacques Bonzon	Çalınan Tablo (Les Six Compagnons et L'oeil D'acier)	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1975	İdeal Kitaplık: 49. 175 s.
142	Paul-Jacques Bonzon	Çocuk Hırsızlarının Peşinde	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1973	İdeal Kitaplık: 32. 215 s.
143	Paul-Jacques Bonzon	Denizaltı Mağarasının Esrarı (Les Six Compagnons et le Secret de la Calanque)	Çeviren: Necla Ertugan	Resimleyen: Albert Chazelle	Baskan Yayınları	İst, 1976	İdeal Kitaplık: 60. 184 s.
144	Gilles Avril	Denizde Baskın	Çeviren: Zerhan Yüksel	X	Baskan Yayınları	İst, 1971	İdeal Kitaplık: 13. 199 s.
145	Suzanne Pairault	Domino Gazeteci (Domino Journaliste)	Çeviren: Kayahan Okay	X	Baskan Yayınları	İst, 1975	Pembe Kitaplık: 15. 194 s.
146	Rene Guillot	Dostluk Çemberi	Çeviren: Aslı Can	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1970	İdeal Kitaplık: 3. 202 s.

147	Gilles Perrault	En Uzun Günü'nün Sırrı	Çeviren: Nihan Önel	X	Baskan Yayınları	İst, 1970	İdeal Kitaplık: 8. 259 s.
148	Paul-Jacques Bonzon	Esrarengiz Komşular (Les et-ranges locataires)	Çeviren: Kayahan Okay	X	Baskan Yayınları	İst, 1977	Pembe Kitaplık: 18. 135 s.
149	Paul- Jacques Bonzon	Esrarengiz Oduncular	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1971	İdeal Kitaplık: 12. 217 s.
150	Paul-Jacques Bonzon	Esrarengiz Valiz (Les Six Com-pagnons et les Espions du Ciel)	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1976	İdeal Kitaplık: 56. 196 s.
151	Odette Sorenson	Gece Gelen Adamlar	Çeviren: Zerhan Yüksel	X	Baskan Yayınları	İst, 1975	İdeal Kitaplık: 53. 180 s.
152	Paul-Jacques Bonzon	Gece Gelen Ziyaretçi	Çeviren: M. Doğan Özbay	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1973	İdeal Kitaplık: 28. 211 s.
153	Gilles Avril	Gemideki Bomba	Çeviren: Zerhan Yüksel	X	Baskan Yayınları	İst, 1971	İdeal Kitaplık: 15. 187 s.
154	Christian Leourier	Gezegendeki Canavarlar (Le messenger de la grande ile)	Çeviren: Namık Özer Erdo-ğan	X	Baskan Yayınları	İst, 1977	İdeal Kitaplık: 69. 287 s.
155	Teğmen X (takma isim)	Giyotin Harekatı	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1973	İdeal Kitaplık: 27. 271 s.
156	Rene Guillot	Grichka ile Kurtlar	Çeviren: Nesrin Altınova	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1973	İdeal Kitaplık: 40. 200 s.
157	Eric Lestier	Himalayalardaki Kervan	Çeviren: Pekcan Türkes	X	Baskan Yayınları	İst, 1975	İdeal Kitaplık: 52. 176 s.
158	Odette Joyeux	Hollanda'lıların Hazinesi (Le Tresor des Hollandais)	Çeviren: Nesrin Altınova	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1973	Pembe Kitaplık: 2. 211 s.
159	[Sir] Walter Scott	Ivanhoe	Çeviren: M. Doğan Özbay	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1972	İdeal Kitaplık: 25-26. 348 s.
160	Odette Sorensen	İki As Televizyonda (Deux as ala T.V.)	Çeviren: Müfit İmşir	X	Baskan Yayınları	İst, 1978	İdeal Kitaplık: 72. 240 s.
161	Gilles Avril	İntikam Saati	Çeviren: Zerhan Yüksel	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1972	İdeal Kitaplık: 23. 207 s.
162	Pierre Gaspard-Huit	İsimsiz Şatonun Hazinesi (Le tresor du chateau sans nom)	Çeviren: Necdet Selener	X	Baskan Yayınları	İst, 1977	İdeal Kitaplık: 70. 238 s.
163	Paul-Jacques Bonzon	Kaçırılan Kız (Les Six Compag-nons et la Princesse Noire)	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1975	İdeal Kitaplık: 46. 207 s.
164	Paul- Jacques Bonzon	Kaçırılan Uçak	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1972	İdeal Kitaplık: 22. 200 s.
165	Rene Guillot	Kahraman Çocuk (L'homme de la 377)	Çeviren: M. Doğan Özbay	Resimleyen: J. P. Ariel	Baskan Yayınları	İst, 1976	İdeal Kitaplık: 58. 175 s.
166	Claude Veillot	Karabinalı Adam (L'homme a la Carabine)	Çeviren: Ömer Şensöz	X	Baskan Yayınları	İst, 1976	İdeal Kitaplık: 61. 176 s.
167	François Celier	Karaib Denizi Casusları: Eric Matras'ın Maceraları	Çeviren: Samih Tiryakioğlu	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1970	İdeal Kitaplık: 5. 240 s.

168	Suzanne Pairault	Karanlıktaki Adam	Çeviren: Zerhan Yüksel	X	Baskan Yayınları	İst, 1975	İdeal Kitaplık: 50. 251 s.
169	Odette Sorensen	Katır Rallisi	Çeviren: Ali Topaloğlu	X	Baskan Yayınları	İst, 1973	İdeal Kitaplık: 20. 283 s.
170	Georges Bayard	Kayalıklar Arasında	Çeviren: M. Doğan Özbay	X	Baskan Yayınları	İst, 1973	İdeal Kitaplık: 29. 247 s.
171	Marc Soriano	Kayıp Albay	Çeviren: Aydın Yazaroğlu	X	Baskan Yayınları	İst, 1970	İdeal Kitaplık: 2. 301 s.
172	Caroline Quine	Kayıp Gölün Büyücüsü	Çeviren: Ömer Şensöz	X	Baskan Yayınları	İst, 1977	İdeal Kitaplık: 65. 191 s.
173	Paul- Jacques Bonzon	Kırmızı Gül	Çeviren: M. Doğan Özbay	X	Baskan Yayınları	İst, 1972	İdeal Kitaplık: 20. 239 s.
174	Joseph Dinant	Kralın Süvarileri (L'escadron du roi)	Çeviren: Samih Tiryakioğlu	X	Baskan Yayınları	İst, 1978	İdeal Kitaplık: 75. 253 s.
175	Georges Chaulet	Küçük Fantoma ile Sihirli Lamba (Fantomette et la Lampe Merveilleuse)	Çeviren: Nesrin Altınova	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1974	Pembe Kitaplık: 8. 184 s.
176	Georges Chaulet	Küçük Fantoma Sarı Pençeye Karşı (Fantomette contre la Main Jaune)	Çeviren: Necla Ertugan	Resimleyen: Josette Stephani	Baskan Yayınları	İst, 1976	İdeal Kitaplık: 16. 207 s.
177	Teğmen X (takma isim)	Langelot Casuslara Karşı	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1970	İdeal Kitaplık: 10. 282 s.
178	Teğmen X (takma isim)	Langelot Profesörün Peşinde (Langelot et L'avion detourne)	Çeviren: Necla Ertugan	Resimleyen: Maurice Paulin	Baskan Yayınları	İst, 1977	İdeal Kitaplık: 68. 207 s.
179	Teğmen X (takma isim)	Langelot Sabotajcıların Peşinde	Çeviren: Zerhan Yüksel	X	Baskan Yayınları	İst, 1973	İdeal Kitaplık: 31. 231 s.
180	Teğmen X (takma isim)	Langelot Sanık (Lieutenant)	Çeviren: Zerhan Yüksel	X	Baskan Yayınları	İst, 1976	İdeal Kitaplık: 63. 224 s.
181	Teğmen X (takma isim)	Langelot Timsahlar Arasında (Langelot et les Crocodiles)	Çeviren: Zerhan Yüksel	X	Baskan Yayınları	İst, 1974	İdeal Kitaplık: 39. 236 s.
182	Teğmen X (takma isim)	Langelot ve Sarı Denizaltı (Langelot et le Sous-Marin Jaune)	Çeviren: Zerhan Yüksel	X	Baskan Yayınları	İst, 1975	İdeal Kitaplık: 47. 222 s.
183	Teğmen X (takma isim)	Langelot Yankesici (Langelot pickpocket)	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1978	İdeal Kitaplık: 73. 255 s.
184	Rene Guillot	Limandaki Yabancı (L'etranger du Port)	Çeviren: Zerhan Yüksel	X	Baskan Yayınları	İst, 1974	İdeal Kitaplık: 41. 199 s.
185	François Celier	Maymunlar Vadisi	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	X	Baskan Yayınları	İst, 1972	İdeal Kitaplık: 24. 231 s.
186	Philippe Ebly	Merih'te Dört Hafta (Et les martiens inviterent les hommes)	Çeviren: Necdet Selener	X	Baskan Yayınları	İst, 1978	İdeal Kitaplık: 71. 228 s.
187	Teğmen X (takma isim)	Miami Serüveni (Langelot et les Exterminateurs)	Çeviren: Zerhan Yüksel	Resimleyen: Maurice Paulin	Baskan Yayınları	İst, 1976	İdeal Kitaplık: 59. 198 s.

188	Georges Bayard	Michel Pastoure Adasında	Çeviren: Namık Özer Erdoğan	X	Baskan Yayınları	İst, 1976	İdeal Kitaplık: 62. 263 s.
189	Georges Bayard	Michel ve Kaybolan Hazine (Michel et le Tresor Perdu)	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1976	İdeal Kitaplık: 55. 223 s.
190	Odette Sorenson	Milyonluk Çanta	Çeviren: Ali Topaloğlu	X	Baskan Yayınları	İst, 1971	İdeal Kitaplık: 11. 251 s.
191	Charles Dickens	Mr. Pickwick'in Serüvenleri (Les Aventures de Mr. Pickwick)	Çeviren: Neclâ Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1974	İdeal Kitaplık: 43. 287 s.
192	Simonne Monlaü - Pierre Moreau - Georges Monlaü	Ne Olacağım? 500 Meslek (Que Ferai - je Plus Tard)	X	Resimleyenler: Philippe Daure - Jacques Poirier	Baskan Yayınları	İst, 1973	20. Yüzyılın Kitapları. Altın Bilgi Serisi: 6. 177 s.
193	Antoine Reboul	Ölüm Seferi	Çeviren: Can Aslı	X	Baskan Yayınları	İst, 1970	İdeal Kitaplık: 1. 251 s.
194	Gilles Avril	Parola 3335	Çeviren: Zerhan Yüksel	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1971	İdeal Kitaplık: 17. 176 s.
195	Cecile Aubry	Poly ile Arkadaşı Pippo (Poly et son ami Pippo)	Çeviren: Nesrin Altınova	X	Baskan Yayınları	İst, 1977	Pembe Kitaplık: 19. 183 s.
196	Cecile Aubry	Poly İmdat (Au Secours Poly)	Çeviren: Nesrin Altınova	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1974	Pembe Kitaplık: 9-10. 416 s.
197	Cecile Aubry	Poly Tatilde (Les Vacances de Poly)	Çeviren: Nesrin Altınova	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1974	Pembe Kitaplık: 5-6. 408 s.
198	Cecile Aubry	Poly ve Kara Elmas (Poly et le Diamant Noir)	Çeviren: Nesrin Altınova	X	Baskan Yayınları	İst, 1974	Pembe Kitaplık: 12-13. 325 s.
199	Cecile Aubry	Poly Venedik'te (Poly a Venise)	Çeviren: Nesrin Altınova	Resimleyen: Daniel Billon	Baskan Yayınları	İst, 1976	Pembe Kitaplık: 17. 191 s.
200	Cecile Aubry	Poly: Bir Midillinin Öyküsü	Çeviren: Nesrin Altınova	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1973	Pembe Kitaplık: 1. 259 s.
201	Paul-Jacques Bonzon	Portbagajdaki Kedi (Le Secret de la Malle Arriere)	Çeviren: Zerhan Yüksel	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1974	Pembe Kitaplık: 4. 207 s.
202	Huguette Carriere	Robot Dansöz (Tony et l'enigme de la Zimbollina)	Çeviren: Ayda Düz	X	Baskan Yayınları	İst, 1974	Pembe Kitaplık: 11. 239 s.
203	Georges Bayard	Sabotaj	Çeviren: Necdet Selener	X	Baskan Yayınları	İst, 1979	İdeal Kitaplık: 77.
204	Paul- Jacques Bonzon	Sarı Valizli Adam	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1977	İdeal Kitaplık: 66. 167 s.
205	Alexandre Dumas	Siyah Lale	Çeviren: Faik Baysal	X	Baskan Yayınları	İst, 1975	İdeal Kitaplık: 51. 324 s.
206	Y. M. Loiseau	Soğuk Duvarı (Le Mur Du Froid)	Çeviren: İtah Eroğlu	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1973	İdeal Kitaplık: 38. 222 s.

207	Odette Sorenson	Şişedeki Mesaj	Çeviren: Ali Topaloğlu	X	Baskan Yayınları	İst, 1970	İdeal Kitaplık: 4. 329 s.
208	Joseph Dinant	Şövalye Ferrand (Le chevalier de Ferrand)	Çeviren: Samih Tiryakioğlu	X	Baskan Yayınları	İst, 1979	İdeal Kitaplık: 76. 287 s.
209	Odette Sorensen	Tehdit Mektubu	Çeviren: Ali Topaloğlu	X	Baskan Yayınları	İst, 1973	İdeal Kitaplık: 34. 288 s.
210	[Harriet Elizabeth] Beecher Stowe	Tom Amca'nın Kulübesi	Çeviren: Orhan Tercan	X	Baskan Yayınları	İst, 1970	İdeal Kitaplık: 9. 399 s.
211	Philippe Ebly	Uzaklardan Gelen Yabancı (Celui Qui Revenait de Loin)	Çeviren: Kayahan Okay	X	Baskan Yayınları	İst, 1975	İdeal Kitaplık: 18. 160 s.
212	Teğmen X (takma isim)	Uzay Gemisinde Casus Var	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1970	İdeal Kitaplık: 18. 264 s.
213	Rene Guillot	Uzaydan Gelen Yabancı (La Planete Ignoree)	Çeviren: Namık Özer Erdoğan	Resimleyen: J. P. Ariel	Baskan Yayınları	İst, 1976	İdeal Kitaplık: 57. 270 s.
214	Roberte Armand	Üç Afacan Soyguncuların Peşinde (Les 3 N et le Chien Jaune)	Çeviren: Kayahan Okay	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1975	Pembe Kitaplık: 14. 272 s.
215	Roberte Armand	Üç Afacanın Garip Komşusu	Çeviren: Nesrin Altınova	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1974	Pembe Kitaplık: 3. 231 s.
216	Alexandre Dumas	Üç Silahşörler	Çeviren: Nesrin Altınova	X	Baskan Yayınları	İst, 1973	İdeal Kitaplık: 36-37. 495 s.
217	Odette Sorensen	Vagondaki Kız	Çeviren: Murat Tanju	X	Baskan Yayınları	İst, 1971	İdeal Kitaplık: 19. 199 s.
218	Paul- Jacques Bonzon	Vercors Ateşler İçinde	Çeviren: Nadir Demirel	X	Baskan Yayınları	İst, 1977	İdeal Kitaplık: 64. 183 s.
219	Erica Certon	Vizon Hırsızları (Mouche et les Visions Bleus)	Çeviren: Zerhan Yüksel	Resimli	Baskan Yayınları	İst, 1974	Pembe Kitaplık: 7. 208 s.
220	Odette Sorensen	Yaz Tatili (Le Carre D'as Et Les Malandrins)	Çeviren: Ali Topaloğlu	X	Baskan Yayınları	İst, 1975	İdeal Kitaplık: 45. 311 s.
221	Paul- Jacques Bonzon	Yeşil Çadırın Esrarı	Çeviren: Necla Ertugan	X	Baskan Yayınları	İst, 1971	İdeal Kitaplık: 16. 208 s.
222	Daniel Defoe	Robinson Crusoe	Çeviri: Erdem Katırcıoğlu	X	Başak Kitabevi	İst, 1979	66 s.
223	Jules Verne	Seksen Günde Devriale	Çeviren: Erdem Katırcıoğlu	X	Başak Kitabevi	İst, 1979	77 s.
224	Aziz Efendi	Muhayyelat-ı Aziz Efendi (Aziz Efendi'nin Hayalleri)	Sadeleştiren: Ahmet Kabaklı	X	Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı	İst, 1973	1000 Temel Eser: 70. 409 s.
225	Kâtip Çelebi	Tuhfetü'l Kibar Fi Esfari'l Bihar (Deniz Savaşları Hakkında Büyüklere Armağan)	Açıklamalarla yayına hazırlayan: Orhan Şaik Gökyay	X	Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı	İst, 1973	1000 Temel Eser: 71. 404+[8] s.
226	Charles Kingsley	Su Bebekleri	Çevirenler: Betigül İmre - Hâle Kutlay	X	Başbakanlık Kültür Müsteşarlığı	Ank, 1973	İngiliz Klâsikleri Serisi. 304 s.

227	Erich Kästner	Emil ve Detektifler	Çeviren: Semra Ögel		Bateş Yayınevi	İst, 1967	134 s.
228	Christoph von Schmid	Şövalyenin Şatosu, Sevimli Kuzu, Şarkıcı Kanarya	Tercüme eden: A[li] Rıza Akdemir	Resimli	Baylan Basım ve Ciltevi	Ank, 1973?	Mustafa Yazgan Ahlâkî Çocuk Hikâyeleri - Tercüme Serisi: 1. 116 s.
229	Antonio Gramsci	Çocuklarıma Mektuplar	Çevirenler: Meral Erez - Cermal Erez	X	Belge Yayınları	İst, 1979	Belge Yayınları: 5. 133 s.
230	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Grimm Kardeşlerden Peri Masalları	İngilizceden çeviren: Nazım Berksoy	X	Berksoy Yayınları	İst, 1976	1. k.: 94+[1] s. 2. k.: 95+[1] s.
231	Miguel de Cervantes	Becerikli Şövalye Mancha'lı Don Quijote (2 cilt)	Çeviren: Bertan Onaran	X	Bilgi Yayınevi	Ank, 1970	1. cilt: 499 s. 2. cilt: 498 s.
232	Charles Dickens	David Koperfeld	[Çeviri]	Resimli	Bilgi Yayınevi	Ank, 1978	Bilgi Yayınları Çocuk Klasikleri: 1. 103 s.
233	[Jean de] La Fontaine	Masallar	Türkçesi: Nazım Hikmet [Ran]	X	Bilgi Yayınevi	Ank, 1970	2. bs. Bilgi Yayınları: 89. Masal Dizisi: 4. 209 s.
234	Alexandre Dumas	Monte Kristo	[Çeviri]	Resimli	Bilgi Yayınevi	Ank, 1978	Bilgi Yayınları Çocuk Klasikleri: 3. 118 s.
235	Alexandre Dumas	Siyah Lâle	[Çeviri]	Resimli	Bilgi Yayınevi	Ank, 1978	Bilgi Yayınları Çocuk Klasikleri: 4. 112 s.
236	Sharlotte Barrows Chorpennig - Charles Perrault	Külkedisi (Sinderella)	Çeviren: Mehtap Uyguner. Sahneye uygulayan: Sema Okay	X	Binbir Gece Çocuk Tiyatrosu Yayınları	Ank, 1969	Binbir Gece Çocuk Tiyatrosu Yayınları: 1. Tiyatro Dizisi: 1. 70+[8] s.
237	Hans Christian Andersen	Andersen Masalları 1	Türkçesi: Behçet Necatigil	X	Bozak Yayınları	İst, 1977	Bozak Yayınları: 15. Masal Dizisi: 1. 237+[1] s.
238	Emil Ludwig	Yavuz ile Midillinin Yolculuğu	Çeviren: Arif Gelen	X	Burçak Yayınevi	İst, 1968	72 s.
239	Christian Hans Andersen	Balıkçı ile Karısı	Hans Andersen'den çeviren: Mevlüt Kaplan	X	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Öyküler Dizisi: 305. 40 s.
240	X	Cimri	The Arabian Nights'tan çeviren: Mevlüt Kaplan	X	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Öyküler Dizisi: 304. 40 s.
241	X	Sihirli Değnek	Çeviren: Mevlüt Kaplan	X	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Bük Yayın Dağıtım Öyküler Dizisi: 220. 31 s.
242	Erich Kästner	Açıkgöz Budalalar	Türkçeleştiren: Akşit Gök-türk	Resimleyen: Eberhard Binder-Stassfurt	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 43. 112 s.
243	Mihalkov	Afacanların Şenliği	Türkçeleştiren: Mehmet Özgül	Resimleyen: G. Ogorodnikov	Cem Yayınevi	İst, 1980	Arkadaş Kitaplar. Kırmızı Dizi: 12. 96 s.
244	John Steinbeck	Al Midilli	Türkçeleştiren: Tomris Uyar	Resimleyen: Osman Kehri	Cem Yayınevi	İst, 1980	Mor Dizi: 15. 87 s.

245	Lewis Carroll	Alis Harikalar Ülkesinde (Çocuk Romanı)	Türkçeleştiren: Tomris Uyar	Resimleyen: John Tenniel	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 46. 138 s. Yazarın asıl adı "Charles Lutwidge Dodgson"dur.
246	Sabahattin Ali	Arabalar Beş Kuruşa	Derleyen ve yalınlaştıran: Erdal Öz	Resimleyen: Yıldız Aydemir	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar. Mor Dizi: 7. 79 s.
247	[Waldemar] Bonsels	Arı Maya	Türkçeleştiren: Muhterem Selimoğlu	Resimler: G. Vanni	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar. Mor Dizi: 1. 183 s.
248	[Annemarie Fromme] Bechem	Atlıkarınca (Bir Çocuk Romanı)	[Çeviri]	Resimleyen: Edith Witt	Cem Yayınevi	İst, 1979	Beyaz Dizi: 100. 79 s.
249	Sven Wernström	Benim Küçük Üçağıtım (Bir Çocuk Romanı)	Türkçeleştirenler: Mehmet Çağ - Erdal Öz	Resimleyen: Mustafa Delioğlu	Cem Yayınevi	İst, 1977	Beyaz Dizi: 59. 152 s.
250	Rene Guillot	Beyaz Yele (Bir Çocuk Romanı)	Türkçeleştiren: Elâ Güntekin	Resimleyen: Jean Reschofsky	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 4. 134 s.
251	Samed Behrengi	Bir Şeftali Bin Şeftali (Bir Çocuk Masalı)	Türkçeleştiren: Ömer Polat	Resimleyen: Ferruh Doğan	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 9. 73 s.
252	Samed Behrengi	Bu Gelen Köroğludur (Çocuklar için Bir Destan)	Türkçeleştirenler: Şule Ak-yüz - Erdal Öz	Resimleyen: Osman Kehri	Cem Yayınevi	İst, 1978	Arkadaş Kitaplar: 19. 93 s.
253	Yevgeni Permyak	Buğdayı Kim Öğütür (Çocuklar için Masallar)	Türkçeleştiren: Faruk Ünlü-türk	Resimleyen: İsa Çelik	Cem Yayınevi	İst, 1978	Arkadaş Kitaplar: 84. 92+[1] s.
254	Marie Voriskova	Çingene Masalları	Türkçeleştiren: İlhan Kubanç	Resimleyen: Mila Do-lezelova	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 31. 144 s.
255	[Fiyodor Mihayloviç] Dostoyevski	Çocuklar Arasında (Öyküler)	Türkçeleştiren: Hüseyin Tüzün	Resimleyen: Ferit Öngören	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 47. 106 s.
256	Gormander [Gunnar Ohrlander]	Çocuklar Grevde (Gülmeceli Çocuk Romanı)	Türkçeleştirenler: Milko Lundsström - Demir Özlü	Resimleyen: Helena Henschen	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 54. 100 s.
257	Gormander [Gunnar Ohrlander]	Çocuklar Yönetimde (Bir Çocuk Romanı)	İsveççeden Türkçeleştiren: Mehmet Çağ	Resimleyen: Helena Henschen	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 22. 147 s.
258	Hüseyin Rahmi [Gürpınar]	Çocukluk Günlerim (Seçme Öyküler)	Derleyen ve yalınlaştıran: Erdal Öz	Resimleyen: Sema Il-gaz	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar. Mor Dizi: 17. 88 s.
259	Ömer Seyfettin	Forsa (Öyküler)	Derleyip yalınlaştıran: Erdal Öz	Resimleyen: Mustafa Delioğlu	Cem Yayınevi	İst, 1980	6. bs. Beyaz Dizi: 2. 112 s.
260	Gorki	Dankonun Yüreği (Öyküler)	Ruşçadan çeviren: İhmal Amca	Resimleyen: Ateş Ay-demir	Cem Yayınevi	İst, 1977	Arkadaş Kitaplar: 64. 71 s. Yazarın asıl adı "Aleksy Maksimoviç Peşkov"dur.
261	Erdal Öz	Dedem Korkut (Öyküler)	Bugünün Türkçesine çeviren: Erdal Öz	Resimleyen: Turgut Zaim	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 7. 166 s.

262	[Irena] Jurgielewiczowa	Döne Döne Gider Güneş (Bir Çocuk Romanı)	Türkçeleştiren: Hale Kuntay	Resimleyen: Yıldız Cı-bıroğlu	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 39. 125 s.
263	Angel Karaaliçev	Ellerinden Öperim (Çocuk Hikayeleri)	Türkçeleştiren: Ülker İnce	Resimleyen: Belkıs Taşkeser	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 12. 154+[1] s.
264	Yevgeni Permyak	Erken Çiçeklenen Elma Ağacı (Çocuklar için Masallar)	Türkçeleştiren: Faruk Ünlütürk	Resimleyen: İsa Çelik	Cem Yayınevi	İst, 1978	Beyaz Dizi: 98. 83 s.
265	Ahmet Rasim	Falaka (Okul Anıları)	Derleyip yalınlaştıran: Atilla Özkırımlı	Resimleyen: Osman Kehri	Cem Yayınevi	İst, 1979	2. bs. Beyaz Dizi: 80. 112 s.
266	Uspenski	Fedor Amca (Bir Çocuk Romanı)	Türkçeleştiren: Faruk Ünlütürk	Resimleyen: G. Kalinovski	Cem Yayınevi	İst, 1976	Beyaz Dizi: 36. 152 s.
267	Ernest Gaines	Gök Nasıl da Karardı	Türkçeleştiren: Tomris Uyar	Resimleyen: Mustafa Delioğlu	Cem Yayınevi	İst, 1980	Mor Dizi: 20. 96 s.
268	Ruth Hermann	Hamburg'daki Küçük İstanbul	Türkçeleştiren: Zeyyat Selimoğlu	Fotoğraflar: Helga Gattermann	Cem Yayınevi	İst, 1980	Beyaz Dizi: 68. 128 s.
269	Erich Kästner	Hayvanlar Toplantısı	Türkçeleştiren: Hüseyin Tüzün	Resimler: Walter Trier	Cem Yayınevi	İst, 1981	Kırmızı Dizi: 15.
270	Samed Behrengi	İnatçı Kediler	Türkçeleştiren: Aydın Tebrizi	Resimleyen: Turgut Keskin	Cem Yayınevi	İst, 1979	3. bs. Arkadaş Kitaplar: 82. 75 s.
271	Samed Behrengi	Kargalar (Bir Çocuk Öyküsü)	Türkçeleştirenler: Settar Destmalcı - Şule Akyüz	Resimleyen: Yıldız Cı-bıroğlu	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 34. 124 s.
272	Hans Christian Andersen	Karlar Kraliçesi (Çocuk Masalları)	Türkçeleştiren: Ülkü Tamer	Resimleyen: RuthKoser-Michaels	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 49. 96 s.
273	Karel Čapek	Kayıbolan Bacak	Türkçesi: Hasan Ali Ediz	X	Cem Yayınevi	İst, 1975	166 s.
274	Samed Behrengi	Kel Güvercinci (Bir Çocuk Masalı)	Türkçeleştiren: Şule Akyüz	Resimleyen: Sabiha Erengönül	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 26. 63 s.
275	[Albert] Lamoris	Kırmızı Balon (Le Ballon Rouge) (Bir Çocuk Öyküsü)	Hazırlayan: Cemal Süreya [Seber]	Fotoğraflar: Lamoris-se'nin filminden.	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 21. 78 s.
276	Hans Christian Andersen	Kibritçi Kız	Türkçeleştiren: Ülkü Tamer	Resimleyen: Jiri Trnka	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 11. 111 s.
277	Samed Behrengi	Konuşan Bebek (Bir Çocuk Öyküsü)	Türkçeleştiren: Şule Akyüz	Resimleyen: Leyla Uçansu	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 51. 88 s.
278	[Sir Bart] Walter Scott	Korkusuz Kahraman Ivanhoe (Çocuk Romanı)	Yalınlaştırarak Türkçeleştiren: Barış Pirhasan	Resimleyen: Rasim Özkıran	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 19. 221 s.
279	[Lev Nikolayeviç] Tolstoy	Kuğular (Çocuklara Masallar)	Türkçeleştiren: [M.] Zeki Gülsoy	Resimleyen: A. Pakhomov	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 3. 79+[1] s.
280	Marcel Ayme	Kuğuların Türküsü	Türkçeleştiren: Tahsin Yücel	Resimleyen: Ferruh Doğan	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar: 76. 109 s.

281	Johann Wolfgang Goethe	Kurnaz Tilki (Bir Çocuk Romanı)	Yalınlaştırarak Türkçeleştiren: Zeyyat Selimoğlu	Resimleyen: Yıldız Cı-bıroğlu	Cem Yayınevi	İst, 1977	Arkadaş Kitaplar: 65. 119 s.
282	Angel Karaaliçev	Küçük İzo Mizo	Türkçeleştiren: Ülker İnce	Resimleyen: Yıldız Cı-bıroğlu	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 5. 155 s.
283	Paul Biegel	Küçük Kaptan	Türkçeleştiren: Emel Ceylan	Resimleyen: Carl Hollander	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 16. 163 s.
284	Paul Biegel	Küçük Kaptan'ın Dönüşü	Türkçeleştiren: Emel Ceylan	Resimleyen: Carl Hollander	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar: 24. 124 s.
285	Samed Behrengi	Küçük Kara Balık (Bir Çocuk Masalı)	Türkçeleştiren: Hale Kuntay	Resimleyen: Mehmet Sönmez	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 6. 76 s.
286	Käthe Recheis	Küçük Kunduz (Bir Çocuk Romanı)	Türkçeleştiren: Zeyyat Selimoğlu	Resimleyen: Herbert Lenz	Cem Yayınevi	İst, 1979	Mor Dizi: 8. 80 s.
287	Antoine de Saint-Exupery	Küçük Prens (Bir Çocuk Öyküsü)	Türkçeleştirenler: Cemal Süreya [Seber] - Tomris Uyar	Saint-Exupery	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 17. 120 s.
288	[Lev Nikolayeviç] Tolstoy	Küçük Şeytan (Çocuklar için Masallar)	Türkçeleştiren: Füsün Tayanç	Resimleyen: S. Greenwald	Cem Yayınevi	İst, 1978	Beyaz Dizi: 96. 96 s.
289	[Mihail Mihayloviç] Zoşçenko	Lastik Pabuçlar (Çocuklar için Öyküler)	Türkçeleştiren: Ataol Behramoğlu	Resimleyen: Yıldız Aydemir	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 33. 95 s.
290	[Anton] Çehov	Marangozun Köpeği (Bir Çocuk Hikayesi)	Türkçeleştiren: Mehmet Özgül	Resimleyen: D. Kardovski	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 8. 76 s.
291	Gogolaşvili	Mavi Dağlar Ülkesi (Çocuklar için Bir Öykü)	Türkçeleştiren : Mehmet Özgül	Resimleyen: Vladimir Çaplya	Cem Yayınevi	İst, 1980	2. bs. Beyaz Dizi: 89. 71 s.
292	[Cesare] Zavattini	Milano Mucizesi (Bamba Mucizesi)	Türkçeleştiren: Zeyyat Selimoğlu	Resimleyen: Turgut Keskin	Cem Yayınevi	İst, 1980	Arkadaş Kitaplar. Mor Dizi: 18. 124 s.
293	Edita Morris	Nasıl Mısın İyi Misin?	Türkçesi: Ülkü Tamer	X	Cem Yayınevi	İst, 1974	123 s.
294	Marcel Ayme	Nuhun Gemisi (Çocuklar için Masallar)	Türkçeleştiren: Tahsin Yücel	Resimleyen: Ferruh Doğan	Cem Yayınevi	İst, 1978	Arkadaş Kitaplar: 90. 109+[1] s.
295	Cubao [Gao]	Okumak İstiyorum (Bir Çocuk Öyküsü)	Türkçeleştiren: Çiğdem Kömürçüoğlu	Resimleyen: Sciu-Jang - Pen Cing-Ju	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 38. 80 s.
296	Ferenc Molnar	Pal Sokağı Çocukları (Çocuk Romanı)	Türkçeleştiren: Zeyyat Selimoğlu	Resimleyen: Pino	Cem Yayınevi	İst, 1977	Arkadaş Kitaplar: 61. 226 s.
297	Erich Kästner	Palavracı Baron	Türkçeleştiren: Akşit Gök-türk	Resimleyen: Eberhard Binder	Cem Yayınevi	İst, 1979	3. bs. Arkadaş Kitaplar: 52.
298	Behrengi	Pancarçı Çocuk	Türkçeleştiren: Aydın Tebrizi	Resimleyen: Mustafa Delioğlu	Cem Yayınevi	İst, 1979	Beyaz Dizi: 77. 100 s.
299	Truman Capote	Para Dolu Damacana (Bir Öykü)	Türkçeleştiren: Memet Fuat	Resimleyen: Mustafa Delioğlu	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 48. 62 s.

300	Sempe-Goscinny	Pıtırık (1. Kitap)	Türkçeleştiren: Vivet Kanetti	Resimleyen: Sempe	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar. Kırmızı Dizi: 2. 125 s.
301	Sempe-Goscinny	Pıtırık Futbolcu (3. Kitap)	Türkçeleştiren: Vivet Kanetti	Resimleyen: Sempe	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar. Kırmızı Dizi: 6. 104 s.
302	Sempe-Goscinny	Pıtırık İskemle Savaşında	Türkçeleştiren: Vivet Kanetti	Resimleyen: Sempe	Cem Yayınevi	İst, 1980	92 s.
303	Sempe-Goscinny	Pıtırık Kampta (5. Kitap)	Türkçeleştiren: Vivet Kanetti	Resimleyen: Sempe	Cem Yayınevi	İst, 1980	Kırmızı Dizi: 10. 111 s.
304	Sempe-Goscinny	Pıtırık Pazarda	Türkçeleştiren: Vivet Kanetti	Resimleyen: Sempe	Cem Yayınevi	İst, 1980	Arkadaş Kitaplar: 67. 95 s.
305	Sempe-Goscinny	Pıtırık Satranç Oynuyor	Türkçeleştiren: Vivet Kanetti	Resimleyen: Sempe	Cem Yayınevi	İst, 1981	Arkadaş Kitaplar: 98. 93 s.
306	Sempe-Goscinny	Pıtırık Tatilde (4. Kitap)	Türkçeleştiren: Vivet Kanetti	Resimleyen: Sempe	Cem Yayınevi	İst, 1980	Arkadaş Kitaplar. Kırmızı Dizi: 8. 96 s.
307	Sempe-Goscinny	Pıtırık'ın Bisikleti (2. Kitap)	Türkçeleştiren: Vivet Kanetti	Resimleyen: Sempe	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar. Kırmızı Dizi: 4. 112 s.
308	Sempe-Goscinny	Pıtırık'ın Boya Kalemleri (6. Kitap)	Türkçeleştiren: Vivet Kanetti	Resimleyen: Sempe	Cem Yayınevi	İst, 1980	Arkadaş Kitaplar. Kırmızı Dizi: 14. 92 s.
309	Samed Behrengi	Püsküllü Deve (Bir Çocuk Masalı)	Türkçeleştiren: Ömer Polat	Resimleyen: Yalçın Çetin	Cem Yayınevi	İst, 1975	Beyaz Dizi: 13. 79 s.
310	Victor Hugo	Sefiller	Türkçeleştiren: Leylâ Gürsel	Resimli	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 10. 268 s.
311	[Samed] Behrengi	Sevgi Masalı (Çocuklar için Masallar)	Türkçeleştiren: Şule Akyüz - Erdal Öz - Aydın Tebrizi	Resimleyen: Turgut Keskin	Cem Yayınevi	İst, 1980	4. bs. Beyaz Dizi: 74. 128 s.
312	Sabahattin Ali	Sırça Köşk (Masallar)	Yalınlaştıran: Erdal Öz	Resimleyen: Elif Ayiter	Cem Yayınevi	İst, 1980	Arkadaş Kitaplar. Mor Dizi: 22.
313	Andre Maurois	Şişkolarla Siskalar (Çocuk Romanı)	Türkçeleştiren: Ülkü Tamer	Resimleyen: Fritz Wegner	Cem Yayınevi	İst, 1975	2. bs. Arkadaş Kitaplar: 12. 125 s. Yazarın asıl adı "Emile Salomon Wilhelm Herzog"dur.
314	Erich Kästner	Uçan Sınıf	Kısaltarak Türkçeleştiren: Hüseyin Tüzün	Resimler: Walter Trier	Cem Yayınevi	İst, 1981	Kırmızı Dizi: 20.
315	Astrid Lindgren	Uzunçorap (Çocuk Romanı) (1. Kitap)	Türkçeleştirenler: Sümer İşgör - Hale Kuntay	Resimler: Ingrid Vang-Nyman	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 24. 166 s.
316	Astrid Lindgren	Uzunçorap Cincin Adasında (3. Kitap)	Türkçeleştiren: Samiye [Öz]	Resimleyen: Ingrid Vang-Nyman	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar. Kırmızı Dizi: 7. 123 ya da 127 s.?
317	Astrid Lindgren	Uzunçorap Korsan (Çocuk Romanı) (2. Kitap)	Türkçeleştiren: Mehmet Çağ	Resimler: Ingrid Vang-Nyman	Cem Yayınevi	İst, 1977	2. bs. Arkadaş Kitaplar: 76. 119 s.
318	Angel Karaliyev	Ülkelerin En Güzeli (Çocuklar için Masallar, Öyküler)	Türkçeleştirenler: Ayşe Atam	Resimleyen: İsa Çelik	Cem Yayınevi	İst, 1978	Arkadaş Kitaplar: 86. 79+[1] s.

319	Nguyen Than	Vietnamlı Küçük Savaşçı (Çocuklar için Öyküler)	Türkçeleştiren: Muntekim Ökmen	Resimleyen: Gürel Yontan	Cem Yayınevi	İst, 1977	Arkadaş Kitaplar: 72. 64 s.
320	Evliya Çelebi	Yedi İklim Dört Bucak	Derleyen ve yalınlaştıran: Refik Durbaş	Resimleyen: Yalçın Çetin	Cem Yayınevi	İst, 1977	Arkadaş Kitaplar: 62.
321	Yakov Akim	Yedi Renkli Okul (Bir Çocuk Romanı)	Türkçeleştiren: Faruk Ünlütürk	Resimleyen: N. Ustinova	Cem Yayınevi	İst, 1978	Arkadaş Kitaplar: 79. 115 s.
322	Cengiz Aytmatov	Atın Ölümü	[Çeviren]: Metin Aydınoguzoglu	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	Civ Civ Çocuk Yayınları Yeni Dizi: 15. 90 s.
323	Şiller [Johann Christoph Friedrich von Schiller]	Kahraman Avcı ve Oğlu	Çeviri ve uygulama: H. İsmail Uygur	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	2. bs. Civ Civ Yayınları Yeni Dizi: 12. 80 s. Yazarın soyadı kitapta "Şiller" olarak yazılmıştır.
324	Cengiz Aytmatov	Kimsezi Kız (Unutulmayan Öğretmen)	[Çeviren]: Metin Aydınoguzoglu	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	Civ Civ Çocuk Yayınları Yeni Dizi: 9. 72 s.
325	Jules Verne	Küçük Cambazlar: Araba ile Dünya Turu	Dilimize çeviren: H. İsmail Uygur	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	Civ Civ Çocuk Yayınları Yeni Dizi: 2. 64 s.
326	Maurice Maeterlinck	Yosuncuk ile Tosuncuk: Mavi Kuş	Dilimize uygulayan: H. İsmail Uygur	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	Yeni Dizi: 1. 64 s.
327	X	Fino. Das Hunde	Körbchen'den adapte: [Bahattin] Coşkun Amca	X	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1970	Coşkun Amca Yayınları: 1. 16 s. Adapte eden bu eserde "Coşkun Amca" takma adını kullanmıştır.
328	X	Meraklı	Peterle'den adapte: [Bahattin] Coşkun Amca	X	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1970	Coşkun Amca Yayınları: 7. 16 s. Adapte eden bu eserde "Coşkun Amca" takma adını kullanmıştır.
329	X	Alaaddin'in Sihirli Lambası	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Faydalı Çocuk Kitapları
330	X	Ali Baba ve Kırk Haramiler	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
331	X	Altın Saçlı Kız Rapunzel	[Tercüme] Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 23 s.
332	X	Ceylan Bambinin Çocukları	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 32 s.
333	X	Çizmeli Kedi	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
334	R. L. Stevenson	Define Adası	Çeviren: Hadi Besleyici	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1977	Çocuk ve Gençlik Dizisi. 40 s.

335	Yazan: John Connell	Define Adasından Dönüş	Çeviren: Gülgün Özdemir	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1977	Çocuk ve Gençlik Dizisi. 40 s.
336	X	Deniz Kızı	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1977	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
337	X	En Güzel Çocuk Hikayeleri	Çeviren: Fehime Oktar	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 31 s.
338	X	Gemici Sinbat ve Filler	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	16 s.
339	X	Güiver Cüceler Ülkesinde	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
340	X	Güiver Devler Ülkesinde	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	15 ya da 16 s.?
341	Johanna Spyri	Heidi	Çeviren: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1979	Çocuk ve Gençlik Dizisi. 39 s.
342	X	Kediler Kulübü	Çeviren: Nermin Milar	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 32 s.
343	X	Kırmızı Pelerinli Kız	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
344	X	Kırmızı Şapkalı Kız	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 24 s.
345	X	Kibritçi Kız	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	16 s.
346	X	Küçük Deniz Kızı	X	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
347	Frances H. Burnett	Küçük Lord	Çeviren: Ali Avni Öneş	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1979	Çocuk ve Gençlik Dizisi. 31 s.
348	X	Kül Kedisi Sinderalla	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 24 s.
349	Jean de La Fontaine	Lafonten Hikayeleri	Çeviren: Ayla Gürbüz	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Çocuk ve Gençlik Dizisi. 48 s.
350	X	Madalyalı Köpek (Lassi)	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
351	X	Miki Afrika'da	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	15 s.
352	X	Pamuk Prenses ve Yedi Cüce	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 24 s.
353	X	Parmak Çocuk	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
354	Engin Salman	Pembe Panter	X	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
355	Engin Salman	Pembe Panter Ankara'da	X	Çizen: M[ehmet] Tek- dal	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.

356	Engin Salman	Pembe Panter Antalya'daki Ha- zine	X	Çizen: M[ehmet] Tek- dal	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	15 s.
357	Engin Salman	Pembe Panter İstanbul'da	X	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
358	Engin Salman	Pembe Panter Karetçi	X	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	15 s.
359	Engin Salman	Pembe Panter Maçta	X	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
360	Engin Salman	Pembe Panter Sinek Avcısı	X	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	15 s.
361	Engin Salman	Pembe Panter Susmıyan Saat	X	Çizen: M[ehmet] Tek- dal	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	15 s.
362	Engin Salman	Pembe Panter Uludağ'da	X	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
363	Engin Salman	Pembe Panter ve Yaramaz Ke- diler	X	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	15 s.
364	Engin Salman	Pembe Panter: Usta Şoför	X	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	15 s.
365	X	Peter Pan Korsanlara Karşı	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
366	X	Sihirli Kaval: Fareli Köyün Ka- valcısı	Derleyen: Engin Salman	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
367	X	Tavşan Tim ve Gölgecik	Çeviren: Ayşe Arıkan	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1977	16 s.
368	X	Tavşan Tim'in Partisi	Çeviren: Gülgün Özdemir	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1977	16 s.
369	X	Temel Reis: Altın Babası	Derleyen: Engin Salman	Çizen: M[ehmet] Tek- dal	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	16 s.
370	Yazan: Engin Salman	Temel Reis: Azı Dişi	X	Çizen: M[ehmet] Tek- dal	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Temel Reis: 6. 16 s.
371	X	Temel Reis: Bebeğin Hediyesi	Derleyen: Engin Salman	Çizen: M[ehmet] Tek- dal	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	Temel Reis: 3. 16 s.
372	Yazan: Engin Salman	Temel Reis: Boğa Güreşi	X	Çizen: M[ehmet] Tek- dal	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Faydalı Çocuk Kitapları: 10. 16 s.
373	X	Temel Reis: Deniz Canavarı	Derleyen/yazan: Engin Sal- man	Çizen: M[ehmet] Tek- dal	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
374	Yazan: Engin Salman	Temel Reis: Küçük Balık	X	Çizen: M[ehmet] Tek- dal	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Faydalı Çocuk Kitapları: 9. 16 s.
375	X	Temel Reis: Obur Misafir	Derleyen/yazan: Engin Sal- man	Çizen: M[ehmet] Tek- dal	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
376	Yazan: Engin Salman	Temel Reis: Pireli Köpek	X	Çizen: M[ehmet] Tek- dal	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.

377	X	Temel Reis: Pupa Yelken	Derleyen/yazan: Engin Salman	Çizen: M[ehmet] Tekdal	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
378	X	Uçan Fil Dumbo	Derleyen: Engin Salman	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1977	Faydalı Çocuk Kitapları. 15-16 s.?
379	X	Uyuyan Güzel	Derleyen: Engin Salman	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
380	X	Yedi Cüce	X	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Mini Dizi. 16 s.
381	X	Yedi Cüce Ev Arıyor	Derleyen: Engin Salman	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Faydalı Çocuk Kitapları
382	X	Ali'nin Anneler Günü Hediyesi	Adapte eden: Bahattin Coşkun	Resimli	Coşkun Yayınları	İst, 1970	20 s.
383	X	Canlılar Doğar ve Büyür	[Tercüme]	Resimli	Coşkun Yayınları	İst, 1970	Okuma Kitapları. 20 s.
384	X	Çiftlik Hayvanları	[Tercüme]	Resimli	Coşkun Yayınları	İst, 1970	20 s.
385	X	Heidi	X	Resimli	Coşkun Yayınları	İst, 1970	20 s.
386	X	Küçük Zenciler	Adapte: Bahattin Coşkun	Resimli	Coşkun Yayınları	İst, 1970	32 s.
387	X	Osman, Sarı Kanarya	Adapte eden: B[ahattin] Coşkun	Resimli	Coşkun Yayınları	İst, 1970	20 s.
388	X	Pamuk Prenses (Hikâye)	Adapte: Bahattin Coşkun	Resimli	Coşkun Yayınları	İst, 1970	32 s.
389	X	Parmacık	[Adapte]	Resimli	Coşkun Yayınları	İst, 1970	20 s.
390	X	Sekiz Küçük Tavşan	Adapte eden: B[ahattin] Coşkun	Resimli	Coşkun Yayınları	İst, 1970	20 s.
391	X	Sincap Sinsin	Adapte: Bahattin Coşkun	Resimli	Coşkun Yayınları	İst, 1970	20 s.
392	X	Tonton: Ev Yapan Ayı	Adapte eden: Bahattin Coşkun	Resimli	Coşkun Yayınları	İst, 1970	20 s.
393	Peter Langohr	Topkuyruk (Frühling)	[Tercüme]	Resimli	Coşkun Yayınları	1970	Coşkun Yayınları: 11. 20 s.
394	Alain Gree	Ölüm Yarışı	Dilimize çeviren: Hikmet Saim Balkır	X	Çağrı Yayınevi	İst, 1971	Mavi Dizi. Çağrı Yayınevi Çocuk Romanları No: 1. 216 s.
395	Anne de Vries	Küçüklerimize Öyküler	Çeviren: Muammer Yüzbaşıoğlu	?	Çeltüt Matbaacılık Koll. Şti.	İst, 1969	Çocuk Kitapları Dizisi: 1. 168 s.
396	X	Çocuklar için Küçük Hikâyeler	Cristoph von Schmid'den çeviren: Muammer Yüzbaşıoğlu	Resimli	Çeltüt Matbaacılık Koll. Şti.	İst, 1968	78 s.

397	Key W. Taylor	Küçükler için Resimli Kitabı Mukaddes	X	Resimli	Çitiris Basımevi	İst, 1967?	50 ya da 64 s.?
398	X	Batının En Hızlı Adamı Ringo	[Çeviri]	Resimli	Çizgi Yayınları	İst, 1979	98 s.
399	Gutenberg	İlk Matbaa	Çeviren: Fuat Baymur	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1969	32 s.
400	X	Altın Tabaka	Çeviren: Şevki Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	16 s.
401	X	Arap Atı (Bir Arap Hikayesi)	Çeviren: Hikmet Turhan Dağlıoğlu	X	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1972	11+[3] s.
402	X	Binek Atı	Çeviren: Şevket Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	15 s.
403	Yazan: Ramon Coffman	Çok Eski Zamanlarda	Türkçeleştiren: Hatice Akdik	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1968	24 s.
404	X	Engerek Yılanı	Çeviren: Şevki Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	16 s.
405	X	Eski Palto	Çeviren: Şevki Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	16 s.
406	X	Fındık Kabağı	Çeviren: Şevki Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	16 s.
407	X	Gökkuşağı	Çeviren: Şevki Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	16 s.
408	X	Güller	Çeviren: Şevki Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	16 s.
409	X	Hazine Arayıcısı	Çeviren: Şevki Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	15 s.
410	X	İyi Evlat	Çeviren: Şevki Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	16 s.
411	X	Koyunlar	Çeviren: Şevki Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	16 s.
412	X	Maskeliler	Çeviren: Şevki Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	16 s.
413	X	Mutlu Ülke	Çeviren: Şevki Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	16 s.
414	X	Nöbetçi	Çeviren: Şevki Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	15 s.
415	X	Para Kesesi	Çeviren: Şevki Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	16 s.

416	X	Sihirli Çekmece	Çeviren: Şevki Tan	Resimleyen: Aytaç Erentürk	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	16 s.
417	X	Taş Kırıcı (Bir Japon Hikayesi)	Çeviren: Hikmet Turhan Dağlıoğlu	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1972	16 s.
418	Aleksander Soljenitsin	Kreçetovka İstasyonu	Çeviren: Behzat Tanç	x	Damla Yayınevi	İst, 1974	Edebî Romanlar Serisi: 2. 144 s.
419	Christoph von Schmid	Cesur Kız	Çeviren: Ali Rıza Akdemir	İç resimler: M. Ökkeş İlhan	Damla Yayınevi	İst, 1975	Damla Yayınevi No: 15. Çocuk Kitapları Serisi No: 4. 218 s.
420	Mehmet Önder	Çocuklara Mevlana'dan Hikayeler	[Sadeleştiren: Mehmet Önder]	Resimler: İlhan Bilge	Damla Yayınevi	İst, 1975	Damla Yayınevi No: 19. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 11. 80 s.
421	R[obert] L[ouis] Stevenson	Şişedeki Cin	Çeviren: Ali Rıza Akdemir	İç resimler: M. Ökkeş İlhan	Damla Yayınevi	İst, 1975	Damla Yayınevi No: 20. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 12. 59 s.
422	X	Dünya Masalları	Türkçesi: Yekta Ataman - İlona Gürkan	X	Danışman Yayınları	İst, 1974	48 s.
423	X	Dünya Masalları: İngiliz Masalları	Türkçesi: Yekta Ataman	X	Danışman Yayınları	İst, 1972	62 s.
424	X	Dünya Masalları: Macar Masalları	Türkçesi: İlona Gürkan	X	Danışman Yayınları	İst, 1972	62 s.
425	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Grimm Masalları (Garip Cüce, Pamuk Prenses ile Yedi Cüce, 12 Prenses, Altın Kuş, İnatçı Keçi)	Çeviren: İlhan Akçay	Resimli	Danışman Yayınları	İst, 1971	64 s.
426	Jules Verne	Seksen Günde Dünya Gezisi	Çeviren: Bertan Onaran	X	De Yayınevi	İst, 1971	Jules Verne Dizisi: 1. 284 s.
427	X	Pembe Panter Avlanıyor	X	Resimli	Defne Yayınları	İst, 1975	14 s.
428	X	Pembe Panter Cambaz	X	Resimli	Defne Yayınları	İst, 1975	14 s.
429	X	Pembe Panter Devler Ülkesinde	X	Resimli	Defne Yayınları	İst, 1975	14 s.
430	X	Pembe Panter Hayvanat Bahçesinde	X	Resimli	Defne Yayınları	İst, 1975	
431	X	Pembe Panter Müzisyen	X	Resimli	Defne Yayınları	İst, 1975	Defne Yayınları: 2. 14 s.
432	X	Sevimli Hayalet Kocaoğlan	X	Resimli	Defne Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi No: 7. 16 s.

433	X	Sevimli Hayalet Ormanda	X	Resimli	Defne Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi No: 3. 16 s.
434	X	Sevimli Hayalet ve Benekli At	X	Resimli	Defne Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi No: 1. 16 s.
435	X	Sevimli Hayalet ve Yaramaz Sincap	X	Resimli	Defne Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi No: 4. 16 s.
436	X	Sevimli Hayalet: Karakedi	X	Resimli	Defne Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi No: 2. 16 s.
437	X	Sevimli Hayalet: Maskeli Kahraman	X	Resimli	Defne Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi No: 8. 14 s.
438	L. Guny	Adını Unutan Kız	Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 61. 72 s.
439	Alex Browty	Aklın Durur!	Türkçeye çeviren: Fahri Turan	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 152. 91 s.
440	Edgar Allan Poe	Altın Böcek	Türkçeye çeviren: Tomris Uyar	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 85. 89 s.
441	Sir H[enry] Rider Haggard	Ateş Kraliçesi (Roman)	Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray	Resimli	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 122. 90 s.
442	Edward Sylvester Ellis	Av Peşinde	Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 71. 95 s.
443	John Budden	Avcının Oğlu	Türkçeye çeviren: Nurcihan Kesim	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 47. 75 s.
444	Richard-Florence Atwater	Ayhan Usta'nın Penguenleri	Türkçeleştiren: Metin Ener	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 67. 80 s.
445	Oscar Wilde	Balıkçı ile Ruhu (Oscar Wilde'den Öyküler)	Türkçeye çeviren: N. Varol	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 123. 91 s.
446	Felix Salten	Bambi	Türkçeye çeviren: Metin Ener	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 118. 88 s.
447	X	Batık Milyonlar	Türkçesi: Asım Baltacıgil	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 121. 94 s.
448	Mario Giussani	Batılı Suvari (Bufalo Bil)	Türkçeye çeviren: Asım Baltacıgil	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 148. 94 s.
449	Rene Guillot	Bir Tutam Mutluluk (Roman)	Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray	Resimli	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 11. 95 s.
450	Charles Dickens	Bir Yılbaşı Şarkısı (Roman)	Türkçeye çeviren: N. Varol	Resimli	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 124. 95 s.
451	Marie Barrere-Affre	Brahman'ın Gözü	Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 69. 95 s.

452	Nathaniel Hawthorne	Canavarın Başı (Mitolojik Öyküler)	Türkçeye çeviren: Metin Ener	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 125. 95 s.
453	Eric Williams	Cehennemden Kaçış	Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 76. 95 s.
454	Mad. H. Giraud	Çalınan Gerdanlık	Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 60. 95 s.
455	Madeline Graton	Çalınmış Çocuklar Adası	Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 2. 95 s.
456	T. Nohler	Çamlı Köşk	Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 89. 68 s.
457	Charles Vildrac	Çitlembik	Türkçeye çeviren: Müeyyed Mudi	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 100. 95 s.
458	Jules Verne	Çocuklar Cumhuriyeti (Roman)	Türkçeye uyarlayan: Reşad Ekrem Koçu	Resimli	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 109. 95 s.
459	Erich Kästner	Dedektif Çocuklar	Türkçeye çeviren: Nurcihan Kesim	Resimli	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 57. 95 s.
460	Erica Certon	Dedektif Mine	Dilimize uygulayan: Ayten E. Oray	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 32. 92+[3] s.
461	Robert Louis Stevenson	Define Adası	Türkçesi: Ayten E. Oray	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 95. 80 s.
462	Tancre'de Vallerey	Deniz Dibi Korsanları	Türkçeye çeviren: Metin Ener	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 153. 74 s.
463	Georges Gustave Toudouze	Denizaltı Şehri	Türkçesi: Arif Erten	Resimli	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 44. 95 s.
464	Jerry West	Denizkızı Hırsızları	Türkçeye çeviren: Semra Tuna	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 76. 95 s.
465	William [Dimmity] Hayes	Dünya Yuvarlak Değilse	Türkçeye çeviren: Semra Tuna	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 94. 91 s.
466	Aisopos	Ezop Der Ki (Ezop'un En Güzel Öyküleri)	Türkçesi: Özay Süsoy	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 84. 93 s.
467	W[illiam] H[enry] Giles Kingston	Gezerken Yaşamım	Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 37. 91 s.
468	Sir H[enry] Rider Haggard	Gizli Ülke	Türkçesi: Metin Ener	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 137. 94 s.
469	Herbert George Wells	Görünmez Adam	Türkçeye çeviren: Metin Ener	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 115. 83 s.
470	Berthe Bernage	Gri Şapkalı Adam	Çeviren: Nihal Yalaza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 33. 95 s.

471	P. J. Stahl	Gümüş Patenler	Türkçeye çeviren: Nihal Ya-laza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 64. 93 s.
472	Mad. H. Giraud	Heyecanlı Bir Yaz Tatili	Türkçeye çeviren: Nihal Ya-laza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 48. 95 s.
473	H. Leslie Gee	Hokkabaz	Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 43. 95 s.
474	Elizabeth Goudge	Hoşgeldin Kızım	Türkçeye çeviren: Ayten [E.] Oray	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 107. 88 s.
475	E. Granstroem	İssız Adada Bir Yıl	Türkçeye çeviren: Nihal Ya-laza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 77. 95 s.
476	Augusta Huiell Seaman	Jennifer Teyzenin Anahtarları	Türkçeye çeviren: Nihal Ya-laza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 53. 93 s.
477	Mad. H. Giraud	Kaçırılan Çocuklar	Türkçeye çeviren: Nihal Ya-laza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 66. 91 s.
478	Jean Baptiste C.	Kahraman Ulis (Homeros'tan Sevgilerle)	Türkçeye çeviren: Metin Ener	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 98. 90 s.
479	Anna Sewell	Kara Güzel	Türkçeye çeviren: Nurcihan Kesim	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 51. 80 s.
480	Rudyard Kipling	Kavga	Türkçeye çeviren: Nurcihan Kesim	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 91. 94 s.
481	Elsa Muchg	Kırmızı Saçlı Çocuk	Türkçeye çeviren: Nihal Ya-laza Taluy	Resimli	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 62. 95 s.
482	X	Kırmızı Şapkalı Kız (En Güzel Masallar)	Hazırlayan: Gül Ören	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 180. En Güzel Masallar Dizisi: 12. 64 s.
483	Rudyard Kipling	Kobralara Karşı	Türkçeye çeviren: Nihal Ya-laza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 79. 79 s.
484	Howard Pyle	Korkusuz Şövalye	Türkçeye çeviren: Cemal Erten	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 150. 95 s.
485	Sir Henry Rider Haggard	Kral Süleyman'ın Hazineleeri	Türkçeye çeviren: Metin Ener	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 34. 95 s.
486	Guy de Larigaudie	Kumlar Çiçeği	Türkçeye çeviren: Nihal Ya-laza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 82. 72 s.
487	Rudyard Kipling	Kurt Çocuk	Türkçeye çeviren: Nihal Ya-laza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 76. 91 s.
488	Conrad Richter	Küçük Kızılderili (Roman)	Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray	Resimli	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 4. 89 s.

489	Frances Hodgson Burnett	Küçük Lord	Türkçeye çeviren: Asım Baltacıgil	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 133. 95 s.
490	O. Barker	Küçük Robensonlar	Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 46. 92 s.
491	Louisa May Alcott	Leylaklar Altında (Roman)	Türkçeye uyarlayan: Nihal Yeğinobalı	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	2. bs. Çocuk Kitapları: 104. 71 s.
492	E. d'Herbily	Mağara Çocuğu	Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 68. 95 s.
493	M. Jeanne	Mavi Madalyon	Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	2. bs. Çocuk Kitapları: 75. 69 s.
494	R[obert] M[ichael] Ballantyne	Mercan Adası	Türkçeye uyarlayan: Metin Ener	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 151. 93 s.
495	Aleksandre [Pere] Dumas	Monte Kristo	Türkçeye çeviren: Metin Ener	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 130. 87 s.
496	Edgar Allan Poe	Morg Sokağı Cinayeti	Türkçeye çeviren: N. Varol	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 147. 79 s.
497	Mario Giussani	Ok ve Yay (Wilhelm Tell)	Türkçeye çeviren: Asım Baltacıgil	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 129. 87 s.
498	Line S.	Ormandaki Ev	Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 63. 91 s.
499	Mad. H. Giraud	Pembe Evin Kedisi	Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 78. 95 s.
500	Jacques Henri Bernardin de Saint-Pierre	Pol ve Virjini	Türkçeye çeviren: Metin Ener	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 148. 77 s.
501	Daniel Defoe	Robinson Cruzoe	Türkçeye çeviren: Metin Ener	Resimli	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 144. 95 s.
502	Sir H[enry] Rider Haggard	Sabah Yıldızı	Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 145. 95 s.
503	Suzanne Riviere	Sihirbaz Kulesi	Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 52. 93 s. Yazar eserinde "Alette de Maillane" takma adını kullanmıştır.
504	X	Sihirli Kaval (En Güzel Masallar)	Hazırlayan: Metin Ener	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 179. En Güzel Masallar Dizisi: 11. 64 s.
505	Alec Huggan	Sihirli Kayalar	Türkçeye çeviren: Cezva Günlü	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 90. 91 s.
506	Charles Kingsley	Su Bebekleri	Türkçeye çeviren: Metin Ener	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 142. 78 s.

507	Mark Twain	Şehzade ile Dilenci	Türkçeye uyarlayan: Nihal Yeğinobalı	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 110. 94 s.
508	X	Şişedeki Cin (En Güzel Masallar)	Hazırlayan: Gül Ören	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 179. En Güzel Masallar Dizisi: 2. 64 s.
509	Friedrich Rosenfeld	Şu Külüstürler	Türkçeye uygulayan: Metin Ener	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 100. 92 s. Yazar bu eserde "Friedrich Feld" takma adını kullanmıştır.
510	Frances Browne	Uçan Sandalye	Türkçeye çeviren: Cemal Erten	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 137. 95 s.
511	John Meade Falkner	Uğursuz Elmas	Türkçeye uyarlayan: Ali Avni Öneş	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 127. 83 s.
512	Mme Laverriere	Üç Kertenkele	Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 77. 89 s.
513	Rudyard Kipling	Yalnız Dolaşan Kedi (Korkunç Orman Öyküleri)	Türkçeye çeviren: Nurihan Kesim	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 73. 93 s.
514	Walt Disney	Yaşasın Pablito!	Türkçeye çeviren: Ayten E. Oray	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 36. 91 s.
515	N. Tani	Yeşil Mühürlü Mektup	Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 50. 95 s.
516	Anthony Hope [Hawkins]	Zenda Mahkumu (Roman)	Türkçeye çeviren: Metin Ener	Resimli	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 144. 79 s.
517	James Otis	Zorla Cambaz (Toby Tyler)	Türkçeye çeviren: Semra Tuna	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 80. 95 s.
518	X	Tehlike	Türkçesi: Tomris Uyar	Resimli	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 65. 92 s.
519	Blaise Cendrars	Beyazların Çocuklarına Küçük Zenci Öyküleri (Petits contes negres pour les enfants des blancs)	Çeviren ve resimleyen: Sait Maden	Resimleyen: Sait Maden	Derinlik Yayınları	İst, 1977	Çocuklara Kitaplar: 4. 94+[1] s.
520	Jacques Prevert	Haylaz Çocuklara Öyküler	Çeviren/Türkçesi: Mehmet Yalım	Resimleyen: Tekin Artemel	Derinlik Yayınları	İst, 1978	Çocuklara Kitaplar: 8. 67 s.
521	C. Everard Palmer	İneklerden Biri Adı: Oğlum (Roman)	Çeviren/Türkçesi: Oya Dalgıç	Resimleyen: Nihal Gürkaya	Derinlik Yayınları	İst, 1978	Çocuklara Kitaplar: 9. 94 s.
522	X	En Güzel Çocuk Masalları	Çeviren: M. Kemâl Aydoğdu (Manisa Milli Eğitim Müdürü)	Resimli	Didakta Yayınları	Ank, 1970	Didakta Yayınları: 20. Çocuk Kitapları: 1. 40 s.

523	Felix Salten	Bambi	Türkçesi: İhsan Mesut	İç resimler: Melih Yılmaz	Dilek Yayınevi	İst, 1975	Dilek Yayınevi Öğretici Kitaplar Dizisi. C Hikaye Serisi No: 5. 199 s.
524	Robert Louis Stevenson	Define Adası (Treasure Island)	Türkçesi: Oya Özdilek	X	Dilek Yayınevi	İst, 1975	Dilek Yayınevi Öğretici Kitaplar Dizisi. B Macera Romanları Serisi No: 1. 253 s.
525	Jules Verne	Denizler Altında 20.000 Fersah (20.000 Leagues under the Sea)	Türkçesi: Vahe Dilaçar	X	Dilek Yayınevi	İst, 1975	Dilek Yayınevi Öğretici Kitaplar Dizisi. B Macera Romanları No: 2. 267 s.
526	Jonathan Swift	Gulliver'in Gezileri (Gulliver's Travels)	Türkçesi: Vahe Dilaçar	X	Dilek Yayınevi	İst, 1977	Dilek Yayınevi Öğretici Kitaplar Dizisi. C Hikaye Serisi No: 8. 131 s.
527	Johanna Spyri	Heidi	Türkçesi: Ayten E. Oray	X	Dilek Yayınevi	İst, 1976	Dilek Yayınevi Öğretici Kitap Dizisi. C Hikaye Serisi No: 1. 216 s.
528	Sir Bart Walter Scott	Korkusuz Kahraman İvanhoe	Türkçesi: Vahe Dilaçar	İç resimler: Melih Yılmaz	Dilek Yayınevi	İst, 1975	Dilek Yayınevi Öğretici Kitaplar Dizisi. B Macera Romanları No: 4. 359 s.
529	Jules Verne	Michel Strogoff	Türkçesi: Vahe Dilaçar	X	Dilek Yayınevi	İst, 1978	Dilek Yayınevi Öğretici Kitaplar Dizisi. B Macera Romanları Serisi No: 18. 251 s.
530	John Meade Falkner	Moonfleet (Madalyondaki Sır)	Türkçesi: Levent Denizci	İç resimler: Melih Yılmaz	Dilek Yayınevi	İst, 1976	Öğretici Kitaplar Dizisi. B. Macera Romanları Serisi No: 14. 261 s.
531	Charles Dickens	Oliver Twist	Türkçesi: S. Dilaçar	Resimli	Dilek Yayınevi	İst, 1976	Dilek Yayınevi Öğretici Kitaplar Dizisi. B. Macera Romanları Serisi No: X. 320 s.
532	Jean Webster	Örümcek Dede (Dady-Long-Legs)	Türkçesi: İhsan Mesut	X	Dilek Yayınevi	İst, 1975	Öğretici Kitaplar Dizisi. C. Hikaye Serisi No: 6. 303 s.
533	Sir James Matthew Barrie	Peter Pan	Türkçesi: Oya Özdilek	X	Dilek Yayınevi	İst, 1976	Dilek Yayınevi Öğretici Kitaplar Dizisi. C Hikaye Serisi No: 3. 207 s.
534	Carlo Lorenzini	Pinokyo (Pinocchio)	Türkçesi: Vahe Dilaçar	İç ve kapak resmi: Oral Orhan	Dilek Yayınevi	İst, 1975	Öğretici Kitaplar Dizisi. C. Hikaye Serisi No: 2. 192 s.

535	Bernardin de Saint-Pierre	Pol ile Virjini	Türkçesi: Ayten E. Oray	X	Dilek Yayınevi	İst, 1977	Öğretici Kitaplar Dizisi. C. Hikaye Serisi No: 9. 126 s.
536	Eleanor Hodgman Porter	Pollyanna (Çocukluğu ve Gençliği)	Türkçesi: S. Dilaçar - Vahe Dilaçar	X	Dilek Yayınevi	İst, 1976	Dilek Yayınevi Öğretici Kitaplar Dizisi. C Hikaye Serisi No: 7. 463 s.
537	Antonia Fraser	Robin Hood	Türkçe: Ayten E. Oray	Resimli	Dilek Yayınevi	İst, 1976	Öğretici Kitaplar Dizisi. B Macera Romanları No: 5. 292 s.
538	Charles Kingsley	Su Bebekleri (Water Babies)	Türkçesi: Vahe Dilaçar	X	Dilek Yayınevi	İst, 1978	Öğretici Kitaplar Dizisi. B Macera Romanları Serisi No: 17. 165 s.
539	H. Rider Haggard	Hazreti Süleyman'ın Hazineleleri	Türkçesi: Vahe Dilaçar	İç resimler: Melih Yılmaz	Dilek Yayınevi	İst, 1976	Öğretici Kitaplar Dizisi. B Macera Romanları No: 6. 230 s.
540	Homer - İlliada	Truva ve Tahta Atın Öyküsü	Türkçesi: Oya Özdilek	İç ve kapak resmi: Cihan Sönmez - Melih Yılmaz	Dilek Yayınevi	İst, 1975	Öğretici Kitaplar Dizisi. A. Efsane ve Tarih Serisi No: 1. 147 s.
541	Homer - Odyssey	Truva'dan Dönüş	Türkçesi: Oya Özdilek	İç resimler: Melih Yılmaz	Dilek Yayınevi	İst, 1975	Öğretici Kitaplar Dizisi. A. Efsane ve Tarih Serisi No: 2. 141 s.
542	Robert Graves - Thomas Bulfinch ve Edith Hamilton	Herkül'ün Öyküsü	Türkçesi: Vahe Dilaçar	İç ve kapak resimleri: Melih Yılmaz	Dilek Yayınevi	İst, 1975	Öğretici Kitaplar Dizisi. A. Efsane ve Tarih Serisi No: 3. 189 s.
543	Louisa May Alcott	Küçük Kadınlar	Türkçesi: İnci Saltıkgil	Resimli	Dilek Yayınevi	İst, 1976	Öğretici Kitaplar Dizisi. C. Hikaye Serisi No: 4. 352 s.
544	Jules Verne	İnatçı	Türkçesi: Alis Cerrah	X	Dilek Yayınevi	İst, 1976	316 s.
545	Mark Twain	Tom Sawyer	Türkçesi: S. Dilaçar - V. Dilaçar	İç resimler: Melih Yılmaz	Dilek Yayınevi	İst, 1976	Öğretici Kitaplar Dizisi B. Macera Romanları No: 8. 266 s.
546	Daniel Defoe	Robinson Crusoe	Türkçesi: Nevzat Uçtum	İç resimler: Melih Yılmaz	Dilek Yayınevi	İst, 1978	Öğretici Kitaplar Dizisi. B. Macera Romanları Serisi No: 3. 280 s.
547	Jules Verne	80 Günde Dünya Gezisi	Türkçesi: S. Dilaçar - V. Dilaçar	İç resimler: Melih Yılmaz	Dilek Yayınevi	İst, 1977	Öğretici Kitaplar Dizisi. B. Macera Romanları Dizisi No: 9. 315 s.

548	X	Alâettin'in Lambası	Tercüme eden: Orhan Şevket Yüksel	Resimleyen: Guido di Astorre Lupattelli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1971	Çocuk Klasikleri Serisi. 27-28 s?.
549	Hazırlayan: Jella Lepman	Allah Rahatlık Versin: En Güzel Gece Masalları	Çeviren: Selma Türkis Noyan	Resimleyen: Günter Strupp	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1959	Doğan Kardeş Yayınları Güzel Kitaplar Serisi: 3. 166 s.
550	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Altın Saçlı Şeytan	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1970	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 4. 32 s.
551	Hans Christian Andersen	Andersen'den Masallar	Çeviren: Zeynep Menemenci	Resimleyen: Yalçın Emiroğlu	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1964	221 s.
552	X	Şehnameden Hikâyeler	Hazırlayan: Vashi Bingöl	İç resimler: Yalçın Emiroğlu	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1965	174 s.
553	Joseph Kessel	Aslan	Çeviren: Rezzan A. Emin Yalman	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1964	248 s.
554	Maurice Genevoix	Baharı Getiren Kırlangıç	Çeviren: Zeynep Menemenci	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1964	167 s.
555	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Becerikli Kardeşler	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1970	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 3. 32 s.
556	X	Binbir Gece Masalları	Dilimize çeviren: Halit Fahri Ozansoy	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1970	3. bs. 194 s.
557	Stephen Crane	Cesaret Madalyası	Çeviren: Nilüfer F. Deriş	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1958	Işık Kitapları: 6. 172 s.
558	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Çalgıcı Dostlar	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1970	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 8. 32 s.
559	T. Nohler	Çamlı Köşk	Çeviren: Nihal Yalaza Taluy	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1952	Doğan Kardeş Çocuk Romanları: 11. 63 s.
560	Charles Vildrac	Çitlembik	Çeviren: Müeyyed Mudi	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1963	157 s.
561	C[harles] Perrault	Çizmeli Kedi	Çeviren: Bülent Bekdik	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1966	Çocuk Klasikleri Serisi. 28 s.
562	La Fontaine	Çocuklar için Masallar	Çeviren: Orhan Tercan	Resimleyen: Nordai	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1967	Çocuk Klasikleri Serisi. 28 s.
563	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Danseden Pabuçlar	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1971	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 13. 32 s.

564	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Demir Adam	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1971	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 11. 30 s.
565	Marie Ebner-Eschenbach	Duygulu Dostlar	Dilimize çeviren: Melahat Togar	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1970	Yeni hikayelerle genişl. 2. bs. Bazı Hikayelerdeki özel isimler Türkçeye uydurulmuştur. 146 s.
566	Egon Larsen	Dünyanın Çehresini Değiştiren 12 Adam	Çeviren: Behçet Cemal	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1958	Doğan Kardeş Yayınları Güzel Kitaplar Serisi: 11. 251 s.
567	Felix Salten	Dünyanın Dört Bucağından Dostlar: Bir Hayvanat Bahçesinin Romanı	Çeviren: Burhan Arpad	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1959	Doğan Kardeş Yayınları Güzel Kitaplar Serisi: 12. 223 s.
568	John F. Kennedy	Fazilet Mücadelesi	Çeviren: Arif H. Özbilen	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1958	Işık Kitapları: 7. 268 s.
569	Arthur C. Clarke	Geleceğin Çehresi	Çeviren: Sebati Ataman	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1970	Yapı ve Kredi Bankası Kültür Yayınları: 3. 189 s.
570	Derleyen: Jella Lepman	Gözlüklü Kedi: En Güzel Gece Masalları	Çeviren: Selma Türkis Noyan	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1963	168 s.
571	Marie-Louis Fischer	Gundula	Çeviren: Semra Ögel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1966	Doğan Kardeş Yayınları Güzel Kitaplar Serisi. 115 s.
572	Grace Rasp-Nuri	Halime: Bir Anadolu Kızının Romanı	Çeviren: Tahir Alangu	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1960	Doğan Kardeş Yayınları Güzel Kitaplar Serisi: 4. 237 s.
573	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Hansel ve Gretel	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1970	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 6. 32 s.
574	X	Hayvan Hikâyeleri	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1968	Doğan Kardeş Yayınları Güzel Kitaplar Serisi: 10. 198 s.
575	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	İğ, Mekik ve İğne	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1971	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 12. 31 s.
576	Friedrich Wilhelm Foerster	İyi İnsan İyi Vatandaş	Çeviren: Müşerref Hekimoğlu	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1954	192 s.
577	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Kahraman Terzicik	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1970	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 1. 30 s.

578	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Karga Burunlu Kız	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1971	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 15. 30 s.
579	Charles Perrault	Kırmızı Kükütleli Kız	Tercüme eden: Orhan Şevket Yüksel	Resimleyen: Guido di Astorre Lupattelli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1971	Çocuk Klasikleri Serisi. 28 s.
580	Friedrich Rosenfeld	Klementine Teyzenin Arabaları	Çeviren: Laika Öztoprak	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1965	103 s.
581	Hans Christian Andersen	Kurşun Asker	Çeviren: Orhan [Şevket] Yüksel	Resimleyen: Nardini	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1966	Çocuk Klasikleri Serisi. 28 s.
582	Jack London	Kurt Kanı: Roman	Çeviren: Behçet Cemal	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1955	143 s.
583	Kurt Lügen	Kurtları Yıldırın Kış: Grönland ve Alaska Arasında Geçen Maceralı Bir Hayatın Hikayesi	Çeviren: Selma Türkis Noyan	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1963	303 s.
584	F. H. Burnett	Küçük Prenses	Çeviren: Nihal Yalaza Taluy	Resimleyen: Selma Emiroğlu	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1951	Doğan Kardeş Çocuk Romanları: 2. 76 s.
585	Charles Perrault	Külkedisi	Tercüme eden: Orhan Şevket Yüksel	Resimler: Benvenuti	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1971	Çocuk Klasikleri Serisi. 26 s.
586	[Jean de] La Fontaine	La Fontaine'in Masalları	Çeviren: Orhan Veli Kanık	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1970	6. bs. 63 s.
587	Jean Webster	Leylek Dede	Çeviren: Semra Özün	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1962	181 s.
588	Booth Mooney	Lyndon Johnson Hikayesi	Çeviren: Naci Serez	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1964	192 s.
589	M. Jeanne	Mavi Madalyon	Çeviren: Nihal Yalaza Taluy	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1953	Doğan Kardeş Çocuk Romanları: 13. 61 s.
590	Erich Kästner	Noktacık ile Anton	Dilimize çeviren: Semra Ögel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1965	157 s.
591	C[harles] Perrault	Ormanda Uyuyan Güzel	Çeviren: Bülent Bekdik	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1967	Çocuk Klasikleri Serisi. 28 s.
592	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Pamuk Prenses	Çeviren: Bülent Bekdik	Resimleyen: Nardini	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1967	Çocuk Klasikleri Serisi. 28 s.
593	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Pamuk Prenses	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1970	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 7. 32 s.
594	C[harles] Perrault	Parmak Çocuk	Çeviren: Bülent Bekdik	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1966	Çocuk Klasikleri Serisi. 28 s.

595	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Parmak Çocuk	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1970	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 5. 32 s.
596	Hans Christian Andersen	Parmak Kız	Tercüme eden: Orhan Şevket Yüksel	Resimler: Giovetti	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1968	Çocuk Klasikleri Serisi. 28 s.
597	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Pembe Gül ile Al Gül	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1971	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 9. 30 s.
598	Carlo Collodi Lorenzini	Pinokyo	Çeviren: Bülent Bekdik	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1966	Çocuk Klasikleri Serisi. 28 s.
599	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Rapunzel	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1971	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 10. 29 s.
600	John A. Morasa	Sevgiye Özlem	Çeviren: Seniha Çançar	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1965	208 s.
601	Pierre Fourre	Sıcak Ülkeler Doktoru	Çeviren: Sermet Sami Uysal	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1963	71 s.
602	R. Browning	Sihirli Flüt	Çeviren: Bülent Bekdik	Resimleyen: Guido Astorre Lupattelli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1968	Çocuk Klasikleri Serisi. 28 s.
603	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Sihirli Sopa	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1971	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 2. 31 s.
604	Christian Pineau	Sincaplı Kız	Çeviren: Süheyla Seyhun	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1964	152 s.
605	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Su Perileri	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1971	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 14. 30 s.
606	Karl Ewald	Tabiat Ana Anlatıyor	Çeviren: Beyhan Eczacıbaşı	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1950	Doğan Kardeş Yayınları Güzel Kitaplar Serisi: 7. 277 s.
607	James Otis	Toby Tyler: Sirkte On Hafta	Çeviren: Semra Özın	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1965	160 s.
608	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Üç Dil	Çeviren: Orhan Şevket Yüksel	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1970	3. bs. Grimm Kardeşlerden Masallar: 16. 32 s.
609	Henri Thomas - Dana Lee Thomas	Ünlü Bestecilerin Hayat Hikâyeleri	X	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1968	245 s.

610	Mario Giussani	Wilhelm Tell	Çeviren: Asım Baltacıgil	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1960	Doğan Kardeş Yayınları Güzel Kitaplar Serisi: 5. 128 s.
611	X	Yaşanmış Hikayeler	Çeviren: Orhan Ş[evket] Yüksel	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1962	126 s.
612	Violet La Mont	Çocuklara Bale Kitabı	X	X	Duran Ofset	İst, 1970- 71?	27 s.
613	Bohumil Hrabal	Sıkı Kontrol Edilen Trenler	Türkçesi: Zeyyad Selimoğlu	X	E Yayınları	İst, 1968	95 s.
614	Mauro de Jose Vasconcelos	Şeker Portakalı	Türkçesi: Aydın Emeç	X	E Yayınları	İst, 1979	202 s.
615	Alexandre Dumas	Üç Silahşörler D'artagnan	Çeviren: Nuri Dal	X	E Yayınları	İst, 1972	Gençlik Dizisi: 1. 261 s.
616	Alexandre Dumas	Üç Silahşörler Ayrılış (3. cilt)	Çeviren: Nuri Dal	X	E Yayınları	İst, 1972	Gençlik Dizisi: 3. 283 s.
617	Alexandre Dumas	Üç Silahşörler Milady (2. cilt)	Çeviren: Nuri Dal	X	E Yayınları	İst, 1972	Gençlik Dizisi: 2. 272 s.
618	Alexandre Dumas	Üç Silahşörler Yirmi Yıl Sonra (1. cilt)	Çeviren: Nuri Dal	X	E Yayınları	İst, 1972	Gençlik Dizisi: 4. 512 s.
619	X	Büyük Yazarların Çocuk Hikayeleri: Dünya Çocuk Edebiyatının En Güzel Hikayeleri	Hazırlayan: Vasfi Mahir Kocatürk	Resimli	Edebiyat Yayınevi	Ank, 1971	3. bs.
620	Eleanor Porter	Pollyanna (Müzikli çocuk oyunu 3 perde)	[Tercüme] Sahneye uygulayan: Kemal Sönmez	X	Eser Yayınevi	Ank, 1971	Eser Yayınları: 9. Eser Sahne Yayınları: 5. 64 s.
621	X	Kuğular	[Çeviri]	Resimleyen: A. Barışkan	Esin Yayınevi	İst, 1979	Akfil Dizisi: 4. 16 s.
622	X	Hayvanları Sevmeye ve Koruma Çalışmaları	Tercüme eden ve hazırlayan: Hayriye Özker	X	Fono Matbaası	İst, 1970	96 s.
623	Jules Verne	80 Günde Devriale (Çizgi-Roman)	[Çeviri]	Resimler: Ramon de la Fuente	Gelişim Yayınları	İst, 1977	Çizgi-Roman Çocuk Klasikleri Dizisi: 1. 64 s.
624	Robert Louis Stevenson	Define Adası (Çizgi-Roman)	[Çeviri]	Resimler: Ramon de la Fuente	Gelişim Yayınları	İst, 1977	Çizgi-Roman Çocuk Klasikleri Dizisi: 2. 63 s.
625	Robert Louis Stevenson	Kara Ok (Çizgi-Roman)	[Çeviri]	Resimler: Ramon de la Fuente	Gelişim Yayınları	İst, 1977	Çizgi-Roman Çocuk Klasikleri Dizisi: 4. 63 s.
626	Mark Twain	Kral Arthur'un Sarayında Bir Amerikalı (Çizgi-Roman)	[Çeviri]	Resimler: Ramon de la Fuente	Gelişim Yayınları	İst, 1977	Çizgi-Roman Çocuk Klasikleri Dizisi: 5. 63 s.
627	X	Robin Hood (Çizgi-Roman)	[Çeviri]	Resimler: Ramon de la Fuente	Gelişim Yayınları	İst, 1977	Çizgi-Roman Çocuk Klasikleri Dizisi: 3. 63 s.
628	X	Alice Harikalar Ülkesinde	Çeviri: Azize [Erten] Bergin	X	Göl Yayınları	İst, 1979	Çocuk Romanları Dizisi: 6. 64 s.

629	Yazan: Mark Twain	Çalınan Taç	Türkçeye uygulayan/çeviri: Nilgün Emirosmanoğlu	X	Göl Yayınları	İst, 1979	Çocuk Romanları Dizisi: 1. 72 s.
630	Jonathan Swift	Güiver Cüceler Ülkesinde (Roman)	Çeviri: Azize [Erten] Bergin	X	Göl Yayınları	İst, 1979	Göl Yayınları Çocuk Romanları Dizisi: 10. 64 s.
631	X	Ormanlar Kırallı Robin Hood: Yoksulların Umudu	Derleyen: Nihal Yeğinobalı	X	Göl Yayınları	İst, 1979	Göl Yayınları Çocuk Romanları Dizisi: 4. 71 s.
632	Lev Nikolayeviç Tolstoy	Tolstoy'dan Masallarla Öyküler	X	X	Göl Yayınları	İst, 1979	Göl Yayınları Çocuk Romanları Dizisi: 5. 55 s.
633	X	Zaman Makinası	X	Resimli	Göl Yayınları	İst, 1979	Ünlü Resimli Romanlar Dizisi: 62 s.
634	Maksim Gorki	Bir İnsan Doğuyor	Çeviren: Yunus Saltuk	Çizen: Belkıs Taşkeser	Gözlem Yayınları	İst, 1978	2. bs. Gözlem Çocuk-Aşama Dizisi: 2. 64 s. Yazarın asıl adı "Aleksey Maksimoviç Peşkov"dur.
635	Semet Behrengi	Bir Şeftali Bin Şeftali	Çeviren: A. Dost	Resimleyen: Belkıs Taşkeser	Gözlem Yayınları	İst, 1975	Eğitim-Çocuk Sorunları Dizisi: 3. 31-32 s.?
636	Stanislav Stratiev	Biskay Körfezi Kaptanları	Çeviren: Naime Yılmaz	Çizen: Meral Birden	Gözlem Yayınları	İst, 1977	Gözlem Çocuk Aşama Dizisi: 13. 63 s.
637	Gianni Rodari	Çanlar Savaşı (Öyküler)	Çevirenler: Meral Erez - Cermal Erez	Çizen: Meral Erez	Gözlem Yayınları	İst, 1978	Gözlem Çocuk Aşama Dizisi: 20. 61 s.
638	Reiner Zimnik	Davulcular	Çeviren: Eray Canberk	Resimleyen: Reiner Zimnik	Gözlem Yayınları	İst, 1975	Gözlem Çocuk Aşama Dizisi: 1. 64 s.
639	Günther Feustel	Don Camale'ye Zeytin Yok	Çevirenler: Ayşe Zaralı - Ragıp Zaralı	Çizen: Yunus Saltuk	Gözlem Yayınları	İst, 1977	Gözlem Çocuk Aşama Dizisi: 14. 79 s.
640	Karel Čapek	Haydut Oğlu Haydut	Çeviren: Can Kapyalı	Çizen: Alper Uygur	Gözlem Yayınları	İst, 1976	Gözlem Çocuk - Aşama Dizisi: 11. 48 s.
641	[Orijini hazırlayan:] Dr. Arata Osada	Hiroşima Çocukları O Günü Anlatıyor	Türkçesi: Alaattin Bilgi	Çizen: Yunus Saltuk	Gözlem Yayınları	İst, 1975	Eğitim-Çocuk Sorunları Dizisi: 4. 31 s.
642	Fazıl İskender	Karanlığı Yiyen Keçi	Çeviren: Yunus Saltuk	Çizen: Yunus Saltuk	Gözlem Yayınları	İst, 1976	Gözlem Çocuk-Aşama Dizisi: 7. 61 s.
643	Anna Seghers	Kim Yapar Bezi, Dolabı, Kitabı?	Çeviren: Ümit Kıvanç	Çizen: Seydali Gönel	Gözlem Yayınları	İst, 1977	Gözlem Çocuk Aşama Dizisi: 18. 61 s. Yazarın asıl adı Netty Reiling Radvanyi'dir.
644	Cezayirli Çocuklar	Kurtuluş Savaşımız 1954-1962	Çeviren: Mehmet Yalım	Çizen: Yunus Saltuk	Gözlem Yayınları	İst, 1977	Gözlem Çocuk-Aşama Dizisi: 17. 48 s.
645	Semet Behrengi	Küçük Kara Balık	Türkçesi: A. Dost	Resimleyen: Yunus Saltuk	Gözlem Yayınları	İst, 1975	Eğitim-Çocuk Sorunları Dizisi: 2. 59 s.

646	Janusz Korczak	Mutsuz Bir Hafta	Çeviren: Ragıp Zoralı	Resimleyen: Savaş Dinçel	Gözlem Yayınları	İst, 1979	2. bs. Gözlem Çocuk Aşama Dizisi: 3. 78 s.
647	Eva Maria Kohl	Şili'de Neler Oldu?	Çeviren: Ceyda Can	Çizen: Belkıs Taşkeser. Fotoğraflar: Thomas Billhardt	Gözlem Yayınları	İst, 1978	Gözlem Çocuk Aşama Dizisi: 19. 48 s.
648	Vietnam Çocukları	Uçurtmam Savaştan Korkmaz	Çeviren: Babür Kuzucu	Çizen: Meral Birden	Gözlem Yayınları	İst, 1977	Gözlem Çocuk Aşama Dizisi: 15. 61 s.
649	Bertold Brecht	Yarının Büyüklerine Şiirler	Çeviriler: A. Kadir - Eray Canberk - A. Bezirci - Ali Sait - Ragıp Zoralı...	Desenler: Tan Oral - Deniz Akidil - Aygen Kâhyaoğlu	Gözlem Yayınları	İst, 1976	Gözlem Çocuk-Aşama Dizisi: 8. 62 s.
650	Stanislav Stratiev	Yeşil Köpek (Hikayeler)	Çeviren: Naime Yılmazzer	Çizen: Yunus Saltuk	Gözlem Yayınları	İst, 1976	Gözlem Çocuk-Aşama Dizisi: 9. 59 s.
651		Çocuklara Seçme Dünya Masalları Antolojisi I	Derleyen: Mustafa Yılmazkaya	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1971	256 s.
652	X	Seçme Alman Masalları	[Tercüme] Hazırlayan: Mustafa Yılmazkaya	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1972	48 s.
653	X	Seçme Çin Masalları	[Tercüme] Hazırlayan: Mustafa Yılmazkaya	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1972	48 s.
654	X	Seçme Fransız Masalları	[Tercüme] Hazırlayan: Mustafa Yılmazkaya	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1972	48 s.
655	X	Seçme Hint Masalları	[Tercüme] Hazırlayan: Mustafa Yılmazkaya	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1972	48 s.
656	X	Seçme İngiliz Masalları	[Tercüme] Hazırlayan: Mustafa Yılmazkaya	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1972	48 s.
657	X	Seçme Japon Masalları	[Tercüme] Hazırlayan: Mustafa Yılmazkaya	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1972	48 s.
658	X	Seçme Rus Masalları	[Tercüme] Hazırlayan: Mustafa Yılmazkaya	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1972	48 s.
659	Hiltrud Lind	Akıllı Sıpa	Çeviren: Zeyyat Selimoğlu	Resimler: Susa Schlieper	Güneş Yayınevi	İst, 1979	Güneş Yayınları Çocuk Dizisi: 2. 39 s.
660	Zakaria Tamer	Ev	Çeviren: Necati Kaya	Resimleyen: El-Labbad	Güneş Yayınevi	İst, 1979	Güneş Yayınları Çocuk Dizisi: 4. 24 s.
661	Yuri Brezan	Kara Değirmen	Çeviren ve uyarlayan: Zeyyat Selimoğlu	Resimleyen: İsmail Somuncu	Güneş Yayınevi	İst, 1979	Güneş Yayınları Çocuk Dizisi: 3. 128 s.
662	Yazan: Hasan Lâtif Sarıyüce	Manzum Ezop Masalları	X	Resimli	Güneş Yayınevi	Ank, 1978	2. bs. 64 s.
663	R. Kushnerovich	Taş İşçisinin Öyküsü	Çeviren: Necati Kaya	Resimler: A. Vinokurov - L. Shvartsman	Güneş Yayınevi	İst, 1980	Güneş Yayınları Çocuk Dizisi: 7. 28 s.

664	Ernst A[lfred] Ekker	Mehmet Almanya'da	Çeviren: Elif Lachauer	Resimleyen: Karlheinz Gross	Güneş Yayınevi	İst, 1979	Güneş Yayınları Çocuk Dizisi: 5. 24 s.
665	Istvan Kormos	Yakup ve Tılsımlı Öküzleri	Çeviren ve uyarlayan: Barış Pirhasan	Resimleyenler: Gyula Macskassy - Grete Just - Tibor Csermak - Szabolcs Szabo	Güneş Yayınevi	İst, 1979	Güneş Yayınları Çocuk Dizisi: 1. 30 s.
666	X	İyilik Perisi ve Ayşe	Adapte eden: Mehmet İzzet	X	Günışığı Yayınları	İst, 1972	20 s.
667	X	Yılmazla Gülnaz	Adapte eden: Yıldız Yaşaroğlu	X	Günışığı Yayınları	İst, 1972	20 s.
668	Erich Kästner	Aile Tuzağı	Çeviren: Hacer Gündoğdu	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1976	Armağan Çocuk Klasikleri: 59. 158 s.
669	John Steinbeck	Al Midilli	Çeviren: Sevim Anlı	Resimli	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1976	Armağan Çocuk Klasikleri: 54. 206 s.
670	William Henry Giles Kingston	Amazon Kıyılarında	Çeviren: Niyazi Fırat	?	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1975	Armağan Çocuk Klasikleri: 48. 318 s.
671	Herbert George Wells	Ayda İlk İnsanlar	Çeviren: Serap Kaşıkçı	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1978	Armağan Çocuk Klasikleri: 62. 214 s.
672	Edward Roper	Buzların Esiri	Çeviren: Niyazi Fırat	?	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1975	Armağan Çocuk Klasikleri: 52. 237 s.
673	Jack London	Cambazhane Köpeği	Çeviren: Mehmet Ali Kaya-bal	?	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1975	Armağan Çocuk Klasikleri: 45. 269 s.
674	Edith Nesbit Bland	Demiryolu Çocukları	Çeviren: Serap Kaşıkçı	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1977	Armağan Çocuk Klasikleri: 66. 180 s. Yazar bu eserinde "E. Nesbit" takma adını kullanmıştır.
675	Jules Verne	Dünya'dan Ay'a	Çeviren: Tülin Altınova	Resimli	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1970	Armağan Çocuk Klasikleri: 12. 315 s.
676	Frances H. Burnett	Gizli Bahçe	Çeviren: Serap Kaşıkçı	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1978	Armağan Çocuk Klasikleri: 68. 205 s.
677	Carlo Goldoni	Goldoni Babanın Hikayeleri	Çeviren: Muhittin Yılmaz	Resimli	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1976	Armağan Çocuk Klasikleri: 53. 173 s.
678	Pamela L. Travers	Gökten İnen Meleğin Dönüşü	Çeviren: İnci Çal	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1975	Armağan Çocuk Klasikleri: 50. 345 s.
679	Herbert George Wells	Görünmez Adam	Çeviren: Sevim Anlı	Resimli	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1976	Armağan Çocuk Klasikleri: 55. 214 s.
680	Marie Louise Fischer	Hırçın Kız	Çeviren: Nüzhet Kocamemi	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1977	Armağan Çocuk Klasikleri: 65. 236 s.

681	Comtesse de Segur	İyi Yürekli Kız	Çeviren: S. Günay Akarsu	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1975	Armağan Çocuk Klasikleri: 42. 223 s.
682	Lina Schips Lienert	Karınca Kız	Çeviren: Tülin Altınova	Resimli	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1975	Armağan Çocuk Klasikleri: 51. 224 s.
683	Marie Luise Fischer	Korkak Tavşan	Çeviren: Nüzhet Kocamemi	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1978	Armağan Çocuk Klasikleri: 67. 223 s.
684	Jack London	Kurt Kanı	Çeviren: Zeren Evcik	Resimler: Nur Akarsu	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1976	Armağan Çocuk Klasikleri: 70. 192-194 s.?
685	Rudyard Kipling	Korkusuz Kaptanlar	Çeviren: Nihal Önel	Resimler: Ersal Yavi	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1968	Armağan Çocuk Klasikleri: 1. 279 s.
686	J. Spyri	Kardeşçe Arkadaşlar	Çeviren: Sema Erduman	?	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1976	Armağan Çocuk Klasikleri: 58. 227 s.
687	Herbert George Wells	Merihliler Yeryüzünde	Çeviren: Nüzhet Kocamemi	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1978	Armağan Çocuk Klasikleri: 64. 187 s.
688	Andree Hugon	Ormandaki Küçük Ev	Çeviren: Feyza Ataman	?	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1975	Armağan Çocuk Klasikleri: 46. 284 s.
689	Comtesse de Segur	Örnek Kızlar	Çeviren: S. Günay Akarsu	?	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1975	Armağan Çocuk Klasikleri: 49. 203 s.
690	Frenc Molnar	Pal Sokağı Çocukları	Çeviren: Necmi Seren	?	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1975	Armağan Çocuk Klasikleri: 47. 302 s.
691	Johanna Spyri	Rita'nın Serüvenleri	Çeviren: Nüzhet Kocamemi	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1978	Armağan Çocuk Klasikleri: 63. 230 s.
692	Robert Louis Stevenson	Sihirbazın Ölümü	Çeviren: Serap Kaşıkçı	Resimli	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1976	Armağan Çocuk Klasikleri: 57. 192 s.
693	Rudyard Kipling	Sönen Işık	Çeviren: Vahdet Gültekin	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1975?	241 s.
694	John Meade Falkner	Tılsımlı Elmas	Çeviren: Naci Türmen	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1978	Armağan Çocuk Klasikleri: 69. 194 s.
695	Jules Verne	Balonla Beş Hafta	Çeviren: Ayda Düz	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1976	Armağan Çocuk Klasikleri: 56. 272 s.
696	Henry Rider Haggard	Firavun'un Kızı	Çeviren: Serap Kaşıkçı	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1977	Armağan Çocuk Klasikleri: 61. 202 s.
697	Robert L[ouis] Stevenson	Kara Ok	İngilizce aslından çeviren: Serap Kaşıkçı	Resimli	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1973	Armağan Çocuk Klasikleri: 33. 250 s.
698	Anthony Hope Hawkins	Zenda Mahkumları	Çeviren: Suat Bergil	X	Halk El Sanatları ve Neşriyat A.Ş.	İst, 1976	Armağan Çocuk Klasikleri: 60. 167 s.
699	Charles Dickens	David Copperfield	Çeviren: Azize Erten Bergin	X	Hayat Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1970	480 s.

700	Charlotte Bronte	Jane Eyre	Çeviren: Nihal Yeğınobalı	X	Hayat Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1969	441 s.?
701	Charles Dickens	Oliver Twist	Çeviren: Nihal Önal	X	Hayat Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	2. bs. Altın Kalem Klasik Romanlar. İngiliz Edebiyatı: 3. 393 s.
702	Henri Pellier	Japon Masalları	Çeviren: Mehmet Toprak	Resimler: Nuran Ören	Hür Efe Matbaası	İzm, 1977	46 s.
703	Aisopos	Masallar	Çeviren: Nurullah Ataç	X	Hürriyet Yayınları	İst, 1974	Hürriyet Yayınları: 77. Büyük Klasikler: 9. Yunan Klasikleri: 7. 190 s.
704	Sadi	Gülistan	Çeviren: Hikmet İlaydın	X	Hürriyet Yayınları	İst, 1973	Hürriyet Yayınları: 84. Büyük Klasikler: 11. İslam Klasikleri: 4. 320 s.
705	Julius Caesar	Gallia Savaşı	Çeviren: Prof. Hamit Dereli	X	Hürriyet Yayınları	İst, 1974	Hürriyet Yayınları: 48. Büyük Klasikler: 2. Latin Klasikleri: 1. 248 s.
706	Bernardine de Saint-Pierre	Pol ve Virjini	Çeviren: Ali Kami Akyüz	X	Hüseyin Hilmi Kitabevi	İst, 1972	Hüseyin Hilmi Kitabevi Cep Klasikleri. 174 s.
707	X	Ağustos Böceği ile Karınca	Çevirip derleyen: Ünsal Yücel	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1967?	15 s.
708	X	Altın Bilezik	Çeviren: Necat Akdemir	?	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 11. 16 s.
709	X	Altın Kuş	Çeviren: Vasfi Mahir Kocaturk	?	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 1. 16 s.
710	X	Amerika'nın Keşfi	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Kitabevi	İst, 1970	2. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. Deniz, Kara ve Hava'da Yaşanmış Hakiki Maceralar Serisi: 1. 26 s.
711	[Jean de] La Fontaine	Ayının Postu	Çeviren: Necat Akdemir	?	Işıl Kitabevi	İst, 1970	2. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. Lafonten Hikayeleri Serisi No: 6. 26 s.
712	George Gustave Toudouze	Beş Genç Kız Asor Adalarında	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Kitabevi	İst, 1971	152 s.
713	Alphonse Daudet	Bir Çocuğun Romanı	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Kitabevi	İst, 1970	2. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. 95 s.
714	X	Büyülü Gül	Çeviren: İlhan Bardakçı	?	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Masal ve Hikayeler Serisi No: 29. 16 s.
715	M[apes] Dodge	Gümüş Patenler	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Kitabevi	İst, 1970	2. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. 96 s.

716	X	Güzel Ponpon	Çeviren: Nermin Milar	?	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 39. 16 s.
717	X	İlk Defa Balonla Seyahat	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Kitabevi	İst, 1970	Işıl Kitabevi Yayınları. Deniz, Kara ve Havada Yaşanmış Hakiki Maceralar Serisi: 3. 26 s.
718	[Jean de] La Fontaine	Kaplumbağa ile Tavşan	Çeviren: Necat Akdemir	?	Işıl Kitabevi	İst, 1970	2. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. Lafonten Hikayeleri Serisi No: 7. 26 s.
719	[Jean de] La Fontaine	Karga ile Tilki	Çeviren: Necat Akdemir	?	Işıl Kitabevi	İst, 1970	2. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. Lafonten Hikayeleri Serisi No: 5. 26 s.
720	Hector Henri Malot	Kimsesiz Çocuk	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Kitabevi	İst, 1974	3. bs. 111 s.
721	X	Konuşan Saat	Nakleden: Necat Akdemir	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Masal ve Hikayeler Serisi No: 11. 16 s.
722	Victor Hugo	Kozet	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Kitabevi	İst, 1974	3. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. 96 s.
723	[Jean de] La Fontaine	Kurdun Aklı	Çeviren: Necat Akdemir	?	Işıl Kitabevi	İst, 1970	2. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. Lafonten Hikayeleri Serisi No: 3. 26 s.
724	X	Kurt ile 7 Keçi Yavrusu	Çeviren: Vasfi Mahir Koca-türk	?	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 8. 17 s.
725	[Jean de] La Fontaine	Kurt ile Leylek	Çeviren: Necat Akdemir	?	Işıl Kitabevi	İst, 1970	2. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. Lafonten Hikayeleri Serisi No: 1. 26 s.
726	[Jean de] La Fontaine	Kurt ve Kuzu	Çeviren: Necat Akdemir	?	Işıl Kitabevi	İst, 1970	2. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. Lafonten Hikayeleri Serisi No: 2. 26 s.
727	Victor Hugo	Küçük Gavroş	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Kitabevi	İst, 1972	2. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. 95 s.
728	X	Mesut Prens	Çeviren: Nermin Milar	?	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Masal ve Hikayeler Serisi No: 33. 16 s.
729	X	Moby Dik	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Kitabevi	İst, 1970	2. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. Deniz, Kara ve Hava'da Yaşanmış Hakiki Maceralar Serisi: 2. 26 s.

730	[Jean de] La Fontaine	Öküz Olmak İsteyen Kurbağa	Çeviren: Necat Akdemir	?	Işıl Kitabevi	İst, 1970	2. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. Lafonten Hikayeleri Serisi No: 4. 26 s.
731	X	Parmak Çocuk	Çeviren: Necat Akdemir	?	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 15. 16 s.
732	X	Periler Diyarında	Çeviren: İlhan Bardakçı	?	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 3. 16 s.
733	Eleanor Porter	Pollyanna	Çeviren: M. İhsan Bahçıvanoglu	?	Işıl Kitabevi	İst, 1972	3. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. 96 s.
734	Jules Verne	Robensonlar Okulu	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. 95 s.
735	[Jean de] La Fontaine	Seçilmiş Lafonten Hikayeleri	Çeviren: Necat Akdemir	?	Işıl Kitabevi	İst, 1970	Işıl Kitabevi Yayınları. 168 s.
736	Jules Verne	Seksen Günde Dünya Gezisi	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Kitabevi	İst, 1972	2. bs. Işıl Kitabevi Yayınları. 95 s.
737	X	Sihirli Elma	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 53. 16-18 s.?
738	X	Sihirli Kulübe	Çeviren: İlhan Bardakçı	?	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 2. 16 s.
739	X	Şempanzenin Hatıraları	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 59. 16 s.
740	X	Tilkinin Romanı	Adapte eden: Hilmi Bilginer	?	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. 95 s.
741	Christoph [von] Schmid	Yavru Karaca	Çeviren: Hulusi Tamoğlu	?	Işıl Kitabevi	İst, 1971	96 s.
742	X	Kolombia Cüceleri	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Yayınevi	İst, 1978	3. bs. Deniz, Kara ve Havada Yaşanmış Hakiki Maceralar Serisi: 4. 32 s.
743	X	Kongo Ormanlarında	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Yayınevi	İst, 1978	3. bs. Deniz, Kara ve Havada Yaşanmış Hakiki Maceralar Serisi: 5. 64 s.
744	X	Kon-Tiki	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Yayınevi	İst, 1978	Deniz, Kara ve Havada Yaşanmış Hakiki Maceralar Serisi: 3. 64 s.
745	James Oliver Curwood	Kurt Köpeği Kazan	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Yayınevi	İst, 1974	Işıl Kitabevi Yayınları. 95 s.
746	Herman Melville	Moby Dick	Çeviren: Hilmi Bilginer	?	Işıl Yayınevi	İst, 1970	

747	Daniel Defoe	Robinson Crusoe	Çeviren: Hilmi Bilginer	Resimli	İşıl Yayınevi	İst, 1974	2. bs. İşıl Kitabevi Yayınları. 94 s.
748	Jules Verne	Afrika Ormanlarında	Çeviren: Ferid Namık Hansoy	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	237 s.
749	Jules Verne	Ablukadan Geçiş	Çeviren: Ferid Namık Hansoy	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1971	Jules Verne Eserleri Koleksiyonu No: 53. 183 s.
750	[Toplayan]: Ignacz Kunos	Ağlayan Elma ile Gülen Elma ve Meryem Şah ile Sade Sultan (İki Türk Masalı)	[Tercüme] Derleyen: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 25. 32 s.
751	[Jakob Ludwig Karl] Grimm - [Wilhelm Karl Grimm]	Akgül ile Algül ve Altın Çocuklar (2 Türk Masalı)	Çeviren: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Yaşayan Ünlü Masallar: 24. 32 s.
752	X	Al Başlıklı Çocuk ve Külkedisi (Cinderella)	[Tercüme] Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Fransız Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 18. 32 s.
753	Nakleden: K. N. Daly	Alaeddin ve Sihirli Lambası (Binbir Gece Masallarından)	Çeviren: Hülya Fikri	Resimleyen: L. Hess	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Renkli Ünlü Çocuk Masalları. 24 s.
754	X	Alâettin ve Sihirli Lambası	Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Arap Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 2. 32 s.
755	X	Ali Baba ve Kırk Haramiler	Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Arap Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 1. 31 s.
756	X	Ali Baba ve Kırk Haramiler (Binbir Gece Masallarından)	Çeviren: Hülya Fikri	Resimleyen: L. Hess	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1978	Renkli Ünlü Çocuk Masalları. 24 s.
757	X	Ali ile Ayşecik	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1977	Renkli Çocuk Masalları. 12 s.
758	Jules Verne	Antiller'e Seyahat (1. cilt)	Çeviren: Ferid Namık Hansoy	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1972	Jules Verne Eserleri Koleksiyonu No: 56. 240 s.
759	Jules Verne	Antiller'e Seyahat (2. cilt)	Çeviren: Ferid Namık Hansoy	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1972	Jules Verne Eserleri Koleksiyonu No: 57. 238 s.
760	X	Balarısı Tombik Bal Yapıyor	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Balarısı Tombik Dizisi: 2. 16 s.
761	X	Balarısı Tombik Değişken Tırtıl ile	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Balarısı Tombik Dizisi: 1. 16 s.
762	X	Balarısı Tombik Eşekarlılarına Karşı	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Balarısı Tombik Dizisi: 8. 16 s.
763	X	Balarısı Tombik Fırtınaya Yakalanıyor	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Balarısı Tombik Dizisi: 3. 16 s.

764	X	Balarısı Tombik Gölde Serüveni	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Balarısı Tombik Dizisi: 6. 16 s.
765	X	Balarısı Tombik Tehlikeli Serüvenleri	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Balarısı Tombik Dizisi: 4. 16 s.
766	X	Balarısı Tombik Tutsak	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Balarısı Tombik Dizisi: 7. 16 s.
767	X	Balarısı Tombik Yaramaz Karınca ile	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	16 s.
768	Felix Salten	Bambi Karaca	Dilimize çeviren: J. Fikri	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	159 s.
769	R. Scarry	Binbir Çeşit Tavşan	Çeviren: Hülya Fikri	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Çocuk Kitapları Hayvanlar Dizisi. 24 s.
770	Jules Verne	Bounty Asileri	Çeviren: Ferid Namık Hansoy	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1972	Jules Verne Eserleri Koleksiyonu No: 58. 174 s.
771	J. L. Grimm - W. Grimm	Bremen Çalgıcıları	Çeviren: Hülya Fikri	Resimleyen: J. P. Miller	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Renkli Ünlü Çocuk Masalları. 24 s.
772	Jean de La Fontaine	Bütünüyle La Fontaine Masalları	Türkçeleştirenler: Nükte Uğurel - Seyit Kemal Karaa-lıoğlu - Nevzat Kızılcın	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	448 s.
773	Marianne Böck-Hartmann	Civcivler Okulu	Türkçeye uygulayan: Hülya Fikri	Resimleyen: Willy Mayrl	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Renkli Çocuk Yayınları. 20 s.
774	Marianne Böck-Hartmann	Cüceler Okulu	Türkçeye uygulayan: Hülya Fikri	Resimleyen: Felicitas Kuhn	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Renkli Çocuk Yayınları. 20 s.
775	X	Çin Masalları	[Tercüme] Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Çin Masalları. Yaşayan Ünlü Masalları: 17. 32 s.
776	X	Çizmeli Kedi	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1977	Renkli Çocuk Masalları. 12 s.
777	Charles Dickens	David Copperfield (İngiliz Masalları)	Çeviren: Ömer M. Karacık	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1972	Yaşayan Ünlü Masallar: B 8. 96 s.
778	Robert Louis Stevenson	Define Adası (Treasure Island)	Çeviren: Ömer M. Karacık	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1975	2. bs. İngiliz Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: B7. 96 s.
779	Aisopos	Değirmenci ile Eşeği ve Başka Masallar	[Tercüme] Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Yunan Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 7. 32 s.
780	Jules Verne	Deniz Altında Yirmi Bin Fersah	Çeviren: Ferid Namık Hansoy	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1977	4. bs. Jules Verne Dizisi: 5-6. 373 s.
781	X	Denizci Sinbad	[Tercüme] Özetleyen: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Arap Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 3. 32 s.

782	Miguel de Cervantes	Don Kişot	Çeviren: Reşat Nuri Güntekin	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1974	Gençler için Uygulanmış Dizi. 286 s.
783	Miguel de Cervantes	Don Kişot	[Tercüme] Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	İspanyol Masalları. 32 s.
784	Aisopos	Ezop Masalları	[Tercüme] Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Yunan Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 6. 32 s.
785	Hazırlayan: Charles Nicholas	Filler	Çeviren: Hülya Fikri	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Çocuk Kitapları Hayvanlar Dizisi. 24 s.
786	X	Florio ile Floria ve Başka Masallar	[Tercüme] Özetleyen: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Fransız Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 15. 32 s.
787	Friedrich Rosenfeld	Görünmeyen Orkestra	Çeviren: Şefika Öztepe	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1972	Andersen Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: B5. 77 s. Yazar bu eserde "Friedrich Feld" takma adını kullanmıştır.
788	[Toplayan]: Ignacz Kunos	Gül Güzeli ve Başka Masallar (2 Türk Masalı)	[Tercüme] Derleyen: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1970	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 23. 32 s.
789	X	Güiver'in Seyahatleri	[Tercüme] Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	İngiliz Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 9. 32 s.
790	Jules Verne	Güneye Karşı Kuzey (2 cilt)	Çeviren: Ferid Namık Hansoy	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1971	Jules Verne Eserleri Koleksiyonu No: 54, 55. 1. c.: 229 s. 2. c.: 240 s.
791	George Orwell	Hayvanlar Çiftliği (Bir Peri Masalı)	Dilimize çeviren: Leyla Morali	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1974	Klasikler Dizisi. 128 s.
792	Johanna Spyri	Heidi	Çeviren: Hülya Fikri	Resimleyen: Corinne Malvern	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1978	Renkli Ünlü Çocuk Masalları. 24 s.
793	X	Herkül	[Tercüme] Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Yunan Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 11. 31 s.
794	X	İhtiyar Kedi ve Başka Masallar	[Tercüme] Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	İngiliz Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 5. 32 s.
795	Jules Verne	İki Yıl Okul Tatili	Çeviren: Ferid Namık Hansoy	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	3. bs. 467 s.
796	Jules Verne	İnatçı Kahraman Ağa (2 cilt)	Çeviren: Ferid Namık Hansoy	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Jules Verne Eserleri Koleksiyonu No: 62. 204 s.
797	Charlotte Bronte	Jane Eyre	Çeviren: Ömer M. Karacık	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1970	Yaşayan Ünlü Masallar B 9. 96 s.

798	Charlotte Bronte	Jane Eyre	Çeviren: Filiz Borak	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1974	Gençler için Uygulanmış Dizi. 251 s.
799	Jules Verne	Jangada (Amazon Üzerinde Sekiz Yüz Fersah)	Tercüme eden: Ferid Namık Hansoy	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1974	Jules Verne Eserleri Koleksiyonu No: 64, 65. 2 cilt: 424 s.
800	Robert Louis Stevenson	Kaçırılan Çocuk (Kidnapped)	Çeviren: Ömer M. Karacık	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1975	İngiliz Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: B6. 96 s.
801	X	Kamer Tay ve Yıldız Falı (İki Türk Masalı)	Çeviren: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1970	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 29.
802	Hans Christian Andersen	Kar Kraliçesi	Çevirenler: Meral Ağış - Vahide Omay	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1972	Yaşayan Ünlü Masallar B 4. 77 s.
803	[Toplayan]: Ignacz Kunos	Keloğlan Masalları	[Tercüme] Derleyen: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1970	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 21. 32 s.
804	X	Kırmızı Şapkalı Kız	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1977	12 s.
805	X	Kral Arthur ile Şövalyeleri	[Çeviri] Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1971	İngiliz Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 8. 32 s.
806	X	Kurt ve Yedi Yavru Keçi	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1977	12 s.
807	Hans Christian Andersen	Küçük Deniz Kızı	Çevirenler: Meral Ağış - Vahide Omay	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Yaşayan Ünlü Masallar B 2. 80 s.
808	C. Jackson	Küçük Eskimo	Çeviren: Hülya Fikri	Resimleyen: L. Weisgard	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Renkli Ünlü Çocuk Masalları. 24 s.
809	Louisa May Alcott	Küçük Kadınlar	Çeviren: Gönül Suveren	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1977	Gençler için Uygulanmış Dizi. 510 s.
810	Louisa May Alcott	Küçük Erkekler	Çeviren: Gönül Suveren	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1978	Gençler için Uygulanmış Dizi. 382 s.
811	Antoine de Saint-Exupery	Küçük Prens	Çeviren: Filiz Borak	Yazarın kendi eliyle yaptığı resimlerle	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1977	Yaşayan Ünlü Masallar. Fransız Masalları: 15. 80 s.
812	Wilhelm Karl Grimm - Jakob Ludwig Grimm	Külkedisi	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1978	Ünlü Dünya Masalları: 1. 16 s.
813	Jules Verne	Kürkler Memleketi (2 cilt)	Çeviren: Ferid Namık Hansoy	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1972	Jules Verne Eserleri Koleksiyonu No: 59, 60. 1. cilt: 336 s. 2. cilt: 336 s.
814	Jean de La Fontaine	La Fontaine Masalları	Türkçeleştirenler: Nükte Uğurel - Seyit Kemal Karaağlıoğlu - Nevzat Kızılcın	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	Fransız Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar B14. 96 s.

815	Jean de La Fontaine	La Fontaineden Masallar	Türkçeleştirenler: Nükte Uğurel - Seyit Kemal Karaa-lioğlu - Nevzat Kızılcan	X	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1976	Fransız Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 31. 32 s.
816	Kennon Graham	Lassi Tatilde	Türkçeye uygulayan: Hülya Fikri	Resimleyen: Bob Schaar	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1979	Renkli Ünlü Çocuk Masal-ları. 24 s.
817	Charles Spain Verral	Lassi'nin İnsanlara Yardımları	Türkçeye uygulayan: Hülya Fikri	Resimleyen: Mel Crawford	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1979	Renkli Ünlü Çocuk Masal-ları. 24 s.
818	Jules Verne	Livonya'da Bir Facia	Çeviren: Ferid Namık Han-soy	X	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1972	Jules Verne Eserleri Kol-leksiyonu No: 61. 288 s.
819	Rusell K. Schroeder	Maratoncular ve Karakurt	Türkçeye uygulayan: Hülya Fikri	Resimleyen: Phil De-lara-Bob Totten	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1979	Renkli Ünlü Çocuk Masal-ları. 24 s.
820	Hans Christian Andersen	Minik Kız (La Petite Poucette)	Çevirenler: Meral Ağış - Va-hide Omay	Resimli	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1973	Yaşayan Ünlü Masallar B 1. 79 s.
821	Hans Christian Andersen	Andersen'den Masallar	Çevirenler: Meral Ağış - Va-hide Omay	Resimli	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1977	Gençler için Uygulanmış Dizi. 318 s.
822	Jan Pfloog	Minnoş ve Yavruları	Çeviren: Hülya Fikri	X	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1979	Çocuk Kitapları Hayvanlar Dizisi. 24 s.
823	[Toplayan]: Ignacz Ku-nos	Nar Tanesi ve Başka Masallar (Üç Türk Masalı)	[Tercüme] Derleyen: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1973	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 24. 30 s.
824	Victor Hugo	Notredame'ın Kamburu	Çeviren: Ekrem Yalım	X	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1971	Yaşayan Ünlü Masallar B. 11. 112 s.
825	Grimm Kardeşler	Oduncunun Çocukları Ali ile Ayşecik	Çeviren: Hülya Fikri	X	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1978	Renkli Ünlü Çocuk Masal-ları. 24 s.
826	Jules Verne	Uskurlu Ada	Çeviren/Tercüme eden: Ferid Namık Hansoy	Resimli	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1979	Jules Verne Eserleri Kol-leksiyonu No: 67. 492 s.
827	Charles Dickens	Oliver Twist	Gençler için uygulanan oriji-nalinden çeviren: Canset Işık	Resimli	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1971	Gençler için Uygulanmış Dizi. 240 s.
828	X	Pamuk Prenses ve Yedi Cüceler	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1977	12 s.
829	X	Parmak Çocuk ve Başka Masal-lar	[Tercüme] Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1973	Fransız Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 19. 32 s.
830	[Toplayan]: Ignacz Ku-nos	Parmaksız Ahmet ve Macun	[Tercüme] Derleyen: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1973	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 26. 32 s.
831	X	Peri Masalları	[Tercüme] Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1973	İngiliz Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 4. 32 s.
832	Carlo Lorenzini	Pinokyo	Dilimize çeviren: Leyla Mo-ralı	X	İnkılâp ve Aka Kita-bevleri	İst, 1978	126 s.

833	X	Pinokyo Mutluluk İçinde	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Pinokyo Dizisi: 3. 16 s.
834	X	Pinokyo Para Ağacı	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Pinokyo Dizisi: 1. 16 s.
835	X	Pinokyo Sihirli Sopa	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Pinokyo Dizisi: 4. 16 s.
836	X	Pinokyo ve Kuklacı	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Pinokyo Dizisi: 2. 16 s.
837	Eleanor H. Porter	Pollyanna Çocukluğu ve Gençliği	Çevirenler: Dilek Barım - Murat Demiray	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	Gençler için Uygulanmış Dizi. 477 s.
838	X	Robin Hood	[Tercüme] Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	İngiliz Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 12. 32 s.
839	Daniel Defoe	Robinson Crusoe	Çeviren: Ömer M. Karacık	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1970	Yaşayan Ünlü Masallar B10. 96 s.
840	[Toplayan]: Ignacz Kunos	Rüzgar, Dev ve Zengin Kardeşle Fakir Kardeş (İki Türk Masalı)	[Tercüme] Derleyen: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 28. 32 s.
841	Jean de La Fontaine	Seçme La Fontaine Masalları	Türkçeleştirenler: Nükte Uğurel - Seyit Kemal Karaa-lıoğlu - Nevzat Kızılcan	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	320 s.
842	Lev Tolstoy	Savaş ve Barış	Çeviren: Elâ Güntekin	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1974	Gençler için Uygulanmış Dizi. 334 s.
843	Victor Hugo	Sefiller	Gençler için uygulanan orijinalinden çeviren: Alis Cohen	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1970	Gençler için Uygulanmış Dizi. 239 s.
844	Sezai Samipaşazade	Sergüzeşt (Edebiyatımızda İlk Realist Roman)	Günümüz Türkçesine çeviren: Fazıl Yenisey	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1978	Tanzimat Romanları Serisi No: 3. 143 s.
845	Jan Pfloog	Sevimli Köpekler	Çeviren: Hülya Fikri	Resimleyen: Jan Pfloog	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Çocuk Kitapları Hayvanlar Dizisi. 24 s.
846	Clark Carlisle	Sevimli Tavşan'ın Havuç Makinesi	Çeviren: Hülya Fikri	Resimleyen: Anthony Strobl-Bob Totten	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Renkli Ünlü Çocuk Masalları. 24 s.
847	Fern G. Brown	Sevimli Tavşan'ın İzçiliği ve Kamptaki Maceraları	Türkçeye uygulayan: Hülya Fikri	Resimleyen: Darrel Bakar	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Renkli Ünlü Çocuk Masalları. 24 s.
848	[Toplayan]: Ignacz Kunos	Sihirli Ayna ve Külâh, Kamçı ve Seccade (İki Türk Masalı)	[Tercüme] Derleyen: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 22. 32 s.
849	X	Sihirli Terlikler ve Başka Masallar	[Tercüme] Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Fransız Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 14. 32 s.

850	Alexandre Dumas	Siyah Lale	Çeviren: Toros Uluçay	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1972	Yaşayan Ünlü Masallar B 13. 96 s.
851	Charles Kingsley	Su Bebekleri	[Tercüme] Anlatan: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	İngiliz Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 13. 32 s.
852	Marianne Böck-Hartmann	Tavşanlar Okulu	Türkçeye uygulayan: Hülya Fikri	Resimleyen: G. Mausser-Lichtl	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Renkli Çocuk Yayınları. 20 s.
853	Lev Nikolayeviç Tolstoy	Tolstoy'dan Masallar	Çeviren: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Rus Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 16. 32 s.
854	Mark Twain	Tom Sawyer'in Maceraları	Çeviren: Filiz Borak	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1977	Gençler için Uygulanmış Dizi. 214 s. Yazarın asıl adı "Samuel Langhorne Clemens"dir.
855	E. R. Braithwaite	Öğretmenimize Sevgilerimizle	Çeviren: Ferid Namık Hansoy	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1968	143 s.
856	Wilhelm Karl Grimm - Jakob Ludwig Grimm	Uyuyan Güzel	[Çeviri]	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1978	Ünlü Dünya Masalları: 2. 16 s.
857	J. L. Grimm - W. Grimm	Ünlü Dünya Masalları 1	X	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	16 s.
858	J. L. Grimm - W. Grimm	Ünlü Dünya Masalları 2	X	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	16 s.
859	[Hans Christian Andersen]	Yabani Kuğu Kuşları	Çevirenler: Meral Ağış - Vahide Omay	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1971	Andersen Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar B 3. 80 s.
860	Daphne Davis	Yavru Hayvanlar	Çeviren: Hülya Fikri	Resimleyen: Graig M. Pineo	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Çocuk Kitapları Hayvanlar Dizisi. 24 s.
861	[Toplayan]: Ignacz Kunos	Yedi Başlı Ejderha ve Başka Masallar	[Tercüme] Derleyen: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1970	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 27. 32 s.
862	[Toplayan]: Ignacz Kunos	Yılan Peri ve Dev Oğlu (İki Türk Masalı)	[Tercüme] Derleyen: Gani Yener	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1970	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 30. 29 s.
863	Halid Ziya Uşaklıgil	Ferdi ve Şurekâsı (Ferdî ve Ortakları)	Sadeleştiren: Nevzat Kızılcıcan	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	183 s.
864	X	Alis Harikalar Diyarında: Seçilmiş Çocuk Hikayeleri	[Tercüme]	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	32 s.
865	Enid Blyton	Beşler Kulübü	Çeviren: Ali Kemal Balkanlı	X	İtimat Kitabevi	İst, 1977	Seçme Çocuk Kitapları Serisi. 160 s.
866	Jules Verne	Bir Çinlinin Başına Gelenler	Çeviren: Ali Kemal Balkanlı	X	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Seçme Çocuk Kitapları Serisi: 9. 223 s.

867	X	Fedakar Çocuk	Adapte eden: Nebil Fazıl Alsan	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi No: 2. Yeni Seri Çocuk Kitapları: 2. 126 s.
868	X	İkiz Kangurular (Bilgili Çocuk Masalı)	Tercüme eden: Naime Halit Yaşaroğlu	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	47 s.
869	Sophie Rostopchine Comtesse de Segur	İyi Çocuklar	Türkçeye çeviren: Ali Kemal Balkanlı	X	İtimat Kitabevi	İst, 1973	Seçme Çocuk Kitapları Serisi: 12. 256 s.
870	Comtesse de Segur	Kambur François	Çeviren: Ali Kemal Balkanlı	X	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Çocuk Romanları Serisi: 52. Seçme Çocuk Kitapları Serisi: 8. 323-325 s.?
871	Jules Verne	Kara Elmas Diyarları	Çeviren: Ali Kemal Balkanlı	X	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Seçme Çocuk Kitapları Serisi: 7. 272 s.
872	Yazan: Enid Blyton	Korkusuz Kardeşler: Esrarlı Şato	Çeviren: Namık Özer Erdoğan	X	İtimat Kitabevi	İst, 1973	Seçme Çocuk Kitapları Serisi: 5. 202 s.
873	John F[ishwick] Leeming	Küçük Arılar Devleti	Türkçesi: Nebil Fazıl Alsan	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Yeni Seri Çocuk Kitapları: 3. 126 s.
874	Jules Sandeau	Martılı Kaya	Çeviren: Ali Avni Öneş	X	İtimat Kitabevi	İst, 1973	Seçme Çocuk Kitapları Serisi: 4. 207 s.
875	H. Rider Hoggard	Ölümsüz Kraliçe	Türkçesi: Nebil Fazıl Alsan	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Yeni Seri Çocuk Kitapları: 5. 128 s.
876	X	Parmak Çocuk (Çocuk Masalları)	X	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	32 s.
877	Yazan: Rene Guillot	Vahşi Prens	Çeviren: M. Doğan Özbay	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Seçme Çocuk Kitapları Serisi: 6. 304 s.
878	Herman Melville	Yamyamlar Adası	Türkçesi: Nebil Fazıl Alsan	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Yeni Seri Çocuk Kitapları: 4. 118 s.
879	Jules Verne	Balonda Beş Hafta/Balonla Beş Hafta	Çeviren: Ali Kemal Balkanlı	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	İyigün Yayınları A Serisi No: 8. 208 s.
880	[Jakob Ludwig Karl] Grimm - [Wilhelm Karl Grimm]	100 Sene Uyuyan Prenses	[Tercüme]	X	İyigün Yayınları	İst, 1973	İyigün Yayınları C Serisi. 24 s.
881	[Jakob Ludwig Karl] Grimm	Açıl Masam Açıl	[Tercüme]	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları - C Serisi. 32 s.
882	X	Alis Harikalar Diyarında	Tercüme: Leyla Soydaş - Bilge Atasagun	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları R Serisi. 95 s.
883	Jean de La Fontaine	Arslan ile Fare	[Tercüme]	X	İyigün Yayınları	İst, 1972	İyigün Yayınları C Serisi No: 21. 24 s.

884	Jules Verne	Arzın Merkezine Seyahat	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları A Serisi No: 2. 208 s.
885	Jules Verne	Aya Seyahat	Çeviren: M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları A Serisi No: 15. 224 s.
886	X	Binbir Gece Masallarından Ali Baba ve Kırk Haramiler	Tercüme: Adnan Yaltı	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları B Serisi: 1. 112 s.
887	Rene Guillot	Büyük Macera	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları A Serisi No: 9. 192 s.
888	Mark Twain	Çalınan Taç	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1972	İyigün Yayınları A Serisi No: 24. 160 s. Yazarın asıl adı "Clemens Samuel Langhorne"dur.
889	X	Çin Masalları	Tercüme: Adnan Yaltı	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları B Serisi: 2. 109 s.
890	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Çizmeli Kedi	[Tercüme]	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları C Serisi No: 5. 31-32 s.?
891	Jean Murray	Davy Crockett Korsanlara Karşı	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları B Serisi No: 10. 112 s.
892	Robert Louis Stevenson	Define Adası	[Tercüme]	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları B Serisi No: 12. 112 s.
893	Jules Verne	Deniz Yılanı	Tercüme: Ali Avni Öneş	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları A Serisi No: 18. 192 s.
894	Jules Verne	Denizler Altında 20.000 Fersah	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1972	İyigün Yayınları A Serisi. 184 s.
895	[Jakob Ludwig Karl] Grimm	Dört Şarkıcı	[Tercüme]	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları - C Serisi. 32 s.
896	G. O. Duvic	Edison: Bir Dâhinin Çocukluğu ve Gençliği	Türkçeye çeviren: Ali Kemal Balkanlı	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1973	5. bs. İyigün Yayınları R Serisi. 96 s.
897	James Oliver Curwood	Esrarlı Ülke (1. cilt)	Çeviren: Ali Avni Öneş	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları B Serisi No: 14. 80 s.
898	X	Fareli Köyün Kavalcısı (Çocuk Masalları)	X	X	İyigün Yayınları	İst, 1973	İyigün Yayınları. 24 s.
899	Frances H. Burnett	Gizli Bahçe	[Tercüme:] M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları A Serisi. 190 s.
900	Jonathan Swift	Gülüverin Maceraları: Gülüverin Cüceler ve Devler Ülkesinde	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları B Serisi No: 3. 112 s.

901	Jules Verne	Havalar Hakimi Albatros	Tercüme: Ali Kemal Bal-kanlı	X	İyigün Yayınları	İst, 1972	İyigün Yayınları A Serisi. 191 s.
902	Johanna Spyri	Dağların Kızı Heidi	Çeviren: Ahter Uğur	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1970	1., 2. c. İyigün Yayınları A Serisi No: 1. 208 s.
903	Johanna Spyri	Heidi Öğretmen	Çeviren: Hilmi Bilginer	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1976	İyigün Yayınları A Serisi No: 17. 120 s.
904	Jules Verne	İki Sene Mektep Tatili	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları A Serisi No: 5. 192 s.
905	Jules Verne	İnatçı Kahraman Ağa	Tercüme: M. Doğan Özbay	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1963	160 s.
906	Jules Verne	Kahraman Fenerciler	Tercüme: Ali Avni Öneş	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları A Serisi. 174 s.
907	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Kaz Çobanı Prenses	[Tercüme]	X	İyigün Yayınları	İst, 1972	İyigün Yayınları C Dizisi No: 16. 24 s.
908	Hans Christian Andersen	Kibritçi Kız	[Tercüme]	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları - C Se-risi. 32 s.
909	Hector Malot	Kimsesiz Çocuk	Tercüme: Adnan Yaltı	X	İyigün Yayınları	İst, 1972	İyigün Yayınları A Serisi No: 22. 166 s.
910	Irvin Block	Kristof Kolomb	Tercüme: Ümit Kayalıoğlu	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları A Serisi. 171 s.
911	Jean de La Fontaine	Kurt ile Kuzu	[Tercüme]	X	İyigün Yayınları	İst, 1972	İyigün Yayınları C Serisi No: 8. 24 s.
912	J[ames] Oliver Curwood	Kutup Avcıları	Çeviren: Ali Avni Öneş	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1968	İyigün Yayınları R Serisi. 96 s.
913	Felix Falten	Küçük Geyik Bambi	X	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları B Serisi. 94 s.
914	Frances H. Burnett	Küçük Lord	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları A Serisi No: 21. 176 s.
915	F. H. Burnett	Küçük Prenses	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1967	İyigün Yayınları C Serisi No: 16
916	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Kül Kedisi	Tercüme: Nermin Milar	X	İyigün Yayınları	İst, 1972	İyigün Yayınları C Dizisi No: 18. 24 s.
917	La Fontaine	Lafonten Hikayeleri	Hazırlayan: Nermin Milar	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları A Serisi No: 16. 190 s.
918	Jean de La Fontaine	Leylek ile Tilki	[Tercüme]	X	İyigün Yayınları	İst, 1972	İyigün Yayınları C Serisi No: 20. 24 s.

919	Richard J[ohn] Walsh	Marko Polo'nun Keşif ve Maceraları	Tercüme: Reşat Ersel	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları B Serisi No: 7. 112 s.
920	R[obert] M[ichael] Ballantyne	Mercan Adası	X	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları B Serisi No: 15. 93 s.
921	Alexandre Dumas	Monte Kristo	Tercüme: Ümit Kayalıoğlu	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1959	144 s.
922	[Jakob Ludwig Karl] Grimm	Oduncunun Çocukları	[Tercüme]	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları - C Serisi. 30 s.
923	Howard Pyle	Ormanlar Kralı: Robin Hood (Robin Hud'un Maceraları)	Çeviren: Nurcihan Kesim	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları A Serisi No: 20. 192 s.
924	Guido Martina	Pecos Bill	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1972	İyigün Yayınları B Serisi No: 16. 94 s.
925	Grimm	Peri Masalları	X	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1973	İyigün Yayınları Serisi: A. 191 s.
926	[Jacob Ludwig Karl-Wilhelm Karl] Grimm	Periler Dünyasında	[Tercüme]	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları B Serisi No: 8. 112 s.
927	Carlo Collodi [Lorenzini]	Pinokyo	Çeviren: Nurcihan Kesim	X	İyigün Yayınları	İst, 1972	İyigün Yayınları A Serisi No: 22. 176 s.
928	X	Pinokyo	[Tercüme]	X	İyigün Yayınları	İst, 1972	Seçme Çocuk Kitapları Serisi. İyigün Yayınları C Serisi No: 13. 24 s.
929	Eleanor H[odgman] Porter	Pollyanna (Saadet Kitabı)	Tercüme: Nermin Mılar	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları A Serisi No: 7. 176 s.
930	Daniel Defoe	Robenson Kruzoe: Hayatı ve Maceraları	Tercüme eden: M. Doğan Özbay	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları B Serisi No: 5. 112 s.
931	Jules Verne	Robensonlar Mektebi	Tercüme eden: M. Doğan Özbay	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1968	112 s.
932	Jacques-Yves Cousteau	Sessiz Dünya	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	2. bs. İyigün Yayınları A Serisi No: 19. 191 s.
933	Anna Sewell	Siyah İnci (Black Beauty). Asil Bir Atın Maceraları	Türkçeye çevirenler: Ahter Uğur - Ecmel Uğur	X	İyigün Yayınları	İst, 1973	İyigün Yayınları B Serisi: 4. 161 s.
934	Harriet [Elizabeth] Beecher Stowe	Tom Amcanın Kulübesi	Tercüme: Kamuran Birvar	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları B Serisi No: 11. 119 s.
935	Mark Twain	Tom Sawyer'in Maceraları	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları Serisi A. 176 s. Yazarın asıl adı "Samuel Langhorne Clemens"dir.
936	Alexandre Dumas	Üç Silahşörler	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları B Serisi No: 4. 111 s.

937	Eric Knight	Yuvaya Dönüş Lassie	Çeviren: Nurcihan Kesim	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1971	İyigün Yayınları A Serisi No: 13. 208 s.
938	Giovanni Mosca	Okul Anıları	Türkçesi: Adnan Tahir [Güntan]	X	K Yayınları	İst, 1975	Seçme Eserler: 8. 298 s.
939	X	Cinderella (Müzikli Çocuk Oyunu)	Uygulayan: Ferih Egemen	X	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	Kadıköy Halk Eğitimi Merkezi Yayınları No: 5. 24 s.
940	X	Pamuk Prenses ve/ile 7 Cüceler	Sahneye uygulayan: Ferih Egemen	X	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	Kadıköy Halk Eğitimi Merkezi Yayınları No: 1. 15 s.
941	Mark Twain	Sihirli Topaç (Müzikli, Rontlu Çocuk Piyesi)	[Tercüme] Sahneye uygulayan: Ferih Egemen	X	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	Kadıköy Halk Eğitimi Merkezi Yayınları No: 7. 36 s. Yazarın asıl adı "Clemens Samuel Langhorne"dur.
942	Mark Twain	Tom Sawyer (Müzikli Çocuk Oyunu 3 perde 2 bölüm)	[Tercüme] Sahneye uygulayan: Ferih Egemen	X	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	Kadıköy Halk Eğitimi Merkezi Yayınları No: 6. 28 s. Yazarın asıl adı "Clemens Samuel Langhorne"dur.
943	Jonathan Swift	Cüceler ve Devler Ülkesinde Gulliver'in Seyahatleri	Çeviren: Ercüment Ekrem Talu	X	Kanaat Yayınları	İst, 1968	136 s.
944	M. Moussy - F. Truffaut	Okuldan Kaçış (Dört Yüz Darbe)	Çeviren: Eray Canberk	X	Kavram Yayınları	İst, 1977	2. bs. Kavram Yayınları: 9. Roman ve Hikaye Dizisi: 4. 118 s.
945	Walt Disney	Davy Crockett ve Korsanları	Çeviren: Nihal Önal	X	Kelebek Yayınevi	İst, 1979	Kelebek Yayınları: 53. Çocuk Kitapları: 12. 160 s.
946	X	Fatoş'la Memoş. Hasta Küçük Kedi	Türkçesi: Garin Alagöz	Resimli	Kelebek Yayınevi	İst, 1979	Kelebek Çocuk Kitapları Renkli Dizi: 51-1. 8 s.
947	Walt Disney	Korkusuz Binici	Çeviren: Nihal Önal	X	Kelebek Yayınevi	İst, 1977	177 s.
948	Enid Blyton	Küçük Ajanlar	Türkçesi: Gönül Suveren	X	Kelebek Yayınevi	İst, 1978	Kelebek Çocuk Kitapları: 11. 176 s.
949	Eleanore Myers Jewett	Esrarlı Gemi	Türkçesi: Gülten Suveren	X	Kelebek Yayınları	İst, 1977	Kelebek Yayınları: 34. Çocuk Dizisi: 1. 214 s.
950	H[enry] Treece	Vikingler	Türkçesi: Gönül Suveren	X	Kelebek Yayınları	İst, 1977	Kelebek Yayınları: 37. Kelebek Çocuk Kitapları: 3. 191 s.

951	Marie Louise Vert	Ah Şu Güzel Dünyamız	Çocuklar için hazırlayan: Said Maden	Kapak ve iç resimler: Said Maden	Keloğlan Yayınevi	İst, 1968	157 s.
952	Cervantes	Don Kişot	Çocuklar için hazırlayan: Sevil Seydi	X	Keloğlan Yayınevi	İst, 1967	Çocuklar için Dünya Şaheserleri Serisi: 1. 88 s.
953	Montepin	Ekmekçi Kadın	Çocuklar için hazırlayan: Meral Çelen	X	Keloğlan Yayınevi	İst, 1967	143 s.
954	Walter Scott	Ivanhoe	Çocuklar için hazırlayan: Rezan Uyar	X	Keloğlan Yayınevi	İst, 1967	127 s.
955	Charles Dickens	İki Şehrin Hikâyesi	Çocuklar için hazırlayan: Meral Çelen	Kapak resmi: Said Maden	Keloğlan Yayınevi	İst, 1967	136 s.
956	Alexandre Dumas	Kara Lale	Çocuklar için hazırlayan: Esma Refika	X	Keloğlan Yayınevi	İst, 1967	94 s.
957	Beydaba	Kelile ve Dimne	Hazırlayan: Aydın Tataroğlu	X	Keloğlan Yayınevi	İst, 1969	126 s. Hazırlayanın asıl ismi Enver Gökçe'dir.
958	Victor Hugo	Notrdamin Kamburu	Çocuklar için hazırlayan: Melek Ungan	X	Keloğlan Yayınevi	İst, 1967	127 s.
959	Victor Hugo	Sefiller	Çocuklar için hazırlayan: Meral Çelen	X	Keloğlan Yayınevi	İst, 1967	Çocuklar için Dünya Şaheserleri Serisi: 4. 119 s.
960	Comtesse de Segur	Cadılar Savaşı	Çeviren: Sezen Otmanbölük	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 7. 119-120 s.?
961	Ray Bradbury	Deniz Canavarı	Çeviren: Muzaffer Ongan	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1979	Tercüman Gençlik Yayınları: 22. 93 s.
962	Comtesse de Segur	Harika Prens	Çeviren: Sezen Otmanbölük	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 3. 121-123 s.?
963	Joelle Danterne	Kör Nişancı	Çeviren: Muzaffer Ongan	Resimli	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 19. 109 s.
964	Evliya Çelebi	Küp Kafalı Çocuk	Sadeleştiren: Altan Deliorman	Resimli	Kervan Kitapçılık	İst, 1979	Tercüman Gençlik Yayınları: 24. 96 s.
965	Jean Hougron	Macera Kapıları	Çeviren: F. Zeki Döker	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 6. 119 s.
966	X	Okyanusta Tek Başına	Çeviren: F. Zeki Döker	Resimli	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 10. 122 s.
967	Berres-Bricoe	Roket Avcıları	Çeviren: Gülver Özdek	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	2. bs. Tercüman Gençlik Yayınları: 20. 96 s.
968	X	Sinbad (Bütün Serüvenleri)	Türkçesi: Refik Özdek	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 21. 91 s. ya da 94 s.
969	Carol Farley	Sislerin Ardından	Çeviren: Yalçın Akçay	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 18. 127 s.

970	Rene Goscinny	Altın Orak (Asteriks'in Bir Macerası)	Türkçesi: Tevfik Ünsi	Çizen: Uderzo	Kervan Yayınları	İst, 1977	46 s.
971	Rene Goscinny	Asteriks İspanya'da	Türkçesi: Halit Kıvanç	Çizen: Uderzo	Kervan Yayınları	İst, 1974	Galyalı Asteriks'in Maceraları: 5. 48 s.
972	Rene Goscinny	Asteriks Olimpiyatlarda	Türkçesi: Halit Kıvanç	Çizen: Uderzo	Kervan Yayınları	İst, 1977	48 s.
973	Rene Goscinny	Asteriks'in Bir Macerası: Asteriks Gladyatör	Türkçesi: Halit Kıvanç	Çizen: Uderzo	Kervan Yayınları	İst, 1974	Galyalı Asteriks'in Macerası: 4. 48 s.
974	Rene Goscinny	Asteriks'in Bir Macerası: Asteriks Lejyoner	Türkçesi: Halit Kıvanç	Çizen: Uderzo	Kervan Yayınları	İst, 1973	48 s.
975	Rene Goscinny	Asteriks'in Bir Macerası: Asteriks ve Kleopatra	Türkçesi: Halit Kıvanç ya da Tevfik Ünsi?	Çizen: Uderzo	Kervan Yayınları	İst, 1973	Galyalı Asteriks'in Macerası: 3. 48 s.
976	Rene Goscinny	Asteriks'in Bir Macerası: Şefler Savaşı	Türkçesi: Halit Kıvanç	Çizen: Uderzo	Kervan Yayınları	İst, 1973	Galyalı Asteriks'in Macerası: 1. 48 s.
977	Edouard Ollivro	Babasının Oğlu	Türkçesi: Faik Baysal	X	Kervan Yayınları	İst, 1977	314 s.
978	Miguel de Cervantes	Çocuklar için Donkişot	Türkçesi: Aysen Üzen	X	Kervan Yayınları	İst, 1973	Çocuk Serisi: 4. 236 s.
979	Rene Goscinny	Galya Kalkanı (Asteriks'in Bir Macerası)	Türkçesi: Tevfik Ünsi	Çizen: Uderzo	Kervan Yayınları	İst, 1978	48 s.
980	Rene Goscinny	Galyalı Asteriks'in Macerası: Asteriks ve Çorba Kazanı	Türkçesi: Halit Kıvanç	Çizen: Uderzo	Kervan Yayınları	İst, 1975	48 s.
981	Paul Gallico	Kuyruksuz Fare	Çeviren: Zeynep Man	X	Kervan Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Serisi: 2. 191 s.
982	John D[ann] Mc Donald	Pembe Çakal	Türkçesi: Neşe Olcaytu	X	Kervan Yayınları	İst, 1976	232 s.
983	Paul Jenni	Serüven Çocukları	Türkçesi: Aysel Bora	X	Kervan Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Serisi: 5. 215 s.
984	Rene Goscinny	Sezarın Tacı	Türkçesi: Tevfik Ünsi	Çizen: Uderzo	Kervan Yayınları	İst, 1977	48 s.
985	X	Fedakâr Rin Tin Tin	Çeviren: Sevinç Öklü	Resimleyen: Sevinç Osma	Kitap Yayma Odası	İst, 1969	11 s.
986	X	Sihirli Anahtar	Çeviren: Turhan Tümay	X	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	Seçme Çocuk Masalları. 16 s.
987	X	Sihirli Kaval: Fareli Köyün Kavalcısı (Çocuk Masalları)	X	X	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	16 s.
988	X	Uçan Fil Bimbo/Bimba (Çocuk Masalları)	Çeviren: Ayla Bengan	X	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	16 s.
989	C. W. Ceram	Tanrıların Vatanı Anadolu	Türkçesi: Esat Mermi Erendor	Resimli	Koza Yayınları	İst, 1974	318+[16] s.

990	Enid Blyton	Afacan Beşler	Dilimize çeviren: Sevil Kutlar	?	Koza Yayınları	İst, 1974	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 1. 207 s.
991	Enid Blyton	Gizli Yediler Lunaparkta	Türkçesi: Mehmet Harmancı	?	Koza Yayınları	İst, ?	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 21.
992	Enid Blyton	Afacan Beşler Tatilde	Çeviren: Baki Şenerler	?	Koza Yayınları	İst, 1976	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 19. Afacan Beşler: 10. 176 s.
993	Enid Blyton	Afacan BeşlerTatil Dönüşü	Türkçesi: Mehmet Harmancı	?	Koza Yayınları	İst, 1971	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 22. 132 ya da 173 s.?
994	Enid Blyton	Aferin Gizli Yediler (Afacan Beşler)	Dilimize çeviren: Baki Şenerler	?	Koza Yayınları	İst, 1975	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 16. Gizli Yediler: 8. 135 s.
995	H[ans] C[hristian] Andersen	Andersen Masalları	Türkçesi: Ayhan Bozırat	X	Koza Yayınları	İst, 1979	3. bs. Yeni Çocuk Kitapları Dizisi: 20. 108 s.
996	W[aldemar] Bonsels	Arı Maya	Türkçesi: Orhan F. Taşman	X	Koza Yayınları	İst, 1979	Koza Yayınları Çocuk Kitapları Dizisi: 9. 119 s.
997	Enid Blyton	Bastır Afacan Beşler	Dilimize çeviren: Ayten E. Oray	?	Koza Yayınları	İst, 1974	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 8 Afacan Beşler: 4. 208 s.
998	Frank L[yman] Baum	Billur Köşk	Türkçesi: Feza Özgen	Resimli	Koza Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 5. 304 s.
999	A. Karaaliçev	Büyükbaba Darıldı	Türkçesi: Sevil Kutlar	Resimli	Koza Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 11. 254 s.
1000	Ahmet Hromacıç	Cüce	Türkçesi: Hasan Mercan	Resimli	Koza Yayınları	İst, 1979	Çocuk Kitapları Dizisi: 18. 143 s.
1001	H[iram] P[ercy] Maxim	Dâhi Babam	Türkçesi: Rıdvan Ramadanlı	X	Koza Yayınları	İst, 1978	2. bs. Yeni Çocuk Kitapları Dizisi: 10. 142+[2] s.
1002	X	Denizci Sinbad'ın Serüvenleri	Derleyen: Orhan F. Taşman	X	Koza Yayınları	İst, 1979	Çocuk Kitapları Dizisi: 21. 112 s.
1003	Enid Blyton	Dikkat Gizli Yediler	Çeviren: Baki Şenerler	?	Koza Yayınları	İst, 1976	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 18. Gizli Yediler: 9. 144 s.
1004	Enid Blyton	Düğüm Çözüldü	Dilimize çeviren: Kezban Akçalı	?	Koza Yayınları	İst, 1979	Yeni Çocuk Kitapları Dizisi: 27. Afacan Beşler. 143 s.
1005	Evliya Çelebi	Evliya Çelebiden Çocuklara Hikayeler	Türkçeleştiren: Mehmet Seyda	İç resimler: Ferruh Doğan	Koza Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 3. 284 s.

1006	Aisopos	Ezop Masalları	Türkçesi: Tarık Dursun K[akınç]	X	Koza Yayınları	İst, 1977	Yeni Çocuk Kitapları Dizisi: 1. 141 s.
1007	Enid Blyton	Gizli Yediler	Çeviren: Mehmet Harmancı	?	Koza Yayınları	İst, 1979	2. bs. Koza Yayınları Yeni Çocuk Kitapları Dizisi: 24. Gizli Yediler: 12. 128 s.
1008	Enid Blyton	Gizli Yediler Belalı Üçlere Karşı	Dilimize çeviren: Baki Şenerler	?	Koza Yayınları	İst, 1976	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 20. Gizli Yediler: 10. 144 s.
1009	Enid Blyton	Gizli Yediler Çetesi	Dilimize çeviren: Lale Burak	?	Koza Yayınları	İst, 1974	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 2. 151 s.
1010	Enid Blyton	Gizli Yediler Geliyor	Dilimize çeviren: Feza Özgen	?	Koza Yayınları	İst, 1974	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 10. Gizli Yediler: 5. 173 s.
1011	Enid Blyton	Gizli Yediler Hırsız Avcısı	Dilimize çeviren: Hayati Alışık	?	Koza Yayınları	İst, 1975	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 13. Gizli Yediler: 7. 143 s.
1012	Enid Blyton	Gizli Yediler İş Başında	Dilimize çeviren: Lale Burak	?	Koza Yayınları	İst, 1974	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 4. Gizli Yediler: 2. 148 s.
1013	Enid Blyton	Gizli Yediler Tehlike Var	Dilimize çeviren: Mehmet Harmancı	?	Koza Yayınları	İst, 1977	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 24. 128 s.
1014	Enid Blyton	Gizli Yediler Tor Kalesinde	Dilimize çeviren: Ayten E. Oray	?	Koza Yayınları	İst, 1974	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 11. Gizli Yediler: 6. 141 s.
1015	Enid Blyton	Gizli Yediler Uçak Kaçtı	Türkçesi: Mehmet Harmancı	?	Koza Yayınları	İst, 1978	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 25. 88.
1016	Enid Blyton	Gizli Yedilerin Başı Dertte	Dilimize çeviren: Feza Özgen	?	Koza Yayınları	İst, 1974	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 8 Gizli Yediler: 3. 176 s.
1017	Enid Blyton	Heyecan Sirkinde (Afacan Beşler)	Dilimize çeviren: Baki Şenerler	?	Koza Yayınları	İst, 1975	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 15. Afacan Beşler: 8. 185 s.
1018	Enid Blyton	İskeletler Adası	Türkçesi: A. Muzaffer Kakinç ya da H. M. Kakinç?	?	Koza Yayınları	İst, 1978	Korkusuz Üçler Serüven Çocukları Dizisi: 2. 112 s.
1019	Enid Blyton	Kapısız Kule (Afacan Beşler)	Dilimize çeviren: Kenan Atabay	?	Koza Yayınları	İst, 1978	Yeni Çocuk Kitapları Dizisi: 26. 160 s.

1020	Enid Blyton	Karlı Dağın Esrarı	Dilimize çeviren: Baki Şenerler	?	Koza Yayınları	İst, 1976	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 17 Afacan Beşler: 9. 192 s.
1021	Enid Blyton	Kayıp Kız	Dilimize çeviren: Mehmet Harmancı	?	Koza Yayınları	İst, 1978	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 28. Gizli Yediler: 15. 124 s.
1022	Enid Blyton	Kepçe Adası'nın Esrarı	Dilimize çeviren: Sevil Kutlar	?	Koza Yayınları	İst, 1974	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 3. Afacan Beşler: 2. 208 s.
1023	Enid Blyton	Korku Treni	Dilimize çeviren: Baki Şenerler	?	Koza Yayınları	İst, 1975	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 14. Afacan Beşler: 7. 207 s.
1024	Enid Blyton	Korkusuz Üçler	Türkçesi: Zafer Kakinç	?	Koza Yayınları	İst, 1977	Yeni Çocuk Kitapları Dizisi: 6 / Serüven Çocukları Dizisi: 1. 132 s.
1025	X	Kralın Piresi: En Güzel Dünya Masalları	Türkçesi: Akşit Göktürk	Renkli resimli. Kapak ve iç düzenleme: İbrahim Köktürk	Koza Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 4. 280 s.
1026	Enid Blyton	Kulaksız At	Dilimize çeviren: Ayten E. Oray	?	Koza Yayınları	İst, 1975	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 12. Afacan Beşler: 6. 190 s.
1027	Enid Blyton	Kuyudaki Esrar	Dilimize çeviren: Mehmet Harmancı	X	Koza Yayınları	İst, 1979	2. bs. Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 23. Afacan Beşler: 12. 128 s.
1028	[Jean de] La Fontaine	La Fonten Masalları	Türkçe anlatan: Tarık Dursun K[akinç]	Renkli resimli. Kapak ve iç düzenleme: İbrahim Köktürk	Koza Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 1. 272 s.
1029	[William] Saroyan	Özel Ulak (Çocuk Hiâyeleri)	Türkçesi: Tarık Dursun K[akinç]	X	Koza Yayınları	İst, 1978	2. bs. Yeni Çocuk Kitapları Dizisi: 12. 138 s.
1030	Puşkin	Puşkin'den Masallar: Altın Balık	Türkçeleştiren: Necati Zekeriya - Tarık Dursun K[akinç]	X	Koza Yayınları	İst, 1977	Yeni Çocuk Kitapları Dizisi: 4. 129 s.
1031	Enid Blyton	Saklı Düşman	Dilimize çeviren: Sevil Kutlar	?	Koza Yayınları	İst, 1974	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 5. Afacan Beşler: 3. 224 s.
1032	Enid Blyton	Serüven Peşinde	Dilimize çeviren: Güler Poroy	?	Koza Yayınları	İst, 1974	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 9. Afacan Beşler: 5. 198 s.
1033	Mitar Maksimoviç	Tembeller Diyarı	Türkçesi: Fahri Kaya	X	Koza Yayınları	İst, 1978	Yeni Çocuk Kitapları Dizisi: 9. 119 s.

1034	İvo Andrić	Ver Elini Çocukluk	Türkçesi: Necati Zekeriya	İç resimler: D. Kondovski	Koza Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları Dizisi: 7. 128 s.
1035	Enid Blyton	Yaşasın Gizli Yediler	Dilimize çeviren: Lale Burak	?	Koza Yayınları	İst, 1974	Yeni Çocuk Romanları Dizisi: 6. Gizli Yediler: 3. 155 s.
1036	Oscar Wilde	Yıldız Çocuk	Türkçesi: Ülkü Tamer	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 6. 266 s.
1037	Daniel Defoe	Robinson Crusoe (2 cilt)	Çeviren: Akşit Göktürk	Resimler: J. J. Grandville	Kök Yayınları	İst, 1968	1. cilt: 384 s. 2. cilt: 366 s. Resimli Klasikler.
1038	X	4 Küçük Ayıcık	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 15. 12 s.
1039	X	Alâeddin'in Sihirli Lambası	[Tercüme]	Resimler: J. M. Rabec	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 6. 23 s.
1040	X	Alis Harikalar Ülkesinde	Çeviren: Fuat Şahin	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Ünlü Masallar Dizisi: 2. 12 s.
1041	[Hans Christian] Andersen	Altın Saçlı Kız	[Tercüme]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 2. 24 s.
1042	Renee Maniere	Altın Tayın Hikayesi	Çeviri: Hasan Bıyıklı	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976	Oyuncak Kitaplar: 3. 85 s.
1043	X	Aslan Simba	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 12. 12 s.
1044	Ghislaine Laramée	Ayşegül ve Kurtlar	[Çeviri]	Resimler: Simone Deleuil	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 5. 23 s.
1045	X	Bahar Gezintisi	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 21. 12 s.
1046	X	Benim Adım Tarzan	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 23. 12 s.
1047	X	Bilgiç Fil Yavrusu	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 13. 12 s.
1048	X	Bilgiç Prenses	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 15. 20 s.
1049	X	Bobi, Cin ve Camgöz	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 17. 11 s.
1050	X	Bülbül	Çevirenler: Tülin K. - M. E.	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 12. 23 s.
1051	X	Büyükbabanın Dostları	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 9. 12 s.

1052	X	Cin Ali	[Adapte] Anlatan: Fuat Şahin	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 8. 10 s.
1053	Hans Christian Andersen	Çirkin Ördek Yavrusu	Çeviren: Fuat Şahin	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Ünlü Masallar Dizisi: 9. 12 s.
1054	Charles Perrault	Çizmeli Kedi	[Tercüme]	Resimler: Françoise J. Bertier	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Büyük Çocuk Kitapları: 4. 23 s.
1055	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Dört Çalgıcı	Çeviren: M. E.	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 10. 23 s.
1056	Robert Browning	Fareli Köyün Kavalcısı	Çeviren: M. E.	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 13. 24 s.
1057	X	Fatoş ve Ayılar	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 12. 11 s.
1058	X	Göklerde Gezinti	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 7. 12 s.
1059	X	Gül ile Can Oyuncaklar Ülkesinde	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 2. 10 s.
1060	Jonathan Swift	Güiver'in Serüvenleri (Güiver Cüceler Ülkesinde)	Çeviren: M. E.	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 6. 23 s.
1061	Paul- Jacques Bonzon	Güneş Hırsız Ayı	[Çeviri]	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Klasikleri: 8. 88 s.
1062	X	Harikalar Sirkisi	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 17. 12 s.
1063	X	Hayvanlar Bahçesinde	[Adapte]	Renkli resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 11. 12 s.
1064	Anne Pierjean	Kabriyel ve Klodin	[Çeviri]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Klasikleri: 6. 88 s.
1065	[Jakob Ludwig Karl] Grimm - [Wilhelm Karl Grimm]	Kahraman Küçük Terzi	[Tercüme]	Resimler: Marcel Cochard	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 3. 24 s.
1066	X	Kampa Çıkıyoruz	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 16. 12 s.
1067	X	Karabaş ile Kuzucuk	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya Dizisi: 28. 11 s.
1068	[Hans Christian] Andersen	Karlar Kraliçesi	[Tercüme]	Resimler: Luce Lagarde	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 8. 23 s.
1069	X	Kaya Avcısı	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 26. 12 s.

1070	X	Kaya'nın Gezileri	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 15. 11 s.
1071	[Jakob Ludwig Karl] Grimm - [Wilhelm Karl Grimm]	Keçi ile Yavruları	[Tercüme]	Resimler: Ralph Sou-pault	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 4. 23 s.
1072	Charles Perrault	Kırmızı Başlıklı Kız	[Tercüme]	Resimler: Luce La-garde	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 1. 23 s.
1073	X	Kibritçi Kız	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 18. 20 s.
1074	Anne Pierjean	Klodin'in Serüvenleri	[Çeviri]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Klasikleri: 5. 87 s.
1075	Anne Pierjean	Klodinler'de Esrarlı Olaylar	[Çeviri]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Klasikleri: 7. 87 s.
1076	X	Kurdun Dostluğu	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 16. 20 s.
1077	Hans Christian Andersen	Kurşun Asker	Çeviren: Fuat Şahin	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Ünlü Masallar Dizisi: 8. 12 s.
1078	Charles Galtier	Kurtla Tilki	[Tercüme]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 9. 22 s.
1079	X	Küçük Deniz Kızı	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Ünlü Masallar Dizisi: 3. 12 s.
1080	X	Küçük Fotoğrafçı	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 14. 12 s.
1081	X	Küçük Kaplan	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oyuncak Kitaplar: 5. 10 s.
1082	X	Küçük Kovboy	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 18. 12 s.
1083	X	Küçük Panda	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oyuncak Kitaplar: 9. 10 s.
1084	[Charles] Perrault	Külkedisi	Çeviren: M. E.	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 3. 23 s.
1085	X	Meraklı Tavşancık	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 6. 12 s.
1086	X	Mine Masal Ülkesinde	[Adapte] Anlatan: Fuat Şahin	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 10. 11 s.
1087	X	Minik Ayı Yavrusu Tombik	[Adapte] Anlatan: Fuat Şahin	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 9. 11 s.

1088	X	Minik Çocuk	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 17. 20 s.
1089	X	Neşeli Bandocular	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 10. 12 s.
1090	[Hans Christian] Andersen	Oduncu ve Çocukları	Çeviren: M. E.	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 4. 23 s.
1091	X	Oduncunun Çocukları	Çeviren: Fuat Şahin	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Ünlü Masallar Dizisi: 10. 12 s.
1092	Charles Perrault	Ormanda Uyuyan Güzel	[Tercüme]	Resimler: Françoise J. Bertier	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Büyük Çocuk Kitapları: 3. 18 s.
1093	X	Ormandaki Kulübe	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 19. 12 s.
1094	X	Otomobil Yarışçısı	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 5. 12 s.
1095	X	Oya ile Kaya Denizde	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 24. 12 s.
1096	X	Oya ile Siyah Ayaklı Vakvak Kardeş	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya Dizisi: 22. 12 s.
1097	X	Oya ile Uzunkulak	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya Dizisi: 25. 12 s.
1098	X	Oya'nın Ormandaki Dostları	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 20. 11 s.
1099	X	Pamuk Kız	Çeviren: Fuat Şahin	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Ünlü Masallar Dizisi: 6. 12 s.
1100	[Jakob Ludwig Karl] Grimm - [Wilhelm Karl Grimm]	Pamuk Prenses	Çeviren: M. E.	Resimler: Françoise J. Bertier	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 9. 22 s.
1101	X	Pamuk Prenses ve Yedi Cüce	Çeviren: Fuat Şahin	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Ünlü Masallar Dizisi: 7. 12 s.
1102	X	Pamuk Prenses ve Yedi Cüce	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 14. 12 s.
1103	[Jakob Ludwig Karl] Grimm - [Wilhelm Karl Grimm]	Parmak Çocuk	[Tercüme]	Resimler: Françoise J. Bertier	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 7. 24 s.
1104	[Jakob Ludwig Karl] Grimm - [Wilhelm Karl Grimm]	Pembe Gül ile Al Gül	Çeviren: M. E.	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 11. 23 s.

1105	[Jakob Ludwig Karl] Grimm - [Wilhelm Karl Grimm]	Pembe Gül ile Al Gül	[Tercüme]	Resimler: G. Di Mac- cio	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Büyük Çocuk Kitapları: 1. 19 s.
1106	Comtesse de Segur	Peri Masalları	[Türkçeleştiren]: Nilüfer Kurtuluş?	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Klasikleri. 77 s.
1107	X	Peri Prensesi	[Çeviri]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 18. 11 s.
1108	X	Peter Pan	Çeviren: Fuat Şahin	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Ünlü Masallar Dizisi: 5. 12 s.
1109	X	Piknikte	[Çeviri]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 30. 12 s.
1110	Carlo Collodi [Loren- zini]	Pinokyo	Çeviren: M. E.	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 8. 23 s.
1111	X	Pinokyo	[Çeviren]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Ünlü Masallar Dizisi: 1. 12 s.
1112	X	Pofuduk ve Arkadaşları	[Çeviri]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oyuncak Kitaplar: 34. 10 s.
1113	X	Ponpon ile Tonton	[Çeviri]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oyuncak Kitaplar. 10 s.
1114	X	Püsküllü Prens	[Çeviri]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 19. 20 s.
1115	Christian Hans Andersen	Seçme Masallar	[Çeviri]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976	Çocuk Klasikleri: 2. 86 s.
1116	X	Sevdiğimiz Hayvanlar	[Adapte]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 1. 10 s.
1117	X	Sihirli Dikiş İğnesi	[Çeviri]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 20. 20 s.
1118	Jakob Ludwig Karl Grimm - Wilhelm Karl Grimm	Sihirli Sopa	Çeviren: M. E.	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 1. 23 s.
1119	X	Sinbad ve Filler	[Çeviri]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 12. 20 s.
1120	X	Süslü Fifi	[Çeviri]	Renkli resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oyuncak Kitaplar: 8. 10 s.
1121	X	Şanslı Tavuk ve Yavruları	[Adapte] Anlatan: Fuat Şahin	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 3. 10 s.
1122	Jean de La Fontaine	Tilki ile Leylek	[Tercüme]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 5. 24 s.

1123	X	Tilkinin Romanı	Çeviren: Hasan Bıyıklı	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976	Çocuk Klasikleri: 4. 86+[2] s.
1124	X	Tombiş	[Çeviri]	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oyuncak Kitaplar: 1. 10 s.
1125	Chouchanick	Tombiş'in Başına Gelenler	[Çeviri]	Resimleyen: Luce Lagarde	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 10. 23 s.
1126	X	Uçan Sandık	Çeviren: M. E.	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 14. 24 s.
1127	X	Uludağ'da Tatil	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 20. 12 s.
1128	X	Unutkan Kuzucuk	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oyuncak Kitaplar: 2. 10 s.
1129	X	Uyuyan Prenses	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 16. 11-12 s.?
1130	X	Uzun Kuyruklu Boncuk	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 13. 11 s.
1131	X	Üç Küçük Kedi Kardeş	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 5. 11 s.
1132	X	Vak Vak Kardeş	Anlatan: Fuat Şahin	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 7. 11 s.
1133	X	Yaman Denizciler	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 4. 11 s.
1134	X	Yaramaz Boncuk	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya Dizisi: 29. 11 s.
1135	X	Yaramaz Mırmır	[Çeviri]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 14. 20 s.
1136	X	Yaz Tatili	[Adapte]	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya: 8. 12 s.
1137	Charles Perrault	Yüz Yıl Uyuyan Prenses	Çeviren: M. E.	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Çocuk Kitapları: 15. 23 s.
1138	Jonathan Swift	Gülliver'in Gezileri	Çeviren: Prof. Dr. İrfan Şahinbaş	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 334. Çocuk Dizisi: 12. 140+[4] s.
1139	Mehmet Halife	Târih-i Gilmânî	Sadeleştiren: Kâmil Su	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	1000 Temel Eser: 74. 207 s.
1140	Kadı Burhaneddin	Kadı Burhaneddin Divanından Seçmeler	Hazırlayan: Doç. Dr. Ali Alpaslan	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1977	1000 Temel Eser: 73. 314 s.

1141	Abdülhak Hâmid Tarhan	Târik	Sadeleştiren/Yaşayan dile aktaran: Doç. Dr. İnci Engin	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1975	1000 Temel Eser: 76. 131 s.
1142	Ahmed Midhat	Denizci Hasan (Hasan Mellâh) I	Sadeleştiren/Baskıya hazırlayan: Prof. Kenan Akyüz	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1975	1000 Temel Eser: 75. 324 s.
1143	Ahmed Midhat	Denizci Hasan (Hasan Mellâh) II	Sadeleştiren/Baskıya hazırlayan: Prof. Kenan Akyüz	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1975	1000 Temel Eser: 75. 325-634 s.
1144	Dino Buzzati	Ayılar Yönetimde	Türkçesi: Süleyman [Z.] Nebioğlu	Resimli	May Yayınları	İst, 1978	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 3. 112 s.
1145	Rene Goscinny	Bizim Sınıf	Türkçeye uyarlayan: Eray Canberk	Resimli	May Yayınları	İst, 1978	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 6. 96 s.
1146	Rene Goscinny	Bizim Sınıfın Oyunları	Türkçesi: Eray Canberk	Resimleyen: Sempe	May Yayınları	İst, 1978	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 7. 120 s.
1147	Rene Goscinny	Bizim Sınıf Tatilde	Türkçesi: Eray Canberk	Resimli	May Yayınları	İst, 1978	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 13. 132 s.
1148	Rene Goscinny	Bizim Sınıf ve Evdekiler	Türkçesi: Eray Canberk	Resimli	May Yayınları	İst, 1978	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 10. 112 s.
1149	Rene Goscinny	Bizim Sınıfın Serüvenleri	Türkçesi: Eray Canberk	Resimli	May Yayınları	İst, 1979	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 19. 110 s.
1150	Themos Kornaros	Fırtına Çocukları (Mezohora: Bir İngiliz Sömürgesi)	Çeviren: Nevzat Hatko	Resimli	May Yayınları	İst, 1975	327 s.
1151	Brentano	Gokkel ile Hinkel	Çevirenler: Hasan Deniz - Ahmet Örs	Resimli	May Yayınları	İst, 1971	Dünya Çocuk Kitapları Kitap No: 2. Almanya No: 2. 318 s.
1152	Jack London	Güneşe Doğru	Türkçesi: Süleyman [Z.] Nebioğlu	Resimleyen: M. Ali Örgen	May Yayınları	İst, 1978	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 4. 80 s.
1153	Beydeba	Kelile ve Dimne	[Çeviri] Hazırlayan: Enver Gökçe	Resimli	May Yayınları	İst, 1979	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 18. 130 s.
1154	Jack London	Küçük Boksör	Türkçesi: Semih Altan	Resimleyen: Sibel Sayın	May Yayınları	İst, 1978	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 15. 64 s.

1155	Arkadi Gaydar	Küçük Trampetçi	Türkçesi: Eray Canberk	Resimleyen: Belkıs Taşkeser	May Yayınları	İst, 1978	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 2. 144 s.
1156	Gorki	Makar Çudra	Türkçesi: Ataol Behramoğlu	Resimleyen: Mustafa Delioğlu	May Yayınları	İst, 1978	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 9. 96 s.
1157	Mihail Şolohov	Mişka	Türkçesi: Mete Ergin	Resimleyen: Gül Arık	May Yayınları	İst, 1978	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 1. 72 s.
1158	Oscar Wilde	Mutlu Prens	Türkçesi: Nahit Teoman Ergin	X	May Yayınları	İst, 1978	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 14. 78 s.
1159	Charles Dickens	Noel Şarkısı	Türkçesi: Nihal Yeğınobalı	Resimli	May Yayınları	İst, 1978	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 11. 128 s.
1160	Selma Lagerlöf	Parmak Çocuğun İsveç Gezisi	Dilimize kazandıran: Hayrullah Örs	Resimli	May Yayınları	İst, 1971	Dünya Çocuk Kitapları. İsveç No: 4. 316 s.
1161	J. M. Barrie	Peter Pan	Türkçesi: Nihal Yeğınobalı	Resimli	May Yayınları	İst, 1978	Yıldız Kitaplar. May Yayınları Çocuk Dizisi: 12. 192 s.
1162	James Hilton	Güle Güle Çocuğım (Good-bye Mr. Chips)	Dilimize çeviren: Vahap Esendağ	X	Mayataş Matbaacılık ve Neşriyat A. Ş.	İst, 1974	93 s.
1163	X	Alâaddin ve Sihirli Dünyası	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1969	21 s.
1164	X	Bremen Çalgıcıları	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1965	16 s.
1165	X	Kırmızı Pelerinli Kız	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1965	14 s.
1166	X	Kurbağa Prens	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1965	14 s.
1167	X	Küçük Deniz Kızı	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1968	16 s.
1168	X	Miki Afrika'da	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1965	16 s.
1169	Alexandre Dumas	Monte Kristo - Üç Silahşörler	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1968	Resimli Klasikler. 96 s.
1170	X	Pamuk Prenses	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1965	14 s.

1171	X	Parmak Çocuk	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayinevi	İst, 1965	16 s.
1172	X	Peter Pan	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayinevi	İst, 1965	16 s.
1173	X	Pinokyo	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayinevi	İst, 1967	15 s.
1174	X	Rapunzel	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayinevi	İst, 1965	16 s.
1175	Daniel Defoe - Robert Louis Stevenson	Robinson Crusoe - Define Adası	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayinevi	İst, 1968	Resimli Klasikler. 96 s.
1176	X	Sinderella: Külkedisi	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayinevi	İst, 1965	14 s.
1177	X	Uçan Fil (Dumbo)	X	Resimli	Mehmet Tunagür Yayinevi	İst, 1966	32 s.
1178	Fernand Grenard	Asya'nın Yükselişi ve Düşüşü	Çeviren: Orhan [Şevket] Yüksel	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 28. 284 s.
1179	Fernand Grenard	Bâbur	Çeviren: Orhan Yüksel	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1971	1000 Temel Eser: 64. 207 s.
1180	L[ajos] Ligeti	Bilinmeyen İç Asya I	Macarcadan çeviren: Sadrettin Karatay	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 33. 270 s.
1181	L[ajos] Ligeti	Bilinmeyen İç Asya II	Macarcadan çeviren: Sadrettin Karatay	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 34. 239 s.
1182	İgor Gouzenko	Bir Devlin Düşüşü	Çeviren: Ağasi Şen	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 36. 375 s.
1183	David Spitz	Antidemokratik Düşünce Şekilleri	Çeviren: Şiar Yalçın	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1969	1000 Temel Eser: 8. 402 s.
1184	R. M. MacIver - Charles H. Page	Cemiyet	Çeviren: Doç. Dr. Amiran Kurtkan	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1969	1000 Temel Eser: 2. 233 s.
1185	Allen M. Sievers	İhtilâl, Tekâmül ve İktisadî Nizam	Çeviren: Seniha Yazıcıoğlu	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1969	1000 Temel Eser: 4. 321 s.
1186	Kenneth Boulding	Yirminci Asrın Mânası	Çeviren: Erol Güngör	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1969	1000 Temel Eser: 6. 192 s.
1187	Muharrem Ergin	Dede Korkut Kitabı	Bugünkü Türkçeye tercüme. Haz: Doç. Dr. Muharrem Ergin	Resimler: Erdoğan Günay	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1971	2. bs. 1000 Temel Eser: 1. 240 s.
1188	S[andor] Takats	Macaristan Türk Âleminde Çizgiler	Çeviren: Sadrettin Karatay	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1970	1000 Temel Eser: 20. 436 s.

1189	Muharrem Ergin	Orhun Âbideleri	Hazırlayan ve çeviren: Mu- harrem Ergin	X	Milli Eğitim Bakan- lığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 32. 159 s.
1190	Süleyman Çelebi	Mevlid (Vesilet-ün-necât)	Hazırlayan: Faruk K[adri] Timurtaş	X	Milli Eğitim Bakan- lığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 27. 173 s.
1191	Şemseddin Ebu Abdul- lah Muhammed et-Tanci	İbn Batuta Seyahatnâmesi'nden Seçmeler	Hazırlayan: İsmet Parmaksı- zoğlu	X	Milli Eğitim Bakan- lığı	İst, 1971	1000 Temel Eser: 59. 138 s.
1192	X	Prometheus	Çeviren: Zeynel Akkoç	Renkli resimli	Milli Eğitim Bakan- lığı	İst, 1969	2. bs. 36 s.
1193	John Ulrich Nef	Sanayileşmenin Kültür Temel- leri	Çeviren: Erol Güngör	X	Milli Eğitim Bakan- lığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 24. 200 s.
1194	X	Alis Harikalar Diyarında	X	Resimli	Milliyet Dağıtım	İst, 1973	Milliyet Dağıtım: 4. 12 s.
1195	X	Çizmeli Kedi	X	Resimli	Milliyet Dağıtım	İst, 1973	Milliyet Dağıtım: 3. 12 s.
1196	X	Fareli Köyün Kavalcısı	X	Resimli	Milliyet Dağıtım	İst, 1973	Milliyet Dağıtım: 5. 12 s.
1197	X	Kırmızı Şapkalı Kız	X	Resimli	Milliyet Dağıtım	İst, 1973	Milliyet Genel Dağıtım: 2. 12 s.
1198	X	Sindirella	X	Resimli	Milliyet Dağıtım	İst, 1973	Milliyet Genel Dağıtım: 1. 12 s.
1199	Dorothy Gladys Smith	101 Dalmaçyalı	Türkçesi: Nilgün Himme- toğlu	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 19. 320 s.
1200	C[ecil] S[cott] Forester	Afrika Kraliçesi	Türkçesi: Feza Özgen	Resimli	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 47. 239 s.
1201	Roger Collinson	Artık Okul Yok	Türkçesi: Ayfer Poray	X	Milliyet Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları Dizisi: 97. 256 s.
1202	Paul Berna	Başsız At	Türkçesi: Toros Öztürk	X	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları Dizisi: 112. 288 s.
1203	Joseph Joffo	Bir Avuç Bilya	Türkçesi: Müntekim Ökmen	X	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Çağdaş Dizi. 291 s.
1204	Ivan Southall	Büyük Yangın	Türkçesi: Oya Doğangün	X	Milliyet Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları Dizisi: 123. 335 s.
1205	Jack London	Cambazhane Köpeği	Türkçesi: Gülçiçek Soytürk	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 39. 243 s.
1206	Janusz Korczak	Çocuk Kral	Türkçesi: Cemal Demirer	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 33. 480 s.
1207	[İliya Yakovleviç Mars- hak]	Çocuklara 1001 Soru, 1001 Ce- vap	Türkçesi: Hasan Ali Ediz	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 8- 9. 639 s.
1208	Leonard de Vries	Çocuklara Deneyler	Türkçesi: Hasan M. Kakinç	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 48. 288 s.

1209	Evan Hunter	Dadı Baba'yı Arıyor	Türkçesi: Gönül Suveren	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Mizah Dizisi. 222 s.
1210	John Henry Robertson	Define Adasına Dönüş	Türkçesi: Akşit Göktürk	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 38. 284 s. Yazar bu eserinde "John Connell" takma adını kullanmıştır.
1211	Edith Nesbit Bland	Demiryolu Çocukları	Çeviren: Fikret Arıt	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 56. 488 s. Yazar bu eserinde "E. Nesbit" takma adını kullanmıştır.
1212	Hector Henri Malot	Deniz Tutkusu	Türkçesi: Berkiz Berksoy	X	Milliyet Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları Dizisi: 122. 332 s.
1213	X	Denize Özlem	Derleyip dilimize aktaran: Sedat Tanaydı	Kapak ve iç resimler: Kezban Batıbeki	Milliyet Yayınları	İst, 1979	Çocuk Kitapları Dizisi: 131. 336 s.
1214	Rafael Sabatini	Denizler Aslanı	Türkçesi: Şevket Üner	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 18. 281 s.
1215	Rudolf Neumann	Elma Ağacındaki Şapka	Türkçesi: Zeynep Aygen	X	Milliyet Yayınları	İst, 1979	Çocuk Kitapları Dizisi: 133. 344 s.
1216	Herbert G. Wells	Görünmeyen Adam	Türkçesi: Mine Ünel	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Kara Dizi. 184 s.
1217	George E. Simpson - Neil R. Burger	Hayalet Gemi	Türkçesi: Muzaffer Esen	X	Milliyet Yayınları	İst, 1976	Günün Kitapları. 424 s.
1218	Johanna Spyri	Heidi	Türkçesi: Can Eren	X	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları Dizisi: 51. 408 s.
1219	Joan Aiken	Issızdere'nin Kurtları	Türkçesi: Zeki Okar	Resimli	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 58. 316 s.
1220	Fred[erick Benjamin] Gipson	İhtiyar Sarı	Türkçesi: N. Kürkçübaşı	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 57. 254 s.
1221	Marjorie Rawlings	İki Yavru	Türkçesi: Nermin Milar	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	470 s.
1222	Selma Lagerlöf	Karlar Ülkesi	Türkçesi: Turgut Etingü	X	Milliyet Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları Dizisi: 96. 439 s.
1223	Enid Blyton	Kayıp Hazine	Çeviren: Namık Özer Erdoğan	X	Milliyet Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları Dizisi: 104. 367 s.
1224	Barbara Sleight	Kediler Kralı	Türkçesi: Zeynep Birsal	X	Milliyet Yayınları	İst, 1976	2. bs. Çocuk Kitapları Dizisi: 35. 320 s.
1225	Grace Rasp-Nuri	Kıbrıslı Yusuf	Türkçesi: H[üseyin] Tüzün	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 24. 400 s.
1226	Scott O'Dell	Kız Robenson	Türkçesi: Nilgün Himmetoğlu	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 17. 288 s.

1227	Rudyard Kipling	Kim	Çeviren: Egemen Berköz	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 20. 302 s.
1228	Rudyard Kipling	Korkunun Gelişi	Türkçesi: F. Gülen	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 40. 207-245 s. Kitabın sonunda Ian Fleming'in "Uçan Otomobil" adlı eseri vardır.
1229	Cecil Day-Lewis	Korkusuz Çocuklar	Türkçesi: Korkut Etingü	X	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları Dizisi: 108. 304 s.
1230	Jean Mere	Küçük Borçlu	Türkçesi: Turgut Etingü	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 85. 278 s.
1231	Michael Ende	Lokomotifçi Lukas (Jim Knopf und Lukas der Lokomotivführer)	Türkçesi: Hale Kuntay	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 89. 373 s.
1232	Robert Michael Ballantyne	Mercan Adası	Türkçesi: Nurullah Ataç	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 15. 474 s.
1233	Zsigmond Moricz	Miş	Türkçesi: Gabriella Kalman - Hüsni Mengenli	X	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 69. 368 s.
1234	James F. Cooper	Mohikan'ların Sonu	Türkçesi: Gülsen Bengisu	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 13. 409 s.
1235	Rudyard Kipling	Orman Çocuğu	Türkçesi: F. Gülen	Resimli	Milliyet Yayınları	İst, 1970	Çocuk Kitapları Dizisi: 6. 320 s.
1236	Alexander Spoerl	Ortaçağdan Gelen Adam	Türkçesi: Çiğdem Bozdoğan	X	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları Dizisi: 59. 435 s.
1237	Jean Webster	Örümcek Dede	Çeviren: Esin Bürge	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 3. 384 s.
1238	Ferenc Molnar	Pal Sokağının Çocukları	Türkçesi: Gabriella Kalman - Hüsni Mengenli	X	Milliyet Yayınları	İst, 1970	Çocuk Kitapları Dizisi: 86. 308 s.
1239	Carlo Lorenzini	Pinokyo	Türkçesi: Egemen Berköz	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	295 s.
1240	Alexandre Dumas	Siyah Lale	Türkçesi: Müntekim Ökmen	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	2. bs. Çocuk Kitapları Dizisi: 5. 319 s.
1241	Paul Berna	Sokak Çalgıcısı	Türkçesi: Ülkü Tamer	X	Milliyet Yayınları	İst, 1970	Çocuk Kitapları Dizisi: 60. 510 s.
1242	Nevil Shute Norway	Sonsuz Kaçış	Türkçesi: Hasan Çağlayan	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Milliyet Çocuk Kitapları Dizisi: 134. 416 s.
1243	Lavinia Derwent	Sula	Çeviren: Ayşe Bertay	Resimleyen: Alaettin Barışkan	Milliyet Yayınları	İst, 1979	

1244	Edgar Rice Burroughs	Tarzan Maymun Adam	Türkçesi: Oya Akbal	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 14. 395 s.
1245	Ian Fleming	Uçan Otomobil	Türkçesi: F. Gülen	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 40. 245 s. Kitabın sonunda Rudyard Kipling'in "Korkunun Gelişi" adlı eseri vardır.
1246	Jack Schaefer	Vadiler Aslanı	Türkçesi: Feza Özgen	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 37. 286 s.
1247	Henry Treece	Vikingler Geliyor	Türkçesi: Ülkü Tamer	Resimli	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 16. 290 s.
1248	Valmiki	Ramayana	Tercüme eden: Ömer Rıza Doğrul	X	Nakışlar Yayınevi	İst, 1975	Yayın No: 7. Tercüme Seri No: 3. Şiir Seri No: 3. 181 s.
1249	Michael Jacot	Son Kelebek	Türkçeye çeviren: Nilgün Beykont	X	Nebioğlu Yayınevi	İst, 1975	Nebioğlu İnci Dizisi: 2. 261 s.
1250	Jules Verne	80 Günde Dünya Gezisi	Çeviren: Feyza Ataman	X	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	Armağan Çocuk Klasikleri: 20. 294 s.
1251	[Orijini derleyen:] Kunos Ignac	Adakale Türk Masalları	Çeviren: Necmi Seren	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1975	Armağan Çocuk Klasikleri: 44. 254 s.
1252	Charles Ludwidge Dodgson	Alice Tuhaflıklar Ülkesinde	Çeviren: Suna Asımgil	X	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	Armağan Çocuk Klasikleri: 23. 214 s. Yazar bu eserde "Lewis Carrol" takma adını kullanmıştır.
1253	James Oliver Curwood	Altın Avcıları	Çeviren: Öz Dokuman	?	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1973	Armağan Çocuk Klasikleri: 38. 238 s.
1254	Felix Salten	Bambi	Çeviren: Alp Özalp	X	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	Armağan Çocuk Klasikleri: 25. 230 s.
1255	Von Eichendorff	Bir Çalgıcının Gezileri	Çeviren: Ahmet Arpad	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1975	Armağan Çocuk Klasikleri: 43. 196 s. Yazarın soyadı kitapta "Eichendorff" olarak yazılmıştır.
1256	Alphonse Daudet	Bir Çocuğun Hikayesi	Çeviren: Güzin Sayar	X	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	2. bs. Armağan Çocuk Klasikleri: 4. 296 s.
1257	Comtesse de Segur	Bir Eşegin Hatıraları	Çeviren: Güzin Sayar	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1970	Armağan Çocuk Klasikleri: 8. 322 s.
1258	Robert Louis Stevenson	Define Adası	Çeviren: Özay Süsoy	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1970	Armağan Çocuk Klasikleri: 9. 352 s.

1259	Kenneth Grahame	Dört Arkadaş	Çeviren: Kezban Akcalı	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1973	Armağan Çocuk Klasikleri: 31. 224 s.
1260	Jules Verne	Esrarengiz Ada	Çeviren: Mehmet A[li] Kayabal	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1973	2. bs. Armağan Çocuk Klasikleri: 7. 217 s.
1261	[Ernest Theodor Amadeus] Hoffmann	Fındıkkıran	Çeviren: Ayşe Güvenç	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1974	Armağan Çocuk Klasikleri: 41. 218 s.
1262	François Rabelais	Gargantua ile Pantagruel	Çeviren: Türkân Münir	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1974	Armağan Çocuk Klasikleri: 39. 231 s.
1263	Pamela L. Travers	Gökten İnen Melek	Çeviren: Melekper Konuk	X	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1970	Armağan Çocuk Klasikleri: 17. 255 s.
1264	J. - W. Grimm	Hansel'le Gretel	Çeviren: Ayşegül Güvenç	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1973	Armağan Çocuk Klasikleri: 36. 251 s.
1265	Johanna Spyri	Heidi	Çeviren: Mediha Sayar	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1970	Armağan Çocuk Klasikleri: 10. 336 s.
1266	J[ohann] R[udolf] Wyss	İsviçreli Robinson	Çeviren: Mediha Sayar	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1972	Armağan Çocuk Klasikleri: 30. 228 s.
1267	L[ouisa May] Alcott	İyi Hanımlar	Çeviren: Suna Asımgil	X	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	Armağan Çocuk Klasikleri: 19. 363 s.
1268	Louisa May Alcott	Jo'nun Çocukları	Çeviren: Suna Asımgil	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	Armağan Çocuk Klasikleri: 24. 256 s.
1269	Mark Twain	Kahraman Finn	Çeviren: İdil Gültekin - Lale Öcalan	X	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1973	Armağan Çocuk Klasikleri: 32. 240 s. Yazarın asıl adı "Clemens Samuel Langhorne"dur.
1270	Jules Verne	Kaptan Grant'ın Çocukları	Çeviren: Mehmet A[li] Kayabal	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1970	Armağan Çocuk Klasikleri: 11. 338 s.
1271	Anna Sewell	Kara Elmas	Çeviren: Özay Süsoy	X	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1970	Armağan Çocuk Klasikleri: 18. 333 s.
1272	Hector Malot	Kimsesiz Çocuk	Çeviren: Feyza Ataman	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1970	Armağan Çocuk Klasikleri: 14. 381 s.
1273	Hector Malot	Kimsesiz Kız	Çeviren: Feyza Ataman	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1972	Armağan Çocuk Klasikleri: 29. 256 s.
1274	George Sand	Köyün İkiizleri	Çeviren: Nazife Müren	X	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	Armağan Çocuk Klasikleri: 27. 246 s. Yazarın asıl adı "Amantine Lucile Aurore Dudevant"dır.
1275	James Oliver Curwood	Kurt Avcıları	(İngilizce aslından) Çeviren: Öz Dokuman	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1973	Armağan Çocuk Klasikleri: 37. 219 s.

1276	Louisa May Alcott	Küçük Erkekler	Çeviren: Suna Asımgil	X	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	Armağan Çocuk Klasikleri: 22. 251 s.
1277	Louisa May Alcott	Küçük Kadınlar	Çeviren: Suna Asımgil	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1970	Armağan Çocuk Klasikleri: 16. 392 s.
1278	R[obert] M[ichael] Ballantyne	Mercan Adası	Çeviren: Öz Dokuman	?	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	Armağan Çocuk Klasikleri: 26. 241 s.
1279	Oscar Wilde	Mutlu Prens	Çeviren: Kezban Akçalı	X	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	Armağan Çocuk Klasikleri: 28. 256 s.
1280	Rudyard Kipling	Orman Masalı	Çeviren: Kezban Akçalı	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1973	Armağan Çocuk Klasikleri: 35. 264 s.
1281	Eleanor Porter	Pollyanna	Çeviren: Azize [Erten] Bergin	Resimler: Ersal Yavi	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	2. bs. Armağan Çocuk Klasikleri: 6. 256 s.
1282	Daniel Defoe	Robinson Crusoe	Çeviren: Öz Dokuman	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	2. bs. Armağan Çocuk Klasikleri: 5. 244 s.
1283	Comtesse de Segur	Sophie'nin Başına Gelenler	Çeviren: Belkıs Alver	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	Armağan Çocuk Klasikleri: 21. 224 s.
1284	Lewis Carroll	Tılsımlı Ayna	Çeviren: Suna Asımgil	X	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1973	Armağan Çocuk Klasikleri: 34. 238 s. Yazarın asıl adı "Charles Lutwidge Dodgson"dur.
1285	Harriet Elizabeth Beecher Stowe	Tom Amca'nın Kulübesi	Çeviren: Nurten Demiralp	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1970	Armağan Çocuk Klasikleri: 15. 354 s.
1286	Mark Twain	Tom Sawyer	Çeviren: Özay Süsoy	X	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1970	Armağan Çocuk Klasikleri: 13. 340 s. Yazarın asıl adı "Samuel Langhorne Clemens"dir.
1287	Walter Scott	Yağız Atlı Şövalye	Çeviren: Zekiye Koyuncu	Resimli	Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1974	Armağan Çocuk Klasikleri: 40. 234 s.
1288	X	Lafontenden Masallar	?	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979?	?
1289	Daniel Defoe	Robenson Crusoe	Çevirip düzenleyen: O. Özbek	X	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	Çocuk Kitapları Serisi No: 13. 80 s.
1290	Bernardin de S. Pierre	Pol ve Virjini	Çeviren: İlhan Vural	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	80 s.
1291	Jules Verne	Esrarlı Ada	Çeviren: O. Özbek	X	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	Çocuk Kitapları Serisi No: 15. 80 s.
1292	Johanna Spyri	Pollyanna	Çeviren: İlhan Vural	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	80 s.

1293	Jules Verne	Deniz Altında 20.000 Fersah	Çeviren: İlhan Vural	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	80 s.
1294	Jules Verne	İki Yıl Okul Tatili	Çeviren: İlhan Vural	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	80 s.
1295	Mark Twain	Tom Sawyer	Çeviren: İlhan Vural	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	80 s.
1296	Johanna Spyri	Küçük Kemancı	Çeviren: Hüseyin Başmanav	?	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	80 s.
1297	X	Dede Korkut Masalları (Deli Dumrul)	Sadeleştirerek baskıya hazırlayan: Nevzat Kurtuluş	Resimler: Cemal Dur	Nevzat Yayınevi	Ank, 1978	Nevzat Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 6. 78 s.
1298	Robert Louis Stevenson	Define Adası	Sadeleştirerek dilimize çeviren: M. Şahin	X	Nevzat Yayınevi	Ank, 1978	Nevzat Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 4. 80 s.
1299	Edith Nesbit Bland	Demiryolu Çocukları	Sadeleştirerek dilimize çeviren: M. Şahin	X	Nevzat Yayınevi	Ank, 1978	Nevzat Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 7. 80 s.
1300	Johanna Spyri	Heidi	Çeviren: İ. Vural Özbek	X	Nevzat Yayınevi	Ank, 1979	80 s.
1301	Jules Verne	Kaptan Grant'ın Çocukları	Sadeleştirerek dilimize çeviren: M. Şahin	X	Nevzat Yayınevi	Ank, 1978	Nevzat Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 2. 80 s.
1302	X	Nasreddin Hoca Fıkraları	Sadeleştirerek baskıya hazırlayan: Nevzat Kurtuluş	Kapak ve iç resimler: Cemal Dur	Nevzat Yayınevi	Ank, 1978	Nevzat Yayınevi Çocuk Yayınları Serisi No: 8. 80 s.
1303	Victor Hugo	Sefiller	Sadeleştirerek baskıya hazırlayan: Nevzat Kurtuluş	X	Nevzat Yayınevi	Ank, 1978	Nevzat Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 1. 80 s.
1304	Alexandre Dumas	Üç Silahşörler	Sadeleştirerek dilimize çeviren: M. Şahin	X	Nevzat Yayınevi	Ank, 1978	Nevzat Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 3. 80 s.
1305	Namık Kemal	Vatan yahut Silistre	Sadeleştirerek baskıya hazırlayan: Nevzat Kurtuluş	X	Nevzat Yayınevi	Ank, 1978	Nevzat Yayınevi Çocuk Yayınları Serisi No: 9. 78 s.
1306	X	Alaaddin ve Sihirli Lambası	Dilimize çeviren: Nihal Furgaç	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 8. 61 s.
1307	Michael West	Altın Kaz	Çeviren: E. Emin Öztoprak	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 14. 48 s.

1308	X	Binbir Gece Masalları	Çeviri: Nihal Furgaç	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 12. 64 s.
1309	H. G. Wells	Görünmeyen Adam	Çeviren: İlhan Eti	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 11. 80 s.
1310	Johanna Spyri	Heidi	Çeviren: Nihal Furgaç	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Nil Yayınevi Çocuk Kitapları: 16. 72 s.
1311	Richard D. Blackmore	İki Düşman Aile (Lorna Doone)	Çeviren: Ali Avni Öneş	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 1. 80 s.
1312	Victor Hugo	Kozet	Çeviri: Betül Öztoprak	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Nil Yayınevi Çocuk Kitapları: 9. 64 s.
1313	Victor Hugo	Küçük Gavroş	Çeviri: Betül Öztoprak	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 10. 64 s.
1314	Edmondo de Amicis	Marko	Çeviri: Betül Öztoprak	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Nil Yayınevi Çocuk Kitapları: 7. 60 s.
1315	J. Fenimore Cooper	Mohikanların Sonu	Çeviren: Nihal Furgaç	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 17. 72 s.
1316	Victor Hugo	Notre Dame'in Kamburu	Çeviren: İlhan Eti	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 15. 72 s.
1317	Carlo Collodi	Pinokyo	Çeviren: H. Rahmi Yananlı	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Nil Yayınevi Çocuk Kitapları: 19. 46 s.
1318	Victor Hugo	Sefiller	Çeviren: Betül Öztoprak	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 5. 72 s.
1319	X	Sinbad'ın Serüvenleri	Çeviren: Nihal Furgaç	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 4. 64 s.
1320	Alexandre Dumas	Siyah Lale	Çeviren: İlhan Eti	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 6. 71 s.
1321	Hans Christian Andersen	Uçan Sandık (Andersen'den Masallar)	Çeviren: Ali Avni Öneş	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 2. 64 s.
1322	Anthony Hope	Zenda Mahkumu	Çeviren: Nihal Furgaç	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 13. 79 s.
1323	Comtesse de Segur	İstanbul, İstanbul	Adapte eden: K. Armen	Kapak ve resimler: Şahan	Oba Çocuk Yayınları	İst, 1969	122 s.
1324	Walter Farley	Yağız Atın Dönüşü	Adapte eden: Ayda Düz	Resimler: Art Ajans	Oba Çocuk Yayınları	İst, 1969	158 s.
1325	Hector Malot	Sokak Çalgıcıları	Adapte eden: Ayda Düz	Renkli resimli	Oba Çocuk Yayınları	İst, 1969	68 s.
1326	Joy Adamson	Özgür Doğanlar (Born Free)	Çeviren: Nurten Dinçer	Fotoğraflı	Okar Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları Dizisi: 2. 128 s.
1327	Herman Melville	Moby Dick Beyaz Balina	Kısaltarak yazan: Felix Sutton. Türkçesi: Fikret Arıt	Resimli	Okul Sesi Yayınları	İst, 1979	Çocuk Klasikleri Dizisi: 1. 48 ya da 64 s.?
1328	Marcel Pagnol	Çocukluk Anıları: Annemin Şatosu	Türkçesi: M. Tuncer - H. Mengenli	X	Oluş Yayınevi	İst, 1972	2. cilt: 222 s.

1329	Marcel Pagnol	Çocukluk Anıları: Sır Yılları	Türkçesi: M. Tuncer - H. Mengenli	X	Oluş Yayınevi	İst, 1972	3. cilt: 308 s.
1330	A[rchibald] J[oseph] Cronin	İspanyol Bahçıvanı	Çevirenler: İvi Özerel - Can Ercan	X	Oluş Yayınevi	İst, 1972	Oluş Yayınları: 51. 260 s.
1331	[Has]jacques Henri] Ber-nardin de Saint-Pierre	Pol ve Virjini	Çeviren: Muammer Tuncer [Derleyen:] Erdoğan Tok-makçioğlu	X	Oluş Yayınevi	İst, 1969	Oluş Yayınları: [22]. 148 s.
1332	X	Seçme Dünya Masalları		X	Oluş Yayınevi	İst, 1974	Oluş Yayınları: 64 Çocuk Kitapları Dizisi: 1. 271 s.
1333	X	Heidi Çiftlikte	[Çeviri]	Resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.
1334	X	Heidi Dağlarda	[Çeviri]	Resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.
1335	X	Heidi Dörfli'de	[Çeviri]	Resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.
1336	X	Heidi Taşınıyor	[Çeviri]	Resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.
1337	X	Heidi Öğrenimde	[Çeviri]	Resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.
1338	X	Heidi Şehirde	[Çeviri]	Resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.
1339	X	Heidi ve Klara Dağ Evinde	[Çeviri]	Resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.
1340	X	Pamuk Prenses ve Yedi Cüce	[Çeviri]	Resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.
1341	X	Sinderella Kül Kedisi	[Çeviri]	?	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.?
1342	X	Hansel ve Gretel	[Çeviri]	?	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.?
1343	X	Uyuyan Güzel	[Çeviri]	?	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.?
1344	X	Kırmızı Başlıklı Kız	[Çeviri]	?	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.?
1345	X	Parmak Çocuk	[Çeviri]	Resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	18 s.
1346	X	Tom Sawyer ve Hazine	[Çeviri]	Resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.
1347	X	Tom Sawyer ve Korsanlar	[Çeviri]	Resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.

1348	Dorothy Gladys Smith	101 Dalmaçyalı	Çeviren: Ali Güzelbahçeli	X	Öz Yayınları	İst, 1978	Öz Yayınları: 12. Çocuk Kitapları: 1. 152 s. Yazar bu eserinde "Dodie Smith" takma adını kullanmıştır.
1349	Erich Kästner	Çizmeli Kedi	Türkçesi. E. Ateş	X	Öz Yayınları	İst, 1978	Öz Yayınları: 14. Çocuk Kitapları: 3. 87 s.
1350	Charles Perrault	Külkedisi Sinderella	Çeviren: Ali Güzelbahçeli	X	Öz Yayınları	İst, 1978	Öz Yayınları: 13. Çocuk Kitapları: 2. 138 s.
1351	X	Ayten ile Nurten	Çeviren: Cemil Omaç	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 120 s.
1352	Yazan ve çizen: İhsan Ertürkmen	Güiver Cüceler Ülkesinde	X	Çizen: İhsan Ertürkmen	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Resimli Romanları. 32 s.
1353	X	Külkedisi (Külkedisi, Cinderella adıyla tanınan, ... masaldan yapılmış bir oyun)	Hazırlayan: Mustafa Salman	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 16 s.
1354	Dorothy Blatter	Baba Ocağı	Çeviren: İnci Saltıkgil	Resimli	Redhouse Yayınevi	İst, 1972	2. bs. 15 s.
1355	X	Büyük Nedir?	Adapte edenler: Gülgün İzmiroğlu - Günseli Sağun	Ressam: Yıldız Aydemir	Redhouse Yayınevi	İst, 1970	36 s.
1356	Emily Taft Douglas	Elma Bahçeleri (Appleseed Farm)	Adapte eden: Sofi Huri	Resimli	Redhouse Yayınevi	İst, 1975	62 s.
1357	Augusta Stevenson	Fen Çocuğu (George Carver'in Hayatı)	Çeviren: Sofi Huri	X	Redhouse Yayınevi	İst, 1972	3. bs. 154 s.
1358	Maurice Vauthier	Amansız Öç (La Vengeance de Gildas)	Türkçesi: A[li] Rıza Yalt	X	Remzi Kitabevi	İst, 1974	Serüven Peşinde Dizisi: 2. 207 s.
1359	Dr. Maurice Burton	Balıklar (The Life of Fishes)	İngilizce aslından Türkçeye çeviren: Sulhiye Atilla	Resimli	Remzi Kitabevi	İst, 1974	Doğal Bilimlere Giriş Dizisi: 2. 61 s.
1360	Dr. Maurice Burton	Böcekler	Türkçeye çeviren: Doç Dr. Atilla Özalpan	Resimli	Remzi Kitabevi	İst, 1976	Bilim Dizisi: 7. 61 s.
1361	Jean Claudio	Cenevre Casusu	Çeviren: A[li] Rıza Yalt	X	Remzi Kitabevi	İst, 1974	220 s.
1362	Keith Andrews	Denizler (Beneath the Oceans)	Çevirenler: Sezai Hazer - Erol Erduran	Resimli	Remzi Kitabevi	İst, 1975	Bilim Dizisi: 3. 48 s.
1363	Terrance Dicks	Doktor Kim ve Dalek Baskını	Çeviren: Reha Pınar	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	158 s.
1364	David Whitaker	Doktor Kim ve Dalekler	Çeviren: Reha Pınar	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	175 s.
1365	Malcolm Hulke	Doktor Kim ve Gizli Silah	Çeviren: Reha Pınar	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	191 s.

1366	Terrance Dicks	Doktor Kim ve Korkunç Karadamları	Çeviren: Reha Pınar	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	159 s.
1367	Terrance Dicks	Doktor Kim ve Otonlar	Çeviren: Reha Pınar	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	175 s.
1368	Gerry Davis	Doktor Kim ve Sibermenler	Çeviren: Reha Pınar	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	173 s.
1369	X	Dostum Şey (Güldürü 1 Bölüm)	Uyarlayanlar: Baha Dürder - Haydar Ediskun	X	Remzi Kitabevi	İst, 1972	2. bs. Okul ve Amatör Piyesleri: 17. 38 s. Anthony Mars'ın "Mon Ami Chase" adlı piyesinden uyarlanmıştır.
1370	X	Dönüş ve Sönüş (Fantezi Oyun 1 Bölüm)	Uyarlayanlar: Baha Dürder - Haydar Ediskun	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	2. bs. Okul ve Amatör Piyesleri: 22. 30 s.
1371	Jacques Da Cunha	Düşman Kardeşler (Gil des Lavras)	Türkçesi: A[li] Rıza Yalt	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	Serüven Peşinde Dizisi: 6. 199 s.
1372	Serge Dalens	Esrarlı Bilezik (Le Bracelet de Vermeil)	Türkçesi: A[li] Rıza Yalt	X	Remzi Kitabevi	İst, 1974	Serüven Peşinde Dizisi: 1. 219 s.
1373	Dr. Maurice Burton - Robert Burton	Etoburlar (The Life of Meat Eaters)	İngilizce aslından Türkçeye çeviren: Nejat Ebcioglu	Resimli	Remzi Kitabevi	İst, 1975	Doğal Bilimlere Giriş Dizisi: 4. 61 s.
1374	Briem Benson	Gemiler (Ships)	Çeviren: Uğur Uluç	Resimli	Remzi Kitabevi	İst, 1978	Bilim Dizisi: 16. 46+[2] s.
1375	Kenneth William Gatland	Gökyüzü (Exploring Space)	Çeviren: Doç. Dr. Sezai Hazer	Resimli	Remzi Kitabevi	İst, 1974	Fen Bilimlerine Giriş Dizisi: 1. 48 s.
1376	Gilles Avril	Hamburg Serüveni (Les Visites de Hambourg)	Türkçesi: A[li] Rıza Yalt	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	Serüven Peşinde Dizisi: 8. 204 s.
1377	Janet Noel	İnsan Vücudu (The Human Body)	Çeviren: Dr. Reyhan Erez	Resimli	Remzi Kitabevi	İst, 1976	Bilim Dizisi: 6. 48 s.
1378	X	Karanlığın Arkası	Uyarlayanlar: Baha Dürder - Haydar Ediskun	X	Remzi Kitabevi	İst, 1972	Okul ve Amatör Piyesleri: 24. 24 s. Eugene Brieux'nün "Simone" adlı piyesinin birinci perdesinden uyarlanmıştır.
1379	Dr. Maurice Burton	Kuşlar (The Life of Birds)	İngilizce aslından Türkçeye çeviren: Sulhiye Atilla	Resimli	Remzi Kitabevi	İst, 1974	Doğal Bilimlere Giriş Dizisi: 1. 61 s.
1380	Philippe V. Rivages	Mavi Gezegen	Türkçesi: A. Rıza Yalt	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	232 s.
1381	Penny Kirkpatrick	Mikroskop ve Dünyası	Çeviren: Doç. Dr. Atilla Özalkan	Resimli	Remzi Kitabevi	İst, 1976	Bilim Dizisi: 13. 48 s.
1382	Richard Redden	Para, Bankalar ve Ekonomi (Money)	Çeviren: Nejat Ebcioglu	Resimli	Remzi Kitabevi	İst, 1977	Bilim Dizisi: 15. 48 s.

1383	Serge Dalens	Prens Eric (Le Prince Eric)	Türkçesi: A[li] Rıza Yalt	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	Serüven Peşinde Dizisi: 5. 208 s.
1384	Dr. Maurice Burton	Sürüngenler ve Kurbağalar (The Life of Reptiles and Amphibians)	Çeviren: Doç. Dr. Atilla Özalpan	Resimli	Remzi Kitabevi	İst, 1977	Bilim Dizisi: 14. 61 s.
1385	X	Üç Yıldan Sonra (Oyun 1 Bölüm)	Uyarlayanlar: Baha Dürder - Haydar Ediskun	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	2. bs. Okul ve Amatör Piyesleri: 19. 32 s. Armand Salacrou'nun "Margerit" adlı piyesinden uygulanmıştır.
1386	Mik Fondal	Yaban Kedisi: Üç Aslan Hanı (L'Auberge des Trois Guepards)	Türkçesi: A[li] Rıza Yalt	X	Remzi Kitabevi	İst, 1974	Serüven Peşinde Dizisi: 4. 214 s.
1387	Alan Davis	Yeryüzü (Inside the Earth)	Çeviren: Sülhiye Atilla	Resimli	Remzi Kitabevi	İst, 1974	Fen Bilimlerine Giriş Dizisi: 2. 48 s.
1388	Jules Verne	15 Yaşında Bir Kaptan	Çeviren: Azmi Nihad Erman	X	Renk Yayınevi	İst, 1969	63 s.
1389	Jules Verne	15 Yaşında Bir Kaptan	Dilimize çeviren: Ayşe Bakı	X	Renk Yayınevi	İst, 1970	96 s.
1390	Jules Verne	80 Günde Devriâlem	[Tercüme] Sadeleştiren: Hilmi Dilibal	Resimli	Renk Yayınevi	İst, 1970	96 s.
1391	Jules Verne	Afrika Ormanlarında	Dilimize çeviren: Cengizhan Bakı	X	Renk Yayınevi	İst, 1971	144 s.
1392	Jules Verne	Altın Volkanı	Dilimize uygulayan: Hilmi Dilibal	X	Renk Yayınevi	İst, 1971	143 s.
1393	Jules Verne	Aya Yolculuk	Dilimize çeviren: Ayşe Bakı	X	Renk Yayınevi	İst, 1971	Faydalı Çocuk Kitapları Serisi: 5. 142 s.
1394	Jules Verne	Balonda Beş Hafta	Dilimize çeviren: H. İsmail Uygur	X	Renk Yayınevi	İst, 1973	128 s.
1395	X	Batıdan Seçilmiş Çocukların Sevdikleri Masallar	[Tercüme] Anlatan: Hilmi Dilibal	X	Renk Yayınevi	İst, 1970	Faydalı Çocuk Kitapları Serisi: 3. 104 s.
1396	Comtesse de Segur	Bir Eşeğin Anıları	Dilimize uygulayan: Hilmi Dilibal	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	2. bs. 126 s.
1397	Jean de La Hire	Bitmeyen Uğraşma	Adapte eden: Hakkı Özkan	X	Renk Yayınevi	İst, 1973	Macera Çocukları. 159 s.
1398	Jean de La Hire	Büyük Gezi	Adapte eden: H[akkı] Özkan	İç resimler: Şahap Ayhan	Renk Yayınevi	İst, 1973	Macera Çocukları: 1. 175 s.
1399	X	Çizmeli Kedi	Anlatan: Hilmi Dilibal	X	Renk Yayınevi	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları Dizimiz: 18. 23 s.
1400	Johanna Spyri	Dağ Çiçeği Heidi	Dilimize çeviren: Ayşe Bakı	X	Renk Yayınevi	İst, 1970	96 s.

1401	Jules Verne	Denizler Altında 20.000 Fersah	Dilimize çeviren: Cengizhan Bakı	X	Renk Yayınevi	İst, 1970	Faydalı Çocuk Kitapları Dizimiz: 3. 80 s.
1402	Jules Verne	Denizler Fatihi	Dilimize uygulayan: Cihangir Bakı	X	Renk Yayınevi	İst, 1975	96 s.
1403	Jules Verne	Dünyanın Merkezine İniş	Sadeleştiren: Hilmi Dilibal	X	Renk Yayınevi	İst, 1971	144 s.
1404	Jules Verne	Gezginci Cambazlar	Dilimize uygulayan: Hilmi Dilibal	X	Renk Yayınevi	İst, 1971	142 s.
1405	Jean de La Hire	İssız Adalarda	Adapte eden: Hakkı Özkan	X	Renk Yayınevi	İst, 1973	Macera Çocukları: 5. 166 s.
1406	Jules Verne	İki Yıl Okul Tatili	Dilimize çeviren: Cihangir Bakı	X	Renk Yayınevi	İst, 1970	Faydalı Çocuk Kitapları Dizimiz: 9. 96 s.
1407	Jules Verne	Kaptan Grant'ın Çocukları	Sadeleştiren: Hilmi Dilibal	X	Renk Yayınevi	İst, 1970	Faydalı Çocuk Kitapları Dizimiz: 4. 96 s.
1408	Jules Verne	Kayıp Gemi	[Tercüme] Uygulayan: Hilmi Dilibal	X	Renk Yayınevi	İst, 1975	96 s.
1409	Jules Verne	Kayıp Gemi	Dilimize uygulayan: Cengizhan Bakı	X	Renk Yayınevi	İst, 1976	96 s.
1410	X	Kırmızı Şapkalı Kız/Kırmızı Takkeli Kız	Anlatan: H[ilmi] Dilibal	İç resimler: Şahap Ayhan	Renk Yayınevi	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları Dizimiz: 24. 21+[2] s.
1411	Eric Knight	Korkusuz Köpek Lassie	[Tercüme] Uygulayan: Hilmi Dilibal	X	Renk Yayınevi	İst, 1975	96 s.
1412	Jean de La Hire	Küçük Uçmanlar	Adapte eden: Hakkı Özkan	X	Renk Yayınevi	İst, 1973	Macera Çocukları. 168 s.
1413	X	Kül Kedisi	Anlatan: H[ilmi] Dilibal	Resimli	Renk Yayınevi	İst, 1970	16 s.
1414	X	Kül Kedisi	Nakleden: Ayşe Bakı	Resimli	Renk Yayınevi	İst, 1967	Ayşecik Çocuk Yayınları. 32 s.
1415	Eric Knight	Lassie Yuvaya Dönüyor	Sadeleştiren: Hilmi Dilibal	X	Renk Yayınevi	İst, 1970	Faydalı Çocuk Kitapları Dizimiz: 5. 96 s.
1416	X	Parmak Çocuk	Anlatan: [Hilmi] Dilibal	Resimli	Renk Yayınevi	İst, 1970	16 s.
1417	B[ernardin] de Saint-Pierre	Pol ve Virjini	Dilimize uyarlayan: Hilmi Dilibal	Resimli	Renk Yayınevi	İst, 1971	Faydalı Çocuk Kitapları Serisi: 4. 144 s.
1418	Eleanor Porter	Pollyanna: Mutluluk Kitabı	Sadeleştiren: Hilmi Dilibal	Resimli	Renk Yayınevi	İst, 1970	Faydalı Çocuk Kitapları Dizimiz: 24. 96 s.
1419	Daniel Defoe	Robenson Adası	Dilimize çeviren: Şahap Ayhan	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	155 s.
1420	Jules Verne	Robensonlar Okulu	Dilimize çeviren: Cihangir Bakı	X	Renk Yayınevi	İst, 1971	138 s.

1421	Daniel Defoe	Robinson Crusoe	Dilimize çeviren: Azmi Nihad Erman	Resimli	Renk Yayınevi	İst, 1970	96 s.
1422	Daniel Defoe	Robinson Crusoe	Dilimize uygulayan: H[ilmi] Dilibal	Kapak: Yücel Köksal. İç resimler: Şahap Ayhan	Renk Yayınevi	İst, 1975	95 s.
1423	Harriet [Elizabeth] Beecher Stowe	Tom Amcanın Kulübesi	Dilimize çeviren: A. Nail Uygur	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	Faydalı Çocuk Kitapları Dizimiz: 8. 93 s.
1424	Harriet [Elizabeth] Beecher Stowe	Tom Amca'nın Kulübesi	Dilimize uygulayan: Hilmi Dilibal	X	Renk Yayınevi	İst, 1975	95 s.
1425	Jean de La Hire	Vahşetin Çağırısı	Adapte eden: Hakkı Özkan	X	Renk Yayınevi	İst, 1973	Macera Çocukları: 4. 160 s.
1426	Jean de La Hire	Yamyamlar Arasında	Adapte eden: Hakkı Özkan	X	Renk Yayınevi	İst, 1973	Macera Çocukları. 165 s.
1427	X	Yüz Yıl Uyuyan Prenses	Anlatan: Hilmi Dilibal	X	Renk Yayınevi	İst, 1970	16 s.
1428	Jean de La Hire	Zoraki Robensonlar	Adapte eden: Hakkı Özkan	X	Renk Yayınevi	İst, 1973	Macera Çocukları: 6. 164 s.
1429	V. Suslov	En Güçlü Kim	Çeviren: Tektaş Ağaoğlu	Resimleyen: V. Trubkoviç	Reyo Yayınevi	Ank, 1977	TÖB-DER Çocuk Yayınları: 1. 14 s.
1430	Jonathan Swift	Gulliver'in Gezileri	Çeviren: Öz Dokuman	Resimler: Ersal Yavi	Sanat Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1968	Armağan Çocuk Klasikleri: 2. 219 s.
1431	Robert Louis Stevenson	Kaçırılan Çocuk	Çeviren: Nezahat Baykal	Resimli	Sanat Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1969	Armağan Çocuk Klasikleri: 3. 276 s.
1432	Saint-Exupery	Küçük Prens	Necdet Sander	Saint-Exupery	Sander Yayınları	İst, 1976	96 s.
1433	Yazan: Sir H. Rider Hoggard	Ateş Kraliçesi	Türkçesi: Nebil Fazıl Alsan	X	Savaş Dağıtım	İst, 1977	112 s.
1434	X	Altın Şehir	İngilizceden çeviren (adapte eden): Sabri Akdeniz	Resimli	Sebil Yayınevi	İst, 1975	Sebil Yayınları Umumi No: 75. Çocuk Kitapları Serisi No: 19. 253 s.
1435	Ömer Seyfeddin	And	Sadeleştiren: Cüneyd Emiroğlu	Resimli	Sebil Yayınevi	İst, 1972	Sebil Yayınları Umumi No: 39. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 3. 318 s.
1436	Servantes [Miguel de Cervantes]	Don Kişot	Hazırlayan: Mehmet Mengüç	Resimli	Sebil Yayınevi	İst, 1973	Sebil Yayınları Umumi No: 54. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 14. 286 s.
1437	John Wilde	Fezâ Korsanları	Tercüme eden: Vecdi Bürün	Resimli	Sebil Yayınevi	İst, 1974	Sebil Yayınları Umumi No: 58. Sebil Yayınevi

							Çocuk Kitapları Serisi No: 17. 413 s.
1438	Leon Kahun	Gökbayrak I-II-III	Tercüme: Galib Bahtiyar. Sadeleştiren: Cüneyd Emiroğlu	Resimli	Sebil Yayınevi	İst, 1972	Sebil Yayınları Umumi No: 44, 45, 46. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 6, 7, 9. 3 cilt: 853 s.
1439	Nâmık Kemal	Kaniye	Sadeleştiren: M. Âkif Aydın	Resimli	Sebil Yayınevi	İst, 1973	Sebil Yayınları Umumi No: 48. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 10. 233 s.
1440	Eleanor H[odgman] Porter	Poliyanna	Çeviren: Cüneyd Emiroğlu	X	Sebil Yayınevi	İst, 1972	Sebil Yayınları Umumi No: 43. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 5. 316 s.
1441	F[ranklin] W. Dixon	Hardi Kardeşler: Eski Değirmenin Esrarı	Türkçesi: Çınla İlkorur	X	Serenler Yayınevi	İst, 1973	Serenler Yayını: 1. 186 s.
1442	F[ranklin] W. Dixon	Hardi Kardeşler: Esrarlı Mağaralar	Türkçesi: Çınla İlkorur	X	Serenler Yayınevi	İst, 1974	Serenler Yayını: 2. 190 s.
1443	F[ranklin] W. Dixon	Hardi Kardeşler: Havaalanı Macerası	Türkçesi: Çınla İlkorur	X	Serenler Yayınevi	İst, 1974	Serenler Yayını: 3. 186 s.
1444	Julie Campbell	Triksi Belden: Esrarlı Konuk	Türkçesi: Füsun Kılıçoğlu	X	Serenler Yayınevi	İst, 1974	Serenler Yayını: 3. 205 s.
1445	Julie Campbell	Triksi Belden: Kırmızı Karavanın Esrarı	Türkçesi: Füsun Kılıçoğlu	X	Serenler Yayınevi	İst, 1973	Serenler Yayını: 1. 214 s.
1446	Julie Campbell	Triksi Belden: Korudaki Yabancı	Türkçesi: Filiz Acıgöl	X	Serenler Yayınevi	İst, 1974	Serenler Yayını: 2. 197 s.
1447	X	Çizmeli Kedi	Çeviren: Necat Akdemir	Resimli	Sonal Yayınevi	İst, 1974	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 12. 18 s.
1448	X	Fareli Köyün Kavalcısı	Çeviren: Necat Akdemir	Resimli	Sonal Yayınevi	İst, 1974	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 14. 18 s.
1449	X	Kibirli Fare	Çeviren: Necat Akdemir	Resimli	Sonal Yayınevi	İst, 1974	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 18. 18 s.
1450	X	Kül Kedisi (Sinderella)	Çeviren: Necat Akdemir	Resimli	Sonal Yayınevi	İst, 1974	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 15. 18 s.
1451	X	Pamuk Prenses ile Yedi Cüce	Çeviren: Necat Akdemir	Resimli	Sonal Yayınevi	İst, 1974	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 13. 18 s.
1452	X	Pinokyo	Çeviren: Necat Akdemir	Resimli	Sonal Yayınevi	İst, 1974	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 17. 18 s.

1453	Gilbert Delahaye	Ayşegül [ile] İnatçı Küçük Keçi	Türkçesi: M. Doğan Özbay	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1971	Ayşegül Serisi: 20. 19 s.
1454	Marianne Saint-Clair	Ayşegül [ile] Yeni Dünyalı Köpek	Tercüme: [Ali] Avni Öneş	Çizen: Philippe Salem-bier	Sümer Yayınevi	İst, 1970	Ayşegül Serisi: 21. 19 s.
1455	Gilbert Delahaye	Ayşegül Alışverişte	Türkçesi: Gülten Dayıoğlu	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1970	Ayşegül Serisi: 8. 20 s.
1456	Gilbert Delahaye	Ayşegül Ata Biniyor	Türkçesi: Gülten Dayıoğlu	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1968	19 s.
1457	Gilbert Delahaye	Ayşegül Çiftlikte	Türkçesi: Gülten Dayıoğlu	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1968	19 s.
1458	Marthe Englebert	Ayşegül Ev Kedisi ile Sokak Kedisi	Çeviren: Gülten Dayıoğlu	Resimli	Sümer Yayınevi	İst, 1970	
1459	Louise Bienvenu	Ayşegül Fuarda	Türkçesi: Gülten Dayıoğlu	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1968	19 s.
1460	Gilbert Delahaye	Ayşegül Hayvanat Bahçesinde	[Tercüme]	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1971	20 s.
1461	Gilbert Delahaye	Ayşegül Hırçın Minik Kedi	X	Resimli	Sümer Yayınevi	İst, 1970	
1462	X	Ayşegül İlkokul Sözlüğü	[Tercüme]	Resimli	Sümer Yayınevi	İst, 1970	Ayşegül Serisi: 24. 19 s.
1463	Jeanne Dethise	Ayşegül Kaz ile Tavşan	Türkçesi: Gülten Dayıoğlu	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1968	19 s.
1464	Alain Gree	Ayşegül Kış Sporlarında	[Tercüme]	Resimleyen: P. Salem-bier	Sümer Yayınevi	İst, 1972	Ayşegül Serisi No: 41. 20 s.
1465	Marcelle Verite	Ayşegül Küçük Dost	Çeviren: A[li] Avni Öneş	Resimleyen: d'Elisabeth Ivanovsky	Sümer Yayınevi	İst, 1971	19 s.
1466	d'Alain Grée	Ayşegül Oto Yarışçısı	X	Resimleyen: Philippe Salembier	Sümer Yayınevi	İst, 1968	19 s.
1467	Gilbert Delahaye	Ayşegül Seyahatte	[Tercüme]	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1970	Ayşegül Serisi: 7. 20 s.
1468	J[eanne] Dethise	Ayşegül Sirk Cambazı	[Tercüme]	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1971	19 s.
1469	Gilbert Delahaye	Ayşegül Uçakta	X	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1968	19 s.
1470	Gilbert Delahaye	Ayşegül Uyuyan Prenses	Türkçesi: Gülten Dayıoğlu	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1968	19 s.
1471	Gilbert Delahaye	Ayşegül Vapurda	[Tercüme]	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1970	20 s.

1472	Gilbert Delahaye	Ayşegül ve 4 Mevsim	Türkçesi: M. Doğan Özbay	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1971	Ayşegül Serisi: 25. 19 s.
1473	X	Ayşegül'ün Tatlı Yaz Anıları	[Tercüme]	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1970	Ayşegül Serisi: 6. 22 s.
1474	Johanna Spyri	Ayşe'nin Öksüzleri	Adapte eden: E. Bilbaşar	Resimli	Sümer Yayınevi	İst, 1973	Ayşegül Çocuk Kitaplığı Adapte Roman Dizisi No: 1. 204 s.
1475	X	Çizmeli Kedi	X	Resimli	Sümer Yayınevi	İst, 1975	Ayşegül Masalları. 16 s.
1476	Jeanne Dethise	Gıtgıdakla Tekircik	Türkçesi: A[li] Avni Öneş	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1970	Ayşegül Serisi: 3. 20 s.
1477	[Eleanor Porter]	Gülenay (1. cilt)	Eleanor H. Porter'dan adapte eden: E. Bilbaşar	Renkli resimli	Sümer Yayınevi	İst, 1973	Ayşegül Çocuk Kitaplığı Adapte Roman Dizisi No: 2. 1. cilt: 191 s, 2. cilt: 185 s.
1478	[Eleanor Porter]	Gülenay Gezintide (2. cilt)	Eleanor H. Porter'dan adapte eden: E. Bilbaşar	Renkli resimli	Sümer Yayınevi	İst, 1973	Ayşegül Çocuk Kitaplığı Adapte Roman Dizisi No: 4. 185 s.
1479	Johann [Rudolf] Wyss	İsviçreli Robinsonlar Ailesi	[Tercüme]	Resimli	Sümer Yayınevi	İst, 1965	32 s.
1480	Madeleine Raillon	Kartopunun Evi	Türkçesi: A[li] Avni Öneş	Resimleyen: Rene Miessen	Sümer Yayınevi	İst, 1970	Ayşegül Serisi No: 5. 19 s.
1481	X	Kurt ile Çocuk	Türkçesi: A[li] Avni Öneş	Resimleyen: P. Salembier	Sümer Yayınevi	İst, 1969	Ayşegül Serisi: 1. 19 s.
1482	X	Küçük Çirkin Ördek	X	Resimli	Sümer Yayınevi	İst, 1975	Ayşegül Masalları. 16 s.
1483	Gilbert Delahaye	Meraklı Cıvcıv Tomurcuk	X	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1968	19 s.
1484	Jeanne Dethise	Mine ile Filiz Tatilde	Türkçeye uygulayan: Gülten Dayıoğlu	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1970	20 s.
1485	X	Parmak Kız	X	Resimli	Sümer Yayınevi	İst, 1975	Ayşegül Masalları. 16 s.
1486	Gilbert Delahaye	Sevimli Sıpa Cık-Cık	X	Resimleyen: Marcel Marlier	Sümer Yayınevi	İst, 1968	Ayşegül Serisi.
1487	Mustafa Şen	Kırmızı Başlıklı Kız	?	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	16 s.
1488	Mustafa Şen	Pamuk Prenses	?	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	16 s.?
1489	Mustafa Şen	Ormanda Uyuyan Güzel	?	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	16 s.?

1490	Mustafa Şen	Ali Baba ve Kırk Haramiler	?	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	Çocuk Kitapları Sayı: 4. 16 s.
1491	Mustafa Şen	Kül Kedisi	?	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, ?	16 s.?
1492	Edith Lowe	Bıdık Ayı	Çeviren: Ayten E. Oray	Resimli	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1973	Resimli Güzel Çocuk Hikayeleri: 1. 24 s.
1493	X	Bir Hint Masalı (Dervişin İlacı)	Çeviren: Selami Münir Yurdatap	Resimli	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1973	Şenyıldız Yayınları Çocuk Serisi. Resimli Güzel Çocuk Hikayeleri: 4. 24 s.
1494	Charles Dickens	David Copperfield	Çeviren: Gülçin Tanrının-kulu	X	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1979	Şenyıldız Çocuk Kitapları Dizisi. 96 s.
1495	Daniel Defoe	Robinson Crusoe	Çeviren: Gülçin Tanrının-kulu	Resimli	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1977	Şenyıldız Çocuk Kitapları Serisi. 96 s.
1496	Astrid Lindgren	Yaramaz Fatoş	Çeviren: Ayten E. Oray	Resimli	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1979	Şenyıldız Çocuk Kitapları Dizisi. 108 s.
1497	Dr. Sten Hegeler	Ali ve Ayşe: Bir Çocuk, Çocuk Doğumu ve Seks Hakkında Soruyor?	X	Resimler: Gerda Nystad	Tabu Yayınevi	İst, 1976	Bilimsel Dizi: 3. 32 s.
1498	Wilhelm Hauff	Cüce Memiş	Nakleden: Recai Bilgin	Resimli	Tahir Yüçetürk Çocuk Kitabevi	İst, 1971	5. bs. Yüçetürk Faydalı Kitaplar Serisi: 6. 48 s.
1499	La Fontaine	Karga ile Tilki	X	Resimleyen: Mıstık	Tahir Yüçetürk Çocuk Kitabevi	İst, 1971	2. bs. Yüçetürk Küçük Çocuk Kitapları Serisi: 11. 40 s.
1500	Walt Disney	Dumbo	X	Renkli resimli	Tay Yayınları	İst, 1979	Sevimli Dizi: 6. 16 s.
1501	Walt Disney	Mik ve Mak	X	Renkli resimli	Tay Yayınları	İst, 1979	Sevimli Dizi: 3. 14 s.
1502	X	El Elden Üstündür (Sovyet Çocuk Öyküleri)	Çeviren: Elif Su	Resimleyen: Sabahattin Şen	Tayko Çocuk Yayınları	İst, 1977	Tayko Çocuk Yayınları: 4. 72 s.
1503	P. Schunter - F. Söll	Hayalci Said (Çocuk Romanı)	Çeviren: A. Kutlu	Resimleyen: Alper Uygur	Tayko Çocuk Yayınları	İst, 1979	Tayko Çocuk Yayınları: 3. 64 s.
1504	Semet Behrengi	Pancarcı Çocuk (Hikâyeler)	Türkçesi: Metin İlkin	Resimleyen: Tan Oral	Tayko Çocuk Yayınları	İst, 1977	Tayko Çocuk Yayınları: 1. 56 s.
1505	X	Ak Benekli Kaplumbağa	Çeviren: İlker Dirim	Resimli	Tel Yayınları	İst, 1972	Tel Yayınları Çocuk Kitapları Bölümü Ak Tavşan Dizisi: 3. 16 s.
1506	X	Don Kişot	Özetleyen: Zafer Dirim	X	Tel Yayınları	İst, 1972	Tel Yayınları Çocuk Kitapları Bölümü Kırklangıç Dizisi: 6. 56 s.

1507	X	Kırmızı Başlıklı Kız	Derleyen: Kemal Güneş	Resimli	Tel Yayınları	İst, 1972	Tel Yayınları Çocuk Kitapları Bölümü Ak Tavşan Dizisi: 6. 16 s.
1508	X	Mavi İnci	Çeviren: İlker Dirim	Resimli	Tel Yayınları	İst, 1972	Tel Yayınları Çocuk Kitapları Bölümü Ak Tavşan Dizisi: 2. 16 s.
1509	X	Örgücü Kız ile İnek Çobanı	Çeviren: İlker Dirim	Resimli	Tel Yayınları	İst, 1972	Tel Yayınları Çocuk Kitapları Bölümü Ak Tavşan Dizisi: 1. 16 s.
1510	X	Pinokyo	Türkçesi: Kemal Güneş	X	Tel Yayınları	İst, 1972	Tel Yayınevi Çocuk Yayınları Bölümü Gelincik Dizisi: 1. 95 s.
1511	Eleanor Porter	Pollyanna (Çocuk Romanı)	Türkçesi: İlker Dirim	X	Tel Yayınları	İst, 1972	Tel Yayınları: 14. Çocuk Yayınları Bölümü Akfil Dizisi: 1. 150 s.
1512	Daniel Defoe	Robinson Crusoe	Türkçesi: M[ehmed] Kemal	Resimli	Tel Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Bölümü. Kırangıç Dizisi: 1. 48 s.
1513	X	Seçme Masallar	Derleyen: A[ygören] Dirim	Resimli	Tel Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Bölümü. Kırangıç Dizisi: 3. 53 s.
1514	X	Sihirli Ceviz	Çeviren: İlker Dirim	Resimli	Tel Yayınları	İst, 1972	Tel Yayınları Çocuk Kitapları Bölümü Ak Tavşan Dizisi: 4. 16 s.
1515	X	Tom Amcanın Kulübesi	Türkçesi: İsmet Erdem	X	Tel Yayınları	İst, 1972	Gelincik Dizisi: 2. 95 s.
1516	X	Altın Paten	İngilizce aslından kültürümüze adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitaplar Dizisi: 12. 24 s.
1517	X	Bobi Piknikte	İngilizce aslından adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 16. 21 ya da 23 s.?
1518	X	Boncuğun Öyküsü	İngilizce aslından kültürümüze adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitaplar Dizisi: 3. 24 s.
1519	X	Büyülü Yüzük (Bir Hint Masalı)	Tercüme eden: Selâmi Münir Yurdatap	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1974	En Güzel Kitaplar Dizisi: 2. 67 s.
1520	X	Cici Bebeğin Hayalleri	İngilizce aslından kültürümüze adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 15. 23 s.
1521	X	Çocukların Kurduğu Sirk	İngilizce aslından adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 23. 24 s.

1522	X	Düldül'ün Garajı	İngilizce aslından adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 20. 23 s.
1523	X	Ezop Masalları	Çeviren: Orhan Vedat Sevinçli	X	Toker Yayınları	İst, 1976	195 s.
1524	X	Fuarda Gezinti	İngilizce aslından adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 24. 21 s.
1525	X	Hayvanlar Alemi	İngilizce aslından kültürümüze adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 11. 24 s.
1526	X	Kangurunun Göz Yaşları	İngilizce aslından kültürümüze adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 6. 24 s.
1527	X	Kaz Teyzenin Pikniği	İngilizce aslından kültürümüze adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 4. 24 s.
1528	X	Kuş Olmak İsteyen Ayı	İngilizce aslından kültürümüze adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 1. 24 s.
1529	X	Küçük Hanım Böceği	İngilizce aslından kültürümüze adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 14. 23 s.
1530	X	Mavi Fil Bobo ve Mavi Hırkası	İngilizce aslından kültürümüze adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 5. 24 s.
1531	X	Mınav'ın Mutlu Sonu	İngilizce aslından kültürümüze adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 10. 24 s.
1532	X	Mıstık ve Silindir Makinası	İngilizce aslından adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 18. 24 s.
1533	X	Mutlu Hayvanlar Çiftliği	İngilizce aslından adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 17. 23 s.
1534	X	Öksüz Cıvcıv	İngilizce aslından kültürümüze adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 2. 24 s.
1535	X	Rayından Çıkan Tren	Adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 7. 24 s.

1536	X	Rüzgârın Şakası	İngilizce aslından kültürümüze adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 13. 22 s.
1537	X	Sınıf Birincisi	İngilizce aslından adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 22. 22 s.
1538	Margaret Howell	Şili - Bili Komik Tavşan	Adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 9. 24 s.
1539	X	Vaklayamayan Ördek	Adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 8. 24 s.
1540	X	Yaramaz Fatoş İş Başardı	İngilizce aslından adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 19. 23 s.
1541	X	Yeşil Ördüğün Dönüşü	İngilizce aslından adapte eden: Yalçın Toker	Resimli	Toker Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 21. 22 s.
1542	Stefan Zweig	Üç Büyük Adam (Dostoyevski, Balzac, Dickens)	Çeviren: Ayda Yörükân	X	Tur Yayınları	Ank, 1975	Tur Yayınları: 18. Kültür Serisi: 7. 259 s.
1543	Lewis Carroll	Alice Harikalar Ülkesinde	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 5. 32 s. Yazarın asıl adı "Charles Lutwidge Dodgson"dur.
1544	Irvin Block	Amerika'yı Bulan Kristof Kolomb'un Öyküsü	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	İst, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 18. 32 s.
1545	Hans Christian Andersen	Andersen Masalları	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 17. 16 s.
1546	Charles Perrault	Beş Küçük Kardeş	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 5. 16 s.
1547	Sophie Rostopchine [Comtesse de Segur]	Bir Eşeğin Anıları	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 13. 32 s.
1548	X	Can ve Kedisi (Çeviri Bir Masal)	Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 2. 16 s.

1549	Robert Louis Stevenson	Çalınan Çocuk	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 12. 32 s.
1550	Robert Louis Stevenson	Define Adası	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 9. 32 s.
1551	Miguel de Saavedra Cervantes	Don Kişot	[Tercüme] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	İst, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 11. 32 s.
1552	Jonathan Swift	Gülliver'in Cüceler ve Devler Ülkelerine Gezileri	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 6. 32 s.
1553	X	Hayvanlar Kralı İnsan (Çeviri Bir Batı Çocuk Masalı)	Çeviren: İsmail Koçak	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 15. 16 s.
1554	Johanna Heusser Spyri	Heidi Dağların Mutlu Kızı	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 3. 32 s.
1555	Jules Verne	Kaptan Grant'ın Çocukları	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 8. 32 s.
1556	X	Karbeyaz ile Yedi Cüceler	Çeviren: Zülfikar Arın	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 11. 16 s.
1557	J. Von Eichendorff	Kemancı Çocuğun Gezileri	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 16. Yazar adı kitapta "J. Von Eichendorf"tur. 32 s.
1558	George Sand	Köylü İkiz Kardeşler	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 20. 32 s. Yazarın asıl adı "Amantine Lucile Aureore Dudevant"dır.
1559	Alexandre Dumas	Kralın Güzel Kızı	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve

							Öyküleri Dizisi No: 7. 16 s.
1560	James Oliver Curwood	Kurt Avcıları	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 15. 32 s.
1561	X	Kurt ile Yedi Keçi Yavrusu	Çeviren: Canan Yurdalan	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 13. 16 s.
1562	Hans Christian Andersen	Küçük Ördek Yavrusu (Bir Andersen Masalı)	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 8. 16 s.
1563	X	Külkedisi. Sinderella (Çeviri Bir Masal)	Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 1. 16 s.
1564	Jean de La Fontaine	Lafonten Masalları	Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 18. 16 s.
1565	X	Oduncu Ali Baba (Bir Binbir Gece Masalı)	Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 3. 16 s.
1566	Carlo Lorenzini	Pinokyo	Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 2. 32 s.
1567	Eleanor Hodgman Porter	Pollyanna	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 1. 32 s.
1568	Daniel Defoe	Robenson Kruzoe	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 4. 32 s.
1569	Jules Verne	Seksen Günde Dünya Gezisi	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 14. 32 s.

1570	Jack London	Sirk Köpeği	Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 17. 32 s.
1571	Alexandre Pere Dumas	Siyah Lale	[Tercüme] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 7. 32 s.
1572	X	Su Perisi (Bir Fransız Çocuk Masalı)	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 4. 16 s.
1573	Yazan: Ernst Angel	Edison'un Yaşam Öyküsü	Düzenleyen: Mustafa Koç	İç resimler: Ressam Yücel Köksal - Tunç Özcan	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 19. 32 s.
1574	Harriet Elizabeth Beecher Stowe	Tom Amcanın Kulübesi	[Çeviri] Düzenleyen: Mustafa Koç	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Çocuk Edebiyatından Seçme Yapıtlar Dizisi No: 10. 32 s.
1575	X	Uçan İnsanlar Ülkesinde (Bir İngiliz Çocuk Masalı)	Çeviren: Öğretmen Tayyip Özveren	Resimler: Tunç Özcan	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Uluslarından Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 12. 16 s.
1576	X	Yoksul Balıkçı	Çeviren: İsmail Koçak	Resimli	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 14. 16 s.
1577	Yazan: Lucy Fitch Perkins	Eskimo İkizleri	X	X	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	Ank, 1979	Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi Yayınları No: 7. 120 s.
1578	Yazan: Lucy Fitch Perkins	Filipinli İkizler	X	Resimli	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	Ank, 1979	Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi Yayınları No: 8. 95 s.
1579	Else Jung	Güneşli Günler	Çeviren: Kemal Kaya	X	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	Ank, 1979	Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi Yeni Seri Çocuk Yayınları No: 2. 87 s.
1580	Yazan: Lucy Fitch Perkins	İrlanda İkizleri	X	Resimli	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	Ank, 1979	Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi Yayınlarından: 10. 112 s.

1581	Yazan: Lucy Fitch Perkins	İsviçre İkizleri	X	Resimli	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	Ank, 1979	Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi Yayınlarından: 11. 80 s.
1582	Yazan: Lucy Fitch Perkins	Japon İkizleri	X	Resimli	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	Ank, 1979	Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi Yayınlarından: 15. 104 s.
1583	Yazan: Howard Pyle	Kibirli Prenses	X	Resimli	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	Ank, 1979	Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi Yeni Seri Çocuk Yayınları. 18 s.
1584	Yazan: Lucy Fitch Perkins	Meksika İkizleri	X	Resimli	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	Ank, 1979	Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi Yayınlarından: 9. 96 s.
1585	X	Minik Kız (Doğudan-Batıdan Masallar)	Çeviren: Nihal Yalaza Taluy	Resimli	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	Ank, 1979	Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi Yeni Seri Çocuk Yayınları No: 5. 85 s.
1586	Howard Pyle	Sihirli Saat II	Altı Masalın Türkçeleri. Şiir tercümeleri: Nusret Bedirgil	Resimleyen: Howard Pyle	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	Ank, 1979	Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi Yeni Seri Çocuk Yayınları No: 6. 96 s.
1587	Bertha Morris Parker	Uydular ve Uzay Yolculuğu	Tercüme: Sadık Balkan	Resimli	Türkiye İş Bankası	Ank, 1969	Temel Fen Eğitim Serisi. 36 s.
1588	Bertha Morris Parker	Yerçekimi	[Tercüme]	Resimli	Türkiye İş Bankası	Ank, 1970	Türkiye İş Bankası Temel Fen Eğitimi Serisi. 36 s.
1589	Marcel Ayme	Kuğular	Çeviren: Nihal Aksan	?	Türkiye Üniversitesi Kadınlar Derneği	Ank, 1970	Çocuk Kitapları Dizisi: 2. 23 s.
1590	Federico Santin	Doğa ile Başbaşa (4 cilt)	Çeviri: Sırma Kafalı	Resimli	Uygun Yayınları A.Ş.	İst, 1977	492 s.
1591	X	Kırmızı Bereli Kız	Anlatan: Gürtunca Dede	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. 32 s.
1592	X	Kurbağa Prens	Anlatan: Gürtunca Dede	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. 32 s.
1593	X	Oduncunun Çocukları Han-sel ile Tan-sel	Anlatan: Büyük Anne	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. 32 s.
1594	X	Pamuk Prenses ile Yedi Cüce	Anlatan: Gürtunca Dede	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. Anlatan takma ad kullanmıştır. 32 s.
1595	X	Parmak Çocuk	Anlatan: Gürtunca Dede	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. 32 s.

1596	X	Alaeddin'in Lambası (Binbir Gece Masalları)	Hazırlayan: Nihal Yalaza Taluy	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1962	Varlık Yayınları Sayı: 930. Çocuk Klasikleri: 35. 53 s.
1597	Lewis Carroll	Alis Harikalar Ülkesinde	Çeviren: Azize Erten	Resimleyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1967	Büyük Çocuk Kitapları: 10. 120 s.
1598	Jeanne Cazin	Alp Dağlarının Çocuğu	Çeviren: Nihal Yalaza Taluy	Resimleyen: Çetin A. Özkırım	Varlık Yayınevi	İst, 1968	2. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1449. Çocuk Klasikleri: 31. 64 s.
1599	Nathaniel Hawthorne	Altın Yapan Kral	Çeviren: Z[eki] Gülsoy	Resimleyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1967	2. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1300. Çocuk Klasikleri: 38. 62 s.
1600	W[aldemar] Bonsels	Arı Maya	Çeviren: Tahsin Yücel	Resimleyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1971	4. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1600. Büyük Çocuk Kitapları: 16. 101-109 s.?
1601	H. G. Wells	Ayda İlk İnsanlar	Çeviren: Türköz Ataöv	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1967	2. bs. Büyük Çocuk Kitapları: 23. 119 s.
1602	Lewis Carroll	Aynalar Dünyası	Kısaltarak çeviren: M. Zeki Gülsoy	X	Varlık Yayınevi	İst, 1966	2. bs. Çocuk Klasikleri: 44. 54 s.
1603	Robert Reinick	Balık Prens	Çeviren: Kemal Kaya	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1962	2. bs. Varlık Yayınları Sayı: 897. Çocuk Klasikleri: 23. 62 s.
1604	X	Binbir Gece Masalları	Hazırlayan: Nihal Yalaza Taluy	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1962	Çocuk Klasikleri: 7. 59 s.
1605	Comtesse de Segur	Bir Eşegin Hatıraları	Çeviren: Suat [Halis] Erginer	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1971	3. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1632. Büyük Çocuk Kitapları: 2. 112 s.
1606	Astrid Lindgren	Biz Köy Çocukları	Çeviren: Zehra İpşiroğlu	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1968	Varlık Yayınları Sayı: 1357. Çocuk Klasikleri: 57. 62 s.
1607	Tolstoy - N. Hawthorne - R. Kipling	Boş Davul	Çeviren: M. Zeki Gülsoy	Resimliyen: Çetin Özkırım	Varlık Yayınevi	İst, 1965	2. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1159. Çocuk Klasikleri: 43. 56 s.
1608	X	Cadının Ettikleri	Derleyip çeviren: Samih Tiryakioğlu	Resimleyen: Gürol Sözen	Varlık Yayınevi	İst, 1969	Çocuk Klasikleri: 66. 31 s.
1609	[Hans Christian Andersen]	Cennet Bahçesi	Çeviren: Tahsin Yücel	Resimleyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1969	Varlık Yayınları Sayı: 1471. Çocuk Klasikleri: 64. 56 s.

1610	Max Stebich	Cingöz Çoban	Çeviren: M. Başaran	X	Varlık Yayınevi	İst, 1964	Varlık Yayınları Sayı: 1084. Çocuk Klasikleri: 11. 64 s.
1611	X	Çin Masalları	Çeviren: Nihal Yalaza Taluy	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1966	Çocuk Klasikleri: 20. 63 s.
1612	H. C. Andersen	Çoban Prens	Çeviren: Tahsin Yücel	Resimliyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1967	3. bs. Çocuk Klasikleri: 36. 64 s.
1613	X	Çocuk Piyesleri	Türkçeye çeviren: Nihal Yalaza Taluy	Resimleyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1968	Büyük Çocuk Kitapları: 12. 111 s.
1614	X	Çömlek Kapağı (Macar Masalları)	Derleyip çeviren: Sami N. Özerdim	Resimleyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1968	Çocuk Klasikleri: 39. 56 s.
1615	Charles Dickens	David Copperfield	Kısaltarak çeviren: Nurcihan Kesim	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1968	Büyük Çocuk Kitapları: 15. 110 s.
1616	Robert Louis Stevenson	Define Adası	Kısaltarak çeviren: Muzaffer Reşit	X	Varlık Yayınevi	İst, 1978	4. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1901. Büyük Çocuk Kitapları: 3. 128 s.
1617	X	Deniz Altı Keçileri (Yabancı Ülkelerden Yedi Masal)	Çeviren: Kemal Kaya	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1972	3. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1672. Çocuk Klasikleri: 19. 56 s.
1618	Derleyen: Ord. Prof. Dr. Gustav Weil	Denizler Aşan Zindbad (1001 Gece Masallarından)	Özetleyerek çeviren: Kemal Kaya	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1972	3. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1671. Çocuk Klasikleri: 2. 61 s.
1619	X	Dev Kayaları (Kuzeydeki Ülkelerden Masallar)	Çeviren: Kemal Kaya	X	Varlık Yayınevi	İst, 1965	Çocuk Klasikleri: 4. 64 s.
1620	Richard Leander	Dilek Yüzüğü (Masallar)	Çeviren: Mehmet Başaran	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1971	64 s. Yazarın asıl ismi Richard von Volkmann'dır.
1621	Hugh Lofting	Doktor Doolittle'in Serüvenleri	Çeviren: Meral Selçuk	Resimleyen: Mengü Ertel	Varlık Yayınevi	İst, 1968	Büyük Çocuk Kitapları: 25. 90 s.
1622	Miguel de Cervantes	Don Kişot	Cervantes'in ünlü eserinden kısaltarak çeviren: Bingül Gülseven	Resimleyen: Gürol Sözen	Varlık Yayınevi	İst, 1979	Varlık Yayınları Sayı: 1925. Çocuk Klasikleri: 69. 48 s.
1623	X	En Güzel Dünya Masalları	Derleyip çeviren: Nihal Yalaza Taluy	Resimleyen: Süleyman Velioglu	Varlık Yayınevi	İst, 1973	6. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1721. Büyük Çocuk Kitapları: 32. 96 s.
1624	F. H. Burnett	Esrarlı Bahçe	Çeviren: Nihal Yalaza Taluy	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1969	Büyük Çocuk Kitapları: 18. 109 s.
1625	X	Evvel Zaman İçinde (İran Masalları)	Çeviren: Edibe Birsen	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1969	Çocuk Klasikleri: 65. 48 s.

1626	Victor Hugo	Fantine ile Kızı	Kısaltarak çeviren: Ayda Düz	Resimleyen: Mıstık	Varlık Yayınevi	İst, 1969	Büyük Çocuk Kitapları: 27. 95 s.
1627	Jonathan Swift	Gulliver'in Yolculukları	Çeviren: Azize Erten [Bergin]	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1973	5 bs. Varlık Yayınları Sayı: 1748 Büyük Çocuk Kitapları: 9. 110 s.
1628	X	Gün ile Ay (Bulgar Masalları)	Aslından çeviren: Türker Acaroğlu	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1969	Varlık Yayınları Sayı: 1466. Çocuk Klasikleri: 62. 60 s.
1629	Johanna Spyri	Haydi (Heidi)	Kısaltarak çeviren: Nazife Müren	X	Varlık Yayınevi	İst, 1977	3. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1895. Büyük Çocuk Kitapları: 19. 120 s.
1630	Mark Twain	Huck Finn'in Başından Geçenler	Çeviren: Nazife Müren	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1970	2. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1553. Büyük Çocuk Kitapları: 29. 112 s.
1631	J[ohann] R[udolf] Wyss	İsviçreli Robenson	Çeviren: Yaşar Nabi [Nayır]	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1974	Varlık Yayınları Sayı: 1773 Büyük Çocuk Kitapları: 5. 108 s.
1632	Charlotte Bronte	Jane Eyre	Kısaltarak çeviren: Tahsin Yücel	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1972	5. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1690. Büyük Çocuk Kitapları: 11. 120 s.
1633	X	Japon Masalları	Derleyip çeviren: Münibe Özgüç	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1966	Çocuk Klasikleri: 53. 58 s.
1634	Anna Sewell	Kara Ceylan	Çeviren: Gülen Olut	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1967	Büyük Çocuk Kitapları: 24. 90 s.
1635	[Hans Christian] Andersen	Karlar Kraliçesi (Andersen Masalları)	Çeviren: Tahsin Yücel	Resimleyen: Güngör Kabakçıoğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1973	4. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1734. Büyük Çocuk Kitapları: 33. 127 s.
1636	James Krüss	Kartalla Güvercin	Çeviren: Vedat Uçuk	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1971	Varlık Yayınları Sayı: 1594. Büyük Çocuk Kitapları: 28. 64 s.
1637	Cl. Sylain	Kaybolan Kız	Çeviren: Nihal Yalaza Taluy	Resimleyen: Çetin A. Özkırım	Varlık Yayınevi	İst, 1967	Çocuk Klasikleri: 56. 48 s.
1638	Marcel Ayme	Kaz Baba	Çeviren: Tahsin Yücel	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1964	2. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1042. Çocuk Klasikleri: 21. 62 s.
1639	Marcel Ayme	Kedinin Masalları	Çeviren: Tahsin Yücel	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1965	Çocuk Klasikleri: 17. 64 s.

1640	M. Georgius	Kelebek Okulu	Çeviren: Nihal Yalaza Taluy	Resimliyen: Çetin A. Özkırım	Varlık Yayınevi	İst, 1967	Varlık Yayınları Sayı: 1344. Çocuk Klasikleri: 55. 62 s.
1641	X	Kırmızı Takkeli Kız: Fransız Masalları	Derleyip çeviren: Tahsin Yücel	Resimleyen: İbrahim Ersaraç	Varlık Yayınevi	İst, 1966	Varlık Yayınları: 1204. Çocuk Klasikleri: 54. 54 s.
1642	Horacio Quiroga	Koca Orman Masalları	Çeviren: İsa Öztürk	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1972	3. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1674. Çocuk Klasikleri: 30. 59 s.
1643	Marcel Ayme	Konuşan Hayvanlar	Çeviren: Tahsin Yücel	Resimleyen: Çetin A. Özkırım	Varlık Yayınevi	İst, 1967	Çocuk Klasikleri: 13. 64 s.
1644	Louisa May Alcott	Küçük Kadınlar	Kısaltarak çeviren: Gülçin Yücel	X	Varlık Yayınevi	İst, 1966	Büyük Çocuk Kitapları: 22. 106 s.
1645	Frances H. Burnett	Küçük Lord	Çeviren: Nihal Yalaza Taluy	Resimleyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1975	4. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1829. Büyük Çocuk Kitapları: 8. 112 s.
1646	Pierre Mael	Küçük Ocağcı	Çeviren: Nihal Yalaza Taluy	Resimliyen: Çetin A. Özkırım	Varlık Yayınevi	İst, 1963	Çocuk Klasikleri: 25. 61 s.
1647	Carlo Collodi	Küçük Pembe Maymun	Çeviren: Ülkü Tamer	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1965	Çocuk Klasikleri: 28. 56 s.
1648	Antoine de Saint-Exupery	Küçük Prens	Türkçesi: Azra Erhat	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1975	Varlık Yayınları Sayı: 1816. Büyük Çocuk Kitapları: 34. 80 s.
1649	F[rances] Hodgson Burnett	Küçük Prenses	Kısaltarak çeviren: Tahsin Yücel	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1971	3. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1589. Büyük Çocuk Kitapları Sayı: 20. 101 s.
1650	Charles Perrault	Külkedisi	Çeviren: Tahsin Yücel	Resimleyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1967	5. bs. Çocuk Klasikleri: 22. 62 s.
1651	X	Macar Masalları	Çeviren: Sami N. Özerdim	Resimleyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1968	Çocuk Klasikleri: 32. 56 s.
1652	X	Masal Dünyası	Derleyip çeviren: Edibe Birsen	Resimleyen: Çetin A. Özkırım	Varlık Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Klasikleri: 50. 64 s.
1653	Frank G. Gilbreth - Ernestine Gilbreth	On İki Kardeşler	Çeviren: Fikret Arıt	X	Varlık Yayınevi	İst, 1968	Büyük Çocuk Kitapları: 6. 120 s.
1654	Grimm Kardeşler	Ormandaki Ev	Çeviren: Kemal Kaya	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1966	Çocuk Klasikleri: 14. 56 s.
1655	Grimm Kardeşler	Pamuk Prenses: Grimm Masalları	Çeviren: Tahsin Yücel	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1967	4. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1309. Çocuk Klasikleri: 26. 64 s.

1656	[Hans Christian] Andersen	Parmak Kız	Çeviren: Tahsin Yücel	Resimleyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1972	3. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1663. Çocuk Klasikleri: 18. 64 s.
1657	Mme d'Aulnoy - Mme Leprince Beaumont	Peri Masalları	Çeviren: Edibe Birsen	Resimleyen: Çetin A. Özkırım	Varlık Yayınevi	İst, 1967	2. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1291. Çocuk Klasikleri: 17. 63 s.
1658	Carlo Lorenzini	Pinokyo	Çeviren: Muzaffer Reşit	Resimleyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1978	6. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1903. Büyük Çocuk Kitapları: 7. 117 s.
1659	Eleanor Porter	Pollyanna (Sevinç Kitabı)	Çeviren: Filiz Karabey [Of-luoğlu]	Resimleyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1969	5. bs. Büyük Çocuk Kitapları: 1. 134 s.
1660	Daniel Defoe	Robinson Crusoe İssız Adada	Kısaltarak çeviren: Yaşar Nabi [Nayır]	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1977	15. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1888. Büyük Çocuk Kitapları: 4. 127 s.
1661	X	Sabır Taşı	Derleyip çeviren: Samih Tiryakioğlu	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1969	Varlık Yayınları Sayı: 1524. Çocuk Klasikleri: 68-69? 39 s.
1662	Jules Verne	Seksen Günde Dünya Turu	Kısaltarak çeviren: Filiz Nayır	Resimleyen: Gürol Sözen	Varlık Yayınevi	İst, 1971	Varlık Yayınları Sayı: 1878. Büyük Çocuk Kitapları: 26. 76 s.
1663	Ezop Masalları	Sütçü Kız	Çeviren: M. Z[eki] Gülsoy	Resimleyen: İbrahim Ersaraç	Varlık Yayınevi	İst, 1969	3. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1483. Çocuk Klasikleri: 5. 64 s.
1664	Rabindranath Tagore	Şekerden Bebek	Çeviren: R. Tomris	Resimleyen: Çetin A. Özkırım	Varlık Yayınevi	İst, 1967	2. bs. Çocuk Klasikleri: 34. 54 s.
1665	X	Tilkinin Romanı	Çeviren: Zahir Güvemli	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1972	Varlık Yayınları Sayı: 1655. Çocuk Klasikleri: 10. 64 s.
1666	H. Beecher-Stowe	Tom Amcanın Kulübesi	Kısaltarak çeviren: Tahsin Yücel	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1968	4. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1385. Büyük Çocuk Kitapları: 14. 128 s.
1667	Mark Twain	Tom Sawyer	Kısaltarak çeviren: Azize Erten	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1968	Büyük Çocuk Kitapları: 17. 112 s.
1668	X	Üç Kardeş	Derleyip çeviren: Samih Tiryakioğlu	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1969	Varlık Yayınları Sayı: 1532. Çocuk Klasikleri: 67. 47 s.
1669	Rudyard Kipling	Yavru Kurt	Çeviren: Girizan Tunara	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1972	3. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1689. Büyük Çocuk Kitapları: 21. 112 s.

1670	Ludwig Bechstein	Yedi Kargalar	Çeviren: Kemal Kaya	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1974	3. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1769. Çocuk Klasikleri: 8. 64 s.
1671	X	Yeşil Şişe (Masallar)	Çeviren: M. Z[eki] Gülsoy	Resimleyen: Çetin A. Özkırım	Varlık Yayınevi	İst, 1968	Çocuk Klasikleri: 49. 55 s.
1672	X	Yiğit Genç (Macar Masalları)	Derleyip çeviren: Sami Nabi Özerdim	Resimli	Varlık Yayınevi	İst, 1973	2. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1751. Çocuk Klasikleri: 9. 64 s.
1673	John Steinbeck	Al Midilli (Büyük Dağlar/Verilen Söz)	Çeviren: Derin Çizer	İç resimler: G. J. Galsworthy	Ya-Ba Yayınları	İst, 1979	Yetişme Dizisi İkinci Gökkuşuğu: 15. 142 s.
1674	Yaroslav Hašek	Aslan Asker Şvayk	Yalınlaştırarak çeviren: Bilge Taşan	Kapak ve iç resimler: Deniz Oral	Ya-Ba Yayınları	İst, 1979	2. bs. Yetişme Dizisi Birinci Gökkuşuğu: 6. 140 s.
1675	Vidoe Podgorec	Çingeneler Arasında	Çeviren: Hasan Mercan	İç resimler: Dimitar Kondovski	Ya-Ba Yayınları	İst, 1978	Yetişme Dizisi İkinci Gökkuşuğu: 2. 143 s.
1676	John Steinbeck	İnci Avcıları	Çeviren: Bilge Taşan	?	Ya-Ba Yayınları	İst, 1978	Yetişme Dizisi Birinci Gökkuşuğu: 7. 144 s.
1677	Edgar Allan Poe	Olağanüstü Yaşantılar	Çeviren: Bilge Taşan	Kapak ve iç resimler: Deniz Oral	Ya-Ba Yayınları	İst, 1979	2. bs. Yetişme Dizisi Birinci Gökkuşuğu: 4. 142 s.
1678	Mark Twain	Ortalığı Karıştıran Adam	Çeviren: Semiramis Yağcıoğlu	?	Ya-Ba Yayınları	İst, 1978	Yetişme Dizisi Birinci Gökkuşuğu: 10. 143 s.
1679	Juan Ramon Jimenez	Sevgili Küçük Eşeğim	Çeviren: Derin Çizer	İç resimler: Baltasar Lobo	Ya-Ba Yayınları	İst, 1978	Yetişme Dizisi Birinci Gökkuşuğu: 8. 144 s.
1680	Nikolay Vasiliyeviç Gogol	Şaşkınlar Panayırı	Çeviren: Semiramis Yağcıoğlu	Kapak ve iç resimler: Deniz Oral	Ya-Ba Yayınları	İst, 1978	Yetişme Dizisi İkinci Gökkuşuğu: 1. 143 s.
1681	O. Henry	Şu Tatlı İnsanlar	Çeviren: Bilge Taşan	Kapak ve iç resimler: Deniz Oral	Ya-Ba Yayınları	İst, 1976	Yetişme Dizisi Birinci Gökkuşuğu: 5. 144 s.
1682	Graham Greene	Üçüncü Adam	Çeviren: Bilge Taşan	Kapak ve iç resimler: Deniz Oral	Ya-Ba Yayınları	İst, 1979	Yetişme Dizisi İkinci Gökkuşuğu: 13. 144 s.
1683	Jack London	Vahşetin Çağırısı	Çeviren: Bilge Taşan	?	Ya-Ba Yayınları	İst, 1978	2. bs. Yetişme Dizisi Birinci Gökkuşuğu: 2. 142 s.
1684	Ernest Hemingway	Yaşlı Balıkçı ve Deniz	Çeviren: Bilge Taşan	Kapak ve iç resimler: Deniz Oral	Ya-Ba Yayınları	İst, 1979	2. bs. Yetişme Dizisi Birinci Gökkuşuğu: 3. 144 s.
1685	Arthur Koestler	Gün Ortasında (Roman)	Çeviren: Behzat Tanç	X	Yağmur Yayınevi	İst, 1976	276 s.
1686	Augusta Stevenson	Kanatlanan Çocuklar	Çeviren: Fikret Arıt	X	Yalçın Yayınları	İst, 1969	77 s.
1687	Edita Morris	Hiroşima'nın Çiçekleri - Hiroşima'nın Tohumları	Türkçesi: Ülkü Tamer	X	Yankı Yayınları	İst, 1973	247 s.

1688	Samuel Smiles	Kendine Yardım	Çeviren: Süreyya S. Berkem	X	Yapı ve Kredi Bankası	İst, 1961	Yapı ve Kredi Bankası Kültür Yayınları: 1. 327 s.
1689	Firdevsi	Şehname'den Hikayeler	Çeviren: Vasfi Bingöl	Resimli	Yapı ve Kredi Bankası	İst, 1965	174 s.
1690	Magdeleine - Jacques - Benoist	Büyük Göller Ülkesinde	Çeviren: Ali Avni Öneş	Resimli	Yayınlayan: Ali Avni Öneş	İst, 1973	96 s.
1691	Paul Edme de Musset	Bay Rüzgar ve Bayan Yağmur	Çeviren: Ali Avni Öneş	Resimli	Yayınlayan: Ali Avni Öneş	İst, 1973	110 s.
1692	Rhoda Leonard - William S. Briscoe	Su Samuru Siliki	Tercüme eden: M. Yıldırım	Resimlendiren: Joseph Capozio	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1973	Vahşi Hayvanlar Serisi. 94 s.
1693	Angel Karaliyçev	Beyaz Güvercin	Çeviren: Güneş Bozkaya Kolontay	Resimler: Stoyan Anastasov	Yeni Dünya Yayınları	İst, 1976	Yeni Dünya Çocuk Kitapları: 5. 124+[1] s.
1694	Sergey Mihalkov	Çocuklara Özgürlük	Çeviren: Güneş Bozkaya	Resimler: Ramiz Aydın	Yeni Dünya Yayınları	İst, 1976	Yeni Dünya Çocuk Kitapları: 6. 118 s.
1695	Karl Simrok	Ormanda Bir Mahkeme	Çeviren: Kemal Kaya	X	Yeni Dünya Yayınları	İst, 1975	3. bs. Yeni Dünya Çocuk Kitapları: 1. 126 s.
1696	Yurly Karloviç Olesha	Üç Şişman Adam	Çeviren: İnci Çal	Resimler: V. Gorayev - B. Kalaushin	Yeni Dünya Yayınları	İst, 1975	Yeni Dünya Çocuk Kitapları: 4. 223 s.
1697	Gilbert Delahaye	Ayşegül Denizde	Türkçesi: Gülten Dayıoğlu	Resimleyen: Marcel Marlier	Yeni Sümer Yayınevi	İst, 1970	Ayşegül Serisi: 2. 20 s.
1698	Gilbert Delahaye	Ayşegül Uludağ'da	Türkçesi: Gülten Dayıoğlu	Resimleyen: Marcel Marlier	Yeni Sümer Yayınevi	İst, 1970	Ayşegül Serisi No: 4. 19 s.
1699	X	Pamuk Prenses ile Yedi Cüce	Anlatan: Emin Aksu	X	Yörük Matbaası	İst, 1972	16 s.
1700	Jules Verne	80 Günde Devriale	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1969	2. bs. İlk ve Ortaokul Klasikleri Serisi: 10. 96 s.
1701	X	Ali Baba ve 40 Haramiler. Binbirgece Masallarından. Denizci Sinbad'ın Maceraları	Tercüme: Ülker Örs - İnci Tokay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1968	94 s.
1702	Lewis Carroll	Alice Harikalar Ülkesinde	Tercüme: M. Doğan Özbay	Resimli	Zuhal Yayınları	İst, 1973	Yazarın asıl adı "Charles Lutwidge Dodgson"dur. 96 s.
1703	Jules Verne	Balonla Beş Hafta	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1970	İlk ve Ortaokul Klasikleri Serisi: 44. 92 s.
1704	Walt Disney	Bambi	Tercüme: Adnan Yaltı	X	Zuhal Yayınları	İst, 1972	92+[3] s.
1705	Margaret Sidney	5 Küçük Kardeş	Tercüme: Adnan Yaltı	X	Zuhal Yayınları	İst, 1970	Zuhal Yayınları İlk ve Ortaokul Klasikleri Serisi: 11. 96 s. Yazarın gerçek

							adı "Harriett Mulford Lothrop"dur.
1706	Jules Verne	Denizler Altında 20.000 Fersah	Tercüme: Bahadır Oluşum	X	Zuhal Yayınları	İst, 1970	İlk ve Ortaokul Klasikleri: 24. 95-96 s.?
1707	Jules Verne	Esrarlı Ada	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1973	144 s.
1708	Mary Mapes Dodge	Gümüş Patenler	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1973	İlk ve Ortaokul Klasikleri Serisi: 9. 96 s.
1709	Robert Louis Stevenson	Hazine Adası	Tercüme: Adnan Yaltı	X	Zuhal Yayınları	İst, 1968	96 s.
1710	John Connell	Hazine Adasına Dönüş	Tercüme: Ali Avni Öneş	X	Zuhal Yayınları	İst, 1969	95 s.
1711	Johanna Spyri	Heidi 1 (Alp Dağındaki Kız)	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1970	2. bs. İlk ve Ortaokul Klasikleri Serisi: 26. 96 s.
1712	Johanna Spyri	Heidi 2 (İyilik Perisi)	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1970	Zuhal Yayınları İlk ve Ortaokul Klasikleri Serisi: 30. 96 s.
1713	Johanna Spyri	Heidi 3 (Okulda)	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1969	İlk ve Ortaokul Klasikleri Serisi: 40. 95 s.
1714	Jules Verne	İki Sene Okul Tatili	Tercüme eden: Bahadır Oluşum	X	Zuhal Yayınları	İst, 1973	144 s.
1715	Cornelia Meigs	Kaybolan Ada	Tercüme: Adnan Yaltı	X	Zuhal Yayınları	İst, 1972	96 s.
1716	Hector Malot	Kimsesiz Çocuk	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1970	2. bs. İlk ve Ortaokul Klasikleri Serisi: 75. 96 s.
1717	Heinz Hartmann	Kutup Avcıları	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1972	96 s.
1718	Jules Verne	Kuzey Yolcuları	Tercüme: Bahadır Oluşum	X	Zuhal Yayınları	İst, 1970	2. bs. İlk ve Ortaokul Klasikleri Serisi: 20. 96 s.
1719	Christine Elier	Küçük Aslan	Türkçeye çeviren: M. Doğan Özbay	Resimli	Zuhal Yayınları	İst, 1973	96 s.
1720	Louisa May Alcott	Küçük Erkekler	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1973	144 s.
1721	Louisa May Alcott	Küçük Kadınlar	Tercüme eden: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1973	144 s.
1722	Johanna Spyri	Küçük Kemancı	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1969	2. bs. İlk ve Ortaokul Klasikleri Serisi: 5. 96 s.
1723	Helene Commin	Lassie'nin Yavrusu Laddie	Türkçeye çeviren: M. Doğan Özbay	Resimli	Zuhal Yayınları	İst, 1970	İlk ve Ortaokul Klasikleri: 42. 96 s.
1724	Eric Knight	Lassie: Sadık Köpek	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1973	144 s.

1725	Robert Ballantyne	Mercan Adası	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1973	1970'de 2. baskı, İlk ve Ortaokul Klasikleri: 3. 96 s.
1726	Charles Dickens	Oliver Twist	Tercüme: M. Doğan Özbay	Resimli	Zuhal Yayınları	İst, 1973	144 s.
1727	Jules Verne	15 Yaşında Bir Kaptan	Tercüme: M. Doğan Özbay	Resimli	Zuhal Yayınları	İst, 1969	2. bs. İlk ve Ortaokul Klasikleri Serisi: 14. 96 s.
1728	J[ames] M[atthew] Barrie	Peter Pan	Türkçeye çeviren: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1972	93 s.
1729	Carlo Collodi [Lorenzini]	Pinokyo	Tercüme: Adnan Yaltı	X	Zuhal Yayınları	İst, 1970	2. bs. İlk ve Ortaokul Klasikleri: 18. 96 s.
1730	Eleanor Porter	Pollyanna 1 (Mutlu Olmanın Sırrı)	Türkçeye çeviren: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1975	96 s.
1731	Eleanor H[odgman] Porter	Pollyanna 4 (Evleniyor)	Türkçeye çeviren: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1970	4. k.: 95 s.
1732	Eleanor Porter	Pollyanna 3 (Genç Kızlığı)	Türkçeye çeviren: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1978	96 s.
1733	Eleanor H[odgman] Porter	Pollyanna 5 (Örnek Eş)	Türkçeye çeviren: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1970	5. k.: 96 s.
1734	Eleanor Porter	Pollyanna 2 (Seyahatte)	Türkçeye çeviren: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1978	96 s.
1735	George Macdonald	Prenses ve Yeraltı Cüceleri	Tercüme: Adnan Yaltı	X	Zuhal Yayınları	İst, 1972	104 s.
1736	Yazan: Daniel Defoe	Robinson Crusoe	Tercüme: Adnan Yaltı	Resimli	Zuhal Yayınları	İst, 1972	96 s.
1737	[Harriet Elizabeth] Beecher Stowe	Tom Amca'nın Kulübesi	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1970	2. bs. İlk ve Ortaokul Klasikleri Serisi: 31. 96 s.
1738	Mark Twain	Tom Sawyer'in Maceraları	Çeviren: Ülker Örs	X	Zuhal Yayınları	İst, 1969	96 s.
1739	Cornelia Meigs	Uçan Yaban Kazları	Tercüme: Adnan Yaltı	X	Zuhal Yayınları	İst, 1972	No: 23. 96 s.
1740	William Shakespeare	Venedik Taciri	Tercüme: Adnan Yaltı	X	Zuhal Yayınları	İst, 1973	144 s.
1741	Andre Demaison	Yeni Nuhun Gemisi	Tercüme: M. Doğan Özbay	X	Zuhal Yayınları	İst, 1972	96 s.
1742	Jacques-Yves Cousteau ve F. Dumas	Sessiz Dünya	Tercüme: Bahadır Oluşum	Resimli	Zuhal Yayınları	İst, 1969	96 s.
1743	X	Lafonten'den Seçme Hikâyeler	Tercüme: M. Doğan Özbay	Resimli	Zuhal Yayınları	İst, 1977	96 s.
1744	Victor Hugo	Sefiller I Kozet	X	Resimli	Zuhal Yayınları	İst, ?	No: 48. 96 s.

1745	Victor Hugo	Sefiller II Gavroş	X	Resimli	Zuhal Yayınları	İst, ?	No: 49. 96 s.
1746	Alphonse Daudet	Bir Çocuğun Romanı	X	Resimli	Zuhal Yayınları	İst, ?	No: 50. 88 s.
1747	Le Roman De Renart	Bir Tilkinin Romanı	X	Resimli	Zuhal Yayınları	İst, ?	No: 47.

**EK-3. TÜRKÇE ÇOCUK EDEBİYATI ALANINDA KONUMLANDIRILAN “TELİF” ESERLERİN LİSTESİ
(1970-1980)**

NO	YAZAR	BAŞLIK	RESİMLEYEN	YAYINLAYAN	YER/YIL	EK BİLGİ
1	Bahattin Coşkun	Uçkun	Resimli	?	1974?	? (İlkokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir)
2	Bahattin Coşkun	Poni	Resimli	?	1974?	? (İlkokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir)
3	Bahattin Coşkun	Tombik	Resimli	?	1974?	? (İlkokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir)
4	Bahattin Coşkun	Kırmızı Şimşek	Resimli	?	1974?	? (İlkokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir)
5	Bahattin Coşkun	Üç Minikler	Resimli	?	1974?	? (İlkokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir)
6	Bahattin Coşkun	Yip Yip	Resimli	?	1974?	? (İlkokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir)
7	Bahattin Coşkun	Yaramaz Tekir	Resimli	?	1974?	? (İlkokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir)
8	Bahattin Coşkun	Fatoşun Bebeği	Resimli	?	1974?	? (İlkokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir)
9	Bahattin Coşkun	Hapis Olan Alev	Resimli	?	1974?	? (İlkokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir)
10	Bahattin Coşkun	Puff Pata Puff	Resimli	?	1974?	? (İlkokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir)
11	Bahattin Coşkun	Alyanak Ayı	Resimli	?	1974?	? (İlkokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir)
12	G. Ferhunde Çayır	Dandini Dandan Kuyruğu Yandan (Bilmeceler)	Resimli	?	1973?	16 s.
13	Orhan Özreisoglu (İlkokul Öğretmeni)	Günlere Göre	?	?	?	? (İlkokul öğrencilere tavsiye edilmiştir)
14	Selahattin Hazinedar	Sığınak	?	?	1974?	?
15	Talat Aydın	Arayan Mutluluk	?	?	?	?
16	Talat Aydın	İyi Kalpli Kız	?	?	?	?
17	Yılmaz Özek	Konuşan Alfabe	?	?	?	?

18	Yılmaz Özek	Benim Güzel Okulum	?	?	?	?
19	Ali Kılıç (Öğretmen)	Pe Pe Mustafa	Resimli	?	Ank, 1971	24 s.
20	Ergun Evren	Tintin Güç Durumda (Masal)	X	?	Ank, 1979	32 s.
21	Fazıl Oyat	Ağıt (Ortaokuldan Öyküler)	X	?	1977	40 s.
22	Fazıl Oyat	Dilekçe (İlkokuldan Öyküler)	X	?	İst, 1976	24 s.
23	Fazıl Oyat	Yurdumuz	X	?	1975	16 s.
24	Gülgün Koçma	Menekşelendi Sular (Şiir)	X	?	Adana, 1970	98+[2] s.
25	Günseli Arkan	Uzaylı	X	?	İst, 1979	41 s.
26	Hazırlayan: Mustafa Uzelli	Milli Bayram Şiirleri	X	?	İst, 1971	32 s.
27	Hilmi Bölen	10 Yıl Filler Arasında Yaşayan İnsan	X	?	Ank, 1971	Çocuk Kitapları No: 8. 36 s.
28	İbrahim Sincer	Aklı Başına Gelen Bey Oğlu	X	?	Ank, 1975	32 s.
29	İlhan Dumanoglu	Şehzadeyle Üç Turunçlar	Derleyen ve resimleyen: Aydın Erkmen	?	1971	12 s.
30	Mevlüt Kaplan	Cıvıltı (Okul Çocuk Şiirleri)	X	?	1973	4. bs. 32 s.
31	Mustafa Yazgan	Şempanzelerin İhtilâli	X	?	1972	Çocuk Hikayeleri Cilt: 2, No: 6. 34 s.
32	Semih Sergen	Çınar Dede - İhlamur Nine (Çocuk Oyunu)	X	?	Ank, 1969	36+[8] s.
33	Seyfettin Ayakyay - Hasan Hüseyin Yalvaç	Umutun Şafağı (Çocuk Şiirleri)	X	?	1979	64 s.
34	X	Çocuklar ve Yol	Resimler: Sade Yalçın	?	1970	30 s.
35	X	Fatoş (Resimli Hikaye)	X	?	1979	1. c. 64 s.
36	[Mehmet] Başaran	Armutlu Tarla	Desenler: Kadri Özyayten	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Masalları Dizisi: 2. 104 s.
37	B. Yasemin	Şiş Göbek Amca	Desenler: Emre Senan	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Eğiti-Öğretici Dizi: 22-23 s.?
38	Demirtaş Ceyhun	Savaş ve Küçük Barış	Resimleyen: Haslet Soyöz	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Öyküleri Dizisi: 1. 86 s.
39	Derleyen: Emel Emin Atılğan	Babam Kandil Dedem Çıra: Ailemiz ve Çevremiz (Bilmeceler)	Kapak ve desenler: Ahmet Özler	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Eğitici-Öğretici Dizisi: 3. 96 s.

40	Derleyen: Siti Sultan	Yer Altında Kırmızı İğne (Hayvan Bilmeceleri)	Resimleyen: Emre Senan	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Eğiti-Öğretici Dizi: 2. 60 s.
41	Haslet Soyöz	Küçümen (Karikatür)	X	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çizgi Dizisi: 1. 62 s. Kitabın başında Turhan Selçuk'un önsözü vardır.
42	Hikmet Altınkaynak	Karne Parası	Resimleyen: Haslet Soyöz	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Öyküleri Dizisi: 2. 60 s.
43	Işıl Özgentürk	Dünyaya Masallar	Resimleyen: Aysel Uçar	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Öyküleri Dizisi: 1. 78 s.
44	M. Başaran	Boyalı Irmak	Kapak ve Desenler: Kadri Özyayten	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Masalları Dizisi: 3. 110 s.
45	Medeni Ferho	Toprağın Türküsü	Resimleyen: Tan Oral	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Şiirleri Dizisi: 2. 63+[1] s.
46	Muazzez Menemenci-oğlu	Dünya Çocukların Olacak	Kapak ve resimler: Beyza Menemencioğlu	ABeCe Yayınları	İst, 1979	ABeCe Yayınları Çocuk Şiirleri Dizisi: 6. 57+[2] s.
47	Muzaffer İzgü	Uçtu Uçtu Ali Uçtu	Resimleyen: Cengiz Gürer	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Romanları Dizisi: 2. 119 s.
48	Oktay Akbal	İki Çocuk	Kapak ve desenler: Haslet Soyöz	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Öyküleri Dizisi: 5. 71+[1] s.
49	Ömer Faruk Toprak	Gönen Öyküleri	Resimleyen: Saadet Ayrıl	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Öyküleri Dizisi: 4. 112 s.
50	Refik Durbaş	Denizler Sincabı	Resimleyen: Ohannes Şaşkal	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Şiirleri Dizisi: 1. 59+[1]-61 s.
51	Refik Durbaş	İkinci Baskı	Desenler: Haslet Soyöz	ABeCe Yayınları	İst, 1979	ABeCe Yayınları Çocuk Şiirleri Dizisi: 3. 71 s.
52	Reha Öz	Kitabın Öyküsü	Resimleyen: Beysun Gökçin	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Öyküleri Dizisi: 6. 80 s.
53	Rıza Zelyut	Yabancılar	Resimleyen: Hasan Tomba	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Kurgu-Bilim Dizisi: 1. 64 s.
54	Sennur Sezer	Gerçeğin Masalı	Resimleyen: Ohannes Şaşkal	ABeCe Yayınları	İst, 1979	ABeCe Yayınları Çocuk Şiirleri Dizisi: 4. 63 s.
55	Talip Apaydın	Aloo Çocuklar	Resimleyen: Beyza Menemencioğlu	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Öyküleri Dizisi: 7. 75+[1] s.
56	Yalvaç Ural	Müzik Satan Çocuklar (Şiir, Öykü)	Resimleyen: İsmail Gülgeç	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Şiirleri Dizisi: 5. 99 s.
57	Yusuf Savaş	Cintepe	Resimleyen: Nilgün Sim	ABeCe Yayınları	İst, 1979	Çocuk Öyküleri Dizisi: 3. 63 s.
58	Talat Özarın	Küçüklerim için Şiir ve Temsiller	X	Ağaç İş Matbaası	Ank, 1977	36 s.
59	X	Ben Bir Emekçi Çocuğuyum	X	Ağaoğlu Yayınevi	İst, 1979	Maden-İş Basın Yayın ve Tanıtma Dairesi Yayınları: 2. 224 s.
60	Huriye Öniz	Köprü Altı Çocukları	X	Ahmet Halit Yaşaroğlu Kitabevi	İst, 1969	6. bs. Çocuk Kitapları Serisi: 4. 96 s.

61	Necdet Evliyagil	Çocukların Görkemli Düşü ve Acı Güllüşü (Şiirler)	Resimleyenler: Fatma Ar-zık, Yurdagül Kırboğa, Na-zire Yıldız	Ajans-Türk Matbaacılık Sanayi	Ank, 1979	146 s.
62	Erol Günaydın	Elma Dersem Çık	X	Akbank T.A.Ş. Umum Müdürlüğü	İst, 1976	Çocuk Oyunları Serisi: 11. 23 s.
63	Mehmet Halistin Kukul	Kıbrıs Destanı (Şiirler)	X	Aksiseda Matbaası	İst, 1975	48 s.
64	[Derleyen:] Emin Aksu	Keloğlan	X	Aksu Yayınevi	İst, 1972	16 s.
65	Cumhur Aksu	Ayda İki Küçük Astronot	X	Aksu Yayınevi	İst, 1972	32 s.
66	Emin Aksu	Bir Kurt Masalı	X	Aksu Yayınevi	İst, 1972	32 s.
67	Emin Aksu	Emiş ile Memiş İkiz Kardeşler	X	Aksu Yayınevi	İst, 1972	16 s.
68	Emin Aksu	Sihirli Dünya Güzelinin Maceraları	X	Aksu Yayınevi	İst, 1972	16 s.
69	X	Cin Ali Fatoş Yelkenli Kayıkta (Yedi Güzel Hikaye)	Resimli	Aksu Yayınevi	İst, 1976	Büyük Harfli Çocuk Hikayeleri. 56 s.
70	X	İki Sincap Dadı	X	Aksu Yayınevi	İst, 1976	Büyük Harfli Çocuk Hikayeleri. 8 s.
71	X	Keloğlan Kaz Çobanı	X	Aksu Yayınevi	İst, 1976	Büyük Harfli Çocuk Hikayeleri. 8 s.
72	X	Küçük Ayıcık ile Fino Anahtar Pe-şinde	X	Aksu Yayınevi	İst, 1976	Büyük Harfli Çocuk Hikayeleri. 8 s.
73	X	Küçük Ayıcık ile Finonun Tatil Ge-zisi	X	Aksu Yayınevi	İst, 1976	Büyük Harfli Çocuk Hikayeleri. 8 s.
74	X	Sevimli Cüceler	X	Aksu Yayınevi	İst, 1976	Büyük Harfli Çocuk Hikayeleri. 8 s.
75	X	Tombul Amcanın Pazar Tatili	X	Aksu Yayınevi	İst, 1976	Büyük Harfli Çocuk Hikayeleri. 8 s.
76	Ömer Seyfettin	Diyet	Resimli	Alba Yayın ve Matbaacılık	İst, 1979	32 s.
77	Derleyen: Doğan Hızlan	Haydi Anlat Anneciğim: En Güzel Türk Hikayeleri	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1972	Altın Çocuk Kitapları. 314 s.
78	Derleyen: Mevlüt Kaplan	Ceylan Kuzu (Altın Türk Masalları)	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1971	Altın Türk Masalları. Minik Çocuk Ki-tapları: 3. 448 s.
79	Derleyen: Osman Giritli	Altın Kalpli Kız	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1972	Altın Türk Masalları. Minik Çocuk Ki-tapları: 6. 383 s.
80	Gülten Dayıoğlu	Ben Büyüyünce (Çocuk Romanı)	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1979	Altın Çocuk Kitapları. 176 s.

81	Gülten Dayıoğlu	Öykü Demeti	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1979	Altın Çocuk Kitapları. 125-182 s.? Kitabın başında aynı yazarın "Suna'nın Serçeleri" adlı eseri vardır.
82	Mehmet Seyda	Bastıbacak Ermiş (Çocuk Romanı)	X	Altın Kitaplar Yayınevi	İst, 1979	Altın Çocuk Kitapları. 206 s.
83	S. İrfan Atagün	Osman Gazi ve Kırk Sandık	Resimleyen: Kemal Yörenç	Ana Yayınları	İst, 1979	Ana Yayınları No: 2. Osmanlı Tarihi Serisi No: 1. 14-15 s.?
84	İbrahim Aydın	İftira: Yaşanmış Bir Hikaye	X	Anahtar Yayınları	Tarsus, 1973	2. bs. 62 s.
85	Hacı Angı	Çocuk Gözüyle Atatürk	Resimli	Angı Yayınları	Ank, 1972	Angı Yayınları: 2. 106 s.
86	Hacı Angı	Okumayı Öğrendim (İlkokul birinci sınıflar için müzikli okul oyunu)	X	Angı Yayınları	Ank, 1971	2. bs. Angı Yayınları: 1. 34 s.
87	Adnan Özyalçın, Oğuz Tansel, Pertev Naili Boratav, Ahmet Uysal	Bir de Varmış İki de Varmış (Masallar)	Çizgiler: Seydali Gönel	Ankara Belediyesi Basın Yayın Müdürlüğü	Ank, 1979	Ankara Belediyesi Bir Milyon Çocuk Kitabı: 5. 64 s.
88	Bülent Özukan	Bu Kitabın Masalı (Masal)	Çizgiler: Selçuk Demirel	Ankara Belediyesi Basın Yayın Müdürlüğü	Ank, 1979	Ankara Belediyesi Bir Milyon Çocuk Kitabı: 47 s.
89	Nasreddin Hoca, Ezop, Lafonten, Andersen, Orhan Veli Kanık, Tarık Dursun K., Kemal Özer, Ömür Candaş	Kıt Akıllı Karga (Masallar-Fıkralar)	Çizgiler: Nezh Danyal	Ankara Belediyesi Basın Yayın Müdürlüğü	Ank, 1979	Ankara Belediyesi Bir Milyon Çocuk Kitabı: 6. 63 s.
90	Nazım Hikmet, İsmail Uyaroğlu, Rıfat Ilgaz, Bülent Ecevit, Ceyhan Atıf Kansu, Atilla İlhan, Tahsin Saraç, Melih Cevdet Anday, Ahmed Arif, Cahit Sıtkı Tarancı, Fazıl Hüsnü Dağlarca, Türkan Gedik, Yalvaç Ural	Bu Memleket Bizim (Şiirler)	Çizgiler: Ateş Danyal	Ankara Belediyesi Basın Yayın Müdürlüğü	Ank, 1979	Ankara Belediyesi Bir Milyon Çocuk Kitabı: 1. 64 s.
91	Nazım Hikmet, Sabahattin Ali, Aziz Nesin, İsmail Amca, Orhan Kemal	Sevdalı Bulut (Masallar)	Çizgiler: Yılmaz Aysan	Ankara Belediyesi Basın Yayın Müdürlüğü	Ank, 1979	Ankara Belediyesi Bir Milyon Çocuk Kitabı: 4. 64 s.
92	Orhan Veli Kanık, Oktay Rifat, Can Yücel, Yalvaç Ural, Nazım Hikmet,	Yüz Paralık Bulut (Şiirler)	Çizgiler: Deniz Oral	Ankara Belediyesi Basın Yayın Müdürlüğü	Ank, 1979	Ankara Belediyesi Bir Milyon Çocuk Kitabı: 2. 64 s.

	Melih Cevdet Anday, İsmail Uyaroglu, Cahit Sıtkı Tarancı, Celal Vardar, Ziya Osman Saba, İlhami Bekir Tez, Behçet Necatigil, Necati Cumalı, Refik Durbaş, Fazıl Hüsni Dağlarca, Cahit Külebi, Ali Püsküllüoğlu, Ceyhan Atıf Kansu, Türkan Gedik, M. Turan Tekdoğan					
93	Ömer Seyfettin, Halide Edip Adivar, Reşat Nuri Güntekin, Yakup Kadri Karaosmanoğlu, Reşat Enis	Falaka (Öyküler)	Çizgiler: Haslet Soyöz	Ankara Belediyesi Basın Yayın Müdürlüğü	Ank, 1979	Ankara Belediyesi Bir Milyon Çocuk Kitabı: 10. 64 s.
94	Sabahattin Ali, Sait Faik, Orhan Kemal, Yaşar Kemal, Füzûzan	Arabalar Beş Kuruşa (Öyküler)	Çizgiler: Selçuk Demirel	Ankara Belediyesi Basın Yayın Müdürlüğü	Ank, 1979	Ankara Belediyesi Bir Milyon Çocuk Kitabı: 8. 64 s.
95	Sadık Fehimoğlu, Yılmaz Güney, Fakir Baykurt	Kovboyculuk Oyunu (Öyküler)	Çizgiler: Haslet Soyöz	Ankara Belediyesi Basın Yayın Müdürlüğü	Ank, 1979	Ankara Belediyesi Bir Milyon Çocuk Kitabı: 9. 64 s.
96	Yalvaç Ural, Gülten Akin, İsmail Uyaroglu, Rifat Ilgaz, Nazım Hikmet, Bedri Rahmi Eyüboğlu, Asaf H. Çelebi, Cahit Irgat, Z. Osman Saba, Hasan Hüseyin, Ülkü Tamer, Behçet Necatigil, Bülent Ecevit, Cahit Sıtkı Tarancı, Melih Cevdet Anday, S. Kudret Aksal, Hasan Âli Yücel, Cahit Külebi, Arkadaş Z. Özger, Nihat Ziyalan, Türkan Gedik, Necati Cumalı	Televizyondaki Reklamcı Amca (Şiirler)	Çizgiler: Tan Oral	Ankara Belediyesi Basın Yayın Müdürlüğü	Ank, 1979	Ankara Belediyesi Bir Milyon Çocuk Kitabı: 3. 84 s.

97	Enver Behnan Şapolyo	Atatürk ve Seymen Alayı	Fotoğraflı	Ankara Kulübü	Ank, 1971	104 s.
98	Orhan Kutlu	Alaeddin'in Sihirli Lambası (Okullar için Çocuk Piyesi)	X	Anons Yayınları	İst, 1979	3. bs. 54 s.
99	Aziz Nesin	Uyusana Tosunum	X	Ant Yayınları	İst, 1971	Yarının Büyükleri İçin: 1. 201 s.
100	Orhan Kemal	Küçükler ve Büyükler	X	Ant Yayınları	İst, 1971	Ant Yayınları: 52. Yarının Büyükleri İçin: 2. 203 s. Yazarın asıl adı Mehmet Raşit Öğütçü'dür.
101	Mehmet Aydın	Meşhur Olan Fakir Çocuklar (Derleme)	Resimli	Anten Yayınevi	İst, 1972	4. bs. 333 s.
102	Giray Elmalı - Yani Steryo	Madara Manga Zoraki Askerler	Çizenler: Şenol Kırpıkçı-oğlu [ve başkaları]	APS	İst, 1974	Comix Yayınları. 33 s.
103	Melâhat Pepemehmetoğlu	Gezegenlerin Özlemi (1 perdelik manzum piyes)	X	Ar Matbaası	İst, 1969	18 s.
104	Melike Batur	Büyürken (Şiirler)	X	Ararat Yayınevi	İst, 1978	Ararat Yayınları. 63 s.
105	Hazırlayan: Gani Yener	En Güzel Türk Masalları (2. c.)	X	Arda Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Klasikleri Serisi. Arda Yayınları: 1, 2. 1. c.: 199 s. 2. c.: 207-200 s.?
106	Enise Aral	Bir Orman Masalı (İki perdelik şarkılı piyes)	X	Arif Bolat Kitabevi	İst, 1967	Okul Piyesleri Serisi: 2. 56 s.
107	Enise Aral	Mehmetçik	X	Arif Bolat Kitabevi	İst, 1967	Okul Piyesleri Serisi: 1. 16 s.
108	Abbas Cılga	Yusufçuk	Resimleyen: Yıldırım Derya	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri Dizisi: 12. 14 s.
109	Abdülkadir Ünlü	Zengezurlu Süleyman	Resimleyen: Işıl Salâni	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri Dizisi: 11. 16 s.
110	Atilâ Alpöge	Şevket Usta'nın Arabası Düş Kuru-yor	Resimleyen: Gülsün Karamustafa	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri Dizisi: 2. 16 s.
111	Aziz Nesin	Köylerin En İyisi Bizim Köy	Resimleyen: Mim Uykusuz	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri Dizisi: 3. 16 s.
112	Aziz Nesin	Kar Baba	Resimleyen: Leyla Uçansu	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri Dizisi: 14. 15 s. Yazar, kitabı İranlı Cabbar Bağceban'ın "Kar Baba" adlı manzumundan esinlenerek yazmıştır.
113	Beşir Göğüş	Resimli Çocuk Sözlüğü	Resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1972	313 s.
114	Dr. A. Ferhan Oğuzkan	Devrimci Atatürk	X	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Arkın Bilgi Kaynağı: 8. 32 s.
115	Hasan Lâtif Sarıyüce	Tarlakuşlarının Öyküsü	Resimleyen: Engin Yüksel	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri Dizisi: 5. 15 s.

116	Mefra Telci	Mavi Kuş	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Alim'in Masalları: 12. 10 s.
117	Mefra Telci	Keloğlan'la Padişahın Kızı	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Alim'in Masalları Dizisinden Kitaplar. 10 s.
118	Mefra Telci?	Bağdat Hırsızı	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Alim'in Masalları: 16. 8-10 s.?
119	Mefra Telci?	Çikolata Ev	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Alim'in Masalları: 15. 8-10 s.?
120	Mefra Telci?	Sihirli Tohum	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Alim'in Masalları: 19. 10 s.
121	Mefra Telci?	Şeyh Ahmet	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Alim'in Masalları: 20. 10 s.
122	Nihal Karamağaralı - Vala Nurettin	Korkusuz Murat	Resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1966	Arkın Kitabevi Seçme Çocuk Romanları: 2. 151 s.
123	Talip Apaydın	Toprağa Basınca	X	Arkın Kitabevi	İst, 1966	192 s.
124	X	Hayvanlar Ülkesinde Bayram	Renkli resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Arkın Yayınları. Renkli Çocuk Kitapları: 19. 16 s.
125	X	İlimiz ve Bölgemiz	Resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Arkın Bilgi Kaynağı: 1. 32 s.
126	X	Kurtuluş Savaşı Destanı	Resimli	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Arkın Bilgi Kaynağı: 10. 24 s.
127	Yazan: Aziz Nesin	Doğ Güneşim Doğ	Resimleyen: Ateş Aydemir	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri Dizisi: 7. 12 s.
128	Yazan: Gülçin Alpöge	Şıpsıp'la Tıptıp	Resimleyen: Ayla Ödekan	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri Dizisi: 1. 15 s.
129	Yazan: Işıl Özgentürk	Güneşe Gidenlerin Öyküsü	Resimleyen: Gülsün Karamustafa	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri Dizisi: 6. 15 s.
130	Yazan: M. Turan Tekdoğan	Cici Kızla Bici Kız	Resimleyen: Engin Yüksel	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri Dizisi: 4. 14 s.
131	Yazan: Satı Erişen	Dersimiz Atatürk	X	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Arkın Bilgi Kaynağı: 3. 32 s.
132	Yazan: Suzan Albek	Gecegeleinin Ak Unu	Resimleyen: Yurdaer Altıntaş	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri Dizisi: 13. 15 s.
133	Yazan: Talip Apaydın	Çalgıcı Recep	Resimleyen: Engin Yüksel	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri Dizisi: 8. 13 s.
134	Yazan: Turan Karakaş	Leyleğin Getirdiği	Resimleyen: Oya Silahtaroglu	Arkın Kitabevi	İst, 1974	Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri Dizisi: 9. 14 s.
135	Zerrin Arıtan	Buğdayın Günlüğünden	Resimleyen: Aykut Özbay	Arkın Kitabevi	İst, 1973	Arkın Çocuk Edebiyatı Ödülleri Dizisi: 10. 16 s.
136	X	Duygularda Atatürk ve Cumhuriyet	X	Atatürk Üniversitesi Basımevi	Erz, 1973	Türkiye Cumhuriyeti 50. yıl. 48 s.

137	Şükrü Enis Regü	Elma Ağacı (Çocuklar için Şiirler)	X	Atlas Kitabevi	İst, 1971	48 s.
138	Ahmet Kaya	Gençler İçin	X	Aydınlar Matbaası	Ank, 1971	57 s.
139	Yazan çizen derleyen: Hasan Ergür	Boş Vakitte Hoş Vakit	Çizen: Hasan Ergür	Aydınlar Matbaası	Ank, 1970	118 s.
140	Muzaffer Hacıhasanoğlu	Eller (Öyküler)	X	Aydınlık Yayınları	İst, 1979	Aydınlık Yayınları No: 71. 111 s.
141	Nermin Altan	Okul Öncesi Matematik	X	Aykan Çocuk Yuvası Ya- yınları	Ank, 1979	Okul Öncesi Matematik D. 36 s.
142	Emine Işinsu Okçu	Ne Mutlu Türküm Diyene (İlk ve or- taokullar için oyun: 3 perde, 10 sahne)	X	Ayşe Yayınları	Ank, 1969	Ayşe Yayınları: 1. 48 s.
143	Enver Ögütveren	Mehmetçik Kıbrıs'ta	Resimli	Ayyıldız Matbaası	Ank, 1974	64 s.
144	Enver Ögütveren	Çanakkale'den Anıtkabir'e (Şiirler)	Resimli	Ayyıldız Matbaası	Ank, 1971	65 s.
145	Feridun Ankara	Kuma	X	Ayyıldız Matbaası	Ank, 1971	61 s.
146	Mehmet Vasfi Saral	Kimsesizler	X	Ayyıldız Matbaası	Ank, 1978	48 s.
147	Mustafa Taşçı	Hoppacık Köylüleri	Resimli	Ayyıldız Matbaası	Ank, 1970	23 s.
148	Mustafa Taşçı	Öksüz Ayşe	Resimli	Ayyıldız Matbaası	Ank, 1970	23 s.
149	Ö. Lütfü Göksel (Milli Eğitim Müdürü)	Ve Allah Onu Yarattı	X	Ayyıldız Matbaası	Ank, 1970	160 s.
150	Yazan: Yüksel Altıntaş	Kuştüyü Yastık (Hikaye, Bilmecce, Masal)	X	Ayyıldız Matbaası	Ank, 1973	47 s.
151	Hasene Ilgaz	Unutulmayan Yıllar	X	Babıâli Aziz Uçtay Matba- ası	İst, 1970	49 s.
152	Nazan Özbaydar	İpim ve Koşmaca Oyunum	Resimli	Baha Matbaası	İst, 1970	30 s.
153	Ahmet Reşit Uygun	Cumhuriyetin 50. Yılı Piyas (1. Perde)	X	Bakış Yayınları	İst, 1973	Bakış Kütüphanesi Seçme Okul Tem- silleri: 7. 16 s.
154	Ahmet Reşit Uygun	İstiklal Kahramanları (Piyas 2 Perde)	X	Bakış Yayınları	İst, 1973	Seçme Okul Temsilleri: 6. 8 s.
155	Ahmet Reşit Uygun	Meslekler (Piyas 1 Perde)	X	Bakış Yayınları	İst, 1972	Bakış Kütüphanesi Seçme Okul Tem- silleri: 5. 8 s.
156	Avni Altınır	Kıbrıs'a Doğan Güneş (Oyun)	Resimli	Bakış Yayınları	İst, 1975	Seçme Okul Temsilleri: 8. 22 s.
157	Derleyen: Hakan Altınır	Orta ve Liseler için Seçilmiş Oyunlar	X	Bakış Yayınları	İst, 1976	Okulunuzun Kitaplığı Dizisi: 4. 224 s.

158	Derleyen: Hakan Altın	Seçilmiş Komediler (Okul Tiyatro Kolları, Amatör ve Profesyonel Topluluklar, Öğretmen ve Öğrenciler için)	X	Bakış Yayınları	İst, 1975	Okulunuzun Kitaplığı: 2. 320 s.
159	Derleyen: Hakan Altın	Seçilmiş Monologlar ve Güldürü Şiirleri	X	Bakış Yayınları	İst, 1975	Okulunuzun Kitaplığı: 1. 192 s.
160	Derleyen: Hakan Altın	Seçilmiş Oyunlar (İlkokullar için)	X	Bakış Yayınları	İst, 1975	Okulumuzun Kitaplığı: 3. 359+[1] s.
161	Sevil Özgültekin	İlkbahar Sabahları (Şiirler)	X	Barbaros Matbaası	İzm, 1970	41+[1] s.
162	X	Koca Hasan	Renkli resimli	Baskan Yayınları	İst, 1970	Altın Masallar No: 1. 18 s.
163	Rıfkı Başara	Suna Anneler Gününde	Resimli	Başara Yayınevi	İst, 1974	16 s.
164	Rıfkı Başara	Suna Bayramda	Resimli	Başara Yayınevi	İst, 1974	16 s.
165	Rıfkı Başara	Suna Evde	Resimli	Başara Yayınevi	İst, 1974	16 s.
166	Rıfkı Başara	Suna Misafirlikte	Resimli	Başara Yayınevi	İst, 1974	16 s.
167	Rıfkı Başara	Suna Sokakta	Resimli	Başara Yayınevi	İst, 1974	16 s.
168	Rıfkı Başara	Suna Tatilde	Resimli	Başara Yayınevi	İst, 1974	16 s.
169	Rıfkı Başara	Suna Temiz Çocuk	Resimli	Başara Yayınevi	İst, 1974	16 s.
170	Rıfkı Başara	Suna Yeni Yılda	Resimli	Başara Yayınevi	İst, 1974	16 s.
171	Rıfkı Başara	Suna'nın Kedisi	Resimli	Başara Yayınevi	İst, 1974	16 s.
172	Rıfkı Başara	Suna'nın Oyuncakları	Resimli	Başara Yayınevi	İst, 1974	16 s.
173	Hazırlayan: Özdemir Tan	Nasreddin Hoca: Manzum Fıkralar	Resimli	Başbakanlık Basımevi	Ank, 1972	51 s.
174	Mukaddes Akyavaş/Rağıp Akyavaş?	Hazreti Muhammed'in Hayatı Kur'an Tarihi ve Dini Ahlaki Musahabeler	X	Baylan Basım ve Ciltevi	Ank, 1970	424 s.
175	Mustafa Yazgan	Bağdat Kervanı	Resimli	Baylan Basım ve Ciltevi	Ank, 1972	Çocuk Hikayeleri Cilt: 2 No: 1. 32 s.
176	Mustafa Yazgan	Esir Kız	Resimli	Baylan Basım ve Ciltevi	İst, 1971	Çocuk Hikayeleri Cilt: 2 No: 2. 29 s.
177	Mustafa Yazgan	Doğruluğun Ödülü	Resimli	Baylan Basım ve Ciltevi	Ank, 1971	Çocuk Hikayeleri Cilt: 2, No: 4. 32 s.
178	Mustafa Yazgan	Manyak Filozof	Resimli	Baylan Basım ve Ciltevi	Ank, 1971	Çocuk Hikayeleri Cilt: 2, No: 5. 32 s.
179	Mustafa Yazgan	Surlardaki Tekbir	Resimli	Baylan Basım ve Ciltevi	Ank, 1971	Çocuk Hikayeleri Cilt: 2, No: 3. 31 s.

180	İsmet Güneş	Okul ve Yurt Şiirleri	X	Bayraktar Yayınevi	İst, 1973	47+[1] s.
181	Kazım Avcıgil	Alparslan ve Malazgirt Zaferi	X	Bedir Yayınevi	İst, 1976	Bedir Yayınevi Çocuk ve Gençlik Kitapları Serisi No: 4. Faydalı ve Ucuz Çocuk Kitapları Serisi: 1. 61+[3] s.
182	Mustafa Yazgan	Ahlâkî Çocuk Hikâyeleri	X	Bedir Yayınevi	İst, 1972	2. bs. 257 s.
183	Mustafa Yazgan	Ormandaki Nurlu Dede	X	Bedir Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Ahlaki Çocuk Hikayeleri: 1. 32 s.
184	Ö. Faruk Çiçekçisoy	İnsan Dölünün İlk Teknik Silahı Ok ve Yayın Öyküsü	X	Beta Matbaası	İst, 1977	Pan Kimya Yayınları. 79 s.
185	Haldun Marlı	Leylek Sultan (Müzikli Çocuk Oyunu 2 Bölüm)	Müzik: İlhan Usmanbaş	Betik Yayınları	Ank, 1979	2. bs. Betik Yayınları: 3. Tiyatro Dizisi: 3. 72-79 s.?
186	İhsan Fatih	Emekçi için Emek (3 Oyun)	X	Betik Yayınları	Ank, 1979	158 s. Not: Kitabın başında yazarın "Tüm Çocuklar için 79'un Yalanı" adlı bir şiiri de var.
187	Ömer Seyfeddin	Bomba	X	Bilgi Yayınevi	Ank, 1977	4. bs. Bilge Yayınları: 54. Ömer Seyfeddin Bütün Eserleri: 3. 170 s.
188	Ömer Seyfeddin	Bütün Eserleri (c. 5)	X	Bilgi Yayınevi	Ank, 1970	212 s.
189	Derleyen: Fahri Çakır	Derlem	X	Birlik Matbaası	İst, 1975	86 s.
190	X	Sevgiliye Mektuplar ve Gençlere Aşk Öğütleri	X	Bolayır Yayınevi	İst, 1972	160 s.
191	X	Yeni Güldürülerle Fatoş	Resimli	Bora Yayınları	1978	Elli Kitaplık Altın Seri No: 18.
192	S[elami] M[ünir] Yurdatap	Resimli Nasreddin Hoca Fıkraları	Resimli	Bozkurt Kitabevi	İst, 1971	48 s.
193	Güngör Kabakçıoğlu	Ömer'in Uçurtması	Renkli resimli	BP Petrolleri A.Ş.	İst, 1969	Yayın No: 3. 42 s.
194	A. Cahit Çete	Biz Biz İdik	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Çalışan Kazanır Elması Kızarı Dizisi: 101. 16 s.
195	A. Cahit Çete	Eş Eşine	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Çalışan Kazanır Elması Kızarı Dizisi: 102. 16 s.
196	A. Cahit Çete	Gıt Gıt Gıdak	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Çalışan Kazanır Elması Kızarı Dizisi: 105. 16 s.
197	A. Cahit Çete	Hoş Geldin Bahar	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Çalışan Kazanır Elması Kızarı Dizisi: 103. 16 s.
198	A. Cahit Çete	Kırk Kara Kartal	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Çalışan Kazanır Elması Kızarı Dizisi: 104. 16 s.

199	A. Cahit Çete	Akıllı Bobi	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1974?	24 s.
200	A. Cahit Çete	Zavallı Çil Tavuk	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1974?	24 s.?
201	A. Cahit Çete	Göçmen Kuşlar	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1974?	24 s.
202	A. Cahit Çete	Yaramaz Cingöz	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1974?	24 s.?
203	Cafer Özkan	Tutsak Papağan	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Öyküler Dizisi: 306. 40 s.
204	Derleyen: İsmail Kıvanç	Mustafa Mıstık (Tekerlemeler)	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1979	Öyküler Dizisi: 155. 24 s.
205	Erol Haydar	Askın ile Toskun	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1978	Öyküler Dizisi: 241. 32 s.
206	Gökhan Kardeşahin	Akıllı Küçük Çoban	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1978	Öyküler Dizisi: 240. 32 s.
207	Haydar Erol	Dağlar Kızı	Resimleyen: Cavit Yener	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1979	Öyküler Dizisi: 242. 32 s.
208	Haydar Erol	Yaren Dede	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İst, 1977	Bük Yayın Dağıtım Öyküler Dizisi: 222. 32 s.
209	Hümeysra Cerit	En Güzel Eller	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Öyküler Dizisi: 201. 16 s.
210	Hümeysra Cerit	Kırk Kilitli Saray	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Öyküler Dizisi: 202. 16 s.
211	Hümeysra Cerit	Tın Tın Kabacık	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Öyküler Dizisi: 260. 39 s.
212	Hümeysra Özcan	Altın Kafes	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Öyküler Dizisi: 203. 16 s.
213	Hüseyin Yurttaş	Dev ile Savaş	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	2. bs. Çalışan Kazanır Elması Kızarı Dizisi: 110. 16 s.
214	Hüseyin Yurttaş	Güvercin Kayaları	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Öyküler Dizisi: 301. 40 s.
215	Hüseyin Yurttaş	Hasancıklar da Büyük	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Öyküler Dizisi: 303. 40 s.
216	Hüseyin Yurttaş	Kaçak Cıvıv	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	2. bs. Çalışan Kazanır Elması Kızarı Dizisi: 106. 16 s.
217	Hüseyin Yurttaş	Kara Kedi	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	2. bs. Çalışan Kazanır Elması Kızarı Dizisi: 108. 16 s.
218	Hüseyin Yurttaş	Mete'nin Mavi Topu	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	2. bs. Çalışan Kazanır Elması Kızarı Dizisi: 107. 16 s.
219	Hüseyin Yurttaş	Obur Şıpsıp	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	2. bs. Çalışan Kazanır Elması Kızarı Dizisi: 109. 16 s.
220	Hüseyin Yurttaş	Sır	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Öyküler Dizisi: 302. 39 s.

221	Mevlüt Kaplan	Çalışkan Tavuk	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1979	Öyküler Dizisi: 201. 24 s.
222	Muzaffer İzgü	Arıcık	Resimleyen: Cavit Yaren	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1979	Öyküler Dizisi: 240. 64 s.
223	Muzaffer İzgü	Bayram Yeri	Resimleyen: Cavit Yaren	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1979	Öyküler Dizisi: 342. 64 s.
224	Muzaffer İzgü	Pazar Kuşları	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1979	Öykü Dizisi: 341. 64 s.
225	Vesile Çavuldur Akkor	Kır Çiçeği	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1978	Bük Yayın Dağıtım: 282. 12 s.
226	Vesile Çavuldur Akkor	Sihirli Elma	Resimli	Bük Yayın Dağıtım	İzm, 1977	Bük Yayın Dağıtım: 283. 8 s.
227	[Fazıl Hüsnü] Dağlarca	Balina ile Mandalina	Resimleyen: Mehmet Sönmez	Cem Yayınevi	İst, 1977	Arkadaş Kitaplar: 55. 80 s.
228	[Fazıl Hüsnü] Dağlarca	Göz Masalı	Resimleyen: Nergis Utku	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar. Mor Dizi: 11. 76-77 s.
229	[Fazıl Hüsnü] Dağlarca	Yazıları Seven Ayı	Resimleyen: Elif Ayiter	Cem Yayınevi	İst, 1980	2. bs. Arkadaş Kitaplar: 91.
230	[Mehmet] Başaran	Söğütler Ses Verince	Resimleyen: Nergis Utku	Cem Yayınevi	İst, 1981	Mor Dizi: 32. 83 s.
231	Adnan Özyalçın	Kırmızı Çini Kase (Çocuk Masalları)	Resimleyen: Osman Kehri	Cem Yayınevi	İst, 1981	3. bs. Arkadaş Kitaplar: 52.
232	Adnan Özyalçın	Ölümsüzleşen Bahçe	Resimleyen: Süleyman Tınaz	Cem Yayınevi	İst, 1980	Mor Dizi: 16.
233	Adnan Özyalçın	Sabırtası Çatladı (Çocuklara Masalları)	Resimleyen: İsa Çelik	Cem Yayınevi	İst, 1980	Mor Dizi: 24. 111 s.
234	Ahmet Tümel	Cüceler de Büyür (Bir Çocuk Masalı)	Resimleyen: Saadet Ayrıl	Cem Yayınevi	İst, 1979	2. bs. Arkadaş Kitaplar: 85. 71 s.
235	Ahmet Tümel	Keloğlana Gülmek Yaraşır (Bir Çocuk Masalı)	Resimleyen: Zafer Baran	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar Mor Dizi: 5. 73-74 s.?
236	Ahmet Uysal	Keloğlanın Diliyle	Resimleyen: Yıldız Cıbrıroğlu	Cem Yayınevi	İst, 1979	2. bs. Arkadaş Kitaplar: 71. 62 s.
237	Ahmet Uysal	Yaban Kedisi (Çocuklar için Öyküler)	Resimleyen: Saadet Ayrıl	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar Mor Dizi: 6. 65 s.?
238	Aziz Nesin	Ben de Çocuktum (Çocukluk Anıları)	Resimleyen: İsmail Gülgeç	Cem Yayınevi	İst, 1979	2. bs. Arkadaş Kitaplar: 99. 144 s.
239	Aziz Nesin	Borçlu Olduklarımız (Çocuklara Öyküler)	Fotoğraflar: İlhan Arda. Resimleyen: Tan Oral	Cem Yayınevi	İst, 1977	2. bs. Arkadaş Kitaplar: 37. 115+[1] s.
240	Aziz Nesin	Bu Yurdu Bize Verenler (Çocuklar için Öyküler)	Fotoğraflar: İlhan Arda	Cem Yayınevi	İst, 1976	2. bs. Arkadaş Kitaplar: 18. 95+[1] s.
241	Bekir Yıldız	Arılar Ordusu (Bir Çocuk Öyküsü)	Resimleyen: Ali Ulvi	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar: 56. 60 s.

242	Bekir Yıldız	Ölümsüz Kavak (Bir Çocuk Öyküsü)	Resimleyen: Yıldız Aydemir	Cem Yayınevi	İst, 1977	Arkadaş Kitaplar: 60. 76 s.
243	Cemal Ünlü	Tohum Düştü Toprağa	Resimleyen: Mustafa Delioğlu	Cem Yayınevi	İst, 1981	Mor Dizi: 30.
244	Cengiz Bektaş	Koca Rıza	Resimleyen: Turgut Keskin	Cem Yayınevi	İst, 1981	Mor Dizi: 31.
245	Çetin Öner	Gülibik	Resimleyen: Orhan Peker	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 25.
246	Çetin Öner	Mavi Kuşu Gören Var Mı?	Resimleyen: Kayhan Keskinok	Cem Yayınevi	İst, 1978	Arkadaş Kitaplar: 92. 88 s.
247	Demirtaş Ceyhun	Adanın Kuşu (Bir Çocuk Masalı)	Resimleyen: Leyla Uçman	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 30. 96 s.
248	Demirtaş Ceyhun	Horozlu Ayna	?	Cem Yayınevi	İst, 1981	Arkadaş Kitaplar: 59. 76 s.
249	Derleyen: Kemal Özer	Nasreddin Hoca	Resimleyen: Tan Oral	Cem Yayınevi	İst, 1976	2. bs. Arkadaş Kitaplar: 20. 90+[2] s.
250	Erol Toy	Altın Saray (Bir Çocuk Masalı)	Resimleyen: Edip Pınar	Cem Yayınevi	İst, 1980	Arkadaş Kitaplar: 73.
251	Erol Toy	Fareler Cumhuriyeti (Bir Çocuk Masalı)	Resimleyen: Yıldız Cıbrıroğlu	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 23. 95 s.
252	Fakir Baykurt	Sakarca (Bir Çocuk Masalı)	Resimleyen: Ferruh Doğan	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 56. 150 s.
253	Fazıl Hüsnü Dağlarca	Şeker Yiyen Resimler	Resimleyen: Kezban Batıbeki	Cem Yayınevi	İst, 1980	64 s.
254	Fikret Otyam	Can Arkadaş (Bir Çocuk Romanı)	Resimleyen: Fikret Otyam	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 41. 112 s.
255	Güngör Dilmen [Kalyoncu]	Kuyruklu Masallar (Çocuklar için Şiirli Öyküler)	Resimleyen: Osman Kehri	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar: 70. 77 s.
256	Güngör Dilmen [Kalyoncu]	Mavi Orman (Çocuk Masalları)	Resimleyen: İsmail Gülgeç	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 35. 103+[1] s.
257	Halikarnas Balıkcısı	Hoşbulduk Selim Dede	?	Cem Yayınevi	İst, 1981	90 s.
258	Hasan Hüseyin	Ormanın Öcü	?	Cem Yayınevi	İst, 1981	54 s.
259	Işıl Özgentürk	Kuş Ne Yana Öter (Bir Çocuk Romanı)	Resimleyen: Tan Oral	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 42. 111 s.
260	Işıl Özgentürk	Hayat Okulu (Çocuklardan Çocuklara Yaşam Öyküleri)	Resimleyen: Mustafa Delioğlu	Cem Yayınevi	İst, 1978	Arkadaş Kitaplar: 83. 68 s.
261	İhmal Amca	Boyalı Kırangıç (Çocuklar için Masallar)	Resimleyen: Turgut Keskin	Cem Yayınevi	İst, 1980?	Mor Dizi: 21. 107 s.
262	İhmal Amca	Eşek Eşekken (Çocuklar için Masallar)	Resimleyen: Turgut Keskin	Cem Yayınevi	İst, 1980	Mor Dizi: 27. 92 s.

263	İhmal Amca	Güneşe Vurgun Çocuk (Çocuklar için Masallar)	Resimleyen: Tan Oral	Cem Yayınevi	İst, 1979	2. bs. Arkadaş Kitaplar: 81. 118 s. Yazarın asıl adı "Vartan İhmalyan"dır.
264	İhmal Amca	Şeytan Uçurtması	Resimleyen: Tan Oral	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 27. Vartan İhmalyan "İhmal Amca" takma adını kullanmıştır. 112 s.
265	İlhan Açıkgöz	Çıt Etti, Çiçek Açtı (Çocuklar için Bilmeceler)	Resimleyen: Cemal Karabaş	Cem Yayınevi	İst, 1979	2. bs. Arkadaş Kitaplar: 88. 86 s.
266	İsmail Uyaroglu	Çocuk ve Şiir	Resimleyen: Osman Kehri	Cem Yayınevi	İst, 1979	2. bs. Arkadaş Kitaplar: 66. 70+[1]-72 s.
267	Mehmet Başaran	Yağmur Gelini (Çocuklar için Masallar)	Resimleyen: Filiz Başaran	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 28. 112 s.
268	Mehmet Güler	Okul Bir Türküdür	Resimleyen: İsmail Gülgeç	Cem Yayınevi	İst, 1980	Mor Dizi: 23. 127 s.
269	Müjdat Gezen	Kuzucuk (Küçük Çocuklara Masalları)	Resimleyen: Yalçın Çetin. Kedi ile Köpek adlı masalı resimleyen: Gün Gezen	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 40. 66 s.
270	Nazım Hikmet	Güzel Günler Göreceğiz	Resimleyen: Ferruh Doğan	Cem Yayınevi	İst, 1980	2. bs. Arkadaş Kitaplar: 87.
271	Nazım Hikmet [Ran]	Yel Üfürdü Su Götürdü (Yazılar)	Resimleyen: Ferruh Doğan	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar: 69. 77+[1] s.
272	Nazım Hikmet [Ran]	Sevda Bulut (Çocuklara Masallar)	Resimleyen: Mehmet Sönmez	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 1. 125 s.
273	Neşe Yaşın	Sümbül ile Nergis (Çocuklar için Şiirler)	Resimleyen: Elif Ayiter	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar Mor Dizi: 4. 75 s.
274	Nezihe Meriç	Alagün Çocukları (Bir Çocuk Romanı)	Resimleyen: Orhan Peker	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 45. 96 s.
275	Nihat Behram	Göğsü Kınalı Serçe (Çocuklar için Şiirlerle Halk Masalları)	Resimleyen: Selçuk Demirel	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 44. 87 s.
276	Orhan Kemal	Arslan Tomson (Öyküler)	Resimleyen: Milko Dikov	Cem Yayınevi	İst, 1976	Arkadaş Kitaplar: 53. 80 s. Yazarın asıl adı "Mehmet Raşit Ögütçü"dür.
277	Osman Şahin	Kıraleli	Resimleyen: Cengiz Güzer	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar. Mor Dizi: 2. 71 s.
278	Özgür Coşkun	Kar Yağarsa Üşürüm (Çocuklar için Şiirler)	Resimleyen: İsa Çelik	Cem Yayınevi	İst, 1978	Arkadaş Kitaplar: 95. 61+[1] s.
279	Rıfat Ilgaz	Bacaksızın Başından Geçenler 1: Bacaksız Kamyon Sürücüsü	Resimleyen: Engin Ergönültaş	Cem Yayınevi	İst, 1979	2. bs. Arkadaş Kitaplar: 70. 96 s. Kırmızı Dizi: 9.
280	Rıfat Ilgaz	Bacaksızın Başından Geçenler 2: Bacaksız Sigara Kaçakçısı	Resimleyen: Osman Kehri	Cem Yayınevi	İst, 1980	Arkadaş Kitaplar. Kırmızı Dizi: 11. 112 s.
281	Rıfat Ilgaz	Bacaksızın Başından Geçenler 3: Bacaksız Okulda	Resimleyen: Osman Kehri	Cem Yayınevi	İst, 1980	Arkadaş Kitaplar: 71. Kırmızı Dizi: 13. 116 s.

282	Rıfat Ilgaz	Bacaksızın Başından Geçenler 4: Bacaksız Paralı Atlet	?	Cem Yayınevi	İst, 1980	100 s.
283	Rıfat Ilgaz	Kumdan Betona (Bir Çocuk Romanı)	Resimleyen: Mustafa Delioğlu	Cem Yayınevi	İst, 1977	Arkadaş Kitaplar: 50. 112 s.
284	Sevgi Sanlı	Bu Elma Başka Elma	Resimleyen: Osman Kehri	Cem Yayınevi	İst, 1981	80 s.
285	Süleyman Bulut	Kar Tanesi	Resimleyen: Elif Ayiter	Cem Yayınevi	İst, 1980	Mor Dizi: 19. 95 s.
286	Süleyman Bulut	Sarıtay (Bir Çocuk Romanı)	Resimler: İsmail Gülgeç	Cem Yayınevi	İst, 1980	Arkadaş Kitaplar. Mor Dizi: 25.
287	Talip Apaydın	Dağdaki Kaynak (Bir Çocuk Romanı)	Resimleyen: Gürel Yontan	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 32. 112 s.
288	Talip Apaydın	Elif Kızın Elleri	Resimleyen: Yıldız Cıbrıroğlu	Cem Yayınevi	İst, 1981	Arkadaş Kitaplar: 32. 76 s.
289	Talip Apaydın	O Güzel İnsanlar (Çocuklar için Öyküler)	Resimleyen: Mustafa Delioğlu	Cem Yayınevi	İst, 1978	Arkadaş Kitaplar: 93. 112 s.
290	Ülkü Tamer	Günışığı Hoşça Kal (Bir Çocuk Öyküsü)	Resimleyen: Mehmet Sönmez	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 29. 79 s.
291	Ülkü Tamer	Pullar Savaşı (Bir Çocuk Öyküsü)	Resimleyen: Kayhan Keskinok	Cem Yayınevi	İst, 1975	Arkadaş Kitaplar: 15. 76 s.
292	Ülkü Tamer	Şeytanın Altınları (Masal-Şiirler)	Resimler: Von L. Manasek	Cem Yayınevi	İst, 1977	Arkadaş Kitaplar: 58. 95 s.
293	Ülkü Tamer	Tele Yunus	Resimleyen: Mıstık [Mustafa Eremektar]	Cem Yayınevi	İst, 1979	Kırmızı Dizi: 1. 112 s.
294	Ümit Kaftancıoğlu	Kan Kardeşim Dorutay (Bir Çocuk Öyküsü)	Resimleyen: Osman Kehri	Cem Yayınevi	İst, 1977	Arkadaş Kitaplar: 75. 66 s.
295	Vasıf Öngören	Masalın Aslı: Aydınlıktan Karanlığa (1. Kitap)	Resimleyen: Cengiz Güzer	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar. Mor Dizi: 12. 191 s.
296	Vasıf Öngören	Masalın Aslı: Karanlıktan Aydınlığa (2. Kitap)	Resimleyen: Cengiz Güzer	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar. Mor Dizi: 13. 192 s.
297	Vedat Dalokay	Kolo (Şoko Bacı ile Kolo Keçinin Öyküsü)	Resimler: İsmail Gülgeç	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar. Mor Dizi: 9. 87+[1] s.
298	Veysel Çolak	Sen Balık Mısın	Resimleyen: İsa Çelik	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar. Mor Dizi: 3. 80 s.
299	Yaşar Kemal	Filler Sultanı ile Kırmızı Sakallı Topal Karınca (Bir Çocuk Romanı)	Resimleyen: Ömür Balcıoğlu	Cem Yayınevi	İst, 1977	Arkadaş Kitaplar: 63. 299 s.
300	Zeyyat Selimoğlu	Martılar Adası (Bir Çocuk Romanı)	Resimleyen: Osman Kehri	Cem Yayınevi	İst, 1979	Arkadaş Kitaplar. Mor Dizi: 10. 208 s.
301	Zeyyat Selimoğlu	Yavru Kayık (Bir Çocuk Öyküsü)	Resimler: Nergis Utku	Cem Yayınevi	İst, 1980	Arkadaş Kitaplar. Mor Dizi: 14.

302	X	Ayşecik Değirmende	X	Ceylan Yayınları	İst, 1972	18 s.
303	X	Ayşecik Eğleniyor	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	Ayşecik Sayı: 13. 15 s.
304	X	Ayşecik Kirlarda	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	Ayşecik Sayı: 14. 18 s.
305	X	Ayşecik Kukla/Okul (?) Tiyatro-sunda	X	Ceylan Yayınları	İst, 1972	Ayşecik Serisi: 7. 18 s.
306	X	Ayşecik Masal Anlatıyor: Pamuk Nine	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	Ayşecik Sayı: 10. 18 s.
307	X	Ayşecik Üç Küçük Denizci	X	Ceylan Yayınları	İst, 1976	Ceylan Yayınları Sayı: 2. 25 s.
308	X	Ayşecik ve Büyük Balık Avı	Resimli	Ceylan Yayınları	İst, 1976	Ceylan Yayınları Sayı: 1. 25 s.
309	X	Ayşecik ve Köpek Yavruları	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	Ayşecik Sayı: 9. 18 s.
310	X	Ayşecik ve Neşeli Köpek	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	Ayşecik Sayı: 16. 18 s.
311	X	Ayşecik ve Ördek Ailesi	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	Ayşecik Sayı: 11. 18 s.
312	X	Ayşecik ve Ördek Yavruları Dünya Gezisinde	X	Ceylan Yayınları	İst, 1971	18 s.
313	X	Ayşecik ve Sevimli Buzağı	X	Ceylan Yayınları	İst, 1972	Ayşecik Sayı: 6. 18 s.
314	X	Ayşecik ve Sevimli Cıvıvlar	X	Ceylan Yayınları	İst, 1972	Ayşecik Serisi: 8. 16 s.
315	X	Ayşecik ve Tahta Araba	X	Ceylan Yayınları	İst, 1976	Ceylan Yayınları Sayı: 4. 22+[4] s.
316	X	Ayşecik ve Tembel Karınca	X	Ceylan Yayınları	İst, 1972	Ayşecik Sayı: 5. 18 s.
317	X	Ayşecik ve Yaramaz Köpek	X	Ceylan Yayınları	İst, 1976	Ceylan Yayınları Sayı: 3. 26 s.
318	X	Ayşecik ve Yaramaz Ördek	X	Ceylan Yayınları	İst, 1972	Ayşecik Sayı: 3. 18 s.
319	X	Ayşecik Yamyamlar Arasında	X	Ceylan Yayınları	İst, 1971	Ayşecik Sayı: 2. 18 s.
320	X	İncik ile Boncuk Çiftlikte	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	18 s.
321	X	İncik ile Boncuk Dünya Seyahatinde	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	18 s.
322	X	İncik ile Boncuk Ev Kadını	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	18 s.
323	X	İncik ile Boncuk Hayvanat Bahçe-sinde	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	Ceylan Yayınları: 4. 18 s.
324	X	İncik ile Boncuk İş Arıyor	X	Ceylan Yayınları	İst, 1972	İncik ile Boncuk No: 2. 18 s.

325	X	İncik ile Boncuk Küçük Bilgin	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	18 s.
326	X	İncik ile Boncuk Küçük Doktor	X	Ceylan Yayınları	İst, 1972	İncik ile Boncuk No: 1. 19 s.
327	X	İncik ile Boncuk Tabiat Dersinde	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	14 s.
328	X	İncik ile Boncuk Uzayda	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	12 s.
329	X	İncik ile Boncuk ve Taşıt Araçları	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	18 s.
330	X	Ayşecik Geziyor	X	Ceylan Yayınları	İst, 1974	Ayşecik Sayı: 17. 18 s.
331	X	Ayşecik ve Sincap Yavrusu	X	Ceylan Yayınları	İst, 1974	Ayşecik No: 18. 18 s.
332	X	Ayşecik ve Siyah Cıvcıv	X	Ceylan Yayınları	İst, 1974	Ayşecik Sayı: 15. 18 s.
333	X	Büyük Av	X	Ceylan Yayınları	İst, 1974	İncik ile Boncuk: 11. 13+[5] s.
334	X	Dört Mevsim	X	Ceylan Yayınları	İst, 1973	İncik ile Boncuk: 12. 13+[5] s.
335	X	Ayşecik ve Bobinin Maceraları	X	Ceylan Yayınları	İst, 1972	Ayşecik Sayı: 9. 18 s.
336	Derleme ve Koşuklar: Hilmi Dilibal	Nasreddin Hoca: Bilinmeyen Fıkra- lar	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	Yeni Dizi: 10. 64 s.
337	Hilmi Dilibal	Bilginler de Çocuktı	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	Cıvcıv Çocuk Yayınları Yeni Dizi: 3. 80 s.
338	Hilmi Dilibal	Fatma Nine'den Masallar	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	Yeni Dizi: 7. 64 s.
339	Hilmi Dilibal	Kel Hıdır	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	Yeni Dizi: 6. 63 s.
340	Hilmi Dilibal	Keloğlanın Başına Gelenler	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	Yeni Dizi: 14. 72 s.
341	Hilmi Dilibal	Mustafa (Yaşanmış Olayların Ro- manı)	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	2. bs. Yeni Dizi: 11. 80 s.
342	İsmail Uyaroğlu	Ninem ile Dedem (Büyük Bir Yaza- rın Çocukluk Anıları)	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	Civ Civ Çocuk Yayınları Yeni Dizi: 13. 72 s.
343	M[etin] Aydınoguzoğlu	Cincan: Yiğitlik Sınavı	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	Civ Civ Çocuk Yayınları Yeni Dizi: 8. 72 s.
344	M[etin] Aydınoguzoğlu	Uskat Baba. Kardeş Kanı (Tarihsel Roman)	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	Civ Civ Çocuk Yayınları Yeni Dizi: 4. 72 s.
345	X	Tüm Çocuklar Kardeşler (Şiirler)	X	Civ Civ Çocuk Yayınları	İst, 1979	Yeni Dizi: 5. 96 s.

346	[Bahattin] Coşkun Amca	Aydede	Resimli	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1970	Coşkun Amca Yayınları: 10. 16 s. Yazar bu eserde "Coşkun Amca" takma adını kullanmıştır.
347	[Bahattin] Coşkun Amca	Beyaz Bebeler	Resimli	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1970	Coşkun Amca Yayınları: 9. 16 s. Yazar bu eserde "Coşkun Amca" takma adını kullanmıştır.
348	[Bahattin] Coşkun Amca	Buz Cüceleri	Resimli	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1970	Coşkun Amca Yayınları: 3. 16 s. Yazar bu eserde "Coşkun Amca" takma adını kullanmıştır.
349	[Bahattin] Coşkun Amca	Cimcime Aşçı	Resimli	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1970	Coşkun Amca Yayınları: 16. 16 s. Yazar bu eserde "Coşkun Amca" takma adını kullanmıştır.
350	[Bahattin] Coşkun Amca	Cimcime Müzik Öğretmeni	Resimli	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1970	Coşkun Amca Yayınları: 5. 16 s. Yazar bu eserde "Coşkun Amca" takma adını kullanmıştır.
351	[Bahattin] Coşkun Amca	Çamaşırcı Kurbağa	Resimli	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1970	Coşkun Amca Yayınları: 12. 16 s. Yazar bu eserde "Coşkun Amca" takma adını kullanmıştır.
352	[Bahattin] Coşkun Amca	Dehdeh	Resimli	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1970	Coşkun Amca Yayınları: 8. 16 s. Yazar bu eserde "Coşkun Amca" takma adını kullanmıştır.
353	[Bahattin] Coşkun Amca	Gelin Bahçesi	Resimli	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1970	Coşkun Amca Yayınları: 6. 16 s. Yazar bu eserde "Coşkun Amca" takma adını kullanmıştır.
354	[Bahattin] Coşkun Amca	Güneş Ana	Resimli	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1970	16 s. Yazar bu eserde "Coşkun Amca" takma adını kullanmıştır.
355	[Bahattin] Coşkun Amca	Güzel Tay	Resimli	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1970	Coşkun Amca Yayınları: 4. 16 s. Yazar bu eserde "Coşkun Amca" takma adını kullanmıştır.
356	[Bahattin] Coşkun Amca	Vızıldak	Resimli	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1970	Coşkun Amca Yayınları: 2. 16 s. Yazar bu eserde "Coşkun Amca" takma adını kullanmıştır.
357	[Bahattin] Coşkun Amca	Yeşil Saçlı Bebeler	Resimli	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1970	Coşkun Amca Yayınları: 15. 16 s. Yazar bu eserde "Coşkun Amca" takma adını kullanmıştır.
358	[Bahattin] Coşkun Amca	Tilkinin Rüyası	Resimler: Im Schlffenland der Cric'den	Coşkun Amca Yayınları	İst, 1971	Coşkun Amca Yayınları: 14. 16 s.
359	A. Bülent Hazer	Çengi Dilaver	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1977	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 ya da 23 s.?

360	A. Bülent Hazer	Söylemez Sultan	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1977	Faydalı Çocuk Kitapları. 23 s.
361	Derleyen: A. Bülent Hazer	Harami Baş	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1977	Faydalı Çocuk Kitapları. 24 s.
362	Derleyen: A. Bülent Hazer	Küçük Çiftçi	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
363	Derleyen: A. Bülent Hazer	Nar Tanesi, Nur Tanesi	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	Binbir Masal Dizisi. 24 s.
364	Derleyen: Engin Salman	10 Minik Zenci	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	15 s.
365	Derleyen: Engin Salman	Afacan Peri	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
366	Derleyen: Engin Salman	Akıllı Fare	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
367	Derleyen: Engin Salman	Akıllı Sincap	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	16 s.
368	Derleyen: Engin Salman	Altın Anahtar Her Kapıyı Açar	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
369	Derleyen: Engin Salman	Altın Kaz	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
370	Derleyen: Engin Salman	Aslan Başlı Prens	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
371	Derleyen: Engin Salman	Aslanın Kaptığı Çocuk	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
372	Derleyen: Engin Salman	Atlıhan	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
373	Derleyen: Engin Salman	Avrupa'da Bir Hafta	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
374	Derleyen: Engin Salman	Ay ile Ayı	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
375	Derleyen: Engin Salman	Ay'a Seyahat	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	15 s.
376	Derleyen: Engin Salman	Aydedenin Kızı	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 24 s.
377	Derleyen: Engin Salman	Belirli Günler Çocuk Şiirleri	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Çocuk ve Gençlik Dizisi. 48 s.
378	Derleyen: Engin Salman	Benekli Tavşan	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Masalları. 16 s.
379	Derleyen: Engin Salman	Beyaz Kelebek	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1977	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
380	Derleyen: Engin Salman	Boncuk	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
381	Derleyen: Engin Salman	Bücür ile Mınav	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 31 s.
382	Derleyen: Engin Salman	Çetin Kaptan İstanbul'da	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.

383	Derleyen: Engin Salman	Çetin Kaptan Yamyamlar Arasında	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 15 s.
384	Derleyen: Engin Salman	Dede Korkut Masalları	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Çocuk ve Gençlik Dizisi. 48 s.
385	Derleyen: Engin Salman	Deli Dumrul	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
386	Derleyen: Engin Salman	Deniz Yılanı	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1977	16 s.
387	Derleyen: Engin Salman	Dev ile Cüce	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	15 s.
388	Derleyen: Engin Salman	Eşek Derisi	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 32 s.
389	Derleyen: Engin Salman	Fedakar Köpek	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Mini Dizi. 16 s.
390	Derleyen: Engin Salman	Guguklu Saat	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
391	Derleyen: Engin Salman	Güneşin Çocukları	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
392	Derleyen: Engin Salman	Hamur Çocuk	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 ya da 24 s.?
393	Derleyen: Engin Salman	Harlayım mı, Gürleyim mi!	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
394	Derleyen: Engin Salman	Kahraman Köpek	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
395	Derleyen: Engin Salman	Karbeyaz-Gülkırmızı	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	15 s.
396	Derleyen: Engin Salman	Katran Bebek	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
397	Derleyen: Engin Salman	Keloğlan	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
398	Derleyen: Engin Salman	Keloğlan İstanbul'da	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 24 s.
399	Derleyen: Engin Salman	Keloğlan: Ak Sakallı Cüceler	Resimleyen: M. Tekdal	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	Keloğlan Dizisinden: 4. 16 s.
400	Derleyen: Engin Salman	Keloğlan: Dev Anası	Resimleyen: M. Tekdal	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	Keloğlan Dizisinden: 5. 16 s.
401	Derleyen: Engin Salman	Keloğlan: Kara Koç	Resimleyen: M. Tekdal	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	Keloğlan Dizisinden: 3. 16 s.
402	Derleyen: Engin Salman	Keloğlan: Kaz Tüyü	Resimleyen: M. Tekdal	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	Keloğlan Dizisinden: 1. 16 s.
403	Derleyen: Engin Salman	Keloğlan: Peri Kızları	Resimleyen: M. Tekdal	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	Keloğlan Dizisinden: 2. 16 s.
404	Derleyen: Engin Salman	Koca Külahlı Şaban	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	15 s.
405	Derleyen: Engin Salman	Kurbağa Sultan	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	15 s.

406	Derleyen: Engin Salman	Kurnaz Fare	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	15 s.
407	Derleyen: Engin Salman	Kurnaz Tavşan	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	15 s.
408	Derleyen: Engin Salman	Kurt ile Kuzu	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Mini Dizi. 16 s.
409	Derleyen: Engin Salman	Küçük Avcı	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Faydalı Çocuk Kitapları. 14+[2] s.
410	Derleyen: Engin Salman	Küçük Hintli	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
411	Derleyen: Engin Salman	Küçük Ördek	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Mini Dizi. 16 s.
412	Derleyen: Engin Salman	Küçük Şekerci	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
413	Derleyen: Engin Salman	Küçük Vapur	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
414	Derleyen: Engin Salman	Madalyalı Tren	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
415	Derleyen: Engin Salman	Nasreddin Hoca	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
416	Derleyen: Engin Salman	Nasreddin Hoca Çocuklar Arasında	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
417	Derleyen: Engin Salman	Nasreddin Hoca Sevimli Adam	X	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
418	Derleyen: Engin Salman	Nuhun Gemisi	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
419	Derleyen: Engin Salman	Oduncunun Kızı	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
420	Derleyen: Engin Salman	Okul Otobüsü	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
421	Derleyen: Engin Salman	Oyuncak Bebek	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
422	Derleyen: Engin Salman	Paytak Ördek	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
423	Derleyen: Engin Salman	Peri Kızları	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
424	Derleyen: Engin Salman	Pilli Bebek	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
425	Derleyen: Engin Salman	Sihirli Anahtar	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
426	Derleyen: Engin Salman	Sihirli Gevik	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
427	Derleyen: Engin Salman	Su Perileri	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
428	Derleyen: Engin Salman	Taşbebek	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
429	Derleyen: Engin Salman	Tepegöz (Dede Korkut Masalları)	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.

430	Derleyen: Engin Salman	Tilki ile Horoz	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
431	Derleyen: Engin Salman	Tonton Sipa	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
432	Derleyen: Engin Salman	Uçan Çocuklar	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 32 s.
433	Derleyen: Engin Salman	Uludağın Masalı	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	16 s.
434	Derleyen: Engin Salman	Üç Peri Kızı	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Faydalı Çocuk Kitapları. 15 ya da 16 s.?
435	Derleyen: Engin Salman	Vatansız Adam	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Çocuk ve Gençlik Dizisi
436	Derleyen: Engin Salman	Yağmur Nine	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
437	Derleyen: Engin Salman	Yaman Midilli	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 31 s.
438	Derleyen: Engin Salman	Yaramaz Boncuk	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
439	Derleyen: Engin Salman	Yumrucak	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
440	Derleyen: Engin Salman	Zavallı Küçük Ördek	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
441	Engin Salman	Fare ile Minik Kuş	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	16 s.
442	Engin Salman	Filcik ile Farecik	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Mini Dizi. 16 s.
443	Engin Salman	Karateci	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	Pembe Panter: 9. 15 s.
444	Engin Salman	Katır İnadı	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1975	Temel Reis: 8. 16 s.
445	Engin Salman	Kuş Sütü	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	Çocuk ve Gençlik Dizisi. 16 s. Kitabın başında "Pamuk Prenses ve Yedi Cüce" vardır.
446	Engin Salman	Vak Vak Kardeş	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	16 s.
447	Engin Salman/Coşkun Salman?	Gül ve Tavşan	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	15 s.
448	Hadi Besleyici	Gökyüzünden Gelen Konuk	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	Çocuk ve Gençlik Dizisi. 40 s.
449	Hadi Besleyici	Gurbet Çocukları	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1976	Çocuk ve Gençlik Dizisi. 40 s.
450	X	Boz Atlı (Dede Korkut Masallarından)	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	16 s.
451	X	Cingöz Tavşanın Yaptıkları	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.

452	X	Sinek Sultan	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları. 16 s.
453	Yazan: Engin Salman	Sihirli Keçi	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1973	16 s.
454	Yazan: Şükran Eğrilmez, Derleyen: Engin Salman	Pofuduk ile Maymun	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Çocuk ve Gençlik Dizisi. 48 s.
455	Yazan: Şükran Eğrilmez, Derleyen: Engin Salman	Pofuduk Tavşan Tatlı Dil	Resimli	Coşkun Dağıtım	İst, 1974	Çocuk ve Gençlik Dizisi. 47 s.
456	Bahattin Coşkun	Beyaz Teyze	Renkli resimli	Coşkun Yayınları	1970	20 s.
457	Bahattin Coşkun	Dan Dan Dan Küçük Arazöz	Renkli resimli	Coşkun Yayınları	1970	20 s.
458	Bahattin Coşkun	Eski Otobüs	Renkli resimli	Coşkun Yayınları	1970	20 s.
459	Bahattin Coşkun	Fatoş Hemşire	Renkli resimli	Coşkun Yayınları	1970	20 s.
460	Bahattin Coşkun	Huysuz Tavşan	Renkli resimli	Coşkun Yayınları	1969	20 s.
461	Bahattin Coşkun	Kara Boncuk	Renkli resimli	Coşkun Yayınları	1970	20 s.
462	Bahattin Coşkun	Küçük Hintli	Renkli resimli	Coşkun Yayınları	İst, 1970	Coşkun Yayınları: 8. 20 s.
463	Bahattin Coşkun	Küçük Kuş	Renkli resimli	Coşkun Yayınları	1970	20 s.
464	Bahattin Coşkun	Zıplak, İyilik Seven Ayı	Resimli	Coşkun Yayınları	İst, 1970	20 s.
465	X	Küllü Dilli ve Ballı	Resimli	Coşkun Yayınları	İst, 1970	20 s.
466	Erdoğan Tokmakçıoğlu	Mavi Şapkalı Çocuk	X	Çağdaş Yayınevi	İst, 1976	Çağdaş Yayınevinin Küçük Dost Kitaplar Çocuk Dizisi: 1. 152+[1] s.
467	Necdet Tezcan	Şiir ve Öykülerle Serhad Şehri Edirne (İlkokullar için)	X	Çelikkilt Matbaası	Edirne, 1971	32 s.
468	Yazan: Tahsin Bilengilin	23 Nisan Egemenlik ve Çocuk Bayramı Şiirleri Bir Piyes ve Bir Monolog	X	Çelikkilt Matbaası	İst, 1973	44 s.
469	Yazan: Tahsin Bilengilin	Köydeki Öşürücü (Mültezim)	X	Çelikkilt Matbaası	İst, 1973	24 s.
470	[Hazırlayan:] Numan Kartal	Keloğlanın Alı Geline	Resimli	Çeltüt Mat. Koll. Şti.	İst, 1976	123+[1] s.
471	Düzenleyen: Osman Zeki Yılmaz	Can Atam (Atatürk'ün Hayatı, 29 Ekim Cumhuriyet Şiirleri, 10 Kasım Şiirleri)	X	Çevre Yayınevi	İst, 1969	Çocuk Yayınları Serisi. 96 s.

472	Derleyen: Fuat Önder	En Güzel Şiir-Fıkra-Masal-Hikayeler (Okullar için)	X	Çevre Yayınları	Konya, 1974	Çevre Yayınları: 4. 112 s.
473	Hazırlayan: Selami Münir Yurdatap	Keloğlanın En Güzel ve En Meraklı Masalları	Resimli	Çınar Matbaası	İst, 1970	96 s.
474	Mehmet Kemal Pila-voğlu	Müslüman Çocuğun Peygamberler Tarihi	X	Çile Yayınevi	İst, 1976	2. bs. 160 s.
475	Hazırlayanlar: Reha Oğuz Türkkan [ve başkaları]	Atılğan: Maymunlar Cehenneminde Bir Astronot (Çizgi Roman)	Resimli	Çözüm Yayınları	İst, 1975	1. k.
476	Mine Yener	Tavşan Kardeşle Sansar	Resimli	Çözüm Yayınları	İst, 1972	Çözüm Yayınları. Minikler Dizisi. 16 s.
477	Mine Yener	Yaramaz Ağaçkakan	Resimli	Çözüm Yayınları	İst, 1975	Çözüm Yayınları. Minikler Dizisi. 16 s.
478	Oğuz Han	İtikle Bitik	Resimli	Çözüm Yayınları	İst, 1975	Minikler Dizisi. 16 s.
479	Yazan: Oğuz Han. Hazırlayanlar: Reha Oğuz Türkkan [ve başkaları]	Sor-Bil	Resimli	Çözüm Yayınları	İst, 1975	Minikler Dizisi. 16 s.
480	Ziya Gökalp	Alageyik	Resimli	Çözüm Yayınları	İst, 1975	Çözüm Yayınları. Minikler Dizisi. 16 s.
481	Rasim Kaygusuz	Cin Ali Serisi (8 Kitap)	Resimli	Çözümlü Alfabe Yayınları	Ank, 1968	18 s.
482	Enver Naci Gökşen	Tarihten Sesler: Başyigit Genç Osman	X	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1972	14 s.
483	Enver Naci Gökşen	Tarihten Sesler: Hanginiz Bayram Han	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1972	2. bs. 14 s.
484	Enver Naci Gökşen	Tarihten Sesler: Tozkoparan Yigit	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1972	2. bs. 14 s.
485	Enver Naci Gökşen	Deniz Kurdu Kemal Reis	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1967	15 s.
486	Enver Naci Gökşen	Bir Mehmetçik	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1967	31 s.
487	Enver Naci Gökşen	Plevne Siperlerinde	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1967	32 s.
488	H. Penikli S. Çağlayan	Aslan Kadın	?	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, ?	?
489	Halit Güvenç - Siret İstemil	Artık Okuyorum	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1968	32 s.
490	Hazırlayan: Rüçhan Karaçengel	İlimiz İstanbul	X	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1975	2. bs. 31 s.

491	Rüçhan Karaçengel	Çıtır, Çıtır Okuyorum	X	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1974	Dağarcık Çocuk Kitapları. 32 s.
492	Sümer Ünen	Okuma Bayramı (Birinci sınıflar için piyes)	X	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1967	15 s.
493	Tahsin Bilengilin	10 Kasım Şiirleri	X	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1969	40 s.
494	Yazan: İlhan Gökşen	6 Açıkgezün Gezisi	X	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1972	16 s.
495	Yazan: İlhan Gökşen	Ali Dedenin Kiralık Bir Öküzle Yaptığı Gezi	X	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1972	13 s.
496	Yazan: Osman Pamirli	Mor Menekşe	X	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1972	2. bs. 12 s.
497	Yüksel Sökmen	Şakacı Yumak	Resimli	Dağarcık Çocuk Yayınları	İst, 1967	28 s.
498	Fahrünnisa Elmalı	Ben Kırmadım	Renkli resim ekleri	Damla Yayınevi	İst, 1976	Damla Yayınevi Nu: 50. Çocuk Kitapları Serisi Nu: 7. 216 s.
499	Fahrünnisa Elmalı	Laklak	Renkli resim ekleri	Damla Yayınevi	İst, 1975	Damla Yayınevi No: 25. Çocuk Kitapları Serisi No: 5. 272 s.
500	Hasan Basri Bilgin	Çakıl Taşları	X	Damla Yayınevi	İst, 1975	144 s.
501	Kemalettin Tuğcu	Annelerin Çilesi	X	Damla Yayınevi	İst, 1975	Damla Yayınevi No: 11. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 7. 80 s.
502	Kemalettin Tuğcu	Baba Evi	X	Damla Yayınevi	İst, 1977	Damla Yayınevi No: 67. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 26. 96 s.
503	Kemalettin Tuğcu	Babasızlar	X	Damla Yayınevi	İst, 1977	Damla Yayınevi No: 63. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 22. 108 S.
504	Kemalettin Tuğcu	Balıkçının Kızı	X	Damla Yayınevi	İst, 1977	Damla Yayınevi No: 68. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 27. 91 s.
505	Kemalettin Tuğcu	Bir Dağ Masalı	X	Damla Yayınevi	İst, 1978	Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 31.
506	Kemalettin Tuğcu	Bu Çocuk Kimin	X	Damla Yayınevi	İst, 1976	Damla Yayınevi No: 40. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 16. 109 s.
507	Kemalettin Tuğcu	Büyüklerin Günahı	Resimleyen: Alaaddin Barışkan	Damla Yayınevi	İst, 1979	Damla Yayınevi No: 88. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 35. 88 s.
508	Kemalettin Tuğcu	Cambazın Kızı	X	Damla Yayınevi	İst, 1975	Damla Yayınevi No: 41. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 17. 111 s.
509	Kemalettin Tuğcu	Dağdaki Yabancı	X	Damla Yayınevi	İst, 1975	Damla Yayınevi No: 17. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 9. 93 s.
510	Kemalettin Tuğcu	Doğduğum Ev	X	Damla Yayınevi	İst, 1978	Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 32.

511	Kemalettin Tuğcu	Güllü Bahçe	X	Damla Yayınevi	İst, 1978	Damla Yayınevi No: 80. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 29. 96 s.
512	Kemalettin Tuğcu	Kız Evlat	X	Damla Yayınevi	İst, 1977	Damla Yayınevi No: 65. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 24. 96 s.
513	Kemalettin Tuğcu	Köyden Gelen Kız	X	Damla Yayınevi	İst, 1977	Damla Yayınevi No: 62. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 21. 120 s.
514	Kemalettin Tuğcu	Küçük Bey	X	Damla Yayınevi	İst, 1977	Damla Yayınevi No: 66. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 25. 96 s.
515	Kemalettin Tuğcu	Küçük Erkek	X	Damla Yayınevi	İst, 1979	Damla Yayınevi No: 86. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 33. 96 s.
516	Kemalettin Tuğcu	Küçük Hanım	X	Damla Yayınevi	İst, 1977	Damla Yayınevi No: 66. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 28. 86 s.
517	Kemalettin Tuğcu	Küçük Serseri	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	Damla Yayınevi No: 21. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 13. 96 s.
518	Kemalettin Tuğcu	Satılan Çocuk	Resimleyen: Alaaddin Barışkan	Damla Yayınevi	İst, 1979	Damla Yayınevi No: 87. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 34. 93 s.
519	Kemalettin Tuğcu	Sokak Köpeği	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	Damla Yayınevi No: 18. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 10. 80 s.
520	Kemalettin Tuğcu	Süt Kardeşler	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1977	Damla Yayınevi No: 62. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 23. 104 s.
521	Kemalettin Tuğcu	Şeytan Çocuk	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	Damla Yayınevi No: 22. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 14. 112 s.
522	Kemalettin Tuğcu	Tanrı Misafiri	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1978	Damla Yayınevi No: 81. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 30. 94 s.
523	Kemalettin Tuğcu	Yetim Ali	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	Damla Yayınevi No: 12. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 8. 95 s.
524	Kemalettin Tuğcu	Yılanlı Bağ	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1975	Damla Yayınevi No: 39. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 15. 102 s.
525	Mithat Düden [Camici-oğlu]	Çotakan Beşbalık'ta	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1978	Damla Yayınevi No: 76. Çocuk Kitapları Çotakan Serisi No: 4. 80 s.
526	Mithat Düden [Camici-oğlu]	Çotakan Çin Sedinde	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1980	Çotakan Serisi No: 7
527	Mithat Düden [Camici-oğlu]	Çotakan Gobi Çölünde	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1980	Çotakan Serisi No: 8. 80 s.
528	Mithat Düden [Camici-oğlu]	Çotakan İntikam Alıyor	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1980	Çotakan Serisi No: 10
529	Mithat Düden [Camici-oğlu]	Çotakan Ölüm Saçıyor	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1978	Damla Yayınevi No: 77. Çocuk Kitapları Çotakan Serisi No: 5. 80 s.

530	Mithat Düden [Camici-oğlu]	Çotakan Ölüm Vadisinde	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1978	Damla Yayınevi No: 74. Çocuk Kitapları Çotakan Serisi No: 2. 92 s.
531	Mithat Düden [Camici-oğlu]	Çotakan Prenses Sung'a Karşı	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1978	Damla Yayınevi No: 75. Çocuk Kitapları Çotakan Serisi No: 3. 96 s.
532	Mithat Düden [Camici-oğlu]	Çotakan Tuzakta	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1980	Çotakan Serisi No: 9. 75 s.
533	Mithat Düden [Camici-oğlu]	Çotakan Yao'nun Peşinde	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1980	Çotakan Serisi No: 6. 80 s.
534	Mithat Düden [Camici-oğlu]	Çotakanın İntikamı	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1980	Çotakan Serisi No: 11. 79 s.
535	Mithat Düden [Camici-oğlu]	Çotakan'ın Sonu	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1982	Çotakan Serisi No: 12. 72 s.
536	Mithat Düden [Camici-oğlu]	Orman Çocuğu Çotakan	Resimli	Damla Yayınevi	İst, 1978	Damla Yayınevi No: 73. Çocuk Kitapları Çotakan Serisi No: 1. 80 ya da 88 s.?
537	Mükerrem Kâmil Su	Masal Dünyası	Renkli resim ekleri	Damla Yayınevi	İst, 1976	Damla Yayınevi No: 49. Çocuk Kitapları Serisi No: 6. 256 s.
538	Nurettin Gülten	Gül Baba	X	Damla Yayınevi	İst, 1976	Damla Yayınevi Nu: 53. Çocuk Kitapları Serisi Nu: 8. 205 s.
539	Ömer Seyfeddin	Bir Çocuk: Aleko	X	Damla Yayınevi	İst, 1974	Damla Yayınevi Nu: 5. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi Nu: 2. 83 s.
540	Ömer Seyfeddin	Primo Türk Çocuğu	X	Damla Yayınevi	İst, 1974	Damla Yayınevi Nu: 6. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi Nu: 3. 74 s.
541	Ömer Seyfeddin	Yörük Hocayla Kızı	X	Damla Yayınevi	İst, 1974	Damla Yayınevi Nu: 4. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi Nu: 1. 80 s.
542	Peyami Safa	Amerika'da Bir Türk Çocuğu	X	Damla Yayınevi	İst, 1974	Damla Yayınevi No: 1. Çocuk Kitapları Serisi No: 1. 440 s.
543	Peyami Safa	Bir Varmış Bir Yokmuş	X	Damla Yayınevi	İst, 1974	Damla Yayınevi Nu: 2. Çocuk Kitapları Serisi Nu: 2. 199+[1] s.
544	Peyami Safa	Cingöz Kafeste	X	Damla Yayınevi	İst, 1977	Damla Yayınevi No: 60. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 19. 80 s.
545	Peyami Safa	Elmaslar İçinde	X	Damla Yayınevi	İst, 1974	Damla Yayınevi Nu: 7. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi Nu: 4. 80 s.
546	Peyami Safa	Esrarlı Köşk	X	Damla Yayınevi	İst, 1975	2. bs. Damla Yayınevi No: 42. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 18. 83 s.
547	Peyami Safa	Kaybolan Adam	X	Damla Yayınevi	İst, 1977	Damla Yayınevi No: 61. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 20. 59 s.

548	Peyami Safa	Küçük Alp'in Yıldızı	X	Damla Yayınevi	İst, 1974	Damla Yayınevi Nu: 3. Çocuk Kitapları Serisi Nu: 3. 195+[2] s.
549	Peyami Safa	Mişon'un Definesi	X	Damla Yayınevi	İst, 1975	Damla Yayınevi No: 10. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 6. 80 s.
550	Peyami Safa	Tiyatro Baskını	X	Damla Yayınevi	İst, 1975	Damla Yayınevi No: 9. Çocuk Kitapları Cingöz Serisi No: 5. 86 s.
551	Sâmiha Ayverdi	Yolcu Nereye Gidiyorsun (Roman)	X	Damla Yayınevi	İst, 1975	Edebî Romanlar Serisi: 3. 144 s.
552	Selma Mine	Okumak İstiyorum	Renkli resim ekleri	Damla Yayınevi	İst, 1976	Damla Yayınevi No: 54. Çocuk Kitapları Serisi No: 9. 336 s.
553	X	Altın Sakallı Balık	Resimler: M[ehmet] Ökkeş İlhan	Damla Yayınevi	İst	Çocuk Kitapları ABC Serisi No: 8. 16 s.
554	X	Cinfili	Resimler: M[ehmet] Ökkeş İlhan	Damla Yayınevi	İst	Çocuk Kitapları ABC Serisi No: 4. 16 s.
555	X	Elmas Balta	Resimler: M[ehmet] Ökkeş İlhan	Damla Yayınevi	İst	Çocuk Kitapları ABC Serisi No: 12. 16 s.
556	X	Guguk Kuşu	Resimler: M[ehmet] Ökkeş İlhan	Damla Yayınevi	İst	Çocuk Kitapları ABC Serisi No: 11. 16 s.
557	X	Haylaz Bülent	Resimler: M[ehmet] Ökkeş İlhan	Damla Yayınevi	İst	Çocuk Kitapları ABC Serisi No: 5. 16 s.
558	X	Hazine Adası	Resimler: M[ehmet] Ökkeş İlhan	Damla Yayınevi	İst	Çocuk Kitapları ABC Serisi No: 3. 16 s.
559	X	İsmetin Kismeti	Resimler: M[ehmet] Ökkeş İlhan	Damla Yayınevi	İst	Çocuk Kitapları ABC Serisi No: 10. 16 s.
560	X	İyi Yürekli Kardeş	Resimler: M[ehmet] Ökkeş İlhan	Damla Yayınevi	İst	Çocuk Kitapları ABC Serisi No: 9. 16 s.
561	X	Keloğlan	Resimler: M[ehmet] Ökkeş İlhan	Damla Yayınevi	İst	Çocuk Kitapları ABC Serisi No: 7. 16 s.
562	X	Mormorik	Resimler: M[ehmet] Ökkeş İlhan	Damla Yayınevi	İst	Çocuk Kitapları ABC Serisi No: 6. 16 s.
563	X	Pembe İnci	Resimler: M[ehmet] Ökkeş İlhan	Damla Yayınevi	İst	Çocuk Kitapları ABC Serisi No: 1. 16 s.
564	X	Velinin Öküzü	Resimler: M[ehmet] Ökkeş İlhan	Damla Yayınevi	İst	Çocuk Kitapları ABC Serisi No: 2. 16 s.
565	Bedrettin Danışman	Altın Kuyruklu Kedi	Resimli	Danışman Yayınları	İst, 1974	48 s.
566	Bedrettin Danışman	Göçmen Kızı	Resimli	Danışman Yayınları	İst, 1971	63 s.
567	Bedrettin Danışman	Gül Bahçesi	Resimli	Danışman Yayınları	İst, 1972	80 s.

568	Bedrettin Danışman	Hopçuk ile Topçuk	Resimli	Danışman Yayınları	İst, 1973	64 s.
569	Bedrettin Danışman	Keloğlan Masalları	Resimli	Danışman Yayınları	İst, 1971	40 s.
570	Bedrettin Danışman	Sınıf Arkadaşları	Resimli	Danışman Yayınları	İst, 1971	80 s.
571	Bedrettin Danışman	Sihirli Mendil	Resimli	Danışman Yayınları	İst, 1973	47 s.
572	Bedrettin Danışman	Şirin Değirmen	Resimli	Danışman Yayınları	İst, 1972	64 s.
573	Bedrettin Danışman	Tilkinin Sonu	Resimli	Danışman Yayınları	İst, 1976	48 s.
574	Derleyen: Bedrettin Danışman	Bahtiyar Balıkçı	Resimli	Danışman Yayınları	İst, 1977	16 s. 32 s. 40 s.
575	Yazan: Bedrettin Danışman	Orman Çocukları	Resimli	Danışman Yayınları	İst, 1973	64 s.
576	A. Rahim Balcıoğlu	Kaçak	X	Dede Korkut Yayınları	İst, 1972	Dede Korkut Yayınları: 10. Çocuk Serisi: 1. 42 s.
577	Ömer Seyfeddin	Primo Türk Çocuğu	X	Dede Korkut Yayınları	İst, 1972	Dede Korkut Yayınları: 9. Gençlik Serisi: 1. 85 s.
578	Ümid Sinan Topçuoğlu	Milli Mücadele Hikayeleri	X	Dede Korkut Yayınları	İst, 1973	Gençlik Serisi: 2. 243 s.
579	Ali Aydın	Oyuncak Kedi	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973-74?	Kardeşime Güzel Masallar: 24. 48 s.
580	Metin Yürekli	Deve Deve Hangi Eve	X	Define Yayınları	İst, 1973	Kardeşime Güzel Masallar: 25. 48 s.
581	Naki Tezel	Zavallı Kardeşler	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Çocuklara Define. Kardeşime Güzel Masallar: 22. 48 s.
582	Selahattin Tükenmez	Aklı Kıt Cav-Cav	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Define Yayınları Sayı: 23.
583	X	Akıllı Çoban	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Kardeşime Güzel Masallar: 2. 47 s.
584	X	Define	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Kardeşime Güzel Masallar: 15. 48 s.
585	X	Dev ve Çocuk	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Kardeşime Güzel Masallar: 1. 48 s.
586	X	Dibidik Ördek	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Kardeşime Güzel Masallar: 3. 48 s.
587	X	Gülçeçeği Çiftliği	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Kardeşime Güzel Masallar: 9. 48 s.
588	X	Kim Kurnaz?	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Kardeşime Güzel Masallar: 18. 48 s.
589	X	Korsan	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Kardeşime Güzel Masallar: 4. 48 s.

590	X	Kurbağanın Aklı	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Kardeşime Güzel Masallar: 21. 48 s.
591	X	Oduncu	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Kardeşime Güzel Masallar: 6. 48 s.
592	X	Tap Tap Tavşancık	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Kardeşime Güzel Masallar: 10. 48 s.
593	X	Teknede Çamur	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Kardeşime Güzel Masallar: 16. 48 s.
594	X	Uzun Kulaklı Eşek	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Kardeşime Güzel Masallar: 19. 48 s.
595	X	Zavallı Korkuluk	Resimli	Define Yayınları	İst, 1973	Kardeşime Güzel Masallar: 5. 48 s.
596	[Hazırlayan:] Cemal Erten	Bilmeceler, Bildirmeceler	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 5. 93 s.
597	Ali Avni Öneş	Atom Casusları	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 111. 87 s.
598	Arif Erten	Kolay ve Eğlenceli Resim	X	Deniz Yayınları	İst, 1975	2. bs. Çocuk Kitapları: 6. 80 s.
599	Aslı Can	Sarıkayadaki Define	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 59. 80 s.
600	Azize [Erten] Bergin	Uzay Korsanları	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 56. 93 s.
601	Bedri Gider	Levent Kedi	X	Deniz Yayınları	İst, 1971	Çocuk Dizisi: 1. 48 s.
602	Cemal Erten	Ah Miço (Cantürk'ün Meraklı Serüvenleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 26. 95 s.
603	Cemal Erten	Alo, Burası Afrika (Cantürk'ün Meraklı Serüvenleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 24. 95 s.
604	Cemal Erten	Ayı ile Adam (Masal)	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 199. Bugünün Çocuğuna Bugünün Masalları: 15. 79 s.
605	Cemal Erten	Balina Amca (Cantürk'ün Meraklı Serüvenleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 2. 93 s.
606	Cemal Erten	Beyaz Çöl (Cantürk'ün Meraklı Serüvenleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 29. 94 s.
607	Cemal Erten	Beyaz Karga	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 192. Bugünün Çocuğuna Bugünün Masalları: 8. 79 s.
608	Cemal Erten	Bülbül Sesli (Masal)	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 187. Bugünün Çocuğuna Bugünün Masalları: 3. 77 s.
609	Cemal Erten	Casus ve Oğlu (Meraklı Kahramanlık Öyküleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 40. 80 s.
610	Cemal Erten	Çoban (Masal)	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 188. Bugünün Çocuğuna Bugünün Masalları: 2. 96 s.

611	Cemal Erten	Elma Bekçileri (Çıtır Pıtır'ın Güldürücü Serüvenleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 13. 93 s.
612	Cemal Erten	Elma Dersem (Cantürk'ün Meraklı Serüvenleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 28. 96 s.
613	Cemal Erten	Eşeğin Kulakları	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 189. Bugünün Çocuna Bugünün Masalları: 5. 64 s.
614	Cemal Erten	Fil Sırtında (Cantürk'ün Meraklı Serüvenleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 23. 94 s.
615	Cemal Erten	İzmir'e Doğru (Meraklı Kahramanlık Öyküleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 41. 80 s.
616	Cemal Erten	Kanlı Sancak (Meraklı Kahramanlık Öyküleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 39. 80 s.
617	Cemal Erten	Karasakal Dilenciler Kralı (Cantürk'ün Meraklı Serüvenleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 31. 95 s.
618	Cemal Erten	Kedi Ticareti (Çıtır Pıtır'ın Güldürücü Serüvenleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları: 12. 95 s.
619	Cemal Erten	Kral Niçin Küçülüyor (Masal)	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 186. Bugünün Çocuna Bugünün Masalları: 2. 77 s.
620	Cemal Erten	Kurtlar Savaşı (Cantürk'ün Meraklı Serüvenleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Yayınları: 22
621	Cemal Erten	Kurtuluş (Roman)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 1. 95 s.
622	Cemal Erten	Kuştüyü Yastık (Masal)	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 186. Bugünün Çocuna Bugünün Masalları: 2. 64 s.
623	Cemal Erten	Küçük Su (Masal)	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 197. Bugünün Çocuna Bugünün Masalları: 13. 72 s.
624	Cemal Erten	Ormanların Çocuğu (Cantürk'ün Meraklı Serüvenleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 30. 93 s.
625	Cemal Erten	Oyuncak Bomba (Cantürk'ün Meraklı Serüvenleri)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 25. 94 s.
626	Cemal Erten	Paracan ve Kızı (Masal)	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 186. Bugünün Çocuna Bugünün Masalları: 1. 64 s.
627	Cemal Erten	Paraların İsyanı (Masal)	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 200. Bugünün Çocuna Bugünün Masalları: 16. 64 s.
628	Cemal Erten	Satılık Yarınlar (Masal)	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 192. Bugünün Çocuna Bugünün Masalları: 8. 72 s.
629	Cemal Erten	Serçecik (Masal)	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 186. Bugünün Çocuna Bugünün Masalları: 2. 80 s.

630	Cemal Erten	Şef Deli (Masal)	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 193. Bugünün Çocu- ğuna Bugünün Masalları: 9. 126 s.
631	Cemal Erten	Testici Mustafa (Masal)	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 188. Bugünün Çocu- ğuna Bugünün Masalları: 4. 80 s.
632	Cemal Erten	Tüysüz Başkan (Masal)	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 198. Bugünün Çocu- ğuna Bugünün Masalları: 14. 80 s.
633	Cemal Erten	Yumurta Tarlası (Masal)	X	Deniz Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları: 191. Bugünün Çocu- ğuna Bugünün Masalları: 7. 78 s.
634	Cemal Erten	Zekâ Bilmeceleri	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	2. bs. Çocuk Kitapları: 21. 94 s.
635	Düzenleyen: Metin Ener	Çocuklara Komik Şiirler (Antoloji)	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 86. 95 s.
636	Düzenleyen: Metin Ener	Küçük Piyesler (Antoloji)	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 82. 94 s.
637	Düzenleyen: Metin Ener	Seçme Monologlar, Diyaloglar (An- toloji)	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 70. 93 s.
638	Düzenleyen: Metin Ener	Sen Görürsün (Komik Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları: 158. Güldürü Dizisi: 5. 64 s.
639	Düzenleyen: Metin Ener	Tarihimizde Kahraman Çocuklar (Antoloji)	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 117. 94 s.
640	Düzenleyen: N. Varol	Keloğlan'ın Serüvenleri	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 116. 91 s.
641	Düzenleyen: V[ecihe] Özveren	Öyle Deme (Seçme Monolog ve Di- yaloglar)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 19. 95 s.
642	Düzenleyen: V[ecihe] Özveren	Uçan Adam (Seçme Monolog ve Di- yaloglar)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 20. 95 s.
643	Düzenleyen: Vecihe Öz- veren	Hırsız-Polis Hikayeleri	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 16
644	Eser Tütel	Yıkık Evin Esrarı	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 93. 72 s.
645	Fahri Turan	Bay Bilinmez	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 135. 95 s.
646	Fahri Turan	Çıkmaz Sokak	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 132. 95 s.
647	Fahri Turan	Gökte Bir Ada (Roman)	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 134. 94 s.
648	Fahri Turan	Kördüğüm (Roman)	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 128. 84 s.
649	Fahri Turan	Macera	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 119. 76 s.
650	H. Fikri Verel	Plastik İnsanlar Ülkesi	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 87. 89 s.

651	H. Fikri Verel	Merih'ten Gelen Adam	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 97. 94 s.
652	Hamit Gündoğdu	Beyaz Atlı Türk	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 143. 95 s.
653	Hamit Gündoğdu	Gencecik ve Yiğit	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 149. 90 s.
654	Hamit Gündoğdu	Uzun Kılıklı Kahraman	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 105. 95 s.
655	Hamit Gündoğdu	Uzun Kılıklı Kahraman: Haçlılar Ge- liyor	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 106. 94 s.
656	Hazırlayan: Gül Ören	Akıllı Papağan	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 171. Güldürü Dizisi: 3. 64 s.
657	Hazırlayan: Gül Ören	Altın Saçlı Kız (En Güzel Masallar)	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 175. En Güzel Masal- lar Dizisi: 7. 64 s.
658	Hazırlayan: Gül Ören	Bay Tilki	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 173. En Güzel Masal- lar Dizisi: 5. 64 s.
659	Hazırlayan: Gül Ören	Çoban Kızı	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 172. En Güzel Masal- lar Dizisi: 4. 64 s.
660	Hazırlayan: Gül Ören	İyilik Babanın Kızı (En Güzel Ma- sallar)	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 183. En Güzel Masal- lar Dizisi: 15. 64 s.
661	Hazırlayan: Gül Ören	İyilikçi Fil	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 176. En Güzel Masal- lar Dizisi: 8. 64 s.
662	Hazırlayan: Gül Ören	Kaplanın Yeğeni	X	Deniz Yayınları	İst, 1979	2. bs. Çocuk Kitapları: 177. En Güzel Masallar Dizisi. 48 s.
663	Hazırlayan: Gül Ören	Küçük Peri Zor Durumda (En Güzel Masallar)	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 169. En Güzel Masal- lar Dizisi: 1. 64 s.
664	Hazırlayan: Gül Ören	Ormandaki Çocuklar (En Güzel Ma- sallar)	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 174. En Güzel Masal- lar Dizisi: 6. 64 s.
665	Hazırlayan: H. Fikri	Yeryüzü Harikaları	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	2. bs. Çocuk Kitapları: 92. Ansiklope- dik Bilgiler. 79 s.
666	Hazırlayan: H. Fikri Ve- rel	Hey Apaçi (Kızıldereli Yaşantısı)	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 88. 92 s.
667	Hazırlayan: Metin Ener	Aklı Kıt Farecik (En Güzel Masallar)	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 184. En Güzel Masal- lar Dizisi: 16. 64 s.
668	Hazırlayan: Metin Ener	Bir Berber (Komik Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları: 159. Güldürü Dizisi: 6. 64 s.
669	Hazırlayan: Metin Ener	Çıplak Adam (Komik Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları: 165. Güldürü Dizisi: 12. 64 s.
670	Hazırlayan: Metin Ener	Çilli Horoz (En Güzel Masallar)	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 182. En Güzel Masal- lar Dizisi: 14. 64 s.

671	Hazırlayan: Metin Ener	Dondurma Parası (Komik Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları. Güldürü Dizisi: 14. 64 s.
672	Hazırlayan: Metin Ener	Gözyaşları	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 178. En Güzel Masallar Dizisi: 10. 64 s.
673	Hazırlayan: Metin Ener	Hele Şükür (Komik Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları: 162. Güldürü Dizisi: 9. 64 s.
674	Hazırlayan: Metin Ener	İki Tık Tık, Bir Şık Şık (Komik Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları: 155. Güldürü Dizisi: 2. 64 s.
675	Hazırlayan: Metin Ener	Korkunç Bir Hikaye (Komik Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları: 168. Güldürü Dizisi: 15. 64 s.
676	Hazırlayan: Metin Ener	Parlatalım Bayım (Komik Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları: 163. Güldürü Dizisi: 10. 64 s.
677	Hazırlayan: Metin Ener	Salyangozu Kiskanırım (Komik Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları: 161. Güldürü Dizisi: 8. 64 s.
678	Hazırlayan: Metin Ener	Şifalıdır Nane (Komik Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları: 160. Güldürü Dizisi: 7. 64 s.
679	Hazırlayan: Metin Ener	Tembel Yıldız (En Güzel Masallar)	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 181. En Güzel Masallar Dizisi: 13. 64 s.
680	Hazırlayan: Metin Ener	Tembeller Kralı (Komik Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları: 166. Güldürü Dizisi: 13. 64 s.
681	Hazırlayan: Metin Ener	Tirbuşon (Komik Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları: 164. Güldürü Dizisi: 11. 64 s.
682	Hazırlayan: Metin Ener	Uyurgezerlere İlaç (Komik Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları: 157. Güldürü Dizisi: 4. 64 s.
683	Hazırlayan: N. Varol	1001 Eğlence	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 10. 93 s.
684	Hazırlayan: N. Varol	Akıl Okulu (Düşünmeyi Öğreten Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 9. 96 s.
685	Hazırlayan: N. Varol	Atatürk'ten Anılar	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 7. 73 s.
686	Hazırlayan: N. Varol	Binbir Gece Masalları	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 140. 96 s.
687	Hazırlayan: N. Varol	Güldürü (Küçük Komik Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1975	2. bs. Çocuk Kitapları: 19. 80 s.
688	Hazırlayan: N. Varol	Hayat Okulu (Düşünmeyi Öğreten Hikayeler)	X	Deniz Yayınları	İst, 1975	2. bs. Çocuk Kitapları: 9. 96 s.
689	Hazırlayan: N. Varol	Kandırdık Katırı (En Güzel Mehmetçik Fıkraları)	X	Deniz Yayınları	İst, 1975	2. bs. Çocuk Kitapları: 15. 94 s.
690	Hazırlayan: V[ecihe] Özveren	Balık Boğuldu (En Güzel Palavralar)	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 18. 95 s.

691	Metin Ener	Tablo Hırsızları	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 113. 93 s.
692	Metin Ener	Can Pazarı	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 136. 95 s.
693	Metin Ener	Çelik Adam	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 102. 93 s.
694	N. Varol	Eğlenceli Deneyler	X	Deniz Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları: 3. 80 s.
695	Nazım Dersan	Firavunun Gerdanlığı	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 103. 80 s.
696	Orhan Özkırım	Çora Batur	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 141. 96 s.
697	Reşad Ekrem Koçu	Bağdat Kervanı	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 49. 79 s.
698	Reşad Ekrem Koçu	Balabancık	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 38. 89 s.
699	Reşad Ekrem Koçu	Gizli Yol	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 45. 89 s.
700	Reşad Ekrem Koçu	Kara Korsan Peşinde 248 Çocuk	X	Deniz Yayınları	İst, 1975	2. bs. Çocuk Kitapları: 35. 64 s.
701	Reşad Ekrem Koçu	Murat Reis	X	Deniz Yayınları	İst, 1975	2. bs. Çocuk Kitapları: 54. 80 s.
702	Reşad Ekrem Koçu	Murat Reis'in Oğlu	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 55. 80 s.
703	Reşad Ekrem Koçu	Son Yeniçeri	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 42. 93 s.
704	Sezai Solelli	Ali Baba'nın Küpleri	X	Deniz Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları: 58. 80 s.
705	Şevket Bilgisel	Ediş'le Būdüş Hindistan'da	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 13. 95 s.
706	Turhan Şimga	İki Kardeş	X	Deniz Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları: 108. 74 s.
707	Turhan Şimga	Ulubatlı Hasan	X	Deniz Yayınları	İst, 1976	2. bs. Deniz Yayınları. Çocuk Kitapları: 112. 80 s.
708	Hazırlayan: Hulusi Yıldırım	Bilmeceler	X	Denizhan Yayınları	Ank, 1975	İlkokul Çocuk Kitapları. Denizhan Yayınları Seri No: 1. 10 s.
709	Ord. Prof. Ahmet Hamdi Tanpınar	Yaşadığım Gibi	Hazırlayan: Dr. Birol Emil	Dergah Yayınları	İst, 1977	Dergah Yayınları: 22. Çağdaş Türk Düşüncesi Dizisi: 3. 463 s.
710	Abbas Cılga	Kim Sevmez Uğurböceklerini	X	Derinlik Yayınları	İst, 1977	Çocuklara Kitaplar: 5. 71 s.
711	Derleyen: Ali Püsküllüoğlu	Çocuklara Şakacı Şiirler	X	Derinlik Yayınları	İst, 1977	Çocuklara Kitaplar: 3. 69+[1] s.
712	Necati Tosuner	Dayım Balon Olmuş	X	Derinlik Yayınları	İst, 1977	Çocuklara Kitaplar: 6. Yazarlarımızdan Seçmeler: 1. 69+[1] s.

713	Necati Tosuner	Keleş Osman Evden Kaçıyor	X	Derinlik Yayınları	İst, 1977	Çocuklara Kitaplar: 1. Keleş Osman'ın Serüvenleri: 1. 117 s.
714	Necati Tosuner	Keleş Osman'ın Tarih ile Başlı Dertte	X	Derinlik Yayınları	İst, 1977	Çocuklara Kitaplar: 2. Keleş Osman Dizisi: 2. Keleş Osman'ın Serüvenleri: 2. 115 s.
715	Tanju Cılızoğlu	Ahmet'in Gemileri	X	Derinlik Yayınları	İst, 1978	Çocuklara Kitaplar: 7. 71 s.
716	X	İbibik Horoz	Resimleyen: İrfan Çınar	Ders Bilgisi Ofset Tesisleri	İst, 1976	Ders Bilgisi Küçük Hikaye Kitapları: 2. 16 s.
717	X	Küçük Arı Vızvız	Resimleyen: İrfan Çınar	Ders Bilgisi Ofset Tesisleri	İst, 1976	Ders Bilgisi Küçük Hikaye Kitapları: 4. 16 s.
718	X	Sarı Cıvıv	Resimleyen: Gül Akkan	Ders Bilgisi Ofset Tesisleri	İst, 1976	Ders Bilgisi Küçük Hikaye Kitapları: 1. 16 s.
719	X	Uçan Kuzu	Resimleyen: Gül Akkan	Ders Bilgisi Ofset Tesisleri	İst, 1976	Ders Bilgisi Küçük Hikaye Kitapları: 3. 16 s.
720	Mustafa Öz	Kıvılcım (Çocuk Öyküleri)	X	Devrim Yayınları	İzm, 1969	Çocuk Öyküleri Dizisi: 1. 47 s.
721	Hasan Şen	Ünitemin Şiirleri (İlkokul 1, 2, 3. sınıfları için)	X	Dilek Matbaası	İst, 1969	75 s.
722	Ömer Seyfeddin	Efruz Bey	X	Dilek Yayınevi	İst, 1978	Ömer Seyfeddin'den Seçmeler: 4. 172 s.
723	Ömer Seyfeddin	Mahcupluk İmtihanı	X	Dilek Yayınevi	İst, 1978	Ömer Seyfeddin'den Seçmeler: 5. 222 s.
724	Ömer Seyfeddin	Pembe İncili Kaftan	X	Dilek Yayınevi	İst, 1978	Ömer Seyfeddin'den Seçmeler: 2. 175 s.
725	Sezai Karakoç	Dirilişin Çevresinde	X	Diriliş Yayınları	İst, 1975	2. bs. Diriliş Yayınları: 12. 200 s.
726	Ünal Şöhret Dirlik	Çocuklar için Şiirli Bilmeceler	X	Dirlik Yayınları	Fethiye, 1969	Dirlik Yayınları: 1. 16 s.
727	[Hazırlayan: Ali] Rıza Akdemir	Çocuk Hikâyeleri	X	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1979	Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları: 190. 154 s.
728	Abdullah Cebeci	Çocuk Kalbi	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	30 s.
729	Ahmet Efe	Sevgi Çiçeği (Çocuk Şiirleri)	X	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1979	40 s.
730	Ahmet Efe	Fındık Osman	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	30 s.
731	Ahmet Efe	Akyazı	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	31 s.
732	Engin Köseoğlu	Büyülü Taşlar	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	31 s.

733	H. Basri Bilgin	Simitçi Ali; Ölenle Ölmek	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	31 s.
734	Hasan Nur	En Büyük Sevgi	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1981	30 s.
735	Hasan Nur	En Büyük Sevgi	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	30 s.
736	Hasan Nur	Anamas	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	31 s.
737	Hayri Bilecik - Yaşar Fersahoğlu	Kıvalı Mehmet ve Çatal Osman	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	31 s.
738	Hazırlayan: [Ali] Rıza Akdemir	Masal Bahçesi	X	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1979	Diyanet İşleri Başkanlığı Yayınları: 189. 48 s.
739	İ. Lütü Çakan	Gizli Armağan	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	30 s.
740	Kemal Y. Aren	Hasta	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	31 s.
741	Latif Aşıcı	Karabinek Kedi ile Küllü Fare	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	30 s.
742	Nail Papatya	Ak Atın Kaderi ve Memiş Dayının Şakası	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	32 s.
743	Ramazan Atılğan	Allah'a İnanıyorum	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	30 s.
744	Ramazan Atılğan	Hidayet	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	30 s.
745	Ramazan Atılğan	Çan Oyunu	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	30 s.
746	Rıza Akdemir	Sancak Beyi; Yabancı	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	31 s.
747	Rıza Akdemir	İlim Adamı	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	29 s.
748	Ulu Yücel - Ramazan Atılğan	Vehbi Çavuş - Süvarilerimiz Şu Yoldan Gelecek	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	30 s.
749	V. Birsen Türköz	Zehra'nın Orucu	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	31 s.
750	Yaşar Fersahoğlu	Boz Öküzün Başına Gelenler ve Güngörmemişlerin Kara Halil	Resimli	Diyanet İşleri Başkanlığı	Ank, 1975	32 s.
751	Derleyen: İlhan Yardımcı	Seçilmiş Resimli Hikayeler	Resimleyen: Süleyman Çete	Dizerkonca Matbaası	İst, 1971	48 s.
752	Ayşem Bilget	Çınar Dedenin Dünyası	Resimli	Doğa Yayınevi	Ank, 1973	Senin için Masal Dizisi: 4. 10 s.
753	Ayşem Bilget	Kuzu ile Kuzukulağı	Resimli	Doğa Yayınevi	Ank, 1973	Senin için Masal Dizisi: 1. 10 s.
754	Leman Timaç	Kazmadış	Resimli	Doğa Yayınevi	Ank, 1973	Senin için Masal Dizisi: 2. 9 s.

755	Oya Savaşçı	Araç-1	Resimli	Doğa Yayınevi	Ank, 1973	Senin için Masal Dizisi: 3. 11 s.
756	Oya Savaşçı	Evrenin Masalı	X	Doğa Yayınevi	Ank, 1972	100 s.
757	Hadduç Fazıl Dağıstanlı	Bir Kahramanın Hayatı: Dağıstanlı Muhammed Fazıl Paşa	Fotoğraflı	Doğan Kardeş Matbaası	İst, 1969	226 s.+[20] s.
758	Cahit Uçuk	Gümüş Kanat	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1968	2. bs. Doğan Kardeş Yayınları Güzel Kitaplar Serisi: 11. 192 s.
759	Derleyen: Esin Talu	Çocuklar için Görgü	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1967	2. bs. 130 s.
760	Derleyen: Şevket Rado	Karaca Oğlan: Türk Şairlerinden Seçmeler	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1974	94 s.
761	Derleyen: Şevket Rado	Yunus Emre: Türk Şairlerinden Seçmeler	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1972	94 s.
762	Eflatun Cem Güney	Bir Varmış Bir Yokmuş: En Güzel Türk Masalları	Resimler: Yalçın Emiroğlu	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1973	2. bs. En Güzel Türk Masalları. 233 s.
763	Eflatun Cem Güney	Evvel Zaman İçinde: En Güzel Türk Masalları	Resimleyen: Yalçın Emiroğlu	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1973	2. bs. 219 s.
764	Eflatun Cem Güney	Gökten Üç Elma Düştü	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1967	2. bs. Doğan Kardeş Yayınları Güzel Kitaplar Serisi: 9. 163 s.
765	Eflatun Cem Güney	Az Gittim, Uz Gittim	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1962	173 s.
766	Eflatun Cem Güney	Keloğlan: Altın Heybe	Resimleyen: Ömer Anamur	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1969	Çocuk Klasikleri Serisi. 26 s.
767	Eski metinleri inceleyerek hikayeyi yeniden yazan: Şevket [Hıfzı] Rado	Kerem ile Aslı	Resimleyen: Bülent Düzgit	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1972	En Güzel Türk Masalları. 252 s.
768	Fahrünnisa Elmalı	İpekkulak	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1973	128 s.
769	Falih Rıfkı Atay	Babamız Atatürk	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1966	2. bs. 87 s.
770	Falih Rıfkı Atay	İnanç	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1965	160 s.
771	Falih Rıfkı Atay	Kurtuluş	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1966	148 s.
772	Falih Rıfkı Atay	Atatürk Ne İdi?	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1968	127 s.
773	Faruk Yener	100 Opera	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1964	459 s.
774	Gündüz Kılıç - Eşfak Aykaç - Coşkun Özarı	Futbol Bizim Dünyamız	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1962	182, [50] s.
775	Hamdi Akalın	Bir Zamanlar	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1967	35 s.

776	Hasan Ali Ediz	Eşyaların Hikayesi	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1962	2. bs. 112 s.
777	Hasan Ali Ediz	Işığın Hikayesi	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1962	2. bs. 60 s.
778	Hasan Ali Ediz	Saatin Hikâyesi: Saatin Tarihi	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1959	79 s.
779	Hasan Ali Ediz	Yazının Hikâyesi	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1962	92 s.
780	Hazırlayan: Eflatun Cem Güney - Neşet Günal	Dede Korkut Masalları	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1972	2. bs. En Güzel Türk Masalları. 227 s.
781	Hazırlayan: Şükrü Enis Regü	Şiir Bahçesi: Çocuklar için Atatürk, Memleket, Tabiat ve Aile Şiirleri	Resimleyen: Selma Emiroğlu	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1962	2. bs. 159 s.
782	İdil Özerdem	Güneşlerin Şarkıları: Şiirler ve Resimler	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1964	Yapı ve Kredi Bankası 20. Yıl Yayınları: 1. 81 s.+12 resim.
783	Kemal Gören	Daldan Damlalar	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1962	54 s.
784	Mucip Ataklı	Serzeniş: Şiir	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1962	53 s.
785	Orhan Veli Kanık	Nasreddin Hoca Hikâyeleri: 70 Manzum Hikaye	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1970	5. bs. 64 s.
786	Rengin Nadir Ünlü	Mutluluk: Şiir	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1963	47 s.
787	Samih Tiryakioğlu	Büyük Yazarlar ve Şaheserleri	X	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1963	212 s.
788	Tevfik Sağlam	Nasıl Okudum?	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1959	113 s.
789	X	27 Mayıs Devriminde Şehit Düşen Teğmen Ali İhsan Kalmaz'ın Hayatı, Şiirleri, Konuşmaları ve Hakkında Söylenenler	Resimli	Doğan Kardeş Yayınları	İst, 1961	95 s.
790	Hazırlayan: Doğan Ok	Kahraman Bir Çocuk	Resimli	Doğan Ok Yayınları	İst, 1971	Çocuklara Heyecan Verici, Eğitici Serüvenler Dizisi: 1. 64 s.
791	Hazırlayan: Doğan Ok	Ölüm Sandalı	Resimli	Doğan Ok Yayınları	İst, 1971	Çocuklara Heyecan Verici, Eğitici Serüvenler Dizisi: 2. 64 s.
792	Hazırlayan: Doğan Ok	Timsahlar Arasında	Resimli	Doğan Ok Yayınları	İst, 1971	Çocuklara Heyecan Verici, Eğitici Serüvenler Dizisi: 3. 64 s.
793	Hazırlayan: Doğan Ok	Yaman Avcı	Resimli	Doğan Ok Yayınları	İst, 1971	Çocuklara Heyecan Verici, Eğitici Serüvenler Dizisi: 4. 64 s.
794	Mevlüt Kaplan	Saray Kızı: Ceylan Kuzu	Resimli	Doğruluk Matbaası	İzm, 1971	Güzel Resimli Seçme Türk Masalları. Bir Varmış Bir Yokmuş: 1. 24 s.
795	Vasıf Öngören	Masalın Aslı (Birinci Masal)	Çizen: Seydali Gönen	Dönüşüm Yayınları	İst, 1977	Dönüşüm Yayınları: 1. 64 s.

796	İbrahim Özdemir	Öksüz İkizler	X	Ece Matbaası	Gaziantep, 1979	25+[1] s.
797	Derleyen: Utkan Koca-türk	Atatürk'ün Sohbetleri	Resimli	Edebiyat Yayınevi	Ank, 1971	53 s.
798	Vasfi Mahir Kocatürk	Küçük Çocuk Piyesleri	X	Edebiyat Yayınevi	Ank, 1970	62 s.
799	Nuşin Kavukçuoğlu	Atatürk Çocuklarına Nuşin Abla'dan Şiirler	İç desenler: Alis Armağan	Eflatun Yayınları	İst, 1975	Eflatun Yayınları: 14. 46 s.
800	Semahat Akbulut	50. Yıl (Şiirler)	X	EKO Matbaası	İst, 1974	40 s.
801	Azmi Nihad Erman	Fatih'in Fedaisi: Ulubatlı Hasan	X	Emek İş Yayınevi	İst, 1972	Tarihe Şan Veren Türkler: 4. 24 s.
802	Derleyen: Azmi Nihad Erman	23 Nisan Şiirleri	X	Emek İş Yayınevi	İst, 1971	32 s.
803	Orhan M[urat] Arıburnu	İnsan Gürültüye Gitmese (Oyun)	X	Emek İş Yayınevi	İst, 1972	80 s.
804	Sabahat Emir	Ağlayan Soyтары (Özlü Çocuk Hikayeleri)	X	Emir Yayınları	İst, 1978	90 s.
805	Sabahat Emir	Ağlayan Soyтары	Resimli	Emir Yayınları	İst, 1978	90 s.
806	Ebubekir Pamukçu	Kediyi Niçin Öldürdüm?	Resimli	Eren Basımevi	Ank, 1979	31 s.
807	X	İstiklal	?	Eser Yayınları	1975?	?
808	Ömer Seyfeddin	En Güzel Hikayeler	X	Esi Yayınları	İst, 1975	Yetişme Dizisi (Birinci Gökkuşığı: 1). 144 s.
809	A. Dirim	Boyalı Bücür	Resimleyen: A. Barışkan	Esin Yayınevi	İst, 1979	Akfil Dizisi: 2. 16 s.
810	A. Dirim	Çin Masalı	Resimleyen: A. Barışkan	Esin Yayınevi	İst, 1979	Akfil Dizisi: 5. 16 s.
811	A. Dirim	Oya'nın Dostları	Resimleyen: A. Barışkan	Esin Yayınevi	İst, 1979	Akfil Dizisi: 1. 16 s.
812	A. Dirim	Sevimli Konuklar	Resimleyen: A. Barışkan	Esin Yayınevi	İst, 1979	Akfil Dizisi: 3. 16 s.
813	M. Duran Erten	Ahlak Ülküsü Yeşilay (Manzum Temsil)	X	Fatih Gençlik Vakfı Matbaası İşletmesi	İst, 1974	32 s.
814	Derleyen: Masalcı Baba	Keloğlan Aramızda	X	Fatoş Yayınevi	İst, 1971	Çok Eğlenceli Çok Güldürücü Çocuk Masalları: 1. 80 s.
815	Ali Baytok	Gülmez Sultan (Çocuklar için Masal ve Hikayeler)	X	Filiz Yayınları	Ank, 1978	3. bs. Filiz Yayınları No: 10. 24 s.
816	M. Turan Tekdoğan	Anılarımda Çocukluğum (Çocuk Şiirleri)	Resimli	Fono Matbaası	İst, 1970	45 s.

817	Mehmet Pişkin	Ak Topraklar	X	Gaye Yayın ve Kitabevi	Ank, 1973	172 s.
818	Hazırlayan: M. Özdilek	Eğlenceler Kitabı	Resimli	Gelincik Yayınları	İst, 1973	34 s.
819	Hazırlayan: Necdet Eroğlu	Köpekten Korkan Çocuk-Üç Arkadaş-Küçük Sarman	Resimli	Gelincik Yayınları	İst, 1973	54 s.
820	X	Boğaç Han	Resimli	Gelincik Yayınları	İst, 1973	34 s.
821	X	Doğan Han	?	Gelincik Yayınları	İst, 1973?	İlkokul öğrencilerine tavsiye edilmiştir.
822	Yazan: E. Gültekin	Orman Halkı Tehlikede	Resimli	Gelincik Yayınları	İst, 1973	34 s.
823	Rıza Akın - Fevzi Genç	Acı Gerçek	X	Genç-Akın Yayınları	İzm, 1973	Çocuklar için Öykü Dizisi: 2. 32 s.
824	Rıza Akın - Fevzi Genç	Yangın	X	Genç-Akın Yayınları	İzm, 1973	Çocuklar için Öykü Dizisi: 1. 32 s.
825	Muzaffer Ünlü	Türklük İçin Dedilerki	X	Gençlik Basımevi	İst-Adana?, 1973	166 s.
826	Mithat Düden	Vatan Sağolsun (Oyun)	X	Göl Yayınları	İst, 1979	Çocuk Romanları Dizisi: 18. 53 s.
827	Ömer Seyfettin	Ömer Seyfettin'den Seçme Öyküler (1)	X	Göl Yayınları	İst, 1979	Çocuk Romanları Dizisi: 11. 62 s.
828	Ömer Seyfettin	Ömer Seyfettin'den Seçme Öyküler (2)	X	Göl Yayınları	İst, 1978	Çocuk Romanları Dizisi: 12. 62 s.
829	Tevfik Fikret	Şermin (Çocuk Şiirleri)	X	Göl Yayınları	İst, 1979	Çocuk Romanları Dizisi: 17. 48 s.
830	Ziya Mısırlı	İstiklal Madalyası	X	Görenkalp Yayınları	İst, 1975	7. bs. 64 s.
831	Ziya Mısırlı	Okulda Bir Yıl: II. Dönem	Resimli	Görenkalp Yayınları	İst, 1973	62 s.
832	Ziya Mısırlı	Karanlığın Güneşi (Roman)	X	Görenkalp Yayınları	İst, 1973	356 s.
833	İsmail Uyaroğlu	Gül Sağanağı (Çocuklar için Şiirler)	Çizen: Betül Gülerman	Gözlem Yayınları	İst, 1976	Gözlem Çocuk Aşama Dizisi: 6. 34+[2] ya da 39 s.?
834	Nazım Hikmet Ran	Yaşamaya Dair (Çocuklar için Şiirler)	Çizen: Yunus Saltuk	Gözlem Yayınları	İst, 1976	Gözlem Çocuk Aşama Dizisi: 10. 61 s.
835	Tan Oral	Sansür	Resimleyen: Tan Oral	Gözlem Yayınları	İst, 1979	2. bs. Gözlem Çocuk Aşama Dizisi: 15. 64 s.
836	Ümit Deniz	Al Balon ile Mor Balon	Resimleyen: Belkıs Taşkeser	Gözlem Yayınları	İst, 1976	Gözlem Çocuk Aşama Dizisi: 12. 54 s.
837	Sevim Dağkiran	Faydalı Çocuk Hikayeleri	Resimli	Grafik Sanatlar Matbaacılık A.Ş.	İst, 1978	65+[1] s.

838	Sevim Dağkiran	Ayşecik ile Kabakçık	Resimli	Grafik Sanatlar Matbaacılık A.Ş.	Bursa, 1979?	65 s.
839	Derleyen: Mahmut Güç	Ezberlenecek Şiirler I	X	Güç Yayınları	Ank, 1973	Güç Yayınları: 11. 16 s.
840	H. Mahmut Güç	Küçüklere Masallar	X	Güç Yayınları	Ank, 1976	Güç Yayınları: 27. 16 s.
841	Mahmut Güç	Baba Bana Masal Anlat	X	Güç Yayınları	Ank, 1972	Güç Yayınları No: 10. Hikayeler, Masallar, Efsaneler, Destanlar, Fabl'ler: 1. 20 s.
842	Muhsin Durucan	Umut Türküsü (Ünitelere Uygun Öğrenci Şiirleri)	X	Gül Basımevi/Matbaası	Isp, 1976	50 s.
843	[Hazırlayan]: Nebil Fazıl Alsan	Keloğlan (Büyük Çocuk Masalı)	X	Gül Matbaası	İst, 1977	109 s.
844	Muhsin Durucan	Bir Tutam Şiir (Milli-Eğitsel ve Sosyal Şiirler)	X	Gül Matbaası/Basımevi	Isp, 1974	47 s.
845	Bayburtlu Osman (Osman Nuri Sezer)	Kağrı Gıcirtısı	X	Gülen Matbaası	Ank, 1973?	210 s.
846	Nâlan Gülsem	Kahraman Nine	Resimli	Gülsem Yayınları	Ank, 1975	Gülsem Yayınları: 2. 32 s.
847	Nâlan Gülsem	Kumandan İsmail	Resimli	Gülsem Yayınları	Ank, 1975	Gülsem Yayınları: 4. 32 s.
848	Nâlan Gülsem	Kan Davası	Resimli	Gülsem Yayınları	Ank, 1975	Gülsem Yayınları: 3. 32 s. Kitap adı dış kapakta "Korkusuz Mehmet"tir.
849	Nâlan Gülsem	Mücahit Zehra	Resimli	Gülsem Yayınları	Ank, 1975	Gülsem Yayınları: 1. 32 s.
850	Derleyen: Mustafa Yılmazkaya	Çocuklara Seçme Türk Masalları Antolojisi	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1971	256 s.
851	Hamdi Köprülü	Yalancı Tilki	Resimli	Günaydın Kitabevi	İst, 1970	Günaydın Çocuk Yayınları: 3. 32 s.
852	Hazırlayan: Mustafa Yılmazkaya	Çocuklara Seçme Atatürk Şiirleri	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1972	48 s.
853	Hazırlayan: Mustafa Yılmazkaya	Karagöz'den Seçmeler	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1972	47 s.
854	Hazırlayan: Mustafa Yılmazkaya	Nasreddin Hoca'dan Seçmeler	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1972	48 s.
855	Hazırlayan: Mustafa Yılmazkaya	Seçme Keloğlan Masalları	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1972	48 s.
856	Hazırlayan: Mustafa Yılmazkaya	Seçme Piyesler Antolojisi	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1972	2. bs. 255 s.
857	Hazırlayan: Mustafa Yılmazkaya	Seçme Türk Masalları	X	Günaydın Kitabevi	İst, 1972	48 s.

858	Mustafa Yılmazkaya	Fındık Ayşe ile Tüylü	Resimli	Günaydın Kitabevi	İst, 1970	Günaydın Çocuk Yayınları: 6. 32 s.
859	Mustafa Yılmazkaya	Fındık Ayşe'nin Kedisi Cincin	Resimli	Günaydın Kitabevi	İst, 1970	Günaydın Çocuk Yayınları: 8. 32 s.
860	Mustafa Yılmazkaya	İyiliğin Karşılığı	Resimli	Günaydın Kitabevi	İst, 1970	Günaydın Çocuk Yayınları: 7. 32 s.
861	Mustafa Yılmazkaya	Kahraman Türk Çocukları	Resimli	Günaydın Kitabevi	İst, 1970	Günaydın Çocuk Yayınları: 9. 32 s.
862	Mustafa Yılmazkaya	Kötü Arkadaş	Resimli	Günaydın Kitabevi	İst, 1970	Günaydın Çocuk Yayınları: 5. 32 s.
863	Mustafa Yılmazkaya	Küçük Boyacı	Resimli	Günaydın Kitabevi	İst, 1970	Günaydın Çocuk Yayınları: 4. 32 s.
864	Mustafa Yılmazkaya	Küçük Gazeteci	Resimli	Günaydın Kitabevi	İst, 1970	Günaydın Çocuk Yayınları: 2. 32 s.
865	Mustafa Yılmazkaya	Tek Kulaklı Tavşan	Resimli	Günaydın Kitabevi	İst, 1970	Günaydın Çocuk Yayınları: 1. 32 s.
866	Mustafa Yılmazkaya	Yaşamak İstiyorum	Resimli	Günaydın Kitabevi	İst, 1970	Günaydın Çocuk Yayınları: 10. 32 s.
867	Mustafa [Cumhur] Aksu	Dilsiz Kahraman	X	Günaydın Yayınları	İst, 1974	24 s.
868	Ahmet Uysal	Keloğlan'ın Düşü	Resimler: Süleyman Güney	Güneş Yayınevi	İst, 1980	Güneş Yayınları Çocuk Dizisi: 8. 53 s.
869	Anlatan: Hasan Latif	Manzum Nasreddin Hoca Hikayeleri	Resimli	Güneş Yayınevi	Ank, 1978	32 s.
870	Anlatan: Hasan Latif Sarıyüce	Büyülü Çiçekler (Masallar)	Resimli	Güneş Yayınevi	Ank, 1978	31 s.
871	Anlatan: Melek Melih [Bayrı]	Sivri Dişli Cadı	Resimli	Güneş Yayınevi	Ank, 1972	15 s.
872	Anlatan: Melek Melih [Bayrı]	Altın Kız	Resimli	Güneş Yayınevi	Ank, 1972	16 s.
873	Anlatan: Naciye İçelli Hoşses	Cambaz Kedi	Resimli	Güneş Yayınevi	Ank, 1972	13 s.
874	Anlatan: Naciye İçelli Hoşses	Söğüt Çocuk	Resimli	Güneş Yayınevi	Ank, 1972	13 s.
875	Anlatan: Naciye İçelli Hoşses	Tembel Hüseyin	Resimli	Güneş Yayınevi	Ank, 1972	13 s.
876	Hazırlayan: Hasan Latif Sarıyüce	Atatürk'ün Hayatı	Fotoğraflı	Güneş Yayınevi	Ank, 1972	48 s.
877	İsmail Uyaroğlu	Bir Liranın İki Günü	Resimler: Tan Oral	Güneş Yayınevi	İst, 1979	Güneş Yayınları Çocuk Dizisi: 6. 71 s. 1979 Yunus Nadi Ödülü
878	Mustafa Özcan	Türkiyem: Şiirler	X	Güney Basımevi	Adana, 1970	6. bs. 46+[2] s.

879	Yılmaz Güney	Oğluma Hikayeler 1	Resimleyen: Haslet Soyöz	Güney Filmcilik Sanayi ve Ticaret A.Ş.	İst, 1979	Güney Filmcilik Sanayi ve Ticaret A.Ş. Yayınları: 27. 97 s.
880	Fahrünnisa Elmalı	Gülden ve Dostları	Renkli resimli	Günışığı Yayınları	İst, 1972	20 s.
881	Fahrünnisa Elmalı	Minik Fare	Renkli resimli	Günışığı Yayınları	İst, 1972	18 s.
882	X	Anneciğimi Düşünürken: Annelere Ait Seçme Şiirler	Renkli resimli	Günışığı Yayınları	İst, 1972	20 s.
883	X	Çiçekler ve Arkadaşlar	Renkli resimli	Günışığı Yayınları	İst, 1972	20 s.
884	Nedim Orta	Yarının Büyüklüklerine I (Hayat Bilgisi Şiirleri)	X	Gürel Matbaası/Kanaat Matbaası?	Uşak, 1968	31 s.
885	Erdoğan Toker	Anneler Günü (Yazı ve Şiirler)	X	Gürpınar Matbaası	Adana, 1971	32 s.
886	Habib Karabulut	Hür (Çocuk Şiirleri)	X	Gürpınar Matbaası	Adana, 1976	26 s.
887	Osman Özer	Mevsimler (Ünite ile ilgili Şiirler)	X	Gürpınar Matbaası	Adana, 1976	40 s.
888	Yazan: Fatma Tüz Zehra Fidan	Yetim	X	Gürpınar Matbaası	Adana, 1974	19 s.
889	Yusuf Ahıskalı	Savaş Çocukları (Çocuk Hikayeleri ve Şiirler)	X	Güryay Matbaası	İst, 1979	64 s.
890	Derleyen: Rauf Erdil	Atatürk'e Bir Demet (Şiir Antolojisi)	X	Güven Matbaası	Ank, 1970	48 s.
891	Fevzi Alıcı	Dinle Neyden (Şiirler)	X	Güven Matbaası	Ank, 1973	75 s.
892	Hazırlayan: Osman Atilla	Atatürk ve Büyük Zafer	Resimli	Güven Matbaası	Ank, 1972	95 s.
893	Niyazi Sabri Ergül	Üç Bahar (Şiirler)	X	Güven Matbaası	Ank, 1971	53 s.
894	Süleyman Şimşek	Kardeş Olduk (İki Perdelik Okul Oyunu)	X	Güven Matbaası	Ank, 1970	Şimşek Yayınları: 5. 34 s.
895	Mehmet Hilmi Akın	Pilevne Savunması ve Gazi Osman Paşa	X	Güvendi Matbaası	Ank, 1970	2. bs. Okul Piyesleri No: 2. 47 s.
896	Ahmet Bektaş	Bizim Manga (Piyes)	X	Hakimiyet Matbaası	Trabzon, 1969	20 s.
897	[Derleyen]: Mehmet Deligönül	Şiirlerle Atatürk	X	Hastaş Eğitim Yayınları	İst, 1969	80 s.
898	Zeki Batgün	Harman (Kahramanlık ve Çocuk Şiirleri)	X	Haşmet Matbaası	İst, 1976	37 s.

899	İbrahim Hatipoğlu - M. Zekeriya Bayrak	Türk Çocuklarına Yurdu Tanıtan Şiirler Antolojisi	X	Hatipoğlu-Bayrak Yayınları	Ank, 1972	Öğrenci Yayınları: 1. 30 s.
900	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	Ağlayan Ayı	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1978	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri C. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 2. 15 s.
901	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	Dans Eden Kuzu	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1978	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri C. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 1. 15 s.
902	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	İhtiyar Köpek	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1978	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri C. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 4. 15 s.
903	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	İnatçı Fare	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1978	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri C. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 5. 15 s.
904	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	Karınca ile Güvercin	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1978	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri C. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 6. 15 s.
905	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	Kurdun Hilesi	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1978	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri C. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 8. 15 s.
906	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	Meraklı Maymun	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1978	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri C. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 7. 15 s.
907	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	Ormanda Bir Lokanta	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1978	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri C. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 3. 15 s.
908	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	Tilkinin Tuzağı	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1978	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 19. 16 s.
909	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	Arslanın Pişmanlığı	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 13. 16 s.
910	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	Balıkçıl Kuşu ile Yengeç	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 1. 16 s.
911	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	Devenin Akibeti	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 5. 16 s.

912	[Nakleden:] Haydar Ya- vuz Giritli	Eşegin Cigeri	Resimli	Haydar Amca Çocuk Ki- tapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 4. 16 s.
913	[Nakleden:] Haydar Ya- vuz Giritli	Fedakar Maymun	Resimli	Haydar Amca Çocuk Ki- tapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 12. 16 s.
914	[Nakleden:] Haydar Ya- vuz Giritli	Filleri Kaçıran Tavşan	Resimli	Haydar Amca Çocuk Ki- tapları	İst, 1978	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 16. 16 s.
915	[Nakleden:] Haydar Ya- vuz Giritli	Güvercinin Başına Gelenler	Resimli	Haydar Amca Çocuk Ki- tapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 8. 16 s.
916	[Nakleden:] Haydar Ya- vuz Giritli	Hançerli Maymun	Resimli	Haydar Amca Çocuk Ki- tapları	İst, 1978	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 17. 16 s.
917	[Nakleden:] Haydar Ya- vuz Giritli	Karga ile Yılan	Resimli	Haydar Amca Çocuk Ki- tapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 9. 16 s.
918	[Nakleden:] Haydar Ya- vuz Giritli	Kargaların Fedakar Kumandanı	Resimli	Haydar Amca Çocuk Ki- tapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 2. 16 s.
919	[Nakleden:] Haydar Ya- vuz Giritli	Kurbağa ile Kunduz	Resimli	Haydar Amca Çocuk Ki- tapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 7. 16 s.
920	[Nakleden:] Haydar Ya- vuz Giritli	Kurt Gölü	Resimli	Haydar Amca Çocuk Ki- tapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 3. 16 s.
921	[Nakleden:] Haydar Ya- vuz Giritli	Kuyudaki Arslan	Resimli	Haydar Amca Çocuk Ki- tapları	İst, 1978	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 20. 16 s.
922	[Nakleden:] Haydar Ya- vuz Giritli	Küçük Kaplan	Resimli	Haydar Amca Çocuk Ki- tapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 14. 16 s.
923	[Nakleden:] Haydar Ya- vuz Giritli	Sabırlı Yılan	Resimli	Haydar Amca Çocuk Ki- tapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 15. 16 s.
924	[Nakleden:] Haydar Ya- vuz Giritli	Toygar Kuşu ile Fil	Resimli	Haydar Amca Çocuk Ki- tapları	İst, 1978	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 18. 16 s.

925	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	Tuzaktaki Ceylan	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 11. 16 s.
926	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	Yaban Kedisi ile Akıllı Fare	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 6. 16 s.
927	[Nakleden:] Haydar Yavuz Giritli	Zeyrek Fare	Resimli	Haydar Amca Çocuk Kitapları	İst, 1977	Haydar Amca Çocuk Kitapları Seri: B. İbretli Çocuk Hikayeleri Serisi No: 10. 16 s.
928	Mehmet Kalıç	Kaleli Mehmet (Yaşanmış Gerçek Olayların Öyküsü)	X	Helvacıoğlu Kitabevi	İst, 1977	168 s.
929	İlhan Geçer	Bir Bulut Geçti	X	Hisar Yayınları	Ank, 1973	79 s.
930	İsmail Gerçeksöz	İkinci Dönüş (Şiirler)	X	Hisar Yayınları	Ank, 1972	70 s.
931	Mehmet Çınarlı	Bir Yeni Dünya Kurmuşum (Şiirler)	X	Hisar Yayınları	İst, 1973	109 s.
932	Mehmet Zeki Akdağ	Dar Saat (Şiirler)	X	Hisar Yayınları	Ank, 1973	85 s.
933	Tarık Buğra	İbişin Rüyası	X	Hisar Yayınları	Ank, 1970	267 s.
934	Yazanlar: Fethi Bolayır - Mustafa Batmaz	Öksüzlerin Çilesi (En Güzel Masallar)	X	Hüner Matbaası	Konya, 1974	32 s.
935	Hazırlayan: Mevlüt Kaplan	Oflala (Güzel Resimli Türk Masalları)	X	Hür Efe Matbaası	İzm, 1967	Güzel Resimli Seçme Türk Masalları. Bir Varmış Bir Yokmuş: 7. 32 s.
936	Ömer Seyfeddin	En Güzel Hikayeler	X	Hür Yayınevi	İst, 1971	Hür Yayınları: 64. 112 s.
937	Derleyen: Ali Poyrazoğlu	Okul Piyesleri Antolojisi	X	Hürriyet Yayınları	İst, 1972	Hürriyet Yayınları: 13. Okul Dizisi: 1. 445 s.
938	Hazırlayanlar: Cem Atabeyoğlu [ve başkaları]	Ne, Nerede, Nasıl	X	Hürriyet Yayınları	İst, 1972	128 s.
939	Derleyen: David Mandill	Resimlerle Nasreddin Hoca Albümü	Çizen: R. Ponti	Hüsnütabiat Matbaası	İst, 1977	48 s.
940	İbrahim Metin	İlkokullarda Ünitelere Göre Şiirler	X	Hüsnütabiat Matbaası	İst, 1977	55+[2] s.
941	Mustafa Uzelli	Okumayı Öğrendim	Resimli	Hüsnütabiat Matbaası	İst, 1972	16 s.
942	Mustafa Uzelli	Çoban Armağanı (Şiirler)	Resimli	Hüsnütabiat Matbaası	İst, 1972	48 s.
943	Ziya Mısırlı	Anne	Resimli	Hüsnütabiat Matbaası	İst, 1969	79 s.
944	Ziya Mısırlı	Okulda Bir Yıl: I. Dönem	Resimli	Hüsnütabiat Matbaası	İst, 1979	7. bs. 61+[3] s.

945	Ziya Mısırlı	Öğretmenim	Resimli	Hüsnütabiat Matbaası	İst, 1972	79 s.
946	Ziya Mısırlı	Yaşantımdan Birkaç Yaprak	Resimli	Hüsnütabiat Matbaası	İst, 1972	8. bs. 60+[2] s.
947	Demirtaş Ceyhun	Avşalı Çocuk (Çocuklarımızın Öyküleri)	X	Işık Yayıncılık	İst, 1979	Işık Yayıncılık Türk Yazarları Dizisi: 1. 144 s.
948	Baha Dayı	Okul Kaçağı	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 18. 16 s.
949	Enver Behnan Şapolyo	Oğuz Han. Türk Efsaneleri	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1971	2. bs. 96 s.
950	Erdoğan Taşkın	Büyük İmtihan	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 9. 16 s.
951	Necat Akdemir	Geyik ile Arslan	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 12. 16 s.
952	Necat Akdemir	Kara Elmas	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 10. 16 s.
953	Necat Akdemir	Unutulmaz Günler: 29 Ekim Hatıraları	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 66. 16 s.
954	Necat Akdemir	Altın Basamak	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1976	Yerli Yazarlar Serisi No: 9. 78 s.
955	Necat Akdemir	Babaların Günahı	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1979	Yerli Yazarlar Serisi No: 11. 64 s.
956	Necat Akdemir	Babam Ömür Adamdır	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1976	Yerli Yazarlar Serisi No: 10. 79 s.
957	Necat Akdemir	Gecekondu Çocukları	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1979	Yerli Yazarlar Serisi No: 15. 62 s.
958	Necat Akdemir	İnanç Köprüsü	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1976	Yerli Yazarlar Serisi No: 7. 78 s.
959	Necat Akdemir	Kirli Para	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1979	Yerli Yazarlar Serisi No: 13. 55 s.
960	Necat Akdemir	Leyleklere Bayılırim	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1979	Yerli Yazarlar Serisi No: 14. 61 s.
961	Necat Akdemir	Saklanan Gerçek	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1976	Yerli Yazarlar Serisi No: 8. 80 s.
962	Necat Akdemir	Temelsiz Kule	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1976	Yerli Yazarlar Serisi No: 6. 80 s.
963	Nevfel Aker	Bugünün İşini Yarına Bırakma	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 5. 16 s.
964	Nevfel Aker	Gül Prenses	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 6. 18 s.
965	Nevfel Aker	İğneci Kız	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 1. 17 s.

966	Nevfel Aker	Okula Geç Kalan Kız	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 1. 16 s.
967	Nevfel Aker	Yavru Kuşlar	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 11. 16 s.
968	Nevfel Aker	Ayşe Ninenin Kabakları	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1968	Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 25. 16 s.
969	Nevfel Aker	Saka Kuşları	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1968	Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 28. 16 s.
970	Nevfel Aker	Küçük Şeytan Çekici	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1968	Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 26. 16 s.
971	Niyazi Sonal	Anne Kalbi	X	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 3. 18 s.
972	Niyazi Sonal	Balıkçının Oğlu	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 4. 18 s.
973	Niyazi Sonal	Bir Babanın İki Oğlu	X	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 4. 16 s.
974	Niyazi Sonal	Danseden Pire	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 16. 16 s.
975	Niyazi Sonal	Eşeğin Kulakları	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 14. 16 s.
976	Niyazi Sonal	Garipçik	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 32. 16 s.
977	Niyazi Sonal	Gezen Soba	X	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 8. 16 s.
978	Niyazi Sonal	İspinoz	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 9. 16 s.
979	Niyazi Sonal	Karagöz ile Keloğlan	X	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 7. 18 s.
980	Niyazi Sonal	Kötü Kalpli İnek	X	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 9. 17 s.
981	Niyazi Sonal	Mavi Tavşan	X	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 2. 16 s.
982	Niyazi Sonal	Nasreddin Hoca Aya Gidiyor	X	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 5. 18 s.
983	Niyazi Sonal	Nasreddin Hoca Öğretmen	X	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 10. 18 s.
984	Niyazi Sonal	Sihirli Gözlük	X	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 3. 16 s.

985	Niyazi Sonal	Sihirli Kule	X	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 6. 16 s.
986	Niyazi Sonal	Tavşan ile Kaplumbağa	X	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 7. 16 s.
987	Sabih Şendil	Beyaz At	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Masal ve Hikayeler Serisi No: 37. 16 s.
988	Sabih Şendil	Tanrı Misafiri	X	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 2. 18 s.
989	Şevket Bilgisel	Açgözlülüğün Cezası	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 13. 16 s.
990	Şevket Bilgisel	Demirtaşın Uçurtması	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1972	Işıl Kitabevi Yayınları. Faydalı Ucuz Çocuk Kitapları No: 15. 16 s.
991	Şevket Bilgisel	Yiğit Tekin	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 17. 16 s.
992	Vasfi Mahir Kocatürk	Kralın Yeni Elbiseleri	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1971	Faydalı Masal ve Hikayeler Serisi No: 31. 16 s.
993	Yazan: Necat Akdemir	Dövme Beni Babacığım	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1975	Işıl Kitabevi Yayınları. Yerli Yazarlar Serisi No: 2. 80 s.
994	Yazan: Necat Akdemir	Fırtınalar İçinde Mutluluk (Sarı Eşarplı Yolcu)	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1975	Işıl Kitabevi Yayınları. Yerli Yazarlar Serisi No: 4. 80 s.
995	Yazan: Necat Akdemir	Kendini Arayan Çocuk	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1975	Işıl Kitabevi Yayınları. Yerli Yazarlar Serisi No: 5. 80 s.
996	Yazan: Necat Akdemir	Kutsal Armağan	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1975	Işıl Kitabevi Yayınları. Yerli Yazarlar Serisi No: 1. 80 s.
997	Yazan: Necat Akdemir	Yaşamların En Güzeli	Resimli	Işıl Kitabevi	İst, 1975	Işıl Kitabevi Yayınları. Yerli Yazarlar Serisi No: 3. 80 s.
998	Mehmet Şahin	Oyun	?	Işıl Yayınevi	İst, ?	16 s.?
999	Mehmet Şahin	Kır Gezintisi	?	Işıl Yayınevi	İst, ?	16 s.?
1000	Mehmet Şahin	Dört Mevsim	Resimli	Işıl Yayınevi	İst, ?	16 s.
1001	Mehmet Şahin	Yaramaz Kuzu	Resimli	Işıl Yayınevi	İst, ?	16 s.
1002	Mehmet Şahin	Bilmece Bulmaca	?	Işıl Yayınevi	İst, ?	16 s.?
1003	Mehmet Şahin	Güzel At	Resimli	Işıl Yayınevi	İst, ?	16 s.
1004	Mehmet Şahin	Kim Bilecek	?	Işıl Yayınevi	İst, ?	16 s.?

1005	Mehmet Şahin	Bizim Çiftlik	Resimli	Işıl Yayınevi	İst, ?	16 s.
1006	Mehmet Şahin	Yeni Yılıız Kutlu Olsun	Resimli	Işıl Yayınevi	İst, ?	16 s.
1007	Mehmet Şahin	Ali Artık Okuyor	Resimli	Işıl Yayınevi	İst, ?	16 s.
1008	Yayımlayanlar: Ömer Şahinbaş - Selçuk Perin	Masal Sepeti	Resimli	İleri Sanat Matbaası	İst, 1971	Çocuk Hikayeleri Dizisi. 32 s.
1009	Anlatan: İsmail Tunç	Bacaksız Köstebek ve Başka Masallar	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 40. 32 s.
1010	Anlatan: İsmail Tunç	Hacıbaba Leylek ve Başka Masallar	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	Yaşayan Ünlü Masallar. Türk Masallar: 34. 32 s.
1011	Anlatan: İsmail Tunç	Halterci Salyangoz ve Başka Masalları	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 39. 31 s.
1012	Anlatan: İsmail Tunç	Kabadayı Köpekler ve Başka Masallar	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 35. 32 s.
1013	Anlatan: İsmail Tunç	Konuşan Köpek ve Başka Masallar	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 42. 32 s.
1014	Anlatan: İsmail Tunç	Korkak Tavşanlar ve Başka Masallar	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 33. 32 s.
1015	Anlatan: İsmail Tunç	Marifetli Sıpa ve Başka Masallar	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 43. 32 s.
1016	Anlatan: İsmail Tunç	Meraklı Katır ve Başka Masallar	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 38. 32 s.
1017	Anlatan: Şükran Eğilmez	Cesur Avcı ve Kuşun Özenci	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1977	Yaşayan Ünlü Masallar. Türk Masallar: 46. 32 s.
1018	Cenap Ozankan	50. Yılda Özleyiş - Atatürk Destan Adam (Şiirler)	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973?	63 s.
1019	Derleyen: Hakkı Ercan	Nasreddin Hoca'dan Fıkralar	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1975	3. bs. 96 s.
1020	Hazırlayan: Hülya Fikri	Keloğlan Cüceler Ülkesinde I	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	24 s.
1021	Hazırlayan: Hülya Fikri	Keloğlan Devler Ülkesinde II	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	Renkli Ünlü Çocuk Masalları. 24 s.
1022	Hazırlayan: Satı Erişen	Ömer'in Çocukluğu ya da Çocukluk Anılarıyla Üç Yazarımız Ahmet Mithat Efendi, Muallim Naci, Hüseyin Rahmi Gürpınar	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1977	109+[1] s.
1023	İsmail Tunç	Açılın Yoldan dan dan dan ve Başka Masallar	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 37. 32 s.

1024	İsmail Tunç	Ağlayan Kaplan ve Başka Masallar	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 36. 32 s.
1025	İsmail Tunç	Filler Padişahı ve Başka Masallar	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 32. 32 s.
1026	İsmail Tunç	Sporcu Pire ve Başka Masallar	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1976	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar: 38. 32 s.
1027	Lütfi Erçin	Çocuk Şiirleri	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1969	70 s.
1028	Mükerrem Kâmil Su	Atatürk Bizimle	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	256 s.
1029	Mükerrem Kâmil Su	Karakız (Çocuk Romanı)	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1977	176 s.
1030	Münir Hayri Egeli	Keloğlan Masalları	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1972	Türk Masalları. Yaşayan Ünlü Masallar B 12. 95 s.
1031	Ömer Seyfettin	Ömer Seyfettin'den Seçme Öyküler (Yazarın Yaşamı ve Öykücülüğü)	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1979	190 s.
1032	Ömer Seyfettin	Yüksek Ökçeler	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1974	184 s.
1033	Ömer Seyfettin	İlk Düşen Ak	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1974	248 s.
1034	Refik Halid Karay	Memleket Hikâyeleri	X	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1974	189 s.
1035	Şükran Eğrilmez	Korsanlar Adası	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Çocuk Hikayeleri. Yeni Dizi: 2. 32 s.
1036	Şükran Eğrilmez	Vahşi Çocuk	Resimli	İnkılâp ve Aka Kitabevleri	İst, 1973	Çocuk Hikayeleri. Yeni Dizi: 1. 32 s.
1037	Arif Ocakçioğlu	Şiirimizde Öğretmen, Atatürk	X	İnkişaf Matbaası	İst, 1970	48 s.
1038	Derleyen: Selma Aktan	Hakiki Anadolu Efsaneleri: Çukurova (1. k.)	X	İpek Matbaacılık Koll. Şti.	Adana, 1978	63+[1] s.
1039	Kâzım Yedekçioğlu	Okul Piyesleri	X	İrfan Matbaası	İst, 1973	144 s.
1040	Abdülkadir Ozulu	Gecekondu Çocuğu	Resimli	İrfan Yayınevi	İst, 1972	İrfan Yayınevi No: 36. Çocuk Neşriyatı Serisi: 4. 64 s.
1041	Abdülkadir Ozulu	Vatan İçin	X	İrfan Yayınevi	İst, 1972	İrfan Yayınevi No: 45. Çocuk Neşriyatı Serisi: 8. 69 s.
1042	Erhan Dilligil	Koleksiyoncular Kulübü (Eğitici ve Öğretici Çocuk Oyunu 3 Perde 8 Tablo)	X	İrfan Yayınevi	İst, 1972	İrfan Yayınevi No: 44. Çocuk Neşriyatı Serisi: 7. 62+[2] s.
1043	Faruk Ölmez	Bacaksızın Tövbesi	Resimli	İrfan Yayınevi	İst, 1972	İrfan Yayınevi No: 42. Çocuk Neşriyatı Serisi: 6. 55 s.

1044	Mehmet Emin Bildirici	Dilenci	Resimli	İrfan Yayınevi	İst, 1972	İrfan Yayınevi No: 33. Çocuk Neşriyatı Serisi: 1. 55 s.
1045	Mehmet Emin Bildirici	Şaka	Resimli	İrfan Yayınevi	İst, 1972	İrfan Yayınevi No: 35. Çocuk Neşriyatı Serisi: 3. 62 s.
1046	Talip Arışahin	Küfeci	X	İrfan Yayınevi	İst, 1972	İrfan Yayınevi No: 34. Çocuk Neşriyatı Serisi: 2. 62 s.
1047	Talip Arışahin	Minikler Takımı	X	İrfan Yayınevi	İst, 1972	İrfan Yayınevi No: 40. Çocuk Kitapları Serisi: 5. 62 s.
1048	Kenan Akarsu	Çocuk Bahçesi (Şiirler)	Resimleyen: Bülend Yüce	İstanbul Matbaası	İst, 1979	2. bs. 57-62 s.
1049	Acar Tancer	İstiklal Harbi'nin Şehit Çocukları	?	İstiklal Matbaası	İst, 1979	16 s.
1050	S[abri] Yılmaz Kara	Evvel Zaman İçinde Kalbur Saman İçinde	Resimli	İstiklal Matbaası	İzm, 1972	16 s.
1051	Engin Köseoğlu	Balıkların Masalı	Resimli	İşçi Postası Gazetesi	1970	74 s.
1052	[Derleyen]: Hasan Gazeteci	Belirli Günler ve Milli Bayramlar	X	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Arkadaşlarıma En Güzel Şiirler: 2. 24 s.
1053	Derleyen: Erdoğan Tokmakçioğlu	Ünlü Türk Masalları	X	İtimat Kitabevi	İst, 1973	2. bs. Seçme Çocuk Kitapları Serisi: 3. 208 s.
1054	Derleyen: Hasan Gazeteci	19 ve 27 Mayıs Şiirleri	X	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Arkadaşlarıma En Güzel Şiirler: 5. 24 s.
1055	Derleyen: Hasan Gazeteci	23 Nisan Çocuk Şiirleri	X	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Çocuk Şiirleri Serisi: 1. 24 s.
1056	Derleyen: Hasan Gazeteci	Arkadaşlarıma En Güzel 23 Nisan Çocuk Şiirleri	X	İtimat Kitabevi	İst, 1979	16 s.
1057	Derleyen: Hasan Gazeteci	Cumhuriyet Bayramı Şiirleri	X	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Arkadaşlarıma En Güzel Şiirler: 7. 24 s.
1058	Eflatun Cem Güney	(Emlik Kuzu ve) Altın Gergef	Renkli resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Türk Masalları Dizisi. 20 s.
1059	Eflatun Cem Güney	(Zindandan Gelen Mektup ve) Düşmez Kalkmaz Bir Allah	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Türk Masalları Dizisi. 20 s.
1060	Eflatun Cem Güney	Al Elma Yeşil Elma	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1969	Türk Masalları Dizisi. 18 s.
1061	Eflatun Cem Güney	Alişle Maviş	Renkli resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Türk Masalları Dizisi. 20 s.
1062	Eflatun Cem Güney	Aygın Baygın Ses	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Türk Masalları Dizisi. 20 s.
1063	Eflatun Cem Güney	Gözü Yollarda Kalan Ana (ve Anasız Kuzu)	Renkli resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Türk Masalları Dizisi. 20 s.

1064	Eflatun Cem Güney	Güldükçe Güller Açan Kız	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Türk Masalları Dizisi. 20 s.
1065	Eflatun Cem Güney	Onlar Ermiş Muradına	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Türk Masalları Dizisi. 18 s.
1066	Eflatun Cem Güney	Saraydan Uçan Kuş	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Türk Masalları Dizisi. 19 s.
1067	Eflatun Cem Güney	Sihirli Köpük ve Yaban Gülü	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Türk Masalları Dizisi. 20 s.
1068	Eflatun Cem Güney	Tellerinde Bülbüller Şakıyan Saz ve Bir Varmış Bir Yokmuş	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Türk Masalları Dizisi. 10 s.
1069	Eflatun Cem Güney	Yiğitler Yiğidi Musacık	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Türk Masalları Dizisi. 20 s.
1070	Eflatun Cem Güney	Gülen Narla, Ağlayan Ayva	?	İtimat Kitabevi	İst, 1970?	?
1071	Eflatun Cem Güney	Yediköyün Yüz Karası	?	İtimat Kitabevi	İst, 1970?	?
1072	Eflatun Cem Güney	Dal Olur Eğilir Misin	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1969	20 s.
1073	Eflatun Cem Güney	Hasırcı Baba	Renkli resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1969	20 s.
1074	Hazırlayan: Nazım Sıla-noğlu	Çocuklar İçin Resimli Görgü	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Çocuklar İçin Faydalı Kitaplar Serisi No: 1. 112 s.
1075	Hazırlayan: Zeynelâbidin Fazıl	Çocuklar İçin Dini Bilgiler	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuklar için Faydalı Kitaplar Serisi No: 2. 111 s.
1076	Hikmet Saim [Bakır]	Harika Çocuk (Çocuk Macera ve His Romanı)	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	2. bs. Seçme Çocuk Kitapları Serisi No: 1. 224 s.
1077	Kemalettin Tuğcu	Adını Değiştiren Çocuk	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi: 27. 112 s.
1078	Kemalettin Tuğcu	Ah Bu Çocuklar	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi No: 9. 128 s.
1079	Kemalettin Tuğcu	Ahretlik	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Kitapları Serisi No: 17. 128 s.
1080	Kemalettin Tuğcu	Altın Bilezik	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi: 21. 96 s. ya da 128 s.?
1081	Kemalettin Tuğcu	Altın Rüyası	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Kemalettin Tuğcu Serisi No: 39. 128 s.
1082	Kemalettin Tuğcu	Anasının Kuzusu	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi No: 1. 124 s.
1083	Kemalettin Tuğcu	Aradaki Demir Kapı	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 37. 136 s.
1084	Kemalettin Tuğcu	Arsadaki Demir Kapı	X	İtimat Kitabevi	İst, 1977	6. bs. Çocuk Romanları Serisi No: 37. 80 s.
1085	Kemalettin Tuğcu	Babasının Oğlu	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi No: 3. 136 s.

1086	Kemalettin Tuğcu	Balıkçı Güzeli	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 32. 128 s.
1087	Kemalettin Tuğcu	Benim Babam	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 16. 128 s.
1088	Kemalettin Tuğcu	Bitişik Komşular	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Kemalettin Tuğcu Serisi No: 42. 128 s.
1089	Kemalettin Tuğcu	Bizim Mahallenin Çocukları	X	İtimat Kitabevi	İst, 1973	Çocuk Romanları Serisi: 53. 110-111 s.?
1090	Kemalettin Tuğcu	Bu Toprağın Çocukları (Çocuklar için Roman)	X	İtimat Kitabevi	İst, 1977	111 s.
1091	Kemalettin Tuğcu	Çalınmış Çocuklar	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi No: 19. 128 s.
1092	Kemalettin Tuğcu	Çocuk Pazarı	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi No: 43. 128 s.
1093	Kemalettin Tuğcu	Çocuklar Adası	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 32. 111 s.
1094	Kemalettin Tuğcu	Çocuklara Şiirler	X	İtimat Kitabevi	İst, 1972	112 s.
1095	Kemalettin Tuğcu	Çocuksuzlar	X	İtimat Kitabevi	İst, 1977	77 s.
1096	Kemalettin Tuğcu	Düşkün Çocuk	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 11. 128 s.
1097	Kemalettin Tuğcu	Ekmek Parası	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 23. 128 s.
1098	Kemalettin Tuğcu	Eskici Baba	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi No: 7. 127 s.
1099	Kemalettin Tuğcu	Garip	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 20. 128 s.
1100	Kemalettin Tuğcu	Görmeyen Yavru	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 24. 128 s.
1101	Kemalettin Tuğcu	Hırsızın Oğlu	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi No: 5. 128 s.
1102	Kemalettin Tuğcu	Huysuz Çocuk	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 10. 128 s.
1103	Kemalettin Tuğcu	İçler Acısı	X	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Çocuk Romanları Serisi: 48. 94 s.
1104	Kemalettin Tuğcu	İncili Terlik	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi: 40. 80 s.
1105	Kemalettin Tuğcu	Kaçık	X	İtimat Kitabevi	İst, 1977	2. bs. Kemalettin Tuğcu Serisi No: 45. 88 s.
1106	Kemalettin Tuğcu	Kaçık Garip Bir Adam	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi No: 45. 111 s.
1107	Kemalettin Tuğcu	Kardeşim Tomris	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi: 47. 96 s.
1108	Kemalettin Tuğcu	Kimsesiz Adam	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi: 39. 108 s.

1109	Kemalettin Tuğcu	Kimsesiz Çocuklar	X	İtimat Kitabevi	İst, 1977	Gençlik ve Çocuk Romanları Serisi No: 46. 80 s.
1110	Kemalettin Tuğcu	Korkunç Yıllar	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi No: 13. 127 s.
1111	Kemalettin Tuğcu	Köye Gelen Yabancı	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi No: 15. 128 s.
1112	Kemalettin Tuğcu	Köyünü Unutan Adam	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi No: 36. 128 s.
1113	Kemalettin Tuğcu	Küçük Adamlar (Duygu Romanı)	X	İtimat Kitabevi	İst, 1972	2. bs. Çocuk Romanları Serisi: 35. 112 s.
1114	Kemalettin Tuğcu	Küçük Çırak	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi: 34. 112 s.
1115	Kemalettin Tuğcu	Küçük Gazeteci	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 33. 120 s.
1116	Kemalettin Tuğcu	Küçük Kaptan	X	İtimat Kitabevi	İst, 1976	Çocuk Romanları Serisi: 29. 112 s.
1117	Kemalettin Tuğcu	Küçük Mirasyedi	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 18. 128 s.
1118	Kemalettin Tuğcu	Maymunlar Adası	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi: 14. 112 s.
1119	Kemalettin Tuğcu	Öksüz Murat	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi: 28. 128 s.
1120	Kemalettin Tuğcu	Öksüz Oğlan	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 26. 126 s.
1121	Kemalettin Tuğcu	Pasifikte Bir Türk Genci	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi: 29. 116 s.
1122	Kemalettin Tuğcu	Serseri Çocuklar	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi: 4. 125 s.
1123	Kemalettin Tuğcu	Sokak Çocuğu	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 3. 128 s.
1124	Kemalettin Tuğcu	Talihsiz Çocuk	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi: 25. 128 s.
1125	Kemalettin Tuğcu	Unutulan Çocuk	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 8. 127 s.
1126	Kemalettin Tuğcu	Üç Arkadaş	X	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Çocuk Romanları Serisi No: 50. 96 s.
1127	Kemalettin Tuğcu	Üvey Baba	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi: 45. 96 s.
1128	Kemalettin Tuğcu	Yavrucuk	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Çocuk Romanları Serisi: 30. 144 s.
1129	Kemalettin Tuğcu	Yer Altında Bir Şehir	X	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Çocuk Romanları Dizisi No: 49. 135 s.
1130	Kemalettin Tuğcu	Yetim Malı	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi No: 12. 128 s.
1131	Kemalettin Tuğcu	Yolunu Şaşıran Adam	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	2. bs. Çocuk Romanları Serisi: 6. 126 s.

1132	Kemalettin Tuğcu	Yuvadan Uzak	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 38. 136 s.
1133	Kemalettin Tuğcu	Zavallı Büyükbaba	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Çocuk Romanları Serisi: 31. 128 s.
1134	Nebil Fazıl Alsan	Cin Ali (Milli Kahramanlık ve Çocuk Romanı)	X	İtimat Kitabevi	İst, 1971	Milli Kahramanlık Çocuk Romanları No: 1. 191 s.
1135	Nebil Fazıl Alsan	Keloğlan (Balıkçının Oğlu)	X	İtimat Kitabevi	İst, 1972	119 s.
1136	Nebil Fazıl Alsan	Köprü Altı Çocukları	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	Yeni Çocuk Romanları Serisi: 1. 123 s.
1137	X	Altın Kız ve Üç Ayı (Çocuk Masalları)	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	32 s.
1138	X	Atatürk'e Şiirler	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	32 s.
1139	X	Bütün Çocuk Şiirleri	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	32 s.
1140	X	Cumhuriyet Bayramı Çocuk Şiirleri	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	32 s.
1141	X	Uğurlu Misafir	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	İyigün Yayınları C Serisi. 31 s.
1142	X	Yedi Keçi Yavrusu ile Kurt (Çocuk Masalları)	Resimli	İtimat Kitabevi	İst, 1970	32 s.
1143	Yazan: Kemalettin Tuğcu	Büyük Göç	X	İtimat Kitabevi	İst, 1972	Tarihi Romanlar Serisi: 2. 165 s.
1144	Yazan: Kemalettin Tuğcu	Çiftlikteki Sürgünler (Duygu Romanı)	X	İtimat Kitabevi	İst, 1973	Çocuk Romanları Serisi: 54. 96 s.
1145	Yazan: Ziya Gökalp	Kuğular	X	İtimat Kitabevi	İst, 1970	31 s.
1146	Derleyen: Hasan Gazeteci	Arkadaşlarıma En Güzel Çocuk Şiirleri	X	İyigün Yayınları	İst, 1973	İyigün Yayınlarının B Dizisi. 104 s.
1147	Derleyen: Hasan Gazeteci	Arkadaşlarıma En Güzel Fıkralar	X	İyigün Yayınları	İst, 1973	İyigün Yayınlarının B Dizisi. 24 s.
1148	Derleyen: Kemal Acet	Nasreddin Hoca	Resimleyen: M. Emin Öztekin	İyigün Yayınları	İst, 1972	İyigün Yayınları C Serisi No: 11. 24 s.
1149	Mes'ude Gürel	Çalınan Çocuk	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1970	İyigün Yayınları B Serisi No: 6. 95 s.
1150	X	Büyülü Geyik	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1972	İyigün Yayınları C Serisi No: 7. 24 s.
1151	X	Küçük Kırmızı Tavuk	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1973	İyigün Yayınları C Serisi No: 16. 24 s.
1152	X	Pamuk Nine	Resimli	İyigün Yayınları	İst, 1973	İyigün Yayınları C Serisi No: 1. 24 s.

1153	Ferih Egemen - Gülhiz Tozar	Altın Zincir (Müzikli Çocuk Piyesi)	X	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	Kadıköy Halk Eğitim Yayınları No: 10. 37 s.
1154	Yazan ve sahneye koyan: Ferih Egemen	Gizli Bahçe	X	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	33 s.
1155	Yazan: Ferih Egemen	Ay Işığı	Sahneye uygulayan: Ferih Egemen	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	Kadıköy Halk Eğitim Yayınları No: 4. 29 s.
1156	Yazan: Ferih Egemen	Harami Çeşmesi (İlkokullar için Müzikli Çocuk Oyunu)	X	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	Kadıköy Halk Eğitimi Merkezi Yayınları No: 8. 39 s.
1157	Yazan: Ferih Egemen	Oyuncakçının Rüyası (Müzikli Çocuk Oyunu)	X	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	Kadıköy Halk Eğitimi Merkezi Yayınları No: 3. 12 s.
1158	Yazan: Ferih Egemen	Üç Hikaye (Müzikli Çocuk Piyesi)	Sahneye uygulayan: Ferih Egemen	Kadıköy Halk Eğitim Merkezi	İst, 1974	Kadıköy Halk Eğitim Yayınları No: 9. 40 s.
1159	Hüseyin Kalaba	Atatürk'üm (10 Kasım ve Atatürk Haftasının Kitabı)	Resimli	Kalaba Yayınları	İst, 1972	6. bs. 120 s.
1160	Hüseyin Kalaba	Başarılı Olmak için Nasıl Okumalı (Dünya Çocuk Kitapları Haftasının Kitabı)	Resimli	Kalaba Yayınları	İst, 1972	46 s.
1161	Ulvi Tüzün - Birgül Namt - Hüseyin Kalaba	Her Yönüyle Eskişehir	Resimli	Kalaba Yayınları	İst, 1971	72 s.
1162	Dede Korkut Masalları	Boğaç Han	Renkli resimli	Kalem Yayınevi	İst, 1977	
1163	Dede Korkut Masalları	Tepegöz	Renkli resimli	Kalem Yayınevi	İst, 1977	
1164	Derleyen: Türkan Anıt	Deli Dumrul	Resimler Burhan Taştan - Selahattin Sönmez	Kalem Yayınevi	İst, 1977	Çocuk Kitapları Dizisi: 1. 24 s.
1165	Ömer Seyfeddin	Topuz	Resimler: Hamit Yüksel - Hasan Karal	Kalem Yayınevi	İst, 1977	Çocuk Kitapları Dizisi: 3. 16 s.
1166	Ömer Seyfettin	Forsa	Renkli resimli	Kalem Yayınevi	İst, 1977	
1167	Ömer Seyfettin	İlk Namaz	Renkli resimli	Kalem Yayınevi	İst, 1977	
1168	Ömer Seyfettin	Yörük Hoca	Renkli resimli	Kalem Yayınevi	İst, 1977	
1169	Ömer Seyfettin	Kütük	Renkli resimli	Kalem Yayınevi	İst, 1977	
1170	Ömer Seyfettin	Yalnız Efe	Renkli resimli	Kalem Yayınevi	İst, 1977	
1171	Ziya Gökalp	Ala Geyik	Resimler Burhan Taştan - Selahattin Sönmez	Kalem Yayınevi	İst, 1977	Çocuk Kitapları Dizisi: 4. 24 s.
1172	Nedim Orta	Yarının Büyüklere Hayat Bilgisi Şiirleri II	X	Kanaat Matbaası	Uşak, 1972	31 s.

1173	Mehmet Zihni Karşı	Önce Vatan: Şiirler	X	Karacabey Yüksel Matbaası	1972	16 s.
1174	Süleyman Karagöz	Kitabım	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	16 s.
1175	Süleyman Karagöz	Öğretmenim	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	16 s.
1176	Süleyman Karagöz	Annem Babam	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	16 s.
1177	Süleyman Karagöz	Kuzu ile Kurt	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	16 s.
1178	Süleyman Karagöz	Kedi ile Fareler	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	16 s.
1179	Süleyman Karagöz	Aslan ile Tilki	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	16 s.
1180	Süleyman Karagöz	Ali ile Ay Dede	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	16 s.
1181	Süleyman Karagöz	Ali ile Leylek	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	16 s.
1182	Süleyman Karagöz	Alinin Köyünde	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	16 s.
1183	Süleyman Karagöz	Ali ile Kurbağa	Renkli resimli	Karagöz Yayınevi	İst, 1979?	16 s.
1184	İbrahim Ülkü	En Güzel İlkokul Şiirleri	X	Kardeş Matbaası	Ank, 1971	48 s.
1185	Müfide Şeref Karahan	Bizim Destanımız (Manzum Radyo Tiyatrosu)	X	Kardeş Matbaası	Ank, 1974	30 s.
1186	Rahmiye Altınok	Dursun'umun Dursun'u	X	Kardeş Matbaası	Ank, 1973	223 s.
1187	Acar Tuncer	Altın Çocuk Mustafa Kemal	X	Karınca Matbaacılık ve Ticaret	İzm, 1970	15 s.
1188	Fehmi Erdoğan	İssız Adada Çocuklar	Resimli	Karınca Matbaacılık ve Ticaret	İzm, 1973	70 s.
1189	Güner Kuşdoğan	Anne	Resimli	Karınca Matbaacılık ve Ticaret	İzm, 1972	24 s.
1190	Güner Kuşdoğan	Sarman	Resimli	Karınca Matbaacılık ve Ticaret	İzm, 1972	24 s.
1191	Mahmut Özyay	Babam Babam (Hikâyeler)	Resimli	Karınca Matbaacılık ve Ticaret	İzm, 1970	126 s.
1192	Feyzullah Ertuğrul	Köy Çocuklarından Anılar 1	X	Kaynak Yayınevi	Ank, 1972	Kaynak Yayınları. Öğrenci Kitapları Dizisi: 2. 32 s.
1193	Feyzullah Ertuğrul	Köy Çocuklarından Anılar 2	X	Kaynak Yayınevi	Ank, 1973	36 s.

1194	Derleyen: Muhiddin Nalbandoğlu	Kurtuluş Savaşının Kahraman Çocukları (Hikayeler Antolojisi)	X	Kaynak Yayınları	İst, 1972	Kaynak Yayınları: 1. Türk Çocuğunun Kütüphanesi No: 1. 319 s.
1195	[Hazırlayan:] Tahir Alangu	Keloğlan Masalları	Resimli	Keloğan Yayınevi	İst, 1968	223 s.
1196	Aydın Tataroğlu	Dede Korkut Masalları	Kapak resmi: Oğuz Aral	Keloğan Yayınevi	İst, 1968	190 s. Yazarın asıl ismi Enver Gökçe'dir.
1197	Mahmut Yesari	Bağrıyanık Ömer	Kapak resmi: Oğuz Aral	Keloğan Yayınevi	İst, 1969	128 s.
1198	Fahamet Ögün	Kahramanlık ve Kıbrıs (Öğün Şiirleri)	X	Kendi yayını	Burhaniye, 1974	37 s.
1199	Fazıl Oyat	Hayvan Konuşuyor	X	Kendi yayını	İst, 1976	16 s.
1200	Tayfur Urgan	Martı ile Gül	Resimler: Emre Senan	Kerem Yayınları	İst, 1975	Çocuk Dizisi: 1. 46 s.
1201	Ahmet Kabaklı	Ejderha Taşı	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 13. 122 s.
1202	Aysel Öngen	Çalınan Çocuk	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1979	Tercüman Gençlik Yayınları: 23. 95 s.
1203	Derleyen: M. Gürşen Sepetçioğlu	Keloğlanın Oyunu	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 17. 108 s.
1204	Hazırlayan: Prof. Dr. Faruk K. Timurtaş	Yunus Emre Divânı	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1972?	1001 Temel Eser: 1. 239 s.
1205	M. Gürşen Sepetçioğlu	Ateş Çiçekleri	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 14. 122 s.
1206	M. Gürşen Sepetçioğlu	Fındık Mehmet	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 11. Türklerin Altın Masalları: 3. 143 s.
1207	M. Gürşen Sepetçioğlu	Hamur Kız Çamur Oğlan	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 8. Türklerin Altın Masalları: 2. 123 s.
1208	M. Gürşen Sepetçioğlu	Şarkı Söyleyen Dev	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 4. Türklerin Altın Masalları: 1. 126 s.
1209	M[ustafa] Necati Sepetçioğlu	Beyaz Güvercin (Oğuz Kağan Destanı)	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 1. Türk Destanları Dizisi: 1. 126 s.
1210	M[ustafa] Necati Sepetçioğlu	Demir Dağlar Sıra Sıra	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 9. Türk Destanları Dizisi: 3. 124 s.
1211	M[ustafa] Necati Sepetçioğlu	Kutsal Kaya	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 5. Türk Destanları Dizisi: 2. 125 s.
1212	Refik Özdek	Gözyaşı İncisi	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 16. 111 s.
1213	Refik Özdek	Uzaydan Gelen Adam	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 2. 124 s.

1214	Refik Özdek	Uzaylı Bargan'ın Dönüşü	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1979	Tercüman Gençlik Yayınları: 25. 95 s.
1215	Refik Sönmezsoy	Çıracık Hasan	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 12. 103 s.
1216	Tarık Buğra	Bir Köşkünüz Var Mı	X	Kervan Kitapçılık	İst, 1978	Tercüman Gençlik Yayınları: 15. 109 s.
1217	Erdoğan Tokmakçioğlu	... Kalbur Saman İçinde (Masallar)	X	Kervan Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Serisi. 216 s.
1218	Hakkı Özkan	Bütün Çocuklar Gülmeli	X	Kervan Yayınları	İst, 1974	Kervan Yayınları Çocuk Kitapları Serisi: 6. 175 s.
1219	Vahibe Sevim	Kral Ülis'in Maceraları	X	Kervan Yayınları	İst, 1973	Kervan Yayınları Çocuk Kitapları Serisi: 3. 182 s.
1220	Erdoğan Tokmakçioğlu	Yedi Köyün Eşeği (Türk Halk Masalları)	X	Kıraçlı Yayınları	İst, 1977	Çocuk Masalları Dizisi: 1. 94 s.
1221	Derleyen: Masalcı Baba	Aslanın Kaptığı Çocuk (Çocuk Masalları)	X	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	15 s.
1222	Derleyen: Masalcı Baba	Keloğlan	X	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	16 s.
1223	Münir Hayri Egeli	Az Veren Candan, Çok Veren Mالدان	Resimleyen: Vehip Sinan	Kitap Yayma Odası	İst, 1973	Çocuk Masalları. 15 s.
1224	Münir Hayri Egeli	Gözyaşı Dergisi: Çocuk Masalları	X	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	16 s.
1225	Münir Hayri Egeli	Halkapınar'ın Avcı Kızı (Çocuk Masalları)	Resimli	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	16 s.
1226	Münir Hayri Egeli	Hamur Çocuk (Çocuk Masalları)	Resimli	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	16 s.
1227	Münir Hayri Egeli	Harlayım Mı? Gürleyim Mi? (Çocuk Masalları)	Resimli	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	15 s.
1228	Münir Hayri Egeli	Kız Kulesi Yas Kulesi (Çocuk Masalları)	Resimli	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	16 s.
1229	Münir Hayri Egeli	Uludağın Masalı (Çocuk Masalları)	Resimli	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	16 s.
1230	Münir Hayri Egeli	Yağmur Nine (Çocuk Masalları)	X	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	16 s.
1231	Münir Hayri Egeli	Yedi Küçük Kambur (Çocuk Masalları)	Resimli	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	16 s.
1232	Nermin Milâr	Şapırtıcı Leylâ	Resimli	Kitap Yayma Odası	İst, 1973	Çocuk Masalları. 15 s.
1233	X	Akıllı Ali (Çocuk Masalları)	Resimli	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	16 s.
1234	X	Kar Tanecikleri (Çocuk Masalları)	Resimli	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	16 s.

1235	X	Peri Kızları (Çocuk Masalları)	Resimli	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	16 s.
1236	X	Sevimli Adam Nasreddin Hoca Fıkraları	Resimli	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	15 s.
1237	X	Sihirli Kolye	Resimli	Kitap Yayma Odası	1970	16 s.
1238	Yazan: Münir Hayri Egeli	Gür Babanın Oğlu (Çocuk Masalları)	Resimli	Kitap Yayma Odası	İst, 1970	14 s.
1239	Ümran Eniştgil	Aceleci Ağaç	Resimleyen: Ahmet Komutikir	Koran Yayınları	İst, 1977	Çocuk Öyküleri: 2. Dizi No: 2. 32 s.
1240	Ümran Eniştgil	Çalışkan Zıpzip	Resimleyen: Ahmet Komutikir	Koran Yayınları	İst, 1976	Çocuk Öyküleri Dizisi No: 1. 16 s.
1241	Ümran Eniştgil	Karagöz	Resimleyen: Ahmet Komutikir	Koran Yayınları	İst, 1976	Çocuk Öyküleri Dizisi No: 8. 8 s.
1242	Ümran Eniştgil	Kırmızı Sandal	Resimleyen: Ahmet Komutikir	Koran Yayınları	İst, 1979	5. bs. Çocuk Öyküleri: 1. Dizi No: 6. 32 s.
1243	Ümran Eniştgil	Kuduz Köpek	Resimleyen: Ahmet Komutikir	Koran Yayınları	İst, 1977	Çocuk Öyküleri: 2. Dizi No: 4. 32 s.
1244	Ümran Eniştgil	Küçük Gazete Satıcısı	Resimleyen: Ahmet Komutikir	Koran Yayınları	İst, 1976	Çocuk Öyküleri Dizisi No: 7. 16 s.
1245	Ümran Eniştgil	Mavi Uçurtmanın İlk Günü	Resimleyen: Ahmet Komutikir	Koran Yayınları	İst, 1977	Çocuk Öyküleri: 2. Dizi No: 1. 32 s.
1246	Ümran Eniştgil	Minik Arı	Resimleyen: Ahmet Komutikir	Koran Yayınları	İst, 1977	Çocuk Öyküleri: 2. Dizi No: 3. 32 s.
1247	Ümran Eniştgil	Pumpo ile Cambo	Resimleyen: Ahmet Komutikir	Koran Yayınları	İst, 1976	Çocuk Hikayeleri Dizisi No: 5. 16 s.
1248	Ümran Eniştgil	Sirkteki Dost	X	Koran Yayınları	İst, 1977	Koran Yayınları: 2. 112 s.
1249	Ümran Eniştgil	Unutkan Ördek	Resimleyen: Ahmet Komutikir	Koran Yayınları	İst, 1976	Çocuk Hikayeleri Dizisi No: 2. 16 s.
1250	Ümran Eniştgil	Yaramaz Bobi	Resimleyen: Ahmet Komutikir	Koran Yayınları	İst, 1976	Çocuk Hikayeleri Dizisi No: 3. 16 s.
1251	Ümran Eniştgil	Yasemin ve Köpeği	Resimleyen: Ahmet Komutikir	Koran Yayınları	İst, 1976	Çocuk Hikayeleri Dizisi No: 4. 16 s.
1252	Ümran Eniştgil	Maviş'in Bebeği	X	Koran Yayınları	İst, 1977	Koran Yayınları: 1. 128 s.
1253	Ümran Eniştgil - Ahmet Komutikir	İkizler Can ile Canan	X	Koran Yayınları	İst, 1977	Çocuk Öyküleri 3. Dizi No: 1. 16 s.
1254	Ümran Eniştgil - Ahmet Komutikir	İkizler Can ile Canan Evde	X	Koran Yayınları	İst, 1977	Çocuk Öyküleri 3. Dizi No: 2. 16 s.

1255	Ümran Eniştigil - Ahmet Komutekir	İkizler Can ile Canan Hayvanat Bahçesinde	X	Koran Yayınları	İst, 1977	Çocuk Öyküleri 3. Dizi No: 7. 16 s.
1256	Ümran Eniştigil - Ahmet Komutekir	İkizler Can ile Canan Kentte	X	Koran Yayınları	İst, 1977	Çocuk Öyküleri 3. Dizi No: 6. 16 s.
1257	Ümran Eniştigil - Ahmet Komutekir	İkizler Can ile Canan Köyde	X	Koran Yayınları	İst, 1977	Çocuk Öyküleri 3. Dizi No: 5. 16 s.
1258	Ümran Eniştigil - Ahmet Komutekir	İkizler Can ile Canan Kümeste	X	Koran Yayınları	İst, 1977	Çocuk Öyküleri 3. Dizi No: 8. 16 s.
1259	Ümran Eniştigil - Ahmet Komutekir	İkizler Can ile Canan Okulda	X	Koran Yayınları	İst, 1977	Çocuk Öyküleri 3. Dizi No: 3. 16 s.
1260	Ümran Eniştigil - Ahmet Komutekir	İkizler Can ile Canan Oyunda	X	Koran Yayınları	İst, 1977	Çocuk Öyküleri 3. Dizi No: 4. 16 s.
1261	Ümran Eniştigil - Ahmet Komutekir	İkizler: Can ile Canan Çarpma ve Bölme Hazırlanıyor	X	Koran Yayınları	İst, 1979	1. Sınıf Matematik Kitapları IV. Dizi No: 6. 16 s.
1262	Ümran Eniştigil - Ahmet Komutekir	İkizler: Can ile Canan Çıkarma Öğreniyor	X	Koran Yayınları	İst, 1979	1. Sınıf Matematik Kitapları IV. Dizi No: 5. 16 s.
1263	Ümran Eniştigil - Ahmet Komutekir	İkizler: Can ile Canan Matematik Oyunları	X	Koran Yayınları	İst, 1979	1. Sınıf Matematik Kitapları IV. Dizi No: 8. 16 s.
1264	Ümran Eniştigil - Ahmet Komutekir	İkizler: Can ile Canan Matematik Öğreniyor	X	Koran Yayınları	İst, 1979	1. Sınıf Matematik Kitapları IV. Dizi No: 1. 16 s.
1265	Ümran Eniştigil - Ahmet Komutekir	İkizler: Can ile Canan Ölçüleri Öğreniyor	X	Koran Yayınları	İst, 1979	1. Sınıf Matematik Kitapları IV. Dizi No: 7. 16 s.
1266	Ümran Eniştigil - Ahmet Komutekir	İkizler: Can ile Canan Sayıları Öğreniyor	X	Koran Yayınları	İst, 1979	1. Sınıf Matematik Kitapları IV. Dizi No: 2. 16 s.
1267	Ümran Eniştigil - Ahmet Komutekir	İkizler: Can ile Canan Toplama Öğreniyor	X	Koran Yayınları	İst, 1979	1. Sınıf Matematik Kitapları IV. Dizi No: 4. 16 s.
1268	Abbas Cılga	Tombik ile Bilek	X	Koza Yayınları	İst, 1979	Koza Yayınları Çocuk Kitapları Dizisi: 17. 136 s.
1269	Abbas Cılga	Yaramazlar Kuyusu	X	Koza Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları: 13. 235 s.
1270	Ahmet Tural	Uzay Çocukları	X	Koza Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları Dizisi: 6. 159 s.
1271	Ali Püsküllüoğlu	Efsanelerimiz	X	Koza Yayınları	İst, 1977	Yeni Çocuk Kitapları Dizisi: 2. 127 s.
1272	Derleyen: Enver Naci Gökçen	Mahalle Mektebi	X	Koza Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları Dizisi: 14. 221+[2] s.
1273	Derleyip düzenleyen: Necati Zekeriya	Uçun Kuşlar Uçun (Çocuklara Hikayeler)	X	Koza Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları Dizisi: 14. 115+[2] s.

1274	Düzenleyen: Ahmet Köksal	Çocuklara Şiirler (İlkokul ünitelerine göre)	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Okul Kitapları Dizisi: 1. 335 s.
1275	Düzenleyen: Mehmet Başaran	Aç Kapıyı Bezirganbaşı (Çocuk oyunları, çocuk bilmeceleri, çocuk tekerlemeleri, atasözleri)	X	Koza Yayınları	İst, 1974	Okul Kitapları Dizisi: 3. 208 s.
1276	Enver Naci Gökşen	Çocuklara Tarihimizden Hikayeler	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 7. 264+[3] s.
1277	Fikret Arıt	Adları Göklerdedir	X	Koza Yayınları	İst, 1978	2. bs. Çocuk Kitapları Dizisi: 8. 120 s.
1278	Hazırlayan: Ahmet Kök-lügiller	Nasreddin Hoca	X	Koza Yayınları	İst, 1978	Genişl. 2. bs. Çocuk Kitapları Dizisi: 4. 142+[1] s.
1279	İbrahim Örs	Cambazlar Kralı	X	Koza Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 12. 224 s.
1280	Necati Zekeriya	Orhan	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 8. 280 s.
1281	Numan Kartal	Aslan Keloğlan	Resimli	Koza Yayınları	İst, 1977	Yeni Çocuk Kitapları Dizisi: 5. 129 s.
1282	Numan Kartal	Keloğlan Geldi	X	Koza Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları Dizisi: 11. 141+[1] s.
1283	Oktay Akbal	Yeşil Ev	X	Koza Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 9. 231 s.
1284	Suzan Albek	Bizim Gezegenimiz Dünya	Resimli	Koza Yayınları	İst, 1974	Okul Kitapları Dizisi: 4. 219 s.
1285	Ulufer [Oğuzcan]	Fatoş	X	Koza Yayınları	İst, 1979	Çocuk Kitapları Dizisi: 22. 128 s.
1286	Ümit Kaftancıoğlu	Kekeme Tavşan	X	Koza Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 10. 255 s.
1287	X	Ali Baba'nın Bir Çiftliği Var	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Midi Çocuk Kitapları Dizisi: 5. 16 s.
1288	X	Aliş ile Maviş	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Mini-Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 8. 14 s.
1289	X	Bebek Kaplan	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Mini-Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 1. 7 s.
1290	X	Cici Bici Tavşan	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Midi Çocuk Kitapları Dizisi: 6. 16 s.
1291	X	Düt-Düt Tren	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Mini-Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 9. 14 s.
1292	X	Fatoş'un Oyuncakları	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Mini-Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 11
1293	X	Güniz'in Tatlı Arkadaşları	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Midi Çocuk Kitapları Dizisi: 4. 16 s.
1294	X	Hav Hav Kardeş	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Mini-Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 4
1295	X	Korkuluk Amca	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Mini-Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 10

1296	X	Kurnaz Tosbağa	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Mini-Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 2
1297	X	Küçük Karakaçan	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Mini-Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 12
1298	X	Marangoz Bobi	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Midi Çocuk Kitapları Dizisi: 3. 16 s.
1299	X	Mutlu Tilkicik	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Mini-Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 5. 14 s.
1300	X	Nuh Baba'nın Gemisi	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Mini-Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 3. 14 s.
1301	X	Sarı Vak Vaka	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Midi Çocuk Kitapları Dizisi: 2. 16 s.
1302	X	Tekir ile Mekir	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Mini-Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 6. 14 s.
1303	X	Üç Pisi Pisi Kardeş	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Midi Çocuk Kitapları Dizisi: 1. 15 s.
1304	X	Zıp Zıp Kanguru	X	Koza Yayınları	İst, 1973	Mini-Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 7. 14 s.
1305	Ziya Gökalp	Küçük Şehzade	Hazırlayan: Ahmet Köklügiller	Koza Yayınları	İst, 1979	Çocuk Kitapları Dizisi: 13. 130+[1] s.
1306	Adnan Özyalçiner	Garip Nasıl Okuyacak	Resimleyen: Turhan Selçuk	Köyün Çocuğu Yayınları	İst, 1977	Ünlü Yazarlar Dizisi: 5. 47 s.
1307	Ahmet Kahraman	Tilkiler Dünyası (Yediden Yetmiş Masallar)	X	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1977	Ünlü Yazarlar Dizisi: 7. 48 s.
1308	Aziz Nesin	Öküz Başkan	X	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1977	Ünlü Yazarlar Dizisi: 1. 48 s.
1309	Bekir Yıldız	Acılı Çocuklar	Resimleyen: Fikret Otyam	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1978	Ünlü Yazarlar Dizisi: 10. 48 s.
1310	Çetin Öner	Binboğa'dan Gelen Çocuk	Resimleyen: Nezih Danyal	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1977	Ünlü Yazarlar Dizisi: 4. 45 s.
1311	Hasan Kıyafet	Cin Top	X	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1978	Ünlü Yazarlar Dizisi: 8. 47 s.
1312	Medeni Ferho	Kaytan Osman	Resimleyen: Turhan Selçuk	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1977	Ünlü Yazarlar Dizisi: 6. 48 s.
1313	Nebi Dadaloğlu	Köyün Çocuğu Ali ile Veli	Resimleyen: Selçuk Seğmen	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1972	Köyün Çocuğu Yayınları: 1. 22+[2] s.
1314	Nebi Dadaloğlu	Köyün Çocuğu İbiş ile Memiş	Resimleyen: Selçuk Seğmen	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1972	Köyün Çocuğu Yayınları: 5. 22 s.
1315	Nebi Dadaloğlu	Köyün Çocuğu Suna ile Kaya	Resimleyen: Selçuk Seğmen	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1972	Köyün Çocuğu Yayınları: 2. 23 s.
1316	Talip Apaydın	Elif Kızın Elleri	Resimleyen: Nezih Danyal	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1977	Ünlü Yazarlar Dizisi: 3. 47 s.

1317	Yazan: Ahmet Köklügil-ler	Atatürk (Çocukluğu, Okul Yaşamı, Savaşları ve Yaptığı Yenilikler)	X	Köyün Çocuğu Yayınları	İst, 1979	Genişl. 2. bs. 80 s.
1318	Yazan: Ahmet Köklügil-ler	Atatürk: Bağımsızlık Savaşısı (Çocukluğu, Okul Yaşamı, Savaşları)	X	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1976	Köyün Çocuğu Yayınları: 13. 47 s.
1319	Yazan: Nebi Dadaloğlu	Aysel ile Veysel	Resimleyen: Selçuk Seğ-men	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1974	Köyün Çocuğu Yayınları: 8. 23 s.
1320	Yazan: Nebi Dadaloğlu	Dudu ile Durdu	X	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1974	Köyün Çocuğu Yayınları: 9. 23 s.
1321	Yazan: Nebi Dadaloğlu	Hasan ile Hüseyin	Resimleyen: Selçuk Seğ-men	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1976	7. bs. Köyün Çocuğu Yayınları: 3. 20 s.
1322	Yazan: Nebi Dadaloğlu	Elif ile Şerif	Resimleyen: Selçuk Sey-men	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1974	Köyün Çocuğu Yayınları: 7. 21 s.
1323	Yazan: Nebi Dadaloğlu	Kemal ile Cemal	Resimleyen: Selçuk Sey-men	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1974	Köyün Çocuğu Yayınları: 10. 24 s.
1324	Yazan: Nebi Dadaloğlu	Köyün Çocuğu Ali ile Veli	Resimleyen: Selçuk Seğ-men	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1972	Köyün Çocuğu Yayınları: 1. 22 s.
1325	Yazan: Nebi Dadaloğlu	Köyün Çocuğu Allı ile Güllü	Resimleyen: Selçuk Seğ-men	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1972	Köyün Çocuğu Yayınları: 4. 20 s.
1326	Yazan: Nebi Dadaloğlu	Köyün Çocuğu Hasan ile Hüseyin	Resimleyen: Selçuk Seğ-men	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1972	Köyün Çocuğu Yayınları: 3. 22 s.
1327	Yazan: Nebi Dadaloğlu	Meyro ile Memo	Resimleyen: Selçuk Sey-men	Köyün Çocuğu Yayınları	Ank, 1974	Köyün Çocuğu Yayınları: 6. 23 s.
1328	Baki Kurtuluş	Atatürk	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1968	32 s.
1329	Kemalettin Tuğcu	Annesizler	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Romanları: 5. 96 s.
1330	Kemalettin Tuğcu	Babamın Günahı	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1980	Çocuk Romanları: 11. 96 s.
1331	Kemalettin Tuğcu	Bekçibaba	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Romanları: 9. 96 s.
1332	Kemalettin Tuğcu	Dağların Delisi	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1978	Çocuk Romanları: 23. 90 s.
1333	Kemalettin Tuğcu	Dedemin Evi	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1978	Çocuk Romanları: 24. 94 s.
1334	Kemalettin Tuğcu	Deniz Çocuğu	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1980	Çocuk Romanları: 16. 88 s.
1335	Kemalettin Tuğcu	Evlatlık	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Romanları: 2. 93 s.
1336	Kemalettin Tuğcu	Gecekondı Kızı	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1980	Çocuk Romanları: 12. 93 s.
1337	Kemalettin Tuğcu	İhtiyar Dilenci	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1978	Çocuk Romanları: 21. 95 s.

1338	Kemalettin Tuğcu	İhtiyar Öğretmen	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1980	Çocuk Romanları: 14. 88 s.
1339	Kemalettin Tuğcu	İstanbul Sokakları	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Romanları: 3. 96 s.
1340	Kemalettin Tuğcu	Kapı Yoldaşları	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1980	Çocuk Romanları: 15. 88 s.
1341	Kemalettin Tuğcu	Karanlıkta Bir Çocuk	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Romanları: 1. 96 s.
1342	Kemalettin Tuğcu	Kız Arkadaşım	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Romanları: 10. 96 s.
1343	Kemalettin Tuğcu	Kimseizler	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1980	Çocuk Romanları: 13. 96 s.
1344	Kemalettin Tuğcu	Küçük Besleme	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Romanları: 4. 93 s.
1345	Kemalettin Tuğcu	Küçük Göçmen	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1980	Çocuk Romanları: 17. 96 s.
1346	Kemalettin Tuğcu	Küçük Sanatçı	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Romanları: 7. 16 s.
1347	Kemalettin Tuğcu	Küskün Çocuklar	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1980	Çocuk Romanları: 19. 95 s.
1348	Kemalettin Tuğcu	Koruköy'ün Yetimi	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1980	Çocuk Romanları: 26. 95 s.
1349	Kemalettin Tuğcu	Köydeki Evimiz	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1980	Çocuk Romanları: 20. 96 s.
1350	Kemalettin Tuğcu	Mahallenin Sevgilisi	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Romanları: 8. 96 s.
1351	Kemalettin Tuğcu	Ormandaki İhtiyar	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Çocuk Romanları: 6. 93 s.
1352	Kemalettin Tuğcu	Oyuncakçı Dede	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1978	Çocuk Romanları: 22. 91 s.
1353	Kemalettin Tuğcu	Ömer'in Dünyası	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1978	Çocuk Romanları: 25. 95 s.
1354	Kemalettin Tuğcu	Üvey Anne	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1980	Çocuk Romanları: 18. 95 s.
1355	Mükerrem Kâmil Su	Vatan Toprağı	Renkli resim ekleri	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Kahramanlık Hikayeleri Serisi: 8. 20 s.
1356	Ömer Seyfeddin	Ben Türk'üm	X	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Kahramanlık Hikayeleri Serisi: 10. 20 s.
1357	X	Afrika Serüveni	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya Dizisi: 4. 11 s.
1358	X	Atatürk	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Kurtuluş Yayınları. Kahramanlık Hikayeleri Serisi: 1. 28 s.
1359	X	Bahar Gezintisi	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Oya ile Kaya: 21. 11 s.
1360	X	Benim Adım Tarzan	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Oya ile Kaya: 23. 11 s.

1361	X	Bilgiç Fil Yavrusu	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976	Oya ile Kaya: 13. 11 s.
1362	X	Bilgiç Prenses	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 15. 20 s.
1363	X	Bobi, Cin ve Camgöz	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 17. 12 s.
1364	X	Büyükbabanın Dostları	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976	Oya ile Kaya Dizisi: 9. 11 s.
1365	X	Cesur İtfaiyeciler	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Oya ile Kaya Dizisi: 2. 12 s.
1366	X	Cin Ali	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 8. 12 s.
1367	X	Dağ Çocuğu	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Kahramanlık Hikayeler Serisi: 6. 15 ya da 24 s.?
1368	X	Dört Küçük Ayıcık	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya Dizisi: 15. 11 s.
1369	X	Eski Sandık	?	Kurtuluş Yayınları	İst, 1977	Kahramanlık Hikayeleri Serisi: 9. 20 s.
1370	X	Fatoş ve Ayılar	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 12. 12 s.
1371	X	Göklerde Gezinti	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976	Oya ile Kaya: 7. 11 s.
1372	X	Gül ile Can Oyuncaklar Ülkesinde	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 2. 12 s.
1373	X	Harika Sirk	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya: 17. 11 s.
1374	X	Hayvanlar Bahçesinde	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya Dizisi: 11. 11 s.
1375	X	Herşey Vatan İçin	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Kahramanlık Hikayeleri Serisi: 7. 20 s.
1376	X	Kampa Çıkıyoruz	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya Dizisi: 16. 11 s.
1377	X	Karabaş ile Kuzucuk	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya Dizisi: 28. 11 s.
1378	X	Karakaçan Televizyonda	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	12 s.
1379	X	Kaya Avcı	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya Dizisi: 26. 11 s.
1380	X	Kaya ve Bisikleti	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya Dizisi: 27. 12 s.
1381	X	Kaya'nın Gezileri	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Oya ile Kaya Dizisi: 15. 12 s.
1382	X	Kurdun Dostluğu	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 16. 20 s.
1383	X	Küçük Fotoğrafçı	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976	Oya ile Kaya: 14. 11 s.

1384	X	Küçük Kahraman	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Kahramanlık Hikayeleri Serisi: 2. 24 s.
1385	X	Küçük Kovboy	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya Dizisi: 18. 11 s.
1386	X	Meraklı Tavşancık	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya Dizisi: 6. 11 s.
1387	X	Minik Çocuk	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 17. 20 s.
1388	X	Neşeli Bandocular	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya Dizisi: 10. 11 s.
1389	X	Ormandaki Kulübe	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya Dizisi: 19. 11 s.
1390	X	Otomobil Yarışçısı	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya Dizisi: 5. 11 s.
1391	X	Oya ile Kaya Denizde	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Oya ile Kaya Dizisi: 24. 11 s.
1392	X	Oya ile Siyah Ayaklı Vak Vak Kardeş	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Oya ile Kaya Dizisi: 22. 11 s.
1393	X	Oya ile Uzunkulak	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Oya ile Kaya Dizisi: 25. 11 s.
1394	X	Oya'nın Ormandaki Dostları	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 20. 12 s.
1395	X	Peri Prensesi	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 18. 12 s.
1396	X	Piknikte	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya Dizisi: 30. 11 s.
1397	X	Püsküllü Prens	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 19. 20 s.
1398	X	Sevdiğimiz Hayvanlar	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 1. 12 s.
1399	X	Sihirli Dikiş İğnesi	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 20. 20 s.
1400	X	Simba Aslan	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976	Oya ile Kaya Dizisi: 12. 11 s.
1401	X	Şanslı Tavuk ve Yavruları	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 3. 12 s.
1402	X	Tonton ile Ponpon	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Oya ile Kaya Dizisi: 3. 12 s.
1403	X	Uçan Köprü	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Kahramanlık Hikayeleri Serisi: 4. 24 s.
1404	X	Uludağ'da Tatil	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya Dizisi: 20. 11 s.
1405	X	Uzun Kuyruklu Boncuk	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 13. 12 s.
1406	X	Üç Küçük Kedi Kardeş	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 5. 12 s.

1407	X	Vatan Uğruna	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1975	Kahramanlık Hikayeleri Serisi: 5. 24 s.
1408	X	Yaman Denizciler	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Tırtıllı Kitaplar Dizisi: 4. 12 s.
1409	X	Yaramaz Boncuk	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1977	Oya ile Kaya Dizisi: 29. 11 s.
1410	X	Yaramaz Mırmır	?	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1979	Kurtuluş Çocuk Kitapları: 14. 20 s.
1411	X	Yavuz'un Kahramanlığı	Resimler: Saim Onan	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1973	Kahramanlık Hikayeleri Serisi: 3. 21 ya da 24 s.?
1412	X	Yaz Tatili	Resimli	Kurtuluş Yayınları	Ank, 1976	Oya ile Kaya Dizisi: 8. 11 s.
1413	Atiye Keskin	Karınca'nın Öğütleri (1 Perdelik Okul Piyesi)	X	Kutulmuş Matbaası	İst, 1970	15 s.
1414	Abbas Cılga	Müjdecî Hüsni	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1977	Kültür Bakanlığı Yayınları: 217. Çocuk Kitapları: 18. 215 s.
1415	Ayhan Gültaş	Destan Yaratan Kahramanlar	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	Çocuk Kitapları Serisi. No: 11. 56 s.
1416	Dr. Orhan Asena	Ali (Çocuk Oyunu)	Resimleyen: Erkan Kırtunç	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 336. Çocuk Dizisi: 13. 70+[2] s.
1417	Dursun Utku	Gede Oğlan: Arıların Savaşı	Resimleyen: Nezih Danyal	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 333. Çocuk Dizisi: 11. 89+[2] s.
1418	Erkan Doğan	Hoşca Kal Köyüm (Masal)	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	Çocuk Kitapları Serisi. No: 12. 96 s.
1419	Erkan Doğan	Hoşcakal Köyüm (Masal)	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	Kültür Bakanlığı Yayınları: 235. Çocuk Kitapları Dizisi: 12. 96 s.
1420	Fazıl Hüsni Dağlarca	Yaramaz Sözcükler	Resimleyen: Erkan Kırtunç	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 312. Çocuk Dizisi: 2. VII+78 s.
1421	Gülten Dayioğlu	Leylek Karda Kaldı - Güzel Hanım	Resimleyen: Nezih Danyal	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 320. Çocuk Dizisi: 8. 32+[4] s.
1422	H. Nusret Zorlutuna	Benim Küçük Dostlarım (Okul Hatıraları)	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	Halk Kitapları Serisi. No: 3. 139 s.
1423	Hazırlayan: Emin Özdemir	Düşüncenin Toprağı: Türk ve Dünya Yazınından Denemeler	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 341. Çocuk Dizisi: 15. 12-298 s.
1424	Mehmet Seyda	Düşleme Oyunu (Çocuklara Öyküler)	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 315. Çocuk Dizisi: 4. VII+91 s.
1425	Mehmet Türkkân	Altın Bilezik	Resimleyen: Çerkes Karadağ	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 316. Çocuk Dizisi: 5. 66+[4] s.
1426	Muzaffer İzgü	Ekmek Parası	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 317. Çocuk Dizisi: 6. 112+[6] s.

1427	Naciye Poyraz	Bindim Tütün Küfesine	Resimler: Nadide Akdeniz	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 340. Çocuk Dizisi: 14. 71 s.
1428	Rıfat Ilgaz	Küçükçekmece Okyanusu: Cankurtaran Yılmaz	Resimleyen: Nezh Danyal	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 321. Çocuk Dizisi: 9. 180+[8] s.
1429	Saadet Gültaş - Ayhan Gültaş	Küçükler ve Büyükler (Piyas)	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	Kültür Bakanlığı Yayınları: 238. Çocuk Kitapları: 20. 147 s.
1430	Sâmiha Ayverdi	Âbide Şahsiyetler	X	Kültür Bakanlığı	İst, 1976	Kültür Eserleri Dizisi: 11. 271 s.
1431	Ümit Kaftancıoğlu	Altın Ekin	X	Kültür Bakanlığı	İst, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 324. Çocuk Dizisi: 10. 205+[8] s.
1432	Yalvaç Ural	Bir Gök Dolusu Güvercin	Resimleyen: Berç Keçoğlu	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 313. Çocuk Dizisi: 3. 109+[4] s.
1433	[Hazırlayan]: Dr. Saim Sakaoğlu	Türk Çocuklarına Masallar	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1977	Kültür Bakanlığı Yayınları: 286. Çocuk Kitapları: 27. 198 s.
1434	A. Yıldız Yaşaroğlu	Güneşle Oynayan Çocuk (Çocuk Romanı)	X	Kültür Bakanlığı	İst, 1976	Kültür Bakanlığı Çocuk Kitapları: 1. 171 s.
1435	Adnan Çakmakçıoğlu	Küçük Kağıt Kayık	X	Kültür Bakanlığı	İst, 1976	Kültür Bakanlığı Çocuk Kitapları: 16. 23 s.
1436	Belma Aksun	Sahipsiz Ağaç Gibi (Hikaye)	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	Kültür Bakanlığı Çocuk Kitapları: 19. 88 s.
1437	Burhan Ferdi Bolan	Büyük Yolculuk (Çocuk Romanı)	X	Kültür Bakanlığı	İst, 1976	Kültür Bakanlığı Çocuk Kitapları: 17. 294 s.
1438	Derleyen: Ali Püsküllüoğlu	Kırlangıcın Kanat Vuruşu (Çocuklara Günümüz Şiirinden Örnekler)	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 308. Çocuk Dizisi: 1. 294 s.
1439	Dinçer Sümer	Bu Topraklar İçin (Oyun 8 Tablo)	X	Kültür Bakanlığı	İst, 1976	Kültür Bakanlığı Çocuk Kitapları: 4. 77 s.
1440	Ergun Sav	Yakut Balık	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	Çocuk Kitapları Serisi. No: 2. 125 s.
1441	Hasan Latif Sarıyüce	Çocuk ve Şiir (Çocuk ve Okul Şiirleri)	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1975	Kültür Bakanlığı Çocuk Kitapları: 14. 36 s.
1442	Kaya Öztaş	Zor Günler	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 352. Çocuk Kitapları Dizisi: 22. 191 s.
1443	Kerim Aydın Erdem	Keloğlan ile Anası (Masallar)	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1977	Kültür Bakanlığı Yayınları: 273. Halk Kitapları: 6. 80 s.
1444	Mehmet Türkkan	Neyidik Ne Olduk	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	1979 Kültür Bakanlığı Çocuk Romanı Ödülü. Çocuk Kitapları Dizisi: 21. 112 s.
1445	Nevin Oktar	Kardan Adam ve Heykeller (Masallar)	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	Kültür Bakanlığı Çocuk Kitapları: 21. 144 s.

1446	Özel Arabul	Ayçiçeği (Masal)	X	Kültür Bakanlığı	İst, 1976	Kültür Bakanlığı Çocuk Kitapları: 10. 160 s.
1447	Ruhsar Barım	Dikkatsiz Küçük Kaplumbağa	Renkli resimli	Kültür Bakanlığı	Ank, 1975	Kültür Bakanlığı Çocuk Kitapları: 6. 31 s.
1448	Sait Akyılmaz	Oyuncakçı Baba (2 perdelik çocuk oyunu)	X	Kültür Bakanlığı	İst, 1976	Kültür Bakanlığı Çocuk Kitapları: 8. 43 s.
1449	Sait Bilgiç	Anne ve Çocuk	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1977	Kültür Bakanlığı Yayınları: 272. Çocuk Kitapları: 22. 47 s.
1450	Sulhi Dölek	Yeşil Bayır	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 350. Çocuk Kitapları Dizisi: 20. 153 s.
1451	Suzan Çataloluk	Mavi Murat	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1975	Kültür Bakanlığı Çocuk Kitapları: 3. 62-63 s.?
1452	Ülker A. Köksal	Barış Gezegeni (Çocuk Tiyatrosu)	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1979	Kültür Bakanlığı Yayınları: 344. Çocuk Kitapları Dizisi: 16. 70 s.
1453	Ünver Oral	Ülkücü Ali (Çocuk Romanı)	X	Kültür Bakanlığı	Ank, 1976	Kültür Bakanlığı Çocuk Kitapları: 13. 366 s.
1454	Vahibe Sevim	Beyaz Pelerinli Kız (Hikâye)	X	Kültür Bakanlığı	İst, 1976	Kültür Bakanlığı Çocuk Kitapları: 9. 215 s.
1455	Hilmi Yücebaş	Atatürk'ün Nukteleri, Fıkraları, Hatıraları	X	Kültür Kitabevi	İst, 1973	223 s.
1456	İsmet Kür	Mavi'nin Hikâyesi (1. k.)	X	Kür Yayınları	İst, 1973	4. bs. 296 s.
1457	İsmet Kür	Mutlugiller ile Beykoz Sertüveni: Kiraz Bayramı	X	Kür Yayınları	İst, 1967	32 s.
1458	İsmet Kür	Memo 1 (Memo ve Ay)	Renkli resimli	Kür Yayınları	İst, 1969	12 s.
1459	İsmet Kür	Memo 2 (Ay ile 2. Gece)	Renkli resimli	Kür Yayınları	İst, 1969	12 s.
1460	İsmet Kür	Memo 3 (Memo Masallar Ülkesinde)	Renkli resimli	Kür Yayınları	İst, 1969	12 s.
1461	İsmet Kür	Memo 4 (Memo Oyuncakların Öfkesi)	Renkli resimli	Kür Yayınları	İst, 1969	12 s.
1462	Ali Sincer	Okul Çocuğunun Dili (Şiirler)	X	Latin Matbaası	İst, 1970	16 s.
1463	Ali Sincer	Anne Sevgisi (Şiir)	X	Latin Matbaası	İst, 1973	32 s.
1464	Fazıl Oyat	Unutulmaz Atatürk (Şiirler)	X	Latin Matbaası	İst, 1973	32 s.
1465	Yazan: Mehmet Vasfi Saral	Anamsın: En Kutsal Varlığımın (Şiir)	Resimli	Latin Matbaası	İst, 1974	32 s.

1466	X	Seçme Fıkralar	X	Litho Yayınları	İst, 1975	Minik Kitaplar Serisi Çocuk: 7. 144 s.
1467	X	Seçme Masallar	X	Litho Yayınları	İst, 1975	Minik Kitaplar Serisi Çocuk: 6. 144 s.
1468	Kemal Ateş	Çürük Kapı (Öyküler)	X	May Yayınları	İst, 1978	110 s.
1469	Nihat Behram	Kuyruğu Zilli Tilki (Çocuklar için Şiirlerle Halk Masalları)	Resimleyen: Nilgün Oykut	May Yayınları	İst, 1979	May Yayınları Çocuk Dizisi. Yıldız Kitaplar: 7, 17?. 48 s.
1470	Ömer Seyfeddin	Bomba	X	May Yayınları	İst, 1971	Dünya Çocuk Kitapları Kitap: 1. Türkiye No: 1. 317 s.
1471	Yalvaç Ural	Kulağımdaki Küçük Çan	Resimleyen: Turgay Betil	May Yayınları	İst, 1979	May Yayınları Çocuk Dizisi. Yıldız Kitaplar: 16. 80 s.
1472	Zafer Sükan - Rengin Narter-Tomur	Yarın Okuyacağım	X	May Yayınları	İst, 1979	31+[1] s.
1473	Mustafa Uzelli	Tontonlar ve Öğretmen Amca	Resimler: Cevdet Şemsi-oğlu	Mayataş Matbaacılık ve Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1972	32 s.
1474	Sami Tunca	Çocuklar için Şiirler	X	Mayataş Matbaacılık ve Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	67 s.
1475	Tahir Kutsi Makal	Anadolu'da Türk Mührü	?	Mayataş Matbaacılık ve Neşriyat Anonim Şirketi	İst, 1971	128 s.
1476	X	Üç Peri Kızı	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1969	24 s.
1477	X	Altın Kuş	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1967	15 s.
1478	X	Küçük Avcı	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1965	16 s.
1479	X	Okul Otobüsü	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1966	32 s.
1480	X	Tavşan Kardeş	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1966	32 s.
1481	X	Yaramaz Boncuk	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1965	16 s.
1482	X	Sihirli Geyik	Resimli	Mehmet Tunagür Yayınevi	İst, 1969	23 s.
1483	Çetin Evin	Kurtuluş Savaşı ve Mustafa Kemal Destanı	X	Meltem Matbaası	İst, 1973	54 s.
1484	Mevlüt Kaplan	Anadolu Yankıları	X	Memleket Matbaası	İzm, 1973	3. bs. 32 s.
1485	Afet İnan	M. Kemal Atatürk'ten Yazdıklarım	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1971	1000 Temel Eser: 55
1486	Ahmet Caferoğlu	Kaşgarlı Mahmut	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 30

1487	Ahmet Haşım	Bize Göre Gurebâhâne-i Laklakan Frankfurt Seyahatnamesi	Hazırlayan: Mehmet Kap- lan	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1969	1000 Temel Eser: 17. 227 s.
1488	Ahmet Hikmet Müftü- oğlu	Çağlayanlar	Hazırlayan: Cihat Fethi Te- vetoğlu	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1971	1000 Temel Eser: 63. 221 s.
1489	Ahmet Hikmet Müftü- oğlu	Gönül Hanım	Hazırlayan: Cihat Fethi Te- vetoğlu	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1971	1000 Temel Eser: 62. 138 s.
1490	Arif Nihat Asya	Şiirler	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1971	Çağdaş Türk Yazarları Şiir Serisi No: 2. 99 s.
1491	Atatürk	Nutuk (3 cilt)	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1971	
1492	Bahaeddin Ögel	Türk Kültürünün Gelişme Çağları I	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1971	1000 Temel Eser: 49. 170 s.
1493	Bahaeddin Ögel	Türk Kültürünün Gelişme Çağları II	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1971	1000 Temel Eser: 50. 168 s.
1494	Bahaeddin Ögel	Türk Mitolojisi I	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1971	1000 Temel Eser: 51. 111 s.
1495	Bahaeddin Ögel	Türk Mitolojisi II	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1971	1000 Temel Eser: 52. 341 s.
1496	Behçet Kemal Çağlar	Malazgirt Zaferinden İstanbul Fet- hine	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1971	1000 Temel Eser: 66. 85 s.
1497	Cahit Sıtkı Tarancı	Seçmeler	Hazırlayan: Gültekin Sa- manoğlu	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1971	1000 Temel Eser: 53. 142 s.
1498	Cemalettin Şenocak	Namık Kemal	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1973	MEB Halk Eğitimi Yayınları. 30 s.
1499	Coşkun Ertepinar	Şu Dağlar Bizim Dağlar (Şiir)	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1973	96 s.
1500	Dr. Turhan Oğuzkan - Emin Çakıroğlu	Uzun Mehmet	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	MEB Halk Eğitimi Yayınları. 21 s.
1501	Eflatun Cem Güney	Çift Çubuk Üstüne	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1969	Halk Eğitim Yayınları. 32 s.
1502	Eflatun Cem Güney	Dağarcık	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	MEB Halk Eğitimi Yayınları. 32 s.
1503	Eflatun Cem Güney	Gözümüz Üstünde Olsun	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	MEB Halk Eğitimi Yayınları. 32 s.
1504	Eflatun Cem Güney	Hoşbeş	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	MEB Halk Eğitimi Yayınları. 32 s.
1505	Eflatun Cem Güney	Köyün Orta Direği	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1969	Halk Eğitim Yayınları. 32 s.
1506	Eflatun Cem Güney	Tanrı Vergisi	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1969	Halk Eğitim Yayınları. 32 s.
1507	Eşref Kılıç	Kalkınan Köy	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1969	Halk Eğitim Yayınları. 32 s.
1508	Evliya Çelebi	Evliya Çelebi Seyahatnamesi'nden Seçmeler I	Hazırlayan: Hüseyin Nihal Atsız	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1971	1000 Temel Eser: 60. 1. cilt: 308 s.

1509	Falih Rıfık Atay	Gezerek Gördüklerim	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 38. 293 s.
1510	Falih Rıfık Atay	Zeytindağı	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 26. 179 s.
1511	Gazi Mustafa Kemal Atatürk	Nutuk I	Haz: Birol Emil-Melin, Mehmet Ali Aydın	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1973	1000 Temel Eser: 67
1512	Gazi Mustafa Kemal Atatürk	Nutuk II	Haz: Birol Emil-Melin, Mehmet Ali Aydın	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1973	1000 Temel Eser: 68
1513	Göktürk Mehmet Uytun	Boş Yuva	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1974	14 s.
1514	Hamdullah Suphi Tanrıöver	Dağyolu ve Günebakan'dan Seçmeler	Hazırlayan: Mustafa Necati Sepetçioğlu	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1971	1000 Temel Eser: 65. 222 s.
1515	Haz: Salih Omurtak, Hasan Ali Yücel, İhsan Sungu, Enver Ziya Karal, Faik Reşit Unat, Enver Sökmen, Uluğ İğdemir	Atatürk	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 25
1516	Hüseyin Nihal Atsız	Aşıkpaşaoğlu Tarihi	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 23
1517	İbrahim Kafesoğlu	Türk Milliyetçiliğinin Meseleleri	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1970	1000 Temel Eser: 22. 284 s.
1518	M. Necati Sepetçioğlu	Yaratılış ve Türeyiş	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1969	1000 Temel Eser Dizisi: 12. 264 s.
1519	Mevlana Celaleddin Rumi	Divan-ı Kebir'den Seçmeler	Hazırlayan: Abdülbaki Gölpınarlı	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 37
1520	Midhat Cemal Kuntay	Türkün Şehnâmesinden (Seçmeler)	Hazırlayan: Faruk K[adri] Timurtaş	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1971	1000 Temel Eser: 56. 114 s.
1521	Orhan Seyfi Orhon	Orhan Seyfi Orhon'dan Şiirler	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1970	1000 Temel Eser: 35. 240 s.
1522	Ömer Seyfeddin	Seçme Hikayeler (Birinci cilt)	Hazırlayan: Şenay Kırhallı	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 45. 1. 289 s.
1523	Ömer Seyfeddin	Seçme Hikayeler (İkinci cilt)	Hazırlayan: Şenay Kırhallı	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 46. 267 s.
1524	Peyami Safa	Seçmeler	Hazırlayan: Faruk K. Timurtaş - Ergun Göze	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1970	1000 Temel Eser: 42. 345 s.
1525	Peyami Safa	Yalnızız	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1971	1000 Temel Eser: 57. 469 s.
1526	Reşat Nuri Güntekin	Balıkesir Muhasebecisi. Tanrı Dağı Ziyafeti	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1971	1000 Temel Eser: 58. 183 s.
1527	Reşat Nuri Güntekin	Yaprak Dökümü. Eski Şarkı	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1971	1000 Temel Eser: 54. 229 s.
1528	Reşit Rahmeti Arat	Baburname: Babur'un Hatıratı I	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 39

1529	Reşit Rahmeti Arat	Baburname: Babur'un Hatıratı II	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 40
1530	Reşit Rahmeti Arat	Baburname: Babur'un Hatıratı III	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 41
1531	Saadet Gültaş - Ayhan Gültaş	Bizimkiler (Piyes)	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1973	78 s.
1532	Şerif Baykurt	Mimar Sinan	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1969	Halk Eğitim Yayınları. 32 s.
1533	Şeyh Galip	Seçmeler	Hazırlayan: Abdülbâki Gölpınarlı	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1971	1000 Temel Eser: 61. 274 s.
1534	Şükrü Murat Elçin	Türk Bilmeceleeri	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 53
1535	Tahsin Aygün	İstanbul Nasıl Aldık	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1971	Halk Eğitimi Yayınları. 32 s.
1536	W. Bang - G. R. Rahmeti Arat	Oğuz Kağan Destanı	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 31. 39 s.
1537	Yahya Kemal Beyatlı	Aziz İstanbul	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1969	1000 Temel Eser: 18. 190 s.
1538	Yahya Kemal Beyatlı	Eğil Dağlar	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 20
1539	Yakup Kadri Karaosmanoğlu	Erenlerin Bağından: Okun Ucundan ve Diğer Neşideler	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 44. 118 s.
1540	Yazan: Abdülkadir Ünlü	Göcekler Göğerince (Orta dereceli okullar için piyes 2 perde)	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1973	42 s.
1541	Yazan: Emrullah Nutku	Zafer Yolu (Oyun)	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1973	186 s.
1542	Yazan: Semiha Türkyılmaz	Ne Mutlu Türküm Diyene (İlkokullar için Şarkılı Oyun 2 Perde)	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1973	40 s.
1543	Yılmaz Öztuna	Türk Tarihinden Yapraklar	X	Milli Eğitim Bakanlığı	Ank, 1969	1000 Temel Eser: 11. 331 s.
1544	Zeki Ömer Defne	Denizden Çalınmış Ülke	X	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1971	Çağdaş Türk Yazarları Şiir Serisi No: 3. 208 s.
1545	Ziya Gökalp	Terbiyenin Sosyal ve Kültürel Temelleri I	Hazırlayan: Rıza Kardeş	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1973	1000 Temel Eser: 69. 326 s.
1546	Ziya Gökalp	Türkçülüğün Esasları	Hazırlayan: Mehmet Kaplan	Milli Eğitim Bakanlığı	İst, 1970	1000 Temel Eser: 21
1547	[Derleyen:] Mehmet Başaran	Evvel Evvel İken Deve Tellal İken	X	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Milliyet Yayınları Çocuk Kitapları Dizisi: 4. 238 s.
1548	[M.] Emin Töreci	Yusufun Kargası	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 93. 399 s.
1549	[Toplayan:] İbrahim Zeki Burdurlu	Akça Kızla Gökçe Yiğit	X	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 27. 231 s.

1550	Abbas Cılga	Şaşar Ali	X	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları Dizisi: 117. 255 s.
1551	Afet Ilgaz	Çocuklar da Savaştı	Kapak ve iç resimler: Ala- ettin Barışkan	Milliyet Yayınları	İst, 1979	Çocuk Kitapları Dizisi: 132. 267 s.
1552	Ayhan Bozırat	Akraba Hasan	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 44. 271 s.
1553	Ayhan Bozırat	Hayri Usta	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 84. 350 s.
1554	Ayhan Bozırat	Osman	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 31. 320 s.
1555	Aziz Nesin	Aziz Dede'den Masallar	X	Milliyet Yayınları	İst, 1978	Yeni Çocuk Dizisi: 1. 69+[1] s.
1556	Aziz Nesin	Uyusana Tosunum	Resimleyen: Yalçın Çetin	Milliyet Yayınları	İst, 1979	Milliyet Yayın Mavi Çocuk Dizisi: 1. 277 s.
1557	Bedirhan Çınar	Karabulut	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 45. 259 s.
1558	Bora Sevinç	Çocuklara Kağıt Katlama Oyunları	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 32. 252 s.
1559	Burhan Günel	Ağlama Bebeğim	X	Milliyet Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları Dizisi: 102. 262 s.
1560	Burhan Günel	Evcilik Oyunu	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 65. 334 s.
1561	Cahit Uçuk	Cepteki Yavrular	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1975	2. bs. Çocuk Kitapları Dizisi: 53. 235 s.
1562	Derleyen: Hakkı Özkan	Fıkralarda Çocuklar	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 52. 288 s.
1563	Derleyen: Tarık Dursun K[akınç]	Deve Tellal Pire Berber İken	X	Milliyet Yayınları	İst, 1970	Çocuk Kitapları Dizisi: 4. 352 s.
1564	Derleyenler: Baha Dür- der - Haydar Ediskun	Çocuklara Okul Piyesleri	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 11. 422 s.
1565	Düzenleyen: Mehmet Seyda	Cumhuriyet Öncesi Yazarlarından Çocuklara Hikayeler	X	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Milliyet Yayın Çocuk Kitapları Dizisi: 2. 447 s.
1566	Düzenleyen: Naci Çelik	Çocuklara Hikayeler: Başlangıcın- dan Günümüze Kadar Türk Edebiya- tından Seçilmiş	X	Milliyet Yayınları	İst, 1970	Çocuk Kitapları Dizisi: 2. 358 s.
1567	Düzenleyen: Ulvi Okar	Aklı Havada Kocakulak	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 14. 16 s.
1568	Düzenleyen: Ulvi Okar	Altın Kız	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 17. 16 s.
1569	Düzenleyen: Ulvi Okar	Utangaç Pisi Pisi	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 16
1570	Erdoğan Tokmakçioğlu	Karagöz'ün Sahte Kedisi	X	Milliyet Yayınları	İst, 1976	Plaklı Konuşan Kuklalar Dizisi: 2. 22 s.

1571	Erdoğan Tokmakçioğlu	Karanfil Sokağı	X	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları Dizisi: 115. 261 s.
1572	Erdoğan Tokmakçioğlu	Keloğlan ile Of Of Dev	X	Milliyet Yayınları	İst, 1976	Plaklı Konuşan Kuklalar Dizisi: 1. 22 s.
1573	Fazıl Hüsnü Dağlarca	Kuş Ayak	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 21. 288 s.
1574	Fikret Arıt	Küçük Fedailer	X	Milliyet Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları Dizisi: 119. 256 s.
1575	Fikret Arıt	Transfer Ahmet	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 42. 486 s.
1576	Gülten Dayıoğlu	Dört Kardeşiler	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 25. 281 s.
1577	Gülten Dayıoğlu	Fadiş	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 7. 329 s.
1578	Gülten Dayıoğlu	Suna'nın Serçeleri	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 72. 212+[2] s.
1579	Gülten Dayıoğlu	Yurdumu Özledim	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Milliyet Yayın Ltd. Şti. Yayınları: 545. Çocuk Kitapları Dizisi: 116. 439 s.
1580	H. Zekai Yiğitler	Öğretmenim	X	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 80. 236 s.
1581	Hakkı Özkan	Okyanus Çocukları	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 95. 316 s.
1582	Hakkı Özkan	Pilli Bebek	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 66. 240 s.
1583	Hakkı Özkan	Sihirli Toz	X	Milliyet Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları Dizisi: 128. 248 s.
1584	Hakkı Özkan	Şans	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 82
1585	Hakkı Özkan	Şeytan Üçgeni Yolunda	X	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları Dizisi: 114. 316 s.
1586	Hakkı Özkan	Taş	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 34
1587	Hakkı Özkan	Taş (Roman)	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 34. 288 s.
1588	Halil Kocagöz	Ötleğen Kuşu	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 26. 288 s.
1589	Halil Kocagöz	Ötleğen Kuşunun Sonu	X	Milliyet Yayınları	İst, 1980	Çocuk Kitapları Dizisi: 256 s.
1590	Hanife Tüzüner	Gülfidan	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 73. 286 s.
1591	Hanife Tüzüner	Yeni Dünya	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Milliyet Yayın Ltd. Şti. Yayınları: 550. Çocuk Kitapları Dizisi: 118. 334 s.
1592	Hazırlayan: İsmail Sivri	Nasreddin Hoca	X	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları Dizisi: 111. 480 s.
1593	Hazırlayan: Necati Zeke-riya	Nobel'cilerden Çocuk Hikayeleri	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 10. 349 s.

1594	Hazırlayan: Suat Taşer	Çocuklara 1001 Gece Masalları	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 49. 384 s.
1595	Hazırlayan: Şükrü Enis Regü	Onlar da Çocuktı	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 43. 272 s.
1596	Hazırlayan: Ümit Yaşar Oğuzcan	Çocuklara Şiirler	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 12. 332 s.
1597	Hazırlayan: Vedat Demirci	O'nun Çocukları	X	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 79. 279 s.
1598	Hazırlayan: Ziya M. Bakşan	Çocuklara Karagöz	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 23. 344 s.
1599	Hüseyin Rahmi Gürpınar	Ecir ve Sabır (Seçme Hikayeler)	Kapak ve iç resimler: Ay-dın Erkmen	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 63. 240 s.
1600	İbrahim Örs	Almanya Öyküsü	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 92. 416 s.
1601	İbrahim Örs	Balıkliköy	X	Milliyet Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları Dizisi: 126. 311 s.
1602	İbrahim Örs	Muhtarın Yeğenleri	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 46. 288 s.
1603	İbrahim Örs	Mücahitin Oğlu	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 83
1604	İbrahim Örs	Onur Çocuğu	X	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 76. 328 s.
1605	İsmail Sivri	Karınca Dostlar	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 29. 288 s.
1606	İsmail Sivri	Nasreddin Hoca'nın Gençlik Yılları	Resimleyen: Mıstık [Mustafa Eremektar]	Milliyet Yayınları	İst, 1979	Çocuk Kitapları Dizisi: 135. 433-448 s.?
1607	Kemal Bilbaşar	Yonca Kız	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 22. 280 s.
1608	M. Emin Töreci	Mağara Çocuğu	X	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Milliyet Yayın Ltd. Şti. Yayınları: 529. Çocuk Kitapları Dizisi: 113. 263 s.
1609	M. Emin Töreci	Sazlı Gölün Ördekleri	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 15. 286 s.
1610	Mehmet Seyda	Bir Gün Büyüyeceksin	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 91. 416 s.
1611	Mehmet Seyda	Çikolata	X	Milliyet Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları Dizisi: 101. 240 s.
1612	Mehmet Seyda	Ölümsüz Dostluk	X	Milliyet Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları Dizisi: 124. 374 s.
1613	Mehmet Seyda	Şeytan Çekiçleri	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 28. 352 s.
1614	Melahat Togar - Leyla Moralı...	Sadık Dostumuz Köpekler (Derleme)	Resimli	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 87. 309+[1] s.
1615	Mükerrem Kâmil Su	Mutluluk	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 36. 352 s.

1616	Mükerrem Kâmil Su	Olaylar Gemisi	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 64. 312 s.
1617	Mükerrem Kâmil Su	Ata'nın Romanı	Resimli	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları Dizisi: 376 s.
1618	Mümtaz Zeki Taşkın	Balık Çocuk	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 50. 252 s.
1619	Mümtaz Zeki Taşkın	Beş Çocuk Kayıp	X	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 70. 367 s.
1620	Mümtaz Zeki Taşkın	Çitlembik Kız	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 90. 317+[1] s.
1621	Mümtaz Zeki Taşkın	Çocuklara Kahramanlık Hikayeleri	X	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları Dizisi: 120. 354 s.
1622	Mümtaz Zeki Taşkın	Uykucu Mahmut	Kapak ve iç resimler: Ala- ettin Barışkan	Milliyet Yayınları	İst, 1979	Çocuk Kitapları Dizisi: 130. 365 s.
1623	Mümtaz Zeki Taşkın	Ülkü Öğretmen	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 30. 304 s.
1624	Nuri Onat	Uğurlu Tatil	X	Milliyet Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları Dizisi: 106. 268 s.
1625	Ömer Seyfeddin	Kaşığı: Seçilmiş Çocuk Hikayeleri	Ratip Tahir Burak	Milliyet Yayınları	İst, 1970	Çocuk Kitapları Dizisi: 1. 351 s.
1626	Ömer Seyfeddin	Topuz	Düzenleyen: Ulvi Okar	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 81. 333 s.
1627	Ömür Candaş	Pembe Yunus	X	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Çocuk Kitapları Dizisi: 41. 336 s.
1628	Rana Kaptanoğlu	Çini Kumbara	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 71. 210 s.
1629	Sadık Fehimoğlu	Horoz Paşa	X	Milliyet Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları Dizisi: 98. 251 s.
1630	Selma Mine	Cumhuriyete Doğru	X	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 62. 352 s.
1631	Selma Mine	Haşarı Uzaylı	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Plaklı Konuşan Kuklalar Dizisi: 4. 22 s.
1632	Selma Mine	İstanbul Kapılarında	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi No: 88. 343 s.
1633	Selma Mine	Karatay Çiftliği	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1978	Çocuk Kitapları Dizisi: 125. 262 s.
1634	Selma Mine	Kırmızı Bisiklet	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 76. 352 s.
1635	Selma Mine	Kurtuluş Güneşi	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 78. 391 s.
1636	Selma Mine	Renkli Ülkeler	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1976	2. bs. Çocuk Kitapları Dizisi: 107. 367 s.
1637	Selma Mine	Uzay Yolu	Kapak ve iç resimler: Ay- dın Erkmen	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Çocuk Kitapları Dizisi: 54. 367 s.
1638	Selma Mine	Şeytan Adam	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1980	Çocuk Kitapları Dizisi: 141. 263 s.

1639	Şahap Sıtkı İltır	Gökkuşığı	X	Milliyet Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları Dizisi: 105. 292 s.
1640	Şükrü Enis Regü	Guguklu Saat	X	Milliyet Yayınları	İst, 1977	Çocuk Kitapları Dizisi: 110. 254+[2] s.
1641	Şükrü Enis Regü	Günaydın Kuşu	X	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 68. 240 s.
1642	Şükrü Enis Regü	Uyuyan Gölge	X	Milliyet Yayınları	İst, 1975	Çocuk Kitapları Dizisi: 94. 224 s.
1643	Tarık Dursun K[akınç]	Bir Küçük Aslancık Varmış	X	Milliyet Yayınları	İst, 1971	Çocuk Kitapları Dizisi: 27. 308 s.
1644	Ulufur Şahin	Boncuk	Renkli resim ekleri	Milliyet Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları Dizisi: 103. 256 s.
1645	Ülkü Tamer	Çocuklara Genel Kültür (Fen ve Tabiat)	X	Milliyet Yayınları	İst, 1974	Çocuk Kitapları Dizisi: 2. 540 s.
1646	X	Aslan ile Aslan	Renkli resimli	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 1. 16 s.
1647	X	Çuf Çuf Tren	Renkli resimli	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 3. 14 s.
1648	X	Haylaz Çatana	Renkli resimli	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 2. 16 s.
1649	X	Hop Hop Tavşan	Renkli resimli	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 6. 18 s.
1650	X	Kınalı Gıt Gıt Gıdak	Renkli resimli	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 4. 18 s.
1651	X	Küçük Ayı Bongocuk	Renkli resimli	Milliyet Yayınları	İst, 1972	Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 5. 18 s.
1652	X	Tatlı Yılbaşı	Renkli resimli	Milliyet Yayınları	İst, 1973	Mini Çocuk Kitapları Dizisi: 13. 14 s.
1653	Yalvaç Ural	Sincap	Resimler: İsmail Gülgeç	Milliyet Yayınları	İst, 1978	Yeni Çocuk Dizisi: 2. 48 s.
1654	Zeki Mümtaz Taşkın	Ördek Ömer	X	Milliyet Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları Dizisi: 100. 384 s.
1655	Hasan Çelik	Çocuk ve Arkadaşları	Resimli	Mis Matbaası	Ank, 1976	Çocuk Masalları: 2. 29 s.
1656	Mustafa Kaynar	Çalışkan Çocuk (Ünitelere Uygun Eğitsel Şiirler)	Resimli	Model Matbaa	İst, 1972	45 s.
1657	Hazırlayan: Cemal Erten	Çocuklara Görgü Kuralları	X	Murat Mat. Koll. Şti.	İst, 1973	Martı'nın Çocuk Yayınları: 17. 95 s.
1658	Ahmet Hamdi Tanpınar	Abdullah Efendinin Rüyalari	X	Nakışlar Yayınevi	İst, 1975	215 s.
1659	Ahmet Hamdi Tanpınar	Sahnenin Dışındakiler	X	Nakışlar Yayınevi	İst, 1973	374 s.
1660	Ahmet Hamdi Tanpınar	Yaz Yağmuru (Hikâyeler)	X	Nakışlar Yayınevi	İst, 1972?	172 s.
1661	İlhan Yardımcı	Seçilmiş Resimli Hikayeler	Resimli	Nakışlar Yayınevi	İst, 1975	111 s.

1662	Hilmi Bölen	Hünerli Maymun	X	Net-İş Matbaası	Ank, 1972	Çocuk Kitaplarımız Masal: 9. 15 s.
1663	Hilmi Bölen	Yuva Kuşu	X	Net-İş Matbaası	Ank, 1972	Çocuk Kitaplarımız Masal: 10. 16 s.
1664	[Derleyen:] Hakkı Özkan	Nasreddin Hoca'da Çocuklar	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 3. 56 s.
1665	Derleyen: Gülbin Şakrak	Fıkralar	X	Nil Yayınevi	İst, 1979	Çocuk Kitapları: 18. 46 s.
1666	Yılmaz Elmas	Uluslararası Çocuk Sergisi (Oyun 3 Perde ve Küçük Çoban Hikaye)	X	Nurdoğan Matbaası	İst, 1977	54 s.
1667	Davut Baykan	Çocuktan Çocuklara (Şiirde Emekleme Çabalarım)	X	Nüve Matbaası	Ank, 1975	112 s.
1668	Azmi Nihad Erman	Balibey	Resimli	Oba Çocuk Yayınları	İst, 1974	Tarihe Şan Veren Türkler: 1. 36 s.
1669	Azmi Nihad Erman	Dehşet Kadırgası (Karamahmut)	Resimli	Oba Çocuk Yayınları	İst, 1974	Tarihe Şan Veren Türkler: 2. 35 s.
1670	Azmi Nihad Erman	Kırk Kılıç (Topkoparan İskender)	Resimli	Oba Çocuk Yayınları	İst, 1974	Tarihe Şan Veren Türkler: 3. 35 s.
1671	Hamdi Öncül	Şen Çocuklar	X	Oba Çocuk Yayınları	İst, 1969	212 s.
1672	Hamdi Öncül	Oba ve Güzelsöz Çocukları	Resimli	Oba Çocuk Yayınları	İst, 1969	47 s.
1673	Mehmet Başaran	Akça Kız	Resimli	Oba Çocuk Yayınları	İst, 1970	77 s.
1674	Yücel Dönmez	20 Ekim, 10 Kasım Şiirleri	X	Oba Çocuk Yayınları	İst, 1969	26 s.
1675	Afet Ilgaz	Değişen Sevgiler	Resimleyen: İsa Çelik	Okar Yayınları	İst, 1976	Okar Yayınları: 11. Çocuk Kitapları Dizisi: 3. 150 s.
1676	Kemal Bilbaşar	Kurbağa Çiftliği	Resimleyen: Gülümser Üretmen	Okar Yayınları	İst, 1976	Çocuk Kitapları Dizisi: 1. 143 s.
1677	Rıfat Ilgaz	Öksüz Civev	X	Okul Sesi Çocuk Yayınları	İst, 1979	Ünlü Yazarlar Dizisi: 1. 56 s. ya da 110 s.?
1678	Osman Güngör Feyzoğlu	Utangaç Çiçek (Masallar)	X	Oluş Yayınevi	Ank, 1976	Oluş Yayınları: 1. Masal Dizisi. 107 s.
1679	Zeki Alan	Zincirin Halkaları (Roman)	?	Oluşum Yayınları	Ank, 1976	208 s.
1680	Ferhunde Çayır	Pıt Pıt	Resimli	Ongun Kardeşler Matbaası	Ank, 1972	16 s.
1681	Ferhunde Çayır	Bahar Şarkısı (Çocuk Şiirleri)	Resimli	Ongun Kardeşler Matbaası	Ank, 1973?	16 s.
1682	Ömer Sayılğan	Masallar (1. k.)	X	Orsel Matbaası	Ank, 1975	66 s.
1683	İlhan Güngör	Altın Başak Sırma Kuşak	Resimleyen: Mehmet Pesen	Ortam Yayınları	İst, 1979	72 s.

1684	Cemil Keklik	Ümmüş ile Kardan Adam	X	Oskanoğlu Matbaası	İst, 1978	13 s. Kitap adı dış kapakta "Ümmühan'a Şiirler"dir.
1685	Türkan Gedik	Nötroncu Amca (Çocuklara Şiirler)	X	Osmanlı Matbaası	İst, 1979	47 s.
1686	Alanur Teymur	Yusuf ile Safiye	X	Otağ Yayınevi	İst, 1977	112 s.
1687	Alanur Teymur	Nuri ile Huri (İnsan Yürekli Kedi)	X	Otağ Yayınevi	İst, 1978	Manzum Hikayeler Dizisi. Minik Kuşlar Serisi: 1-2. 80 s.
1688	Alanur Teymur	Nur'un Dostları	X	Otağ Yayınevi	İst, 1978	Manzum Hikayeler. Minik Kuşlar Serisi. 80 s.
1689	Mehmet Taşdiken	Han Buyruğu	Çizen: Hasan Kartal	Otağ Yayınevi	İst, 1976	Otağ Yayınları: 37. Resimli Romanlar Serisi: 1. Kitabın başında Sadi Yaver Ataman'ın "Başını Vermeyen Şehit Genç Osman" adlı eseri vardır. 67-108 s. arası
1690	Sadi Yaver Ataman	Başını Vermeyen Şehit Genç Osman	Çizen: Hamit Yüksek	Otağ Yayınevi	İst, 1976	Otağ Yayınları: 37. Resimli Romanlar Serisi: 1. Kitabın sonunda Mehmet Taşdiken'in "Han Buyruğu" adlı eseri vardır. 66 s.
1691	Abdullah Toroslu	Kedilerin Savaşı	X	Öğretmen Kitabevi	Tarsus, 1972	16 s.
1692	Abdullah Toroslu	Topal Fare	X	Öğretmen Kitabevi	Tarsus, 1973	18 s.
1693	Abdullah Tufan	Ali'nin Başından Geçenler	X	Öğretmen Kitabevi	Tarsus, 1974	2. bs. Öğretmen Kitabevi Yayınları: 3. 18 s.
1694	Abdullah Tufan	Vak Vakla Tak Tak	X	Öğretmen Kitabevi	Tarsus, 1972	Öğretmen Kitabevi Yayınları No: 2. 19 s.
1695	Derleyenler: Abdullah Tufan - İsmet Pınar	Seçme 23 Nisan Şiirleri	X	Öğretmen Kitabevi	Adana, 1972	Öğretmen Kitabevi Yayınları No: 4. 24 s.
1696	Yazan: Zeki Ozan	50. Yıl Devrim Şiirleri	X	Öğretmen Matbaası	Ank, 1973	Çocuk Yayınları. 32 s.
1697	Vedat Öğün	Kurdelemi Taktım Okumaya Başladım	Resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.
1698	Vedat Öğün	Şakacı Fino	Resimli	Öğün Yayınları	Ank, 1979	16 s.
1699	Vedat Öğün	Şımarık İşkete	Resimli?	Öğün Yayınları	Ank, ?	16 s.?
1700	Muzaffer Örkçüoğlu	Bıyıklı Bey	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	Okutan Kitaplar: 9. 16 s.
1701	Muzaffer Örkçüoğlu	Bobi	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	Okutan Kitaplar: 1. 16 s.

1702	Muzaffer Örkçüoğlu	Canavar Karınca	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	Okutan Kitaplar: 10. 16 s.
1703	Muzaffer Örkçüoğlu	Canerik	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	Okutan Kitaplar: 3. 16 s.
1704	Muzaffer Örkçüoğlu	Çoban Ali	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	Okutan Kitaplar: 7. 16 s.
1705	Muzaffer Örkçüoğlu	Kahraman Ali	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	Okutan Kitaplar: 8. 16 s.
1706	Muzaffer Örkçüoğlu	Miki	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	Okutan Kitaplar: 4. 16 s.
1707	Muzaffer Örkçüoğlu	Paytak	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	Okutan Kitaplar: 2. 16 s.
1708	Muzaffer Örkçüoğlu	Sihirli Leylek	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	Okutan Kitaplar: 6. 16 s.
1709	Muzaffer Örkçüoğlu	Vıvıvı	Çizen: Engin Uç	Örkçüoğlu Yayınları	Ank, 1976	Okutan Kitaplar: 5. 16 s.
1710	[Hazırlayan]: Niyazi Yıldırım	Dedem Korkut'tan Boğaç Han Destanı	X	Ötüken Yayınevi	İst, 1977	Ötüken Yayınevi Yayın No: 120. Edebi Eserler: 60. 109 s.
1711	Derleyen: Ali Mert	Cumhuriyet'in Ellinci Yılı Şiirleri	X	Özdemir Basımevi	İst, 1973	32 s.
1712	Yazan: Süleyman Bozok	Sahte Doktor (İlkokullar için Üç Perdelik Oyun)	X	Özdemir Basımevi	İst, 1975	46 s.
1713	Sadık Özdemir	Bayrak Töreni	X	Özdemir Yayınları	Ank, 1973	48 s.
1714	Ömer Özdi	Cumhuriyet 50. Yıl Şiirleri	X	Özdi Yayınları	İst, 1973	Özdi Yayınları No: 1. 30 s.
1715	Durmuş Mert	Sabahın Ardındaki Okul	X	Özgür Çocuk Yayınları	İzm, 1978	Özgür Çocuk Yayınları: 11. 16 s.
1716	Mevlüt Kaplan	Ana Kırılacağı	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, 1973	Resimli kolay okuma kitabı. 31 s.
1717	Mevlüt Kaplan	Kaz Hanım	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, 1973	Resimli kolay okuma kitabı. 32 s.
1718	Mevlüt Kaplan	Tavşan ile Kaplumbağa	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, 1973	Resimli kolay okuma kitabı. 32 s.
1719	Mevlüt Kaplan	Üç Kardeş	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, 1973	Resimli kolay okuma kitabı. 31 s.
1720	Mevlüt Kaplan	Bebek ile Köpek	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, 1975?	16 s.
1721	Mevlüt Kaplan	İki Yaramaz	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, 1975?	16 s.
1722	Mevlüt Kaplan	Akıllı Karga	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, 1975?	16 s.
1723	Mevlüt Kaplan	Tilki ile Leylek	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, 1975?	16 s.
1724	Mevlüt Kaplan	Çalışkan Çocuk	Resimli	Özgür Eğitim Yayınları	İzm, 1975?	16 s.

1725	Ali Özkan	Toprak Halı	X	Özkan Yayınları	Ank, 1972	Özkan Yayınları: 2. 32 s.
1726	Neriman Yanık Söğütlü	Darılmaca Yok (Çocuklara Çağdaş Oyunlar)	X	Öztek Matbaası	Ank, 1979	62 s.
1727	[Hazırlayan:] Mustafa Salman	Bilmeceler Şaşırtmacalar	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1974	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1728	[İ.] Hakkı Sunat	Açık Hava Okulu	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1729	[İ.] Hakkı Sunat	Akbaba ile Şahin	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1730	[İ.] Hakkı Sunat	Akıllı Keçiler	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1731	[İ.] Hakkı Sunat	Ana Yüreği	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1732	[İ.] Hakkı Sunat	Arı ile Böcek	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1733	[İ.] Hakkı Sunat	Arslan Avcıları	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 48 s.
1734	[İ.] Hakkı Sunat	Aslanla Tilki	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1735	[İ.] Hakkı Sunat	Aynadaki Çocuk	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1736	[İ.] Hakkı Sunat	Balık Adamla Balık	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1737	[İ.] Hakkı Sunat	Balıkçı ile Deniz	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1738	[İ.] Hakkı Sunat	Bir Boks Maçı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1739	[İ.] Hakkı Sunat	Bitmeyen Masal	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1740	[İ.] Hakkı Sunat	Boş Yuva	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1741	[İ.] Hakkı Sunat	Can Kurtaran Papağan	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1742	[İ.] Hakkı Sunat	Çiçeklerin En Güzeli	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1743	[İ.] Hakkı Sunat	Çoban ile Kurt	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.

1744	[İ.] Hakkı Sunat	Dans Eden Horoz	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1745	[İ.] Hakkı Sunat	Dev Kaplan	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1746	[İ.] Hakkı Sunat	Dokuz Tilki	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1747	[İ.] Hakkı Sunat	Hayvanlar Kralı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1748	[İ.] Hakkı Sunat	İnekle Sinek	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1749	[İ.] Hakkı Sunat	İşini Bilen Tilki	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1750	[İ.] Hakkı Sunat	Karganın Küpesi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1751	[İ.] Hakkı Sunat	Kaz Çobanı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1752	[İ.] Hakkı Sunat	Kırık Not	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1753	[İ.] Hakkı Sunat	Kırmızı Balon	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1754	[İ.] Hakkı Sunat	Kitap Sevgisi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1755	[İ.] Hakkı Sunat	Koca Kulaklı Fil	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1756	[İ.] Hakkı Sunat	Konuşan Aynalar	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1757	[İ.] Hakkı Sunat	Konuşan Kuşlar	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1758	[İ.] Hakkı Sunat	Köyü Basan Filler	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1759	[İ.] Hakkı Sunat	Kurumlu Kaplumbağa	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1760	[İ.] Hakkı Sunat	Kuşların Kralı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1761	[İ.] Hakkı Sunat	Kuyruksuz Fare	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1762	[İ.] Hakkı Sunat	Küçük Turistler	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 48 s.

1763	[İ.] Hakkı Sunat	Maymunun Ressamlığı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1764	[İ.] Hakkı Sunat	Mihrace'nin Fili	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	3. bs. 47-48 s.?
1765	[İ.] Hakkı Sunat	Naciye'nin Rüyası	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1766	[İ.] Hakkı Sunat	Nil Çocukları	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	3. bs. 48 s.
1767	[İ.] Hakkı Sunat	Okuma Kitabı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Klasikleri. Mini Dizi. 32 s.
1768	[İ.] Hakkı Sunat	Ormanda Bir Gece	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1769	[İ.] Hakkı Sunat	Otobüsle Tren	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1770	[İ.] Hakkı Sunat	Öküzle Tilkicik	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1771	[İ.] Hakkı Sunat	Rüzgarla Bulut	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1772	[İ.] Hakkı Sunat	Sincap Anne	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1773	[İ.] Hakkı Sunat	Tekir'le Sarman	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1774	[İ.] Hakkı Sunat	Tilki ve Üzümler	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1775	[İ.] Hakkı Sunat	Tonton Kardeşler	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1776	[İ.] Hakkı Sunat	Tontonla Karabaş	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1777	[İ.] Hakkı Sunat	Yalancı Tilki	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1778	[İ.] Hakkı Sunat	Yaramaz Kardeş	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1779	[İ.] Hakkı Sunat	Yaş Günü Hediyesi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1780	[İsmail] Hakkı Sunat	Böcek Kız	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 48 s.
1781	[İsmail] Hakkı Sunat	Ercan ile Mercan	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1782	[İsmail] Hakkı Sunat	Kuzu ile Oğlak	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.

1783	[İsmail] Hakkı Sunat	Küçük Gazeteciler	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 40 s.
1784	[İsmail] Hakkı Sunat	Uçan Çocuk	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 48 s.
1785	[İsmail] Hakkı Sunat	Ulus Yapar	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 48 s.
1786	[İsmail] Hakkı Sunat	Yeni Monologlar	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1787	Alâattin Barışkan	Rüzgarla Ahmet	Çizen: Alâattin Barışkan	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Resimli Romanları. 32 s.
1788	Altan Özyürek	Üvey Anne	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Resimli Romanları. 32 s.
1789	Burhan Ger	Aslan Niçin Kükrer	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	6. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1790	Burhan Ger	Kartopu'nun Başına Gelenler	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1791	Cemil Omaç	Milyarderin Kızı	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Yayınları. 240 s.
1792	Derleyen: Engin/Mustafa? Salman	Seçme Bilmeceler	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1974	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1793	Derleyen: Mustafa Salman	Nasrettin Hoca Fıkraları	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 40 s.
1794	Derleyen: Mustafa Salman	Nasrettin Hoca'yla Timurlenk	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 40 s.
1795	Emine Özgür	Sinekler Mahkemedede	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1796	Fatma Akın	Gümüş Anne	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	7. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1797	Fatma Güner	Altın Horoz	Renkli resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1798	Fatma Güner	Anneye Çiçek	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1799	Fatma Güner	Beyaz Gül	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1800	Fatma Güner	Beyaz Kelebek	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1801	Fatma Güner	Güzel Monologlar	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1802	Fatma Güner	Küçük Bahçıvan	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1803	Fatma Güner	Tembel Sıpa	Renkli resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. 24 s.
1804	Fatma Güner	Yavuz'un Tayı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1805	Fatma Güner	Üç Akıllı Prens? Üç Akıllı Prenses?	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.

1806	Hadi Besleyici	Anneler Günü	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1974	Özyürek Çocuk Kitapları. 31 s.
1807	Hadi Besleyici	Arkadaşım Cumhuriyet	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1975	Özyürek Çocuk Kitapları. 128 s.
1808	Hadi Besleyici	Barbaroslar Geliyor	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. 112 s.
1809	Hadi Besleyici	Bir Bayrak Dalgalandı (Piyes)	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 64 s.
1810	Hadi Besleyici	Ergenekon	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1974	Özyürek Çocuk Kitapları. 112 s.
1811	Hadi Besleyici	Eskimo Hasan	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. 128 s.
1812	Hadi Besleyici	Göç Çocukları	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1974	Özyürek Çocuk Kitapları. 176 s.
1813	Hadi Besleyici	Gündüz Feneri	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1974	Özyürek Çocuk Kitapları. 152 s.
1814	Hadi Besleyici	Kemal Paşa'nın Kağnısı	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1974	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1815	Hadi Besleyici	Küçük Efe	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1974	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1816	Hadi Besleyici	Küçük Kavalcı	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. 128 s.
1817	Hadi Besleyici	Öksüz Ömer	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1975	Özyürek Çocuk Kitapları. 144 s.
1818	Hadi Besleyici	Simitçi Ahmet	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1975	Özyürek Çocuk Kitapları. 136 s.
1819	Hadi Besleyici	Ülkücü Çocuk	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1974	Özyürek Çocuk Kitapları. 112 s.
1820	Hadi Besleyici	Vatan Borcu	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1821	Hadi Besleyici	Zehracık	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 128 s.
1822	Hikmet Güner	Kara Mehmet (Piyes)	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	Özyürek Yayınları. 32 s.
1823	Hikmet Güner	Sığırtmaç	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	Özyürek Yayınları. 23 s.
1824	Hüsamettin Tecmen	Kıbrıs'ta Üç Türk Çocuğu	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. 112 s.
1825	Hüsamettin Tecmen	Meteliksiz Gezi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. 112 s.
1826	İ. Hakkı Sunat	23 Nisan Şiirleri	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	7. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 39+[1] s.
1827	İ. Hakkı Sunat	Aç Tilki	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları Mini Dizi. 32 s.
1828	İ. Hakkı Sunat	Akıl Satan Tilki	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları Mini Dizi. 32 s.

1829	İ. Hakkı Sunat	Balta (Milli Piyes 1 Perde)	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	3. bs. 24 s.
1830	İ. Hakkı Sunat	Bir Futbol Maçı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1831	İ. Hakkı Sunat	Birinci Olacağım	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1832	İ. Hakkı Sunat	Boncuk	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1833	İ. Hakkı Sunat	Çiçekle Kuş	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları Mini Dizi. 32 s.
1834	İ. Hakkı Sunat	Çomar'la Tilkicik	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1835	İ. Hakkı Sunat	Güzel Öyküler	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. 112 s.
1836	İ. Hakkı Sunat	Hazine (Milli Piyes)	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	2. bs. 23 s.
1837	İ. Hakkı Sunat	Hilmi'nin Pabuçları	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları Mini Dizi. 32 s.
1838	İ. Hakkı Sunat	Keçi Mahkemede	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları Mini Dizi. 32 s.
1839	İ. Hakkı Sunat	Korkak Aslan	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları Mini Dizi. 32 s.
1840	İ. Hakkı Sunat	Necla'nın Kumrusu	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1841	İ. Hakkı Sunat	Osman'ın Konukları	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1842	İ. Hakkı Sunat	Ördekle Tavşan	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1843	İ. Hakkı Sunat	Tanrı Misafiri	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, ?	
1844	İ. Hakkı Sunat	Seçme Öyküler	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. 96 s.
1845	İ. Hakkı Sunat	Sevilen Hayvanlar	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1846	İ. Hakkı Sunat	Üç Tontonlar	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. Mini Dizi. 32 s.
1847	İ[smail] Hakkı Sunat	19 Mayıs.	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 31+[1] s.
1848	İ[smail] Hakkı Sunat	23 Nisan Çiçekleri (Müzikli Temsil)	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	6. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.

1849	İ[smail] Hakkı Sunat	23 Nisan İçin	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1850	İ[smail] Hakkı Sunat	23 Nisan Piyesleri	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	6. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1851	İ[smail] Hakkı Sunat	Altın Bilezik	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1852	İ[smail] Hakkı Sunat	Atak Ali (Milli Piyes 1 Perde)	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1853	İ[smail] Hakkı Sunat	Atatürk İçimizde	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1854	İ[smail] Hakkı Sunat	Atatürk Şiirleri	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 31 s.
1855	İ[smail] Hakkı Sunat	Ayşegül'ün Bebeği	Renkli resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1856	İ[smail] Hakkı Sunat	Baskın	Renkli resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1857	İ[smail] Hakkı Sunat	Bayram Hediyesi	Renkli resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1858	İ[smail] Hakkı Sunat	Bizim Monologlar	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1859	İ[smail] Hakkı Sunat	Çizmeli Çocuk	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1860	İ[smail] Hakkı Sunat	Görünmeyen Cüceler	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1861	İ[smail] Hakkı Sunat	İyiliğin Karşılığı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1862	İ[smail] Hakkı Sunat	Kahraman Kadın	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1863	İ[smail] Hakkı Sunat	Kamp (Müzikli Piyes)	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1864	İ[smail] Hakkı Sunat	Kara Elmas	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1865	İ[smail] Hakkı Sunat	Kitapların Bayramı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1866	İ[smail] Hakkı Sunat	Korkma Sönmez	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1867	İ[smail] Hakkı Sunat	Kukla	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1868	İ[smail] Hakkı Sunat	Kuş Cenneti	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1869	İ[smail] Hakkı Sunat	Pamuk'la Tekir	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1870	İ[smail] Hakkı Sunat	Sonunu İyi Düşün	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1871	İ[smail] Hakkı Sunat	Tılsımlı Kitap	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1872	İ[smail] Hakkı Sunat	Üç Fare	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.

1873	İsmail Hakkı Sunat	Üçüzler	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1874	İhsan Ertürkmen	Nasreddin Hoca	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Resimli Romanları. 32 s.
1875	İhsan Ertürkmen	Selma	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Resimli Romanları. 32 s.
1876	İsmail Hakkı Sunat	Çoban (Müzikli Temsil)	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	2. bs. 16 s.
1877	İsmail Hakkı Sunat	Okul Monologları	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	24 s.
1878	İsmail Hakkı Sunat	Okul Şiirleri	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	24 s.
1879	İsmail Hakkı Sunat	Seçme Monologlar	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	24 s.
1880	İsmail Hakkı Sunat	Yavrukurt Bayramı (Yavrukurtların kep giyme ve yıldız takma törenleri için müzikli temsil)	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	2. bs. 16 s.
1881	İsmet Kırdar	Yıldırım Beyazıt (Çizgi Roman)	Çizen: İsmet Kırdar	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Resimli Romanları. 32 s.
1882	Kavamettin Özen	Beşiktaş	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Yayınları. 80 s.
1883	Kavamettin Özen	Şişli	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Yayınları. 80 s.
1884	M. Çağatay Uluçay	Tarih Öyküleri	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. 254+[2] s.
1885	M. Çağatay Uluçay	Türk Kahramanları	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. 206+[2] s.
1886	Melahat Sezener	60 Dünya Büyüğü	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	126+[2] s.
1887	Melahat Sezener	Melahat Teyzenin Monologları	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1888	Melahat Sezener	Öğretmen Olacağım	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 16 s.
1889	Melahat Uğurkan	Cennet Yurdum	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	Özyürek Gezi Dizisi: 3. 5. bs. 48 s.
1890	Memduha Özyürek	23 Nisan Bayramı	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	24 s.
1891	Memduha Özyürek	3 Arkadaş	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1892	Memduha Özyürek	Akıllı Cimcoz	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1893	Memduha Özyürek	Akıllı Kurbağacık	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1894	Memduha Özyürek	Aytül'ün Çiçeği	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1980	24 s.
1895	Memduha Özyürek	Balonlar	Renkli resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.

1896	Memduha Özyürek	Beyaz Tavuğun Kurnazlığı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1897	Memduha Özyürek	Bıyısız Fare	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1898	Memduha Özyürek	Boncuk Uslandı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1899	Memduha Özyürek	Bülbülün Şarkısı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1900	Memduha Özyürek	Büyükanneye Hediye	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1901	Memduha Özyürek	Cici Kuşum	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1902	Memduha Özyürek	Cimcoz Balık Avında	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları
1903	Memduha Özyürek	Cingöz'ün Oyunu	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Teyzenin Hikaye Serisi. 24 s.
1904	Memduha Özyürek	Cumhuriyet Bayramı	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	Özyürek Kaynak Yayınlar Dizisi: 2. 32 s.
1905	Memduha Özyürek	Çalgılı Kutu	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1906	Memduha Özyürek	Çetin'in Tavşanları	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1907	Memduha Özyürek	Çinçin	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1908	Memduha Özyürek	Çikolata Tavşanlar	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1909	Memduha Özyürek	Çiltavukla Kırmızı Horoz	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	6. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1910	Memduha Özyürek	Dalgın Mehmet	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Teyzenin Hikaye Serisi. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1911	Memduha Özyürek	Dersini Sevmeyen Ördek	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1912	Memduha Özyürek	Doğan'ın Bisikleti	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1913	Memduha Özyürek	Düğme Burun	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1914	Memduha Özyürek	Elmalı Çörek	Renkli resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1915	Memduha Özyürek	Erdal'ın Kuşları	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1968	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1916	Memduha Özyürek	Çingiraklı Köpek	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1980	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1917	Memduha Özyürek	Evimizdeki Hayvanlar	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1918	Memduha Özyürek	Gece Olunca	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.

1919	Memduha Özyürek	Gelincik	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1920	Memduha Özyürek	Geveze Karga	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1921	Memduha Özyürek	Gülbüz Uçuyor	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1922	Memduha Özyürek	Güzel Bahar	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1923	Memduha Özyürek	Güzel Hediye	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1924	Memduha Özyürek	İhtiyar At	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1925	Memduha Özyürek	İhtiyar Şahin	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Teyzenin Hikaye Serisi. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1926	Memduha Özyürek	İki Başlı Kaplumbağa	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1927	Memduha Özyürek	İki Kuzu Kardeş	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1928	Memduha Özyürek	İkizlerin Hediyesi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Teyzenin Hikaye Serisi. 24 s.
1929	Memduha Özyürek	İyiliksever Ayı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1980	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1930	Memduha Özyürek	Kadife Piliç	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	8. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1931	Memduha Özyürek	Karbeyaz'ın Arkadaşları	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	6. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1932	Memduha Özyürek	Keçi Çobanı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1933	Memduha Özyürek	Kendini Beğenen Uçurtma	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1934	Memduha Özyürek	Kesik Kulak	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1935	Memduha Özyürek	Kınalı Kuzu	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1969	8. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1936	Memduha Özyürek	Kırlar Süslenmiş	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1937	Memduha Özyürek	Kırmızı Bilye	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1938	Memduha Özyürek	Kırmızı Horozun Çıngırağı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1969	8. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 23 s.
1939	Memduha Özyürek	Kırmızı Salıncak	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1940	Memduha Özyürek	Kırmızı Top	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1941	Memduha Özyürek	Konuk Geldi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.

1942	Memduha Özyürek	Korkak Tavşan	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	6. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1943	Memduha Özyürek	Küçük Cambaz	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1944	Memduha Özyürek	Küçük Elma Ağacı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1945	Memduha Özyürek	Küçük Kiralık Ev	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1946	Memduha Özyürek	Küçük Köşk	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1947	Memduha Özyürek	Küçük Saat	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1948	Memduha Özyürek	Küçük Tomurcuk	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1949	Memduha Özyürek	Küçük Yeşil Top	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1950	Memduha Özyürek	Laklak Leylek	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1951	Memduha Özyürek	Mermer Tavşan	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Teyzenin Hikaye Serisi. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1952	Memduha Özyürek	Minik Cıvıv	Renkli resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1953	Memduha Özyürek	Minik Tavşanlar	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	6. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1954	Memduha Özyürek	Minnoş	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1955	Memduha Özyürek	Misafir Kedi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1956	Memduha Özyürek	Misafirlik	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1957	Memduha Özyürek	Okuma Bilseydi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1958	Memduha Özyürek	Oyun Arkadaşı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1959	Memduha Özyürek	Özyürek Teyze'den Şiirler	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	24 s.
1960	Memduha Özyürek	Palamut Cücesi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1961	Memduha Özyürek	Pamuğun Dileği	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1962	Memduha Özyürek	Pamuk Kuzum	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1963	Memduha Özyürek	Parlak Tüy	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	2. bs. 24 s.
1964	Memduha Özyürek	Papağanın Eşi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1968	5. bs. 32 s.

1965	Memduha Özyürek	Rüzgarın Yaramazlığı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1966	Memduha Özyürek	Saka Kuşunun Yuvası	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1967	6. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1967	Memduha Özyürek	Saklambaç	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1968	Memduha Özyürek	Samur'un Banyosu	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1969	Memduha Özyürek	Sarmanın Şakası	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1970	Memduha Özyürek	Selma'nın Arkadaşı	Renkli resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	24 s.
1971	Memduha Özyürek	Serçecik	Renkli resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1972	Memduha Özyürek	Serçecikle Tomurcuk	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Yayınları. 24 s.
1973	Memduha Özyürek	Sevimli Konuk	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1974	Memduha Özyürek	Sevinçli Gün	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1975	Memduha Özyürek	Sihirli Bakraç	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1976	Memduha Özyürek	Şanlı Bayrağım	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	24 s.
1977	Memduha Özyürek	Tahta At	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1978	Memduha Özyürek	Tekir ile Mavi Prenses	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1979	Memduha Özyürek	Tembel Karagöz	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1980	Memduha Özyürek	Tembel Vıızvız	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1981	Memduha Özyürek	Temiz Çocuk	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1982	Memduha Özyürek	Temizliği Severim	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1983	Memduha Özyürek	Tıptıpla Zıpzıp	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	8. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1984	Memduha Özyürek	Tombi'nin Arkadaşı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1985	Memduha Özyürek	Topaç'ın Uçurtması	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1986	Memduha Özyürek	Üç Minik Tavşan	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1987	Memduha Özyürek	Üçü de Benekli	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1988	Memduha Özyürek	Yalancı Misafir	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.

1989	Memduha Özyürek	Yaz Çiçekleri	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1990	Memduha Özyürek	Yaz Geliyor	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1991	Memduha Özyürek	Yedi Oğlak	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1992	Memduha Özyürek	Yemişler	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	24 s.
1993	Memduha Özyürek	Yusuf'un Dileği	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Teyzenin Hikaye Serisi. 24 s.
1994	Memduha Özyürek	Yüzme Bilmeyen Ördek	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1995	Memduha Özyürek	Zeynep'in Yüzüğü	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1996	Memduha Özyürek	İlkbahar Geldi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
1997	Memduha Özyürek - Fatma Akın	Karaboncuğun Bayramı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	7. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1998	Memduha Özyürek - Fatma Akın	Serçeciklerin Yuvası	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	7. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
1999	Memduha Özyürek - Fatma Akın	Pamukla Pabuç	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	7. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2000	Mustafa Salman	Altın Balık	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2001	Mustafa Salman	Avcıbaşının Oğlu	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2002	Mustafa Salman	Çileli Sultan	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2003	Mustafa Salman	Kırık Not	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1974	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2004	Mustafa Salman	Korku Arayan Yiğit	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2005	Mustafa Salman	Küçük Sultan	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2006	Mustafa Salman	Kümes Hayvanları (Müzikli fantezi piyes)	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 16 s.
2007	Mustafa Salman	Nasrettin Hoca'nın Çocukluğu	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 40 s.
2008	Mustafa Salman	Okuma Bayramı (Piyes, Monolog, Şarkı, Türkü, Şiir)	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1974	Özyürek Çocuk Kitapları. 72 s.
2009	Mustafa Salman	Okuyan Ayı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 23 s.
2010	Mustafa Salman	Ormanlar Kralı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.

2011	Mustafa Salman	Üç Çetin Bilmece	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2012	Mustafa Salman	Yedi Deliler	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2013	Muzaffer İzgü	Ali'nin Bisikleti	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 120 s.
2014	Muzaffer İzgü	Kahraman Panter	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 40 s.
2015	Muzaffer İzgü	Korkak Kahraman	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 120 s.
2016	Muzaffer İzgü	Makasçının Oğlu	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 144 s.
2017	Muzaffer İzgü	Murat'ın Tatili	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 112 s.
2018	Muzaffer İzgü	Ormandaki Kulübe	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 95 s.
2019	Muzaffer İzgü	Ökkeş Bahçıvan	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. 144 s.
2020	Muzaffer İzgü	Ökkeş Balık Avında	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1975	Özyürek Çocuk Kitapları. 144 s.
2021	Muzaffer İzgü	Ökkeş İşportacı	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. 144 s.
2022	Muzaffer İzgü	Ökkeş Kapıcı	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1975	Özyürek Çocuk Kitapları. 144 s.
2023	Muzaffer İzgü	Ökkeş Kurt Avında	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 120 s.
2024	Muzaffer İzgü	Ökkeş Lunaparkta	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 152 s.
2025	Muzaffer İzgü	Ökkeş Maçta	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 128 s.
2026	Muzaffer İzgü	Ökkeş Otoparkta	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 144 s.
2027	Muzaffer İzgü	Şehit Osman	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2028	Osman Yalçın	Ak Güvercin	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2029	Osman Yalçın	Al Atım	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	40 s.
2030	Osman Yalçın	Alınkara Koç	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	3. bs. 32 s.
2031	Osman Yalçın	Antalya	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	5. bs. Özyürek Yayınları. 64 s.
2032	Osman Yalçın	Balıkesir	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	6. bs. Özyürek Yayınları. 64 s.
2033	Osman Yalçın	Boz Tavşan	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	3. bs. 40 s.
2034	Osman Yalçın	Bursa	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. 64 s.

2035	Osman Yalçın	Cesur Alabaş	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	4. bs. 40 s.
2036	Osman Yalçın	Çakır Mandam	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	4. bs.
2037	Osman Yalçın	Dağ Keçisi	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	3. bs. 32 s.
2038	Osman Yalçın	Elazığ	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. 64 s.
2039	Osman Yalçın	Evcil Hayvanlar	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. 136 s.
2040	Osman Yalçın	Gaziantep	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. 64 s.
2041	Osman Yalçın	Hacı Baba Leylek	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	Özyürek Çocuk Kitapları. 40 s.
2042	Osman Yalçın	Hayvan Öyküleri	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. 128 s.
2043	Osman Yalçın	Kavgacı Çil Horoz	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	4. bs. 40 s.
2044	Osman Yalçın	Kurnaz Tilki	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	Özyürek Çocuk Kitapları. 40 s.
2045	Osman Yalçın	Niğde	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 64 s.
2046	Osman Yalçın	Orman Hayvanları	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. 136 s.
2047	Osman Yalçın - Rifat Gökçen	Sakarya	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Yayınları. 64 s.
2048	Remzi Özyürek	Asık Yüzlü Çiftçi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	6. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2049	Remzi Özyürek	Dalgın Emin	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2050	Remzi Özyürek	Dedenin Kızı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	6. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2051	Remzi Özyürek	Fatmacık	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	8. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2052	Remzi Özyürek	Geveze Papağan	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2053	Remzi Özyürek	Güneşin Doğusunda, Ayın Batısında	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2054	Remzi Özyürek	Huysuz Şemsiye	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2055	Remzi Özyürek	İki Horoz	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2056	Remzi Özyürek	Kara Koyunun Yavruları	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	9. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2057	Remzi Özyürek	Karabaşın Evi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	10. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.

2058	Remzi Özyürek	Kavgacı Kirpi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 23 s.
2059	Remzi Özyürek	Kaya'nın Rüyası	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	8. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2060	Remzi Özyürek	Kırmızı Laleler	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	6. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2061	Remzi Özyürek	Kış Ana	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	6. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2062	Remzi Özyürek	Korkuluk Yusuf	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2063	Remzi Özyürek	Küçük Ayı Yavrusu	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	8. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2064	Remzi Özyürek	Küçük Çoban	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	8. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2065	Remzi Özyürek	Küçük Kiboko	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2066	Remzi Özyürek	Küçük Midilli	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2067	Remzi Özyürek	Küskün Çaydanlık	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	5. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2068	Remzi Özyürek	Minik Ördek Yavrusu	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2069	Remzi Özyürek	Orhan'ın Saati	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2070	Remzi Özyürek	Özcan'ın Atı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	8. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2071	Remzi Özyürek	Pamuk Hanım	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	8. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2072	Remzi Özyürek	Paytak Hanımın Başlığı	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2073	Remzi Özyürek	Söz Dinleyen Hasan	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	6. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2074	Remzi Özyürek	Tekir'le Acar	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2075	Remzi Özyürek	Tonton'un Şapkası	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1975	8. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2076	Remzi Özyürek	Topal Piliç	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	9. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2077	Remzi Özyürek	Tümtüm Kuzu	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	11. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2078	Remzi Özyürek	Uykucu Mehmet	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2079	Remzi Özyürek	Üç Ayı Kardeş	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	9. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2080	Remzi Özyürek	Yaramaz Tonton	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	10. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 23 s.
2081	Remzi Özyürek	Güler Yüz Tatlı Söz	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.

2082	Rifât Gökçen	60 Türk Yazarı	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	123 s.
2083	Rifât Gökçen	Kadıköy	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Yayınları. 80 s.
2084	Sabri Altınay	Ak Hanım	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2085	Sabri Altınay	Altın Araba	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2086	Sabri Altınay	Altın Ülke	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2087	Sabri Altınay	Balıkçı Osman	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1979	3. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2088	Sabri Altınay	Ceviz Çocuk	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2089	Sabri Altınay	Cüceler Ülkesi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2090	Sabri Altınay	Hakanın Üç Oğlu	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2091	Sabri Altınay	Kırmızı Köşk	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2092	Sabri Altınay	Kurbağa Sultan	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2093	Sabri Altınay	Kuş Prens	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2094	Sabri Altınay	Sihirli Değnek	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2095	Sabri Altınay	Üzümcü Baba	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2096	Selma Erses	Annemize Sürpriz	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1968	24 s.
2097	Selma Erses	Güzel Bir Tatil	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 152 s.
2098	Selma Erses	Monolog Demeti	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	24 s.
2099	Selma Erses	Selma Ablanın Monologları	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1970	24 s.
2100	Turhan Uğurkan	Afrika Gezi Öyküleri	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. 128 s.
2101	Turhan Uğurkan	Asya Gezi Öyküleri	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. 114 s.
2102	Turhan Uğurkan	Gezi Öyküleri	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1976	Özyürek Çocuk Kitapları. 144 s.
2103	Turhan Uğurkan	Küçük Monologlar	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 23 s.
2104	X	10 Kasım Şiirleri	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1974	Özyürek Çocuk Kitapları. 31 s.

2105	X	Afacan	Resimleyen: Mehmet Tekdal	Özyürek Yayınevi	İst, 1971	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2106	X	Anneler Günü Şiirleri	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1977	Özyürek Çocuk Kitapları. 31 s.
2107	X	Çinçin	Resimleyen: Mehmet Tekdal	Özyürek Yayınevi	İst, 1972	Özyürek Çocuk Kitapları. 24 s.
2108	X	Küçük Çocuk Piyesleri	X	Özyürek Yayınevi	İst, 1974	4. bs. Özyürek Çocuk Kitapları. 32 s.
2109	X	Resimlerle Cumhuriyet Tarihi	Resimli	Özyürek Yayınevi	İst, 1975	Özyürek Çocuk Kitapları. 64 s.
2110	Yazan ve çizen: İhsan Ertürkmen	Başka Dünyalar	Çizen: İhsan Ertürkmen	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Resimli Romanları. 32 s.
2111	Yazan ve çizen: İhsan Ertürkmen	Çetin ile Çomar	Çizen: İhsan Ertürkmen	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Resimli Romanları. 11 s.
2112	Yazan ve çizen: İhsan Ertürkmen	İlginç Hayvanlar 1	Çizen: İhsan Ertürkmen	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Resimli Romanları. 24 s.
2113	Yazan ve çizen: İhsan Ertürkmen	Türk Kahramanları	Çizen: İhsan Ertürkmen	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Resimli Romanları. 32 s.
2114	Yazan: Ferid Ragıp Tuncor	İyilik Perileri (Bir Perdelik Müzikli Okul Piyesi)	Müzik: Mustafa Salman	Özyürek Yayınevi	İst, 1973	Özyürek Çocuk Kitapları. 16 s.
2115	Ebubekir Pamukçu	Kolumdaki Sancı	Resimli	Piya Yayınevi	İst, 1979	Piya Yayınevi Çocuk Kitapları: 2. 47 s.
2116	Belkıs Acar	Göçmen Kuşlar	Fotoğraflar: Udo Hirsch	Redhouse Yayınevi	İst, 1971	31 s.
2117	Can Göknıl	Bir Kulübe ve Bir Ev	Renkli resimli	Redhouse Yayınevi	İst, 1979	25 s.
2118	Can Göknıl	Bir, İki, Üç... Sayılar, Resimler, Oyunlar	X	Redhouse Yayınevi	İst, 1976	24 s.
2119	Can Göknıl	Böcekleri Tanıyalım	X	Redhouse Yayınevi	İst, 1979	6 y. Panorama
2120	Can Göknıl	Çiçek Kopartmak Yasaktır	Renkli resimli	Redhouse Yayınevi	İst, 1977	16 s.
2121	Can Göknıl	Hayvanları Tanıyalım	X	Redhouse Yayınevi	İst, 1979	2. bs. Karton resim.
2122	Can Göknıl	Kirpi Masalı	Resimleyen: Can Göknıl	Redhouse Yayınevi	İst, 1974	12 s. Metnin İngilizcesi de vardır.
2123	Fatih Erdoğan	Pan ve Çiçeği	X	Redhouse Yayınevi	İst, 1979	8 karton resim.
2124	Serpil Ural	Top Tavşan	X	Redhouse Yayınevi	İst, 1979	22 s.
2125	Sevgi Evcim	Kerem Balıkçı	Fotoğraflar: Sevgi Evcim	Redhouse Yayınevi	İst, 1971	Kerem Serisi. 24 s.

2126	Baha Dürder - Haydar Ediskun	Keçileri Kaçıranlar	X	Remzi Kitabevi	İst, 1971	2. bs. Okul ve Amatör Piyesleri: 16. 20 s.
2127	Derleyen: Baha Dürder	Monologlar ve Tekerlemeler	X	Remzi Kitabevi	İst, 1972	110 s.
2128	Fakir Baykurt	Yandım Ali	Resimleyen: Oya Katoğlu	Remzi Kitabevi	İst, 1979	Çocuklara Kitaplar: 1. 96 s.
2129	Giray Elmalı	Cici Eğlence ve Oyun Kitabı	Resimler: Şenol Kırpıkçıoğlu - Mehmet Hamzaoglu	Remzi Kitabevi	İst, 1975	Remzi Kitabevi Yayınları: 1. 34 s.
2130	Haydar Ediskun - Baha Dürder	Çocuklara ve Çocuklar İçin Seçme Piyesler	X	Remzi Kitabevi	İst, 1971	Çeşitli Sahnelere Oyunlar Dizisi: 1. 166 s.
2131	Haydar Ediskun - Baha Dürder	Hayırdır İnşallah	X	Remzi Kitabevi	İst, 1971	3. bs. Okul ve Amatör Piyesleri: 5. 20 s.
2132	Hazırlayan: Dr. A. Ferhan Oğuzkan	Çocuklar için Şiir Dünyası	X	Remzi Kitabevi	İst, 1973	254 s.
2133	Sabahat Emir	Keloğlan Uzayda	Resimli	Remzi Kitabevi	İst, 1980	Çocuk Dizisi: 13. 80 s.
2134	Sadettin Cömert	Oyun ve Rontları (200 Oyun)	Şekilli	Remzi Kitabevi	İst, 1972	138 s.
2135	Tarık Dursun [Kakıncı]	Hoşça Kal Küçük	Resimleyen: Engin Yüksel	Remzi Kitabevi	İst, 1979	Çocuk Dizisi: 3. 143 s.
2136	Ümit Kaftancıoğlu	Dört Boynuzlu Koç	Resimleyen: Engin Yüksel	Remzi Kitabevi	İst, 1979	Çocuklara Kitaplar: 2. 80 s.
2137	Yazanlar: Baha Dürder - Haydar Ediskun	Akrepsiz Yelkovan (Oyun 1 Bölüm)	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	2. bs. Okul ve Amatör Piyesleri: 21. 30 s.
2138	Yazanlar: Baha Dürder - Haydar Ediskun	Bir Metot (Güldürü 1 Bölüm)	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	2. bs. Okul ve Amatör Piyesleri: 18. 40 s.
2139	Yazanlar: Baha Dürder - Haydar Ediskun	Güverte Yolcuları (Oyun 1 Bölüm)	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	2. bs. Okul ve Amatör Piyesleri: 20. 38 s.
2140	Yazanlar: Baha Dürder - Haydar Ediskun	Söğütüköy'ün Öğretmeni	X	Remzi Kitabevi	İst, 1975	4. bs. Okul ve Amatör Piyesleri: 12. 24 s.
2141	Anlatan: Hilmi Dilibal	Altın Doğuran Eşek	X	Renk Yayınevi	İst, 1970	16 s.
2142	Anlatan: Hilmi Dilibal	Keloğlan Kuyumcu Çırağı	X	Renk Yayınevi	İst, 1970	16 s.
2143	Anlatan: Hilmi Dilibal	Keloğlan'ın Meraklı Masalları: Kuyumcu Çırağı	X	Renk Yayınevi	İst, 1975	16. bs. 23 s.
2144	Anlatan: Hilmi Dilibal	Masal Dünyası	X	Renk Yayınevi	İst, 1969	128 s.
2145	Anlatan: Hilmi Dilibal	Mavi Sakal	X	Renk Yayınevi	İst, 1970	16 s.
2146	Anlatan: Hilmi Dilibal	Nasreddin Hoca	X	Renk Yayınevi	İst, 1973	Faydalı Çocuk Kitapları Dizimiz: 25. 22 s.

2147	Anlatan: Hilmi Dilibal	Püsküllü Prens	X	Renk Yayınevi	İst, 1970	16 s.
2148	Derleyen: Ayşe Han	Çocuklar için Bilmeceler	X	Renk Yayınevi	İst, 1971	Faydalı Çocuk Kitapları Dizimiz: 22. 96 s.
2149	Derleyen: H. İsmail Uygur	23 Nisan ve Diğer Belirli Günler (Şiirler)	X	Renk Yayınevi	İst, 1973	48 s.
2150	Derleyen: H. İsmail Uygur	Yurt, Bayrak, Özgürlük, Yiğitlik (Şiirler)	X	Renk Yayınevi	İst, 1973	48 s.
2151	Derleyen: Hilmi Dilibal	Nasreddin Hoca	X	Renk Yayınevi	İst, 1971	Faydalı Çocuk Kitapları Dizimiz: 21. 96 s.
2152	Derleyen: Hilmi Dilibal	Şiirlerle Atatürk	X	Renk Yayınevi	İst, 1970	32 s.
2153	Hilmi Dilibal	Ay Sultan. Akla Durgunluk Veren Serüvenler	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	Binbirgece Masalları Dizisi: 9. 48 s.
2154	Hilmi Dilibal	Büyük Türk Atatürk	X	Renk Yayınevi	İst, 1970	32 s.
2155	Hilmi Dilibal	Cici Berber. Akla Durgunluk Veren Serüvenler	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	Binbirgece Masalları Dizisi: 6. 32 s.
2156	Hilmi Dilibal	Demir için Savaş	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	168 s.
2157	Hilmi Dilibal	Hayırsız Oğul. Akla Durgunluk Veren Serüvenler	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	Binbirgece Masalları Dizisi: 8. 47 s.
2158	Hilmi Dilibal	Kaybolan Şehir. Akla Durgunluk Veren Serüvenler	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	Binbirgece Masalları Dizisi: 2. 47 s.
2159	Hilmi Dilibal	Kayıp Kızkardeş. Akla Durgunluk Veren Serüvenler	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	Binbirgece Masalları Dizisi: 5. 48 s.
2160	Hilmi Dilibal	Keşifler ve İcatlar	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	Faydalı Çocuk Kitapları Dizimiz: 12. 96 s.
2161	Hilmi Dilibal	Konuşan Katır. Akla Durgunluk Veren Serüvenler	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	Binbirgece Masalları Dizisi: 2. 47 s.
2162	Hilmi Dilibal	Sihirli Aynalar. Akla Durgunluk Veren Serüvenler	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	Binbirgece Masalları Dizisi: 3. 48 s.
2163	Hilmi Dilibal	Tılsımlı Ağlar. Akla Durgunluk Veren Serüvenler	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	Binbirgece Masalları Dizisi: 10. 48 s.
2164	Hilmi Dilibal	Türk Tarihinde Büyük Adamlar	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	Faydalı Çocuk Kitapları Dizimiz: 14. 96 s.
2165	Hilmi Dilibal	Yeraltı Ülkesi: Akla Durgunluk Veren Serüvenler	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	Binbirgece Masalları Dizisi: 7
2166	Hilmi Dilibal	Yük Taşıyan Hükümdar. Akla Durgunluk Veren Serüvenler	X	Renk Yayınevi	İst, 1972	Binbirgece Masalları Dizisi: 4. 45 s.

2167	Hikmet Subutay	Beyza'yı Tanır Mısınız?	X	Saçak Şiir Dergisi Yayınları	1977	Saçak Yayını: 1. 15 s. Saçak dergisinin ekidir.
2168	Nurullah Can	Memleket Çocukları	X	Saçak Şiir Dergisi Yayınları	İst, 1979	Saçak Şiir Dergisi Yayınları: 6. 15 s.
2169	Sadık Kurt	Bir Babanın Nasihati	X	Sadık Kurt Yayınları	Amasya, 1971	Çocuk Kitapları No: 1. 11 s.
2170	Ahmet Hikmet Altınkaynak	Haydi Şiir Okuyalım	X	Saffet Matbaası	İst, 1971	16 s.
2171	Celal Ülgen	Yılbaşı Hediyesi	X	Saffet Matbaası	İst, 1972	Hikayeler Serisi No: 1. 15 s.
2172	Emin Aksu	Sihirli Dünya Güzeli	X	Saffet Matbaası	İst, 1971	24 s.
2173	Hazırlayan: Prof. Dr. A. Demir Uğur	Hidatik Kist	X	Sağlık Bakanlığı	Ank, 1972	T.C. Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı Yayınlarından No: 342. 20 s.
2174	Celal Saray	Orman Ağaçlarımız	Resimli	San Matbaası	Ank, 1973	11 s.
2175	Nevzat Sebüktay	Bulunan Kitap (Bir Perdelik Okul Piyesi)	X	Saraçoğlu Matbaası	Uşak, 1971	17+[1] s.
2176	Sevim Dağkiran	Kim Daha Kurnaz	Resimler: Sebelcet Coşkun	Savaş Matbaası	Bursa, 1976	Faydalı Çocuk Masalları. 18 s.
2177	Sevim Dağkiran	Tahta Bacaklar	Resimli	Savaş Matbaası	Bursa, 1976	Faydalı Çocuk Kitapları. 25 s.
2178	Hadi Besleyici	Korkulu Tatil	X	Savaş Yayınları	İst, 1977	79 s.
2179	Hadi Besleyici	Kuşçu Baba	X	Savaş Yayınları	İst, 1977	78 s.
2180	Hadi Besleyici	Yuvasız Çocuklar	X	Savaş Yayınları	İst, 1977	77 s.
2181	Yazan: Hadi Besleyici	Kezban'ın Öyküsü	X	Savaş Yayınları	İst, 1977	78 s.
2182	Ahmed Hilmi Şehbenderzade	Akıncı Öksüz Turgut'un Maceraları: Kartal Yuvası Hisarı	Neşre hazırlayan: Abdullah Söğütü	Sebil Yayınevi	İst, 1975	Sebil Yayınları Nu: 68. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 18. 243 s.
2183	Cüneyd Emiroğlu	Perili Köşk	X	Sebil Yayınevi	İst, 1972	Sebil Yayınları Umumi No: 37. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 1. 311 s.
2184	Derleyen: Cüneyd Emiroğlu	Dede Korkut Hikayeleri	X	Sebil Yayınevi	İst, 1972	Sebil Yayınları Umumi No: 40. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi: 2.
2185	Kadir Mısırlıoğlu	Kırık Kılıç	X	Sebil Yayınevi	İst, 1975	Sebil Yayınları Umumi No: 76. Çocuk Kitapları Serisi No: 20. 251 s.

2186	Kadir Mısıroğlu	Kanlı Düğün	X	Sebil Yayınevi	İst, 1972	Sebil Yayınları Umumi No: 47. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 8. 241 s.
2187	Kadir Mısıroğlu	Uzunca Sevindik	X	Sebil Yayınevi	İst, 1972	Sebil Yayınları Umumi No: 49. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 11. 237 s.
2188	Muzaffer Gökman	Orhan Gazi (2 cilt)	X	Sebil Yayınevi	İst, 1976	Sebil Yayınları Umumi No: 79. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 21. 512 s.
2189	Ömer Seyfeddin	Diyet	X	Sebil Yayınevi	İst, 1973	Sebil Yayınları Umumi No: 51. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 12. 300 s.
2190	Vecdi Bürün	Dördüncü Murat	X	Sebil Yayınevi	İst, 1974	Sebil Yayınları Umumi Nu: 56. Sebil Yayınevi Çocuk kitapları Serisi Nu: 16. 256 s.
2191	Vecdi Bürün	Fatih'in Çocukluğu	X	Sebil Yayınevi	İst, 1972	Sebil Yayınları Umumi No: 41. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 4. 352 s.
2192	Vecdi Bürün	Genç Osman	X	Sebil Yayınevi	İst, 1973	Sebil Yayınları Umumi No: 55. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 15. 270 s.
2193	Vecdi Bürün	Küçük Akıncı	X	Sebil Yayınevi	İst, 1973	Sebil Yayınları Umumi No: 52. Sebil Yayınevi Çocuk Kitapları Serisi No: 13. 271 s.
2194	[Hazırlayan:] Dürdane Özcan	Leylekle Yavrusu	Çizen: Ayşen Ünlü - Mualla Arkun	Ser Ofset	İst, 1970	48 s.
2195	Nejat Muallimoğlu	Bir Türk Vatan'a Döndü	X	Sermet Matbaası	İst, 1973	735 s.
2196	Afet Ilgaz	Annem Annem	X	Sınıf Yayınları	İst, 1972	Çocuk Romanları Dizisi: 1. 180 s.
2197	Rıfat Ilgaz	Halime Kaptan	X	Sınıf Yayınları	İst, 1972	Çocuk Romanları Dizisi: 2. 180 s.
2198	Rıfat Ilgaz	Tuh Sana!	X	Sınıf Yayınları	İst, 1972	Güldürü Dizisi: 3. 175 s.
2199	Adem Gürçağlıyan	Serüven (Şiir)	X	Sıralar Matbaası	İst, 1966	55 s.
2200	Selami Daban	Dur! Parola (Kahramanlık Hikayesi)	X	Siyah Gül Yayınları	Ank, 1972	Siyah Gül Yayınları No: 1. 24 s.
2201	Mehmet Coşar	Beylik Dağın Esrarı	X	Sonal Yayınevi	İst, 1974	2. bs. Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 20. 18 s.

2202	Necat Akdemir	Cimri Teyze	X	Sonal Yayınevi	İst, 1974	Faydalı Ucuz Masal be Hikayeler No: 19. 18 s.
2203	Necat Akdemir	Nasreddin Hoca Alfabe Öğreniyor	X	Sonal Yayınevi	İst, 1974	Faydalı Ucuz Masal be Hikayeler No: 17. 18 s.
2204	Yazan: Niyazi Sonal	Ormana Kaçırılan İki Kardeş	X	Sonal Yayınevi	İst, 1974	Faydalı Ucuz Masal ve Hikayeler No: 16. 18 s.
2205	Mehmet Erol	Okul Şiirleri	X	Sonhaber Gazetecilik ve Matbaacılık	Denizli, 1970	31 s.
2206	Yalçın Akçay	Elmacı Güzeli (Okullar için çocuk piyesi: 4 bölüm)	Resimli	Söz Mecmuası Tiyatro Yayınları	1970	71 s.
2207	Sabih Şendil	Dilek ile İpek (Çocuklar için Atatürk, Memleket, Doğa ve Aile Şiirleri)	X	Su Yayınları	İst, 1973	2. bs. Su Yayınları: 5. 48 s.
2208	Adil Turan	İnsanlarım Var (Şiirler)	X	Şark Matbaası	Ank, 1974	127 s.
2209	Derleyen: Arif Baş	İki Yüz Yıl Ötelerden Sesi Gelen Aşık İbrahim	X	Şark Matbaası	Ank, 1973	25 s.
2210	Kazım Erdoğan	Okul Ünite Şiirleri	X	Şark Matbaası	Ank, 1972	20 s.
2211	Mehmet Turgut	Çoban: Eğitim Öyküleri	X	Şark Matbaası	Ank, 1972	39 s.
2212	Süeda Okan	10 Masal	Resimli	Şark Matbaası	Ank, 1976	59+[1] s.
2213	Yaşar Faruk İnal	Elife Masallar	X	Şark Matbaası	Ank, 1974	2. bs. 59 s.
2214	Yaşar Faruk İnal	Masal Bahçesi	X	Şark Matbaası	Ank, 1976	2. bs. 64 s.
2215	Yaşar Faruk İnal	Nuran Öğretmen (Çocuklara Şiirler)	X	Şark Matbaası	Ank, 1976	2. bs. 64 s.
2216	Mustafa Şen	Özkan ve Sema Sirkte	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, 1978?	16 s.
2217	Mustafa Şen	Özkan ve Sema Luna Parkta	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, 1978?	16 s.
2218	Mustafa Şen	Özkan ve Sema Okulda	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, 1978?	16.
2219	Mustafa Şen	Özkan'ın Kardeşi	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, 1978?	16 s.
2220	Mustafa Şen	Özkan'ın Bir Günü	Resimli	Şen Yayınevi	Ank, 1979?	16 s.?
2221	Nebil Fazıl Alsan	Ayda Bir Türk Çocuğu	X	Şenel Basımevi	İst, 1970	31 s.
2222	M. Sadettin Şenlen	Ayşecik	X	Şenlen Yayınları	Sivas, 1974	Şenlen Yayınları: 3. 15 s.

2223	M. Sadettin Şenlen	Yavuz'un Tatili	X	Şenlen Yayınları	Sivas, 1974	Şenlen Yayınları: 2. 34 s.
2224	Ali Şenol	Hayvanların Dünyasında	X	Şenol Yayınları	Ank, 1969	Masal Dizisi: 1. 47 s.
2225	Ayten E. Oray	Sihirli Ufuklar	Resimli	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1976	Şenyıldız Çocuk Kitapları Dizisi. 75 s.
2226	Ayten E. Oray	Tehlikeli Yaz	Resimli	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1976	Şenyıldız Çocuk Kitapları Dizisi. 76 s.
2227	Derleyen: Ayten E. Oray	Tehlikeli Yaz Sertiveni	X	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1979	Şenyıldız Çocuk Kitapları Dizisi. 96 s.
2228	Derleyen: S. Metin Yetkili	Keloğlan ve En Güzel Masalları	X	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1974	96 s. Kitap adı dış kapakta "Keloğlan'ın hiç işitilmemiş masalları" olarak yazılmıştır.
2229	Hadi Besleyici	Buzların Çocuğu	X	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1978	Şenyıldız Çocuk Kitapları Dizisi. 96 s.
2230	Hadi Besleyici	Güvenli Han	X	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1977	Şenyıldız Çocuk Kitapları Dizisi. 96 s.
2231	Hadi Besleyici	Kediler Ülkesi	X	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1979	2. bs. Şenyıldız Çocuk Kitapları Dizisi. 96 s.
2232	Hadi Besleyici	Kıbrıs'lı Zeynep	X	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1977	Şenyıldız Çocuk Kitapları Dizisi. 94 s.
2233	Hadi Besleyici	Mini Dünya	X	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1977	Şenyıldız Çocuk Kitapları Dizisi. 96 s.
2234	Hadi Besleyici	Mor Kayaların Esrarı	X	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1977	Şenyıldız Çocuk Kitapları Dizisi. 96 s.
2235	Hadi Besleyici	Zavallı Yavrucak	X	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1978	Şenyıldız Çocuk Kitapları Dizisi. 96 s.
2236	Hazırlayan: Aykut Şenyıldız	Seçilmiş Nasreddin Hoca Latifeleri	X	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1974	48 s.
2237	Hazırlayan: Ayten E. Oray	Uçan Gemi	Resimli	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1976	Şenyıldız Çocuk Kitapları Dizisi. 75 s.
2238	Selami Münir Yurdatap	Kambur Şarkıcı	X	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1979	Şenyıldız Çocuk Kitapları Dizisi. Dünya Çocuk Edebiyatından Hikayeler. 96 s.
2239	Yazan: Gülçin Tanrının-kulu	Üç Kardeşler	Resimli	Şenyıldız Yayınevi	İst, 1974	Çocuk Serisi. Resimli Güzel Çocuk Hikayeleri: 35. 24 s.
2240	Derleyen: S. Metin Yetkili	Bütün En Güzel Masalları ile Keloğlan	X	Şenyıldız Yayınları	İst, 1973	96 s.
2241	Derleyen: Selami Münir Yurdatap	Keloğlan ile Dertli Yılan	X	Şenyıldız Yayınları	İst, 1973	Şenyıldız Yayınları Çocuk Serisi. Resimli Güzel Çocuk Hikayeleri: 3. 24 s.
2242	Yazan: B. Öğretmen	İşte Tatil Geldi	X	Şenyıldız Yayınları	İst, 1973	Şenyıldız Yayınları Çocuk Serisi. Resimli Güzel Çocuk Hikayeleri: 5. 24 s.

2243	Yazan: Selami [Münir] Yurdatap	Nasreddin Hoca İstanbul'da	X	Şenyıldız Yayınları	İst, 1973	Şenyıldız Yayınları Çocuk Serisi. Re- simli Güzel Çocuk Hikayeleri: 2. 24 s.
2244	Aziz Nesin	Beş Kısa Oyun	X	Şiir-Tiyatro Yayınları	Ank, 1979	120 s.
2245	Güngör Dilmen	Üç Oyun (Midasın Kulakları, Mida- sın Altınları, Midasin Kördüğümü)	X	Şiir-Tiyatro Yayınları	Ank, 1978	262 s.
2246	Haluk Aker	Sürgün Hızı (Şiir)	X	Şiir-Tiyatro Yayınları	Ank, 1978	87 s.
2247	Tahsin Saraç	Bir Ölümsüz Yalnızlık Güneş Kav- gası Direnmeler	X	Şiir-Tiyatro Yayınları	Ank, 1978	Şiir Dizisi. 159 s.
2248	Enver Behnan Şapolyo	Kılıçaslan Geliyor	X	Tahir Yüçetürk Çocuk Ki- tabevi	İst, 1971	Yüçetürk Çocuk Kitapları Serisi No: 35. 48 s.
2249	Enver Behnan Şapolyo	Gazi Osman Paşa	Resimli	Tahir Yüçetürk Çocuk Ki- tabevi	İst, 1963	Yüçetürk Faydalı Kitaplar Serisi. 48 s.
2250	Fahrünnisa Elmalı	Bobış	Resimli	Tahir Yüçetürk Çocuk Ki- tabevi	İst, 1971	2. bs. Yüçetürk Küçük Çocuk Kitapları Serisi: 10. 40 s.
2251	Fahrünnisa Elmalı	Tavşan Hophop'un Maceraları	Renkli resimli	Tahir Yüçetürk Çocuk Ki- tabevi	İst, 1971	3. bs. Yüçetürk Küçük Çocuk Kitapları Serisi: 6. 40 s.
2252	Fahrünnisa Elmalı	Arap Cambi	Resimleyen: Mıstık	Tahir Yüçetürk Çocuk Ki- tabevi	İst, 1973	4. bs. Yüçetürk Küçük Çocuk Kitapları Serisi: 2. 38 s.
2253	Fahrünnisa Elmalı	Oduncunun Oğlu	Resimli	Tahir Yüçetürk Çocuk Ki- tabevi	İst, 1971	3. bs. Yüçetürk Çocuk Kitapları Serisi: 23. 48 s.
2254	Reşad Ekrem Koçu	İstanbul Cenginde Fatih Sultan Meh- medin On Fedaisi	X	Tahir Yüçetürk Çocuk Ki- tabevi	İst, 1971	4. bs. Yüçetürk Çocuk Kitapları Serisi. Çocuk Kitapları No: 17. 48 s.
2255	Reşad Ekrem Koçu	Yusufun Borcu	X	Tahir Yüçetürk Çocuk Ki- tabevi	İst, 1971	6. bs. Yüçetürk Çocuk Kitapları Serisi: 3
2256	Şükran Eğrilmez	Balıkçı Küçük Ali	X	Tahir Yüçetürk Çocuk Ki- tabevi	İst, 1970	4. bs. Yüçetürk Çocuk Kitapları Serisi. Çocuk Kitapları No: 19. 48 s.
2257	Yazan ve çizen: Mıstık	Kuzucuk	Çizen: Mıstık	Tahir Yüçetürk Çocuk Ki- tabevi	İst, 1971	Yüçetürk Küçük Çocuk Kitapları Se- risi: 12. 40 s.
2258	Yazan ve resimleyen: Mıstık	Keloğlan	Resimleyen: Mıstık	Tahir Yüçetürk Çocuk Ki- tabevi	İst, 1973	2. bs. Yüçetürk Küçük Çocuk Kitapları Serisi: 13. 40 s.
2259	Yazan: Tahir Yüçetürk	Karagözün Oğlu	Resimleyen: Mıstık	Tahir Yüçetürk Çocuk Ki- tabevi	İst, 1973	2 bs. Yüçetürk Küçük Çocuk Kitapları Serisi: 15. 40 s.
2260	Yazan: Tahir Yüçetürk	Taytay	Resimleyen: Mıstık	Tahir Yüçetürk Çocuk Ki- tabevi	İst, 1973	2 bs. Yüçetürk Küçük Çocuk Kitapları Serisi: 14. 40 s.
2261	Lale N. Topçuoğlu	Konuşan Yapraklar	X	Tam Ofset	İst, 1976	34 s.
2262	Anlatan: Öpücük Dede	Çoban Kızıyla Kutlu Şehzade	Resimli	Tanyeri Çocuk Yayınları	İst, 1967	31 s.

2263	Anlatan: Öpücük Dede	Define Ağacı	Resimli	Tanyeri Çocuk Yayınları	İst, 1967	32 s.
2264	Anlatan: Öpücük Dede	Tavşan Prenses	Resimli	Tanyeri Çocuk Yayınları	İst, 1967?	31 s.
2265	Hayrünnisa Çiğdem	Tomurcuk	X	Tavilli Matbaası Koll. Şti.	İst, 1976	32 s.
2266	Hazırlayanlar: Ayşe Şiir Yamaoğlu ve Tülin Tolun	Şebnem Küçük Anne	X	Tay Yayınları	İst, 1972	Tay Yayınları: 7. 8 s.
2267	X	Şebnem Bahar Geldi	X	Tay Yayınları	İst, 1973	Tay Yayınları: 11. 8 s.
2268	X	Şebnem Canlı Bebekler	X	Tay Yayınları	İst, 1972	16 s.
2269	X	Şebnem Çiçek Kız	X	Tay Yayınları	İst, 1973	16 s.
2270	X	Şebnem Çiftlikte	X	Tay Yayınları	İst, 1973	Tay Yayınları: 9. 9 s.
2271	X	Şebnem Defile Yapıyor	X	Tay Yayınları	İst, 1977	
2272	X	Şebnem Dünyayı Geziyor	X	Tay Yayınları	İst, 1973	8 s.
2273	X	Şebnem Köylü Güzeli	X	Tay Yayınları	İst, 1972	8 s.
2274	X	Şebnem Küçük Gelin	X	Tay Yayınları	İst, 1972	8 s.
2275	X	Şebnem Masallar Aleminde	X	Tay Yayınları	İst, 1972	8 s.
2276	X	Şebnem Maskeli Baloda	X	Tay Yayınları	İst, 1972	Tay Yayınları: 6. 8 s.
2277	X	Şebnem Pamuk Prenses Yedi Cüce	X	Tay Yayınları	İst, 1972	Tay Yayınları: 8. 8 s.
2278	X	Şebnem Sarayda. Eski İstanbul Kıyafetleri	X	Tay Yayınları	İst, 1973	Tay Yayınları: 10. 8 s.
2279	X	Ben Çocuk Muyum? (Hikayeler)	X	Tayko Çocuk Yayınları	İst, 1977	Tayko Çocuk Yayınları: 2. 50 s.
2280	Anlatan: Öpücük Dede	Bizim Donkişot Bay Sezer	Resimli	Tekin Yayınevi	İst, 1967	32 s.
2281	Aziz Nesin	Pırlatan Bal (Okullar için Oyun)	X	Tekin Yayınevi	İst, 1976	78 s.
2282	Adnan Binyazar	Aşık Veysel (İnceleme)	X	Tel Yayınları	İst, 1973	170 s.
2283	Derleyen: A[ygören] Dirim	Seçme Masallar	X	Tel Yayınları	İst, 1972	Tel Yayınları Çocuk Kitapları Bölümü Kırılgiç Dizisi: 3. 53 s.
2284	Düzenleyen: A. Dirim	Seçilmiş Hikayeler	X	Tel Yayınları	İst, 1972	Kırılgiç Dizisi: 4.

2285	Kemal Güneş	Çocukluk Anıları	X	Tel Yayınları	İst, 1972	Tel Yayınları Çocuk Kitapları Bölümü Kırlangıç Dizisi: 2. 54 s.
2286	Kemal Güneş	Ormandaki Yılan	X	Tel Yayınları	İst, 1972	Tel Yayınları Çocuk Kitapları Bölümü Ak Tavşan Dizisi: 5. 16 s.
2287	X	Seçme Şiirler	X	Tel Yayınları	İst, 1972	Kırlangıç Dizisi: 5. 47 s.
2288	X	Aslanlar Kralı	X	Ticaret Matbaacılık T.A.Ş.	İzm, 1978	8 s.
2289	X	Küçük Maymun	X	Ticaret Matbaacılık T.A.Ş.	İzm, 1978	8 s.
2290	X	Tembel Fil	X	Ticaret Matbaacılık T.A.Ş.	İzm, 1978	8 s.
2291	X	Tortop Amca	X	Ticaret Matbaacılık T.A.Ş.	İzm, 1978	8 s.
2292	[Derleyen:] Mahir Baranseli	Günlere Şiirler	X	TİSA Matbaacılık	Ank, 1971	122 s.
2293	Orhan Kutlu	Alaeddin ve Sihirbaz (Okullar için Çocuk Piyesi 2 Bölüm)	X	Tiyatro Sinema Kulübü Yayınları	İst, 1972	Çocuk Tiyatrosu Dizisi: 1. 55 s.
2294	Abdullah Tanırkul	Hüseyin Rahmi Gürpınar	X	Toker Yayınları	İst, 1974	191 s.
2295	Ahmet Kabaklı	Mehmet Akif	X	Toker Yayınları	İst, 1972	100 Büyük Edip 100 Büyük Şair: 1.
2296	Ahmet Kabaklı	Yunus Emre	X	Toker Yayınları	İst, 1972	100 Büyük Edip 100 Büyük Şair: 2. 270 s.
2297	Ahmet Kahraman	Süleyman Çelebi ve Mevlid	X	Toker Yayınları	İst, 1972	222 s.
2298	Aka Gündüz	Dikmen Yıldızı	X	Toker Yayınları	İst, 1974	269 s.
2299	Aka Gündüz	İki Süngü Arasında (Roman)	X	Toker Yayınları	İst, 1974	118 s.
2300	Aka Gündüz	Üvey Ana (Roman)	X	Toker Yayınları	İst, 1974	271 s.
2301	Derleyen: Selami Münir	Nasreddin Hoca'dan Fıkralar	X	Toker Yayınları	İst, 1974	En Güzel Kitaplar Dizisi No: 1. 71 s.
2302	Giray Elmalı	Aykaranfil	X	Toker Yayınları	İst, 1974	En Güzel Kitaplar Dizisi No: 4. 60 s.
2303	Hasan Tuncay	Ziya Gökalp	X	Toker Yayınları	İst, 1974	100 Büyük Edip 100 Büyük Şair: 11. 163 s.
2304	Hazırlayan: Güldane Türker	Çocuk Hikâyeleri	Resimler: İbrahim Türker	Toker Yayınları	İst, 1971?	30 s.
2305	Mahmut Yesari	Tipi Dindi (Roman)	X	Toker Yayınları	İst, 1974	277 s.
2306	Mustafa Necati Sepetçi-oğlu	Dede Korkut	X	Toker Yayınları	İst, 1972	212 s.

2307	Mustafa Necati Sepetçi-oğlu	Türk Destanları	X	Toker Yayınları	İst, 1972	219 s.
2308	Necmettin Hacıeminoğlu	Fuzuli	X	Toker Yayınları	İst, 1972	229 s.
2309	Niyazi Ahmet Banoğlu	Peygamber Mağaraları	X	Toker Yayınları	İst, 1974	300 Kuruşluk Dizi No: 8. Cem ile Ceymis'in Serüvenleri: 5. 48 s.
2310	Tahir Kutsi [Makal]	Köroğlu (Şiir)	X	Toker Yayınları	İst, 1975	100 Büyük Edip 100 Büyük Şair: 25. 132 s.
2311	Tahir Kutsi [Makal]	Dadaloğlu	X	Toker Yayınları	İst, 1974	100 Büyük Edip 100 Büyük Şair: 13. 200 s.
2312	Tahir Kutsi [Makal]	Karacaoğlu	X	Toker Yayınları	İst, 1973	200 s.
2313	Yalçın Toker	Ömer Seyfettin	X	Toker Yayınları	İst, 1973	100 Büyük Edip 100 Büyük Şair: 9. 231 s.
2314	Yazan: [Niyazi] Ahmet Banoğlu	Üç Ayaklı At	X	Toker Yayınları	İst, 1974	300 Kuruşluk Dizi. Toker Yayınları No: 4. Cem ile Ceymis'in Serüvenleri: 1. 45 s.
2315	Yazan: Niyazi Ahmet Banoğlu	Altın Balık	X	Toker Yayınları	İst, 1974	300 Kuruşluk Dizi No: 9. Cem ile Ceymis'in Serüvenleri: 6. 45 s.
2316	Yazan: Niyazi Ahmet Banoğlu	Deniz Altındaki Hazine	X	Toker Yayınları	İst, 1974	300 Kuruşluk Dizi No: 6. Cem ile Ceymis'in Serüvenleri: 3. 45 s.
2317	Yazan: Niyazi Ahmet Banoğlu	Meryem Anayı Kurtaran Kurt Köpeği	X	Toker Yayınları	İst, 1974	300 Kuruşluk Dizi No: 7. Cem ile Ceymis'in Serüvenleri: 4. 44 s.
2318	Yazan: Niyazi Ahmet Banoğlu	Şarkı Söyliyen Heykel	X	Toker Yayınları	İst, 1974	300 Kuruşluk Dizi No: 5. Cem ile Ceymis'in Serüvenleri: 2. 43+[4] s.
2319	Yüksel Yazıcı	Mehmet Emin Yurdakul	X	Toker Yayınları	İst, 1974	168 s.
2320	Esen Yel	Özgürlük Perisi	X	TÖYKO Matbaası	Ank, 1970	32 s.
2321	Hazırlayan: Kamil Toygar	Nasreddin Hoca Çocuklarla	X	TÖYKO Matbaası	Ank, 1969	Çocuk Edebiyatı Yayınları Mizah Dizisi: 1. 16 s.
2322	Yazan: Yaşar Gümüştekin	Bir Güneş Doğdu Samsun'dan (İki perdelik kahramanlık piyesi)	X	Tuğrul Matbaası	Niğde, 1974	64 s.
2323	Fethi Gölge	Altın Kentin Çocukları (Şiir)	X	Tüm Yayınları	İst, 1976	Tüm Yayınları: 4. Şiir Dizisi: 1. 63 s.
2324	Selçuk Kuleli	Zorba (Roman)	X	Türdav Basım Yayın	İst, 1975	219 s.
2325	Selçuk Kuleli	Kartal Yuvası	X	Türdav Basım Yayın	İst, 1975	227 s.
2326	Yılmaz Boyunağa	Kırık Hançer (Roman)	X	Türdav Basım Yayın	İst, 1975	356 s.

2327	Sevinç Çokum	Bölüşmek (Hikâye)	X	Türk Edebiyatı Yayınları	İst, 1974	166 s.
2328	Ali Sincer	Öğretici Şiirler	X	Türk İş Gücü Tesisleri	İst, 1970	16 s.
2329	Mehmet Irmak	İsimsiz Kahramanlar (Piyes)	X	Türk Kadını Yayınları	Ank, 1970	72 s.
2330	Hazırlayan: Şükrü Murat Elçin	Çocuklarımıza Şiirler (Antoloji)	X	Türk Kadınları Kültür Derneği	Ank, 1974	Türk Kadınları Kültür Derneği Genel Merkezi Yayınları. Edebiyat - Sanat Serisi: 3. 175 s.
2331	Düzenleyen: Mustafa Koç	Monologlar ve Rontlar Göldestesi	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okullara Yararlı Yayınlar No: 65. 240 s.
2332	Düzenleyen: Mustafa Koç	Nasreddin Hoca Fıkraları	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 20. 16 s.
2333	Düzenleyen: Mustafa Koç	Tepegöz (Dedekorkut'tan Bir Öykü)	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 6. 16 s.
2334	Hazırlayan: Mustafa Koç	23 Nisan Şiirleri	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1972	4. bs. 31 s.
2335	Hazırlayan: Mustafa Koç	Atatürk ve 10 Kasım Şiirleri	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1972	32 s.
2336	Hazırlayan: Mustafa Koç	Cumhuriyet ve Bayrak Şiirleri	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1972	4. bs. 32 s.
2337	Hazırlayan: Mustafa Koç	Yaşam Öyküsü: Nükte ve Fıkralarıyla İncili Çavuş	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 19. 16 s.
2338	Mustafa Koç	Ailemiz	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 5. 16 s.
2339	Mustafa Koç	Ak Tavşan	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 17. 16 s.
2340	Mustafa Koç	Ali'nin Küçük Köpeği	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 9. 16 s.
2341	Mustafa Koç	Ayşe'nin Minik Kedisi	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 8. 16 s.
2342	Mustafa Koç	Bayram Geldi	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 3. 16 s.
2343	Mustafa Koç	Çalışkan Karınca	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 19. 16 s.
2344	Mustafa Koç	Evimiz	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 4. 16 s.
2345	Mustafa Koç	Güzel Köyümüz	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 11. 16 s.
2346	Mustafa Koç	Kuş Yuvası	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 9. 16 s.

2347	Mustafa Koç	Küçük Kuzu	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 12. 16 s.
2348	Mustafa Koç	Minik Kuşlar	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 13. 16 s.
2349	Mustafa Koç	Mor Menekşe	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 16. 16 s.
2350	Mustafa Koç	Okulumuz	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 1. 16 s.
2351	Mustafa Koç	Öfkeli Küçük Arı	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 20. 16 s.
2352	Mustafa Koç	Sağlık	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 7. 16 s.
2353	Mustafa Koç	Sevimli Hayvanlar	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 10. 16 s.
2354	Mustafa Koç	Sınıfımız	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 2. 16 s.
2355	Mustafa Koç	Süslü Kelebek	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 18. 16 s.
2356	Mustafa Koç	Tak Tak Tabacık, Beni Aldatan Babacık (Bir Türk Masalı)	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 10. 16 s.
2357	Mustafa Koç	Yaramaz Fare	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 14. 16 s.
2358	Mustafa Koç	Yavru Leylek	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 15. 16 s.
2359	Mustafa Koç	Yeni Yıl	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1977	Okuma Öğreniyorum Dizisi No: 6. 16 s.
2360	Ünal Şöhret Dirlik	Keloğlan ile Kel Kız (Bir Türk Çocuk Masalı)	X	Türk Köyü Yayınları	Isp, 1976	Dünya Ülkelerinden Seçme Çocuk Masal ve Öyküleri Dizisi No: 16. 16 s.
2361	F. İffet İnan	Kınav	Resimli	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	Ank, 1971	2. bs. Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Merkezi Yayınları: 24. 48 s.
2362	Hazırlayan: Necla Berkan	Uluslararası Kısa Pantolon Karikatür Albümü	X	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	İst, 1977	240-248 s.?
2363	Hazırlayan: Necla Berkan - Çaba Organizasyon	Kısa Pantolon Karikatür Albümü	X	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	İst, 1976	96 s.
2364	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	Kısa Pantolon Karikatür Albümü	X	Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu	İst, 1974	112 s.
2365	Mesude Gürel	Hayvanlar ve İnsanlar	Resimli	Türkiye Hayvanları Koruma Cemiyeti	İst, 1972	48 s.

2366	[Hazırlayan:] Mehmet Önder	Nasreddin Hoca	X	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	İst, 1971	137 s.
2367	Anlatan: Ziya Şafak	Keloğlan Devler Ülkesinde	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 194. Dünya Çocuk Yılı Çocuk Dizisi: 14. Keloğlan Masalları: 9. 12 s.
2368	Anlatan: Ziya Şafak	Keloğlan ile Ali Cengiz	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 194. Dünya Çocuk Yılı Çocuk Dizisi: 15. Keloğlan Masalları: 10. 12 s.
2369	Anlatan: Ziya Şafak	Keloğlan ile Devoğlan	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 194. Dünya Çocuk Yılı Çocuk Dizisi: 10. Keloğlan Masalları: 5. 12 s.
2370	Anlatan: Ziya Şafak	Keloğlan ile Kırk Haramiler	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 194. Dünya Çocuk Yılı Çocuk Dizisi: 12. Keloğlan Masalları: 7. 12 s.
2371	Anlatan: Ziya Şafak	Keloğlan ile Padişah	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 194. Dünya Çocuk Yılı Çocuk Dizisi: 9. Keloğlan Masalları: 4. 12 s.
2372	Anlatan: Ziya Şafak	Keloğlan ile Peri Kızı	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 194. Dünya Çocuk Yılı Çocuk Dizisi: 13. Keloğlan Masalları: 8. 12 s.
2373	Anlatan: Ziya Şafak	Keloğlan ile Sihirli Kılıç	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 194. Dünya Çocuk Yılı Çocuk Dizisi: 11. Keloğlan Masalları: 6. 12 s.
2374	Anlatan: Ziya Şafak	Keloğlan ile Sihirli Kuş	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 194. Dünya Çocuk Yılı Çocuk Dizisi: 7. Keloğlan Masalları: 2. 12 s.
2375	Anlatan: Ziya Şafak	Keloğlan'ın Altınları	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 194. Dünya Çocuk Yılı Çocuk Dizisi: 6. Keloğlan Masalları: 1. 12 s.
2376	Anlatan: Ziya Şafak	Keloğlan'ın Oyunu	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 194. Dünya Çocuk Yılı Çocuk Dizisi: 8. Keloğlan Masalları: 3. 12 s.
2377	Anlatan: Ziya Şafak	Nasrettin Hoca Alışverişte	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 200. Çocuk Dizisi: 21. Nasrettin Hoca Fıkraları: 6. 12 s.
2378	Anlatan: Ziya Şafak	Nasrettin Hoca ile Çocukları	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 200. Çocuk Dizisi: 6. Nasrettin Hoca Fıkraları: 1. 12 s.
2379	Anlatan: Ziya Şafak	Nasrettin Hoca ile Eşeği	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 200. Çocuk Dizisi: 22. Nasrettin Hoca Fıkraları: 7. 12 s.

2380	Anlatan: Ziya Şafak	Nasrettin Hoca ile Hırsızlar	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 200. Çocuk Dizisi: 20. Nasrettin Hoca Fıkraları: 5. 12 s.
2381	Anlatan: Ziya Şafak	Nasrettin Hoca ile Karısı	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 200. Çocuk Dizisi: 18. Nasrettin Hoca Fıkraları: 3. 12 s.
2382	Anlatan: Ziya Şafak	Nasrettin Hoca ile Komşuları	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 200. Çocuk Dizisi: 25. Nasrettin Hoca Fıkraları: 10. 12 s.
2383	Anlatan: Ziya Şafak	Nasrettin Hoca Mahkemede	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 200. Çocuk Dizisi: 24. Nasrettin Hoca Fıkraları: 9. 12 s.
2384	Anlatan: Ziya Şafak	Nasrettin Hoca'nın Başına Gelenler	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 200. Çocuk Dizisi: 19. Nasrettin Hoca Fıkraları: 4. 12 s.
2385	Anlatan: Ziya Şafak	Nasrettin Hoca'nın Kurnazlıkları	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 200. Çocuk Dizisi: 17. Nasrettin Hoca Fıkraları: 2. 12 s.
2386	Anlatan: Ziya Şafak	Nasrettin Hoca'nın Marifetleri	Resimleyen: Ziya Şafak	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 200. Çocuk Dizisi: 23. Nasrettin Hoca Fıkraları: 8. 12 s.
2387	İbrahim Zeki Burdurlu	Anılardan Öyküler	X	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	211 s.
2388	Orhan Ural	Şiirlerde Çocuk	X	Türkiye İş Bankası Kültür Yayınları	Ank, 1979	Genel Yayın No: 199. Edebiyat Dizisi: 50. 335 s.
2389	Pınar Yamaç	Ateş Çiçekleri	Resimleyen: Pınar Yamaç	Türkiye Üniversitesi Kadınlar Derneği	Ank, 1969	Türkiye Üniversitesi Kadınlar Derneği Yayınları: 3. Çocuk Kitapları Serisi: 1. 30 s.
2390	Kemalettin Tuğcu	İçki Saati (Üç Perdelik Oyun)	X	Türkiye Yeşilay Cemiyeti	İst, 1976	31 s.
2391	Cahit Uçuk	Ateş Gözlü Dev: Çocuklar için Masallar, Hikayeler	X	Uçuk Yayınları	İst, 1970	168 s.
2392	Cahit Uçuk	Bahçemden Mektuplar: Çocuk Hikâyeleri	X	Uçuk Yayınları	İst, 1970	101 s.
2393	Cahit Uçuk	Değişen Sensin (Hikayeler)	X	Uçuk Yayınları	İst, 1971	158 s.
2394	Cahit Uçuk	Kirazlı Pınar (Roman)	X	Uçuk Yayınları	İst, 1971	137 s.
2395	Cahit Uçuk	Mavi Ok (Roman)	Resimli	Uçuk Yayınları	İst, 1968	248 s.
2396	Cahit Uçuk	Küçük Ev (Roman)	X	Uçuk Yayınları	İst, 1970	194 s.
2397	Cahit Uçuk	Yalçın Kayalar (Roman)	X	Uçuk Yayınları	İst, 1970	95 s.
2398	Muhittin Nalbantoğlu	Kurtuluş Savaşının Kahraman Çocukları (Hikâyeler Antolojisi)	X	Uğur Kitabevi/Kaynak?	İst, 1972	319 s.

2399	Mehmet Atay (İmam Hatip Okulu Türkçe Öğretmeni)	Mustafa Kemal'in Destanı	Resimli	Uğur Ofset	Ank, 1970	sayfa numarası yok.
2400	Nevzat Sebüktay	Elim Sende Kaldı (Piyes)	X	Uşak Halk Eğitim Yardım Derneği	Uşak, 1969	21 s.
2401	[Hazırlayan:] Pirağa Uzun	Ana Kanguru'nun Ölümü (Ünitelerle ilgili Hikayeler)	Resimli	Uzun Yayınları	Trb-Ank?, 1975	Çocuk Kitapları Serisi No: 2. 23 s.
2402	Pirağa Uzun	Atlı Yaya (Ünitelerle ilgili Hikayeler)	Resimli	Uzun Yayınları	Trb-Ank?, 1975	Çocuk Kitapları Serisi No: 4. 24 s.
2403	Pirağa Uzun	Kurtuluş Savaşı'mızın Hikâyesi (Ünitelerle ilgili Hikayeler)	Resimli	Uzun Yayınları	Trb-Ank?, 1975	Çocuk Kitapları Serisi No: 1. 24 s.
2404	Pirağa Uzun	Salyangoz ile Tilkinin Yarışı (Ünitelerle ilgili Hikayeler)	Resimli	Uzun Yayınları	Trb-Ank?, 1975	Çocuk Kitapları Serisi No: 3. 24 s.
2405	Pirağa Uzun	Tekinin Misafiri (Ünitelerle ilgili Hikayeler)	Resimli	Uzun Yayınları	Trb-Ank?, 1975	Çocuk Kitapları Serisi No: 5. 23 s.
2406	Pirağa Uzun	Gazi Dede Cumhuriyeti Anlatıyor	Resimli	Uzun Yayınları	Trb-Ank?, 1975	Çocuk Kitapları Serisi: 6. 15 ya da 23 s.?
2407	Pirağa Uzun	Geveze Kurbağa	Resimli	Uzun Yayınları	Trb-Ank?, 1975	16 s.
2408	Pirağa Uzun	Karıncaların Öcü Hadi ile Didi	Resimli	Uzun Yayınları	Trb-Ank?, 1975	23 s.
2409	Pirağa Uzun	Komando Osman	Resimli	Uzun Yayınları	Trb-Ank?, 1975	23 s.
2410	Pirağa Uzun	Kahraman Halil (Ünitelerle ilgili Hikâyeler)	Resimli	Uzun Yayınları	Trb-Ank?, 1975	Çocuk Kitapları Serisi: 12. 23 s.
2411	Göktürk Mehmet Uytun	Ayşecik ve Minik Kuş (Şiirler)	Resimli	Üç Hilal Matbaası	Ank, 1974	31 s.
2412	Nebil Fazıl Alsan	Küçük Adam (Roman)	X	Ülke Yayınları	İst, 1977	109 s.
2413	Nebil Fazıl Alsan	Tehlikeli Yolculuk	X	Ülke Yayınları	İst, 1977	110 s.
2414	Hasan Kallimci	Türk İlleri Gezisi	X	Ülkü Bir Yayınları	Ank, 1977	Ülkü Bir Yayınları No: 2. 42 s.
2415	[Anlatan:] Masalcı Baba	Hakan Keloğlu ve Telligelin Balığı	X	Ülkü Matbaası	İst, 1974	16 s.
2416	Anlatan: [Mehmet Faruk] Gürtunca Dede	Bursa Sarayında Bizans Prensesi	X	Ülkü Matbaası	İst, 1974	Ülkü'nün En Güzel Tarih Hikayeleri. 16 s.
2417	Anlatan: [Mehmet Faruk] Gürtunca Dede	Osman Gazi'nin Rüyası	X	Ülkü Matbaası	İst, 1974	Ülkü'nün En Güzel Tarih Hikayeleri. 16 s.

2418	Anlatan: [Mehmet Faruk] Gürtunca Dede	Trakya Fatihî Şehzade Süleyman Paşa	X	Ülkü Matbaası	İst, 1974	Ülkü'nün En Güzel Tarih Hikayeleri. 16 s. Kitap adı dış kapakta "Türklerin Rumeliye Geçiş"dir.
2419	Anlatan: Büyük Anne	Ah Anneciğim (Bir Varmış Bir Yokmuş)	X	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. 32 s.
2420	Anlatan: Büyük Anne	Altın Irmağın Hakanı	X	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. Bir Varmış Bir Yokmuş. 32 s.
2421	Anlatan: Büyük Anne	Mavi Güvercin - Altın Bekçisi Köpek	X	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. Bir Varmış Bir Yokmuş. 32 s.
2422	Anlatan: Büyük Anne	Yaşlı Çoban	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1974	Ülkü'nün En Güzel Çocuk Hikayeleri. 16 s.
2423	Anlatan: Gürtunca Dede	Fındık Kız Kurbağa Kralın Sarayında	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. 16 s.
2424	Anlatan: Gürtunca Dede	Fındık Kız Tutsaklıktan Kurtuluyor	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. 16 s.
2425	Anlatan: Gürtunca Dede	Keloğlan	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1974	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. 48 s.
2426	Anlatan: Gürtunca Dede	Salla Kuyruğunu Söyle Buyruğunu	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. 32 s.
2427	Anlatan: Gürtunca Dede	Aşçıgüzeli Prenses	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. 28 s.
2428	Anlatan: Gürtunca Dede	Billur Pabuçlar	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. 16 s.
2429	Anlatan: Gürtunca Dede	Fındık Kız Ormanda Nasıl Yakalandı	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. 16 s.
2430	Anlatan: Gürtunca Dede	Fındık Kız Uzunkuyrukların Evine Nasıl Geldi	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Ülkü'nün En Yeni Çocuk Kitapları. 16 s.
2431	Hasan Urgancı	Bir Bağdat Masalı	Resimli	Ülkü Matbaası	İst, 1973	Bir Varmış Bir Yokmuş. 64 s.
2432	M. Faruk Gürtunca	Alp Arslan Oğlu Melikşah (7 Perdelik Manzum Milli Piyes)	X	Ülkü Matbaası/Basımevi	İst, 1971	205 s.
2433	Derleyen: İbrahim İzan	Atatürk ve Cumhuriyeti	X	Ünal Matbaası	Ank, 1975	32 s.
2434	Muvaffak [Kemal] Altınsoy	Küçük Kahraman: Onbaşı Dursun	X	Ünal Matbaası	Ank, 1974	63 s.
2435	Derleyen: Muzaffer Reşit	Seçilmiş Çocuk Şiirleri	Resimleyen: Güngör Kabakçıoğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1972	Varlık Yayınları Sayı: 1670. Çocuk Klasikleri: 37. 63 s.
2436	Derleyen: Samih Tiryakioğlu	Büyülü Eşyalar	X	Varlık Yayınevi	İst, 1968	Çocuk Klasikleri: 59. 48 s.

2437	Derleyen: Samih Tiryakioğlu	Sırma Saçlı Çocuklar	Resimleyen: Gürol Sözen	Varlık Yayınevi	İst, 1968	Çocuk Klasikleri: 60. 45 s.
2438	Derleyip yazan: Samih Tiryakioğlu	Selviyle Gül	Resimleyen: Gürol Sözen	Varlık Yayınevi	İst, 1968	Çocuk Klasikleri: 58. 51 s.
2439	Eflatun Cem Güney	En Güzel Türk Masalları	X	Varlık Yayınevi	İst, 1971	6. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1607. Büyük Çocuk Kitapları: 31. 80 s.
2440	Halim Yağcıoğlu	Takla Göz Takla Kulak	Resimleyen: Çetin A. Özkırım	Varlık Yayınevi	İst, 1968	Çocuk Klasikleri: 48. 62 s.
2441	M. Başaran	Kuş Dili	Resimleyen: Filiz Başaran	Varlık Yayınevi	İst, 1968	Çocuk Klasikleri: 61. 61 s.
2442	M. Z. Gülsoy	Altın Kutu	X	Varlık Yayınevi	İst, 1967	Çocuk Klasikleri: 45. 64 s.
2443	Muzaffer Reşit	Kahraman İzciler	Resimleyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1969	Büyük Çocuk Kitapları: 13. 112 s.
2444	Necati Zekeriya	Bizim Sokağın Çocukları	X	Varlık Yayınevi	İst, 1979	2. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1928. Çocuk Klasikleri: 63. 61 s.
2445	Necati Zekeriya	Güzel Nedir? Çirkin Nedir?	X	Varlık Yayınevi	İst, 1970	Varlık Yayınları Sayı: 1581. Büyük Çocuk Kitapları: 30. 71 s.
2446	Selahattin Şimşek	Köycü Oktay	X	Varlık Yayınevi	İst, 1974	3. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1765. Çocuk Klasikleri: 16. 47 s.
2447	Tahsin Yücel	Anadolu Masalları	Resimleyen: Güngör Kabakçioğlu	Varlık Yayınevi	İst, 1972	3. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1656. Çocuk Klasikleri: 27. 71 s.
2448	Tahsin Yücel	İki Peri Kızı	Resimleyen: Çetin A. Özkırım	Varlık Yayınevi	İst, 1972	2. bs. Varlık Yayınları Sayı: 1664. Çocuk Klasikleri: 52. 64 s.
2449	Tezel Amca	Kayıp Sultan	X	Varlık Yayınevi	İst, 1967	Çocuk Klasikleri: 46. 56 s.
2450	Hasan Mercan	Unutulmayan Günler	X	Ya-Ba Yayınları	İst, 1979	144 s.
2451	Hazırlayanlar: Faruk K. Timurtaş - Ergun Göze	Peyami Safa'dan Seçmeler	X	Yağmur Yayınevi	İst, 1976	339 s.
2452	Ruşen Hakkı	Irmak (Öyküler)	X	Yalım Yayınevi	İzmit, 1979	Yalım Yayınları: 3. Öykü Dizisi: 2. 112 s.
2453	Tekin Sönmez	Masal Gerçek İçinde (Şiirler)	Resimleyen: Mıstık [Mustafa Eremektar]	Yansima	İst, 1979	Yansima Çocuklara Üretim Dizisi: 3. 79 s.
2454	Tekin Sönmez	Sevgi'nin Düş Masalı	Resimleyen: İsa Çelik	Yansima	İst, 1979	Yansima Çocuklara Üretim Dizisi: 2. 80 s.
2455	Falih Rıfkı Atay	Çankaya (Atatürk'ün Doğumundan Ölümüne Kadar)	X	Yapı ve Kredi Bankası Yayınları	İst, 1969	586 s.
2456	Ruhsar Belen	Üç Küçük Tombul Bulut	X	Yapı ve Kredi Bankası Yayınları	İst, 1979-78?	24 s.

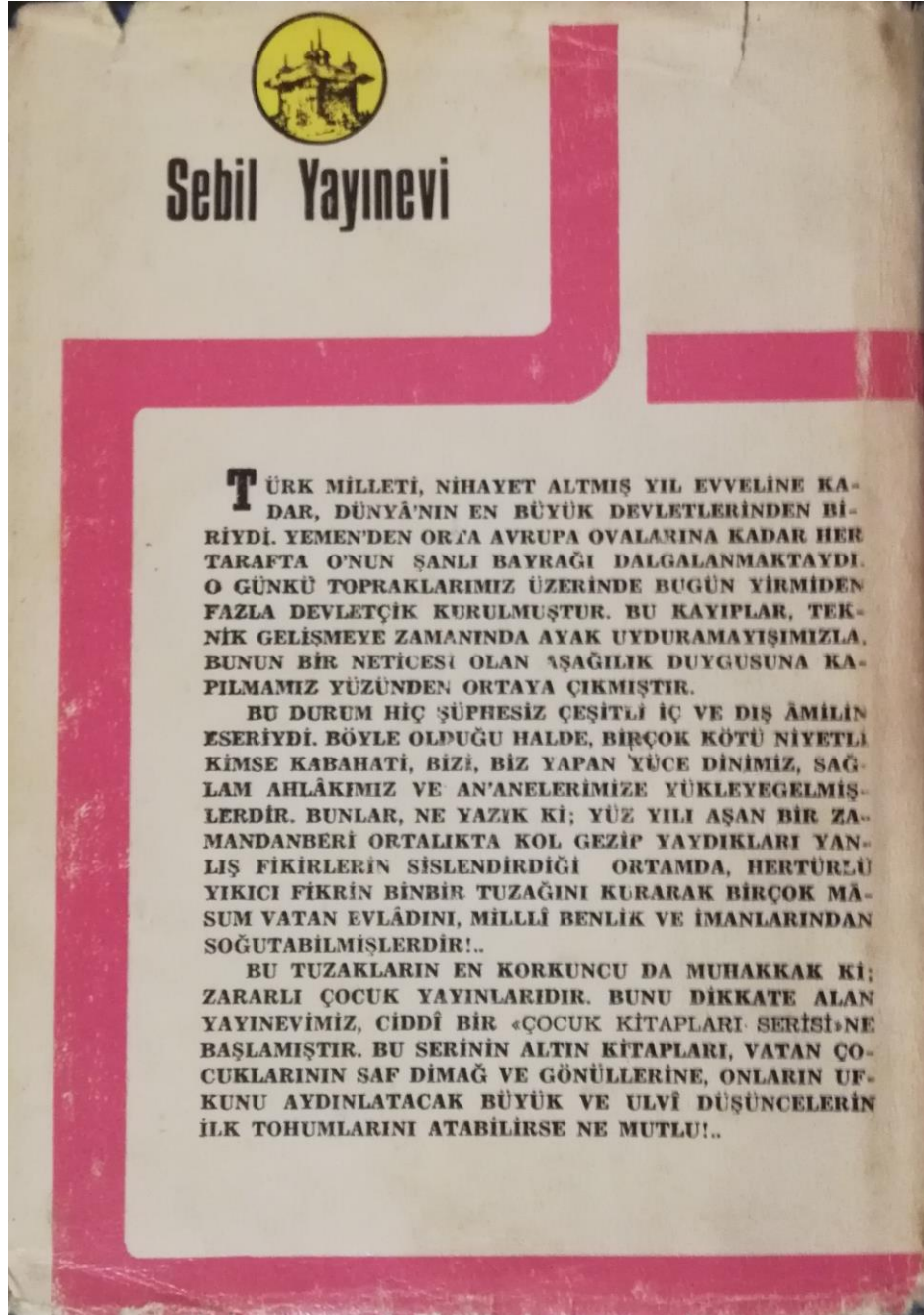
2457	Sema Ulcay	Kulak İki Göz İki Çok Dinlemeli Çok Görmeli	Çizen: Gülhis Çakaloz	Yapı ve Kredi Bankası Yayınları	İst, 1979	20-22-24 s.?
2458	Yahya Kemal Beyatlı - Abdülhak Şinasi Hisar - Ahmet Hamdi Tanpınar	İstanbul	Resimli	Yapı ve Kredi Bankası Yayınları	İst, 1954	79 s.
2459	Zafer Sükan	Mahallenin Uçurtması	Resimleyen: Mehmet Sönmez	Yapı ve Kredi Bankası Yayınları	İst, 1979	16 s.
2460	İbrahim Sincer	Hırsız Yakalayan Korkuluk	X	Yargıçoğlu Matbaası	Ank, 1975	32 s.
2461	İbrahim Sincer	Kurnaz Tilki Masalı	X	Yargıçoğlu Matbaası	Ank, 1975	32 s.
2462	İbrahim Sincer	Masalcıdan Masallar	X	Yargıçoğlu Matbaası	Ank, 1975	32 s.
2463	İskender Kemal Sincer	Okul Çocuğu: Akıl Yaşta Değil Baş-tadır	X	Yargıçoğlu Matbaası	Ank, 1970	32 s.
2464	Oğuz Tansel	Al'lı ile Fırfırı (1. c.)	X	Yaz Yayınları	İst, 1976	Öykü Dizisi: 2. 141 s.
2465	Niyazi Sabri Ergül	Cumhuriyetimizin 50. Yılında Türk'ün Destanından Damlalar ve Atatürk Yine Kürsüde (Şiirler)	X	Yeni Alev Matbaası	İst, 1973	40 s.
2466	İbrahim Ethem Vural	Gurk Gurk	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1973	Yeni Asya Yayınları No: 32. 87 s.
2467	İbrahim Ethem Vural	Vız Vız	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1973	Yeni Asya Yayınları No: 21. 91 s.
2468	Niyazi Birinci	Cik Cik Serçe	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1979	Yeni Asya Yayınları: 127. Çocuk Kitapları: 35. 31 s.
2469	Niyazi Birinci	Çobankız	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1979	Yeni Asya Yayınları: 129. Çocuk Kitapları: 37. 21 s.
2470	Niyazi Birinci	Demirbaş Veli	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1976	19 s.
2471	Niyazi Birinci	Elmas Nine	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1979	Yeni Asya Yayınları: 124. Çocuk Kitapları: 32. 31 s.
2472	Niyazi Birinci	Hasan Efe	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1978	20 s.
2473	Niyazi Birinci	Issız Orman	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1979	Yeni Asya Yayınları: 137. Çocuk Kitapları: 45. 21 s.
2474	Niyazi Birinci	Karıncalar Savaşı	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1973	Yeni Asya Yayınları. Çocuk Serisi: 5. 103 s.
2475	Niyazi Birinci	Miyav Kedi	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1979	Yeni Asya Yayınları: 122. Çocuk Kitapları: 30. 30 s.
2476	Niyazi Birinci	Niğbolu	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1976	19 s.

2477	Niyazi Birinci	Pamuk ile Kurnaz Fare	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1978	Yeni Asya Yayınları. 31 s.
2478	Niyazi Birinci	Sultanlar Sultanı	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1976	24 s.
2479	Niyazi Birinci	Şaşkın Leylek	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1976	21 s.
2480	Niyazi Birinci	Tarih Dede Anlatıyor	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1979	Yeni Asya Yayınları: 135. Çocuk Kitapları: 43. 21 s.
2481	Niyazi Birinci	Tekir ile Joli	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1973	Yeni Asya Yayınları. Çocuk Serisi: 6. 93 s.
2482	Niyazi Birinci	Tembel Ali	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1976	21 s.
2483	Niyazi Birinci	Tükanat	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1976	23 s.
2484	Niyazi Birinci	Yaramaz Piti	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1973	Yeni Asya Yayınları. Çocuk Serisi: 4. 95 s.
2485	Niyazi Birinci	Altın Yataklar	X	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1977	144 s.
2486	Niyazi Birinci	Aslan Yürekli Memiş	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1973	Yeni Asya Yayınları. Çocuk Serisi: 9. 113 s.
2487	Niyazi Birinci	Bilmece Oyunu	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1976	26 s.
2488	Niyazi Birinci	Birlikte Gülelim	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1976	27 s.
2489	Niyazi Birinci	Bizim Can	Renkli resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1974	92 s.
2490	Niyazi Birinci	Deniz Altı Ülkesi	X	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1974	92 s.
2491	Niyazi Birinci	Feza Çocuğu	X	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1977	133 s.
2492	Niyazi Birinci	Gak Gak	Şekilli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1977	26 s.
2493	Niyazi Birinci	Satılık Çocuk	X	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1973	Yeni Asya Yayınları. Çocuk Serisi: 8. 84 s.
2494	Niyazi Birinci	Şehzade Murat	X	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1978	Yeni Asya Yayınları: 149. 56 s.
2495	Niyazi Birinci	Tuhaf Çocuk	X	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1974	90 s.
2496	Niyazi Birinci	Vatan İçin	X	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1977	112 s.
2497	Niyazi Birinci	Zirzop	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1973	Çocuk Serisi: 7. 94 s.
2498	Niyazi Birinci	Papağan Nuri	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1975	28 s.

2499	Niyazi Birinci	Kıbrıslı Mehmet	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1976	26 s.
2500	Niyazi Birinci	Şişko Tekin	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1976	30 s.
2501	Niyazi Birinci	Aynur'un Annesi	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1975	32 s.
2502	Niyazi Birinci	Balıkçının Oğlu	Resimli	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1975	28 s.
2503	Vehip Sinan	Hortlaklı Harabeler	X	Yeni Asya Yayınevi	İst, 1978	Yeni Asya Yayınları: 154. Çocuk Kitapları: 50. 86 s.
2504	Hazırlayan: Vehip Sinan	Topuz (3 cilt çizgi roman)	Resimli	Yeni Asya Yayınları	İst, 1973	1.k: Esrarlı Işın. 2.k: Kül Işın'ın Peşinde. 3.k: Kar Adam'a Karşı.
2505	M. Agâh Önen	Tombişin Arkadaşları	Resimli	Yeni Çocuk Dostu Yayınları	İzm, 1968	16 s.
2506	M. Agâh Önen	Kara Kaplanlar	Resimli	Yeni Çocuk Dostu Yayınları	İzm, 1968	16 s.
2507	M. Agâh Önen	Balıkçının Kardeşi	Resimli	Yeni Çocuk Dostu Yayınları	İzm, 1968	16 s.
2508	M. Agâh Önen	Çatal Osman	Resimli	Yeni Çocuk Dostu Yayınları	İzm, 1968	16 s.
2509	Hasan Çelik	Beyaz Yeleli At	X	Yeni Desen Matbaası	Ank, 1973	Çocuk Masalları: 1. 36 s.
2510	Ayla Çınaroğlu	Yedi Kapılı Kent (Tiyatro)	Resimleyen: Ayla Çınaroğlu	Yeni Dünya Yayınevi	İst, 1977	Eda'ya Öyküler: 1. 31 s.
2511	Hasan Kıyafet	Çingene Çocuğu (Çocuk Romanı)	Kapak ve iç resimleri: Ramiz Aydın	Yeni Dünya Yayınları	İst, 1975	Yeni Dünya Çocuk Kitapları: 3. 111 s.
2512	Ömer Seyfeddin	En Güzel Hikâyeler	Resimler: Ramiz Aydın	Yeni Dünya Yayınları	İst, 1975	2. bs. Yeni Dünya Çocuk Kitapları: 2. 152 s.
2513	Kemal Köktürk	Atatürk: Hayatı, Devrimleri, Atatürk'e Ait Şiirler	X	Yeni Hamle Matbaası	İst, 1970	3. bs. 32 s.
2514	Mehmet Yılmaz	Karanlık Dünya	Resimli	Yeni Kitap Basımevi	Konya, 1970	Çocuk Romanları Dizisi: 1. 48 s.
2515	Süleyman Aydın	Konuşan Bitkiler	X	Yenimersin Matbaası	İst, 1972	94 s.
2516	Derleyen ve neşreden: Halil Alınmaz	Resimli ve Seçilmiş Nasrettin Hoca Fıkraları	X	Yıldız Kitabevi	İst, 1971	64 s.
2517	Mustafa Koca	Korkmaz Ali ile Korkak Hasan	Resimli	Yörük Matbaası	İst, 1973	30 s.
2518	Mustafa Koca	Ömercik	Resimli	Yörük Matbaası	İst, 1974	16 s.
2519	Mustafa Koca	Tuzâk (Hikâye)	Resimli	Yörük Matbaası	İst, 1973	32 s.

2520	Raif Cilasun	Maceralı Dünya Gezisinde İki Türk Çocuğu	Resimli	Yurt Yayınları	İzm, 1968	Hikaye ve Roman Serisi: 12. 1. k: 56. 2. k: 56 s.
2521	X	Cin ile Can: Kayıp Aranıyor	Resimleyen: Sinan Gürdağarcık	Yüce Yayınları	İst, 1979	16 s.
2522	X	Kayıp Aranıyor	X	Yüce Yayınları	İst, 1979	Cin ile Can: 1. 16 s.
2523	Anlatan: Bahaettin Coşkun	Altın Kız	X	Yüksel Yayınevi	İst, 1975	16 s.
2524	Ömer Özdil	Ulusal Bayramlarımız (Söylevler, Şiirler)	X	Zafer Matbaası	İst, 1978	63 s.
2525	Derleyen: Mehmet Özgürel	Nasreddin Hoca'dan Seçme Fıkralar	X	Zuhal Yayınları	İst, 1970	İlk ve Ortaokul Klasikleri: 22. 96 s.

**EK-4. SEBİL YAYINEVİ ÇOCUK KİTAPLARI DİZİSİ ARKA KAPAK
TANITIM YAZISI**

ÖZGEÇMİŞ

İletişim Bilgileri:

Eğitim Bilgileri:

2016-2020: Doktora, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Türkiye (Danışman: Prof. Dr. Necdet NEYDİM)

“Türkçe Çocuk Edebiyatı Alanında Çeviri (1970-1980)”

2014-2016: Yüksek Lisans (Tezli), İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Çeviribilim Anabilim Dalı, Türkiye (Danışman: Prof. Dr. Alev BULUT)

“Erkek Dergilerinde Çeviri Yoluyla Aktarılan Hegemonik Erkek İmgesinin Yan Metinler Üzerinden İncelenmesi”

2009-2013: Lisans, Ege Üniversitesi Edebiyat Fakültesi, İngilizce Mütercim-Tercümanlık Bölümü, Türkiye

Akademik Görevler:

2018 – ... : Araştırma Görevlisi, Kırklareli Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Mütercim-Tercümanlık Bölümü (İngilizce)

2016 – 2018: Araştırma Görevlisi, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Çeviribilim Bölümü İngilizce Mütercim Tercümanlık Anabilim Dalı (2547/35. madde)

2016 : Araştırma Görevlisi, Kırklareli Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Mütercim-Tercümanlık Bölümü (İngilizce)

Akademik Faaliyetler:

Kitap Bölümleri:

Yaman, Büşra: “An Integrated Approach to Translations of Tourism Texts: A Case Study of Hagia Sophia Museum,” **Turizm Metinlerinin Çevirisi: İstanbul Örneği**, Ed. Mine Yazıcı, İstanbul, İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, 2018, s. 41-67.

Ulusal ve/veya Uluslararası Dergilerde Yayınlanan Makaleler:

Yaman Büşra. “Antoine Berman’ın Çeviri Eleştirisi Modelinin ‘A Turkish Woman's European Impressions’ Başlıklı Kitabın Türkçe Çevirisine Uygulanması,” **Akdeniz İnsani Bilimler Dergisi**, C.VIII, Sayı:1, 2018, s. 431-446.

Abdal Göksenin & Yaman Büşra: “English Translations of Birhan Keskin: A Metaphor-Based Approach to Poetry Translation,” **Litera: Dil, Edebiyat ve Kültür Araştırmaları Dergisi**, C.27, Sayı:2, 2017, s. 45-62.

Yaman Büşra: “Ahmet Hamdi Tanpınar’ın ‘Saatleri Ayarlama Enstitüsü’ Başlıklı Eserinin İngilizce Çevirisinin Çeviri Normları Bağlamında İncelenmesi,” **Hacettepe Çeviribilim ve Uygulamaları Dergisi**, Sayı:23, 2017, s. 243-260.

Hakemli Kongre/Sempozyum Bildiri Kitaplarında Yer Alan Yayınlar:

Yaman Büşra: “Tracing the Adventures of Pippi Langstrumpf in Turkish,” **Second International Congress on Children’s and Youth Literature**, Pristina University (Kosova), 26–28 Nisan 2019.

Yaman Büşra & İkiz Fatih: “Investigating Translation of Cultural Heritage Texts: A Case Study of the Historic Peninsula in Istanbul,” **T&R5 Writing, Translating Travel**, KU Leuven University Campus Antwerp (Belçika), 31 Mayıs–1 Haziran 2018.

Yaman Büşra: “(Un)familiar Hybridity in Unveiled and its Turkish Translation,” **Translation, Interpreting and Culture: Old Dogmas, New Approaches (?)**, Constantine the Philosopher University in Nitra (Slovakya), 26–28 Eylül 2018.

Yaman Büşra: “Is the hegemonic man in translated men’s magazines in Turkish all the same as the one in their U.S. counterpart magazines?,” **Translation: Sameness, Likeness and Match**, Vilnius University (Litvanya), Faculty of Philology, The Department of Translation and Interpretation Studies, 5–6 Ekim 2017.